

Hof van cassatie - Cour de cassation

TRADCAS

2010

(Vertaalde) samenvattingen van arresten van het hof van cassatie, geordend volgens rolnummer.

Résumés (traduits) des arrêts de la Cour de cassation, classés en fonction de numéro de rôle.

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in zijn arrest C-169/05 van 1 juni 2006 voor recht gezegd dat artikel 9, tweede paragraaf, van de richtlijn 93/83/EEG van 27 september 1993 van de Raad "aldus moet worden uitgelegd dat wanneer een maatschappij voor collectieve belangenbehartiging wordt geacht te zijn belast met het beheer van de rechten van een auteursrechthebbende of houder van naburige rechten die het beheer van zijn rechten niet aan een maatschappij voor collectieve belangenbehartiging heeft opgedragen, die maatschappij het recht van deze rechthebbende om een kabelmaatschappij de doorgifte via de kabel van een uitzending toe te staan of te verbieden, mag uitoefenen, en bijgevolg het beheer van de rechten van de rechthebbende door die maatschappij niet beperkt is tot de financiële aspecten van deze rechten" (1). (1) Zie Cass., 4 april 2005, AR C.03.0286.F, AC, 2005, nr. 193.

BEROEPSVERENIGINGEN - Auteursrecht - Naburige rechten - Radio- en televisieomroep - Doorgifte via de kabel - Vennootschap voor collectief beheer van de rechten - Vennootschap voor collectief beheer van rechten die geacht wordt met beheer van rechten van auteursrechthebbende te zijn belast - Beheer - Bevoegdheid

- Art. 9, § 2 Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 sept. 1993

- Art. 53, § 2 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

AUTEURSRECHT - Naburige rechten - Radio- en televisieomroep - Doorgifte via de kabel - Beroepsvereniging - Vennootschap voor collectief beheer van de rechten - Vennootschap voor collectief beheer van rechten die geacht wordt met beheer van rechten van auteursrechthebbende te zijn belast - Beheer - Bevoegdheid

- Art. 9, § 2 Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 sept. 1993

- Art. 53, § 2 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

RAADKAMER [ZIE: 300 ONDERZOEKSGERECHTEN] - Auteursrecht - Naburige rechten - Radio- en televisieomroep - Doorgifte via de kabel - Beroepsvereniging - Vennootschap voor collectief beheer van de rechten - Vennootschap voor collectief beheer van rechten die geacht wordt met beheer van rechten van auteursrechthebbende te zijn belast - Beheer - Bevoegdheid

- Art. 9, § 2 Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 sept. 1993

- Art. 53, § 2 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

En son arrêt C-169/05 du 1er juin 2006, la Cour de justice des Communautés européennes a dit pour droit que l'article 9, paragraphe 2, de la directive 93/83/CEE du conseil du 27 septembre 1993 "doit être interprété en ce sens que, lorsqu'une société de gestion collective est réputée être chargée de gérer les droits d'un titulaire de droits d'auteur ou de droits voisins n'ayant pas confié la gestion de ses droits à une société de gestion collective, cette société dispose du pouvoir d'exercer le droit de ce titulaire d'accorder ou de refuser l'autorisation à un câblodistributeur de retransmettre par câble une émission, et, par conséquent, la gestion par ladite société des droits dudit titulaire ne se limite pas aux aspects pécuniaires de ces droits" (1). (1) Voir Cass., 4 avril 2005, RG C.03.0286.F, Pas., 2005, n° 193.

UNION PROFESSIONNELLE - Droits d'auteur - Droits voisins - Radiodiffusion et télévision - Retransmission par câble - Société de gestion collective des droits - Société de gestion collective des droits réputée être chargée de gérer les droits d'un titulaire de droits d'auteur - Gestion - Pouvoir

- Art. 9, § 2 Directive 93/83/CEE du Conseil du 27 septembre 1993

- Art. 53, § 2 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

DROITS D'AUTEUR - Droits voisins - Radiodiffusion et télévision - Retransmission par câble - Union professionnelle - Société de gestion collective des droits - Société de gestion collective des droits réputée être chargée de gérer les droits d'un titulaire de droits d'auteur - Gestion - Pouvoir

- Art. 9, § 2 Directive 93/83/CEE du Conseil du 27 septembre 1993

- Art. 53, § 2 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

CHAMBRE DU CONSEIL [VOIR: 300 JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Droits d'auteur - Droits voisins - Radiodiffusion et télévision - Retransmission par câble - Union professionnelle - Société de gestion collective des droits - Société de gestion collective des droits réputée être chargée de gérer les droits d'un titulaire de droits d'auteur - Gestion - Pouvoir

- Art. 9, § 2 Directive 93/83/CEE du Conseil du 27 septembre 1993

- Art. 53, § 2 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

Krachtens artikel 35, §2, eerste lid, Auteurswet 1994, worden t.a.v. de uitvoerende kunstenaar alle contracten schriftelijk bewezen. Uit artikel 36, eerste lid, volgt dat die bepaling niet van toepassing is op de overeenkomst tussen de uitvoerende kunstenaar en de producent van een audiovisueel werk.

AUTEURSRECHT - Naburige rechten - Uitvoerend kunstenaar - Audiovisueel werk - Overeenkomst - Bewijs door geschriften - Overeenkomst tussen kunstenaar en producent - Afzonderlijke regeling

- Artt. 35, § 2, eerste lid, en 36, eerste lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Artikel 36, eerste lid, Auteurswet 1994, legt een vermoeden van overdracht van het exclusieve recht van audiovisuele exploitatie van alle daarin begrepen prestaties ten voordele van de producent vast, behalve wanneer de producent of de uitvoerende kunstenaar een overeenkomst gesloten hebben waarin laatstgenoemde zich het exploitatierecht voorbehoudt. Het feit dat de uitvoerende kunstenaar zich bij een vennootschap voor het beheer van de rechten had aangesloten vóór hij de overeenkomst van audiovisuele productie heeft gesloten, levert op zich niet de in die bepaling bedoelde andersluidende overeenkomst op.

AUTEURSRECHT - Naburige rechten - Radio- en televisieomroep - Doorgifte via de kabel - Producent - Exclusief recht van audiovisuele exploitatie - Opgenomen prestaties - Vermoeden van overdracht aan de producent - Bewijs van het tegendeel

- Art. 36, eerste lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Artikel 36, derde lid, Auteurswet 1994, volgens hetwelk de uitvoerende kunstenaar wiens prestatie opgenomen is in een audiovisueel werk, voor elke wijze van exploitatie in de regel recht heeft op een afzonderlijke vergoeding, is een grondregel, die geen voorwaarden oplegt aan de toepassing van het in artikel 36, eerste lid, bepaalde vermoeden van overdracht, maar bepaalt welke gevolgen verbonden zijn aan de uitdrukkelijke dan wel vermoede overdracht van het recht van audiovisuele exploitatie van de uitvoerende kunstenaar.

AUTEURSRECHT - Naburige rechten - Radio- en televisieomroep - Doorgifte via de kabel - Uitvoerend kunstenaar - Audiovisuele exploitatie van de prestaties - Afzonderlijke vergoeding voor elke wijze van exploitatie - Grondregel

- Art. 36, derde lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

En vertu de l'article 35, § 2, alinéa 1er, de la loi du 30 juin 1994, à l'égard de l'artiste-interprète ou exécutant, tous les contrats se prouvent par écrit. Il suit de l'article 36, alinéa 1er, que cette disposition est étrangère à la convention entre l'artiste-interprète ou exécutant et le producteur d'une oeuvre audiovisuelle.

DROITS D'AUTEUR - Droits voisins - Artiste-interprète - Oeuvre audiovisuelle - Contrat - Preuve par écrit - Convention entre artiste et producteur - Régime distinct

- Art. 35, § 2, al. 1er, et 36, al. 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

L'article 36, alinéa 1er, de la loi du 30 juin 1994, établit une présomption de cession au producteur d'une oeuvre audiovisuelle du droit exclusif de l'exploitation audiovisuelle de toute prestation qui y est intégrée, sauf si le producteur ou l'artiste-interprète ou exécutant ont conclu une convention par laquelle ce dernier s'est réservé le droit d'exploitation. La seule affiliation de l'artiste-interprète ou de l'exécutant à une société de gestion des droits, antérieure à la conclusion du contrat de production de l'oeuvre audiovisuelle, ne peut constituer la convention contraire prévue par ladite disposition.

DROITS D'AUTEUR - Droits voisins - Radiodiffusion et télévision - Retransmission par câble - Producteur - Droit exclusif d'exploitation audiovisuelle - Prestations intégrées - Présomption de cession au producteur - Preuve contraire

- Art. 36, al. 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

L'article 36, alinéa 3, de la loi du 30 juillet 1994 suivant lequel l'artiste-interprète ou exécutant dont la prestation est intégrée dans une oeuvre audiovisuelle a droit, en règle, à une rémunération distincte pour chaque mode d'exploitation, constitue une règle de fond, qui n'établit pas une condition d'application de la présomption de cession prévue par l'article 36, alinéa 1er, mais détermine les effets de la cession, expresse ou présumée, du droit de l'exploitation audiovisuelle de la prestation de l'artiste-interprète ou exécutant.

DROITS D'AUTEUR - Droits voisins - Radiodiffusion et télévision - Retransmission par câble - Artiste-interprète - Exploitation audiovisuelle des prestations - Rémunération distincte pour chaque mode d'exploitation - Règle de fond

- Art. 36, al. 3 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

Artikel 53, Auteurswet 1994 ontzegt de auteur of de houders van naburige rechten het recht niet om de doorgifte via de kabel van hun prestaties toe te staan, zodat zij dat recht nog steeds mogen overdragen. Die bepaling bepaalt slechts dat het voormelde recht alleen kan worden uitgeoefend door een vennootschap voor het beheer van de rechten, maar bepaalt niet dat die vennootschap die moet zijn welke de rechten van de overdrager beheerde of geacht was die te beheren.

BEROEPSVERENIGINGEN - Auteursrecht - Naburige rechten - Doorgifte via de kabel van de prestaties - Rechten van de rechthebbende - Overdracht van de rechten - Vennootschap voor het beheer van de rechten

- Art. 53 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

AUTEURSRECHT - Naburige rechten - Doorgifte via de kabel van de prestaties - Rechten van de rechthebbende - Overdracht van de rechten - Vennootschap voor het beheer van de rechten

- Art. 53 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

L'article 53 de la loi du 30 juin 1994 ne prive pas l'auteur ou les titulaires de droits voisins de leur droit d'autoriser la retransmission par câble de leurs prestations, de sorte qu'ils restent habilités à céder ce droit. Cette disposition se borne à prévoir que ledit droit ne peut être exercé que par une société de gestion des droits, mais n'impose pas que cette société soit celle qui gérait ou était réputée gérer les droits du cédant.

UNION PROFESSIONNELLE - Droits d'auteur - Droits voisins - Retransmission par câble des prestations - Droits du titulaire - Cession des droits - Société de gestion des droits

- Art. 53 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

DROITS D'AUTEUR - Droits voisins - Retransmission par câble des prestations - Droits du titulaire - Cession des droits - Société de gestion des droits

- Art. 53 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

C.05.0197.F

19 maart 2010

AC nr. 200

De fout van de administratieve overheid die haar aansprakelijkheid in het gedrang kan brengen, bestaat in een gedraging die ofwel neerkomt op een verkeerd optreden dat beoordeeld moet worden volgens de maatstaf van een normaal zorgvuldige en voorzichtige overheid die in dezelfde omstandigheden verkeert, ofwel, behoudens onoverkomelijke dwaling of een rechtvaardigingsgrond, een miskenning inhoudt van een nationaalrechtelijke norm of van een internationaal verdrag met rechtstreekse werking in de interne rechtsorde, waarbij die overheid verplicht is iets niet te doen of iets op een bepaalde manier wel te doen (1). (1) Zie Cass., 21 dec. 2007, AR C.06.0457.F, AC, 2007, nr 661.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Administratieve overheid

La faute de l'autorité administrative, pouvant engager sa responsabilité, consiste en un comportement qui, ou bien s'analyse en une erreur de conduite devant être appréciée selon le critère de l'autorité normalement soigneuse et prudente, placée dans les mêmes conditions, ou bien, sous réserve d'une erreur invincible ou d'une cause de justification, viole une norme de droit interne ou d'un traité international ayant des effets dans l'ordre juridique interne, imposant à cette autorité de s'abstenir ou d'agir d'une manière déterminée (1). (1) Voir Cass., 21 décembre 2007, RG C.06.0457.F, Pas., 2007, n° 661.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Autorité administrative

C.06.0025.F

25 januari 2010

AC nr. 56

Een product of dienst is gelijkaardig aan een ander in de zin van artikel 57, eerste lid, 4, Handelspraktijkenwet 1991, wanneer ze deel uitmaken van het assortiment van de verkoper.

HANDELSPRAKTIJK - Handelspraktijkenwet 1991 - Koop - Gezamenlijk aanbod - Verbod - Uitzondering - Gelijkaardige producten en diensten

- Artt. 54, eerste en tweede lid, en 57, eerste lid, 4 Wet 14 juli 1991

KOOP - Handelspraktijken - Handelspraktijkenwet 1991 -

Au sens de l'article 57, alinéa 1er, 4, de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, un produit ou un service est similaire à un autre lorsqu'il est compris dans l'assortiment du vendeur.

PRATIQUES DU COMMERCE - Loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur - Vente - Offre conjointe - Interdiction - Exception - Produits et services similaires

- Art. 54, al. 1er et 2, et 57, al. 1er, 4 L. du 14 juillet 1991

VENTE - Pratiques du commerce - Loi du 14 juillet 1991 sur les

C.06.0374.F

22 maart 2010

AC nr. 204

De verdeling van een nalatenschap waarbij de erfgenaam niet werd betrokken, kan hem niet worden tegengeworpen en artikel 1304 B.W., dat slechts betrekking heeft op de partijen bij de akte, kan hem niet worden tegengeworpen (1). (1) De Page, dl. IX, tweede uitg., nr 1459; Dl. II, derde uitg., nr 788; Cass., 3 april 1845, Pas., 1845, I, 287.

VERDELING - Nalatenschap - Erfgenamen - Akte van verdeling - Partijen bij de akte - Voorwaarden - Uitwerking - Niet-tegenstelbaarheid - Nietigheid

- Art. 1304 Burgerlijk Wetboek

Le partage d'une succession auquel l'héritier n'a pas été appelé lui est inopposable et l'article 1304 du Code civil, qui ne concerne que les parties à l'acte, ne peut être opposé (1). (1) De Page, T. IX, 2° éd., n° 1459; T. II, 3° éd., n° 788; Cass., 3 avril 1845, Pas., 1845, I, 287.

PARTAGE - Succession - Héritiers - Acte de partage - Parties à l'acte - Conditions - Effet - Inopposabilité - Nullité

- Art. 1304 Code civil

Een verdeling van een nalatenschap waarbij de erfgenaam niet werd betrokken, is t.a.v. laatstgenoemde niet aangetast door relatieve nietigheid en artikel 1304 B.W. is niet van toepassing op de rechtsvordering waarover hij beschikt.

VERDELING - Nalatenschap - Erfgenamen - Akte van verdeling - Partijen bij de akte - Erfgenaam niet betrokken bij de akte van verdeling - Uitwerking - Niet-tegenstelbaarheid - Nietigheid

- Art. 1304 Burgerlijk Wetboek

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Verdeling - Nalatenschap - Erfgenamen - Akte van verdeling - Partijen bij de akte - Erfgenaam niet betrokken bij de akte van verdeling - Uitwerking - Niet-tegenstelbaarheid - Nietigheid

- Art. 1304 Burgerlijk Wetboek

Un partage de succession auquel l'héritier n'a pas été appelé n'est pas, à l'égard de celui-ci, frappé de nullité relative et l'article 1304 du Code civil ne s'applique pas à l'action dont il dispose.

PARTAGE - Succession - Héritiers - Acte de partage - Parties à l'acte - Héritier non appelé à l'acte de partage - Effet - Inopposabilité - Nullité

- Art. 1304 Code civil

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Partage - Succession - Héritiers - Acte de partage - Parties à l'acte - Héritier non appelé à l'acte de partage - Effet - Inopposabilité - Nullité

- Art. 1304 Code civil

C.06.0415.N

24 juni 2010

AC nr. 453

Conclusie van advocaat-generaal VANDEWAL.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Onderzoek in strafzaken - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

GRONDWET - Art. 16 - Gelijheid van de burgers voor de openbare lasten

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijheid van de burgers voor de openbare lasten - Toepassing - Stilzwijgen van de wetgever - Gevolg - Opdracht van de rechter

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijheid van de burgers voor de openbare lasten

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijheid van de burgers voor de openbare lasten - Gevolg - Onderzoek in strafzaken -

Conclusions de l'avocat général VANDEWAL.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 16 - Egalité des citoyens devant les charges publiques

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Application - Silence du législateur - Conséquence - Mission du juge

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Conséquence -

Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Opdracht van de rechter - Algemene rechtsbeginselen - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten - Toepassing - Stilzwijgen van de wetgever

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Opdracht van de rechter - Onderzoek in strafzaken - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Criteria

Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Mission du juge - Principes généraux du droit - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Application - Silence du législateur

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Mission du juge - Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Critères

Gelet op het fundamentele karakter van het algemeen rechtsbeginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten mag de rechter er bij stilzwijgen van de wetgever van uitgaan dat deze de toepassing van het rechtsbeginsel aan de beoordeling van de rechter heeft gelaten (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten - Toepassing - Stilzwijgen van de wetgever - Gevolg - Opdracht van de rechter

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Opdracht van de rechter - Algemene rechtsbeginselen - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten - Toepassing - Stilzwijgen van de wetgever

Eu égard au caractère fondamental du principe général du droit relatif à l'égalité des citoyens devant les charges publiques, le juge peut présumer, en cas de silence du législateur, que celui-ci a laissé l'application de ce principe général à l'appréciation du juge (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Application - Silence du législateur - Conséquence - Mission du juge

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Mission du juge - Principes généraux du droit - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Application - Silence du législateur

Krachtens het algemeen rechtsbeginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten, dat onder meer is neergelegd in artikel 16 van de Grondwet, kan de overheid niet zonder vergoeding lasten opleggen die groter zijn dan die welke een particulier in het gemeenschappelijk belang moet dragen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

GRONDWET - Art. 16 - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten

- Art. 16 Grondwet 1994

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten

- Art. 16 Grondwet 1994

En vertu du principe général du droit relatif à l'égalité des citoyens devant les charges publiques, qui est consacré notamment par l'article 16 de la Constitution, les pouvoirs public ne peuvent, sans compensation, imposer des charges qui excèdent la mesure de celles qu'un particulier doit supporter dans l'intérêt collectif (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 16 - Egalité des citoyens devant les charges publiques

- Art. 16 Constitution 1994

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques

- Art. 16 Constitution 1994

Uit het algemeen rechtsbeginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten vloeit voort dat de onevenredig nadelige - dit zijn: buiten het normale maatschappelijke risico of het normale bedrijfsrisico vallende en op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende - gevolgen van een op zich zelf rechtmatige dwangmaatregel op goederen in het raam van een strafrechtelijk onderzoek, zoals een huiszoeking, niet ten laste van de getroffene behoren te komen, maar gelijkelijk over de gemeenschap dienen te worden verdeeld; bij de beoordeling van dit onevenredig nadeel moet de rechter rekening houden met alle omstandigheden van de zaak en in het bijzonder met de betrokkenheid van de getroffene bij het vermeende misdrijf en met de redelijke verwachtingen van de burgers in verband met de solidariteit die van hen wordt gevraagd (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Onderzoek in strafzaken - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten - Gevolg - Onderzoek in strafzaken - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Opdracht van de rechter - Criteria

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Opdracht van de rechter - Onderzoek in strafzaken - Rechtmatige dwangmaatregel op goederen - Huiszoeking - Schade - Onevenredig nadeel - Begrip - Toerekening - Beoordeling - Criteria

Il résulte du principe général du droit relatif à l'égalité des citoyens devant les charges publiques que les effets préjudiciables disproportionnés - c'est-à-dire le risque social ou professionnel extraordinaire et s'imposant à un groupe limité de citoyens ou d'institutions - d'une mesure de coercition qui est en soi régulière, exercée sur les biens dans le cadre d'une instruction répressive, comme une perquisition, ne doivent pas être mis à charge de la personne lésée, mais doivent être répartis sur la collectivité; lors de l'appréciation de ce préjudice disproportionné, le juge doit tenir compte de toutes les circonstances de la cause et particulièrement de l'implication de la personne lésée dans l'infraction présumée et des attentes raisonnables des citoyens en ce qui concerne la solidarité que l'on attend d'eux (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Egalité des citoyens devant les charges publiques - Conséquence - Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Mission du juge - Critères

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - Divers - Mission du juge - Instruction en matière répressive - Mesure de coercition légitime sur les biens - Perquisition - Dommage - Préjudice disproportionné - Notion - Imputation - Appréciation - Critères

C.07.0094.F

25 juni 2010

AC nr. 460

Het arrest dat oordeelt dat de materiële uitvoering van de verbintenis onmogelijk is geworden, verantwoordt naar recht zijn beslissing dat die verbintenis geen voorwerp meer heeft en bijgevolg vervallen is.

VERBINTENIS - Niet-nakoming - Materiële onmogelijkheid - Art. 1148 Burgerlijk Wetboek

L'arrêt, qui considère que l'exécution matérielle de l'obligation a été rendue impossible, justifie légalement sa décision que cette obligation est devenue sans objet et, dès lors, caduque.

OBLIGATION - Inexécution - Impossibilité matérielle - Art. 1148 Code civil

C.07.0113.F

9 december 2010

AC nr. 721

Uit artikel 29 van de Pachtwet blijkt dat, enerzijds, de wetgever gewild heeft dat de feitenrechter beoordeelt of de wanuitvoering van de overeenkomst ernstig genoeg is om de ontbinding uit te spreken en dat, anderzijds, de ernst van de wanuitvoering van de overeenkomst beoordeeld moet worden in het licht van het bestaan, voor de verpachter, van een schade ten gevolge van die wanuitvoering (1). (1) Cass., 23 juni 2005, AR C.03.0450.F, A.C., 2005, nr. 367.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Verplichtingen van partijen - Ontbinding

- Art. 29 Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

De pachter die met schending van artikel 30 van de Pachtwet van 4 november 1969 het gepachte goed geheel of ten dele in onderpacht geeft of zijn pacht geheel of ten dele overdraagt zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de verpachter, in plaats van het aan laatstgenoemde terug te geven wanneer hij het niet langer zelf wil exploiteren, voert een van de bedingen van de pachtovereenkomst niet uit en valt bijgevolg onder de toepassing van artikel 29 van die wet (1). (1) Cass., 15 april 1993, AR 9542, A.C., 1993, nr. 180; Cass., 27 maart 1998, AR C.97.0124.F, A.C., 1998, nr. 175.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Onderverhuring en overdracht van huur - Geen voorafgaande en geschreven toestemming van de verpachter

- Artt. 29 en 30 Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Il appert de l'article 29 de la loi sur les baux à ferme que, d'une part, le législateur a voulu que le juge du fond apprécie si l'inexécution du contrat est suffisamment grave pour prononcer la résolution et que, d'autre part, le caractère grave de l'inexécution doit être apprécié en fonction de l'existence, pour le bailleur, d'un dommage résultant de cette inexécution (1). (1) Cass., 23 juin 2005, RG C.03.0450.F, Pas., 2005, n° 367.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a ferme - Obligations entre parties - Résolution

- Art. 29 L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

Le preneur qui, en violation de l'article 30 de la loi du 4 novembre 1969 sur le bail à ferme, sous-loue en tout ou en partie le bien loué ou cède son bail en tout ou en partie sans l'autorisation écrite et préalable du bailleur, au lieu de restituer le bien à celui-ci dès lors qu'il ne souhaite plus l'exploiter personnellement, n'exécute pas l'une des clauses du bail et tombe, dès lors, sous l'application de l'article 29 de la même loi (1). (1) Cass., 15 avril 1993, RG 9542, Pas., 1993, n°180; Cass., 27 mars 1998, RG C.97.0124.F, Pas., 1998, n°175.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a ferme - Souslocation et cession du bail - Absence d'autorisation écrite et préalable du bailleur

- Art. 29 et 30 L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.07.0139.F

18 juni 2010

AC nr. 436

De voorwaarden die artikel 16 uit hoofdstuk III van de Voorlopige Hechteniswet voor de geldigheid van een aanhoudingsbevel oplegt, zijn slechts op een bij verstek uitgevaardigd aanhoudingsbevel van toepassing in zoverre het de grondslag vormt van de voorlopige hechtenis van de in verdenkinggestelde in België (1). (1) Zie Cass., 26 mei 2004, AR P.04.0772.F, AC, 2004, nr. 286; Cass., 14 juli 2009, AR P.09.1076.N, AC, 2009, nr. 457; H.-D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH en M.-A. BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, Brugge, Die Keure, 5e editie, p. 1021 tot 1023.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding bij verstek - Geldigheid

- Art. 34, §§ 1 en 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Les conditions auxquelles, au chapitre III de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, l'article 16 de ladite loi subordonne la validité du mandat d'arrêt, ne s'appliquent au mandat d'arrêt décerné par défaut que dans la mesure où celui-ci fonde la détention préventive de l'inculpé en Belgique (1). (1) Voir Cass., 26 mai 2004, RG P.04.0772.F, Pas., 2004, n° 286; Cass., 14 juillet 2009, RG P.09.1076.N, Pas., 2009, n° 457; H.-D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH et M.-A. BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, 5e édition, Brugge, la Charte, 2008, pp. 1021 à 1023.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt par défaut - Validité

- Art. 34, § 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

De douaneautoriteiten kunnen het te betalen bedrag aan rechter bij invoer of bij uitvoer enkel rechtsgeldig op een daartoe geëigende wijze aan de schuldenaar meedelen wanneer zij het bedrag van die rechten tevoren hebben geboekt; bij niet-boeking kan dit bedrag niet ingevorderd worden door deze autoriteiten (1). (1) H.v.J. E.U., 28 jan. 2010, C-264/08.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Rechten verschuldigd bij invoer of bij uitvoer - Mededeling aan de schuldenaar - Verplichting tot voorafgaande boeking van de douaneschuld
- Artt. 217, 218 en 221 Communautair Douanewetboek

La communication par les autorités douanières au débiteur, selon les modalités appropriées, du montant des droits à l'importation ou à l'exportation à payer ne peut être valablement effectuée que si le montant de ces droits a été préalablement pris en compte par lesdites autorités; à défaut de prise en compte, ce montant ne peut être réclamé par ces autorités (1). (1) C.J.C.E., 28 janvier 2010, C-264/08.

DOUANES ET ACCISES - Droits dus à l'importation ou à l'exportation - Communication au débiteur - Obligation de prise en compte préalable de la dette douanière
- Art. 217, 218 et 221 Code des douanes communautaire

Conclusie van advocaat-generaal m.o. de Koster.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Vreemde wet - Toepassing - Uitlegging - Feitenrechter - Opdracht - Hof van Cassatie

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Geschonden wettelijke bepalingen - Vreemde wet - Toepasselijke verwijzingsregel

VREEMDE WET - Cassatiemiddel - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Geschonden wettelijke bepalingen - Toepasselijke verwijzingsregel

VREEMDE WET - Toepassing - Uitlegging - Feitenrechter - Opdracht - Hof van Cassatie

Het middel dat de bestreden beslissing verwijt verscheidene bepalingen van een vreemde wet te schenden en de miskenning van de toepasselijke verwijzingsregel niet aanvoert, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Geschonden wettelijke bepalingen - Vreemde wet - Toepasselijke verwijzingsregel

- Art. 1080 Gerechtelijk Wetboek

Wanneer de feitenrechter de vreemde wet toepast, moet hij de draagwijdte ervan bepalen door rekening te houden met haar uitlegging in het land van oorsprong; het Hof toetst of de beslissing van de feitenrechter met die uitlegging strookt; de schending van de vreemde wet wordt echter enkel via de verwijzingsregel bij het Hof aanhangig gemaakt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Vreemde wet - Toepassing - Uitlegging - Feitenrechter - Opdracht - Hof van Cassatie

VREEMDE WET - Cassatiemiddel - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Geschonden wettelijke bepalingen - Toepasselijke verwijzingsregel

Conclusions de l'avocat général dél. de Koster.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Loi étrangère - Application - Interprétation - Juge du fond - Mission - Cour de cassation

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Indications requises - Dispositions légales violées - Loi étrangère - Règle de conflit applicable

LOI ETRANGERE - Moyen de cassation - Matière civile - Indications requises - Dispositions légales violées - Règle de conflit applicable

LOI ETRANGERE - Application - Interprétation - Juge du fond - Mission - Cour de cassation

Est irrecevable le moyen qui fait grief à la décision attaquée de violer diverses dispositions d'une loi étrangère et qui n'invoque pas la violation de la règle de conflit applicable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Indications requises - Dispositions légales violées - Loi étrangère - Règle de conflit applicable

- Art. 1080 Code judiciaire

Lorsqu'il applique la loi étrangère, le juge du fond doit en déterminer la portée en tenant compte de l'interprétation qu'elle reçoit dans le pays dont elle émane, la Cour vérifie la conformité de la décision du juge du fond à cette interprétation; elle n'est toutefois saisie de la violation de cette loi que par le truchement de la règle de conflit (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Loi étrangère - Application - Interprétation - Juge du fond - Mission - Cour de cassation

LOI ETRANGERE - Moyen de cassation - Matière civile - Indications requises - Dispositions légales violées - Règle de conflit applicable

C.07.0278.F

29 januari 2010

AC nr. 68

De rechter pleegt machtsoverschrijding wanneer hij uitspraak doet over een geschilpunt dat bij hem niet langer aanhangig is omdat hij reeds vroeger in dezelfde zaak en tussen dezelfde partijen erover definitief uitspraak heeft gedaan waardoor hij zijn rechtsmacht ten volle heeft uitgeoefend (1). (1) Cass., 19 april 2001, AR C.00.0161.F, AC, 2001, nr. 215.

MACHTSOVERSCHRIJDING - Geschilpunt - Beslissing waardoor de rechter zijn rechtsmacht ten volle uitoefent - Nieuwe beslissing van dezelfde rechter - Zelfde zaak en partijen

- Art. 19, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Geschilpunt - Beslissing waardoor de rechter zijn rechtsmacht ten volle uitoefent - Nieuwe beslissing van dezelfde rechter - Zelfde zaak en partijen

- Art. 19, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Artikel 807 Gerechtelijk Wetboek vereist niet dat de nieuwe vordering uitsluitend gegrond is op een feit of een akte in de dagvaarding aangevoerd; wanneer die vordering daarenboven gegrond is op een ander feit of een andere akte, vereist dat artikel niet dat deze een verband vertonen met het feit of de akte in de dagvaarding aangevoerd (1). (1) Zie Cass., 11 mei 1990, AR 6525, AC, 1989-90, nr. 536.

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Vordering die daarenboven gegrond is op een ander feit of een andere akte

- Art. 807 Gerechtelijk Wetboek

Commet un excès de pouvoir, le juge qui statue sur une question litigieuse dont il n'est plus saisi parce qu'il a rendu sur celle-ci, dans la même cause et entre les mêmes parties, une décision contenue dans un précédent jugement, et a, dès lors, totalement épuisé sa juridiction à ce propos (1). (1) Cass., 19 avril 2001, RG C.00.0161.F, Pas., 2001, n° 215.

EXCES DE POUVOIR - Question litigieuse - Décision épuisant la juridiction du juge - Nouvelle décision du même juge - Cause et parties identiques

- Art. 19, al. 1er Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Question litigieuse - Décision épuisant la juridiction du juge - Nouvelle décision du même juge - Cause et parties identiques

- Art. 19, al. 1er Code judiciaire

L'article 807 du Code judiciaire ne requiert pas que la nouvelle demande soit exclusivement fondée sur un fait ou un acte invoqué dans la citation; lorsque cette demande est en outre fondée sur un autre fait ou un autre acte, cet article n'exige pas que ceux-ci présentent un lien avec le fait ou l'acte invoqué dans la citation (1). (1) Voir Cass., 11 mai 1990, RG 6525, Pas., 1990, n° 536.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Demande fondée en outre sur un autre fait ou un autre acte

- Art. 807 Code judiciaire

C.07.0303.F

8 januari 2010

AC nr. 11

Een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid waarvan de enige vennoten kapitaalvennootschappen zijn, zoals naamloze vennootschappen, mag geen opzegging geven om het verpachte goed zelf te exploiteren.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Opzegging om het verpachte goed zelf te exploiteren - Opzegging door een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid - Geldigheid

- Art. 9, vijfde lid Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Une société privée à responsabilité limitée dont les seuls associés sont des sociétés de capitaux, telles que des sociétés anonymes, ne peut donner congé en vue d'une exploitation personnelle du bien loué.

LOUAGE DE CHOSES - Bail à ferme - Fin (congé, prolongation, réintégration, etc) - Congé en vue d'une exploitation personnelle - Congé donné par une société privée à responsabilité limitée - Validité

- Art. 9, al. 5 L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.07.0434.F

11 januari 2010

AC nr. 16

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekering burgerrechtelijke

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Assurance responsabilité

aansprakelijkheid privéleven - Ouders - Minderjarig kind - Verzekerde

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid privéleven - Ouders - Minderjarig kind - Verzekerde - Derde

Uit het feit dat de minderjarige geen verzekerde is voor wie de verzekeraar de uitkeringen heeft betaald die verschuldigd zijn op grond van een door zijn ouders gesloten verzekeringsovereenkomst burgerrechtelijke aansprakelijkheid privéleven, kan niet worden afgeleid dat die minderjarige een derde is in de zin van artikel 41, eerste lid, van de wet van 25 juni 1992 (1). (1) Zie andersluidende concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid privéleven - Ouders - Minderjarig kind - Verzekerde - Derde

- Art. 41, eerste lid Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

De bij zijn ouders inwonende minderjarige die een opzettelijke daad heeft begaan en die als verzekerde wordt aangewezen in de door zijn ouders gesloten verzekeringsovereenkomst burgerrechtelijke aansprakelijkheid privéleven, is een verzekerde in de zin van artikel 88, eerste lid, van de wet van 25 juni 1992, zelfs als de verzekeraar geen dekking aan hem heeft verleend, maar alleen bedragen heeft uitgekeerd tot dekking van de aansprakelijkheid van zijn ouders (1). (1) Zie andersluidende concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid privéleven - Ouders - Minderjarig kind - Verzekerde

- Art. 88, eerste lid Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

civile vie privée - Parents - Enfant mineur - Assuré

ASSURANCES - Assurances terrestres - Assurance responsabilité civile vie privée - Parents - Enfant mineur - Assuré - Tiers

De la circonstance que le mineur d'âge n'est pas l'assuré pour lequel l'assureur a payé les indemnités, dues en vertu d'un contrat d'assurance responsabilité civile vie privée souscrit par ses parents, on ne peut déduire que ce mineur est un tiers au sens de l'article 41, alinéa 1er, de la loi du 25 juin 1992 (1). (1) Voir conclusions contraires du ministère public.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Assurance responsabilité civile vie privée - Parents - Enfant mineur - Assuré - Tiers

- Art. 41, al. 1er L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

Le mineur vivant au foyer de ses parents, auteur d'un acte intentionnel, qui est un assuré dans le cadre du contrat d'assurance responsabilité civile vie privée souscrit par ceux-ci, est un assuré au sens de l'article 88, alinéa 1er, de la loi du 25 juin 1992 même si l'assureur n'est pas intervenu à son profit mais a payé des indemnités uniquement pour couvrir la responsabilité de ses parents (1). (1) Voir conclusions contraires du ministère public.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Assurance responsabilité civile vie privée - Parents - Enfant mineur - Assuré

- Art. 88, al. 1er L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.08.0001.F

29 januari 2010

AC nr. 69

De door de eisende partij ingestelde vordering tot bindendverklaring van het arrest moet vervat zijn in haar verzoekschrift; het Hof kan bijgevolg geen acht slaan op de dagvaarding tot bindendverklaring van het arrest die betekend werd na de neerlegging van het verzoekschrift ter griffie.

CASSATIE - Bindendverklaring - Wijze van instelling

- Art. 1100 Gerechtelijk Wetboek

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Vordering tot bindendverklaring van het arrest - Wijze van instelling

- Art. 1100 Gerechtelijk Wetboek

TUSSENKOMST - Cassatiegeding - Vordering tot bindendverklaring van het arrest - Wijze van instelling

- Art. 1100 Gerechtelijk Wetboek

La demande en déclaration d'arrêt commun de la partie demanderesse doit être contenue dans sa requête; la Cour ne peut, partant, avoir égard à la citation en déclaration d'arrêt commun signifiée après le dépôt de la requête au greffe.

CASSATION - Appel en déclaration d'arrêt commun - Mode d'introduction

- Art. 1100 Code judiciaire

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Demandeurs et défendeurs - Demande en déclaration d'arrêt commun - Mode d'introduction

- Art. 1100 Code judiciaire

INTERVENTION - Instance en cassation - Demande en déclaration d'arrêt commun - Mode d'introduction

- Art. 1100 Code judiciaire

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR) - Opdrachten - Algemene opdracht - Dringende hulp - Onmiddellijke geneeskundige verzorging - Begunstigde van de hulp - Aanvraag tot tussenkomst

De verplichting van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn om hulp te verstrekken aan de persoon wiens toestand onmiddellijke geneeskundige verzorging vereist, is wegens de dringende noodzakelijkheid niet ondergeschikt aan een aanvraag tot tussenkomst die door die persoon of door zijn gevolmachtigde moet worden gedaan (1). (1) . Zie concl O.M. in Pas., 2010, nr.; artikel 58 O.C.M.W.-wet, na de wijziging ervan bij W. 5 aug. 1992.

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR) - Opdrachten - Algemene opdracht - Dringende hulp - Onmiddellijke geneeskundige verzorging - Verplichting - Begunstigde van de hulp - Aanvraag tot tussenkomst

- Art. 58 Organieke Wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Missions - Mission générale - Secours urgents - Soins de santé immédiats - Bénéficiaire du secours - Demande d'intervention

L'obligation qui incombe au centre public d'aide sociale, de porter secours à la personne dont l'état requiert des soins de santé immédiats, n'est pas subordonnée, en raison de l'urgence, à une demande d'intervention émanant de cette personne ou de son mandataire (1). (1) Voir les concl. du M.P.; L. du 8 juillet 1976, article 58 après sa modification par la L. du 5 août 1992.

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Missions - Mission générale - Secours urgents - Soins de santé immédiats - Obligation - Bénéficiaire du secours - Demande d'intervention

- Art. 58 Loi organique des centres publics d'aide sociale (8 juillet 1976)

De omstandigheid dat de nieuwe bezitter enkel het voordeel van de zuivering behoudt voor het geval dat het niet horen of oproepen van de ingeschreven hypotheekhouder of bevoorrechte schuldeisers het gevolg is van een nalatigheid van de hypotheekbewaarder bij het uitreiken van het getuigschrift en niet wanneer dit het gevolg is van de fout van een van de andere personen betrokken bij de procedure van machtiging van de curator tot verkoping uit de hand, volgt uit het feit dat artikel 129 van de Hypotheekwet niet in andere uitzonderingen voorziet; aan dergelijke leemte in de wetgeving kan enkel de wetgevende macht verhelpen zodat er geen aanleiding bestaat om een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grondwet - Artikel 11 - Ongelijke behandeling - Leemte in de wet - Hypotheekwet

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

- Art. 129 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grondwet - Artikel 10 - Ongelijke behandeling - Leemte in de wet - Hypotheekwet

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

- Art. 129 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Hof van Cassatie -

La circonstance que le nouveau possesseur ne conserve l'avantage de la purge que dans le cas où les créanciers hypothécaires ou privilégiés inscrits n'ont pas été entendus ou appelés en raison d'une omission du conservateur des hypothèques lors de la délivrance du certificat et pas lorsque cela résulte d'une faute d'une des autres personnes impliquées dans la procédure d'autorisation du curateur de vente de gré à gré, résulte du fait que l'article 129 de la Loi hypothécaire ne prévoit pas d'autres exceptions; seul le pouvoir législatif peut remédier à une telle lacune de la loi de sorte qu'il n'y a pas lieu de poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Cour de cassation - Obligation - Constitution - Article 11 - Traitement inégal - Lacune de la loi - Loi hypothécaire

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

- Art. 129 L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Cour de cassation - Obligation - Constitution - Article 10 - Traitement inégal - Lacune de la loi - Loi hypothécaire

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

- Art. 129 L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION

Verplichting - Grondwet - Artikel 11 - Ongelijke behandeling - Leemte in de wet - Hypotheekwet

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

- Art. 129 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Hof van Cassatie - Verplichting - Grondwet - Artikel 10 - Ongelijke behandeling - Leemte in de wet - Hypotheekwet

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

- Art. 129 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

In het kader van de rangregeling geopend na een verkoping uit de hand, waartoe de curators van een faillissement werden gemachtigd, is een ambtshalve doorhaling van alle bestaande inschrijvingen en overschrijvingen op overlegging van een door de notaris afgeleverd getuigschrift, slechts mogelijk zo alle personen die hetzij een inschrijving, hetzij een kantmelding hebben op het betrokken onroerend goed, in het kader van de machtigingsprocedure werden gehoord of bij gerechtsbrief werden opgeroepen.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Bevoorrechte en hypothecaire schuldeisers - Curator - Verkoop uit de hand - Rangregeling - Inschrijvingen en overschrijvingen - Ambtshalve doorhaling - Op overlegging van notarieel getuigschrift

- Artt. 1193ter, eerste, tweede en vierde lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 1326, tweede lid, 1653 en 1654 *Gerechtelijk Wetboek*
VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN - Allerlei - Rangregeling - Faillissement - Curator - Verkoop uit de hand - Inschrijvingen en overschrijvingen - Ambtshalve doorhaling - Op overlegging van notarieel getuigschrift

- Artt. 1193ter, eerste, tweede en vierde lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 1326, tweede lid, 1653 en 1654 *Gerechtelijk Wetboek*

Van een rangregeling en van een ambtshalve doorhaling van alle inschrijvingen op overlegging van het notarieel getuigschrift, dat de betaling of de bevrijdende betaling vaststelt, kan slechts sprake zijn in de mate dat er overwijzing is van de prijs ten behoeve van de ingeschreven schuldeisers; dit is niet het geval ten aanzien van de ingeschreven hypothecaire en bevoorrechte schuldeisers, die tijdens de procedure van machtiging van de curator tot verkoping uit de hand niet werden gehoord, noch behoorlijk werden opgeroepen.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Bevoorrechte en hypothecaire schuldeisers - Curator - Verkoop uit de hand - Rangregeling - Inschrijvingen en overschrijvingen - Ambtshalve doorhaling - Op overlegging van notarieel getuigschrift - Voorwaarde - Overwijzing van de prijs

- Artt. 1193ter, eerste, tweede en vierde lid *Gerechtelijk Wetboek*

EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Cour de cassation - Obligation - Constitution - Article 11 - Traitement inégal - Lacune de la loi - Loi hypothécaire

- Art. 26 *Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage*

- Art. 10 et 11 *Constitution 1994*

- Art. 129 *L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques*

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Cour de cassation - Obligation - Constitution - Article 10 - Traitement inégal - Lacune de la loi - Loi hypothécaire

- Art. 26 *Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage*

- Art. 10 et 11 *Constitution 1994*

- Art. 129 *L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques*

Dans le cadre d'un ordre ouvert en suite d'une vente de gré à gré, à laquelle les curateurs de la faillite ont été autorisés, la radiation d'office de toutes les inscriptions et transcriptions existantes sur production d'un certificat délivré par un notaire, n'est possible que si toutes les personnes qui disposent d'une inscription ou d'une mention marginale sur le bien immeuble en question, ont été entendues et dûment appelées au cours de la procédure d'autorisation.

FAILLITE ET CONCORDATS - Créanciers privilégiés et hypothécaires - Curateur - Vente de gré à gré - Ordre - Inscriptions et transcriptions - Radiation d'office - Sur production d'un certificat notarié

- Art. 1193ter, al. 1er, 2 et 4 *Code judiciaire*

- Art. 1326, al. 2, 1653 et 1654 *Code judiciaire*
PRIVILEGES ET HYPOTHEQUES - Divers - Ordre - Faillite - Curateur - Vente de gré à gré - Inscriptions et transcriptions - Radiation d'office - Sur production d'un certificat notarié

- Art. 1193ter, al. 1er, 2 et 4 *Code judiciaire*

- Art. 1326, al. 2, 1653 et 1654 *Code judiciaire*

Il ne peut être question d'un ordre et d'une radiation d'office de toutes les inscriptions sur production d'un certificat notarié qui constate le paiement ou le versement libératoire, que dans la mesure où il y a délégation du prix au profit des créanciers inscrits; ce n'est pas le cas vis-à-vis des créanciers hypothécaires et privilégiés inscrits qui n'ont pas été entendus ni dûment appelés au cours de la procédure autorisant par le curateur à procéder à une vente de gré à gré.

FAILLITE ET CONCORDATS - Créanciers privilégiés et hypothécaires - Curateur - Vente de gré à gré - Ordre - Inscriptions et transcriptions - Radiation d'office - Sur production d'un certificat notarié - Condition - Délégation du prix

- Art. 1193ter, al. 1er, 2 et 4 *Code judiciaire*

- Artt. 1326, tweede lid, 1653 en 1654 *Gerechtelijk Wetboek VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN - Allerlei - Rangregeling - Faillissement - Curator - Verkoop uit de hand - Inschrijvingen en overschrijvingen - Ambtshalve doorhaling - Op overlegging van notarieel getuigschrift - Voorwaarde - Overwijzing van de prijs*
- Artt. 1193ter, eerste, tweede en vierde lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 1326, tweede lid, 1653 en 1654 *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1326, al. 2, 1653 et 1654 *Code judiciaire PRIVILEGES ET HYPOTHEQUES - Divers - Ordre - Faillite - Curateur - Vente de gré à gré - Inscriptions et transcriptions - Radiation d'office - Sur production d'un certificat notarié - Condition - Délégation du prix*
- Art. 1193ter, al. 1er, 2 et 4 *Code judiciaire*

- Art. 1326, al. 2, 1653 et 1654 *Code judiciaire*

C.08.0048.F

19 maart 2010

AC nr. 201

Conclusie van advocaat-generaal m.o. de KOSTER.

RECHT VAN VERDEDIGING - Algemeen - Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie - Voorafgaand verhoor - Vorm

TELEGRAAF EN TELEFOON - Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie - Beslissing - Voorafgaand verhoor - Vorm

Artikel 19, eerste lid, van de wet van 17 januari 2003 dat aan elke persoon die rechtstreeks en persoonlijk betrokken is bij een besluit van het B.I.P.T. de gelegenheid biedt om vooraf gehoord te worden, bepaalt niet dat de betrokken persoon mondeling gehoord moet worden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

TELEGRAAF EN TELEFOON - Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie - Beslissing - Voorafgaand verhoor - Vorm

- Art. 19, eerste lid Wet 17 jan. 2003

RECHT VAN VERDEDIGING - Algemeen - Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie - Voorafgaand verhoor - Vorm

- Art. 19, eerste lid Wet 17 jan. 2003

Conclusions de l'avocat général délégué de KOSTER.

DROITS DE LA DEFENSE - Généralités - Institut belge des services postaux et des télécommunications - Audition préalable - Forme

TELEGRAPHES ET TELEPHONES - Institut belge des services postaux et des télécommunications - Décision - Audition préalable - Forme

L'article 19, alinéa 1er, de la loi du 17 janvier 2003, qui offre à toute personne directement et personnellement concernée par une décision de l'Institut belge des services postaux et des télécommunications la possibilité d'être entendue au préalable, n'impose pas que la personne concernée soit entendue oralement (1). (1) Voir les concl. du M.P.

TELEGRAPHES ET TELEPHONES - Institut belge des services postaux et des télécommunications - Décision - Audition préalable - Forme

- Art. 19, al. 1er L. du 17 janvier 2003

DROITS DE LA DEFENSE - Généralités - Institut belge des services postaux et des télécommunications - Audition préalable - Forme

- Art. 19, al. 1er L. du 17 janvier 2003

C.08.0062.N

21 januari 2010

AC nr. 48

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

INDEPLAATSSTELLING - Vervoer - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Vervoerder - Aansprakelijkheid - Afzender - Geadresseerde - Aansprakelijkheidsvordering - Voorwaarde - Verzekeraar - Vergoeding

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Vervoerder - Aansprakelijkheid - Afzender - Geadresseerde - Aansprakelijkheidsvordering - Voorwaarde - Verzekeraar - Vergoeding - Subrogatie

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

SUBROGATION - Transport - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Transporteur - Responsabilité - Expéditeur - Destinataire - Action en responsabilité - Condition - Assureur - Indemnité

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par route - Convention C.M.R. - Transporteur - Responsabilité - Expéditeur - Destinataire - Action en responsabilité - Condition - Assureur - Indemnité - Subrogation

Uit het systeem van het CMR-Verdrag vloeit voort dat zowel de afzender als de geadresseerde gerechtigd zijn om op grond van artikel 17 een aansprakelijkheidsvordering in te stellen tegen de vervoerder; zij dienen hiertoe niet het bestaan van de schade in het eigen vermogen te bewijzen, behoudens ingeval de vervoerder door zowel de afzender als de geadresseerde wordt aangesproken; dit sluit niet uit dat wanneer de geadresseerde door de verzekeraar wordt vergoed, hij in die mate niet langer vorderingsgerechtigd is, maar uitsluitend de in zijn rechten gesubrogeerde verzekeraar (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

INDEPLAATSSTELLING - Vervoer - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Vervoerder - Aansprakelijkheid - Afzender - Geadresseerde - Aansprakelijkheidsvordering - Voorwaarde - Verzekeraar - Vergoeding

- Art. 17, eerste lid Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Vervoerder - Aansprakelijkheid - Afzender - Geadresseerde - Aansprakelijkheidsvordering - Voorwaarde - Verzekeraar - Vergoeding - Subrogatie

- Art. 17, eerste lid Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)

Il découle du système de la Convention C.M.R. que tant l'expéditeur que le destinataire peuvent en vertu de l'article 17 introduire une action en responsabilité contre le transporteur; ils ne sont pas tenus, à cet effet, de prouver l'existence du dommage dans leur patrimoine propre, sauf si le transporteur a été actionné tant par l'expéditeur que par le destinataire; cela n'exclut pas que lorsqu'il est indemnisé par l'assureur, le destinataire n'a plus droit à agir dans cette mesure, mais exclusivement l'assureur subrogé en ses droits (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

SUBROGATION - Transport - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Transporteur - Responsabilité - Expéditeur - Destinataire - Action en responsabilité - Condition - Assureur - Indemnité

- Art. 17, al. 1er Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par route - Convention C.M.R. - Transporteur - Responsabilité - Expéditeur - Destinataire - Action en responsabilité - Condition - Assureur - Indemnité - Subrogation

- Art. 17, al. 1er Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)

C.08.0082.N

14 januari 2010

AC nr. 31

Bij ontstentenis van een redelijke opzeggingstermijn moet de concessiegever een vergoeding betalen ter compensatie van de schade die de concessiehouder ingevolge die ontoereikende opzeggingstermijn lijdt; wanneer een partij de concessie beëindigt met een ontoereikende opzeggingstermijn, kan de rechter, in geval van betwisting, die partij enkel veroordelen tot de betaling van een vergoeding ter compensatie van de schade geleden ingevolge die ontoereikende opzeggingstermijn, nu de verplichting tot betaling van dergelijke opzeggingsvergoeding geen autonome contractuele verbintenis is, maar een verbintenis die in de plaats treedt van de niet-nagekomen contractuele verbintenis een redelijke opzeggingstermijn in acht te nemen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde duur - Eenzijdige beëindiging - Opzeggingsvergoeding - Verplichting tot betaling - Aard van de verbintenis

- Art. 2 Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

Conclusie van advocaat-generaal THIJS.

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde duur - Eenzijdige beëindiging - Opzeggingsvergoeding - Verplichting tot betaling - Aard van de verbintenis

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde duur -

A défaut d'un délai de préavis raisonnable, le concédant doit payer une indemnité à titre de compensation du dommage subi par le concessionnaire en raison du délai de préavis insuffisant; lorsqu'une partie résilie la concession moyennant un délai de préavis insuffisant, le juge, en cas de litige, ne peut condamner cette partie qu'au paiement d'une indemnité à titre de compensation du dommage subi en raison du délai de préavis insuffisant, dès lors que l'obligation de payer une telle indemnité de préavis ne constitue pas une obligation contractuelle autonome mais une obligation qui se substitue à l'obligation contractuelle qui n'a pas été respectée de prendre en compte un délai de préavis raisonnable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale - Indemnité de préavis - Obligation de payer - Nature de l'obligation

- Art. 2 L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

Conclusions de l'avocat général THIJS.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale - Indemnité de préavis - Obligation de payer - Nature de l'obligation

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée -

Noch de omstandigheid dat de redelijke opzeggingstermijn, waarop de concessiehouder recht heeft in geval eenzijdige beëindiging van een voor onbepaalde tijd verleende concessie van alleenverkoop, bepaald wordt bij de opzegging van het contract, noch de billijkheid waardoor de rechter zich moet laten leiden, beletten dat hij, bij de raming van de redelijke opzeggingstermijn, rekening houdt met alle elementen waarover hij op het tijdstip van zijn beslissing beschikt; de rechter oordeelt onaantastbaar in feite of een bepaald element, waarover hij op het tijdstip van zijn beslissing beschikt en dat dateert van na de opzegging van het contract, een effectieve weerslag dient te hebben op de raming naar billijkheid van de redelijke opzeggingstermijn (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

Ni la circonstance que le délai de préavis raisonnable auquel le concessionnaire a droit en cas de résiliation unilatérale d'une concession de vente exclusive à durée indéterminée est fixé au moment de la résiliation du contrat, ni le fait que le juge statue en équité, n'empêchent que, lors de l'évaluation du délai de préavis raisonnable, il tienne compte de tous les éléments dont il dispose au moment où il prend sa décision; le juge considère souverainement en fait si un certain élément, dont il dispose au moment où il prend sa décision et qui est postérieur à la résiliation du contrat doit avoir un effet effectif sur l'évaluation en équité du délai de préavis raisonnable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde duur - Eenzijdige beëindiging - Opzeggingsvergoeding - Berekening - In aanmerking te nemen referentieperiode

- Art. 2 Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale - Indemnité de préavis - Calcul - Période de référence à prendre en considération

- Art. 2 L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

C.08.0084.F

28 juni 2010

AC nr. 464

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Uitbreiding van de dekking - Draagwijdte - Dekking - Schade - Vergoeding - Zwakke weggebruiker - Artikel 29bis van de wet van 21 november 1989 - Toepassing

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Uitbreiding van de dekking - Draagwijdte - Toepassing

Artikel 4, 3°, van de bij het koninklijk besluit van 14 december 1992 gevoegde modelovereenkomst heeft tot doel te preciseren dat een uitbreiding van de dekking, zoals bepaald in artikel 4, 1°, b), van toepassing blijft op de gevallen die het opsomt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Uitbreiding van de dekking - Draagwijdte - Toepassing

- en van de bij dat K.B. gevoegde modelovereenkomst KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Artt. 1, 4, 1°, b) en 4, 3° KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Extension de garantie - Portée - Couverture - Dommage - Indemnisation - Usager faible - Article 29bis de la loi du 21 novembre 1989 - Application

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Extension de garantie - Portée - Application

L'article 4, 3°, du contrat-type annexé à l'arrêté royal du 14 décembre 1992, tend à préciser qu'une extension de garantie, telle celle qui est prévue par l'article 4, 1°, b), reste applicable dans les cas qu'il vise (1). (1) Voir concl. du M.P.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Extension de garantie - Portée - Application

- et contrat-type annexé à cet arrêté royal A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 1er, 4, 1°, b) et 4, 3° A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

Wanneer een van de personen bedoeld in artikel 4, 1°, b), van de bij het koninklijk besluit van 14 december 1992 gevoegde modelovereenkomst, toevallig een voertuig bestuurt dat aan een derde toebehoort, moet de maatschappij die, krachtens die bepaling, zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt, in geval van een wegverkeersongeval waarin dat voertuig betrokken is, de in artikel 29bis, §1, eerste lid, bedoelde schade van elk slachtoffer van het ongeval of van zijn rechthebbenden vergoeden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Uitbreiding van de dekking - Draagwijdte - Dekking - Schade - Vergoeding - Zwakke weggebruiker - Artikel 29bis van de wet van 21 november 1989 - Toepassing

- Artt. 1 en 4, 1°, b) KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen
- en van de bij dat K.B. gevoegde modelovereenkomst KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen
- Art. 29bis, § 1, eerste lid Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Lorsque l'une des personnes désignées à l'article 4, 1°, b), du contrat-type annexé à l'arrêté royal du 14 décembre 1992, conduit occasionnellement un véhicule appartenant à un tiers, la compagnie, qui, en vertu de cette disposition, couvre sa responsabilité civile, est tenue, si ce véhicule est impliqué dans un accident de la circulation, d'indemniser le dommage visé à l'article 29bis § 1er, alinéa 1er, qui sont causés à toute victime de l'accident ou à ses ayants droits (1). (1) Voir concl. du M.P.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Extension de garantie - Portée - Couverture - Dommage - Indemnisation - Usager faible - Article 29bis de la loi du 21 novembre 1989 - Application

- Art. 1er et 4, 1°, b) A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs
- et contrat-type annexé à cet arrêté royal A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs
- Art. 29bis, § 1er, al. 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.08.0108.F

15 januari 2010

AC nr. 39

De bevoegdheid van de in kort geding uitspraak doende voorzitter van de rechtbank om voorlopige maatregelen te bevelen strekt zich in de tijd uit vanaf de dagvaarding tot echtscheiding tot de datum waarop de echtscheidingsuitspraak in kracht van gewijsde is getreden (1). (1) Cass., 20 feb. 2006, AR C.04.0292.N, AC, 2006, nr 99.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Maatregelen genomen door de vrederechter - Voorzitter van de rechtbank rechtsprekend in kort geding - Bevoegdheid in de tijd

- Art. 223 Burgerlijk Wetboek
- Art. 1280 Gerechtelijk Wetboek

La compétence du président du tribunal statuant en référé d'ordonner des mesures provisoires s'étend du jour de la citation en divorce au jour auquel la décision de divorce passe en force de chose jugée (1). (1) Cass., 20 février 2006, RG C.04.0292.N, Pas., 2006, n° 99.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Mesures ordonnées par le juge de paix - Président du tribunal statuant en référé - Compétence dans le temps

- Art. 223 Code civil
- Art. 1280 Code judiciaire

Aangezien de vordering tot dringende en voorlopige maatregelen voor de vrederechter met toepassing van artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek een ander voorwerp heeft dan de vordering tot voorlopige maatregelen voor de in kort geding uitspraak doende voorzitter van de rechtbank, heeft de beslissing van de vrederechter bijgevolg geen gezag gewijsde ten aanzien van de beslissing van de in kort geding uitspraak doende voorzitter van de rechtbank (1). (1) Zie Cass., 20 feb. 2006, AR C.04.0292.N, AC, 2006, nr 99.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Maatregelen genomen door de vrederechter - Maatregelen bevolen door de voorzitter van de rechtbank rechtsprekend in kort geding - Voorwerp - Beslissing van de vrederechter - Gezag

L'objet de la demande de mesures urgentes et provisoires soumise au juge de paix en application de l'article 223 du Code civil différant de celui de la demande soumise au président du tribunal statuant en référé, la décision du juge de paix n'est, dès lors, pas revêtue de l'autorité de chose jugée à l'égard de la décision prise par le président du tribunal siégeant en référé (1). (1) Voir Cass., 20 février 2006, RG C.04.0292.N, Pas., 2006, n° 99.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Mesures ordonnées par le juge de paix - Mesures ordonnées par le président du tribunal statuant en référé - Objet - Décision du juge de paix - Autorité

C.08.0113.F

19 maart 2010

AC nr. 202

Conclusie van advocaat-generaal m.o. de KOSTER.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Ongeval - Slachtoffer - Rijksambtenaar - Vergoeding - Vergoeding van de materiële schade - Rustpensioen - Cumulatie - Wettigheid

PENSIOEN - Burgerlijk pensioen - Ongeval - Schade - Slachtoffer - Rijksambtenaar - Vergoeding - Vergoeding van de materiële schade - Rustpensioen - Cumulatie - Wettigheid

Het pensioen dat krachtens de artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen wordt toegekend aan de tot het pensioen toegelaten persoon, ook al blijkt hij niet in staat te zijn zijn ambt te blijven uitoefenen, is verschuldigd wegens zijn dienstprestaties als bij de overheid benoemde ambtenaar en vormt geen herstel van schade; wanneer een dergelijke persoon aldus het slachtoffer is van een door een derde veroorzaakt ongeval, hebben zijn recht op de vergoeding van de geleden schade en zijn recht op het pensioen noch dezelfde oorzaak, noch hetzelfde voorwerp en is de cumulatie ervan bijgevolg geoorloofd (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Ongeval - Slachtoffer - Rijksambtenaar - Vergoeding - Vergoeding van de materiële schade - Rustpensioen - Cumulatie - Wettigheid

- Artt. 1, 2 en 3 Wet 21 juli 1844

PENSIOEN - Burgerlijk pensioen - Ongeval - Schade - Slachtoffer - Rijksambtenaar - Vergoeding - Vergoeding van de materiële schade - Rustpensioen - Cumulatie - Wettigheid

- Artt. 1, 2 en 3 Wet 21 juli 1844

Conclusions de l'avocat général délégué de KOSTER.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Accident - Victime - Agent de l'Etat - Indemnisation - Indemnité réparant le dommage matériel - Pension de retraite - Cumul - Licéité

PENSION - Pension civile - Accident - Dommage - Victime - Agent de l'Etat - Indemnisation - Indemnité réparant le dommage matériel - Pension de retraite - Cumul - Licéité

La pension octroyée, en vertu des articles 1er, 2 et 3 de la loi du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques, à la personne admise à la retraite, fût-elle reconnue hors d'état de continuer l'exercice de ses fonctions, est due en raison des prestations qu'elle a accomplies en sa qualité d'agent nommé au sein de la fonction publique et ne constitue pas la réparation d'un dommage; ainsi, lorsqu'une telle personne, victime d'un accident causé par un tiers, son droit à l'indemnité réparant le préjudice subi et son droit à la pension n'ont ni la même cause, ni leur même objet et leur cumul est, partant, autorisé (1). (1) Voir les concl. du M.P.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Accident - Victime - Agent de l'Etat - Indemnisation - Indemnité réparant le dommage matériel - Pension de retraite - Cumul - Licéité

- Art. 1er, 2 et 3 L. du 21 juillet 1844

PENSION - Pension civile - Accident - Dommage - Victime - Agent de l'Etat - Indemnisation - Indemnité réparant le dommage matériel - Pension de retraite - Cumul - Licéité

- Art. 1er, 2 et 3 L. du 21 juillet 1844

C.08.0127.F

19 februari 2010

AC nr. 112

De omstandigheid dat de eiser niet opkomt tegen de redenen die ten grondslag liggen aan de eindbeslissing die het hof van beroep heeft genomen nadat de deskundige zijn verslag heeft neergelegd, ontnemt niet het belang van het middel dat is ingesteld tegen het onderwerp van de opdracht die de rechters van dat hof aan de deskundige hebben toegewezen om hen in staat te stellen uitspraak te doen.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Middel dat opkomt tegen de door de rechter aan de deskundige toegewezen opdracht - Middel dat niet opkomt tegen de redenen die aan de eindbeslissing ten grondslag liggen - Ontvankelijkheid

La circonstance que le demandeur ne critique pas les motifs qui fondent la décision définitive que la cour d'appel a prise ensuite du dépôt du rapport de l'expert ne prive pas d'intérêt le moyen dirigé contre l'objet de la mission confiée par ces juges à l'expert en vue de leur permettre de statuer.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Moyen critiquant l'objet de la mission confiée à l'expert par le juge - Moyen ne critiquant pas les motifs qui fondent la décision définitive - Recevabilité

De beschikking van een arrest die een deskundige aanstelt, is een beslissing alvorens recht te doen die slechts na de eindbeslissing vatbaar is voor cassatieberoep.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Beslissing alvorens recht te doen - Aanstelling deskundige

- Art. 1077 Gerechtelijk Wetboek

De aan een deskundige toegewezen opdracht moet beperkt blijven tot het verzamelen van de feitelijke gegevens die noodzakelijk zijn om de rechter in staat te stellen de pertinente rechtsregels toe te passen; de rechter mag de deskundige niet opdragen een advies te geven over de gegrondheid van de vordering (1). (1) Cass., 3 juni 2004, AR C.03.0111.N, AC, 2004, nr 303.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Burgerlijke zaken - Opdracht - Bevoegdheid

- Artt. 11, eerste lid, en 962 Gerechtelijk Wetboek

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Deskundigenonderzoek - Opdracht - Bevoegdheid

- Artt. 11, eerste lid, en 962 Gerechtelijk Wetboek

La disposition d'un arrêt qui désigne un expert est une décision d'avant dire droit contre laquelle le recours en cassation n'est ouvert qu'après la décision définitive.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoi - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Décision avant dire droit - Désignation d'un expert

- Art. 1077 Code judiciaire

La mission confiée à un expert doit se limiter à recueillir les éléments de fait nécessaires pour permettre au juge d'appliquer les règles de droit pertinentes; le juge ne peut charger l'expert de donner un avis sur le bien-fondé de la demande (1). (1) Cass., 3 juin 2004, RG C.03.0111.N, Pas., 2004, n° 303.

EXPERTISE - Matière civile - Mission - Compétence

- Art. 11, al. 1er, et 962 Code judiciaire

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Expertise - Mission - Compétence

- Art. 11, al. 1er, et 962 Code judiciaire

C.08.0169.F

28 juni 2010

AC nr. 465

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

VERZEKERING - Landverzekering - Benadeelde - Vergoeding - Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst - Inwerkingtreding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar - Vordering tegen de verzekeraar ingesteld vóór die inwerkingtreding - Toepassing

VERZEKERING - Landverzekering - Benadeelde - Vergoeding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar van de aansprakelijke - Rechtstreekse vordering - Aard - Voorwerp

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst - Inwerkingtreding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar - Vordering tegen de verzekeraar ingesteld vóór die inwerkingtreding - Toepassing

Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst wijzigt de verplichtingen van de verzekeraar niet ingrijpend en stelt geen nieuwe aansprakelijkheidsregel vast; het heeft hoofdzakelijk tot doel de regeling van de geschillen te vereenvoudigen door aan de benadeelde een rechtstreekse vordering en een eigen recht toe te kennen en hem tegen het onvermogen van de verzekerde te beschermen op een andere wijze dan door het in artikel 20, 9°, van de Hypotheekwet, ingestelde voorrecht (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - Landverzekering - Benadeelde - Vergoeding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar van de aansprakelijke - Rechtstreekse vordering - Aard - Voorwerp

- Art. 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Personne lésée - Indemnisation - Article 86 de la loi du 25 juin 1992 - Entrée en vigueur - Droit propre envers l'assureur - Action envers l'assureur introduite avant cette entrée en vigueur - Application

ASSURANCES - Assurances terrestres - Personne lésée - Indemnisation - Droit propre envers l'assureur du responsable - Action directe - Nature - Objet

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Article 86 de la loi du 25 juin 1992 - Entrée en vigueur - Droit propre envers l'assureur - Action envers l'assureur introduite avant cette entrée en vigueur - Application

L'article 86 de la loi du 25 juin 1992 relative aux contrats d'assurances terrestres ne modifie pas substantiellement les obligations de l'assureur et n'établit pas une nouvelle règle de responsabilité; elle tend essentiellement à simplifier le règlement des litiges en octroyant à la personne lésée une action directe et un droit propre, et à la protéger de l'insolvabilité de l'assuré par une voie autre que celle du privilège instauré par l'article 20, 9°, de la loi hypothécaire (1). (1) Voir concl. du M.P.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Personne lésée - Indemnisation - Droit propre envers l'assureur du responsable - Action directe - Nature - Objet

- Art. 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst moet toegepast worden door de rechter die na de inwerkingtreding ervan, op 1 januari 1993, uitspraak doet, zelfs wanneer het gaat om schadegevallen die vóór die datum zijn ontstaan, behalve wanneer een recht onherroepelijk is vastgesteld en voor zover de rechtsvordering tegen de verzekeraar niet verjaard is (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst - Inwerkingtreding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar - Vordering tegen de verzekeraar ingesteld vóór die inwerkingtreding - Toepassing

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

VERZEKERING - Landverzekering - Benadeelde - Vergoeding - Artikel 86 Wet Landverzekeringsovereenkomst - Inwerkingtreding - Eigen recht t.a.v. de verzekeraar - Vordering tegen de verzekeraar ingesteld vóór die inwerkingtreding - Toepassing

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

L'article 86 de la loi du 25 juin 1992 relative aux contrats d'assurances terrestres s'impose aux juges qui statuent après son entrée en vigueur, le 1er janvier 1993, même pour des sinistres survenus avant cette date, sauf en cas de droit irrévocablement fixé et pour autant que l'action contre l'assureur ne soit pas prescrite (1). (1) Voir concl. du M.P.

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Article 86 de la loi du 25 juin 1992 - Entrée en vigueur - Droit propre envers l'assureur - Action envers l'assureur introduite avant cette entrée en vigueur - Application

- Art. 2 Code civil

- Art. 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

ASSURANCES - Assurances terrestres - Personne lésée - Indemnisation - Article 86 de la loi du 25 juin 1992 - Entrée en vigueur - Droit propre envers l'assureur - Action envers l'assureur introduite avant cette entrée en vigueur - Application

- Art. 2 Code civil

- Art. 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.08.0202.F

9 december 2010

AC nr. 722

Conclusie van advocaat-generaal Werquin.

VORDERING IN RECHTE - Wegenfonds - Vertegenwoordiging in rechte

VORDERING IN RECHTE - Wegenfonds - Vertegenwoordiging in rechte - Terugvordering van een onverschuldigd betaald bedrag

Uit de parlementaire voorbereiding volgt dat de wetgever, toen hij de artikelen 2, eerste en tweede lid, 12, §1, eerste lid, en §2, eerste lid, en 12, §2, tweede lid, van de wet van 9 augustus 1955 goedkeurde, de bevoegdheid van de voor openbare werken bevoegde minister om het Fonds in rechte te vertegenwoordigen niet heeft willen uitsluiten; het arrest dat uitsluit dat het Wegenfonds in rechte vertegenwoordigd kan worden door de voor de openbare werken bevoegde minister teneinde een onverschuldigd betaald bedrag terug te vorderen, schendt bijgevolg die wettelijke bepalingen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VORDERING IN RECHTE - Wegenfonds - Vertegenwoordiging in rechte - Terugvordering van een onverschuldigd betaald bedrag

- Art. 2, eerste en tweede lid Wet van 9 aug. 1955 betreffende het Wegenfonds

- Art. 12, § 1, eerste lid, en § 2, eerste en tweede lid Wet van 9 aug. 1955 betreffende het Wegenfonds

- gewijzigd door de Wet 25 jan. 1967

Aangezien de minister die bevoegd is voor de openbare werken een orgaan is van het Wegenfonds, vertegenwoordigt hij dat in rechte (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

DEMANDE EN JUSTICE - Fonds des routes - Représentation en justice

DEMANDE EN JUSTICE - Fonds des routes - Représentation en justice - Récupération d'un paiement indu

Il résulte des travaux préparatoires qu'en adoptant les articles 2, alinéas 1er et 2, 12, § 1er, alinéa 1er, et § 2, alinéa 1er, et 12, § 2, alinéa 2, de la loi du 9 août 1955, le législateur n'a pas entendu exclure le pouvoir du ministre qui a les travaux publics dans ses attributions de représenter en justice le Fonds des routes; dès lors, l'arrêt, qui exclut que le Fonds des routes puisse être représenté en justice par le ministre qui a les travaux publics dans ses attributions en vue de récupérer une somme payée indûment, viole ces dispositions légales (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

DEMANDE EN JUSTICE - Fonds des routes - Représentation en justice - Récupération d'un paiement indu

- Art. 2, al. 1er et 2 L. du 9 août 1955 instituant un Fonds des routes

- Art. 12, § 1er, al. 1er, et § 2, al. 1er et 2 L. du 9 août 1955 instituant un Fonds des routes

- modifié par la L. du 25 janvier 1967

Le ministre qui a les travaux publics dans ses attributions, étant un organe du Fonds des routes, représente celui-ci en justice (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

C.08.0211.F

18 juni 2010

AC nr. 440

Het arrest dat de aansprakelijkheid van de verweerder uitsluit op grond van vermeldingen waaruit kan worden afgeleid dat de eiser een fout heeft begaan die in causaal verband met zijn schade staat, maar die niet impliceren dat die schade, zonder de fouten die hij de verweerder verwijt, zich niettemin op dezelfde wijze zou hebben voorgedaan, is niet naar recht verantwoord (1). (1) Zie Cass., 30 april 2003, AR P.03.0168.F, AC, 2003, nr. 271.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Oorzaak - Begrip - Beoordeling door de rechter - Uitsluiting - Fout - Oorzakelijk verband - Schade

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

L'arrêt qui exclut la responsabilité du défendeur sur la base d'énonciations dont il se déduit que le demandeur a commis une faute en relation causale avec son dommage mais qui n'impliquent pas que, sans les fautes qu'il reproche au défendeur, ce dommage se serait néanmoins produit tel qu'il s'est réalisé, n'est pas légalement justifié (1). (1) Voir Cass., 30 avril 2003, RG P.03.0168.F, Pas., 2003, n° 271.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Cause - Notion. appréciation par le juge - Exclusion - Faute - Relation causale - Dommage

- Art. 1382 Code civil

Hoewel de rechter op onaantastbare wijze de feiten beoordeelt waaruit hij wettig afleidt of er al dan niet een causaal verband tussen fout en schade bestaat, gaat het Hof toch na of de rechter uit die vaststellingen naar recht die beslissing heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie Cass., 30 april 2003, AR P.03.0168.F, AC, 2003, nr. 271.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Oorzaak - Begrip - Beoordeling door de rechter - Hof van Cassatie - Toetsing

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

Si le juge constate souverainement les faits d'où il déduit légalement l'existence ou l'inexistence d'un lien de causalité entre la faute et le dommage, la Cour contrôle cependant si, de ces constatations, le juge a pu légalement déduire cette décision (1). (1) Voir Cass., 30 avril 2003, RG P.03.0168.F, Pas., 2003, n° 271.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Cause - Notion. appréciation par le juge - Cour de cassation - Contrôle

- Art. 1382 Code civil

C.08.0228.N

25 februari 2010

AC nr. 126

Artikel 4 van de wet van 25 juli 2008 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit met het oog op het stuiten van de verjaring van de vordering tot schadevergoeding ten gevolge van een beroep tot vernietiging bij de Raad van State doet geen afbreuk aan de bepalingen van openbare orde die de cassatieprocedure regelen, meer bepaald deze omtrent de ontvankelijkheid van het cassatieberoep, de memories en de middelen; noch het recht van verdediging, noch dit op een eerlijk proces zoals vervat in artikel 6.1 E.V.R.M. verantwoord een afwijking terzake; de aanvullende memorie die buiten de op straffe van verval voorgeschreven termijn ter griffie werd neergelegd kan derhalve niet in overweging worden genomen (1). (1) Zie Cass., 2 april 2009, AR C.08.0343.F, www.cass.be, met concl. advocaat-generaal m.o. de Koster.

L'article 4 de la loi du 25 juillet 2008 modifiant le Code civil et les lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'Etat en vue d'interrompre la prescription de l'action en dommages et intérêts à la suite d'un recours en annulation devant le Conseil d'Etat, ne déroge pas aux dispositions d'ordre public réglant la procédure en cassation, spécialement à celles qui gouvernent la recevabilité du pourvoi, des mémoires et des moyens; ni le respect dû aux droits de la défense ni le droit à un procès équitable contenu à l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ne justifient de s'écarter de ces règles; le mémoire ampliatif qui est déposé au greffe en dehors du délai prescrit à peine de déchéance ne peut, dès lors, pas être pris en considération (1). (1) Voir Cass., 2 avril 2009, RG C.08.0343.F, www.cass.be.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Raad van State - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Stuiting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid
- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Aanvullende memorie buiten de op straffe van verval voorgeschreven termijn - Raad van State - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid
- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
RAAD VAN STATE - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Stuiting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid
- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
RECHT VAN VERDEDIGING - Burgerlijke zaken - Raad van State - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Stuiting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid
- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijk proces - Raad van State - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Stuiting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Raad van State - Beroep tot vernietiging - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Stuiting - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid
- Art. 1087 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit

Hoewel het feit dat de bij een dagvaarding bij een rechtbank van de rechterlijke orde ingestelde aansprakelijkheidsvordering tegen de Staat de verjaring stuit, heeft het beroep voor de Raad van State tot nietigverklaring van een administratieve handeling waarvan de onwettigheid de aansprakelijkheid van de Staat in het gedrang brengt, die uitwerking niet (1). (1) Cass., 2 april 2009, AR C.08.0343.F, www.cass.be, met concl. advocaat-generaal m.o. de Koster; Zie ook Cass., 25 okt. 2007, AR C.05.0255.N, www.cass.be, en Cass., 16 feb. 2006, AR C.05.0022.N, 2006, nr 98.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Raad van State - Beroep tot nietigverklaring - Aansprakelijkheidsvordering tegen de Staat - Verjaring - Stuiting - Dagvaarding
- Art. 101, eerste lid Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
RAAD VAN STATE - Beroep tot nietigverklaring - Aansprakelijkheidsvordering tegen de Staat - Verjaring - Stuiting - Dagvaarding
- Art. 101, eerste lid Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit
VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Aansprakelijkheidsvordering tegen de Staat - Raad van State -

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Interruption - Pourvoi en cassation - Recevabilité
- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Mémoire ampliatif déposé en dehors du délai prescrit à peine de déchéance - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

CONSEIL D'ETAT - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Interruption - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

DROITS DE LA DEFENSE - Matière civile - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Interruption - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Interruption - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Interruption - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 1087 Code judiciaire
- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

Si l'intentement par une citation devant une juridiction de l'ordre judiciaire d'une action en responsabilité contre l'Etat interrompt la prescription, cet effet ne s'attache pas au recours en annulation formé devant le Conseil d'Etat contre un acte administratif dont l'illégalité engagerait la responsabilité de l'Etat (1). (1) Cass., 2 avril 2009, RG C.08.0343.F, www.cass.be, et les conclusions de Monsieur l'avocat général délégué de Koster; voir aussi Cass., 25 octobre 2007, RG C.05.0255.N, www.cass.be, et Cass., 16 février 2006, RG C.05.0022.N, Pas., 2006, n° 98.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Conseil d'Etat - Recours en annulation - Action en responsabilité contre l'Etat - Prescription - Interruption - Citation
- Art. 101, al. 1er L. du 25 juillet 2008

CONSEIL D'ETAT - Recours en annulation - Action en responsabilité contre l'Etat - Prescription - Interruption - Citation

- Art. 101, al. 1er L. du 25 juillet 2008

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Action en responsabilité contre l'Etat - Conseil d'Etat - Recours en annulation -

C.08.0234.F

5 maart 2010

AC nr. 152

De verzekeringnemer of de verzekerde die aanvoert dat er in zijn voordeel van de verhaalsregeling van de artikelen 24 en 25 van de modelovereenkomst is afgeweken, dient te bewijzen dat dergelijke afwijking in de verzekeringsovereenkomst bepaald is (1). (1) Cass., 9 maart 2007, AR C.06.0003.N, AC, 2007, nr. 131; Cass., 18 jan. 2010, AR C.09.0250.N, AC, 2010, nr. ...

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Bewijslast - W.A.M.-verzekering - Recht van verhaal van de verzekeraar - Afwijking

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 24 en 25 *KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeringsovereenkomst - Modelovereenkomst - Recht van verhaal van de verzekeraar - Afwijking - Bewijslast

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 24 en 25 *KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

De W.A.M.-verzekeraar hoeft niet te bewijzen dat de verzekeringsovereenkomst een recht van verhaal voorbehoudt in de gevallen opgesomd in artikel 25 van de modelovereenkomst (1). (1) Cass., 9 maart 2007, AR C.06.0003.N, AC, 2007, nr. 131; Cass., 18 jan. 2010, AR C.09.0250.N, AC, 2010, nr. ...

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Bewijslast - W.A.M.-verzekering - Recht van verhaal van de verzekeraar

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 25 *KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeringsovereenkomst - Modelovereenkomst - Recht van verhaal van de verzekeraar - Bewijslast

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 25 *KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

Il appartient au preneur d'assurance ou à l'assuré qui invoque l'existence d'une dérogation à son profit au règlement des articles 24 et 25 du contrat type, de prouver qu'une telle dérogation est prévue au contrat d'assurance (1). (1) Cass., 9 mars 2007, RG C.06.0003.N, Pas., 2007, n°131; Cass., 18 janvier 2010, RG C.09.250.N, Pas., 2010, n°...

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Charge de la preuve - Assurance automobile obligatoire - Droit de recours de l'assureur - Dérogation

- Art. 870 *Code judiciaire*

- Art. 24 et 25 *A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Contrat d'assurance - Contrat-type - Droit de recours de l'assureur - Dérogation - Charge de la preuve

- Art. 870 *Code judiciaire*

- Art. 24 et 25 *A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

L'assureur en assurance automobile obligatoire n'est pas tenu de prouver que le contrat d'assurance réserve un droit de recours dans les cas énumérés à l'article 25 du contrat type (1). (1) Cass., 9 mars 2007, RG C.06.0003.N, Pas., 2007, n°131; Cass., 18 janvier 2010, RG C.09.250.N, Pas., 2010, n°...

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Charge de la preuve - Assurance automobile obligatoire - Droit de recours de l'assureur

- Art. 870 *Code judiciaire*

- Art. 25 *A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Contrat d'assurance - Contrat-type - Droit de recours de l'assureur - Charge de la preuve

- Art. 870 *Code judiciaire*

- Art. 25 *A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

De W.A.M.-verzekeraar beschikt, behoudens afwijkende overeenkomst ten gunste van de verzekeringnemer of de verzekerde, over een recht van verhaal zoals bepaald in de artikelen 24 en 25 van de modelovereenkomst; de partijen worden bij de W.A.M.-verzekeringsovereenkomst immers geacht de toepassing van de bepalingen van de modelovereenkomst, waaronder deze met betrekking tot het verhaal van de verzekeraar, op hun overeenkomst te hebben aanvaard, voor zover zij er niet contractueel zijn van afgeweken (1). (1) Cass., 9 maart 2007, AR C.06.0003.N, AC, 2007, nr. 131; Cass., 18 jan. 2010, AR C.09.0250.N, AC, 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeringsovereenkomst - Modelovereenkomst - Recht van verhaal van de verzekeraar

- Art. 88 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst
- Artt. 1, 24 en 25 KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Sous réserve d'une dérogation contractuelle prévue au profit du preneur d'assurance ou de l'assuré, l'assureur en assurance automobile obligatoire dispose du droit de recours prévu aux articles 24 et 25 du contrat-type; dans la mesure où elles n'y ont pas dérogé contractuellement, les parties à un contrat d'assurance automobile obligatoire sont en effet présumées avoir accepté l'application à leur contrat des dispositions du contrat type, et notamment celles qui sont relatives au recours de l'assureur (1). (1) Cass., 9 mars 2007, RG C.06.0003.N, Pas., 2007, n°131; Cass., 18 janvier 2010, RG C.09.250.N, Pas., 2010, n° ...

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Contrat d'assurance - Contrat-type - Droit de recours de l'assureur

- Art. 88 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre
- Art. 1er, 24 et 25 A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.08.0246.N

21 januari 2010

AC nr. 49

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Plaatselijke bevoegdheid - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

Uit artikel 31, lid 1, van het C.M.R.-Verdrag volgt dat wanneer de partijen in hun overeenkomst een bepaald gerecht hebben aangewezen, dit niet kan uitsluiten dat het geschil door een eiser kan worden gebracht voor een van de andere in dit artikel bedoelde gerechten (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

- Artt. 31, eerste lid en 41.1 Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Goederenvervoer - Landvervoer. Wegvervoer - C.M.R.-Verdrag - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

- Artt. 31, eerste lid en 41.1 Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - C.M.R.-

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Stipulation de compétence exclusive - Validité

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Compétence - Compétence territoriale - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Stipulation de compétence exclusive - Validité

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par route - Convention C.M.R. - Compétence territoriale - Stipulation de compétence exclusive - Validité

Il suit de l'article 31, alinéa 1er, de la Convention C.M.R qu'il n'est pas exclu, lorsque les parties ont désigné une juridiction particulière dans leur convention, que le demandeur puisse porter le litige devant une des autres juridictions visées par cet article (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Stipulation de compétence exclusive - Validité

- Art. 31, al. 1er et 41.1 Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Compétence - Compétence territoriale - Transport de biens - Transport par terre. Transport par route - Convention C.M.R. - Stipulation de compétence exclusive - Validité

- Art. 31, al. 1er et 41.1 Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par

Verdrag - Plaatselijke bevoegdheid - Exclusief bevoegdheidsbeding - Geldigheid

- Artt. 31, eerste lid en 41.1 Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)

route - Convention C.M.R. - Compétence territoriale - Stipulation de compétence exclusive - Validité

- Art. 31, al. 1er et 41.1 Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)

C.08.0247.F

18 juni 2010

AC nr. 437

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

AUTEURSRECHT - Uit het auteursrecht voortvloeiende burgerlijke rechtsvordering - Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg

De bevoegdheid van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg inzake de staking van een inbreuk op het auteursrecht strekt zich niet uit het optreden van derden dat geen inbreuk is op de exclusieve en wettelijk bepaalde rechten van de auteur (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

AUTEURSRECHT - Uit het auteursrecht voortvloeiende burgerlijke rechtsvordering - Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg - Bevoegdheid

- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Président du tribunal de première instance

En matière de cessation d'atteinte au droit d'auteur, la compétence du président du tribunal de première instance ne s'étend pas à des agissements de tiers qui ne constituent pas une atteinte aux droits exclusifs de l'auteur, légalement prévus (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Président du tribunal de première instance - Compétence

- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

C.08.0261.F

8 maart 2010

AC nr. 157

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

DIEREN - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut - Terdoodbrenging - Vergoeding van de eigenaar - Evenredigheidsbeginsel

EIGENDOM - Eigendomsberovende maatregel - Dieren - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut - Terdoodbrenging - Afslachting - Vergoeding van de eigenaar - Evenredigheidsbeginsel

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Aanvullend protocol - Bescherming van de eigendom - Dieren - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut - Terdoodbrenging - Vergoeding - Evenredigheidsbeginsel

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Evenredigheidsbeginsel - Openbaar nut - Dieren - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Terdoodbrenging - Vergoeding van de eigenaar

Zelfs als een eigendomsberovende maatregel een gewettigd doel van openbaar belang beoogt, moet een billijk evenwicht gevrijwaard worden tussen de vereisten van het algemeen belang van de gemeenschap en de noodzaak om de fundamentele rechten van het individu te beschermen, waarbij dat evenwicht verbroken wordt wanneer de betrokkene een bijzondere en buitensporige last dient te ondergaan; er moet derhalve een (redelijke verhouding van) evenredigheid tussen de aangewende middelen en het beoogde doel bestaan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

DIEREN - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut -

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ANIMAUX - Ruminants - Maladie contagieuse - Utilité publique - Mise à mort - Indemnisation du propriétaire - Principe de proportionnalité

PROPRIETE - Mesure privative de propriété - Animaux - Ruminants - Maladie contagieuse - Utilité publique - Mise à mort - Abattage - Indemnisation du propriétaire - Principe de proportionnalité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Divers - Protocole additionnel - Protection de la propriété - Animaux - Ruminants - Maladie contagieuse - Utilité publique - Mise à mort - Indemnisation - Principe de proportionnalité

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe de proportionnalité - Utilité publique - Animaux - Ruminants - Maladie contagieuse - Mise à mort - Indemnisation du propriétaire

Même si une mesure privative de propriété poursuit un but légitime d'utilité publique, un juste équilibre doit être aménagé entre les exigences de l'intérêt général de la communauté et les impératifs de la protection des droits fondamentaux de l'individu, cet équilibre se trouvant rompu si la personne concernée a eu à subir une charge spéciale et exorbitante; il doit y avoir, dès lors, un rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but poursuivi (1). (1) Voir concl. du M.P.

ANIMAUX - Ruminants - Maladie contagieuse - Utilité publique -

Terdoodbrenging - Afslachting - Vergoeding van de eigenaar - Evenredigheidsbeginsel

- Art. 1, eerste en tweede lid Aanvullend Protocol nr. 1 bij het E.V.R.M., ondertekend te Parijs op 20 maart 1952, goedgekeurd bij Wet 13 mei 1955

- Artt. 10, 11, 12 en 13 KB 17 maart 1997

EIGENDOM - Eigendomsberovende maatregel - Dieren - Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut -

Terdoodbrenging - Afslachting - Vergoeding van de eigenaar - Evenredigheidsbeginsel

- Art. 1, eerste en tweede lid Aanvullend Protocol nr. 1 bij het E.V.R.M., ondertekend te Parijs op 20 maart 1952, goedgekeurd bij Wet 13 mei 1955

- Artt. 10, 11, 12 en 13 KB 17 maart 1997

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Aanvullend protocol - Bescherming van de eigendom - Dieren -

Herkauwers - Besmettelijke ziekte - Openbaar nut - Terdoodbrenging - Afslachting - Vergoeding - Evenredigheidsbeginsel

- Art. 1, eerste en tweede lid Aanvullend Protocol nr. 1 bij het E.V.R.M., ondertekend te Parijs op 20 maart 1952, goedgekeurd bij Wet 13 mei 1955

- Artt. 10, 11, 12 en 13 KB 17 maart 1997

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Evenredigheidsbeginsel - Openbaar nut - Dieren - Herkauwers - Besmettelijke ziekte -

Terdoodbrenging - Afslachting - Vergoeding van de eigenaar

- Art. 1, eerste en tweede lid Aanvullend Protocol nr. 1 bij het E.V.R.M., ondertekend te Parijs op 20 maart 1952, goedgekeurd bij Wet 13 mei 1955

- Artt. 10, 11, 12 en 13 KB 17 maart 1997

Mise à mort - Abattage - Indemnisation du propriétaire - Principe de proportionnalité

- Art. 1er, al. 1er et 2 Protocole additionnel n° 1 à la Conv. D.H., signé à Paris le 20 mars 1952, approuvé par la L. du 13 mai 1955

- Art. 10, 11, 12 et 13 A.R. du 17 mars 1997

PROPRIETE - Mesure privative de propriété - Animaux - Ruminants -

Maladie contagieuse - Utilité publique - Mise à mort - Abattage -

Indemnisation du propriétaire - Principe de proportionnalité

- Art. 1er, al. 1er et 2 Protocole additionnel n° 1 à la Conv. D.H., signé à Paris le 20 mars 1952, approuvé par la L. du 13 mai 1955

- Art. 10, 11, 12 et 13 A.R. du 17 mars 1997

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Divers - Protocole

additionnel - Protection de la propriété - Animaux - Ruminants -

Maladie contagieuse - Utilité publique - Mise à mort - Abattage -

Indemnisation - Principe de proportionnalité

- Art. 1er, al. 1er et 2 Protocole additionnel n° 1 à la Conv. D.H., signé à Paris le 20 mars 1952, approuvé par la L. du 13 mai 1955

- Art. 10, 11, 12 et 13 A.R. du 17 mars 1997

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT -

Principe de proportionnalité - Utilité publique - Animaux -

Ruminants - Maladie contagieuse - Mise à mort - Abattage -

Indemnisation du propriétaire

- Art. 1er, al. 1er et 2 Protocole additionnel n° 1 à la Conv. D.H., signé à Paris le 20 mars 1952, approuvé par la L. du 13 mai 1955

- Art. 10, 11, 12 et 13 A.R. du 17 mars 1997

C.08.0267.F

29 januari 2010

AC nr. 70

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijskracht - Beginsel

Krachtens de artikelen 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek, strekt de authentieke of onderhandse akte de partijen tot wet, ook al is ze fictief (1). (1) Zie concl. O.M.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijskracht - Beginsel

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Foi due aux actes - Principe

En vertu des articles 1319, 1320 et 1322 du Code civil, fût-il fictif, l'acte, soit authentique, soit sous seing privé, fait foi entre les parties (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Foi due aux actes - Principe

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

C.08.0271.N

28 januari 2010

AC nr. 65

Uit de bepalingen van artikel 152, eerste en derde lid, van het decreet van het Vlaams Parlement van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening volgt niet dat het proces-verbaal van vaststelling, opgesteld na controle, ook verplicht is ingeval van niet-uitvoering of onvolledige uitvoering.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelmaatregel - Proces-verbaal van vaststelling

- Art. 152, eerste en derde lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de

Les dispositions de l'article 152, alinéas 1er et 3, du décret du Conseil flamand du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire n'imposent pas de procès-verbal de constatation, dressé après contrôle, en cas de non-exécution ou d'exécution incomplète.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Mesure de réparation - Procès-verbal de constatation

- Art. 152, al. 1er et 3 Décret de la Communauté flamande du 18 mai

C.08.0278.F

28 mei 2010

AC nr. 370

Gelet op de draagwijdte van het begrip "burgerlijke en handelszaken" zowel in Engels recht als in Belgisch recht, zijn de Engelse beslissingen die de door een particulier tegen een overheidsinstantie ingestelde vordering tot aansprakelijkheid buiten overeenkomst hebben verworpen, beslissingen die gewezen zijn in burgerlijke en handelszaken in de zin van de overeenkomst van 2 mei 1934.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen - Burgerlijke en handelszaken - Overeenkomst van 2 mei 1934 tussen België en het Verenigd Koninkrijk betreffende de wederzijdse tenuitvoerlegging van vonnissen

- Artt. 3.1 en 3.3 Overeenkomst 2 mei 1934

Het begrip "in burgerlijke en handelszaken" heeft, in de bilaterale overeenkomsten die ernaar verwijzen, niet noodzakelijk dezelfde draagwijdte als in artikel 1, eerste lid, van het Verdrag tussen de Lidstaten van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, ondertekend te Brussel op 27 september 1968, aangezien die bepaling uitdrukkelijk zegt dat "het inzonderheid geen betrekking (heeft) op fiscale zaken, douanezaken of administratiefrechtelijke zaken" zodat de geschillen tussen een particulier en een overheidsinstantie die krachtens overheidsbevoegdheid heeft gehandeld, buiten de draagwijdte van dat verdrag vallen.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen - Burgerlijke en handelszaken - Bilaterale overeenkomsten - Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

- Art. 1, eerste lid Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen - Burgerlijke en handelszaken - Bilaterale overeenkomsten - Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken

- Art. 1, eerste lid Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

Eu égard à la portée de la notion de "matière civile et commerciale" tant en droit anglais qu'en droit belge, les décisions anglaises ayant rejeté la demande en responsabilité extracontractuelle dirigée par une personne privée contre une autorité publique sont des décisions rendues en matière civile ou commerciale au sens de la convention du 2 mai 1934.

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Reconnaissance et exécution réciproque des décisions judiciaires - Matière civile et commerciale - Convention conclue le 2 mai 1934 entre la Belgique et le Royaume-Uni sur l'exécution réciproque des jugements

- Art. 3, § 1er et 3, § 3 Convention du 2 mai 1934

La notion de "matière civile et commerciale" n'a pas nécessairement, dans les conventions bilatérales qui s'y réfèrent, la portée qu'elle revêt dans l'article 1er, alinéa 1er, de la Convention entre les Etats membres de la Communauté économique européenne concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, signée à Bruxelles le 27 septembre 1968, cette disposition prévoyant expressément qu' "elle ne recouvre notamment pas les matières fiscales, douanières ou administratives", portée qui exclut les litiges opposant une personne privée à une autorité publique ayant agi dans l'exercice de la puissance publique.

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Reconnaissance et exécution réciproque des décisions judiciaires - Matière civile et commerciale - Conventions bilatérales - Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale

- Art. 1er, al. 1er Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Reconnaissance et exécution réciproque des décisions judiciaires - Matière civile et commerciale - Conventions bilatérales - Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale

- Art. 1er, al. 1er Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

Artikel 56, eerste lid, van het Verdrag van Brussel verhindert niet dat een bilaterale overeenkomst van kracht blijft ten aanzien van beslissingen die, zonder te vallen onder artikel 1, tweede alinea, van het verdrag, uitgesloten zijn van het toepassingsgebied ervan (1). (1) HvJ, 14 juli 1977, C 9/77 en C 10/77, Jur. HvJ., 1977, I, 1517.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen - Burgerlijke en handelszaken - Bilaterale overeenkomsten - Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken - Beslissing uitgesloten uit het toepassingsgebied van dat verdrag

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Erkenning en wederzijdse tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen - Burgerlijke en handelszaken - Bilaterale overeenkomsten - Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken - Beslissing uitgesloten uit het toepassingsgebied van dat verdrag

L'article 56, alinéa 1er, de la Convention de Bruxelles ne fait pas obstacle à ce qu'un traité bilatéral continue à produire ses effets pour des décisions qui, sans relever de l'article 1er, alinéa 2, de la convention, sont exclues du champ d'application de celle-ci (1). (1) C.J.C.E., 14 juillet 1977, C 9/77 et 10/77, Rec. C.J.C.E., 1977, I, 1517.

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Reconnaissance et exécution réciproque des décisions judiciaires - Matière civile et commerciale - Conventions bilatérales - Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale - Décision exclue du champ d'application de cette convention

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Reconnaissance et exécution réciproque des décisions judiciaires - Matière civile et commerciale - Conventions bilatérales - Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale - Décision exclue du champ d'application de cette convention

C.08.0314.F

13 september 2010

AC nr. 512

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Verzekerde - Grove schuld - Verzekeraar - Ontheffing - Voorwaarden - Schade - Oorzakelijk verband - Bewijslast

WERKLOOSHEIDSVERZEKERING [ZIE: 522 WERKLOOSHEID] - Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Verzekerde - Grove schuld - Verzekeraar - Ontheffing - Voorwaarden - Schade - Oorzakelijk verband - Bewijs - Bewijslast

Uit de artikelen 3, 8, tweede lid, en 11, Landverzekeringsovereenkomst, die dwingend zijn in het voordeel van de verzekerde, volgt dat de verzekeraar die zich beroept op een grond van ontheffing van aansprakelijkheid in de zin van voormeld artikel 8, tweede lid, de schade alleen dan niet hoeft te dekken wanneer hij het oorzakelijk verband tussen de in de overeenkomst bepaalde grove schuld en het schadegeval aantoot (1). (1) Zie tegenstr. concl. O.M.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Verzekerde - Grove schuld - Verzekeraar - Ontheffing - Voorwaarden - Schade - Oorzakelijk verband - Bewijslast

- Artt. 3, 8, tweede lid, en 11 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Verzekerde - Grove schuld - Verzekeraar - Ontheffing - Voorwaarden - Schade - Oorzakelijk verband - Bewijs - Bewijslast

- Artt. 3, 8, tweede lid, en 11 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Assurance terrestre - Contrat d'assurance - Assuré - Faute lourde - Assureur - Exonération - Conditions - Dommage - Lien causal - Charge de la preuve

ASSURANCE CHOMAGE [VOIR: 522 CHOMAGE - Assurances terrestres - Contrat d'assurance - Assuré - Faute lourde - Assureur - Exonération - Conditions - Dommage - Lien causal - Preuve - Charge de la preuve

Il suit des articles 3, 8, alinéa 2 et 11 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, qui sont impératifs en faveur de l'assuré, que l'assureur qui se prévaut d'une clause d'exonération au sens de l'article 8, alinéa 2 précité, n'est dispensé de répondre du sinistre que s'il démontre un lien de causalité entre la faute lourde déterminée dans le contrat et le sinistre (1). (1) Voir les conclusions contraires du ministère public.

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Assurances terrestres - Contrat d'assurance - Assuré - Faute lourde - Assureur - Exonération - Conditions - Dommage - Lien causal - Charge de la preuve

- Art. 3, 8, al. 2, et 11 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

ASSURANCES - Assurances terrestres - Contrat d'assurance - Assuré - Faute lourde - Assureur - Exonération - Conditions - Dommage - Lien causal - Preuve - Charge de la preuve

- Art. 3, 8, al. 2, et 11 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.08.0317.F

16 april 2010

AC nr. 261

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Allerlei (I.P.R. - Aard van de wet) - Bevoegdheid en aanleg - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges - Verbintenis uit een misdrijf of een oneigenlijk misdrijf - Plaats van ontstaan

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges - Verbintenis uit een misdrijf of een oneigenlijk misdrijf - Plaats van ontstaan

De plaats waar een verbintenis uit een misdrijf of een oneigenlijk misdrijf is ontstaan is ofwel de plaats waar de schadeveroorzakende daad is verricht ofwel de plaats waar de schade zich heeft voorgedaan (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.08.0317.F, Pas., 2010, nr. ...

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Allerlei (I.P.R. - Aard van de wet) - Bevoegdheid en aanleg - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges - Verbintenis uit een misdrijf of een oneigenlijk misdrijf - Plaats van ontstaan

- Art. 635, 3° *Gerechtelijk Wetboek*

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges - Verbintenis uit een misdrijf of een oneigenlijk misdrijf - Plaats van ontstaan

- Art. 635, 3° *Gerechtelijk Wetboek*

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Divers (droit international prive. nature de la loi. etc) - Compétence et ressort - Compétence internationale - Compétence des tribunaux belges - Obligation délictuelle ou quasi-délictuelle - Lieu de naissance

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Compétence des tribunaux belges - Obligation délictuelle ou quasi-délictuelle - Lieu de naissance

Le lieu de naissance d'une obligation délictuelle ou quasi délictuelle est soit le lieu de l'acte générateur du dommage, soit le lieu de réalisation du dommage (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Divers (droit international prive. nature de la loi. etc) - Compétence et ressort - Compétence internationale - Compétence des tribunaux belges - Obligation délictuelle ou quasi-délictuelle - Lieu de naissance

- Art. 635, 3° *Code judiciaire*

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Compétence des tribunaux belges - Obligation délictuelle ou quasi-délictuelle - Lieu de naissance

- Art. 635, 3° *Code judiciaire*

C.08.0324.N

4 maart 2010

AC nr. 148

Het rechtsmisbruik dat het recht van verdediging en het recht om te concluderen aantast, kan ontstaan uit de uitoefening van die rechten zonder redelijk en afdoend belang en op een wijze die de perken van de normale uitoefening ervan door een voorzichtig en zorgvuldig persoon kennelijk te buiten gaat (1). (1) Zie Cass., 6 jan. 2006, AR C.04.0358.F, AC, 2006, nr 18.

RECHTSMISBRUIK - Begrip - Recht van verdediging - Recht om te concluderen

- Art. 1134, derde lid *Burgerlijk Wetboek*

- Art. 6.1 *Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

- Art. 741 *Gerechtelijk Wetboek*

Wanneer de rechter vaststelt dat een partij haar recht om conclusie te nemen uitoefent zonder redelijk en afdoend belang en op een wijze die de perken van de normale uitoefening ervan door een voorzichtig en zorgvuldig persoon kennelijk te buiten gaat, staat de omstandigheid dat die conclusie middelen bevat het weren van die conclusie uit het debat niet in de weg: de rechter die een conclusie wegens rechtsmisbruik uit het debat weert, is er niet toe gehouden de erin opgenomen middelen te beantwoorden.

RECHTSMISBRUIK - Recht om te concluderen - Weren van conclusie - Gevolg - Conclusie die middelen bevat - Opdracht van de rechter -

L'abus de droit qui porte atteinte aux droits de la défense et au droit de conclure peut résulter de l'exercice de ces droits sans intérêt raisonnable et suffisant et d'une manière qui excéderait manifestement les limites de l'exercice normal de ses droits par une personne prudente et diligente (1). (1) Voir Cass., 6 janvier 2006, RG C.04.0358.F, Pas., 2006, n° 18.

ABUS DE DROIT - Notion - Droits de la défense - Droit de conclure

- Art. 1134, al. 3 *Code civil*

- Art. 6, § 1er *Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

- Art. 741 *Code judiciaire*

Lorsque le juge constate qu'une partie exerce son droit de prendre des conclusions sans intérêt raisonnable et suffisant d'une manière qui excède manifestement les limites de l'exercice normal de ses droits par une personne prudente et diligente, la circonstance que ces conclusions contiennent des moyens ne fait pas obstacle à ce qu'elles soient écartées des débats: le juge qui écarte des conclusions des débats du chef d'abus de droit n'est pas tenu de répondre aux moyens qu'elles contiennent.

ABUS DE DROIT - Droit de conclure - Ecarter les conclusions - Conséquence - Conclusions contenant des moyens - Mission du

Beantwoording van de middelen

- Art. 149 Grondwet 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Algemeen - Rechtsmisbruik - Recht om te concluderen - Weren van conclusie - Gevolg - Conclusie die middelen bevat - Opdracht van de rechter - Beantwoording van de middelen

- Art. 149 Grondwet 1994

juge - Réponse aux moyens

- Art. 149 Constitution 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Généralités - Abus de droit - Droit de conclure - Ecarter les conclusions - Conséquence - Conclusions contenant des moyens - Mission du juge - Réponse aux moyens

- Art. 149 Constitution 1994

C.08.0330.N

14 januari 2010

AC nr. 32

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Algemeen - Verweerster zonder woonplaats in België - Belgische rechter - Internationale rechtsmacht - Criteria

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Verweerster zonder woonplaats in België - Belgische rechter - Internationale rechtsmacht - Criteria

Om te beslissen dat een Belgische rechter geen internationale rechtsmacht kan ontlennen aan artikel 635 van het Gerechtelijk Wetboek volstaat het niet vast te stellen dat de verbintenis die ten grondslag ligt aan de vordering buiten België is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd, maar dient er bovendien te worden vastgesteld dat deze verbintenis niet in België is ontstaan (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Algemeen - Verweerster zonder woonplaats in België - Belgische rechter - Internationale rechtsmacht - Criteria

- zoals van toepassing vóór zijn opheffing bij Wet 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht

- Artt. 624, 2° en 635, 3° Gerechtelijk Wetboek

- Art. 4 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Verweerster zonder woonplaats in België - Belgische rechter - Internationale rechtsmacht - Criteria

- Artt. 624, 2° en 635, 3° Gerechtelijk Wetboek

- Art. 4 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

Conclusions de l'avocat général THijs.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Généralités - Défenderesse n'ayant pas de domicile en Belgique - Juge belge - Pouvoir de juridiction international - Critères

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Défenderesse n'ayant pas de domicile en Belgique - Juge belge - Pouvoir de juridiction international - Critères

Pour décider qu'un juge belge ne peut puiser un pouvoir de juridiction international dans l'article 635 du Code judiciaire, il ne suffit pas de constater que l'obligation qui se trouve à la base de la demande est ou doit être exécutée en dehors de la Belgique, mais il faut en outre constater que cette obligation n'est pas née en Belgique (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Généralités - Défenderesse n'ayant pas de domicile en Belgique - Juge belge - Pouvoir de juridiction international - Critères

- tel qu'il était applicable avant son abrogation par la L. du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé

- Art. 624, 2° et 635, 3° Code judiciaire

- Art. 4 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Défenderesse n'ayant pas de domicile en Belgique - Juge belge - Pouvoir de juridiction international - Critères

- Art. 624, 2° et 635, 3° Code judiciaire

- Art. 4 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

C.08.0335.N

26 november 2010

AC nr. 693

De klachten en verzoeken van de aannemer om de herziening van de overeenkomst of schadeloosstelling te verkrijgen, moeten, op straffe van verval, schriftelijk ingediend worden ten laatste zestig kalenderdagen na de voorlopige keuring van de gezamenlijke werken; dit schriftelijk indienen kan gebeuren door en op de datum van afgifte van een aangetekende brief bij de postdiensten (1). (1) Zie Cass., 10 okt. 1985, AR nr. 7277, AC, 1985-1986, nr. 82; zie ook M-A FLAMME, Praktische Commentaar bij de reglementering van de Overheidsopdrachten, Deel 2, 1996-1997, Nat. Confederatie van het Bouwbedrijf, Brussel, p. 446-447.

OVERHEIDSOPDRACHTEN (WERKEN, LEVERINGEN, DIENSTEN) - Verzoek om herziening van de overeenkomst - Vorm

- Art. 16, D, eerste lid, 2° MB 14 okt. 1964

Les réclamations et requêtes de l'adjudicataire pour obtenir la revision du marché ou des dommages-intérêts, doivent, sous peine de déchéance, être introduites par écrit au plus tard soixante jours de calendrier après la réception provisoire de l'ensemble des travaux; cette introduction par écrit peut avoir lieu par lettre recommandée portant la date de sa remise auprès des services de la poste (1). (1) Voir Cass., 10 octobre 1985, RG n° 7277, Pas., 1986, n° 82; voir aussi M-A FLAMME, Praktische Commentaar bij de reglementering van de Overheidsopdrachten, Tome 2, 1996-1997, Confédération Nationale de la Construction, Bruxelles, p. 446-447.

MARCHES PUBLICS (TRAVAUX. FOURNITURES. SERVICES) - Demande de révision du contrat - Forme

- Art. 16, D, al. 1er, 2° A.M. 14 octobre 1964

C.08.0349.F

15 januari 2010

AC nr. 40

De rechter mag, bij zijn beoordeling of een schuldenaar op duurzame wijze, niet in staat is om zijn schulden te betalen, rekening houden met het bestaan van onroerende activa en beslissen dat het te groot aantal schulden geen blijvend kenmerk vertoont, als hij overweegt dat de schuldenaar, door het onroerend goed te verkopen, al zijn schulden zal kunnen aanzuiveren en daarenboven hemzelf en zijn gezin een menswaardig leven zal kunnen waarborgen (1). (1) Zie Cass., 21 juni 2007, AR C.06.0667.N, AC, 2007, nr 345.

BESLAG - Allerlei - Collectieve schuldenregeling - Toelaatbaarheid - Onmogelijkheid de schulden te betalen - Blijvende aard - Beoordeling - Onroerende activa

- Artt. 1675/2, eerste lid, en 1675/3, derde lid *Gerechtigd Wetboek*

Le juge peut, pour apprécier si un débiteur se trouve, de manière durable, dans l'incapacité de payer ses dettes, tenir compte de l'existence d'un actif immobilier et décider que le caractère durable de surendettement n'existe pas lorsqu'il considère que la vente de l'immeuble permettra au débiteur d'apurer l'ensemble de ses dettes tout en lui garantissant, ainsi qu'à sa famille, de mener une vie conforme à la dignité humaine (1). (1) Voir Cass., 21 juin 2007, RG C.06.0667.F, Pas., 2007, n° 345.

SAISIE - Divers - Règlement collectif de dettes - Admissibilité - Incapacité de payer les dettes - Caractère durable - Appréciation - Actif immobilier

- Art. 1675/2, al. 1er, et 1675/3, al. 3 *Code judiciaire*

C.08.0387.F

8 maart 2010

AC nr. 158

Indien de echtscheiding is uitgesproken op grond van artikel 232 B.W., vóór de inwerkingtreding van de wet van 27 april 2007, valt de vordering die ertoe strekt uitspraak te horen doen over de toerekenbaarheid van de scheiding, die betrekking heeft op de wettelijke voorwaarden voor het toekennen of het uitsluiten van het recht op een onderhoudsuitkering, nog steeds onder de toepassing van het vroegere artikel 306 B.W. (1). (1) Cass., 4 dec. 2009, AR C.09.0007.F, AC, 2009, nr 721; Cass., 11 sept. 2008, AR C.08.0088.F, AC, 2008, nr 466.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken wegens feitelijke scheiding - Nieuwe wet - Toerekenbaarheid van de scheiding -

Lorsque le divorce a été prononcé sur la base de l'article 232 du Code civil avant l'entrée en vigueur de la loi du 27 avril 2007, la demande tendant à ce qu'il soit statué sur l'imputabilité de la séparation, qui concerne les conditions légales d'acquisition ou d'exclusion du droit à la pension alimentaire, reste régie par l'article 306 ancien du Code civil (1). (1) Voir Cass., 4 décembre 2009, RG C.09.0007, Pas., 2009, n° ...; 11 septembre 2008, RG C.08.0088.F, Pas., 2008, n° 466.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé pour cause de séparation de fait - Loi nouvelle - Imputabilité de la séparation - Dispositions transitoires - Loi dans le temps - Loi applicable

Overgangsbepalingen - Werking in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 42, §§ 2 en 3 Wet 27 april 2007

- Artt. 232, 301 en 306 Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken wegens feitelijke scheiding - Nieuwe wet - Toerekenbaarheid van de scheiding - Overgangsbepalingen - Werking in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 42, §§ 2 en 3 Wet 27 april 2007

- Artt. 232, 301 en 306 Burgerlijk Wetboek

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken wegens feitelijke scheiding - Nieuwe wet - Toerekenbaarheid van de scheiding - Overgangsbepalingen - Werking in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 42, §§ 2 en 3 Wet 27 april 2007

- Artt. 232, 301 en 306 Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2 et 3 L. du 27 avril 2007

- Art. 232, 301 et 306 Code civil

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé pour cause de séparation de fait - Loi nouvelle - Imputabilité de la séparation - Dispositions transitoires - Loi dans le temps - Loi applicable

- Art. 42, § 2 et 3 L. du 27 avril 2007

- Art. 232, 301 et 306 Code civil

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé pour cause de séparation de fait - Loi nouvelle - Imputabilité de la séparation - Dispositions transitoires - Loi dans le temps - Loi applicable

- Art. 42, § 2 et 3 L. du 27 avril 2007

- Art. 232, 301 et 306 Code civil

C.08.0396.F

23 september 2010

AC nr. 542

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

GEMEENTE - Geding door meerdere inwoners ingeleid namens hun gemeente - Uitoefening, door de gemeente, van haar recht om aan dat geding deel te nemen - Gevolg voor de rechtsvordering van de inwoners

VORDERING IN RECHTE - Geding door meerdere inwoners ingeleid namens hun gemeente - Uitoefening, door de gemeente, van haar recht om aan dat geding deel te nemen - Gevolg voor de rechtsvordering van de inwoners

Wanneer inwoners, bij stilzitten van het gemeentelijk college, namens hun gemeente een geding hebben ingeleid, kan de gemeente niet langer vrij beschikken over de rechten die het voorwerp van dat geding uitmaken; derhalve heeft de omstandigheid dat de gemeente, vertegenwoordigd door haar gemeentelijk college, haar recht uitoefent om aan dat geding deel te nemen, niet tot gevolg dat de inwoners niet langer het geding mogen voeren teneinde de rechten van de gemeente te doen gelden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

GEMEENTE - Geding door meerdere inwoners ingeleid namens hun gemeente - Uitoefening, door de gemeente, van haar recht om aan dat geding deel te nemen - Gevolg voor de rechtsvordering van de inwoners

- Art. 271, § 1, eerste en tweede lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

VORDERING IN RECHTE - Geding door meerdere inwoners ingeleid namens hun gemeente - Uitoefening, door de gemeente, van haar recht om aan dat geding deel te nemen - Gevolg voor de rechtsvordering van de inwoners

- Art. 271, § 1, eerste en tweede lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

COMMUNE - Instance introduite par plusieurs habitants au nom de leur commune - Exercice par la commune de son droit de participer à cette instance - Effet sur l'action des habitants

DEMANDE EN JUSTICE - Instance introduite par plusieurs habitants au nom de leur commune - Exercice par la commune de son droit de participer à cette instance - Effet sur l'action des habitants

Lorsqu'une instance a été introduite par des habitants au nom de leur commune, au défaut du collège communal, la commune n'a plus la libre disposition des droits qui font l'objet de l'instance; il s'ensuit que la circonstance que la commune, représentée par son collège communal, exerce son droit de participer à cette instance n'a pas pour effet que les habitants ne sont plus admis à poursuivre l'instance en vue de faire valoir les intérêts communaux (1). (1) Conclusions de M. l'avocat général Th. Werquin.

COMMUNE - Instance introduite par plusieurs habitants au nom de leur commune - Exercice par la commune de son droit de participer à cette instance - Effet sur l'action des habitants

- Art. 271, § 1, al. 1er et 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

DEMANDE EN JUSTICE - Instance introduite par plusieurs habitants au nom de leur commune - Exercice par la commune de son droit de participer à cette instance - Effet sur l'action des habitants

- Art. 271, § 1, al. 1er et 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

C.08.0413.F

30 april 2010

AC nr. 302

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht DE KOSTER.

KOOP - Voor bepaalde tijd verleende concessie van alleenverkoop - Begrip - Rechten en verplichtingen van de partijen - Concessiegever - Concessiehouder - Verdeling van de commerciële risico's

De omstandigheid dat de concessiehouder sommige risico's betreffende de distributie van de producten draagt, sluit op zich niet uit dat de concessiegever aan de concessiehouder het recht had voorbehouden om in eigen naam en voor eigen rekening de gecommmercialiseerde producten te verkopen en dat de partijen gebonden waren door een alleenverkoopovereenkomst (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

KOOP - Voor bepaalde tijd verleende concessie van alleenverkoop - Begrip - Rechten en verplichtingen van de partijen - Concessiegever - Concessiehouder - Verdeling van de commerciële risico's

- Art. 1, § 2 Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

Conclusions de l'avocat général délégué DE KOSTER.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée déterminée - Notion - Droits et obligations des parties - Concédant - Concessionnaire - Partage des risques commerciaux

Le fait que le concessionnaire supporte certains risques liés à la distribution des produits n'exclut pas en soi que le concédant avait réservé au concessionnaire le droit de vendre en son nom propre et pour son propre compte les produits commercialisés et que les parties étaient liées par un contrat de concession de vente exclusive (1). (1) Voir les concl. du M.P.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée déterminée - Notion - Droits et obligations des parties - Concédant - Concessionnaire - Partage des risques commerciaux

- Art. 1er, § 2 L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

C.08.0424.F

23 september 2010

AC nr. 543

Wanneer de andere overwegingen waarop het arrest zijn beslissing grondt dat de verweerder geen fout heeft begaan, niet volstaan om die fout uit te sluiten, is het middel ontvankelijk dat gericht is tegen de overweging volgens welke de verweerder de reglementering correct heeft toegepast en waarop het arrest steunt om de aangevoerde fout af te wijzen.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Bestreden beslissing - Meerdere grondslagen - Middel gericht tegen een grondslag - Ontvankelijkheid

Het middel dat kritiek uitoefent op de wettigheid van een ministerieel besluit waarop de bestreden beslissing gegrond is, is ontvankelijk wanneer de verweerder betoogt dat die beslissing verantwoord wordt door een koninklijk besluit waarvan het Hof beslist heeft dat het onwettig is.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Maatregelen tot bestrijding van aardappelringrot - Wettigheid - Bekritiseerde juridische grondslag - Verweerder voert een andere juridische grondslag aan - Onwettigheid van die grondslag - Gevolg - Ontvankelijkheid

De hoven en rechtbanken moeten nagaan of de ministers, door het advies van de Raad van State niet in te winnen, hun bevoegdheid niet hebben overschreden of afgewend door het wettelijk begrip dringende noodzakelijkheid te miskennen (1). (1) Zie Cass., 21 jan. 2008, AR S.07.0025.F, A.C., 2008, nr. 41, met concl. adv.-gen. Genicot, in Pas., 2008, nr. ...

Dès lors que les autres considérations sur lesquelles l'arrêt fonde sa décision que le défendeur n'a pas commis de faute ne sauraient suffire à exclure celle-ci, le moyen dirigé contre la considération que le défendeur a appliqué correctement la réglementation, sur laquelle l'arrêt se fonde pour écarter la faute alléguée, est recevable.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Décision attaquée - Plusieurs fondements - Moyen dirigé contre un fondement - Recevabilité

Est recevable le moyen qui critique la légalité d'un arrêté ministériel qui fonde la décision attaquée, lorsque le défendeur invoque que cette décision est justifiée par un arrêté royal dont la Cour considère qu'il est illégal.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Mesures de lutte contre le flétrissement bactérien de la pomme de terre - Légalité - Fondement juridique critiqué - Défendeur invoquant un autre fondement juridique - Illégalité de ce fondement - Effet - Recevabilité

Il appartient aux cours et tribunaux d'examiner si, en se dispensant de solliciter l'avis du Conseil d'Etat, les ministres n'excèdent pas ou ne détournent pas leur pouvoir en méconnaissant la notion légale d'urgence (1). (1) Voir Cass., 21 janvier 2008, RG S.07.0025.F, Pas., 2008, n° 41, avec les conclusions de l'avocat général Génicot.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Rechterlijke macht - Ministerieel besluit - Raad van State - Afdeling wetgeving - Advies - Urgentie - Beoordeling - Wettigheidstoezicht - Verplichting

- Art. 3 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

- Art. 159 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Ministerieel besluit - Raad van State - Afdeling wetgeving - Advies - Urgentie - Beoordeling - Wettigheidstoezicht - Verplichting

- Art. 3 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

- Art. 159 Grondwet 1994

RAAD VAN STATE - Afdeling wetgeving - Ministerieel besluit - Advies - Urgentie - Beoordeling - Wettigheidstoezicht - Rechter - Verplichting

- Art. 3 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

- Art. 159 Grondwet 1994

De omstandigheid dat een bepaling van intern recht de omzetting is van een richtlijn, heeft niet tot gevolg dat die bepaling niet hoeft te voldoen aan voorwaarden die, in het interne recht, zijn wettigheid bepalen.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Bekritiseerde juridische grondslag - Ministerieel besluit - Omzetting van een Europese richtlijn - Gevolg - Ontvankelijkheid

De motivering van een ministerieel besluit volgens welke het noodzakelijk is zich onverwijld te schikken naar een Europese richtlijn, voldoet niet aan het wettelijk vereiste van de bijzondere motivering van de dringende noodzakelijkheid, aangezien het niet wijst op de bijzondere omstandigheden die het noodzakelijk maakten om onverwijld de geplande maatregelen aan te nemen, zodat de Raad van State niet geraadpleegd kon worden, zelfs niet binnen een termijn van drie dagen, terwijl de termijn voor de omzetting van de richtlijn reeds verstreken was.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Wettigheid van besluiten en verordeningen - Ministerieel besluit - Raad van State - Afdeling wetgeving - Advies - Urgentie - Richtlijn - Omzetting - Motivering - Wettigheid

- Art. 3 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Pouvoir judiciaire - Arrêté ministériel - Conseil d'Etat - Section de législation - Avis - Urgence - Appréciation - Contrôle de légalité - Obligation

- Art. 3 Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

- Art. 159 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Arrêté ministériel - Conseil d'Etat - Section de législation - Avis - Urgence - Appréciation - Contrôle de légalité - Obligation

- Art. 3 Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

- Art. 159 Constitution 1994

CONSEIL D'ETAT - Section de législation - Arrêté ministériel - Avis - Urgence - Appréciation - Contrôle de légalité - Juge - Obligation

- Art. 3 Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

- Art. 159 Constitution 1994

La circonstance qu'une disposition du droit interne est la transposition d'une directive n'a pas pour effet que cette disposition serait dispensée des conditions qui, en droit interne, régissent sa légalité.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Fondement juridique critiqué - Arrêté ministériel - Transposition d'une directive européenne - Effet - Recevabilité

Ne satisfait pas à l'exigence légale de motivation spéciale de l'urgence, la motivation d'un arrêté ministériel suivant laquelle il est nécessaire de se conformer sans retard à une directive européenne dès lors qu'elle n'explique pas les circonstances particulières rendant urgente l'adoption des mesures envisagées au point de ne pas permettre de consulter le Conseil d'Etat, même dans un délai de trois jours, et ce, alors que le délai de transposition de la directive était déjà expiré.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Légalité des arrêtes et règlements - Arrêté ministériel - Conseil d'Etat - Section de législation - Avis - Urgence - Directive - Transposition - Motivation - Légalité

- Art. 3 Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

C.08.0429.N

24 september 2010

AC nr. 546

Conclusie van advocaat-generaal VANDEWAL.

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 144 - Burgerlijke rechten

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 145

Conclusions de l'avocat général VANDEWAL.

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 144 - Droits civils

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 145

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 144

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Beoordelingsvrijheid

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Overheid - Gebondenheid

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Burgerlijke rechten - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 145 - Burgerlijke rechten - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Overheid - Gebondenheid

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Beoordelingsvrijheid

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

KORT GEDING - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 144

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten. Politieke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 145

MACHTEN - Uitvoerende macht - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Gelijkheid en non-discriminatie - Beoordelingsvrijheid

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten. Politieke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 144

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

RAADKAMER [ZIE: 300 ONDERZOEKSGERECHTEN] - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 144

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Liberté d'appréciation

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Autorité - Obligation

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Droits civils - Pouvoir judiciaire - Compétence

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 145 - Droits civils - Pouvoir judiciaire - Compétence

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Autorité - Obligation

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Liberté d'appréciation

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

REFERE - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils - Constitution (1994) - Article 144

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils. Droits politiques - Constitution (1994) - Article 145

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Egalité et non-discrimination - Liberté d'appréciation

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils. Droits politiques - Constitution (1994) - Article 144

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

CHAMBRE DU CONSEIL [VOIR: 300 JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

De administratieve overheid die op grond van haar discretionaire bevoegdheid een beslissing neemt, beschikt over een beoordelingsvrijheid die haar de mogelijkheid biedt zelf te oordelen over de wijze waarop zij haar bevoegdheid uitoefent en de haar meest geschikt lijkende oplossing te kiezen binnen de door de wet gestelde grenzen; de wijze waarop het bestuur de gelijkheid van de burgers moet waarborgen wordt concreet ingevuld door het bestuur dat daarvoor over een zekere mate van beoordelingsvrijheid beschikt (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Beoordelingsvrijheid

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Beoordelingsvrijheid

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

MACHTEN - Uitvoerende macht - Administratieve overheid - Discretionaire bevoegdheid - Begrip - Grenzen - Gelijkheid en non-discriminatie - Beoordelingsvrijheid

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

De bevoegdheid van de rechtbanken inzake burgerlijke en politieke rechten wordt bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het geschil (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 144

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 145

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 145 - Burgerlijke rechten - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Burgerlijke rechten - Rechterlijke macht - Bevoegdheid

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten. Politieke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 145

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten. Politieke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 144

- Artt. 144 en 145 Grondwet 1994

De overheid is ertoe gebonden eenieder gelijk en op niet-discriminatoire wijze te behandelen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Overheid - Gebondenheid

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Overheid - Gebondenheid

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

L'autorité administrative qui prend une décision en vertu de sa compétence discrétionnaire, dispose d'une liberté d'appréciation qui lui permet d'apprécier elle-même la manière dont elle exerce sa compétence et de choisir la solution qui lui semble la plus indiquée dans les limites posées par la loi; la manière dont elle doit garantir l'égalité des citoyens est concrètement interprétée par l'administration, qui dispose à cet égard d'une certaine liberté d'appréciation (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Liberté d'appréciation

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Liberté d'appréciation

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Autorité administrative - Compétence discrétionnaire - Notion - Limites - Egalité et non-discrimination - Liberté d'appréciation

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

La compétence des tribunaux en matière de droits civils et politiques est déterminée par l'objet réel et direct de la contestation (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 144

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 145

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 145 - Droits civils - Pouvoir judiciaire - Compétence

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Droits civils - Pouvoir judiciaire - Compétence

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils. Droits politiques - Constitution (1994) - Article 145

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils. Droits politiques - Constitution (1994) - Article 144

- Art. 144 et 145 Constitution 1994

L'autorité publique est tenue de traiter toute personne de manière égale et non-discriminatoire (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Autorité - Obligation

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Autorité - Obligation

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

De rechtbanken nemen kennis van de door een partij ingestelde vorderingen die gegrond zijn op een precieze juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij wier uitvoering hij belang heeft (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Grondwet (1994) - Artikel 144 - Burgerlijke rechten

- Art. 144 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten

- Art. 144 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Burgerlijke rechten - Grondwet (1994) - Artikel 144

- Art. 144 Grondwet 1994

Les tribunaux prennent connaissance des demandes qui sont fondées sur une obligation juridique précise qui impose directement à un tiers une règle de droit objectif et qui sont introduites par une partie ayant un intérêt à son exécution (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Constitution (1994) - Article 144 - Droits civils

- Art. 144 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils

- Art. 144 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droits civils - Constitution (1994) - Article 144

- Art. 144 Constitution 1994

De rechterlijke macht is bevoegd om de door het bestuur bij de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid begane onrechtmatigheid vast te stellen, of, in kort geding, hierover een voorlopige appreciatie te doen en de gepaste maatregelen te nemen om schade te voorkomen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

- Art. 144 Grondwet 1994

KORT GEDING - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

- Art. 144 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Omvang - Bestuur - Discretionaire bevoegdheid - Onrechtmatigheid

- Art. 144 Grondwet 1994

Le pouvoir judiciaire est compétent pour constater l'irrégularité commise par l'administration dans l'exercice de sa compétence discrétionnaire ou, en référé, pour la soumettre à une appréciation provisoire et prendre les mesures adéquates visant à prévenir un dommage (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

- Art. 144 Constitution 1994

REFERE - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

- Art. 144 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Etendue - Administration - Compétence discrétionnaire - Irrégularité

- Art. 144 Constitution 1994

Opdat een partij zich ten aanzien van de bestuurlijke overheid op een subjectief recht zou kunnen beroepen, is het vereist dat de bevoegdheid van die overheid gebonden is (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BURGERLIJKE RECHTEN - POLITIEKE RECHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

- Art. 144 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 144 - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

- Art. 144 Grondwet 1994

MACHTEN - Rechterlijke macht - Bevoegdheid - Subjectief recht t.a.v. de bestuurlijke overheid

- Art. 144 Grondwet 1994

Afin qu'une partie puisse invoquer un droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative, la compétence de cette autorité doit être une compétence liée (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

DROITS CIVILS. DROITS POLITIQUES; VOIR AUSSI: 364/03 DROITS DE L'HOMME - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

- Art. 144 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 144 - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

- Art. 144 Constitution 1994

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Compétence - Droit subjectif à l'égard de l'autorité administrative

- Art. 144 Constitution 1994

Uit het recht op gelijke behandeling alleen, terwijl geen andere wettelijke bepaling dit oplegt, kan niet noodzakelijk worden afgeleid dat publieke kabelmaatschappijen, die hun activiteiten overdragen, bij die overdracht de plicht hebben een marktbevraging te organiseren (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

GRONDWET - Art. 10 - Gelijkheid - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

GRONDWET - Art. 11 - Non-discriminatie - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

RAADKAMER [ZIE: 300 ONDERZOEKSGERECHTEN] - Publieke kabelmaatschappij - Overdracht van activiteiten - Gelijke behandeling - Gevolg - Marktbevraging

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

Il ne peut pas nécessairement être déduit du seul droit à un traitement égal, qui n'est imposé par aucune autre disposition légale, que les sociétés de télédistribution publiques qui cèdent leurs activités, ont l'obligation d'organiser une consultation du marché lors de cette cession (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Egalité - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 11 - Non-discrimination - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

CHAMBRE DU CONSEIL [VOIR: 300 JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Société de télédistribution publique - Cession d'activités - Traitement égal - Effet - Consultation du marché

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

C.08.0433.F

5 maart 2010

AC nr. 153

De schuldeiser van de boedel, in de zin van artikel 44, tweede lid, Wet Gerechtelijk Akkoord, die van zijn schuldvordering aangifte heeft gedaan en deze heeft laten opnemen in het proces-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen verliest, wegens de onherroepelijkheid van die opname, het recht niet om vóór elke uitdeling te worden betaald (1). (1) Zie Cass., 18 dec. 2008, AR C.07.0491.F, AC, 2008, nr. 743.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS-AKkoord EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gerechtelijk akkoord - Handelingen van de schuldenaar in de loop van de procedure - Met de medewerking, machtiging of bijstand van de commissaris inzake opschorting - Faillissement - Schulden aangegaan tijdens het gerechtelijk akkoord - Schulden van de failliete boedel - Schuldvordering opgenomen in het proces-verbaal van verificatie van de schuldvorderingen - Onherroepelijkheid - Recht van de schuldeiser

- Art. 44, tweede lid Wet 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord

- Artt. 62 en 99 Wet 8 aug. 1997

Le créancier de la masse, au sens de l'article 44, alinéa 2 de la loi du 17 juillet 1997, qui aurait déclaré et fait admettre sa créance au procès-verbal de vérification des créances n'est pas, en raison de l'irrévocabilité de cette admission, privé du droit d'être payé avant toute répartition (1). (1) Voir Cass., 18 décembre 2008, RG C.07.0491.F, Pas., 2008, n° 743.

FAILLITE ET CONCORDATS - Concordats - Actes accomplis par le débiteur au cours de la procédure - Avec la collaboration, l'autorisation ou l'assistance du commissaire au sursis - Faillite - Dettes contractées pendant le concordat - Dettes de la masse faillie - Créance admise au procès-verbal de vérification des créances - Irrévocabilité - Droit du créancier

- Art. 44, al. 2 L. du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire

- Art. 62 et 99 L. du 8 août 1997 sur les faillites

C.08.0441.F

9 december 2010

AC nr. 723

Wanneer een vordering is ingesteld die ertoe strekt een vennoot te verplichten om zijn aandelen in de vennootschap over te dragen, moet de prijs van de aandelen worden geraamd op het tijdstip waarop de rechter de overdracht ervan beveelt, aangezien het recht op betaling van de prijs van de aandelen ontstaat op het tijdstip van de eigendomsoverdracht ervan.

VENNOOTSCHAPPEN - Handelsvennootschappen - Algemeen - Gedwongen overdracht van zijn aandelen in de vennootschap door

En cas d'action tendant à contraindre un associé à céder ses parts dans la société, c'est à la date du transfert ordonné par le juge que les parts doivent être évaluées, dès lors que le droit au paiement du prix des parts naît au moment du transfert de propriété de celles-ci.

SOCIETES - Sociétés commerciales - Généralités - Cession forcée de ses parts dans la société par un associé à un autre associé - Valeur

een vennoot aan een andere vennoot - Waarde van de aandelen - Tijdstip

- Artt. 334 en 338, eerste lid Wetboek van vennootschappen

des parts - Moment

- Art. 334 et 338, al. 1er Code des sociétés

De raming van aandelen in de vennootschap moet gebeuren met het oog op continuïteit en daarbij mag geen rekening worden gehouden met de invloed van het gedrag van de partijen op de toestand die tot het instellen van de vordering heeft geleid en op de daaropvolgende heropleving van de vennootschap.

L'évaluation des parts dans la société doit se faire dans une perspective de continuité, sans que puisse être prise en compte l'incidence du comportement des parties sur la situation qui a mené à l'introduction de la demande et sur le redressement de la société intervenu après celle-ci.

VENNOOTSCHAPPEN - Handelsvennootschappen - Algemeen - Gedwongen overdracht van zijn aandelen in de vennootschap door een vennoot aan een andere vennoot - Waarde van de aandelen - Ramingscriteria

- Artt. 334 en 338, eerste lid Wetboek van vennootschappen

SOCIETES - Sociétés commerciales - Généralités - Cession forcée de ses parts dans la société par un associé à un autre associé - Valeur des parts - Critères d'évaluation

- Art. 334 et 338, al. 1er Code des sociétés

C.08.0442.N

21 januari 2010

AC nr. 50

De partij die een exceptie opwerpt van gebrek aan rechtsmacht of van onbevoegdheid in een akte waarin ook wordt aangevoerd dat een vordering bij gebrek aan belang of rechtsband moet worden afgewezen, moet niet uitdrukkelijk vermelden dat de exceptie van gebrek aan rechtsmacht of van onbevoegdheid in eerste orde moet worden onderzocht, terwijl de exceptie van gebrek aan belang of rechtsband maar subsidiair moet worden onderzocht; de partij moet evenwel verduidelijken wat zij vordert en ageert op een tegenstrijdige wijze indien zij, zonder enige verduidelijking, vooreerst vraagt het beroepen vonnis te bevestigen in zoverre het oordeelt over een exceptie geput uit het gebrek aan belang dat de ontvankelijkheid van de vordering van een wederpartij aantast, en vervolgens ook het gebrek aan rechtsmacht aanvoert van de rechtbank om over diezelfde vordering te oordelen (1). (1) Zie Cass., 17 okt. 2008, AR C.07.0550.N, AC, 2008, nr 559.

La partie qui soulève une exception de défaut de pouvoir de juridiction ou d'incompétence dans un acte dans lequel il est aussi allégué qu'il y a lieu de rejeter une demande faute d'intérêt ou de lien juridique, ne doit pas mentionner de manière expresse qu'il y a lieu d'examiner en premier lieu l'exception de défaut de pouvoir de juridiction ou d'incompétence, alors que l'exception de défaut d'intérêt ou de lien juridique ne doit être examinée que subsidiairement; la partie doit, toutefois, préciser ce qu'elle demande et agit de manière contradictoire si elle demande d'abord, sans autre précision, de confirmer le jugement dont appel dans la mesure où il statue sur une exception tirée du défaut d'intérêt viciant la recevabilité de la demande de la partie adverse et qu'elle invoque ensuite aussi le défaut de pouvoir de juridiction du tribunal pour statuer sur cette même demande (1). (1) Voir Cass., 17 octobre 2008, RG C.07.0550.N, Pas., 2008, n° 559.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Algemeen - Excepties - Gebrek aan rechtsmacht - Onbevoegdheid - Gebrek aan belang of rechtsband - Volgorde - Onduidelijkheid

- Art. 854 Gerechtelijk Wetboek

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Bevoegdheid - Excepties - Gebrek aan rechtsmacht - Onbevoegdheid - Gebrek aan belang of rechtsband - Volgorde - Onduidelijkheid

- Art. 854 Gerechtelijk Wetboek

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Généralités - Exceptions - Défaut de pouvoir de juridiction - Incompétence - Défaut d'intérêt ou de lien juridique - Ordre - Imprécision

- Art. 854 Code judiciaire

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Compétence - Exceptions - Défaut de pouvoir de juridiction - Incompétence - Défaut d'intérêt ou de lien juridique - Ordre - Imprécision

- Art. 854 Code judiciaire

C.08.0451.F

14 oktober 2010

AC nr. 600

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Begrip - Vormen - Vergoedbare schade - Onverschuldigd betaalde - Vordering tot terugbetaling - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Dommage réparable - Paiement indu - Demande de remboursement - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

INKOMSTENBELASTINGEN - Voorheffingen en belastingkrediet - Bedrijfsvoorheffing - Verplichting tot inhouding - Schuldenaar - Latere fiscale toestand van de begunstigde

ONDERWIJS - Leerkracht in administratieve stand terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking - Berekeningswijze van het wachtgeld

ONDERWIJS - Leerkracht door arbeidsongeval getroffen - Gevolg - Leerkracht wordt geacht in administratieve stand van dienstactiviteit te zijn - Schrapping van de door de leerkracht beklede betrekking

ONDERWIJS - Onverschuldigd betaalde - Vordering tot terugbetaling van een onverschuldigd betaald bedrag - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Door werkgever onverschuldigd betaalde socialezekerheidsbijdragen - Vordering tot teruggave - Houder van het vorderingsrecht - Partij waartegen de vordering wordt ingesteld

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE - Onverschuldigd betaalde socialezekerheidsbijdragen - Vordering tot teruggave - Houder van het vorderingsrecht - Partij waartegen de vordering wordt ingesteld

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE - Vordering tot terugbetaling - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

De rechtsvordering tot teruggave van door de werkgever onverschuldigd betaalde socialezekerheidsbijdragen kan alleen door hem en uitsluitend tegen de Rijksdienst voor sociale zekerheid worden ingesteld; de werknemer beschikt over geen enkel recht op de bijdragen die de werkgever aan voornoemde dienst heeft betaald (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE - Onverschuldigd betaalde socialezekerheidsbijdragen - Vordering tot teruggave - Houder van het vorderingsrecht - Partij waartegen de vordering wordt ingesteld

- Art. 1376 Burgerlijk Wetboek

- Artt. 5, 9, 23, § 1, 26, eerste lid en 42, eerste en tweede Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Door werkgever onverschuldigd betaalde socialezekerheidsbijdragen - Vordering tot teruggave - Houder van het vorderingsrecht - Partij waartegen de vordering wordt ingesteld

- Art. 1376 Burgerlijk Wetboek

- Artt. 5, 9, 23, § 1, 26, eerste lid en 42, eerste en tweede Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

IMPOTS SUR LES REVENUS - Précomptes et crédit d'impôts - Précompte professionnel - Obligation de retenue - Débiteur - Situation fiscale ultérieure du bénéficiaire

ENSEIGNEMENT - Enseignant en position administrative de mise en disponibilité par défaut d'emploi - Mode de calcul du traitement d'attente

ENSEIGNEMENT - Enseignant victime d'un accident du travail - Effet - Enseignant réputé en position administrative d'activité de service - Suppression de l'emploi occupé par l'enseignant

ENSEIGNEMENT - Indu - Demande de remboursement d'un payement indu - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Cotisations de sécurité sociale payées indûment par l'employeur - Action en répétition - Titulaire du droit d'action - Destinataire de l'action

REPETITION DE L'INDU - Cotisations de sécurité sociale payées indûment - Action en répétition - Titulaire du droit d'action - Destinataire de l'action

REPETITION DE L'INDU - Demande en remboursement - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

L'action en répétition des cotisations de sécurité sociale payées indûment par l'employeur n'appartient qu'à lui et ne peut être dirigée que contre l'Office national de sécurité sociale; le travailleur ne dispose d'aucun droit sur les cotisations payées par l'employeur à cet office (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

REPETITION DE L'INDU - Cotisations de sécurité sociale payées indûment - Action en répétition - Titulaire du droit d'action - Destinataire de l'action

- Art. 1376 Code civil

- Art. 5, 9, 23, § 1er, 26, al. 1er, et 42, al. 1er et 2 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Cotisations de sécurité sociale payées indûment par l'employeur - Action en répétition - Titulaire du droit d'action - Destinataire de l'action

- Art. 1376 Code civil

- Art. 5, 9, 23, § 1er, 26, al. 1er, et 42, al. 1er et 2 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Het arrest dat oordeelt dat de verplichting om een onverschuldigd betaald bedrag terug te geven op zich geen vergoedbare schade uitmaakt, aangezien degene op wie die verplichting berust geen enkel recht had op het voordeel waarop de betaling betrekking had, verantwoordt naar recht zijn beslissing hem geen schadevergoeding toe te kennen voor zijn financieel verlies dat volgt uit zijn verplichting om de bedragen terug te geven die hij onverschuldigd zou hebben ontvangen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERWIJS - Onverschuldigd betaalde - Vordering tot terugbetaling van een onverschuldigd betaald bedrag - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Begrip - Vormen - Vergoedbare schade - Onverschuldigd betaalde - Vordering tot terugbetaling - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE - Vordering tot terugbetaling - Vordering tot veroordeling tot betaling van een met het onverschuldigd betaalde overeenstemmende schadevergoeding

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

De eerste twee jaren waarin de leerkracht zich in een administratieve stand terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking bevindt, kunnen, wegens die stand, niet meetellen voor de berekening van zijn wachtgeldtoelage (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERWIJS - Leerkracht in administratieve stand terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking - Berekeningswijze van het wachtgeld

- Artt. 2 en 3 KB 18 jan. 1974

- Artt. 16, §§ 1 en 2, en 26, § 1 KB 15 april 1958

Bedrijfsvoorheffingen zijn voorschotten op een later vast te stellen personenbelasting, waarvan het saldo aan de belastingplichtige moet worden teruggegeven (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Voorheffingen en belastingkrediet - Bedrijfsvoorheffing - Terugbetaling - Moratoire interesten

- Artt. 249, 270, 1°, 273, 1°, 296 en 304, § 2 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

L'arrêt, qui considère que l'obligation de restituer un paiement indu ne constitue pas en soi un dommage réparable, dès lors que celui sur qui pèse cette obligation n'avait aucun droit à l'avantage faisant l'objet du paiement, justifie légalement sa décision de ne pas lui allouer de dommages-intérêts pour réparer la perte financière résultant de son obligation de rembourser des sommes qu'il aurait indûment perçues (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ENSEIGNEMENT - Indu - Demande de remboursement d'un paiement indu - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

- Art. 1382 Code civil

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Dommage réparable - Paiement indu - Demande de remboursement - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

- Art. 1382 Code civil

REPETITION DE L'INDU - Demande en remboursement - Demande de condamnation à des dommages-intérêts correspondant à l'indu

- Art. 1382 Code civil

Les deux premières années durant lesquelles l'enseignant se trouve dans une position administrative de mise en disponibilité par défaut d'emploi ne peuvent, en raison de cette position, être prises en compte pour calculer son traitement d'attente (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ENSEIGNEMENT - Enseignant en position administrative de mise en disponibilité par défaut d'emploi - Mode de calcul du traitement d'attente

- Art. 2 et 3 A.R. du 18 janvier 1974

- Art. 16, § 1er et 2, et 26, § 1er A.R. du 15 avril 1958

Les précomptes professionnels constituent des avances à valoir sur l'impôt des personnes physiques à établir ultérieurement, dont le surplus doit être restitué au contribuable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Précomptes et crédit d'impôts - Précompte professionnel - Remboursement - Intérêts moratoires

- Art. 249, 270, 1°, 273, 1°, 296 et 304, § 2 Code des impôts sur les revenus 1992

Wanneer de betrekking, die bekleed wordt of geacht wordt bekleed te zijn door een personeelslid, wordt geschrapt, wordt het betrokken personeelslid ter beschikking gesteld; het middel dat staande houdt dat de eiser niet ter beschikking mocht worden gesteld wegens ontstentenis van betrekking omdat hij zijn betrekking niet daadwerkelijk bekleedde wegens een arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een arbeidsongeval faalt naar recht (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERWIJS - Leerkracht door arbeidsongeval getroffen - Gevolg - Leerkracht wordt geacht in administratieve stand van dienstactiviteit te zijn - Schrapping van de door de leerkracht beklede betrekking

- Art. 1 KB 18 jan. 1974

Lorsque l'emploi, qui est occupé ou censé être occupé par un membre du personnel, est supprimé, le membre du personnel concerné est placé en disponibilité; le moyen, qui soutient que le demandeur ne pourrait être mis en disponibilité par défaut d'emploi parce qu'il n'occupait pas effectivement son emploi en raison d'une incapacité de travail résultant d'un accident du travail, manque en droit (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ENSEIGNEMENT - Enseignant victime d'un accident du travail - Effet - Enseignant réputé en position administrative d'activité de service - Suppression de l'emploi occupé par l'enseignant

- Art. 1er A.R. du 18 janvier 1974

C.08.0457.N

1 april 2010

AC nr. 239

De beslissing dat de partij op wier verzoek de betekening aan de procureur des Konings is verricht de woon- of verblijfplaats van de eiser in het buitenland niet kende en ook niet moest kennen, is niet naar recht verantwoord wanneer de rechter daartoe oordeelt zonder na te gaan of een betekening aan die laatste gekende woon- of verblijfplaats onwerkdadig was dan wel of uit elementen bleek dat die woon- of verblijfplaats niet langer actueel was (1). (1) Het O.M. concludeerde tot de ongegrondheid van het middel en tot verwerping van het cassatieberoep op grond van eerdere rechtspraak van het Hof dat wanneer, wegens de eigen nalatigheid van de betrokkene, diens woon- of verblijfplaats niet bekend is op het ogenblik van de betekening, de aan de procureur des Konings gedane betekening niet ongedaan is (Cass., 13 dec. 2000, AR P.00.1110.F, AC, 2000, nr. 686) en dat de loutere mogelijkheid op zich dat degene aan wie moet worden betekend op een bepaald adres in het buitenland zou kunnen worden aangetroffen, de partij op wier verzoek de betekening wordt verricht er niet toe kan verplichten in dergelijk geval opsporingen te doen naar diens juiste adres aldaar (Cass., 14 feb. 1995, AR P.93.1431.N, AC, 1995, nr. 89).

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Betekening aan de procureur des Konings - Kennis van de woon- of verblijfplaats in het buitenland

- Art. 40, tweede en vierde lid Gerechtelijk Wetboek

La décision, à l'instar de la partie à la requête de laquelle la signification a été faite au procureur du Roi, compte tenu qu'il ne connaissait pas la résidence ou le domicile du demandeur à l'étranger et qu'il ne devait pas les connaître, n'est pas légalement justifiée lorsque le juge prend cette décision sans examiner si la signification faite à ce dernier domicile ou résidence connu était ou non valable ou s'il ressort d'éléments que ce domicile ou cette résidence n'était plus actuel (1). (1) Le M.P. a conclu au caractère non-fondé du moyen et au rejet du pourvoi en cassation sur base de la jurisprudence antérieure de la Cour suivant laquelle est légale la décision de ne pas tenir pour non avenue la signification faite au procureur du Roi, lorsque ni le domicile ni la résidence de l'inculpé n'étaient connus au moment de la signification, en raison de la propre négligence de l'intéressé (Cass., 13 décembre 2000, RG P.00.1110.F, Pas., 2000, n° 686) et suivant laquelle la simple possibilité que la personne à qui la signification est destinée pourrait être rencontrée à une adresse déterminée à l'étranger ne peut obliger la partie qui demande la signification à effectuer des recherches quant à l'adresse qui serait la sienne (Cass., 14 février 1995, RG P.93.1431.N, Pas., 1995, n° 89).

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Signification au procureur du Roi - Connaissance du domicile ou de la résidence à l'étranger

- Art. 40, al. 2 et 4 Code judiciaire

C.08.0463.N

18 maart 2010

AC nr. 195

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutieve kracht - Bevestiging van de door de eerste rechter bevolen

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Confirmation de la mesure d'instruction ordonnée par le premier juge -

*onderzoeksmaatregel - Wijziging van het vonnis in hoger beroep
HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken
inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutieve
kracht - Herformuleren van een deskundigenopdracht -
Aansprakelijkheids criterium - Andere beoordeling*

*Réformation du jugement en degré d'appel
APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et
sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Nouvelle
formulation de la mission de l'expert - Critère de responsabilité -
Autre appréciation*

Het herformuleren van een door de eerste rechter
gegeven deskundigenopdracht door de appelrechters,
op grond van een andere beoordeling van het
aansprakelijkheids criterium, impliceert op dit punt een
hervorming van het beroepen vonnis (1). (1) Zie de
concl. van het O.M.

La nouvelle formulation par le juge d'appel d'une
mission d'expertise ordonnée par le premier juge, sur la
base d'une autre appréciation du critère de
responsabilité, implique sur ce point une réformation
du jugement dont appel (1). (1) Voir les conclusions du
M.P. publiées à leur date dans A.C

*HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken
inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutieve
kracht - Herformuleren van een deskundigenopdracht -
Aansprakelijkheids criterium - Andere beoordeling*

*APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et
sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Nouvelle
formulation de la mission de l'expert - Critère de responsabilité -
Autre appréciation*

- Art. 1068, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1068, al. 2 *Code judiciaire*

Wanneer de appelrechter, na het hoger beroep (ten
dele) gegrond te hebben verklaard, het beroepen
vonnis wijzigt en zelf uitspraak doet over het geschil,
mag hij de zaak niet naar de eerste rechter te verwijzen,
wanneer hij vervolgens zelf een onderzoeksmaatregel
beveelt, ook al is deze grotendeels dezelfde als diegene
bevolen door het beroepen vonnis (1). (1) Zie de concl.
van het O.M.

Lorsque, après avoir déclaré l'appel (partiellement)
fondé, le juge d'appel réforme le jugement dont appel
et statue lui-même sur le litige, il ne peut renvoyer la
cause devant le premier juge lorsqu'il ordonne ensuite
lui-même une mesure d'instruction, celle-ci fût-elle en
grande partie semblable à celle ordonnée par le
jugement dont appel (1). (1) Voir les conclusions du
M.P. publiées à leur date dans A.C.

*HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken
inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutieve
kracht - Bevestiging van de door de eerste rechter bevolen
onderzoeksmaatregel - Wijziging van het vonnis in hoger beroep*

*APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et
sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Confirmation
de la mesure d'instruction ordonnée par le premier juge -
Réformation du jugement en degré d'appel*

- Art. 1068, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1068, al. 2 *Code judiciaire*

C.08.0471.N

18 januari 2010

AC nr. 42

De rechter die zijn beslissing steunt op niet algemeen
bekende stukken waarnaar een partij in besluiten
verwijst, maar die noch door haar, noch door enige
andere partij aan hem werden overgelegd, terwijl de
tegenpartij in conclusies, ter betwisting van de
aanvoering van de eerste partij, uitdrukkelijk aanvoerde
dat deze stukken niet werden meegedeeld, stoelt zijn
beslissing op de inhoud van stukken, waaromtrent de
partijen geen tegenspraak hebben kunnen voeren en
miskent zodoende het algemeen rechtsbeginsel van het
recht van verdediging en schendt de artikelen 6.1
E.V.R.M. en 14.1 I.V.B.P.R.

Le juge qui fonde sa décision sur des pièces non
publiées auxquelles une partie a fait référence dans ses
conclusions mais que ni cette partie ni aucune autre
partie ne lui ont communiquées, alors que, contestant
les allégations de la première partie, la partie adverse a
expressément relevé le défaut de communication de
ces pièces, fonde sa décision sur le contenu de pièces
qui n'ont pas fait l'objet de la contradiction des parties
et, en conséquence, viole le principe général du droit
relatif au respect des droits de la défense ainsi que les
articles 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des
droits de l'homme et des libertés fondamentales et 14,
§ 1er du Pacte international relatif aux droits civils et
politiques.

*RECHT VAN VERDEDIGING - Algemeen - Niet algemeen bekende
stukken - Niet overgelegde stukken - Beslissing van de rechter die
hierop steunt*

*DROITS DE LA DEFENSE - Généralités - Pièces non publiées - Pièces
non produites - Décision du juge fondée sur ces pièces*

- Art. 14.1 *Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke
rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij
de wet van 15 mei 1981*

- Art. 14, § 1er *Pacte international relatif aux droits économiques,
sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé
par la loi du 15 mai 1981*

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Uit de artikelen 2, eerste lid en 12 van de Wegverkeerswet volgt dat bedoelde aanvullende reglementen niet op een andere wijze moeten worden bekendgemaakt en dat deze aanvullende reglementen en de goedkeuring ervan derhalve niet behoren tot de ambtelijke kennis van de rechter.

Il suit des articles 2, alinéa 1er, et 12 de la loi relative à la police de la circulation routière que les règlements complémentaires visés ne doivent pas être portés à la connaissance des intéressés par d'autres voies et qu'en conséquence, ces règlements ainsi que leur approbation ne relèvent pas du cadre des connaissances professionnelles du juge.

GEMEENTE - Gemeentereglement - Wegverkeer - Aanvullend reglement - Wijze van bekendmaking

- Artt. 2, eerste lid, en 12 Koninklijk besluit tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 2 - Art. 2bis - Artikel 12 - Aanvullende reglementen - Wijze van bekendmaking

- Artt. 2, eerste lid, en 12 Koninklijk besluit tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer

COMMUNE - Règlement communal - Roulage - Règlement complémentaire - Modalité de publication

- Art. 2, al. 1er, et 12 Arrêté royal portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 2 - Article 2bis - Article 12 - Règlements complémentaires - Modalité de publication

- Art. 2, al. 1er, et 12 Arrêté royal portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière

C.08.0474.N

25 februari 2010

AC nr. 129

Wanneer een middel, voor het Hof, de vraag opwerpt of artikel 94 van de Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautair kwekersrecht, zoals gewijzigd door de Verordening (EG) nr. 873/2004 van de Raad van 29 april 2004, in samenhang gelezen met de artikelen 11.1., 13.1. tot en met 13.3., 16, 27 en 104 van de voornoemde Verordening (EG) nr. 2100/94, aldus moet worden uitgelegd dat de houder of de tot exploitatie gerechtigde persoon een vordering wegens inbreuk op het communautair kwekersrecht kan instellen tegen eenieder die handelingen verricht met betrekking tot materiaal dat aan deze laatste werd verkocht of afgestaan door een licentiehouders, wanneer de beperkingen die in de licentieovereenkomst tussen de licentiehouders en de houder van het communautair kwekersrecht, ingeval van verkoop van dat materiaal, werden bedongen, niet werden geëerbiedigd en, zo ja, of het voor de beoordeling van de inbreuk van belang is dat diegene die de handelingen verricht op de hoogte is of geacht wordt op de hoogte te zijn van die beperkingen, stelt het Hof de vraag tot uitlegging van die bepalingen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Verordening (EG) nr. 2100/94 - Communautair kwekersrecht - Inbreuk - Houder - Vordering - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 94 Verordening nr. 2100/94/EEG van de Raad van 27 juli 1994

Lorsqu'un moyen soulève devant la Cour la question de savoir si l'article 94 du Règlement (C.E.) n° 2100/94 du Conseil du 27 juillet 1994 instituant un régime de protection communautaire des obtentions végétales, tel que modifié par le Règlement (C.E.) n° 873/2004 du Conseil du 29 avril 2004, lu en combinaison avec les articles 11.1, 13.1 à 13.3 inclus, 16, 27 et 104 du Règlement (C.E.) n° 2100/94 précité, doit être interprété en ce sens que le titulaire ou la personne qui a le droit d'exploitation peut introduire une action du chef d'infraction à la protection communautaire des obtentions végétales contre toute personne qui accomplit des actes concernant le matériel vendu ou cédé à cette personne par une personne détenant une licence d'exploitation lorsque les limitations qui ont été stipulées dans le contrat de licence entre la personne détenant la licence d'exploitation et le titulaire de la protection communautaire des obtentions végétales, en cas de vente de ce matériel, n'ont pas été respectées et, dans l'affirmative, s'il est important dans l'appréciation de l'infraction que celui qui accomplit les actes connaît ou est censé connaître ces limitations, la Cour pose une demande d'interprétation de ces dispositions à la Cour de justice de l'Union européenne.

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Règlement (CE) n° 2100/94 - Protection communautaire des obtentions végétales - Infraction - Titulaire - Action - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 94 Règlement n° 2100/94/CEE du Conseil du 27 juillet 1994

- Art. 267 Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap
 MERKEN - Internationale verdragen - Internationaal privaatrecht - Europese Unie - Verordening (EG) nr. 2100/94 - Communautair kwekersrecht - Inbreuk - Houder - Vordering - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 94 Verordening nr. 2100/94/EEG van de Raad van 27 juli 1994

- Art. 267 Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap
 PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Verordening (EG) nr. 2100/94 - Communautair kwekersrecht - Inbreuk - Houder - Vordering - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 94 Verordening nr. 2100/94/EEG van de Raad van 27 juli 1994

- Art. 267 Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

- Art. 267 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne
 MARQUES - Traités internationaux - Droit international privé - Union européenne - Règlement (CE) n° 2100/94 - Protection communautaire des obtentions végétales - Infraction - Titulaire - Action - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 94 Règlement n° 2100/94/CEE du Conseil du 27 juillet 1994

- Art. 267 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne
 QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Règlement (CE) n° 2100/94 - Protection communautaire des obtentions végétales - Infraction - Titulaire - Action - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 94 Règlement n° 2100/94/CEE du Conseil du 27 juillet 1994

- Art. 267 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

C.08.0482.N

21 januari 2010

AC nr. 51

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

KOOP - Consumentenkoop - Verkoper

Onder verkoper in de zin van artikel 1649bis B.W. dient te worden begrepen iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economische activiteit ontplooit, met uitsluiting van de persoon die niet beroepshalve handelt (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

KOOP - Consumentenkoop - Verkoper

- Art. 1649bis Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

VENTE - Vente à des consommateurs - Vendeur

Il y a lieu de comprendre par vendeur au sens de l'article 1649bis du Code civil toute personne physique ou morale déployant de manière durable une activité économique, à l'exclusion de toute personne qui n'agit pas de manière professionnelle (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

VENTE - Vente à des consommateurs - Vendeur

- Art. 1649bis Code civil

C.08.0483.N

25 maart 2010

AC nr. 216

De nieuwe wet betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat is niet alleen van toepassing op de vorderingen die overeenkomstig die nieuwe wet onder de vorm van een rechtsplegingsvergoeding worden geformuleerd, maar tevens op de vorderingen strekkende tot vergoeding van die kosten en erelonen als vergoedbaar element van schade; wanneer de eerste rechter voor 1 januari 2008 uitspraak heeft gedaan over een vordering strekkende tot vergoeding van die kosten en erelonen als vergoedbaar element van schade, maar deze beslissing het voorwerp uitmaakt van een tijdig en regelmatig hoger beroep, dient de appelrechter toepassing te maken van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat in beide aanleggen, met dien verstande dat de eventueel toe te kennen rechtsplegingsvergoeding thans de aanvankelijk gevorderde schadevergoeding vervangt (1). (1) Art. 1022 Ger.W., zoals vervangen bij artikel 7 Wet 21 april 2007.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procédure voor de feitenrechter - Advocaat - Erelonen en kosten - Verhaalbaarheid - Nieuwe wet - Toepassingsgebied

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 7, 13 en 14 Wet 21 april 2007
- Art. 10 KB 26 okt. 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Gerechtskosten - Advocaat - Erelonen en kosten - Verhaalbaarheid - Nieuwe wet - Toepassingsgebied

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 7, 13 en 14 Wet 21 april 2007
- Art. 10 KB 26 okt. 2007

Onder hangende zaken in de zin van artikel 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat worden de zaken bedoeld waarover nog uitspraak moet worden gedaan bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procédure voor de feitenrechter - Advocaat - Erelonen en kosten - Verhaalbaarheid - Nieuwe wet - Werking in de tijd - Hangende zaken

- Art. 13 Wet 21 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Gerechtskosten - Advocaat - Erelonen en kosten - Verhaalbaarheid - Nieuwe wet - Hangende zaken

- Art. 13 Wet 21 april 2007

La nouvelle loi relative à la répétibilité des honoraires et des frais d'avocat est non seulement applicable aux actions formulées sous la forme d'une indemnité de procédure conformément à la nouvelle loi, mais également aux actions tendant à l'indemnisation de ces frais et honoraires comme élément du dommage susceptible d'être indemnisé; lorsque le premier juge a statué, avant le 1er janvier 2008, sur une action tendant à l'indemnisation de ces frais et honoraires comme élément du dommage susceptible de réparation mais que cette décision fait l'objet d'un appel régulier quant à la forme et introduit en temps utile, le juge d'appel est tenu d'appliquer la loi du 21 avril 2007 relative à la répétibilité des honoraires et des frais d'avocat aux deux instances, sous réserve de remplacer ainsi l'indemnité réclamée initialement par l'indemnité de procédure éventuellement accordée (1). (1) C. jud., article 1022, tel que remplacé par l'article 7 de la loi du 21 avril 2007.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Avocat - Frais et honoraires - Répétibilité - Loi nouvelle - Champ d'application

- Art. 1022, al. 1er Code judiciaire
- Art. 7, 13 et 14 L. du 21 avril 2007
- Art. 10 A.R. du 26 octobre 2007

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Dépens - Avocat - Frais et honoraires - Répétibilité - Loi nouvelle - Champ d'application

- Art. 1022, al. 1er Code judiciaire
- Art. 7, 13 et 14 L. du 21 avril 2007
- Art. 10 A.R. du 26 octobre 2007

Au sens de l'article 13 de la loi du 21 avril 2007 relative à la répétibilité des honoraires et des frais d'avocat, on entend par affaires en cours, les affaires en cours au moment de l'entrée en vigueur de la nouvelle loi.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Avocat - Frais et honoraires - Répétibilité - Loi nouvelle - Application dans le temps - Affaires en cours

- Art. 13 L. du 21 avril 2007

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Dépens - Avocat - Frais et honoraires - Répétibilité - Loi nouvelle - Affaires en cours

- Art. 13 L. du 21 avril 2007

Het algemeen rechtsbeginsel "fraus omnia corrumpit" staat eraan in de weg dat het bedrog de dader voordeel verschaft; wanneer bedrog leidt tot nietigverklaring van de overeenkomst, kan hij die bedrog heeft gepleegd de onvoorzichtigheid of de zelfs grove en onverschoonbare nalatigheid van de medecontractant niet inroepen en blijft hij, ongeacht dergelijke fout van het slachtoffer van het bedrog, tot integraal herstel van de schade gehouden (1). (1) Zie Jaarverslag van het Hof van Cassatie 2003, 126 en de aldaar geciteerde rechtspraak van het Hof: Cass., 23 sept. 1977, AC, 1978, 107, met concl. adv.-gen. KRINGS, (ook in R.C.J.B. 1980, (32), noot J. MATTHYS, "Des effets de la négligence ou de l'imprudence de la victime du dol", 45); Cass., 29 mei 1980, AC, 1979-80, nr. 612; Cass., 16 juni 1987, AC, 1986-87, nr. 627; Cass., 3 okt. 1997, AC, 1997, nr. 386 en Cass., 6 nov. 2002, AR P.01.1108.F, AC, 2002, nr. 584, met concl. adv.-gen. SPREUTELS. Zie ook Cass., 6 okt. 1977, AC, 1978, 168 en Cass., 9 okt. 2007, AR P.07.0604.N, AC, 2007, nr. 465, m.b.t. de vergoedingsplicht van de dader van een opzettelijk misdrijf; W. DE BONDT, "De invloed van de nalatigheid van de bedrogene op de vordering tot nietigverklaring en/of op de vordering tot schadeloosstelling", in T.P.R. 1986, 1183 e.v.

Le principe général du droit "fraus omnia corrumpit" empêche que le dol procure un avantage à l'auteur; lorsque le dol entraîne l'annulation de la convention, celui qui a commis un dol ne peut invoquer l'imprudence ou même la négligence grave et inexcusable du cocontractant et il reste tenu d'indemniser totalement le dommage, même si la victime du dol a commis une telle faute (1). (1) Voir rapport annuel de la Cour de cassation 2003, 126 et la jurisprudence citée de la Cour: Cass., 23 septembre 1977, Bull. et Pas., 1978, 100 et les conclusions de Monsieur l'avocat général Krings publiées à leur date dans AC, (aussi dans R.C.J.B. 1980, (32) et la note signée J. Matthys, "Des effets de la négligence ou de l'imprudence de la victime du dol", 45); Cass., 29 mai 1980, Bull. et Pas., 1980, n° 612; Cass., 16 juin 1987, Pas., 1987, n° 627; Cass., 3 octobre 1997, Pas., 1997, n° 386 et Cass., 6 novembre 2002, RG P.01.1108.F, Pas., 2002, n° 584, et les conclusions de Monsieur l'avocat général Spreutels. Voir aussi Cass., 6 octobre 1977, Bull. et Pas., 1978, 157 et Cass., 9 octobre 2007, RG P.07.0604.N, Pas., 2007, n° 465 en ce qui concerne l'obligation de réparer de l'auteur d'un délit intentionnel; W. DE BONDT, "De invloed van de nalatigheid van de bedrogene op de vordering tot nietigverklaring en/of op de vordering tot schadeloosstelling"; in T.P.R., 1986, 1183 et suivantes.

OVEREENKOMST - Bestanddelen - Toestemming - Bedrog - "Fraus omnia corrumpit" - Nietigverklaring - Onvoorzichtigheid of nalatigheid van de medecontractant

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - "Fraus omnia corrumpit" - Burgerlijke zaken - Overeenkomst - Toestemming - Bedrog - Nietigverklaring - Onvoorzichtigheid of nalatigheid van de medecontractant

CONVENTION - Éléments constitutifs - Consentement - Dol - "Fraus omnia corrumpit" - Annulation - Imprudence ou négligence du cocontractant

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - "Fraus omnia corrumpit" - Matière civile - Convention - Consentement - Dol - Annulation - Imprudence ou négligence du cocontractant

C.08.0503.N

14 januari 2010

AC nr. 33

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

ARBITRAGE - Overeenkomst - Arbitragebeding onderworpen aan een vreemde wet - Overheidsrechter - Exceptie van rechtsmacht - Beoordeling - Criteria

ARBITRAGE - Overeenkomst - Arbitragebeding - Overheidsrechter - Verzoek tot verwijzing - Beoordeling - Criteria

Conclusions de l'avocat général THijs.

ARBITRAGE - Convention - Clause d'arbitrage soumise à une loi étrangère - Autorité judiciaire - Déclinatoire de compétence - Appréciation - Critères

ARBITRAGE - Convention - Clause d'arbitrage - Autorité judiciaire - Demande de renvoi - Appréciation - Critères

De rechter van een verdragsluitende Staat bij wie een geschil aanhangig wordt gemaakt over een onderwerp ten aanzien waarvan partijen een overeenkomst hebben aangegaan als bedoeld in artikel 2.3 van het Verdrag van New York van 10 juni 1958, en aan wie door een van de partijen de vraag wordt onderworpen het geschil naar arbitrage te verwijzen, kan die vraag toetsen aan zijn rechtstelsel en zodoende de grenzen bepalen waarin private rechtspraak over bepaalde materies bestaanbaar is met zijn interne rechtsorde; hij kan de mogelijkheid van het beroep op arbitrage mede laten afhangen van voorwaarden die los staan van de toestand van partijen of van het voorwerp van het geschil alsmede de dwingende regels van zijn interne rechtsorde in zijn beoordeling betrekken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

ARBITRAGE - Overeenkomst - Arbitragebeding - Overheidsrechter - Verzoek tot verwijzing - Beoordeling - Criteria

- Artt. 2.1 en 2.3 Verdrag over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken, gedaan te New York op 10 juni 1958

Wanneer een arbitrageovereenkomst volgens de wil van de partijen aan een vreemde wet is onderworpen, moet de overheidsrechter die kennis neemt van een exceptie van rechtsmacht, de arbitrage uitsluiten wanneer het geschil krachtens alle relevante rechtsregels van de lex fori niet aan de rechtsmacht van de nationale rechter mag worden onttrokken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

ARBITRAGE - Overeenkomst - Arbitragebeding onderworpen aan een vreemde wet - Overheidsrechter - Exceptie van rechtsmacht - Beoordeling - Criteria

- Artt. 2.1 en 2.3 Verdrag over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken, gedaan te New York op 10 juni 1958

Le juge d'un Etat contractant, saisi d'un litige sur une question au sujet de laquelle les parties ont conclu une convention au sens de l'article 2.3 de la Convention de New York du 10 juin 1958 pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères, et à qui une des parties demande de renvoyer le litige à l'arbitrage, peut examiner la question au regard de son système juridique et déterminer ainsi les limites dans lesquelles la jurisprudence rendue par des juridictions privées sur certaines matières est conciliable avec l'ordre juridique interne; il peut aussi subordonner la possibilité de faire appel à l'arbitrage à des conditions qui sont étrangères à la situation des parties ou à l'objet du litige ainsi qu'impliquer les règles impératives de l'ordre juridique interne dans son appréciation (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ARBITRAGE - Convention - Clause d'arbitrage - Autorité judiciaire - Demande de renvoi - Appréciation - Critères

- Art. 2.1 et 2.3 Convention pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères

Lorsque, selon la volonté des parties, une convention d'arbitrage est subordonnée à une loi étrangère, l'autorité judiciaire qui connaît du déclinatoire de compétence doit exclure l'arbitrage lorsque le litige ne peut être soustrait au pouvoir du juge national en vertu de toutes les règles juridiques pertinentes de la lex fori (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ARBITRAGE - Convention - Clause d'arbitrage soumise à une loi étrangère - Autorité judiciaire - Déclinatoire de compétence - Appréciation - Critères

- Art. 2.1 et 2.3 Convention pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères

C.08.0519.F

25 juni 2010

AC nr. 461

Het arrest dat de eiseres veroordeelt om de verweerder een bedrag te betalen als terugbetaling van het kapitaal van de lening, terwijl bij de appelrechters geen vordering tot terugbetaling van de schuld in hoofdsom aanhangig was gemaakt, doet uitspraak over een niet-gevorderde zaak.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Niet gevorderde zaken - Schuldvordering van interest - Veroordeling tot terugbetaling van kapitaal

- Art. 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek

En condamnant la demanderesse à payer au défendeur une somme au titre de remboursement du capital d'un prêt alors que les juges d'appel n'étaient pas saisis d'une demande de remboursement de la dette en principal, l'arrêt se prononce sur une chose non demandée.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Choses non demandées - Créance d'intérêts - Condamnation au remboursement de capital

- Art. 1138, 2° Code judiciaire

C.08.0525.F

30 september 2010

AC nr. 565

Het arrest dat steunt op overwegingen waaruit blijkt dat de verzekeraar zijn verzekeringsovereenkomst met de verzekerde niet te goeder trouw heeft uitgevoerd, beslist op wettige wijze dat wegens het gedrag van de verzekeraar de dadingen tegen hem kunnen worden aangevoerd.

VERZEKERING - Landverzekering - Overeenkomst - Uitvoering te goeder trouw - Gedrag van de verzekeraar - Gevolgen - Dading - Tegenstelbaar karakter

- Art. 1134, tweede lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 85 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

En se fondant sur des considérations qui font apparaître que l'assureur n'a pas exécuté de bonne foi le contrat d'assurance qui le liait à l'assuré, l'arrêt considère légalement que le comportement de l'assureur justifie que les transactions intervenues lui soient opposables.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Contrat - Exécution de bonne foi - Comportement de l'assureur - Conséquences - Transaction - Opposabilité

- Art. 1134, al. 2 Code civil

- Art. 85 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.08.0527.F

31 mei 2010

AC nr. 376

Het bedrog waarbij een erfgenaam, ten nadele van zijn mede-erfgenamen, de gelijkheid van de verdeling tracht te verbreken door zich goederen van de erfenis toe te eigenen of van de overledene verkregen giften verborgen te houden, moet bestaan op het tijdstip van de verdeling met de mede-erfgenamen (1). (1) Zie Cass., 24 sept. 1981, AR 6372, AC, 1980-81, nr. 66.

ERFENISSEN - Verberging van nalatenschap - Tijdstip van het bedrog

- Art. 792 Burgerlijk Wetboek

De erfgenaam die de goederen van een nalatenschap weggemaakt of verborgen gehouden heeft, kan de in artikel 792 B.W. bedoelde sanctie niet ontlopen, tenzij hij uiterlijk vóór het afsluiten van de in artikel 1175 Ger.W. bedoelde boedelbeschrijving uit eigen beweging op de leugenachtige verklaring is teruggekomen, zonder daartoe door de omstandigheden te zijn gedwongen (1). (1) Cass., 21 nov. 2004, AR C.02.0431.F, AC, 2004, nr. 543.

ERFENISSEN - Verberging van nalatenschap - Leugenachtige verklaring - Intrekking - Spontane verklaring

- Art. 792 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1175 Gerechtelijk Wetboek

Hoewel artikel 1183, 10°, Ger.W., bepaalt dat de boedelbeschrijving, behalve de formaliteiten die aan alle notariële akten gemeen zijn, de waarschuwing door de notaris bevat dat de wet straffen uitvaardigt tegen hen die zich schuldig maken aan het wegmaken of helen van voorwerpen of aan meened, geeft dat artikel niet de mogelijkheid om de in artikel 792 B.W. bepaalde sanctie te ontlopen, wanneer de heling reeds voordien, en zonder enige spontane verklaring, aan het licht is gekomen.

ERFENISSEN - Verberging van nalatenschap - Leugenachtige verklaring - Boedelbeschrijving - Waarschuwing door de notaris

- Art. 792 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1183, 10° Gerechtelijk Wetboek

La fraude par laquelle un héritier cherche, au détriment de ses cohéritiers, à rompre l'égalité du partage en s'appropriant des biens de la succession ou en celant des libéralités que lui avait faites le défunt, doit exister au moment du partage avec les cohéritiers (1). (1) Voir Cass., 24 septembre 1981, RG 6372, Bull. et Pas., 1982, I, p. 125-143.

SUCCESSION - Recel successoral - Moment de la fraude

- Art. 792 Code civil

L'héritier qui divertit ou recèle les effets d'une succession ne peut échapper à la sanction de l'article 792 du Code civil à moins qu'il ne revienne de sa propre initiative sur sa déclaration mensongère, au plus tard avant la clôture de l'inventaire visé à l'article 1175 du Code judiciaire, sans y être obligé par les circonstances (1). (1) Cass., 21 novembre 2004, RG C.02.0431.F, Pas., 2004, n° 543.

SUCCESSION - Recel successoral - Déclaration mensongère - Rétractation - Déclaration spontanée

- Art. 792 Code civil

- Art. 1175 Code judiciaire

Si l'article 1183, 10°, du Code judiciaire dispose que l'inventaire contient, outre les formalités communes à tous les actes notariés, l'avertissement par le notaire des sanctions édictées par la loi contre ceux qui se rendent coupables de divertissement, de recel ou de faux serment, il ne permet pas d'échapper à la sanction de l'article 792 du Code civil lorsque l'existence du recel est apparue antérieurement en dehors de toute déclaration spontanée.

SUCCESSION - Recel successoral - Déclaration mensongère - Inventaire - Avertissement par le notaire

- Art. 792 Code civil

- Art. 1183, 10° Code judiciaire

Artikel 1341 Burgerlijk Wetboek belet in de regel niet dat de minnelijke beëindiging van overeenkomst bewezen wordt door een bekentenis, al gaat de waarde van het geschil 375 euro te boven (1). (1) Zie Cass., 23 okt. 1959, AC, 1960, 157.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Getuigen - Overeenkomst - Minnelijke beëindiging - Geschil dat een waarde van 375 euro te boven gaat - Bekentenis - Toelaatbaarheid
- Art. 1341 Burgerlijk Wetboek

L'article 1341 du Code civil ne fait pas obstacle, en règle, à ce que la résiliation amiable d'une convention soit établie à l'aide d'un aveu, la valeur du litige fût-elle supérieure à 375 euros (1). (1) Voir Cass., 23 octobre 1959, Pas., 1960, I, 230.

PREUVE - Matière civile - Preuve testimoniale - Convention - Résiliation amiable - Litige dont la valeur est supérieure à 375 euros - Aveu - Admissibilité
- Art. 1341 Code civil

Wanneer een partij in conclusie aanvoert dat de rechtsplegingsvergoeding tot de minimumvergoeding moet worden herleid op grond van haar bijzonder slechte financiële situatie enerzijds en het kennelijk onredelijk karakter van de situatie afgeleid uit het grote verschil in economische toestand tussen de partijen anderzijds, kan de rechter niet weigeren dit verzoek in te willigen uitsluitend op grond dat de stukken die de partij aanbrengt om aan te tonen dat haar financiële situatie dit rechtvaardigt, niet bewijzen dat haar financiële toestand dermate precair is geworden dat het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding moet verminderd worden.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Verzoek tot vermindering - Financiële situaties - Taak van de rechter
- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

Lorsque qu'une partie invoque dans ses conclusions qu'il y a lieu de réduire l'indemnité de procédure jusqu'au montant minimum en raison de sa situation financière particulièrement mauvaise, d'une part, et du caractère manifestement déraisonnable de la situation découlant de la grande différence entre les situations économiques des parties, d'autre part, le juge ne peut refuser d'accueillir cette demande uniquement au motif que les pièces produites par la partie pour prouver que sa situation financière justifie sa demande, ne démontrent pas que sa situation financière est devenue à ce point précaire qu'il y a lieu de réduire le montant de base de l'indemnité de procédure.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Demande de réduction - Situations financières - Mission du juge
- Art. 1022 Code judiciaire

Wanneer verscheidene personen zich borg hebben gesteld voor dezelfde schuldenaar en voor dezelfde schuld, heeft, krachtens artikel 2033 van het Burgerlijk Wetboek, de borg die de schuld heeft voldaan verhaal op de overige borgen, ieder voor zijn aandeel; deze bepaling maakt geen onderscheid tussen de gewone en de hoofdelijke borgtocht (1). (1) Cass., 21 feb.1980, AC, 1979 - 80, nr 391.

BORGTOCHT - Borgstelling door verscheidene personen - Schuld voldaan door één van de borgen - Verhaal van de betalende borg op de overige borgen
- Art. 2033, eerste lid Burgerlijk Wetboek

En vertu de l'article 2033 du Code civil, lorsque plusieurs personnes ont cautionné un même débiteur pour une même dette, la caution qui a acquitté la dette a recours contre les autres cautions, chacune pour sa part et portion; cette disposition ne fait pas de distinction entre la caution ordinaire et la caution solidaire (1). (1) Cass., 21 février 1980 (Bull. et Pas., 1980, I, 749).

CAUTIONNEMENT - Pluralité de cautions - Payement de la dette par l'une des cautions - Recours de la caution qui a acquitté la dette contre les autres cautions
- Art. 2033, al. 1er Code civil

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag inzake de

Conclusions de l'avocat général HENKES.

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux relative aux

Het hof van beroep te Brussel dat het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom beveelt om een merk in te schrijven, verantwoordt zijn beslissing niet naar recht, wanneer uit de overwegingen van de beslissing van het hof van beroep blijkt dat het hof, dat uit het ongebruikelijk karakter van de structuur van het litigieuze teken een merkbaar verschil tussen dat teken en de som van de bestanddelen ervan afleidt, niet heeft vastgesteld dat het woord, door dat karakter, een totaalindruk wekt die voldoende afwijkt van de indruk die wordt gewekt door de gewone samenvoeging van hetgeen wordt aangeduid door de bestanddelen ervan, zodat het de som van de bestanddelen overheerst, en wanneer die beslissing, aangezien zij slechts verwijst naar het ongebruikelijk gebruik dat van het teken wordt of zal worden gemaakt, niet alle mogelijke betekenissen heeft onderzocht (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag inzake de warenmerken - Depot - Inschrijving - Benelux-Merkenbureau - Weigering - Hof van beroep te Brussel - Bevel tot inschrijving

N'est pas légalement justifiée la décision de la cour d'appel de Bruxelles d'ordonner à l'Office Benelux de la Propriété intellectuelle de procéder à l'enregistrement d'une marque, dès lors qu'il ressort des considérations de la décision que, déduisant du caractère inhabituel de la structure du signe litigieux l'existence d'un écart perceptible entre celui-ci et la somme des éléments qui le composent, la cour d'appel n'a pas constaté qu'en raison de ce caractère, ce mot créait une impression d'ensemble suffisamment éloignée de celle produite par la simple réunion des indications apportées par les éléments qui le composent, en sorte qu'il prime la somme desdits éléments, et que, ne se référant qu'au caractère non usuel de l'usage qui est ou sera fait du signe, elle n'a pas envisagé toutes ses significations potentielles (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux relative aux marques de produits et de services - Dépôt - Enregistrement - Bureau Benelux des marques - Refus - Cour d'appel de Bruxelles - Ordre d'enregistrement

C.08.0542.N

11 februari 2010

AC nr. 97

Behoudens wanneer de toestand van de belastingplichtige definitief is geworden, is een nieuwe wet die de voorwaarden wijzigt waaronder het bestuur een vervangende of een subsidiaire aanslag kan vestigen, vanaf de datum van haar inwerkingtreding van toepassing op de aanslagen die na een vernietiging door het bestuur of door de rechter opnieuw kunnen worden gevestigd, zelfs indien de belastingschuld reeds ontstaan was voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Fiscale wet - Wet die de voorwaarden wijzigt waaronder een vervangende of subsidiaire aanslag kan worden gevestigd - Werking in de tijd

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 35quinquiesdecies, § 4 Wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging

Hormis lorsque la situation du contribuable est définitive, la nouvelle loi qui modifie les conditions sous lesquelles l'administration peut établir une imposition subsidiaire ou de remplacement, est applicable dès le jour de son entrée en vigueur aux impositions qui peuvent à nouveau être établies après avoir été déclarées nulles par l'administration ou le juge, même si la dette fiscale est née antérieurement à l'entrée en vigueur de la nouvelle loi (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Loi fiscale - Loi modifiant les conditions d'établissement d'une imposition subsidiaire ou de remplacement - Application dans le temps

- Art. 2 Code civil

- Art. 35quinquiesdecies, § 4 L. du 26 mars 1971 sur la protection des eaux de surface contre la pollution

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Fiscale wet - Wet die de voorwaarden wijzigt waaronder een vervangende of subsidiaire aanslag kan worden gevestigd - Werking in de tijd

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Draagwijdte

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Loi fiscale - Loi modifiant les conditions d'établissement d'une imposition subsidiaire ou de remplacement - Application dans le temps

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Portée

De nieuwe wet is niet alleen van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van onder de vroegere wet ontstane toestanden, die zich voordoen of die voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgelegde rechten (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Draagwijdte
- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

La nouvelle loi ne s'applique pas uniquement aux situations nées après son entrée en vigueur, mais également aux conséquences futures de situations nées sous l'empire de l'ancienne loi qui se produisent ou perdurent sous la nouvelle loi, pour autant que cette application ne fasse pas obstacle aux droits déjà irrévocablement consacrés.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Portée
- Art. 2 Code civil

C.08.0549.F

8 maart 2010

AC nr. 159

De rechter mag een vordering tot beschrijvend beslag toewijzen die bij eenzijdig verzoekschrift is ingesteld en die betrekking heeft op nieuwe feiten van namaak, of die ertoe strekt de omvang van de aangeklaagde namaak en van de daaruit voortvloeiende schade vast te stellen, wanneer de eisende partij reeds een procedure over de grond van de zaak heeft ingeleid en wanneer een vonnis, waartegen overigens hoger beroep is ingesteld, reeds het bestaan van bepaalde feiten van namaak heeft vastgesteld.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beslag - Bewarend beslag - Beslag inzake namaak - Beschrijving - Reeds vastgestelde feiten van namaak - Nieuwe feiten van namaak - Bevoegdheid van de rechter

- Artt. 1025 tot 1034 en 1369bis/1 Gerechtelijk Wetboek

MERKEN - Algemeen - Beslag - Bewarend beslag - Beslag inzake namaak - Beschrijving - Reeds vastgestelde feiten van namaak - Nieuwe feiten van namaak - Bevoegdheid van de rechter

- Artt. 1025 tot 1034 en 1369bis/1 Gerechtelijk Wetboek

BESLAG - Bewarend beslag - Beslag inzake namaak - Beschrijving - Reeds vastgestelde feiten van namaak - Nieuwe feiten van namaak - Bevoegdheid van de rechter

- Artt. 1025 tot 1034 en 1369bis/1 Gerechtelijk Wetboek

Le juge peut faire droit à une demande de saisie-description, formée par requête unilatérale, portant sur de nouvelles contrefaçons ou permettant d'établir l'ampleur de la contrefaçon alléguée et du préjudice qui y est lié, dans le cas où, une procédure au fond a déjà été intentée par la partie demanderesse et où un jugement, par ailleurs frappé d'appel, a déjà constaté l'existence de certaines contrefaçons.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Saisie - Saisie conservatoire - Saisie en matière de contrefaçon - Description - Contrefaçons déjà constatées - Nouvelles contrefaçons - Pouvoir du juge

- Art. 1025 à 1034 et 1369bis/1 Code judiciaire

MARQUES - Généralités - Saisie - Saisie conservatoire - Saisie en matière de contrefaçon - Description - Contrefaçons déjà constatées - Nouvelles contrefaçons - Pouvoir du juge

- Art. 1025 à 1034 et 1369bis/1 Code judiciaire

SAISIE - Saisie conservatoire - Saisie en matière de contrefaçon - Description - Contrefaçons déjà constatées - Nouvelles contrefaçons - Pouvoir du juge

- Art. 1025 à 1034 et 1369bis/1 Code judiciaire

C.08.0550.F

8 maart 2010

AC nr. 160

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Werking van de wet in de tijd

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Toepasselijke wet

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Toepasselijke wet

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Application de la loi dans le temps

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Loi applicable

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Loi applicable

De overgangsbepaling van artikel 42, § 2, van de wet van 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding, die de wil van de wetgever uitdrukt om, wat betreft de onderhoudsuitkering na een echtscheiding die is uitgesproken op grond van de artikelen 229, 231 en 232 B.W., af te wijken van de onmiddellijke toepassing van die wet en dit om te beletten dat alle gescheiden echtgenoten een uitkering tot levensonderhoud zouden kunnen vorderen indien zij voldoen aan de economische voorwaarden voor de toekenning ervan, zelfs als zij schuldig zijn of het in het vroegere artikel 306 bepaalde vermoeden van schuld niet hebben omgekeerd of als de ex-echtgenoten met gedeelde schuld zijn gescheiden, maakt geen onderscheid tussen het bepalen van het recht op levensonderhoud en de regels van de vaststelling ervan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Toepasselijke wet

- Art. 42, § 2, eerste en tweede lid Wet 27 april 2007
- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 301, § 5 nieuw Burgerlijk Wetboek

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Toepasselijke wet

- Art. 42, § 2, eerste en tweede lid Wet 27 april 2007
- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 301, § 5 nieuw Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten - Recht op uitkering - Nieuwe wet - Overgangsbepalingen - Vaststellingsregels - Toepasselijke wet

- Art. 42, § 2, eerste en tweede lid Wet 27 april 2007
- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 301, § 5 nieuw Burgerlijk Wetboek

La disposition transitoire de l'article 42, § 2, de la loi du 27 avril 2007 réformant le divorce, qui traduit l'intention du législateur de déroger, s'agissant de la pension après un divorce prononcé sur la base des articles 229, 231 et 232 du Code civil, à l'application immédiate de cette loi, en vue d'éviter que tous les conjoints divorcés puissent solliciter une pension alimentaire s'ils satisfont aux conditions économiques de son octroi, alors même qu'ils sont fautifs ou n'ont pas renversé la présomption de culpabilité de l'ancien article 306 ou que les ex-époux sont divorcés aux torts partagés, n'opère pas de distinction entre la détermination du droit à la pension et ses modalités de fixation (1). (1) Voir concl. du M.P.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Loi applicable

- Art. 42, § 2, al. 1er et 2 L. du 27 avril 2007
- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 301, § 5 nouveau Code civil

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Loi applicable

- Art. 42, § 2, al. 1er et 2 L. du 27 avril 2007
- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 301, § 5 nouveau Code civil

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Pensions alimentaires entre époux - Droit à la pension - Loi nouvelle - Dispositions transitoires - Modalités de fixation - Loi applicable

- Art. 42, § 2, al. 1er et 2 L. du 27 avril 2007
- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 301, § 5 nouveau Code civil

Voor de overeenkomsten gesloten voordat 31 dagen zijn verlopen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad dat de gemeente, waar het onroerend goed gelegen is, beschikt over een goedgekeurd plannenregister en vergunningenregister, houdt de verplichting om in de akten, overeenkomsten en publiciteit, in geval van vermelding van benamingen, deze vermeld in de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen te gebruiken, de verplichting niet in om in die akten, overeenkomsten of publiciteit te vermelden of er voor het onroerend goed een stedenbouwkundige vergunning is uitgereikt en de meest recente stedenbouwkundige bestemming van het goed met de benamingen gebruikt in het plannenregister over te nemen; wat deze overeenkomsten betreft dienen aldus de benamingen gebruikt in de genoemde plannen niet verplicht te worden vermeld.

STEDENBOUW - Ruimtelijke ordening - Plan van aanleg - Akten, overeenkomsten en publiciteit - Vermeldingen - Stedenbouwkundige bestemming - Benamingen in de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen - Gebruik - Verplichting - Werking in de tijd

- Art. 141, eerste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

- Art. 199, § 2, eerste, tweede en vierde lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

L'obligation prévue pour les conventions conclues avant l'écoulement des 31 jours après qu'il a été publié au Moniteur belge que la commune où est situé le bien immobilier dispose d'un registre des plans et d'un registre des permis, d'utiliser dans les actes, conventions et publicités, les dénominations utilisées dans les plans d'aménagement ou dans les plans d'exécution spatiaux, lorsque celles-ci sont mentionnées, ne comprend pas l'obligation de mentionner dans ces actes, conventions ou publicités si une autorisation urbanistique a été délivrée pour le bien immobilier, ni de reprendre l'affectation urbanistique la plus récente du bien avec les dénominations utilisées dans le registre des plans; les dénominations utilisées dans lesdits plans ne doivent, dès lors, pas être mentionnées obligatoirement dans ces conventions.

URBANISME - Aménagement du territoire. plan d'aménagement - Actes, conventions et publicités - Mentions - Affectation urbanistique - Dénominations dans les plans d'aménagement ou d'exécution spatiale - Utilisation - Obligation - Application dans le temps

- Art. 141, al. 1er Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

- Art. 199, § 2, al. 1er, 2 et 4 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

C.08.0554.N

3 september 2010

AC nr. 495

Aanneming is de overeenkomst waarbij een persoon zich ertoe verbindt tegen betaling van een prijs een bepaald intellectueel of stoffelijk werk te verrichten voor een ander door het stellen van materiële handelingen; de overeenkomst van aanneming die veronderstelt dat de aannemer of zijn werkkraacht onafhankelijk is bij de uitoefening van zijn werk, is niet onverenigbaar met samenwerking, algemene instructies of een controle door de opdrachtgever op het werk van de aannemer.

AANNEMING VAN WERK - Begrip - Bestanddelen - Niet-onverenigbare gegevens

Een overeenkomst waarbij een goed met begeleidende werkkraacht ter beschikking wordt gesteld is een huurovereenkomst en geen overeenkomst van aanneming indien de diensten van de ter beschikking gestelde werkkraacht zich beperken tot de begeleiding van de zaak waarover de huurder als gebruiker het meesterschap heeft.

HUUR VAN DIENSTEN - Terbeschikkingstelling begeleidende werkkraacht - Aard van de overeenkomst

- Art. 1710 Burgerlijk Wetboek

L'entreprise est le contrat par lequel une personne s'engage moyennant le paiement d'un prix à effectuer un travail intellectuel ou matériel déterminé pour un tiers en posant des actes matériels; le contrat d'entreprise qui suppose que l'entrepreneur ou ses travailleurs sont indépendants dans l'exécution de leur travail n'est pas incompatible avec la collaboration, les instructions générales ou un contrôle exercé par le maître de l'ouvrage sur le travail de l'entrepreneur.

ENTREPRISE DE TRAVAUX - Notion - Eléments constitutifs - Eléments pas incompatibles

Un contrat par lequel un bien et des travailleurs accompagnants sont mis à disposition constitue un contrat de louage et pas un contrat d'entreprise si les services des travailleurs mis à disposition se limitent à l'accompagnement de la chose sur laquelle le preneur a la maîtrise en tant qu'usager.

LOUAGE D'INDUSTRIE - Mise à la disposition de travailleurs accompagnant - Nature du contrat

- Art. 1710 Code civil

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Verkoop - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde tijd - Beëindiging - Vergoeding van het rouwgeld - Wettelijk begrip - Toezicht van het Hof

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde tijd - Eenzijdige beëindiging zonder fout van de concessiehouder - Bijkomende vergoeding - Billijke beoordeling - Vergoeding van het rouwgeld

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde tijd - Eenzijdige beëindiging zonder fout van de concessiehouder - Bijkomende vergoeding - Meerwaarde inzake cliënteel - Billijke beoordeling - Raming - Bevoegdheid van de rechter

Het Hof gaat alleen na of de rechter, in het kader van zijn beoordeling, het wettelijk begrip "rouwgeld" in de zin van artikel 3, eerste lid, 3°, Alleenverkoopwet, niet heeft miskend (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Verkoop - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde tijd - Beëindiging - Vergoeding van het rouwgeld - Wettelijk begrip - Toezicht van het Hof

- Art. 3, eerste lid, 3° Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

De rechter mag, wegens het billijk karakter van de vergoeding van het rouwgeld dat de concessiehouder verschuldigd is aan het personeel dat hij moet ontslaan t.g.v. de beëindiging van de verkoopconcessie, rekening houden met de kosten die de concessiehouder heeft moeten maken om zijn personeel met vervroegd pensioen te laten gaan en de sluitingspremies te financieren, daar die kosten uit de beëindiging voortvloeien (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde tijd - Eenzijdige beëindiging zonder fout van de concessiehouder - Bijkomende vergoeding - Billijke beoordeling - Vergoeding van het rouwgeld

- Art. 3, eerste lid, 3° Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

Om de bij artikel 3 van de Alleenverkoopwet bedoelde billijke bijkomende vergoeding te beoordelen, mag de rechter rekening houden met de gegevens die dagtekenen van vóór en na het tijdstip dat hij in aanmerking neemt om naar billijkheid uitspraak te doen over de bijkomende vergoeding (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

KOOP - Concessie van alleenverkoop voor onbepaalde duur - Eenzijdige beëindiging zonder fout van de concessiehouder - Bijkomende vergoeding - Meerwaarde inzake cliënteel - Billijke beoordeling - Raming - Bevoegdheid van de rechter

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Vente - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation - Indemnité de dédit - Notion légale - Contrôle de la Cour

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale sans faute du concessionnaire - Indemnité complémentaire - Appréciation en équité - Indemnité de dédit

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale sans faute du concessionnaire - Indemnité complémentaire - Plus-value de clientèle - Appréciation en équité - Evaluation - Pouvoir du juge

La Cour se borne à contrôler si, à l'occasion de son appréciation, le juge n'a pas méconnu la notion légale de dédit au sens l'article 3, alinéa 1, 3°, de la loi du 27 juillet 1961 (1). (1) Voir concl. du M.P.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Vente - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation - Indemnité de dédit - Notion légale - Contrôle de la Cour

- Art. 3, al. 1er, 3° L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

Le caractère équitable de l'indemnisation des dédits que le concessionnaire doit au personnel qu'il est dans l'obligation de licencier par suite de la résiliation de la concession de vente, autorise le juge à prendre en considération les frais exposés par le concessionnaire pour financer le départ à la prépension de son personnel et les primes de fermeture d'entreprise dès lors que ces frais résultent de la résiliation (1). (1) Voir concl. du M.P.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale sans faute du concessionnaire - Indemnité complémentaire - Appréciation en équité - Indemnité de dédit

- Art. 3, al. 1er, 3° L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

Pour apprécier l'indemnité complémentaire équitable visée par l'article 3, de la loi du 27 juillet 1961, le juge a la faculté de prendre en considération des éléments antérieurs ou postérieurs au moment auquel il choisit de se placer pour fixer en équité l'indemnité complémentaire (1). (1) Voir concl. du M.P.

VENTE - Concession de vente exclusive à durée indéterminée - Résiliation unilatérale sans faute du concessionnaire - Indemnité complémentaire - Plus-value de clientèle - Appréciation en équité - Evaluation - Pouvoir du juge

C.08.0558.F

21 oktober 2010

AC nr. 620

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Algemeen - Vereniging van mede-eigenaars - Syndicus - Beheersovereenkomst - Mede-eigenaar - Derde bij de beheersovereenkomst - Huurderving - Rechtsvordering tot schadevergoeding van de mede-eigenaar tegen de vereniging en de syndicus - Toepasselijk recht

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Vereniging van mede-eigenaars - Syndicus - Beheersovereenkomst - Mede-eigenaar - Derde bij de beheersovereenkomst - Huurderving - Rechtsvordering tot schadevergoeding van de mede-eigenaar tegen de vereniging en de syndicus - Toepasselijk recht

De regels voor aquiliaanse aansprakelijkheid t.a.v. partijen die onderling door een overeenkomst verbonden zijn, voor een fout van een van hen tijdens of n.a.v. de uitvoering van die overeenkomst, houden geen verband met het geval waarin een syndicus een fout begaat bij de uitvoering van een beheersovereenkomst (1). (1) Zie andersl. concl. O.M. in Pas., 2010, nr. Het O.M. besloot dat het onderdeel feitelijke grondslag miste, op grond dat het uitging van een onjuiste lezing van de motivering van de bestreden beslissing.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Vereniging van mede-eigenaars - Syndicus - Beheersovereenkomst - Mede-eigenaar - Derde bij de beheersovereenkomst - Huurderving - Rechtsvordering tot schadevergoeding van de mede-eigenaar tegen de vereniging en de syndicus - Toepasselijk recht

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Algemeen - Vereniging van mede-eigenaars - Syndicus - Beheersovereenkomst - Mede-eigenaar - Derde bij de beheersovereenkomst - Huurderving - Rechtsvordering tot schadevergoeding van de mede-eigenaar tegen de vereniging en de syndicus - Toepasselijk recht

Conclusions de l'avocat général HENKES.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Généralités - Association de copropriétaires - Syndic - Contrat de gestion - Copropriétaire - Tiers au contrat de gestion - Chômage locatif - Action en dommages et intérêts du copropriétaire contre l'Association et le Syndic - Droit applicable

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Association de copropriétaires - Syndic - Contrat de gestion - Copropriétaire - Tiers au contrat de gestion - Chômage locatif - Action en dommages et intérêts du copropriétaire contre l'Association et le Syndic - Droit applicable

Sont étrangères à l'hypothèse où une faute commise par un syndic dans l'exécution d'un contrat de gestion est de nature à causer un dommage à un copropriétaire tiers à ce contrat, les règles établies pour qu'une responsabilité aquilienne puisse être retenue entre des parties liées entre elles par un contrat en raison d'une faute commise par l'une d'elles dans l'exécution de ce contrat ou à l'occasion de cette exécution (1). (1) Voir les conclusions contraires du ministère public, qui concluait à un manque en fait dès lors que le moyen, en cette branche, reposait sur une lecture inexacte de la motivation de la décision critiquée.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Association de copropriétaires - Syndic - Contrat de gestion - Copropriétaire - Tiers au contrat de gestion - Chômage locatif - Action en dommages et intérêts du copropriétaire contre l'Association et le Syndic - Droit applicable

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Généralités - Association de copropriétaires - Syndic - Contrat de gestion - Copropriétaire - Tiers au contrat de gestion - Chômage locatif - Action en dommages et intérêts du copropriétaire contre l'Association et le Syndic - Droit applicable

C.08.0562.F

5 maart 2010

AC nr. 154

Het bedrag van de onderhoudsuitkering die tijdens een echtscheidingsprocedure door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg op grond van artikel 1280 Ger.W. wordt toegekend, moet worden vastgesteld met inachtneming van de behoeften en de inkomsten van elke echtgenoot en moet op zodanige wijze worden geraamd dat de uitkeringsgerechtigde echtgenoot in staat is de levensstandaard aan te houden die hij zou hebben gehad indien er geen scheiding was geweest (1). (1) Cass., 25 nov. 2005, AR C.04.0592.F, AC, 2005, nr. 628.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Echtgenoot - Onderhoudsuitkering - Bedrag - Vaststelling en raming - Criteria

- Art. 1280 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 221 Burgerlijk Wetboek

LEVENSONDERHOUD - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Echtgenoot - Onderhoudsuitkering - Bedrag - Vaststelling en raming - Criteria

- Art. 1280 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 221 Burgerlijk Wetboek

Om de respectieve middelen van de vader en de moeder te bepalen, moet de rechter m.n. rekening houden met hun lasten (1). (1) Zie Cass., 16 april 2004, AR C.02.0504.F, AC, 2004, nr. 199.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Onderhoudsbijdrage - Respectieve middelen van de vader en de moeder - Criteria

- Art. 203, § 1 Burgerlijk Wetboek

LEVENSONDERHOUD - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Onderhoudsbijdrage - Respectieve middelen van de vader en de moeder - Criteria

- Art. 203, § 1 Burgerlijk Wetboek

Le montant de la pension allouée au cours d'une instance en divorce par le président du tribunal de première instance, sur la base de l'article 1280 du Code judiciaire, doit être fixé en tenant compte des besoins et des ressources de chacun des époux et doit être évalué de manière à permettre à l'époux bénéficiaire de mener le train de vie qui serait le sien s'il n'y avait pas eu de séparation (1). (1) Cass., 25 novembre 2005, RG C.04.0592.F, Pas., 2005, n° 628.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Conjoint - Pension alimentaire - Montant - Fixation et évaluation - Critères

- Art. 1280 Code judiciaire
- Art. 221 Code civil

ALIMENTS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Conjoint - Pension alimentaire - Montant - Fixation et évaluation - Critères

- Art. 1280 Code judiciaire
- Art. 221 Code civil

Pour déterminer les facultés respectives des père et mère, la juge doit tenir compte notamment des charges qui pèsent sur eux (1). (1) Voir Cass., 16 avril 2004, RG C.02.0504.F, Pas., 2004, n° 199.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Contribution alimentaire - Facultés respectives des père et mère - Critères

- Art. 203, § 1er Code civil

ALIMENTS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Contribution alimentaire - Facultés respectives des père et mère - Critères

- Art. 203, § 1er Code civil

C.08.0565.F

28 juni 2010

AC nr. 466

Volgens artikel 14 van de statuten van de Waarborgkas van de wisselagenten, aangenomen bij koninklijk besluit van 19 november 1986, is het waarborgfonds bestemd voor het aanzuiveren van de beroepsverbintenissen van de leden voor zover deze verbintenissen betrekking hebben op de roerende waarden; wie een beroep wil doen op de interventie van dat waarborgfonds, moet aantonen dat de voorwaarden voor een dergelijke interventie vervuld zijn.

BEURS - Wisselagent - Waarborgkas van de wisselagenten - Interventie - Voorwaarden - Toegestane activiteiten - Roerende waarden - Bewijs - Bewijslast

- Art. 1315, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 14 KB 19 nov. 1986

- Art. 3 Algemeen reglement van de Waarborgkas van de wisselagenten, goedgekeurd bij MB 5 aug. 1988

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid -

Suivant l'article 14 des statuts de la Caisse de garantie des agents de change adopté par l'arrêté royal du 19 novembre 1986, le fonds de garantie est destiné à couvrir les engagements professionnels des membres pour autant que ces engagements concernent des valeurs mobilières; c'est à celui qui entend obtenir l'intervention de ce fonds de garantie d'établir que les conditions d'une telle intervention sont réunies.

BOURSE - Agent de change - Caisse de garantie des agents de change - Intervention - Conditions - Activités autorisées - Valeurs mobilières - Preuve - Charge de la preuve

- Art. 1315, al. 1er et 2 Code civil

- Art. 14 A.R du 19 novembre 1986

- Art. 3 Règlement général de la Caisse de garantie des agents de change, approuvée par A.M. du 5 août 1988

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté

Wisselagent - Waarborgkas van de wisselagenten - Interventie - Voorwaarden - Roerende waarden - Bewijslast

- Art. 1315, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek
- Art. 14 KB 19 nov. 1986
- Art. 3 Algemeen reglement van de Waarborgkas van de wisselagenten, goedgekeurd bij MB 5 aug. 1988

d'appréciation - Agent de change - Caisse de garantie des agents de change - Intervention - Conditions - Valeurs mobilières - Charge de la preuve

- Art. 1315, al. 1er et 2 Code civil
- Art. 14 A.R du 19 novembre 1986
- Art. 3 Règlement général de la Caisse de garantie des agents de change, approuvée par A.M. du 5 août 1988

C.08.0569.F

8 februari 2010

AC nr. 86

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

KOOP - Roerend goed - Verkoop van andermans zaak - Nietigheid - Mogelijkheid voor de koper om de verjaring op te werpen tegen de rechtsvordering tot terugvordering van de ware eigenaar

KOOP - Roerend goed - Verkoop van andermans zaak - Nietigheid

De nietigheid van de verkoop van andermans zaak, bedoeld in artikel 1599 B.W., wordt niet gedekt door de mogelijkheid waarover de koper zou beschikken om artikel 2279, tweede lid, B.W., op te werpen tegen de rechtsvordering tot terugvordering, die de echte eigenaar tegen hem kan instellen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

KOOP - Roerend goed - Verkoop van andermans zaak - Nietigheid

- Artt. 1599 en 2279, tweede lid Burgerlijk Wetboek
- KOOP - Roerend goed - Verkoop van andermans zaak - Nietigheid - Mogelijkheid voor de koper om de verjaring op te werpen tegen de rechtsvordering tot terugvordering van de ware eigenaar*

- Artt. 1599 en 2279, tweede lid Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

VENTE - Bien meuble - Vente de la chose d'autrui - Nullité - Possibilité pour l'acheteur d'opposer la prescription à l'action en revendication du véritable propriétaire

VENTE - Bien meuble - Vente de la chose d'autrui - Nullité

La nullité de la vente de la chose d'autrui visée à l'article 1599 du Code civil n'est pas couverte par la possibilité qu'aurait l'acheteur d'opposer l'article 2279, alinéa 2, du Code civil à l'action en revendication susceptible d'être intentée contre lui par le véritable propriétaire de la chose vendue (1). (1) Voir concl. du M.P.

VENTE - Bien meuble - Vente de la chose d'autrui - Nullité

- Art. 1599 et 2279, al. 2 Code civil
- VENTE - Bien meuble - Vente de la chose d'autrui - Nullité - Possibilité pour l'acheteur d'opposer la prescription à l'action en revendication du véritable propriétaire*

- Art. 1599 et 2279, al. 2 Code civil

C.08.0581.N

3 juni 2010

AC nr. 390

Conclusie van advocaat-generaal THIJS.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Gemeentebelastingen - Parkeerretributies - Rechtsverhouding met de overtreder - Aard

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Gemeentebelastingen - Parkeerretributies - Wettelijkheid - Toetsing door de rechter

De rechtsverhouding die ontstaat uit de door de gemeenten op grond van artikel 1 van de Wet van 22 februari 1965 ingestelde parkeerretributies met diegene die de retributie verschuldigd is, is niet van contractuele, maar van reglementaire aard, zodat artikel 1231, § 1, eerste lid, van het B.W. hierop niet toepasselijk is (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.; Cass., 29 mei 2009, AR C.08.0130.N, www.cass.be, met concl. O.M.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN -

Conclusions de l'avocat général THIJS.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Taxes communales - Rétributions de stationnement - Rapport de droit avec le contrevenant - Nature

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Taxes communales - Rétributions de stationnement - Légalité - Contrôle par le juge

Le rapport de droit né entre le contrevenant et les communes suite aux rétributions de stationnement instaurées par celles-ci, en vertu de l'article 1er de la loi du 22 février 1965 permettant aux communes d'établir des redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur, est de nature réglementaire et non contractuelle, de sorte que l'article 1231, § 1er, alinéa 1er, du Code civil ne s'y applique pas (1). (1) Voir les concl. du M.P.; Cass., 3 juin 2010, RG C.08.0581.N, publiées à leur date dans A.C.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Taxes

Gemeentebelastingen - Parkeerretributies - Rechtsverhouding met de overtreder - Aard

- Art. 232 e.v. Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

- Art. 1231, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

communales - Rétributions de stationnement - Rapport de droit avec le contrevenant - Nature

- Art. 232 et s. Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

- Art. unique L. du 22 février 1965

- Art. 1231, § 1er, al. 1er Code civil

C.08.0582.N

3 juni 2010

AC nr. 391

Het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten belet de rechter de opportuniteit van een retributie, verschuldigd krachtens een niet onwettig bevonden gemeentelijk retributiereglement, te beoordelen en in te grijpen in de tariefstructuur van dit reglement (1). (1) Zie Cass., 10 juni 1994, A.C., 1994, nr. 572; Cass., 10 nov. 1994, A.C., 1994, nr. 928; Cass., 24 jan. 1996, A.C., 1996, nr. 50; Cass., 10 juni 1996, A.C., 1996, nr. 227; Cass., 12 dec. 2003, A.C., 2003, nr. 2287; Cass., 16 juni 2006, AR C.O5.O287.F., A.C., 2006, nr. 334.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Gemeentebelastingen - Parkeerretributies - Toetsing door de rechter - Algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten

- Art. 159 Grondwet 1994

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Gemeente-, provincie- en plaatselijke belastingen - Gemeentebelastingen - Parkeerretributies - Toetsing door de rechter - Algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten

- Art. 159 Grondwet 1994

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Scheiding der machten - Parkeerretributies - Toetsing door de rechter

- Art. 159 Grondwet 1994

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

Le principe général du droit de la séparation des pouvoirs fait obstacle à ce que le juge apprécie l'opportunité d'une rétribution, due en vertu d'un règlement de rétribution communal dont l'illégalité n'a pas été constatée et interfère dans la structure tarifaire de ce règlement (1). (1) Voir Cass., 10 juin 1994, Pas., 1994, n° 572; Cass., 10 novembre 1994, Pas., 1994, n° 928; Cass., 24 janvier 1996, Pas., 1996, n° 50; Cass., 10 juin 1996, Pas., 1996, n° 227; Cass., 12 décembre 2003, Pas., 2003, n° 642; Cass., 16 juin 2006, RG C.O5.O287.F, Pas., 2006, n° 334.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Taxes communales - Rétributions de stationnement - Contrôle par le juge - Principe général du droit de la séparation des pouvoirs

- Art. 159 Constitution 1994

- Art. unique L. du 22 février 1965

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Taxes communales, provinciales et locales - Impositions communales - Rétributions de stationnement - Contrôle par le juge - Principe général du droit de la séparation des pouvoirs

- Art. 159 Constitution 1994

- Art. unique L. du 22 février 1965

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Séparation des pouvoirs - Rétributions de stationnement - Contrôle par le juge

- Art. 159 Constitution 1994

- Art. unique L. du 22 février 1965

Het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten belet de rechter die de strijdigheid van een plaatselijk besluit met de wetten niet vaststelt, dit besluit geheel of ten dele buiten toepassing te laten (1). (1) Zie Cass., 10 juni 1994, A.C., 1994, nr. 572; Cass., 10 nov. 1994, A.C., 1994, nr. 928; Cass., 24 jan. 1996, A.C., 1996, nr. 50; Cass., 10 juni 1996, A.C., 1996, nr. 227; Cass., 12 dec. 2003, A.C., 2003, nr. 2287; Cass., 16 juni 2006, AR C.O5.O287.F., A.C., 2006, nr. 334.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Algemene rechtsbeginselen - Scheiding der machten - Plaatselijk besluit - Toetsing door de rechter

- Art. 159 Grondwet 1994

Le principe général du droit de la séparation des pouvoirs empêche le juge qui ne constate pas l'incompatibilité d'un arrêté local avec les lois, d'écarter entièrement ou partiellement l'application de cet arrêté (1). (1) Voir Cass., 10 juin 1994, Pas., 1994, n° 572; Cass., 10 novembre 1994, Pas., 1994, n° 928; Cass., 24 janvier 1996, Pas., 1996, n° 50; Cass., 10 juin 1996, Pas., 1996, n° 227; Cass., 12 décembre 2003, Pas., 2003, n° 642; Cass., 16 juin 2006, RG C.O5.O287.F, Pas., 2006, n° 334.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Principes généraux du droit - Séparation des pouvoirs - Arrêté local - Contrôle par le juge

- Art. 159 Constitution 1994

Het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten belet de rechter die de strijdigheid van een plaatselijk besluit met de wetten niet vaststelt, dit besluit geheel of ten dele buiten toepassing te laten (1). (1) Zie Cass., 10 juni 1994, AC, 1994, nr. 572; Cass., 10 nov. 1994, AC, 1994, nr. 928; Cass., 24 jan. 1996, AC, 1996, nr. 50; Cass., 10 juni 1996, AC, 1996, nr. 227; Cass., 12 dec. 2003, AC, 2003, nr. 2287; Cass., 16 juni 2006, AR C.05.0287.F., AC, 2006, nr. 334.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Scheiding der machten - Plaatselijk besluit - Toetsing door de rechter

- Art. 159 Grondwet 1994

Le principe général du droit de la séparation des pouvoirs empêche le juge qui ne constate pas l'incompatibilité d'un arrêté local avec les lois, d'écarter entièrement ou partiellement l'application de cet arrêté (1). (1) Voir Cass., 10 juin 1994, Pas., 1994, n° 572; Cass., 10 novembre 1994, Pas., 1994, n° 928; Cass., 24 janvier 1996, Pas., 1996, n° 50; Cass., 10 juin 1996, Pas., 1996, n° 227; Cass., 12 décembre 2003, Pas., 2003, n° 642; Cass., 16 juin 2006, RG C.05.0287.F, Pas., 2006, n° 334.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Séparation des pouvoirs - Arrêté local - Contrôle par le juge

- Art. 159 Constitution 1994

C.08.0583.N

18 februari 2010

AC nr. 107

De rechter moet weliswaar over de bij hem aanhangige vordering uitspraak doen met inachtneming van de feiten die zich in de loop van het geding hebben voorgedaan en een weerslag hebben op het geschil, maar mag bij de beoordeling van nieuwe vorderingen de grenzen bepaald door artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek niet overschrijden (1). (1) Zie Cass., 20 mei 1999, AR C.97.0058.N, AC, 1999, nr 296.

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Uitbreiding of wijziging van de vordering - Feiten die zich in de loop van het geding hebben voorgedaan - Beoordeling door de rechter

- Artt. 807 en 1042 Gerechtelijk Wetboek

S'il est tenu de statuer sur la demande dont il a été saisi en ayant égard aux faits qui se sont produits au cours de l'instance et qui ont une influence sur le litige, le juge ne peut, lors de l'examen des demandes nouvelles, excéder les limites fixées à l'article 807 du Code judiciaire (1). (1) Voir Cass., 20 mai 1999, RG C.97.0058.N, Pas., 1999, n° 296.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Extension ou modification de la demande - Faits s'étant produits au cours de l'instance - Appréciation par le juge

- Art. 807 et 1042 Code judiciaire

Ook in hoger beroep laat artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek geen andere uitbreidingen of wijzigingen van de vordering toe dan deze die aan de voorwaarden van dit artikel voldoen.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Uitbreiding of wijziging van de vordering - Nieuwe vordering

- Artt. 807 en 1042 Gerechtelijk Wetboek

NIEUWE VORDERING - Uitbreiding of wijziging van de vordering - Hoger beroep

- Artt. 807 en 1042 Gerechtelijk Wetboek

Egalement en degré d'appel, l'article 807 du Code judiciaire ne permet pas d'autres extensions ou modifications de la demande que celles qui satisfont aux conditions de cet article.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Effets. compétence du juge - Extension ou modification de la demande - Demande nouvelle

- Art. 807 et 1042 Code judiciaire

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Extension ou modification de la demande - Appel

- Art. 807 et 1042 Code judiciaire

C.08.0585.N

18 maart 2010

AC nr. 197

Niet nauwkeurig en dus niet ontvankelijk is het middel van niet-ontvankelijkheid van het cassatieberoep, op grond dat de eiser niet alle partijen die betrokken waren bij het bestreden arrest, in het cassatiegeding, in het onsplitsbaar geschil, betrok, als het niet preciseert welke partijen terzake niet zouden zijn betrokken, noch verklaart waarom het geschil onsplitsbaar zou zijn in de context van een cassatieberoep (1). (1) Zie Cass., 26 april 2001, AR C.00.0294.F, AC, 2001, nr. 237.

Est imprécise et, dès lors, irrecevable, la fin de non-recevoir opposée au pourvoi en cassation, déduite de ce que, dans la cause indivisible, le demandeur n'a pas mis à la cause, dans le pourvoi en cassation, toutes les parties à l'arrêt attaqué, si elle ne précise pas quelles parties ne seraient pas mises à la cause ni n'explique pourquoi le litige est indivisible dans le contexte d'un pourvoi en cassation (1). (1) Voir Cass., 26 avril 2001, RG C.00.0294.F, Pas., 2001, n° 237.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Onsplitsbare zaken - Middel van niet-ontvankelijkheid - Vereisten

- Art. 1084 Gerechtelijk Wetboek

ONSPLITSBAARHEID (GESCHIL) - Cassatieberoep - Burgerlijke zaken - Vormen - Onsplitsbare zaken - Middel van niet-ontvankelijkheid - Vereisten

- Art. 1084 Gerechtelijk Wetboek

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Causes indivisibles - Fin de non-recevoir - Conditions

- Art. 1084 Code judiciaire

INDIVISIBILITE (LITIGE) - Pourvoi en cassation - Matière civile - Formes - Causes indivisibles - Fin de non-recevoir - Conditions

- Art. 1084 Code judiciaire

C.08.0586.F

15 november 2010

AC nr. 674

De rechter die de wettelijke bepalingen betreffende de verhaalbaarheid van de advocatenkosten en het advocatenhonorarium op het geschil toepast om de vergoeding voor de rechtspleging in hoger beroep vast te stellen, zonder de partijen de gelegenheid te bieden hierover een debat te voeren, miskent het algemeen beginsel van het recht van verdediging.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Algemeen beginsel van het recht van verdediging - Rechtsplegingsvergoeding - Vergoeding voor advocatenkosten - Nieuwe wet - Toepassing op de lopende zaken - Sluiting van het debat vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet - Uitspraak van de beslissing na de inwerkingtreding

In het deskundigenonderzoek is de vermelding van de datum van de installatievergadering, tenzij de rechter ervan afziet met instemming van de partijen, geen vormvereiste dat substantieel of op straffe van nietigheid voorgeschreven is.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Burgerlijke zaken - Installatievergadering - Vermelding - Noch substantieel noch op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste - vóór de wijziging ervan bij Wet 30 dec. 2009 - Art. 972, § 1 Gerechtelijk Wetboek

En appliquant les dispositions légales relatives à la répétibilité des honoraires et des frais d'avocats entrées en vigueur après la clôture des débats, pour fixer le montant de l'indemnité de procédure d'appel, sans permettre aux parties de s'expliquer sur ce point, le juge méconnaît le principe général du droit relatif au respect des droits de la défense.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe général du droit relatif au respect des droits de la défense - Indemnité de procédure - Indemnité pour frais de conseil - Loi nouvelle - Application aux affaires en cours - Clôture des débats avant la date d'entrée en vigueur de la loi nouvelle - Prononciation de la décision après l'entrée en vigueur

En matière d'expertise judiciaire, l'indication de la date de la réunion de l'installation, à moins que le juge n'y renonce, avec l'accord des parties ne constitue pas une formalité substantielle ou prescrite à peine de nullité.

EXPERTISE - Matière civile - Réunion d'installation - Indication - Formalité ni substantielle ni prescrite à peine de nullité - avant sa modification par la L. du 30 décembre 2009 - Art. 972, §1er Code judiciaire

C.08.0588.N

6 mei 2010

AC nr. 317

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Huurhernieuwing - Weigering - Recht van de huurder - Uitzettingsvergoeding - Vereiste

Opdat de huurder aan wie de huurhernieuwing is geweigerd aanspraak kan maken op een uitzettingsvergoeding is vereist dat door de weigering de handelszaak, waarvan hij eigenaar is en die hij in het huurpand exploiteert, verloren gaat (1). (1) Zie de concl. van het O.M., dat van mening was dat ook het eerste onderdeel, gericht tegen de beslissing dat de verweerder over een recht op huurhernieuwing beschikte, diende beantwoord en gegrond verklaard te worden, daar het lot van de uitzettingsvergoeding (voorwerp van het tweede onderdeel) daarvan afhankelijk was.

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging,

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Renouvellement - Refus - Droit du preneur - Indemnité d'éviction - Condition

Pour que le preneur qui se voit refuser le renouvellement du bail puisse prétendre à une indemnité d'éviction, il est requis, en raison du refus, que le fonds de commerce dont il est le propriétaire et qu'il exploite dans le bien loué, soit perdu (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C., qui a estimé qu'il fallait aussi répondre au moyen en sa première branche, dirigé contre la décision suivant laquelle le défendeur disposait d'un droit de renouvellement et qu'il devait être déclaré fondé, à partir du moment où l'indemnité d'éviction (objet du moyen en sa seconde branche) en dépendait.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement.

huurhernieuwing, enz.) - *Huurhernieuwing - Weigering - Recht van de huurder - Uitzettingsvergoeding - Vereiste*

- *Art. 25 Wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds*

etc) - *Renouvellement - Refus - Droit du preneur - Indemnité d'éviction - Condition*

- *Art. 25 L. du 30 avril 1951 sur les baux commerciaux, en vue de la protection du fonds de commerce*

C.08.0591.N

18 februari 2010

AC nr. 108

Er is slechts sprake van een beslissing in de zin van artikel 577-9, § 2, van het Burgerlijk Wetboek indien de beslissing wordt genomen door in algemene vergadering verenigde mede-eigenaars en indien die beslissing rechtsgevolgen in het leven roept voor de mede-eigenaars en/of voor derden; een beslissing van de algemene vergadering om de mede-eigenaars te raadplegen en om hen op een latere datum per brief te laten stemmen over een aanbod tot aankoop van een deel van de gemeenschappelijke delen van het gebouw is slechts een voorbereidende beslissing die de in artikel 577-9, § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde termijn niet doet lopen (1). (1) In de geannoteerde zaak heeft het O.M. tot de gegrondheid van het middel geconcludeerd en tot vernietiging van het bestreden arrest op grond dat de termijn van verhaal, die het bestaan van een door en in algemene vergadering van de mede-eigenaars genomen beslissing betreft, een vervaltermijn is vanwege dwingende redenen van rechtszekerheid en die, behoudens overmacht, niet vatbaar is voor stuiting of schorsing. Voor het bestaan van een dergelijke beslissing zou het derhalve volstaan dat in voormelde context een besluit werd genomen opdat de vervaltermijn onmiddellijk een aanvang zou nemen op de dag van de litigieuze beslissing, te meer daar artikel 577-9, § 2, B.W. het bestaan van een beslissing - evenmin als het ingaan van de vervaltermijn van drie maanden - afhankelijk stelt van het tijdstip waarop de beslissing in welbepaalde rechtsgevolgen kan resulteren en/of gevolgen teweegbrengt.

EIGENDOM - Mede-eigendom - Beslissing van de algemene vergadering van mede-eigenaars - Vordering tot vernietiging of wijziging van die beslissing

- *Art. 577-9, § 2, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek*

VORDERING IN RECHTE - Mede-eigendom - Beslissing van de algemene vergadering van mede-eigenaars - Vordering tot vernietiging of wijziging van die beslissing

- *Art. 577-9, § 2, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek*

Il n'est question d'une décision au sens de l'article 577-9, § 2, du Code civil que si la décision est prise par des copropriétaires réunis en assemblée générale et si cette décision crée des effets juridiques pour les copropriétaires et/ou des tiers; une décision de l'assemblée générale de consulter les copropriétaires et de les faire voter à une date ultérieure par lettre sur une offre d'achat d'une partie des parties communes de l'immeuble ne constitue qu'une décision préparatoire qui ne fait pas courir le délai visé à l'article 577-9, § 2, alinéa 2, du Code civil (1). (1) Dans la cause annotée, le M.P. a conclu au bien fondé du moyen et à la cassation de l'arrêt attaqué au motif que le délai de recours, qui concerne l'existence d'une décision prise par et lors de l'assemblée générale des copropriétaires, constitue un délai de forclusion pour des motifs impératifs de sécurité juridique et qui, sauf cas de force majeure, n'est pas susceptible d'interruption ou de suspension. Pour l'existence d'une telle décision il suffirait, dès lors, qu'une décision soit prise dans le contexte précité pour que le délai de forclusion prenne immédiatement cours au jour de la décision litigieuse, d'autant plus que l'article 577-9, § 2, du Code civil ne rend l'existence d'une décision - ni davantage le moment auquel le délai de forclusion de trois mois prend cours - tributaire du moment auquel la décision peut résulter en certains effets juridiques et/ou impliquer des conséquences.

PROPRIETE - Copropriété - Décision de l'assemblée générale des copropriétaires - Demande en annulation ou modification de cette décision

- *Art. 577-9, § 2, al. 1er et 2 Code civil*

DEMANDE EN JUSTICE - Copropriété - Décision de l'assemblée générale des copropriétaires - Demande en annulation ou modification de cette décision

- *Art. 577-9, § 2, al. 1er et 2 Code civil*

C.08.0593.F

8 januari 2010

AC nr. 12

Artikel 1330 van het Burgerlijk Wetboek dat de toestand regelt van een derde die zich op het bestaan van een schuldvordering op een koopman beroept, vermeldt dat die derde het bewijs van die schuldvordering kan leveren door zich te baseren op de inhoud van de boeken van de koopman (1). (1) Zie Cass., 3 dec. 2007, AR C.07.0015.F, AC, 2007, nr. 604.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijswaarde - Inhoud van de boeken van kooplieden - Voorwerp van het bewijs

- Art. 1330 Burgerlijk Wetboek

KOOPHANDEL, KOOPMAN - Bewijs - Inhoud van de boeken van kooplieden - Voorwerp van het bewijs

- Art. 1330 Burgerlijk Wetboek

L'article 1330 du Code civil, qui règle la situation d'un tiers qui fait valoir l'existence d'une créance à l'égard d'un marchand, énonce que la preuve de cette créance peut être établie par ce tiers en se fondant sur le contenu des livres du marchand (1). (1) Voir Cass., 3 décembre 2007, RG C.07.0015.F, Pas., 2007, n° 604.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Valeur probante - Contenu des livres des marchands - Objet de la preuve

- Art. 1330 Code civil

COMMERCE. COMMERCANT - Preuve - Contenu des livres des marchands - Objet de la preuve

- Art. 1330 Code civil

C.08.0594.N

7 januari 2010

AC nr. 9

De lastgever kan wegens een gebrek in zijn toestemming de nietigheid vorderen van de rechtshandeling die door de lasthebber is gesteld op een ogenblik dat deze feitelijk wilsonbekwaam was geworden terwijl hij het niet was bij zijn aanstelling.

LASTGEVING - Toestemming van de lastgever - Rechtshandeling door feitelijk wilsonbekame lasthebber - Gebrek

- Artt. 1108, tweede lid, en 1984 Burgerlijk Wetboek

OVEREENKOMST - Bestanddelen - Toestemming - Lastgeving - Rechtshandeling door feitelijk wilsonbekame lasthebber - Gebrek

- Artt. 1108, tweede lid, en 1984 Burgerlijk Wetboek

Le mandant peut demander l'annulation du chef d'un vice de consentement dans son chef d'un acte juridique posé par le mandataire à un moment où celui-ci était devenu incapable en fait d'exprimer sa volonté, alors qu'il ne l'était pas au moment de sa désignation.

MANDAT - Consentement du mandant - Acte juridique posé par un mandataire en incapacité de fait d'exprimer sa volonté - Vice

- Art. 1108, al. 2, et 1984 Code civil

CONVENTION - Eléments constitutifs - Consentement - Mandat - Acte juridique posé par un mandataire en incapacité de fait d'exprimer sa volonté - Vice

- Art. 1108, al. 2, et 1984 Code civil

C.08.0596.N

4 februari 2010

AC nr. 82

De rechterlijke instanties van de Lid-Staten kunnen met betrekking tot titel IV van het derde deel van het E.G.-Verdrag en de daarin genoemde handelingen van afgeleid recht gebruik maken van artikel 234 van dit verdrag, met dien verstande dat hun verwijzingsbevoegdheid beperkt wordt tot de rechters die een beslissing wijzen waartegen volgens het nationaal recht niet kan worden opgekomen; dit sluit de bevoegdheid uit van het hof van beroep om een prejudiciële vraag te stellen, als er nog een cassatieberoep mogelijk is tegen zijn beslissing (1). (1) E.G.-Verdrag, zoals van toepassing voor de inwerkingtreding, op 1 december 2009, van het Verdrag van Lissabon van 13 december 2007 tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en Slotakte (Wet 19 juni 2008, B.S. 19 feb. 2009, 15048).

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Handelingen van de instellingen - Uitlegging door het Hof van Justitie - Prejudiciële vraag - Rechterlijke instanties van de Lid-Staten - Verwijzingsbevoegdheid - Beperking

Relativement au titre IV de la troisième partie du Traité C.E. et aux actes de droit dérivé qui y sont mentionnés, les juridictions des États membres peuvent appliquer l'article 234 de ce traité, étant entendu que leur compétence de renvoi est limitée aux juges qui rendent une décision susceptible d'aucun recours de droit interne; cela exclut la compétence de la cour d'appel de poser une question préjudicielle lorsque sa décision est encore susceptible d'un pourvoi en cassation (1). (1) Traité instituant la Communauté européenne, tel qu'il était applicable avant l'entrée en vigueur, le 1er décembre 2009, du Traité de Lisbonne du 13 décembre 2007 modifiant le traité sur l'Union européenne et le traité instituant la Communauté européenne et de l'Acte final (Loi du 17 juin 2008, M.B. 19 février 2009, 15048).

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Actes posés par les institutions - Interprétation par la Cour de justice des Communautés européennes - Question préjudicielle - Juridictions des Etats membres - Compétence de renvoi - Limitation

- Artt. 61, 68 en 234 Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Handelingen van de instellingen - Uitlegging door het Hof van Justitie - Prejudiciële vraag - Rechterlijke instanties van de Lid-Staten - Verwijzingsbevoegdheid - Beperking

- Artt. 61, 68 en 234 Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

Wanneer een middel, voor het Hof, de vraag opwerpt of de term 'schuldeiser' van artikel 3.4.b van de Insolventieverordening ruim kan worden geïnterpreteerd, in die zin dat ook een nationale autoriteit, die, krachtens het recht van de Lid-Staat waartoe zij behoort, bevoegd is om een insolventieprocedure aan te vragen en optreedt in het algemeen belang en als vertegenwoordiger van het geheel van de schuldeisers, in voorkomend geval geldig de territoriale insolventieprocedure krachtens artikel 3.4.b van de Insolventieverordening zou kunnen aanvragen. stelt het Hof de vraag tot uitlegging van die bepaling aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Rechtspleging - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

- Art. 61, 68 et 234 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Actes posés par les institutions - Interprétation par la Cour de justice des Communautés européennes - Question préjudicielle - Juridictions des Etats membres - Compétence de renvoi - Limitation

- Art. 61, 68 et 234 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

Lorsqu'un moyen soulève, devant la Cour, la question de savoir si le terme 'créancier' de l'article 3.4.b du règlement 1346/2000 relatif aux procédures d'insolvabilité peut être interprété au sens large, en ce sens qu'une autorité nationale, qui en vertu du droit de l'État membre duquel elle relève est compétente pour demander l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité et qui agit dans l'intérêt général et en tant que représentante de l'ensemble des créanciers, pourrait aussi demander valablement, le cas échéant, l'ouverture de la procédure territoriale d'insolvabilité en vertu de l'article 3.4.b dudit règlement, la Cour demande l'interprétation de cette disposition à la Cour de justice des Communautés européennes.

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Créancier - Autorité nationale - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

FAILLITE ET CONCORDATS - Procédure - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Créancier - Autorité nationale - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Créancier - Autorité nationale - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

Wanneer een middel, voor het Hof, de vraag opwerpt of het begrip "de voorwaarden die gesteld worden" van artikel 3.4.a van de Insolventieverordening ook doelt op voorwaarden die slaan op de hoedanigheid of het belang van een persoon - zoals het openbaar ministerie van een andere Lid-Staat - om een insolventieprocedure aan te vragen dan wel of deze voorwaarden slechts betrekking hebben op de materiële voorwaarden om aan die procedure te worden onderworpen, stelt het Hof de vraag tot uitlegging van die bepaling aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Openbaar ministerie - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.a Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Rechtspleging - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Openbaar ministerie - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.a Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

OPENBAAR MINISTERIE - Europese Unie - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.a Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Openbaar ministerie - Begrip - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.a Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

Lorsqu'un moyen soulève, devant la Cour, la question de savoir si la notion "des conditions établies" de l'article 3.4.a du règlement 1346/2000 relatif aux procédures d'insolvabilité vise aussi les conditions ayant trait à la qualité ou l'intérêt d'une personne - tel le ministère public d'un autre État membre - de demander l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité ou si ces conditions n'ont trait qu'aux conditions matérielles pour être soumise à cette procédure, la Cour demande l'interprétation de cette disposition à la Cour de justice des Communautés européennes.

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Ministère public - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.a Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

FAILLITE ET CONCORDATS - Procédure - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Ministère public - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.a Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

MINISTERE PUBLIC - Union européenne - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.a Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Ministère public - Notion - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.a Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

Wanneer een middel, voor het Hof, de vraag opwerpt of, indien de term schuldeiser ook kan slaan op een nationale autoriteit bevoegd om een insolventieprocedure aan te vragen, het noodzakelijk is, voor de toepassing van artikel 3.4.b van de Insolventieverordening, dat die nationale autoriteit aantoont dat zij ageert in het belang van schuldeisers die zelf hun woonplaats, zetel of gebruikelijke verblijfplaats hebben in het land van die nationale autoriteit, stelt het Hof de vraag tot uitlegging van die bepaling aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Belang - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Rechtspleging - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Voorwaarden - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Belang - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Insolventieverordening - Insolventieprocedure - Opening - Schuldeiser - Nationale autoriteit - Belang - Uitlegging - Hof van Justitie - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

- Art. 3.4.b Verordening Raad E.G. nr. 1346/2000 van 29 mei 2000

- Art. 267, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

Lorsqu'un moyen soulève, devant la Cour, la question de savoir s'il est nécessaire pour l'application de l'article 3.4.b du règlement 1346/2000 relatif aux procédures d'insolvabilité, si la notion de créancier peut aussi concerner une autorité nationale compétente pour demander l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité, que cette autorité nationale démontre qu'elle agit dans l'intérêt des créanciers qui ont eux-mêmes leur domicile, siège ou résidence habituelle dans le pays de cette autorité nationale, la Cour demande l'interprétation de cette disposition à la Cour de justice des Communautés européennes.

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Créancier - Autorité nationale - Intérêt - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

FAILLITE ET CONCORDATS - Procédure - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Conditions - Créancier - Autorité nationale - Intérêt - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Règlement 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité - Procédure d'insolvabilité - Ouverture - Créancier - Autorité nationale - Intérêt - Interprétation - Cour de justice - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

- Art. 3.4.b Règlement (CE) n° 1346/2000 du 29 mai 2000

- Art. 267, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

C.08.0597.F

26 februari 2010

AC nr. 132

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Voorlopig uitvoerbaar vonnis - Vrijwillige tenuitvoerlegging - Weigering - Gedwongen tenuitvoerlegging - Vervolgende partij

Enkel uit de omstandigheid dat een partij geweigerd heeft een voorlopig uitvoerbaar vonnis vrijwillig ten uitvoer te leggen, kan niet worden afgeleid dat zij een fout heeft begaan die de toepassing uitsluit van artikel 1398, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek ten aanzien van de partij die op eigen risico tot de gedwongen tenuitvoerlegging van dat vonnis last heeft gegeven (1). (1). Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Conclusions de l'avocat général HENKES.

JUGEMENTS ET ARRESTS - Matière civile - Divers - Jugement exécutoire par provision - Exécution volontaire - Refus - Exécution forcée - Partie poursuivante

De la seule circonstance qu'une partie a refusé d'exécuter volontairement un jugement exécutoire par provision, il ne peut se déduire qu'elle a commis une faute excluant qu'il soit fait application de l'article 1398, alinéa 2, du Code judiciaire à l'égard de la partie qui a poursuivi à ses risques et périls l'exécution forcée de ce jugement (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

C.08.0600.N

29 maart 2010

AC nr. 226

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Niet aan de Rijksdienst gestorte bijdragen - Sanctie - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Sociale zekerheid - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel

VERJARING - Burgerlijke zaken - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Tenuitvoerlegging - Aard van de maatregel

De in artikel 35, tweede lid van de R.S.Z.-wet, zoals van toepassing, bedoelde ambtshalve veroordeling is een burgerrechtelijke maatregel die enkel het herstel beoogt van de schade die de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid door het misdrijf heeft geleden. Deze veroordeling heeft niet het karakter van een strafrechtelijke sanctie en verjaart niet zoals de straf (1). Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Niet aan de Rijksdienst gestorte bijdragen - Sanctie - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel

- Art. 35, tweede lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

- in de versie van toepassing vóór de wijziging ervan door de Programmawet 27 dec. 2005

De tenuitvoerlegging van de ambtshalve veroordeling die geen straf is in de zin van het Strafwetboek, maar een maatregel van burgerlijke aard, verjaart overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Tenuitvoerlegging - Aard van de maatregel

- Art. 11bis KB nr 5 van 23 okt. 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

SECURITE SOCIALE - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Cotisations non payées à l'Office national - Sanction - Condamnation d'office de l'employeur au paiement des cotisations éludées - Nature de la mesure

SECURITE SOCIALE - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Nature de la mesure

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Sécurité sociale - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Nature de la mesure

PRESCRIPTION - Matière civile - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Exécution - Nature de la mesure

La condamnation d'office visée à l'article 35, alinéa 2, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, tel qu'il est applicable en l'espèce, est une mesure de nature civile qui tend uniquement à réparer le préjudice subi par l'Office national de sécurité sociale à la suite de l'infraction. Cette condamnation ne revêt pas le caractère d'une sanction pénale et ne se prescrit pas comme la peine (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

SECURITE SOCIALE - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Cotisations non payées à l'Office national - Sanction - Condamnation d'office de l'employeur au paiement des cotisations éludées - Nature de la mesure

- Art. 35, al. 2 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

- dans la version antérieure à sa modification par la L.-programme du 27 décembre 2005

L'exécution de la condamnation d'office qui ne constitue pas une peine au sens du Code pénal mais est une mesure de nature civile, se prescrit selon les règles de droit civil (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

PRESCRIPTION - Matière civile - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Exécution - Nature de la mesure

- Art. 11bis A.R. n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux

- Art. 2262bis, § 1er, al. 1er Code civil

- Art. 35, vierde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

- in de versie van toepassing vóór de wijziging ervan door de Programmawet 27 dec. 2005

- Art. 172, tweede lid Programmawet 22 dec. 1989

- in de versie vóór de vervanging bij art. 8 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk

- in de versie vóór de opheffing ervan bij art. 5 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk

- Art. 99, eerste lid Strafwetboek

Niettemin ontlene deze ambtshalve veroordelingen aan de strafrechtelijke sanctie die zij vervullen, een repressief en afschrikwekkend karakter dat vooral tot uiting komt in het bedrag ervan, vastgesteld op het drievoud van de bedoelde bijdragen. Deze maatregelen beogen aldus niet enkel het herstel van de schade die de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid door het misdrijf werkelijk heeft geleden maar vertonen hierdoor ook het karakter van een strafrechtelijke sanctie in de zin van artikel 7.1 E.V.R.M., wat enkel meebrengt dat de waarborgen van de bepalingen van het E.V.R.M. moeten in acht genomen worden, maar niet tot gevolg heeft dat die maatregelen van strafrechtelijke aard zijn in de zin van het Belgisch Strafwetboek zodat de algemene bepalingen van het Belgisch strafrecht en strafprocesrecht erop toepassing moeten vinden (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Sociale zekerheid - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel

- Art. 7.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 11bis KB nr 5 van 23 okt. 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten

- Art. 35, vierde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

- in de versie van toepassing vóór de wijziging ervan door de Programmawet 27 dec. 2005

- Art. 172, tweede lid Programmawet 22 dec. 1989

- in de versie vóór de vervanging bij art. 8 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk

- in de versie vóór de opheffing ervan bij art. 5 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk

- Art. 35, al. 4 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

- dans la version antérieure à sa modification par la L.-programme du 27 décembre 2005

- Art. 172, al. 2 L.-programme du 22 décembre 1989

- dans la version antérieure à sa modification par l'art. 8 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir

- dans la version antérieure à son abrogation par l'art. 5 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir

- Art. 99, al. 1er Code pénal

Toutefois, eu égard aux montants fixés, à savoir le triple des cotisations litigieuses, ces condamnations d'office empruntent à la sanction pénale qu'elles complètent, une portée de nature répressive et dissuasive. Ainsi, ces mesures ne visent pas uniquement la réparation du préjudice réellement subi par l'Office national de sécurité sociale à la suite de l'infraction mais revêtent également le caractère de la peine au sens de l'article 7, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ce qui a pour seul effet que les garanties prévues par cette convention doivent être respectées et n'a pas pour conséquence que les mesures litigieuses revêtent un caractère répressif au sens du Code pénal belge et, partant, sont soumises à l'application des règles générales du droit pénal belge et du droit de procédure pénale belge (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Sécurité sociale - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Nature de la mesure

- Art. 7, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 11bis A.R. n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux

- Art. 35, al. 4 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

- dans la version antérieure à sa modification par la L.-programme du 27 décembre 2005

- Art. 172, al. 2 L.-programme du 22 décembre 1989

- dans la version antérieure à sa modification par l'art. 8 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir

- dans la version antérieure à son abrogation par l'art. 5 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir

Uit het feit dat de veroordelingen waarvan sprake in artikel 35, vierde lid R.S.Z.-wet, artikel 172, tweede lid, van de programmawet van 22 december 1989 en artikel 11bis van het koninklijk besluit nr 5 van 23 oktober 1978, worden gekwalificeerd als "vergoeding" en ze bestemd zijn voor de inningsinstelling van de socialezekerheidsbijdragen, blijkt dat de wetgever hiermee een bijzondere vorm van herstel of teruggave heeft willen instellen, teneinde, ten behoeve van de financiering van de sociale zekerheid, de door het misdrijf verstoorde wettelijke orde te herstellen. De ambtshalve veroordelingen tot betaling van deze vergoeding zijn bijgevolg geen straf in de zin van de artikelen 7 tot 43quater van het Strafwetboek, ook al vallen zij onder de uitoefening van de strafvordering (1).
(1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Socialezekerheidsbijdragen - Sancties - Ambtshalve veroordeling van de werkgever tot het drievoud van de ontdoken bijdragen - Aard van de maatregel
- Art. 11bis KB nr 5 van 23 okt. 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten
- Art. 35, vierde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders
- in de versie van toepassing vóór de wijziging ervan door de Programmawet 27 dec. 2005
- Art. 172, tweede lid Programmawet 22 dec. 1989
- in de versie vóór de vervanging bij art. 8 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk
- in de versie vóór de opheffing ervan bij art. 5 Wet 23 maart 1994 houdende bepaalde maatregelen op arbeidsrechtelijk vlak tegen het zwartwerk

Il ressort du fait que les condamnations visées aux articles 35, alinéa 4, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, 172, alinéa 2, de la loi-programme du 22 décembre 1989 et 11bis de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux sont qualifiées "indemnités" et sont destinées à l'organisme de perception des cotisations de sécurité sociale que le législateur a voulu instaurer un mode spécial de réparation ou de restitution en vue de rétablir au bénéfice du financement de la sécurité sociale l'ordre légal perturbé par l'infraction. En conséquence, même si elles relèvent de l'exercice de l'action publique, les condamnations d'office au paiement de ces indemnités ne constituent pas des peines au sens des articles 7 à 43quater du Code pénal (1).
(1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

SECURITE SOCIALE - Généralités - Cotisations de sécurité sociale - Sanctions - Condamnation d'office de l'employeur au paiement du triple des cotisations éludées - Nature de la mesure
- Art. 11bis A.R. n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux
- Art. 35, al. 4 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs
- dans la version antérieure à sa modification par la L.-programme du 27 décembre 2005
- Art. 172, al. 2 L.-programme du 22 décembre 1989
- dans la version antérieure à sa modification par l'art. 8 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir
- dans la version antérieure à son abrogation par l'art. 5 L. du 23 mars 1994 portant certaines mesures sur le plan du droit du travail contre le travail au noir

C.08.0602.N

22 april 2010

AC nr. 271

De regel dat alle akten houdende schenking onder de levenden voor notaris worden verleden, in de gewone contractvorm, en daarvan, op straffe van nietigheid, een minuut wordt gehouden, is niet van toepassing op de handgift van roerende goederen tussen levenden, die tot stand komt door de louter materiële overhandiging, met het inzicht om te schenken, van de zaak aan de begiftigde, die aanvaardt.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking onder de levenden - Vorm - Handgift van roerende goederen - Toepasselijkheid

- Art. 931 Burgerlijk Wetboek

La règle suivant laquelle tous actes portant donation entre vifs seront passés devant notaire, dans la forme ordinaire des contrats, et qu'il en restera minute sous peine de nullité, ne s'applique pas à la donation de la main à la main de biens meubles entre vifs, qui se réalise par la simple remise matérielle, dans le but de faire une donation, de la chose au donataire qui accepte.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation entre vifs - Forme - Donation de la main à la main de biens meubles - Applicabilité

- Art. 931 Code civil

Vermoedens die niet bij wet zijn ingesteld worden aan het beleid van de rechter overgelaten, wat inhoudt dat de rechter onaantastbaar de bewijswaarde beoordeelt van de vermoedens waarop hij steunt, waarbij hij evenwel het rechtsbegrip feitelijk vermoeden niet mag miskennen (1). (1) Zie Cass., 20 dec. 2007, AR C.07.0161.N, AC, 2007, nr. 652.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Vermoedens - Beoordeling van de bewijswaarde van de vermoedens door de rechter
- Art. 1353 Burgerlijk Wetboek

Wanneer daartoe aanleiding bestaat, wordt het volwaardig schriftelijk bewijs van het bestaan van een handgift van roerende goederen ter waarde van meer dan 375 euro geleverd aan de hand van een door de schenker en de begunstigde ondertekend geschrift, dat de overhandiging, met het inzicht om te schenken, van de zaak aan de begiftigde vaststelt, evenals de aanvaarding ervan door de begiftigde (1). (1) Het O.M. concludeerde tot de gegrondheid van het middel en tot vernietiging van het bestreden arrest op grond dat een onderhandse akte dezelfde bewijswaarde heeft als een authentieke (cf. artikel 1319 en 1322 B.W.) waaruit kan worden afgeleid dat een volledig schriftelijk bewijs van een handgift bestaat in een tussen partijen opgesteld en ondertekend bilateraal geschrift waaruit blijkt dat alle geldigheidsvoorwaarden (d.w.z. de animus donandi, de traditio en de aanvaarding) vervuld zijn. Op dusdanig wettelijke basis kwam het aldus in casu voor dat een unilateraal begiftigingsinzicht van de rechtsvoorgangster van eisers en een al even unilaterale bedanking van verweester niet in aanmerking konden komen als volwaardig schriftelijk bewijs van de tot stand gekomen handgift en dat de beslissing aldus niet naar recht verantwoord was.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijskracht - Handgift van roerende goederen t.w.v. meer dan 375 euro - Volwaardig schriftelijk bewijs
- Artt. 1319, eerste lid, 1322, eerste lid, en 1341 Burgerlijk Wetboek

Les présomptions qui ne sont point établies par la loi sont abandonnées à la prudence du magistrat, ce qui implique que celui-ci apprécie de manière souveraine la valeur probante des présomptions sur lesquelles il se fonde, sans toutefois pouvoir méconnaître la notion juridique de présomption de l'homme (1). (1) Voir Cass., 20 décembre 2007, RG C.07.0161.N, Pas., 2007, n° 652.

PREUVE - Matière civile - Présomptions - Appréciation de la valeur probante des présomptions par le juge
- Art. 1353 Code civil

Lorsqu'il y a lieu, la preuve littérale à part entière de l'existence d'une donation de la main à la main de biens meubles d'une valeur supérieure à 375 euros est apportée sur la base d'un écrit signé par le donateur et le donataire, qui constate la remise dans le but de faire une donation, de la chose au donataire, ainsi que son acceptation par celui-ci (1). (1) Le M.P. a conclu au bien-fondé du moyen et à la cassation de l'arrêt attaqué au motif qu'un acte sous seing privé a la même valeur probante qu'un acte authentique (cf. articles 1319 et 1320 du Code civil) et qu'il s'en déduit qu'une preuve littérale à part entière d'une donation de la main à la main consiste en un écrit bilatéral rédigé et signé entre les parties duquel il ressort que toutes les conditions de validité (c'est-à-dire l'animus donandi, la traditio et l'acceptation) sont remplies. En l'espèce, il est apparu que sur une telle base légale, une intention unilatérale de donner de la part de l'auteur des demandeurs et un remerciement tout aussi unilatéral de la défenderesse ne pouvaient être pris en considération à titre de preuve littérale à part entière de la donation de la main à la main qui a été réalisée et que la décision n'était dès lors pas légalement justifiée.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Foi due aux actes - Donation de la main à la main de biens meubles d'une valeur supérieure à 375 euros - Preuve littérale à part entière
- Art. 1319, al. 1er, 1322, al. 1er, et 1341 Code civil

C.08.0603.F

19 maart 2010

AC nr. 203

Conclusie van advocaat-generaal m.o. de KOSTER.

ACCOUNTANT - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Aard - Publiekrechtelijke beroepsvereniging - Openbare instelling - Gelijktelling - Gevolg - Belasting over de toegevoegde waarde - Geheimhouding

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Artikel 93bis, Btw-wetboek - Openbare instelling - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Gelijktelling

BEROEPSGEHEIM - Belasting over de toegevoegde waarde - Artikel

Conclusions de l'avocat général délégué de KOSTER.

EXPERTCOMPTABLE; VOIR AUSSI: 706 COMPTABILITE - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Nature - Groupement professionnel de droit public - Organisme public - Assimilation - Conséquence - Taxe sur la valeur ajoutée - Secret

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Code de la taxe sur la valeur ajoutée, article 93bis - Organisme public - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Assimilation

SECRET PROFESSIONNEL - Taxe sur la valeur ajoutée - Code de la

Een publiekrechtelijke beroepsvereniging, zoals het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten is weliswaar onafhankelijk, maar moet voor de toepassing van artikel 93bis btw-wetboek dat geheimhouding oplegt, beschouwd worden als een openbare instelling (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

ACCOUNTANT - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Aard - Publiekrechtelijke beroepsvereniging - Openbare instelling - Gelijkstelling - Gevolg - Belasting over de toegevoegde waarde - Geheimhouding

- Art. 93bis Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Artikel 93bis, Btw-wetboek - Openbare instelling - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Gelijkstelling

- Art. 93bis Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

BEROEPSGEHEIM - Belasting over de toegevoegde waarde - Artikel 93bis, Btw-wetboek - Openbare instelling - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Gelijkstelling

- Art. 93bis Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Un groupement professionnel de droit public, tel l'Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux doit, en dépit, de l'indépendance dont il bénéficie, être considéré comme un organisme public pour l'application de l'article 93bis du Code de la taxe sur la valeur ajoutée astreignant au secret (1). (1) Voir les concl. du M.P.

EXPERTCOMPTABLE; VOIR AUSSI: 706 COMPTABILITE - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Nature - Groupement professionnel de droit public - Organisme public - Assimilation - Conséquence - Taxe sur la valeur ajoutée - Secret

- Art. 93bis Code de la taxe sur la valeur ajoutée

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Code de la taxe sur la valeur ajoutée, article 93bis - Organisme public - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Assimilation

- Art. 93bis Code de la taxe sur la valeur ajoutée

SECRET PROFESSIONNEL - Taxe sur la valeur ajoutée - Code de la taxe sur la valeur ajoutée, article 93bis - Organisme public - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Assimilation

- Art. 93bis Code de la taxe sur la valeur ajoutée

C.08.0604.F

23 april 2010

AC nr. 276

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Derdenbeslag vóór faillissement - Definitief proces-verbaal van evenredige verdeling - Verdeling vóór faillissement - Nog niet verdeelde gelden - Curator - Recht

Uit de artikelen 16, eerste lid, en 25, eerste lid, van de Faillissementswet van 8 augustus 1997 volgt dat de curator in een faillissement van de derde beslagene het recht heeft zich door de optredende gerechtsdeurwaarder de in beslag genomen bedragen te doen overhandigen die nog niet waren verdeeld vóór het faillissement, dus alle bedragen die op dat ogenblik nog niet overhandigd zijn aan de schuldeisers aan wie de verdeling ten goede komt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Derdenbeslag vóór faillissement - Definitief proces-verbaal van evenredige verdeling - Verdeling vóór faillissement - Nog niet verdeelde gelden - Curator - Recht

Conclusions de l'avocat général HENKES.

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Saisie-arrêt avant faillite - Procès-verbal de distribution par contribution définitif - Distribution avant faillite - Fonds non encore distribués - Curateur - Droit

Il suit des articles 16, alinéa 1er, et 25, alinéa 1er de la loi du 8 août 1997 sur les faillites que le curateur à la faillite du débiteur saisi est en droit de se faire remettre par l'huissier de justice instrumentant les fonds saisis qui n'ont pas encore été distribués lors de la survenance de la faillite, soit toutes sommes non encore remises à ce moment aux créanciers bénéficiaires de la distribution (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Saisie-arrêt avant faillite - Procès-verbal de distribution par contribution définitif - Distribution avant faillite - Fonds non encore distribués - Curateur - Droit

C.08.0611.N

7 januari 2010

AC nr. 10

Wanneer de rechter ambtshalve een wettelijke bepaling toepasselijk verklaart op de voorgelegde betwisting moet hij de gegevens vermelden waarop die beoordeling berust, zodat het Hof zijn wettigheidstoetsing kan doen.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Ambtshalve toepasselijk verklaren van wettelijke bepaling - Taak van de rechter - Reden - Wettigheidstoetsing

- Art. 149 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Ambtshalve toepasselijk verklaren van wettelijke bepaling - Taak van de rechter - Reden - Opdracht van het Hof

- Art. 149 Grondwet 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Ambtshalve toepasselijk verklaren van wettelijke bepaling - Taak van de rechter - Reden - Opdracht van het Hof

- Art. 149 Grondwet 1994

Lorsque le juge déclare d'office une disposition légale applicable à la contestation dont il est saisie, il est tenu de mentionner les éléments sur lesquels se fonde cette décision, afin que la Cour puisse exercer son contrôle de légalité.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Disposition légale déclarée d'office applicable - Tâche du juge - Motif - Contrôle de légalité

- Art. 149 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Disposition légale déclarée d'office applicable - Tâche du juge - Motif - Mission de la Cour

- Art. 149 Constitution 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Disposition légale déclarée d'office applicable - Tâche du juge - Motif - Mission de la Cour

- Art. 149 Constitution 1994

C.08.0621.N

24 juni 2010

AC nr. 455

Het neerleggen van een door hem opgemaakt plan van zijn jachtterrein ontslaat de indiener ervan niet om in geval van betwisting van zijn jachtrechten voor de rechtbank, dit jachtrecht te bewijzen overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijsvoering - Jachtrecht - Neerlegging plan jachtterrein door de houder - Betwisting jachtrecht voor de rechtbank

- Art. 870 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1315 Burgerlijk Wetboek

- Art. 7 Jachtdecreet Vlaamse Raad 24 juli 1991

JACHT - Jachtrecht - Neerlegging plan jachtterrein door de houder - Betwisting jachtrecht voor de rechtbank - Bewijs

- Art. 870 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1315 Burgerlijk Wetboek

- Art. 7 Jachtdecreet Vlaamse Raad 24 juli 1991

Le dépôt d'un plan de ses terrains de chasse établi par celui qui le dépose ne le dispense pas, en cas de contestation de ses droits de chasse devant le tribunal, d'apporter la preuve de ce droit de chasse conformément aux règles du droit civil.

PREUVE - Matière civile - Administration de la preuve - Droit de chasse - Dépôt du plan des terrains de chasse par le titulaire - Contestation du droit de chasse devant le tribunal

- Art. 870 Code judiciaire

- Art. 1315 Code civil

- Art. 7 Décret du conseil flamand du 24 juillet 1991 sur la chasse

CHASSE - Droit de chasse - Dépôt du plan des terrains de chasse par le titulaire - Contestation du droit de chasse devant le tribunal - Preuve

- Art. 870 Code judiciaire

- Art. 1315 Code civil

- Art. 7 Décret du conseil flamand du 24 juillet 1991 sur la chasse

C.09.0002.F

8 januari 2010

AC nr. 13

De beslissing waarbij de eerste rechter, na een van de partijen te hebben veroordeeld om het werk op straffe van een dwangsom uit te voeren binnen een welbepaalde termijn, voor recht zegt dat, bij gebrek aan een akkoord van de partijen over de effectieve einddatum van de werken, die vaststelling moet gebeuren door een gerechtsdeskundige die daartoe door de meest gerede partij zal worden aangezocht, is geen onderzoeksmaatregel.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Beslissing van de eerste rechter - Onderzoeksmaatregel - Uitvoering van het werk binnen een welbepaalde termijn - Vaststelling van de effectieve einddatum van de werken - Deskundige aangezocht door

La désignation par laquelle le premier juge, après avoir condamné une partie à exécuter des travaux dans un délai déterminé sous peine d'une astreinte, dit pour droit que, faute pour les parties de convenir à l'amiable de la date effective de la fin des travaux, cette constatation sera réalisée par un expert judiciaire requis à cette fin par la partie la plus diligente, ne constitue pas une mesure d'instruction.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Effets. compétence du juge - Décision du premier juge - Mesure d'instruction - Exécution des travaux dans un délai déterminé - Constatation de la date effective de la fin des travaux - Expertise diligentée par une partie - Nature

C.09.0005.N

29 april 2010

AC nr. 294

De verkoper van gronden die volgens hun bestemming dienstig kunnen zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de naamloze maatschappij van publiek recht Waterwegen en Zeekanaal moet het voorkooprecht aanbieden en de verkoop met een derde kan slechts worden gesloten onder de opschortende voorwaarde van niet-uitoefening van het recht van voorkoop; deze bepalingen staan niet eraan in de weg dat de verkoper van gronden die volgens hun bestemming slechts ten dele dienstig kunnen zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van die naamloze vennootschap van publiek recht, het voorkooprecht aanbiedt voor het geheel van deze gronden en de verkoop aan een derde gegadigde voor het geheel van deze gronden sluit onder de opschortende voorwaarde van niet-uitoefening van het recht van voorkoop.

KOOP - Voorkooprecht van gronden dienstig voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van een overheidsbedrijf - Verkoop aan een derde gegadigde

- Art. 28bis, §§ 1, 3 en 4 *Decr. 4 mei 1994*

Le vendeur de terrains, lesquels, suivant leur affectation peuvent servir à la réalisation de l'objectif social de la société anonyme de droit public "Waterwegen en Zeekanaal", doit proposer le droit de préemption et le contrat de vente avec un tiers ne peut être conclu que sous la condition suspensive du non-exercice du droit de préemption; ces dispositions n'empêchent pas que le vendeur de terrains, lesquels, suivant leur affectation, ne peuvent servir que partiellement à la réalisation de l'objectif social de cette société anonyme de droit public, propose le droit de préemption pour l'ensemble de ces terrains et qu'il conclut la vente à un candidat tiers pour l'ensemble de ces terrains sous la condition suspensive du non-exercice du droit de préemption.

VENTE - Droit de préemption sur des terrains qui peuvent servir à la réalisation de l'objectif social d'une entreprise publique - Vente à un candidat tiers

- Art. 28bis, § 1er, 3 et 4 *Décret du 4 mai 1994*

C.09.0013.F

8 januari 2010

AC nr. 14

Wanneer een middel gegrond is op een wrakingsgrond die niet voor de feitenrechter is aangevoerd, hoewel dat mogelijk was geweest, kan het voor het Hof enkel worden voorgedragen als de medewerking van de rechter aan de bestreden beslissing een regel miskent die beantwoordt aan de objectieve vereisten van de rechterlijke organisatie en daarom van essentieel belang is voor de rechtsbedeling; dat is niet het geval wanneer het middel betoogt dat die rechter zijn mening over de oplossing van het geschil reeds te kennen gegeven heeft; dat middel is derhalve niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass., 13 okt. 1975, AC, 1976, 191 en de noten (1) tot (7), get. J.V.; Cass., 29 april 1991, AR 8957, AC, 1990-1991, nr. 450; Cass., 19 dec. 2002, AR C.02.0285.F, AC, 2002, nr. 685; Cass., 10 april 2003, AR C.02.0220.F, AC, 2003, nr. 243; Cass., 5 dec. 2003, AR C.01.0046.F, AC, 2003, nr. 625.

WRAKING - Cassatiemiddel - Nieuw middel - Eerste arrest dat de heropening van het debat beveelt - Tweede arrest dat uitspraak doet over het voorwerp van de heropening van het debat - Cassatieberoep tegen beide arresten - Middel dat opkomt tegen het tweede arrest - Middel dat de miskennis aanvoert van een grond tot wraking van de rechter - Onpartijdigheid - Rechter die zijn mening over de oplossing van het geschil reeds te kennen gegeven heeft - Ontvankelijkheid

Un moyen fondé sur une cause de récusation qui n'a pas été invoquée devant le juge du fond, alors qu'il eût pu l'être, ne peut être proposé devant la Cour que si la participation du juge à la décision attaquée viole une règle qui, répondant aux exigences objectives de l'organisation judiciaire, est essentielle à l'administration de la justice; tel n'est pas le cas lorsque le moyen soutient que le juge a déjà exprimé son opinion sur la solution de la contestation; ce moyen est, dès lors, irrecevable (1). (1) Voir Cass., 13 octobre 1975 (Bull. et Pas., 1976, I, 181) et les notes (1) à (7), signées J.V.; Cass., 29 avril 1991, RG 8957, Pas., 1991, I, n° 450; Cass., 19 décembre 2002, RG C.02.0285.F, Pas., 2002, I, n° 685; Cass., 10 avril 2003, RG C.02.0220.F, Pas., 2003, I, n° 243; Cass., 5 décembre 2003, RG C.01.0046.F, Pas., 2003, I, n° 625.

RECUSATION - Moyen de cassation - Moyen nouveau - Premier arrêt de réouverture des débats - Second arrêt statuant sur l'objet de la réouverture des débats - Pourvoi en cassation dirigé contre les deux arrêts - Moyen critiquant le second arrêt - Moyen invoquant la violation d'une cause de récusation du juge - Impartialité - Opinion déjà exprimée sur la solution de la contestation - Recevabilité

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Eerste arrest dat de heropening van het debat beveelt - Tweede arrest dat uitspraak doet over het voorwerp van de heropening van het debat - Cassatieberoep tegen beide arresten - Middel dat opkomt tegen het tweede arrest - Middel dat de miskennen aanvoert van een grond tot wraking van de rechter - Onpartijdigheid - Rechter die zijn mening over de oplossing van het geschil reeds te kennen gegeven heeft - Ontvankelijkheid

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Premier arrêt de réouverture des débats - Second arrêt statuant sur l'objet de la réouverture des débats - Pourvoi en cassation dirigé contre les deux arrêts - Moyen critiquant le second arrêt - Moyen invoquant la violation d'une cause de récusation du juge - Impartialité - Opinion déjà exprimée sur la solution de la contestation - Recevabilité

C.09.0022.N

25 februari 2010

AC nr. 127

Een akte die een erfdiensbaarheid vestigt en in het daartoe bestemd register op het kantoor van bewaring der hypotheek is overgeschreven, is tegenwerpelijk aan derden; hieruit volgt dat de latere verkrijger van een onroerend goed ten gunste waarvan in een voorheen op het hypotheekkantoor overgeschreven akte een erfdiensbaarheid is gevestigd, zich kan beroepen op die erfdiensbaarheid, ook al is in zijn akte van verkrijging die erfdiensbaarheid niet vermeld of vermeldt die akte van verkrijging slechts in het algemeen een recht op alle voordelige en nadelige erfdiensbaarheden.

ERFDIENSTBAARHEID - Akte die een erfdiensbaarheid vestigt - Overschrijving in het daartoe bestemd register op het kantoor van bewaring der hypotheek - Gevolg t.a.v. derden en de latere verkrijger

- Art. 637 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1, eerste lid Hypotheekwet van 16 dec. 1851

VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN - Algemeen - Akte die een erfdiensbaarheid vestigt - Overschrijving in het daartoe bestemd register op het kantoor van bewaring der hypotheek - Gevolg t.a.v. derden en de latere verkrijger

- Art. 637 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1, eerste lid Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Un acte établissant une servitude et qui est transcrit sur un registre à ce destiné au bureau de la conservation des hypothèques, est opposable aux tiers; il s'ensuit que l'acquéreur ultérieur d'un bien immeuble au profit duquel une servitude est établie par un acte transcrit auparavant au bureau de la conservation des hypothèques, peut invoquer cette servitude même si elle n'est pas mentionnée dans son acte d'acquisition ou si cet acte d'acquisition ne mentionne qu'en général un droit à toutes les servitudes favorables et préjudiciables.

SERVITUDE - Acte établissant une servitude - Transcription sur un registre à ce destiné au bureau de la conservation des hypothèques - Conséquence à l'égard des tiers et de l'acquéreur ultérieur

- Art. 637 Code civil

- Art. 1, al. 1er L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

PRIVILEGES ET HYPOTHEQUES - Généralités - Acte établissant une servitude - Transcription sur un registre à ce destiné au bureau de la conservation des hypothèques - Conséquence à l'égard des tiers et de l'acquéreur ultérieur

- Art. 637 Code civil

- Art. 1, al. 1er L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

C.09.0028.N

15 februari 2010

AC nr. 101

De Staat die schade lijdt door een onrechtmatige daad heeft recht op de integrale vergoeding van de geleden schade; in principe omvat bij zaakschade, de schadevergoeding van de benadeelde die geen btw-plichtige is, ook de btw

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Schade geleden door de Staat - Recht op vergoeding - Zaakschade

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

L'Etat préjudicié à la suite d'un acte illicite a droit à la réparation intégrale du préjudice subi; en principe, en cas de dommage matériel, la réparation due à un préjudicié qui n'est pas assujetti à la taxe sur la valeur ajoutée comprend cette taxe.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Préjudice subi par l'Etat - Droit à réparation - Dommage matériel

- Art. 1382 Code civil

Wanneer de Staat schade lijdt aan een haar toebehorende zaak die niet wordt aangewend voor activiteiten die aan de btw zijn onderworpen is de Staat gerechtigd om de op de herstellkosten verschuldigde btw op de aansprakelijke te verhalen; de omstandigheid dat de btw uiteindelijk aan de Staat ten goede komt, doet hieraan geen afbreuk aangezien de aan de Staat toekomende belastingen en de hem toekomende schadevergoeding op verschillende rechtsgronden steunen en een verschillend voorwerp hebben (1). (1) Zie Cass., 29 mei 1973, AC, 1973, 949.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Schade geleden door de Staat - btw - Verhaal op de aansprakelijke - Aan de Staat toekomende belastingen

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 2 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Schade geleden door de Staat - btw - Verhaal op de aansprakelijke - Aan de Staat toekomende belastingen

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

- Art. 2 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Lorsqu'il subit un dommage à une chose qui lui appartient et qui n'est pas affectée à des activités soumises à la taxe sur la valeur ajoutée, l'Etat peut récupérer la taxe sur la valeur ajoutée due sur les frais de réparation à l'égard du responsable; la circonstance que cette taxe revient finalement à l'Etat est sans incidence dès lors que les impôts revenant à l'Etat et les réparations auxquelles celui-ci a droit ont des fondements juridiques propres et des objets différents (1). (1) Voir Cass., 29 mai 1973, Pas., 2003, p. 907.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Préjudice subi par l'Etat - T.V.A. - Recours à l'égard du responsable - Impôts revenant à l'Etat

- Art. 1382 Code civil

- Art. 2 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Préjudice subi par l'Etat - T.V.A. - Recours à l'égard du responsable - Impôts revenant à l'Etat

- Art. 1382 Code civil

- Art. 2 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

C.09.0029.N

14 januari 2010

AC nr. 38

Conclusie van advocaat-generaal VANDEWAL.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Allerlei - Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Strafrechter - Hersteltermijn - Aard

DWANGSOM - Stedenbouw - Herstelmaatregelen - Uitvoeringstermijn - Respijttermijn - Onderscheid - Beslissing die enkel een uitvoeringstermijn oplegt - Gevolg - Verbeurte van de dwangsom - Aanvang

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel van plaats in de vorige staat - Dwangsom - Uitvoeringstermijn - Respijttermijn - Onderscheid - Beslissing die enkel een uitvoeringstermijn oplegt - Gevolg - Verbeurte van de dwangsom - Aanvang

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel van plaats in de vorige staat - Strafrechter - Hersteltermijn - Aard - Gevolg - Betekening

De termijn die door de strafrechter in stedenbouwzaken wordt bepaald om de overtreder toe te laten de plaats in de vorige staat te herstellen, maakt geen gedwongen tenuitvoerlegging uit in de zin van artikel 1495 Ger.W., waarvoor een voorafgaande betekening in de regel vereist is (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Allerlei - Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Strafrechter - Hersteltermijn - Aard

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw

- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

Conclusions de l'avocat général VANDEWAL.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Divers - Urbanisme - Remise en état des lieux - Juge pénal - Délai de remise en état - Nature

ASTREINTE - Urbanisme - Mesures de remise en état - Délai d'exécution - Délai de grâce - Distinction - Décision qui se borne à infliger un délai d'exécution - Conséquence - Cours de l'astreinte - Point de départ

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Remise en état des lieux - Astreinte - Délai d'exécution - Délai de grâce - Distinction - Décision qui se borne à infliger un délai d'exécution - Conséquence - Cours de l'astreinte - Point de départ

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Remise en état des lieux - Juge pénal - Délai de remise en état - Nature - Conséquence - Signification

Le délai qui est fixé par le juge pénal en matière d'urbanisme afin de permettre au contrevenant de remettre les lieux en état, ne constitue pas une exécution forcée au sens de l'article 1495 du Code judiciaire, pour laquelle une signification préalable est en principe requise (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Divers - Urbanisme - Remise en état des lieux - Juge pénal - Délai de remise en état - Nature

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme

- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998

- Artt. 149, § 1, eerste en laatste lid, 152 en 153 Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel van plaats in de vorige staat - Strafrechter - Hersteltermijn - Aard - Gevolg - Betekening

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw

- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

- Artt. 149, § 1, eerste en laatste lid, 152 en 153 Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

In civiele zaken is de betekening een vereiste voor de gedwongen tenuitvoerlegging.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Allerlei - Burgerlijke zaken - Gedwongen tenuitvoerlegging - Vereiste

- Art. 1495, eerste en derde lid Gerechtelijk Wetboek

- Art. 149, § 1er, premier et dernier al., 152 et 153 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Remise en état des lieux - Juge pénal - Délai de remise en état - Nature - Conséquence - Signification

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme

- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998

- Art. 149, § 1er, premier et dernier al., 152 et 153 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

En matière civile, la signification est requise en cas d'exécution forcée.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Divers - Matière civile - Exécution forcée - Condition

- Art. 1495, al. 1er et 3 Code judiciaire

C.09.0030.N

4 februari 2010

AC nr. 83

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

DERDENVERZET - Gerechtelijk akkoord - Vonnis van definitieve opschorting van betaling - Schuldeiser - Stemrecht - Derdenverzet - Ontvankelijkheid

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Rechtspleging - Gerechtelijk akkoord - Vonnis van definitieve opschorting van betaling - Schuldeiser - Stemrecht - Aard - Derdenverzet - Ontvankelijkheid

Een schuldeiser van een debiteur die een gerechtelijk akkoord heeft aangevraagd, kan niet opkomen bij wege van derdenverzet tegen een beslissing van een rechtbank van koophandel die een definitieve opschorting toekent, behalve wanneer de debiteur bedrog heeft gepleegd of wanneer de schuldeiser zich kan beroepen op een hypotheek, een voorrecht of enig ander recht dat buiten zijn schuldvordering ligt; zijn stemrecht kan niet als zulk recht worden beschouwd (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

DERDENVERZET - Gerechtelijk akkoord - Vonnis van definitieve opschorting van betaling - Schuldeiser - Stemrecht - Aard - Derdenverzet - Ontvankelijkheid

- Artt. 3, tweede lid en 32 Wet 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord

- Art. 1122, eerste en tweede lid, aanhef en 3° Gerechtelijk Wetboek

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Rechtspleging - Gerechtelijk akkoord - Vonnis van definitieve opschorting van betaling - Schuldeiser - Stemrecht - Aard - Derdenverzet - Ontvankelijkheid

- Artt. 3, tweede lid en 32 Wet 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord

- Art. 1122, eerste en tweede lid, aanhef en 3° Gerechtelijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

TIERCE OPPOSITION - Concordat judiciaire - Jugement autorisant le sursis définitif - Créancier - Droit de vote - Tierce opposition - Recevabilité

FAILLITE ET CONCORDATS - Procédure - Concordat judiciaire - Jugement autorisant le sursis définitif - Créancier - Droit de vote - Nature - Tierce opposition - Recevabilité

Le créancier d'un débiteur qui a demandé un concordat judiciaire ne peut s'opposer par tierce opposition à une décision d'un tribunal de commerce qui accorde le sursis définitif, sauf si le débiteur a pratiqué une fraude ou si le créancier peut invoquer une hypothèque, un privilège ou tout autre droit extérieur à sa créance; son droit de vote ne peut être considéré comme un tel droit (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

TIERCE OPPOSITION - Concordat judiciaire - Jugement autorisant le sursis définitif - Créancier - Droit de vote - Nature - Tierce opposition - Recevabilité

- Art. 3, al. 2, et 32 L. du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire

- Art. 1122, al. 1er et 2, intitulé et 3° Code judiciaire

FAILLITE ET CONCORDATS - Procédure - Concordat judiciaire - Jugement autorisant le sursis définitif - Créancier - Droit de vote - Nature - Tierce opposition - Recevabilité

- Art. 3, al. 2, et 32 L. du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire

- Art. 1122, al. 1er et 2, intitulé et 3° Code judiciaire

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

ERFDIENSTBAARHEID - Erfdienstbaarheid van uitweg - Ingesloten erf

Artikel 682, §1, van het Burgerlijk Wetboek houdt, zowel bij de omschrijving van de insluiting van een erf, als bij het beoordelen van het recht van uitweg over of onder dat erf, rekening met elk economisch rendement dat door de bestemming van het erf mogelijk wordt gemaakt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ERFDIENSTBAARHEID - Erfdienstbaarheid van uitweg - Ingesloten erf

- Art. 682, § 1 Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

SERVITUDE - Servitude de passage - Fonds enclavé

L'article 682, §1er, du Code civil tient compte, tant pour définir l'état d'enclave d'un fonds que pour apprécier le droit au passage sur ou sous ce fonds, de toute mise en valeur économique que permet la destination du fonds (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

SERVITUDE - Servitude de passage - Fonds enclavé

- Art. 682, § 1er Code civil

Een mede-erfgenaar kan wegens benadeling voor meer dan een vierde opkomen tegen een dading die tot doel heeft de onverdeeldheid te doen ophouden (1). (1) Cass., 21 nov. 1946, AC, 1946, 400.

DADING - Dading die tot doel heeft de onverdeeldheid onder de mede-erfgenaamen te doen ophouden - Benadeling voor meer dan een vierde - Vordering tot vernietiging van de verdeling - Mogelijkheid

- Artt. 887, tweede lid, en 888, eerste lid Burgerlijk Wetboek

VERDELING - Dading die tot doel heeft de onverdeeldheid onder de mede-erfgenaamen te doen ophouden - Benadeling voor meer dan een vierde - Vordering tot vernietiging van de verdeling - Mogelijkheid

- Artt. 887, tweede lid, en 888, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Un cohéritier peut s'opposer à une transaction qui a pour but de faire cesser l'indivision, en raison de la lésion de plus du quart à son préjudice (1). (1) Cass., 21 novembre 1946 (Bull. et Pas., 1946, I, 434).

TRANSACTION - Transaction qui a pour objet de faire cesser l'indivision entre cohéritiers - Lésion de plus du quart - Action en rescision en matière de partage - Possibilité

- Art. 887, al. 2, et 888, al. 1er Code civil

PARTAGE - Transaction qui a pour objet de faire cesser l'indivision entre cohéritiers - Lésion de plus du quart - Action en rescision en matière de partage - Possibilité

- Art. 887, al. 2, et 888, al. 1er Code civil

De wettelijke regels inzake de wijzigbaarheid van het huwelijksvermogensstelsel zijn van dwingend recht; als uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat de eiser afstand heeft gedaan van de hem door de wet toegekende bescherming, is hij gerechtigd voor het eerst voor het Hof aan te voeren dat het de echtgenoten verboden is voor de ontbinding van het huwelijk een overeenkomst te sluiten betreffende de vereffening en verdeling van het gemeenschappelijk vermogen (1). (1). Zie Cass., 17 sept. 2007, AR C.03.0582.N, AC, 2007, nr 408; zie ook Jaarverslag van het Hof van Cassatie van België, 2008, Hoofdstuk II - Belangrijke arresten van het Hof, Afdeling 6 - Uitspraken in gerechtelijk recht, § 1 Ontvankelijkheid van het cassatiemiddel, 125, A., met verwijzing naar Cass., 8 sept. 2008, AR C.08.0026.N.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel -

Les règles légales relatives à la modification du régime matrimonial sont de droit impératif; s'il ne ressort pas des pièces auxquelles la Cour peut avoir égard que le demandeur a renoncé de la protection qui lui est accordée par la loi, il a le droit d'invoquer pour la première fois devant la Cour que les conjoints ne peuvent conclure avant la dissolution du mariage une convention concernant la liquidation et le partage de leur patrimoine commun (1). (1) Voir Cass., 17 septembre 2007, RG C.03.0582.N, Pas., 2007, n° 408; voir aussi Rapport annuel de la Cour de cassation, 2008, Chapitre II - Quelques arrêts importants - Section 6 - Arrêts en matière de droit judiciaire, § 1er. Recevabilité des moyens de cassation, 118, A, et la référence à Cass., 8 septembre 2008, RG C.08.0026.N.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Régime

Huwelijksvermogensstelsel - Aard - Ontvankelijkheid
HUWELIJKSCONTRACT [ZIE: 413 HUWELIJKSVERMOGENSSTELSELS] -
Wijziging van het huwelijksvermogensstelsel - Wettelijke regels
inzake de wijzigbaarheid van het huwelijksvermogensstelsel - Aard -
Cassatiemiddel - Ontvankelijkheid

matrimonial - Nature - Recevabilité
CONTRAT DE MARIAGE [VOIR: 413 REGIMES MATRIMONIAUX -
Modification du regime matrimonial - Règles légales relatives à la
modification du régime matrimonial - Nature - Moyen de cassation -
Recevabilité

Indien tussen de echtgenoten een overeenkomst betreffende hun vermogensrechtelijke verhouding werd gesloten tijdens het huwelijk, die geen voorafgaande alomvattende regeling betreft in de procedure van echtscheiding door onderlinge toestemming, dan dient een dergelijke overeenkomst te voldoen aan de daartoe voorziene wettelijke procedure van het Burgerlijk Wetboek tot wijziging van het huwelijksvermogensstelsel.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED -
Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge
toestemming - Alomvattende regeling

- Artt. 1287 en 1288 *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1392 *Burgerlijk Wetboek*

HUWELIJKSCONTRACT [ZIE: 413 HUWELIJKSVERMOGENSSTELSELS] -
Wijziging van het huwelijksvermogensstelsel - Overeenkomst tussen
de echtgenoten betreffende hun vermogensrechtelijke verhouding
tijdens het huwelijk - Geen voorafgaande regeling in de procedure
van echtscheiding door onderlinge toestemming

- Artt. 1287 en 1288 *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1392 *Burgerlijk Wetboek*

Si les conjoints ont conclu une convention concernant leurs relations patrimoniales au cours de leur mariage, qui ne concerne pas une réglementation générale préalable dans la procédure en divorce par consentement mutuel, une telle convention doit être conforme à la procédure légale relative à la modification du régime matrimonial prévue par le Code civil.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce
par consentement mutuel - Réglementation générale

- Art. 1287 et 1288 *Code judiciaire*

- Art. 1392 *Code civil*

CONTRAT DE MARIAGE [VOIR: 413 REGIMES MATRIMONIAUX -
Modification du regime matrimonial - Convention entre les conjoints
concernant leurs relations patrimoniales au cours du mariage - Pas
de réglementation préalable dans la procédure en divorce par
consentement mutuel

- Art. 1287 et 1288 *Code judiciaire*

- Art. 1392 *Code civil*

C.09.0042.N

11 maart 2010

AC nr. 169

De in het gelijk gestelde procespartij heeft recht op de rechtsplegingsvergoeding indien zij zich liet bijstaan en vertegenwoordigen door een advocaat; procespartijen die in persoon verschijnen, kunnen geen rechtsplegingsvergoeding vorderen (1). (1) Zie J.-F. Van Droogenbroeck en B. De Coninck, La loi du 21 avril 2007 sur la répétibilité des frais et honoraires d'avocat, J.T., 2008, 51, nr 65; H. Lamon, Verhaalbaarheid advocatenkosten. Wet van 21 april 2007, NjW, 2007, 436, nr 8.

ADVOCAAT - Kosten en erelonen - Rechtsplegingsvergoeding

- Art. 1022, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de
feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding

- Art. 1022, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

La partie au procès qui obtient gain de cause a droit à l'indemnité de procédure si elle s'est fait assister et représenter par un avocat; les parties au procès qui comparaissent en personne ne peuvent réclamer une indemnité de procédure (1). (1) Voir J.-F. Van Droogenbroeck et B. De Coninck, La loi du 21 avril 2007 sur la répétibilité des frais et honoraires d'avocat, J.T., 2008, 51, n° 65; H. Lamon, Verhaalbaarheid advocatenkosten. Wet van 21 april 2007, NjW, 2007, 436, n° 8.

AVOCAT - Frais et honoraires - Indemnité de procédure

- Art. 1022, al. 1er *Code judiciaire*

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du
fond - Indemnité de procédure

- Art. 1022, al. 1er *Code judiciaire*

C.09.0043.N

25 februari 2010

AC nr. 130

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Voorkooprecht - Verkoop van het in
pacht gegeven goed - Voorkooprecht van de pachter

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging,
terugkeer) - Opzegging door de verpachter

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a ferme - Droit de préemption - Vente du
bien faisant l'objet du bail à ferme - Droit de préemption du preneur

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a ferme - Fin (congé, prolongation,
réintégration. etc) - Congé donné par le bailleur

De paragraaf van de Pachtwet betreffende de opzegging door de verpachter heeft enkel betrekking op een opzegging die voldoet aan de voorwaarden gesteld door artikel 1 van de wet (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Opzegging door de verpachter

- Art. 1, § 3 Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Er komt slechts een voorkooprecht toe aan de pachter wiens pachtovereenkomst op het ogenblik van de verkoop nog onder toepassing van de Pachtwet valt (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Voorkooprecht - Verkoop van het in pacht gegeven goed - Voorkooprecht van de pachter

- Art. 1711, derde lid Burgerlijk Wetboek
- Artt. 1, 47 en 52, 1° Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Le paragraphe de la loi sur le bail à ferme concernant le congé donné par le bailleur ne concerne qu'un congé qui répond aux conditions posées par l'article 1er de la loi sur le bail à ferme (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail à ferme - Fin (congé, prolongation, réintégration, etc) - Congé donné par le bailleur

- Art. 1er, § 3 L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

Le preneur ne bénéficie d'un droit de préemption que lorsque son contrat de bail est encore soumis à la loi sur le bail à ferme au moment de la vente (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail à ferme - Droit de préemption - Vente du bien faisant l'objet du bail à ferme - Droit de préemption du preneur

- Art. 1711, al. 3 Code civil
- Art. 1er, 47 et 52, 1° L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.09.0045.F

19 februari 2010

AC nr. 113

De beslissing dat een vordering tot dringende en voorlopige maatregelen niet rechtsgeldig bij de vrederechter is neergelegd, omdat er meer dan drie maanden zijn verlopen tussen de ondertekening door de partijen van een ontwerp-overeenkomst die de beëindiging van hun wettelijke samenwoning vaststelt en hun scheiding regelt, en het gedinginleidende verzoekschrift, zonder hun verklaring voor de ambtenaar van de burgerlijke stand in aanmerking te nemen, is onwettig.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Vrederechter - Wettelijke samenwoning - Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen - Verzoekschrift neergelegd meer dan drie maanden na de ondertekening van een ontwerp-overeenkomst

- Artt. 1476, § 2, en 1479, derde lid Burgerlijk Wetboek
ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Allerlei - Wettelijke samenwoning - Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen - Verzoekschrift neergelegd meer dan drie maanden na de ondertekening van een ontwerp-overeenkomst - Vrederechter - Volstreekte bevoegdheid
- Artt. 1476, § 2, en 1479, derde lid Burgerlijk Wetboek

De vrederechter is bevoegd om uitspraak te doen over een vordering tot dringende en voorlopige maatregelen die neergelegd is voordat de ambtenaar van de burgerlijke stand in de bevolkingsregisters akte heeft genomen van de beëindiging van de wettelijke samenwoning.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid -

Est illégale la décision que le juge de paix n'a pas valablement saisie d'une demande de mesures urgentes et provisoires, parce que plus de trois mois se sont écoulés entre la signature par les parties d'un protocole d'accord constatant la cessation de leur cohabitation légale, et réglant les modalités de leur séparation et la requête introductive d'instance, sans prendre en compte leur déclaration devant l'officier de l'état civil.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Juge de paix - Cohabitation légale - Cessation - Mesures urgentes et provisoires - Requête introduite plus de trois mois après la signature d'un protocole d'accord

- Art. 1476, § 2, et 1479, al. 3 Code civil
DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Divers - Cohabitation légale - Cessation - Mesures urgentes et provisoires - Requête introduite plus de trois mois après la signature d'un protocole d'accord - Juge de paix - Compétence d'attribution

- Art. 1476, § 2, et 1479, al. 3 Code civil

Le juge de paix est compétent pour statuer sur une demande de mesures urgentes et provisoires introduite avant que l'officier de l'état civil ait pris acte dans le registre de la population de la cessation de la cohabitation légale.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence -

Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Vrederechter - Wettelijke samenwoning - Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen - Verzoekschrift neergelegd vóór het optreden van de ambtenaar van de burgerlijke stand

- Art. 1476, § 2, tweede, derde en zesde lid Burgerlijk Wetboek
- Art. 1479, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Allerlei - Wettelijke samenwoning - Beëindiging - Dringende en voorlopige maatregelen - Verzoekschrift neergelegd vóór het optreden van de ambtenaar van de burgerlijke stand - Vrederechter - Bevoegdheid

- Art. 1476, § 2, tweede, derde en zesde lid Burgerlijk Wetboek
- Art. 1479, eerste en tweede lid Burgerlijk Wetboek

Compétence d'attribution - Juge de paix - Cohabitation légale - Cessation - Mesures urgentes et provisoires - Requête introduite avant l'intervention de l'officier de l'état civil

- Art. 1476, § 2, al. 2, 3 et 6 Code civil
- Art. 1479, al. 1er et 2 Code civil

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Divers - Cohabitation légale - Cessation - Mesures urgentes et provisoires - Requête introduite avant l'intervention de l'officier de l'état civil - Juge de paix - Compétence

- Art. 1476, § 2, al. 2, 3 et 6 Code civil
- Art. 1479, al. 1er et 2 Code civil

C.09.0050.F

14 oktober 2010

AC nr. 602

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is bevoegd om zijn ziekenhuispersoneel een administratief en geldelijk statuut op te leggen dat verschilt van dat van het personeel van de gemeente waar het centrum zijn zetel heeft, ongeacht of het ziekenhuis waar dat personeel werkt al dan niet van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn afhangt.

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR) - Administratief en geldelijk statuut van definitief benoemde personeelsleden van openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn - Toewijzing aan het burgerlijk ziekenhuis van de gemeente - Terbeschikkingstelling van het gewestelijk ziekenhuiscentrum van de gemeente - Administratief en geldelijk statuut verschillend van dat van het gemeentepersoneel - Bevoegdheid

- Art. 42, zevende en achtste lid Organieke Wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Le centre public d'aide sociale est compétent pour soumettre les membres de son personnel hospitalier à un statut administratif et pécuniaire distinct de celui du personnel de la commune où le centre a son siège, que l'hôpital où exerce ce personnel dépende ou non du centre public d'aide sociale.

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Statut administratif et pécuniaire des agents du centre public d'aide sociale nommés à titre définitif - Affectation à l'hôpital civil de la commune - Mise à disposition du Centre hospitalier régional de la commune - Statut administratif et pécuniaire distinct de celui du personnel de la commune - Compétence

- Art. 42, al. 7 et 8 Loi organique des centres publics d'aide sociale (8 juillet 1976)

C.09.0054.N

18 februari 2010

AC nr. 109

De aard van de maatregelen die de kortgedingrechter neemt, sluit niet uit dat hij voor de periode volgend op het verstrijken van de geldigheidsduur van een bij een eerdere beschikking bevolen maatregel, een nieuwe beschikking neemt die voor de toekomst zal gelden, indien de toestand na het verstrijken van de duur van de eerder bevolen maatregel zulks vergt en voor zover hij het voordeel van de vroegere beslissing niet ongedaan maakt (1). (1) Zie Cass., 18 april 2002, AR C.99.0114.N, A.C., 2002, nr 235.

KORT GEDING - Aard van de maatregelen - Verstrijken van de geldigheidsduur van een bij een eerdere beschikking bevolen maatregel - Nieuwe beschikking die voor de toekomst zal gelden - Art. 584, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

La nature des mesures prises par le juge des référés n'exclut pas qu'il prenne, pour la période suivant l'expiration de la durée de validité d'une mesure ordonnée par une ordonnance antérieure, une nouvelle ordonnance qui vaudra pour l'avenir, si la situation après l'expiration de la durée de la mesure ordonnée auparavant l'exige et dans la mesure où il n'annule pas le bénéfice de la décision antérieure (1). (1) Voir Cass., 18 avril 2002, Pas., 2002, n° 235.

REFERE - Nature des mesures - Expiration de la durée de validité d'une mesure ordonnée par une ordonnance antérieure - Ordonnance nouvelle valant pour l'avenir - Art. 584, al. 2 Code judiciaire

C.09.0056.F

25 juni 2010

AC nr. 462

Noch uit artikel 82 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, noch uit enige andere bepaling volgt dat de Waalse regering gemachtigd is om een derde de bevoegdheid te delegeren om het Waalse Gewest in rechte te vertegenwoordigen of zijn rechtsoverdrachten te voeren.

GEMEENSCHAP EN GEWEST - Waals Gewest - Vertegenwoordiging in rechte - Rechtsvordering - Waalse regering - Delegatie - Wettigheid

- Art. 82 Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 aug. 1980, gew. bij de wet van 8 aug. 1988

Il ne résulte ni de l'article 82 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles ni d'aucune autre que le gouvernement wallon serait habilité à déléguer à un tiers le pouvoir de représenter la Région wallonne en justice ou d'exercer les actions de celle-ci.

COMMUNAUTE ET REGION - Région wallonne - Représentation en justice - Action en justice - Gouvernement wallon - Délégation - Légalité

- Art. 82 Loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, modifiée par la loi du 8 août 1988

C.09.0062.N

1 april 2010

AC nr. 240

Het bewijs van het cassatieberoep namens de gemeente wordt geleverd doordat ze ter griffie van het Hof een kopie van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen heeft neergelegd (1). (1) Zie Cass., 16 dec. 2004, AR C.03.0579.N, A.C., 2004, nr. 617.

GEMEENTE - Rechtsgeding - Cassatieberoep - Burgerlijke zaken - Vormen - Te voegen stukken (bij cassatieberoep of memorie) - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Bewijs - Vorm

- Art. 1100 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 193, eerste lid Gemeentedecreet 15 juli 2005

La preuve du pourvoi en cassation formé au nom de la commune est apportée par le fait qu'elle a déposé une copie de la décision du collège des bourgmestre et échevins au greffe de la Cour (1). (1) Voir Cass., 16 décembre 2004, RG C.03.0579.N, Pas., 2004, n° 617.

COMMUNE - Action judiciaire - Pourvoi en cassation - Matière civile - Formes - Pièces à joindre (au pourvoi ou au mémoire) - Décision du collège des bourgmestre et échevins - Preuve - Forme

- Art. 1100 Code judiciaire

- Art. 193, al. 1er Décret communal du 15 juillet 2005

Het bewijs van het cassatieberoep namens de gemeente wordt geleverd doordat ze ter griffie van het Hof een kopie van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen heeft neergelegd (1). (1) Zie Cass., 16 dec. 2004, AR C.03.0579.N, AC, 2004, nr. 617.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Te voegen stukken (bij cassatieberoep of memorie) - Gemeente - Rechtsgeding - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen - Bewijs - Vorm

- Art. 1100 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 193, eerste lid Gemeentedecreet 15 juli 2005

La preuve du pourvoi en cassation formé au nom de la commune est apportée par le fait qu'elle a déposé une copie de la décision du collège des bourgmestre et échevins au greffe de la Cour (1). (1) Voir Cass., 16 décembre 2004, RG C.03.0579.N, Pas., 2004, n° 617.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Pièces à joindre (au pourvoi ou au mémoire) - Commune - Action judiciaire - Décision du collège des bourgmestre et échevins - Preuve - Forme

- Art. 1100 Code judiciaire

- Art. 193, al. 1er Décret communal du 15 juillet 2005

Het instellen van het cassatieberoep maakt een onderdeel uit van het voeren van een rechtsgeding namens de gemeente, zodat het college van burgemeester en schepenen daartoe moet beslissen (1). (1) Zie Cass., 3 okt. 2008, AR C.07.0198.N, A.C., 2008, nr. 525 (hoger beroep).

GEMEENTE - Rechtsgeding - Cassatieberoep - Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen

Le fait de se pourvoir en cassation fait partie de l'exercice de l'action judiciaire au nom de la commune, de sorte que le collège des bourgmestre et échevins est tenu de prendre une décision à cet égard (1). (1) Voir Cass., 3 octobre 2008, RG C.07.0198.N, Pas., 2008, n° 525 (appel).

COMMUNE - Action judiciaire - Pourvoi en cassation - Matière civile - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Demandeurs et défendeurs - Décision du collège des bourgmestre et échevins

Het instellen van het cassatieberoep maakt een onderdeel uit van het voeren van een rechtsgeding namens de gemeente, zodat het college van burgemeester en schepenen daartoe moet beslissen (1). (1) Zie Cass., 3 okt. 2008, AR C.07.0198.N, AC, 2008, nr. 525 (hoger beroep).

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en verweerders - Gemeente - Rechtsgeding - Beslissing van het college van burgemeester en schepenen

In zoverre de memorie van antwoord de ontvankelijkheid van het cassatieberoep betreft, kan de eiser deze beantwoorden met een memorie van wederantwoord; dat antwoord moet vooraf aan de advocaat van de verweerder betekend worden; de voorafgaande betekening is een substantiële rechtsvorm.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Memorie van wederantwoord - Voorafgaande betekening - Substantiële rechtsvorm

- Artt. 1079 en 1094 Gerechtelijk Wetboek

Le fait de se pourvoir en cassation fait partie de l'exercice de l'action judiciaire au nom de la commune, de sorte que le collège des bourgmestre et échevins est tenu de prendre une décision à cet égard (1). (1) Voir Cass., 3 octobre 2008, RG C.07.0198.N, Pas., 2008, n° 525 (appel).

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Demandeurs et défendeurs - Commune - Action judiciaire - Décision du collège des bourgmestre et échevins

Dans la mesure où le mémoire en réponse concerne la recevabilité du pourvoi en cassation, le demandeur peut y répondre par un mémoire en réplique; cette réponse doit être préalablement signifiée à l'avocat du défendeur; la signification préalable constitue une formalité substantielle.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Mémoire en réplique - Signification préalable - Formalité substantielle

- Art. 1079 et 1094 Code judiciaire

C.09.0065.N

24 juni 2010

AC nr. 454

De omstandigheid dat de verkoper bij de overdracht van gronden het door het Bodemsaneringsdecreet vereiste bodemattest aflevert na het ondertekenen van de onderhandse akte en voor dat de authentieke akte wordt verleden, heeft niet noodzakelijk tot gevolg dat de verwerver misbruik maakt van zijn recht de nietigheid te vorderen van de onderhandse overeenkomst, ook al wijst het afgeleverd attest op een afwezigheid van verontreiniging.

MILIEURECHT - Bodemsanering - Overdracht van gronden - Bodemattest - Aflevering - Na de onderhandse akte - Vóór de authentieke akte - Geen verontreiniging - Gevolg - Verbod van rechtsmisbruik - Verwerver - Recht om de nietigheid te vorderen

- Art. 36 Decr. 22 feb. 1995 betreffende de bodemsanering
RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Verbod van rechtsmisbruik - Bodemsanering - Milieurecht - Bodemsanering - Overdracht van gronden - Bodemattest - Aflevering - Na de onderhandse akte - Vóór de authentieke akte - Geen verontreiniging - Gevolg - Verwerver - Recht om de nietigheid te vorderen

- Art. 36 Decr. 22 feb. 1995 betreffende de bodemsanering
RECHTSMISBRUIK - Verbod - Milieurecht - Bodemsanering - Overdracht van gronden - Bodemattest - Aflevering - Na de onderhandse akte - Vóór de authentieke akte - Geen verontreiniging - Gevolg - Verwerver - Recht om de nietigheid te vorderen

- Art. 36 Decr. 22 feb. 1995 betreffende de bodemsanering

Il ne résulte pas nécessairement de la circonstance que, lors de la cession des terrains, le vendeur délivre l'attestation du sol requise par le décret du Conseil flamand du 22 février 1995 relatif à l'assainissement du sol, après la signature de l'acte sous seing privé et avant la passation de l'acte authentique, que l'acquéreur abuse de son droit de réclamer la nullité de la convention sous seing privé, même si l'attestation délivrée démontre une absence de pollution.

ENVIRONNEMENT (DROIT DE L'); VOIR AUSSI: 571 ETABLISSEMENTS DANGEREUX ET INSALUBRES - Assainissement du sol - Cessions des terrains - Attestation du sol - Délivrance - Après l'acte sous seing privé - Avant l'acte authentique - Absence de pollution - Conséquence - Interdiction d'abus de droit - Acquéreur - Droit de réclamer la nullité

- Art. 36 Décret du 22 février 1995

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Interdiction d'abus de droit - Assainissement du sol - Droit de l'environnement - Assainissement du sol - Cessions des terrains - Attestation du sol - Délivrance - Après l'acte sous seing privé - Avant l'acte authentique - Absence de pollution - Conséquence - Acquéreur - Droit de réclamer la nullité

- Art. 36 Décret du 22 février 1995

ABUS DE DROIT - Interdiction - Droit de l'environnement - Assainissement du sol - Cessions des terrains - Attestation du sol - Délivrance - Après l'acte sous seing privé - Avant l'acte authentique - Absence de pollution - Conséquence - Acquéreur - Droit de réclamer la nullité

- Art. 36 Décret du 22 février 1995

De omstandigheid dat de appelrechters een deel van de vordering van de eiser die door de vrederechter als ontoelaatbaar was afgewezen, op grond van de argumenten in hoger beroep aangehaald toelaatbaar verklaren, sluit niet uit dat zij een schadevergoeding toekennen voor tergend en roekeloos hoger beroep, als blijkt dat dit deel van de vordering in elk geval niet gegrond is (1). (1) Zie Cass., 25 jan. 2002, AR C.01.0386.F, A.C., 2002, nr. 56.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Allerlei - Tergend en roekeloos hoger beroep - Schadevergoeding - Toekenning
- Art. 1072bis Gerechtelijk Wetboek

La circonstance que les juges d'appel déclarent admissible une partie de la demande du demandeur qui avait été rejetée comme étant inadmissible par le juge de paix, sur la base des arguments invoqués en degré d'appel, n'exclut pas qu'ils accordent des dommages-intérêts pour appel téméraire et vexatoire, s'il apparaît que cette partie de la demande est en tout cas non fondée (1). (1) Voir Cass., 25 janvier 2002, RG C.01.0386.F, Pas., n° 56.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Divers - Appel téméraire et vexatoire - Dommages-intérêts - Octroi
- Art. 1072bis Code judiciaire

Voor zover de akte van rechtsingang niet nietig moet verklaard worden en de rechter voor wie de zaak wordt ingeleid bevoegd was om van de aanvankelijke vordering kennis te nemen, dient de rechter voor wie een gewijzigde of uitgebreide eis aanhangig is, zich over die eis uit te spreken, zonder te moeten nagaan of de aanvankelijke vordering ontvankelijk en gegrond was.

NIEUWE VORDERING - Tussengeskil - Nieuwe eis - Taak van de rechter
VORDERING IN RECHTE - Tussengeskil - Nieuwe eis - Taak van de rechter
- Artt. 807 en 1042 Gerechtelijk Wetboek

Pour autant qu'il n'y ait pas lieu d'annuler l'acte introductif d'instance et que la demande originaire relevât de la compétence du juge saisi, le juge appelé à apprécier la demande modifiée ou étendue est tenu de statuer sur cette demande, sans devoir examiner la recevabilité et le fondement de la demande originaire.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Incident - Demande nouvelle - Mission du juge
DEMANDE EN JUSTICE - Incident - Demande nouvelle - Mission du juge
- Art. 807 et 1042 Code judiciaire

Vanaf de datum van inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 oktober 1996 tot uitvoering van artikel 54 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, met name 25 november 1996, dienen de aanvragen tot schadevergoeding wegens het bouwverbod voortvloeiend uit de aanduiding als beschermd duingebied of voor het duingebied belangrijk landbouwgebied, aan de in dit besluit bepaalde vorm- en inhoudelijke eisen te beantwoorden (1). (1) Het O.M. concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op het tweede onderdeel van het tweede cassatiemiddel. Wat het eerste onderdeel van het eerste middel betreft concludeerde het O.M. tot verwerping van dit onderdeel omdat de appelrechters naar zijn oordeel hun beslissing hadden gegrond op de leer van het rechtsmisbruik; met hun oordeel dat eiser in de gegeven omstandigheden en nadat de eis volgens hem verjaard zou zijn niet voor het eerst kan inroepen dat de aanvraag voorbarig en derhalve niet op ontvankelijke wijze werd ingesteld, gaven zij volgens het O.M. te kennen dat hij zijn recht om de onontvankelijkheid in te roepen heeft uitgeoefend zonder redelijk en afdoend belang op een wijze die de perken van de uitoefening ervan door een voorzichtig en zorgvuldig persoon kennelijk te buiten gaat. Op grond van dit niet betwist oordeel hebben zij volgens het O.M. hun beslissing naar recht verantwoord. Wat het tweede onderdeel van het eerste middel betreft was het O.M. van oordeel dat het opkwam tegen een overtollig motief en derhalve niet ontvankelijk was. Het O.M. was, wat het tweede onderdeel van het tweede middel betreft, van mening dat dit onderdeel gegrond was. Uit de wettelijke bepalingen ter zake, en in het bijzonder artikel 54, § 3, van de wet van 12 juli 1973, volgt naar zijn mening dat het verbod om rekening te houden met het bouwverbod bij het bepalen van de verwervingswaarde, enkel betrekking heeft op de gevolgen van het bouwverbod dat van kracht werd na de datum van de verwerving en niet op de gevolgen van een bouwverbod dat voor die datum reeds van kracht was. Nu de appelrechters in casu oordeelden dat bij het bepalen van de verwervingswaarde geen rekening mag worden gehouden met de gevolgen van een bouwverbod dat voor de datum van verwerving reeds van kracht was, hadden de appelrechters volgens het O.M. voormeld wetsartikel en artikel 1, § 1 van het uitvoeringsbesluit van 8 oktober 1996 geschonden.

À partir de la date d'entrée en vigueur de l'arrêté du Gouvernement flamand du 8 octobre 1996 portant exécution de l'article 54 de la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature, à savoir le 25 novembre 1996, les demandes d'indemnisations suite à l'interdiction de bâtir résultant de la désignation des dunes protégées ou des zones agricoles ayant une importance pour les dunes, doivent répondre à certaines conditions de forme et de fond prévues audit arrêté (1). (1) Le ministère public a également conclu à la cassation, toutefois sur le second moyen en sa seconde branche. En ce qui concerne le premier moyen en sa première branche, le ministère public a conclu au rejet du moyen en cette branche, les juges d'appel ayant d'après lui fondé leur décision sur la doctrine de l'abus de droit; en considérant que, dans ces circonstances et consécutivement à ce que selon lui la demande serait prescrite, le demandeur ne peut pas faire valoir, pour la première fois, que la demande a été introduite prématurément et qu'elle n'a, dès lors, pas été introduite de manière recevable, les juges d'appel ont fait valoir selon le ministère public que le demandeur a exercé son droit d'invoquer l'irrecevabilité sans intérêt raisonnable et décisif d'une manière dépassant manifestement les limites de l'exercice de celui-ci par une personne prudente et consciencieuse. Le ministère public considère que sur la base de cette considération non critiquée, le ministère public considère que les juges d'appel ont légalement justifié leur décision. En ce qui concerne le premier moyen en sa seconde branche, le ministère public a considéré que celui-ci était dirigé contre un motif surabondant et qu'il était, dès lors, irrecevable. En ce qui concerne le second moyen en sa seconde branche, le ministère public a considéré que celui-ci était fondé. D'après lui il résulte des dispositions légales en la matière, et plus particulièrement de l'article 54, § 3, de ladite loi du 12 juillet 1973, que l'interdiction de tenir compte de l'interdiction de bâtir lors de la fixation de la valeur d'acquisition, ne porte que sur les conséquences de l'interdiction de bâtir entrée en vigueur consécutivement à la date de l'acquisition et non sur les conséquences d'une interdiction de bâtir déjà en vigueur avant cette date. Considérant toutefois qu'en l'occurrence les conséquences d'une interdiction de bâtir déjà en vigueur avant la date d'acquisition ne peuvent pas être prises en compte lors de fixation de la valeur d'acquisition, les juges d'appel ont violé, selon le ministère public, l'article précité ainsi que l'article 1er, § 1er, de l'arrêté du Gouvernement flamand du 8 octobre 1996 portant exécution de l'article 54 de la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature.

Bouwverbod - Schadevergoeding - Aanvraag - Vorm- en inhoudelijke eisen

- Art. 54, § 2 Wet 12 juli 1973

- Artt. 3, 4 en 10 B.VI.Reg. 8 okt. 1996 tot uitvoering van artikel 54 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud

MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN (BEHOUD VAN) - Natuurbehoud - Duingebied - Bescherming - Bouwverbod - Schadevergoeding - Aanvraag - Vorm- en inhoudelijke eisen

- Art. 54, § 2 Wet 12 juli 1973

- Artt. 3, 4 en 10 B.VI.Reg. 8 okt. 1996 tot uitvoering van artikel 54 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Milieurecht - Natuurbehoud - Duingebied - Bescherming - Bouwverbod - Schadevergoeding - Aanvraag - Vorm- en inhoudelijke eisen

- Art. 54, § 2 Wet 12 juli 1973

- Artt. 3, 4 en 10 B.VI.Reg. 8 okt. 1996 tot uitvoering van artikel 54 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud

DANGEREUX ET INSALUBRES - Conservation de la nature - Zone de dunes - Protection - Interdiction de bâtir - Indemnités - Demande - Conditions de forme et de fond

- Art. 54, § 2 L. du 12 juillet 1973

- Art. 3, 4 et 10 A. Gouv. fl. du 8 octobre 1996

MONUMENTS ET SITES (CONSERVATION DES) - Conservation de la nature - Zone de dunes - Protection - Interdiction de bâtir - Indemnités - Demande - Conditions de forme et de fond

- Art. 54, § 2 L. du 12 juillet 1973

- Art. 3, 4 et 10 A. Gouv. fl. du 8 octobre 1996

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Droit de l'environnement - Conservation de la nature - Zone de dunes - Protection - Interdiction de bâtir - Indemnités - Demande - Conditions de forme et de fond

- Art. 54, § 2 L. du 12 juillet 1973

- Art. 3, 4 et 10 A. Gouv. fl. du 8 octobre 1996

Zolang het recht op schadevergoeding wegens het bouwverbod voortvloeiend uit de aanduiding als beschermd duingebied of voor het duingebied belangrijk landbouwgebied, dat ontstaat bij overdracht van het goed, bij de afgifte van een weigering van bouwvergunning of bij de afgifte van een negatief stedenbouwkundig attest, mits de overdracht of de afgifte geschiedt na de bekendmaking van het besluit tot definitieve aanduiding als beschermd duingebied of voor het duingebied belangrijk landbouwgebied, niet is ontstaan, kan in de regel geen vordering tot betaling van schadevergoeding op ontvankelijke wijze worden ingediend (1). (1) Het O.M. concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op het tweede onderdeel van het tweede cassatiemiddel. Wat het eerste onderdeel van het eerste middel betreft concludeerde het O.M. tot verwerping van dit onderdeel omdat de appelrechters naar zijn oordeel hun beslissing hadden gegrond op de leer van het rechtsmisbruik; met hun oordeel dat eiser in de gegeven omstandigheden en nadat de eis volgens hem verjaard zou zijn niet voor het eerst kan inroepen dat de aanvraag voorbarig en derhalve niet op ontvankelijke wijze werd ingesteld, gaven zij volgens het O.M. te kennen dat hij zijn recht om de onontvankelijkheid in te roepen heeft uitgeoefend zonder redelijk en afdoend belang op een wijze die de perken van de uitoefening ervan door een voorzichtig en zorgvuldig persoon kennelijk te buiten gaat. Op grond van dit niet betwist oordeel hebben zij volgens het O.M. hun beslissing naar recht verantwoord. Wat het tweede onderdeel van het eerste middel betreft was het O.M. van oordeel dat het opkwam tegen een overtollig motief en derhalve niet ontvankelijk was. Het O.M. was, wat het tweede onderdeel van het tweede middel betreft, van mening dat dit onderdeel gegrond was. Uit de wettelijke bepalingen ter zake, en in het bijzonder artikel 54, § 3, van de wet van 12 juli 1973, volgt naar zijn mening dat het verbod om rekening te houden met het bouwverbod bij het bepalen van de verwervingswaarde, enkel betrekking heeft op de gevolgen van het bouwverbod dat van kracht werd na de datum van de verwerving en niet op de gevolgen van een bouwverbod dat voor die datum reeds van kracht was. Nu de appelrechters in casu oordeelden dat bij het bepalen van de verwervingswaarde geen rekening mag worden gehouden met de gevolgen van een bouwverbod dat voor de datum van verwerving reeds van kracht was, hadden de appelrechters volgens het O.M. voormeld wetsartikel en artikel 1, § 1 van het uitvoeringsbesluit van 8 oktober 1996 geschonden.

Tant que n'est pas né le droit d'indemnisation due suite à l'interdiction de bâtir résultant d'une désignation des dunes protégées et des zones agricoles ayant une importance pour les dunes, naissant lors du transfert du bien, lors de la délivrance d'un refus d'un permis de bâtir ou lors d'une attestation urbanistique négative, à condition que le transfert ou la délivrance se font après la publication de l'arrêté de désignation définitive des zones de dunes protégées et des zones agricoles ayant une importance pour les dunes, n'est pas né, aucune réclamation de paiement des indemnités ne peut, en règle, être introduite de manière recevable (1). (1) Le ministère public a également conclu à la cassation, toutefois sur le second moyen en sa seconde branche. En ce qui concerne le premier moyen en sa première branche, le ministère public a conclu au rejet du moyen en cette branche, les juges d'appel ayant d'après lui fondé leur décision sur la doctrine de l'abus de droit; en considérant que, dans ces circonstances et consécutivement à ce que selon lui la demande serait prescrite, le demandeur ne peut pas faire valoir, pour la première fois, que la demande a été introduite prématurément et qu'elle n'a, dès lors, pas été introduite de manière recevable, les juges d'appel ont fait valoir selon le ministère public que le demandeur a exercé son droit d'invoquer l'irrecevabilité sans intérêt raisonnable et décisif d'une manière dépassant manifestement les limites de l'exercice de celui-ci par une personne prudente et consciencieuse. Le ministère public considère que sur la base de cette considération non critiquée, le ministère public considère que les juges d'appel ont légalement justifié leur décision. En ce qui concerne le premier moyen en sa seconde branche, le ministère public a considéré que celui-ci était dirigé contre un motif surabondant et qu'il était, dès lors, irrecevable. En ce qui concerne le second moyen en sa seconde branche, le ministère public a considéré que celui-ci était fondé. D'après lui il résulte des dispositions légales en la matière, et plus particulièrement de l'article 54, § 3, de ladite loi du 12 juillet 1973, que l'interdiction de tenir compte de l'interdiction de bâtir lors de la fixation de la valeur d'acquisition, ne porte que sur les conséquences de l'interdiction de bâtir entrée en vigueur consécutivement à la date de l'acquisition et non sur les conséquences d'une interdiction de bâtir déjà en vigueur avant cette date. Considérant toutefois qu'en l'occurrence les conséquences d'une interdiction de bâtir déjà en vigueur avant la date d'acquisition ne peuvent pas être prises en compte lors de fixation de la valeur d'acquisition, les juges d'appel ont violé, selon le ministère public, l'article précité ainsi que l'article 1er, § 1er, de l'arrêté du Gouvernement flamand du 8 octobre 1996 portant exécution de l'article 54 de la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature.

MILIEURECHT - Natuurbehoud - Duingebied - Bescherming -
Bouwverbod - Recht op schadevergoeding - Ontstaan - Ogenblik -
Gevolg - Vordering tot betaling - Ontvankelijkheid

- Art. 54, § 2 Wet 12 juli 1973

MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN (BEHOUD VAN) -
Natuurbehoud - Duingebied - Bescherming - Bouwverbod - Recht op
schadevergoeding - Ontstaan - Ogenblik - Gevolg - Vordering tot
betaling - Ontvankelijkheid

- Art. 54, § 2 Wet 12 juli 1973

ENVIRONNEMENT (DROIT DE L'); VOIR AUSSI: 571 ETABLISSEMENTS
DANGEREUX ET INSALUBRES - Conservation de la nature - Zone de
dunes - Protection - Interdiction de bâtir - Droit d'indemnisation -
Naissance - Moment - Conséquence - Réclamation de paiement -
Recevabilité

- Art. 54, § 2 L. du 12 juillet 1973

MONUMENTS ET SITES (CONSERVATION DES) - Conservation de la
nature - Zone de dunes - Protection - Interdiction de bâtir - Droit
d'indemnisation - Naissance - Moment - Conséquence - Réclamation
de paiement - Recevabilité

- Art. 54, § 2 L. du 12 juillet 1973

C.09.0069.N

1 februari 2010

AC nr. 72

De door artikel 5, § 2 van het koninklijk besluit van 18 augustus 1976 aan de belanghebbende geboden mogelijkheid om de aanvraag tot tegemoetkoming nog in te dienen buiten de termijn van artikel 5, § 1, bepaald op straf van uitsluiting, geldt alleen voor de door de belanghebbende ingediende enige aanvraag tot tegemoetkoming voor het geheel van zijn geteisterde goederen. Deze mogelijkheid tot aanvraag buiten termijn geldt niet indien de aanvraag tot tegemoetkoming reeds door de gouverneur werd afgewezen. Tegen die beslissing moet de belanghebbende op grond van artikel 21 van de wet van 12 juli 1976 voorziening instellen bij het hof van beroep.

NATUURRAMP - Financiële tegemoetkoming - Aanvraag - Termijn -
Mogelijkheid om de aanvraag in te dienen buiten termijn

- Art. 17 Wet 12 juli 1976

- Art. 5 KB 18 aug. 1976

La possibilité offerte à l'intéressé par l'article 5, § 2, de l'arrêté royal du 18 août 1976 fixant les conditions de forme et de délai d'introduction des demandes d'intervention financière du chef de dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles d'introduire la demande en dehors du délai prévu sous peine de forclusion à l'article 5, § 1er, de l'arrêté royal ne s'applique qu'à la seule demande d'intervention introduite par l'intéressé pour l'ensemble de ses biens sinistrés. Cette possibilité d'introduire une demande en dehors des délais n'est pas applicable si une première demande d'intervention a déjà été rejetée par le gouverneur. Conformément à l'article 21 de la loi du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles, l'intéressé peut introduire un recours contre cette décision devant la cour d'appel.

CALAMITES NATURELLES - Intervention financière - Demande -
Délai - Possibilité d'introduire une demande en dehors des délais

- Art. 17 L. du 12 juillet 1976

- Art. 5 A.R. du 18 août 1976

C.09.0074.F

11 juni 2010

AC nr. 417

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

MACHTEN - Uitvoerende macht - Tijdelijke aanstelling in een
inrichting voor bijzonder middelbaar onderwijs - Bevoegdheid van de
administratieve overheid

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Tijdelijke aanstelling in een
inrichting voor bijzonder middelbaar onderwijs - Bevoegdheid van de
administratieve overheid

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid -
Tijdelijke aanstelling in een inrichting voor bijzonder middelbaar
onderwijs - Bevoegdheid van de administratieve overheid

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid -
Beroep tot nietigverklaring - Akte van een administratieve overheid -
Criterium

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Désignation à titre temporaire dans
un établissement secondaire spécialisé - Compétence de l'autorité
administrative

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Désignation à titre
temporaire dans un établissement secondaire spécialisé -
Compétence de l'autorité administrative

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif -
Compétence - Désignation à titre temporaire dans un établissement
secondaire spécialisé - Compétence de l'autorité administrative

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif -
Compétence - Recours en annulation - Acte d'une autorité
administrative - Critère

Noch uit artikel 25, eerste lid, van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 noch uit het bepaalde in het koninklijk besluit van 22 juli 1969 volgt dat de minister, door een kandidaat die gerangschikt is overeenkomstig de voorwaarden en op de wijze als bepaald in het reglement aan te stellen in een welbepaalde onderwijsinrichting, een gebonden bevoegdheid zou uitoefenen zodat die kandidaat zich zou kunnen beroepen op een subjectief recht op aanstelling in die inrichting (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0074.F, Pas., 2010, nr. ...

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Tijdelijke aanstelling in een inrichting voor bijzonder middelbaar onderwijs - Bevoegdheid van de administratieve overheid

- Art. 25, eerste lid KB 22 maart 1969

- Artt. 1, 2, 2bis, 2ter en 3 KB 22 juli 1969

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Tijdelijke aanstelling in een inrichting voor bijzonder middelbaar onderwijs - Bevoegdheid van de administratieve overheid

- Art. 25, eerste lid KB 22 maart 1969

- Artt. 1, 2, 2bis, 2ter en 3 KB 22 juli 1969

MACHTEN - Uitvoerende macht - Tijdelijke aanstelling in een inrichting voor bijzonder middelbaar onderwijs - Bevoegdheid van de administratieve overheid

- Art. 25, eerste lid KB 22 maart 1969

- Artt. 1, 2, 2bis, 2ter en 3 KB 22 juli 1969

De bevoegdheid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State die bij wijze van arresten uitspraak doet over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheiden administratieve overheden wordt bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep tot nietigverklaring (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0074.F, Pas., 2010, nr. ...

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Beroep tot nietigverklaring - Akte van een administratieve overheid - Criterium

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

Il ne résulte ni de l'article 25, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 22 mars 1969, ni des dispositions de l'arrêté royal du 22 juillet 1969, qu'en désignant dans un établissement d'enseignement déterminé un candidat classé en conformité des conditions et modalités réglementaires, le ministre exercerait une compétence liée en sorte que ce candidat pourrait se prévaloir d'un droit subjectif à sa désignation dans cet établissement (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Désignation à titre temporaire dans un établissement secondaire spécialisé - Compétence de l'autorité administrative

- Art. 25, al. 1er A.R. du 22 mars 1969

- Art. 1er, 2, 2bis, 2ter et 3 A.R. du 22 juillet 1969

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Désignation à titre temporaire dans un établissement secondaire spécialisé - Compétence de l'autorité administrative

- Art. 25, al. 1er A.R. du 22 mars 1969

- Art. 1er, 2, 2bis, 2ter et 3 A.R. du 22 juillet 1969

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Désignation à titre temporaire dans un établissement secondaire spécialisé - Compétence de l'autorité administrative

- Art. 25, al. 1er A.R. du 22 mars 1969

- Art. 1er, 2, 2bis, 2ter et 3 A.R. du 22 juillet 1969

La compétence de la section du contentieux administratif du Conseil d'Etat, qui statue par voie d'arrêts sur les recours en annulation pour violation des formes, soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité, excès ou détournement de pouvoir, formés contre les actes et règlements des diverses autorités administratives est déterminée par l'objet véritable et direct du recours en annulation (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Recours en annulation - Acte d'une autorité administrative - Critère

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

Om na te gaan of de rechter de gerechtsdeskundige belast met vaststellingen te doen of technisch advies te geven, dan wel zijn rechtsmacht met betrekking tot de beoordeling van het geschil heeft overgedragen, dient de formulering van de opdracht in haar geheel nagegaan en moeten alle gegevens in acht worden genomen zoals de motieven en context waarin de deskundige met de opdracht wordt belast (1). (1) Zie Cass., 7 mei 1987, AR nr. 5392, AC, 1986-1987, nr. 523.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Burgerlijke zaken - Opdracht - Gevolgen t.a.v. de rechtsmacht

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Deskundigenonderzoek - Opdracht - Gevolgen t.a.v. de rechtsmacht

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Afin d'examiner si le juge charge l'expert de procéder à des constatations ou de donner un avis d'ordre technique, ou s'il a délégué sa juridiction quant à l'appréciation du litige, il y a lieu d'examiner la formulation de la mission dans son ensemble et de prendre en compte toutes les données comme les motifs et le contexte dans lequel l'expert est chargé de la mission (1). (1) Voir Cass., 7 mai 1987, RG n° 5392, Pas., 1987, n° 523.

EXPERTISE - Matière civile - Mission - Conséquences vis-à-vis de la juridiction

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er Code judiciaire

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Expertise - Mission - Conséquences vis-à-vis de la juridiction

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er Code judiciaire

C.09.0084.F

16 april 2010

AC nr. 262

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Hof van beroep - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Vordering tot omkering van het vermoeden, vastgelegd in het vroeger artikel 306 van het Burgerlijk Wetboek - De eiser vordert de onmiddellijke toepassing van de nieuwe wet - Beslissing waarbij de vordering van de eiser wordt verworpen - Beslissing die de eiser benadeelt - Ontvankelijkheid

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Nieuwe wet - Toepassing in de tijd

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Toepassing in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoot - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Nieuwe wet

Aangezien de eiser, hoewel hij in zijn conclusie voor het hof van beroep had gezegd dat de nieuwe wet van 27 april 2007 onmiddellijk moest worden toegepast, het hof van beroep niettemin gevraagd heeft voor recht te zeggen dat de echtscheiding uiteindelijk noch tegen de ene noch tegen de andere van de gewezen echtgenoten is uitgesproken, heeft hij er belang bij om kritiek te uiten op de beslissing waarbij zijn vordering die ertoe strekt het in het vroegere artikel 306 van het Burgerlijk Wetboek vastgelegde vermoeden om te keren, niet gegronnd verklaard wordt, waaruit volgt dat hij beschouwd wordt als de echtgenoot tegen wie de echtscheiding wordt uitgesproken (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0084.F, Pas., 2010, nr. ...

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Hof van beroep - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Vordering tot omkering van het vermoeden, vastgelegd in het vroeger artikel 306 van het

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Cour d'appel - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Demande tendant à renverser la présomption établie à l'article 306 ancien du Code civil - Demandeur concluant à l'application immédiate de la loi nouvelle - Décision rejetant la demande du demandeur - Décision causant grief au demandeur - Recevabilité

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Loi nouvelle - Application dans le temps

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Loi nouvelle

Dès lors que, devant la cour d'appel, le demandeur, s'il a conclu qu'il y avait lieu de faire application immédiate de la loi nouvelle du 27 avril 2007, a demandé à la cour d'appel de dire pour droit que le divorce n'est finalement prononcé ni aux torts de l'un ni aux torts de l'autre des ex-époux, il a intérêt à critiquer la décision de l'arrêt de dire non fondée sa demande tendant à renverser la présomption établie à l'article 306 ancien du Code civil, d'où il suit qu'il est considéré comme l'époux contre qui le divorce est prononcé (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Cour d'appel - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Demande tendant à renverser la présomption établie à l'article 306 ancien du Code civil - Demandeur

Burgerlijk Wetboek - De eiser vordert de onmiddellijke toepassing van de nieuwe wet - Beslissing waarbij de vordering van de eiser wordt verworpen - Beslissing die de eiser benadeelt - Ontvankelijkheid

concluant à l'application immédiate de la loi nouvelle - Décision rejetant la demande du demandeur - Décision causant grief au demandeur - Recevabilité

Het arrest dat heeft vastgesteld dat de vordering tot echtscheiding is ingesteld voor 1 september 2007 en vervolgens beslist dat het vroegere artikel 306 van het Burgerlijk Wetboek te dezen niet van toepassing is en dat de vordering tot omkering van het vermoeden die de eiser heeft gegrond op hetzelfde vroegere artikel 306, geen steun meer vindt in het recht en niet gegrond moet worden verklaard, schendt artikel 42, § 2, tweede lid, en § 3, van de wet van 27 april 2007 (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0084.F, Pas., 2010, nr. ...

L'arrêt qui, après avoir constaté que la demande en divorce a été introduite avant le 1er septembre 2007, considère que l'article 306 ancien du Code civil n'est pas applicable en l'espèce et décide que la demande en renversement de la présomption formée par le demandeur sur la base du même article 306 ancien n'a plus de fondement juridique et doit être déclaré non fondée, viole l'article 42, § 2, alinéa 2 et § 3, de la loi du 27 avril 2007 (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Nieuwe wet - Toepassing in de tijd

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Toepassing in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoot - Feitelijke scheiding - Vordering tot echtscheiding - Recht op een onderhoudsuitkering na echtscheiding - Nieuwe wet

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Loi nouvelle - Application dans le temps

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Séparation de fait - Demande en divorce - Droit à la pension alimentaire après divorce - Loi nouvelle

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007

C.09.0085.F

25 juni 2010

AC nr. 463

De korte tijd waarbinnen de verkoper zijn vordering tot vrijwaring moet instellen begint pas te lopen op het tijdstip waarin hij zelf door zijn koper in rechte wordt gedaagd.

KOOP - Koopvernietigende gebreken - Vrijwaring - Korte termijn - Beginpunt

- Art. 1648 Burgerlijk Wetboek

Le bref délai dans lequel le vendeur doit introduire son action en garantie ne prend cours qu'au moment où il est appelé en justice par son acquéreur.

VENTE - Vices rédhibitoires - Garantie - Bref délai - Point de départ

- Art. 1648 Code civil

C.09.0093.F

25 januari 2010

AC nr. 57

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking - Schenking van geld - Schenking-aankoop - Aankoop van een onroerend goed door de begiftigde - Voorwerp van de schenking - Hypotheek door de begiftigde gevestigd op het onroerend goed

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking onder de levenden - Schenking van geld - Schenking-aankoop - Aankoop van een onroerend goed door de begiftigde - Voorwerp van de schenking

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation - Donation de deniers - Donation-achat - Acquisition d'un immeuble par le donataire - Objet de la donation - Hypothèque consentie par le donataire sur l'immeuble

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation entre vifs - Donation de deniers - Donation-achat - Acquisition d'un immeuble par le donataire - Objet de la donation

Wanneer de begiftigde een hypotheek gevestigd heeft op een onroerend goed als waarborg voor de afbetaling, door de schenker, van een lening die deze heeft aangegaan om het door de begiftigde aangekochte goed te financieren, heeft die omstandigheid, die geen weerslag heeft op het bedrag waarvan de schenker zich heeft ontdaan, niet tot gevolg dat de schenking moet worden geraamd op grond van de waarde die het onroerend goed heeft verkregen (1). (1) Zie concl. O.M.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking - Schenking van geld - Schenking-aankoop - Aankoop van een onroerend goed door de begiftigde - Voorwerp van de schenking - Hypotheek door de begiftigde gevestigd op het onroerend goed

- Art. 894 Burgerlijk Wetboek

Wanneer een persoon in eigen naam onroerende goederen aankoopt met geld dat hem door een andere persoon om niet is gegeven of met door laatstgenoemde afbetaalde leningen, hebben die giften uitsluitend dat geld of die afbetaalde bedragen en geenszins de onroerende goederen zelf tot voorwerp (1). (1) Zie concl. O.M

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking onder de levenden - Schenking van geld - Schenking-aankoop - Aankoop van een onroerend goed door de begiftigde - Voorwerp van de schenking

- Art. 894 Burgerlijk Wetboek

Lorsque, pour garantir le remboursement par le donateur d'un emprunt qu'il a contracté pour financer l'achat de l'immeuble acquis par le donataire, ce dernier a constitué une hypothèque sur ce bien, cette circonstance, qui est sans incidence sur le montant des espèces dont le donateur s'est dépouillé, n'a pas pour effet que la donation devrait être évaluée par référence à la valeur acquise par l'immeuble (1). (1) Voir conclusions écrites du ministère public.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation - Donation de deniers - Donation-achat - Acquisition d'un immeuble par le donataire - Objet de la donation - Hypothèque consentie par le donataire sur l'immeuble

- Art. 894 Code civil

Si les immeubles ont été acquis par une personne en son propre nom au moyen de fonds remis à titre gratuit à cette personne par une autre ou au moyen d'emprunts remboursés par celle-ci, les libéralités ainsi consenties ont pour objet exclusivement ces deniers ou ces montants remboursés et non point les immeubles eux-mêmes (1). (1) Voir conclusions écrites du ministère public.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation entre vifs - Donation de deniers - Donation-achat - Acquisition d'un immeuble par le donataire - Objet de la donation

- Art. 894 Code civil

C.09.0095.N

6 mei 2010

AC nr. 318

In beginsel is de deelgenoot die alleen het onverdeeld goed heeft gebruikt en het exclusief genot ervan heeft gehad een vergoeding verschuldigd aan de andere deelgenoten in verhouding tot hun aandeel in de opbrengstwaarde van dit goed (1). (1) Cass., 4 mei 2001, AR C.97.0430.N, AC, 2001, nr. 254, E.J. 2001/8, 122, noot S. MOSSELMANS, "De principiële vergoedingsverplichting voor het exclusieve gebruik van een onverdeeld goed (woonstvergoeding) en het declaratief karakter van de uiteindelijke verdeling"; K. VERSTAETE, "Beëindiging buitenhuwelijkse samenwoning, Kroniek 2005-2007", NjW, 2008, (566), 582, nr. 47; Y.H. LELEU, Droit des personnes et des familles, Brussel, Larcier, 2005, 336, nr. 385; J. BEERNAERT, "'Capita selecta' en matière d'indemnité d'occupation", noot bij Rb. Brussel, 12 februari 2002, Div. Act., 2002, 60-61, nr. 1.

ONVERDEELDHEID - Deelgenoot - Exclusief gebruik en genot - Verplichting - Omvang

- Art. 577-2, § 3 Burgerlijk Wetboek

En principe, l'indivisaire, ayant utilisé seul le bien en indivis et ayant bénéficié de la jouissance exclusive de ce bien, est tenu de payer aux autres indivisaires une indemnité équivalente à leur part dans la valeur de rapport du bien (1). (1) Cass., 4 mai 2001, RG C.97.0430.N, Pas., 2001, n° 254, E.J. 2001/8, 122 et la note signée S. MOSSELMANS, "De principiële vergoedingsverplichting voor het exclusieve gebruik van een onverdeeld goed (woonstvergoeding) en het declaratief karakter van de uiteindelijke verdeling"; K. VERSTAETE, "Beëindiging buitenhuwelijkse samenwoning, Kroniek 2005-2007", NjW, 2008, (566), 582, n° 47; Y.H.LELEU, Droit des personnes et des familles, Bruxelles, Larcier, 2005, 336, n° 385; J. BEERNAERT, "'Capita Selecta' en matière d'indemnité d'occupation", note sous Trib. Bruxelles, 12 février 2002, Div. Act., 2002, 60-61, n° 1.

INDIVISION - Indivisaire - Usage et jouissance exclusifs - Obligation - Etendue

- Art. 577-2, § 3 Code civil

Conclusie van advocaat-generaal THUIS.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter

Het toetsingsrecht van de rechter aan wie gevraagd wordt een btw-boete te toetsen die een repressief karakter heeft, houdt niet in dat de rechter op grond van een subjectieve appreciatie van wat hij redelijk acht, om loutere redenen van opportuniteit en tegen wettelijke regels in, boeten kan kwijtschelden of verminderen; de rechter die in zijn beoordeling expliciet wijst op het feit dat de belastingplichtige de btw wetens en willens niet heeft gefactureerd en doorgestort, vaststelt dat de afgevaardigd bestuurder strafrechtelijk werd veroordeeld en dat in de omstandigheden zoals deze blijken uit een proces-verbaal en de gevoerde onderhandelingen, het opleggen van een geldboete van 20 percent verantwoord is, en vervolgens de opgelegde geldboete van 200 procent van de ontdoken belasting vermindert om de enkele reden dat die boete onevenredig is, geeft niet aan waarin de onevenredigheid zou bestaan, laat na te onderzoeken in welke mate het bestuur zelf gebonden was door een sanctie en preciseert niet op welke gronden het bestuur van de vaste schalen had moeten afwijken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter
- Artt. 70, § 1, en 84 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde
- Art. 1, laatste lid KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.

Conclusions de l'avocat général THUIS.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge

Le droit de contrôle du juge auquel il est demandé de contrôler une amende T.V.A. ayant un caractère répressif n'implique pas que le juge puisse liquider ou réduire des amendes sur la base d'une appréciation subjective de ce qu'il juge raisonnable, pour de simples motifs d'opportunité et à l'encontre des règles légales; le juge qui relève explicitement dans son appréciation le fait que le redevable n'a pas facturé et reversé la T.V.A. sciemment et volontairement, constate que l'administrateur délégué a fait l'objet d'une condamnation pénale et que, dans les circonstances telles qu'elles ressortent d'un procès-verbal et des négociations menées, il est justifié d'infliger une amende de 20 pour cent, et réduit ensuite l'amende infligée de 200 pour cent de la taxe éludée au seul motif que cette amende est disproportionnée, n'indique pas en quoi consisterait la disproportion, omet d'examiner dans quelle mesure l'administration était elle-même liée par une sanction et ne précise pas pour quels motifs l'administration aurait dû déroger à des barèmes fixes (1). (1) Voir les concl. du M.P. publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge
- Art. 70, § 1er, et 84 Code de la taxe sur la valeur ajoutée
- Art. 1er, dernier al. A.R. n° 41 du 30 janvier 1987

De door de verzekeraar aan de strafrechter overgelegde schriftelijke conclusie, waarvan niet wordt betwist dat die aan de benadeelde, die de verzekeraar in het geding betrok, werd medegedeeld en waaruit blijkt dat de verzekeraar weigert tot de vergoeding van de benadeelde over te gaan, kan gelden als kennisgeving van die weigering, die de stuiting van de verjaring van de vordering die voortvloeit uit het eigen recht dat de benadeelde heeft tegen de aansprakelijkheidsverzekeraar, beëindigt.

VERZEKERING - Landverzekering - Aansprakelijkheidsverzekering - Benadeelde - Eigen recht tegen de aansprakelijkheidsverzekeraar - Vordering - Verjaring - Stuiting - Einde - Verzekeraar - Weigering tot

Les conclusions écrites transmises par l'assureur au juge pénal, dont il n'est pas contesté qu'elles ont été communiquées au préjudicié qui a mis en cause l'assureur et dont il ressort que l'assureur refuse d'indemniser le préjudicié, peut valoir notification de ce refus qui met fin à l'interruption de la prescription de la demande qui découle du droit propre dont dispose le préjudicié contre l'assureur de la responsabilité.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Assurance de la responsabilité - Personne lésée - Droit propre contre l'assureur de la responsabilité - Demande - Prescription - Interruption - Fin -

vergoeding - Kennisgeving - Begrip - Schriftelijke conclusie voor de strafrechter

- Artt. 34, § 2, 35, § 4, en 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

De voor de strafrechter ingestelde burgerlijke vordering is een accessorium van de strafvordering (1). (1) Zie Cass., 4 juni 1996, AR P.95.0066.N, AC, 1996, nr. 206.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Ingesteld voor de strafrechter - Aard

- Art. 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

RECHTBANKEN - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Ingesteld voor de strafrechter - Aard

- Art. 4 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

Hoewel de wettelijke bepaling die voorziet dat de stuiting van de verjaring voor niet bestaande wordt gehouden indien de eis wordt afgewezen, geen onderscheid maakt naar gelang de gronden waarop de afwijzing gebeurt, dient de rechter de draagwijdte na te gaan van de beslissing die de eis heeft afgewezen door de werkelijke gedachte te bepalen van de rechter die ze heeft uitgesproken; hij dient aldus na te gaan of de rechter de eis definitief heeft willen afwijzen, dan wel te kennen heeft gegeven dat het de afgewezen eiser vrijstond in een later stadium en onder bepaalde omstandigheden dezelfde eis opnieuw voor te brengen (1). (1) Zie Cass., 23 mei 1969, AC, 1969, 936.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Verjaring - Burgerlijke zaken - Stuiting - Einde - Afwijzing van de eis - Begrip - Opdracht van de rechter

- Artt. 2244 en 2247 Burgerlijk Wetboek

VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Einde - Afwijzing van de eis - Begrip - Opdracht van de rechter

- Artt. 2244 en 2247 Burgerlijk Wetboek

Wanneer de strafrechter de burgerlijke vordering afwijst op grond dat aan de beklaagde ten laste gelegde feiten niet bewezen zijn of nog bij gebrek aan oorzakelijk verband tussen de bewezen bevonden feiten en de door de burgerlijke partij geleden schade, dan wijst hij de op het bestaan van een misdrijf gesteunde vordering van de burgerlijke partij definitief af; de omstandigheid dat de afgewezen burgerlijke partij alsdan de mogelijkheid behoudt voor de burgerlijke rechter vergoeding te vorderen voor de door haar geleden schade op grond van een eventuele andere door de vrijgesproken beklaagde begane fout die geen misdrijf uitmaakt, doet hieraan geen afbreuk (1). (1) Zie noot E.K. onder Cass., 25 mei 1973, AC, 1973, 937.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Afwijzing door de strafrechter -

Assureur - Refus d'indemniser - Notification - Notion - Conclusions écrites devant le juge pénal

- Art. 34, § 2, 35, § 4, et 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

L'action civile introduite devant le juge pénal constitue un accessoire de l'action publique (1). (1) Voir Cass., 4 juin 1996, RG P.95.0066.N, Pas., 1996, n° 206.

ACTION CIVILE - Introduite devant le juge pénal - Nature

- Art. 4 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action civile - Introduite devant le juge pénal - Nature

- Art. 4 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

Si la disposition légale qui prévoit que l'interruption de la prescription est regardée comme non avenue lorsque la demande est rejetée ne distingue pas suivant les motifs qui fondent ce rejet, le juge est néanmoins tenu d'examiner la portée de la décision qui a rejeté la demande en déterminant la pensée réelle du juge qui l'a rendue; il doit, ainsi, examiner si le juge a entendu rejeter définitivement la demande, ou a fait savoir que le demandeur débouté pourrait présenter à nouveau la même demande ultérieurement dans des circonstances déterminées (1). (1) Voir Cass., 23 mai 1969, Bull. et Pas., 1969, 872.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Prescription - Matière civile - Interruption - Fin - Rejet de la demande - Notion - Mission du juge

- Art. 2244 et 2247 Code civil

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Fin - Rejet de la demande - Notion - Mission du juge

- Art. 2244 et 2247 Code civil

Lorsque le juge pénal rejette l'action civile au motif que les faits mis à charge du prévenu ne sont pas prouvés ou à défaut de lien causal entre les faits prouvés et le dommage subi par la partie civile, il rejette définitivement la demande de la partie civile fondée sur l'existence de l'infraction; la circonstance que la partie civile déboutée conserve la possibilité de demander réparation devant le juge civil du dommage qu'elle a subi sur la base d'une éventuelle autre faute du prévenu acquitté qui ne constitue pas une infraction n'y porte pas atteinte (1). (1) Voir note E.K. sous Cass., 25 mai 1973, Bull. et Pas., 1973, 895.

ACTION CIVILE - Rejet par le juge pénal - Notion - Portée - Faits non

Begrip - Draagwijdte - Feiten niet bewezen - Feiten bewezen - Geen oorzakelijk verband tussen feiten en schade

RECHTBANKEN - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Afwijzing door de strafrechter - Begrip - Draagwijdte - Feiten niet bewezen - Feiten bewezen - Geen oorzakelijk verband tussen feiten en schade

prouvés - Faits prouvés - Pas de lien causal entre les faits et le dommage

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action civile - Rejet par le juge pénal - Notion - Portée - Faits non prouvés - Faits prouvés - Pas de lien causal entre les faits et le dommage

C.09.0109.N

11 maart 2010

AC nr. 170

Bij het vaststellen van de provisionele uitkering tot onderhoud die tijdens het echtscheidingsgeding verschuldigd is, moet de rechter rekening houden met de inkomsten waarover de schuldeiser en de schuldenaar werkelijk kunnen beschikken na het betalen van de lasten die hen door de fiscale en sociale wetten worden opgelegd (1). (1) Cass., 16 jan. 2009, AR C.07.0525.N, niet gepubliceerd; zie ook Cass., 11 juni 1987, AR 7768, AC, 1986-87, nr 618.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Algemeen - Gevolgen t.a.v. de goederen - Provisionele uitkering tot onderhoud - Vaststelling - Artt. 301, 306, 307 en 307bis Gerechtelijk Wetboek
LEVENSONDERHOUD - Echtscheidingsprocedure - Provisionele uitkering tot onderhoud - Vaststelling - Artt. 301, 306, 307 en 307bis Gerechtelijk Wetboek

Pour fixer la provision alimentaire due pendant l'instance en divorce, le juge doit tenir compte des revenus dont le créancier et le débiteur peuvent effectivement disposer après le paiement des charges imposées par les lois fiscales et sociales (1). (1) Cass., 16 janvier 2009, RG C.07.0525.N, non publié; voir également Cass., 11 juin 1987, RG 7768, Pas., 1987, n° 618.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Généralités - Effets quant aux biens - Provision alimentaire - Constatation - Art. 301, 306, 307 et 307bis Code judiciaire
ALIMENTS - Procédure en divorce - Provision alimentaire - Fixation - Art. 301, 306, 307 et 307bis Code judiciaire

C.09.0113.N

21 juni 2010

AC nr. 442

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE - Administratieve fase - Verwezenlijking plan - Onteigeningsplan dat tegelijk met het plan van aanleg wordt opgemaakt - Procedure - Verlenen van onteigeningsmachtiging - Bevoegde minister
STEDENBOUW - Ruimtelijke ordening - Plan van aanleg - Onteigening ten algemene nutte - Administratieve fase - Verwezenlijking plan - Onteigeningsplan dat tegelijk met het plan van aanleg wordt opgemaakt - Procedure - Verlenen van onteigeningsmachtiging - Bevoegde minister

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

EXPROPRIATION POUR CAUSE D'UTILITE PUBLIQUE - Phase administrative - Réalisation du plan - Plan d'expropriation établi simultanément avec le plan d'aménagement - Procédure - Octroi du permis d'expropriation - Ministre compétent
URBANISME - Aménagement du territoire. plan d'aménagement - Expropriation pour cause d'utilité publique - Phase administrative - Réalisation du plan - Plan d'expropriation établi simultanément avec le plan d'aménagement - Procédure - Octroi du permis d'expropriation - Ministre compétent

Uit de artikelen 3, §6, 5° en 11, eerste lid van het Delegatiebesluit en de artikelen 70, §2, eerste lid en 196bis van het Stedenbouwdecreet 1999 volgt dat het artikel 70, §2, eerste lid van het Stedenbouwdecreet 1999 juncto het artikel 196bis, eerste lid van dit decreet, voorzien in een uitzondering in de zin van artikel 11 van het Delegatiebesluit op de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheden en dat, ingeval het onteigeningsplan tegelijk met het plan van aanleg wordt opgemaakt, de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, bevoegd voor het goedkeuren van het plan van aanleg, ook de bevoegdheid heeft het onteigeningsplan goed te keuren en de daarmee verbonden bevoegdheid tot het verlenen van de onteigeningsmachtiging (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE - Administratieve fase - Verwezenlijking plan - Onteigeningsplan dat tegelijk met het plan van aanleg wordt opgemaakt - Procedure - Verlenen van onteigeningsmachtiging - Bevoegde minister

- Artt. 3, § 6, 5° en 11, eerste lid B.VI.Reg. 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering

- Artt. 70, § 2, eerste lid en 196bis Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

STEDENBOUW - Ruimtelijke ordening - Plan van aanleg - Onteigening ten algemene nutte - Administratieve fase - Verwezenlijking plan - Onteigeningsplan dat tegelijk met het plan van aanleg wordt opgemaakt - Procedure - Verlenen van onteigeningsmachtiging - Bevoegde minister

- Artt. 3, § 6, 5° en 11, eerste lid B.VI.Reg. 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering

- Artt. 70, § 2, eerste lid en 196bis Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

Il suit des articles 3, §6, 5°, 11, alinéa 1er, de l'arrêté du Gouvernement flamand du 27 juillet 2004 fixant les attributions des membres du Gouvernement flamand, 70, §2, alinéa 1er, et 196bis du décret du Parlement flamand du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire que l'article 70, §2, alinéa 1er, du décret précité, lu conjointement avec l'article 196bis, alinéa 1er, du même décret, instaure une exception à la compétence du ministre flamand des Affaires intérieures au sens de l'article 11 de l'arrêté précité et que, lorsque le plan d'expropriation est établi simultanément avec le plan d'aménagement, il appartient également au ministre flamand des Finances et du Budget et de l'Aménagement du territoire, qui est compétent en matière d'approbation du plan d'aménagement, d'approuver le plan d'expropriation et d'accorder le permis d'expropriation en découlant (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

EXPROPRIATION POUR CAUSE D'UTILITE PUBLIQUE - Phase administrative - Réalisation du plan - Plan d'expropriation établi simultanément avec le plan d'aménagement - Procédure - Octroi du permis d'expropriation - Ministre compétent

- Art. 3, § 6, 5° et 11, al. 1er A. Gouv. fl. du 27 juillet 2004

- Art. 70, § 2, al. 1er et 196bis Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

URBANISME - Aménagement du territoire. plan d'aménagement - Expropriation pour cause d'utilité publique - Phase administrative - Réalisation du plan - Plan d'expropriation établi simultanément avec le plan d'aménagement - Procédure - Octroi du permis d'expropriation - Ministre compétent

- Art. 3, § 6, 5° et 11, al. 1er A. Gouv. fl. du 27 juillet 2004

- Art. 70, § 2, al. 1er et 196bis Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

C.09.0117.N

25 maart 2010

AC nr. 217

De huurder is in de regel aansprakelijk voor brand; als de brand ontstaat door het gebruik dat hij van het gehuurde goed maakt, kan de huurder zich niet aan zijn aansprakelijkheid onttrekken door aan te tonen dat de brand te wijten is aan een gebrekkig deel van het verhuurde goed dat door hem in die staat is aanvaard en waarvan hij gebruik heeft gemaakt.

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Verplichtingen van partijen - Huurder - Verhuurd goed - Gebruik - Aansprakelijkheid - Brand - Gebrek - Aanvaarding

- Art. 1733 Burgerlijk Wetboek

En principe, le preneur répond de l'incendie; si l'incendie naît de l'usage qu'il fait de la chose louée, le preneur ne peut pas se soustraire à sa responsabilité établissant que l'incendie est dû à une partie vicieuse de la chose louée qu'il a acceptée dans l'état où elle se trouve et dont il a fait usage.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Obligations entre parties - Preneur - Chose louée - Usage - Responsabilité - Incendie - Vice - Acceptation

- Art. 1733 Code civil

De huurder is in de regel aansprakelijk voor het gebruik dat hij maakt van het gehuurde goed ook al vertoont dit goed een gebrek dat door hem is aanvaard.

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Verplichtingen van partijen - Huurder - Verhuurd goed - Gebruik - Aansprakelijkheid - Gebrek - Aanvaarding

- Artt. 1731, § 2, 1732 en 1735 Burgerlijk Wetboek

De omstandigheid dat het verhuurde goed bij de totstandkoming van de huur een gebrek vertoont dat door de huurder is aanvaard, ontslaat hem niet van zijn teruggaveplicht, noch van zijn aansprakelijkheid voor de beschadigingen of verliezen die tijdens de huurtijd zijn ontstaan.

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Verplichtingen van partijen - Huurder - Verhuurd goed - Zichtbaar gebrek - Aanvaarding - Gevolg - Teruggaveplicht - Beschadigingen of verliezen - Aansprakelijkheid

- Artt. 1731, § 2, 1732 en 1735 Burgerlijk Wetboek

Het eigen recht dat de benadeelde heeft tegen de verzekeraar kan ook worden uitgeoefend door degene die in de rechten van de benadeelde is gesubrogeerd.

VERZEKERING - Landverzekering - Verzekerde - Eigen recht tegen de verzekeraar - Subrogatie

- Art. 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

Indien het verhuurde goed bij de totstandkoming van de huur een gebrek vertoont dat duidelijk zichtbaar is en de huurder zich ervan rekenschap heeft kunnen en moeten geven, is de verhuurder ontslagen van zijn vrijwaringsplicht; de huurder wordt in die omstandigheden geacht het gehuurde goed te hebben aanvaard in de staat waarin het zich bevindt (1). (1) Zie Cass., 4 feb. 1960, A.C., 1960, 507.

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Verplichtingen van partijen - Verhuurder - Verhuurd goed - Zichtbaar gebrek - Gekend door de huurder - Gevolg - Vrijwaringplicht

- Artt. 1719, 2°, 1720 en 1721 Burgerlijk Wetboek

En principe, le preneur répond de l'usage qu'il fait de la chose louée, même si elle présente un vice qu'il a accepté.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Obligations entre parties - Preneur - Chose louée - Usage - Responsabilité - Vice - Acceptation

- Art. 1731, § 2, 1732 et 1735 Code civil

La circonstance que, lors de la réalisation du bail, la chose louée présente un vice que le preneur a accepté, ne le dispense pas de son obligation de restitution, ni de sa responsabilité des dégradations ou des pertes nées lors de sa jouissance du bail.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Obligations entre parties - Preneur - Chose louée - Vice apparent - Acceptation - Conséquence - Obligation de restitution - Dégradations ou pertes - Responsabilité

- Art. 1731, § 2, 1732 et 1735 Code civil

Le droit propre de la personne lésée à l'égard de l'assureur peut être exercé également par la personne subrogée dans les droits de la personne lésée.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Preneur d'assurance - Droit propre contre l'assureur - Subrogation

- Art. 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

Lorsque, lors de la réalisation du bail, la chose louée présente un vice clairement apparent et que le preneur a eu la possibilité et l'obligation de le connaître, le bailleur est dispensé de son obligation de garantie; dans ces circonstances, le preneur est présumé avoir reçu la chose louée dans le même état que celui où elle se trouve.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Obligations entre parties - Bailleur - Chose louée - Vice apparent - Connue par le preneur - Conséquence - Obligation de garantie

- Art. 1719, 2°, 1720 et 1721 Code civil

C.09.0118.F

19 februari 2010

AC nr. 114

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Kort geding

KORT GEDING - Cassatie - Bevoegdheid van het Hof van Cassatie

RECHTSMISBRUIK - Begrip - Proceashandeling

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Référé

REFERE - Cassation - Compétence de la Cour de cassation

ABUS DE DROIT - Notion - Acte de procédure

Het behoort niet tot de bevoegdheid van het Hof van Cassatie om op het ogenblik van zijn uitspraak na te gaan of de voorwaarde van de dringende noodzakelijkheid inzake kort geding nog bestaat; de omstandigheid dat de door de rechter in kort geding bevolen voorlopige maatregelen uitgevoerd zijn of dat de geldigheidsdatum ervan verstreken is alvorens het cassatieberoep werd ingesteld, heeft niet tot gevolg dat het niet-ontvankelijk wordt wegens gebrek aan voorwerp (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Kort geding

- Art. 147, tweede lid Grondwet 1994

KORT GEDING - Cassatie - Bevoegdheid van het Hof van Cassatie

- Art. 147, tweede lid Grondwet 1994

Wanneer een proceshandeling uitsluitend ertoe strekt de belangen van de tegenpartijen te schaden, meer bepaald door de uitoefening van een rechtsmiddel door laatstgenoemden moeilijker, langzamer of duurder te maken, levert zij een rechtsmisbruik op (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

RECHTSMISBRUIK - Begrip - Proceshandeling

Il n'est pas au pouvoir de la Cour de cassation de vérifier si la condition d'urgence en matière de référé subsiste au moment où elle statue; la circonstance que les mesures provisoires ordonnées par le juge des référés ont été exécutées ou que leur date de validité est expirée avant l'introduction du pourvoi en cassation ne rend pas celui-ci irrecevable pour défaut d'objet (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Référé

- Art. 147, al. 2 Constitution 1994

REFERE - Cassation - Compétence de la Cour de cassation

- Art. 147, al. 2 Constitution 1994

Lorsqu'il n'a d'autre but que de nuire aux intérêts des parties adverses, notamment de rendre l'exercice d'une voie de recours par celles-ci plus difficile, plus lent ou plus onéreux, un acte de procédure est constitutif d'abus de droit (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ABUS DE DROIT - Notion - Acte de procédure

C.09.0123.N

1 april 2010

AC nr. 241

De verplichting om zich in geval van achtereenvolgende onteigeningen voor de waardebepaling van het geheel van de te onteigen goederen te plaatsen op de datum van het eerste onteigeningsbesluit, geldt van zodra de opeenvolgende onteigeningen de verwezenlijking van een zelfde doel beogen (1). (1) Zie Cass., 6 jan. 1995, AR C.93.0075.N, AC, 1995, nr. 12.

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE - Waardebepaling - Opeenvolgende onteigeningen - Tijdstip - Gelding

- Art. 2 Wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemenen nutte

- Art. 72, § 2 Stedenbouwdereet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

L'obligation, en cas d'expropriations décrétées successivement, de se placer pour déterminer la valeur de l'ensemble des biens expropriés, à la date du premier arrêté d'expropriation, vaut dès que les expropriations successives visent la réalisation d'un même but (1). (1) Voir Cass., 6 janvier 1995, RG C.93.0075.N, Pas., 1995, n° 12.

EXPROPRIATION POUR CAUSE D'UTILITE PUBLIQUE - Détermination de la valeur - Expropriations décrétées successivement - Moment - Validité

- Art. 2 L. du 26 juillet 1962 relative à la procédure d'extrême urgence en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique

- Art. 72, § 2 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

C.09.0125.N

3 juni 2010

AC nr. 392

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Kinderen - Levensonderhoud - Afwezigheid van respect voor de ouder - Gevolg - Aard van het recht

LEVENSONDERHOUD - Ouders t.o.v. kinderen - Afwezigheid van respect voor de ouder - Gevolg - Aard van het recht

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Enfants - Aliments - Défaut de respect pour le parent - Effet - Nature du droit

ALIMENTS - Parents envers enfants - Défaut de respect pour le parent - Effet - Nature du droit

De afwezigheid van respect dat een kind aan zijn ouders verplicht is, vormt geen uitsluitinggrond voor het recht op onderhoudsbijdrage van dat kind, recht dat van openbare orde is (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Kinderen - Levensonderhoud - Afwezigheid van respect voor de ouder - Gevolg - Aard van het recht

- Artt. 203, § 1 en 371 Burgerlijk Wetboek

LEVENSONDERHOUD - Ouders t.o.v. kinderen - Afwezigheid van respect voor de ouder - Gevolg - Aard van het recht

- Artt. 203, § 1 en 371 Burgerlijk Wetboek

Le défaut du respect que doit l'enfant à ses parents, ne constitue pas une cause d'exclusion pour le droit à l'aliment de cet enfant, droit qui est d'ordre public (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Enfants - Aliments - Défait de respect pour le parent - Effet - Nature du droit

- Art. 203, § 1er et 371 Code civil

ALIMENTS - Parents envers enfants - Défait de respect pour le parent - Effet - Nature du droit

- Art. 203, § 1er et 371 Code civil

C.09.0131.N

1 april 2010

AC nr. 242

Aan de regel dat de te verwijzen vordering tot dezelfde aanleg dient te behoren als de vordering waarmee ze desgevallend zal worden gevoegd, wordt geen afbreuk gedaan door de loutere beslissing van de appelinstantie die de beslissing omtrent de samenhang hervormt (1). (1) Zie Cass., 11 feb. 2000, AR C.98.0463.F, AC, 2000, nr. 109.

SAMENHANG - Burgerlijke zaken - Vorderingen hangende voor rechtscolleges van verschillende rang - Beslissing van de appelinstantie omtrent de samenhang

- Artt. 30, 562, 2° tot 5°, en 566 Gerechtelijk Wetboek

VORDERING IN RECHTE - Burgerlijke zaken - Vorderingen hangende voor rechtscolleges van verschillende rang - Beslissing van de appelinstantie omtrent de samenhang

- Artt. 30, 562, 2° tot 5°, en 566 Gerechtelijk Wetboek

Il n'est pas dérogé à la règle selon laquelle la demande à renvoyer doit relever de la même instance que la demande avec laquelle elle sera jointe, le cas échéant, par la simple décision de l'instance d'appel qui réforme la décision relative à la connexité (1). (1) Voir Cass., 11 février 2000, RG C.98.0463.N, Pas., 2000, n° 109.

CONNEXITE - Matière civile - Demandes pendantes devant des juridictions de rang différent - Décision de l'instance d'appel quant à la connexité

- Art. 30, 562, 2° à 5°, et 566 Code judiciaire

DEMANDE EN JUSTICE - Matière civile - Demandes pendantes devant des juridictions de rang différent - Décision de l'instance d'appel quant à la connexité

- Art. 30, 562, 2° à 5°, et 566 Code judiciaire

C.09.0136.N

18 maart 2010

AC nr. 198

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS AKKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Faillissement van de aannemer - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS AKKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Onbeschikbaarheid van de goederen - Tijdstip

HUUR VAN DIENSTEN - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer - Faillissement van de aannemer

HUUR VAN DIENSTEN - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer - Gevolg - Onbeschikbaarheid - Ontstaan

De onbeschikbaarheid van de goederen van de gefailleerde treedt in vanaf het uur nul van de dag van het vonnis van faillietverklaring (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS AKKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Onbeschikbaarheid van de goederen - Tijdstip

- Art. 16, eerste lid Wet 8 aug. 1997

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Faillite de l'entrepreneur - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Indisponibilité des biens - Moment

LOUAGE D'INDUSTRIE - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage - Faillite de l'entrepreneur

LOUAGE D'INDUSTRIE - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage - Conséquence - Indisponibilité - Naissance

L'indisponibilité des biens d'un failli prend cours à compter de l'heure zéro du jour du jugement déclaratif de la faillite (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Indisponibilité des biens - Moment

- Art. 16, al. 1er L. du 8 août 1997 sur les faillites

De rechtstreekse vordering van de onderaannemer tegen de bouwheer kan niet meer worden ingesteld na het faillissement van de aannemer, aangezien deze vordering enkel kan worden ingesteld wanneer de schuldvordering van de aannemer op de bouwheer nog beschikbaar is in het vermogen van de aannemer (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS AKKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Faillissement van de aannemer - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer - Art. 1798, eerste lid Burgerlijk Wetboek
HUUR VAN DIENSTEN - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer - Faillissement van de aannemer - Art. 1798, eerste lid Burgerlijk Wetboek

De uitoefening van de rechtstreekse vordering van de onderaannemer tegen de bouwheer heeft, zoals een beslag onder derden, tot gevolg dat de vordering van de aannemer op de bouwheer onbeschikbaar wordt; deze onbeschikbaarheid ontstaat slechts wanneer de bouwheer van de uitoefening van de rechtstreekse vordering kennis heeft gekregen of redelijkerwijs kennis heeft kunnen nemen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

HUUR VAN DIENSTEN - Aannemingsovereenkomst - Onderaannemer - Rechtstreekse vordering tegen de bouwheer - Gevolg - Onbeschikbaarheid - Ontstaan - Art. 1798, eerste lid Burgerlijk Wetboek

L'action directe dirigée par le sous-traitant contre le maître de l'ouvrage ne peut plus être introduite après la faillite de l'entrepreneur, dès lors que cette action ne peut être exercée que lorsque la créance de l'entrepreneur sur le maître de l'ouvrage est encore disponible dans le patrimoine de l'entrepreneur (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Faillite de l'entrepreneur - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage - Art. 1798, al. 1er Code civil
LOUAGE D'INDUSTRIE - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage - Faillite de l'entrepreneur - Art. 1798, al. 1er Code civil

L'exercice de l'action directe du sous-traitant contre le maître de l'ouvrage a pour conséquence, tout comme une saisie-arrêt, que l'action exercée par l'entrepreneur contre le maître de l'ouvrage devient indisponible; cette indisponibilité ne naît que lorsque le maître de l'ouvrage a eu connaissance de l'exercice de l'action directe ou qu'il a pu raisonnablement en avoir connaissance (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

LOUAGE D'INDUSTRIE - Contrat d'entreprise - Sous-traitant - Action directe contre le maître de l'ouvrage - Conséquence - Indisponibilité - Naissance - Art. 1798, al. 1er Code civil

C.09.0138.F

15 januari 2010

AC nr. 41

De beslissing dat een geneesheer aanvaard had een resultaatsverbintenis aan te gaan, is wettig als zij is afgeleid uit de impliciete wil van de partijen en erop wijst dat die geneesheer, voordat hij die ingreep verrichtte, had toegegeven dat hijzelf nog geen enkele mislukking had meegemaakt en er geen enkele kende en niet betwistte dat hij nooit enige andere vorm van anticonceptie tijdens de postoperatieve periode had aangeprezen, daar de gebruikte methode efficiënt was en de vakliteratuur gewag maakte van weinig mislukkingen (1). (1) Zie Cass., 18 mei 1990, AR 6519, AC, 1990, nr 549.

VERBINTENIS - Resultaat- of inspanningsverbintenis - Geneesheer - Resultaatsverbintenis - Bedoeling van de partijen - Impliciete wil - Onderzoek - Criteria - Wettigheid - Art. 1134 Burgerlijk Wetboek
ARTS - Resultaat- of inspanningsverbintenis - Resultaatsverbintenis - Bedoeling van de partijen - Impliciete wil - Onderzoek - Criteria - Wettigheid - Art. 1134 Burgerlijk Wetboek

Est légale la décision qu'un médecin avait accepté de contracter une obligation de résultat, déduite de la volonté implicite des parties en relevant que ce médecin, avant l'intervention pratiquée, avait admis n'avoir personnellement éprouvé ni eu connaissance d'échecs et ne contestait pas n'avoir préconisé aucune autre forme de contraception pendant la période post-opératoire, eu égard au caractère efficace de la méthode utilisée et au faible taux d'échecs renseigné par la littérature spécialisée (1). (1) Voir Cass., 18 mai 1990, RG 6519, Pas., 1990, n° 549.

OBLIGATION - Obligation de résultat ou de moyen - Médecin - Obligation de résultat - Intention des parties - Volonté implicite - Recherche - Critères - Légalité - Art. 1134 Code civil
MEDECIN; VOIR AUSSI: 163/03 ART DE GUERIR - Obligation de résultat ou de moyen - Obligation de résultat - Intention des parties - Volonté implicite - Recherche - Critères - Légalité - Art. 1134 Code civil

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Ten onrechte in hoger beroep gewezen beslissing tot verwijzing naar de eerste rechter - Vernietiging van de verwijzingsbeslissing - Uitbreiding van de vernietiging tot de beslissing over de kosten van hoger beroep

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutive werking - Wijziging van het beroepen vonnis - Gedeeltelijke bevestiging van de door de eerste rechter bevolen onderzoeksmaatregel - Gevolg

VERWIJZING NA CASSATIE - Burgerlijke zaken - Ten onrechte in hoger beroep gewezen beslissing tot verwijzing naar de eerste rechter - Vernietiging van de verwijzingsbeslissing - Niet beperkte vernietiging - Gevolg

Het arrest, dat de zaak naar de eerste rechter verwijst maar zich niet ertoe beperkt een door die rechter bevolen onderzoeksmaatregel gedeeltelijk of geheel te bevestigen, schendt artikel 1068, tweede lid, Ger. W. (1). (1) Zie concl. O.M.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Gevolgen - bevoegdheid van de rechter - Devolutive kracht - Wijziging van het beroepen vonnis - Gedeeltelijke bevestiging van de door de eerste rechter bevolen onderzoeksmaatregel - Gevolg

- Art. 1068, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

Vernietiging van de beslissing die de zaak naar de eerste rechter verwijst, strekt zich uit tot de beslissing van het arrest over de kosten van het hoger beroep, die het gevolg daarvan is (1). (1) Zie concl. O.M.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Ten onrechte in hoger beroep gewezen beslissing tot verwijzing naar de eerste rechter - Vernietiging van de verwijzingsbeslissing - Uitbreiding van de vernietiging tot de beslissing over de kosten van hoger beroep

Wanneer de vernietiging niet beperkt is tot de beslissing tot verwijzing naar de eerste rechter, moet de zaak verwezen worden naar een ander hof van beroep (1). (1) Zie concl. O.M.

VERWIJZING NA CASSATIE - Burgerlijke zaken - Ten onrechte in hoger beroep gewezen beslissing tot verwijzing naar de eerste rechter - Vernietiging van de verwijzingsbeslissing - Niet beperkte vernietiging - Gevolg

- Art. 1110, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

CASSATION - Etendue - Matière civile - Décision de renvoi devant le premier juge rendue à tort en degré d'appel - Cassation de la décision de renvoi - Extension de la cassation à la décision statuant sur les dépens d'appel

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Réformation du jugement en appel - Confirmation partielle de la mesure d'instruction ordonnée par le premier juge - Conséquence

RENVOI APRES CASSATION - Matière civile - Décision de renvoi devant le premier juge rendue à tort en degré d'appel - Cassation de la décision de renvoi - Cassation non limitée - Conséquence

En renvoyant la cause au premier juge, l'arrêt, qui ne se limite pas à confirmer entièrement ou partiellement une mesure d'instruction ordonnée par ce juge, viole l'article 1068, aliéna 2, du Code judiciaire (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Effets. compétence du juge - Effet dévolutif - Réformation du jugement en appel - Confirmation partielle de la mesure d'instruction ordonnée par le premier juge - Conséquence

- Art. 1068, al. 2 *Code judiciaire*

La cassation de la décision renvoyant la cause au premier juge s'étend à celle par laquelle l'arrêt statue sur les dépens d'appel, qui en est la suite (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CASSATION - Etendue - Matière civile - Décision de renvoi devant le premier juge rendue à tort en degré d'appel - Cassation de la décision de renvoi - Extension de la cassation à la décision statuant sur les dépens d'appel

Lorsque la cassation n'est pas limitée à la décision de renvoi au premier juge, la cause doit être renvoyée devant une autre cour d'appel (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

RENVOI APRES CASSATION - Matière civile - Décision de renvoi devant le premier juge rendue à tort en degré d'appel - Cassation de la décision de renvoi - Cassation non limitée - Conséquence

- Art. 1110, al. 1er *Code judiciaire*

De keuze van woonplaats in een akte van rechtspleging in hoger beroep geldt in beginsel voor de gehele procedure in hoger beroep, voor de tenuitvoerlegging van de beslissing die erop volgt en voor het rechtsmiddel dat er tegen kan worden aangewend (1). (1) Zie Cass., 28 juni 1979, AC, 1978-79, 1303; zie tevens, voor wat de procedure in eerste aanleg betreft, Cass., 30 mei 2003, AR C.00.0670.N, AC, 2003, nr. 327, met concl. van advocaat-generaal Dubrulle, en R.W., 2003-04, 974, noot A. SMETS; Cass., 10 mei 2006, AR P.06.0358.F, AC, 2006, nr. 267.

WOONPLAATS - Keuze van woonplaats - In hoger beroep
- Art. 111 Burgerlijk Wetboek

De keuze van woonplaats is speciaal en geldt voor alle aan de akte verbonden gevolgen (1). (1) Cass., 30 mei 2003, AR C.00.0670.N, AC, 2003, nr. 327, met concl. van advocaat-generaal Dubrulle, en R.W., 2003-2004, 974, noot A. SMETS; zie, voor wat de toepassing in strafzaken betreft, Cass., 10 mei 2006, AR P.06.0358.F, AC, 2006, nr. 267.

WOONPLAATS - Keuze van woonplaats
- Art. 111 Burgerlijk Wetboek

De woonstkeuze en het behoud van de woonstkeuze mogen, in een geval waarin de partij die de keuze van woonplaats heeft gedaan in België maar haar woonplaats of zetel heeft in het buitenland, niet worden gedaan op een wijze die van aard is de wederpartij in het ongewisse te laten over het behoud van de woonstkeuze; wanneer een arrest waarin de woonstkeuze wordt vermeld wordt betekend door de partij die de woonstkeuze heeft gedaan en wanneer die woonstkeuze niet wordt herhaald in de akte van betekening, houdt dit in dat degene aan wie het arrest wordt betekend kan misleid worden, zodat een cassatieberoep ook kan betekend worden aan de wettelijke woonplaats of de maatschappelijke zetel (1). (1) Zie A. DECROËS, "L'élection de domicile et la signification des actes de procédure", T.B.B.R., 2009, (348) 352.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - In het buitenland - Cassatieberoep - Burgerlijke zaken - Vorm - Woonplaats van de wedepartij - Keuze van woonplaats - Behoud van de woonstkeuze - In hoger beroep - Arrest waarin de woonstkeuze wordt vermeld - Betekeningsakte - Geen herhaling van de woonstkeuze

- Art. 40, laatste lid Gerechtelijk Wetboek
- Art. 111 Burgerlijk Wetboek

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Woonplaats van de wedepartij - Keuze van woonplaats - Behoud van de woonstkeuze - In hoger beroep - Arrest waarin de woonstkeuze wordt vermeld - Betekeningsakte - Geen herhaling van de woonstkeuze - Gevolg -

L'élection de domicile faite dans un acte de procédure accompli en degré d'appel est valable, en principe, pour toute la procédure en appel, pour l'exécution de la décision subséquente et pour l'introduction du recours contre celle-ci (1). (1) Voir Cass., 28 juin 1979, Bull. et Pas., 1979, I, 1260; voir aussi, en ce qui concerne la procédure en première instance, Cass., 30 mai 2003, RG C.00.0670.N, Pas., 2003, n° 327, et les conclusions de Monsieur l'avocat général Dubrulle publiées à leur date dans AC et R.W. 2003-04, 974 et la note signée A. SMETS; Cass., 10 mai 2006, RG P.06.0358.F, Pas., 2006, n° 267.

DOMICILE - Election de domicile - En degré d'appel
- Art. 111 Code civil

L'élection de domicile a un caractère spécifique et vaut pour tous les effets attachés à l'acte (1). (1) Cass., 30 mai 2003, RG C.00.0670.N, Pas., 2003, n° 327 et les conclusions de Monsieur l'avocat général Dubrulle publiées à leur date dans AC, et R.W. 2003-2004, 974, et la note signée A. SMETS; voir, en ce qui concerne l'application en matière répressive, Cass., 10 mai 2006, RG P.06.0358.F, Pas., 2006, n° 267.

DOMICILE - Election de domicile
- Art. 111 Code civil

L'élection de domicile et le maintien de celle-ci ne peuvent être faits, dans un cas où la partie qui a fait élection de domicile en Belgique mais qui a son domicile ou son siège à l'étranger, d'une manière qui est de nature à laisser la partie adverse dans le doute quant au maintien de l'élection de domicile; lorsqu'un arrêt contenant élection de domicile est signifié par la partie qui a fait élection de domicile et que cette élection de domicile n'est pas réitérée dans l'acte de signification cela implique que celui auquel l'arrêt est signifié peut être trompé, de sorte qu'un pourvoi en cassation peut aussi être signifié au domicile légal ou au siège social (1). (1) Voir A. DECROËS, "L'élection de domicile et la signification des actes de procédure", T.B.B.R., 2009, (348) 352.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Etranger - Pourvoi en cassation - Matière civile - Forme - Domicile de la partie adverse - Election de domicile - Maintien de l'élection de domicile - En degré d'appel - Arrêt mentionnant l'élection de domicile - Acte de signification - Pas de répétition de l'élection de domicile

- Art. 40, dernier al. Code judiciaire
- Art. 111 Code civil

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Forme et délai de signification et/ou de dépôt - Domicile de la partie adverse - Election de domicile - Maintien de l'élection de domicile - En degré d'appel - Arrêt mentionnant l'élection de domicile - Acte de signification - Pas de répétition de l'élection de domicile - Effet -

Betekening van het cassatieberoep - Plaats

- Art. 40, laatste lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 111 *Burgerlijk Wetboek*

WOONPLAATS - Keuze van woonplaats - Behoud van de woonstkeuze - Wijze - In hoger beroep - Arrest waarin de woonstkeuze wordt vermeld - Betekeningsakte - Geen herhaling van de woonstkeuze - Gevolg - Wedepartij - Cassatieberoep - Betekening - Plaats

- Art. 111 *Burgerlijk Wetboek*

- Art. 40, laatste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Signification du pourvoi en cassation - Lieu

- Art. 40, dernier al. *Code judiciaire*

- Art. 111 *Code civil*

DOMICILE - Election de domicile - Maintien de l'élection de domicile - Manière - En degré d'appel - Arrêt mentionnant l'élection de domicile - Acte de signification - Pas de répétition de l'élection de domicile - Effet - Partie adverse - Pourvoi en cassation - Signification - Lieu

- Art. 111 *Code civil*

- Art. 40, dernier al. *Code judiciaire*

C.09.0146.N

29 april 2010

AC nr. 301

De nietigheid van de kennisgeving van de beslissing van de Tuchtcommissie van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren is enkel voorgeschreven in geval van het ontbreken van de gepaste inlichtingen betreffende de termijn van verzet en van hoger beroep, en de wijze waarop verzet of hoger beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld; de vermelding 'alle gepaste inlichtingen betreffende de termijn van verzet' laat niet toe de nietigheids sanctie uit te breiden tot vermeldingen die niet de termijn zelf betreffen, maar de aanvang en de berekening ervan.

BEDRIJFSREVISOR - Instituut van de bedrijfsrevisoren - Beroepstucht - Tuchtcommissie - Beslissing - Kennisgeving - Vereiste vermeldingen - Termijn van verzet - Termijn van hoger beroep - Nietigheid

- Art. 61, § 1 *Wet 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren*

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Allerlei - Bedrijfsrevisor - Instituut van de bedrijfsrevisoren - Beroepstucht - Tuchtcommissie - Beslissing - Kennisgeving - Vereiste vermeldingen - Termijn van verzet - Termijn van hoger beroep - Nietigheid

- Art. 61, § 1 *Wet 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren*

HOGER BEROEP - Tuchtzaken - Bedrijfsrevisor - Instituut van de bedrijfsrevisoren - Beroepstucht - Tuchtcommissie - Beslissing - Kennisgeving - Vereiste vermeldingen - Termijn van verzet - Termijn van hoger beroep - Nietigheid

- Art. 61, § 1 *Wet 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren*

VERZET - Tuchtzaken - Bedrijfsrevisor - Instituut van de bedrijfsrevisoren - Beroepstucht - Tuchtcommissie - Beslissing - Kennisgeving - Vereiste vermeldingen - Termijn van verzet - Termijn van hoger beroep - Nietigheid

- Art. 61, § 1 *Wet 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut der bedrijfsrevisoren*

La nullité de la notification de la décision de la Commission de discipline de l'Institut des réviseurs d'entreprises est uniquement prescrite en cas de défaut des renseignements utiles concernant les délais d'opposition et d'appel et les modalités selon lesquelles l'opposition ou l'appel peuvent être formés; la mention 'tous les renseignements utiles concernant les délais d'opposition' ne permet pas d'étendre la sanction de la nullité aux mentions qui ne concernent pas le délai même, mais son point de départ et son calcul.

REVISEUR D'ENTREPRISE - Institut des réviseurs d'entreprises - Discipline professionnelle - Commission de discipline - Décision - Notification - Mentions requises - Délai d'opposition - Délai d'appel - Nullité

- Art. 61, § 1er L. du 22 juillet 1953

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Divers - Réviseur d'entreprises - Institut des réviseurs d'entreprises - Discipline professionnelle - Commission de discipline - Décision - Notification - Mentions requises - Délai d'opposition - Délai d'appel - Nullité

- Art. 61, § 1er L. du 22 juillet 1953

APPEL - Matière disciplinaire - Réviseur d'entreprises - Institut des réviseurs d'entreprises - Discipline professionnelle - Commission de discipline - Décision - Notification - Mentions requises - Délai d'opposition - Délai d'appel - Nullité

- Art. 61, § 1er L. du 22 juillet 1953

OPPOSITION - Matière disciplinaire - Réviseur d'entreprises - Institut des réviseurs d'entreprises - Discipline professionnelle - Commission de discipline - Décision - Notification - Mentions requises - Délai d'opposition - Délai d'appel - Nullité

- Art. 61, § 1er L. du 22 juillet 1953

C.09.0149.N

18 maart 2010

AC nr. 199

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

BESLAG - Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslagrechter - Bevoegdheid - Grenzen

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreckte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Gedwongen tenuitvoerlegging - Stedenbouw - Wederrechtelijk uitgevoerde

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

SAISIE - Saisie exécution - Juge des saisies - Compétence - Limites

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Exécution forcée - Urbanisme - Travaux exécutés illégalement - Ordre de cessation - Poursuite - Amende

werken - Stakingsbevel - Voortzetting - Administratieve boete - Dwangbevel - Geldigheid - Verzet - Beslagrechter - Bevoegdheid
BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Beslagrechter - Gedwongen tenuitvoerlegging - Bevoegdheid - Grenzen

STEDENBOUW - Sancties - Wederrechtelijk uitgevoerde werken - Stakingsbevel - Voortzetting - Administratieve boete - Dwangbevel - Verzet - Beslagrechter - Bevoegdheid

De beslagrechter die kennis neemt van een vordering betreffende de middelen tot tenuitvoerlegging beoordeelt de wettigheid en de regelmatigheid van de tenuitvoerlegging; hij is niet bevoegd om uitspraak te doen over andere geschillen betreffende de tenuitvoerlegging en kan, behoudens de uitdrukkelijk in de wet bepaalde gevallen, geen uitspraak doen over de zaak zelf (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BESLAG - Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslagrechter - Bevoegdheid - Grenzen

- Artt. 1395, eerste lid en 1498 Gerechtelijk Wetboek

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Beslagrechter - Gedwongen tenuitvoerlegging - Bevoegdheid - Grenzen

- Artt. 1395, eerste lid en 1498 Gerechtelijk Wetboek

Het staat niet aan de beslagrechter, die kennis neemt van het verzet gedaan tegen het in artikel 157, § 1 Stedenbouwdereet bedoeld dwangbevel uitspraak te doen over de geldigheid van de bestuurshandeling die aan het dwangbevel ten grondslag ligt, noch over de geldigheid van de administratieve geldboete (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Gedwongen tenuitvoerlegging - Stedenbouw - Wederrechtelijk uitgevoerde werken - Stakingsbevel - Voortzetting - Administratieve boete - Dwangbevel - Geldigheid - Verzet - Beslagrechter - Bevoegdheid

- Artt. 1395, eerste lid en 1498 Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 156, § 1, en 157 Stedenbouwdereet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

STEDENBOUW - Sancties - Wederrechtelijk uitgevoerde werken - Stakingsbevel - Voortzetting - Administratieve boete - Dwangbevel - Geldigheid - Verzet - Beslagrechter - Bevoegdheid

- Artt. 1395, eerste lid en 1498 Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 156, § 1, en 157 Stedenbouwdereet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

administrative - Contrainte - Validité - Opposition - Juge des saisies - Compétence

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Juge des saisies - Exécution forcée - Compétence - Limites

URBANISME - Sanctions - Travaux exécutés illégalement - Ordre de cessation - Poursuite - Amende administrative - Contrainte - Opposition - Juge des saisies - Compétence

Le juge des saisies saisi d'une demande qui a trait aux voies d'exécution apprécie la légalité et la régularité de l'exécution; il est sans compétence pour statuer sur d'autres litiges ayant trait à l'exécution et ne peut, sauf dans les cas expressément prévus par la loi, statuer sur la cause elle-même (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

SAISIE - Saisie exécution - Juge des saisies - Compétence - Limites

- Art. 1395, al. 1er et 1498 Code judiciaire

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Juge des saisies - Exécution forcée - Compétence - Limites

- Art. 1395, al. 1er et 1498 Code judiciaire

Il n'appartient pas au juge des saisies saisi de l'opposition formée contre la contrainte visée à l'article 157, § 1er du décret du 18 mai 1999 de se prononcer sur la validité de l'acte administratif qui sert de fondement à la contrainte, ni sur la validité de l'amende administrative (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Exécution forcée - Urbanisme - Travaux exécutés illégalement - Ordre de cessation - Poursuite - Amende administrative - Contrainte - Validité - Opposition - Juge des saisies - Compétence

- Art. 1395, al. 1er et 1498 Code judiciaire

- Art. 156, § 1er, et 157 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

URBANISME - Sanctions - Travaux exécutés illégalement - Ordre de cessation - Poursuite - Amende administrative - Contrainte - Validité - Opposition - Juge des saisies - Compétence

- Art. 1395, al. 1er et 1498 Code judiciaire

- Art. 156, § 1er, et 157 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

De bevoegdheidsgrond van artikel 32, laatste lid, van het Executieverdrag dat bepaalt dat indien de partij tegen wie de tenuitvoerlegging wordt gevraagd geen woonplaats heeft in de aangezochte Staat, de bevoegdheid wordt bepaald door de plaats van tenuitvoerlegging, is een subsidiair geldende bevoegdheidsgrond.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Art. 32, laatste lid, Europees executieverdrag - Bevoegdheidsgrond

- Art. 32, laatste lid Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Beginselen - Art. 32, laatste lid, Europees executieverdrag - Bevoegdheidsgrond

- Art. 32, laatste lid Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

Uit het algemene opzet van het Executieverdrag volgt dat het begrip "uitvoerbaar" in artikel 31 van dat Verdrag enkel ziet op de formele uitvoerbaarheid van de in het buitenland gegeven beslissing en niet op de voorwaarden waaronder die beslissing in de Staat van herkomst ten uitvoer kan worden gelegd en dat de beslissing waarvan de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, niet noodzakelijk een veroordeling ten voordele van de verzoeker vereist opdat deze als een belanghebbende zou worden aangemerkt.

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Beginselen - Art. 31, Europees executieverdrag - Uitvoerbaarheid

- Art. 31 Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

UITVOERBAARVERKLARING - Art. 31, Europees executieverdrag - Uitvoerbaarheid

- Art. 31 Executieverdrag van 27 sept. 1968 tussen de Staten-leden van de EEG betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, goedgekeurd bij de wet van 13 jan. 1971

La détermination de la compétence prévue par l'article 32, dernier alinéa, de la Convention du 27 septembre 1968 concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions qui dispose que si la partie contre laquelle l'exécution est demandée n'est pas domiciliée sur le territoire de l'Etat requis, la compétence est déterminée par le lieu de l'exécution, est une détermination de la compétence valable à titre subsidiaire.

COMPETENCE ET RESSORT - Compétence internationale - Art. 32, dernier alinéa, Convention du 27 septembre 1968 - Détermination de la compétence

- Art. 32, dernier al. Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Principes - Art. 32, dernier alinéa, Convention du 27 septembre 1968 - Détermination de la compétence

- Art. 32, dernier al. Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

Il résulte de l'économie de la Convention du 27 septembre 1968 concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions que la notion "d'exécutoire" contenue à l'article 31 de cette Convention vise uniquement l'exécution formelle d'une décision rendue à l'étranger et non les conditions auxquelles cette décision peut être exécutée dans l'Etat d'origine et que la décision dont l'exécution est demandée ne requiert pas nécessairement une condamnation au profit du requérant pour que celui-ci soit qualifié de partie intéressée.

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Principes - Art. 31, Convention du 27 septembre 1968 - Exécution

- Art. 31 Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

EXEQUATUR - Art. 31, Convention du 27 septembre 1968 - Exécution

- Art. 31 Convention d'exécution du 27 septembre 1968 entre les Etats membres de la C.E.E. concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, approuvée par la loi du 13 janvier 1971

Het recht op het makelaarsloon vindt zijn oorsprong in de makelaarsovereenkomst en niet in de door bemiddeling van de makelaar gesloten overeenkomst (1); de omstandigheid dat aan de door bemiddeling van de makelaar gesloten overeenkomst geen verdere uitvoering wordt gegeven of dat deze overeenkomst wordt ontbonden ten nadele van een van de partijen bij die overeenkomst, ontnemt dan ook in de regel de makelaar het recht op het overeengekomen makelaarsloon niet (2). (1) Zie Cass., 26 nov. 1976, AC, 1977, 343. (2) Zie B. VEECKMANS, "Over de verschuldigheid van het loon van de makelaar indien een door zijn bemiddeling tot stand gekomen verkoopovereenkomst een opschortende voorwaarde bevat", noot onder Gent, 25 juni 2003, R.A.B.G., 2004, 430.

MAKELAAR - Makelaarsloon - Oorsprong - Door bemiddeling van de makelaar gesloten overeenkomst - Niet-uitvoering - Ontbinding

- Art. 1134 Burgerlijk Wetboek

OVEREENKOMST - Allerlei - Niet-uitvoering - Ontbinding - Gevolg - Makelaar - Bemiddeling - Makelaarsloon

- Art. 1134 Burgerlijk Wetboek

Le droit au courtage trouve son origine dans la convention de courtage et non dans le contrat conclu à l'intervention du courtier (1); dès lors, la circonstance que le contrat conclu à l'intervention du courtier reste sans exécution ou que ce contrat est résolu aux torts d'une des parties à ce contrat ne prive, en règle, pas le courtier du droit au courtage convenu (2). (1) Voir Cass., 26 novembre 1976, Bull. et Pas., 1977, 339. (2) Voir B. VEECKMANS, "Over de verschuldigheid van het loon van de makelaar indien een door zijn bemiddeling tot stand gekomen verkoopovereenkomst een opschortende voorwaarde bevat", note sous Gand, 25 juin 2003, R.A.B.G., 2004, 430.

COURTIER - Courtage - Origine - Contrat conclu à l'intervention du courtier - Non-exécution - Résolution

- Art. 1134 Code civil

CONVENTION - Divers - Non-exécution - Résolution - Effet - Courtier - Intervention - Courtage

- Art. 1134 Code civil

C.09.0163.N

3 september 2010

AC nr. 496

Uit de imperatieve bepaling bevat in artikel 14, eerste lid, van de handelshuurwet volgt dat de aanvraag tot huurhernieuwing, op straffe van nietigheid, de voorwaarden moet bevatten waaronder de huurder bereid is de nieuwe huur aan te gaan en tevens de vermelding moet bevatten dat de verhuurder geacht zal worden met de hernieuwing van de huur onder de gestelde voorwaarden in te stemmen, indien hij niet bij exploit van gerechtsdeurwaarder of bij aangetekende brief binnen drie maanden kennis geeft ofwel van zijn met redenen omklede weigering van hernieuwing, ofwel van andere voorwaarden of van het aanbod van een derde; de wetgever legt aan de huurder die de hernieuwing van zijn huur wenst, een strikte werkwijze op, maar verplicht hem niet tot het gebruik van sacramentele bewoordingen (1). (1) Zie Cass., 2 maart 2006, AR C.05.0092.N, A.C., 2006, nr. 122, met concl. van advocaat-generaal Dubrulle .

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Aanvraag tot huurhernieuwing door de huurder - Voorwaarden en vermeldingen - Strikte werkwijze - Gebruik van bewoordingen

- Art. 14, eerste lid Wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds

Il ressort de la disposition impérative de l'article 14, alinéa 1er, de la loi du 30 avril 1951, qu'à peine de nullité, la demande de renouvellement du bail doit contenir les conditions auxquelles le preneur est disposé à conclure le nouveau bail et doit aussi contenir la mention que le bailleur sera présumé consentir au renouvellement du bail aux conditions proposées s'il ne notifie pas par exploit d'huissier de justice ou par lettre recommandée et dans les trois mois son refus motivé de renouvellement, des conditions différentes ou l'offre d'un tiers; le législateur impose au preneur qui souhaite renouveler son bail, une procédure stricte mais ne l'oblige pas de faire usage de termes sacramentels (1). (1) Voir Cass., 2 mars 2006, RG C.05.0092.N, Pas., 2006, n° 122 et les conclusions de Monsieur l'avocat général Dubrulle publiées à leur date dans A.C.

LOUAGE DE CHOSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement, etc) - Demande de renouvellement par le preneur - Conditions et indications - Procédure stricte - Utilisation de termes

- Art. 14, al. 1er L. du 30 avril 1951 sur les baux commerciaux, en vue de la protection du fonds de commerce

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Politierechtbank - Verkeersongeval - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - Passagier - Perron

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - W.A.M.-verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - N.M.B.S. - Eigen verzekeraar

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - N.M.B.S. - Eigen verzekeraar - Gevolg - Plaatselijke bevoegdheid

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - Verkeersongeval

Het ongeval dat de passagier overkomt als hij uit een trein op het perron stapt, is een verkeersongeval waarvoor de politierechtbank bevoegd is (1). (1) Zie de schriftelijke concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Politierechtbank - Verkeersongeval - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - Passagier - Perron

- Art. 601bis *Gerechtigd Wetboek*

Artikel 29bis, § 1, tweede lid, van de wet van 21 november 1989 doelt op elk verkeersongeval waarbij een aan spoorstaven gebonden motorrijtuig betrokken is en waarvan een zwakke weggebruiker het slachtoffer was, ongeacht de plaats waar een dergelijk ongeval zich voordoet (1). (1) Zie de schriftelijke concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - Verkeersongeval

- Art. 29bis, § 1, tweede lid *Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

Wanneer de N.M.B.S. haar eigen burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt krachtens artikel 10, § 1, van de wet van 21 november 1989, moet zij worden beschouwd als verzekeraar in de zin van artikel 15 van genoemde wet dat het slachtoffer het recht geeft haar te dagvaarden voor de rechter van zijn woonplaats (1). (1) Zie de schriftelijke concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - W.A.M.-verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - N.M.B.S. - Eigen verzekeraar

- Artt. 10, § 1, en 15 *Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen*

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis - Aan

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Tribunal de police - Accident de la circulation - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - Passager - Quai de gare

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - S.N.C.B. - Assureur propre

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - S.N.C.B. - Assureur propre - Effet - Compétence territoriale

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - Accident de la circulation

L'accident qui survient au passager qui descend d'un train sur le quai d'une gare est un accident de la circulation relevant de la compétence du tribunal de police (1). (1) Voir conclusions écrites du ministère public.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Tribunal de police - Accident de la circulation - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - Passager - Quai de gare

- Art. 601bis *Code judiciaire*

L'article 29 bis, § 1er, alinéa 2, de la loi du 21 novembre 1989 vise tout accident de la circulation impliquant un véhicule automoteur lié à une voie ferrée, dont un usager vulnérable serait victime, quel que soit le lieu de la survenance d'un tel accident (1). (1) Voir conclusions écrites du ministère public.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - Accident de la circulation

- Art. 29bis, § 1er, al. 2 L. du 21 novembre 1989 *relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

Lorsque la S.N.C.B. couvre sa propre responsabilité civile en vertu de l'article 10, § 1er, de la loi du 21 novembre 1989, elle doit être considérée comme assureur au sens de l'article 15 de cette même loi, autorisant la victime à la citer devant le juge de son domicile (1). (1) Voir conclusions écrites du ministère public.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - S.N.C.B. - Assureur propre

- Art. 10, § 1er, et 15 L. du 21 novembre 1989 *relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs*

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis -

spoorstaven gebonden motorrijtuig - N.M.B.S. - Eigen verzekeraar - Gevolg - Plaatselijke bevoegdheid

- Artt. 10, § 1, en 15 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - S.N.C.B. - Assureur propre - Effet - Compétence territoriale

- Art. 10, § 1er, et 15 L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.09.0168.F

2 september 2010

AC nr. 492

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

*BESLAG - Algemeen - Beslagrechter - Dwangsom - Bevoegdheid
DWANGSOM - Tenuitvoerlegging - Betwisting - Beslagrechter - Bevoegdheid*

De beslagrechter die, in geval van geschillen over de tenuitvoerlegging van een beslissing waarbij een dwangsom wordt opgelegd, moet uitmaken of de voorwaarden voor de opeisbaarheid ervan vervuld zijn, is niet bevoegd om de beslissing uit te leggen als die onduidelijk of dubbelzinnig is en, a fortiori, evenmin bevoegd om de inhoud ervan te wijzigen of te beslissen dat de dwangsom niet verschuldigd is op grond dat de hoofdveroordeling niet verantwoord was (1). (1) Zie concl. O.M.

*BESLAG - Algemeen - Beslagrechter - Dwangsom - Bevoegdheid
- Art. 1498 Gerechtelijk Wetboek
DWANGSOM - Tenuitvoerlegging - Betwisting - Beslagrechter - Bevoegdheid
- Art. 1498 Gerechtelijk Wetboek*

Conclusions de l'avocat général HENKES.

*SAISIE - Généralités - Juge des saisies - Astreinte - Compétence
ASTREINTE - Exécution - Contestation - Juge des saisies - Compétence*

Le juge des saisies, auquel il appartient en cas de difficulté d'exécution d'une décision prononçant une astreinte de déterminer si les conditions d'exigibilité de cette dernière sont réunies, ne peut ni interpréter la décision si elle est obscure ou ambiguë ni, a fortiori, en modifier le contenu ou considérer que l'astreinte n'est pas due au motif que la condamnation principale n'était pas justifiée (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

*SAISIE - Généralités - Juge des saisies - Astreinte - Compétence
- Art. 1498 Code judiciaire
ASTREINTE - Exécution - Contestation - Juge des saisies - Compétence
- Art. 1498 Code judiciaire*

C.09.0169.N

29 april 2010

AC nr. 296

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht VAN INGELGEM.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking die het beschikbaar gedeelte overschrijdt - Gevolg - Vermomde schenking - Toepasselijkheid

Een schenking die het beschikbaar gedeelte overschrijdt, is om die reden niet nietig, maar enkel vatbaar voor inkorting; het is daarbij zonder belang of de overschrijding doelbewust is gebeurd; deze regel is ook van toepassing op vermomde schenkingen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

*SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Schenking die het beschikbaar gedeelte overschrijdt - Gevolg - Vermomde schenking - Toepasselijkheid
- Art. 920 Burgerlijk Wetboek*

Conclusions de l'avocat général délégué VAN INGELGEM.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation excédant la quotité disponible - Effet - Donation déguisée - Applicabilité

Une donation qui excède la quotité disponible n'est pas nulle, mais uniquement susceptible de réduction; à cet égard, il est sans importance de savoir si le fait d'excéder était intentionnel; cette règle s'applique aussi aux donations déguisées (1). (1) Voir les conclusions de l'avocat général délégué Van Ingelgem, publiées à leur date dans AC

*DONATIONS ET TESTAMENTS - Donation excédant la quotité disponible - Effet - Donation déguisée - Applicabilité
- Art. 920 Code civil*

C.09.0170.F

30 september 2010

AC nr. 566

Wanneer de partijen de feiten aanvoeren waarop zij hun vordering of hun verweer gronden zonder dienaangaande enige rechtsgrond op te geven, miskent de rechter hun recht van verdediging niet als hij aan die feiten een juridische grondslag geeft zonder die aan de tegenspraak van de partijen te onderwerpen (1). (1) Zie Cass., 14 april 2005, AR C.03.0148.F, AC, 2005, nr. 225 met concl. O.M. in Pas., 2005, nr. 225.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Ambtshalve in de plaats gestelde gronden - Recht van verdediging

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid van de rechter - Beschikkingsbeginsel

Lorsque les parties invoquent les faits sur lesquels elles fondent leur demande ou leur défense sans énoncer aucun fondement juridique, le juge qui applique un fondement juridique à ces faits sans le soumettre à la contradiction des parties ne viole pas leurs droits de la défense (1). (1) Cass., 14 avril 2005, RG C. 03.0148.F, Pas., 2005, I, n° 225, avec les conclusions du M.P.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Motifs supplées d'office - Droits de la défense

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe général du respect des droits de la défense - Matière civile - Pouvoir du juge - Principe dispositif

C.09.0173.N

4 maart 2010

AC nr. 149

De vaststelling van het bestaan en de elementen van de schade wegens niet-uitvoering van een verbintenis of vertraging in de uitvoering, waarvoor de schuldenaar, indien daartoe grond bestaat, kan veroordeeld worden tot het betalen van schadevergoeding, dient te gebeuren op het ogenblik van de niet-uitvoering van de verbintenis, terwijl de begroting ervan gebeurt naar het tijdstip dat dit van het effectieve herstel zo dicht mogelijk benadert, dit is praktisch naar het tijdstip van de uitspraak (1) (2). (1) Zie, met betrekking tot schade uit onrechtmatige daad, Cass., 22 nov. 2005, AR P.05.0963.N, AC, 2005, nr 616 en Cass., 15 feb. 2007, AR C.05.0274.N, AC, 2007, nr 96. (2) Het O.M. concludeerde tot vernietiging op grond van de overweging dat, hoewel de rechter de schade moet ramen op het tijdstip waarop hij uitspraak doet, hij bij die raming geen rekening mag houden met de latere gebeurtenissen die niets te maken hebben met de fout of met de schade zelf en die de toestand van de benadeelde zouden hebben verbeterd of verergerd. Hoewel de rechter de schade moet ramen op het tijdstip waarop hij uitspraak doet, moet de omvang van die schade worden bepaald op het ogenblik van de fout. Het O.M. was van mening dat de appelrechters zich te deze ter beoordeling van het bestaan en van de omvang van de schade, veroorzaakt door de contractuele fout van verweerders, geplaast hadden op de datum van hun uitspraak door hun oordeel dat, opdat de aangevoerde waardevermindering van de aandelen ingevolge een aantasting van de goodwill voor vergoeding in aanmerking zou komen, moest worden aangetoond dat de aandelen op datum van de uitspraak een blijvende waardevermindering hebben ondergaan.

VERBINTENIS - Niet-uitvoering - Vertraging in de uitvoering - Schade - Vaststelling - Bestaan - Elementen - Begroting - Tijdstip

La constatation de l'existence et des éléments du dommage en raison de l'inexécution d'une obligation ou du retard dans l'exécution du chef duquel le débiteur, s'il y a lieu, peut être condamné au paiement de dommages et intérêts, doit avoir lieu au moment de l'inexécution de l'obligation, alors que ce montant doit être évalué par rapport au moment qui se rapproche le plus possible de la réparation effective, c'est-à-dire en pratique par rapport au moment de la décision (1) (2). (1) Voir en ce qui concerne le dommage résultant d'un acte illicite, Cass., 22 novembre 2005, RG P.05.0963.N, Pas., 2005, n° 616; Cass., 15 février 2007, RG C.05.0274.N, Pas., 2007, n° 96. (2) Le M.P. a conclu à la cassation en considérant que, bien que le juge doit évaluer le dommage au moment de la décision, il ne peut tenir compte lors de cette évaluation des événements ultérieurs qui sont étrangers à la faute ou au dommage même et qui auraient amélioré ou aggravé la situation de la personne lésée. Bien que le juge doit évaluer le dommage au moment de sa décision, l'étendue de ce dommage doit être déterminée au moment de la faute. Le M.P. a estimé qu'en l'espèce, afin d'évaluer l'existence et l'étendue du dommage causé par la faute contractuelle des défendeurs, les juges d'appel s'étaient placés à la date de leur décision en considérant que pour que la perte de valeur invoquée des actions en raison de l'atteinte portée au goodwill soit susceptible d'être indemnisée, il fallait démontrer qu'à la date de leur décision ces actions ont subi une diminution de valeur permanente.

OBLIGATION - Inexécution - Retard dans l'exécution - Dommage - Constatation - Existence - Eléments - Evaluation - Moment

C.09.0176.N

29 april 2010

AC nr. 297

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht VAN INGELGEM.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Vernietiging van de beslissing op derdenverzet - Nauw verband met de in hoger beroep gewezen beslissing

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Beginselen - Artikelen 33.1, 34.1 en 36 EEX-Verordening - In een andere Lid-Staat gegeven beslissing - Erkenning - Tenuitvoerlegging - Onderzoek van juistheid - Toetsing aan het Gemeenschapsrecht - Taak van de rechter

UITVOERBAARVERKLARING - Artikel 38.1 EEX-Verordening - In een andere Lid-Staat gegeven beslissing - Erkenning - Tenuitvoerlegging - Onderzoek van juistheid - Toetsing aan het Gemeenschapsrecht - Taak van de rechter

De vernietiging van de beslissing gewezen op derdenverzet houdt de vernietiging in van de beslissing gewezen op hoger beroep die eerst genoemde beslissing heeft hervormd en er nauw verband mee houdt (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Vernietiging van de beslissing op derdenverzet - Nauw verband met de in hoger beroep gewezen beslissing

Het is de rechter van een Lid-Staat, die verzocht wordt een in een andere Lid-Staat gegeven beslissing te erkennen en ten uitvoer te leggen, verboden de juistheid van die beslissing te onderzoeken en ze te toetsen aan het gemeenschapsrecht; hij kan de erkenning en de tenuitvoerlegging ervan niet weigeren op grond van dit verboden onderzoek (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Beginselen - Artikelen 33.1, 34.1 en 36 EEX-Verordening - In een andere Lid-Staat gegeven beslissing - Erkenning - Tenuitvoerlegging - Onderzoek van juistheid - Toetsing aan het Gemeenschapsrecht - Taak van de rechter

- Artt. 33.1, 34.1, 36 en 38.1 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

UITVOERBAARVERKLARING - Artikel 38.1 EEX-Verordening - In een andere Lid-Staat gegeven beslissing - Erkenning - Tenuitvoerlegging - Onderzoek van juistheid - Toetsing aan het Gemeenschapsrecht - Taak van de rechter

- Artt. 33.1, 34.1, 36 en 38.1 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

Conclusions de l'avocat général délégué VAN INGELGEM.

CASSATION - Etendue - Matière civile - Cassation de la décision sur tierce opposition - Lien étroit avec la décision rendue en degré d'appel

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Principes - Règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000, articles 33.1, 34.1 et 36 - Décision rendue dans un autre Etat-membre - Reconnaissance - Exécution - Examen de l'exactitude - Contrôle à la lumière du droit de l'Union - Mission du juge

EXEQUATUR - Règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000, article 38.1 - Décision rendue dans un autre Etat-membre - Reconnaissance - Exécution - Examen de l'exactitude - Contrôle à la lumière du droit de l'Union - Mission du juge

La cassation d'une décision rendue sur tierce opposition implique la cassation de la décision rendue sur appel qui a réformé la décision précitée et qui a un lien étroit avec celle-ci (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

CASSATION - Etendue - Matière civile - Cassation de la décision sur tierce opposition - Lien étroit avec la décision rendue en degré d'appel

Il est interdit au juge d'un État-membre qui est requis de reconnaître et exécuter une décision rendue dans un autre État-membre, d'examiner l'exactitude de cette décision et de la contrôler à la lumière du droit de l'Union; il ne peut en refuser la reconnaissance et l'exécution sur la base de cet examen interdit (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Principes - Règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000, articles 33.1, 34.1 et 36 - Décision rendue dans un autre Etat-membre - Reconnaissance - Exécution - Examen de l'exactitude - Contrôle à la lumière du droit de l'Union - Mission du juge

- Art. 33.1, 34.1, 36 et 38.1 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

EXEQUATUR - Règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000, article 38.1 - Décision rendue dans un autre Etat-membre - Reconnaissance - Exécution - Examen de l'exactitude - Contrôle à la lumière du droit de l'Union - Mission du juge

- Art. 33.1, 34.1, 36 et 38.1 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

C.09.0178.F

11 juni 2010

AC nr. 419

Wanneer een rechtsvordering voor de burgerlijke rechter gegrond is op een overtreding van de strafwet, staat het aan de eiser op de rechtsvordering te bewijzen dat de bestanddelen van het misdrijf verenigd zijn en dat, als de verweerder zich beroept op een rechtvaardigingsgrond die niet van alle geloofwaardigheid verstoken is, die rechtvaardigingsgrond niet bestaat (1). (1) Cass., 30 sept. 2004, AR C.03.0527.F, AC, 2004, nr. 445.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Misdrijf - Bewijs - Bewijslast - Rechtsvordering gegrond op een overtreding van de strafwet - Bestanddelen - Rechtvaardigingsgrond

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*
- Art. 1315 *Burgerlijk Wetboek*

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Rechtsvordering gegrond op een overtreding van de strafwet - Bestanddelen - Rechtvaardigingsgrond

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*
- Art. 1315 *Burgerlijk Wetboek*

Lorsqu'une action en justice devant le juge civil est fondée sur une infraction à la loi pénale, il incombe au demandeur à l'action de prouver que les éléments constitutifs de l'infraction sont réunis et, si le défendeur invoque une cause de justification non dépourvue de tout élément de nature à lui donner crédit, que cette cause de justification n'existe pas (1). (1) Cass., 30 septembre 2004, RG C.03.0527.F, Pas., 2004, n° 445.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Infraction - Preuve - Charge de la preuve - Action en justice fondée sur une infraction pénale - Eléments constitutifs - Cause de justification

- Art. 870 *Code judiciaire*
- Art. 1315 *Code civil*

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Action en justice fondée sur une infraction pénale - Eléments constitutifs - Cause de justification

- Art. 870 *Code judiciaire*
- Art. 1315 *Code civil*

C.09.0186.N

11 maart 2010

AC nr. 171

Een zaak is behept met een gebrek wanneer zij een abnormaal kenmerk vertoont waardoor zij in bepaalde omstandigheden schade kan veroorzaken (1). (1) Cass., 30 jan. 2003, AR C.00.0726.F, C.01.0044.F, C.01.0065.F, AC, 2003, nrs 70, 71 en 72.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Zaken - Gebrek van de zaak

- Art. 1384, eerste lid *Burgerlijk Wetboek*

Une chose est affectée d'un vice si elle présente une caractéristique anormale qui la rend, en certaines circonstances, susceptible de causer un préjudice (1). (1) Cass., 30 janvier 2003, RG C.00.0726.F, C.01.0044.F, C.01.0065.F, Pas., 2003, n° 70, 71 et 72.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Choses - Vice de la chose

- Art. 1384, al. 1er *Code civil*

Het abnormaal karakter van de zaak kan slechts worden beoordeeld door een vergelijking te maken met zaken van dezelfde soort en hetzelfde type om uit te maken aan welke vereisten van de zaak het slachtoffer zich normaal mocht verwachten.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Zaken - Gebrek van de zaak - Abnormaal karakter - Beoordeling

- Art. 1384, eerste lid *Burgerlijk Wetboek*

Le caractère anormal de la chose ne peut être apprécié qu'en effectuant une comparaison avec des choses du même genre et du même type afin de déterminer les qualités de la chose auxquelles la victime pouvait normalement s'attendre.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Choses - Vice de la chose - Caractère anormal - Appréciation

- Art. 1384, al. 1er *Code civil*

C.09.0188.N

24 juni 2010

AC nr. 456

Artikel 1382 BW bepaalt niet op welk ogenblik de echtgenoot, gehuwd onder het wettelijk stelsel, die door zijn fout schade toebrengt aan een goed dat tot het gemeenschappelijk vermogen behoort, gehouden is tot schadevergoeding.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Algemeen - Onrechtmatige daad door een echtgenoot - Schade aan het gemeenschappelijk vermogen - Vergoedingsplicht - Tijdstip

- Art. 1382 *Burgerlijk Wetboek*

L'article 1382 du Code civil ne détermine pas le moment auquel le conjoint marié sous le régime légal qui, par sa faute, a porté préjudice à un bien relevant du patrimoine commun, est tenu de procéder à la réparation.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Généralités - Fait illicite d'un conjoint - Préjudice porté au patrimoine commun - Obligation de réparer - Moment

- Art. 1382 *Code civil*

Artikel 3, § 1 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen ontslaat de verzekeraar niet geheel van zijn vergoedingsverplichting als het nadeel is geleden door het gemeenschappelijk vermogen waarin de verzekerde een medegerechtigde is.

VERZEKERING - W.a.m. - verzekering - Huwelijksgemeenschap - Schade aan het gemeenschappelijk vermogen - Onrechtmatige daad van een echtgenoot als verzekerde medegerechtigde - Verzekeraar B.A. - Gehoudenheid tot vergoeding

- Art. 3, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Tot de huwelijksgemeenschap behoort een doelvermogen waarvoor een gelijktijdig bestuur van beide echtgenoten geldt. Wanneer een van de echtgenoten door een onrechtmatige daad schade toebrengt aan een goed van de huwelijksgemeenschap, zal hij de schade moeten vergoeden. Nu niets eraan in de weg staat dat het beginsel van de vergoedingsplicht en de omvang van de vergoeding ten allen tijde zou worden vastgesteld, houdt dit meteen in dat de verzekeraar BA van de schuldige echtgenoot onmiddellijk kan worden aangesproken door de niet-schuldige echtgenoot in naam van de gemeenschap voor een deel van het verlies door de huwelijksgemeenschap geleden.

HUWELIJKSCONTRACT [ZIE: 413 HUWELIJKSVERMOGENSSTELSELS] - Wettelijk stelsel - Onrechtmatige daad door een echtgenoot - Schade aan het gemeenschappelijk vermogen - Vergoedingsplicht

- Art. 3, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

*- Artt. 1382, 1398, 1415 en 1416 Burgerlijk Wetboek
VERZEKERING - W.a.m. - verzekering - Vergoedingsplicht - Onrechtmatige daad door een echtgenoot - Schade aan het gemeenschappelijk vermogen - Verzekeraar B.A. - Gehoudenheid tot vergoeding*

- Art. 3, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Artt. 1382, 1398, 1415 en 1416 Burgerlijk Wetboek

L'article 3, § 1er, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs n'exonère pas entièrement l'assureur de son obligation d'indemniser lorsque le préjudice a été porté au patrimoine commun dont l'assuré est co-ayant-droit.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Communauté conjugale - Préjudice porté au patrimoine commun - Fait illicite d'un conjoint, assuré co-ayant droit - Assureur de la responsabilité civile - Tenu de procéder à l'indemnisation

- Art. 3, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

La société conjugale est constituée d'un patrimoine affecté soumis à une gestion simultanée des deux conjoints. Le conjoint qui porte préjudice à un bien de la société conjugale à la suite d'un acte illicite est tenu de réparer ce préjudice. Aucun obstacle ne s'opposant à ce que le principe de l'obligation de réparation et l'étendue de la réparation soient établis à tout moment, le conjoint non fautif peut solliciter sans délai au nom de la communauté l'intervention de l'assureur de la responsabilité civile du conjoint fautif à concurrence d'une partie de la perte subie par la société conjugale.

CONTRAT DE MARIAGE [VOIR: 413 REGIMES MATRIMONIAUX - Régime legal - Fait illicite d'un conjoint - Préjudice porté au patrimoine commun - Obligation de réparer

- Art. 3, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

*- Art. 1382, 1398, 1415 et 1416 Code civil
ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Obligation d'indemniser - Fait illicite d'un conjoint - Préjudice porté au patrimoine commun - Assureur de la responsabilité civile - Tenu de procéder à l'indemnisation*

- Art. 3, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 1382, 1398, 1415 et 1416 Code civil

C.09.0196.F

8 februari 2010

AC nr. 87

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Bijzondere aansprakelijkheid - Burenhinder - Eigendomsrecht - Verbroken evenwicht - Schade die de maat van de gewone ongemakken van nabuurschap overstijgt - Vergoeding - Compensatie

GRONDWET - Art. 16 - Eigendomsrecht - Burenhinder - Verbroken evenwicht - Schade die de maat van de gewone ongemakken van

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Responsabilités particulières - Troubles de voisinage - Droit de propriété - Equilibre rompu - Dommage excédant la mesure des inconvénients ordinaires du voisinage - Réparation - Compensation

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 16 - Droit de propriété - Troubles de voisinage - Equilibre rompu - Dommage

Het bestreden vonnis, dat de kap beveelt van bomen die schade veroorzaken waardoor het evenwicht tussen naburige eigendommen verbroken wordt, maar hun eigenaar niet het recht ontzegt om op zijn erf beplantingen te hebben die aan de naburige eigenaars geen stoornis opleggen die de maat van de gewone ongemakken van nabuurschap overstijgt, schendt de artikelen 544 B.W. en 16 Gw. niet (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

GRONDWET - Art. 16 - Eigendomsrecht - Burenhinder - Verbroken evenwicht - Schade die de maat van de gewone ongemakken van nabuurschap overstijgt - Vergoeding - Compensatie

- Art. 16 Grondwet 1994

- Art. 544 Burgerlijk Wetboek

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Bijzondere aansprakelijkheid - Burenhinder - Eigendomsrecht - Verbroken evenwicht - Schade die de maat van de gewone ongemakken van nabuurschap overstijgt - Vergoeding - Compensatie

- Art. 16 Grondwet 1994

- Art. 544 Burgerlijk Wetboek

En ordonnant l'abattage d'arbres qui causent un dommage rompant l'équilibre entre propriétés voisines, sans pour autant priver leur propriétaire du droit d'avoir sur son fonds des plantations qui ne causent pas aux propriétaires voisins un trouble excédant la mesure des inconvénients ordinaires du voisinage, le jugement attaqué ne viole pas les articles 544 du Code civil et 16 de la Constitution (1). (1) Voir concl. du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 16 - Droit de propriété - Troubles de voisinage - Equilibre rompu - Dommage excédant la mesure des inconvénients ordinaires du voisinage - Réparation - Compensation

- Art. 16 Constitution 1994

- Art. 544 Code civil

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Responsabilités particulières - Troubles de voisinage - Droit de propriété - Equilibre rompu - Dommage excédant la mesure des inconvénients ordinaires du voisinage - Réparation - Compensation

- Art. 16 Constitution 1994

- Art. 544 Code civil

C.09.0199.N

17 juni 2010

AC nr. 434

Een akte van hoger beroep moet gesteld worden in de taal van de bestreden beslissing (1). (1) Cass., 16 nov. 2009, AR C.09.0254.N, AC, 2009, nr. 666, met concl. van advocaat-generaal Mortier.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Burgerlijke zaken - Akte van hoger beroep - Taal van de rechtspleging

- Art. 1057 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 24 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

Een akte van rechtspleging wordt geacht geheel in de taal van de rechtspleging te zijn gesteld wanneer alle vermeldingen vereist voor de regelmatigheid van de akte in die taal zijn gesteld (1). (1) Cass., 16 nov. 2009, AR C.09.0254.N, AC, 2009, nr. 666, met concl. van advocaat-generaal Mortier.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Algemeen - Akte van rechtspleging - Taal van de rechtspleging

Un acte d'appel doit être rédigé dans la langue de la décision attaquée (1). (1) Cass., 16 novembre 2009, RG C.09.0254.N, Pas., 2009, n° 666, avec les conclusions de l'avocat général Mortier, publiées à leur date dans AC

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En appel - Matière civile - Acte d'appel - Langue de la procédure

- Art. 1057 Code judiciaire

- Art. 24 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Un acte de procédure est censé être entièrement rédigé dans la langue de la procédure lorsque toutes les indications requises pour sa régularité sont rédigées dans cette langue (1). (1) Cass., 16 novembre 2009, RG C.09.0254.N, Pas., 2009, n° 666, avec les conclusions de l'avocat général Mortier, publiées à leur date dans AC

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En appel - Généralités - Acte de procédure - Langue de la procédure

Een toelichting of illustratie van een grief onder de vorm van een citaat in een akte van hoger beroep maakt op zich geen grief uit en is derhalve geen vermelding die in de akte van hoger beroep op straffe van nietigheid in de taal van de rechtspleging dient voor te komen.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Burgerlijke zaken - Akte van hoger beroep - Uiteenzetting van de grieven - Toelichting of illustratie - Citaat - Aard

- Art. 24 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

- Art. 1057, 7°, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

L'explication ou l'illustration d'un grief sous la forme d'une citation dans un acte d'appel ne constitue pas un grief en soi et n'est, dès lors, pas une mention devant figurer dans la langue de la procédure dans un acte d'appel à peine de nullité.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En appel - Matière civile - Acte d'appel - Enonciation des griefs - Explication ou illustration - Citation - Nature

- Art. 24 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

- Art. 1057, 7°, al. 1er Code judiciaire

C.09.0202.N

4 maart 2010

AC nr. 150

Artikel 6.1 E.V.R.M. houdt onder meer het recht in voor de beklaagde of vervolgte niet te moeten bijdragen tot het bewijs van de ten laste gelegde feiten en mee te werken aan zijn veroordeling; de concrete invulling van dit recht, dat in beginsel toepasselijk is in het tuchtrecht, is evenwel afhankelijk van de specifieke aard van de tuchtprocedures, zodat een gebrek aan medewerking en informatieverstrekking desgevallend sanctioneerbaar kan zijn (1). (1) Zie Cass., 1 okt. 2009, AR D.07.0024.N, AC, 2009, nr ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Algemeen - EVRM - Artikel 6.1 - Tenlastelegging - Bewijs - Veroordeling - Gebrek aan medewerking - Tuchtzaken - Toepasselijkheid - Invulling

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht van verdediging - Tenlastelegging - Bewijs - Veroordeling - Gebrek aan medewerking - Tuchtzaken - Toepasselijkheid - Invulling

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De eiser die in het kader van een cassatiemiddel globaal de bepalingen vermeldt waarvan hij de schending aanvoert, doch nalaat voor een in een onderdeel van dit middel ontwikkelde afzonderlijke grief aan te duiden welke van de aldus als geschonden aangewezen bepalingen op die grief toepasselijk zijn, voldoet niet aan het voorschrift van artikel 1080 Ger.W. zodat dit onderdeel niet ontvankelijk is (1). (1) Zie Cass., 26 nov. 2009, AR C.08.0619.N, AC, 2009, nr ...

CASSATIEMIDDELEN - Algemeen - Vereiste vermeldingen - Als

L'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales consacre notamment le droit pour le prévenu ou la personne poursuivie de ne pas devoir collaborer à la preuve des faits mis à sa charge et de ne pas devoir participer à sa condamnation; ces règles sont, en principe, applicables en matière disciplinaire, même si l'application concrète de ces droits peut dépendre de la nature spécifique des procédures disciplinaires, de sorte qu'un défaut de collaboration et de divulgation d'information peut, le cas échéant, faire l'objet d'une sanction (1). (1) Voir Cass., 1er octobre 2009, RG D.07.0024.N, Pas., 2009, n° ...

DROITS DE LA DEFENSE - Généralités - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 1er - Prévention - Preuve - Condamnation - Défaut de collaboration - Matière disciplinaire - Applicabilité - Application

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droits de la défense - Prévention - Preuve - Condamnation - Défaut de collaboration - Matière disciplinaire - Applicabilité - Application

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Le demandeur qui, dans le cadre d'un moyen de cassation indique globalement les dispositions dont il invoque la violation mais qui omet d'indiquer pour un des griefs distincts développés en une branche du moyen laquelle de ces dispositions citées comme étant violées est applicable à ce grief, ne répond pas à la prescription de l'article 1080 du Code judiciaire, de sorte qu'en cette branche, le moyen est irrecevable (1). (1) Voir Cass., 26 novembre 2009, RG C.08.0619.N, Pas., 2009, n° ...

MOYEN DE CASSATION - Généralités - Indications requises -

geschonden aangewezen bepalingen - Globale vermelding - Onderdeel - Afzonderlijke grief - Toepasselijke bepalingen - Geen vermelding - Ontvankelijkheid

- Art. 1080 *Gerechtigd Wetboek*

Dispositions citées comme étant violées - Indication globale - Branche du moyen - Grief distinct - Dispositions applicables - Pas d'indication - Recevabilité

- Art. 1080 *Code judiciaire*

Een cassatiemiddel dat in wezen louter aanvoert dat de tuchtstraf te streng was gelet op het tuchtrechtelijk verleden van de eiser, komt op tegen een beoordeling van feiten, waarvoor het Hof niet bevoegd is, en is derhalve niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass., 5 sept. 2008, AR D.07.0016.N, AC, 2008, nr 453.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Tuchtzaken - Tuchtstraf - Zwaarte - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Gevolg - Ontvankelijkheid

- Art. 147 *Grondwet 1994*

- Art. 3 *Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

CASSATIEMIDDELEN - Tuchtzaken - Onaantastbare beoordeling door feitenrechter - Tuchtstraf - Zwaarte - Gevolg - Ontvankelijkheid

- Art. 147 *Grondwet 1994*

- Art. 3 *Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Tuchtzaken - Tuchtstraf - Zwaarte - Gevolg - Cassatiemiddel - Ontvankelijkheid

- Art. 147 *Grondwet 1994*

- Art. 3 *Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

Un moyen de cassation qui invoque essentiellement que la sanction disciplinaire est trop sévère eu égard au passé disciplinaire du demandeur critique une appréciation de fait pour laquelle la Cour est sans compétence et est, dès lors irrecevable (1). (1) Voir Cass., 5 septembre 2008, RG D.07.0016.N, Pas., 2008, n° 453.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Matière disciplinaire - Sanction disciplinaire - Gravité - Appréciation souveraine par le juge du fond - Conséquence - Recevabilité

- Art. 147 *Constitution 1994*

- Art. 3 *Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

MOYEN DE CASSATION - Matière disciplinaire - Appréciation souveraine par le juge du fond - Sanction disciplinaire - Gravité - Conséquence - Recevabilité

- Art. 147 *Constitution 1994*

- Art. 3 *Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Matière disciplinaire - Sanction disciplinaire - Gravité - Conséquence - Moyen de cassation - Recevabilité

- Art. 147 *Constitution 1994*

- Art. 3 *Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

C.09.0203.F

25 januari 2010

AC nr. 58

De getroffen(e) van een arbeidsongeval en zijn rechthebbenden kunnen de vergoeding van de lichamelijke schade naar gemeen recht vorderen, mits de naar gemeen recht berekende vergoeding hoger is dan de wettelijke vergoedingen die overeenkomstig de Arbeidsongevallenwet aan het slachtoffer worden betaald en alleen tot beloop van het verschil; om dat verschil te berekenen, moet de rechter de volgens de gemeenrechtelijke regels berekende vergoedingen vergelijken met die welke berekend worden volgens de regels bepaald in de Arbeidsongevallenwet (1). (1) Cass., 11 juni 2007, AR C.06.0255.N, AC, 2007, nr. 315; Cass., 19 dec. 2006, AR P.06.0944.N, AC, 2006, nr. 661; Cass., 21 okt. 1992, AR 9793, AC, 1991-92, nr. 678.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Vergoeding naar gemeen recht - Lichamelijke schade - Verschil in lichamelijke schade niet gedekt door de wet - Surplus - Berekening

La victime d'un accident du travail et ses ayants droits peuvent exiger une indemnisation des dommages corporels suivant le droit commun dans la mesure où l'indemnité calculée en droit commun est supérieure aux indemnités légales versées à la victime en application de la loi sur les accidents du travail jusqu'à concurrence de cet excédent seulement. Pour calculer cet excédent, le juge est tenu de procéder à une comparaison entre les indemnités calculées suivant les règles du droit commun et celles qui sont calculées suivant des règles prévues par la loi sur les accidents du travail (1). (1) Cass., 11 juin 2007, RG C.06.0255.N, Pas., 2007, n° 315; Cass., 19 décembre 2006, RG P.06.0944.N, Pas., 2006, n° 661; Cass., 21 octobre 1992, RG 9793, Pas., 1992, n° 678.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Indemnisation en droit commun - Dommage corporel - Excédent du dommage corporel non couvert en loi - Surplus - Calcul

C.09.0204.F

2 april 2010

AC nr. 246

De rechter die de door een partij ingestelde vordering tot raming verwerpt op grond dat zij oorspronkelijk voor de vordering tot koopvernietiging geopteerd had, komt zijn verplichting niet na om de juridische aard van de vorderingen die de partijen hem hadden voorgelegd, te onderzoeken.

KOOP - Verborgene gebreken - Vordering tot koopvernietiging - Vordering tot raming - Onderzoek - Verplichting van de rechter - Toepassing

- Art. 1138, 2° *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1644 *Burgerlijk Wetboek*

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beschikkingsbeginsel - Eisen van de partijen - Onderzoek - Verplichting van de rechter - Vordering tot koopvernietiging - Vordering tot raming - Toepassing

- Art. 1138, 2° *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 1644 *Burgerlijk Wetboek*

Méconnaît son obligation d'examiner la nature juridique des prétentions formulées devant lui par les parties, le juge qui déboute une partie de son action estimatoire au motif qu'elle avait initialement opté pour l'action réhibitoire.

VENTE - Vices cachés - Action réhibitoire - Action estimatoire - Examen - Obligation du juge - Application

- Art. 1138, 2° *Code judiciaire*

- Art. 1644 *Code civil*

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Principe dispositif - Prétentions des parties - Examen - Obligation du juge - Action réhibitoire - Action estimatoire - Application

- Art. 1138, 2° *Code judiciaire*

- Art. 1644 *Code civil*

C.09.0206.F

14 mei 2010

AC nr. 336

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Huurder - Tekortkoming - Grove tekortkoming - Ontbinding - Hernieuwing - Weigering - Reden

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Hernieuwing - Verhuurder - Weigering - Redenen

Tekortkomingen van de huurder die niet grof genoeg zijn om de ontbinding van de huur te wettigen kunnen niettemin krachtens die bepaling beschouwd worden als een reden om de huurhernieuwing te weigeren (1). (1) Zie concl. O.M., C.09.0206.F, Pas., 2010, nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Huurder - Tekortkoming - Grove tekortkoming - Ontbinding - Hernieuwing - Weigering - Reden

- Art. 16, I, 4° *Wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds*

Noch uit artikel 16 van de Handelshuurwet noch uit enige andere bepaling van de wet volgt dat de verhuurder de huurhernieuwing in de eerste plaats kan weigeren om een van de in de wet vermelde redenen en, bijkomend, zonder reden (1). (1) Zie concl. O.M., C.09.0206.F, Pas., 2010, nr. ...

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Hernieuwing - Verhuurder - Weigering - Redenen

Conclusions de l'avocat général HENKES.

LOUAGE DE CHOSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Preneur - Manquement - Gravité - Résolution - Renouvellement - Refus - Motif

LOUAGE DE CHOSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Renouvellement - Bailleur - Refus - Motifs

Des manquements du preneur qui ne présentent pas un caractère de gravité suffisant pour justifier la résolution du bail peuvent constituer néanmoins un motif de refus de renouvellement du bail en vertu de cette disposition (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

LOUAGE DE CHOSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Preneur - Manquement - Gravité - Résolution - Renouvellement - Refus - Motif

- Art. 16, I, 4° *L. du 30 avril 1951 sur les baux commerciaux, en vue de la protection du fonds de commerce*

Il ne suit, ni de l'article 16 de la loi sur les baux commerciaux, ni d'aucune autre disposition de la loi, que le bailleur ne peut refuser le renouvellement, à titre principal, pour l'un des motifs prévus par la loi et, à titre subsidiaire, sans motif (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

LOUAGE DE CHOSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Renouvellement - Bailleur - Refus - Motifs

C.09.0214.F

4 november 2010

AC nr. 654

Het arrest dat oordeelt dat de verweerders geen fout hebben begaan die voortvloeit uit enige tekortkoming aan de algemene zorgvuldigheidsplicht, op grond dat die fout niet is begaan ten aanzien van de [eiseres], voegt aan de definitie van de fout een voorwaarde toe die daarmee geen verband houdt.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Bij het Hof van Cassatie aanhangige zaak - Onvolledige aangiften bij de R.S.Z. - Derving van de arbeidsprestaties van zijn beampte - Onbeschikbaarheid van de werkloze voor de algemene arbeidsmarkt - Loyauteit
- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

En considérant que les défendeurs n'ont pas commis de faute résultant d'un quelconque manquement au devoir général de prudence au motif que cette faute n'aurait pas été commise à l'égard de la demanderesse, l'arrêt ajoute à la définition de la faute une condition qui lui est étrangère.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Affaire pendante devant la Cour de cassation - Déclarations insuffisantes à l'O.N.S.S. - Perte des prestations de son agent - Indisponibilité du chômeur pour le marché général de l'emploi - Loyauté

- Art. 1382 et 1383 Code civil

C.09.0215.F

9 december 2010

AC nr. 724

Het arrest dat oordeelt, enerzijds dat het ongeval het gevolg is van de plotselinge werking van de oorzaak die vreemd is aan de wil van de verzekerde, namelijk de zware klap van het voertuig tegen een boom, die het overlijden heeft teweeggebracht dat veroorzaakt is door de kracht én de zijwaartse beweging waarmee het voertuig tegen de boom is beland, en anderzijds, dat het niet relevant is dat de botsing tegen de boom zelf veroorzaakt is door een falen van het organisme van de getroffene, doordat hij ofwel onwel is geworden, in slaap is gevallen dan wel verstrooid is geweest, aangezien die verschijnselen op zich alleen het overlijden van de getroffene niet hebben kunnen veroorzaken, en er alleen geen sprake is van ongeval in de zin van artikel 1 van de algemene voorwaarden van de verzekeringspolis, wanneer de oorzaak van het ongeval uitsluitend moet worden gezocht in het lichaam van de getroffene, legt dat artikel uit op een wijze die onverenigbaar is met de bewoordingen ervan en miskent bijgevolg de bewijskracht ervan.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijskracht - Landverzekering - Waarborg tegen het risico van overlijden door ongeval - Ongeval - Begrip - Gebeurtenis die het gevolg is van de plotselinge of toevallige werking van een uitwendige oorzaak buiten de wil van de verzekerde

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

VERZEKERING - Landverzekering - Waarborg tegen het risico van overlijden door ongeval - Ongeval - Begrip - Gebeurtenis die het gevolg is van de plotselinge of toevallige werking van een uitwendige oorzaak buiten de wil van de verzekerde - Bewijskracht van de akte

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

L'arrêt qui considère, d'une part, que l'accident trouve son origine dans l'action soudaine de la cause étrangère à la volonté de l'assuré que constitue le choc violent du véhicule contre un arbre, qui a produit le décès et dont la cause est la force de propulsion du véhicule jointe au déport latéral de celui-ci vers l'arbre, et, d'autre part, qu'il importe peu que la collision avec l'arbre soit elle-même causée par un défaut de l'organisme de la victime, qu'il s'agisse d'un malaise, d'un endormissement, ou d'une distraction, qui ne peuvent à eux seuls être à l'origine du décès de la victime, et que ce n'est que lorsque la cause de l'accident est exclusivement un élément propre à l'organisme de la victime qu'il n'y a pas d'accident au sens de l'article 1er des conditions générales de la police d'assurance, donne de cet article une interprétation inconciliable avec ses termes, partant, viole la foi qui lui est due.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Foi due aux actes - Assurances terrestres - Garantie contre le risque de décès par accident - Accident - Notion - Événement provenant de l'action soudaine ou fortuite d'une cause étrangère à la volonté de l'assuré

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

ASSURANCES - Assurances terrestres - Garantie contre le risque de décès par accident - Accident - Notion - Événement provenant de l'action soudaine ou fortuite d'une cause étrangère à la volonté de l'assuré - Foi due à l'acte

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

C.09.0217.N

25 februari 2010

AC nr. 131

Voor de invulling van het begrip kwade trouw, in de zin van de bepaling die voorziet dat de inbreukmaker die te kwader trouw is, wordt veroordeeld tot de verbeurdverklaring van de nagemaakte voorwerpen en van de platen, vormen en matrijzen en andere gereedschappen die rechtstreeks gediend hebben tot het plegen van de namaking of, in voorkomend geval, tot de betaling van een som gelijk aan de prijs van deze voorwerpen of andere reeds overgedragen goederen, dient rekening gehouden te worden met al de relevante omstandigheden van het geval; zo een omstandigheid kan ook de houding zijn die de houder van het recht heeft ingenomen nadat hij kennis kreeg van de inbreuk op zijn recht waardoor bij de inbreukmaker twijfel kon ontstaan over de precieze omvang van de betrokken rechten.

AUTEURSRECHT - Inbreuk - Kwade trouw - Begrip - Relevante omstandigheden - Houder van het recht - Houding na kennisname van de inbreuk

- Art. 87, § 2, tweede lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Lors de l'interprétation de la notion de mauvaise foi au sens de la disposition qui prévoit que le contrevenant qui est de mauvaise foi, sera condamné à la confiscation des objets contrefaits et à celles des planches, moules, matrices ou autres ustensiles ayant directement servi à commettre la contrefaçon ou le cas échéant au paiement d'une somme égale au prix de ces objets ou autres biens déjà cédés, il y a lieu de tenir compte de toutes les circonstances pertinentes de la cause; peut constituer une telle circonstance, l'attitude adoptée par le détenteur du droit après qu'il a eu connaissance de l'infraction à son droit pouvant susciter dans le chef du contrevenant un doute quant à l'étendue précise desdits droits.

DROITS D'AUTEUR - Infraction - Mauvaise foi - Notion - Circonstances pertinentes - Détenteur du droit - Attitude après avoir pris connaissance de l'infraction

- Art. 87, § 2, al. 2 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

C.09.0220.F

23 september 2010

AC nr. 544

Uit de omstandigheid dat de administratieve overheid, die beslist om een onteigend pand weder te verkopen, wegens het bestuursrechtelijk beginsel dat haar verplicht om aan de betrokkenen de individuele akten ter kennis te brengen die rechten en verplichtingen in hun hoofde doen ontstaan, geen genoegen kan nemen met de veronderstelling dat een gewone bekendmaking door aanplakking voldoende was, en dit ongeacht de rechtspraak van het Hof van Cassatie, kon het bestreden arrest wettig afleiden dat de administratieve overheid bijgevolg geen enkele rechtvaardigingsgrond kan aanvoeren noch enige grond die haar van haar aansprakelijkheid ontheft.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Onteigening ten algemene nutte - Beslissing tot wederverkoop van het onteigende pand - Bericht van wederverkoop - Aanplakking - Geen individuele kennisgeving - Rechtsdwaling - Rechtvaardigingsgrond - Rechtspraak van het Hof van Cassatie
- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE - Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Fout - Beslissing tot wederverkoop van het onteigende pand - Bericht van wederverkoop - Aanplakking - Geen individuele kennisgeving - Rechtsdwaling - Rechtvaardigingsgrond - Rechtspraak van het Hof van Cassatie
- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

De la considération qu'en raison du principe du droit administratif qui impose à l'administration de notifier aux intéressés les actes individuels susceptibles de créer des droits ou des obligations dans leur chef, l'autorité administrative, qui décide de remettre en vente un immeuble exproprié, ne pouvait se contenter de supposer qu'une simple publication par voie d'affichage suffisait, et ce, quelle que soit la jurisprudence de la Cour de cassation, l'arrêt attaqué a pu déduire légalement que l'autorité administrative ne peut, dès lors, se prévaloir d'aucune cause de justification ou d'exonération de sa responsabilité.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Expropriation pour cause d'utilité publique - Décision de remise en vente de l'immeuble exproprié - Avis de revente - Affichage - Absence de notification individuelle - Erreur de droit - Cause de justification - Jurisprudence de la Cour de cassation
- Art. 1382 et 1383 Code civil

EXPROPRIATION POUR CAUSE D'UTILITE PUBLIQUE - Responsabilité hors contrat - Faute - Décision de remise en vente de l'immeuble exproprié - Avis de revente - Affichage - Absence de notification individuelle - Erreur de droit - Cause de justification - Jurisprudence de la Cour de cassation
- Art. 1382 et 1383 Code civil

De administratieve overheid die een pand onteigent en vervolgens beslist om het weder te verkopen, moet haar beslissing ter kennis brengen van de onteigende eigenaar om hem de kans te bieden zijn recht op wederafstand uit te oefenen (1). (1) Zie Cass., 14 okt. 1948, AC, 1948, p. 487.

ONTEIGENING TEN ALGEMENE NUTTE - Beslissing tot wederverkoop van het onteigende pand - Bericht van wederverkoop - Wijze van bekendmaking

- Art. 23 Wet 17 april 1835 op de onteigening ten algemene nutte

De dwaling omtrent het recht kan, wegens bepaalde omstandigheden, door de rechter als onoverkomelijk worden beschouwd, mits eruit kan worden afgeleid dat de administratieve overheid heeft gehandeld zoals elk redelijke en voorzichtige persoon zou hebben gedaan; de bodemrechter stelt die omstandigheden op onaantastbare wijze vast, waarbij het Hof echter nagaat of hij daaruit naar recht heeft kunnen afleiden dat er sprake was van een rechtvaardigingsgrond (1). (1) Cass., 8 feb. 2008, AR C.07.0131.F, AC, 2008, nr. 96.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Administratieve overheid - Onoverkomelijke rechtsdwaling - Voorwaarde - Rechtvaardigingsgrond - Vaststelling door feitenrechter - Toetsing van het Hof

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Administratieve overheid - Onoverkomelijke rechtsdwaling - Voorwaarde - Rechtvaardigingsgrond - Vaststelling door feitenrechter - Toetsing van het Hof

Wanneer een dwaling onoverkomelijk is, komt de aansprakelijkheid van een administratieve overheid die grondwets- of wetsregels heeft miskend die haar verplichten iets niet te doen of iets op een bepaalde manier wel te doen, niet in het gedrang (1). (1) Cass., 8 feb. 2008, AR C.07.0131.F, AC, 2008, nr. 96.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Administratieve overheid - Miskening van de grondwettelijke of wettelijke regels - Onoverkomelijke dwaling

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

L'autorité administrative qui, après avoir exproprié un immeuble, décide de le remettre en vente, est tenue de notifier sa décision au propriétaire exproprié afin de lui permettre d'exercer utilement son droit de rétrocession (1). (1) Voir Cass., 14 octobre 1948, Bull. et Pas., 1948, I, 564.

EXPROPRIATION POUR CAUSE D'UTILITE PUBLIQUE - Décision de remise en vente de l'immeuble exproprié - Avis de revente - Mode de publicité

- Art. 23 L. du 17 avril 1835 sur l'expropriation pour cause d'utilité publique

L'erreur de droit peut, en raison de certaines circonstances, être considérée par le juge comme étant invincible à la condition que, de ces circonstances, il puisse se déduire que l'autorité administrative a agi comme l'aurait fait toute personne raisonnable et prudente; le juge du fond constate souverainement les circonstances sur lesquelles il fonde sa décision, la Cour vérifiant toutefois s'il a pu légalement déduire de celles-ci l'existence d'une cause de justification (1). (1) Cass., 8 février 2008, RG C.07.0131.F, Pas., 2008, n° 96.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Autorité administrative - Erreur de droit invincible - Condition - Cause de justification - Constatation par le juge du fond - Contrôle de la Cour

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Autorité administrative - Erreur de droit invincible - Condition - Cause de justification - Constatation par le juge du fond - Contrôle de la Cour

Une erreur est de nature à exonérer de sa responsabilité une autorité administrative qui a méconnu des règles constitutionnelles ou légales lui imposant de s'abstenir ou d'agir d'une manière déterminée, si elle est invincible (1). (1) Cass., 8 février 2008, RG C.07.0131.F, Pas., 2008, n° 96.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Autorité administrative - Méconnaissance des règles constitutionnelles ou légales - Erreur invincible

- Art. 1382 et 1383 Code civil

Wanneer een vordering tegen meerdere verweerders wordt geformuleerd strekkende tot schadevergoeding op grond van hun aansprakelijkheid, is de omstandigheid dat hoger beroep werd aangetekend tegen de beslissing waarbij deze vordering reeds gedeeltelijk gegrond werd verklaard tegen een van hen, terwijl omtrent de aansprakelijkheid van een andere nog een expertise werd bevolen, en de appelprocedure aan deze laatste enkel werd aangezegd, niet van aard de gezamenlijke tenuitvoerlegging van de onderscheiden beslissingen in eerste en tweede aanleg materieel onmogelijk te maken (1). (1) Zie Cass., 1 feb. 1991, A.R. 6937, A.C., 1990-91, nr 293.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Onsplitsbaar geschil - Onsplitsbaar geschil

- Artt. 31 en 1053 Gerechtelijk Wetboek

ONSPLITSBAARHEID (GESCHIL) - Burgerlijke zaken - Onsplitsbaar geschil

- Artt. 31 en 1053 Gerechtelijk Wetboek

Lorsqu'une action, dirigée contre plusieurs défendeurs, tend à obtenir par sa formulation des dommages-intérêts sur la base de leur responsabilité, la circonstance qu'il a été interjeté appel de la décision qui a déjà déclaré partiellement fondée cette action à l'égard de l'un d'entre eux, alors qu'une expertise a encore été ordonnée en ce qui concerne la responsabilité d'un autre, et que la procédure d'appel lui a seulement été notifiée, n'est pas de nature à rendre matériellement impossible l'exécution simultanée des différentes décisions en première et en seconde instance (1). (1) Voir Cass., 1er février 1991, RG 6937, Pas., 1991, n° 293.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Appel principal. forme. délai. litige indivisible - Litige indivisible

- Art. 31 et 1053 Code judiciaire

INDIVISIBILITE (LITIGE) - Matière civile - Litige indivisible

- Art. 31 et 1053 Code judiciaire

C.09.0226.N

3 juni 2010

AC nr. 393

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

AUTEURSRECHT - Natuurlijke persoon - Auteursrechthebbende - Overdracht van vermogensrechten - Gelding

AUTEURSRECHT - Computerprogramma - Vermogensrechten - Vermoeden van verkrijging ten voordele van de werkgever - Gelding

De natuurlijke persoon die het werk heeft gecreëerd geldt steeds als de oorspronkelijke auteursrechthebbende, ook indien de vermogensrechten worden overgedragen of worden vermoed te zijn overgedragen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.; F. DE VISSCHER & B. MICHAUX, *ibid.*

AUTEURSRECHT - Natuurlijke persoon - Auteursrechthebbende - Overdracht van vermogensrechten - Gelding

- Art. 6, eerste lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Voir les conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

DROITS D'AUTEUR - Personne physique - Titulaire du droit d'auteur - Cession de droits patrimoniaux - Validité

DROITS D'AUTEUR - Programme d'ordinateur - Droits patrimoniaux - Présomption d'obtention au bénéfice de l'employeur - Validité

La personne physique qui a créé l'œuvre vaut toujours comme le titulaire originaire du droit d'auteur, aussi lorsque les droits patrimoniaux sont cédés ou sont présumés avoir été cédés (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC; F. DE VISSCHER & B. MICHAUX, *ibid.*

DROITS D'AUTEUR - Personne physique - Titulaire du droit d'auteur - Cession de droits patrimoniaux - Validité

- Art. 6, al. 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

Het inzake computerprogramma's ingesteld vermoeden van verkrijging van vermogensrechten ten voordele van de werkgever wijkt af van de inzake auteursrechten geldende algemene regel, die vereist dat een overdracht van de vermogensrechten ten gunste van de werkgever uitdrukkelijk wordt bepaald; het vermoeden geldt dan ook slechts voor de vermogensrechten met betrekking tot computerprogramma's gemaakt door werknemers of beambten bij de uitoefening van hun taken of in opdracht van hun werkgever en kan niet worden uitgebreid tot de vermogensrechten met betrekking tot computerprogramma's gemaakt door de statutaire zaakvoerder van een handelsvennootschap, die niet mede de hoedanigheid heeft van werknemer ingevolge een met deze vennootschap gesloten arbeidsovereenkomst (1). (1) Zie de concl. van het O.M. Zie ook F. DE VISSCHER & B. MICHAUX, Précis du droit d'auteur et des droits voisins, nr. 254; B. MICHAUX & H.-F. LENAERTS, Les droits relatifs aux programmes d'ordinateur créés par un employé ou un agent, in Orientations, 1995, 243.

AUTEURSRECHT - Computerprogramma - Vermogensrechten - Vermoeden van verkrijging ten voordele van de werkgever - Gelding

- Art. 3 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

- Art. 3, § 3, eerste lid Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

La présomption que l'employeur est cessionnaire des droits patrimoniaux, instaurée en matière de programmes d'ordinateur, déroge à la règle générale applicable en matière de droits d'auteur qui exige qu'une cession des droits patrimoniaux à l'employeur soit expressément prévue; la présomption ne vaut, dès lors, que pour les droits patrimoniaux relatifs aux programmes d'ordinateur créés par des employés ou agents dans l'exercice de leurs fonctions ou d'après les instructions de leur employeur et ne peut pas être étendue aux droits patrimoniaux relatifs aux programmes d'ordinateur créés par le gérant statutaire d'une société commerciale qui n'a pas aussi la qualité d'employé à la suite d'un contrat de travail conclu avec cette société (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC; voir aussi F. DE VISSCHER & B. MICHAUX, Précis du droit d'auteur et des droits voisins, n° 254; B. MICHAUX & H.-F. LENAERTS, Les droits relatifs aux programmes d'ordinateur créés par un employé ou un agent, in Orientations, 1995, 243.

DROITS D'AUTEUR - Programme d'ordinateur - Droits patrimoniaux - Présomption d'obtention au bénéfice de l'employeur - Validité

- Art. 3 L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

- Art. 3, § 3, al. 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

C.09.0233.F

28 mei 2010

AC nr. 371

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Gebouwen - Mede-eigendom - Bewaarder van de gemeenschappelijke gedeelten van het gebouw - Bepaling EIGENDOM - Mede-eigendom - Bewaarder van de gemeenschappelijke gedeelten van het gebouw - Bepaling

De artikelen 577-5, §3, en 577-7, §1, 1°, b), van het Burgerlijk Wetboek verlenen de vereniging van mede-eigenaars een bevoegdheid van toezicht, leiding en controle op de gemeenschappelijke gedeelten van het gebouw of van de groep van gebouwen, die zij bewaart en die zij bijgevolg voor eigen rekening beheert; zij heeft bijgevolg, in de regel, de bewaring van de gemeenschappelijke gedeelten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Gebouwen - Mede-eigendom - Bewaarder van de gemeenschappelijke gedeelten van het gebouw - Bepaling
- Artt. 577-5, § 3, 577-7, § 1, 1°, b), en 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

EIGENDOM - Mede-eigendom - Bewaarder van de gemeenschappelijke gedeelten van het gebouw - Bepaling
- Artt. 577-5, § 3, 577-7, § 1, 1°, b), en 1384, eerste lid Burgerlijk

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

*RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Bâtiments - Copropriété - Gardien des parties communes de l'immeuble - Détermination
PROPRIETE - Copropriété - Gardien des parties communes de l'immeuble - Détermination*

Les articles 577-5, § 3, et 577-7, § 1er, 1°, b), du Code civil confèrent à l'association des copropriétaires un pouvoir de surveillance, de direction et de contrôle des parties communes de l'immeuble ou du groupe d'immeubles, qu'elle conserve et qu'elle administre dès lors pour son propre compte; elle a, partant, en règle, la garde de ces parties communes (1). (1) Voir les conclusions contraires du M.P.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Bâtiments - Copropriété - Gardien des parties communes de l'immeuble - Détermination
- Art. 577-5, § 3, 577-7, § 1er, 1°, b), et 1384, al. 1er Code civil

PROPRIETE - Copropriété - Gardien des parties communes de l'immeuble - Détermination
- Art. 577-5, § 3, 577-7, § 1er, 1°, b), et 1384, al. 1er Code civil

C.09.0236.F

11 juni 2010

AC nr. 420

Aangezien artikel 7.1 van het Verdrag inzake de rechten van het kind geen directe werking heeft in de Belgische nationale rechtsorde, staat het niet aan de rechter een persoonlijke beoordeling die hij als meer aangewezen beschouwt, te laten voorgaan boven de door de wetgever opgelegde bescherming van de rechten van het kind (1). (1) Zie Cass., 4 nov. 1999, AR C.99.0048.N, AC, 1999, nr. 588.

AFSTAMMING - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Ontvankelijkheidsvereiste - Verdrag inzake de Rechten van het Kind - Verdragsbepalingen - Uitwerking - Draagwijdte - Gevolg - Verplichting van het Hof

- Art. 7.1 Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 nov. 1989

- Art. 323 oud Burgerlijk Wetboek

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of het oud artikel 323 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre dat artikel het instellen van een rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap door een tijdens het huwelijk van zijn moeder geboren kind onderwerpt aan de voorwaarde dat degene wiens vaderschap vaststaat krachtens de artikelen 315 en 317 van het Burgerlijk Wetboek geen bezit van staat heeft, terwijl artikel 322 van dat wetboek het instellen van dezelfde rechtsvordering door een buiten het huwelijk geboren kind niet aan die voorwaarde onderwerpt, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

AFSTAMMING - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Verplichting van het Hof

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Afstamming - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Verplichting van het Hof

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Afstamming - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Verplichting van het Hof

L'article 7, § 1er de la Convention relative aux droits de l'enfant n'ayant pas d'effet direct dans l'ordre juridique national belge, il n'appartient pas au juge d'écartier la protection des intérêts de l'enfant imposée par le législateur au bénéfice d'une appréciation personnelle qu'il considère comme plus appropriée (1). (1) Voir Cass., 4 novembre 1999, RG C.99.0048.N, Pas., 1999, n° 588.

FILIATION - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Condition de recevabilité - Convention relative aux droits de l'enfant - Dispositions conventionnelles - Effet - Portée - Conséquence - Obligation de la Cour

- Art. 7, § 1er Convention internationale du 20 novembre 1989 relative aux droits de l'enfant

- Art. 323 ancien Code civil

Lorsque devant la Cour se pose la question de savoir si l'article 323 ancien du Code civil viole les articles 10 et 11 de la Constitution en ce qu'il subordonne à la condition qu'il n'existe pas de possession d'état à l'égard de celui dont la paternité est établie en vertu des articles 315 et 317 du Code civil l'intentement d'une action en recherche de paternité par un enfant né pendant le mariage de sa mère, alors que l'article 322 de ce code ne subordonne pas à une telle condition l'intentement de la même action par un enfant né hors mariage, la Cour pose une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle.

FILIATION - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 10 et 11 de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Filiation - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 10 et 11 de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Filiation - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 10 et 11 de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

Wanneer voor het Hof de vraag rijst of het oud artikel 323 van het Burgerlijk Wetboek de artikelen 22 en 22bis van de Grondwet schendt, in zoverre het een kind verbiedt zijn biologische vader op te sporen en diens vaderschap te doen erkennen wanneer het tijdens het huwelijk van zijn moeder is verwekt en zijn afstamming van de echtgenoot van zijn moeder bevestigd wordt door een bezit van staat, stelt het Hof een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Afstamming - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 22 en 22bis van de Grondwet - Verplichting van het Hof

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

AFSTAMMING - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 22 en 22bis van de Grondwet - Verplichting van het Hof

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Afstamming - Rechtsvordering tot onderzoek naar het vaderschap - Tijdens het huwelijk geboren kind - Bezit van staat van de echtgenoot van de moeder - Verbod - Buiten het huwelijk geboren kind - Geen beperking - Verenigbaarheid met de artikelen 22 en 22bis van de Grondwet - Verplichting van het Hof

- Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

- Artt. 322 en 323 oud Burgerlijk Wetboek

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

Lorsque devant la Cour se pose la question de savoir si l'article 323 ancien du Code civil viole les articles 22 et 22bis de la Constitution en ce qu'il interdit à un enfant de rechercher son père biologique et de faire reconnaître sa paternité lorsqu'il a été conçu pendant le mariage de sa mère et que sa filiation à l'égard du mari de sa mère est corroborée par une possession d'état, la Cour pose une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle.

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Filiation - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 22 et 22bis de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

FILIATION - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 22 et 22bis de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Filiation - Action en recherche de paternité - Enfant né pendant le mariage - Possession d'état du mari de la mère - Interdiction - Enfant né hors mariage - Pas de limitation - Compatibilité avec les articles 22 et 22bis de la Constitution - Obligation de la Cour

- Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

- Art. 322 et 323 ancien Code civil

C.09.0237.N

18 februari 2010

AC nr. 110

Overeenkomstig artikel 2262bis, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, verjaren alle persoonlijke rechtsvorderingen door verloop van tien jaar; de vordering tot uitvoering van een rechterlijke beslissing, de actio judicati, verjaart aldus door verloop van tien jaar ongeacht de duurtijd van verjaringstermijn van de schuldvordering die aan deze beslissing ten grondslag ligt (1). (1) Zie Cass., 7 maart 2003, AR C.00.0417.N, AC, 2003, nr 158; zie ook Cass., 21 feb. 1985, AR 7201, AC, 1984-85, nr 375.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Persoonlijke rechtsvordering - Actio judicati

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Conformément à l'article 2262bis, § 1er, alinéa 1er, du Code civil, toutes les actions personnelles sont prescrites par dix ans; la demande en exécution d'une décision judiciaire, l'actio judicati, se prescrit, ainsi, par dix ans quelle que soit la durée du délai de prescription de la créance qui est à la base de cette décision (1). (1) Voir Cass., 7 mars 2003, RG C.00.0417.N, Pas., 2003, n° 158; voir aussi Cass., 21 février 1985, RG 7201, Pas., 1984-85, n° 375.

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ fin) - Action personnelle - Actio judicati

- Art. 2262bis, § 1er, al. 1er Code civil

Wanneer de strafrechter in een eindbeslissing uitspraak doet over de burgerlijke vordering en aan de burgerlijke partij een provisionele vergoeding toekent, dient de vordering tot aanvullende vergoeding gebracht te worden voor de burgerlijke rechter binnen de termijn van artikel 2262bis, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Eindbeslissing van de strafrechter over de burgerlijke vordering - Provisionele vergoeding aan de burgerlijke partij - Vordering tot aanvullende vergoeding - Bevoegde rechter

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Lorsque le juge pénal statue par décision définitive sur la demande civile et accorde une indemnité provisionnelle à la partie civile, il y a lieu de saisir le juge civil de la demande d'indemnité complémentaire dans le délai de l'article 2262bis, § 1er, alinéa 1er du Code civil.

ACTION CIVILE - Décision définitive du juge pénal sur la demande civile - Indemnisation provisoire de la partie civile - Demande d'indemnité complémentaire - Juge compétent

- Art. 2262bis, § 1er, al. 1er Code civil

C.09.0240.F

31 mei 2010

AC nr. 377

Het middel is niet ontvankelijk, wanneer het alleen de schending aanvoert van wettelijke bepalingen die, als dat middel gegrond zou zijn, niet zouden volstaan om tot vernietiging te leiden.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Ontvankelijkheid

- Art. 1, eerste lid Wet 4 aug. 1992 op het hypothecair krediet

ERFPACHT (RECHT VAN) - Erfpacht - Overdracht - Overschrijving - Geldigheid t.a.v. derden - Cassatiemiddel - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Ontvankelijkheid

- Art. 1, eerste lid Wet 4 aug. 1992 op het hypothecair krediet

Est irrecevable le moyen qui ne vise que la violation de dispositions légales qui ne suffiraient pas, s'il était fondé, à entraîner la cassation.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Indications requises - Recevabilité

- Art. 1er, al. 1er L. du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire

EMPHYTEOSE (DROIT D') - Bail emphytéotique - Cession - Transcription - Opposabilité aux tiers - Moyen de cassation - Matière civile - Indications requises - Recevabilité

- Art. 1er, al. 1er L. du 4 août 1992 relative au crédit hypothécaire

C.09.0243.F

12 april 2010

AC nr. 247

De overgangsbepaling van artikel 42, § 3, van de wet van 27 april 2003 betreffende de hervorming van de echtscheiding, die de wil van de wetgever, uitdrukt om wat betreft de onderhoudsuitkering na een echtscheiding die is uitgesproken op grond van de vroegere artikelen 229, 231 en 232 B.W., van de onmiddellijke toepassing van die wet af te wegen en dit om te beletten dat alle gescheiden echtgenoten een uitkering tot levensonderhoud zouden kunnen vorderen indien zij voldoen aan de economische voorwaarden voor de toekenning ervan, zelfs als zij schuldig zijn of het in het vroegere artikel 306 bepaalde vermoeden van schuld niet hebben omgekeerd of als de echtgenoten met gedeelde schuld zijn gescheiden, maakt geen onderscheid tussen het bepalen van het recht op levensonderhoud en de regels van de vaststelling ervan (1). (1) Cass., 8 maart 2010, AR C.08.0550.F, AC, 2010, nr. ...; Jean-Luc Brouwers, Echtscheiding, uitg. Kluwer, 2007, p. 122 e.v.; Renchon, "La nouvelle réforme (précipitée) du droit de divorce", R.T.D.F., 2007, p. 1056; Dandoy, "La réforme du divorce: les effets alimentaires", R.T.D.F., 2007, p. 1088; Masson, J.T., 2007, p. 543; Senave, Tijdschrift voor familierecht, 2007, p. 135; Zie AGwH., 16 juli 2009, rol 4490, nr. 115/2009.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Berekening - Overgangsbepalingen

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007
- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Berekening - Overgangsbepalingen

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007
- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Berekening - Overgangsbepalingen

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007
- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

La disposition transitoire de l'article 42, §3, de la loi du 27 avril 2007 réformant le divorce, qui traduit l'intention du législateur de déroger, s'agissant de la pension après un divorce prononcé sur la base des anciens articles 229, 231 et 232 du Code civil, à l'application immédiate de cette loi, en vue d'éviter que tous les conjoints divorcés puissent solliciter une pension alimentaire s'ils satisfont aux conditions économiques de son octroi, alors même qu'ils seraient fautifs ou n'auraient pas renversé la présomption de culpabilité de l'ancien article 306 ou que les ex-époux seraient divorcés aux torts partagés, n'opère pas de distinction entre la détermination du droit à la pension et ses modalités de fixation (1). (1) Cass., 8 mars 2010, RG C.08.0550.F, Pas., 2010, n°...; Jean-Luc Brouwers, Divorce, éd. Kluwer, 2007, p. 122 et svtes; Renchon, "La nouvelle réforme(précipitée) du droit du divorce", R.T.D.F., 2007, p.1056; Dandoy, "La réforme du divorce: les effets alimentaires", R.T.D.F. 2007, p. 1088; Masson, J.T., 2007, p. 543; Senave, Tijdschrift voor familie recht, 2007, p. 135; Voir C. const. 16 juillet 2009, rôle 4490, n° 115/2009.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Calcul - Dispositions transitoires

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007
- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Calcul - Dispositions transitoires

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007
- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Calcul - Dispositions transitoires

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007
- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

Indien de echtscheiding is uitgesproken vóór de inwerkingtreding van de wet van 27 april 2007, met toepassing van de vroegere artikelen 229, 231 en 232 B.W., blijven de voorwaarden van vaststelling van de uitkering na echtscheiding geregeld door de bepalingen van de oude artikelen 301, 306, 307 en 307bis van hetzelfde wetboek (1). (1) Cass., 8 maart 2010, AR C.08.0550.F, AC, 2010, nr. ...; Jean-Luc Brouwers, Echtscheiding, uitg. Kluwer, 2007, p. 122 e.v.; Renchon, "La nouvelle réforme (précipitée) du droit de divorce", R.T.D.F., 2007, p. 1056; Dandoy, "La réforme du divorce: les effets alimentaires", R.T.D.F., 2007, p. 1088; Masson, J.T., 2007, p. 543; Senave, Tijdschrift voor familierecht, 2007, p. 135; Zie AGwH., 16 juli 2009, rol 4490, nr. 115/2009.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Berekening - Overgangsbepalingen - Wet in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Berekening - Overgangsbepalingen - Wet in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten uitgesproken op grond van de oude wet - Recht op onderhoudsuitkering - Nieuwe wet - Regels van vaststelling van de uitkering - Wet in de tijd - Toepasselijke wet

- Artt. 229, 231, 232, 301, 306, 307 en 307bis Burgerlijk Wetboek

- Art. 42, § 2, tweede lid, en § 3 Wet 27 april 2007

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

Lorsque le divorce a été prononcé avant l'entrée en vigueur de la loi du 27 avril 2007, en application des anciens articles 229, 231 et 232 du Code civil, les modalités de fixation de la pension après divorce restent régies par les dispositions des anciens articles 301, 306, 307 et 307bis du même code (1). (1) Cass., 8 mars 2010, RG C.08.0550.F, Pas., 2010, n°...; Jean-Luc Brouwers, Divorce, éd. Kluwer, 2007, p. 122 et svtes; Renchon, "La nouvelle réforme (précipitée) du droit du divorce", R.T.D.F., 2007, p.1056; Dandoy, "La réforme du divorce: les effets alimentaires", R.T.D.F. 2007, p. 1088; Masson, J.T., 2007, p. 543; Senaeve, Tijdschrift voor familie recht, 2007, p. 135; Voir C. const. 16 juillet 2009, rôle 4490, n° 115/2009.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce pour cause déterminée prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Calcul - Dispositions transitoires - Loi dans le temps - Loi applicable

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Calcul - Dispositions transitoires - Loi dans le temps - Loi applicable

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée prononcé sur la base de la loi ancienne - Droit à la pension alimentaire - Loi nouvelle - Modalités de fixation de la pension - Loi dans le temps - Loi applicable

- Art. 229, 231, 232, 301, 306, 307 et 307bis Code civil

- Art. 42, § 2, al. 2, et § 3 L. du 27 avril 2007

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

C.09.0244.F

8 februari 2010

AC nr. 88

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Einde (opzegging, verlenging, enz.) - Ontbinding - Huurovereenkomst voor het leven - Aleatoir karakter

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Einde (opzegging, verlenging, enz.) - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Voorwerp

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a loyer - Fin (congé. prolongation. etc.) - Résolution - Bail à vie - Caractère aléatoire

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a loyer - Fin (congé. prolongation. etc.) - Résolution - Effets - Restitution - Objet

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Heropening van het debat - Wijziging van het rechtscollege - Hervatting ab initio - Gevolgen - Nieuwe vordering - Voorwerp

OVEREENKOMST - Einde - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Voorwerp

OVEREENKOMST - Einde - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Schadevergoeding

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het debat - Wijziging van het rechtscollege - Hervatting ab initio - Gevolgen - Nieuwe vordering - Voorwerp

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Réouverture des débats - Modification du siège - Reprise ab initio - Effets - Demande nouvelle - Objet

CONVENTION - Fin - Résolution - Effets - Restitution - Objet

CONVENTION - Fin - Résolution - Effets - Restitution - Dommages et intérêts

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats - Modification du siège - Reprise ab initio - Effets - Demande nouvelle - Objet

Wanneer de wet niets bepaalt, houdt het aleatoir karakter van de huurovereenkomst voor het leven geen afwijking in van de uitwerking van het gemene recht van de ontbinding (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Einde (opzegging, verlenging, enz.) - Ontbinding - Huurovereenkomst voor het leven - Aleatoir karakter

- Artt. 1183 en 1184 Burgerlijk Wetboek

Dans le silence de la loi, le caractère aléatoire du contrat de bail à vie n'emporte pas de dérogation au droit commun de la résolution (1). (1) Voir concl. du M.P.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Fin (congé. prolongation. etc) - Résolution - Bail à vie - Caractère aléatoire

- Art. 1183 et 1184 Code civil

De contractuele tekortkoming van een partij, die de ontbinding van de overeenkomst in zijn nadeel verantwoordt, tast zijn recht op teruggave, zoals het uit die ontbinding ontstaat, niet aan en kan alleen zijn veroordeling tot vergoeding van de door die fout veroorzaakte schade tot gevolg hebben (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

OVEREENKOMST - Einde - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Schadevergoeding

- Artt. 1183 en 1184 Burgerlijk Wetboek

Le manquement contractuel d'une partie, qui justifie la résolution du contrat à ses torts, n'affecte pas son droit aux restitutions qu'implique cette résolution et n'est susceptible d'entraîner que sa condamnation éventuelle à des dommages et intérêts en réparation du dommage causé par cette faute (1). (1) Voir concl. du M.P.

CONVENTION - Fin - Résolution - Effets - Restitution - Dommages et intérêts

- Art. 1183 et 1184 Code civil

Hoewel de ontbinding niet kan leiden tot nietigverklaring van de wederzijdse prestaties die ter uitvoering van de overeenkomst zijn verricht indien deze niet voor teruggave in aanmerking komen, leidt zij wel tot teruggave of betaling in equivalent van de zaken of diensten die ten gevolge van de overeenkomst verbruikt zijn of aan een van de partijen ten goede zijn gekomen, terwijl de tegenpartij daarvoor geen tegenprestaties zou hebben ontvangen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HUUR VAN GOEDEREN - Huishuur - Einde (opzegging, verlenging, enz.) - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Voorwerp

- Artt. 1183 en 1184 Burgerlijk Wetboek

OVEREENKOMST - Einde - Ontbinding - Gevolgen - Teruggave - Voorwerp

- Artt. 1183 en 1184 Burgerlijk Wetboek

Si la résolution ne peut avoir pour effet d'annuler les prestations réciproques effectuées en exécution du contrat lorsqu'elles ne sont pas susceptibles de restitution, elle entraîne toutefois la restitution ou le paiement en équivalent des choses ou des services qui, ensuite du contrat, ont été consommés ou dont une des parties a bénéficié alors que l'autre partie n'en a pas eu la contrepartie (1). (1) Voir concl. du M.P.

LOUAGE DE CHOSES - Bail a loyer - Fin (congé. prolongation. etc) - Résolution - Effets - Restitution - Objet

- Art. 1183 et 1184 Code civil

CONVENTION - Fin - Résolution - Effets - Restitution - Objet

- Art. 1183 et 1184 Code civil

Hoewel artikel 775, eerste lid, Ger. W., in de regel, uitsluit dat een nieuwe vordering wordt ingesteld die geen verband houdt met het voorwerp van de heropening het debat, staat die bepaling evenwel niet eraan in de weg dat een dergelijke vordering ingesteld wordt na de heropening van het debat wanneer het debat, na de heropening ervan, in zijn geheel wordt hervat wegens wijziging van de samenstelling van het rechtscollege (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Heropening van het debat - Wijziging van het rechtscollege - Hervatting ab initio - Gevolgen - Nieuwe vordering - Voorwerp

- Art. 775, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het debat - Wijziging van het rechtscollege - Hervatting ab initio - Gevolgen - Nieuwe vordering - Voorwerp

- Art. 775, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

Een nieuwe vordering die aan de in artikel 807, Ger. W., opgelegde voorwaarden voldoet, kan worden ingesteld tot aan de sluiting van het debat, voor zover zij geen betrekking heeft op een geschilpunt waarover reeds uitspraak is gedaan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken

- Art. 807 *Gerechtelijk Wetboek*

Si l'article 775, alinéa 1er, du Code judiciaire exclut, en règle, l'introduction d'une demande nouvelle étrangère à l'objet de la réouverture des débats, cette disposition ne fait toutefois pas obstacle à ce qu'une telle demande soit formée après une réouverture des débats lorsqu'à la suite de celle-ci, les débats sont repris entièrement en raison de la modification de la composition du siège (1). (1) Voir concl. du M.P.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Réouverture des débats - Modification du siège - Reprise ab initio - Effets - Demande nouvelle - Objet

- Art. 775, al. 2 *Code judiciaire*

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats - Modification du siège - Reprise ab initio - Effets - Demande nouvelle - Objet

- Art. 775, al. 2 *Code judiciaire*

Une demande nouvelle répondant aux conditions imposées par l'article 807 du Code judiciaire peut être introduite jusqu'à la clôture des débats, pour autant qu'elle ne concerne pas une question litigieuse sur laquelle il a déjà été statué (1). (1) Voir concl. du M.P.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile

- Art. 807 *Code judiciaire*

C.09.0246.N

4 februari 2010

AC nr. 84

De voorzienbaarheid van de schade tijdens het aangaan van de overeenkomst, waartoe een schuldenaar, behoudens opzet, gehouden is, betreft enkel de oorzaak van de schade.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Algemeen - Schuldenaar - Gehoudenheid - Schade - Voorzienbaarheid

- Art. 1150 *Burgerlijk Wetboek*

Een contractuele schuldenaar die zich voor de uitvoering van de overeenkomst laat vervangen, is tegenover zijn medecontractant contractueel aansprakelijk voor de hulppersoon op wie hij een beroep heeft gedaan; zijn vergoedingsplicht blijft in beginsel beperkt tot de schade die een voorzienbaar gevolg is van de gebrekkige uitvoering door de hulppersoon (1). (1) Zie Cass., 29 sept. 2006, AR C.03.0502.N, AC, 2006, nr. 447.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Contractant die zich laat vervangen - Aansprakelijkheid voor de hulppersoon - Vergoedingsplicht

La prévisibilité du dommage lors de la conclusion du contrat à la réparation duquel un débiteur est tenu, sous réserve de son dol, ne concerne que la cause du dommage.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Généralités - Débiteur - Obligation - Dommage - Prévisibilité

- Art. 1150 *Code civil*

Un débiteur contractuel qui se substitue à un remplaçant est contractuellement responsable envers son cocontractant pour la personne auxiliaire à laquelle il a fait appel; son obligation d'indemnisation demeure, en principe, limitée au dommage qui est une conséquence prévisible de l'exécution caduque par la personne auxiliaire (1). (1) Voir Cass., 29 septembre 2006, RG C.03.0502.N, Pas., 2006, n° 447.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Entre parties - Contractant se substituant un remplaçant - Responsabilité pour la personne auxiliaire - Obligation d'indemnisation

Het Hof is bevoegd om een materiële vergissing in de bestreden beslissing, die blijkt uit de samenhang van de tekst, te verbeteren (1). (1) Zie Cass., 27 juli 2004, AR P.04.0912.F, AC, 2004, nr. 369.

La Cour a le pouvoir de rectifier une erreur matérielle de la décision attaquée qui ressort du contexte (1). (1) Voir Cass., 27 juillet 2004, RG P.04.0912.F, Pas., 2004, n° 369.

C.09.0248.N

1 februari 2010

AC nr. 73

Uit de wetsgeschiedenis van artikel 55, eerste lid van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen blijkt dat de wetgever voor de regeling van de kosten van het geding in geschillen met betrekking tot de schade veroorzaakt door natuurrampen grotendeels de tekst overnam die werd gebruikt in andere vergoedingswetten, zoals de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen, en het uit de wetsgeschiedenis van de artikelen 40 en 41 van die wet blijkt dat het de bedoeling van de wetgever was dat het bestuur de kosten zou dragen van de door hem gedane proceshandelingen, zelfs als het bestuur in het gelijk werd gesteld. De kosten van de eigen raadslieden van de schadelijder werden hierbij uitdrukkelijk uitgesloten van deze regeling.

NATUURRAMP - Wet 12 juli 1976 - Kosten van het geding - Kosten ten laste van het bestuur

- Art. 55 Wet 12 juli 1976

Uit het feit dat de kosten van de eigen raadslieden van de schadelijder uitdrukkelijk uitgesloten werden van de regeling dat het bestuur de kosten zou dragen van de door hem gedane proceshandelingen, zelfs als het bestuur in het gelijk werd gesteld volgt dat artikel 55 van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen een afwijking inhoudt op het beginsel dat de in het ongelijk gestelde partij in de gedingkosten wordt verwezen. De Belgische Staat kan de kosten die verband houden met de door hem gestelde proceshandelingen niet verhalen op de schadelijder, maar is niet gehouden tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding van de schadelijder die in het ongelijk is gesteld.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Natuurramp - Wet 12 juli 1976 - Kosten van het geding - Kosten ten laste van het bestuur

- Art. 1017, eerste lid Gerechtelijk Wetboek
- Art. 55 Wet 12 juli 1976

Il ressort des travaux préparatoires de l'article 55, alinéa 1er, de la loi du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles que, pour le règlement des dépens des contestations relatives aux dommages causés par des calamités naturelles, le législateur a essentiellement repris les textes d'autres lois d'indemnisation, telle que la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés et il ressort des travaux préparatoires des articles 40 et 41 de la loi du 1er octobre 1947 précitée que le législateur a voulu mettre les frais des actes de procédure intentés par les pouvoirs publics à charge des pouvoirs publics, fussent-ils victorieux. Les frais des avocats personnels du sinistré étaient expressément exclus de ce règlement.

CALAMITES NATURELLES - L. du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles - Dépens de l'instance - Dépens à charge des pouvoirs public

- Art. 55 L. du 12 juillet 1976

Il suit du fait que les frais des avocats personnels du sinistré sont expressément exclus du règlement en vertu duquel les frais des actes de procédure intentés par les pouvoirs publics incombent aux pouvoirs publics, fussent-ils victorieux, que l'article 55 de la loi du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles déroge au principe suivant lequel la partie qui succombe est condamnée aux dépens. L'Etat belge ne peut récupérer les frais de ses actes de procédure auprès du sinistré, mais n'est pas tenu de payer l'indemnité de procédure du sinistré qui succombe.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Divers - Calamités naturelles - L. du 12 juillet 1976 relative à la réparation de certains dommages causés à des biens privés par des calamités naturelles - Dépens de l'instance - Dépens à charge des pouvoirs public

- Art. 1017, al. 1er Code judiciaire
- Art. 55 L. du 12 juillet 1976

C.09.0250.N

18 januari 2010

AC nr. 43

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Recht van verhaal - Bewijslast - Verhouding tussen de W.A.M. en de modelovereenkomst

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Recht van verhaal - Modelovereenkomst - Toepassing

De regeling dat de W.A.M.-verzekeraar dan ook niet hoeft te bewijzen dat de verzekeringsovereenkomst een recht van verhaal bedingt in de gevallen opgesomd in artikel 25 van de modelovereenkomst, maar het overeenkomstig artikel 870 van het Gerechtelijk Wetboek integendeel aan de verzekeringnemer of de verzekerde is die aanvoert dat in zijn voordeel van de regeling van de artikelen 24 en 25 van de modelovereenkomst is afgeweken om te bewijzen dat dergelijke afwijking bepaald is in de verzekeringsovereenkomst, is niet in strijd met artikel 88 Wet landverzekeringsovereenkomst volgens welke de verzekeraar zich het recht van verhaal kan voorbehouden, vermits de Koning overeenkomstig artikel 19 van de wet van 9 juli 1975 gemachtigd is de algemene voorwaarden voor de W.A.M.-verzekeringsovereenkomst te regelen en de bij koninklijk besluit van 14 december 1992 opgelegde modelovereenkomst niet inhoudt dat de verzekeraar steeds verplicht zou zijn een recht van verhaal op te nemen (1). (1) Zie de concl. van het openbaar ministerie.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Recht van verhaal - Bewijslast - Verhouding tussen de W.A.M. en de modelovereenkomst

- Art. 870 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 88 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst
- Art. 1 KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen
- Artt. 24, 25 en 25, 3°, b KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Droit de recours - Charge de la preuve - Rapport entre l'assurance obligatoire de responsabilité en matière de véhicules automoteurs et le contrat-type

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Droit de recours - Contrat-type - Application

La règle suivant laquelle l'assureur de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs n'est pas tenu de prouver que le contrat d'assurance prévoit un droit de recours dans les cas énumérés à l'article 25 du contrat-type mais qu'au contraire, conformément à l'article 870 du Code judiciaire, il appartient au preneur d'assurance ou à l'assuré qui allèguent qu'il a été dérogé en leur faveur aux dispositions des articles 24 et 25 du contrat-type, d'apporter la preuve de la stipulation de cette dérogation dans le contrat d'assurance, n'est pas contraire à l'article 88 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre en vertu duquel l'assureur peut se réserver un droit de recours, dès lors que, conformément à l'article 19 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, le Roi a le pouvoir de déterminer les conditions générales du contrat d'assurance de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs et que le contrat-type prévu à l'arrêté royal du 14 décembre 1992 n'implique pas que l'assureur est toujours obligé de stipuler le droit de recours (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Droit de recours - Charge de la preuve - Rapport entre l'assurance obligatoire de responsabilité en matière de véhicules automoteurs et le contrat-type

- Art. 870 Code judiciaire
- Art. 88 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre
- Art. 1er A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs
- Art. 24, 25 et 25, 3°, b A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

Uit artikel 88 Wet Landverzekeringsovereenkomst, artikel 1 van het koninklijk besluit van 14 december 1992 en de artikelen 24, 25 en 25, 3°, b van de modelovereenkomst gevoegd bij dit koninklijk besluit, volgt dat de W.A.M.- verzekeraar, behoudens afwijkende overeenkomst ten gunste van de verzekeringnemer, de verzekerde of derden, over een recht van verhaal beschikt zoals bepaald in de artikelen 24 en 25 van de modelovereenkomst. Voor zover zij er niet contractueel van zijn afgeweken, hetgeen alleen toegelaten is in het voordeel van de verzekerde, de verzekeringnemer of derden, worden de partijen bij een W.A.M.-verzekeringsovereenkomst immers geacht de toepassing van de bepalingen van de modelovereenkomst, waaronder deze met betrekking tot het verhaal van de verzekeraar op hun overeenkomst te hebben aanvaard (1). (1) Zie de concl. van het openbaar ministerie.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Recht van verhaal - Modelovereenkomst - Toepassing

- Art. 88 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst
- Art. 1 KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Artt. 24, 25 en 25, 3°, b KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Il suit des articles 88 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, 1er de l'arrêté royal du 14 décembre 1992 relatif au contrat-type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, 24, 25 et 25, 3°, b, du contrat-type joint à l'arrêté royal précité que, sauf stipulations dérogatoires au bénéfice du preneur d'assurance, de l'assuré ou de tiers, l'assureur de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs dispose du droit de recours prévu aux articles 24 et 25 du contrat-type. En effet, dans la mesure où elles n'ont pas contractuellement dérogé au contrat-type - au seul bénéfice de l'assuré, du preneur d'assurance ou de tiers - les parties à un contrat d'assurance de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs sont censées avoir accepté que les dispositions du contrat-type, et notamment les dispositions relatives au recours de l'assureur, soient appliquées à leur contrat (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Droit de recours - Contrat-type - Application

- Art. 88 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre
- Art. 1er A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 24, 25 et 25, 3°, b A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.09.0253.N

22 april 2010

AC nr. 272

De rechter die aan de betwiste overeenkomst de gevolgen toekent die zij volgens zijn uitlegging ervan heeft schendt haar verbindende kracht niet (1). (1) Cass., 29 mei 2008, AR C.07.0321.N, AC, 2008, nr. 332.

OVEREENKOMST - Verbindende kracht (niet-uitvoering) - Uitlegging door de rechter

- Art. 1134 Burgerlijk Wetboek

Ne méconnaît pas la force obligatoire d'une convention litigieuse, le juge qui reconnaît à celle-ci l'effet qu'elle a dans l'interprétation qu'il en donne (1). (1) Cass., 29 mai 2008, RG C.07.0321.N, Pas., 2008, n° 332.

CONVENTION - Force obligatoire (inexécution) - Interprétation par le juge

- Art. 1134 Code civil

De rechter die, bij de uitlegging van de overeenkomst tussen de partijen, eerder steunt op hun gemeenschappelijke bedoeling dan zich aan de letterlijke zin van de woorden te houden, schendt aldus haar bewijskracht niet (1). (1) Zie Cass., 7 jan. 1998, AR C.97.0215.F, AC, 1998, nr. 9.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Geschriften - Bewijskracht - Overeenkomst - Uitlegging gegrond op de bedoeling van de partijen

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

OVEREENKOMST - Uitlegging - Gegrond op de bedoeling van de partijen

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

Ne viole pas la foi due à la convention conclue entre les parties, le juge qui, pour l'interprétation de celle-ci, se fonde sur leur commune intention plutôt que sur le sens littéral des termes (1). (1) Voir Cass., 7 janvier 1998, RG C.97.0215.F, Pas., 1998, n° 9.

PREUVE - Matière civile - Preuve littérale - Foi due aux actes - Convention - Interprétation fondée sur l'intention des parties

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

CONVENTION - Interprétation; voir aussi: 077/03 preuve - Fondée sur l'intention des parties

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

ERFPACHT (RECHT VAN) - Roerend goed - Onroerend door bestemming

ONROEREND EN ROEREND GOED - Erfpacht - Roerend goed - Onroerend door bestemming

Aangezien het recht van erfpacht geen eigendomsrecht op het erf toekent, kunnen de voorwerpen die de erfpachter daarop plaatst niet onroerend door bestemming zijn (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ERFPACHT (RECHT VAN) - Roerend goed - Onroerend door bestemming

- Art. 524, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 1 Wet 10 jan. 1824 over het recht van erfpacht

ONROEREND EN ROEREND GOED - Erfpacht - Roerend goed - Onroerend door bestemming

- Art. 524, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Art. 1 Wet 10 jan. 1824 over het recht van erfpacht

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

EMPHYTEOSE (DROIT D') - Meuble - Immeuble par destination

IMMEUBLE ET MEUBLE - Emphytéose - Meuble - Immeuble par destination

Dès lors que le droit d'emphytéose ne confère pas un droit de propriété sur le fonds, les objets que l'emphytéote y place ne peuvent être immeubles par destination (1). (1) Voir concl. du M.P.

EMPHYTEOSE (DROIT D') - Meuble - Immeuble par destination

- Art. 524, al. 1er Code civil

- Art. 1er L. du 10 janvier 1824

IMMEUBLE ET MEUBLE - Emphytéose - Meuble - Immeuble par destination

- Art. 524, al. 1er Code civil

- Art. 1er L. du 10 janvier 1824

Het bestaan van onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen economische operatoren kan worden afgeleid uit gelijklopende gedragingen, zoals gelijkenissen tussen brieven, de aanvoering van een zelfde reden die voor de eerste rechter niet was aangevoerd of het feit dat er geen stukken werden neergelegd op grond waarvan de beweringen van een weigering om te contracteren kunnen worden nagegaan.

HANDELSPRAKTIJK - Weigering om te contracteren - Beperkende gedragingen - Overleg - Bewijs

- Art. 2, § 1 Wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 15 sept. 2006

Noch artikel 90, eerste lid, 3), en tweede lid, van het koninklijk besluit van 14 december 2006 betreffende geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik, noch artikel 94 van dat koninklijk besluit, noch enige andere bepaling staan eraan in de weg dat een vergunninghouder een principeakkoord van bevoorrading sluit met een derde die nog geen vergunning voor de groothandel verkregen heeft.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Groothandel - Vergunning

- Art. 90, eerste lid, 3) en tweede lid, en 94 K.B. 14 dec. 2006

L'existence de pratiques concertées entre des opérateurs économiques peut se déduire d'un parallélisme de comportements; tels la similitude des courriers, l'invocation d'un même motif qui n'avait pas été invoqué devant le premier juge ou le fait de ne pas déposer des documents permettant de vérifier les allégations à l'appui du refus de contracter.

PRATIQUES DU COMMERCE - Refus de contracter - Pratiques restrictives - Concertation - Preuve

- Art. 2, § 1er L. sur la protection de la concurrence économique, coordonnée le 15 septembre 2006

Ni l'article 90, alinéas 1er, 3) et 2 de l'arrêté royal du 14 décembre 2006 relatif aux médicaments à usage humain et vétérinaire, ni l'article 94 de cet arrêté royal, ni aucune disposition ne font obstacle à ce qu'un titulaire d'autorisation de distribution conclue un accord d'approvisionnement de principe avec un tiers qui n'a pas encore obtenu le statut de distribuer en gros autorisé.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Distribution en gros - Autorisation

- Art. 90, al. 1er, 3) et al. 2, et 94 A.R. du 14 décembre 2006

Voor het oordeel dat de pachter heeft opgehouden de gepachte gronden te exploiteren, op grond dat hij ze in seizoenpacht geeft aan een derde, zonder toestemming van de verpachter, is het zonder belang dat de pachter, als seizoenverpachter, zelf de voorbereidings- en bemestingswerken uitvoert; de seizoenverpachter voert deze werken immers uit om de bebouwing door een derde mogelijk te maken.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Ophouden van exploitatie van de gronden - Seizoenpacht aan een derde - Geen toestemming van de verpachter

- Art. 29 Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Pour considérer que le preneur a cessé d'exploiter les terres louées, au motif qu'il les donne en bail saisonnier à un tiers, sans l'autorisation du bailleur, il est sans importance que le preneur, en tant que bailleur saisonnier, exécute lui-même les travaux de préparation et d'amendement; en effet, le bailleur saisonnier exécute ces travaux afin de permettre la culture par un tiers.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a ferme - Fin (congé, prolongation, réintégration, etc) - Cessation de l'exploitation des terres - Bail saisonnier à un tiers - Pas d'autorisation du bailleur

- Art. 29 L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.09.0269.N

22 april 2010

AC nr. 273

De bepaling van het K.B. van 26 oktober 2007, dat de erin vastgestelde basis-, minimum- en maximumbedragen van de rechtsplegingsvergoeding vastgesteld worden per aanleg, verhindert niet dat, wanneer twee of meer rechtsvorderingen wegens samenhang worden gevoegd, de rechter twee of meer rechtsplegingsvergoedingen kan toekennen, indien hij oordeelt dat de samengevoegde zaken afzonderlijke geschillen uitmaken (1). (1) Zie I. SAMOY en V. SAGAERT, "De wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van kosten en erelonen van een advocaat", R.W., 2007-08, (674) 685; contra J.-F. VAN DROOGHENBROECK en B. DE CONINCK, "La loi du 21 avril 2007 sur la répétibilité des frais et honoraires d'avocat", J.T., 2008, (37) 43.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Basis-, minimum- en maximumbedragen - Vaststelling - Per aanleg - Gevolg - Samenvoeging van zaken

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 1, eerste en tweede lid KB 26 okt. 2007

La disposition de l'arrêté royal du 26 octobre 2007 suivant laquelle les montants de base, minima et maxima de l'indemnité de procédure sont fixés par instance, n'empêche pas que, lorsque deux ou plusieurs actions sont jointes pour cause de connexité, le juge peut accorder deux ou plusieurs indemnités de procédure s'il estime que les causes jointes constituent des litiges distincts (1). (1) Voir I. SAMOY et V. SAGAERT, "De wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van kosten en erelonen van een advocaat", R.W. 2007-08, (674) 685; contra J.-F. VAN DROOGHENBROECK et B. DE CONINCK, "La loi du 21 avril 2007 sur la répétibilité des frais et honoraires d'avocat", J.T., 2008, (37) 43.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Montants de base, minima et maxima - Fixation - Par instance - Conséquence - Jonction de causes

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 1er, al. 1er et 2 A.R. du 26 octobre 2007

C.09.0270.N

22 april 2010

AC nr. 274

De rechter kan niet ambtshalve afwijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in het K.B. van 26 oktober 2007, indien niet een van de partijen hierom verzoekt.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Basisbedrag - Ambtshalve afwijking door de rechter - Wettigheid

- Art. 1022, derde lid, eerste zin Gerechtelijk Wetboek

- Art. 3 KB 26 okt. 2007

Le juge ne peut déroger d'office au montant de base de l'indemnité de procédure, telle que prévue par l'arrêté royal du 26 octobre 2007, si aucune des parties ne le demande.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Montant de base - Dérogation d'office par le juge - Légalité

- Art. 1022, al. 3, première phrase Code judiciaire

- Art. 3 A.R. du 26 octobre 2007

Een cassatiemiddel waarin de schending wordt aangewezen van een artikel van een wet waarvan de tekst door een latere wet is gewijzigd, bedoelt dat artikel in zijn gewijzigde vorm; wanneer het middel evenwel niet gegrond is op de latere wijziging maar op een deel van de tekst van het wetsartikel dat van kracht is gebleven, kan de wijziging geen invloed hebben op de gegrondheid van het middel en is dit middel ontvankelijk (1). (1) Zie Cass., 21 mei 1990, AR 8847, AC, 1989-90, nr. 553; Cass., 18 sept. 1992, AR F.1944.N, AC, 1991-92, nr. 622; Cass., 9 juni 1997, AR S.96.0079.F, AC, 1997, nr. 263; Cass., 22 juni 1998, AR C.97.0355.N, AC, 1998, nr. 328; Cass., 12 jan. 2006, AR C.04.0151.N, AC, 2006, nr. 31.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Aanwijzing van een geschonden wetsartikel - Wijziging door een latere wet - Draagwijdte - Middel niet gebaseerd op het gewijzigd tekstgedeelte - Gevolg - Ontvankelijkheid

Un moyen de cassation indiquant la violation d'un article d'une loi dont le texte est modifié par une loi ultérieure, vise cet article dans sa version modifiée; lorsque le moyen n'est toutefois pas fondé sur une modification ultérieure mais sur une partie du texte de l'article de loi qui est resté en vigueur, la modification ne peut avoir d'influence sur le bien-fondé du moyen et celui-ci est recevable (1). (1) Voir Cass., 21 mai 1990, RG 8847, Pas., 1990, n° 553; Cass., 18 septembre 1992, RG F.1944.N, Pas., 1992, n° 622; Cass., 9 juin 1997, RG S.96.0079.F, Pas., 1997, n° 263; Cass., 22 juin 1998, RG C.97.0355.N, Pas., 1998, n° 328; Cass., 12 janvier 2006, RG C.04.0151.N, Pas., 2006, n° 31.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Indications requises - Indication de l'article de loi violé - Modification par une loi ultérieure - Portée - Moyen n'étant pas basé sur la partie de texte modifiée - Conséquence - Recevabilité

C.09.0273.N

26 november 2010

AC nr. 694

Artikel 5 van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 betreffende de vermelding van de essentiële gegevens van de algemene verkoopsvoorwaarden op de bestelbon voor nieuwe autovoertuigen legt ter bescherming van de koper een relatieve nietigheid op wegens de niet-naleving van de bepalingen van dat koninklijk besluit, waarbij de koper die deze nietigheid wenst in te roepen, dient aan te tonen dat door de toevoeging of wijziging aan de bepalingen van het koninklijk besluit, de rechten die hij haalt uit wettelijke bepalingen, rechtstreeks of onrechtstreeks worden opgeheven of beperkt (1). (1) Zie Cass., 26 mei 2006, AR C.05.0378.F, AC, 2006, nr. 293, (contract tot reisorganisatie).

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Nieuwe autovoertuigen - Bestelbon - Algemene verkoopsvoorwaarden - Vermelding van de essentiële gegevens - Niet-naleving van de bepalingen - Nietigheid - Bewijslast

- Art. 5 KB 9 juli 2000

KOOP - Nieuwe autovoertuigen - Bestelbon - Algemene verkoopsvoorwaarden - Vermelding van de essentiële gegevens - Niet-naleving van de bepalingen - Nietigheid - Bewijslast

- Art. 5 KB 9 juli 2000

L'article 5 de l'arrêté royal du 9 juillet 2000 relatif aux informations essentielles et aux conditions générales de vente devant figurer sur le bon de commande des véhicules automobiles neufs impose, en vue de protéger l'acheteur, une nullité relative en cas de non-respect des dispositions de l'arrêté royal du 9 juillet 2000, l'acheteur souhaitant invoquer cette nullité doit démontrer que l'ajout ou la modification aux dispositions de l'arrêté royal supprime ou réduit directement ou indirectement les droits qu'il tient de ces dispositions légales (1). (1) Voir Cass., 26 mai 2006, RG C.05.0378.F, Pas., 2006, n° 293 (contrat d'organisation de voyage).

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Véhicules automobiles neufs - Bon de commande - Conditions générales de vente - Indication des informations essentielles - Non-respect des dispositions - Nullité - Charge de la preuve

- Art. 5 A.R. du 9 juillet 2000

VENTE - Véhicules automobiles neufs - Bon de commande - Conditions générales de vente - Indication des informations essentielles - Non-respect des dispositions - Nullité - Charge de la preuve

- Art. 5 A.R. du 9 juillet 2000

C.09.0278.F

12 april 2010

AC nr. 249

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Hoger beroep - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Appel - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

wet

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Hoger beroep - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke wet

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Appel - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

De vroegere artikelen 229, 231 en 232 B.W. blijven van toepassing, enerzijds, op het hoger beroep dat gericht is tegen het vonnis dat de echtscheiding tussen de partijen uitspreekt op grond van een van die bepalingen, ongeacht de datum waarop het hoger beroep is ingesteld, en, anderzijds, op de tegenvordering die geënt is op een oorspronkelijke vordering die ingesteld is vóór 1 september 2007, datum van inwerkingtreding van de wet van 27 april 2007 (1) (2). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ... (2) Cass., 12 april 2010, AR C.09.0378.F, AC, 2010, nr. ...

Les anciens articles 229, 231 et 232 du Code civil restent applicables, d'une part, à l'appel dirigé contre le jugement prononçant le divorce des parties sur la base de l'une de ses dispositions, quelle que soit la date à laquelle l'appel a été formé, d'autre part, à la demande reconventionnelle qui se greffe sur une demande originaire introduite avant le 1er septembre 2007, date d'entrée en vigueur de la loi du 27 avril 2007 (1) (2). (1) Voir concl. du M.P. (2) Cass., 12 avril 2010, RG C.09.0378.F, Pas., 2010, n°...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Hoger beroep - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke wet

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Appel - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

- Art. 42, § 2, eerste lid Wet 27 april 2007

- Art. 42, § 2, al. 1er L. du 27 avril 2007

- Artt. 229, 231 en 232 Burgerlijk Wetboek

- Art. 229, 231 et 232 Code civil

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Hoger beroep - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke wet

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Appel - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

- Art. 42, § 2, eerste lid Wet 27 april 2007

- Art. 42, § 2, al. 1er L. du 27 avril 2007

- Artt. 229, 231 en 232 Burgerlijk Wetboek

- Art. 229, 231 et 232 Code civil

C.09.0279.F

12 april 2010

AC nr. 250

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge toestemming - Voorafgaande overeenkomsten - Nieuwe wet - Toepassing

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce par consentement mutuel - Conventions préalables - Loi nouvelle - Application

OPENBARE ORDE - Bepaling van openbare orde - Dwingende bepaling - Artikel 301, § 7, B.W.

ORDRE PUBLIC - Disposition d'ordre public - Disposition impérative - Code civil, article 301, § 7

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge toestemming - Voorafgaande overeenkomsten - Nieuwe wet - Toepassing

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce par consentement mutuel - Conventions préalables - Loi nouvelle - Application

De wet van 27 april 2007 betreffende de hervorming van de echtscheiding, die een artikel 301, § 7, in het B.W. invoert, bepaalt niet dat die nieuwe bepaling van toepassing is op de aan de echtscheiding door onderlinge toestemming voorafgaande overeenkomsten, die vóór de inwerkingtreding van die wet zijn gesloten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge toestemming - Voorafgaande overeenkomsten - Nieuwe wet - Toepassing

- Art. 301, § 7 nieuw Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge toestemming - Voorafgaande overeenkomsten - Nieuwe wet - Toepassing

- Art. 301, § 7 nieuw Burgerlijk Wetboek

Artikel 301, § 7, B.W. is noch van openbare orde noch van dwingend recht (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

OPENBARE ORDE - Bepaling van openbare orde - Dwingende bepaling - Artikel 301, § 7, B.W.

- Art. 301, § 7 nieuw Burgerlijk Wetboek

La loi du 27 avril 2007 réformant le divorce introduisant dans le Code civil un article 301, § 7, ne prévoit pas l'application de cette disposition nouvelle aux conventions préalables à divorce par consentement mutuel conclues avant son entrée en vigueur (1). (1) Voir concl. du M.P.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce par consentement mutuel - Conventions préalables - Loi nouvelle - Application

- Art. 301, § 7 nouveau Code civil

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Procédure en divorce - Divorce par consentement mutuel - Conventions préalables - Loi nouvelle - Application

- Art. 301, § 7 nouveau Code civil

L'article 301, § 7, du Code civil n'est ni d'ordre public ni impératif (1). (1) Voir concl. du M.P.

ORDRE PUBLIC - Disposition d'ordre public - Disposition impérative - Code civil, article 301, § 7

- Art. 301, § 7 nouveau Code civil

C.09.0282.F

31 mei 2010

AC nr. 378

De in de vroegere artikelen 230, § 3, 1°, en 371, § 3, 1°, W.W.R.O.S.P., bepaalde uitzondering is bijgevolg, in geval van algemene overdracht van een onroerend goed wegens overlijden, van toepassing.

STEDENBOUW - Algemeen - Onroerend goed - Klasseringsmaatregel - Vergoeding van de eigenaar - Overdracht van het goed - Algemeen rechtverkrijgende

- Artt. 230, §§ 1 en 3, 1°, en 371, §§ 1 en 3, 1° oud Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium

De vergoeding die de eigenaar ten laste van het Gewest kan aanvragen wanneer een bouw- of verkavelingsverbod, dat uitsluitend uit de klassering van een onroerend goed voortvloeit, een einde maakt aan het gebruik of aan de bestemming van dat goed de dag vóór de inwerkingtreding van het klasseringsbesluit, is niet verschuldigd wanneer de eigenaar het onroerend goed verkregen heeft toen het reeds geklasseerd was, zonder dat hierbij een onderscheid wordt gemaakt naargelang van de wijze waarop de eigendom van het betrokken goed is overgedragen.

STEDENBOUW - Algemeen - Onroerend goed - Klasseringsmaatregel - Bouw- of verkavelingsverbod - Vergoeding van de eigenaar - Uitzondering - Overdracht van het goed

L'exception prévue aux articles 230, § 3, 1° et 371, § 3, 1° anciens, du Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine s'applique, dès lors, en cas de transmission à cause de mort à titre universel d'un bien immobilier.

URBANISME - Généralités - Bien immobilier - Mesure de classement - Indemnisation du propriétaire - Transmission du bien - Ayant en cause à titre universel

- Art. 230, § 1er et 3, 1°, et 371, § 1er et 3, 1° anciens Arrêté de l'Exécutif régional wallon du 14 mai 1984, Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine

L'indemnité que peut demander le propriétaire à charge de la Région lorsqu'une interdiction de bâtir ou de lotir résultant uniquement du classement d'un bien immobilier met fin à l'utilisation ou l'affectation de ce bien au jour précédant l'entrée en vigueur de l'arrêté de classement, n'est pas due lorsque le propriétaire a acquis le bien immobilier alors qu'il était déjà classé, et ce, sans qu'il soit distingué suivant le mode de transmission de la propriété du bien considéré.

URBANISME - Généralités - Bien immobilier - Mesure de classement - Interdiction de bâtir ou de lotir - Indemnisation du propriétaire - Exception - Transmission du bien

C.09.0284.F

22 maart 2010

AC nr. 205

In zoverre artikel 1094, tweede lid, B.W., bepaalt dat de langstlevende echtgenoot, ingeval hij samen met legatarissen opkomt en giften in volle eigendom heeft ontvangen, hij op hetgeen van de nalatenschap en van het gedeelte van de vooroverledene in het gemeenschappelijk vermogen overblijft, de rechten behoudt die hem zijn toegekend door artikel 745bis, B.W., tenzij de schenker of erflater anders heeft bepaald, wijkt het niet af van de regels betreffende het beschikbare gedeelte en het voorbehouden erfdeel (1). (1) P. Delnoy, "Le statut patrimonial du conjoint survivant", Bruylant, Brussel, 2004, p. 240, "Le rapport des libéralités consenties au conjoint survivant et des libéralités consenties aux descendants du défunt"; R. Bourseau, "Les droits successoraux du conjoint survivant", "Quotité disponible entre époux", Brussel, Larcier, 1982, p. 284.

ERFENISSEN - Langstlevende echtgenoot - Voorbehouden erfdeel - Giften - Andere legatarissen - Beschikbaar gedeelte - Artt. 745bis, 915bis, §§ 1 en 2, 916 en 1094, tweede lid Burgerlijk Wetboek

Artikel 915, § 1 en 2, B.W., beperkt het voorbehouden erfdeel van de langstlevende echtgenoot tot een gedeelte van het hem bij artikel 745bis toegekende vruchtgebruik.

ERFENISSEN - Langstlevende echtgenoot - Voorbehouden erfdeel - Vruchtgebruik - Artt. 745bis en 915bis, §§ 1 en 2 Burgerlijk Wetboek

En disposant que, en cas de concours avec des légataires, le conjoint survivant qui a reçu des libéralités en pleine propriété conserve sur ce qui reste de la succession et de la part du défunt dans le patrimoine commun les droits qui lui sont reconnus par l'article 745bis du Code civil, sauf disposition contraire du donateur ou testateur, l'article 1094, alinéa 2, ne déroge pas aux règles qui régissent la quotité disponible et la réserve (1). (1) P. Delnoy, "Le statut patrimonial du conjoint survivant", Bruylant, Bruxelles, 2004, p. 240, "Le rapport des libéralités consenties au conjoint survivant et des libéralités consenties aux descendants du défunt"; R. Bourseau, "Les droits successoraux du conjoint survivant", "Quotité disponible entre époux", Larcier, Bruxelles, 1982, p. 284.

SUCCESSION - Conjoint survivant - Réserve - Libéralités - Autres légataires - Quotité disponible - Art. 745bis, 915bis, § 1er et 2, 916 et 1094, al. 2 Code civil

L'article 915bis, § 1 et 2, du Code civil limite la réserve du conjoint survivant à une portion de l'usufruit que lui accorde l'article 745bis.

SUCCESSION - Conjoint survivant - Réserve - Usufruit - Art. 745bis et 915bis, § 1er et 2 Code civil

C.09.0285.F

4 juni 2010

AC nr. 395

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Aftrek - Verhuur van onroerende goederen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - Begrip - Bevoegdheid van de nationale rechter

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Aftrek - Verhuur van onroerende goederen - Begrip - Bevoegdheid van de nationale rechter

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Rechtspunt waarover reeds uitspraak is gedaan - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

PREJUDICIEEL GESCHIL - Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Rechtspunt waarover reeds uitspraak is gedaan - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

Conclusions de l'avocat général HENKES.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE - Déduction - Location immobilière - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - Notion - Pouvoir du juge national

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Déduction - Location immobilière - Notion - Pouvoir du juge national

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Point de droit tranché précédemment - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour de Justice des Communautés européennes - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Point de droit tranché précédemment - Cour de cassation - Question préjudicielle -

Wanneer de door een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen beslechte vraag dezelfde is als die welke voor het Hof van Cassatie gesteld wordt, hoeft het Hof die prejudiciële vraag niet te stellen (1). (1) Zie m.n. Cass., 14 juni 2006, AR P.06.0073.F, www.cass.be.

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Rechtspunt waarover reeds uitspraak is gedaan - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

PREJUDICIEEL GESCHIL - Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Rechtspunt waarover reeds uitspraak is gedaan - Hof van Cassatie - Prejudiciële vraag - Verplichting

En raison de l'analogie entre la question résolue par un arrêt de la Cour de Justice des Communautés européennes et celle qui est soulevée devant la Cour de cassation, celle-ci n'est pas tenue de lui poser une question préjudicielle (1). (1) Voir notamment Cass., 14 juin 2006, RG P.06.0073.F, www.cass.be.

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Point de droit tranché précédemment - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour de Justice des Communautés européennes - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Point de droit tranché précédemment - Cour de cassation - Question préjudicielle - Obligation

Het nationaal gerecht moet rekening houden met alle omstandigheden waarin de litigieuze verrichting plaatsvindt om de kenmerken ervan te onderzoeken en te beoordelen of zij omschreven kan worden als een huur van onroerende goederen in de zin van artikel 13, B, b), van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag - en moet hij zodoende nagaan of de overeenkomsten, zoals zij zijn uitgevoerd, hoofdzakelijk bestaan in de passieve terbeschikkingstelling van ruimtes of oppervlakten van onroerende goederen tegen een vergoeding die verband houdt met het tijdsverloop, dan wel strekken tot het verrichten van een dienst die voor een andere kwalificatie in aanmerking komt (1). (1) Zie gedeelt. andersl. concl. van het O.M. in Pas., 2010, nr. ..., dat van mening was dat de tweede, door de verweerder tegen het eerste onderdeel van het eerste middel opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid gegrond was, in zoverre hij hierin aanvoerde dat voornoemd onderdeel feiten en recht vermengde en het Hof verzocht om de door het hof van beroep gedane uitlegging van de feiten te vervangen door die welke de eiseres hieraan gaf.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Aftrek - Verhuur van onroerende goederen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - Begrip - Bevoegdheid van de nationale rechter

- Art. 44, § 3, 2° Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 13, B, b) Zesde richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad - btw - Aftrek - Verhuur van onroerende goederen - Begrip - Bevoegdheid van de nationale rechter

- Art. 44, § 3, 2° Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde

Il appartient à la juridiction nationale de prendre en considération toutes les circonstances dans lesquelles l'opération litigieuse se déroule pour en rechercher les éléments caractéristiques et apprécier si elle peut être qualifiée de location de biens immeubles au sens de l'article 13, B, b), de la sixième directive 77/388/CEE du Conseil, du 17 mai 1977, en matière d'harmonisation des législations des Etats membres relatives aux taxes sur le chiffre d'affaires - Système commun de taxe sur la valeur ajoutée: assiette uniforme - et il lui appartient ainsi de vérifier si les conventions, telles qu'elles sont exécutées, ont essentiellement pour objet la mise à disposition passive de locaux ou de surfaces d'immeubles moyennant une rémunération liée à l'écoulement du temps, ou si elles mettent en œuvre une prestation de service susceptible de recevoir une autre qualification (1). (1) Voir les conclusions partiellement contraires du ministère public, qui était d'avis que la deuxième fin de non recevoir opposée par le défendeur au premier moyen, en sa première branche, prise de ce qu'elle était mélangée de fait et de droit et invitait la Cour à substituer à l'interprétation des faits de la cour d'appel celle que soutint la demanderesse, était fondée.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Déduction - Location immobilière - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - Notion - Pouvoir du juge national

- Art. 44, § 3, 2° Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 13, B, b) Sixième directive 77/388/CEE du Conseil du 17 mai 1977

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Sixième directive 77/388/CEE du Conseil - T.V.A. - Déduction - Location immobilière - Notion - Pouvoir du juge national

- Art. 44, § 3, 2° Code de la taxe sur la valeur ajoutée

C.09.0288.N

25 maart 2010

AC nr. 218

De kosten kunnen worden omgeslagen zoals de rechter het raadzaam oordeelt, wanneer met name de partijen onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Omslaan van de kosten - Mogelijkheid
- Art. 1017, derde lid Gerechtelijk Wetboek

Les dépens peuvent être compensés dans la mesure appréciée par le juge, notamment si les parties succombent respectivement sur quelque chef.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Compensation des dépens - Possibilité
- Art. 1017, al. 3 Code judiciaire

C.09.0291.F

9 september 2010

AC nr. 506

Het middel dat het arrest verwijt geen redenen te bevatten die het Hof in staat stellen zijn wettigheidstoetsing uit te oefenen over een vraag die niet aan de feitenrechter is voorgelegd, is nieuw.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Begrip - Middel afgeleid uit het ontbreken van redenen die het Hof in staat stellen zijn wettigheidstoetsing uit te oefenen

Est nouveau le moyen qui reproche à l'arrêt de ne pas contenir des motifs qui permettent à la Cour d'exercer son contrôle de légalité sur une question qui n'a pas été soumise au juge du fond.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Notion - Moyen déduit du défaut de motifs permettant à la Cour d'exercer son contrôle de légalité

Wanneer de eiser, in tegenstelling tot hetgeen het middel staande houdt, in zijn conclusie voor het hof van beroep geen middel heeft aangevoerd en wanneer de bepalingen waarvan de eiser de schending door het bestreden arrest aanvoert noch van openbare orde, noch van dwingend recht zijn, is het middel nieuw en bijgevolg niet-ontvankelijk (1). (1) Cass., 7 nov. 2008, AR C.07.0619.N, AC, 2008, nr. 620.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Begrip - Middel dat berust op een onjuiste lezing van de appelconclusie

Lorsque, contrairement à ce que soutient le moyen, le demandeur n'a pas fait valoir dans ses conclusions prises devant la cour d'appel un moyen et que les dispositions dont le demandeur invoque la violation par l'arrêt attaqué ne sont ni d'ordre public, ni impératives, le moyen est nouveau, partant irrecevable (1). (1) Voir Cass., 7 novembre 2008, RG C.07.0619.N, Pas., 2008, n° 620.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Notion - Moyen reposant sur une lecture inexacte des conclusions d'appel

Hoewel artikel 149 van de Grondwet vereist dat de beslissing van de feitenrechter redenen bevat die het Hof van Cassatie in staat moeten stellen zijn wettigheidstoetsing uit te oefenen, kan die toetsing enkel betrekking hebben op vragen die aan de feitenrechter werden voorgelegd.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Middel afgeleid uit het ontbreken van redenen die het Hof in staat stellen zijn wettigheidstoetsing uit te oefenen
- Art. 149 Grondwet 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Middel afgeleid uit het ontbreken van redenen die het Hof in staat stellen zijn wettigheidstoetsing uit te oefenen
- Art. 149 Grondwet 1994

Si l'article 149 de la Constitution requiert que la décision du juge du fond contienne des motifs qui permettent à la Cour de cassation d'exercer son contrôle de légalité, ce contrôle ne trouve à s'exercer que sur des questions qui ont été soumises au juge du fond.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Moyen déduit du défaut de motifs permettant à la Cour d'exercer son contrôle de légalité
- Art. 149 Constitution 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Moyen déduit du défaut de motifs permettant à la Cour d'exercer son contrôle de légalité
- Art. 149 Constitution 1994

C.09.0293.N

27 mei 2010

AC nr. 369

De omstandigheid dat de stedenbouwkundig inspecteur die een bevel tot staking bekrachtigt hierbij een eigen beoordelingsbevoegdheid bezit en in bepaalde gevallen een vorm van administratief toezicht uitoefent, houdt niet in dat de motivering van die bekrachtiging noodzakelijkerwijze verschillend moet zijn van die opgenomen in het proces-verbaal dat naar aanleiding van het bevel tot staking werd opgesteld.

STEDENBOUW - Sancties - Stedenbouwkundig inspecteur - Stakingsbevel - Bekrachtiging - Motivering

- Artt. 2 en 3 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

- Art. 154, vijfde lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

De stedenbouwkundig inspecteur die een bevel tot staking bekrachtigt bezit ter zake een eigen beoordelingsbevoegdheid en oefent derhalve een vorm van administratief toezicht uit, in zoverre het bevel tot staking niet van hemzelf uitgaat; wanneer de stedenbouwkundig inspecteur een door hemzelf gegeven stakingsbevel bekrachtigt is er geen sprake van administratief toezicht, noch derhalve van een schending van het algemeen rechtsbeginsel van de onpartijdigheid.

STEDENBOUW - Sancties - Stedenbouwkundig inspecteur - Stakingsbevel - Niet van hemzelf uitgaand - Van hemzelf uitgaand - Bekrachtiging - Beoordelingsbevoegdheid - Administratief toezicht - Onpartijdigheid

- Art. 154, vijfde lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

De stedenbouwkundige inspecteurs hebben de bevoegdheid om ter plaatse de onmiddellijke staking van het werk te bevelen indien zij vaststellen dat het werk een inbreuk vormt zoals bedoeld in artikel 146 van het Stedenbouwdecreet 1999 of wanneer niet voldaan is aan de verplichting van artikel 114, § 2, van dit decreet.

STEDENBOUW - Sancties - Stedenbouwkundig inspecteur - Bevoegdheid - Stakingsbevel

- Artt. 148, eerste, tweede en vierde lid, en 154, eerste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

La circonstance que l'inspecteur urbaniste qui confirme un ordre de cessation dispose à cet égard d'un pouvoir d'appréciation propre et exerce dans certains cas une forme de contrôle administratif, n'implique pas que la motivation de cette confirmation doit nécessairement être différente de celle qui est reprise au procès-verbal dressé à l'occasion de l'ordre de cessation.

URBANISME - Sanctions - Inspecteur urbaniste - Ordre de cessation - Confirmation - Motivation

- Art. 2 et 3 L. du 29 juillet 1991

- Art. 154, al. 5 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

L'inspecteur urbaniste qui confirme un ordre de cessation dispose à cet égard d'un pouvoir d'appréciation propre et exerce, dès lors, une forme de contrôle administratif dans la mesure où l'ordre de cessation n'émane pas de lui-même; lorsque l'inspecteur urbaniste confirme un ordre de cessation qu'il a lui-même émis, il n'est pas question d'un contrôle administratif, ni, dès lors, d'une violation du principe général du droit de l'impartialité.

URBANISME - Sanctions - Inspecteur urbaniste - Ordre de cessation - N'émanant pas de lui-même - Emanant de lui-même - Confirmation - Pouvoir d'appréciation - Contrôle administratif - Impartialité

- Art. 154, al. 5 Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

Les inspecteurs urbanistes ont la compétence d'ordonner sur place la cessation immédiate des travaux lorsqu'ils constatent que le travail constitue une infraction au sens de l'article 146 du décret du 18 mai 1999 ou lorsqu'il n'est pas répondu à l'obligation de l'article 114, § 2 de ce décret.

URBANISME - Sanctions - Inspecteur urbaniste - Compétence - Ordre de cessation

- Art. 148, al. 1er, 2 et 4, et 154, al. 1er Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

C.09.0294.F

21 oktober 2010

AC nr. 621

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag inzake de warenmerken - Depot - Inschrijving - Benelux-Merkenbureau - Weigering - Hof van beroep te Brussel - Bevel tot inschrijving

Conclusions de l'avocat général HENKES.

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux relative aux marques de produits et de services - Dépôt - Enregistrement - Bureau Benelux des marques - Refus - Cour d'appel de Bruxelles - Ordre d'enregistrement

Het hof van beroep te Brussel dat het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom beveelt om een merk in te schrijven, verantwoordt zijn beslissing naar recht, wanneer uit de overwegingen van de beslissing blijkt dat het hof van beroep alle betekenissen van het teken in overweging heeft genomen, zonder de betekenissen uit te sluiten die slechts theoretisch mogelijk zouden zijn, en dat, naar zijn oordeel, het samengestelde teken een indruk wekt die voldoende afwijkt van de indruk die wordt gewekt door de gewone samenvoeging van hetgeen wordt aangeduid door de bestanddelen ervan, zodat de som van de bestanddelen overheerst (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag inzake de warenmerken - Depot - Inschrijving - Benelux-Merkenbureau - Weigering - Hof van beroep te Brussel - Bevel tot inschrijving

Est légalement justifiée la décision de la cour d'appel de Bruxelles d'ordonner au Bureau Benelux des Marques de procéder à l'enregistrement d'une marque, dès lors qu'il ressort des considérations de la décision que la cour d'appel a eu égard à toutes les significations du signe, sans en exclure celles qui ne seraient que potentielles, et qu'à ses yeux, le mot composé crée une impression suffisamment éloignée de celle produite par la simple réunion des indications apportées par les éléments qui le composent, en sorte qu'il prime la somme desdits éléments (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux relative aux marques de produits et de services - Dépôt - Enregistrement - Bureau Benelux des marques - Refus - Cour d'appel de Bruxelles - Ordre d'enregistrement

C.09.0295.F

21 mei 2010

AC nr. 361

Uit de artikelen 29bis van de W.A.M.-wet en 34 en 86 van de Wet Landverzekeringsovereenkomst kan worden afgeleid dat de wetgever aan het slachtoffer van een verkeersongeval, dat in aanmerking komt voor vergoeding op grond van artikel 29bis, dezelfde waarborgen heeft willen toekennen als aan de benadeelde die bedoeld wordt in artikel 86 van de Wet Landverzekeringsovereenkomst zodat de rechtsvordering die gegrond is op artikel 29bis verjaart door verloop van vijf jaar.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Rechtsvordering tot schadevergoeding op grond van artikel 29bis van de W.A.M.-wet - Verjaring

- Art. 29bis Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Artt. 34, § 2, en 86 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

Il se déduit des articles 29bis de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs et 34 et 86 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre que le législateur a eu l'intention de donner à la victime d'un accident de la circulation, indemnisable sur la base de l'article 29bis, les mêmes garanties qu'à la personne lésée visée à l'article 86 de la loi du 25 juin 1992 en sorte que l'action fondée sur l'article 29bis se prescrit par cinq ans.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Action en dommages et intérêts fondée sur l'article 29bis de la loi du 21 novembre 1989 - Prescription

- Art. 29bis L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 34, § 2, et 86 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.09.0298.F

26 maart 2010

AC nr. 222

Conclusie van procureur-generaal J.F. LECLERCQ.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Burgerlijke zaken - Beoordeling

Conclusions du procureur général J.F. LECLERCQ.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Matière civile - Appréciation

De rechter, die zijn beslissing grondt op een middel dat door de partijen niet is aangevoerd, zonder hen de gelegenheid te geven daarover verweer te voeren, miskent het recht van verdediging (1). (1) Cass., 12 maart 2007, AR S.06.0095.N, AC, 2007, nr. 133. Zie ook concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ... Het O.M. concludeerde tot cassatie op grond van het tweede onderdeel van het eerste middel. Het Hof vernietigt het bestreden vonnis op grond van het derde onderdeel van het eerste middel. (Algemeen beginsel van het recht van verdediging).

RECHT VAN VERDEDIGING - Burgerlijke zaken - Opdracht van de rechter - Beslissing - Juridische grondslag niet aangevoerd door de partijen - Geen mogelijkheid tot tegenspraak

Viole les droits de la défense le juge qui fonde sa décision sur un moyen qui n'a pas été invoqué par les parties, sans donner à celles-ci la possibilité de se défendre à ce sujet (1). (1) Cass., 12 mars 2007, RG S.06.0095.F, Pas., 2007, n° 133. Voir aussi les concl. du M.P. Le M.P. concluait à la cassation sur la base du premier moyen, en sa deuxième branche. La Cour casse le jugement attaqué sur la base du premier moyen, en sa troisième branche. (Principe général du droit relatif au respect des droits de la défense).

DROITS DE LA DEFENSE - Matière civile - Mission du juge - Décision - Fondement juridique non invoqué par les parties - Pas de possibilité de contredire

C.09.0302.N

22 november 2010

AC nr. 686

Artikel 1 van het reglement van de Orde van Vlaamse Balies van 21 november 2007 heeft geen uitstaans met de aanstelling door de rechtbank van een advocaat als curator, maar op de op deze laatste hierbij rustende deontologische plicht.

ADVOCAAT - Orde van Vlaamse Balies - Reglement van de Orde van Vlaamse Balies van 21 november 2007 - Artikel 1

- Art. 1 Reglement van de Orde van Vlaamse Balies 21 nov. 2007

L'article 1er du règlement de l'Ordre des barreaux néerlandophones de Belgique du 21 novembre 2007 relatif à l'acceptation de mandats judiciaires porte non sur la désignation par le tribunal d'un avocat en qualité de curateur mais sur les obligations déontologiques incombant à celui-ci au cours de ce mandat.

AVOCAT - Ordre des barreaux néerlandophones - Règlement de l'Ordre des barreaux néerlandophones de Belgique du 21 novembre 2007 relatif à l'acceptation de mandats judiciaires - Article 1er

- Art. 1er Règlement de l'Ordre des barreaux néerlandophones du 21 novembre 2007

De enkele omstandigheid dat onderscheiden gefailleerden, voor wie een zelfde curator wordt aangesteld, schuldvorderingen op elkaar hebben, impliceert niet dat in hoofde van die curator een tegenstrijdigheid van belangen ontstaat in de zin van artikel 30 van de Faillissementswet die zijn aanstelling in de weg staat.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS-AKkoord EN GERECHTELIJK AKKOORD - Algemeen - Insolventie - Wederzijdse schuldvorderingen van onderscheiden gefailleerden - Eenzelfde curator

- Art. 30 Wet 8 aug. 1997

La seule circonstance que plusieurs des faillis à l'égard desquels un seul et même curateur a été désigné ont des créances les uns envers les autres n'implique pas qu'il existe dans le chef du curateur un conflit d'intérêts au sens de l'article 30 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites, qui ferait obstacle à sa désignation.

FAILLITE ET CONCORDATS - Généralités - Insolvabilité - Créances mutuelles de plusieurs faillis - Même curateur

- Art. 30 L. du 8 août 1997 sur les faillites

C.09.0303.F

11 januari 2010

AC nr. 18

In het kader van voorlopige maatregelen betreffende de persoon, het levensonderhoud en de goederen zowel van de partijen als van de kinderen, zijn de voorzitter van de rechtbank of het hof van beroep niet bevoegd om uitspraak te doen over een vordering met betrekking tot wijzigingen in hun toestand die zich na ontbinding van het huwelijk hebben voorgedaan (1). (1) Zie Cass., 19 april 2002, AR C.00.0267.F, AC, 2002, nr. 238; Quentin Fischer, *Divorce*, uitg. Kluwer, 2004, p. 58 e.v.; Cass., 9 sept. 1988, AC, 1988-89, nr. 19; D. Pire, "L'intervention du juge des référés en matière familiale", in *Le référé judiciaire*, 2003, p. 286, nr. 40.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Gevolgen van de echtscheiding - Echtgenoten - Kinderen - Voorlopige maatregelen - Nieuwe omstandigheden - Na de ontbinding van het huwelijk - Voorzitter van de rechtbank - Bevoegdheid

- Art. 1280, eerste en negende lid *Gerechtelijk Wetboek*

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de goederen - Echtgenoten - Kinderen - Voorlopige maatregelen - Nieuwe omstandigheden - Na de ontbinding van het huwelijk - Gevolgen - Voorzitter van de rechtbank - Bevoegdheid

- Art. 1280, eerste en negende lid *Gerechtelijk Wetboek*

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Kinderen - Voorlopige maatregelen - Nieuwe omstandigheden - Na de ontbinding van het huwelijk - Gevolgen - Voorzitter van de rechtbank - Bevoegdheid

- Art. 1280, eerste en negende lid *Gerechtelijk Wetboek*

KORT GEDING - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Gevolgen t.a.v. de goederen - Echtgenoten - Kinderen - Voorlopige maatregelen - Nieuwe omstandigheden - Na de ontbinding van het huwelijk - Gevolgen - Voorzitter van de rechtbank - Bevoegdheid

- Art. 1280, eerste en negende lid *Gerechtelijk Wetboek*

LEVENSONDERHOUD - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Gevolgen van de echtscheiding - Echtgenoten - Kinderen - Voorlopige maatregelen - Nieuwe omstandigheden - Na de ontbinding van het huwelijk - Voorzitter van de rechtbank - Bevoegdheid

- Art. 1280, eerste en negende lid *Gerechtelijk Wetboek*

Le président du tribunal ou la cour d'appel ne sont pas compétents dans le cadre des mesures provisoires relatives à la personne, aux aliments et aux biens tant des parties que des enfants, pour statuer sur une demande relative aux modifications de circonstances intervenues après la dissolution du mariage (1). (1) Voir Cass., 19 avril 2002, RG C.00.00267.F, Pas., 2002, n° 238; Quentin Fischer, *Divorce*, éd. Kluwer, 2004, P. 58 et svtes; Cass., 9 septembre 1988, Pas., 1989, n° 19; D. Pire, "L'intervention du juge des référés en matière familiale", in *Le référé judiciaire*, 2003, p. 286 n° 40.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Divorce et séparation de corps - Effets du divorce - Epoux - Enfants - Mesures provisoires - Circonstances nouvelles - Postérieures à la dissolution du mariage - Président du tribunal - Compétence

- Art. 1280, al. 1er et 9 *Code judiciaire*

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux biens - Epoux - Enfants - Mesures provisoires - Circonstances nouvelles - Postérieures à la dissolution du mariage - Effets - Président du tribunal - Compétence

- Art. 1280, al. 1er et 9 *Code judiciaire*

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Enfants - Mesures provisoires - Circonstances nouvelles - Postérieures à la dissolution du mariage - Effets - Président du tribunal - Compétence

- Art. 1280, al. 1er et 9 *Code judiciaire*

REFERE - Divorce et séparation de corps - Effets du divorce quant aux biens - Epoux - Enfants - Mesures provisoires - Circonstances nouvelles - Postérieures à la dissolution du mariage - Effets - Président du tribunal - Compétence

- Art. 1280, al. 1er et 9 *Code judiciaire*

ALIMENTS - Divorce et séparation de corps - Effets du divorce - Epoux - Enfants - Mesures provisoires - Circonstances nouvelles - Postérieures à la dissolution du mariage - Président du tribunal - Compétence

- Art. 1280, al. 1er et 9 *Code judiciaire*

C.09.0317.F

7 mei 2010

AC nr. 321

Na het inleiden van een procedure van collectieve schuldenregeling kan de verkoper geen aanspraak meer maken op het voordeel van een beslag tot terugvordering van de met een beding van eigendomsbehoud verkochte zaak (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BESLAG - Allerlei - Collectieve schuldenregeling - Verkoop - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs

- Art. 20, 5° *Hypotheekwet van 16 dec. 1851*

COLLECTIEVE SCHULDENREGLING - Overeenkomst tot verkoop van

Après l'ouverture d'une procédure en règlement collectif de dettes, le vendeur ne peut obtenir le bénéfice d'une saisie-revendication de la chose vendue avec une clause de réserve de propriété (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

SAISIE - Divers - Règlement collectif de dettes - Vente - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix

- Art. 20, 5° *L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques*

REGLEMENT COLLECTIF DE DETTES - Contrat de vente d'effets

roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Verkoop

- Art. 20, 5° Hypotheekwet van 16 dec. 1851

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Collectieve schuldenregeling

- Art. 20, 5° Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

BESLAG - Allerlei - Collectieve schuldenregeling - Verkoop - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs

COLLECTIEVE SCHULDENREGELING - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Verkoop

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Verschil in behandeling - Oorsprong - Leemte in de wetgeving - Verplichting

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Collectieve schuldenregeling

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop - Tegenwerpelijk karakter

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Verschil in behandeling - Oorsprong - Leemte in de wetgeving - Verplichting

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Leemte in de wetgeving - Plicht van de rechter

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Burgerlijke zaken - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Samenloop - Tegenwerpelijk karakter

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Leemte in de wetgeving - Plicht van de rechter

VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN - Bijzonder voorrecht - Verkoop - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop

In geval van een leemte in de wetgeving, dient de rechter alleen de bestaande wettelijke bepaling toe te passen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Leemte in de wetgeving - Plicht van de rechter

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Leemte in de wetgeving - Plicht van de rechter

mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Vente

- Art. 20, 5° L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Règlement collectif de dettes

- Art. 20, 5° L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

SAISIE - Divers - Règlement collectif de dettes - Vente - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix

REGLEMENT COLLECTIF DE DETTES - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Vente

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Différence de traitement - Origine - Lacune législative - Obligation

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Règlement collectif de dettes

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours - Opposabilité

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Différence de traitement - Origine - Lacune législative - Obligation

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Lacune législative - Devoir du juge

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Matière civile - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Situation de concours - Opposabilité

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Lacune législative - Devoir du juge

PRIVILEGES ET HYPOTHEQUES - Privilèges particuliers - Vente - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours

En présence d'une lacune législative, seule la disposition légale existante actuellement doit être appliquée par le juge (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Lacune législative - Devoir du juge

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Lacune législative - Devoir du juge

Er bestaat geen rechtsbeginsel volgens hetwelk het beding van eigendomsvoorbehoud, in geval van samenloop, aan derden kan worden tegengeworpen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Burgerlijke zaken - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Samenloop - Tegenwerpelijk karakter

Het beding waarbij de partijen overeenkomen om de eigendomsoverdracht van een roerend goed uit te stellen, is geoorloofd; dat beding, dat tussen de partijen geldige gevolgen teweegbrengt, geldt echter niet t.a.v. de schuldeisers van de koper in geval van samenloop met de verkoper, wanneer de verkochte zaak in het bezit van de koper is (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop - Tegenwerpelijk karakter - Art. 20, 5° Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Indien de verkochte zaak in het bezit van de schuldenaar is, beschikt de verkoper van roerende goederen, die zijn betaling niet heeft ontvangen maar in samenloop met de andere schuldeisers is, slechts over een voorrecht op de prijs (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

KOOP - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop - Art. 20, 5° Hypotheekwet van 16 dec. 1851
VOORRECHTEN EN HYPOTHEKEN - Bijzonder voorrecht - Verkoop - Overeenkomst tot verkoop van roerende goederen - Overeenkomst tot financiering van aankoop - Beding van eigendomsvoorbehoud tot algehele betaling van de prijs - Geoorloofd karakter - Samenloop - Art. 20, 5° Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Aan het Grondwettelijk Hof hoeft geen prejudiciële vraag gesteld te worden, als dat Hof alleen maar kan vaststellen dat het verschil in behandeling, gesteld dat dit is aangetoond, te wijten is aan een leemte in de wetgeving die, bijgevolg, alleen door de wetgever verholpen kan worden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Verschil in behandeling - Oorsprong - Leemte in de wetgeving - Verplichting - Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Verschil in behandeling - Oorsprong - Leemte in de wetgeving - Verplichting - Art. 26, § 2 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

Il n'existe pas de principe général du droit de l'opposabilité de la clause de réserve de propriété en cas de concours (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Matière civile - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Situation de concours - Opposabilité

La clause par laquelle les parties conviennent de retarder le transfert de propriété d'un effet mobilier est licite; toutefois, cette clause, valable entre les parties, n'est pas opposable aux créanciers de l'acheteur en cas de concours avec le vendeur lorsque l'acheteur a été mis en possession de la chose vendue (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours - Opposabilité - Art. 20, 5° L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

Si le débiteur a été mis en possession de la chose vendue, le vendeur d'effets mobiliers non payé en concours avec les autres créanciers ne dispose que d'un privilège sur le prix (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

VENTE - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours - Art. 20, 5° L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques
PRIVILEGES ET HYPOTHEQUES - Privilèges particuliers - Vente - Contrat de vente d'effets mobiliers - Contrat de financement de l'achat - Clause de réserve de propriété jusqu'au paiement complet du prix - Licéité - Situation de concours - Art. 20, 5° L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

Une question préjudicielle ne doit pas être posée à la Cour constitutionnelle lorsque celle-ci ne pourrait que constater que la différence de traitement, à la supposer injustifiée, trouve son origine dans une lacune législative que, dès lors, seul le législateur pourrait combler (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Différence de traitement - Origine - Lacune législative - Obligation - Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Différence de traitement - Origine - Lacune législative - Obligation - Art. 26, § 2 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

De door de vergoedingsplichtige gedane betalingen aan het slachtoffer overeenkomstig artikel 136, § 2, zevende lid Z.I.V.-wet kunnen niet aan de verzekeringstelling worden tegengeworpen ingeval de vergoedingsplichtige zou nagelaten hebben de verzekeringstelling van deze betalingen te verwittigen, zodat de vordering van de verzekeringstelling geen onplitsbaar geschil betreft waarbij het slachtoffer zelf had moeten betrokken worden.

ONSPLITSBAARHEID (GESCHIL) - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Vergoeding door de vergoedingsplichtige - Kennisgeving aan de verzekeringstelling

- Art. 136, § 2, zevende lid Koninklijk Besluit van 14 juli 1994 houdende coördinatie van de wet van 9 aug. 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

De omstandigheid dat het vonnis dat de vergoedingsplichtige tot schadeloosstelling veroordeelt aan de verzekeringstelling gemeen is verklaard, doet geen afbreuk aan de voormelde verwittigingsplicht van de vergoedingsplichtige en heeft alleen tot gevolg dat deze geen afschrift van dat vonnis moet overmaken bij de verwittiging dat hij het voornemen heeft tot schadeloosstelling over te gaan.

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Vergoedingsplichtige - Vonnis gemeen verklaard aan de verzekeringstelling - Voornemen tot vergoeding - Verplichting tot kennisgeving

- Art. 136, § 2, eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid Koninklijk Besluit van 14 juli 1994 houdende coördinatie van de wet van 9 aug. 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

Les paiements en faveur du bénéficiaire effectués par le débiteur de la réparation en application de l'article 136, § 2, alinéa 7, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, ne peuvent être opposés à l'organisme assureur lorsque le débiteur de la réparation a omis d'avertir l'organisme assureur de ces paiements, de sorte que la demande de l'organisme assureur ne relève pas d'un litige indivisible auquel le bénéficiaire aurait dû être appelé.

INDIVISIBILITE (LITIGE) - Assurance maladie-invalidité - Indemnisation par le débiteur de la réparation - Annonce à l'organisme assureur

- Art. 136, § 2, al. 7 Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994

La circonstance que le jugement condamnant le débiteur de la réparation à indemniser le bénéficiaire est déclaré commun à l'organisme assureur est sans incidence sur l'obligation d'avertir qui incombe au débiteur de la réparation et a pour seule conséquence que celui-ci n'est pas tenu de communiquer la copie du jugement lorsqu'il annonce son intention de procéder à l'indemnisation.

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Débiteur de la réparation - Jugement déclaré commun à l'organisme assureur - Intention d'indemniser - Obligation d'avertir

- Art. 136, § 2, al. 1er, 3, 4, 6 et 7 Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994

Uit het eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid van artikel 136, § 2 van de Z.I.V.-wet volgt dat de omstandigheid dat een vonnis de vergoedingsplichtige veroordeelt tot schadeloosstelling ten aanzien van de rechthebbende, de verzekeringsinstelling enerzijds niet ontslaat van haar verplichting om de door de Z.I.V.-wet bepaalde prestaties uit te keren totdat het vonnis daadwerkelijk werd uitgevoerd en zij van de uitvoering, minstens van het voornemen daartoe, op de hoogte is gebracht door de vergoedingsplichtige, en anderzijds haar niet het recht ontnemt door middel van haar subrogatoir verhaalsrecht de terugbetaling te vorderen van de prestaties die zij heeft uitgekeerd totdat zij door de vergoedingsplichtige werd ingelicht overeenkomstig het zesde lid van voormeld artikel (1). (1) Zie Cass., 29 mei 2006, AR C.05.0253.N, AC, 2006, nr 294.

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Verzekeringsinstelling - Verplichting tot uitkering - Subrogatoir verhaalsrecht - Vergoeding door de vergoedingsplichtige - Kennisgeving

- Art. 136, § 2, eerste, derde, vierde, zesde en zevende lid Koninklijk Besluit van 14 juli 1994 houdende coördinatie van de wet van 9 aug. 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen

Il suit de l'article 136, § 2, alinéas 1er, 3, 4, 6 et 7, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, que l'existence d'un jugement condamnant le débiteur de la réparation à indemniser le bénéficiaire, d'une part, n'exonère pas l'organisme assureur de son obligation d'octroyer les prestations prévues par la loi dans l'attente de l'exécution effective de ce jugement et de l'annonce par le débiteur de la réparation de cette exécution, à tout le moins, de l'intention d'exécuter le jugement et, d'autre part, ne prive pas cet organisme assureur du droit de réclamer par la voie de son droit de recours subrogatoire le remboursement des prestations qu'il a octroyées dans l'attente de l'avertissement du débiteur de la réparation visé à l'article 136, § 2, alinéa 6, de la loi (1). (1) Voir Cass., 29 mai 2006, RG C.05.0253.N, Pas., 2006, n° 294.

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Organisme assureur - Obligation d'octroyer les prestations - Droit de recours subrogatoire - Indemnisation par le débiteur de la réparation - Avertissement

- Art. 136, § 2, al. 1er, 3, 4, 6 et 7 Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994

C.09.0322.N

3 september 2010

AC nr. 497

Sinds de wetwijziging bij artikel 10 van de wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand en met uitzondering van de afwijking op grond van onderlinge overeenstemming in het tweede lid van artikel 747, §2, van voormeld wetboek, kan de rechter, ook buiten het verzoek of de aanvaarding van partijen om, een termijnregeling opleggen en rechtsdag bepalen, desgevallend deze ook verbeteren of aanvullen; de rechter kan tevens de bepaling van de rechtsdag wijzigen, desgevallend vervroegen, op voorwaarde dat de partijen behoorlijk werden verwittigd van deze wijziging (1). (1) Zie Cass., 14 okt. 2002, AR C.09.0537.N, AC, 2002, nr. 534.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Rechtsdag - Wijziging door de rechter

- Art. 747, § 2 Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Rechtsdag - Wijziging door de rechter

- Art. 747, § 2 Gerechtelijk Wetboek

Depuis la modification de la loi par l'article 10 de la loi du 26 avril 2007 modifiant le Code judiciaire en vue de lutter contre l'arriéré judiciaire et excepté la dérogation sur la base du commun accord figurant à l'alinéa 2 de l'article 747, § 2, dudit code, le juge peut imposer un calendrier et procéder à la fixation, le cas échéant, les rectifier ou les compléter, sans la demande ou l'accord des parties; le juge peut aussi modifier la fixation, le cas échéant l'avancer, à la condition que les parties soient dûment averties de cette modification (1). (1) Voir Cass., 14 octobre 2002, RG C.09.0537.N, Pas., 2002, n° 534.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Fixation - Modification par le juge

- Art. 747, § 2 Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Fixation - Modification par le juge

- Art. 747, § 2 Code judiciaire

C.09.0330.F

26 maart 2010

AC nr. 223

De persoon die werd geïnterneerd op grond van de wet op de bescherming van de maatschappij tegen anormalen moet, in de regel, vastgehouden worden in een instelling tot bescherming van de maatschappij die door de regering is georganiseerd en aangewezen door de commissie tot bescherming van de maatschappij, waarbij de gevangenhouding in de psychiatrische afdeling van een penitentiair centrum slechts voorlopig is in afwachting dat de commissie tot bescherming van de maatschappij de plaats van internering zal hebben aangewezen en de geïnterneerde binnen een redelijke termijn naar die plaats zal hebben overgebracht (1). (1) Zie Hof Mensenrechten, 30 juli 1998, J.L.M.B., 1998, p. 1720, opmerkingen, P. MARTENS; Wet Bescherming Maatschappij na de wijziging ervan bij W. 1 juli 1964. Het O.M. was van oordeel dat de opsluiting in de psychiatrische afdeling van een penitentiair complex slechts voorlopig is in afwachting dat de commissie tot bescherming van de maatschappij de plaats van internering zal hebben aangewezen en de geïnterneerde naar die plaats zal hebben overgebracht. Het onderhavige arrest beslist in dezelfde zin, maar voegt eraan toe dat die overbrenging mag gebeuren "binnen een redelijke termijn". Aldus wordt de verplichting voor de Belgische Staat verzwakt.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Vrijheid - Recht - Beroving - Krankzinnige - Bescherming van de maatschappij - Internering - Plaats

- Art. 5.1.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14 Wet Bescherming Maatschappij

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Internering - Plaats - Rechten van de Mens

- Art. 5.1.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14 Wet Bescherming Maatschappij

La personne qui a été internée sur la base de la loi de défense sociale à l'égard des anormaux doit, en règle, être détenue dans un établissement de défense sociale organisé par le gouvernement et désigné par la commission de défense sociale, la détention dans l'annexe psychiatrique d'un centre pénitentiaire n'étant que provisoire dans l'attente de la désignation du lieu de l'internement par la commission de défense sociale et du transfert vers ce lieu de l'interné dans un délai raisonnable (1). (1) Voir Cour eur. D.H., 30 juillet 1998, J.L.M.B., 1998, p. 1720, Observations, P. MARTENS; Loi du 9 avril 1930, après sa modification par la loi du 1er juillet 1964. Le M.P. estimait que la détention dans l'annexe psychiatrique d'un centre pénitentiaire n'était que provisoire dans l'attente de la désignation du lieu de l'internement par la commission de défense sociale et du transfert vers ce lieu de l'interné. L'arrêt annoté décide dans le même sens mais ajoute que ledit transfert peut avoir lieu "dans un délai raisonnable". L'obligation de l'Etat belge se trouve de la sorte atténuée.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Liberté - Droit - Privation - Aliéné - Défense sociale - Internement - Lieu

- Art. 5.1.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14 L. du 9 avril 1930

DEFENSE SOCIALE - Internement - Lieu - Droits de l'homme

- Art. 5.1.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14 L. du 9 avril 1930

C.09.0336.F

11 juni 2010

AC nr. 418

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

CONFLICT VAN ATTRIBUTIE - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen - Gevolg - Bevoegdheid van de Raad van State

CONFLICT VAN ATTRIBUTIE - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

MACHTEN - Uitvoerende macht - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld -

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

CONFLIT D'ATTRIBUTION - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite - Effet - Compétence du Conseil d'Etat

CONFLIT D'ATTRIBUTION - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente -

Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen - Gevolg - Bevoegdheid van de Raad van State

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Rechtsmacht - Beroep tot nietigverklaring - Akte van een administratieve overheid - Criterium

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen

Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Arrêtés de mise en disponibilité pour missions spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Arrêtés de mise en disponibilité pour missions spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite - Effet - Compétence du Conseil d'Etat

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Recours en annulation - Acte d'une autorité administrative - Critère

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite

De bevoegdheid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State die, bij wijze van arresten, uitspraak doet over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheiden administratieve overheden wordt bepaald door het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep tot nietigverklaring (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0336.F, in Bull., 2010, nr. ...

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Beroep tot nietigverklaring - Akte van een administratieve overheid - Criterium

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

La compétence de la section du contentieux administratif du Conseil d'Etat, qui statue par voie d'arrêts sur les recours en annulation pour violation des formes, soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité, excès ou détournement de pouvoir, formés contre les actes et règlements des diverses autorités administratives, est déterminée par l'objet véritable et direct du recours en annulation (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Recours en annulation - Acte d'une autorité administrative - Critère

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

Het beroep tot nietigverklaring van de besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap die, na de besluiten te hebben ingetrokken waarbij een vrouwelijke leerkracht voor welbepaalde periodes wegens een bijzondere opdracht ter beschikking gesteld was met wachtgeld, haar gedurende dezelfde periodes ter beschikking stelt wegens bijzondere opdracht maar zonder wachtgeld, heeft de nietigverklaring van besluiten die de administratieve stand van de leerkracht wijzigen als werkelijk en rechtstreeks voorwerp en het strekt tot herstel van de stand waarin de door de aangevochten handelingen ingetrokken besluiten haar hadden geplaatst, zodat de Raad van State bevoegd is (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0336.F, in Bull., 2010, nr. ...

CONFLICT VAN ATTRIBUTIE - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

MACHTEN - Uitvoerende macht - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep - Bevoegdheid van de Raad van State

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Beroep tot nietigverklaring - Voorwerp van het beroep

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

Le recours en annulation contre les arrêtés du Gouvernement de la Communauté française qui, après avoir retiré les arrêtés par lesquels une enseignante avait, pour des périodes déterminées, été mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente, la mettent, durant les mêmes périodes, en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente, a pour objet véritable et direct l'annulation d'arrêtés qui modifient la position administrative de l'enseignante et vise au rétablissement de la position dans laquelle l'avaient placée les arrêtés retirés par les actes attaqués, justifiant la compétence du Conseil d'Etat (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONFLIT D'ATTRIBUTION - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Arrêtés de mise en disponibilité pour missions spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours - Compétence du Conseil d'Etat

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Recours en annulation - Objet du recours

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

Ongeacht de grondslag van de leer van de intrekking van de administratieve akten, is de omstandigheid dat de ingetrokken besluiten een situatie zouden hebben teweeggebracht die een weerslag heeft op het subjectieve recht op het rustpensioen niet van die aard dat daardoor een subjectief recht op het behoud van die besluiten wordt toegekend noch dat de bevoegdheid van de Raad van State wordt uitgesloten (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0336.F, in Bull., 2010, nr. ...

CONFLICT VAN ATTRIBUTIE - Besluiten van de regering van de Franse Gemeenschap - Terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen - Gevolg - Bevoegdheid van de Raad van State

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

ONDERWIJS - Franse Gemeenschap - Besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht zonder wachtgeld - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen - Gevolg - Bevoegdheid van de Raad van State

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

RAAD VAN STATE - Afdeling bestuursrechtspraak - Bevoegdheid - Intrekking van de besluiten tot terbeschikkingstelling wegens bijzondere opdracht met wachtgeld - Weerslag op het subjectieve recht op het rustpensioen

- Art. 144 Grondwet 1994

- Art. 14, § 1 Wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij KB van 12 jan. 1973

Quel que soit le fondement de la théorie du retrait des actes administratifs, la circonstance que les arrêtés retirés auraient créé une situation affectant le droit subjectif à la pension de retraite n'est de nature ni à conférer un droit subjectif au maintien de ceux-ci ni à exclure la compétence du Conseil d'Etat (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

CONFLIT D'ATTRIBUTION - Arrêtés du Gouvernement de la Communauté française - Mise en disponibilité pour mission spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite - Effet - Compétence du Conseil d'Etat

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

ENSEIGNEMENT - Communauté française - Arrêtés de mise en disponibilité pour missions spéciale sans traitement d'attente - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite - Effet - Compétence du Conseil d'Etat

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

CONSEIL D'ETAT - Section du contentieux administratif - Compétence - Retrait des arrêtés de mise en disponibilité pour mission spéciale avec un traitement d'attente - Conséquence sur le droit subjectif à la pension de retraite

- Art. 144 Constitution 1994

- Art. 14, § 1er Lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par A.R. du 12 janvier 1973

C.09.0339.N

3 september 2010

AC nr. 498

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen, geldt de vijfjarige verjaringstermijn in de regel voor alle schuldvorderingen ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten, ook voor de vorderingen ontstaan uit een onrechtmatige overheidsdaad (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Onrechtmatige overheidsdaad - Schuldvordering ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten - Vijfjarige termijn - Toepasselijkheid

- Art. 71, § 1 Bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

Sauf dispositions légales contraires, la prescription quinquennale vaut, en principe, pour toutes les créances à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions, et aussi pour les demandes résultant d'un acte illicite de l'autorité (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Acte illicite des autorités - Créance à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions - Délai quinquennal - Application

- Art. 71, § 1er Loi spéciale relative au financement des Communautés et des Régions

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

Behoudens andersluidende wettelijke bepalingen, geldt de vijfjarige verjaringstermijn in de regel voor alle schuldvorderingen ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten, ook voor de vorderingen ontstaan uit een onrechtmatige overheidsdaad (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Onrechtmatige overheidsdaad - Schuldvordering ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten - Vijfjarige termijn - Toepasselijkheid

- Art. 71, § 1 Bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

Conclusies van advocaat-generaal m.o. VAN INGELGEM.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Onrechtmatige overheidsdaad - Schuldvordering ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten - Vijfjarige termijn - Toepasselijkheid

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Algemeen - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Verjaring - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Ontvankelijkheid

VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling - Cassatieberoep

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Onrechtmatige overheidsdaad - Schuldvordering ten laste van de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten - Vijfjarige termijn - Toepasselijkheid

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Verjaring - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling - Cassatieberoep

Sauf dispositions légales contraires, la prescription quinquennale vaut, en principe, pour toutes les créances à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions, et aussi pour les demandes résultant d'un acte illicite de l'autorité (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départikel fin) - Durée - Acte illicite des autorités - Créance à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions - Délai quinquennal - Application

- Art. 71, § 1er Loi spéciale relative au financement des Communautés et des Régions

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

Conclusions de l'avocat général délégué VAN INGELGEM.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Acte illicite des autorités - Créance à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions - Délai quinquennal - Application

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Généralités - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Prescription - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Généralités - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Recevabilité

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription - Pourvoi en cassation

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départikel fin) - Durée - Acte illicite des autorités - Créance à charge de l'Etat, des Communautés ou des Régions - Délai quinquennal - Application

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Prescription - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription - Pourvoi en cassation

De omstandigheid dat artikel 4 van de wet van 25 juli 2008 de zaken waarin de vordering tot schadevergoeding vóór de inwerkingtreding van de wet verjaard is verklaard bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing, maar waarin een cassatieberoep is ingediend, niet uit het toepassingsgebied van de wet sluit, doet geen afbreuk aan de regel dat een middel dat de schending aanvoert van een wettelijke bepaling die nog niet in werking was getreden op het ogenblik van de uitspraak van de bestreden beslissing in de regel niet ontvankelijk is; deze bepaling houdt enkel in dat de nieuwe verjaringsregeling van toepassing is in geval de bestreden beslissing, die kracht van gewijsde heeft en de vordering tot schadevergoeding vóór de inwerkingtreding van de wet verjaard heeft verklaard, ingevolge een cassatie op grond van de schending van een ten tijde van de uitspraak van de bestreden beslissing wel toepasselijke bepaling haar gezag van gewijsde verliest en de zaak aldus opnieuw voor de feitenrechter dient te worden beoordeeld (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Algemeen - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Verjaring - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling

- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit

VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling - Cassatieberoep

- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Cassatiemiddel - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Vordering tot schadevergoeding ten laste van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten - Verjaring - Kracht van gewijsde - Nieuwe verjaringsregeling - Cassatieberoep

- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit

Een middel dat de schending aanvoert van een wettelijke bepaling die nog niet in werking was getreden op het ogenblik van de uitspraak van de bestreden beslissing is in de regel niet ontvankelijk (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Schending van een nog niet in werking getreden wettelijke bepaling - Ontvankelijkheid

- Art. 4 Wet 25 juli 2008 tot wijziging wet rijkscomptabiliteit

La circonstance que l'article 4 de la loi du 25 juillet 2008 n'exclut pas du champ d'application de la loi les causes dans lesquelles l'action en dommages et intérêts est déclarée prescrite par une décision passée en force de chose jugée avant l'entrée en vigueur de la loi mais contre laquelle un recours en cassation est introduit, ne déroge pas à la règle suivant laquelle un moyen qui invoque la violation d'une disposition légale qui n'était pas encore entrée en vigueur au moment de la prononciation de la décision attaquée est, en principe, irrecevable; cette disposition implique uniquement que la nouvelle règle de prescription s'applique dans le cas où la décision attaquée, qui est passée en force de chose jugée et qui a déclaré prescrite l'action en dommages et intérêts avant l'entrée en vigueur de la loi, perd son autorité de chose jugée en raison d'une cassation fondée sur la violation d'une disposition applicable au moment de la prononciation de la décision attaquée et que la cause doit, dès lors, à nouveau être examinée par le juge du fond (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Généralités - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Prescription - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription

- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription - Pourvoi en cassation

- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Moyen de cassation - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Demande de dommages et intérêts à charge de l'Etat, des Communautés et des Régions - Prescription - Force de chose jugée - Nouvelle règle de prescription - Pourvoi en cassation

- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

Un moyen qui invoque la violation d'une disposition légale qui n'était pas encore entrée en vigueur au moment de la prononciation de la décision attaquée est, en principe, irrecevable (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Généralités - Violation d'une disposition légale pas encore entrée en vigueur - Recevabilité

- Art. 4 L. du 25 juillet 2008

Wanneer een van de partijen is verschenen op de gedinginleidende zitting of een schriftelijke verklaring van verschijning heeft afgelegd en nadien een conclusie op de griffie of ter zitting heeft neergelegd, wordt de rechtspleging op tegenspraak gevoerd, ook al verschijnt die partij niet op de latere zitting waarop de zaak werd vastgesteld of verdaagd, en is de rechter verplicht te antwoorden op de conclusie (1). (1) Cass., 9 feb. 2007, AR D.06.0002.N, AC, 2007, nr. 79.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Verschijning - Conclusie neergelegd - Rechtspleging - Aard - Geen verschijning - Gevolg - Verplichting voor de rechter - Artt. 728, 729 en 804, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

Lorsqu'une des parties a comparu à l'audience introductive ou a fait une déclaration écrite de comparution et a ensuite déposé des conclusions au greffe ou à l'audience, la procédure est contradictoire, même si cette partie ne comparaît pas à l'audience ultérieure à laquelle la cause a été fixée ou remise et le juge doit répondre aux conclusions (1). (1) Cass., 9 février 2007, RG D.06.0002.N, Pas., 2007, n° 79.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Comparution - Conclusions déposées - Procédure - Nature - Pas de comparution - Effet - Obligation du juge - Art. 728, 729 et 804, al. 2 Code judiciaire

C.09.0342.N

18 februari 2010

AC nr. 111

Door te beoordelen of een rechtsvordering het gezag van gewijsde miskent van een eerdere beslissing die door dezelfde rechter is geweest, doet die rechter geen uitspraak over een zaak waarvan hij reeds vroeger kennis heeft genomen.

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Burgerlijke zaken - Eerdere beslissing door de rechter geweest - Beoordeling door dezelfde rechter of een rechtsvordering die het gezag van gewijsde van die beslissing miskent - Rechterlijke organisatie

- Artt. 292, tweede lid en 828, 9° Gerechtelijk Wetboek

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Algemeen - Eerdere beslissing door de rechter geweest - Beoordeling door dezelfde rechter of een rechtsvordering die het gezag van gewijsde van die beslissing miskent

- Artt. 292, tweede lid en 828, 9° Gerechtelijk Wetboek

En examinant si une demande viole l'autorité de chose jugée d'une décision antérieure rendue par le même juge, ce juge ne se prononce pas sur une cause dont il a précédemment connu.

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière civile - Décision antérieure rendue par le juge - Appréciation par le même juge de l'éventuelle violation par une demande de l'autorité de chose jugée de cette décision - Organisation judiciaire

- Art. 292, al. 2 et 828, 9° Code judiciaire

ORGANISATION JUDICIAIRE - Généralités - Décision antérieure rendue par le juge - Appréciation par le même juge de l'éventuelle violation par une demande de l'autorité de chose jugée de cette décision

- Art. 292, al. 2 et 828, 9° Code judiciaire

C.09.0347.N

11 maart 2010

AC nr. 173

Wanneer een partij afziet van een geding in hoger beroep geeft zij het recht zelf om opnieuw hoger beroep in te stellen niet prijs, zodat een afstand van het geding in hoger beroep niet noodzakelijk impliceert dat de partij het vaste voornemen heeft haar instemming te betuigen met de beslissing.

AFSTAND (RECHTSPLEGING) - Afstand van geding - Afstand van geding in hoger beroep

- Artt. 820, 1044 en 1045 Gerechtelijk Wetboek

BERUSTING - Afstand van geding in hoger beroep

- Artt. 820, 1044 en 1045 Gerechtelijk Wetboek

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Afstand van geding - Berusting

- Artt. 820, 1044 en 1045 Gerechtelijk Wetboek

Une partie qui se désiste d'une instance en degré d'appel ne renonce pas au droit même d'interjeter appel à nouveau, de sorte qu'un désistement d'instance en degré d'appel n'implique pas nécessairement que la partie a l'intention certaine de donner son adhésion à la décision.

DESISTEMENT (PROCEDURE) - Désistement d'instance - Désistement d'instance en degré d'appel

- Art. 820, 1044 et 1045 Code judiciaire

ACQUIESCEMENT - Désistement d'instance en degré d'appel

- Art. 820, 1044 et 1045 Code judiciaire

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Procédure en degré d'appel - Désistement d'instance - Acquiescement

- Art. 820, 1044 et 1045 Code judiciaire

C.09.0349.N

1 februari 2010

AC nr. 74

De partij die schadevergoeding vordert van de exploitant van het luchtvaartuig op grond van het Verdrag van Rome van 7 oktober 1952 moet, overeenkomstig artikel 1315, eerste lid B.W., bewijzen dat het schadegeval beantwoordt aan de omschrijving bepaald in artikel 1 van dit verdrag, zodat het aan deze partij behoort te bewijzen dat de schade het rechtstreeks gevolg is van een zich in de lucht bevindend luchtvaartuig of van een daaruit vallende persoon of zaak, en dat zij niet uitsluitend te wijten is aan het feit dat het luchtvaartuig door het luchtruim vliegt overeenkomstig de geldende bepalingen betreffende het luchtverkeer.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Luchtvaart - Schade veroorzaakt door een luchtvaartuig - Bewijs

- Art. 1315, eerste lid Burgerlijk Wetboek
- Art. 1.1 Verdrag van Rome van 7 okt. 1952 betreffende de schade door buitenlandse luchtvaartuigen aan derden op het aardoppervlak veroorzaakt

Uit de artikelen 1.1 en 2.1. van het Verdrag van Rome van 7 oktober 1952 betreffende de schade door buitenlandse luchtvaartuigen aan derden op het aardoppervlak veroorzaakt, volgt dat de schade waarvoor de exploitant overeenkomstig het verdrag aansprakelijk is, alleen die schade is die het rechtstreeks gevolg is van een zich in de lucht bevindend luchtvaartuig of van een daaruit vallende persoon of zaak, en die niet uitsluitend te wijten is aan het feit dat het luchtvaartuig door het luchtruim vliegt overeenkomstig de geldende bepalingen betreffende het luchtverkeer.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Algemeen - Schade veroorzaakt door een luchtvaartuig - Objectieve aansprakelijkheid van de exploitant

- Artt. 1.1 en 2.1 Verdrag van Rome van 7 okt. 1952 betreffende de schade door buitenlandse luchtvaartuigen aan derden op het aardoppervlak veroorzaakt

LUCHTVAART - Schade veroorzaakt door een luchtvaartuig - Objectieve aansprakelijkheid van de exploitant

- Artt. 1.1 en 2.1 Verdrag van Rome van 7 okt. 1952 betreffende de schade door buitenlandse luchtvaartuigen aan derden op het aardoppervlak veroorzaakt

Conformément à l'article 1315, alinéa 1er, du Code civil, la partie qui réclame réparation à l'exploitant d'un aéronef en application de la Convention relative aux dommages causés aux tiers à la surface par des aéronefs étrangers, signée à Rome, le 7 octobre 1952, approuvée par la loi du 14 juillet 1966, est tenue d'apporter la preuve que le sinistre relève de la définition visée à l'article 1er de la convention, de sorte qu'il incombe à cette partie de prouver que le dommage provient directement d'un aéronef en vol ou d'une personne ou d'une chose tombant de celui-ci et qu'il ne résulte pas du seul fait du passage de l'aéronef à travers l'espace aérien conformément aux règles de circulation aérienne applicables.

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Aviation - Dommage causé par un aéronef - Preuve

- Art. 1315, al. 1er Code civil
- Art. 1.1 Convention du 7 octobre 1952 relative aux dommages causés aux tiers à la surface par des aéronefs étrangers

Il suit des articles 1.1. et 2.1. de la Convention relative aux dommages causés aux tiers à la surface par des aéronefs étrangers, signée à Rome, le 7 octobre 1952, approuvée par la loi du 14 juillet 1966, que le seul dommage que l'exploitant est tenu de réparer en vertu de la convention, est le dommage qui provient directement d'un aéronef en vol ou d'une personne ou d'une chose tombant de celui-ci et qui ne résulte pas du seul fait du passage de l'aéronef à travers l'espace aérien conformément aux règles de circulation aérienne applicables.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Généralités - Dommage causé par un aéronef - Responsabilité objective de l'exploitant

- Art. 1.1 et 2.1 Convention du 7 octobre 1952 relative aux dommages causés aux tiers à la surface par des aéronefs étrangers

AVIATION - Dommage causé par un aéronef - Responsabilité objective de l'exploitant

- Art. 1.1 et 2.1 Convention du 7 octobre 1952 relative aux dommages causés aux tiers à la surface par des aéronefs étrangers

Artikel 88, tweede lid van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst impliceert dat de verzekeraar, teneinde zijn recht op verhaal te bewaren, aan de betrokken persoon duidelijk en ondubbelzinnig kennis moet geven van zijn voornemen verhaal in te stellen. Het is hierbij niet vereist dat de inhoud van de polisvoorwaarden waarvan sprake in de modelovereenkomst, gevoegd bij het koninklijk besluit van 14 december 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, in de kennisgeving gedetailleerd wordt weergegeven (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verhaal door de verzekeraar - Kennisgeving - Klare en ondubbelzinnige bewoordingen

- Art. 88, tweede lid Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verhaal door de verzekeraar - Kennisgeving - Klare en ondubbelzinnige bewoordingen

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Vergoeding van de verzekeringnemer - Zwakke weggebruiker - Verhaal

Uit het geheel van de bepalingen van artikel 88, eerste lid Wet Landverzekeringsovereenkomst, artikel 25, 3° ,b) van de modelovereenkomst gevoegd bij het koninklijk besluit van 14 december 1992 en artikel 29bis, § 1 van de W.A.M. 1989 volgt dat het de verzekeringsmaatschappij die de slachtoffers van een verkeersongeval heeft vergoed op grond van artikel 29bis W.A.M. 1989, is toegelaten een contractueel recht van verhaal uit te oefenen op de verzekerde of de verzekeringnemer, zij het beperkt tot het bedrag waartoe de verzekeraar op grond van de aansprakelijkheid van zijn verzekerde zou zijn gehouden. Dit geldt ook wanneer de verzekeringsmaatschappij verhaal uitoefent op de verzekeringnemer voor de schadevergoeding die zij als W.A.M.-verzekeraar op grond van voormeld artikel 29bis aan de verzekeringnemer als passagier en slachtoffer betaalde (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Vergoeding van de verzekeringnemer - Zwakke weggebruiker - Verhaal

L'article 88, alinéa 2, de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre implique qu'afin de sauvegarder son droit de recours, l'assureur est tenu de notifier clairement et sans ambiguïté aux intéressés son intention d'exercer un recours. Il n'est pas requis que les conditions visées au contrat type joint à l'arrêté royal du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs soient reproduites en détail dans la notification (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Recours de l'assureur - Notification - Termes clairs et précis

- Art. 88, al. 2 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Recours de l'assureur - Notification - Termes clairs et précis

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Indemnisation du preneur d'assurance - Usager de la route dit faible - Recours

Il suit de l'ensemble des dispositions des articles 88, alinéa 1er, de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre, 25, 3°, b, du contrat type joint à l'arrêté royal du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs et 29bis, § 1er, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs que la compagnie d'assurances qui a indemnisé les victimes d'un accident de la circulation en application de l'article 29bis de la loi du 21 novembre 1989 est habilitée à exercer son droit de recours contractuel à l'égard de l'assuré ou du preneur d'assurance, fût-ce dans les limites de l'intervention à laquelle elle était tenue en tant qu'assureur de la responsabilité de l'assuré. Cette règle est également applicable lorsque la compagnie d'assurances exerce ce recours à l'égard du preneur d'assurance relativement à l'indemnité qu'en application de l'article 29bis précité, elle a payée en sa qualité d'assureur de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs au preneur d'assurance, en sa qualité de passager et de victime (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Indemnisation du preneur d'assurance - Usager de la route dit faible - Recours

- Art. 29bis, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Art. 25, 3°, b KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- Art. 88, eerste lid Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

- Art. 29bis, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 25, 3°, b A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- Art. 88, al. 1er L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

C.09.0357.F**5 maart 2010****AC nr. 155**

Het incident betreffende de verdeling van de burgerlijke zaken onder de kamers van een zelfde hof van beroep, kan niet voor het eerst worden opgeworpen voor het Hof van Cassatie (1); het middel dat op een dergelijk incident steunt, is niet ontvankelijk wanneer uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, niet blijkt dat de eiser dat incident heeft opgeworpen en evenmin dat dit hof dat incident ambtshalve heeft opgeworpen (1). (1) Cass., 1 juni 1990, volt. zitt., AR 6748, AC, 1989-90, met concl. adv.-gen. Declercq.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Samenstelling van het rechtscollege - Hof van beroep - Toewijzing van de zaken aan een kamer - Incident - Ontvankelijkheid

- Artt. 88, § 2, en 109, tweede lid *Gerechtigd Wetboek RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Samenstelling van het rechtscollege - Hof van beroep - Toewijzing van de zaken aan een kamer - Incident - Cassatiemiddel - Ontvankelijkheid*

- Artt. 88, § 2, en 109, tweede lid *Gerechtigd Wetboek RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Samenstelling van het rechtscollege - Hof van beroep - Toewijzing van de zaken aan een kamer - Incident - Cassatiemiddel - Ontvankelijkheid*

- Artt. 88, § 2, en 109, tweede lid *Gerechtigd Wetboek*

L'incident au sujet de la répartition des affaires civiles entre les chambres d'une même cour d'appel ne peut être soulevé pour la première fois devant la Cour de cassation (1); est irrecevable le moyen fondé sur un tel incident lorsqu'il n'apparaît des pièces auxquelles la Cour peut avoir égard, ni que le demandeur ait soulevé cet incident, ni que cet incident ait été soulevé d'office par cette cour (1). (1) Cass., 1er juin 1990, aud. plén., RG 6748, Pas., 1990, n° 579, avec les concl. de M. Declercq, avocat général, publiées dans AC, 1989-90, à leur date.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Composition de la juridiction - Cour d'appel - Attribution des causes à une chambre - Incident - Recevabilité

- Art. 88, § 2, et 109, al. 2 *Code judiciaire TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Composition de la juridiction - Cour d'appel - Attribution des causes à une chambre - Incident - Moyen de cassation - Recevabilité*

- Art. 88, § 2, et 109, al. 2 *Code judiciaire ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Composition de la juridiction - Cour d'appel - Attribution des causes à une chambre - Incident - Moyen de cassation - Recevabilité*

- Art. 88, § 2, et 109, al. 2 *Code judiciaire*

C.09.0362.N**26 november 2010****AC nr. 695**

Uit de bepaling van artikel 32, §1, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie blijkt niet dat de overheid het verlenen van haar instemming met de wederverkoop van het betrokken goed krachtens het derde lid van dat artikel vermag afhankelijk te maken van het afstaan door de wederverkoper van de gerealiseerde meerwaarde.

ECONOMIE - Wet economische expansie - Wederverkoop van het betrokken goed - Instemming van de overheid

- Art. 32, § 1, derde lid *Wet 30 dec. 1970 betreffende de economische expansie*

KOOP - Wet economische expansie - Wederverkoop van het betrokken goed - Instemming van de overheid

- Art. 32, § 1, derde lid *Wet 30 dec. 1970 betreffende de economische expansie*

Il ne ressort pas de la disposition de l'article 32, §1er, de la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique qu'en vertu de l'alinéa 3 de cet article l'autorité peut subordonner son accord à la revente du bien en question, à la cession par le revendeur de la plus-value réalisée.

ECONOMIE - Loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique - Revente du bien en question - Accord de l'autorité

- Art. 32, § 1er, al. 3 *L. du 30 décembre 1970*

VENTE - Loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique - Revente du bien en question - Accord de l'autorité

- Art. 32, § 1er, al. 3 *L. du 30 décembre 1970*

De wetgever die in de wet van 7 november 1988 de bedrijfszekerheid van de pachter heeft willen verhogen door de aanpassing van de bestaande wettelijke regeling, heeft er niet voor geopteerd de minimumduur van de pachtovereenkomsten dwingend te verlengen, maar hij heeft integendeel, naast het bestaande pachtcontract dat dwingend toepasselijk is, de partijen de mogelijkheid geboden vrijwillig gebruik te maken van twee nieuwsoortige contracten, die de pachter het voordeel bieden van de lange duur en de verpachter de garantie bieden dat hij deze contracten na verloop van tijd makkelijker kan beëindigen. De wetgever heeft niet voorzien in de mogelijkheid om een bestaande pachtovereenkomst om te zetten in een pachtcontract zoals bedoeld in artikel 8, §2 van de Pachtwet, zoals ingevoegd door artikel 6 van de wet van 7 november 1988 en de wetgever heeft ook niet de bedoeling gehad de bedrijfszekerheid van de pachter die reeds voor het inwerkingtreden van de wet van 7 november 1988 een pacht van ten minste zevenentwintig jaar had bedongen, te verminderen door aan de verpachter een extra reden van opzegging te geven.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Artikel 8, § 2 Pachtwet - Pacht van minstens 27 jaar - Finaliteit - Opzeggingsmogelijkheden voor de verpachter

- Art. 8, § 2 van de Pachtwet Wet 7 nov. 1988

Le législateur qui, par la loi du 7 novembre 1988 modifiant la législation sur le bail à ferme et la limitation des fermages, a voulu consolider la sécurité d'exploitation du preneur par une adaptation des dispositions légales existantes, n'a pas choisi de prolonger de manière impérative la durée minimum du bail à ferme, mais, au contraire, a prévu au bénéfice des parties, en sus du bail à ferme déjà prescrit de manière impérative, la possibilité de choisir librement entre deux nouveaux types de bail qui assurent au preneur l'avantage de la durée et au bailleur la garantie d'une résiliation plus aisée en fin de terme. Le législateur n'a pas prévu la possibilité de transformer un bail existant en un bail d'au moins vingt-sept ans au sens de l'article 8, §2, de la loi sur les baux à ferme, inséré dans la loi par l'article 6 de la loi du 7 novembre 1988 modifiant la législation sur le bail à ferme et la limitation des fermages, et n'a pas davantage voulu affaiblir la sécurité d'exploitation dont bénéficiait le preneur qui avait conclu un bail d'au moins vingt-sept ans avant l'entrée en vigueur de la loi du 7 novembre 1988 modifiant la législation sur le bail à ferme et la limitation des fermages en accordant au bailleur un motif supplémentaire de résiliation.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail à ferme - Fin (congé, prolongation, réintégration, etc) - Article 8, § 2 de la loi sur les baux à ferme - Bail d'au moins vingt-sept ans - Finalité - Possibilités de congé par le bailleur

- Art. 8, § 2 de la Loi sur les baux à ferme L. du 7 novembre 1988

Artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004, dat de schuldvergelijking na samenloop ook mogelijk maakt tussen niet-samenhangende vorderingen, geldt alleen voor vorderingen die ontstaan zijn vóór de samenloop, te dezen, vóór de faillietverklaring; die bepaling laat derhalve geen schuldvergelijking toe tussen een fiscale schuldvordering ontstaan vóór de faillietverklaring van de belastingschuldige en fiscale tegoeden die aan de curator dienen te worden terugbetaald ingevolge de handelsverrichtingen voortgezet door hem na de faillietverklaring van de betrokken belastingplichtige (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.; Op 24 juni 2010 heeft het Hof een analoog arrest uitgesproken in de zaak F.09.0058.N.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Faillissement - Fiscale schuldvordering ontstaan vóór het faillissement - Fiscaal tegoed ontstaan na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking

- Art. 334 Programmawet 27 dec. 2004

L'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004 qui permet aussi la compensation après concours entre des créances qui ne sont pas connexes, vaut uniquement pour les créances qui sont nées avant le concours, en l'espèce, avant la déclaration de faillite; cette disposition ne permet, dès lors, pas de compensation entre une créance fiscale née avant la déclaration de faillite du redevable et les crédits fiscaux qui doivent être remboursés au curateur en raison des opérations commerciales poursuivies par lui après la déclaration de faillite du redevable concerné (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.; le 24 juin 2010, la Cour a prononcé un arrêt analogue dans la cause F.09.0085.N.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Faillite - Créance fiscale née avant la faillite - Crédit fiscal né après la faillite - Possibilités de compensation

- Art. 334 L. du 27 décembre 2004

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Faillissement - Fiscale schuldvordering ontstaan vóór het faillissement - Fiscaal tegoed ontstaan na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking
- Art. 334 Programmawet 27 dec. 2004

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Faillite - Créance fiscale née avant la faillite - Crédit fiscal né après la faillite - Possibilités de compensation

- Art. 334 L. du 27 décembre 2004

Conclusie van advocaat-generaal THIJS.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Schulden en schuldvorderingen ontstaan vóór en na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Faillissement - Fiscale schuldvordering ontstaan vóór het faillissement - Fiscaal tegoed ontstaan na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking
INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Faillissement - Fiscale schuldvordering ontstaan vóór het faillissement - Fiscaal tegoed ontstaan na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking

Conclusions de l'avocat général THIJS.

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Dettes et créances nées avant et après la faillite - Possibilités de compensation

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Faillite - Créance fiscale née avant la faillite - Crédit fiscal né après la faillite - Possibilités de compensation

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Faillite - Créance fiscale née avant la faillite - Crédit fiscal né après la faillite - Possibilités de compensation

Schuldvergelijking na faillissement is in beginsel uitgesloten; in de gevallen waar er een nauwe samenhang bestaat tussen de schuldvorderingen, is de schuldvergelijking mogelijk ook al zijn de voorwaarden voor schuldvergelijking eerst na het faillissement in vervulling gegaan; schuldvergelijking blijft dus in beginsel uitgesloten tussen schulden en schuldvorderingen ontstaan vóór het faillissement en schuldvorderingen en schulden ontstaan na het faillissement, ook al is er samenhang (1). (1) Zie de conclusie van het O.M; Op 24 juni 2010 heeft het Hof een analoog arrest uitgesproken in de zaak F.09.0085.N.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Schulden en schuldvorderingen ontstaan vóór en na het faillissement - Mogelijkheden tot schuldvergelijking

- Art. 17.2 Wet 8 aug. 1997
- Art. 1298 Burgerlijk Wetboek

La compensation après faillite est, en principe, impossible; dans les cas où il existe une étroite connexité entre les créances, la compensation est possible même si les conditions de la compensation ne sont remplies qu'après la faillite; la compensation demeure donc, en principe, exclue entre les dettes et les créances nées avant la faillite et les créances et les dettes nées après la faillite, même s'il y a connexité (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC; le 24 juin 2010, la Cour a prononcé un arrêt analogue dans la cause F.09.0085.N.

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Dettes et créances nées avant et après la faillite - Possibilités de compensation

- Art. 17, § 2 L. du 8 août 1997 sur les faillites
- Art. 1298 Code civil

C.09.0375.N

3 december 2010

AC nr. 711

Onder nieuwe omstandigheden moeten worden verstaan, objectieve omstandigheden die de huurwaarde van een handelspand duurzaam beïnvloeden, maar die niet voorhanden waren bij het bepalen van de huurprijs en zich sedertdien hebben voorgedaan, zodat er geen rekening mee kon worden gehouden bij het bepalen van de huurprijs; de wetgever vereist niet dat de nieuwe omstandigheden onvoorzienbaar zijn (1). (1) Cass., 8 jan. 2007, AR C.04.0236.N, A.C., 2007, nr. 9.

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Huurhernieuwing - Nieuwe omstandigheden

- Art. 6 Wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds

Il y a lieu d'entendre par circonstances nouvelles, les circonstances objectives, inexistantes lors de la détermination du loyer de sorte qu'elles n'ont pas été prises en considération lors de la détermination du loyer, qui se sont produites depuis lors et ont une incidence durable sur la valeur locative de l'immeuble de commerce; le législateur ne requiert pas que les circonstances nouvelles soient imprévisibles (1). (1) Cass., 8 janvier 2007, RG C.04.0236.N, Pas., 2007, n° 9.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Renouvellement du bail - Circonstances nouvelles

- Art. 6 L. du 30 avril 1951 sur les baux commerciaux, en vue de la protection du fonds de commerce

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht DE KOSTER.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Ondertekening van het vonnis door de rechters die het hebben gewezen - Ontbreken - Onmogelijkheid te tekenen - Verantwoording - Ontbreken - Geldigheid van de beslissing

Wanneer een vonnis, dat gewezen is door een collegiale kamer van de rechtbank van eerste aanleg, enkel is ondertekend door de voorzitter en de griffier, zonder dat de onmogelijkheid waarin twee van de rechters zouden hebben verkeerd om het vonnis te ondertekenen verantwoord is overeenkomstig artikel 785 van het Gerechtelijk Wetboek, heeft het ontbreken van de handtekening van die twee rechters de nietigheid van dat vonnis tot gevolg (1). (1) Zie concl. O.M.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Ondertekening van het vonnis door de rechters die de beslissing hebben gewezen - Ontbreken - Onmogelijkheid te tekenen - Verantwoording - Ontbreken - Geldigheid van de beslissing
- Artt. 782, eerste lid, en 785, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général délégué DE KOSTER.

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Signature du jugement par les juges qui ont rendu la décision - Absence - Impossibilité de signer - Justification - Absence - Validité de la décision

Lorsqu'un jugement, rendu par une chambre collégiale du tribunal de première instance, n'est signé que par le président et le greffier, sans que l'impossibilité dans laquelle deux des juges se seraient trouvés de signer ce jugement soit justifiée conformément à l'article 785 du Code judiciaire, l'absence de signature de ces deux juges entraîne la nullité de ce jugement (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Signature du jugement par les juges qui ont rendu la décision - Absence - Impossibilité de signer - Justification - Absence - Validité de la décision

- Art. 782, al. 1er, et 785, al. 1er Code judiciaire

De vroegere artikelen 229, 231 en 232 B.W. blijven van toepassing op de tegenvordering, zelfs als die is ingesteld na de inwerkingtreding van de nieuwe wet op 1 september 2007, als de oorspronkelijke vordering tot echtscheiding waarop die tegenvordering is geënt, vóór die datum is ingesteld (1). (1) Cass., 12 april 2010, AR C.09.0278.F, AC, 2010, nr. ...

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke wet
- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

- Art. 42, § 2, eerste lid Wet 27 april 2007

- Artt. 229, 231 en 232 Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Echtscheiding en scheiding van tafel en bed - Echtscheiding op grond van bepaalde feiten - Echtscheiding uitgesproken op grond van de oude wet - Tegenvordering - Overgangsbepaling - Toepasselijke wet

- zoals zij van toepassing waren vóór Wet 27 april 2007

- Art. 42, § 2, eerste lid Wet 27 april 2007

- Artt. 229, 231 en 232 Burgerlijk Wetboek

Les anciens articles 229, 231 et 232 du Code civil restent applicables à la demande reconventionnelle introduite même après l'entrée en vigueur de la loi nouvelle, le 1er septembre 2007, lorsque la demande originaire en divorce sur laquelle elle se greffe a été introduite avant cette date (1). (1) Cass., 12 avril 2010, RG C.09.0278.F, Pas., 2010, n° ...

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

- Art. 42, § 2, al. 1er L. du 27 avril 2007

- Art. 229, 231 et 232 Code civil

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Divorce et séparation de corps - Divorce pour cause déterminée - Divorce prononcé sur la base de la loi ancienne - Demande reconventionnelle - Disposition transitoire - Loi applicable

- tels qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la L. du 27 avril 2007

- Art. 42, § 2, al. 1er L. du 27 avril 2007

- Art. 229, 231 et 232 Code civil

Het door de rechter bevolen deskundigenonderzoek kan enkel feitelijke vaststellingen of technisch advies tot voorwerp hebben en de rechter draagt zijn rechtsmacht over wanneer aan de gerechtsdeskundige opdracht is gegeven een advies te geven over de gegrondheid van de vordering (1). (1) Cass., 10 nov. 2006, AR C.06.0274.N, AC, 2006, nr. 554.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Burgerlijke zaken - Opdracht - Rechtsmacht

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Deskundigenonderzoek - Opdracht - Rechtsmacht

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Om na te gaan of de rechter de gerechtsdeskundige belast met vaststellingen te doen of technisch advies te geven, dan wel zijn rechtsmacht met betrekking tot de beoordeling van het geschil heeft overgedragen, dient de formulering van de opdracht in haar geheel nagegaan en moeten alle gegevens in acht worden genomen zoals de motieven en de context waarin de deskundige met de opdracht wordt belast (1); het enkel gebruik van de terminologie van de wet bij het formuleren van de opdracht volstaat in de regel niet om tot overdracht van de rechtsmacht te besluiten (1). (1) Cass., 10 juni 2010, AR C.09.0081.N, AC, 2010, nr. ...

DESKUNDIGENONDERZOEK - Burgerlijke zaken - Opdracht - Rechtsmacht - Onderzoek

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Deskundigenonderzoek - Opdracht - Rechtsmacht - Onderzoek

- Artt. 11, eerste lid, en 962, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Une expertise ordonnée par le juge peut uniquement avoir pour objet de faire des constatations de fait ou de donner un avis technique et le juge délègue sa juridiction lorsqu'il charge l'expert judiciaire de donner un avis sur le bien-fondé de la demande (1). (1) Cass., 10 novembre 2006, RG C.06.0274.N, Pas., 2006, n° 554.

EXPERTISE - Matière civile - Mission - Pouvoir de juridiction

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er *Code judiciaire*

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Expertise judiciaire - Mission - Pouvoir de juridiction

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er *Code judiciaire*

Afin d'examiner si le juge charge l'expert de procéder à des constatations ou de donner un avis d'ordre technique, ou s'il a délégué sa juridiction quant à l'appréciation du litige, il y a lieu d'examiner la formulation de la mission dans son ensemble et de prendre en compte toutes les données comme les motifs et le contexte dans lequel l'expert est chargé de la mission (1); le simple usage de la terminologie de la loi lors de la formulation de la mission ne suffit, en principe, pas pour conclure à la délégation de la juridiction. (1) Cass., 10 juin 2010, RG C.09.0081.N, Pas., 2010, n° ...

EXPERTISE - Matière civile - Mission - Pouvoir de juridiction - Examen

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er *Code judiciaire*

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Expertise judiciaire - Mission - Pouvoir de juridiction - Examen

- Art. 11, al. 1er, et 962, al. 1er *Code judiciaire*

Op het vlak van de verjaring van de schuldvorderingen ten laste van de Staat heeft de wetgever een onderscheid willen invoeren naargelang de betaling van de schuldvordering al dan niet afhankelijk is van een overlegging door de belanghebbende; voor andere schuldvorderingen dan die welke voor de Staat een vaste uitgave zijn, zoals bezoldigingen, pensioenen, uitkeringen en toelagen, dienen de belanghebbenden om de betaling van hun vorderingen te verkrijgen, een aangifte, staat of rekening over te leggen (1). (1) Zie Cass., 25 maart 2004, AR C.01.0597.N, AC, 2004, nr. 167; zie Verslag namens de Commissie voor financiën (wet van 6 februari 1970), Pas., 1970, 158; P.-J. DEFOORT, "Het toepassingsgebied van de vijfjarige verjaringstermijn van schuldvorderingen ten laste van de staat m.b.t. schuldvorderingen op grond van artikel 1382 B.W.", P & B, 1995, 32, nr. 8.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Wet Rijkscomptabiliteit - Schuldvordering ten laste van de Staat - Overlegging - Vaste uitgave

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

- Artt. 68 en 100 KB 10 dec. 1868 houdende algemeen reglement op Rijkscomptabiliteit

En matière de prescription des créances à charge de l'État, le législateur a entendu introduire une distinction selon que le paiement de la dette ou non dépend d'une production par l'intéressé; afin d'obtenir le paiement de leurs créances, autres que celles qui constituent une dépense fixe de l'État, comme les traitements, pensions, allocations et subventions, les intéressés sont tenus de produire une déclaration, un état ou un compte (1). (1) Voir Cass., 25 mars 2004, RG C.01.0597.N, Pas., n° 167; voir le rapport de la Commission des finances (loi du 6 février 1970), Pas., 1970, 158; P.-J. DEFOORT, "Het toepassingsgebied van de vijfjarige verjaringstermijn van schuldvorderingen ten laste van de staat m.b.t. schuldvorderingen op grond van artikel 1382 B.W.", P & B, 1995, 32, n° 8.

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Durée - Lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat - Créance à charge de l'Etat - Production - Dépense fixe

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

- Art. 68 et 100 A.R. du 10 décembre 1868

C.09.0390.N

1 maart 2010

AC nr. 139

Bij het onderzoek naar de actualiteit van de titel waarop het bestuur steunt om een veroordeling uit te voeren, kan de beslagrechter op grond van de rechtszekerheid een later tussengekomen regularisatiebesluit dat nog niet vernietigd is, in zijn beoordeling betrekken. Dit laat hem evenwel niet toe om zonder meer de door het bestuur opgeworpen exceptie van onwettigheid van het regularisatiebesluit te verwerpen. De vraag naar de wettigheid van een regularisatiebesluit kan determinerend zijn voor de rechtszekerheid en voor de redelijke verwachtingen van de rechtszoekende (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

BESLAG - Algemeen - Beslag en executie - Beslagrechter - Onderzoek van de actualiteit van de titel van tenuitvoerlegging - Invloed van een nadien tussengekomen regularisatievergunning - Taak van de rechter

- Artt. 149 en 159 Grondwet 1994

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beslagrechter - Onderzoek van de wettigheid van een regularisatievergunning - Taak van de rechter

- Artt. 149 en 159 Grondwet 1994

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

BERUSTING - Stedenbouw - Gemachtigd ambtenaar - Regularisatiebeslissing - Geen administratief beroep - Verstreken termijn

Lors de l'examen de l'actualité du titre sur lequel l'administration se base pour exécuter une décision, le juge des saisies, dans son appréciation, peut tenir compte, sur la base de la sécurité juridique, d'une décision de régularisation ultérieure qui n'a pas encore été annulée. Cela ne lui permet toutefois pas d'écarter purement et simplement l'exception d'illégalité opposée à cette décision de régularisation par l'administration. La question de la légalité de la décision de régularisation peut être déterminante pour la sécurité juridique et les attentes raisonnables du justiciable.

SAISIE - Généralités - Saisie et exécution - Juge des saisies - Examen de l'actualité du titre exécutoire - Incidence d'un permis de régularisation ultérieurement délivré - Mission du juge

- Art. 149 et 159 Constitution 1994

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Juge des saisies - Examen de la légalité d'un permis de régularisation - Mission du juge

- Art. 149 et 159 Constitution 1994

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ACQUIESCEMENT - Urbanisme - Fonctionnaire délégué - Décision de régularisation - Pas de recours administratif - Délai écoulé

BESLAG - Algemeen - Beslag en executie - Beslagrechter - Onderzoek van de actualiteit van de titel van tenuitvoerlegging - Invloed van een nadien tussengekomen regularisatievergunning - Taak van de rechter

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Exceptie van onwettigheid - Taak van de rechter

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beslagrechter - Onderzoek van de wettigheid van een regularisatievergunning - Taak van de rechter

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Bestuursrecht - Algemene beginselen van behoorlijk bestuur - Recht op rechtszekerheid

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur sluiten het recht op rechtszekerheid in, wat onder meer inhoudt dat de burger moet kunnen vertrouwen op de openbare diensten en erop moet kunnen rekenen dat zij regels in acht nemen en een standvastig beleid volgen dat de burger niet anders kan opvatten. Het recht op rechtszekerheid kan echter door de burger niet worden ingeroepen indien dat beginsel leidt tot een beleid dat tegen de wettelijke bepalingen ingaat (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Bestuursrecht - Algemene beginselen van behoorlijk bestuur - Recht op rechtszekerheid

De omstandigheid dat de gemachtigd ambtenaar geen hoger beroep heeft ingesteld tegen een regularisatiebeslissing van de bestendige deputatie en de termijn heeft laten verstrijken om hoger beroep in te stellen bij de Vlaamse regering, houdt nog niet noodzakelijk in dat de overheid berust heeft en een toestand die indruist tegen de openbare orde heeft aanvaard. Dit is niet anders wanneer een zekere tijd verstreken is sedert de, volgens het bestuur onwettelijke, regularisatie werd verleend (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

BERUSTING - Stedenbouw - Gemachtigd ambtenaar - Regularisatiebeslissing - Geen administratief beroep - Verstreken termijn

- Art. 1044 Gerechtelijk Wetboek

Wanneer het bestuur de onwettigheid opwerpt van een besluit waarop de rechtszoekende steunt tot staving van de door hem ingeroepen rechtszekerheid, moet de rechter nagaan in welke mate dit besluit redelijke verwachtingen heeft gecreëerd. De wettigheid van het betrokken besluit moet hij hierbij in zijn beoordeling betrekken (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Exceptie van onwettigheid - Taak van de rechter

- Artt. 149 en 159 Grondwet 1994

SAISIE - Généralités - Saisie et exécution - Juge des saisies - Examen de l'actualité du titre exécutoire - Incidence d'un permis de régularisation ultérieurement délivré - Mission du juge

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Exception d'illégalité - Mission du juge

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Juge des saisies - Examen de la légalité d'un permis de régularisation - Mission du juge

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Droit administratif - Principes généraux de bonne administration - Droit à la sécurité juridique

Les principes généraux de bonne administration comportent le droit à la sécurité juridique, ce qui implique notamment que le citoyen doit pouvoir faire confiance aux services publics et compter que ceux-ci observent des règles et poursuivent une politique bien établie qu'il ne saurait concevoir autrement. Le citoyen ne peut toutefois invoquer le droit à la sécurité juridique si celui-ci donne lieu à une politique contraire aux règles de droit (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Droit administratif - Principes généraux de bonne administration - Droit à la sécurité juridique

Il ne résulte pas nécessairement de la circonstance que le fonctionnaire délégué n'a pas introduit de recours contre la décision de régularisation prise par la députation permanente et a laissé expirer le délai prévu pour l'introduction du recours auprès du gouvernement flamand, que l'administration a acquiescé et accepté une situation contraire à l'ordre public. Il n'en va pas autrement lorsqu'un certain délai s'est écoulé depuis la délivrance de la régularisation considérée comme illégale par l'administration (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

ACQUIESCEMENT - Urbanisme - Fonctionnaire délégué - Décision de régularisation - Pas de recours administratif - Délai écoulé

- Art. 1044 Code judiciaire

Lorsque l'administration soulève l'illégalité d'une décision sur laquelle le justiciable se base pour justifier la sécurité juridique qu'il invoque, le juge est tenu d'examiner la mesure dans laquelle cette décision a suscité des attentes raisonnables. A cette occasion, il est tenu d'avoir égard à la légalité de la décision litigieuse (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Exception d'illégalité - Mission du juge

- Art. 149 et 159 Constitution 1994

Degene die de grenzen overschrijdt van de door de houder van het auteursrecht of van de naburige rechten toegekende exploitatietoestemming maakt zich schuldig aan namaking, los van enige contractuele fout (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

*AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Daad van namaking
- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten*

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele tekortkomingen - Daad van namaking - Stakingsrechter - Bevoegdheid

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Inbreuk op het auteursrecht of op de naburige rechten - Stakingsrechter - Bevoegdheid - Voorwaarde

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele fout - Stakingsrechter - Bevoegdheid

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Daad van namaking

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele tekortkomingen - Daad van namaking - Stakingsrechter - Bevoegdheid

De stakingsrechter kan het bestaan vaststellen van een inbreuk op het auteursrecht of op de naburige rechten en de staking daarvan bevelen indien de exploitant de verplichtingen niet nakomt die de houder heeft opgelegd in ruil voor zijn toestemming (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Inbreuk op het auteursrecht of op de naburige rechten - Stakingsrechter - Bevoegdheid

- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

De rechter die met toepassing van artikel 87, §1, van de Auteurswet 1994 over de staking uitspraak doet, is niet bevoegd om de staking te bevelen van contractuele tekortkomingen die geen inbreuk op het auteursrecht of op de naburige rechten uitmaken; hij kan evenwel de inhoud en de draagwijdte van een overeenkomst onderzoeken om na te gaan of de als namaking aangemerkte daad al dan niet geoorloofd is (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele tekortkomingen - Daad van namaking - Stakingsrechter - Bevoegdheid

Celui qui méconnaît les limites de l'autorisation d'exploitation délivrée par le titulaire des droits d'auteur ou des droits voisins commet un acte de contrefaçon, indépendamment de toute faute contractuelle (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

*DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Acte de contrefaçon
- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins*

Conclusions de l'avocat général HENKES.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Manquements contractuels - Acte de contrefaçon - Juge de la cessation - Compétence

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Atteinte aux droits d'auteur ou aux droits voisins - Juge de la cessation - Compétence - Condition

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Faute contractuelle - Juge de la cessation - Compétence

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Acte de contrefaçon

TRIBUNAUX - Matière civile - Divers - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Manquements contractuels - Acte de contrefaçon - Juge de la cessation - Compétence

Le juge de la cessation peut constater l'existence d'une atteinte aux droits d'auteur ou aux droits voisins et ordonner sa cessation si l'exploitant ne s'acquitte pas des obligations imposées par le titulaire en échange de son consentement (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Atteinte aux droits d'auteur ou aux droits voisins - Juge de la cessation - Compétence

- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

Le juge statuant en cessation en application de l'article 87, §1er, de la loi du 30 juin 1994 n'est pas compétent pour ordonner la cessation de manquements contractuels non constitutifs d'une atteinte au droit d'auteur ou aux droits voisins; il peut toutefois examiner le contenu et la portée d'un contrat pour apprécier le caractère autorisé ou non de l'acte qualifié de contrefaçon (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Manquements contractuels - Acte de contrefaçon - Juge de la cessation - Compétence

- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele tekortkomingen - Daad van namaking - Stakingsrechter - Bevoegdheid

- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

Een op artikel 87, §1, van de wet Auteurswet 1994 gegronde vordering tot staking kan worden ingesteld tegen degene die een contractuele fout begaat, indien die tekortkoming op zich bestaat in een inbreuk op het auteursrecht of op de naburige rechten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

AUTEURSRECHT - Burgerlijke rechtsvordering voortvloeiend uit het auteursrecht - Vordering tot staking - Contractuele fout - Stakingsrechter - Bevoegdheid

- Art. 87, § 1 Wet 30 juni 1994 betreffende de auteursrechten en de naburige rechten

- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

TRIBUNAUX - Matière civile - Divers - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Manquements contractuels - Acte de contrefaçon - Juge de la cessation - Compétence

- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

Une action en cessation fondée sur l'article 87, §1er, de la loi du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins peut être introduite contre celui qui commet une faute contractuelle, si ce manquement constitue en soi une atteinte au droit d'auteur ou aux droits voisins (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

DROITS D'AUTEUR - Action civile résultant du droit d'auteur - Action en cessation - Faute contractuelle - Juge de la cessation - Compétence

- Art. 87, § 1er L. du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins

C.09.0392.N

1 maart 2010

AC nr. 140

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

STEDENBOUW - Algemeen - Handhaving - Stakingsbevel - Aard van de maatregel

Het bevel tot staking is een preventieve maatregel die niet alleen ertoe strekt de macht van de rechter om het herstel te bevelen veilig te stellen, maar ook bedoeld is om inbreuken op de wettelijke regels inzake ruimtelijke ordening zoals bedoeld in artikel 146 van het decreet te voorkomen. Het komt aan de rechter toe het bevel tot staking op zijn externe en interne wettigheid te toetsen, alsmede te onderzoeken of het strookt met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwending berust (1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

STEDENBOUW - Algemeen - Handhaving - Stakingsbevel - Aard van de maatregel

- Art. 154 Decr. VI. Parlement 18 mei 1999

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

URBANISME - Généralités - Maintien - Ordre de cessation - Nature de la mesure

L'ordre de cessation est une mesure préventive qui tend non seulement à sauvegarder le pouvoir du juge d'ordonner la réparation mais aussi à prévenir toutes infractions aux dispositions légales relatives à l'aménagement du territoire visées à l'article 146 du décret du parlement flamand du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire. Il appartient au juge de contrôler la légalité externe et interne de l'ordre de cessation et d'examiner si cet ordre de cessation est conforme à la loi ou relève d'un abus ou d'un détournement de pouvoir (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

URBANISME - Généralités - Maintien - Ordre de cessation - Nature de la mesure

- Art. 154 Décr. du Parlement flamand du 18 mai 1999

C.09.0398.N

5 november 2010

AC nr. 657

De beslagrechter die de vertegenwoordiger aanduidt van een partij, aan wie hij machtiging geeft om aanwezig te zijn bij de beschrijving in het kader van beslag inzake namaak, vermag in het kader van de beoordeling van de afweging van enerzijds de belangen van de eiser die een beweerde inbreuk op zijn intellectueel eigendomsrecht moet kunnen bewijzen en anderzijds de belangen van de beweerde inbreukmaker die zijn bedrijfsgeheimen ter gelegenheid van de beschrijving moet kunnen beschermen, die vertegenwoordiger nominatim aan te duiden of minstens op een wijze die zijn identificatie mogelijk maakt (1) (2). (1) Art. 1484 Ger.W. voor de opheffing ervan bij artikel 33, 5° W. 10 mei 2007. (2) Het O.M. concludeerde eveneens tot vernietiging, doch op het tweede onderdeel van het enig cassatiemiddel.

BESLAG - Bewarend beslag - Beslag inzake namaak - Beschrijving - Aanwezigheid van partijen - Machtiging door de beslagrechter - Vertegenwoordiger van een partij - Aanduiding

- Art. 1484 Gerechtelijk Wetboek

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Bewarend beslag - Beslag inzake namaak - Beschrijving - Aanwezigheid van partijen - Machtiging door de beslagrechter - Vertegenwoordiger van een partij - Aanduiding

- Art. 1484 Gerechtelijk Wetboek

Le juge des saisies qui désigne le représentant d'une partie qu'il autorise à être présent lors de la description dans le cadre d'une saisie en matière de contrefaçon, peut, dans le cadre de l'appréciation de l'évaluation entre, d'une part, les intérêts du demandeur qui doit pouvoir établir une prétendue violation de ses droits de propriété intellectuelle et, d'autre part, les intérêts du prétendu contrevenant qui doit pouvoir protéger son secret de fabrication lors de la description, désigner nommément ce représentant ou, à tout le moins, d'une manière qui permet son identification (1) (2). (1) Article 1484 du Code judiciaire avant son abrogation par l'article 33, 5°, de la loi du 10 mai 2007. (2) Le M.P. a conclu aussi à la cassation mais sur la seconde branche du moyen unique.

SAISIE - Saisie conservatoire - Saisie en matière de contrefaçon - Description - Présence des parties - Autorisation par le juge des saisies - Représentant d'une partie - Désignation

- Art. 1484 Code judiciaire

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Saisie conservatoire - Saisie en matière de contrefaçon - Description - Présence des parties - Autorisation par le juge des saisies - Représentant d'une partie - Désignation

- Art. 1484 Code judiciaire

C.09.0403.N

25 maart 2010

AC nr. 219

De fout van een magistraat waarvoor de Staat, op basis van de artikelen 1382 en 1383 B.W., aansprakelijk kan zijn, bestaat in de regel in een gedraging die, ofwel neerkomt op een verkeerd optreden dat moet worden beoordeeld naar de maatstaf van een normaal zorgvuldig en omzichtig magistraat, die in dezelfde omstandigheden verkeert, ofwel, behoudens onoverkomelijke dwaling of enige andere rechtvaardigingsgrond, een schending inhoudt van een nationaalrechtelijke norm of van een internationaal verdrag met rechtstreekse werking in de interne rechtsorde, waarbij de magistraat verplicht is iets niet te doen of op een bepaalde manier wel iets te doen; wanneer de betwiste handeling van een magistraat bovendien het rechtstreeks voorwerp is van de rechtsprekende functie, is de Staat in de regel alleen aansprakelijk als de litigieuze handeling door een in kracht van gewijsde gegane beslissing is ingetrokken, gewijzigd, vernietigd of herroepen wegens schending van een gevestigde rechtsnorm (1). (1) Cass., 5 juni 2008 (2 arresten), AR C.06.0366.N en C.07.0073.N, AC, 2008, nrs. 347 en 349.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Magistraat - Fout waarvoor de Staat aansprakelijk kan worden gesteld

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

La faute du magistrat pouvant, sur base des articles 1382 et 1383 du Code civil, entraîner la responsabilité de l'Etat consiste, en règle, en un comportement qui, soit s'analyse en une erreur de conduite devant être appréciée suivant le critère du magistrat normalement soigneux et prudent, placé dans les mêmes conditions, soit, sous réserve d'une erreur invincible ou d'une autre cause de justification, viole une norme du droit national ou d'un traité international ayant des effets directs dans l'ordre juridique interne, imposant au magistrat de s'abstenir ou d'agir de manière déterminée; de plus, lorsque l'acte incriminé d'un magistrat constitue l'objet direct de la fonction juridictionnelle, la responsabilité de l'Etat ne peut en règle être encourue que si l'acte litigieux a été retiré, réformé, annulé ou rétracté par une décision passée en force de chose jugée en raison de la violation d'une norme juridique établie (1). (1) Cass., 5 juin 2008 (2 arrêts), RG C.06.0366.N et C.07.0073.N, Pas., 2008, n° 347 et 349.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Magistrat - Faute engageant la responsabilité de l'Etat

- Art. 1382 et 1383 Code civil

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Fout van een magistraat - Handeling van de rechtsprekende functie - Aansprakelijkheid van de Staat

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

Met de toestand dat een betwiste handeling van een magistraat door een in kracht van gewijsde gegane beslissing is ingetrokken, gewijzigd, vernietigd of herroepen wegens schending van een gevestigde rechtsnorm, moet worden gelijkgesteld de toestand waarin, voor de wijziging van het E.V.R.M. door het Elfde Protocol, het Comité van ministers van de Raad van Europa in een beslissing heeft vastgesteld dat de litigieuze handeling een schending inhoudt van het E.V.R.M. of van de toegevoegde protocollen (1). (1) Zie de concl. van eerste advocaat-generaal Velu bij Cass., 19 dec. 1991, AR 8970, Pas. 1992, nr. 215.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Magistraat - Betwiste handeling - Intrekking

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

Voor de beslissing waarbij, voor de wijziging van het E.V.R.M. door het Elfde Protocol, het Comité van ministers van de Raad van Europa heeft vastgesteld dat de litigieuze handeling een schending inhoudt van het E.V.R.M. of van de toegevoegde protocollen, bestaat er geen vergoedbare schade (1). (1) Zie Cass., 5 juni 2008, AR C.07.0073.N, AC, 2008, nr. 349.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Beoordelingsbevoegdheid - Raming - Peildatum - Schending E.V.R.M.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Faute d'un magistrat - Acte de la fonction juridictionnelle - Responsabilité de l'Etat

- Art. 1382 et 1383 Code civil

La situation dans laquelle, avant la modification de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales par le 11e Protocole, le Comité des ministres du Conseil de l'Europe a constaté dans une décision que l'acte litigieux viole la Convention ou les protocoles y annexés, doit être assimilée à la situation où l'acte incriminé d'un magistrat a été retiré, réformé, annulé ou rétracté par une décision passée en force de chose jugée en raison de la violation d'une norme juridique établie (1). (1) Voir les conclusions de monsieur le premier avocat général Velu avant Cass., 19 décembre 1991, RG 8970, Pas., 1992, n° 215.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Magistrat - Acte incriminé - Retrait

- Art. 1382 et 1383 Code civil

Il n'existe pas de dommage réparable avant la décision par laquelle, avant la modification de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales par le 11e Protocole, le Comité des ministres du Conseil de l'Europe a constaté que l'acte litigieux viole la Convention ou les protocoles y annexés (1). (1) Voir Cass., 5 juin 2008, RG C.07.0073.N, Pas., 2008, n° 349.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Pouvoir d'appréciation. evaluation. date à considérer - Violation de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales

- Art. 1382 et 1383 Code civil

C.09.0410.F

25 januari 2010

AC nr. 59

De verkorte verjaringstermijn van artikel 2277 Burgerlijk Wetboek, die ertoe strekt de schuldenaar te beschermen tegen een opeenstapeling van achterstallige periodieke schulden uit een zelfde rechtsverhouding, is van toepassing op de verstrekkingen van mobiele telefonie die betaalbaar zijn onder de in dat artikel bedoelde periodiciteitsvoorwaarden (1). (1) Zie GwH - toen Grondwettelijk Hof -, 19 jan. 2005, nr. 15/2005 en 17 jan. 2007, nr. 13/2007; zie ook Cass., 13 maart 2008, AR C.07.0132.N, AC, 2008, nr. 175; contra Cass., 6 feb. 1998, AR C.96.0470.F, AC, 1998, nr. 75.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Duur - Bijzondere verjaringstermijnen - Vijfjarige verjaring - Geregeld betaalbare schulden - Verstrekken van mobiele telefonie

- Art. 2277 Burgerlijk Wetboek

La prescription abrégée de l'article 2277 du Code civil qui tend à protéger le débiteur contre l'accumulation des arriérés d'une dette périodique née d'un même rapport juridique, s'applique aux fournitures de téléphonie mobile payables dans les conditions de périodicité visées par cet article (1). (1) Voir C. const., - alors C.A. -, 19 janvier 2005, n° 15/2005 et 17 janvier 2007, n°13/2007; voir également Cass., 13 mars 2008, RG C.07.0132.N, Pas., 2008, n° 175; contra Cass., 6 février 1998, RG C.96.0470.F., Pas., 1998, n° 75.

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ) - Durée - Prescriptions spéciales - Prescription quinquennale - Dettes payables périodiquement - Fourniture de téléphonie mobile

- Art. 2277 Code civil

De verwijzing na cassatie wordt regelmatig voor het aangewezen gerecht aanhangig gemaakt wanneer zij plaatsvindt nadat het verwijzingsarrest is betekend of gelijktijdig met die betekening.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Exploit - Verwijzing na cassatie - Burgerlijke zaken - Aanhangigmaking - Regulariteit

- Artt. 1110, tweede lid, en 1115 Gerechtelijk Wetboek

VERWIJZING NA CASSATIE - Burgerlijke zaken - Aanhangigmaking - Regulariteit

- Artt. 1110, tweede lid, en 1115 Gerechtelijk Wetboek

La juridiction de renvoi est régulièrement saisie du renvoi après cassation si cette saisine a lieu après ou simultanément à la signification de l'arrêt de renvoi.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Exploit - Renvoi après cassation - Matière civile - Saisine - Régularité

- Art. 1110, al. 2, et 1115 Code judiciaire

RENOI APRES CASSATION - Matière civile - Saisine - Régularité

- Art. 1110, al. 2, et 1115 Code judiciaire

De bepaling dat de regel dat de rechter een proceshandeling alleen dan nietig kan verklaren, indien het aangeklaagde verzuim of de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt, niet geldt voor een verzuim of een onregelmatigheid betreffende de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen, is niet van toepassing op het verzuim van het vereiste van betekening van het cassatiearrest, voor tenuitvoerlegging.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Verwijzing na cassatie - Burgerlijke zaken - Verzuim of onregelmatigheid betreffende de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen - Verzuim van betekening van het cassatiearrest - Toepasselijkheid

- Artt. 861, 862, § 1, 4°, en 1115 Gerechtelijk Wetboek

VERWIJZING NA CASSATIE - Burgerlijke zaken - Verzuim of onregelmatigheid betreffende de aanwijzing van de rechter die van de zaak kennis moet nemen - Verzuim van betekening van het cassatiearrest - Toepasselijkheid

- Artt. 861, 862, § 1, 4°, en 1115 Gerechtelijk Wetboek

La disposition suivant laquelle la règle que le juge ne peut déclarer nul un acte de procédure que si l'omission ou l'irrégularité dénoncée nuit aux intérêts de la partie qui invoque l'exception n'est pas applicable à l'omission ou à l'irrégularité concernant l'indication du juge qui doit connaître de la cause, n'est pas applicable à l'omission de l'exigence de signifier l'arrêt de cassation pour son exécution.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Renvoi après cassation - Matière civile - Omission ou irrégularité concernant l'indication du juge qui doit connaître de la cause - Pas de signification de l'arrêt de cassation - Applicabilité

- Art. 861, 862, § 1er, 4°, et 1115 Code judiciaire

RENOI APRES CASSATION - Matière civile - Omission ou irrégularité concernant l'indication du juge qui doit connaître de la cause - Pas de signification de l'arrêt de cassation - Applicabilité

- Art. 861, 862, § 1er, 4°, et 1115 Code judiciaire

Rechtsmisbruik bestaat in de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de normale uitoefening van dat recht door een voorzichtig en bedachtzaam persoon. Dit is inzonderheid het geval wanneer de veroorzaakte schade niet in verhouding staat tot het voordeel dat de houder van dat recht beoogd of verkregen heeft. Bij de beoordeling van de belangen die in het geding zijn, moet de rechter rekening houden met alle omstandigheden van de zaak (1). (1) Cass., 9 maart 2009, AR C.08.0331.F, AC, 2009, nr ...; Cass., 12 dec. 2005, AR S.05.0035.F, AC, 2005, nr 664.

RECHTSMISBRUIK - Begrip

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

L'abus de droit consiste à exercer en droit d'une manière qui excède manifestement les limites de l'exercice normal de ce droit par une personne prudente et diligente. Tel est le cas spécialement lorsque le préjudice causé est sans proportion avec l'avantage recherché ou obtenu par le titulaire du droit. Dans l'appréciation des intérêts en présence, le juge doit tenir compte de toutes les circonstances de la cause (1). (1) Cass., 9 mars 2009, RG C.08.0331.F, Pas., 2009, n° 182; Cass., 12 décembre 2005, RG S.05.0035.F, Pas., 2005, n° 664.

ABUS DE DROIT - Notion

- Art. 1134, al. 3 Code civil

De rechter moet, in het licht van alle omstandigheden van de zaak, onderzoeken of een partij uit de toepassing van zijn recht om de teruggave te vorderen van een appartement dat is verkocht tegen een maandelijks rente, ter uitvoering van een in die verkoop vervat uitdrukkelijk commissoir beding, geen voordeel heeft gehaald dat niet in verhouding staat tot de daartegenover staande last van de andere partij.

RECHTSMISBRUIK - Verkoop van onroerende goederen tegen een maandelijks rente - Lijfrente - Uitdrukkelijk commissoir beding - Geen betaling - Ontbinding - Teruggaven

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

KOOP - Onroerend goed - Lijfrente - Maandelijks rente - Uitdrukkelijk commissoir beding - Geen betaling - Ontbinding - Teruggaven - Rechtsmisbruik

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

LIJFRENTEN - Verkoop van onroerende goederen tegen een maandelijks rente - Lijfrente - Uitdrukkelijk commissoir beding - Geen betaling - Ontbinding - Teruggaven - Rechtsmisbruik

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

Le juge doit examiner, à la lumière de toutes les circonstances de la cause, si une partie n'a pas retiré de l'usage de ses droits d'obtenir la restitution d'un appartement ayant fait l'objet d'une vente moyennant le paiement d'une rente mensuelle, en exécution du pacte commissoire exprès qui l'affectait, un avantage sans proportion avec la charge corrélatrice de l'autre partie.

ABUS DE DROIT - Vente d'immeubles moyennant rente mensuelle - Rente viagère - Pacte commissoire exprès - Défaut de paiement - Résolution - Restitutions

- Art. 1134, al. 3 Code civil

VENTE - Immeuble - Rente viagère - Rente mensuelle - Pacte commissoire exprès - Défaut de paiement - Résolution - Restitutions - Abus de droit

- Art. 1134, al. 3 Code civil

RENTE VIAGERE - Vente d'immeubles moyennant rente mensuelle - Rente viagère - Pacte commissoire exprès - Défaut de paiement - Résolution - Restitutions - Abus de droit

- Art. 1134, al. 3 Code civil

C.09.0418.F

16 april 2010

AC nr. 263

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Onregelmatige wijze van betekening - De betekening is volgens de eiser nietig omdat zij zijn belangen heeft geschaad - Verwerping van de vordering - Middel volgens hetwelk de onregelmatigheid tot gevolg heeft dat de termijn om een rechtsmiddel aan te wenden niet ingaat - Ontvankelijkheid

Daar het middel dat de schending aanvoert van wetsbepalingen die noch de openbare orde raken noch van dwingend recht zijn, betoogt dat het onjuiste gebruik van een wettelijk bepaalde wijze van betekening de akte niet nietig maakt maar enkel tot gevolg heeft dat de termijn om tegen de betekende beslissing een rechtsmiddel aan te wenden niet ingaat, is het nieuw en derhalve niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. O.M., AR C.09.0418.F, Pas., 2010, nr. ...

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Nieuw middel - Onregelmatige wijze van betekening - De betekening is volgens de eiser nietig omdat zij zijn belangen heeft geschaad - Verwerping van de vordering - Middel volgens hetwelk de onregelmatigheid tot gevolg heeft dat de termijn om een rechtsmiddel aan te wenden niet ingaat - Ontvankelijkheid

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Irrégularité d'un mode de signification - Demandeur concluant à la nullité de la signification pour avoir nui à ses intérêts - Rejet de la demande - Moyen soutenant que l'irrégularité a pour effet l'absence de prise de cours du délai de recours - Recevabilité

Le moyen, qui, invoquant la violation de dispositions légales qui ne sont ni d'ordre public, ni impératives, affirme que l'utilisation incorrecte d'un mode de signification légalement prévu n'entraîne pas la nullité de l'acte mais a pour seul effet que le délai de recours contre la décision signifiée ne prend pas cours, est nouveau, partant, irrecevable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Moyen nouveau - Irrégularité d'un mode de signification - Demandeur concluant à la nullité de la signification pour avoir nui à ses intérêts - Rejet de la demande - Moyen soutenant que l'irrégularité a pour effet l'absence de prise de cours du délai de recours - Recevabilité

C.09.0423.N

6 mei 2010

AC nr. 319

Een vroegere schuldenaar is slechts van zijn verbintenissen ontslagen als de schuldeiser hiermee instemt; de wil van de schuldeiser om de vroegere schuldenaar van zijn verbintenissen te ontslaan moet uitdrukkelijk zijn, minstens moet zij kunnen afgeleid worden uit een gedraging van de schuldeiser die voor geen andere uitleg vatbaar is (1). (1) Het O.M. concludeerde dat het derde onderdeel gegrond was doch dat het eerste onderdeel feitelijke grondslag miste en dat het tweede niet kon worden aangenomen, omdat het arrest ook verwees naar een beslissing van de eerste rechter en op dat vlak niet aangevochten werd.

SCHULDVERNIEUWING - Schuldenaar - Ontslag van verbintenissen

- Artt. 1271, 2°, 1273 en 1275 Burgerlijk Wetboek

Un ancien débiteur n'est déchargé de ses obligations qu'avec l'accord du créancier; la volonté du créancier de décharger l'ancien débiteur de ses obligations doit être expresse, à tout le moins elle doit pouvoir être déduite d'un comportement du créancier qui n'est susceptible d'aucune autre interprétation (1). (1) Le M.P. a conclu que le moyen, en sa troisième branche, était fondé mais que le moyen, en sa première branche, manquait en fait et que le moyen, en sa deuxième branche, ne pouvait être accueilli, dès lors que l'arrêt se référait aussi à une décision du premier juge et n'était pas attaqué sur ce point.

NOVATION - Débiteur - Débiteur déchargé de ses obligations

- Art. 1271, 2°, 1273 et 1275 Code civil

C.09.0424.N

10 juni 2010

AC nr. 409

Noch de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, noch enige andere wetsbepaling stellen van rechtswege de hoofdelijkheid in tussen aanspraakgerechtigden; ieder van hen kan van de aansprakelijke slechts schadevergoeding vorderen voor de schade die hij zelf heeft geleden; de vervanging van het stelsel van de deelbaarheid door een actieve, niet overeengekomen hoofdelijkheid schendt de voormelde artikelen (1). (1) Cass., 10 dec. 2008, AR P.08.1201.F, AC, 2008, nr. 716.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Algemeen - Verschillende aanspraakgerechtigden - Actieve, niet overeengekomen hoofdelijkheid - Wettigheid

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

Ni les articles 1382 et 1383 du Code civil, ni aucune autre disposition légale n'instituent une solidarité de plein droit entre les créanciers; chacun de ceux-ci ne peut réclamer au débiteur que la réparation du dommage qu'il a lui-même subi; la substitution, au régime de la divisibilité, d'une solidarité active non conventionnelle, viole les articles précités (1). (1) Cass., 10 décembre 2008, RG P.08.1201.F, Pas., 2008, n° 716.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Généralités - Différents créanciers - Solidarité active non conventionnelle - Légalité

- Art. 1382 et 1383 Code civil

C.09.0425.N

24 juni 2010

AC nr. 458

Bij de beoordeling, door de rechter, of een merk dat voor nietigverklaring in aanmerking komt, niettemin onderscheidend vermogen gekregen heeft door het gebruik dat ervan is gemaakt, moeten alle factoren worden onderzocht waaruit kan blijken dat het merk geschikt is geworden om de betrokken waar of dienst te identificeren; daarbij kan rekening worden gehouden met, onder meer, het marktaandeel van het merk, de omvang van de investeringen die de onderneming heeft gedaan voor de promotie ervan, het aandeel van de betrokken kringen dat op basis van het merk de waar of de dienst identificeert als afkomstig van een bepaalde onderneming, alsmede de verklaringen van kamers van koophandel en industrie of van andere beroepsverenigingen (1). (1) H.v.J., 7 juli 2005, zaak Société des produits Nestlé t. Mars UK Ltd, C-353/03, Jur. I - 1635, r.o. 31 en 22 juni 2006, zaak Storck t. BHIM, C-24/05 P, Jur. I-5677, r.o. 70 en 71.

MERKEN - Benelux-merk - Onderscheidend vermogen door gebruik - Beoordelingscriteria

- Artt. 2.28.2 en 5.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

MERKEN - Gemeenschapsmerk - Onderscheidend vermogen door gebruik - Beoordelingscriteria

- Artt. 2.28.2 en 5.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

De criteria waarmee de rechter rekening moet houden bij zijn beoordeling of hij de rechtsplegingsvergoeding kan verminderen of verhogen zijn precieze criteria die de beoordeling in goede banen moeten leiden met de bedoeling een waarborg te bieden opdat de toegang tot het gerecht behouden zou blijven en bevorderd zou worden; de proceshouding van een van de partijen in andere gedingen maakt geen deel uit van de elementen die de rechter bij de beoordeling van de hoegroetheid van de rechtsplegingsvergoeding mag betrekken, tenzij als een element van een onredelijke situatie.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Vermindering - Verhoging - Beoordeling - Criteria - Doel - Proceshouding van een partij

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

Lorsque le juge apprécie si une marque qui est susceptible d'être annulée, a néanmoins acquis un caractère distinctif par l'usage qui en est fait, il y a lieu d'examiner tous les éléments susceptibles de démontrer que la marque est devenue apte à identifier le produit ou le service concerné; dans le cadre de cette appréciation, peuvent être pris en considération, notamment, la part de marché détenue par la marque, l'importance des investissements faits par l'entreprise pour la promouvoir, la proportion des milieux intéressés qui identifie le produit ou le service comme provenant d'une entreprise déterminée grâce à la marque ainsi que les déclarations de chambres de commerce et d'industrie ou d'autres associations professionnelles (1). (1) C.J.C.E., 7 juillet 2005, en cause de Société des produits Nestlé c. Mars UK Ltd C-353/03, Jur. I-1635, n° 31 et 22 juin 2007, en cause de Storck c. OHMI, C-24/05 P, Jur. I-5677, nos 70 et 71.

MARQUES - Marque Benelux - Caractère distinctif acquis par l'usage - Critères d'appréciation

- Art. 2.28.2 et 5.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

MARQUES - Marque communautaire - Caractère distinctif acquis par l'usage - Critères d'appréciation

- Art. 2.28.2 et 5.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

Les critères dont le juge doit tenir compte lorsqu'il apprécie s'il doit réduire ou augmenter l'indemnité de procédure sont des critères précis qui doivent baliser l'appréciation en vue d'offrir une garantie pour que l'accès à la justice soit conservé et amélioré; l'attitude au procès d'une des parties dans d'autres instances ne relève pas des éléments dont le juge peut tenir compte lors de l'appréciation du montant de l'indemnité de procédure sauf comme élément d'une situation déraisonnable.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Réduction - Augmentation - Appréciation - Critères - But - Attitude au procès d'une des parties

- Art. 1022 Code judiciaire

De feitenrechter oordeelt onaantastbaar of er sprake is van gebruik waardoor een merk onderscheidend vermogen heeft gekregen, maar het Hof kan nagaan of de feitenrechter dit uit de door hem aangevoerde feiten heeft kunnen afleiden.

MERKEN - Algemeen - Onderscheidend vermogen door gebruik - Beoordeling door de rechter - Toetsing door het Hof

- Artt. 2.28.2 en 5.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Merken - Onderscheidend vermogen door gebruik - Toetsing door het Hof

- Artt. 2.28.2 en 5.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

De verduidelijking door het Hof van Justitie dat een teken door het gebruik onderscheidend vermogen kan krijgen, ook al wordt het gebruikt in combinatie met een woord- of beeldmerk, doet niets af aan zijn rechtspraak dat, wat de verkrijging van het onderscheidend vermogen door gebruik betreft, de betrokken kringen de waar of de dienst als afkomstig van een bepaalde onderneming moeten identificeren op basis van het gebruik van het teken als merk (1). (1) H.v.J., 18 juni 2002, zaak Philips, C-299/99, Jur. I-5475, r.o. 64, zaak Société des produits Nestlé t. Mars UK Ltd, C-353/03, Jur. I - 1635, r.o. 26 en 22 juni 2006, zaak Storck t. BHIM, C-24/05 P, Jur. I-5677, r.o. 61.

MERKEN - Gemeenschapsmerk - Onderscheidend vermogen door gebruik - Verrijking - Vereiste

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

MERKEN - Benelux-merk - Onderscheidend vermogen door gebruik - Verrijking - Vereiste

- Art. 3, derde lid Richtlijn van de Raad nr 89/104/EEG van 21 dec. 1988 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der Lid-Staten

Le juge du fond apprécie souverainement si la marque a acquis un caractère distinctif par l'usage, mais la Cour peut examiner si le juge du fond a pu déduire cette appréciation des faits invoqués devant lui.

MARQUES - Généralités - Caractère distinctif acquis par l'usage - Appréciation par le juge - Contrôle par la Cour

- Art. 2.28.2 et 5.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Marques - Caractère distinctif acquis par l'usage - Contrôle par la Cour

- Art. 2.28.2 et 5.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

La précision apportée par la Cour de justice qu'une marque peut acquérir un caractère distinctif par l'usage même si elle est utilisée en combinaison avec une marque verbale ou figurative, ne déroge pas à sa jurisprudence suivant laquelle en ce qui concerne l'acquisition d'un caractère distinctif par l'usage, l'identification par les milieux intéressés du produit ou du service comme provenant d'une entreprise déterminée doit être effectuée grâce à l'usage du signe en tant que marque (1). (1) C.J.C.E. 18 juin 2002, en cause de Philips, C-299/99, Jur. I-5475, n° 64, en cause de Société des produits Nestlé c. Mars UK Ltd, C-353/03, Jur. I - 1635, n° 26 et 22 juin 2006, en cause de Storck c. OHMI, C - 24/05 P, Jur. I - 5677, n° 61.

MARQUES - Marque communautaire - Caractère distinctif acquis par l'usage - Acquisition - Condition

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

MARQUES - Marque Benelux - Caractère distinctif acquis par l'usage - Acquisition - Condition

- Art. 3, al. 3 Directive du Conseil n° 89/104/CEE du 21 décembre 1988 rapprochant les législations des États membres sur les marques

Het arrest dat de redenen van het beroepen vonnis overneemt en in het ongewisse laat of het elke fout uitsluit door zich te baseren op het begrip fout, zijnde het enig wettelijke, dat door het beroepen vonnis in aanmerking is genomen, dan wel op dat waarnaar het in zijn eigen redenen verwijst, is dubbelzinnig en niet regelmatig met redenen omkleed.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Vonnissen en arresten - Motiveringsgebrek - Dubbelzinnigheid

- Art. 149 Grondwet 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Dubbelzinnigheid - Regelmatigheid - Fout

- Art. 149 Grondwet 1994

Est entaché d'ambiguïté et n'est pas régulièrement motivé, l'arrêt qui, faisant siens les motifs du jugement entrepris, laisse incertain s'il exclut toute faute en se fondant sur la notion de faute, seule légale, retenue par le jugement entrepris ou sur celle à laquelle il se réfère dans ses motifs propres.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Jugements et arrêts - Défaut de motivation - Ambiguïté

- Art. 149 Constitution 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Ambiguïté - Régularité - Faute

- Art. 149 Constitution 1994

C.09.0431.F

28 mei 2010

AC nr. 372

Wanneer de rechter kennisneemt van een verzoek tot geldigverklaring van een opzegging door de verpachter met het oog op persoonlijke exploitatie, moet hij nagaan of de pachter zijn hoofdberoep in de landbouw heeft, en de toestand van laatstgenoemde in aanmerking nemen op het tijdstip waarop van de opzegging wordt kennis gegeven (1). (1) Zie Cass., 24 okt. 2008, AR C.08.0022.N, A.C., 2008, nr. 581.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Einde (opzegging, verlenging, terugkeer) - Opzegging met het oog op persoonlijke exploitatie - Geldigverklaring - Beoordeling van de toestand van de pachter - Hoofdberoep in de landbouw - Tijdstip

- Art. 12.6, eerste lid Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Lorsqu'il est saisi d'une demande en validation d'un congé donné par le bailleur en vue d'une exploitation personnelle, le juge doit, pour déterminer si le preneur exerce la profession agricole à titre principal, prendre en considération la situation de ce dernier au moment où le congé est notifié (1). (1) Voir Cass., 24 octobre 2008, RG C.08.0022.N, Pas., 2008, n° 581.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail à ferme - Fin (congé, prolongation, réintégration, etc) - Congé en vue d'une exploitation personnelle - Validation - Appréciation de la situation du preneur - Exercice de la profession agricole à titre principal - Moment

- Art. 12.6, al. 1er L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.09.0432.F

23 december 2010

AC nr. 766

Wanneer de rechter in de zaak uitspraak heeft gedaan vóór 1 januari 2008 en zich niet heeft uitgesproken over de kosten van eerste aanleg, moet de appelrechter, die op regelmatige wijze van de zaak heeft kennisgenomen en die na 1 januari 2008 uitspraak moet doen over de kosten van de twee instanties, op grond van de nieuwe wet van 21 april 2007 uitspraak doen niet alleen om de vergoeding voor de rechtspleging in hoger beroep maar ook de vergoeding voor de rechtspleging in eerste aanleg vast te stellen (1). (1) Zie Cass., 25 maart 2010, AR C.08.0483.N, A.C., 2010, nr. 216.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Uitspraak van het beroepen vonnis vóór 1 januari 2008 - Geen beslissing over de kosten - Hoger beroep - Verplichting om uitspraak te doen over de kosten van de twee instanties - Toepasselijke wet

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Lorsque le premier juge a statué dans la cause avant le 1er janvier 2008 et qu'il ne s'est pas prononcé sur les dépens de première instance, le juge d'appel, régulièrement saisi de la cause, appelé à se prononcer après cette date sur les dépens des deux instances, doit statuer sur la base de la loi nouvelle du 21 avril 2007 pour déterminer non seulement l'indemnité de procédure d'appel mais aussi l'indemnité de procédure de première instance (1). (1) Voir Cass., 25 mars 2010, RG C.08.0483.N, Pas., 2010, n° 216.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Prononcé du jugement entrepris avant le 1er janvier 2008 - Pas de décision sur les dépens - Appel - Obligation de statuer sur les dépens des deux instances - Loi applicable

- Art. 1022, al. 1er Code judiciaire

- gewijzigd door de Wet 21 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Rechtsplegingsvergoeding - Uitspraak van het beroepen vonnis vóór 1 januari 2008 - Geen beslissing over de kosten - Hoger beroep - Verplichting om uitspraak te doen over de kosten van de twee instanties - Toepasselijke wet

- Art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- gewijzigd door de Wet 21 april 2007

- modifié par la L. du 21 avril 2007

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Indemnité de procédure - Prononcé du jugement entrepris avant le 1er janvier 2008 - Pas de décision sur les dépens - Appel - Obligation de statuer sur les dépens des deux instances - Loi applicable

- Art. 1022, al. 1er Code judiciaire

- modifié par la L. du 21 avril 2007

C.09.0433.N

15 maart 2010

AC nr. 182

Het verlies van een reële kans op het verwerven van een voordeel of het vermijden van een nadeel komt voor vergoeding in aanmerking indien tussen de fout en het verlies van deze kans een *conditio sine qua non* verband bestaat. Het bestaan van een kans vereist geen zekerheid op het verwerven van het verhoopte resultaat, zodat de benadeelde schadevergoeding kan verkrijgen voor het verlies van een kans zelfs indien zonder de fout het verhoopte resultaat niet met zekerheid zou zijn verkregen (1). (1) Zie Cass., 12 mei 2006, AR C.05.0021.F, AC, 2006, nr 270.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Begrip - Vormen - Verlies van een kans - Schadevergoeding - Toepassing

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

La perte d'une chance réelle d'obtenir un avantage ou d'éviter un désavantage donne lieu à réparation s'il existe un lien de '*conditio sine qua non*' entre la faute et la perte de cette chance. L'existence d'une chance n'implique aucune certitude quant à la réalisation du résultat espéré, de sorte que le préjudicié peut obtenir la réparation de la perte d'une chance, même s'il n'est pas certain que, sans la faute, le résultat espéré aurait été obtenu (1). (1) Voir Cass., 12 mai 2006, RG C.05.0021.F, Pas., 2006, n° 270.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Perte d'une chance - Réparation - Application

- Art. 1382 Code civil

C.09.0438.N

24 juni 2010

AC nr. 459

Ingeval de partijen bij een gerechtelijke verdeling het niet eens zijn, moet de notaris ze oproepen om aanwezig te zijn bij het opstellen van het proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden en ze uitnodigen het te ondertekenen; bij hun afwezigheid dient het proces-verbaal te worden ondertekend door de notaris aangesteld om de afwezige of onwillige partijen te vertegenwoordigen (1). (1) P. WATELET, La rédaction des actes notariés, Brussel, Larcier, 1980, 676; P. WATELET, Partages et liquidations judiciaires, in Rép. Not., t. XIII, boek V, Brussel, Larcier, 1988, 73, nr. 138; J. DEMBLON, P. HARMEL, M. RENARD-DECLAIRFAYT & J.F. TAYMANS, L'acte notarié, in Rép. Not., t. XI, boek XI, Brussel, Larcier, 2002, 273, nr. 380; A. VAN DEN BOSSCHE, Proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden en afsluiting van de procedure, in Vereffening-verdeling, Kluwer, Antwerpen, 1992.

NOTARIS - Verdeling - Proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden - Verplichtingen - Partijen - Ondertekening - Vereiste

- Art. 1219, § 2, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- Art. 14 Wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt

VERDELING - Proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden - Notaris - Verplichtingen - Partijen - Ondertekening - Vereiste

- Art. 1219, § 2, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

S'il y a désaccord entre les parties lors d'un partage judiciaire, le notaire les convoque à être présentes lors de la rédaction du procès-verbal des dires et difficultés et les invite à signer ce procès-verbal; en cas d'absence des parties le procès-verbal sera signé par le notaire commis pour représenter les parties défaillantes ou récalcitrantes (1). (1) P. WATELET, La rédaction des actes notariés, Bruxelles, Larcier, 1980, 676; P. WATELET, Partages et liquidations judiciaires, in Rép. Not., t. XIII, Livre V, Bruxelles, Larcier, 1988, 73, n° 138; J. DEMBLON, P. HARMEL, M. RENARD-DECLAIRFAYT & J.F. TAYMANS, L'acte notarié, in Rép. Not., t. XI, Livre XI, Bruxelles, Larcier, 2002, 273, n° 380; A. VAN DEN BOSSCHE, Proces-verbaal van beweringen en zwaarigheden en afsluiting van de procedure, in Vereffening-Verdeling, Kluwer, Anvers, 1992.

NOTAIRE - Partage - Procès-verbal des dires et difficultés - Obligations - Parties - Signature - Condition

- Art. 1219, § 2, al. 1er Code judiciaire

- Art. 14 L. du 25 ventôse an XI

PARTAGE - Procès-verbal des dires et difficultés - Notaire - Obligations - Parties - Signature - Condition

- Art. 1219, § 2, al. 1er Code judiciaire

C.09.0441.F

23 december 2010

AC nr. 767

Er is sprake van spoed in de zin van artikel 1413 van het Gerechtelijk Wetboek wanneer de schuldeiser ernstige gronden heeft om te vrezen dat de inning van zijn schuldvordering in het gedrang komt omdat uit omstandigheden blijkt dat de solvabiliteit van de schuldenaar gevaar loopt.

BESLAG - Bewarend beslag - Voorwaarde - Spoed
- Art. 1413 Gerechtelijk Wetboek

Il y a célérité au sens de l'article 1413 du Code judiciaire lorsque le créancier peut sérieusement redouter la mise en péril du recouvrement de sa créance en raison de circonstances faisant apparaître que la solvabilité du débiteur est menacée.

SAISIE - Saisie conservatoire - Condition - Célérité
- Art. 1413 Code judiciaire

C.09.0451.F

7 mei 2010

AC nr. 322

Dat de rechter zijn beslissing omschrijft als een vonnis of arrest op tegenspraak, als een vonnis of arrest dat geacht wordt als op tegenspraak te zijn geweest of als een vonnis of arrest bij verstek, wijzigt de ware aard van die beslissing niet (1). (1) Cass., 15 dec. 1995, AR C.95.0108.F, AC, 1995, nr. 554.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Beslissing - Omschrijving - Aard
- Art. 804 Gerechtelijk Wetboek

La circonstance que le juge qualifie sa décision de jugement ou arrêt contradictoire, de jugement ou arrêt réputé contradictoire ou de jugement ou arrêt par défaut n'en modifie pas la nature véritable (1). (1) Cass., 15 décembre 1995, RG C.95.0108.F, Pas., 1995, n° 554.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Divers - Décision - Qualification - Nature
- Art. 804 Code judiciaire

De onjuiste omschrijving van een vonnis of arrest dat, volgens de aard ervan, bij verstek is geweest, heeft geen weerslag op het recht van de verstekdoende partij om hiertegen verzet te doen; het middel dat opkomt tegen de vermelding van het arrest dat het is geacht op tegenspraak te zijn geweest, is bijgevolg zonder belang (1). (1) Cass., 5 nov. 1993, AR C.93.0049.N, AC, 1993, nr. 449.

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Belang - Verstekbeslissing - Middel dat opkomt tegen de door de rechter aan zijn beslissing gegeven omschrijving - Onjuiste omschrijving van de beslissing - Verzet

- Art. 804 Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Allerlei - Verstekbeslissing - Onjuiste omschrijving van de beslissing - Verzet - Cassatiemiddel

- Art. 804 Gerechtelijk Wetboek

La qualification erronée d'un jugement ou d'un arrêt qui est, d'après sa nature, rendu par défaut, n'affecte pas le droit de la partie défaillante d'y faire opposition; le moyen, qui critique l'énonciation de l'arrêt qu'il est réputé contradictoire, est, partant, dénué d'intérêt (1). (1) Cass., 5 novembre 1993, RG C.93.0049.N, Pas., 1993, n° 449.

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Intérêt - Décision rendue par défaut - Moyen critiquant la qualification donnée par le juge à sa décision - Qualification erronée de la décision - Opposition

- Art. 804 Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Divers - Décision rendue par défaut - Qualification erronée de la décision - Opposition - Moyen de cassation

- Art. 804 Code judiciaire

C.09.0457.N

10 juni 2010

AC nr. 410

De rechter stelt de feiten die hij als feitelijke vermoedens beschouwt, onaantastbaar vast en de wet laat aan het oordeel en het beleid van de rechter welke gevolgtrekking hij daaruit maakt als gewichtige, bepaalde en met elkaar ooveenstemmende vermoedens, mits hij het wettelijk begrip vermoeden niet miskent (1). (1) Cass., 20 dec. 2007, AR C.07.0161.N, AC, 2007, nr. 652.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Vermoedens - Feitelijke vermoedens - Beoordeling door de rechter
- Artt. 1349 en 1353 Burgerlijk Wetboek

Le juge constate de manière souveraine les faits qu'il considère comme étant des présomptions de l'homme et la loi abandonne aux lumières et à la prudence du magistrat quelle conséquence il en tire à titre de présomption grave, précise et concordante, à condition qu'il ne viole pas la notion légale de présomption (1). (1) Cass., 20 décembre 2007, RG C.07.0161.N, Pas., 2007, n° 652.

PREUVE - Matière civile - Présomptions - Présomptions de l'homme - Appréciation par le juge
- Art. 1349 et 1353 Code civil

C.09.0459.N

3 december 2010

AC nr. 712

Conclusie van advocaat-generaal DUBRULLE.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Niet bij de wet bepaald zakelijk zekerheidsrecht - Schuldeisers - Samenloop - Tegenwerking

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Overdracht van schuldvordering - Zekerheid - Schuldeisers - Overnemer

Een overeenkomst waarbij een schuldvordering tot zekerheid wordt overgedragen kan ten aanzien van de schuldeisers in de samenloop nooit meer opleveren dan een pandrecht op deze schuldvordering zodat de overnemer van de schuldvordering niet meer rechten kan uitoefenen dan deze waarover een pandhouder beschikt (1). (1) Zie de (strijdige) concl. van het O.M.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Overdracht van schuldvordering - Zekerheid - Schuldeisers - Overnemer

- Artt. 1134, 1135 en 1165 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 7 en 8 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Het beginsel van de gelijkheid van de schuldeisers en de artikelen 7 en 8 van de Hypotheekwet wijken noodzakelijkerwijze af van de artikelen 1165, 1134 en 1135 van het Burgerlijk Wetboek, zodat een niet bij de wet bepaald zakelijk zekerheidsrecht niet aan de schuldeisers in de samenloop kan worden tegengeworpen (1). (1) Zie de (strijdige) concl. van het O.M.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Voor derden - Niet bij de wet bepaald zakelijk zekerheidsrecht - Schuldeisers - Samenloop - Tegenwerking

- Artt. 1134, 1135 en 1165 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 7 en 8 Hypotheekwet van 16 dec. 1851

Conclusions de l'avocat général DUBRULLE.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Droit de sûreté réelle non prévue par la loi - Créanciers - Concours - Opposabilité

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Cession de créance - Sûreté - Créanciers - Cessionnaire

Une convention de cession de créance à titre de sûreté ne peut jamais apporter plus aux créanciers en concours qu'un droit de gage sur cette créance, de sorte que le cessionnaire de la créance ne peut pas exercer plus de droits que ceux dont dispose un détenteur de gage (1). (1) Voir les conclusions (contraires) du M.P., publiées à leur date dans AC

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Cession de créance - Sûreté - Créanciers - Cessionnaire

- Art. 1134, 1135 et 1165 Code civil
- Art. 7 et 8 L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

Le principe de l'égalité des créanciers et les articles 7 et 8 de la loi hypothécaire dérogent nécessairement aux articles 1134, 1135 et 1165 du Code civil, de sorte qu'une sûreté réelle non prévue par la loi est inopposable aux créanciers en concours (1). (1) Voir les conclusions (contraires) du M.P., publiées à leur date dans AC

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Envers les tiers - Droit de sûreté réelle non prévue par la loi - Créanciers - Concours - Opposabilité

- Art. 1134, 1135 et 1165 Code civil
- Art. 7 et 8 L. du 16 décembre 1851 sur les hypothèques

C.09.0465.N

29 oktober 2010

AC nr. 647

De beweerde gebruiker van een landeigendom kan, in weerwil van artikel 1341, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, tegen een andersluidend geschrift in, het bewijs leveren door alle middelen van recht van het bestaan van een pachtcontract dat onder toepassing valt van de Pachtwet; dit bewijs is evenwel alleen toegestaan aan diegene die het bewijs levert dat hij een landeigendom exploiteert in de zin van een landbouwexploitatie overeenkomstig artikel 1, eerste lid, 1° en 2°, van de Pachtwet, tijdens de periode dat hij voorhoudt pachter te zijn geweest (1). (1) Zie Cass., 7 maart 2002, C.99.0213.N, A.C., 2002, nr. 163; J.L. RENS, "Het bewijs van de pachtovereenkomst, R.W., 1989-90, 420, nr. 7 en 423, nr. 10; R. GOTZEN, Burgerlijk Recht - commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, artikel 3 Pachtwet, 5, nr. 5 en 6, nr. 7.

HUUR VAN GOEDEREN - Pacht - Algemeen - Bewijs - Landbouwexploitatie - Bewijs

- Art. 1341, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 1, eerste lid, 1° en 2° en 3, 2° Wet van 4 nov. 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen

Nonobstant l'article 1341, alinéa 1er, du Code civil, le prétendu usager d'un bien rural peut fournir à l'encontre d'un écrit autrement formulé la preuve par toutes voies de droit de l'existence d'un bail à ferme qui tombe dans le champ d'application de la loi sur les baux à ferme; cette preuve n'est, toutefois, autorisée qu'à celui qui fournit la preuve qu'il exploite un bien rural au sens d'une exploitation agricole conformément à l'article 1er, alinéa 1er, 1° et 2° de la loi sur les baux à ferme, dans la période pour laquelle il prétend avoir été fermier (1). (1) Voir Cass., 7 mars 2002, C.99.0213.N, Pas., 2002, n° 163; J.L. RENS, "Het bewijs van de pachtovereenkomst", R.W., 1989-90, 420, n° 7 et 423, n° 10; R. GOTZEN, Burgerlijk Recht - commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, artikel 3 Pachtwet, 5, n° 5 et 6, n° 7.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail a ferme - Généralités - Preuve - Exploitation agricole - Preuve

- Art. 1341, al. 1er Code civil

- Art. 1er, al. 1er, 1° et 2°, et 3, 2° L. du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux

C.09.0466.N

8 oktober 2010

AC nr. 585

Het staat de verhuurder die de huurhernieuwing wenst te weigeren, maar die zich niet kan of wenst te beroepen op een van de redenen vermeld in artikel 16.I van de Handelshuurwet, vrij zijn weigering toe te lichten, zonder hiertoe echter verplicht te zijn; de verhuurder die hierbij een reden opgeeft die niet is vermeld in voormeld artikel 16.I, moet geacht worden een opzegging zonder reden te hebben gegeven overeenkomstig artikel 16.IV van de Handelshuurwet.

HUUR VAN GOEDEREN - Handelshuur - Einde (opzegging, huurhernieuwing, enz.) - Huurhernieuwing - Weigering door de verhuurder - Redenen

- Artt. 16.I en 16.IV Wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds

Le bailleur qui souhaite refuser le renouvellement du bail mais qui ne peut ou ne souhaite pas invoquer un des motifs énumérés à l'article 16.I de la loi du 30 avril 1951, est libre d'explicitier son refus, sans y être tenu; le bailleur qui indique un motif qui n'est pas énuméré à l'article 16.I doit être considéré comme ayant donné un congé sans motif conformément à l'article 16.IV de la loi du 30 avril 1951.

LOUAGE DE CHOSSES - Bail commercial - Fin (congé. renouvellement. etc) - Renouvellement du bail - Refus par le bailleur - Motifs

- Art. 16.I et 16.IV L. du 30 avril 1951 sur les baux commerciaux, en vue de la protection du fonds de commerce

C.09.0472.N

15 maart 2010

AC nr. 183

Een motorrijtuig is betrokken in de zin van artikel 29bis, § 1, van de W.A.M.-wet wanneer het enige rol heeft gespeeld in het verkeersongeval. Hiervoor is niet vereist dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de aanwezigheid van het motorrijtuig en het ontstaan van het verkeersongeval (1). (1) Cass., 3 okt. 2008, AR C.07.0130.N, AC, 2008, nr 524; Cass., 1 okt. 2009, AR C.08.0420.N, AC, 2009, nr ...

VERZEKERING - W.a.m.-verzekering - Artikel 29bis, § 1 - Zwakke weggebruiker - Betrokken voertuig

- Art. 29bis, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Un véhicule automoteur est impliqué au sens de l'article 29bis, § 1er, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs lorsqu'il a eu une incidence quelconque sur un accident de la circulation. Aucun lien de causalité entre le véhicule automoteur et la survenance de l'accident n'est requis (1). (1) Cass., 3 octobre 2008, RG C.07.0130.N, Pas., 2008, n° 524; Cass., 1er octobre 2009, RG C.08.0420.N, Pas., 2009, n° ...).

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis, § 1er - Usager faible - Véhicule impliqué

- Art. 29bis, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.09.0475.N

4 oktober 2010

AC nr. 572

Artikel 46, §2, tweede lid van de Arbeidsongevallenwet houdt in dat het slachtoffer van de voor het ongeval aansprakelijke derde slechts vergoeding van de lichamelijke schade kan vorderen wanneer de volgens het gemeen recht berekende vergoeding meer bedraagt dan de schadeloosstelling die op grond van de Arbeidsongevallenwet wordt toegekend en enkel voor het verschil. Dit cumulatieverbod geldt slechts in zoverre de schade waarvoor vergoeding gevorderd wordt, gedekt wordt door de Arbeidsongevallenwet. Wanneer, volgens de criteria van de Arbeidsongevallenwet, geen vergoeding wordt toegekend voor de schade waarvoor het slachtoffer naar gemeen recht vergoeding vordert, heeft het slachtoffer, dat zelf geen schuld treft, jegens de aansprakelijke recht op integrale vergoeding van deze schade mits deze schade in gemeen recht bewezen is (1). (1) Zie Cass., 11 juni 2007, AR C.06.0255.N, Pas., 2007, n° 315.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Draagwijdte - Schade die niet vergoed wordt krachtens de Arbeidsongevallenwet - Burgerlijke aansprakelijkheid - Toepassing

- Art. 46, § 2, tweede lid Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

L'article 46, §2, alinéa 2, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail implique que la victime ne peut réclamer l'indemnisation de ses dommages corporels au tiers responsable de l'accident que dans la mesure où cette indemnisation, calculée suivant les règles du droit commun, excède la réparation accordée par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et dans la mesure de cet excédent seulement. Cette interdiction de cumuler n'est applicable que dans la mesure où les dommages visés par la demande en réparation sont couverts par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail. La victime sans faute qui demande en droit commun la réparation de dommages qui ne donnent pas lieu à indemnisation suivant les critères de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail peut réclamer au tiers responsable la réparation intégrale de ces dommages pour autant qu'ils soient établis en droit commun (1). (1) Voir Cass., 11 juin 2007, RG C.06.0255.N, Pas., 2007, n° 315.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Portée - Dommage non indemnisé par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail - Responsabilité civile - Application

- Art. 46, § 2, al. 2 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Blijvende huishoudelijke schade is extraprofessionele schade die te onderscheiden is van de materiële professionele schade gedekt op grond van de Arbeidsongevallenwet, zodat de appelrechter die bij de vergelijking tussen de vergoeding op grond van de Arbeidsongevallenwet en die op grond van het gemeene recht, het volledig bedrag betreft van de gemeenrechtelijke vergoeding voor materiële schade wegens blijvende arbeidsongeschiktheid die, naar zijn oordeel, deels betrekking heeft op de blijvende huishoudelijke schade, het uit artikel 46, §2 van de Arbeidsongevallenwet voortvloeiend cumulatieverbod onwettig toepast op schade die niet vergoed is door de arbeidsongevallenverzekeraar.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Taak van de rechter - Vergelijking tussen vergoeding op grond van de Arbeidsongevallenwet en die op grond van het gemeene recht - Arbeidsongeschiktheid - Blijvende huishoudelijke schade - Toepassing

- Art. 46, § 2 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Arbeidsongeschiktheid - Blijvende huishoudelijke schade - Aard

- Art. 46, § 2 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

De rechter beoordeelt in feite het bestaan van de door de onrechtmatige daad veroorzaakte schade en het bedrag van de vergoeding voor het volledige herstel ervan. Hij kan de schade ex aequo et bono ramen, mits hij de reden aangeeft waarom hij de door de getroffene voorgestelde berekeningswijze niet kan aannemen en tevens vaststelt dat de schade, zoals hij die omschreven heeft, onmogelijk anders kan worden bepaald (1). (1) Zie Cass., 22 april 2009, AR P.08.0717.F, AC, 2009, nr. 268.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Beoordelingsbevoegdheid - Raming - Peildatum - Vaststellen van schade en omvang ervan - Verwerpen van de door de getroffene voorgestelde berekeningswijze - Toepassing

- Artt. 1382, 1383 en 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Vaststellen van schade en omvang ervan - Verwerpen van de door de getroffene voorgestelde berekeningswijze - Toepassing

- Artt. 1382, 1383 en 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Le dommage ménager permanent est un dommage extra-professionnel à distinguer du dommage professionnel matériel indemnisé par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, de sorte que le juge d'appel qui, lors de la comparaison entre l'indemnisation prévue en matière d'accidents du travail et la réparation due en droit commun, a égard au montant intégral de la réparation de droit commun pour le dommage matériel résultant de l'incapacité permanente de travail qui, à son sens, porte en partie sur le dommage ménager permanent, n'applique pas légalement l'interdiction de cumuler prévue à l'article 46, §2, de la loi du 10 avril 1971 précitée à un dommage pour lequel l'assureur-loi n'intervient pas.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Mission du juge - Comparaison entre l'indemnisation en matière d'accidents du travail et la réparation en droit commun - Incapacité de travail - Dommage ménager permanent - Application

- Art. 46, § 2 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Incapacité de travail - Dommage ménager permanent - Nature

- Art. 46, § 2 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Le juge apprécie en fait l'existence des dommages résultant d'un acte illicite ainsi que le montant de leur réparation intégrale. Il peut évaluer ces dommages ex aequo et bono pour autant qu'il énonce le motif pour lequel il ne peut admettre la méthode de calcul proposée par la victime et qu'il constate en outre que les dommages, tels qu'il les décrit, ne peuvent être déterminés autrement (1). (1) Voir Cass., 22 avril 2009, RG P.08.0717.F, Pas., 2009, n° 268.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Pouvoir d'appréciation. evaluation. date à considérer - Constatation du dommage et de son étendue - Rejet de la méthode de calcul proposée par la victime - Application

- Art. 1382, 1383 et 1384, al. 1er Code civil

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - Généralités - Constatation du dommage et de son étendue - Rejet de la méthode de calcul proposée par la victime - Application

- Art. 1382, 1383 et 1384, al. 1er Code civil

De omstandigheid dat de advocaat verklaart niet langer de raadsman van een partij te zijn en dat aldus zijn lastgeving ad litem is geëindigd, maakt tevens een einde aan de keuze van woonplaats van die partij in het kantoor van die advocaat, zonder dat die partij de keuze van woonplaats in het kantoor van haar gewezen raadsman hoeft te herroepen of dat laatstgenoemde hoeft te verklaren dat hij afziet van zijn bijzondere lastgeving betreffende de keuze van woonplaats.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman - Bijkomende lastgeving bovenop de lastgeving ad litem - Einde van de lastgeving ad litem

- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 111 en 2003 tot 2011 Burgerlijk Wetboek

ADVOCAAT - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman - Bijkomende lastgeving bovenop de lastgeving ad litem - Einde van de lastgeving ad litem

- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 111 en 2003 tot 2011 Burgerlijk Wetboek

LASTGEVING - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman - Bijkomende lastgeving bovenop de lastgeving ad litem - Einde van de lastgeving ad litem

- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 111 en 2003 tot 2011 Burgerlijk Wetboek

WOONPLAATS - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman - Bijkomende lastgeving bovenop de lastgeving ad litem - Einde van de lastgeving ad litem

- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 111 en 2003 tot 2011 Burgerlijk Wetboek

Een partij die, ten behoeve van een gerechtelijke procedure, woonplaats in het kantoor van haar raadsman kiest, geeft aan die advocaat een bijkomende lastgeving bovenop de lastgeving ad litem bedoeld in artikel 440, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

ADVOCAAT - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman

- Art. 111 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman

- Art. 111 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek

LASTGEVING - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman

- Art. 111 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek

WOONPLAATS - Keuze van woonplaats in het kantoor van de raadsman

- Art. 111 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 39, 40 en 440 Gerechtelijk Wetboek

La circonstance que l'avocat déclare ne plus être le conseil d'une partie et que son mandat ad litem a ainsi pris fin, met fin également à l'élection de domicile faite par cette partie au cabinet de cet avocat, sans qu'il soit nécessaire que ladite partie ait révoqué l'élection de domicile au cabinet de son ancien conseil ou que celui-ci ait déclaré renoncer à son mandat spécial concernant l'élection de domicile.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Election de domicile au cabinet de son conseil - Mandat accessoire au mandat ad litem - Fin du mandat ad litem

- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire
- Art. 111 et 2003 à 2011 Code civil

AVOCAT - Election de domicile au cabinet de son conseil - Mandat accessoire au mandat ad litem - Fin du mandat ad litem

- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire
- Art. 111 et 2003 à 2011 Code civil

MANDAT - Election de domicile au cabinet de son conseil - Mandat accessoire au mandat ad litem - Fin du mandat ad litem

- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire
- Art. 111 et 2003 à 2011 Code civil

DOMICILE - Election de domicile au cabinet de son conseil - Mandat accessoire au mandat ad litem - Fin du mandat ad litem

- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire
- Art. 111 et 2003 à 2011 Code civil

Une partie qui, pour les besoins d'une procédure en justice, fait élection de domicile au cabinet de son conseil, donne à cet avocat un mandat accessoire au mandat ad litem visé à l'article 440, alinéa 2, du Code judiciaire.

AVOCAT - Election de domicile au cabinet de son conseil

- Art. 111 Code civil
- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Election de domicile au cabinet de son conseil

- Art. 111 Code civil
- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire

MANDAT - Election de domicile au cabinet de son conseil

- Art. 111 Code civil
- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire

DOMICILE - Election de domicile au cabinet de son conseil

- Art. 111 Code civil
- Art. 39, 40 et 440 Code judiciaire

Het arrest, dat vaststelt dat de vordering van de eiser ertoe strekt te horen zeggen "dat hij steeds vruchtgebruiker is gebleven" en die vordering niet-gegrond verklaart, maar beslist dat de eiser, na het overlijden van de schenkster, het door haar aan hem geschonken vruchtgebruik niet heeft aanvaard, is tegenstrijdig.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Tegenstrijdige redenen

- Art. 149 Grondwet 1994

L'arrêt, qui, en la disant non fondée, constate que la demande du demandeur tend à entendre dire "qu'il n'a jamais cessé d'être usufruitier", n'a pu, sans verser dans la contradiction, considérer que le demandeur n'a pas, après le décès de la donatrice, accepté l'usufruit institué par celle-ci en sa faveur.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Contradiction des motifs

- Art. 149 Constitution 1994

C.09.0486.N

5 november 2010

AC nr. 658

Conclusie van advocaat-generaal VANDEWAL.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Bewaarder van de zaak - Gebrek van de zaak - Benadeelde - Uitgaven of prestaties - Contractuele, wettelijke of reglementaire verplichting - Gevolg - Criterium

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Zaken - Bewaarder van de zaak - Gebrek van de zaak - Benadeelde - Uitgaven of prestaties - Contractuele, wettelijke of reglementaire verplichting - Gevolg - Criterium

Het bestaan van een contractuele, wettelijke of reglementaire verplichting sluit het bestaan niet uit van een schade in de zin van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover uit de inhoud of uit de draagwijdte van de overeenkomst, de wet of het reglement niet blijkt dat de uitgaven of prestaties die moeten worden gedaan, definitief ten laste moeten blijven van degenen die zich daartoe hebben verbonden of die daartoe door de wet of het reglement worden verplicht (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Zaken - Bewaarder van de zaak - Gebrek van de zaak - Benadeelde - Uitgaven of prestaties - Contractuele, wettelijke of reglementaire verplichting - Gevolg - Criterium

- Art. 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Bewaarder van de zaak - Gebrek van de zaak - Benadeelde - Uitgaven of prestaties - Contractuele, wettelijke of reglementaire verplichting - Gevolg - Criterium

- Art. 1384, eerste lid Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général VANDEWAL.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Gardien de la chose - Vice de la chose - Personne lésée - Dépenses ou prestations - Obligation contractuelle, légale ou réglementaire - Conséquence - Critère

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Choses - Gardien de la chose - Vice de la chose - Personne lésée - Dépenses ou prestations - Obligation contractuelle, légale ou réglementaire - Conséquence - Critère

L'existence d'une obligation contractuelle, légale ou réglementaire n'exclut pas l'existence d'un dommage au sens de l'article 1384 du Code civil, dans la mesure où il ne ressort pas du contenu ou de la portée du contrat, de la loi ou du règlement que les dépenses ou prestations qui doivent être effectuées, doivent rester définitivement à charge de ceux qui s'y sont engagés ou qui y sont obligés par la loi ou par le règlement (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Choses - Gardien de la chose - Vice de la chose - Personne lésée - Dépenses ou prestations - Obligation contractuelle, légale ou réglementaire - Conséquence - Critère

- Art. 1384, al. 1er Code civil

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Gardien de la chose - Vice de la chose - Personne lésée - Dépenses ou prestations - Obligation contractuelle, légale ou réglementaire - Conséquence - Critère

- Art. 1384, al. 1er Code civil

C.09.0491.F

28 oktober 2010

AC nr. 643

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van vreemdelingen - Artikel 638, Ger.W. - Toepassingsvoorwaarde

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van vreemdelingen - Artikel 638, Ger.W. - Exceptie van onbevoegdheid, opgeworpen door de vreemdeling

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article 638 du Code judiciaire - Condition d'application

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article 638 du Code judiciaire - Déclinatoire de compétence soulevé par l'étranger

COMPETENCE ET RESSORT - Competence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article

De omstandigheid dat artikel 636 van het Gerechtelijk Wetboek niet kan worden toegepast op een verweerder zonder nationaliteit, sluit de toepassing van artikel 638 niet uit, daar de voorwaarden voor de toepassing van dat artikel vervuld zijn (1). (1) Zie concl. O.M., Cass., 28 okt. 2010, AR C.09.0491.F, Pas., 2010, nr. ...

La circonstance que l'article 636 du Code judiciaire ne puisse trouver à s'appliquer à l'égard d'un défendeur dépourvu de nationalité ne fait pas obstacle à l'application de l'article 638, dès lors que les conditions d'application de cet article sont réunies (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van vreemdelingen - Artikel 638, Ger.W. - Verweerder zonder nationaliteit

- Artt. 636 en 638 Gerechtelijk Wetboek

COMPÉTENCE ET RESSORT - Compétence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article 638 du Code judiciaire - Défendeur dépourvu de nationalité

- Art. 636 et 638 Code judiciaire

De buitenlandse verweerder kan, in geval van toepassing van artikel 638, de rechtsmacht van de Belgische rechtbanken afwijzen op voorwaarde dat blijkt dat ook de Belg dat recht heeft in het land waarvan die buitenlandse verweerder de nationaliteit bezit (1). (1) Zie concl. O.M., Cass., 28 okt. 2010, AR C.09.0491.F, Pas., 2010, nr. ...

Le défendeur étranger peut, en cas d'application de l'article 638, décliner la juridiction des tribunaux belges à la condition qu'il soit établi que ce droit appartient également au Belge dans le pays dont ce défendeur étranger a la nationalité (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van vreemdelingen - Artikel 638, Ger.W. - Exceptie van onbevoegdheid, opgeworpen door de vreemdeling

- Artt. 636 en 638 Gerechtelijk Wetboek

COMPÉTENCE ET RESSORT - Compétence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article 638 du Code judiciaire - Déclinatoire de compétence soulevé par l'étranger

- Art. 636 et 638 Code judiciaire

Voor de toepassing van artikel 638 van het Gerechtelijk Wetboek volstaat het dat de in titel III van het derde deel van het Gerechtelijk Wetboek genoemde gronden ontoereikend zijn om de bevoegdheid van de Belgische rechtbanken te bepalen ten aanzien van vreemdelingen en dat de eiser een woon- of verblijfplaats heeft in België (1). (1) Zie concl. O.M., Cass., 28 okt. 2010, AR C.09.0491.F, Pas., 2010, nr. ...

Pour que l'article 638 du Code judiciaire soit applicable, il suffit que les bases indiquées au titre III de la troisième partie du Code judiciaire soient insuffisantes pour déterminer le pouvoir de juridiction des tribunaux belges à l'égard des étrangers et que le demandeur ait un domicile ou une résidence en Belgique (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Internationale bevoegdheid - Bevoegdheid van de Belgische rechtbanken ten aanzien van vreemdelingen - Artikel 638, Ger.W. - Toepassingsvoorwaarde

- Art. 638 Gerechtelijk Wetboek

COMPÉTENCE ET RESSORT - Compétence internationale - Compétence des tribunaux belges à l'égard des étrangers - Article 638 du Code judiciaire - Condition d'application

- Art. 638 Code judiciaire

De bevoegdheid voor de rechterlijke instanties van de Lid-Staten om artikel 81, lid 3, van het EG-verdrag toe te passen is onmiddellijk van toepassing op de hangende geschillen; hieruit volgt dat de nationale rechter met ingang van 1 mei 2004 bevoegd is om in de voor hem aanhangige geschillen een uitzondering vast te stellen overeenkomstig artikel 81, lid 3, EG-verdrag en zodoende een individuele vrijstelling te verlenen; dat de overeenkomsten die in deze geschillen aan de orde zijn zouden zijn gesloten voor die datum is daarbij niet relevant (1). (1) Artikel 81 EG-verdrag is thans, na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon betreffende de werking van de Europese Unie van 13 dec. 2007, artikel 101 EU-verdrag geworden.

ECONOMIE - Mededinging - Europese Unie - E.G.-Verdrag - Artikel 81 - Individuele vrijstelling - Bevoegdheid - Rechterlijke instanties van de Lid-Staten - Werking in de tijd

- Art. 81, eerste, tweede en derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap
- Artt. 3.1 en 45 Verordening E.G. nr. 1/2003 van de Raad van 16 dec. 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het E.G.-Verdrag

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Algemeen - Mededinging - E.G.-Verdrag - Artikel 81 - Individuele vrijstelling - Bevoegdheid - Rechterlijke instanties van de Lid-Staten - Werking in de tijd

- Art. 81, eerste, tweede en derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap
- Artt. 3.1 en 45 Verordening E.G. nr. 1/2003 van de Raad van 16 dec. 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het E.G.-Verdrag

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Europese Unie - E.G.-Verdrag - Artikel 81 - Mededinging - Individuele vrijstelling - Bevoegdheid - Rechterlijke instanties van de Lid-Staten - Werking in de tijd

- Art. 81, eerste, tweede en derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap
- Artt. 3.1 en 45 Verordening E.G. nr. 1/2003 van de Raad van 16 dec. 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het E.G.-Verdrag

Een akte van de rechtspleging wordt geacht geheel in de taal van de rechtspleging te zijn gesteld wanneer alle vermeldingen vereist voor de regelmatigheid van de akte in die taal zijn gesteld (1). (1) Cass., 16 nov. 2009, AR C.09.0254.N, AC, 2009, nr. 666, met concl. van advocaat-generaal Mortier.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In cassatie - Algemeen - Akte van rechtspleging - Taal van de rechtspleging

La compétence conférée aux instances judiciaires des États membres pour l'application de l'article 81, alinéa 3, du Traité instituant la Communauté européenne est immédiatement applicable aux litiges pendants; il s'ensuit que, conformément à l'article 81, alinéa 3, du Traité instituant la Communauté européenne, à partir du 1er mai 2004, il appartient au juge national de constater une exception dans les litiges dont il est saisi et d'accorder ainsi une exemption individuelle; que les conventions appliquées dans ces litiges auraient été conclus avant cette date, n'est pas pertinent en l'espèce (1). (1) Après l'entrée en vigueur du traité de Lisbonne modifiant le traité sur l'Union européenne et le traité instituant la Communauté européenne, signé à Lisbonne le 13 décembre 2007, l'article 81 du traité CE est désormais l'article 101 du traité UE sur le fonctionnement de l'Union européenne.

ECONOMIE - Concurrence - Union européenne - Traité instituant la Communauté européenne - Article 81 - Exemption individuelle - Compétence - Juridictions des Etats membres - Application dans le temps

- Art. 81, al. 1er, 2 et 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne
- Art. 3, § 1er et 45 Règlement C.E. n° 1/2003 du conseil du 16 décembre 2002 relatif à la mise en oeuvre des règles de concurrence prévues aux articles 81 et 82 du traité C.E.

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Généralités - Concurrence - Traité instituant la Communauté européenne - Article 81 - Exemption individuelle - Compétence - Juridictions des Etats membres - Application dans le temps

- Art. 81, al. 1er, 2 et 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne
- Art. 3, § 1er et 45 Règlement C.E. n° 1/2003 du conseil du 16 décembre 2002 relatif à la mise en oeuvre des règles de concurrence prévues aux articles 81 et 82 du traité C.E.

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Union européenne - Traité instituant la Communauté européenne - Article 81 - Concurrence - Exemption individuelle - Compétence - Juridictions des Etats membres - Application dans le temps

- Art. 81, al. 1er, 2 et 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne
- Art. 3, § 1er et 45 Règlement C.E. n° 1/2003 du conseil du 16 décembre 2002 relatif à la mise en oeuvre des règles de concurrence prévues aux articles 81 et 82 du traité C.E.

Un acte de procédure est censé être entièrement rédigé dans la langue de la procédure lorsque toutes les indications requises pour la régularité de celui-ci sont rédigées dans cette langue (1). (1) Cass., 16 novembre 2009, RG C.09.0254.N, Pas., 1998, n° 666, avec les conclusions de l'avocat général Mortier publiées à leur date dans AC

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En cassation - Généralités - Acte de procédure - Langue de la procédure

Een middel van niet-ontvankelijkheid van een cassatieberoep omdat het niet volledig in het Nederlands is gesteld daar in een cassatiemiddel een appelconclusie wordt geciteerd met een citaat, in het Frans, van rechtspraak ter toelichting of illustratie van het daaraan voorafgaand argument, kan niet aangenomen worden als dat citaat op zich geen pertinentie voor de beoordeling van het middel heeft (1). (1) Zie Cass., 22 april 2008, AR P.07.1867.N, AC, 2008, nr. 242.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Taalgebruik - Appelconclusie - Geciteerd in cassatiemiddel - Argument - Toelichting of illustratie - Citaat in het Frans - Ontvankelijkheid

- Art. 27 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In cassatie - Burgerlijke zaken - Appelconclusie - Geciteerd in cassatiemiddel - Argument - Toelichting of illustratie - Citaat in het Frans - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 27 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

In zoverre een memorie van wederantwoord van een eiser in cassatie een verweer inhoudt tegen het antwoord van de verweerder op het middel zelf, is de memorie niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass., 11 mei 1998, AR F.97.0091.F, AC, 1998, nr. 239, wat het cassatieberoep in belastingzaken betreft.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Memorie van wederantwoord - Verweer tegen het antwoord op het middel zelf - Ontvankelijkheid

- Art. 1094 Gerechtelijk Wetboek

Procedureregels worden in het EG-recht in het algemeen geacht van toepassing te zijn op alle bij hun inwerkingtreding aanhangige gedingen.

EUROPESE UNIE - Allerlei - Procedureregels - Werking in de tijd

La fin de non-recevoir opposée au pourvoi en cassation et déduit de ce que celui-ci n'est pas rédigé complètement en néerlandais dès lors que, dans un moyen, des conclusions d'appel sont citées comportant une citation, en français, de la jurisprudence à titre d'explication ou d'illustration de l'argument précédant, ne peut être accueillie si cette citation n'est pas pertinente en soi pour l'appréciation du moyen (1). (1) Voir Cass., 22 avril 2008, RG P.07.1867.N, Pas., 2008, n° 242.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Forme du pourvoi et indications - Emploi des langues - Conclusions en degré d'appel - Citées dans le moyen de cassation - Argument - Explication ou illustration - Citation en langue française - Recevabilité

- Art. 27 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En cassation - Matière civile - Conclusions en degré d'appel - Citées dans le moyen de cassation - Argument - Explication ou illustration - Citation en langue française - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 27 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Dans la mesure où le mémoire en réplique, déposé par un demandeur en cassation, contient un moyen de défense dirigé contre la réponse du défendeur donnée au moyen lui-même, le mémoire est irrecevable (1). (1) Voir Cass., 11 mai 1998, RG F.97.0091.F, Pas., 1998, n° 239, en ce qui concerne le pourvoi en matière fiscale.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Mémoire en réplique - Moyen de défense dirigé contre la réponse donnée au moyen lui-même - Recevabilité

- Art. 1094 Code judiciaire

Le droit européen prévoit généralement que les règles de procédure sont applicables à tous les litiges pendants lors leur entrée en vigueur.

UNION EUROPEENNE - Divers - Règles de procédure - Application dans le temps

C.09.0496.F

23 september 2010

AC nr. 545

Het Hof moet de wettigheid nagaan van de gevolgtrekking die de bestreden beslissing in rechte van de hierin vastgestelde feiten maakt (1). (1) Zie Cass., 5 jan. 2010, AR P.09.0486.N, AC, 2010, nr. 2.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Feitelijke vaststellingen van de bodemrechter - Toetsing van het Hof van Cassatie van de wettigheid van de gevolgtrekking in rechte door de feitenrechter

Il appartient à la Cour de vérifier la légalité de la déduction que la décision attaquée tire en droit des faits qu'elle constate (1). (1) Voir Cass., 5 janvier 2010, RG P.09.0486.N, Pas., 2010, n° 2.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Constatation des faits par le juge du fond - Contrôle par la Cour de cassation de la légalité de la déduction en droit effectuée par le juge du fond

Onder niet-openbare terreinen die toegankelijk zijn voor een zeker aantal personen die het recht hebben om er te komen, worden de plaatsen verstaan die wel privaat zijn, maar blijvend toegankelijk zijn voor een welbepaalde categorie van personen, zoals aangestelden, klanten, leveranciers, bezoekers of passagiers (1). (1) Cass., 12 okt. 2005, AR P.05.0686.F, AC, 2005, nr. 504.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Niet-openbare terreinen die toegankelijk zijn voor een zeker aantal personen die het recht hebben om er te komen

- Art. 2, § 1, en 29bis Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Het vonnis verantwoordt zijn beslissing niet naar recht dat de weide een terrein is dat niet openbaar maar wel toegankelijk is voor een zeker aantal personen die het recht hebben om er te komen, op grond dat een zeker aantal personen, zoals de veearts en de veehandelaar, het recht hebben om ernaartoe te gaan en genoopt kunnen worden om dit vaak te doen, maar niet vaststelt dat de weide toegankelijk is voor die personen zonder dat zij er specifiek zijn uitgenodigd of daartoe zijn gemachtigd.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Niet-openbare terreinen die toegankelijk zijn voor een zeker aantal personen die het recht hebben om er te komen - Weide

- Art. 2, § 1, en 29bis Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Les terrains non publics mais ouverts à un certain nombre de personnes ayant le droit de les fréquenter s'entendent des lieux qui, quoique privés, sont accessibles en permanence à des catégories déterminées de personnes, tels les préposés, clients, fournisseurs, visiteurs ou passagers (1). (1) Cass., 12 octobre 2005, RG P.05.0686.F, Pas., 2005, n° 504.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Terrains non publics mais ouverts à un certain nombre de personnes ayant le droit de les fréquenter

- Art. 2, § 1er, et 29bis L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

Ne justifie pas légalement sa décision que la prairie est un terrain non public mais ouvert à un certain nombre de personnes ayant le droit de les fréquenter au motif qu'un certain nombre de personnes, telles le vétérinaire et le marchand de bestiaux, ont le droit de s'y rendre, et peuvent être amenées à y aller souvent, le jugement qui ne constate pas que la prairie est accessible aux personnes qu'il vise sans qu'elles y soient spécialement invitées ou autorisées.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Terrains non publics mais ouverts à un certain nombre de personnes ayant le droit de les fréquenter - Prairie

- Art. 2, § 1er, et 29bis L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.09.0512.N

1 oktober 2010

AC nr. 569

Conclusie van advocaat-generaal m.o. Van Ingelgem.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Aanleg - Bepaling van de waarde van het geschil - Fiscale aanslag - Nietigverklaring

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Verjaring - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

VERJARING - Belastingzaken - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Verjaring - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

De waarde van het geschil betreffende de nietigverklaring van een fiscale aanslag wordt bepaald door het bedrag van deze aanslag (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Aanleg - Bepaling van de waarde van het geschil - Fiscale aanslag - Nietigverklaring

Conclusions de l'avocat général délégué VAN INGELGEM.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Ressort - Détermination de valeur du litige - Imposition fiscale - Annulation

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Prescription - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

PRESCRIPTION - Matière fiscale - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Prescription - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

La valeur du litige relatif à l'annulation d'une imposition fiscale est déterminée par le montant de cette imposition (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Ressort - Détermination de valeur du litige - Imposition fiscale - Annulation

De wetsbepaling dat het dwangbevel moet worden geïnterpreteerd als een verjaringsstuitende akte in de zin van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek, zelfs indien de belastingschuld geen zeker en vaststaand karakter heeft, moet door de rechter met terugwerkende kracht worden toegepast overeenkomstig de bedoeling van de wetgever; uit de parlementaire voorbereiding van deze wetsbepaling blijkt immers dat de wetgever de bedoeling had door middel van een maatregel met terugwerkende kracht de rechten van de Schatkist te vrijwaren in de nog hangende procedures waarin de betwiste belasting dreigde te verjaren of de verjaring reeds was ingetreden (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

La disposition légale suivant laquelle le commandement doit être interprété comme constituant un acte interruptif de prescription au sens de l'article 2244 du Code civil, même lorsque la dette d'impôt n'a pas de caractère certain et liquide doit être appliquée par le juge avec effet rétroactif, conformément à la volonté du législateur; il ressort, en effet, des travaux parlementaires de cette disposition légale que le législateur avait l'intention, au moyen d'une mesure ayant un effet rétroactif, de garantir les droits du Trésor public dans les procédures pendantes au cours desquelles l'imposition litigieuse menaçait d'être prescrite ou était déjà prescrite (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Verjaring - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

- Art. 49 *Programmawet 9 juli 2004*

- Art. 2244 *Burgerlijk Wetboek*

VERJARING - Belastingzaken - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

- Art. 49 *Programmawet 9 juli 2004*

- Art. 2244 *Burgerlijk Wetboek*

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Verjaring - Stuiting - Dwangbevel - Verjaringsstuitende akte - Terugwerkende kracht

- Art. 49 *Programmawet 9 juli 2004*

- Art. 2244 *Burgerlijk Wetboek*

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Prescription - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

- Art. 49 L. du 9 juillet 2004

- Art. 2244 *Code civil*

PRESCRIPTION - Matière fiscale - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

- Art. 49 L. du 9 juillet 2004

- Art. 2244 *Code civil*

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Prescription - Interruption - Commandement - Acte interruptif de prescription - Effet rétroactif

- Art. 49 L. du 9 juillet 2004

- Art. 2244 *Code civil*

C.09.0524.N

10 juni 2010

AC nr. 411

Het is niet vereist dat de schriftelijke vordering waartoe een vervoer aanleiding geeft het bedrag van de schade becijfert; het volstaat dat de in de vordering en de bijlagen opgenomen gegevens aan de vervoerder toelaten om zich een oordeel te vormen over de aard en de omvang van de schade derwijze dat hij gepast op de vordering kan reageren (1). (1) M.A. CLARKE and D. YATES, *Contacts of carriage by land and air*, second edition, Informa, London, 2008, 72 (1.205).

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - Art. 32, tweede lid, C.M.R.-Verdrag - Schade - Schriftelijke vordering

- Art. 32, tweede lid *Verdrag van 19 mei 1956 betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (C.M.R.)*

Il n'est pas requis que la réclamation écrite chiffre le montant du dommage; il suffit que les éléments repris dans la réclamation et dans les annexes permettent au transporteur de se faire une opinion sur la nature et l'étendue du dommage de sorte qu'il puisse réagir de manière adéquate à la réclamation (1). (1) M.A. CLARKE and D. YATES, *Contacts of carriage by land and air*, second edition, Informa, London, 2008, 72 (1.205).

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par route - Art. 32, al. 2, Convention C.M.R. - Dommage - Réclamation écrite

- Art. 32, al. 2 *Convention du 19 mai 1956 relative au contrat de transport international de marchandises par route (C.M.R.)*

C.09.0525.F

11 juni 2010

AC nr. 421

Conclusie van advocaat-generaal WERQUIN.

Conclusions de l'avocat général WERQUIN.

NOTARIS - Makelaarsactiviteiten - Opsporing van kopers - Geoorloofd karakter

ONROEREND EN ROEREND GOED - Onroerend goed - Makelaarsactiviteiten - Opsporing van kopers - Notaris - Geoorloofd karakter

Ook al zijn de makelaarsactiviteiten die bedoeld zijn om kopers op te sporen daden van koophandel, toch zijn ze in de regel niet verboden voor de notaris wiens taak erin bestaat de authentieke koopakte te verlijden; de notaris die genoemde activiteiten verricht, is niet onderworpen aan de verplichtingen van het koninklijk besluit van 6 september 1993 (1). (1) Zie concl. O.M., in Bull., 2010, AR C.09.0526, nr. ...

ONROEREND EN ROEREND GOED - Onroerend goed - Makelaarsactiviteiten - Opsporing van kopers - Notaris - Geoorloofd karakter

- Art. 2 Wetboek van Koophandel

- Art. 6, eerste lid, 6° Wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt

- Art. 4, 1° KB 6 sept. 1993

NOTARIS - Makelaarsactiviteiten - Opsporing van kopers - Geoorloofd karakter

- Art. 2 Wetboek van Koophandel

- Art. 6, eerste lid, 6° Wet 25 ventôse jaar XI op het notarisambt

- Art. 4, 1° KB 6 sept. 1993

NOTAIRE - Activités de courtage immobilier - Prospection des acquéreurs - Licéité

IMMEUBLE ET MEUBLE - Immeuble - Activités de courtage immobilier - Prospection des acquéreurs - Notaire - Licéité

Nonobstant leur caractère commercial, les activités de courtage immobilier, tendant à prospecter des acquéreurs, ne sont pas, en règle, interdites au notaire qui est appelé à passer l'acte authentique de vente; le notaire qui exerce ces activités n'est pas soumis aux obligations de l'arrêté royal du 6 septembre 1993 (1). (1) Voir les concl. du M.P.

IMMEUBLE ET MEUBLE - Immeuble - Activités de courtage immobilier - Prospection des acquéreurs - Notaire - Licéité

- Art. 2 Code de commerce

- Art. 6, al. 1er, 6° L. du 25 ventôse an XI

- Art. 4, 1° A.R. du 6 septembre 1993

NOTAIRE - Activités de courtage immobilier - Prospection des acquéreurs - Licéité

- Art. 2 Code de commerce

- Art. 6, al. 1er, 6° L. du 25 ventôse an XI

- Art. 4, 1° A.R. du 6 septembre 1993

C.09.0528.F

28 mei 2010

AC nr. 373

Blijkens de parlementaire voorbereiding wilde de wetgever dat de grond van niet-ontvankelijkheid, die hieruit is afgeleid dat de vordering van een de handels- of ambachtsonderneming die in deze hoedanigheid is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, die gebaseerd is op een activiteit waarvoor zij op de datum van de inleiding van de vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor zij op deze datum is ingeschreven, slechts vóór elke andere exceptie of elk ander verweer mag worden aangevoerd.

VORDERING IN RECHTE - Ontvankelijkheid - Handels- of ambachtsonderneming - Inschrijving in de kruispuntbank - Activiteit waarvoor zij niet ingeschreven was bij het instellen van de vordering - Activiteit die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor zij ingeschreven is - Op die activiteiten gegronde vordering

- Art. 14, vierde lid Wet 16 jan. 2003

La volonté du législateur, exprimée dans les travaux préparatoires, a été de déclarer que la fin de non-recevoir déduite de ce que l'action d'une entreprise commerciale ou artisanale inscrite en cette qualité à la banque-carrefour des entreprises, basée sur une activité pour laquelle elle n'est pas inscrite à la date d'introduction de l'action ou qui ne tombe pas sous l'objet social pour lequel elle est inscrite à la date d'introduction de l'action, ne peut être invoquée qu'avant toute autre exception ou défense.

DEMANDE EN JUSTICE - Recevabilité - Entreprise commerciale ou artisanale - Inscription à la banque-carrefour - Activité pour laquelle elle n'est pas inscrite à la date d'introduction de l'action - Activité qui ne tombe pas sous l'objet social pour lequel elle est inscrite - Demande fondée sur ces activités

- Art. 14, al. 4 L. du 16 janvier 2003

Eventuele verschillen tussen de Nederlandse en de Franse tekst van de wetten, die, in het Nederlands en in het Frans worden gestemd, bekrachtigd, afgekondigd en bekendgemaakt, worden opgelost naar de wil van de wetgever, die bepaald wordt volgens de gewone interpretatie en zonder dat aan de ene tekst de voorkeur wordt gegeven boven de andere (1). (1) Cass., 25 mei 1982, AR 7121, AC, 1981-82, nr. 569.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Uitlegging -
Wet - Verschillen tussen Nederlandse en Franse tekst
- Artt. 1, eerste lid, en 7 Wet 31 mei 1961

Les divergences qui peuvent exister entre le texte français et le texte néerlandais des lois, qui sont votées, sanctionnées, promulguées et publiées en langue française et en langue néerlandaise, sont résolues d'après la volonté du législateur, déterminées suivant les règles d'interprétation, sans prééminence de l'un des textes sur l'autre (1). (1) Cass., 25 mai 1982, RG 7121, Pas., 1982, I, 1115.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Interprétation - Loi -
Divergences entre le texte français et le texte néerlandais
- Art. 1er, al. 1er, et 7 L. du 31 mai 1961

C.09.0531.F

2 september 2010

AC nr. 493

Wanneer de rechter die in hoger beroep uitspraak doet over het derdenverzet tegen een beschikking die, op eenzijdig verzoekschrift, een hoofdveroordeling met dwangsom uitsprekt, nagaat of die dwangsom reeds van meet af aan verantwoord was onder de voorwaarden en op de wijze als bepaald door de eerste rechter, beslist dat zij onredelijk is en haar vermindert, maakt hij geen toepassing van artikel 1385quinquies van het Gerechtelijk Wetboek en schendt hij noch die bepaling noch artikel 1385quater van dat wetboek (1). (1) Cass., 14 dec. 2007, AR F.06.0068.F, AC, 2007, nr. 637.

DWANGSOM - Hoofdveroordeling met dwangsom - Derdenverzet -
Hoger beroep - Redelijk karakter van de dwangsom - Vermindering -
Wettigheid
- Artt. 1385quater en 1385quinquies Gerechtelijk Wetboek

Ne fait pas application de l'article 1385quinquies du Code judiciaire et ne viole cette disposition ni l'article 1385quater de ce code, le juge qui, statuant en degré d'appel sur la tierce opposition formée contre une ordonnance ayant prononcé, sur requête unilatérale, une condamnation principale assortie d'une astreinte, examine si cette dernière était, dès l'origine, justifiée dans les conditions et suivant les modalités prévues par le premier juge, considère qu'elle est déraisonnable et la réduit (1). (1) Cass., 14 décembre 2007, RG F.06.0068.F, Pas., 2007, n° 637.

ASTREINTE - Condamnation principale assortie d'astreinte - Tierce
opposition - Appel - Caractère raisonnable de l'astreinte -
Réduction - Légalité
- Art. 1385quater et 1385quinquies Code judiciaire

C.09.0534.F

26 maart 2010

AC nr. 224

Wanneer de rechter akte verleent van de afstand van geding van een partij, mag hij niet langer uitspraak doen over de grond van de door die partij ingestelde vorderingen, daarbij inbegrepen de grond van een uitgebreide en gewijzigde vordering die, zelfs na de afstand, werd ingesteld op basis van artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Zie Cass., 25 maart 1994, AR F.1991.N, AC, 1994, nr. 147; Cass., 23 nov. 1995, AR C.94.0355.N, AC, 1995, nr. 505, redenen.

AFSTAND (RECHTSPLEGING) - Afstand van geding - Afstand waarvan
akte is verleend - Gevolg - Uitgebreide of gewijzigde vordering
- Artt. 807, 820, eerste lid, en 826, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Lorsque le juge décrète le désistement d'instance d'une partie, il ne peut plus statuer sur le fond des demandes formées par cette partie, en ce compris celui d'une demande étendue ou modifiée introduite, même après le désistement, sur la base de l'article 807 du Code judiciaire (1). (1) Voir Cass., 25 mars 1994, RG F.1991.N, Pas., 1994, n° 147; Cass., 23 novembre 1995, RG C.94.0355.N, Pas., 1995, n° 505, motifs.

DESISTEMENT (PROCEDURE) - Désistement d'instance - Désistement
décrété - Effet - Demande étendue ou modifiée
- Art. 807, 820, al. 1er, et 826, al. 1er Code judiciaire

C.09.0535.F

31 mei 2010

AC nr. 379

De rechtsvordering tot terugvordering van de door de Franse Gemeenschap aan een leerkracht onverschuldigd betaalde weddetoelagen, is geen rechtsvordering die uit de overeenkomst ontstaat in de zin van artikel 8 van het decreet van 1 februari 1993.

ONDERWIJS - Gesubsidieerd vrij onderwijs - Weddetoelagen - Franse Gemeenschap - Onverschuldigde betaling - Vordering tot terugbetaling - Aard

- Art. 8 Decr.Fr.Gem. 1 feb. 1993

L'action en récupération des subventions-traitements payées indûment par la Communauté française à un enseignant n'est pas une action naissant du contrat au sens de l'article 8 du décret du 1er février 1993.

ENSEIGNEMENT - Enseignement libre subventionné - Subventions-traitements - Communauté française - Paiement indu - Action en récupération - Nature

- Art. 8 Décr.Comm.fr. du 1er février 1993

C.09.0538.F

16 december 2010

AC nr. 747

De goede trouw van de bezitter van de gestolen of verloren zaak die deze zaak gekocht heeft in de omstandigheden zoals bedoeld in artikel 2280 van het Burgerlijk Wetboek, onderstelt dat de bezitter heeft kunnen geloven dat degene die hem de zaak heeft overhandigd de eigenaar ervan was; de goede trouw kan worden uitgesloten wanneer de bezitter dat niet heeft kunnen geloven, ook al had hij geen kennis van de wederrechtelijke herkomst van de zaak (1). (1) Zie Cass., 21 maart 2003, AR C.01.0134.N, AC, 2003, nr. 190.

BEZIT - Gestolen of verloren zaak - Bezit te goeder trouw - Goede trouw

- Art. 2280 Burgerlijk Wetboek

La bonne foi du possesseur de la chose volée ou perdue qui a acheté cette chose dans les circonstances visées à l'article 2280 du Code civil suppose que le possesseur a pu croire que celui qui lui a transmis la chose en était le propriétaire; la bonne foi peut être exclue dès lors que le possesseur n'a pas pu le croire, même s'il n'a pas eu connaissance de l'origine illicite de la chose (1). (1) Voir Cass. 21 mars 2003, RG C.01.0134.N, Pas., 2003, n° 190.

POSSESSION - Chose volée ou perdue - Possession de bonne foi - Bonne foi

- Art. 2280 Code civil

Een veroordeling wegens heling is naar recht verantwoord op voorwaarde dat de rechter, althans op impliciete maar vaststaande wijze, het bestaan vaststelt van de bestanddelen van de heling, met name de omstandigheid dat de beklaagde wist dat het voorwerp dat hij in bezit of detentie had, verkregen was door misdaad of wanbedrijf; het is evenwel niet vereist dat de beslissing tot veroordeling die misdaad of dat wanbedrijf nader bepaalt (1). (1) Cass., 9 juni 1999, AR P.99.0231.F, A.C., 1999, nr. 340.

HELING - Bestanddelen - Kennis - Misdaad of wanbedrijf - Bepaling

- Art. 505, eerste lid, 1° Strafwetboek

Pour qu'une condamnation du chef de recel soit légalement justifiée, il faut que le juge constate, à tout le moins d'une manière implicite mais certaine, l'existence des éléments constitutifs du recel, notamment la circonstance que le prévenu savait que l'objet dont il avait la possession ou la détention avait été obtenu à l'aide d'un crime ou d'un délit; il n'est toutefois pas requis que la décision de condamnation précise ce crime ou ce délit (1). (1) Cass., 9 juin 1999, RG P.99.0231.F, Pas., 1999, n° 340.

RECEL - Eléments constitutifs - Connaissance - Crime ou délit - Détermination

- Art. 505, al. 1er, 1° Code pénal

C.09.0542.N

25 maart 2010

AC nr. 220

Ofschoon de billijke vergoeding wegens beëindiging van een concessie van alleenverkoop zonder redelijke opzeggingstermijn en de billijke bijkomende vergoeding wanneer deze verkoopconcessie door de concessiegever wordt beëindigd op andere gronden dan een grove tekortkoming van de concessiehouder betrekking hebben op andere soorten van schade, vloeien zij voort uit de niet-nakoming van de contractuele verplichtingen van de concessiegever, die gelokaliseerd worden op de plaats waar de concessieovereenkomst moet worden uitgevoerd, namelijk de verplichting om de overeenkomst niet te beëindigen zonder de inachtneming van een redelijke opzeggingstermijn en de verplichting om de concessiehouder bij de beëindiging van de overeenkomst niet de vruchten te ontnemen van het door hem opgebouwde cliëntèle en de door hem gedane investeringen, zodat de rechter van de plaats waar die verbintenissen van de concessiegever die aan de eis ten grondslag liggen moeten worden uitgevoerd, naar recht zijn bevoegdheid kan aannemen om kennis te nemen van de vordering tot billijke bijkomende vergoeding.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Koop - Concessie van alleenverkoop - Beëindiging - Opzeggingsvergoeding - Billijke bijkomende vergoeding

- Artt. 2 en 3 Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

- Art. 5, eerste lid Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, gedaan te Lugano op 16 sept. 1988

- goedgekeurd bij art. 2 Wet 27 nov. 1996

KOOP - Concessie van alleenverkoop - Beëindiging - Opzeggingsvergoeding - Billijke bijkomende vergoeding - Aard - Oorsprong - Gevolg - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid

- Artt. 2 en 3 Wet 27 juli 1961 betreffende eenzijdige beëindiging van de voor onbepaalde tijd verleende concessies van alleenverkoop

- Art. 5, eerste lid Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, gedaan te Lugano op 16 sept. 1988

- goedgekeurd bij art. 2 Wet 27 nov. 1996

Bien que la juste indemnité du chef de la résiliation d'une concession de vente exclusive sans délai de préavis raisonnable et l'indemnité complémentaire équitable lorsque cette concession de vente est résiliée par le concédant pour d'autres motifs que la faute grave du concessionnaire concernant d'autres types de dommage, elles résultent de l'inexécution des obligations contractuelles du concédant, qui sont localisées au lieu où le contrat de concession doit être exécuté, notamment l'obligation de ne pas résilier le contrat sans respecter un délai de préavis raisonnable et l'obligation de ne pas priver le concessionnaire, à la fin du contrat, des fruits de la clientèle qu'il s'est constituée et des investissements qu'il a réalisés, de sorte que le juge du lieu où doivent être exécutées lesdites obligations du concédant qui servent de fondement à la demande peut admettre légalement sa compétence pour connaître de la demande en paiement d'une indemnité complémentaire équitable.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Vente - Concession de vente exclusive - Résiliation - Indemnité de préavis - Indemnité complémentaire équitable

- Art. 2 et 3 L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

- Art. 5, al. 1er Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, faite à Lugano le 16 septembre 1988

- approuvée par l'art. 2 L. du 27 novembre 1996

VENTE - Concession de vente exclusive - Résiliation - Indemnité de préavis - Indemnité complémentaire équitable - Nature - Origine - Effet - Compétence - Compétence territoriale

- Art. 2 et 3 L. du 27 juillet 1961 relative à la résiliation unilatérale des concessions de vente exclusive à durée indéterminée

- Art. 5, al. 1er Convention concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, faite à Lugano le 16 septembre 1988

- approuvée par l'art. 2 L. du 27 novembre 1996

C.09.0543.F

28 oktober 2010

AC nr. 644

Nadat de rechtbank de heropening van het debat bevolen heeft over het door haar bepaalde onderwerp zodat het vroegere debat over dat punt voortgezet wordt, moet de beslissing waarin zij uitspraak doet over de vordering zelf, gewezen worden door de rechters die de vorige zittingen hebben bijgewoond of, bij ontstentenis van hen, door rechters voor wie het debat in zijn geheel is hervat (1). (1) Zie Cass., 31 jan. 2002, AR C.99.0332.N, AC, 2002, nr. 71.

Après une décision ordonnant la réouverture des débats sur l'objet qu'elle détermine, de sorte que, sur ce point, les débats antérieurs se poursuivent, la décision statuant sur le fond de la demande doit être rendue par les juges qui ont assisté aux audiences antérieures ou, à défaut, par des juges devant lesquels les débats ont été entièrement repris (1). (1) Voir Cass., 31 janvier 2002, RG C.99.0332.N, Pas., 2002, n° 71.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Rechtscollege - Samenstelling - Beslissing tot heropening van het debat - Beslissing achteraf over de vorderingen - Cassatieberoep - Vernietiging - Rechtscollege dat op verwijzing uitspraak doet over de vorderingen

- Art. 779, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Rechtscollege - Samenstelling - Beslissing tot heropening van het debat - Beslissing achteraf over de vorderingen - Cassatieberoep - Vernietiging - Rechtscollege dat op verwijzing uitspraak doet over de vorderingen

- Art. 779, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Juridiction - Composition - Décision de réouverture des débats - Décision ultérieure statuant sur les demandes - Pourvoi en cassation - Cassation - Juridiction de renvoi statuant sur les demandes

- Art. 779, al. 1er Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Juridiction - Composition - Décision de réouverture des débats - Décision ultérieure statuant sur les demandes - Pourvoi en cassation - Cassation - Juridiction de renvoi statuant sur les demandes

- Art. 779, al. 1er Code judiciaire

De vordering die strekt tot vergoeding van de kosten van de verdediging staat los van de vordering die ertoe strekt de betaling te verkrijgen van een rechtsplegingsvergoeding op grond van artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

VORDERING IN RECHTE - Vordering tot vergoeding van de kosten van de verdediging - Vordering tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding - Afzonderlijke vorderingen

Une demande tendant à l'indemnisation des frais de défense constitue une demande distincte de celle tendant à obtenir le paiement d'une indemnité de procédure sur la base de l'article 1022 du code judiciaire.

DEMANDE EN JUSTICE - Demande d'indemnisation des frais de défense - Demande de paiement d'une indemnité de procédure - Demandes distinctes

C.09.0545.F

30 september 2010

AC nr. 567

Een voertuig is bij een ongeval betrokken in de zin van artikel 29bis, tweede lid, van de wet van 21 november 1989 wanneer er tussen het voertuig en het ongeval enig verband bestaat, ongeacht of de eigenaar van het voertuig al dan niet een fout heeft begaan die aan hem te wijten is (1). (1) Zie Cass., 11 jan. 2010, AR C.09.0165.F, AC, 2010, nr. 17.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis - Aan spoorstaven gebonden motorrijtuig - Verkeersongeval - Betrokkenheid

- Art. 29bis Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Un véhicule est impliqué au sens de l'article 29bis, al. 2 de la loi du 21 novembre 1989 lorsqu'il existe un lien quelconque entre le véhicule et l'accident, indépendamment de l'existence d'une faute imputable au propriétaire du véhicule (1). (1) Voir Cass., 11 janvier 2010, RG C.09.0165.F, Pas., 2010, n° 17.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis - Véhicule automoteur lié à une voie ferrée - Accident de la circulation - Implication

- Art. 29bis L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

C.09.0554.N

25 maart 2010

AC nr. 221

Er staat geen onmiddellijk hoger beroep open tegen het vonnis waarbij de geadieerde rechter zich bevoegd of onbevoegd verklaart; een dergelijk hoger beroep is slechts mogelijk nadat de rechter die zich bevoegd heeft verklaard of de als bevoegd aangewezen rechter een eindvonnis heeft gewezen over de ontvankelijkheid of de gegrondheid (1). (1) Cass., 13 feb. 2003, AR C.00.0441.N, A.C., 2003, nr. 103, en Cass., 6 maart 2006, AR S.05.0113.N, A.C., 2006, nr. 129.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Beslissing inzake bevoegdheid - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

- Artt. 1050, eerste en tweede lid, en 1055 Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beslissing inzake bevoegdheid - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

- Artt. 1050, eerste en tweede lid, en 1055 Gerechtelijk Wetboek

Le jugement par lequel le juge saisi se déclare compétent ou incompétent ne donne pas immédiatement ouverture à la voie de l'appel; cet appel n'est possible qu'après la prononciation d'un jugement définitif sur la recevabilité ou le bien-fondé de la demande par le juge qui s'est déclaré compétent ou par le juge compétent désigné (1). (1) Cass., 13 février 2003, RG C.00.0441.N, Pas., 2003, n° 103; Cass., 6 mars 2006, RG S.05.0113.N, Pas., 2006, n° 129.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Décisions et parties - Décision rendue sur la compétence - Appel - Recevabilité

- Art. 1050, al. 1er et 2, et 1055 Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Décision rendue sur la compétence - Appel - Recevabilité

- Art. 1050, al. 1er et 2, et 1055 Code judiciaire

Artikel 22.4 van de E.E.X.-verordening moet aldus worden uitgelegd dat de hierin opgestelde exclusieve bevoegdheidsregel alle geschillen over de registratie of de geldigheid van een verleend octrooi betreft, ongeacht of de kwestie bij wege van rechtsvordering dan wel exceptie wordt opgeworpen; de gerechten van de Staat waar het octrooi is verleend kunnen het best kennismaken van gevallen waar het geschil de geldigheid van het octrooi of het bestaan van de deponering of registratie tot inzet heeft; die bepaling omvat evenwel niet de geschillen over de vraag wie als rechtmatige eigenaar recht heeft op een Europese octrooiaanvraag; die geschillen, die niet vereisen dat een rechter feitelijk nabij is en een nauwe band heeft met het octrooirecht van de betrokken lidstaat, zijn onderworpen aan de algemene bevoegdheidsbepalingen van de E.E.X.-verordening.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Algemeen - Artikel 22.4 E.E.X.-Verordening - Octrooi - Geschillen over de registratie of de geldigheid - Bevoegde gerechten

- Art. 22.4 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Beginselen - Artikel 22.4 E.E.X.-Verordening - Octrooi - Geschillen over de registratie of de geldigheid - Bevoegde gerechten

- Art. 22.4 EEG-Verordening nr 44/2001 van de Raad van 22 dec. 2000

L'article 22.4 du Règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000 concernant la compétence judiciaire, la reconnaissance et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale doit être interprété en ce sens que la règle de compétence exclusive qu'elle édicte concerne tous les litiges portant sur l'inscription ou la validité d'un brevet, que la question soit soulevée par voie d'action ou d'exception; les juridictions de l'Etat dans lequel le brevet est octroyé sont les mieux placées pour connaître des cas dans lesquels le litige porte sur la validité du brevet ou l'existence du dépôt ou de l'enregistrement; cette disposition ne comprend toutefois pas les litiges qui portent sur la question de savoir qui peut introduire une demande de brevet européenne en tant que propriétaire légitime; ces litiges qui ne requièrent pas la proximité du juge ni qu'il ait un lien étroit avec le droit des brevets de l'Etat membre concerné, sont soumis aux dispositions de compétence générale prévues par le Règlement du 22 décembre 2000.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Généralités - Article 22.4 du Règlement (C.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000 - Brevet - Litiges en matière d'inscription ou de validité - Juridictions compétentes

- Art. 22.4 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Principes - Article 22.4 du Règlement (C.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000 - Brevet - Litiges en matière d'inscription ou de validité - Juridictions compétentes

- Art. 22.4 Règlement (C.E.E.) n° 44/2001 du Conseil du 22 décembre 2000

Rechtsmisbruik bestaat in de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen van de normale uitoefening van dat recht door een voorzichtig en oplettend persoon te buiten gaat; dit is in zonderheid het geval wanneer de veroorzaakte schade niet in verhouding staat tot het voordeel dat de houder van dat recht beoogt of heeft verkregen; bij de beoordeling van de voorhanden zijnde belangen, moet de rechter rekening houden met alle omstandigheden van de zaak (1). (1) Cass., 8 feb. 2010, AR C.09.0416.F, AC, 2010, nr. 89.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Rechtsmisbruik

- Art. 1134, derde lid Burgerlijk Wetboek

RECHTSMISBRUIK - Recht om te concluderen - Weren van conclusie - Gevolg - Conclusie die middelen bevat - Opdracht van de rechter - Beantwoording van de middelen

L'abus de droit consiste à exercer un droit d'une manière qui excède manifestement les limites de l'exercice normal de ce droit par une personne prudente et diligente; tel est le cas notamment lorsque le préjudice causé est sans proportion avec l'avantage recherché ou obtenu par le titulaire du droit; dans l'appréciation des intérêts en présence, le juge doit tenir compte de toutes les circonstances de la cause (1). (1) Cass., 8 février 2010, RG C.09.0416.F, Pas., 2010, n° 89.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Abus de droit

- Art. 1134, al. 3 Code civil

ABUS DE DROIT - Droit de conclure - Ecarter les conclusions - Conséquence - Conclusions contenant des moyens - Mission du juge - Réponse aux moyens

C.09.0567.N

5 november 2010

AC nr. 659

Een gemeente mag aan de hand van de informatie die door bewakingsagenten is ingezameld de schuldenaars van parkeerretributies identificeren en vervolgens de identiteit van de door haar geïdentificeerde schuldenaars meedelen aan een bewakingsonderneming die, in het raam van een concessieovereenkomst met de gemeente, instaat voor de invordering van niet-betaalde parkeerretributies; die handelwijze houdt niet in dat de aangestelden van de bewakingsonderneming een verboden onderzoeksdaad stellen (1). (1) Zie Cass., 29 mei 2009, AR C.08.0130.N, A.C., 2009, nr. 363, met concl. van advocaat-generaal Thijs.

GEMEENTE - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Concessieovereenkomst - Bewakingsonderneming - Bewakingsagenten - Vaststellingen - Aard - Identificatie van de schuldenaars - Mededeling

- Artt. 1, §1, eerste lid, 6°, en 8, §3bis, eerste en tweede lid Wet 10 april 1990

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Allerlei - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Concessieovereenkomst - Bewakingsonderneming - Bewakingsagenten - Vaststellingen - Aard - Gemeente - Identificatie van de schuldenaars - Mededeling

- Artt. 1, §1, eerste lid, 6°, en 8, §3bis, eerste en tweede lid Wet 10 april 1990

PRIVÉLEVEN (BESCHERMING VAN) - Aard - Gemeente - Mededeling - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Concessieovereenkomst - Bewakingsonderneming - Bewakingsagenten - Identificatie van de schuldenaars - Vaststellingen

- Artt. 1, §1, eerste lid, 6°, en 8, §3bis, eerste en tweede lid Wet 10 april 1990

Sur la base des informations recueillies par les agents de gardiennage, une commune peut identifier les débiteurs des redevances de stationnement et ensuite communiquer l'identité des débiteurs qu'elle a identifiés à l'entreprise de gardiennage qui, dans le cadre d'un contrat de concession avec la commune, s'occupe du recouvrement des redevances de stationnement non payées; ce mode de fonctionnement n'implique pas que les préposés d'une entreprise de gardiennage posent un acte d'instruction (1). (1) Voir Cass., 29 mai 2009, RG C.08.0130.N, Pas., 2009, n° 363 et les conclusions de Monsieur Thijs, avocat général, publiées à leur date dans A.C.

COMMUNE - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Contrat de concession - Entreprise de gardiennage - Agents de gardiennage - Constatations - Nature - Identification des débiteurs - Communication

- Art. 1er, § 1er, al. 1er, 6, et 8, § 3bis, al. 1er et 2 L. du 10 avril 1990

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Divers - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Contrat de concession - Entreprise de gardiennage - Agents de gardiennage - Constatations - Nature - Commune - Identification des débiteurs - Communication

- Art. 1er, § 1er, al. 1er, 6, et 8, § 3bis, al. 1er et 2 L. du 10 avril 1990

VIE PRIVÉ (PROTECTION) - Nature - Commune - Communication - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Contrat de concession - Entreprise de gardiennage - Agents de gardiennage - Identification des débiteurs - Constatations

- Art. 1er, § 1er, al. 1er, 6, et 8, § 3bis, al. 1er et 2 L. du 10 avril 1990

C.09.0568.N

15 maart 2010

AC nr. 184

Uit de artikelen 660, tweede lid, 1050, tweede lid, 1055 van het Gerechtelijk wetboek volgt dat de redenen die de beslissing schragen van de rechter, die zich onbevoegd verklaart, niet bindend zijn voor de rechter naar wie de zaak wordt verwezen en dan ook niet kunnen worden aangezien als eindbeslissingen in de zin van de artikelen 1050, tweede lid en 1055 van het Gerechtelijk wetboek.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Algemeen - Aard - Redenen die deze beslissing schragen - Beslissing inzake bevoegdheid

- Artt. 660, tweede lid, 1050, tweede lid en 1055 Gerechtelijk Wetboek

REDEKENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Aard - Redenen die deze beslissing schragen - Beslissing inzake bevoegdheid

Il suit des articles 660, alinéa 2, 1050, alinéa 2, et 1055 du Code judiciaire que les motifs de la décision du juge qui se déclare incompétent ne lient pas le juge auquel la demande est renvoyée et, en conséquence, ne peuvent être considérés comme des décisions définitives au sens des articles 1050, alinéa 2, et 1055 du Code judiciaire.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Généralités - Nature - Motifs de cette décision - Décision rendue sur la compétence

- Art. 660, al. 2, 1050, al. 2 et 1055 Code judiciaire

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - Généralités - Nature - Motifs de cette décision - Décision rendue sur la compétence

Uit de wetgeschiedenis van de wet van 3 augustus 1992 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, waarbij artikel 1050, tweede lid, werd ingevoegd en artikel 1055 werd gewijzigd, blijkt dat een eindvonnis in de zin van deze wetsbepalingen een vonnis is inzake de ontvankelijkheid of de gegrondheid, uitgesproken door de rechter die zich bevoegd heeft verklaard dan wel door de als bevoegd aangewezen rechter. Hieruit volgt dat niet onmiddellijk hoger beroep open staat tegen het vonnis waarbij de geadieerde rechter zich bevoegd of onbevoegd verklaart en dat dergelijk hoger beroep slechts mogelijk is nadat de rechter die zich bevoegd heeft verklaard of de als bevoegd aangewezen rechter een eindvonnis heeft gewezen over de ontvankelijkheid of de gegrondheid (1). (1) Cass., 13 feb. 2003, AR C.00.0411.N, AC, 2003, nr 103; Cass., 24 juni 2005, AR S.04.0150.N, AC, 2005, nr 375; Cass., 6 maart 2006, AR S.05.0113.N, AC, 2006, nr 129.

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Hoger beroep - Beslissing inzake bevoegdheid - Eindvonnis

- Artt. 1050, tweede lid en 1055 Gerechtelijk Wetboek

Il ressort des travaux préparatoires de la loi du 3 août 1992 modifiant le Code judiciaire par laquelle l'article 1050, alinéa 2, a été inséré et l'article 1055 modifié, que le jugement définitif au sens de ces dispositions légales est le jugement sur la recevabilité ou le fondement de la demande, rendu par le juge qui s'est déclaré compétent ou qui a été désigné comme juge compétent. Il s'ensuit que le jugement par lequel le juge saisi se déclare compétent ou incompétent ne peut faire l'objet d'un appel immédiat et qu'un tel appel ne peut être formé que si le juge qui s'est déclaré compétent ou qui a été désigné comme juge compétent a rendu un jugement définitif sur la recevabilité ou le fondement de la demande (1). (1) Cass., 13 février 2003, RG C.00.0411.N, Pas., 2003, n° 103; Cass., 24 juin 2005, RG S.04.0150.N, Pas., 2005, n° 375; Cass., 6 mars 2006, RG S.05.0113.N, Pas., 2006, n° 129.

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Décisions et parties - Appel - Décision rendue sur la compétence - Jugement définitif

- Art. 1050, al. 2 et 1055 Code judiciaire

C.09.0572.N

17 september 2010

AC nr. 528

De beslagrechter is bevoegd om te onderzoeken of de schuldvordering die uit de uitvoerbare titel blijkt niet is tenietgegaan na het ontstaan van de titel, in welk geval de tenuitvoerlegging onrechtmatig zou zijn(1); de actualiteit van de uitvoerbare titel kan niet in het gedrang worden gebracht door het aanvoeren van feiten of omstandigheden die aan het oordeel van de rechter werden onderworpen die het vonnis heeft gewezen waarvan de tenuitvoerlegging wordt nagestreefd. (1) Cass., 9 mei 2003, AR C.00.0656.N, AC, 2003, nr. 287.

BESLAG - Algemeen - Beslagrechter - Bevoegdheid - Beslissing over de rechten der partijen - Titel - Actualiteit

- Artt. 1395 en 1489 Gerechtelijk Wetboek

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Volstreekte bevoegdheid (materiële - persoonlijke) - Beslagrechter - Beslissing over de rechten der partijen - Titel - Actualiteit

- Artt. 1395 en 1489 Gerechtelijk Wetboek

Le juge des saisies est compétent pour examiner si la créance apparaissant du titre exécutoire ne s'est pas éteinte postérieurement à la naissance du titre, auquel cas l'exécution serait illicite(1); l'actualité du titre exécutoire ne peut être mise en péril par l'allégation de faits ou de circonstances qui ont été soumis à l'appréciation du juge qui a rendu le jugement dont l'exécution est poursuivie. (1) Cass., 9 mai 2003, RG C.00.0656.N, Pas., 2003, n° 287.

SAISIE - Généralités - Juge des saisies - Compétence - Décision sur les droits des parties - Titre - Actualité

- Art. 1395 et 1489 Code judiciaire

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence d'attribution - Juge des saisies - Décision sur les droits des parties - Titre - Actualité

- Art. 1395 et 1489 Code judiciaire

C.09.0582.F

21 oktober 2010

AC nr. 622

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Sleutelklare woning - Constructiefouten - Aansprakelijkheid - Projectontwikkelaar-coördinator

Conclusions de l'avocat général HENKES.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Entre parties - Construction clé sur porte - Vices de construction - Responsabilité - Promoteur-coordonateur - Obligation de résultat

Resultaatsverbintenis

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Sleutelklare woning - Constructiefouten - Aansprakelijkheid - Projectontwikkelaar-coördinator - Resultaatsverbintenis

De beslissing dat een partij de resultaatsverbintenis heeft om aan de andere partij een woning zonder constructiefouten te leveren, is naar recht verantwoord, daar zij erop wijst dat de eerstgenoemde partij met de laatstgenoemde een overeenkomst gesloten heeft in de hoedanigheid van "projectontwikkelaar-coördinator", dat zij "een bepaald aantal diensten als een totaaloplossing aanbiedt teneinde een 'sleutelklare' woning voor een forfaitaire prijs en binnen een welbepaalde termijn te leveren" en dat de architect, net als de anderen die bij de bouw van de woning zijn betrokken, door de bestuurder van de eerstgenoemde partij zijn aangewezen (1). (1) Zie gedeelt. andersl. concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Sleutelklare woning - Constructiefouten - Aansprakelijkheid - Projectontwikkelaar-coördinator - Resultaatsverbintenis

De resultaatsverbintenis om aan een partij een woning zonder constructiefouten te leveren, bestaat hierin dat de projectontwikkelaar niet alleen aansprakelijk is voor de fouten die begaan zijn door de bouwmeesters waarop hij een beroep heeft gedaan, maar ook voor de stoornissen die niet aan een fout van die bouwmeesters te wijten zijn en waarvan hij niet vrijgesteld kan worden door het bestaan van een bevrijdende vreemde oorzaak aan te tonen.

OVEREENKOMST - Rechten en verplichtingen van partijen - Tussen partijen - Sleutelklare woning - Constructiefouten - Aansprakelijkheid - Projectontwikkelaar-coördinator - Resultaatsverbintenis

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Entre parties - Construction clé sur porte - Vices de construction - Responsabilité - Promoteur-coordonateur - Obligation de résultat

Est légalement justifiée la décision qu'une partie est tenue de l'obligation de résultat de procurer à l'autre partie un immeuble exempt de vices de construction, dès lors qu'elle énonce que la première a signé avec la seconde une convention en qualité de "promoteur-coordonateur", qu'elle y offre "un certain nombre de services globalisés en vue d'assurer la fourniture d'un ouvrage 'clé sur porte' pour un prix forfaitaire et dans un délai déterminé" et que l'architecte, comme les autres intervenants dans la réalisation de l'immeuble, ont été désignés par l'administrateur de la première (1). (1) Voir les conclusions partiellement contraires du ministère public.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Entre parties - Construction clé sur porte - Vices de construction - Responsabilité - Promoteur-coordonateur - Obligation de résultat

L'obligation de résultat de procurer à une partie un immeuble exempt de vices de construction consiste à répondre non seulement des fautes commises par les constructeurs auxquels le promoteur a fait appel mais également des désordres qui ne seraient pas imputables à une faute de ces constructeurs et dont il ne pourrait s'exonérer par la démonstration d'une cause étrangère libératoire.

CONVENTION - Droits et obligations des parties - Entre parties - Construction clé sur porte - Vices de construction - Responsabilité - Promoteur-coordonateur - Obligation de résultat

C.09.0584.N

26 november 2010

AC nr. 696

De rechter vermag te oordelen dat het bewijs van een negatief feit niet met dezelfde striktheid behoeft te worden geleverd als het bewijs van een bevestigend feit, maar vermag niet de eisende partij van dit bewijs te ontslaan (1); het volstaat derhalve niet dat een partij een door haar aangevoerd negatief feit louter aannemelijk maakt. (1) Cass. , 16 dec. 2004, AR C.03.0407.N, AC, 2004, nr. 616.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Bewijs van een negatief feit - Beoordeling door de rechter

- Art. 870 *Gerechtelijk Wetboek*

Le juge peut, certes, considérer que la preuve d'un fait négatif ne doit pas être apportée avec la même rigueur que celle d'un fait affirmatif, mais il ne peut dispenser de cette preuve la partie demanderesse (1), il ne suffit, dès lors, pas qu'une partie rende simplement plausible un fait négatif qu'elle a invoqué. (1) Cass., 16 décembre 2004, RG C.03.0407.N, Pas., 2004, n° 616.

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Preuve d'un fait négatif - Appréciation par le juge

- Art. 870 *Code judiciaire*

De banden die bestaan tussen een rechter en zijn collega's van een zelfde gerecht kunnen bij de partijen en bij derden een wettige verdenking doen ontstaan over de strikte onpartijdigheid van de rechters die over de zaak uitspraak moeten doen, wanneer een van de betrokken partijen zelf rechter is in de rechtbank die uitspraak moet doen; wanneer de betrokken rechter ook benoemd is in de andere rechtbanken van hetzelfde rechtsgebied, verwijst het Hof de zaak naar een rechtbank van een ander rechtsgebied (1). (1) Zie Cass., 4 april 2003, AR C.03.0077.N, AC, 2003, nr. 228; Cass., 28 sept. 2006, AR C.06.0422.F, www.cass.be.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Onttrekking van de zaak aan de rechter - Gewettigde verdenking

- Artt. 648, 2°, 650 en 658 Gerechtelijk Wetboek

Les liens qui existent entre un juge et ses collègues d'une même juridiction sont de nature à inspirer aux parties et aux tiers une suspicion légitime quant à la stricte impartialité des juges appelés à statuer, lorsqu'une des parties concernées est elle-même juge dans le tribunal appelé à statuer; lorsque le juge concerné est aussi nommé dans les autres tribunaux du même ressort, la Cour renvoie la cause à un tribunal d'un autre ressort (1). (1) Voir Cass., 4 avril 2003, RG C.03.0077.N, Pas., 2003, n° 228; Cass., 28 septembre 2006, RG C.06.0422.F, www.cass.be

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Dessaisissement du juge - Suspicion légitime

- Art. 648, 2°, 650 et 658 Code judiciaire

C.09.0608.F

14 oktober 2010

AC nr. 603

Rechtsmisbruik bestaat in de uitoefening van een recht op een wijze die kennelijk de grenzen te buiten gaat van de normale uitoefening van dat recht door een voorzichtig en bedachtzaam mens; dit is inzonderheid het geval wanneer de veroorzaakte schade niet in verhouding staat tot het voordeel dat de houder van dat recht beoogt of verkregen heeft (1). (1) Zie Cass., 9 maart 2009, AR C.08.0331.N, AC, 2009, nr. 182.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Rechtsmisbruik

- Art. 1288, 4° Gerechtelijk Wetboek

RECHTSMISBRUIK - Uitvoering van de overeenkomst zonder rechtsmisbruik

- Art. 1288, 4° Gerechtelijk Wetboek

L'abus de droit consiste à exercer un droit d'une manière qui excède manifestement les limites de l'exercice normal de ce droit par une personne prudente et diligente; tel est le cas spécialement lorsque le préjudice causé est sans proportion avec l'avantage recherché ou obtenu par le titulaire du droit (1). (1) Voir Cass., 9 mars 2009, RG C.08.0331.F, Pas., 2009, n° 182.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Abus de droit

- Art. 1288, 4° Code judiciaire

ABUS DE DROIT - Exécution de la convention sans abus de droit

- Art. 1288, 4° Code judiciaire

C.09.0610.N

8 november 2010

AC nr. 662

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

VORDERING IN RECHTE - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Tijdstip

VORDERING IN RECHTE - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Inwerkingtreding van het Gemeentedecreet

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Inwerkingtreding van het Gemeentedecreet

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

DEMANDE EN JUSTICE - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Moment

DEMANDE EN JUSTICE - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Entrée en vigueur du décret communal du Parlement flamand du 15 juillet 2005

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Entrée en vigueur du décret communal du Parlement flamand du 15 juillet 2005

De door artikel 270, tweede lid van de Nieuwe Gemeentewet voorziene machtiging van het college van burgemeester en schepenen door de gemeenteraad, kon onder de vigeur van die wet tot de sluiting van het debat worden gegeven, zodat het inleiden van een vordering op het enkel initiatief van het college van burgemeester en schepenen onder vigeur van die wet niet noodzakelijk leidde tot de onontvankelijkheid van de vordering, mits nadien machtiging werd verleend door de gemeenteraad en die machtiging voor het sluiten van het debat werd overgelegd(1). (1) zie de conclusies van het openbaar ministerie.

VORDERING IN RECHTE - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Tijdstip

- Art. 270, tweede lid Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

De onmiddellijke werking van artikel 193, eerste lid van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, houdt in dat het college van burgemeester en schepenen vanaf 1 januari 2006 en tot aan het sluiten van het debat kan overgaan tot de bekrachtiging van een eerder door de gemeente zonder machtiging van de gemeenteraad ingestelde vordering, zoals bepaald in artikel 270, tweede lid, van de Nieuwe Gemeentewet(1). (1) Zie de conclusies van het openbaar ministerie.

VORDERING IN RECHTE - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Inwerkingtreding van het Gemeentedecreet

- Art. 193, eerste lid Gemeentedecreet 15 juli 2005

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - College van burgemeester en schepenen - Optreden in rechte - Nieuwe Gemeentewet - Machtiging van de gemeenteraad - Inwerkingtreding van het Gemeentedecreet

- Art. 193, eerste lid Gemeentedecreet 15 juli 2005

Sous le régime de la nouvelle loi communale, l'autorisation accordée par le conseil communal au collège des bourgmestre et échevins prévue par l'article 270, alinéa 2, de la loi pouvait être accordée jusqu'à la clôture des débats, de sorte que, sous le régime de cette même loi, l'introduction d'une action à la seule initiative du collège des bourgmestre et échevins n'entraînait pas nécessairement l'irrecevabilité de l'action pour autant que l'autorisation du conseil communal ait été accordée ultérieurement et produite avant la clôture des débats (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

DEMANDE EN JUSTICE - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Moment

- Art. 270, al. 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

L'application immédiate de l'article 193, alinéa 1er, du décret communal du Parlement flamand du 15 juillet 2005 implique que, depuis le 1er janvier 2006 et jusqu'à la clôture des débats, le collège des bourgmestre et échevins peut ratifier l'action au sens de l'article 270, alinéa 2, de la nouvelle loi communale intentée antérieurement par la commune sans l'autorisation du conseil communal (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

DEMANDE EN JUSTICE - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Entrée en vigueur du décret communal du Parlement flamand du 15 juillet 2005

- Art. 193, al. 1er Décret communal du 15 juillet 2005

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Collège des bourgmestre et échevins - Actions judiciaires - Nouvelle loi communale - Autorisation du conseil communal - Entrée en vigueur du décret communal du Parlement flamand du 15 juillet 2005

- Art. 193, al. 1er Décret communal du 15 juillet 2005

C.09.0612.F

13 december 2010

AC nr. 731

Het overlijden van een van de echtgenoten, dat de gebeurtenis is waarvoor zij hun overeenkomsten betreffende de uitoefening van de in de artikelen 745bis en 915bis van het Burgerlijk Wetboek bepaalde rechten hebben gesloten, is, ongeacht de oorzaak ervan, geen geval waarin van de procedure van echtscheiding door onderlinge toestemming afstand wordt gedaan.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Echtscheiding door onderlinge toestemming - Overeenkomsten bij overlijden in de loop van de procedure - Overlijden - Afstand van de procedure

- Art. 1287, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

Le décès de l'un des époux, qui est l'événement en considération duquel ceux-ci concluent leurs conventions au sujet de l'exercice des droits prévus aux articles 745bis et 915bis du Code civil, ne constitue pas, quelle qu'en soit la cause, un cas où la procédure de divorce par consentement mutuel est abandonnée.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Divorce par consentement mutuel - Conventions en cas de décès au cours de la procédure - Décès - Abandon de procédure

- Art. 1287, al. 4 Code judiciaire

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

DAGVAARDING - Burgerlijke zaken - Instellen van de vordering - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol - Gevolg - Verjaring - Stuiting - Riviervervoer

VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Dagvaarding - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol - Gevolg - Riviervervoer

VERVOER - Goederenvervoer - Rivier- en zeevervoer - Riviervervoer - Verjaring - Stuiting - Dagvaarding - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol

Een dagvaarding voor het gerecht zonder inschrijving van de zaak op de algemene rol, stuit de verjaring niet die van toepassing is op de overeenkomst die valt onder de wet op de binnenbevrachting (1). (1) Zie concl. O.M. in AC, 2010, nr. ...

DAGVAARDING - Burgerlijke zaken - Instellen van de vordering - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol - Gevolg - Verjaring - Stuiting - Riviervervoer

- Artt. 12, tweede lid, 700, 716 en 717 *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 2244 en 2247 *Burgerlijk Wetboek*

- Art. 59 *Zeewet*

VERJARING - Burgerlijke zaken - Stuiting - Dagvaarding - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol - Gevolg - Riviervervoer

- Artt. 12, tweede lid, 700, 716 en 717 *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 2244 en 2247 *Burgerlijk Wetboek*

- Art. 59 *Zeewet*

VERVOER - Goederenvervoer - Rivier- en zeevervoer - Riviervervoer - Verjaring - Stuiting - Dagvaarding - Aanhangigmaking - Inschrijving op de algemene rol

- Artt. 12, tweede lid, 700, 716 en 717 *Gerechtelijk Wetboek*

- Artt. 2244 en 2247 *Burgerlijk Wetboek*

- Art. 59 *Zeewet*

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

CITATION - Matière civile - Introduction de la demande - Saisine - Inscription au rôle général - Effet - Prescription - Interruption - Transport fluvial

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Citation - Saisine - Inscription au rôle général - Effet - Transport fluvial

TRANSPORT - Transport de biens - Transport fluvial et maritime - Transport fluvial - Prescription - Interruption - Citation - Saisine - Inscription au rôle général

Une citation en justice, qui n'est pas suivie d'une inscription de la cause au rôle général, n'interrompt pas la prescription applicable à une action dérivant du contrat régi par la loi sur l'affrètement fluvial (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CITATION - Matière civile - Introduction de la demande - Saisine - Inscription au rôle général - Effet - Prescription - Interruption - Transport fluvial

- Art. 12, al. 2, 700, 716 et 717 *Code judiciaire*

- Art. 2244 et 2247 *Code civil*

- Art. 59 L. du 5 mai 1936

PRESCRIPTION - Matière civile - Interruption - Citation - Saisine - Inscription au rôle général - Effet - Transport fluvial

- Art. 12, al. 2, 700, 716 et 717 *Code judiciaire*

- Art. 2244 et 2247 *Code civil*

- Art. 59 L. du 5 mai 1936

TRANSPORT - Transport de biens - Transport fluvial et maritime - Transport fluvial - Prescription - Interruption - Citation - Saisine - Inscription au rôle général

- Art. 12, al. 2, 700, 716 et 717 *Code judiciaire*

- Art. 2244 et 2247 *Code civil*

- Art. 59 L. du 5 mai 1936

Een op tegenspraak gewezen arrest van een hof van beroep waarbij wegens een in een voetbalstadion begaan misdrijf een strafrechtelijke veroordeling met een gerechtelijk stadionverbod wordt uitgesproken, verkrijgt kracht van gewijsde en is uitvoerbaar na het verstrijken van de termijn van 15 vrije dagen vanaf de uitspraak, op voorwaarde dat tegen dit arrest binnen deze termijn geen cassatieberoep wordt aangetekend overeenkomstig artikel 373 van het Wetboek van Strafvordering. Het openbaar ministerie moet zorgen voor de tenuitvoerlegging van de beslissing van de strafrechter over de strafvordering, waartoe de beslissing omtrent het gerechtelijk stadionverbod behoort. De omstandigheid dat het openbaar ministerie hiervoor overeenkomstig artikel 45 van de wet van 21 december 1998 een beroep doet op de Directie Veiligheids- en Preventiebeleid- Voetbalcel, doet hieraan geen afbreuk. De omstandigheid dat het begin en einde van het uitgesproken stadionverbod aan deze directie ter kennis wordt gebracht en deze mededeling volgens de strafrechtspleging niet aan de betrokkene wordt gedaan, is het normaal gevolg van het feit dat de bedoelde directie geen partij was in de strafprocedure en de betrokkene wel.

STRAF - Allerlei - Strafwitvoering - Gerechtelijk stadionverbod - Openbaar ministerie - Kennisgeving van begin en einde van het stadionverbod - Toepassing

- Art. 41 en 45 Wet 21 dec. 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

Het gerechtelijk stadionverbod, zoals bedoeld in artikel 41 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, is een straf waarop het Wetboek van Strafvordering van toepassing is. Dit stadionverbod onderscheidt zich dan ook van het administratief stadionverbod, bedoeld in artikel 24 van voormelde wet, zijnde een administratieve sanctie die op grond van een administratieve procedure wordt opgelegd.

STRAF - Andere straffen - Voetbalwet - Gerechtelijk stadionverbod - Administratieve sanctie - Onderscheid

- Art. 41 Wet 21 dec. 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

L'arrêt contradictoire par lequel une cour d'appel prononce une condamnation pénale accompagnée d'une interdiction de stade judiciaire du chef d'une infraction commise dans un stade de football acquiert la force de chose jugée et est exécutoire à l'expiration du délai de quinze jours francs après la prononciation, pour autant qu'aucun recours en cassation n'ait été dirigé contre cet arrêt au cours de ce délai en application de l'article 373 du Code d'instruction criminelle. Le ministère public est tenu de veiller à l'exécution de la décision du juge pénal sur l'action publique dont la décision imposant une interdiction de stade judiciaire relève. La circonstance qu'à cette occasion, conformément à l'article 45 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, le ministère public fait appel aux services de la Direction générale de la politique de sécurité et de prévention - Cellule Football - est sans incidence en l'espèce. La circonstance que la prise de cours et l'expiration de l'interdiction de stade prononcée est notifiée à cette direction alors que la procédure pénale ne prévoit pas de communication à l'égard de l'intéressé est la conséquence logique du fait que l'intéressé a été partie au procès pénal et que la direction ne l'a pas été.

PEINE - Divers - Exécution des peines - Interdiction de stade judiciaire - Ministère public - Notification de la prise de cours et de l'expiration de l'interdiction de stade - Application

- Art. 41 et 45 L. du 21 décembre 1998

L'interdiction de stade judiciaire visée à l'article 41 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football constitue une peine relevant de l'application du Code d'instruction criminelle. En conséquence, cette interdiction de stade est distincte de l'interdiction de stade administrative visée à l'article 24 de la loi, qui est une sanction administrative infligée dans le cadre d'une procédure administrative.

PEINE - Autres peines - Loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football - Interdiction de stade judiciaire - Sanction administrative - Distinction

- Art. 41 L. du 21 décembre 1998

C.09.0621.F

12 april 2010

AC nr. 252

Het overlijden van de eiser in de loop van het cassatiegeding beëindigt zijn vordering tot echtscheiding en maakt zijn cassatieberoep doelloos (1). (1) Cass., 26 jan. 1951, AC, 1951, 921; Cass., 20 dec. 1945, Bull. en Pas., I, 297.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Eisers en

Le décès du demandeur en cours d'instance en cassation éteint son action en divorce et rend son pourvoi sans objet (1). (1) Cass., 26 janvier 1951, Bull. et Pas., 1951, I, 345; Cass., 20 décembre 1945, Bull. et Pas., I, 297.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir -

C.09.0622.F

7 oktober 2010

AC nr. 584

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

ONSPLITSBAARHEID (GESCHIL) - Begrip - Arbeidsongeval - Overheidspersoneel. Bijzondere regels - Schade - Arbeidsongeschiktheid - Blijvende arbeidsongeschiktheid - Betwisting - Intercommunale - Verzekeraar - Getroffene - Medische dienst

Het geschil is enkel onsplitsbaar, in de zin van artikel 1053 van het Gerechtelijk Wetboek, wanneer de gezamenlijke tenuitvoerlegging van de onderscheiden beslissingen waartoe het aanleiding geeft, materieel onmogelijk zou zijn (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

*ONSPLITSBAARHEID (GESCHIL) - Afstamming
- Art. 31 Gerechtelijk Wetboek*

Conclusions de l'avocat général HENKES.

INDIVISIBILITE (LITIGE) - Notion - Accident du travail - Secteur public. Règles particulières - Dommage - Incapacité de travail - Invalidité permanente - Contestation - Intercommunale - Assureur - Victime - Service médical

Le litige n'est indivisible, au sens de l'article 1053 du Code judiciaire, que lorsque l'exécution conjointe des décisions distinctes auxquelles il donnerait lieu serait matériellement impossible (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

*INDIVISIBILITE (LITIGE) - Filiation
- Art. 31 Code judiciaire*

C.09.0630.F

4 november 2010

AC nr. 655

Wanneer de nalatenschap rechten van blote eigendom bevat, ontstaat over die goederen waarop hij betrekking heeft, ten voordele van de langstlevende echtgenoot, binnen de perken van zijn erfrecht, een vruchtgebruik dat bij het overlijden van de huidige vruchtgebruiker uitwerking zal hebben, indien hij hem overleeft; de omstandigheid dat de blote eigendom van die goederen, ten gevolge van het overlijden, verworven wordt door hun huidige vruchtgebruiker, doet helemaal geen afbreuk aan het recht van vruchtgebruik van de langstlevende echtgenoot.

*ERFENISSEN - Massa - Rechten van blote eigendom - Langstlevende echtgenoot - Vruchtgebruik - Omvang
- Artt. 915bis, § 1, 920 en 922 Burgerlijk Wetboek*

Lorsque la succession comprend des droits de nue-propiété, il naît sur les biens qui en font l'objet, au profit du conjoint survivant, dans les limites de ses droits successoraux, un usufruit qui prendra effet, s'il lui survit, au décès de l'usufruitier actuel; la circonstance que la nue-propiété de ces biens soit, à la suite du décès, acquise par leur usufruitier actuel ne porte au droit du conjoint survivant aucun préjudice.

*SUCCESSION - Masse - Droits de nue-propiété - Conjoint survivant - Usufruit - Etendue
- Art. 915bis, § 1er, 920 et 922 Code civil*

C.09.0632.N

4 oktober 2010

AC nr. 573

Waar de interne gevolgen van een contract, dit zijn de rechten en verplichtingen die eruit voortvloeien, alleen gelden tussen de partijen en niet ten aanzien van derden, is het bestaan van een overeenkomst daarentegen wel tegenwerpelijk aan derden, zodat de derden, vanaf het moment dat de uit de overeenkomst voortvloeiende rechtstoestand is tot stand gekomen, de gevolgen moeten ondergaan die deze overeenkomst tussen de partijen heeft, zonder dat zij nochtans zelf kunnen gehouden worden tot deze verplichtingen (1). (1) Zie Cass., 25 april 2003, AR C.01.0607.N, AC, 2003, nr. 265.

Si les effets internes d'une convention, c'est-à-dire les droits et obligations qui en découlent, lient uniquement les parties et non les tiers, la convention même est opposable aux tiers, de sorte que, dès la réalisation de la situation juridique visée par la convention, les tiers sont tenus de supporter les effets de la convention conclue par les parties, sans toutefois être liés par cette convention (1). (1) Voir Cass., 25 avril 2003, RG C.01.0607.N, Pas., 2003, n° 265.

C.09.0634.N

5 november 2010

AC nr. 661

Wanneer een vraag om uitlegging voor het Hof van Cassatie rijst, waarvoor het Benelux-Gerechtshof als enige bevoegd is om ze te beantwoorden, zoals de vraag of het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom voldoet aan de in artikel 2.11.3 B.V.I.E. bepaalde verplichting om "onder opgave van redenen" kennis te geven aan de deposant van zijn voornemen de inschrijving van een merk geheel of gedeeltelijk te weigeren door het louter aanduiden van een of meer van de in artikel 2.11.1 B.V.I.E. vermelde absolute weigeringsgronden, stelt het Hof die vraag aan het Benelux-Gerechtshof (1). (1) Het O.M. was van oordeel dat uit de artikelen 2.11.1 en 2.11.3 B.V.I.E. volgt dat het Bureau, bij de voorlopige beslissing van weigering zich niet er mag toe beperken de gronden van weigering voorzien in artikel 2.11.1 aan te duiden maar ook de feitelijke elementen moet aangeven waarop de toepassing van de weigeringsgronden gesteund zijn. Het sloot hierbij aan bij de opvatting van F. GOTZEN (Handboek Merkenrecht, ed. Bruylant, 2008, p. 129) dat de in artikel 2.11.3 B.V.I.E. genoemde termijn bedoeld is om de deposant toe te laten te antwoorden op de bezwaren en eventueel zijn teken aan te passen. Het concludeerde dat de appelrechters, door in die zin te oordelen, hun beslissing naar recht hadden verantwoord, zodat ook dit derde onderdeel niet kon worden aangenomen.

BENELUX - Prejudiciële geschillen - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Redenen - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Prejudicieel geschil - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

Lorsque devant la Cour de cassation se pose une question préjudicielle pour laquelle la Cour de justice Benelux est seule compétente pour y répondre, telle que la question de savoir si l'Office Benelux de la propriété intellectuelle satisfait à l'obligation déterminée à l'article 2.11.3 de la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle de "lui indiquer les motifs du refus" au moment d'informer le déposant de son intention de refuser l'enregistrement en tout ou en partie par la simple indication d'un ou plusieurs motifs de refus absolus mentionnés à l'article 2.11.1 de cette Convention, la Cour pose cette question à la Cour de justice Benelux (1). (1) Le M.P. considérait qu'il suit des articles 2.11.1 et 2.11.3 de la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle que lors de la décision provisoire de refus, l'Office ne peut se limiter à indiquer les motifs de refus prévus à l'article 2.11.1, mais doit aussi indiquer les éléments de fait fondant l'application des motifs de refus. Il partageait, ainsi, l'opinion de F. GOTZEN (Handboek Merkenrecht, éd. Bruylant, 2008, p. 129) selon lequel le délai mentionné à l'article 2.11.3 de ladite convention vise à permettre au déposant de répondre aux objections et d'éventuellement adapter son signe. Le M.P. concluait qu'en décidant en ce sens, les juges d'appel avaient légalement justifié leur décision, de sorte que cette troisième branche du moyen ne pouvait pas davantage être accueillie.

BENELUX - Questions préjudicielles - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Motifs - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Question préjudicielle - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

PREJUDICIEEL GESCHIL - Benelux - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Redenen - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

Wanneer vragen om uitlegging voor het Hof van Cassatie rijzen, waarvoor het Benelux-Gerechtshof als enige bevoegd is om ze te beantwoorden, zoals de vraag of de deposant het recht verbeurt om hoger beroep in te stellen tegen de beslissing van weigering, doordat hij geen bezwaren formuleerde tegen het voornemen van het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom de inschrijving van een merk geheel of gedeeltelijk te weigeren en, bij een positief antwoord op deze vraag, de vraag of de deposant dit recht ook verbeurt wanneer de kennisgeving van dat voornemen zonder opgave van redenen is gebeurd, stelt het Hof die vragen aan het Benelux-Gerechtshof.

BENELUX - Prejudiciële geschillen - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Kennisgeving - Geen opgave van redenen - Geen bezwaren van de deposant - Hoger beroep - Mogelijkheid - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

MERKEN - Benelux-merk - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Geen bezwaren van de deposant - Kennisgeving - Geen opgave van redenen - Hoger beroep - Mogelijkheid - Prejudicieel geschil - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

PREJUDICIEEL GESCHIL - Benelux - Benelux-Verdrag intellectuele eigendom - Merk - Depot - Benelux-Bureau voor de intellectuele eigendom - Voornemen tot weigering - Geen bezwaren van de deposant - Kennisgeving - Geen opgave van redenen - Hoger beroep - Mogelijkheid - Vraag om uitlegging - Benelux-Gerechtshof - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 6 Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-gerechtshof

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Benelux - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Motifs - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

Lorsque devant la Cour de cassation se posent des questions préjudicielles pour lesquelles la Cour de justice Benelux est seule compétente pour y répondre, telle que la question de savoir si le déposant est déchu du droit d'interjeter appel contre la décision de refus dès lors qu'il a omis de formuler des objections contre l'intention de l'Office Benelux de la propriété intellectuelle de refuser en tout ou en partie l'enregistrement d'une marque et, en cas de réponse positive à cette question, la question de savoir si le déposant est aussi déchu de ce droit lorsque la notification de cette intention a eu lieu sans indication des motifs, la Cour pose ces questions à la Cour de justice Benelux.

BENELUX - Questions préjudicielles - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Notification - Pas d'indication des motifs - Pas d'objections de la part du déposant - Appel - Possibilité - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

MARQUES - Marque Benelux - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Pas d'objections de la part du déposant - Notification - Pas d'indication des motifs - Appel - Possibilité - Question préjudicielle - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Benelux - Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle - Marque - Dépôt - Office Benelux de la propriété intellectuelle - Intention de refuser - Pas d'objections de la part du déposant - Notification - Pas d'indication des motifs - Appel - Possibilité - Demande d'interprétation - Cour de justice Benelux - Cour de cassation - Obligation

- Art. 6 Traité du 31 mars 1965 relatif à l'institution et au statut d'une Cour de Justice Benelux

- Artt. 2.11.1 en 2.11.3 Wet 22 maart 2006 houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen), gedaan te Den Haag op 25 feb. 2005

- Art. 2.11.1 et 2.11.3 L. du 22 mars 2006 portant assentiment à la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles), faite à La Haye le 25 février 2005

C.09.0636.F

8 januari 2010

AC nr. 15

Geen enkele wetsbepaling biedt de mogelijkheid om de procedure tot verwijzing wegens gewettigde verdenking toe te passen op het Hof van Cassatie of op het bij dat Hof opgerichte bureau voor rechtsbijstand (1). (1) Zie Cass., 23 maart 1988, AR 6617, AC, 1987-88, nr. 464.

RECHTSBIJSTAND - Verwijzing van een rechtbank naar een andere - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Hof van Cassatie - Bureau voor rechtsbijstand - Toepasselijkheid

- Artt. 648, 2° en 670, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Hof van Cassatie - Bureau voor rechtsbijstand - Toepasselijkheid

- Artt. 648, 2° en 670, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

Aangezien geen cassatiegeding hangende is, kan de verzoeker het advies van de advocaat bij het Hof van Cassatie op grond waarvan het bureau voor rechtsbijstand geoordeeld heeft dat zijn aanspraak om zich in cassatie te voorzien niet rechtmatig leek, niet van valsheid betichten.

BETICHTING VAN VALSHEID - Bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie - Aanvraag van rechtsbijstand - Afwijzing - Van valsheid beticht advies van de advocaat bij het Hof van Cassatie - Cassatieberoep

- Artt. 667, 670, tweede lid, en 907 *Gerechtelijk Wetboek*

RECHTSBIJSTAND - Betichting van valsheid - Bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie - Aanvraag van rechtsbijstand - Afwijzing - Van valsheid beticht advies van de advocaat bij het Hof van Cassatie - Cassatieberoep

- Artt. 667, 670, tweede lid, en 907 *Gerechtelijk Wetboek*

De wet voorziet in geen enkel rechtsmiddel tegen de beslissing waarbij het bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie een aanvraag van rechtsbijstand voor het instellen van cassatieberoep afwijst.

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Algemeen - Beslissing van het bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie - Afwijzing

- Art. 670, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

HOGER BEROEP - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Algemeen - Beslissing van het bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie - Afwijzing

- Art. 670, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

RECHTSBIJSTAND - Hoger beroep - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Algemeen - Beslissing van het bureau voor rechtsbijstand van het Hof van Cassatie - Afwijzing

- Art. 670, tweede lid *Gerechtelijk Wetboek*

Aucune disposition légale ne permet d'appliquer à la Cour de cassation ou au bureau d'assistance judiciaire institué en son sein la procédure de renvoi pour cause de suspicion légitime (1). (1) Voir Cass., 23 mars 1988, RG 6617, Pas., 1988, n° 464.

ASSISTANCE JUDICIAIRE - Renvoi d'un tribunal à un autre - Matière civile - Suspicion légitime - Cour de cassation - Bureau d'assistance judiciaire - Applicabilité

- Art. 648, 2° et 670, al. 2 *Code judiciaire*

RENOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Suspicion légitime - Cour de cassation - Bureau d'assistance judiciaire - Applicabilité

- Art. 648, 2° et 670, al. 2 *Code judiciaire*

Dès lors qu'aucune instance en cassation n'est pendante, le requérant ne saurait arguer de faux l'avis de l'avocat à la Cour de cassation sur la base duquel le bureau d'assistance judiciaire a jugé que sa prétention de se pourvoir en cassation ne paraissait pas juste.

INSCRIPTION DE FAUX - Bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation - Demande d'assistance judiciaire - Rejet - Avis de l'avocat à la Cour de cassation argué de faux - Pourvoi

- Art. 667, 670, al. 2, et 907 *Code judiciaire*

ASSISTANCE JUDICIAIRE - Inscription de faux - Bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation - Demande d'assistance judiciaire - Rejet - Avis de l'avocat à la Cour de cassation argué de faux - Pourvoi

- Art. 667, 670, al. 2, et 907 *Code judiciaire*

La loi ne prévoit aucun recours contre la décision de rejet par le bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation d'une demande tendant au bénéfice de l'assistance judiciaire en vue d'introduire un pourvoi en cassation.

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Généralités - Décision du bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation - Rejet

- Art. 670, al. 2 *Code judiciaire*

APPEL - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Généralités - Décision du bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation - Rejet

- Art. 670, al. 2 *Code judiciaire*

ASSISTANCE JUDICIAIRE - Appel - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Généralités - Décision du bureau d'assistance judiciaire de la Cour de cassation - Rejet

- Art. 670, al. 2 *Code judiciaire*

De omstandigheid dat een aantal advocaten, die deel uitmaken van de raad van de Orde van advocaten in het kader van een procedure tot schrapping van een advocaat van de lijsten voor rechtsbijstand, zelf ook op die lijsten staan, is niet van aard te doen twijfelen aan de onpartijdigheid van de raad om over de zaak uitspraak te doen nu concurrentiële verhoudingen in verband met de rechtsbijstand in beginsel uitgesloten zijn gelet in het bijzonder op de aard zelf van de rechtsbijstand en op de plichten die in dit verband wegen op de advocaten (1). (1) Bij vergissing wordt in het arrest vermeld dat "advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft geconcludeerd", terwijl het advocaat-generaal Dirk Thijs was die de conclusie nam.

ADVOCaat - Orde van Advocaten - Lijsten voor rechtsbijstand - Procedure tot schrapping van een advocaat - Raad van de Orde - Samenstelling - Leden-advocaten - Concurrentie
- Art. 648, 2° Gerechtelijk Wetboek

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Verzoek tot onttrekking - Advocaat - Orde van advocaten - Lijsten voor rechtsbijstand - Procedure tot schrapping van een advocaat - Raad van de Orde - Samenstelling - Leden-advocaten - Concurrentie

- Art. 648, 2° Gerechtelijk Wetboek

De procedure van onttrekking van de zaak aan de rechter zoals bepaald in de artikelen 648 tot 659 van het Gerechtelijk Wetboek laat niet toe dat een verzoeker naast zijn verzoekschrift, dat al zijn grieven moet inhouden, een conclusie neerlegt, zodat het Hof geen acht kan slaan op die conclusie; enkel de niet-verzoekende partijen en eventueel het openbaar ministerie kunnen een conclusie respectievelijk een advies neerleggen (1). (1) Bij vergissing wordt in het arrest vermeld dat "advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft geconcludeerd", terwijl het advocaat-generaal Dirk Thijs was die de conclusie nam.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Verzoek tot onttrekking - Procedure - Mogelijkheid tot het neerleggen van een conclusie

- Artt. 648 tot 659 Gerechtelijk Wetboek

La circonstance que, dans le cadre d'une procédure de radiation d'un avocat des listes de l'assistance judiciaire, un certain nombre d'avocats, qui font partie du conseil de l'Ordre des avocats, figurent aussi sur ces listes, n'est pas de nature à mettre en doute l'impartialité du conseil pour statuer sur la cause dès lors que les rapports de concurrence sont en principe exclus en ce qui concerne l'assistance judiciaire, eu égard spécialement à la nature même de l'assistance judiciaire et aux devoirs qui incombent aux avocats à cet égard (1). (1) L'arrêt mentionne par erreur que "l'avocat général Guy Dubrulle a conclu" alors qu'il s'agissait de l'avocat général Dirk Thijs.

AVOCAT - Ordre des avocats - Listes pour l'assistance judiciaire - Procédure de radiation d'un avocat - Conseil de l'Ordre - Composition - Membres-avocats - Concurrence
- Art. 648, 2° Code judiciaire

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Suspicion légitime - Demande de dessaisissement - Avocat - Ordre des avocats - Listes pour l'assistance judiciaire - Procédure de radiation d'un avocat - Conseil de l'Ordre - Composition - Membres-avocats - Concurrence

- Art. 648, 2° Code judiciaire

La procédure de dessaisissement prévue par les articles 648 à 659 du Code judiciaire ne permet pas que le requérant dépose des conclusions en plus de sa requête qui énonce l'ensemble de ses griefs, de sorte que la Cour ne peut avoir égard à ces conclusions; seules les parties non-requérantes et éventuellement le ministère public peuvent déposer des conclusions, respectivement un avis (1). (1) L'arrêt mentionne par erreur que "l'avocat général Guy Dubrulle a conclu" alors qu'il s'agissait de l'avocat général Dirk Thijs.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Suspicion légitime - Demande de dessaisissement - Procédure - Possibilité de déposer des conclusions

- Art. 648 à 659 Code judiciaire

De vraag of een motorrijtuig enige rol heeft gespeeld in een verkeersongeval wordt door de rechter onaantastbaar in feite beoordeeld, zonder evenwel dat deze aan de door hem vastgestelde feiten gevolgen mag verbinden die daarmee in geen enkel verband staan of die, op grond van die feiten, onmogelijk kunnen worden verantwoord.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Verzekering - W.A.M.-verzekering - Artikel 29bis W.A.M.-wet - Zwakke weggebruiker - Betrokken voertuig - Bepaling - Taak van de rechter

- Art. 29bis, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- zoals van kracht vóór de wijziging bij Wet 19 jan. 2001

De vraag of een motorrijtuig enige rol heeft gespeeld in een verkeersongeval wordt door de rechter onaantastbaar in feite beoordeeld, zonder evenwel dat deze aan de door hem vastgestelde feiten gevolgen mag verbinden die daarmee in geen enkel verband staan of die, op grond van die feiten, onmogelijk kunnen worden verantwoord.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis W.A.M.-wet - Zwakke weggebruiker - Betrokken voertuig - Bepaling - Taak van de rechter

- Art. 29bis, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- zoals van kracht vóór de wijziging bij Wet 19 jan. 2001

Waar de loutere aanwezigheid van een motorrijtuig op het ogenblik van een verkeersongeval niet volstaat om te besluiten dat dit motorrijtuig bij het ongeval betrokken is in de zin van artikel 29bis, §1 van de W.A.M.-wet, is een motorrijtuig wel betrokken in de zin van die wetsbepaling wanneer het enige rol heeft gespeeld in het verkeersongeval, dit is wanneer het zonder hiervoor een noodzakelijk element te zijn geweest, een invloed heeft gehad op het ongeval. Hiervoor is niet vereist dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de aanwezigheid van het motorrijtuig en het ontstaan van het verkeersongeval (1). (1) Zie Cass., 3 okt. 2008, AR C.07.0130.N; AC, 2008, nr. 524; Cass., 22 okt. 2009, AR C.08.0420.N, AC, 2009, nr. 604; Cass., 15 maart 2010, AR C.09.0472.N, AC, 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Artikel 29bis W.A.M.-wet - Zwakke weggebruiker - Betrokken voertuig

- Art. 29bis, § 1 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

- zoals van kracht vóór de wijziging bij Wet 19 jan. 2001

La question de savoir si un véhicule automoteur a joué un rôle quelconque dans un accident de la circulation est appréciée souverainement en fait par le juge, sans qu'il puisse toutefois déduire des faits déclarés établis des conséquences étrangères à ces faits ou qui, sur leur fondement, ne seraient susceptibles d'aucune justification.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Assurances - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis de la loi sur l'assurance automobile obligatoire - Usager de la route dit faible - Véhicule impliqué - Définition - Mission du juge

- Art. 29bis, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- dans la version applicable avant sa modification par la L. du 19 janvier 2001

La question de savoir si un véhicule automoteur a joué un rôle quelconque dans un accident de la circulation est appréciée souverainement en fait par le juge, sans qu'il puisse toutefois déduire des faits déclarés établis des conséquences étrangères à ces faits ou qui, sur leur fondement, ne seraient susceptibles d'aucune justification.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis de la loi sur l'assurance automobile obligatoire - Usager de la route dit faible - Véhicule impliqué - Définition - Mission du juge

- Art. 29bis, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- dans la version applicable avant sa modification par la L. du 19 janvier 2001

Si la simple présence d'un véhicule automoteur au moment d'un accident de la circulation ne suffit pas pour conclure que ce véhicule est impliqué dans l'accident au sens de l'article 29bis, §1er, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, ce véhicule est impliqué au sens de la disposition légale précitée lorsqu'il a joué un rôle quelconque dans l'accident, c'est-à-dire lorsque, sans constituer un élément nécessaire à l'accident, il a influé sur cet accident. À cet égard, il n'est pas requis qu'un lien de causalité existe entre la présence du véhicule automoteur et la survenance de l'accident (1). (1) Voir Cass, 3 octobre 2008, RG C.07.0130.N, Pas., 2008, n° 524; Cass., 1er octobre 2009, RG C.08.0420.N, Pas., 2009, n° 604; Cass., 15 mars 2010, RG C.09.0472.N, Pas., 2010, n° ...

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Article 29bis de la loi sur l'assurance automobile obligatoire - Usager de la route dit faible - Véhicule impliqué

- Art. 29bis, § 1er L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

- dans la version applicable avant sa modification par la L. du 19 janvier 2001

De pandhouder wordt krachtens artikel 2279, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek beschermd wanneer hij erop mocht vertrouwen dat de verpande goederen werden verschafte door de eigenaar of door iemand die bevoegd was om de goederen te verpanden(1); de regel is ook van toepassing op de uitgever van de warrant (2) en op de warranhouder; de pandhouder is niet te goeder trouw wanneer hij wist of behoorde te weten dat de pandgever niet tot verpanden bevoegd was; behoudens bijzondere omstandigheden rust op de pandhouder ter zake geen onderzoeksplicht. (1) Zie Cass., 21 maart 2003, AR C.01.0134.N, AC, 2003, nr. 190. (2) Cass., 12 feb. 2004, AR C.01.0121.N, AC, 2004, nr. 76.

BEZIT - Pandhouder - Bezit - Bescherming - Voorwaarden - Warrant - Uitgever - Warranhouder - Toepasselijkheid - Bezit te goeder trouw - Voorwaarden - Verplichting

- Art. 2279, eerste lid Burgerlijk Wetboek

PAND - Pandhouder - Bezit - Bescherming - Voorwaarden - Warrant - Uitgever - Warranhouder - Toepasselijkheid - Bezit te goeder trouw - Voorwaarden - Verplichting

- Art. 2279, eerste lid Burgerlijk Wetboek

En vertu de l'article 2279, alinéa 1er, du Code civil, le détenteur du gage est protégé lorsqu'il peut croire que les biens donnés en gage ont été remis par le propriétaire ou par une personne pouvant disposer des biens dans le cadre d'un gage (1); la règle s'applique aussi à l'émetteur du warrant (2) et au détenteur du warrant; le détenteur du gage n'est pas de bonne foi lorsqu'il savait ou devait savoir que le bailleur de gage n'avait pas le pouvoir de donner en gage; excepté circonstances particulières, aucune obligation d'examen n'incombe au détenteur du gage. (1) (2) Voir Cass., 21 mars 2003, RG C.01.0134.N, Pas., 2003, n° 190. (2) Cass., 12 février 2004, RG C.01.0121.N, Pas., 2004, n° 76.

POSSESSION - Détenteur du gage - Possession - Protection - Conditions - Warrant - Emetteur - Détenteur du warrant - Applicabilité - Possession de bonne foi - Conditions - Obligation

- Art. 2279, al. 1er Code civil

GAGE - Détenteur du gage - Possession - Protection - Conditions - Warrant - Emetteur - Détenteur du warrant - Applicabilité - Possession de bonne foi - Conditions - Obligation

- Art. 2279, al. 1er Code civil

Een persoon kan op grond van een schijnmandaat gebonden zijn, indien de schijn hem kan worden toegerekend, d.w.z. als hij uit vrije wil, door zijn gedrag, dat zelfs niet onrechtmatig hoeft te zijn, ertoe heeft bijgedragen die schijn te wekken of te laten voortbestaan (1). (1) Cass., 25 juni 2004, AR C.02.0122.F, A.C., 2004, nr. 357.

LASTGEVING - Schijnmandaat - Gevolg

Une personne peut être engagée sur le fondement d'un mandat apparent si l'apparence lui est imputable, c'est-à-dire si elle a librement par son comportement, même non fautif, contribué à créer ou à laisser subsister cette apparence (1). (1) Cass., 25 juin 2004, RG C.02.0122.F, Pas., 2004, n° 357.

MANDAT - Mandat apparent - Conséquence

De gemeenten kunnen geen parkeerplaatsen ter beschikking stellen waar het op grond van de wetgeving en de reglementen op de politie van het wegverkeer verboden is te parkeren; zij kunnen dan ook geen aanspraak maken op een parkeerretroductie voor voertuigen die op die plaatsen geparkeerd staan (1). (1) Art. 1 W. 22 feb. 1965 zoals gewijzigd bij artikel 37 W. 7 feb. 2003.

GEMEENTE - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Parkeerverbod

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Algemeen - Gemeente - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Parkeerverbod

Les communes ne peuvent mettre à disposition des places de stationnement à des endroits où la législation et les règlements sur la police du roulage interdisent le stationnement; les communes ne peuvent donc pas prétendre à une redevance de stationnement pour les véhicules qui se trouvent stationnés à ces endroits (1). (1) Art. 1er de la loi du 22 février 1965 tel qu'il a été modifié par l'article 37 de la loi du 7 février 2003.

COMMUNE - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Interdiction de stationnement

- Art. unique L. du 22 février 1965

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Généralités - Commune - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Interdiction de stationnement

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

WEGVERKEER - Allerlei - Gemeente - Parkeerheffingen op motorvoertuigen - Uitvoering - Parkeerverbod

- Enig art. Wet 22 feb. 1965

- Art. unique L. du 22 février 1965

ROULAGE - Divers - Commune - Redevances de stationnement applicables aux véhicules à moteur - Exécution - Interdiction de stationnement

- Art. unique L. du 22 février 1965

C.10.0050.N

24 september 2010

AC nr. 547

De tegenwerpelijheid aan de beslagleggende schuldeisers van door de beslagene gesloten huurovereenkomsten wordt bepaald door artikel 1575 van het Gerechtelijk Wetboek, ook al vindt de verkoop plaats overeenkomstig de artikelen 1580bis en 1580ter van het Gerechtelijk Wetboek.

BESLAG - Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslag op onroerend goed - Verkoop - Door de beslagene gesloten huurovereenkomsten - Tegenwerpelijheid aan de beslagleggende schuldeisers - Toepasselijke wetsbepalingen

- Artt. 1575, 1580bis en 1580ter Gerechtelijk Wetboek

HUUR VAN GOEDEREN - Allerlei - Beslag - Gedwongen tenuitvoerlegging - Beslag op onroerend goed - Verkoop - Door de beslagene gesloten huurovereenkomsten - Tegenwerpelijheid aan de beslagleggende schuldeisers - Toepasselijke wetsbepalingen

- Artt. 1575, 1580bis en 1580ter Gerechtelijk Wetboek

L'opposabilité aux créanciers saisissants des contrats de bail conclus par le saisi est déterminée par l'article 1575 du Code judiciaire même si la vente a lieu conformément aux articles 1580bis et 1580ter du Code judiciaire.

SAISIE - Saisie exécution - Saisie immobilière - Vente - Contrats de bail conclus par le saisi - Opposabilité aux créanciers saisissants - Dispositions légales applicables

- Art. 1575, 1580bis et 1580ter Code judiciaire

LOUAGE DE CHOSES - Divers - Saisie - Saisie-exécution - Saisie immobilière - Vente - Contrats de bail conclus par le saisi - Opposabilité aux créanciers saisissants - Dispositions légales applicables

- Art. 1575, 1580bis et 1580ter Code judiciaire

C.10.0071.F

5 maart 2010

AC nr. 156

De onttrekking van de zaak aan de rechter kan op een van de in artikel 648 Ger. W. voorgeschreven gronden slechts door een partij of, in de bij wet bepaalde gevallen, door het O.M. worden gevorderd (1); de klager beschikt niet over de vereiste hoedanigheid om, op een van die gronden, een vordering tot onttrekking van de zaak aan de Raad van de Orde van geneesheren in te dienen. (1) Cass., 8 juli 2008, AR C.08.0280.F, A.C., 2008, nr. 421.

GENEESKUNDE - Beroepsorden - Raad van de Orde van geneesheren - Vordering tot onttrekking - Klager - Hoedanigheid om in rechte op te treden

- Art. 650 Gerechtelijk Wetboek

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Tuchtzaken - Raad van de Orde van geneesheren - Vordering tot onttrekking - Klager - Hoedanigheid om in rechte op te treden

- Art. 650 Gerechtelijk Wetboek

Le dessaisissement du juge ne peut être demandé, pour une des causes prévues à l'article 648 du Code judiciaire, que par une partie ou, dans les cas prévus par la loi, par le ministère public (1); le plaignant n'a pas la qualité requise pour introduire une demande de dessaisissement du Conseil de l'Ordre des médecins pour une de ces causes (1). (1) Cass., 8 juillet 2008, RG C.08.0280.F, Pas., 2008, n° 421.

ART DE GUERIR - Ordres professionnels; voir aussi: 723 medecin - Conseil de l'Ordre des médecins - Demande en dessaisissement - Plaignant - Qualité pour agir

- Art. 650 Code judiciaire

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière disciplinaire - Conseil de l'Ordre des médecins - Demande en dessaisissement - Plaignant - Qualité pour agir

- Art. 650 Code judiciaire

C.10.0074.N

17 december 2010

AC nr. 750

De rechter die vaststelt dat een vordering tot schadevergoeding tegen de Belgische Staat op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid werd ingesteld bij dagvaarding meer dan vijf jaar na de eerste januari van het begrotingsjaar in de loop waarvan de schade is ontstaan, dat de eiser voor het verstrijken van die termijn kennis had van de identiteit van de aansprakelijke, en, op grond van deze vaststellingen en redenen oordeelt dat de vordering verjaard is, verantwoordt zijn beslissing naar recht (1). (1) Zie GwH 14 feb. 2008, nr. 17/2008, AGwH 2008, p. 241.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Allerlei - Staat - Vordering tot schadevergoeding - Verjaring - Termijnen - Vijfjarige termijn - Aanvang

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Staat - Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Vordering tot schadevergoeding - Vijfjarige termijn - Aanvang

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

Wanneer de Staat in de persoon van verschillende ministeriële departementen wordt gedagvaard om reden dat de eiser van oordeel is dat het geschil tot de bevoegdheid van die verschillende departementen behoort, dienen deze departementen, niettegenstaande de eenheid en ondeelbaarheid van de Staat, als te onderscheiden partijen te worden beschouwd in de zin van artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Procedure voor de feitenrechter - Dagvaarding - Staat - Verschillende ministeriële departementen - Onderscheiden partijen

- Art. 1017 Gerechtelijk Wetboek

Le juge qui constate qu'une demande de dommages-intérêts contre l'État belge fondée sur la responsabilité extra-contractuelle a été introduite par citation plus de cinq ans après le 1er janvier de l'année budgétaire au cours de laquelle le dommage est né et que le demandeur avait connaissance de l'identité de la personne responsable avant l'expiration de ce délai et qui considère, sur la base de ces constatations et motifs, que la demande est prescrite, justifie légalement sa décision (1). (1) Voir C. Const. 14 février 2008, n° 17/2008, ACC. 2008, p. 241.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Divers - Etat - Demande de dommages-intérêts - Prescription - Délais - Délai quinquennal - Point de départ

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ) - Etat - Responsabilité extra-contractuelle - Demande de dommages-intérêts - Délai quinquennal - Point de départ

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

Lorsque l'État est cité en la personne de différents départements ministériels au motif que le demandeur estime que le litige relève de la compétence de ces différents départements, il y a lieu de considérer ces départements, nonobstant l'unité et l'indivisibilité de l'État, comme des parties distinctes au sens de l'article 1017 du Code judiciaire.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure devant le juge du fond - Citation - Etat - Différents départements ministériels - Parties distinctes

- Art. 1017 Code judiciaire

C.10.0078.F

4 november 2010

AC nr. 656

Aangezien de wet betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden met betrekking tot de feiten waarvoor een administratieve sanctie opgelegd kan worden, geen enkel bijzonder bewijsmiddel oplegt, kan het bewijs van die feiten geleverd worden door alle bewijsmiddelen waarover een tegensprekelijk debat is gevoerd en waarvan de rechter op onaantastbare wijze de bewijswaarde beoordeelt; uit de omstandigheid dat de beelden van een video, die het bewijs kunnen opleveren van de gestrafte feiten, op een internetsite werden ontdekt, kan niet worden afgeleid dat het om een ongeoorloofd bewijsmiddel gaat, dat eerbied voor het privéleven of het recht van verdediging van de betrokken personen miskent.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Voetbalwedstrijd - Veiligheid - Feiten - Administratieve sanctie -

La loi relative à la sécurité lors des matches de football ne prévoyant aucun mode particulier de preuve concernant les faits pouvant faire l'objet d'une sanction administrative, la preuve de ces faits peut être rapportée par tous moyens de preuve soumis à un débat contradictoire, dont le juge apprécie souverainement la valeur probante; de la circonstance que des images d'un film vidéo pouvant faire la preuve de faits sanctionnés, ont été découvertes sur un site internet, il ne peut se déduire qu'il s'agit d'un moyen de preuve illicite portant atteinte au respect de la vie privée ou au droit de défense des personnes concernées.

PREUVE - Matière civile - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Match de football - Sécurité - Faits - Sanction

- Art. 25 Wet 21 dec. 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

SPORT - Voetbalwedstrijd - Veiligheid - Feiten - Administratieve sanctie - Wijze - Beoordeling door de rechter - Video op internet - Wettigheid

- Art. 25 Wet 21 dec. 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

- Art. 25 L. du 21 décembre 1998

SPORT - Match de football - Sécurité - Faits - Sanction administrative - Mode - Appréciation par le juge - Film vidéo découvert sur internet - Légalité

- Art. 25 L. du 21 décembre 1998

C.10.0085.F

23 december 2010

AC nr. 769

De uitkering na echtscheiding begint pas te lopen nadat het echtscheidingsvonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Uitkering na echtscheiding - Aanvang

- Art. 301 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1276 Gerechtelijk Wetboek

La pension après divorce prend cours au plus tôt lorsque le jugement de divorce est passé en force de chose jugée.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Pension après divorce - Prise de cours

- Art. 301 Code civil

- Art. 1276 Code judiciaire

Bij het vaststellen van de inkomsten en mogelijkheden van de echtgenoten en de aanzienlijke terugval van de economische situatie van de uitkeringsgerechtigde, kan de rechter die uitspraak moet doen over het verzoek tot uitkering na echtscheiding geen rekening houden met de maatregelen betreffende de goederen van de partijen, die genomen zijn door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in het kader van artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Gevolgen t.a.v. de personen - Echtgenoten - Uitkering na echtscheiding - Wijze van vaststelling

- Art. 301, § 3 Burgerlijk Wetboek

- Art. 1276 Gerechtelijk Wetboek

Le juge appelé à statuer sur la demande de pension après divorce ne peut, pour déterminer les revenus et possibilités des conjoints et la dégradation significative de la situation économique du bénéficiaire, prendre en considération les mesures relatives aux biens des parties prononcées par le président du tribunal de première instance dans le cadre de l'article 1280 du Code judiciaire.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Effets du divorce quant aux personnes - Epoux - Pension après divorce - Mode de fixation

- Art. 301, § 3 Code civil

- Art. 1276 Code judiciaire

De maatregelen die de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg genomen heeft overeenkomstig artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek, met uitzondering van de maatregelen die betrekking hebben op de persoon van de minderjarige kinderen en hun goederen, houden op uitwerking te hebben na de ontbinding van het huwelijk (1). (1) Zie Cass., 28 sept. 2000, AR C.99.0172.F, nr. 501.

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED - Echtscheidingsprocedure - Voorlopige maatregelen - Einde

- Artt. 1276 en 1280 Gerechtelijk Wetboek

Les mesures prises par le président du tribunal de première instance en application de l'article 1280 du Code judiciaire, à l'exception des mesures relatives à l'autorité sur la personne des enfants mineurs et à l'administration de leurs biens, cessent de produire leurs effets à la dissolution du mariage (1). (1) Voir Cass., 28 septembre 2000, RG C.99.0172.F, n° 501.

DIVORCE ET SEPARATION DE CORPS - Procédure en divorce - Mesures provisoires - Expiration

- Art. 1276 et 1280 Code judiciaire

C.10.0102.F

12 maart 2010

AC nr. 177

De wraking op grond van artikel 833 van het Gerechtelijk Wetboek moet worden voorgedragen zodra de partij die zich erop beroept ervan op de hoogte is en, in elk geval, voor de sluiting der debatten (1) (2). (1) De door het Hof vermelde regel sluit niet uit dat een wraking wordt voorgedragen na de sluiting der debatten als de partij pas na die sluiting van de wrakingsgrond kennis gekregen heeft. (2) Zie Cass., 18 nov. 1997, AR P.96.1364.N, AC, 1997, nr 485 met de conclusie van advocaat-generaal G. BRESSELEERS; zie ook noot (1), Cass., 9 feb. 1984, AR 7001, AC, nr 1983-84, nr 318.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Wrakingsgronden - Ontstaan na aanvang der pleidooien - Voordragen van de wraking - Tijdstip

- Art. 833 Gerechtelijk Wetboek

La récusation sur la base de l'article 833 du Code judiciaire doit être proposée aussitôt que la cause qui la fonde est connue de la partie qui s'en prévaut et, en tout cas, avant la clôture des débats (1) (2). (1) La règle énoncée par la Cour n'exclut pas une récusation postérieure à la clôture des débats pour une cause de récusation dont la partie n'acquerrait la connaissance qu'après cette clôture. (2) Voir Cass., 18 novembre 1997, RG.P.96.1364.N, Bull. et Pas., 1997, I, n° 485, et les conclusions de monsieur l'avocat général G. BRESSELEERS publiées sous le même numéro aux Arresten; voy. aussi la note (1) sous Cass., 9 février 1984, RG 7001, Bull. et Pas., I, n° 318.

RECUSATION - Matière civile - Causes de récusation - Survenues après le commencement de la plaidoirie - Proposition de la récusation - Moment

- Art. 833 Code judiciaire

C.10.0146.N

17 december 2010

AC nr. 751

Schuldvergelijking kan enkel plaatsvinden indien dezelfde partijen zowel elkaars schuldeiser als elkaars schuldenaar zijn; een schuldeiser kan bijgevolg zijn schuldvordering op zijn schuldenaar niet compenseren met een schuldvordering die deze laatste op een derde heeft (1). (1) Het O.M. concludeerde tot ruimere cassatie gezien het van oordeel was dat ook het eerste middel gegrond was.

SCHULDVERGELIJKING - Wederkerige schulden - Faillissement van de schuldenaar - Schuldvergelijking - Voorwaarden - Samenhang - Begrip - Feitelijke beoordeling

- Art. 1289 Burgerlijk Wetboek

VERBINTENIS - Tenietgaan - Schuldvergelijking

- Art. 1298 Burgerlijk Wetboek

Il ne s'opère une compensation entre les parties que lorsqu'elles se trouvent tant créancières que débitrices l'une de l'autre; un créancier ne peut, dès lors, pas compenser sa créance sur son débiteur avec une créance que ce dernier aurait sur un tiers (1). (1) Le M.P. avait conclu à une cassation plus étendue, estimant que le premier moyen était également fondé.

COMPENSATION - Dettes réciproques - Faillite du débiteur - Compensation des dettes - Conditions - Connexité - Notion - Appréciation en fait

- Art. 1289 Code civil

OBLIGATION - Extinction - Compensation

- Art. 1298 Code civil

C.10.0148.N

17 december 2010

AC nr. 752

Uit de wettelijke bepalingen ter zake volgt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het inzamelen en het ophalen van huishoudelijke afvalstoffen en dat zij deze ophaling kan reguleren; deze bepalingen sluiten echter niet uit dat, in zoverre de gemeente het ophalen van huishoudelijke afvalstoffen niet heeft gereguleerd, andere personen huishoudelijke afvalstoffen mogen ophalen met inachtneming van de bepalingen van het Afvalstoffendecreet.

ECONOMIE - Vrijheid van koophandel en nijverheid - Afvalstoffen - Huishoudelijke afvalstoffen - Inzameling en ophaling - Gemeente - Opdracht - Afwezigheid van reglementering - Gevolg - Ophaling door andere personen

- Art. 135, § 2 Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

- Art. 7 Decr. 2-17 maart 1791

- Artt. 14, § 2, en 15, § 1 Decr. VI. R. 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen

Il suit des dispositions légales en la matière que la commune est responsable pour la collecte et le ramassage des ordures ménagères et qu'elle peut réguler cette collecte; ces dispositions n'excluent, toutefois, pas que dans la mesure où la commune n'a pas réglementé la collecte des ordures ménagères, d'autres personnes puissent collecter les ordures ménagères en observant les dispositions du décret du 2 juillet 1981.

ECONOMIE - Liberté de commerce et d'industrie - Déchets - Ordures ménagères - Collecte et ramassage - Commune - Mission - Absence de réglementation - Effet - Collecte par d'autres personnes

- Art. 135, § 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

- Art. 7 Décret des 2-17 mars 1791

- Art. 14, § 2, et 15, § 1er Décr. C. fl. du 2 juillet 1981

GEMEENTE - Opdracht - Afvalstoffen - Huishoudelijke afvalstoffen - Inzameling en ophaling - Afwezigheid van reglementering - Gevolg - Ophaling door andere personen

- Art. 135, § 2 Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

- Art. 7 Decr. 2-17 maart 1791

- Artt. 14, § 2, en 15, § 1 Decr. VI. R. 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen

MILIEURECHT - Afvalstoffen - Huishoudelijke afvalstoffen - Inzameling en ophaling - Gemeente - Opdracht - Afwezigheid van reglementering - Gevolg - Ophaling door andere personen

- Art. 135, § 2 Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988

- Art. 7 Decr. 2-17 maart 1791

- Artt. 14, § 2, en 15, § 1 Decr. VI. R. 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen

COMMUNE - Mission - Déchets - Ordures ménagères - Collecte et ramassage - Absence de réglementation - Effet - Collecte par d'autres personnes

- Art. 135, § 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

- Art. 7 Décret des 2-17 mars 1791

- Art. 14, § 2, et 15, § 1er Décr. C. fl. du 2 juillet 1981

ENVIRONNEMENT (DROIT DE L'); VOIR AUSSI: 571 ETABLISSEMENTS DANGEREUX ET INSALUBRES - Déchets - Ordures ménagères - Collecte et ramassage - Commune - Mission - Absence de réglementation - Effet - Collecte par d'autres personnes

- Art. 135, § 2 Nouvelle L. communale du 24 juin 1988

- Art. 7 Décret des 2-17 mars 1791

- Art. 14, § 2, et 15, § 1er Décr. C. fl. du 2 juillet 1981

C.10.0165.F

15 november 2010

AC nr. 675

De in artikel 12 van de wet van 10 april 1841 bedoelde buurtwegen kunnen niet door verjaring verkregen worden zolang zij tot het openbaar gebruik dienen; de rechter beperkt op onwettige wijze het begrip openbaar gebruik in de zin van dat artikel 12 wanneer hij oordeelt dat, onder openbaar gebruik van een weg, moet worden verstaan de gebruikelijke doorgang van het publiek en niet een toevallig en schaars gebruik.

VERJARING - Allerlei - Wegen - Buurtweg - Onverjaarbaarheid - Openbaar gebruik

- Art. 10 en 12 Wet 10 april 1841

- Art. 2226 Burgerlijk Wetboek

WEGEN - Buurtweg - Verjaring - Onverjaarbaarheid - Openbaar gebruik

- Art. 10 en 12 Wet 10 april 1841

- Art. 2226 Burgerlijk Wetboek

Les chemins vicinaux visés à l'article 12 de la loi du 10 avril 1841 sont imprescriptibles aussi longtemps qu'ils servent à l'usage public; restreint illégalement la notion d'usage public au sens dudit article 12, le juge qui considère que, par usage public d'un chemin, on entend le passage habituel du public et non les actes de passage accidentels et isolés.

PRESCRIPTION - Divers - Voirie - Chemin vicinal - Imprescriptibilité - Usage public

- Art. 10 et 12 L. du 10 avril 1841

- Art. 2226 Code civil

VOIRIE - Chemin vicinal - Prescription - Imprescriptibilité - Usage public

- Art. 10 et 12 L. du 10 avril 1841

- Art. 2226 Code civil

C.10.0167.F

13 december 2010

AC nr. 732

Het eigenhandig testament is niet geldig, indien het niet geheel met de hand van de erflater geschreven, gedagtekend en ondertekend is; het is aan geen andere formaliteiten onderworpen, zodat de aanduiding van het millennium volstaat.

SCHENKINGEN EN TESTAMENTEN - Eigenhandig testament - Geldigheid - Voorwaarden - Datering - Aanduiding van het millennium

- Art. 970 Burgerlijk Wetboek

Le testament olographe ne sera point valable s'il n'est écrit en entier, daté et signé de la main du testateur: il n'est assujéti à aucune autre forme en sorte que la mention du millésime est suffisante.

DONATIONS ET TESTAMENTS - Testament olographe - Validité - Conditions - Datation - Indication du millésime

- Art. 970 Code civil

C.10.0173.N

1 april 2010

AC nr. 244

De gewettigde verdenking veronderstelt dat de ingeroepen omstandigheden van die aard zijn dat er twijfel kan ontstaan omtrent de onpartijdigheid en de objectiviteit van het betrokken rechtscollège in zijn geheel (1). (1) Zie Cass., 1 feb. 2008, AR C.08.0012.F, AC, 2008, nr. 79; zie ook Cass., 13 juli 2004, AR C.04.0258.N, AC, 2004, nr. 368.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Verzoek tot onttrekking van de zaak - Gewettigde verdenking

- Art. 648, 2° *Gerechtelijk Wetboek*

La suspicion légitime suppose que les circonstances invoquées sont de nature telle qu'il peut y avoir un doute quant à l'impartialité et l'objectivité de la juridiction concernée dans son ensemble (1). (1) Voir Cass., 1er février 2008, RG C.08.0012.F, Pas., 2008, n° 79 ; Voir aussi Cass., 13 juillet 2004, RG C.04.0258.N, Pas., 2004, n° 368.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Demande de dessaisissement de la cause - Suspicion légitime

- Art. 648, 2° *Code judiciaire*

C.10.0177.F

28 mei 2010

AC nr. 374

De omstandigheden dat de verzoekster werd gedagvaard voor de rechtbank van koophandel te Nijvel, die op een vroegere datum op verzoek van een derde vennootschap, haar faillissement had uitgesproken, dat het hof van beroep te Brussel dat faillissement heeft herroepen, en dat de verzoekster, die van oordeel was dat de rechtbank van koophandel te Nijvel een fout had begaan door het faillissement uit te spreken, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische Staat aanhangig gemaakt heeft bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, kunnen, gelet op de beperkte omvang van de rechtbank van koophandel te Nijvel, bij de partijen en bij derden gewettigde verdenking doen ontstaan over de strikte onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechters die uitspraak moeten doen over de nieuwe vordering tot faillietverklaring.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Rechtbank van koophandel - Gewettigde verdenking - Faillietverklaring van de verzoekster - Faillissement door het hof van beroep herroepen - Vordering van de verzoekster tot herstel van de door het faillissement veroorzaakte schade - Dagvaarding van de verzoekster tot faillietverklaring voor dezelfde rechtbank van koophandel - Onafhankelijkheid - Onpartijdigheid

- Artt. 648 en 650 *Gerechtelijk Wetboek*

Les circonstances que la requérante a été citée devant le tribunal de commerce de Nivelles, qui, à une date antérieure, avait, à la requête d'une société tierce, rendu un jugement déclarant sa faillite, laquelle avait été rapportée par la cour d'appel, et que le tribunal de première instance de Bruxelles est saisi par la requérante d'une action en responsabilité contre l'Etat belge en raison de la faute estimée commise par le tribunal de commerce de Nivelles en déclarant la faillite, sont, eu égard à la taille réduite du tribunal de commerce de Nivelles, de nature à inspirer aux parties comme aux tiers une suspicion légitime quant à la stricte indépendance et impartialité des juges appelés à statuer sur la nouvelle demande en déclaration de faillite.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Tribunal de commerce - Suspicion légitime - Déclaration de faillite de la requérante - Faillite rapportée par la cour d'appel - Action de la requérante en réparation du dommage causé par la déclaration de faillite - Citation de la requérante en déclaration de faillite devant le même tribunal de commerce - Indépendance - Impartialité

- Art. 648 et 650 *Code judiciaire*

C.10.0193.F

17 december 2010

AC nr. 754

De rechter kan de beslissing dat de rijbaan geen gebrek vertoonde niet afleiden uit de omstandigheid dat het slachtoffer wist of moest weten dat er op die rijbaan putten of oneffenheden waren (1). (1) Zie Cass., 21 nov. 2003, AR C.02.0619.F, AC, 2003, nr. 590.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Zaken - Aansprakelijkheid voor een zaak die men onder zijn bewaring heeft - Openbare weg - Slachtoffer kent de plaatselijke toestand

- Art. 1384, eerste lid *Burgerlijk Wetboek*

Le juge ne peut déduire l'absence de vice de la chaussée de la circonstance que la victime connaissait ou devait connaître la présence de trous ou d'irrégularités dans cette chaussée (1). (1) Voir Cass., 21 novembre 2003, RG C.02.0619.F, Pas., 2003, n° 590.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Choses - Responsabilité en raison du fait d'une chose que l'on a sous sa garde - Voie publique - Connaissance de la situation locale par la victime

- Art. 1384, al. 1er *Code civil*

De vordering tot wraking ingeleid bij een ter griffie van het Hof neergelegde akte die niet ondertekend is door een advocaat, is niet ontvankelijk; geen enkele wettelijke bepaling verplicht het Hof om een advocaat aan te wijzen teneinde het ontbreken van een regelmatige ondertekening van het verzoekschrift te verhelpen.

WRAKING - Vordering tot wraking - Vormvereisten - Ondertekening - Akte niet ondertekend door een advocaat
- Art. 835 *Gerechtelijk Wetboek*

La demande en récusation introduite par un acte déposé au greffe de la Cour qui n'est pas signé par un avocat est irrecevable; aucune disposition légale n'oblige la Cour à désigner un avocat afin de remédier au défaut de signature régulière de la requête.

RECUSATION - Demande de récusation - Conditions de forme - Signature - Acte non signé par un avocat
- Art. 835 *Code judiciaire*

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

VERZEKERING - Landverzekering - Vergoedingskwijting - Kwitantie ter finale afrekening - Vordering tot vergoeding van schade

VERZEKERING - Landverzekering - Vergoedingskwijting - Kwitantie ter finale afrekening - Kwalificatie - Vaststellingsovereenkomst

Dat een kwitantie ter finale afrekening aan de benadeelde niet het recht ontnemt om vergoeding te vorderen voor andere elementen van de schade dan die waarop de kwitantie betrekking heeft geldt ongeacht de kwalificatie van de kwitantie ter finale afrekening als een vaststellingsovereenkomst (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

VERZEKERING - Landverzekering - Vergoedingskwijting - Kwitantie ter finale afrekening - Kwalificatie - Vaststellingsovereenkomst

- Art. 84 *Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst*

Uit de dwingende bepalingen van het eerste en het tweede lid van artikel 84 van de *Wet Landverzekeringsovereenkomst* volgt dat een kwitantie ter finale afrekening aan de benadeelde niet het recht ontnemt om vergoeding te vorderen voor andere elementen van de schade dan die waarop de kwitantie betrekking heeft (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

VERZEKERING - Landverzekering - Vergoedingskwijting - Kwitantie ter finale afrekening - Vordering tot vergoeding van schade

- Art. 84 *Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst*

Conclusions de l'avocat général Mortier.

ASSURANCES - Assurances terrestres - Quittance d'indemnité - Quittance pour solde de tout compte - Demande tendant à obtenir la réparation d'un dommage

ASSURANCES - Assurances terrestres - Quittance d'indemnité - Quittance pour solde de tout compte - Qualification - Contrat fixant les droits et obligations des parties

La règle suivant laquelle une quittance pour solde de tout compte ne prive pas la personne lésée du droit de réclamer une indemnité pour des éléments de dommage autres que ceux qui font l'objet de la quittance, est applicable même si la quittance pour solde de tout compte est qualifiée de contrat fixant les droits et obligations des parties (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurances terrestres - Quittance d'indemnité - Quittance pour solde de tout compte - Qualification - Contrat fixant les droits et obligations des parties

- Art. 84 *L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre*

Il suit des dispositions impératives des premier et second alinéas de l'article 84 de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre qu'une quittance pour solde de tout compte ne prive pas la personne lésée du droit de réclamer une indemnité pour des éléments de dommage autres que ceux qui font l'objet de la quittance (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCES - Assurances terrestres - Quittance d'indemnité - Quittance pour solde de tout compte - Demande tendant à obtenir la réparation d'un dommage

- Art. 84 *L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre*

Wanneer de appelrechters, bij het beoordelen van de vordering van eiseres tot het bekomen van schadevergoeding wegens foutieve aantasting van haar eigendomsrecht ten gevolge van de onttrekking van het beheer van haar vermogen, zonder hierin te worden bekritiseerd, oordelen dat aan de rechtbank geen onzorgvuldigheid kan worden verweten door eiseres failliet te verklaren, dat deze rechtbank niet heeft gehandeld op een wijze strijdig met het handelen van een normaal en omzichtig magistraat die in dezelfde omstandigheden verkeert, en dat er gedurende de periode dat de eiseres door het faillissement het beheer over haar vermogen niet kon uitoefenen geen fout van de curators in de uitoefening van hun beheer is vastgesteld, verantwoordt zij naar recht hun beslissing dat er geen schending van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM voorhanden is (1). (1) Zie Cass., 19 dec. 1991, AR 8970, AC 1991-92, nr. 215, met concl. van procureur-generaal VELU, toen eerste advocaat-generaal, in Pas. 1992, I, nr. 215, en Cass., 5 juni 2008, AR C.07.0073.N, AC 2008, nr. 349.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Staat - Overheid - Staat - Rechterlijke uitspraak - Faillissement - Intrekking - Gevolg - Beheer - Onttrekking - Vordering - Schadevergoeding

- Art. 1 Eerste Aanvullend Protocol van 20 maart 1952 bij het E.V.R.M.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Gevolgen (personen, goederen, verbintenissen) - Vermogen - Beheer - Onttrekking - Faillissement - Intrekking

- Art. 1 Eerste Aanvullend Protocol van 20 maart 1952 bij het E.V.R.M.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Eerste aanvullend protocol - Artikel 1 - Eerbiediging van het eigendomsrecht - Aantasting - Vermogen - Beheer - Onttrekking - Faillissement - Intrekking

- Art. 1 Aanvullend Protocol nr. 1 bij het E.V.R.M., ondertekend te Parijs op 20 maart 1952, goedgekeurd bij Wet 13 mei 1955

Lorsqu'en appréciant la demande en dédommagement de la demanderesse du chef d'atteinte fautive à son droit de propriété en raison du dessaisissement de la gestion de son patrimoine, sans être critiqués à cet égard, les juges d'appel ont considéré qu'aucune négligence ne peut être reprochée au tribunal en la déclarant en faillite, que ce tribunal n'a pas agi d'une manière contraire à celle d'un magistrat normalement prudent se trouvant dans les mêmes circonstances et qu'au cours de la période dans laquelle la demanderesse ne pouvait pas exercer la gestion de son patrimoine en raison de la faillite aucune faute n'a été constatée dans le chef des curateurs dans l'exercice de leur gestion, ils ont légalement justifiée leur décision qu'il n'y avait pas de violation de l'article 1er du Premier protocole additionnel à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (1). (1) Voir Cass., 19 décembre 1991, RG 8970, Pas. 1992, n° 215, avec les conclusions du procureur général VELU, alors premier avocat général, et Cass., 5 juin 2008, RG C.07.0073.N, Pas., 2008, n° 349.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Etat. pouvoirs publics - Etat - Décision judiciaire - Faillite - Retrait - Effet - Gestion - Dessaisissement - Demande - Indemnité

- Art. 1er Premier Protocole Additionnel du 20 mars 1952 de la C.E.D.H.

FAILLITE ET CONCORDATS - Effets (personnes, biens, obligations) - Patrimoine - Gestion - Dessaisissement - Faillite - Retrait

- Art. 1er Premier Protocole Additionnel du 20 mars 1952 de la C.E.D.H.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Divers - Premier Protocole additionnel - Article 1er - Respect du droit de la propriété - Atteinte - Patrimoine - Gestion - Dessaisissement - Faillite - Retrait

- Art. 1er Protocole additionnel n° 1 à la Conv. D.H., signé à Paris le 20 mars 1952, approuvé par la L. du 13 mai 1955

C.10.0303.N

10 juni 2010

AC nr. 412

Nu de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling, bij wie een zaak aanhangig is in het kader van de rechtspleging van de artikelen 235ter en 235bis van het Wetboek van Strafvordering los staat van de procedure in verband met de voorlopige hechtenis, belet in beginsel niets dat een rechter in beide zaken zitting neemt; beide procedures hebben ieder een ander voorwerp.

WRAKING - Strafzaken - Lid van de kamer van inbeschuldigingstelling - Redenen tot wraking

- Art. 828, 9° *Gerechtelijk Wetboek*

Dès lors que la décision de la chambre des mises en accusation saisie dans le cadre de la procédure des articles 235ter et 235bis du Code d'instruction criminelle est distincte de la procédure en rapport avec la détention préventive, rien n'empêche en principe un juge de siéger dans les deux causes; les deux instances ont chacune un objet différent.

RECUSATION - Matière répressive - Membre de la chambre des mises en accusation - Causes de récusation

- Art. 828, 9° *Code judiciaire*

De kennis van het bestaan van een schade of van de verzwarende ervan impliceert niet de kennis van de omvang ervan; bijgevolg begint de verjaringstermijn niet te lopen op de datum waarop het verslag van het medisch deskundigenonderzoek wordt neergelegd.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Algemeen - Verjaring - Vordering tot schadevergoeding - Verjaringstermijn van vijf jaar - Begin - Kennis van de schade of van de verzwarende ervan - Neerlegging van het deskundigenonderzoekverslag

- Art. 2262bis, § 1, tweede lid Burgerlijk Wetboek

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Vordering tot schadevergoeding - Verjaringstermijn van vijf jaar - Begin - Kennis van de schade of van de verzwarende ervan - Begrip - Neerlegging van het deskundigenonderzoekverslag

- Art. 2262bis, § 1, tweede lid Burgerlijk Wetboek

La connaissance de l'existence d'un dommage ou de son aggravation n'implique pas la connaissance de son étendue; le délai de prescription ne prend, dès lors, pas cours à la date du dépôt du rapport d'expertise médicale.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Généralités - Prescription - Action en réparation du dommage - Prescription de cinq ans - Point de départ - Connaissance du dommage ou de son aggravation - Dépôt du rapport d'expertise

- Art. 2262bis, § 1er, al. 2 Code civil

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Responsabilité hors contrat - Action en réparation du dommage - Prescription de cinq ans - Point de départ - Connaissance du dommage ou de son aggravation - Notion - Dépôt du rapport d'expertise

- Art. 2262bis, § 1er, al. 2 Code civil

Wanneer de eiser gewag maakt van het contact dat de tegenpartij eenzijdig heeft opgenomen met de zetel van een kamer van het hof van beroep, en de kamervoorzitter, alleen, het initiatief heeft genomen om daarop te antwoorden en er geen enkel bewijs wordt geleverd van de bewering dat twee andere magistraten van de kamer betrokken waren bij het initiatief waarop kritiek wordt uitgeoefend, is hun wraking niet gegrond (1). (1) Zie Cass., 6 april 2009, AR C.09.0139.F, AC, 2009, nr. 244.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Eenzijdig contact met de zetel - Antwoord - Niet-betrokken magistraten

- Artt. 828, 1° en 836 Gerechtelijk Wetboek

Lorsque le demandeur fait état d'un contact pris unilatéralement par la partie adverse avec le siège d'une chambre de la cour d'appel, que le président de la chambre a pris, seul, l'initiative de la réponse, et qu'aucune preuve n'est rapportée de l'affirmation suivant laquelle les deux autres magistrats composant la chambre ont été associés à l'initiative critiquée, les récusations de ceux-ci ne sont pas fondées (1). (1) Voir Cass., 6 avril 2009, RG C.09.0139.F, Pas., 2009, n° 244.

RECUSATION - Matière civile - Suspicion légitime - Contact unilatéral avec le siège - Réponse - Magistrats non associés

- Art. 828, 1° et 836 Code judiciaire

Wanneer de rechter verklaard heeft dat hij in de wraking berust, heeft die wraking geen bestaansreden meer (1). (1) Het Hof heeft in dezelfde zin uitspraak gedaan in vijftientwintig andere zaken van dezelfde eiseres tegen andere partijen.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Berusting

- Artt. 828, 1° en 836 Gerechtelijk Wetboek

Lorsque le juge a déclaré acquiescer à la récusation, celle-ci est devenue sans objet (1). (1) La Cour a statué dans le même sens dans vingt-cinq autres affaires en cause de la même demanderesse contre d'autres parties.

RECUSATION - Matière civile - Suspicion légitime - Acquiescement

- Art. 828, 1° et 836 Code judiciaire

Het Hof doet alleen maar uitspraak op grond van de middelen die in de akte van wraking zijn uiteengezet en die aan de tegenspraak van de betrokken rechter zijn voorgelegd; het slaat geen acht op de aanvullende grieven die zijn aangevoerd in een geschrift dat de dag voor de rechtszitting op de griffie is neergelegd.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Akte van wraking - Aanvullende grieven - Ontvankelijkheid

- Art. 835 Gerechtelijk Wetboek

Gewettigde verdenking kan niet worden afgeleid uit het feit alleen dat een rechter de middelen van een partij niet aanneemt of haar vordering afwijst.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Gewettigde verdenking - Niet aangenomen middel - Afgewezen vordering

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

La Cour statue uniquement sur la base des moyens exposés dans l'acte de récusation et soumis à la contradiction du juge concerné; elle n'a pas égard aux griefs supplémentaires invoqués dans un écrit déposé au greffe la veille de l'audience.

RECUSATION - Matière civile - Acte de récusation - Griefs supplémentaires - Recevabilité

- Art. 835 Code judiciaire

La suspicion légitime ne saurait se déduire de la seule circonstance qu'un juge n'accueille pas les moyens d'une partie ou écarte sa réclamation.

RECUSATION - Matière civile - Suspicion légitime - Moyen non accueilli - Réclamation écartée

- Art. 828, 1° Code judiciaire

C.10.0391.F

28 oktober 2010

AC nr. 645

De omstandigheid dat de griffie de eiser tot cassatie of diens raadsman niet ambtshalve de datum van inschrijving van de zaak op de algemene rol ter kennis brengt is niet in strijd met artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Cassatieberoep - Vorm en termijn voor de neerlegging van de memories en de stukken - Opgave van de middelen - Memorie - Termijn van neerlegging - Aanvang - Inschrijving van de zaak op de algemene rol - Geen ambtshalve kennisgeving hiervan door de griffie

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Opgave van de middelen - Memorie - Termijn van neerlegging - Aanvang - Inschrijving van de zaak op de algemene rol - Geen ambtshalve kennisgeving hiervan door de griffie

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

La circonstance que le greffe n'informe pas d'office le demandeur en cassation, ou son avocat, de la date d'inscription de la cause au rôle général n'est pas contraire à l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Pourvoi en cassation - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Indication des moyens - Mémoire - Délai de dépôt - Point de départ - Inscription de la cause au rôle général - Pas d'information d'office du greffe

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Indication des moyens - Mémoire - Délai de dépôt - Point de départ - Inscription de la cause au rôle général - Pas d'information d'office du greffe

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

Het arrest dat, gelet op de context en de motivering van de beschikking in haar geheel, beslist dat de wil van de onderzoeksrechter om de hoedanigheid te beklemtonen waarin de personen verhoord zijn en waarin zij verklaard hebben van de feiten kennis genomen te hebben, het gebruik heeft kunnen verantwoorden van de gebruikte bewoordingen die hij in verband brengt met die van artikel 5bis van de wet van 17 april 1878, en dat hieruit afleidt dat, gelet op de toedracht van de zaak, die bewoordingen geen schijn van partijdigheid wekken of het vermoeden van onschuld miskennen, verantwoordt naar recht de beslissing waarbij de eis tot wraking van die rechter afgewezen wordt.

WRAKING - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Onpartijdigheid - Onderzoeksrechter - Daad van onderzoek, gevorderd door de eiser - Beschikking die weigert die daad van onderzoek te verrichten - Interpretatie van de bewoordingen van de beschikkingen

- Art. 828, 1° *Gerechtelijk Wetboek*

L'arrêt qui considère, compte tenu du contexte et de l'ensemble de la motivation de l'ordonnance, que la volonté du juge d'instruction de souligner la qualité dans laquelle les personnes ont été entendues et ont déclaré avoir pris connaissance des faits a pu justifier les termes utilisés, qu'il rapproche de ceux de l'article 5bis de la loi du 17 avril 1878, et qui en déduit que ces termes ne suscitent pas, dans les circonstances de l'espèce, d'apparence de partialité ou d'atteinte à la présomption d'innocence, justifie légalement sa décision de rejeter la demande de récusation de ce juge.

RECUSATION - Matière répressive - Suspicion légitime - Impartialité - Juge d'instruction - Acte d'instruction sollicité par le demandeur - Ordonnance de refus d'accomplir cet acte d'instruction - Interprétation des termes de l'ordonnance

- Art. 828, 1° *Code judiciaire*

C.10.0580.N

15 oktober 2010

AC nr. 604

Het innemen door een rechter van een bepaald standpunt over een juridisch twistpunt door middel van wetenschappelijke publicaties of in het kader van de activiteiten binnen een redactie van een juridisch tijdschrift, heeft niet noodzakelijk tot gevolg dat de rechter daardoor ongeschikt wordt om kennis te nemen van een geschil waar dat rechtspunt aan de orde is; dit is evenmin het geval wanneer hij hierbij afkeuring of bijval doet blijken voor een bepaald standpunt, op voorwaarde dat dit gebeurt met de gematigdheid en genuanceerdheid die het optreden van een magistraat steeds dient te kenmerken.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Wettige verdenking - Juridisch twistpunt - Juridisch tijdschrift - Standpunt van een rechter - Gevolg - Kennisname van een desbetreffend geschil door die rechter

- Art. 828, 1° *Gerechtelijk Wetboek*

Le fait qu'un juge adopte un certain point de vue sur un différend juridique au moyen de publications scientifiques ou dans le cadre d'activités au sein de la rédaction d'une revue juridique, n'a pas nécessairement pour conséquence de rendre le juge incompétent pour connaître du différend abordant ce point de droit; cela n'est pas davantage le cas lorsqu'il fait montre de désapprobation ou d'approbation pour un point de vue déterminé, à la condition que cela se fasse avec la modération et la nuance qui doit caractériser l'intervention d'un magistrat.

RECUSATION - Matière civile - Suspicion légitime - Différend juridique - Revue juridique - Opinion d'un juge - Conséquence - Connaissance d'un litige y afférent par ce juge

- Art. 828, 1° *Code judiciaire*

Het publiceren van een wetenschappelijke bijdrage over een rechtspunt kan niet beschouwd worden als het schrijven, door de rechter, over een geschil.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Schrijven door de rechter over een geschil - Wetenschappelijke bijdrage over een rechtspunt

- Art. 828, 9° *Gerechtelijk Wetboek*

La publication d'une contribution scientifique sur un sujet de droit ne peut être considérée comme un écrit, par le juge, sur un différend.

RECUSATION - Matière civile - Ecrit du juge à propos d'un différend - Contribution scientifique à propos d'un point de droit

- Art. 828, 9° *Code judiciaire*

C.10.0594.F

28 oktober 2010

AC nr. 646

Wraking is het recht dat de wet aan een partij toekent om de berechting door een of meer leden van het bevoegde gerecht te weigeren.

WRAKING - Begrip

La récusation est le droit accordé par la loi à une partie de refuser d'être jugée par un ou plusieurs membres de la juridiction compétente.

RECUSATION - Notion

Wraking kan dus niet meer worden voorgedragen zodra de zaak waarvan de rechters kennisgenomen hebben niet langer bij hen aanhangig is omdat zij hun beslissing hebben gewezen.

La récusation ne peut plus être proposée une fois que les juges qui ont connu de la cause en sont dessaisis pour avoir rendu leur décision.

WRAKING - Burgerlijke zaken - Instellen van de vordering - Tijdstip

RECUSATION - Matière civile - Introduction de la demande - Moment

C.10.0710.F

16 december 2010

AC nr. 748

Wanneer de strafrechter, in een verslag dat hij op de zitting uitbrengt, de aandacht vestigt op gegevens die de verwijzing van een partij naar de correctionele rechtbank hebben gewettigd en de partijen uitnodigt "om te reageren", miskent hij het recht van verdediging niet; er bestaat geen grond tot wraking wegens gewettigde verdenking.

Lorsque, dans un rapport qu'il expose à l'audience, le juge pénal attire l'attention sur des éléments ayant justifié le renvoi d'une partie au tribunal correctionnel et qu'il invite les parties "à réagir", il ne méconnaît pas les droits de la défense; il n'y a pas cause de récusation pour suspicion légitime.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Wraking - Gewettigde verdenking - Strafrechter - Verslag ter zitting

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Récusation - Suspicion légitime - Juge pénal - Rapport à l'audience

WRAKING - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Strafrechter - Verslag ter zitting - Recht van verdediging

RECUSATION - Matière répressive - Suspicion légitime - Juge pénal - Rapport à l'audience - Droits de la défense

C.10.0714.F

16 december 2010

AC nr. 749

Verwijten aan het adres van het openbaar ministerie of van voorlopige bewindvoerders van een naamloze vennootschap kunnen geen grond opleveren voor een gewettigde verdenking van een rechtbank.

Des reproches adressés au ministère public ou à des administrateurs provisoires d'une société anonyme ne peuvent fonder une suspicion légitime à l'égard d'un tribunal.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Onttrekking van de zaak aan de rechter - Gewettigde verdenking - Verwijten - Openbaar ministerie - Voorlopige bewindvoerders

RENOVI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Dessaisissement - Suspicion légitime - Reproches - Ministère public - Administrateurs provisoires

Het Hof van Cassatie is niet bevoegd om naar aanleiding van een vordering tot verwijzing van de ene rechtbank naar een andere wegens gewettigde verdenking, te oordelen over de wettigheid van de beslissingen van het gerecht waaraan men de zaken wil doen onttrekken.

La Cour de cassation est sans pouvoir pour apprécier, dans le cadre d'une demande de renvoi d'un tribunal à un autre pour cause de suspicion légitime, la légalité de décisions qui ont été rendues par la juridiction dont le dessaisissement est poursuivi.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Grenzen - Verwijzing van een rechtbank naar een andere - Burgerlijke zaken - Onttrekking van de zaak aan de rechter - Gewettigde verdenking - Wettigheid van de gewezen beslissingen

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Limites - Renvoi d'un tribunal à un autre - Matière civile - Dessaisissement - Suspicion légitime - Légalité de décisions rendues

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Onttrekking van de zaak aan de rechter - Gewettigde verdenking - Hof van Cassatie - Bevoegdheid - Grenzen - Wettigheid van de gewezen beslissingen

RENOVI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Dessaisissement - Suspicion légitime - Cour de cassation - Compétence - Limites - Légalité de décisions rendues

Wanneer uit de door de verzoekers aangevoerde verklaringen, ook al kon de nauwkeurigheid ervan worden nagegaan en ook al hadden ze de draagwijdte die zij eraan toekennen, niet kan worden afgeleid dat alle rechters die samen die rechtbank van koophandel vormen niet in staat zouden zijn om op onafhankelijke en onpartijdige wijze in de zaak uitspraak te doen of dat zij bij de publieke opinie een gewettigde twijfel zouden doen ontstaan over hun geschiktheid om op die wijze uitspraak te doen, verwerpt het Hof als kennelijk niet ontvankelijk het verzoek tot onttrekking van een zaak wegens gewettigde verdenking (1). (1) Zie Cass., 20 mei 1999, AR C.99.0197.F, AC, 1999, nr. 300.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Burgerlijke zaken - Onttrekking van de zaak aan de rechter - Gewettigde verdenking - Rechtbank van koophandel - Sommige rechters in staat om uitspraak te doen

- Artt. 648, 2° en 650 Gerechtelijk Wetboek

La Cour rejette, comme manifestement irrecevable, la requête tendant au dessaisissement pour cause de suspicion légitime d'un tribunal de commerce, lorsque, des circonstances alléguées par les requérants, fussent-elles vérifiées et eussent-elles la portée que les requérants leur attribuent, il ne se déduit pas que l'ensemble des juges composant ce tribunal de commerce ne seraient pas en mesure de statuer en la cause de manière indépendante et impartiale ou susciteraient dans l'opinion générale un doute légitime quant à leur aptitude à statuer de cette manière (1).(1) Voir Cass., 20 mai 1999, RG C.99.0197.F, Pas., 1999, n° 300.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière civile - Dessaisissement - Suspicion légitime - Tribunal de commerce - Certains juges en mesure de statuer

- Art. 648, 2° et 650 Code judiciaire

C.10.0719.F

23 december 2010

AC nr. 770

Wanneer de tuchtprocedure geschorst wordt wegens een onmogelijkheid voor de raad van de Orde van geneesheren om uitspraak te doen, wat de openbare orde in het gedrang kan brengen, heeft het openbaar ministerie de hoedanigheid om de onttrekking van de zaak te vorderen wegens gewettigde verdenking van die raad (1). (1) Zie Cass., 5 maart 2010, AR C.10.0071.F, A.C., 2010, nr. 156.

GENEESKUNDE - Beroepsorden - Tuchtzaken - Raad van de Orde van geneesheren - Onmogelijkheid om uitspraak te doen - Schorsing van de tuchtprocedure - Vordering tot onttrekking van de zaak wegens gewettigde verdenking - Hoedanigheid om op te treden - Openbaar ministerie

- Artt. 138bis en 648, 2° Gerechtelijk Wetboek

OPENBAAR MINISTERIE - Tuchtzaken - Raad van de Orde van geneesheren - Onmogelijkheid om uitspraak te doen - Schorsing van de tuchtprocedure - Vordering tot onttrekking van de zaak wegens gewettigde verdenking - Hoedanigheid om op te treden

- Artt. 138bis en 648, 2° Gerechtelijk Wetboek

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Tuchtzaken - Raad van de Orde van geneesheren - Onmogelijkheid om uitspraak te doen - Schorsing van de tuchtprocedure - Vordering tot onttrekking van de zaak wegens gewettigde verdenking - Hoedanigheid om op te treden - Openbaar ministerie

- Artt. 138bis en 648, 2° Gerechtelijk Wetboek

Lorsque la procédure disciplinaire est suspendue en raison d'une impossibilité pour le conseil de l'Ordre des médecins de statuer, laquelle est susceptible de porter atteinte à l'ordre public, le ministère public a qualité pour demander le dessaisissement pour cause de suspicion légitime dudit conseil (1). (1) Voir Cass., 5 mars 2010, RG C.10.0071.F, Pas., 2010, n° 156.

ART DE GUERIR - Ordres professionnels; voir aussi: 723 medecin - Matière disciplinaire - Conseil de l'Ordre des médecins - Impossibilité de statuer - Suspension de la procédure disciplinaire - Demande de dessaisissement pour cause de suspicion légitime - Qualité pour agir - Ministère public

- Art. 138bis et 648, 2° Code judiciaire

MINISTERE PUBLIC - Matière disciplinaire - Conseil de l'Ordre des médecins - Impossibilité de statuer - Suspension de la procédure disciplinaire - Demande de dessaisissement pour cause de suspicion légitime - Qualité pour agir

- Art. 138bis et 648, 2° Code judiciaire

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière disciplinaire - Conseil de l'Ordre des médecins - Impossibilité de statuer - Suspension de la procédure disciplinaire - Demande de dessaisissement pour cause de suspicion légitime - Qualité pour agir - Ministère public

- Art. 138bis et 648, 2° Code judiciaire

D.08.0010.F

26 februari 2010

AC nr. 138

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht DE KOSTER.

ADVOCAAT - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onpartijdigheid - Onafhankelijkheid - Verdrag tot

Conclusions de l'avocat général délégué DE KOSTER.

AVOCAT - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Impartialité - Indépendance - Convention de

bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden - Artikel 6.1

ADVOCAAT - Vrijheid van meningsuiting - Beperkingen - Beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid - Artikel 10.2 E.V.R.M.

ADVOCAAT - Tuchtzaken - Bevel om van iets af te zien - Bewarende maatregel - Mogelijkheid - Beroep

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Verkeerde juridische opvatting - Hof van Cassatie - Verplichting

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Verkeerde juridische opvatting - Hof van Cassatie - Verplichting

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 7 - Artikel 7.1 - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - International verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.3.a - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Voorbereidend tuchtonderzoek - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - International verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 15.1 - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.a - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Voorbereidend tuchtonderzoek - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Daadwerkelijk rechtsmiddel - Tuchtzaken - Aan een advocaat gegeven bevel - Mogelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onpartijdigheid - Onafhankelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 10 - Artikel 10.2 - Vrijheid van meningsuiting - In de wet vastgelegde beperkingen - Advocaat - Beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Onpartijdigheid - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onafhankelijkheid

Uit de enkele omstandigheid dat de tuchtraad van beroep van de Orde van advocaten samengesteld is uit vier advocaten en één magistraat, valt niet af te leiden dat dit tuchtcollege niet onafhankelijk en onpartijdig is in de zin van artikel 6.1 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; die samenstelling miskent evenmin het algemeen rechtsbeginsel van de onpartijdigheid van de rechter (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onpartijdigheid - Onafhankelijkheid - Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden - Artikel 6.1

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onpartijdigheid - Onafhankelijkheid

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Onpartijdigheid - Tuchtzaken - Orde van advocaten - Raad van beroep - Samenstelling - Onafhankelijkheid

sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 1er

AVOCAT - Liberté d'expression - Limitations - Principes de dignité, de probité et de délicatesse - Article 10, § 2 Conv. D.H.

AVOCAT - Matière disciplinaire - Injonction de se déporter - Mesure conservatoire - Possibilité - Recours

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Conception juridique erronée - Cour de cassation - Obligation

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Conception juridique erronée - Cour de cassation - Obligation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 7 - Article 7, § 1er - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14, § 3.a - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Instruction préparatoire disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 15, § 1er - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.a - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Instruction préparatoire disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Recours effectif - Matière disciplinaire - Injonction faite à un avocat - Possibilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Impartialité - Indépendance

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 10 - Article 10, § 2 - Liberté d'expression - Restrictions prévues par la loi - Avocat - Principes de dignité, de probité et de délicatesse

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Impartialité - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Indépendance

Il ne peut être déduit, de la seule circonstance que le conseil de discipline d'appel de l'Ordre des avocats est composé de quatre avocats et d'un magistrat, que ce collège disciplinaire n'est pas indépendant et impartial au sens de l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; cette composition ne viole pas davantage le principe général du droit relatif à l'impartialité du juge (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Impartialité - Indépendance - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 1er

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Impartialité - Indépendance

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Impartialité - Matière disciplinaire - Ordre des avocats - Conseil d'appel - Composition - Indépendance

Het Hof van Cassatie is niet verplicht aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen die berust op een verkeerde juridische opvatting (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Verkeerde juridische opvatting - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Verkeerde juridische opvatting - Hof van Cassatie - Verplichting

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

Artikel 456 van het Gerechtelijk Wetboek dat de raad van de Orde opdracht geeft om de eer van de Orde van advocaten op te houden, de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid te handhaven en de inbreuken daarop en de tekortkomingen tuchtrechtelijk te beteugelen of te straffen, is een wettelijke bepaling die voldoende duidelijk en toegankelijk is om elke advocaat de mogelijkheid te bieden, desnoods met bijstand van deskundige raad, om, met een in de omstandigheden van de zaak hoge graad van redelijkheid, de juridische gevolgen van zijn handelingen te voorzien (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Vrijheid van meningsuiting - Beperkingen - Beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid - Artikel 10.2 E.V.R.M.

- Art. 456 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 10.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 10 - Artikel 10.2 - Vrijheid van meningsuiting - In de wet vastgelegde beperkingen - Advocaat - Beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid

- Art. 456 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 10.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Tegen de gegrondheid van de bewarende maatregel die de stafhouder heeft genomen op basis van artikel 464 van het Gerechtelijk Wetboek, namelijk het aan de eiser gegeven bevel om de belangen van een van zijn cliënten niet langer te verdedigen, kond een gemeenrechtelijk rechtsmiddel, desnoods een spoedprocedure, worden ingesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Tuchtzaken - Bevel om van iets af te zien - Bewarende maatregel - Mogelijkheid - Beroep

- Art. 13 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 464 Gerechtelijk Wetboek

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Daadwerkelijk rechtsmiddel - Tuchtzaken - Aan een advocaat

La Cour de cassation n'est pas obligée de poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle qui repose sur une conception juridique erronée (1). (1) Voir les concl. du M.P.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Conception juridique erronée - Cour de cassation - Obligation

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Conception juridique erronée - Cour de cassation - Obligation

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

L'article 456 du Code judiciaire, énonçant que le Conseil de l'Ordre est chargé de sauvegarder l'honneur de l'Ordre des avocats, de maintenir les principes de dignité, de probité et de délicatesse et de réprimer ou de punir, par voie de discipline, les infractions et les fautes, constitue une disposition légale suffisamment précise et accessible pour permettre à tout avocat, s'entourant au besoin de conseils éclairés, de prévoir, à un degré raisonnable dans les circonstances de la cause, les conséquences juridiques de ses actes (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Liberté d'expression - Limitations - Principes de dignité, de probité et de délicatesse - Article 10, § 2 Conv. D.H.

- Art. 456 Code judiciaire

- Art. 10, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 10 - Article 10, § 2 - Liberté d'expression - Restrictions prévues par la loi - Avocat - Principes de dignité, de probité et de délicatesse

- Art. 456 Code judiciaire

- Art. 10, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Le bien-fondé de la mesure conservatoire prise par le Bâtonnier sur la base de l'article 464 du Code judiciaire, à savoir l'injonction faite au demandeur de se déporter de la défense des intérêts d'un de ses clients, pouvait faire l'objet d'un recours de droit commun, éventuellement sous le bénéfice de l'urgence (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière disciplinaire - Injonction de se déporter - Mesure conservatoire - Possibilité - Recours

- Art. 13 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 464 Code judiciaire

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Recours

gegeven bevel - Mogelijkheid

- Art. 13 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
- Art. 464 Gerechtelijk Wetboek

De artikelen 6.3.a van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden dat aan eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, met name het recht waarborgt onverwijld, in een taal die hij verstaat, en in bijzonderheden, op de hoogte te worden gesteld van de aard en de reden van de tegen hem ingebrachte beschuldiging en artikel 14.3.a van het internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten gelden niet voor het voorbereidend tuchtonderzoek (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.a - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Voorbereidend tuchtonderzoek - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.3.a - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Voorbereidend tuchtonderzoek - Toepasselijkheid

De artikelen 7.1 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en 15.1 van het internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten gelden niet voor tuchtprocedures tenzij ze de gegrondheid van een strafvervolgving impliceren (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 15.1 - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Toepasselijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 7 - Artikel 7.1 - Tuchtzaken - Tuchtprocedure - Toepasselijkheid

effectif - Matière disciplinaire - Injonction faite à un avocat - Possibilité

- Art. 13 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950
- Art. 464 Code judiciaire

Les articles 6, § 3.a de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales qui garantit à tout accusé le droit notamment à être informé dans le plus court délai, dans une langue qu'il comprend et d'une manière détaillée, de la nature et de la cause de l'accusation portée contre lui et 14, § 3.a du Pacte international relatif aux droits civils et politiques ne s'appliquent pas à l'instruction préparatoire disciplinaire (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.a - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Instruction préparatoire disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14, § 3.a - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Instruction préparatoire disciplinaire - Applicabilité

Les articles 7, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 15, § 1er du Pacte international relatif aux droits civils et politiques ne s'appliquent pas aux procédures disciplinaires, à moins que celles-ci n'impliquent le bien-fondé d'une accusation en matière pénale (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 15, § 1er - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Applicabilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 7 - Article 7, § 1er - Matière disciplinaire - Procédure disciplinaire - Applicabilité

D.09.0002.F

26 maart 2010

AC nr. 225

Het recht van de voorzitter van de nationale raad van de Orde van apothekers om, samen met de bijzitter, hoger beroep in te stellen tegen een in tuchtzaken gewezen beslissing van provinciale raad is een bevoegdheid die eigen is aan de voorzitter en aan de bijzitter en die niet onder de nationale raad valt; die raad is dus geen partij in de zaak voor de raad van beroep.

APOTHEKER - Orde van apothekers - Procedure - Provinciale raad - Beslissing - Tuchtzaken - Hoger beroep - Voorzitter van de nationale raad - Bijzitter - Eigen bevoegdheid - Gevolg - Nationale raad

- Art. 21 KB nr 80 van 10 nov. 1967 betreffende de Orde der apothekers

Le droit d'interjeter appel du président du Conseil national de l'Ordre des pharmaciens, conjointement avec l'assesseur, d'une décision rendue par un Conseil provincial en matière disciplinaire, est une compétence qui est propre au président et à l'assesseur et qui ne relève pas du Conseil national; ce dernier n'est dès lors pas partie à la cause devant le Conseil d'appel.

PHARMACIEN - Ordre des pharmaciens - Procédure - Conseil provincial - Décision - Matière disciplinaire - Appel - Président du Conseil national - Assesseur - Compétence propre - Conséquence - Conseil national

- Art. 21 A.R. n° 80 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des pharmaciens

Het verslag aan de provinciale raad van de Orde van apothekers mag worden uitgebracht door de apotheker die de zaak heeft onderzocht en de apotheker-onderzoeker mag, bij die gelegenheid, de stukken van het onderzoeksdossier aan de raad voorleggen (1). (1) Het O.M. concludeerde tot verwerping maar het was van oordeel dat het tweede onderdeel van het eerste middel niet aangenomen kon worden en dat het derde (niet-gepubliceerde) onderdeel van het eerste middel feitelijke grondslag miste.

APOTHEKER - Orde van apothekers - Procedure - Provinciale raad - Onderzoek - Onderzoeker - Verslag - Verslaggever - Onderzoekdossier

- Art. 20, § 1 KB nr 80 van 10 nov. 1967 betreffende de Orde der apothekers

Le rapport au Conseil provincial de l'Ordre des pharmaciens peut être fait par le pharmacien qui a instruit l'affaire et le pharmacien instructeur peut, à cette occasion, soumettre au Conseil les pièces du dossier d'instruction (1). (1) Le M.P. concluait au rejet mais il estimait que le premier moyen, en sa deuxième branche, ne pouvait être accueilli et que le premier moyen, en sa troisième branche (non publiée) manquait en fait.

PHARMACIEN - Ordre des pharmaciens - Procédure - Conseil provincial - Instruction - Instructeur - Rapport - Rapporteur - Dossier d'instruction

- Art. 20, § 1er A.R. n° 80 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des pharmaciens

D.09.0006.F

16 april 2010

AC nr. 264

Geen enkele wetsbepaling geeft de eiser het recht om zich in cassatie te voorzien tegen de beslissing die hem schrapt van de lijst van de stagiairs van het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten om een reden die niets met tucht te maken heeft.

ACCOUNTANT - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Beslissing tot schrapping van de lijst van de stagiairs - Reden die niets met tucht te maken heeft - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 8 Wet 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten

BOEKHOUDRECHT - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Beslissing tot schrapping van de lijst van de stagiairs - Reden die niets met tucht te maken heeft - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 8 Wet 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Instituut van de accountants en de belastingconsulenten - Beslissing tot schrapping van de lijst van de stagiairs - Reden die niets met tucht te maken heeft - Ontvankelijkheid

- Art. 8 Wet 22 april 1999 betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten

Aucune disposition légale ne permet de se pourvoir contre la décision qui radie le demandeur de la liste des stagiaires de l'Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux pour un motif qui n'est pas de nature disciplinaire.

EXPERTCOMPTABLE; VOIR AUSSI: 706 COMPTABILITE - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Décision de radiation de la liste des stagiaires - Motif qui n'est pas de nature disciplinaire - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 8 L. du 22 avril 1999

COMPTABILITE - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Décision de radiation de la liste des stagiaires - Motif qui n'est pas de nature disciplinaire - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 8 L. du 22 avril 1999

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Institut des experts-comptables et des conseils fiscaux - Décision de radiation de la liste des stagiaires - Motif qui n'est pas de nature disciplinaire - Recevabilité

- Art. 8 L. du 22 avril 1999

D.09.0008.F

28 mei 2010

AC nr. 375

De kennisgevingen bij aangetekende brief van het cassatieberoep van een apotheker tegen een beslissing van de raad van beroep, aan de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort, aan de voorzitter van de nationale raad en aan de bijzitter van die raad zijn voorwaarden voor de ontvankelijkheid van dat beroep (1). (1) Cass., 26 nov. 1981, AR 6387, AC, 1981-1982, nr. 205.

APOTHEKER - Tuchtzaken - Raad van beroep van de Orde van

Les dénonciations par lettre recommandée du pourvoi en cassation d'un pharmacien contre une décision du conseil d'appel au ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, au président du Conseil national et à l'assesseur de ce conseil constituent des conditions de recevabilité du pourvoi (1). (1) Cass., 26 novembre 1981, RG 6387, Pas., 1982, I, 424.

PHARMACIEN - Matière disciplinaire - Conseil d'appel de l'Ordre des

apothekers - Beslissing - Cassatieberoep - Kennisgevingen - Ontvankelijkheidsvoorwaarden

- Art. 26, 2° KB nr 80 van 10 nov. 1967 betreffende de Orde der apothekers

CASSATIEBEROEP - Tuchtzaken - Algemeen - Raad van beroep van de Orde van apothekers - Beslissing - Cassatieberoep - Kennisgevingen - Ontvankelijkheidsvoorwaarden

- Art. 26, 2° KB nr 80 van 10 nov. 1967 betreffende de Orde der apothekers

pharmaciens - Décision - Pourvoi en cassation - Dénonciations - Conditions de recevabilité

- Art. 26, 2° A.R. n° 80 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des pharmaciens

POURVOI EN CASSATION - Matière disciplinaire - Généralités - Conseil d'appel de l'Ordre des pharmaciens - Décision - Pourvoi en cassation - Dénonciations - Conditions de recevabilité

- Art. 26, 2° A.R. n° 80 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des pharmaciens

D.09.0010.F

18 juni 2010

AC nr. 438

De raad van beroep, zoals bepaald in de wettelijke regels betreffende de Orde van apothekers, verklaart zich wettig bevoegd om bij wege van nieuwe beschikkingen uitspraak te doen over de aan de apotheker ten laste gelegde feiten, na de beroepen beslissing te hebben vernietigd wegens een vormgebrek van het onderzoek door de provinciale raad.

APOTHEKER - Tuchtzaken - Hoger beroep - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Raad van beroep - Omvang - Onderzoek - Vormgebrek

- Art. 25, § 4 KB nr 80 van 10 nov. 1967 betreffende de Orde der apothekers

Le conseil d'appel prévu par la réglementation relative à l'Ordre des pharmaciens, se déclare légalement compétent pour statuer par voie de dispositions nouvelles sur les faits reprochés au pharmacien après avoir annulé la sentence entreprise pour un vice de forme affectant l'instruction menée par le conseil provincial.

PHARMACIEN - Matière disciplinaire - Appel - Effets - Compétence du juge - Conseil d'appel - Etendue - Instruction - Vice de forme

- Art. 25, § 4 A.R. n° 80 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des pharmaciens

D.09.0015.F

18 juni 2010

AC nr. 439

Hoewel artikel 458 van het Strafwetboek de geneesheer verbiedt, behoudens rechtvaardigingsgronden, door het beroepsgeheim gedekte feiten te onthullen die aanleiding kunnen geven tot strafvervolging van de patiënt, geldt dat verbod niet voor feiten waarvan de patiënt het slachtoffer is geworden (1). (1) Cass., 9 feb. 1988, AR 1121, AC, 1987-88, nr. 346.

BEROEPSGEHEIM - Schending - Begrip - Patiënt - Slachtoffer

- Art. 458 Strafwetboek

Si l'article 458 du Code pénal interdit au médecin, sauf cause de justification, de divulguer des faits, couverts par le secret professionnel, qui peuvent donner lieu à des poursuites pénales à charge du patient, cette interdiction ne saurait être étendue à des faits dont le patient a été la victime (1). (1) Cass., 9 février 1988, RG 1121, Pas., 1988, n° 346.

SECRET PROFESSIONNEL - Violation - Notion - Patient - Victime

- Art. 458 Code pénal

F.08.0002.F

22 januari 2010

AC nr. 53

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vergoedingen voor concessie van intellectuele rechten - Inkomsten uit concessie van roerende goederen

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Redevances pour concession de droits intellectuels - Revenus de concession de biens mobiliers

Het arrest is naar recht verantwoord wanneer het eerst vaststelt dat een partij, tegen betaling van vergoedingen, onlichamelijke roerende goederen, namelijk de intellectuele rechten die zij heeft geërfd, in concessie heeft gegeven en vervolgens oordeelt dat die vergoedingen inkomsten uit concessie van roerende goederen zijn in de zin van artikel 17, § 1, 3°, W.I.B. 1992, en bijgevolg beslist dat artikel 90, 1°, W.I.B. 1992 niet toepasselijk is (1). (1) Zie concl. O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vergoedingen voor concessie van intellectuele rechten - Inkomsten uit concessie van roerende goederen

- Art. 17 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Est légalement justifié, l'arrêt, qui, après avoir constaté qu'une partie a concédé, moyennant le paiement de redevances, des biens mobiliers incorporels que constituent les droits intellectuels dont elle a hérité, considère que ces redevances sont des revenus de la concession de biens mobiliers au sens de l'article 17, § 1er, 3°, du Code des impôts sur les revenus 1992 et, dès lors, décide que l'article 90, 1°, du Code des impôts sur les revenus 1992 n'est pas applicable (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Redevances pour concession de droits intellectuels - Revenus de concession de biens mobiliers

- Art. 17 Côte des impôts sur les revenus 1992

F.08.0010.N

14 januari 2010

AC nr. 35

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Vrijstellingen - Verstrekken van onderwijs of beroepsopleiding - Andere dan publiekrechtelijke lichamen - Voorwaarden - Afwezigheid van systematisch winstoogmerk

Het bepalen van de draagwijdte van een btw-vrijstelling in een ministeriële omzendbrief is niet verzoenbaar met artikel 172, tweede lid, van de Grondwet (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Vrijstellingen - Voorwaarden bepaald bij ministeriële omzendbrief - Legaliteitsbeginsel

- Art. 172, tweede lid Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 172 - Belasting over de toegevoegde waarde - Vrijstellingen - Voorwaarden bepaald bij ministeriële omzendbrief - Legaliteitsbeginsel

- Art. 172, tweede lid Grondwet 1994

Uit de bewoordingen van artikel 44, § 2, 4°, van het Btw-wetboek blijkt dat de wetgever noch impliciet, noch uitdrukkelijk, de vrijstelling inzake het verstrekken van onderwijs of beroepsopleiding door andere dan publiekrechtelijke lichamen, heeft voorbehouden aan organisaties die niet systematisch het maken van winst beogen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Vrijstellingen - Verstrekken van onderwijs of beroepsopleiding - Andere dan publiekrechtelijke lichamen - Voorwaarden - Afwezigheid van systematisch winstoogmerk

- Art. 44, § 2, 4° Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 13, A, 1, i) en A, 2, a, eerste streepje Zesde richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Exemptions - Prestations ayant pour objet l'enseignement ou la formation professionnelle - Organismes autres que ceux de droit public - Conditions - Défaut de but de lucre systématique

La détermination de la portée d'une exemption de la taxe sur la valeur ajoutée dans une circulaire ministérielle n'est pas conciliable avec l'article 172, alinéa 2, de la Constitution (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Exemptions - Conditions déterminées par une circulaire ministérielle - Principe de légalité

- Art. 172, al. 2 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 172 - Taxe sur la valeur ajoutée - Exemptions - Conditions déterminées par une circulaire ministérielle - Principe de légalité

- Art. 172, al. 2 Constitution 1994

Il ressort des termes de l'article 44, § 2, 4° du code de la Taxe sur la valeur ajoutée que le législateur n'a réservé ni implicitement ni expressément l'exemption en matière de prestation ayant pour objet l'enseignement ou la formation professionnelle par des organismes autres que ceux de droit public à des organismes qui ne visent pas systématiquement un but lucratif (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Exemptions - Prestations ayant pour objet l'enseignement ou la formation professionnelle - Organismes autres que ceux de droit public - Conditions - Défaut de but de lucre systématique

- Art. 44, § 2, 4° Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 13, A, 1, i) et A, 2, a, premier tiret Sixième directive 77/388/CEE du Conseil du 17 mai 1977

Artikel 13, A, 1, d), van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag dat de levering van menselijke organen, menselijk bloed en moedermelk vrijstelt van btw, moet aldus worden uitgelegd dat het niet van toepassing is op een zelfstandige activiteit van vervoer voor ziekenhuizen en laboratoria van menselijke organen en bij mensen afgenomen monsters (1). (1) Zie artikel 44, § 2, 1ter, btw-wetboek; Cass., 18 juni 2008, AR F.08.0013.F, nr. 420, ww.cass.be.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Vervoer van organen en van monsters van menselijke oorsprong voor ziekenhuizen en laboratoria - Vrijstelling - Artikel 44, Btw-wetboek - Artikel 13, A, 1, d), van de Zesde Richtlijn 77/388/E.E.G. van de Raad van 17 mei 1977 - Levering van menselijke organen, menselijk bloed en moedermelk

EUROPESE UNIE - Algemeen - Artikel 13, A, 1, d), van de Zesde Richtlijn 77/388/E.E.G. van de Raad van 17 mei 1977 - btw - Levering van menselijke organen, menselijk bloed en moedermelk - Vrijstelling - Prejudiciële vraag - Hof van Justitie van de Europese Unie

PREJUDICIEEL GESCHIL - Hof van Justitie van de Europese Unie - Artikel 13, A, 1, d), van de Zesde Richtlijn 77/388/E.E.G. van de Raad van 17 mei 1977 - btw - Levering van menselijke organen, menselijk bloed en moedermelk - Vrijstelling

L'article 13, A, paragraphe 1, sous d), de la sixième Directive 77/388/C.E.E. du Conseil du 17 mai 1977 en matière d'harmonisation des législations des États membres relatives aux taxes sur le chiffre d'affaires - Système commun de taxe sur la valeur ajoutée: assiette uniforme, exonérant de la taxe sur la valeur ajoutée les livraisons d'organes, de sang et de lait humains, doit être interprété en ce sens qu'il n'est pas applicable à une activité de transport d'organes et de prélèvements d'origine humaine effectuée en qualité d'indépendant pour le compte d'hôpitaux et de laboratoires. (C.J.C.E., arrêt du 3 juin 2010, Etat belge c/ De Fruytier, C-237/09)(1). (1) Voir article 44, § 2, 1ter, C.T.V.A.; Cass., 18 juin 2009, RG F.08.0013.F, n° 420, www.cass.be.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Transport d'organes et de prélèvements humains pour des hôpitaux et des laboratoires - Exonération - Article 44, Code de la T.V.A. - Sixième directive 77/388/C.E.E. du 17 mai 1977 du Conseil des Communautés européennes, article 13, A, 1, d) - Livraison d'organes, de sang et de lait humains

UNION EUROPEENNE - Généralités - Sixième directive 77/388/C.E.E. du 17 mai 1977 du Conseil des Communautés européennes, article 13, A, 1, d) - T.V.A. - Livraison d'organes, de sang et de lait humains - Exonération - Question préjudicielle - Cour de Justice des Communautés européennes

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour de Justice des Communautés européennes - Sixième directive 77/388/C.E.E. du 17 mai 1977 du Conseil des Communautés européennes, article 13, A, 1, d) - T.V.A. - Livraison d'organes, de sang et de lait humains - Exonération

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Opdracht van het Hof - Rechtspleging in cassatie - Verwerping van het cassatieberoep - Verweerster in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Toestemming om dat punt bij de bodemrechter aanhangig te maken

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Artikel 159 Gw. (1994) - Verzuim - Ontvankelijkheid

GERECHTSKOSTEN - Algemeen - Rechtspleging in cassatie - Verwerping van het cassatieberoep - Verweerster in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Toestemming om dat punt bij de bodemrechter aanhangig te maken - Opdracht van het Hof van Cassatie

GERECHTSKOSTEN - Algemeen - Rechtspleging in cassatie - Verwerping van het cassatieberoep - Eiseres in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Rechter naar wie de zaak verwezen wordt - Desbetreffende bevoegdheid

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Verzuim - Cassatiemiddel - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Ontvankelijkheid

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting om een vraag te stellen - Onjuiste juridische

Conclusions de l'avocat général HENKES.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Mission de la Cour - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Défenderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Autorisation de saisir le juge du fond à cette fin

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Indications requises - Const. (1994), article 159 - Omission - Recevabilité

FRAIS ET DEPENS - Généralités - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Défenderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Autorisation de saisir le juge du fond à cette fin - Mission de la Cour de cassation

FRAIS ET DEPENS - Généralités - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Demanderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Juge de renvoi - Compétence à cette fin

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Omission - Moyen de cassation - Matière fiscale - Indications requises - Recevabilité

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Cour de cassation - Obligation de poser une question - Prémisse juridique

veronderstelling

PREJUDICIEEL GESCHIL - Hof van Cassatie - Verplichting om een vraag te stellen - Onjuiste juridische veronderstelling

érronée

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour de cassation - Obligation de poser une question - Prémisse juridique érronée

Het middel is niet ontvankelijk, wanneer het het arrest verwijt dat het beslist dat de belastingverordening op grond waarvan de litigieuze aanslag is gevestigd, artikel 464, eerste lid, 1°, W.I.B. 1992 niet schendt en het aldus verwijt dat het een onwettige verordenende bepaling toepast, zonder dat het de schending van artikel 159 van de Grondwet aanvoert (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Artikel 159 Gw. (1994) - Verzuim - Ontvankelijkheid

- Art. 159 Grondwet 1994

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Verzuim - Cassatiemiddel - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Ontvankelijkheid

- Art. 159 Grondwet 1994

Est irrecevable le moyen qui fait grief à l'arrêt de considérer que le règlement-taxe sur la base duquel la cotisation litigieuse a été établie ne viole pas l'article 464, 1°, du Code des impôts sur les revenus 1992, lui reprochant par là d'appliquer une disposition réglementaire illégale, sans invoquer la violation de l'article 159 de la Constitution (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Indications requises - Const. (1994), article 159 - Omission - Recevabilité

- Art. 159 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Omission - Moyen de cassation - Matière fiscale - Indications requises - Recevabilité

- Art. 159 Constitution 1994

Uit geen enkele wettelijke bepaling volgt dat de eiser in cassatie, voor de rechter naar wie de zaak is verwezen, een rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding kan verkrijgen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

GERECHTSKOSTEN - Algemeen - Rechtspleging in cassatie - Verwerping van het cassatieberoep - Eiseres in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Rechter naar wie de zaak verwezen wordt - Desbetreffende bevoegdheid

Il ne résulte d'aucune disposition légale que la partie demanderesse en cassation pourrait obtenir devant le juge de renvoi une indemnité de procédure pour l'instance en cassation (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

FRAIS ET DEPENS - Généralités - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Demanderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Juge de renvoi - Compétence à cette fin

Het Hof heeft niet tot taak om, ten gevolge van de verwerping van het cassatieberoep, de verweerster in cassatie de toestemming te geven om de zaak opnieuw bij de bodemrechter aanhangig te maken teneinde de veroordeling van de eiseres te verkrijgen tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding voor het cassatieberoep (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Opdracht van het Hof - Rechtspleging in cassatie - Verwerping van het cassatieberoep - Verweerster in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Toestemming om dat punt bij de bodemrechter aanhangig te maken

GERECHTSKOSTEN - Algemeen - Cassatiegeding - Verwerping van het cassatieberoep - Verweerster in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding voor het cassatiegeding - Toestemming om dat punt bij de bodemrechter aanhangig te maken - Opdracht van het Hof van Cassatie

Il n'entre pas dans la mission de la Cour, à la suite du rejet du pourvoi, d'autoriser la partie défenderesse en cassation à saisir à nouveau le juge du fond pour obtenir la condamnation de la partie demanderesse en cassation à lui payer une indemnité de procédure pour l'instance en cassation (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Mission de la Cour - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Défenderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Autorisation de saisir le juge du fond à cette fin

FRAIS ET DEPENS - Généralités - Procédure en cassation - Rejet du pourvoi - Défenderesse en cassation - Indemnité de procédure pour l'instance en cassation - Autorisation de saisir le juge du fond à cette fin - Mission de la Cour de cassation

Er bestaat geen grond om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen die uitgaat van een onjuiste juridische veronderstelling (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting om een vraag te stellen - Onjuiste juridische

Il n'y a pas lieu de poser à la Cour constitutionnelle une question préjudicielle qui repose sur une prémisse juridique érronée (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Cour de cassation - Obligation de poser une question - Prémisse juridique

veronderstelling

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989
PREJUDICIEEL GESCHIL - Hof van Cassatie - Verplichting om een vraag te stellen - Onjuiste juridische veronderstelling

- Art. 26 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

érronée

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage
QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION
EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour de cassation - Obligation de poser une question - Prémisse juridique érronée

- Art. 26 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

F.08.0042.F

23 april 2010

AC nr. 277

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Afzonderlijke aanslagen - Bijzonder belastingstelsel - Bezoldigingen - Achterstallen - Betaling of toekenning door toedoen van de overheid

De bewoordingen "door toedoen van de overheid" in de zin van artikel 171, 6°, W.I.B. 1992 betekenen dat de laattijdigheid van de betaling of van de toekenning van de bezoldigingen te wijten moet zijn aan een fout of aan een nalatigheid van de overheid (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Afzonderlijke aanslagen - Bijzonder belastingstelsel - Bezoldigingen - Achterstallen - Betaling of toekenning door toedoen van de overheid

- Art. 171 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Calcul de l'impôt - Impositions distinctes - Régime spécial de taxation - Rémunérations - Arriérés - Paiement ou attribution par le fait de l'autorité

Les termes "par le fait de l'autorité publique" au sens de l'article 171, 6°, du Code des impôts sur les revenus 1992 signifient que la tardiveté du paiement ou de l'attribution de rémunérations doit être imputable à une faute ou à une négligence de l'autorité publique (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Calcul de l'impôt - Impositions distinctes - Régime spécial de taxation - Rémunérations - Arriérés - Paiement ou attribution par le fait de l'autorité

- Art. 171 Code des impôts sur les revenus 1992

F.08.0051.F

14 mei 2010

AC nr. 337

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Wijzigingsbericht - Motivering - Geschil in rechte - Andere motivering - Regelmatigheid van de motivering van het bericht

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Wijzigingsbericht

Uit het feit alleen dat de administratie achteraf de wijziging anders motiveert dan in het bericht van wijziging en dat de rechter die nieuwe motivering aanneemt als rechtvaardiging van de wijziging kan niet worden afgeleid dat het bericht niet regelmatig gemotiveerd was (1). (1) Zie concl. O.M., AR F.08.0051.F, Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Wijzigingsbericht - Motivering - Geschil in rechte - Andere motivering - Regelmatigheid van de motivering van het bericht

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Motivation - Contestation judiciaire - Motivation différente - Régularité de la motivation de l'avis

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification

Du seul fait que des motifs autres que ceux mentionnés dans l'avis de rectification sont par la suite retenus par l'administration pour la rectification et considérés par le juge comme justifiant la rectification, il ne se déduit pas que l'avis n'était pas régulièrement motivé (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Motivation - Contestation judiciaire - Motivation différente - Régularité de la motivation de l'avis

Het bericht van wijziging dat volgens artikel 346 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 moet worden toegezonden, is bedoeld om de belastingplichtige de gelegenheid te geven zijn opmerkingen naar voor te brengen of met kennis van zaken zijn akkoord te betuigen met de voorgenomen aanslag (1). (1) Zie concl. O.M., AR F.08.0051.F, Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Wijzigingsbericht

- Art. 346 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

L'avis de rectification, dont l'article 346 du Code des impôts sur les revenus 1992 impose l'envoi, a pour but de permettre au contribuable de présenter ses observations ou de marquer son accord en connaissance de cause sur l'imposition envisagée (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification

- Art. 346 Code des impôts sur les revenus 1992

F.08.0061.N

10 juni 2010

AC nr. 413

Conclusies van advocaat-generaal THUIS.

BELASTING - Geschil m.b.t. de toepassing van een belastingwet - Vordering voor de rechtbank van eerste aanleg - Voorwaarden - Voorafgaande uitputting van het administratief beroep - Inwerkingtreding

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTBELASTING - Gewestbelasting - Leegstandheffing - Vaststelling van de leegstand - Kennisgeving aan de houder van het zakelijk recht - Beroep - Rechtsgevolgen - Verplichting in hoofde van de administratie

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTBELASTING - Gewestbelasting - Leegstandheffing - Beslissing tot opname van het goed in de inventaris - Bestuurshandeling

MACHTEN - Allerlei - Wet Motivering Bestuurshandelingen - Leegstandheffing - Beslissing tot opname van het goed in de inventaris

VORDERING IN RECHTE - Geschil m.b.t. de toepassing van een belastingwet - Vordering voor de rechtbank van eerste aanleg - Voorwaarden - Voorafgaande uitputting van het administratief beroep - Inwerkingtreding

De beslissing tot opname van het gebouw en/of de woning in de inventaris overeenkomstig artikel 33, vierde lid, van het Heffingsdecreet beoogt rechtsgevolgen vermits ze op zich reeds de materiële belastingschuld veroorzaakt, en is derhalve een bestuurshandeling die uitdrukkelijk moet worden gemotiveerd in de zin van artikel 2 van de Wet Motivering Bestuurshandelingen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTBELASTING - Gewestbelasting - Leegstandheffing - Beslissing tot opname van het goed in de inventaris - Bestuurshandeling

- Artt. 1 en 2 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

- Art. 33, vierde lid Decr. VI. Parlement 22 dec. 1995

MACHTEN - Allerlei - Wet Motivering Bestuurshandelingen - Leegstandheffing - Beslissing tot opname van het goed in de inventaris

- Artt. 1 en 2 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

- Art. 33, vierde lid Decr. VI. Parlement 22 dec. 1995

Conclusions de l'avocat général THUIS.

IMPOT - Différend relatif à l'application d'une loi fiscale - Action devant le tribunal de première instance - Conditions - Epuisement préalable du recours administratif - Entrée en vigueur

IMPOTS COMMUNAUTAIRES ET REGIONAUX - Impôt régional - Taxe d'inoccupation - Constatation de l'inoccupation - Notification au détenteur du droit réel - Recours - Effets juridiques - Obligation dans le chef de l'administration

IMPOTS COMMUNAUTAIRES ET REGIONAUX - Impôt régional - Taxe d'inoccupation - Décision de reprise du bien dans l'inventaire - Acte administratif

POUVOIRS - Divers - Loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs - Taxe d'inoccupation - Décision de reprise du bien dans l'inventaire

DEMANDE EN JUSTICE - Différend relatif à l'application d'une loi fiscale - Action devant le tribunal de première instance - Conditions - Epuisement préalable du recours administratif - Entrée en vigueur

La décision de reprendre le bâtiment et/ou l'habitation dans l'inventaire conformément à l'article 33, alinéa 4, du décret du 22 décembre 1995 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1996 entend produire des effets juridiques puisqu'elle fait déjà naître en soi la dette fiscale matérielle, et constitue dès lors un acte administratif qui doit faire l'objet d'une motivation formelle au sens de l'article 2 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS COMMUNAUTAIRES ET REGIONAUX - Impôt régional - Taxe d'inoccupation - Décision de reprise du bien dans l'inventaire - Acte administratif

- Art. 1er et 2 L. du 29 juillet 1991

- Art. 33, al. 4 Décr. du Parlement flamand du 22 décembre 1995

POUVOIRS - Divers - Loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs - Taxe d'inoccupation - Décision de reprise du bien dans l'inventaire

- Art. 1er et 2 L. du 29 juillet 1991

- Art. 33, al. 4 Décr. du Parlement flamand du 22 décembre 1995

Een vordering inzake een geschil betreffende de toepassing van een belastingwet door de belastingplichtige kan slechts op ontvankelijke wijze worden aanhangig gemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg indien hij vooraf het door of krachtens de wet georganiseerd administratief beroep heeft ingesteld; deze vereiste van de uitputting van het administratief beroep vervat in artikel 1385undecies, eerste lid, van het Ger. W., is slechts van toepassing op geschillen met betrekking tot de toepassing van een belastingwet die worden ingeleid voor de rechtbank van eerste aanleg vanaf 6 april 1999 en waarvoor de termijn voor het indienen van het administratief beroep op die datum niet reeds is verstreken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING - Geschil m.b.t. de toepassing van een belastingwet - Vordering voor de rechtbank van eerste aanleg - Voorwaarden - Voorafgaande uitputting van het administratief beroep - Inwerkingtreding

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 11, eerste lid Wet 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale geschillen

- Artt. 569, eerste lid, 32°, en 1385undecies, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

VORDERING IN RECHTE - Geschil m.b.t. de toepassing van een belastingwet - Vordering voor de rechtbank van eerste aanleg - Voorwaarden - Voorafgaande uitputting van het administratief beroep - Inwerkingtreding

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 11, eerste lid Wet 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale geschillen

- Artt. 569, eerste lid, 32°, en 1385undecies, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

In geval van een administratief beroep van de houder van het zakelijk recht tegen de vaststelling van de leegstand van het goed, moet de administratie een formele beslissing nemen over het beroep en moet zij de beslissing om het goed al dan niet op te nemen in de inventaris ter kennis brengen van de houder van het zakelijk recht (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTBELASTING - Gewestbelasting - Leegstandheffing - Vaststelling van de leegstand - Kennisgeving aan de houder van het zakelijk recht - Beroep - Rechtsgevolgen - Verplichting in hoofde van de administratie

- Artt. 26, eerste lid, 28, § 1, eerste lid, en 33 Decr. VI. Parlement 22 dec. 1995

Le tribunal de première instance ne peut être saisi valablement d'une action portant sur un différend relatif à l'application d'une loi fiscale par le redevable que s'il a intenté au préalable le recours administratif organisé par ou en vertu de la loi; cette condition de l'épuisement du recours administratif contenue à l'article 1385undecies, alinéa 1er, du Code judiciaire, ne s'applique qu'aux différends relatifs à l'application d'une loi fiscale portés devant le tribunal de première instance depuis le 6 avril 1999 et pour lesquels le délai d'introduction du recours administratif n'est pas déjà expiré à cette date (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOT - Différend relatif à l'application d'une loi fiscale - Action devant le tribunal de première instance - Conditions - Epuisement préalable du recours administratif - Entrée en vigueur

- Art. 2 Code civil

- Art. 11, al. 1er L. du 23 mars 1999

- Art. 569, al. 1er, 32°, et 1385undecies, al. 1er Code judiciaire

DEMANDE EN JUSTICE - Différend relatif à l'application d'une loi fiscale - Action devant le tribunal de première instance - Conditions - Epuisement préalable du recours administratif - Entrée en vigueur

- Art. 2 Code civil

- Art. 11, al. 1er L. du 23 mars 1999

- Art. 569, al. 1er, 32°, et 1385undecies, al. 1er Code judiciaire

En cas de recours administratif du détenteur du droit réel contre le constat d'inoccupation du bien, l'administration doit prendre une décision formelle sur le recours et elle doit notifier la décision de reprendre ou non le bien dans l'inventaire au détenteur du droit réel (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS COMMUNAUTAIRES ET REGIONAUX - Impôt régional - Taxe d'inoccupation - Constatation de l'inoccupation - Notification au détenteur du droit réel - Recours - Effets juridiques - Obligation dans le chef de l'administration

- Art. 26, al. 1er, 28, § 1er, et 33 Décr. du Parlement flamand du 22 décembre 1995

F.08.0064.N

14 januari 2010

AC nr. 36

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Maatstaf van heffing - Leveringen of diensten waarvan de tegenprestatie niet uitsluitend uit een geldsom bestaat

Conclusions de l'avocat général THijs.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Base d'imposition - Livraisons ou services dont la contrepartie ne consiste pas exclusivement en une somme d'argent

De maatstaf van heffing voor onder bezwarende titel verrichte goederenleveringen of diensten wordt gevormd door de daartoe door de belastingplichtige werkelijk ontvangen tegenprestatie welke in beginsel moet worden uitgedrukt in een som geld; deze tegenprestatie is dus de subjectieve waarde, dat wil zeggen de werkelijk ontvangen waarde, en niet een volgens objectieve maatstaven geschatte waarde; in de gevallen waarin het onmogelijk is de werkelijke waarde te bepalen, sluit de Zesde Richtlijn niet uit dat de normale waarde als maatstaf wordt gebruikt (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Maatstaf van heffing - Leveringen of diensten waarvan de tegenprestatie niet uitsluitend uit een geldsom bestaat

- Art. 11.A.1 vóór de wijziging bij Richtlijn 24 juli 2006 Zesde richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977

- Art. 32 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

La base d'imposition pour les livraisons de biens et les prestations de service à titre onéreux est constituée par ce qui constitue la contrepartie obtenue réellement par le contribuable qui, en principe, est exprimée en une somme d'argent; cette contrepartie constitue donc une valeur subjective, c'est-à-dire la valeur réellement perçue et pas une valeur estimée selon des critères objectifs; dans les cas où il est impossible de déterminer la valeur réelle, la sixième directive n'exclut pas que la valeur normale soit prise comme base (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Base d'imposition - Livraisons ou services dont la contrepartie ne consiste pas exclusivement en une somme d'argent

- Art. 11.A.1 avant la mod. par la Directive 24 juillet 2006 Sixième directive 77/388/CEE du Conseil du 17 mai 1977

- Art. 32 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

F.08.0067.N

10 juni 2010

AC nr. 414

Artikel 26, eerste lid, W.I.B. (1992) heeft betrekking op de vaststelling van de belastbare winsten van de nijverheids, handels- of landbouwondernemingen en houdt een afwijking in van de bepalingen van de belastingwet die slechts de in het vermogen van een onderneming opgenomen winsten aan de belasting onderwerpen, met uitsluiting van die welke zij had kunnen verkrijgen indien zij haar zaken anders had beheerd dan zij heeft gedaan (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Winsten - Abnormale of goedgeunstige voordelen - Artikel 26, eerste lid, W.I.B. (1992)

- Art. 26, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

L'article 26, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 concerne la fixation des bénéfices imposables des entreprises industrielles, commerciales ou agricoles et comporte une dérogation aux dispositions de la loi fiscale qui ne soumettent à l'impôt que les bénéficiaires incorporés dans le patrimoine d'une entreprise à l'exclusion de ceux qu'elle aurait pu obtenir si elle avait géré ses affaires autrement qu'elle ne l'a fait.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Bénéfices - Avantages anormaux ou bénévoles - C.I.R. (1992), article 26, alinéa 1er

- Art. 26, al. 1er Code des impôts sur les revenus 1992

Artikel 49 W.I.B. (1992) verduidelijkt de voorwaarden waaronder de kosten die de belastingplichtige in het belastbare tijdperk heeft gedaan of gedragen, als beroepskosten aftrekbaar zijn. Dit artikel is een autonome wetsbepaling ten aanzien van artikel 26 W.I.B. (1992) (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Algemeen - Beroepskosten - Artikel 49 W.I.B. (1992)

- Artt. 26 en 49 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

L'article 49 du Code des impôts sur les revenus 1992 précise les conditions auxquelles les frais que le redevable a faits ou supportés pendant la période imposable sont déductibles à titre de frais professionnels. Cette article est une disposition légale autonome vis-à-vis de l'article 26 du Code des impôts sur les revenus 1992 (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Généralités - Frais professionnels - C.I.R. (1992), article 49

- Art. 26 et 49 Code des impôts sur les revenus 1992

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Algemeen - Beroepskosten - Abnormale of goedgeunstige voordelen - Correlatie - Taak van de rechter

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten -

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Généralités - Frais professionnels - Avantages anormaux ou bénévoles - Corrélation - Mission du juge

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques -

Algemeen - Beroepskosten - Artikel 49 W.I.B. (1992)

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Winsten - Abnormale of goedgunstige voordelen - Artikel 26, eerste lid, W.I.B. (1992)

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bewijsvoering - Algemeen - Akte - Herkwalificatie door de belastingadministratie

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Winsten - Abnormale of goedgunstige voordelen

Een uitgave moet niet als een beroepskost worden aangezien indien ze in aanmerking komt voor het bepalen van de belastbare inkomsten van diegene die de daarmee overeenstemmende betaling heeft ontvangen; uit de omstandigheid dat uitgaven niet voldoen aan de voorwaarden om als beroepskosten aftrekbaar te zijn, volgt niet dat die uitgaven abnormale of goedgunstige voordelen vormen in de zin van artikel 26, eerste lid, W.I.B. (1992), en evenmin dat ze, om te kunnen worden belast, gevoegd hadden moeten worden bij de eigen winst waarvan ze, doordat ze als beroepskosten zijn verworpen, niet mogen worden afgetrokken. De rechter die beslist dat de administratie op grond van artikel 49 W.I.B. (1992) terecht de door de belastingplichtige aangevoerde beroepskosten heeft verworpen, dient bijgevolg niet na te gaan of de voorwaarden voor de toepassing van artikel 26, eerste lid, van dat wetboek vervuld zijn (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Algemeen - Beroepskosten - Abnormale of goedgunstige voordelen - Correlatie - Taak van de rechter

- Artt. 26, eerste lid, en 49 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Revenus professionnels - Généralités - Frais professionnels - C.I.R. (1992), article 49

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Bénéfices - Avantages anormaux ou bénévoles - C.I.R. (1992), article 26, alinéa 1er

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Preuve - Généralités - Acte - Requalification par l'administration fiscale

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Bénéfices - Avantages anormaux ou bénévoles

Il n'y a pas lieu de considérer une dépense comme un frais professionnel si elle entre en considération pour déterminer les revenus imposables de celui qui en a perçu le paiement correspondant; la circonstance que des dépenses ne satisfont pas aux conditions requises pour être déductibles à titre de frais professionnels n'a pas pour conséquence que ces dépenses constituent des avantages anormaux ou bénévoles au sens de l'article 26, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, ni davantage que, pour pouvoir être imposées, elles auraient dû être ajoutées aux bénéfices propres dont elles ne peuvent être déduites du fait qu'elles sont rejetées en tant que frais professionnels. Le juge qui décide que l'administration a rejeté à bon droit, sur la base de l'article 49 du Code des impôts sur les revenus 1992 les frais professionnels avancés par le redevable n'est par conséquent pas tenu de vérifier si les conditions d'application de l'article 26, alinéa 1er, dudit code sont remplies (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Généralités - Frais professionnels - Avantages anormaux ou bénévoles - Corrélation - Mission du juge

- Art. 26, al. 1er, et 49 Code des impôts sur les revenus 1992

Op grond van artikel 344, § 1, van het W.I.B. (1992) kan de administratie der directe belastingen aan een verrichting die op kunstmatige wijze in afzonderlijke akten is opgesplitst, in haar geheel een nieuwe kwalificatie geven die verschilt van de kwalificatie die door de partijen werd gegeven aan elke afzonderlijke akte wanneer zij vaststelt dat de akten uit economisch oogpunt dezelfde verrichting betreffen; het is mogelijk om opeenvolgende overeenkomsten tussen diverse partijen te wijzigen in een overeenkomst tussen partijen die niet rechtstreeks met elkaar hebben gecontracteerd, voor zover het vanuit economisch oogpunt om dezelfde verrichting gaat; de administratie kan de belasting vestigen op grond van die nieuwe kwalificatie, tenzij de belastingplichtige het bewijs levert dat de oorspronkelijke verrichting beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften. De administratie kan evenwel slechts tot herkwalificatie van de verrichting overgaan indien de nieuwe kwalificatie gelijksoortige niet-fiscale rechtsgevolgen heeft als het eindresultaat van de door de partijen gestelde rechtshandelingen; het voorgaande sluit niet uit dat de administratie een overeenkomst tot levering van diensten die tussen verbonden vennootschappen werd gesloten herkwalificeert in een overeenkomst tot levering van diensten en in een "gift" voor het deel van de verrichting dat aanleiding gaf tot een betaling zonder tegenprestatie (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bewijsvoering - Algemeen - Akte - Herkwalificatie door de belastingadministratie

- Art. 344, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Zonder dat noodzakelijkerwijs vereist is dat de verrichting is geschied met de bedoeling een belastbare winst aan de belasting te onttrekken, wordt onder 'abnormale voordelen', die voordelen verstaan die, gelet op de economische omstandigheden van het ogenblik, strijdig zijn met de gewone gang van zaken, met de regels, of met de gevestigde handelsgebruiken, en onder 'goedgunstige voordelen', de voordelen die worden verleend zonder de uitvoering van een verbintenis te vormen, of die welke worden verleend zonder enige tegenwaarde (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Winsten - Abnormale of goedgunstige voordelen

- Art. 26, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

En application de l'article 344, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, l'administration des contributions directes peut requalifier dans son ensemble l'opération qui a été artificiellement décomposée en actes distincts et modifier ainsi la qualification qui a été donnée par les parties à chaque acte distinct lorsqu'elle constate que les actes visent la même opération d'un point de vue économique; il est possible de modifier des contrats successifs entre diverses parties en un contrat entre des parties qui n'ont pas directement contracté l'une avec l'autre, pour autant qu'il s'agisse, du point de vue économique, de la même opération; l'administration peut établir l'impôt sur la base de la nouvelle qualification, à moins que le contribuable ne prouve que la qualification originaire répond à des besoins légitimes de caractère financier ou économique. L'administration ne peut toutefois procéder à la requalification de l'opération que si la nouvelle qualification a des effets juridiques non fiscaux similaires au résultat final des actes juridiques posés par les parties; ce qui précède n'exclut pas que l'administration requalifie un contrat de fourniture de services conclu entre des sociétés liées en contrat de fourniture de services et en "don" pour la partie de l'opération qui a donné lieu à un paiement sans contrepartie.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Preuve - Généralités - Acte - Requalification par l'administration fiscale

- Art. 344, § 1er Code des impôts sur les revenus 1992

Sans qu'il soit nécessairement requis que l'opération ait eu lieu dans le but de soustraire à l'impôt un bénéfice imposable, on entend par 'avantages anormaux' les avantages qui, eu égard aux circonstances économiques du moment, sont contraires à la pratique courante, aux règles, ou aux usages commerciaux établis, et par 'avantages bénévoles' les avantages octroyés sans former l'exécution d'une obligation, ou octroyés sans contrepartie (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Bénéfices - Avantages anormaux ou bénévoles

- Art. 26, al. 1er Code des impôts sur les revenus 1992

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Inbreng in een vennootschap - Vereisten - Abnormale inbrengwaarde

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Vrijstelling van belastbaarheid - Normale verrichtingen van beheer van het privé-vermogen

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Inbreng in een vennootschap - Vereisten - Onstoffelijk goed

Een inbreng in een vennootschap kan een verrichting uitmaken in de zin van artikel 90, 1°, van het W.I.B. (1992), ook al bestaat het ingebrachte uit een onstoffelijk goed, zoals de knowhow (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Inbreng in een vennootschap - Vereisten - Onstoffelijk goed

- Art. 90, 1° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Om te beoordelen of een inbreng in een vennootschap al dan niet een winst of baat oplevert in de zin van artikel 90, 1°, van het W.I.B. (1992), volstaat het dat de winst volledig voortspuit uit de inbrengverrichting zelf, zonder dat vereist is dat de inbrengwaarde volledig abnormaal is, dit is meer bedraagt dan de eigenlijke waarde op het ogenblik van de inbreng (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Inbreng in een vennootschap - Vereisten - Abnormale inbrengwaarde

- Art. 90, 1° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Voor het verkrijgen van de vrijstelling van belastbaarheid waarin artikel 90, 1°, van het W.I.B. (1992) voorziet voor normale verrichtingen van beheer van het privé-vermogen, moet dat vermogen bestaan uit onroerende goederen, portefeuillewaarden of roerende voorwerpen zodat onlichamelijke goederen terzake uitgesloten zijn (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Diverse inkomsten - Toevallige winsten en baten - Vrijstelling van belastbaarheid - Normale verrichtingen van beheer van het privé-vermogen

- Art. 90, 1° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Apport dans une société - Conditions - Valeur de l'apport anormale

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Exemption d'impôt - Opérations de gestion normale du patrimoine privé

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Apport dans une société - Conditions - Bien incorporel

Un apport dans une société peut constituer une opération au sens de l'article 90, 1°, du Code des impôts sur les revenus 1992, même si l'apport consiste dans un bien incorporel tel que le know-how (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Apport dans une société - Conditions - Bien incorporel

- Art. 90, 1° Code des impôts sur les revenus 1992

Pour apprécier si un apport procure ou non un bénéfice ou un profit au sens de l'article 90, 1°, du Code des impôts sur les revenus 1992, il suffit que le bénéfice résulte entièrement de l'opération d'apport, sans qu'il soit requis que la valeur d'apport soit tout à fait anormale, c'est-à-dire qu'elle soit supérieure à la valeur proprement dite au moment de l'apport (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Apport dans une société - Conditions - Valeur de l'apport anormale

- Art. 90, 1° Code des impôts sur les revenus 1992

Pour bénéficier de l'exemption d'impôt prévue par l'article 90, 1° du Code des impôts sur les revenus 1992 pour les opérations de gestion normale du patrimoine privé, ce patrimoine doit consister en biens immobiliers, valeurs de portefeuille ou objets mobiliers et les biens incorporels sont, dès lors exclus pour bénéficier de cette exemption (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus divers - Bénéfices ou profits fortuits - Exemption d'impôt - Opérations de gestion normale du patrimoine privé

- Art. 90, 1° Code des impôts sur les revenus 1992

F.08.0090.N

14 januari 2010

AC nr. 37

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Verschoonbaarverklaring

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Déclaration d'excusabilité

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Belasting verhaald op het eigen vermogen van de andere echtgenoot - Faillissement - Verschoonbaarverklaring

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privileges du tresor public - Impôt recouvré sur le patrimoine propre de l'autre conjoint - Faillite - Déclaration d'excusabilité

De verschoonbaarverklaring treft enkel de eigen schulden van de gefailleerde; het gedeelte van de aanslag dat betrekking heeft op het belastbaar inkomen van de belastingplichtige echtgenoot van de gefailleerde is geen eigen schuld van de gefailleerde, ook al kan deze schuld krachtens artikel 394, § 1, W.I.B. (1992), worden verhaald op zowel het gemeenschappelijk vermogen als op de eigen goederen van de beide echtgenoten, zodat de verschoonbaarverklaring van de gefailleerde niet tot gevolg heeft dat voor deze schuld geen verhaal meer mogelijk is op de eigen goederen van de belastingplichtige echtgenoot (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

La déclaration d'excusabilité concerne uniquement les dettes propres du failli; la quotité de l'impôt afférent aux revenus imposables du conjoint contribuable du failli ne constitue pas une dette propre du failli, même si en vertu de l'article 394, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, cette dette peut être recouvrée tant sur le patrimoine commun que sur les biens propres des deux conjoints, de sorte que la déclaration d'excusabilité du failli n'a pas pour conséquence que cette dette ne peut plus faire l'objet d'aucun recours sur les biens propres du conjoint contribuable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Verschoonbaarverklaring

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Déclaration d'excusabilité

- Art. 394, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 394, § 1er Code des impôts sur les revenus 1992

- Art. 82, eerste lid Wet 8 aug. 1997

- Art. 82, al. 1er L. du 8 août 1997 sur les faillites

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Belasting verhaald op het eigen vermogen van de andere echtgenoot - Faillissement - Verschoonbaarverklaring

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privileges du tresor public - Impôt recouvré sur le patrimoine propre de l'autre conjoint - Faillite - Déclaration d'excusabilité

- Art. 394, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 394, § 1er Code des impôts sur les revenus 1992

- Art. 82, eerste lid Wet 8 aug. 1997

- Art. 82, al. 1er L. du 8 août 1997 sur les faillites

F.08.0091.F

26 februari 2010

AC nr. 133

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

Conclusions de l'avocat général HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Belastbare materiële bestanddelen - Omschrijving - Rechtbanken van de rechterlijke orde - Bevoegdheid

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Eléments matériels imposables - Qualification - Juridictions de l'ordre judiciaire - Pouvoir

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Nietigverklaring - Rechter - Verplichting

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Annulation - Juge - Obligation

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Belastingplichtige - Informatie

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Contribuable - Information

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Aanslag ten dele gewettigd door de nieuwe omschrijving van de inkomsten - Rechterlijke vernietiging

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Cotisation partiellement justifiée par la requalification de revenus - Annulation judiciaire

Doordat belastingen van openbare orde zijn, moeten de rechtbanken van de rechterlijke orde, de facto en de iure, binnen de perken van het geschil waarvan zij hebben kennisgenomen, zelf beoordelen welke omschrijving moet worden gegeven aan de materiële belastbare bestanddelen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

En raison du caractère d'ordre public de l'impôt, les juridictions de l'ordre judiciaire doivent apprécier elles-mêmes, en fait et en droit, dans les limites du litige dont elles sont saisies, la qualification à donner aux éléments matériels imposables (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Belastbare materiële bestanddelen - Omschrijving - Rechtbanken van de rechterlijke orde - Bevoegdheid

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Eléments matériels imposables - Qualification - Juridictions de l'ordre judiciaire - Pouvoir

Artikel 355 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 dat de bevoegdheden van de administratie bepaalt in geval van nietigverklaring van een aanslag verplicht de rechter niet om elke aanslag die niet conform een wettelijke regel is vastgesteld, in zijn geheel nietig te verklaren (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Nietigverklaring - Rechter - Verplichting

L'article 355 du Code des impôts sur les revenus 1992, qui détermine les pouvoirs de l'administration en cas d'annulation d'une imposition, n'oblige pas le juge à annuler intégralement toute imposition qui n'a pas été établie conformément à une règle légale (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Annulation - Juge - Obligation

Het bericht van wijziging van de aangifte waarvan artikel 346 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 de verzending oplegt, strekt ertoe de belastingplichtige op een met redenen omklede wijze in te lichten over de inkomsten en andere bestanddelen die de administratie in de plaats wil stellen van die welke aangegeven of aanvaard zijn, zodat hij de voorgenomen wijziging kan onderzoeken en verwerpen of aannemen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Belastingplichtige - Informatie

L'avis de rectification de la déclaration, dont l'article 346 du Code des impôts sur les revenus 1992 impose l'envoi, a pour but d'informer le contribuable, d'une manière motivée, des revenus et autres éléments que l'administration se propose de substituer à ceux qui ont été déclarés ou admis et de lui permettre d'examiner la rectification envisagée et, ensuite, de la rejeter ou de l'admettre (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Contribuable - Information

Wanneer een rechtbank vaststelt dat de aanslag ten dele gewettigd is door het heromschrijven van diverse inkomsten als roerende inkomsten, dient die aanslag niet in zijn geheel nietig verklaard te worden aangezien de belastbare grondslag behouden blijft en enkel het belastingtarief en de berekening van de kosten gewijzigd zijn (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslag en inkohiering - Aanslag - Aanslag ten dele gewettigd door de nieuwe omschrijving van de inkomsten - Rechterlijke vernietiging

Lorsqu'une juridiction constate que la cotisation est justifiée en partie par la requalification de revenus divers en revenus mobiliers, il n'y a pas lieu à annulation intégrale de cette cotisation dès lors que la base imposable subsiste, seuls le taux de taxation et le calcul des frais étant modifiés (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Cotisation et enrôlement - Imposition - Cotisation partiellement justifiée par la requalification de revenus - Annulation judiciaire

F.08.0094.N

22 april 2010

AC nr. 275

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfsverliezen - Waardeverminderingen op schuldvorderingen - Voorwaarden voor belastingvrijstelling

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Pertes professionnelles - Réductions de valeur sur les créances - Conditions d'exonération de l'impôt

De fiscale bepalingen beletten de uitsluiting uit de winst van een globale, niet-geïndividualiseerde waardevermindering op schuldvorderingen, gebaseerd op statistische gegevens uit het verleden en wijken aldus uitdrukkelijk af van de boekhoudkundige normen voor de waardeverminderingen op schuldvorderingen, die wel forfaitaire waardeverminderingen toelaten (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfsverliezen - Waardeverminderingen op schuldvorderingen - Voorwaarden voor belastingvrijstelling

- Artt. 24, 25, 5°, 48 en 49, tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 22, § 1, 2° Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

Les dispositions fiscales font obstacles à l'exclusion des bénéfiques d'une réduction de valeur globale non individualisée sur les créances, basée sur des données statistiques du passé et dérogent ainsi expressément aux normes comptables applicables aux réductions de valeur sur les créances qui autorisent quant à elles des réductions de valeurs forfaitaires (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Pertes professionnelles - Réductions de valeur sur les créances - Conditions d'exonération de l'impôt

- Art. 24, 25, 5°, 48 et 49, al. 2 Code des impôts sur les revenus 1992

- Art. 22, § 1er, 2° Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

F.08.0095.N

11 februari 2010

AC nr. 98

Artikel 263, § 1, 3° van het W.I.B. (1992) sluit uit dat de administratie een belasting of aanvullende belasting zou vestigen voor belastbare inkomsten, die niet werden aangegeven meer dan vijf jaar voor het jaar waarin de rechtsvordering, waaruit de niet-aangifte blijkt, is ingesteld; het laat de administratie wel toe, binnen de verlengde termijn, ook de inkomsten te belasten, die na het instellen van de rechtsvordering niet werden aangegeven en waarvan het bestaan door die vordering aan het licht is gebracht (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Rechtsvordering wijzend op het bestaan van niet aangegeven inkomsten - Bijzondere aanslagtermijn

- Art. 263, § 1, 3° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusie van advocaat-generaal THIJS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Rechtsvordering wijzend op het bestaan van niet aangegeven inkomsten - Bijzondere aanslagtermijn

L'article 263, § 1er, 3°, du Code des Impôts sur les Revenus (1992) exclut que l'administration puisse établir un impôt ou un impôt de complément pour des revenus imposables dont il appert qu'ils n'ont pas fait l'objet d'une déclaration plus de cinq années avant l'année pendant laquelle l'action dont ressort l'absence de déclaration a été intentée; il permet néanmoins à l'administration, au cours du délai prolongé, d'imposer également les revenus qui n'ont pas été déclarés après l'intentement de l'action et dont l'existence a été révélée par cette action (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Action judiciaire faisant apparaître des revenus non déclarés - Délai d'imposition spécial

- Art. 263, § 1er, 3° Code des impôts sur les revenus 1992

Conclusions de l'avocat général THIJS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Action judiciaire faisant apparaître des revenus non déclarés - Délai d'imposition spécial

F.08.0100.F

22 januari 2010

AC nr. 54

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Internationale verdragen - Verdrag tussen België en de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek - Forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting - Belastbare grondslag - Berekening

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales - Convention entre la Belgique et la République socialiste tchécoslovaque - Quotité forfaitaire d'impôt étranger - Base imposable - Calcul

Het arrest dat oordeelt dat het Belgisch recht de berekening van het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting bepaalt op grond van de omschrijving van het inkomen overeenkomstig het Verdrag van 19 juni 1975 tussen het Koninkrijk België en de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, terwijl het Verdrag verwijst naar de in het Belgisch recht vastgelegde verrekening, met inbegrip van de vaststelling van de belastbare grondslag en de berekening van het forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting is niet naar recht verantwoord (1). (1) Zie concl. O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Internationale verdragen - Verdrag tussen België en de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek - Forfaitair gedeelte van buitenlandse belasting - Belastbare grondslag - Berekening

- Art. 23 Overeenkomst 19 juni 1975 tussen het Koninkrijk België en de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek

N'est pas légalement justifié, l'arrêt qui considère que le calcul de la quotité forfaitaire d'impôt étranger est déterminé par le droit belge mais en fonction de la définition du revenu selon la Convention du 19 juin 1975 entre le Royaume de Belgique et la République socialiste tchécoslovaque tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôt sur le revenu et sur la fortune, alors que la Convention se réfère à l'imputation telle qu'elle est prévue par le droit belge, y compris la détermination de la base imposable et le calcul de la quotité forfaitaire d'impôt étranger (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales - Convention entre la Belgique et la République socialiste tchécoslovaque - Quotité forfaitaire d'impôt étranger - Base imposable - Calcul

- Art. 23 Convention du 19 juin 1975 entre le Royaume de Belgique et la République Socialiste Tchèque

F.08.0102.N

10 december 2010

AC nr. 726

Conclusie van advocaat-generaal Thijs.

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Huwelijkscontract - Beding van ongelijke verdeling - Beding van verblijving van het gehele gemeenschappelijk vermogen - Niet gekoppeld aan een overlevingsvoorwaarde - Kwalificatie van de verrichting

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Kwalificatie van een verrichting - Bepalingen van het huwelijksvermogensrecht

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Contractuele erfstelling

De specifieke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek over het huwelijksvermogensrecht verplichten niet tot een kwalificatie als een schenking of een contractuele erfstelling (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Kwalificatie van een verrichting - Bepalingen van het huwelijksvermogensrecht

- Art. 2 Wetboek van Successierechten

Een contractuele erfstelling in de zin van artikel 2 W. Succ. is een erfstelling die bij wijze van een overeenkomst tot stand komt; zij is een overeenkomst om niet, waarbij iemand ten voordele van een ander beschikt over de goederen die zijn nalatenschap zullen samenstellen; een contractuele erfstelling heeft enkel betrekking op de goederen van de nalatenschap van de beschikker (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Contractuele erfstelling

Conclusions de l'avocat général Thijs.

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Contrat de mariage - Stipulation de parts inégales - Clause d'attribution de tout le patrimoine commun - Pas de subordination à une condition de survie - Qualification de l'acte

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Qualification d'un acte - Dispositions du droit relatif aux régimes matrimoniaux

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Institution contractuelle

Les dispositions spécifiques du Code civil relatives du droit relatif aux régimes matrimoniaux n'obligent pas à une qualification en tant que donation ou institution contractuelle (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Qualification d'un acte - Dispositions du droit relatif aux régimes matrimoniaux

- Art. 2 Code des droits de succession

Une institution contractuelle au sens de l'article 2 du Code des droits de succession est une institution qui est réalisée au moyen d'une convention; c'est une convention à titre gratuit par laquelle une personne dispose au profit d'une autre des biens qui formeront sa succession; une institution contractuelle concerne uniquement les biens de la succession de celui qui dispose (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Institution contractuelle

Het verblijvingsbeding in een huwelijkscontract, dat het volledig gemeenschappelijk vermogen bij ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel 'om eender welke reden' aan de mede-echtgenoot toebedeelt, is geen overeenkomst over goederen van de nalatenschap van die mede-echtgenoot, maar een overeenkomst over het gemeenschappelijke vermogen; bedoeld verblijvingsbeding, dat uitwerking heeft, welke ook de reden van ontbinding van het huwelijksstelsel is en dat gecombineerd wordt met de inbreng van eigen goederen in het gemeenschappelijke vermogen door de vooroverleden echtgenoot, en het in artikel 1464, tweede lid, B.W. bedoelde 'aandeel boven de helft' is geen contractuele erfstelling, zodat dat 'surplus' niet belastbaar is op grond van artikel 2 W. Succ. (1). (Deels impliciet). (1) Zie de conclusie van het O.M.

Une clause d'attribution figurant dans un contrat de mariage, qui attribue l'ensemble du patrimoine commun en cas de dissolution du régime 'pour quelque raison que ce soit' au conjoint, ne constitue pas une convention sur les biens de la succession mais une convention sur le patrimoine commun; cette clause d'attribution qui a effet, quelle que soit la raison de la dissolution du régime matrimonial et qui a été combinée avec l'apport de biens propres dans le patrimoine commun par le conjoint prédécédé et la part 'dépassant la moitié' visée à l'article 1464, alinéa 2, du Code civil, ne constitue pas une institution contractuelle de sorte que 'ce surplus' n'est pas imposable en vertu de l'article 2 du Code des droits de succession (1). (Solution partiellement implicite). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

SUCCESSIERECHTEN - Rechten verschuldigd ingevolge contractuele erfstelling - Huwelijkscontract - Beding van ongelijke verdeling - Beding van verblijving van het gehele gemeenschappelijk vermogen - Niet gekoppeld aan een overlevingsvoorwaarde - Kwalificatie van de verrichting

- Art. 2 Wetboek van Successierechten

- Art. 1464, tweede lid Burgerlijk Wetboek

DROITS DE SUCCESSION - Droits dus à la suite d'une institution contractuelle - Contrat de mariage - Stipulation de parts inégales - Clause d'attribution de tout le patrimoine commun - Pas de subordination à une condition de survie - Qualification de l'acte

- Art. 2 Code des droits de succession

- Art. 1464, al. 2 Code civil

F.09.0004.F

12 maart 2010

AC nr. 178

Andersluidende conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Algemeen - Invordering - Schuldenaar - Onroerende voorheffing - Stukken van het kadaster - Overgang van de eigendom van het onroerend goed - Begrip

De artikelen 395 en 396 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 zijn niet van toepassing als het onroerend goed nooit van eigenaar veranderd is en de verlener van een zakelijk recht op dat onroerend goed steeds de eigenaar ervan gebleven is (1). (1) Zie andersluidende concl. O.M., in Pas., 2010, nr ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Algemeen - Invordering - Schuldenaar - Onroerende voorheffing - Stukken van het kadaster - Overgang van de eigendom van het onroerend goed - Begrip

- Artt. 395 en 396 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Généralités - Recouvrement - Débiteur - Précompte immobilier - Documents cadastraux - Mutation de la propriété de l'immeuble - Notion

Les articles 395 et 396 du Code des impôts sur les revenus 1992 ne s'appliquent pas au cas où la propriété de l'immeuble n'a connu aucune mutation et où le concédant d'un droit réel sur ce bien immeuble n'a pas cessé d'être propriétaire de celui-ci (1). (1) Voir les conclusions contraires du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Généralités - Recouvrement - Débiteur - Précompte immobilier - Documents cadastraux - Mutation de la propriété de l'immeuble - Notion

- Art. 395 et 396 Code des impôts sur les revenus 1992

F.09.0006.F

12 maart 2010

AC nr. 179

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

GERECHTSKOSTEN - Belastingzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsvordering tot ontheffing en tot terugbetaling van een inkomstenbelasting - In geld waardeerbare vordering

Conclusions de l'avocat général HENKES.

FRAIS ET DEPENS - Matière fiscale - Procédure devant le juge du fond - Action qui tend au dégrèvement et à la restitution d'un impôt sur les revenus - Demande évaluable en argent

De rechtsvordering die strekt tot ontheffing en tot terugbetaling van een inkomstenbelasting, heeft betrekking op een in geld waardeerbare vordering (1). (1) Zie concl. O.M., Pas., 2010, nr ...

GERECHTSKOSTEN - Belastingzaken - Procédure voor de feitenrechter - Rechtsvordering tot ontheffing en tot terugbetaling van een inkomstenbelasting - In geld waardeerbare vordering

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

L'action qui tend au dégrèvement et à la restitution d'un impôt sur les revenus porte sur une demande évaluable en argent (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

FRAIS ET DEPENS - Matière fiscale - Procédure devant le juge du fond - Action qui tend au dégrèvement et à la restitution d'un impôt sur les revenus - Demande évaluable en argent

- Art. 1022 Code judiciaire

F.09.0007.F

26 februari 2010

AC nr. 134

Artikel 17, § 2 en 5, van de zesde richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lidstaten inzake omzetbelasting - Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag, waarvan de artikelen 45, § 1, 1° en 46, § 1, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde de omzetting naar Belgisch recht zijn, moet in die zin worden begrepen dat er eveneens een recht op aftrek wordt toegekend aan de belastingplichtige, ook al is er geen rechtstreeks en onmiddellijk verband tussen een bepaalde handeling in een eerder stadium, en een of meer in een later stadium verrichte handelingen waarvoor recht op aftrek bestaat, wanneer de kosten van de bewuste diensten tot zijn algemene kosten behoren en als zodanig bestanddelen zijn van de prijs van de goederen die hij levert of van zijn dienstverrichtingen. Dergelijke kosten staan immers in rechtstreeks en onmiddellijk verband met de economische activiteit van de belastingplichtige in haar geheel (1). (1) Het openbaar ministerie was in zijn op dat punt andersluidende schriftelijke conclusie van oordeel dat het tweede onderdeel niet ontvankelijk was aangezien het berustte op een feitelijke bewering die uit geen enkel stuk van het dossier bleek waarop het Hof vermocht acht te slaan en die het Hof niet mocht onderzoeken.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Aftrek - Rechtstreeks en onmiddellijk verband tussen een eerdere en een latere verrichting - Geen verband - Prijs van de diensten maken deel uit van de algemene kosten

L'article 17, § 2 et 5, de la sixième directive 77/388/CEE du Conseil, du 17 mai 1977, en matière d'harmonisation des législations des Etats membres relatives aux taxes sur le chiffre d'affaires - Système commun de taxe sur la valeur ajoutée : assiette uniforme, dont les articles 45, § 1er, 1°, et 46, § 1er, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée sont la transposition en droit belge, doit être interprété en ce sens qu'un droit à déduction est également admis en faveur de l'assujetti, même en l'absence de lien direct et immédiat entre une opération particulière en amont et une ou plusieurs opérations en aval ouvrant droit à déduction, lorsque les coûts des services en cause font partie des frais généraux de ce dernier et sont, en tant que tels, des éléments constitutifs du prix des biens ou des services qu'il fournit. De tels coûts entretiennent, en effet, un lien direct et immédiat avec l'ensemble de l'activité économique de l'assujetti (1). (1) Dans ses conclusions écrites contraires sur ce point, le ministère public était d'avis que le moyen en sa seconde branche était irrecevable, reposant sur une affirmation de fait qui ne ressortait d'aucune pièce du dossier auquel la cour pouvait avoir égard et qu'il n'était pas du pouvoir de la Cour de vérifier.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Déduction - Lien direct et immédiat entre opération en amont et en aval - Absence - Coûts des services font partie des frais généraux

F.09.0010.F

26 februari 2010

AC nr. 135

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Wet van 26 april 2007 - Toepassing - Tijdstip

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Zitting in college - Door de voorzitter uitgesproken arrest dat enkel door hem en de griffier is ondertekend - Regelmaticheid van het arrest - Bewijs

Conclusions de l'avocat général HENKES.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Loi du 26 avril 2007 - Application - Moment

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Siège collégial - Arrêt prononcé par le président et signé par lui et le greffier seuls - Régularité de l'arrêt - Preuve

Het bestreden arrest is niet regelmatig geweest wanneer noch uit dat arrest, noch uit het zittingsblad, noch uit het proces-verbaal van de rechtszitting van dezelfde dag blijkt dat het tevens geweest is door de twee plaatsvervangende raadsheren die de voorzitter bijstonden die het door hem geweest en door hem en de griffier ondertekende arrest heeft uitgesproken, en voor welke plaatsvervangende raadsheren de zaak is gepleit en vervolgens in beraad is genomen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Zitting in college - Door de voorzitter uitgesproken arrest dat enkel door hem en de griffier is ondertekend - Regulariteit van het arrest - Bewijs

- Artt. 782 en 782bis Gerechtelijk Wetboek

Uit artikel 31 van de wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand volgt dat die wet van toepassing is op de zaken waarin na 31 augustus 2007 een vonnis of arrest is geweest dat de heropening van het debat beveelt; een dergelijke beslissing impliceert een nieuwe rechtsdagbepaling na die datum, zodat artikel 782 van het Gerechtelijk Wetboek, na de vervanging ervan bij de voornoemde wet van 26 april 2007, en artikel 782bis van dat wetboek, vóór de vervanging ervan bij de wet van 8 juni 2008, van toepassing zijn op een arrest dat is uitgesproken nadat op 21 november 2007 een arrest was geweest dat de heropening van het debat beval (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Wet van 26 april 2007 - Toepassing - Tijdstip

- Artt. 782 en 782bis Gerechtelijk Wetboek

Dès lors qu'il ne ressort ni de l'arrêt attaqué ni de la feuille d'audience ni du procès-verbal d'audience du même jour que l'arrêt a également été rendu par les deux conseillers suppléants assistant le président qui a prononcé l'arrêt rendu par lui et signé par lui et le greffier, et devant lesquels conseillers suppléants la cause a été plaidée puis prise en délibéré, l'arrêt n'a pas été rendu régulièrement (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Siège collégial - Arrêt prononcé par le président et signé par lui et le greffier seuls - Régularité de l'arrêt - Preuve

- Art. 782 et 782bis Code judiciaire

Il suit de l'article 31 de la loi du 26 avril 2007 modifiant le Code judiciaire en vue de lutter contre l'arriéré judiciaire que cette loi est applicable aux causes dans lesquelles un jugement ou arrêt ordonnant la réouverture des débats a été prononcé après le 31 août 2007, pareille décision impliquant une nouvelle fixation de la cause après cette date, en sorte que l'article 782 du Code judiciaire, après son remplacement par la loi du 26 avril 2007 précitée, et l'article 782bis du même code, avant son remplacement par la loi du 8 juin 2008, sont applicables à un arrêt qui a été prononcé après qu'un arrêt ordonnant la réouverture des débats avait été rendu le 21 novembre 2007 (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Loi du 26 avril 2007 - Application - Moment

- Art. 782 et 782bis Code judiciaire

F.09.0014.N

10 juni 2010

AC nr. 415

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

CASSATIEBEROEP - Belastingzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Onregelmatige betekening - Memorie van antwoord - Neerlegging binnen de wettelijke termijn

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Buitengewone driejarige aanslagtermijn - Toepassingsmodaliteiten

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Uitzonderlijke aanslagtermijnen van 12 maanden

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Dividenden - Liquidatieboni - Uitkeringen vóór 1 januari 2003 - Fiscale behandeling

TAALGEBRUIK - Bestuurszaken - Tweetalige besluiten - Bekendmaking in het B.S. - Bekendmaking zonder openbaar nut

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

POURVOI EN CASSATION - Matière fiscale - Formes - Forme et délai de signification etou de dépôt - Signification irrégulière - Mémoire en réponse - Dépôt dans le délai légal

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Délai extraordinaire d'imposition de trois ans - Modalités d'application

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Délais d'imposition exceptionnels de 12 mois

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Dividendes - Bonis de liquidation - Versements antérieurs au 1er janvier 2003 - Traitement fiscal

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière administrative - Arrêtés bilingues - Publication au Moniteur belge - Publication dépourvue d'utilité publique

De fiscale administratie is niet verplicht gebruik te maken van de door artikel 358 van het W.I.B.(1992) voorziene uitzonderlijke aanslagtermijn van 12 maanden, wanneer zij over de mogelijkheid beschikt de belasting te vestigen binnen de in artikel 354, eerste lid, van dat wetboek gestelde buitengewone aanslagtermijn van drie jaar (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Uitzonderlijke aanslagtermijnen van 12 maanden

- Artt. 354, eerste lid, en 358 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

L'administration fiscale n'est pas obligée de faire usage du délai d'imposition exceptionnel de douze mois prévu par l'article 358 du Code des impôts sur les revenus 1992, lorsqu'elle dispose de la possibilité d'établir l'impôt dans le délai extraordinaire d'imposition de trois ans prévu à l'article 354, alinéa 1er, dudit code.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Délais d'imposition exceptionnels de 12 mois

- Art. 354, al. 1er, et 358 Cône des impôts sur les revenus 1992

Een besluit dat de inwendige werking van een openbare dienst beoogt en geen plichten formuleert in hoofde van de rechtsonderhorigen, heeft geen openbaar nut zodat van de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad mag worden afgezien (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

TAALGEBRUIK - Bestuurszaken - Tweetalige besluiten - Bekendmaking in het B.S. - Bekendmaking zonder openbaar nut

- Art. 56, § 1, vierde lid Wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij KB 18 juli 1966

Un arrêté qui vise le fonctionnement interne d'un service public et ne formule pas d'obligations dans le chef des justiciables ne présente pas d'utilité publique de sorte que sa publication au Moniteur belge peut être omise.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière administrative - Arrêtés bilingues - Publication au Moniteur belge - Publication dépourvue d'utilité publique

- Art. 56, § 1er, al. 4 Lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966

Het standpunt dat de liquidatieboni uitgekeerd vóór 1 januari 2003 volledig vrijgesteld zijn van belasting, faalt naar recht (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Dividenden - Liquidatieboni - Uitkeringen vóór 1 januari 2003 - Fiscale behandeling

- Artt. 2 tot 5 en 32, § 1, eerste lid Wet 24 dec. 2002

Le point de vue selon lequel les bonis de liquidation versés avant le 1er janvier 2003 sont intégralement exonérés d'impôts manque en droit.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Dividendes - Bonis de liquidation - Versements antérieurs au 1er janvier 2003 - Traitement fiscal

- Art. 2 à 5 et 32, § 1er, al. 1er L. du 24 décembre 2002

Uit het gegeven dat de verweerder binnen de wettelijke termijn een memorie van antwoord heeft neergelegd door tussenkomst van een advocaat bij het Hof van Cassatie en geantwoord heeft op de middelen ingeroepen in het cassatieberoep, volgt dat de betekening, ook al zou zij onregelmatig zijn, het doel dat de wet haar toeschrijft heeft bereikt, met name aan de verwerende partij een afschrift doen toekomen en haar toelaten haar verweermiddelen uiteen te zetten; in dat geval heeft de onregelmatigheid in de betekening van het cassatieberoep niet de onontvankelijkheid ervan tot gevolg (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

CASSATIEBEROEP - Belastingzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Onregelmatige betekening - Memorie van antwoord - Neerlegging binnen de wettelijke termijn

- Artt. 867 en 1079 Gerechtelijk Wetboek

Le fait que le défendeur a déposé dans le délai légal un mémoire en réponse à l'intervention d'un avocat à la Cour de cassation et répondu aux moyens invoqués dans le pourvoi en cassation a pour conséquence que la signification, fût-elle irrégulière, a réalisé le but que la loi lui assigne, à savoir faire parvenir une copie à la partie défenderesse et lui permettre d'exposer ses moyens de défense; dans ce cas, l'irrégularité de la signification du pourvoi en cassation ne peut entraîner la nullité.

POURVOI EN CASSATION - Matière fiscale - Formes - Forme et délai de signification etou de dépôt - Signification irrégulière - Mémoire en réponse - Dépôt dans le délai légal

- Art. 867 et 1079 Code judiciaire

Voor de toepassing van de buitengewone aanslagtermijn van drie jaar van artikel 354, eerste lid, van het W.I.B.(1992) volstaat maar is vereist dat de verschuldigde belasting hoger is dan de belasting met betrekking tot de belastbare inkomsten en de andere gegevens waarvan aangifte is gedaan; voor de toepassing van deze aanslagtermijn is niet vereist dat de hogere belasting voortvloeit uit een handeling of nalatigheid van de belastingplichtige bij het invullen van het aangifteformulier (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagtermijn - Buitengewone driejarige aanslagtermijn - Toepassingsmodaliteiten

- Art. 354, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Pour l'application du délai d'imposition extraordinaire de trois ans prévu à l'article 354, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, il est nécessaire mais il suffit que l'impôt dû soit supérieur à l'impôt qui se rapporte aux revenus imposables et aux autres éléments figurant dans la déclaration; pour l'application de ce délai d'imposition, il n'est pas nécessaire que l'impôt supérieur résulte d'une opération ou d'une négligence du redevable lorsqu'il remplit le formulaire de déclaration.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Délais - Délai extraordinaire d'imposition de trois ans - Modalités d'application

- Art. 354, al. 1er Code des impôts sur les revenus 1992

F.09.0018.F

14 mei 2010

AC nr. 338

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Vermelding van de geschonden wetsbepalingen - Miskenning van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Artikelen 10, 11, 170 en 172 van de Grondwet - Ontvankelijkheid

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Belang - Beslissing over de procedure conform de conclusie - Ontvankelijkheid

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Andere plaatselijke belastingen - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Gewestelijke belasting ten laste van de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Gezin

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Belasting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest t.l.v. de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Miskenning van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Hof van Cassatie - Verplichting

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Belasting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest t.l.v. de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Miskenning van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Hof van Cassatie - Verplichting

Conclusions de l'avocat général HENKES.

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Indications requises - Indications des dispositions légales violées - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Articles 10, 11, 170 et 172 de la Constitution - Recevabilité

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Intérêt - Décision sur la procédure conforme aux conclusions - Recevabilité

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Autres taxes locales - Région de Bruxelles-Capitale - Taxe régionale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Ménage

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Taxe de la Région de Bruxelles-Capitale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Cour de cassation - Obligation

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Taxe de la Région de Bruxelles-Capitale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Cour de cassation - Obligation

Krachtens artikel 26, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 moet het Hof aan het Grondwettelijk Hof de vraag stellen of artikel 3, § 1, c), van de ordonnantie van 23 juli 1992 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestelijke belasting ten laste van de bezetters van bebouwde eigendommen en houders van een zakelijk recht op sommige onroerende goederen, zoals het bestond voor de wijziging ervan bij artikel 2 van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 1 maart 2007, gelezen in samenhang met artikel 3, § 1, a), en, voor zoveel nodig, artikel 3, § 1, a), van die ordonnantie de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden, indien zij aldus worden geïnterpreteerd dat zij, enerzijds, de eigenaars van een op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen bebouwde eigendom of de houders van een zakelijk recht op een dergelijk goed, die het bestemmen voor een instelling voor collectieve bewoning met aparte verblijven, die, elk, door een gezin worden bewoond, zoals een seniorie, van het toepassingsgebied van de in die ordonnantie bedoelde belasting uitsluiten, maar dat zij, anderzijds, die belasting heffen van de eigenaars of houders van zakelijke rechten die dat goed bestemmen voor collectieve huisvesting van bejaarden, hoewel zowel de eerste als de tweede categorie houder zijn van een eigendomsrecht of van andere zakelijke rechten op een goed dat bestemd wordt voor bewoning en dus voor verblijf (1). (1) Zie concl. O.M., AR F.09.0018.F, Pas., 2010, nr. ...

GRONDWETTELIJK HOF - Préjudicieux geschil - Belasting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest t.l.v. de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Miskenning van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Hof van Cassatie - Verplichting

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Belasting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest t.l.v. de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Miskenning van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Hof van Cassatie - Verplichting

En vertu de l'article 26, § 2, de la loi spéciale du 6 janvier 1989, la Cour est tenue de poser à la Cour constitutionnelle la question de savoir si, l'article 3, § 1er, c), de l'ordonnance du 23 juillet 1992 de la Région de Bruxelles-Capitale relative à la taxe régionale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels sur certains immeubles, dans sa version antérieure à sa modification par l'article 2 de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 1er mars 2007, lu en combinaison avec l'article 3, § 1er, a), et, pour autant que de besoin, l'article 3, § 1er, a), de ladite ordonnance violent-ils les articles 10 et 11 de la Constitution dans l'interprétation suivant laquelle ils excluent, d'une part, du champ d'application de la taxe prévue par cette ordonnance les propriétaires d'un immeuble bâti situé sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale ou les titulaires de droits réels sur un tel bien qui l'affectent à un établissement d'habitation collective comportant des résidences séparées occupées chacune par un ménage, telle une seigneurie, mais mettent, d'autre part, cette taxe à charge des propriétaires ou titulaires de droits réels qui affectent ce bien à l'hébergement collectif de personnes âgées, alors que tant les premiers que les seconds sont titulaires d'un droit de propriété ou d'autres droits réels sur un immeuble affecté à un usage d'habitation et donc à un usage résidentiel (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Taxe de la Région de Bruxelles-Capitale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Cour de cassation - Obligation

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Taxe de la Région de Bruxelles-Capitale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Cour de cassation - Obligation

Het arrest dat eerst vermeldt dat, anders dan in een seniorie, de personen die collectief gehuisvest zijn in het gebouw van de eiseres niet als alleenstaanden leven in aparte verblijfruimtes binnen het gebouw en dat zij evenmin in gemeenschap leven in dezelfde woning onder het gezag van een gezinshoofd en dat vervolgens aldus beslist dat de personen die in dat gebouw verblijven, gelet op het collectief karakter van hun huisvesting, geen gezinnen zijn in de zin van artikel 3, § 1, a), van de ordonnantie van 23 juli 1992 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de gewestelijke belasting ten laste van de bezetters van bebouwde eigendommen en houders van een zakelijk recht op sommige onroerende goederen is naar recht verantwoord (1). (1) Zie concl. O.M., AR F.09.0018.F, Pas., 2010, nr. ...

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Andere plaatselijke belastingen - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Gewestelijke belasting ten laste van de bewoners van bebouwde eigendommen en houders van zakelijke rechten - Gezin

- Art. 3, § 1, a) Ordonnanties Brussels hoofdstedelijk gewest van 23 juli 1992 betreffende de gewestbelasting ten laste van bezetters van bebouwde eigendommen en houders van een zakelijk recht op sommige goederen

Het feit dat een middel dat de miskennis van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken aanvoert, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet als geschonden wetsbepalingen aanwijst, is een voldoende grond tot vernietiging als het middel gegrond is; dat middel dient geen melding te maken van de artikelen 170 en 172 van de Grondwet, aangezien artikel 170 met dat beginsel geen verband houdt, dit beginsel vervat is in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 172 zich ertoe beperkt het toe te passen op de belastingen (1). (1) Zie concl. O.M., AR F.09.0018.F, Pas., 2010, nr. ...

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Vereiste vermeldingen - Vermelding van de geschonden wetsbepalingen - Miskennis van het beginsel inzake gelijkheid en non-discriminatie in belastingzaken - Artikelen 10, 11, 170 en 172 van de Grondwet - Ontvankelijkheid

Gedingvoerende partijen mogen zich niet in cassatie voorzien tegen een beslissing over de procedure als die beslissing conform hun conclusie geweest is (1). (1) Zie concl. O.M. en Cass., 31 jan. 2008 (volt. terechtz.), AR C.05.0372.N, AC, 2008, nr. 74, met concl. adv.-gen. G. DUBRULLE.

CASSATIEMIDDELEN - Belastingzaken - Belang - Beslissing over de procedure conform de conclusie - Ontvankelijkheid

Est légalement justifié, l'arrêt, qui après avoir énoncé que, contrairement à une seigneurie, les personnes hébergées collectivement dans l'immeuble de la partie demanderesse ne vivent pas seules dans des résidences séparées au sein de l'immeuble et qu'elles ne sont pas non plus des personnes ayant une vie commune dans un même logement sous l'autorité d'un chef de ménage, considère ainsi que, compte tenu du caractère collectif de leur hébergement, les personnes résidant dans ledit immeuble ne constituent pas des ménages au sens de l'article 3, § 1er, a), de l'ordonnance du 23 juillet 1992 de la Région de Bruxelles-Capitale relative à la taxe régionale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels sur certains immeubles (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Autres taxes locales - Région de Bruxelles-Capitale - Taxe régionale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels - Ménage

- Art. 3, § 1er, a) Ordonnance du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale du 23 juillet 1992 relative à la taxe régionale à charge des occupants d'immeubles bâtis et de titulaires de droits réels sur certains immeubles

L'indication, dans un moyen invoquant la violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts, des articles 10 et 11 de la Constitution au titre de dispositions légales violées, suffit à emporter la cassation si le moyen est fondé; ce moyen ne doit pas viser les articles 170 et 172 de la Constitution dès lors que l'article 170 est étranger à ce principe, que celui-ci est inscrit dans les articles 10 et 11 de la Constitution et que l'article 172 se limite à en faire une application en matière d'impôts (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Indications requises - Indications des dispositions légales violées - Violation du principe d'égalité et de non-discrimination en matière d'impôts - Articles 10, 11, 170 et 172 de la Constitution - Recevabilité

Une partie au procès ne peut critiquer en cassation une décision sur la procédure rendue en conformité avec ses conclusions (1). (1) Voir les conclusions du ministère public; Cass., 31 janvier 2008 (aud. plén.), RG C.05.0372.N, Pas., 2008, n° 74, avec les conclusions de M. l'avocat général G. DUBRULLE publiées à leur date dans les AC

MOYEN DE CASSATION - Matière fiscale - Intérêt - Décision sur la procédure conforme aux conclusions - Recevabilité

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Gekozen woonplaats - In België gedomicilieerde geadresseerde

Artikel 39, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek legt niet de verplichting op om de betekening te doen aan de bij een lasthebber gekozen woonplaats wanneer de geadresseerde in België is gedomicilieerd is (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Gekozen woonplaats - In België gedomicilieerde geadresseerde - Art. 39, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général HENKES.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Domicile élu - Destinataire domicilié en Belgique

L'article 39, alinéa 1er, du Code judiciaire, n'impose pas la signification au domicile élu chez un mandataire lorsque le destinataire est domicilié en Belgique (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Domicile élu - Destinataire domicilié en Belgique - Art. 39, al. 1er Code judiciaire

Het begrip gezin in de zin van artikel 259 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 veronderstelt een feitelijke toestand en geen wettelijke band (1). (1) Zie concl. O.M., Pas., 2010, AR F.09.0023.F, nr ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Vermindering wegens gezinslasten - Gezin - Art. 259 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Berekening van de aanslag - Vermindering wegens gezinslasten - Gezin

Au sens de l'article 259 du Code des impôts sur les revenus 1992, la notion de ménage suppose une situation de fait et non un lien légal (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Calcul de l'impôt - Réduction pour charge de famille - Ménage - Art. 259 Côté des impôts sur les revenus 1992

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Calcul de l'impôt - Réduction pour charge de famille - Ménage

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Niet-verblijfhouders - Belastbaar tijdperk - Toepasselijk aanslagjaar - Wegvallen van de gronden van belastbaarheid

Wanneer het verwerven van belastbare inkomsten door een niet-rijksinwoner werd beëindigd vóór 31 december, zijn de gronden van belastbaarheid vóór het einde van dat kalenderjaar weggevallen en dient het aanslagjaar naar dat jaar genoemd te worden (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Niet-verblijfhouders - Belastbaar tijdperk - Toepasselijk aanslagjaar - Wegvallen van de gronden van belastbaarheid - Artt. 227, 1°, 228, § 1, en 354, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992 - Art. 203 Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des nonrésidents - Période imposable - Exercice applicable - Disparition des conditions d'assujettissement à l'impôt

Lorsque l'obtention de revenus imposables par un non-résident prend fin avant le 31 décembre, les conditions d'assujettissement à l'impôt disparaissent avant la fin de cette année civile et l'exercice d'imposition est désigné par le millésime de cette année (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des nonrésidents - Période imposable - Exercice applicable - Disparition des conditions d'assujettissement à l'impôt - Art. 227, 1°, 228, § 1er, et 354, al. 1er Côté des impôts sur les revenus 1992 - Art. 203 Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

Conclusie van advocaat-generaal Thijs.*DOUANE EN ACCIJNZEN - Douane - Recht van niet-navordering**DOUANE EN ACCIJNZEN - Douane - Recht van niet-navordering - Boeking achteraf - Regelmatigheid - Toetsing door de rechter - Beoordelingscriteria*

De belastingplichtige heeft recht op de niet-navordering van het bedrag van de rechten bij invoer of bij uitvoer mits cumulatieve vervulling van volgende drie voorwaarden: 1. de niet-heffing van de rechten moet te wijten zijn aan een vergissing die aan een actieve gedraging van de bevoegde autoriteiten zelf is toe te schrijven; 2. de belastingsschuldige moet te goeder trouw hebben gehandeld en met name, ondanks zijn beroepservaring en de door hem te betrachten zorgvuldigheid, de vergissing redelijkerwijze niet heeft kunnen ontdekken, mede gelet op de aard van de vergissing; de aard van de vergissing is ervan afhankelijk hoe ingewikkeld de betrokken regeling is of, andersom, of die regeling voldoende eenvoudig is, en hoelang de autoriteiten aan hun onjuiste zienswijze zijn blijven vasthouden; 3. de belastingplichtige moet voor zijn douaneaangifte aan alle voorschriften van de geldende regelgeving hebben voldaan, hetgeen impliceert dat hij verplicht is de bevoegde douaneautoriteiten alle in de gemeenschapsregeling en in de in voorkomend geval ter aanvulling of omzetting daarvan vastgestelde nationale regeling bepaalde noodzakelijke inlichtingen te verschaffen voor de gewenste douanebehandeling van de betrokken goederen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

*DOUANE EN ACCIJNZEN - Douane - Recht van niet-navordering**- Art. 220.2, eerste lid, b Communautair Douanewetboek*

De rechter die moet oordelen over de regelmatigheid en de gegrondheid van een boeking achteraf, moet nagaan of aan de drie door artikel 220.2, eerste lid, b, van het CDW is voldaan (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

*DOUANE EN ACCIJNZEN - Douane - Recht van niet-navordering - Boeking achteraf - Regelmatigheid - Toetsing door de rechter - Beoordelingscriteria**- Art. 220.2, eerste lid, b Communautair Douanewetboek*Conclusions de l'avocat général Thijs.*DOUANES ET ACCISES - Douanes - Droit de ne pas procéder au recouvrement**DOUANES ET ACCISES - Douanes - Droit de ne pas procéder au recouvrement - Prise en compte a posteriori - Régularité - Contrôle par le juge - Critères d'appréciation*

Le redevable a droit à ce qu'il ne soit pas procédé au recouvrement du montant des droits à l'importation ou à l'exportation si les trois conditions suivantes sont remplies de manière cumulative: 1. le non-recouvrement des droits doit être dû à une erreur imputable à un comportement actif des autorités compétentes; 2. l'erreur n'a pu raisonnablement être décelée par un redevable de bonne foi qui, nonobstant son expérience professionnelle et la diligence dont il a fait preuve, n'a pu déceler raisonnablement cette erreur, compte tenu de la nature de celle-ci; la nature de l'erreur est fonction de la complexité ou, au contraire, du caractère suffisamment simple de la réglementation en cause et du laps de temps durant lequel les autorités ont persisté dans leur erreur; 3. le redevable doit avoir respecté dans sa déclaration en douane toutes les dispositions de la réglementation en vigueur, ce qui implique qu'il est tenu de fournir aux autorités douanières compétentes toutes les informations nécessaires prévues par les règles communautaires et les règles nationales qui, le cas échéant, les complètent ou les transposent au regard du traitement douanier demandé pour la marchandise concernée (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

*DOUANES ET ACCISES - Douanes - Droit de ne pas procéder au recouvrement**- Art. 220.2, al. 1er, b Code des douanes communautaire*

Le juge qui doit statuer sur la régularité et le bien-fondé d'une prise en compte a posteriori est tenu d'examiner si les trois conditions prévues par l'article 220.2, alinéa 1er, b, du Code des douanes communautaires sont remplies (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

*DOUANES ET ACCISES - Douanes - Droit de ne pas procéder au recouvrement - Prise en compte a posteriori - Régularité - Contrôle par le juge - Critères d'appréciation**- Art. 220.2, al. 1er, b Code des douanes communautaire*Conclusie van advocaat-generaal HENKES.*GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN -*Conclusions de l'avocat général HENKES.*TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure -*

*Rechtspleging - Onvolledige aangifte - Ambtshalve inkohiering -
Melding aan de belastingschuldige - Verplichting van de
belastingheffende overheid*

*Déclaration incomplète - Enrôlement d'office - Information du
redevable - Obligation de l'autorité taxatrice*

De overheid die krachtens artikel 4 van de wet van 24 december 1996 betreffende de vestiging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen bevoegd is om het kohier vast te stellen, moet de in artikel 6, tweede lid, van die wet vastgelegde procedure van ambtshalve aanslag in acht nemen wanneer de aangifte onjuist is in de zin van het eerste lid van die bepaling, ook al kon zij in de aangifte de nodige gegevens voor de vaststelling van de belasting aantreffen (1). (1) Zie concl. O.M.

L'autorité habilitée à arrêter le rôle en vertu de l'article 4 de la loi du 24 décembre 1996 relative à l'établissement et au recouvrement des taxes provinciales et communales doit respecter la procédure de taxation d'office prévue au deuxième alinéa de l'article 6 de cette loi, dès lors que la déclaration est incorrecte au sens de l'alinéa premier de cette disposition, alors même qu'elle pourrait trouver dans la déclaration les éléments nécessaires à l'établissement de la taxe (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

*GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN -
Rechtspleging - Onvolledige aangifte - Ambtshalve inkohiering -
Melding aan de belastingschuldige - Verplichting van de
belastingheffende overheid*

- Art. 6 Wet 24 dec. 1996

*TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure -
Déclaration incomplète - Enrôlement d'office - Information du
redevable - Obligation de l'autorité taxatrice*

- Art. 6 L. du 24 décembre 1996

F.09.0032.N

11 maart 2010

AC nr. 175

Artikel 64, § 1 en 2, van het Btw-wetboek houden een weerlegbaar wettelijk vermoeden in dat de bewijslast omkeert in het voordeel van de belastingadministratie; indien de belastingadministratie bewijst dat de belastingplichtige goederen, verkregen of geproduceerd om ze te verkopen, heeft geleverd of diensten heeft verricht, moet deze laatste om aan de heffing van btw over de omzet te ontsnappen, aantonen dat de goederen niet werden verkocht of dat de levering of de dienstverstrekking geheel of ten dele vrijgesteld is van btw (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

L'article 64, § 1er et 2, du Code de la T.V.A. comporte une présomption légale réfragable renversant la charge de la preuve au profil de l'administration fiscale; si l'administration fiscale établit que le redevable a livré des biens, qu'il a achetés ou produits pour les vendre, ou fourni des services, ce dernier est tenu, afin d'échapper à la perception de la T.V.A. sur le chiffre d'affaires, de démontrer que les biens n'ont pas été vendus ou que la livraison ou la prestation de services est en tout ou en partie exemptée de la T.V.A. (1). (1) Voir les concl. du M.P. publiées à leur date dans AC

*BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Bewijsmiddelen -
Bewijslastverdeling - Artikel 64, § 1 en 2 Btw-wetboek - Wettelijk
vermoeden*

*- Art. 64, §§ 1 en 2 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde
Waarde*

*TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Moyens de preuve - Répartition de
la charge de la preuve - Article 64, § 1er et 2 du Code de la T.V.A. -
Présomption légale*

- Art. 64, § 1er et 2 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Conclusie advocaat-generaal THUIS.

Conclusions de l'avocat général THUIS.

*BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Bewijsmiddelen -
Bewijslastverdeling - Artikel 64, § 1 en 2 Btw-wetboek - Wettelijk
vermoeden*

*TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Moyens de preuve - Répartition de
la charge de la preuve - Article 64, § 1er et 2 du Code de la T.V.A. -
Présomption légale*

F.09.0033.F

23 april 2010

AC nr. 278

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

Conclusions de l'avocat général HENKES.

*INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten -
Bedrijfslasten - Kosten lager dan inkomsten - Aftrekbaarheid*

*IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques -
Revenus professionnels - Charges professionnelles - Frais inférieurs
aux revenus - Déductibilité*

Uit artikel 49, eerste lid, W.I.B. 1992 volgt niet dat de aftrekbaarheid van de kosten afhankelijk is van de voorwaarde dat ze lager moeten zijn dan het bedrag van de aangegeven beroepsinkomsten waardoor ze konden verkregen of behouden worden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Kosten lager dan inkomsten - Aftrekbaarheid

- Art. 49 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Il ne résulte pas de l'article 49, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 que la déductibilité des frais est subordonnée à la condition qu'ils soient inférieurs au montant des revenus professionnels déclarés qu'ils ont permis d'acquérir ou de conserver (1). (1) Voir les conclusions du ministre public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Charges professionnelles - Frais inférieurs aux revenus - Déductibilité

- Art. 49 Côte des impôts sur les revenus 1992

F.09.0035.F

26 februari 2010

AC nr. 137

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Tarief - Sociale woning - Eengezinswoning - Woonruimte - Spouwmuur - Geventileerde spouw - Opmeting

Uit artikel 1, A, d), van het ministerieel besluit nr. 20 van 22 december 1995 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden en modaliteiten voor de toepassing van het verlaagd tarief van de belasting over de toegevoegde waarde van 12 pct. in de sector van de sociale privéwoningen volgt dat wanneer de woonruimte van een eengezinswoning omgeven is door muren in betonblokken die door een geventileerde spouw gescheiden zijn van de in gevelsteen opgetrokken muren die de buitenkant vormen, de oppervlakte van ieder vlak gedeelte van de woning gemeten moet worden vanaf en tot de buitenkant van de opgaande betonnen muren die vóór de geventileerde spouw zijn opgetrokken (1).(1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Tarief - Sociale woning - Eengezinswoning - Woonruimte - Spouwmuur - Geventileerde spouw - Opmeting

Conclusions de l'avocat général HENKES.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Taux - Logement social - Maison unifamiliale - Espace d'habitation - Double mur - Vide ventilé - Mesurage

Il suit de l'article 1er, A, de l'arrêté ministériel n° 20 du 22 décembre 1995 fixant les conditions et modalités particulières pour l'application du taux réduit de la taxe sur la valeur ajoutée de 12 p.c. dans le secteur du logement social, littera d), que lorsque l'espace d'habitation de la maison unifamiliale est entouré de murs en blocs de béton qui sont séparés des murs de parement en briques qui forment la face extérieure du bâtiment par un vide ventilé, la superficie de chaque partie plane de la maison doit être mesurée à partir de et jusqu'aux côtés extérieurs des murs en élévation en béton qui précèdent le vide ventilé (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Taux - Logement social - Maison unifamiliale - Espace d'habitation - Double mur - Vide ventilé - Mesurage

F.09.0036.F

23 april 2010

AC nr. 279

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Afschrijving van immateriële vaste activa - Gebruik beperkt in de tijd - Aftrekbaarheid - Naleving van boekhoudkundige vereisten

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Charges professionnelles - Amortissements relatifs à des immobilisations incorporelles - Utilisation limitée dans le temps - Déductibilité - Respect des exigences comptables

Uit artikel 52, 6°, W.I.B. 1992 samengelezen met artikel 28 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekeningen van de ondernemingen volgt dat, wanneer artikel 49, tweede lid, van dat wetboek bepaalt dat onder meer als in het belastbare tijdperk gedaan of gedragen worden beschouwd, de kosten die in dat tijdperk werkelijk zijn betaald of gedragen of het karakter van zekere en vaststaande schulden of verliezen hebben verkregen en als zodanig zijn geboekt, het de aftrek van de kosten betreffende dergelijke immateriële vaste activa, bij de boeking ervan, onderwerpt aan de vereisten van het voornoemde koninklijk besluit (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Afschrijving van immateriële vaste activa - Gebruik beperkt in de tijd - Aftrekbaarheid - Naleving van boekhoudkundige vereisten

- Art. 52 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Il suit de l'article 52, 6°, du Code des impôts sur les revenus 1992, combiné avec l'article 28 de l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises, que, lorsque l'article 49, alinéa 2, du même code prévoit que sont notamment considérés comme ayant été faits ou supportés pendant la période imposable, les frais qui, pendant cette période, sont effectivement payés ou supportés ou qui ont acquis le caractère de dettes ou pertes certaines et liquides et sont comptabilisés comme telles, il subordonne la déduction des frais relatifs à de telles immobilisations incorporelles au respect, lors de leur comptabilisation, des exigences de l'arrêté royal précité (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Charges professionnelles - Amortissements relatifs à des immobilisations incorporelles - Utilisation limitée dans le temps - Déductibilité - Respect des exigences comptables

- Art. 52 Côte des impôts sur les revenus 1992

F.09.0042.N

10 september 2010

AC nr. 508

De aansprakelijkheid van de wetgever voor het nemen van een foutieve wetgeving vraagt een eigen beoordeling door de rechter aan wie gevraagd wordt de Staat te veroordelen op grond van een onrechtmatige daad; de loutere verwijzing naar een arrest van het Grondwettelijk Hof dat prejudicieel een tegenstrijdigheid tussen wet en Grondwet ontwaart op grond van de toestand van het recht op het ogenblik waarop het oordeelt, volstaat niet als een eigen beoordeling.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Daad - Fout - Staat - Onrechtmatig wetgevend optreden - Beoordeling door de rechter

- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek

La responsabilité du législateur pour avoir adopté une législation fautive requiert une appréciation propre au juge saisi de la demande de condamner l'État sur la base d'un acte illicite; le simple renvoi à un arrêt de la Cour constitutionnelle qui a décelé lors d'une question préjudicielle une contradiction entre la loi et la Constitution sur la base de la situation du droit au moment où elle statue, ne suffit pas comme appréciation propre.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Fait - Faute - Etat - Intervention législative fautive - Appréciation par le juge

- Art. 1382 Code civil

F.09.0043.N

20 mei 2010

AC nr. 354

De derde-houder die tot rechtstreeks schuldenaar wordt verklaard en de derde-beslagene die veroordeeld wordt tot de oorzaken en kosten van het beslag omdat zij niet voldeden aan de verplichting om de verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 1452 van het Gerechtelijk Wetboek, staan in de mate van hun veroordeling in voor de schuld van de beslagene; de derde-houder is dan met de beslagene tegenover de beslagleggende schuldeiser gehouden als in solidum gehouden schuldenaars waarop de artikelen 1206 en 2249, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek niet van toepassing zijn.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en

Le tiers détenteur qui est déclaré débiteur direct et le tiers saisi qui est condamné aux causes et aux frais de la saisie, dès lors qu'ils ne satisfaisaient pas à l'obligation de faire la déclaration conformément à l'article 1452 du Code judiciaire interviennent dans la mesure de leur condamnation dans la dette du saisi; le tiers détenteur est alors tenu avec le saisi à l'encontre du créancier saisissant comme des débiteurs tenus solidairement auxquels ne s'appliquent pas les articles 1206 et 2249, alinéa 1er, du Code civil.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor

voorrechten van de schatkist - Vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag - Derde-beslagene - Verplichting om de verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 1452 Gerechtelijk Wetboek - Niet-naleving

- Art. 443bis, § 2 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 145, tweede lid, en 164, § 4 Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992
- Artt. 1452 en 1456 Gerechtelijk Wetboek
- Artt. 1206, 2244 en 2249, eerste lid Burgerlijk Wetboek

public - Saisie-arrêt fiscale simplifiée - Tiers saisi - Obligation de faire la déclaration conformément à l'article 1452 du Code judiciaire - Non-respect

- Art. 443bis, § 2 Code des impôts sur les revenus 1992
- Art. 145, al. 2, et 164, § 4 Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992
- Art. 1452 et 1456 Code judiciaire
- Art. 1206, 2244 et 2249, al. 1er Code civil

De rechtstreekse vervolging door de ontvanger tegen de derde-schuldnaars van de belastingplichtige komt neer op een vereenvoudigde vorm van een beslag onder derden dat zowel de verjaring stuit van de schuldvordering die de beslagen schuldenaar op de derde-beslagene heeft, als de verjaring van de eigen schuldvordering die de beslaglegger op de beslagen schuldenaar heeft vanaf de aanzegging of betekening van het beslag aan de beslagene schuldenaar.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Derde-schuldnaar van de belastingplichtige - Rechtstreekse vervolging door de ontvanger - Beslag onder derden - Verjaringstuitende werking

- Artt. 1445 en 1539 Gerechtelijk Wetboek
- Art. 164, § 1 Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

Les poursuites directes exercées par le receveur contre les tiers-débiteurs du contribuable équivalent à une forme simplifiée de saisie-arrêt qui interrompt tant la prescription de la créance du débiteur saisi sur le tiers saisi que la prescription de la propre créance du saisissant sur le débiteur saisi à partir de la notification ou de la signification de la saisie au débiteur saisi.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Tiers débiteur du contribuable - Poursuite directe par le receveur - Saisie-arrêt - Effet interruptif

- Art. 1445 et 1539 Code judiciaire
- Art. 164, § 1er Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

De wilsuiting van de schuldeiser, waarop de burgerlijke stuiting van de verjaring steunt, is bij een vordering ingesteld tegen de derde, gericht tegen die derde en heeft een stuitende werking wat betreft de vordering van de beslagen schuldenaar op de derde beslagene, maar heeft geen stuitende werking wat de vordering betreft van de beslaglegger tegen de beslagen schuldenaar.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Verjaring - Vordering ingesteld tegen een derde - Verjaringstuitende werking

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek
- Art. 443bis, § 2 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992
- Art. 145, tweede lid Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

L'action du créancier, sur laquelle est fondée l'interruption civile de la prescription, est introduite contre le tiers, dirigée contre celui-ci et a un effet interruptif en ce qui concerne l'action du débiteur saisi sur le tiers saisi, mais n'a pas d'effet interruptif quant à l'action du saisissant contre le débiteur saisi.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Prescription - Action introduite contre un tiers - Effet interruptif

- Art. 2244 Code civil
- Art. 443bis, § 2 Code des impôts sur les revenus 1992
- Art. 145, al. 2 Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

F.09.0046.F

23 april 2010

AC nr. 280

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Internationale verdragen - Overeenkomst tussen België en Frankrijk - Artikel 10 - Publieke openbaarvervoermaatschappijen - Nijverheids- of handelsactiviteit

INKOMSTENBELASTINGEN - Algemeen - Wetboek van de Inkomstenbelastingen (1992) - Rechtspersoon - Nijverheids- of handelsactiviteit - Winstoogmerk - Verband

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales - Convention entre la Belgique et la France - Article 10 - Sociétés publiques de transport en commun - Activité industrielle ou commerciale

IMPOTS SUR LES REVENUS - Généralités - Code des impôts sur les revenus (1992) - Personne morale - Activité industrielle ou commerciale - Poursuite d'un but de lucre - Lien

Uit de artikelen 23, § 1, 1° en 24 W.I.B. 1992 volgt niet dat een rechtspersoon enkel een nijverheids of handelsactiviteit kan uitoefenen als hij dat met winsttoegmerk doet (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Algemeen - Wetboek van de Inkomstenbelastingen (1992) - Rechtspersoon - Nijverheids- of handelsactiviteit - Winsttoegmerk - Verband

De publieke openbaarvervoermaatschappijen mogen een nijverheids of handelsactiviteit uitoefenen in de zin van artikel 10, § 1, van de Overeenkomst van 10 maart 1964 tussen België en Frankrijk tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Internationale verdragen - Overeenkomst tussen België en Frankrijk - Artikel 10 - Publieke openbaarvervoermaatschappijen - Nijverheids- of handelsactiviteit

Il ne résulte pas des articles 23, § 1er, 1°, et 24 du Code des impôts sur les revenus 1992 qu'une personne morale ne saurait se livrer à une activité industrielle ou commerciale que si elle poursuit un but de lucre (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Généralités - Code des impôts sur les revenus (1992) - Personne morale - Activité industrielle ou commerciale - Poursuite d'un but de lucre - Lien

Les sociétés publiques de transport en commun peuvent se livrer à une activité industrielle ou commerciale au sens de l'article 10, § 1er, de la Convention du 10 mars 1964 conclue entre la Belgique et la France tendant à éviter les doubles impositions et à établir des règles d'assistance administrative et juridique réciproque en matière d'impôts sur les revenus (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales - Convention entre la Belgique et la France - Article 10 - Sociétés publiques de transport en commun - Activité industrielle ou commerciale

F.09.0047.N

20 mei 2010

AC nr. 355

Conclusie van advocaat-generaal THIIJS.

*BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties - Geldboete - Volledige kwijtschelding - Voorwaarden - Spontane rechtzetting van de toestand van de schuldenaar
BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Voldoening van de belasting - Minister van Financiën - Beslissing tot opening van een bijzondere rekening - Kennisgeving - Vormvereiste*

De gedeeltelijke vrijwillige betaling van een openstaande belastingschuld maakt geen spontane rechtzetting uit van de toestand van de schuldenaar met het oog op de volledige kwijtschelding van de geldboete opgelegd op het vlak van de belasting over de toegevoegde waarde (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

*BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties - Geldboete - Volledige kwijtschelding - Voorwaarden - Spontane rechtzetting van de toestand van de schuldenaar
- Art. 3 KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.*

De kennisgeving van de beslissing van de Minister van Financiën tot opening van een bijzondere rekening voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde bij aangetekende brief is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; de vorm van kennisgeving is evenmin een substantiële vormvereiste die zou moeten worden nageleefd om een belastingschuld te doen ontstaan (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

Conclusions de l'avocat général THIIJS.

*TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE - Sanctions administratives - Amende - Liquidation totale - Conditions - Régularisation spontanée de la situation du débiteur
TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE - Paiement de la taxe - Ministre des Finances - Décision d'ouverture d'un compte spécial - Notification - Formalité*

Le paiement volontaire partiel d'une dette d'impôt exigible ne constitue pas une rectification spontanée de la situation du débiteur en vue de la liquidation totale de l'amende infligée en matière de taxe sur la valeur ajoutée (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

*TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE - Sanctions administratives - Amende - Liquidation totale - Conditions - Régularisation spontanée de la situation du débiteur
- Art. 3 A.R. n° 41 du 30 janvier 1987*

La notification par lettre recommandée de la décision du ministre des Finances d'ouvrir un compte spécial en vue du paiement de la taxe sur la valeur ajoutée n'est pas prescrite à peine de nullité; la forme de la notification ne constitue pas davantage une formalité substantielle qui devrait être respectée afin de faire naître une dette d'impôt (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

F.09.0055.N

20 mei 2010

AC nr. 356

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Dwangbevel - Invordering - Recht van parate executie - Vervaltermijn van drie jaar - Opheffing van de vervaltermijn - Werking in de tijd

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Nieuwe wet

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Wetten die procesrechtelijke regels invoeren - Daden van tenuitvoerlegging - Toepasselijke wet

Door de wet van 30 juni 2000, die de in artikel 313, § 5, A.W.D.A. voorziene vervaltermijn van drie jaar voor de dadelijke uitwinning door middel van een dwangbevel ophief, van bij haar inwerkingtreding toe te passen op belastingschulden waarvoor het recht van dadelijke uitwinning op grond van de opgeheven bepaling was ingetreden, maar die op dat ogenblik nog niet waren verjaard en dus nog konden worden ingevorderd middels een gerechtelijke procedure, wordt geen afbreuk gedaan aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten nu het op grond van dat artikel ingetreden verval van het recht van dadelijke uitwinning niet raakt aan het bestaan en de opeisbaarheid van de onderliggende belastingschuld (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Dwangbevel - Invordering - Recht van parate executie - Vervaltermijn van drie jaar - Opheffing van de vervaltermijn - Werking in de tijd

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

- Art. 3 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 2262bis, § 1, eerste lid Burgerlijk Wetboek

- Artt. 313, § 5, en 314 Douane en accijnzenwet 18 juli 1977

Een nieuwe wet is in de regel niet enkel van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestanden die zich voordoen of die voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Nieuwe wet

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général THijs.

DOUANES ET ACCISES - Contrainte - Recouvrement - Droit d'exécution parée - Délai de déchéance de trois ans - Levée du délai de déchéance - Application dans le temps

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Loi nouvelle

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Lois introduisant des règles de procédure - Actes d'exécution - Loi applicable

En appliquant, dès son entrée en vigueur, la loi du 30 juin 2000, qui a levé le délai de déchéance de trois ans prévu par l'article 313, § 5, de la loi générale sur les douanes et accises pour l'exécution parée au moyen d'une contrainte, aux dettes d'impôt pour lesquels le droit à une exécution parée sur la base de la disposition abrogée est entré en vigueur, mais qui n'étaient pas encore prescrites à ce moment-là et pouvaient donc encore être recouvrées au moyen d'une procédure judiciaire, il n'est pas dérogé à des droits déjà fixés irrévocablement dès lors que la déchéance du droit à une exécution parée instaurée sur la base de cet article ne touche pas à l'existence et à l'exigibilité de la dette d'impôt sous-jacente (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

DOUANES ET ACCISES - Contrainte - Recouvrement - Droit d'exécution parée - Délai de déchéance de trois ans - Levée du délai de déchéance - Application dans le temps

- Art. 2 Code civil

- Art. 3 Code judiciaire

- Art. 2262bis, § 1er, al. 1er Code civil

- Art. 313, § 5, et 314 L. générale du 18 juillet 1977 sur les douanes et accises

Une loi nouvelle n'est en principe pas uniquement applicable à des situations nées après son entrée en vigueur mais aussi à des effets futurs de situations nées sous l'empire de l'ancienne loi qui se produisent ou qui se poursuivent sous l'empire de la loi nouvelle, dans la mesure où cette application ne déroge pas aux droits déjà irrévocablement fixés (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Loi nouvelle

- Art. 2 Code civil

Wetten die nieuwe procesrechtelijke regels invoeren hebben in beginsel onmiddellijke werking; daden van tenuitvoerlegging zijn geregeld door procesrechtelijke bepalingen en vallen bijgevolg onder de vigeur van de wet die van toepassing is op het ogenblik waarop de tenuitvoerlegging plaatsvindt (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Wetten die procesrechtelijke regels invoeren - Daden van tenuitvoerlegging - Toepasselijke wet

- Art. 3 *Gerechtigd Wetboek*

Les lois qui instaurent de nouvelles règles de procédure ont, en principe, un effet immédiat; les actes d'exécution sont réglés par des dispositions relatives à la procédure et sont, dès lors, régis par la loi applicable au moment où l'exécution a lieu (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Lois introduisant des règles de procédure - Actes d'exécution - Loi applicable

- Art. 3 *Code judiciaire*

F.09.0059.N

11 februari 2010

AC nr. 99

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit onroerende goederen - Kadastraal inkomen - Proportionele vermindering wegens onproductiviteit - Toepassingsvoorwaarden

De vermindering van het kadastraal inkomen bij toepassing van artikel 15, § 1, 1° en 2° van het W.I.B. (1992), vereist dat het goed niet gebruikt wordt door omstandigheden buiten de wil van de eigenaar; het aanwenden van een pand voor het opbergen of stockeren van roerende goederen, tijdens de uitvoering van verbouwingswerken, sluit een gebruik niet uit in de zin van dit artikel (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit onroerende goederen - Kadastraal inkomen - Proportionele vermindering wegens onproductiviteit - Toepassingsvoorwaarden

- Art. 15, § 1, 1° en 2° *Wetboek Inkomstenbelastingen 1992*

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens immeubles - Revenu cadastral - Réduction proportionnelle à l'improductivité - Conditions d'application

La réduction du revenu cadastral, en application de l'article 15, § 1er, 1° et 2°, du Code des Impôts sur les Revenus (1992), requiert que le bien soit resté inoccupé pour des circonstances indépendantes de la volonté du propriétaire; l'utilisation d'un immeuble pour y ranger et stocker des biens meubles pendant l'exécution de travaux d'aménagement n'exclut pas une occupation au sens dudit article (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens immeubles - Revenu cadastral - Réduction proportionnelle à l'improductivité - Conditions d'application

- Art. 15, § 1er, 1° et 2° *Côte des impôts sur les revenus 1992*

F.09.0061.N

10 september 2010

AC nr. 509

Artikel 8 van de Wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen, vereist niet dat ieder internationaal verdrag dient te worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad om aan de rechtsonderhorigen tegenstelbaar te zijn.

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Tegenstelbaarheid aan de rechtsonderhorigen - Verplichting tot publicatie in het Belgisch Staatsblad

- Art. 8 *Wet 31 mei 1961*

TAALGEBRUIK - Allerlei - Wetgevingszaken - Bekendmaking van een verdrag - Toepasselijke regels

- Art. 8 *Wet 31 mei 1961*

L'article 8 de la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires n'exige pas que toute convention internationale doit être publiée au Moniteur belge pour être opposable aux justiciables.

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Opposabilité aux justiciables - Obligation de publication au Moniteur belge

- Art. 8 *L. du 31 mai 1961*

LANGUES (EMPLOI DES) - Divers - Matière législative - Publication d'un traité - Règles applicables

- Art. 8 *L. du 31 mai 1961*

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

*INKOMSTENBELASTINGEN - Internationales verdragen -
Dubbelbelastingverdragen - Verdrag met de Unie van Socialistische
Sovjetrepublieken - Toepasselijkheid tussen België en Oezbekistan*

*INTERNATIONALE VERDRAGEN - Bilaterale verdragen -
Statenopvolging - Internationaal gewoonterecht*

*INTERNATIONALE VERDRAGEN - Tegenstelbaarheid aan de
rechtsonderhorigen - Verplichting tot publicatie in het Belgisch
Staatsblad*

*RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Internationales Verdragen -
Werking in het intern recht*

*TAALGEBRUIK - Allerlei - Wetgevingszaken - Bekendmaking van een
verdrag - Toepasselijke regels*

Er bestaat geen algemeen rechtsbeginsel volgens hetwelk een internationale overeenkomst in het intern recht geen werking heeft die deze overeenkomst in de internationale rechtsorde ontbeert.

*RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Internationales Verdragen -
Werking in het intern recht*

Er bestaat geen regel van internationaal gewoonterecht volgens dewelke bilaterale verdragen, andere dan verdragen die objectieve situaties creëren, bij statenopvolging niet automatisch overgaan op de opvolgende staat.

*INTERNATIONALE VERDRAGEN - Bilaterale verdragen -
Statenopvolging - Internationaal gewoonterecht*

Uit de samenlezing van artikel 3.1 van het dubbelbelastingsverdrag met de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken van 17 december 1987 en het Protocol op 10 maart 1992 afgesloten met de Republiek Oezbekistan, volgt dat de overeenkomst van 17 december 1987 geldig bleef hebben tussen België en Oezbekistan tot zolang daarvan niet was afgeweken door het sluiten van een nieuw akkoord, wat meteen inhoudt dat de staatssoevereiniteit van Oezbekistan niet werd miskend.

*INKOMSTENBELASTINGEN - Internationales verdragen -
Dubbelbelastingverdragen - Verdrag met de Unie van Socialistische
Sovjetrepublieken - Toepasselijkheid tussen België en Oezbekistan*

*- Art. 3.1 Overeenkomst 17 dec. 1987 tussen de regering van het
Koninkrijk België en de regering van de Unie van Socialistische
Sovjetrepublieken tot het vermijden van de dubbele belasting van
het inkomen van het vermogen*

*IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales -
Conventions pour éviter la double imposition des revenus -
Convention avec l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques -
Applicabilité entre la Belgique et l'Ouzbékistan*

*TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143
UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX -
Traités bilatéraux - Succession d'Etats - Coutume internationale*

*TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143
UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX -
Opposabilité aux justiciables - Obligation de publication au Moniteur
belge*

*PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT -
Traités internationaux - Effet en droit interne*

*LANGUES (EMPLOI DES) - Divers - Matière législative - Publication
d'un traité - Règles applicables*

Il n'existe pas de principe général du droit suivant lequel une convention internationale n'a pas d'effet en droit interne si cette convention n'a pas d'effet dans l'ordre juridique international.

*PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT -
Traités internationaux - Effet en droit interne*

Contrairement aux traités qui créent des situations objectives, il n'existe aucune règle coutumière internationale suivant laquelle les traités bilatéraux ne sont pas transférés automatiquement à l'État nouveau en cas de succession d'État.

*TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143
UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX -
Traités bilatéraux - Succession d'Etats - Coutume internationale*

De la combinaison de l'article 3.1 de la convention pour éviter la double imposition des revenus et sur la fortune conclue avec l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques du 17 décembre 1987 et de l'accord conclu le 10 mars 1992 avec la République d'Ouzbékistan, il ressort que la convention du 17 décembre 1987 continuait à s'appliquer entre la Belgique et l'Ouzbékistan tant qu'il n'y était pas dérogé par la conclusion d'un nouvel accord, impliquant de ce fait que la souveraineté étatique de l'Ouzbékistan n'a pas été méconnue.

*IMPOTS SUR LES REVENUS - Conventions internationales -
Conventions pour éviter la double imposition des revenus -
Convention avec l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques -
Applicabilité entre la Belgique et l'Ouzbékistan*

- Art. 3.1 Conv. du 17 décembre 1987 avec l'U.R.S.S.

De terugbetaling van een in strijd met artikel 295, §1, tweede lid, W.I.B. (1964) en artikel 394, §1, tweede lid, W.I.B. (1992) geïnd bedrag, maakt voor de Belgische Staat geen vaste uitgave uit, zodat de vordering tot terugbetaling ervan onder toepassing valt van de vijfjarige verjaringstermijn van artikel 100, eerste lid, 1°, van het K.B. van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Invordering van de belasting - Belasting ten onrechte ingevorderd lastens de echtgenote - Terugvordering - Verjaringstermijn

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

- Art. 295, § 1, tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

- Art. 394, § 1, tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

VERJARING - Belastingzaken - Algemeen - Invordering van de belasting - Belasting ten onrechte ingevorderd lastens de echtgenote - Terugvordering - Verjaringstermijn

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

- Art. 295, § 1, tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

- Art. 394, § 1, tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

De verjaringstermijn van artikel 100, eerste lid, 1°, van het K.B. van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, geldt voor alle schuldvorderingen die voor de Staat geen vaste uitgaven uitmaken, tenzij het gaat om vorderingen die door een afwijkende wetsbepaling aan een andere, bijzondere verjaringstermijn zijn onderworpen.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Schuldvorderingen op de Staat - Verjaringstermijn van 5 jaar

- Art. 100, eerste lid, 1° KB 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit

La restitution d'une somme perçue en violation de l'article 295, §1er, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1964 et de l'article 394, §1er, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992 ne constitue pas une dépense fixe pour l'État, de sorte que l'action tendant à obtenir la restitution de cette somme tombe sous l'application du délai de prescription quinquennal de l'article 100, alinéa 1er, 1°, de l'arrêté royal du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'État.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Recouvrement de l'impôt - Impôt recouvert à tort à charge de l'épouse - Répétition - Délai de prescription

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

- Art. 295, § 1er, al. 2 Cône des Impôts sur les Revenus 1964

- Art. 394, § 1er, al. 2 Cône des impôts sur les revenus 1992

PRESCRIPTION - Matière fiscale - Généralités - Recouvrement de l'impôt - Impôt recouvert à tort à charge de l'épouse - Répétition - Délai de prescription

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

- Art. 295, § 1er, al. 2 Cône des Impôts sur les Revenus 1964

- Art. 394, § 1er, al. 2 Cône des impôts sur les revenus 1992

Le délai de prescription de l'article 100, alinéa 1er, 1°, de l'arrêté royal du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat vaut pour toutes les créances qui ne constituent pas des dépenses fixes pour l'Etat, sauf s'il s'agit de créances qui sont soumises à un délai de prescription spécial en vertu d'une disposition légale dérogatoire.

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Créances contre l'Etat - Délai de prescription quinquennal

- Art. 100, al. 1er, 1° A.R. du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat

F.09.0067.N

12 november 2010

AC nr. 669

Conclusie van advocaat-generaal Thijs.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Sancties - Administratieve sancties - Strafsancties - Samenloop - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem"

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Draagwijdte - Ten aanzien van de burgerlijke rechter

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Draagwijdte - Ten aanzien van de burgerlijke rechter

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - "Non bis in idem" - Strafzaken

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Wettigheid - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem"

Conclusions de l'avocat général Thijs.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions - Sanctions administratives - Sanctions pénales - Concours - Principe général du droit "non bis in idem"

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Portée - A l'égard du juge civil

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Portée - A l'égard du juge civil

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - "Non bis in idem" - Matière répressive

PEINE - Généralités, peines et mesures, légalité - Légalité - Principe général du droit "non bis in idem"

Het gezag van gewijsde in strafzaken geldt alleen voor hetgeen zeker en noodzakelijk door de strafrechter is beslist, met betrekking tot het bestaan van de aan de beklagde ten laste gelegde feiten, en rekening houdend met de motieven die de noodzakelijke grondslag van de beslissing in strafzaken uitmaken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Draagwijdte - Ten aanzien van de burgerlijke rechter

Het gezag van strafrechtelijk gewijsde ten aanzien van de burgerlijke rechter strekt zich enkel uit tot de vaststellingen inzake de omvang van de schade of die omvang, in zoverre de schade of de fiscale schuld een bestanddeel uitmaakt van het misdrijf waarover de strafrechter diende te oordelen en de kwalificatie en de straf kon veranderen naargelang van de omvang van het nadeel (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Draagwijdte - Ten aanzien van de burgerlijke rechter

Om de regel "non bis in idem" toe te passen is niet alleen vereist dat de nieuwe vervolging dezelfde feiten tot voorwerp heeft als de vorige definitief beslechte zaak, maar bovendien dat de eerste definitief beslechte vervolging en de tweede vervolging dezelfde persoon betreffen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Sancties - Administratieve sancties - Strafsancties - Samenloop - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem"

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - "Non bis in idem" - Strafzaken

STRAF - Algemeen - Strafen maatregel - Wettigheid - Wettigheid - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem"

L'autorité de la chose jugée en matière répressive ne s'attache qu'à ce qui a été certainement et nécessairement jugé par le juge pénal, concernant l'existence de faits mis à charge du prévenu, et en prenant en considération les motifs qui sont le soutien nécessaire de la décision répressive (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Portée - A l'égard du juge civil

L'autorité de la chose jugée au pénal sur le civil ne s'attache qu'aux constatations relatives à l'étendue du préjudice, dans la mesure où le préjudice ou la dette fiscale est un élément constitutif de l'infraction à propos de laquelle le juge pénal devait statuer et pouvait faire varier la qualification et la peine en fonction de l'étendue du préjudice (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Portée - A l'égard du juge civil

L'application du principe "non bis in idem" ne requiert pas seulement que les nouvelles poursuites aient pour objet les mêmes faits que ceux de la cause précédemment jugée définitivement, mais en outre que les premières poursuites définitivement jugées et les secondes poursuites concernent la même personne (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions - Sanctions administratives - Sanctions pénales - Concours - Principe général du droit "non bis in idem"

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - "Non bis in idem" - Matière répressive

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Légalité - Principe général du droit "non bis in idem"

F.09.0068.N

15 april 2010

AC nr. 260

Conclusie van advocaat-generaal THUIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Algemeen - Aanslag - Betwisting - Vordering in rechte - Bij verzoekschrift in te stellen hoofdvordering - Samenhangende vordering - Vorm

VORDERING IN RECHTE - Instelling van de vordering - Vorm - Bij verzoekschrift in te stellen hoofdvordering - Samenhangende vordering - Vorm

Conclusions de l'avocat général THUIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Généralités - Imposition - Contestation - Demande en justice - Demande principale à introduire par requête - Demande connexe - Forme

DEMANDE EN JUSTICE - Introduction de la demande - Forme - Demande principale à introduire par requête - Demande connexe - Forme

Indien de hoofdvordering bij verzoekschrift op tegenspraak voor de rechter kan worden gebracht, zoals dat het geval is inzake de geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet, kunnen de met deze hoofdvordering samenhangende vorderingen eveneens in dit verzoekschrift voor de rechter worden gebracht, ook al diende de samenhangende vordering bij dagvaarding te worden ingesteld (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Algemeen - Aanslag - Betwisting - Vordering in rechte - Vorm - Bij verzoekschrift in te stellen hoofdvordering - Samenhangende vordering - Vorm
- Artt. 30, 569, eerste lid, 32°, 700 en 701 *Gerechtelijk Wetboek*
VORDERING IN RECHTE - Instelling van de vordering - Vorm - Bij verzoekschrift in te stellen hoofdvordering - Samenhangende vordering - Vorm
- Artt. 30, 569, eerste lid, 32°, 700 en 701 *Gerechtelijk Wetboek*
- Art. 1385decies, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Lorsque la demande principale peut être portée devant le juge par requête contradictoire, tel que c'est le cas en matière de contestations relatives à l'application d'une loi d'impôt, les demandes connexes à la demande principale peuvent également être portées devant le juge par cette requête, même si la demande connexe devait être introduite au moyen d'une citation (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Généralités - Imposition - Contestation - Demande en justice - Forme - Demande principale à introduire par requête - Demande connexe - Forme
- Art. 30, 569, al. 1er, 32°, 700 et 701 *Code judiciaire*
DEMANDE EN JUSTICE - Introduction de la demande - Forme - Demande principale à introduire par requête - Demande connexe - Forme
- Art. 30, 569, al. 1er, 32°, 700 et 701 *Code judiciaire*
- Art. 1385decies, al. 1er *Code judiciaire*

F.09.0069.N

11 maart 2010

AC nr. 176

Conclusie van advocaat-generaal THIIJS.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte - Bevoegde overheid - Procedure van aanslag van ambtswege

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige aangifte - Bevoegde overheid - Aanslag gevestigd overeenkomstig de aangifte - Mogelijkheid om de aanslag niet van ambtswege te vestigen

Wanneer de bevoegde overheid er zich toe beperkt de aanslag te vestigen overeenkomstig de laattijdig ingediende aangifte, is zij gerechtigd te beslissen dat er in dat geval geen redenen zijn om de aanslag ambtshalve te vestigen, nu het recht van verdediging van de belastingplichtige in dat geval wordt geëerbiedigd (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige aangifte - Bevoegde overheid - Aanslag gevestigd overeenkomstig de aangifte - Mogelijkheid om de aanslag niet van ambtswege te vestigen

- Art. 6 Wet 24 dec. 1996

Conclusions de l'avocat général THIIJS.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive, incorrecte ou incomplète - Autorité compétente - Procédure de taxation d'office

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive - Autorité compétente - Taxation établie conformément à la déclaration - Possibilité de ne pas établir la taxation d'office

Lorsque l'autorité habilitée se borne à établir la taxation conformément à la déclaration introduite tardivement, elle peut décider que, dans ce cas, il n'y a aucune raison de procéder à la taxation d'office, dès lors que les droits de la défense du redevable sont ainsi respectés (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive - Autorité compétente - Taxation établie conformément à la déclaration - Possibilité de ne pas établir la taxation d'office

- Art. 6 L. du 24 décembre 1996

Wanneer de overheid gebruik maakt van de mogelijkheid om in geval van laattijdige aangifte of onjuiste, onvolledige of onnauwkeurige aangifte de aanslag van ambtswege te vestigen, is zij gehouden de in artikel 6, tweede lid, van de wet van 24 december 1996 bepaalde procedure na te leven teneinde het recht van verdediging van de belastingplichtige te vrijwaren (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte - Bevoegde overheid - Procedure van aanslag van ambtswege

- Art. 6 Wet 24 dec. 1996

Lorsque l'autorité fait usage de la possibilité d'établir d'office la taxation en cas de déclaration tardive, incorrecte, incomplète ou imprécise, elle est tenue de respecter la procédure prévue à l'article 6, alinéa 2, de la loi du 24 décembre 1996 afin de garantir les droits de la défense du redevable (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive, incorrecte ou incomplète - Autorité compétente - Procédure de taxation d'office

- Art. 6 L. du 24 décembre 1996

F.09.0074.N

20 mei 2010

AC nr. 357

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Bericht van wijziging - Motiveringsvereiste - Tegenstrijdigheid in de redenen

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Bericht van wijziging - Motiveringsvereiste - Beoordeling door de bodemrechter

De bodemrechter beoordeelt in feite of het bericht tot wijziging van de aangifte de belastingplichtige op een met redenen omklede wijze voldoende inlicht over de inkomsten en andere gegevens die de administratie in de plaats wil stellen van die welke aangegeven of aangenomen zijn zodat hij de geplande wijziging kan onderzoeken en ze vervolgens verwerpen of aannemen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Bericht van wijziging - Motiveringsvereiste - Beoordeling door de bodemrechter

- Art. 346, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Een tegenstrijdigheid in de redenen van het bericht van wijziging is niet noodzakelijk van aard te beletten dat de belastingplichtige in het bericht de nodige elementen terugvindt voor zijn verweer (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Wijziging door de administratie van een aangifte - Bericht van wijziging - Motiveringsvereiste - Tegenstrijdigheid in de redenen

- Art. 346, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général THijs.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Obligation de motivation - Contradiction dans les motifs

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Obligation de motivation - Appréciation par le juge du fond

Le juge du fond apprécie en fait si l'avis de rectification de la déclaration fait connaître de manière suffisante et motivée au contribuable les revenus et autres éléments que l'administration se propose de substituer à ceux qui ont été déclarés ou admis de sorte qu'il puisse examiner la rectification envisagée et ensuite la rejeter ou l'admettre (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Obligation de motivation - Appréciation par le juge du fond

- Art. 346, al. 1er Côte des impôts sur les revenus 1992

Une contradiction dans les motifs de l'avis de rectification n'est pas nécessairement de nature à empêcher que le contribuable retrouve dans l'avis les éléments nécessaires à sa défense (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Rectification de la déclaration par l'administration - Avis de rectification - Obligation de motivation - Contradiction dans les motifs

- Art. 346, al. 1er Côte des impôts sur les revenus 1992

F.09.0076.N

20 mei 2010

AC nr. 358

Conclusie van advocaat-generaal THIJS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood - Wettelijk stelsel uitgewerkt bij Koninklijk Besluit - Verenigbaarheid met het gelijkheidsbeginsel

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood - Wettelijk stelsel uitgewerkt bij Koninklijk Besluit - Verenigbaarheid met artikel 59 W.I.B. (1992) en artikel 108 van de Grondwet

De verschillende behandeling van de aftrekbaarheid van werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood voor prestaties buiten de onderneming ten opzichte van deze binnen de onderneming die de bijdragen heeft gestort ten behoeve van zijn werknemers, is objectief en redelijk verantwoord; er bestaat immers in de context van artikel 49 W.I.B.(1992) een objectief en redelijk verband tussen, eendeels, de graad van aftrekbaarheid van de werkgeversbijdrage, en, anderdeels, het aantal jaren beroepswerkzaamheid bij de onderneming: de vereiste band met de uitoefening van de beroepswerkzaamheid is niet aanwezig voor de periode waarin de betrokken werknemer een beroepswerkzaamheid heeft uitgeoefend bij andere ondernemingen dan degene die aanspraak maakt op het recht op aftrek (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood - Wettelijk stelsel uitgewerkt bij Koninklijk Besluit - Verenigbaarheid met het gelijkheidsbeginsel

- Artt. 10, 11 en 172 Grondwet 1994

- Art. 35 Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

Door de invoering van artikel 35 K.B./W.I.B.(1992) heeft de Koning, op grond van de hem door artikel 59 W.I.B.(1992) verleende machtiging, voor de aftrekbaarheid van de werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood een onderscheid gemaakt tussen de jaren gepresteerd in en deze buiten de onderneming, en hiermee een voorwaarde voor de aftrekbaarheid bepaald binnen de aan de Koning verleende bevoegdheid (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Vaststelling van het belastbaar netto-inkomen - Bedrijfslasten - Werkgeversbijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood - Wettelijk stelsel uitgewerkt bij Koninklijk Besluit - Verenigbaarheid met artikel 59 W.I.B. (1992) en artikel 108 van de Grondwet

- Art. 108 Grondwet 1994

Conclusions de l'avocat général THIJS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Charges professionnelles - Cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré - Régime légal élaboré par arrêté royal - Compatibilité avec le principe d'égalité

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Charges professionnelles - Cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré - Régime légal élaboré par arrêté royal - Compatibilité avec l'article 59 du Code des impôts sur les revenus (1992) et l'article 108 de la Constitution

Le traitement différent de la déductibilité des cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré pour les prestations fournies en dehors de l'entreprise par rapport à celles fournies dans l'entreprise qui a versé les cotisations au profit de ses travailleurs, est objectivement et raisonnablement justifiée; il existe, en effet, dans le contexte de l'article 49 du Code des impôts sur les revenus 1992 un lien objectif et raisonnable entre, d'une part, le degré de déductibilité des cotisations patronales et, d'autre part, le nombre d'années d'activité professionnelle dans l'entreprise: le lien requis avec l'exercice de l'activité professionnelle n'existe pas pour la période au cours de laquelle le travailleur concerné a exercé une activité professionnelle dans des entreprises autres que celle qui prétend au droit à la déductibilité (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Charges professionnelles - Cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré - Régime légal élaboré par arrêté royal - Compatibilité avec le principe d'égalité

- Art. 10, 11 et 172 Constitution 1994

- Art. 35 Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

En insérant l'article 35 de l'arrêté royal du 27 août 1993, le Roi, en vertu de l'autorisation qui lui a été conférée par l'article 59 du Code des impôts sur les revenus 1992, a fait, en vue de la déduction des cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré, une distinction entre les années prestées dans et hors de l'entreprise, et subordonne ainsi la déductibilité à une condition dans le cadre de la compétence conférée au Roi (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Détermination du revenu global net imposable - Charges professionnelles - Cotisations patronales d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré - Régime légal élaboré par arrêté royal - Compatibilité avec l'article 59 du Code des impôts sur les revenus (1992) et l'article 108 de la Constitution

- Art. 108 Constitution 1994

F.09.0078.F

18 november 2010

AC nr. 683

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Behandeling door een ambtenaar - Regelmatige inzameling van inlichtingen - Bezorging aan een controleur die belast is met de taxatie van een ander aanslagjaar - Wettigheid

Uit de artikelen 335 en 336 van het W.I.B. 1992 volgt dat de ambtenaar die op grond van artikel 374, eerste lid, van dat wetboek, belast is met de behandeling van een bezwaarschrift betreffende een aanslagjaar, de inlichtingen die op regelmatige wijze bij zijn onderzoek zijn ingewonnen, mag bezorgen aan de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de taxatie voor een ander aanslagjaar (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Behandeling door een ambtenaar - Regelmatige inzameling van inlichtingen - Bezorging aan een controleur die belast is met de taxatie van een ander aanslagjaar - Wettigheid
- Art. 374, eerste lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Instruction par un fonctionnaire - Récolte régulière de renseignements - Transmission à un contrôleur chargé de la taxation d'un autre exercice d'imposition - Légalité

Il suit des articles 335 et 336 du Code des impôts sur les revenus 1992 que le fonctionnaire chargé sur la base de l'article 374, alinéa 1er, du même code, d'instruire une réclamation relative à un exercice d'imposition peut transmettre au contrôleur responsable de la taxation pour un autre exercice les renseignements régulièrement recueillis lors de son instruction (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Instruction par un fonctionnaire - Récolte régulière de renseignements - Transmission à un contrôleur chargé de la taxation d'un autre exercice d'imposition - Légalité
- Art. 374, al. 1er Côte des impôts sur les revenus 1992

F.09.0080.N

15 oktober 2010

AC nr. 605

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Algemeen - Dividenden - Interest van voorschotten - Geldlening

Een geldlening in de zin van artikel 18, tweede lid, W.I.B. (1992) kan worden vastgesteld door een boeking op de rekening-courant van de aandeelhouder of van de persoon die een opdracht of functies als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1° van dat wetboek, uitoefent, maar een dergelijke boeking impliceert niet noodzakelijk het bestaan van een leningcontract in de zin van die bepaling; de overhandiging van geld in het kader van een geldlening kan gebeuren door schuldvernieuwing waardoor de vennootschap als koper van verkochte aandelen de beschikking krijgt over een bedrag gelijk aan de prijs van de aandelen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Algemeen - Dividenden - Interest van voorschotten - Aandeelhouder of bedrijfsleider - Geldlening aan de vennootschap - Inschrijving op rekening-courant - Fiscale implicaties

- Artt. 18, eerste lid, 4° en tweede lid, en 32, eerste lid, 1° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Généralités - Dividendes - Intérêts des provisions - Prêt d'argent

Un prêt d'argent au sens de l'article 18, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992 peut être constaté par une inscription au compte-courant de l'actionnaire ou de la personne qui exerce la mission ou les fonctions visées à l'article 32, alinéa 1er, 1°, de ce code, mais une telle inscription n'implique pas nécessairement l'existence d'un contrat de prêt au sens de cette disposition; la remise d'argent dans le cadre d'un prêt d'argent peut s'effectuer par novation par laquelle la société en tant qu'acheteur des actions vendues dispose d'une somme égale au prix des actions (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Généralités - Dividendes - Intérêts des provisions - Actionnaire ou dirigeant d'entreprise - Prêt d'argent à la société - Inscription au compte courant - Implications fiscales

- Art. 18, al. 1er, 4° et al. 2, et 32, al. 1er, 1° Côte des impôts sur les revenus 1992

De rechter die vaststelt dat de belastingplichtige, als voortbrengers- of grossierbedrijf, inbreuken heeft begaan op de verplichting facturen uit te reiken aan particulieren, en vervolgens oordeelt dat de opgelegde geldboete dient te worden kwijtgescholden omdat de belastingplichtige op geen enkele wijze belastingen heeft ontdoken, de "btw over zijn verrichtingen tot de laatste frank heeft afgedragen", zijn werkwijze na de controle onmiddellijk heeft aangepast en de opgelegde boete op geen enkele wijze wordt gemotiveerd, oefent zijn evenredigheidstoetsing uit op grond van ter zake pertinente elementen (1). (1) Zie Cass., 11 maart 2010, AR C.09.0096.N, www.cass.be, met conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter - Beoordelingscriteria - Pertinente elementen

- Artt. 70, § 1, en 84 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 1, laatste lid KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.

Het toetsingsrecht van de rechter aan wie gevraagd wordt een btw-boete te toetsen die een repressief karakter heeft, moet in het bijzonder aan de rechter toelaten na te gaan of de administratieve geldboete niet onevenredig is met de inbreuk, zodat de rechter mag onderzoeken of het bestuur naar redelijkheid kon overgaan tot het opleggen van een administratieve geldboete met zodanige omvang (1). (1) Zie Cass., 11 maart 2010, AR C.09.0096.N, www.cass.be, met conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter - Doeleinden

- Artt. 70, § 1, en 84 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 1, laatste lid KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.

En constatant qu'en tant que producteur et grossiste, le contribuable a commis des infractions à l'obligation de délivrer des factures aux particuliers et qui considère ensuite que l'amende infligée doit être remise dès lors que le contribuable n'a en aucune manière éludé l'impôt, "qu'il a payé la taxe sur la valeur ajoutée sur ses opérations jusqu'au dernier franc", qu'après le contrôle il a adapté sa méthode de travail et que l'amende infligée n'est en aucune manière motivée, le juge a exercé son contrôle de proportionnalité sur la base d'éléments pertinents en la cause (1). (1) Voir Cass., 11 mars 2010, RG C.09.0096.N, www.cass.be, et les conclusions de Monsieur Thijs, avocat général, publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge - Critères d'appréciation - Éléments pertinents

- Art. 70, § 1er, et 84 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 1, dernier al. A.R. n° 41 du 30 janvier 1987

Le droit de contrôle du juge auquel il est demandé de contrôler une amende infligée en matière de taxe sur la valeur ajoutée ayant un caractère répressif, doit, en particulier, permettre au juge d'examiner si l'amende administrative n'est pas disproportionnée par rapport à l'infraction, de sorte que le juge peut examiner si l'administration pouvait raisonnablement infliger une amende administrative aussi élevée (1). (1) Voir Cass., 11 mars 2010, RG C.09.0096.N, www.cass.be, et les conclusions de Monsieur Thijs, avocat général, publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge - Objectifs

- Art. 70, § 1er, et 84 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 1, dernier al. A.R. n° 41 du 30 janvier 1987

De belastbare winst van de ondernemingen wordt vastgesteld overeenkomstig de boekhoudkundige regels, tenzij de belastingwet uitdrukkelijk daarvan afwijkt.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Winsten - Belastbare winst - Wijze van vaststelling

Le bénéficiaire imposable des entreprises est établi conformément aux règles comptables, à moins que la loi fiscale n'y déroge expressément.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Bénéfices - Bénéficiaire imposable - Mode

F.09.0088.N

20 mei 2010

AC nr. 359

De verschoonbaarverklaring heeft wat de fiscale schulden betreft enkel uitwerking op de eigen fiscale schulden van de gefailleerde; het gedeelte van de aanslag dat betrekking heeft op het belastbaar inkomen van de belastingplichtige echtgenoot van de gefailleerde is geen eigen fiscale schuld van de gefailleerde, waarvoor de echtgenoot van de gefailleerde aansprakelijk is maar is een schuld waarvoor de niet-gefailleerde persoonlijk moet instaan, ook al kon deze schuld krachtens artikel 394, § 1, W.I.B.(1992), vóór de verschoonbaarverklaring, worden verhaald op zowel het gemeenschappelijk vermogen als op de eigen goederen van de beide echtgenoten, zodat de verschoonbaarverklaring van de gefailleerde niet tot gevolg heeft dat voor deze schuld geen verhaal meer mogelijk is op de eigen goederen van de belastingplichtige echtgenoot (1). (1) Cass., 14 jan. 2010, AR F.08.0090.N, www.cass.be, met concl. adv.-gen. THUIS

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTS-AKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Verschoonbaarverklaring

- Art. 394, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 82, eerste lid Wet 8 aug. 1997

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Belasting verhaald op het eigen vermogen van de andere echtgenoot - Faillissement - Verschoonbaarverklaring

- Art. 394, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 82, eerste lid Wet 8 aug. 1997

En matière de dettes fiscales, la déclaration d'excusabilité concerne uniquement les dettes propres fiscales du failli; la quotité de l'impôt afférent aux revenus imposables du conjoint contribuable du failli ne constitue pas une dette fiscale propre du failli dont répond le conjoint du failli, mais constitue une dette dont répond personnellement le non-failli, même si en vertu de l'article 394, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, avant la déclaration d'excusabilité, cette dette pouvait être recouvrée tant sur le patrimoine commun que sur les biens propres des deux conjoints, de sorte que la déclaration d'excusabilité du failli n'a pas pour effet que cette dette ne peut plus être recouvrée sur les biens propres du conjoint contribuable (1). (1) Cass., 10 janvier 2010, RG F.08.0090.N, www.cass.be, avec les conclusions de l'avocat général Thijs, publiées à leur date dans AC

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Déclaration d'excusabilité

- Art. 394, § 1er Code des impôts sur les revenus 1992

- Art. 82, al. 1er L. du 8 août 1997 sur les faillites

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Impôt recouvré sur le patrimoine propre de l'autre conjoint - Faillite - Déclaration d'excusabilité

- Art. 394, § 1er Code des impôts sur les revenus 1992

- Art. 82, al. 1er L. du 8 août 1997 sur les faillites

F.09.0092.N

15 oktober 2010

AC nr. 607

Conclusie van advocaat-generaal THUIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Bezwaarschrift - Geldigheidsvereisten - Gebrek aan motivering - Onontvankelijk bezwaarschrift - Onderzoek van het bezwaar - Inzage- en hoorrecht miskend - Ontvankelijkheid van het bezwaar - Implicaties

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Bezwaarschrift - Geldigheidsvereisten - Verplichting tot motivering - Sanctie

De omstandigheid dat de belastingplichtige door de Administratie niet werd gehoord of geen inzage kreeg in het dossier, belet niet dat het voorheen door hem ingediende niet-gemotiveerd bezwaarschrift niet ontvankelijk is (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Bezwaarschrift - Geldigheidsvereisten - Gebrek aan motivering -

Conclusions de l'avocat général THUIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Réclamations - Conditions de validité - Défaut de motivation - Réclamation irrecevable - Examen de la réclamation - Violation du droit de consulter le dossier et d'être entendu - Recevabilité de la réclamation - Implications

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Réclamations - Conditions de validité - Obligation de motiver - Sanction

La circonstance que le redevable n'a pas été entendu par l'administration et n'a pas pu consulter le dossier, n'empêche pas que la réclamation non motivée qu'il a introduite auparavant soit irrecevable (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Réclamations - Conditions de validité - Défaut de

Onontvankelijk bezwaarschrift - Onderzoek van het bezwaar - Inzage- en hoorrecht miskend - Ontvankelijkheid van het bezwaar - Implicaties

- Art. 371 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Een niet-gemotiveerd bezwaarschrift is niet ontvankelijk (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Bezwaar - Bezwaarschrift - Geldigheidsvereisten - Verplichting tot motivering - Sanctie

- Art. 371 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

motivation - Réclamation irrecevable - Examen de la réclamation - Violation du droit de consulter le dossier et d'être entendu - Recevabilité de la réclamation - Implications

- Art. 371 Code des impôts sur les revenus 1992

Une réclamation non motivée est irrecevable (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Réclamations - Réclamations - Conditions de validité - Obligation de motiver - Sanction

- Art. 371 Code des impôts sur les revenus 1992

F.09.0093.N

20 mei 2010

AC nr. 360

Bij ontstentenis van een bijzondere definitie in de belastingwet dient onder geldlening, overeenkomstig het gemeen recht, te worden verstaan het contract waarbij de uitlener geld overmaakt aan de lener teneinde hem in staat te stellen er gebruik van te maken en onder verplichting voor laatstgenoemde om het hem terug te geven op het overeengekomen tijdstip; een geldlening in de zin van artikel 18, tweede lid, van het W.I.B. 1992, kan worden vastgesteld door een boeking op de rekening-courant van de aandeelhouder of van de persoon die een opdracht of functies als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1°, uitoefent, maar een dergelijke boeking impliceert niet noodzakelijk het bestaan van een leningscontract in de zin van die bepaling (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit onroerende goederen - Dividenden - Interest van voorschotten - Aan een vennootschap verstrekte geldlening - Geldlening

- Art. 18, eerste lid, 4°, en tweede lid Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusie van advocaat-generaal THIJIS.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Dividenden - Interest van voorschotten - Aan een vennootschap verstrekte geldlening - Geldlening

A défaut d'une définition spéciale prévue dans la loi fiscale, il y a lieu d'entendre par prêt d'argent, conformément au droit commun, le contrat par lequel le prêteur rapporte une somme d'argent à l'emprunteur afin de lui permettre de l'utiliser et sous l'obligation pour ce dernier de la lui restituer au moment convenu; un prêt d'argent au sens de l'article 18, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992 peut être constaté par l'écriture dans le compte courant de l'actionnaire ou de la personne qui exerce une mission ou des fonctions mentionnées à l'article 32, alinéa 1er, 1°, mais une telle écriture n'implique pas nécessairement l'existence d'un contrat de prêt au sens de cette disposition (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens immeubles - Dividendes - Intérêt des avances - Prêt d'argent consenti à une société - Prêt d'argent

- Art. 18, al. 1er, 4°, et al. 2 Code des impôts sur les revenus 1992

Conclusions de l'avocat général THIJIS.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Dividendes - Intérêt des avances - Prêt d'argent consenti à une société - Prêt d'argent

F.09.0094.F

2 december 2010

AC nr. 709

Het staat aan de belastingadministratie, die zich op de toepassing van artikel 18 beroept, aan te tonen dat de overeenkomst die aan de basis ligt van de geboekte schuldvordering een geldlening is (1).(1) Zie concl. O.M., Pas., 2010, AR F.09.0094.F, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant - Gevolg - Bestaan van een leningovereenkomst - Bewijs - Belastingadministratie

C'est à l'administration fiscale, qui revendique l'application de l'article 18, qu'il appartient de démontrer que le contrat sous-jacent à la créance comptabilisée constitue un prêt d'argent (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant - Conséquence - Existence d'un contrat de prêt - Preuve - Administration fiscale

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant - Gevolg - Bestaan van een leningovereenkomst

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant - Gevolg - Bestaan van een leningovereenkomst - Bewijs - Belastingadministratie

Een geldlening in de zin van artikel 18, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 kan blijken uit een boeking op de rekening-courant van de aandeelhouder of de persoon die een opdracht of functies uitoefent als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1° (1). (1) Zie concl. O.M., Pas., 2010, AR F.09.0094.F, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant

Een boeking op de rekening-courant impliceert niet noodzakelijk het bestaan van een leningovereenkomst in de zin van artikel 18, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (1). (1) Zie concl. O.M., Pas., 2010, AR F.09.0094.F, nr. ...

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Inkomsten uit roerende goederen - Vennoot - Geldlening aan zijn vennootschap - Boeking op de rekening-courant - Gevolg - Bestaan van een leningovereenkomst

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant - Conséquence - Existence d'un contrat de prêt

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant - Conséquence - Existence d'un contrat de prêt - Preuve - Administration fiscale

Un prêt d'argent, au sens de l'article 18, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992, peut être constaté par une inscription au compte courant de l'actionnaire ou de la personne qui exerce un mandat ou des fonctions qui sont visés à l'article 32, alinéa 1er, 1° (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant

Une inscription au compte courant n'implique pas nécessairement l'existence d'un contrat de prêt au sens de l'article 18, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992 (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus de biens meubles - Associé - Prêt d'argent à sa société - Inscription au compte courant - Conséquence - Existence d'un contrat de prêt

F.09.0100.N

10 december 2010

AC nr. 728

Artikel 92 van het Btw-wetboek legt aan het bevoegde bestuur de verplichting op rekening te houden met de concrete gegevens van elke zaak, met inbegrip van de financiële toestand van de belastingplichtige die een voldoende draagkracht moet hebben om het bedrag te kunnen consigneren (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Geldigheidsvoorwaarden - Belastingplichtige - Verplichting tot consignatie - Verplichting opgelegd aan het bestuur

- Art. 92 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

L'article 92 du Code de la taxe sur la valeur ajoutée impose à l'administration compétente de tenir compte des éléments concrets de chaque cause, y compris la situation financière du contribuable qui doit disposer de moyens financiers suffisants pour pouvoir consigner la somme (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Conditions de validité - Redevable - Obligation de consigner - Obligation imposée à l'administration

- Art. 92 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Artikel 92 van het Btw-wetboek, dat voorziet in een verplichting tot consignatie van de verschuldigde sommen alvorens enig rechtsmiddel kan worden aangewend tegen de rechterlijke beslissing die het verzet van de belastingplichtige tegen een dwangbevel afwijst, strekt ertoe het instellen van dilatoire rechtsmiddelen die de rechten van de schatkist in gevaar zouden brengen, tegen te gaan (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Geldigheidsvoorwaarden - Verplichting tot consignatie - Finaliteit

- Art. 92 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

L'article 92 du Code de la taxe sur la valeur ajoutée qui prévoit l'obligation de procéder à la consignation des sommes dues avant l'introduction d'un quelconque recours contre la décision judiciaire rejetant l'opposition exercée par le redevable contre une contrainte, tend à éviter l'exercice de recours dilatoires qui mettraient en péril les droits du Trésor (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Conditions de validité - Obligation de consigner - Finalité

- Art. 92 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Conclusie van advocaat-generaal Thijs.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Geldigheidsvoorwaarden - Verplichting tot consignatie - Finaliteit

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Geldigheidsvoorwaarden - Belastingplichtige - Verplichting tot consignatie - Verplichting opgelegd aan het bestuur

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Niet dilatoir - Verzoek tot consignatie - Verantwoording

Conclusions de l'avocat général Thijs.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Conditions de validité - Obligation de consigner - Finalité

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Conditions de validité - Redevable - Obligation de consigner - Obligation imposée à l'administration

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Non-dilatoire - Demande de consigner - Justification

Indien het hoger beroep niet dilatoir is, kan de aangevoerde omstandigheid dat de rechten van de schatkist in gevaar zijn of kunnen zijn, het opgelegde verzoek tot consignatie niet verantwoorden (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dwangbevel - Verzet - Afgewezen - Hoger beroep - Niet dilatoir - Verzoek tot consignatie - Verantwoording

- Art. 92 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Si l'appel n'est pas dilatoire, la circonstance invoquée que les droits du Trésor sont ou peuvent mis être en péril ne peut justifier la demande de consignation infligée (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Contrainte - Opposition - Rejet - Appel - Non-dilatoire - Demande de consigner - Justification

- Art. 92 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

F.09.0101.N

12 november 2010

AC nr. 670

De rechtshandelingen door de curator verricht ter zake van de onbeheerde nalatenschap, verbinden de erfgerechtigden die nadien opduiken.

ERFENISSEN - Onbeheerde nalatenschap - Curator - Rechtshandelingen - Verbindende kracht - Erfgenamen die nadien opduiken

- Artt. 811 en 813 Burgerlijk Wetboek

Les actes juridiques posés par le curateur en matière de successions vacantes, lient les héritiers qui se présentent ultérieurement.

SUCCESSION - Succession vacante - Curateur - Actes juridiques - Force obligatoire - Héritiers se présentant ultérieurement

- Art. 811 et 813 Code civil

Overeenkomstig artikel 74 Wetboek Successierechten zijn allen die tot opdracht hebben of de last op zich genomen hebben de aangifte in te leveren, tegenover de Staat aansprakelijk voor de rechten van successie of van overgang bij overlijden, voor de interest en de boeten, voor zoveel het van hen heeft afgehangen in de nakoming van de wet te voorzien; deze bepaling neemt niet weg dat de erfgenamen, legatarissen en begiftigden tegenover de Staat verder aansprakelijk blijven voor de rechten van successie en voor de interest verschuldigd op hetgeen ieder van hen in de nalatenschap verkreeg.

SUCCESSIERECHTEN - Vlaams Gewest - Betaling rechten, interest en boete - Aansprakelijkheid erfnamen

- Art. 70, eerste lid, en 74 Wetboek van Successierechten

Conformément à l'article 74 du Code des droits de succession, tous ceux qui ont pour mission ou qui ont assumé la charge de déposer la déclaration sont tenus envers l'Etat des droits de succession ou de mutation par décès, des intérêts et des amendes en tant qu'il a dépendu d'eux de se conformer à la loi; cette disposition n'empêche pas que les héritiers, légataires et donataires demeurent responsables des droits de succession et des intérêts dus sur ce que chacun d'eux a obtenu dans la succession.

DROITS DE SUCCESSION - Région flamande - Paiement des droits, intérêt et amende - Responsabilité des héritiers

- Art. 70, al. 1er, et 74 Code des droits de succession

F.09.0102.N

17 september 2010

AC nr. 529

Wanneer de belastingplichtige aanvoert dat het aanslagbiljet de beroepsmogelijkheden, de instantie bij wie het hoger beroep moet worden ingesteld en de geldende vormen en termijnen niet vermeldt, rust de bewijslast daarvan op hem nu het bestuur onmogelijk het origineel van het aanslagbiljet kan voorleggen dat aan de belastingplichtige is opgestuurd.

INKOMSTENBELASTINGEN - Aanslagprocedure - Aanslagbiljet - Verplichte vermeldingen - Verzuim - Bewijslast

- Art. 870 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 136 Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992

Lorsque le contribuable invoque que l'avertissement-extrait de rôle n'indique pas les possibilités de recours, l'instance pouvant être saisie du recours et les formalités et délais applicables, la charge de la preuve du défaut de ces indications lui incombe dès lors que l'administration se trouve dans l'impossibilité de produire l'original de l'avertissement-extrait de rôle qui avait été envoyé au contribuable.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Etablissement de l'impôt - Avertissement-extrait de rôle - Indications obligatoires - Défaut - Charge de la preuve

- Art. 870 Code judiciaire

- Art. 136 Arrêté Royal d'exécution du Code des Impôts sur les Revenus 1992

F.09.0106.F

18 november 2010

AC nr. 684

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Tenuitvoerlegging - Besloten vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid - Vennoot - Belastingsschuldige - Invordering en tenuitvoerlegging te zijnen laste

VENNOOTSCHAPPEN - Handelsvennootschappen - Coöperatieve vennootschappen - Besloten vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid - Oprichtingsakte - Vermelding "goed voor onbeperkte en hoofdelijke verbintenis" - Noodzaak - Ontbreken

Aangezien de vennoot van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid persoonlijk gehouden is de ten name van die vennootschap ingekohierde belasting te betalen, is hij een belastingsschuldige tegen wie de administratie de rechten kan uitoefenen die de wet haar toekent voor de invordering van de belasting (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Conclusions de l'avocat général HENKES.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Exécution - Société coopérative à responsabilité illimitée - Associé - Redevable - Recouvrement et exécution à sa charge

SOCIETES - Sociétés commerciales - Sociétés coopératives - Société coopérative à responsabilité illimitée - Acte constitutif - Mention "bon pour engagement illimité et solidaire" - Nécessité - Absence

Étant tenu personnellement de payer l'impôt établi au nom de la société coopérative à responsabilité illimitée, l'associé est un redevable de l'impôt, à charge duquel l'administration peut exercer les droits que la loi lui confère en vue de recouvrer l'impôt (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

INKOMSTENBELASTINGEN - Rechten - Tenuitvoerlegging en voorrechten van de schatkist - Tenuitvoerlegging - Besloten vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid - Venoot - Belastingsschuldige - Invordering en tenuitvoerlegging te zijnen laste

IMPOTS SUR LES REVENUS - Droits, exécution et privilèges du trésor public - Exécution - Société coopérative à responsabilité illimitée - Associé - Redevable - Recouvrement et exécution à sa charge

Uit artikel 147, tweede en derde lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen en uit de parlementaire voorbereiding ervan volgt dat de vermelding "Goed voor onbeperkte en hoofdelijke verbintenis" slechts vereist is voor de inschrijving in het register van nieuwe vennoten en dat het ontbreken ervan de geldigheid niet aantast van de verbintenissen die de stichters in de oprichtingsakte van een dergelijke vennootschap hebben aangegaan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Il ressort de l'article 147, alinéas 2 et 3, des lois coordonnées sur les sociétés commerciales et de ses travaux préparatoires que la mention "bon pour engagement illimité et solidaire" n'est exigée que pour l'inscription dans le registre de nouveaux associés et que son absence ne peut affecter la validité des engagements pris par les fondateurs dans l'acte constitutif d'une telle société (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

VENNOOTSCHAPPEN - Handelsvennootschappen - Coöperatieve vennootschappen - Besloten vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid - Oprichtingsakte - Vermelding "goed voor onbeperkte en hoofdelijke verbintenis" - Noodzaak - Ontbreken - Art. 147 Wet van 30 nov. 1935 houdende samengeschatte wetten op de handelsvennootschappen

SOCIETES - Sociétés commerciales - Sociétés coopératives - Société coopérative à responsabilité illimitée - Acte constitutif - Mention "bon pour engagement illimité et solidaire" - Nécessité - Absence

- Art. 147 Lois sur les sociétés commerciales coordonnées par arrêté royal du 30 novembre 1935

F.09.0121.N

10 september 2010

AC nr. 511

Artikel 6.1, E.V.R.M. is niet van toepassing op geschillen over rechten en verplichtingen in belastingzaken, tenzij een rechtspleging in belastingzaken leidt of kan leiden tot een naar aanleiding van een strafvordering uitgesproken straf in de zin van deze bepaling (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

L'article 6, §1er la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'est pas applicable aux litiges sur les droits et obligations en matière fiscale, sauf si une procédure en matière fiscale entraîne ou peut entraîner une peine prononcée suite à une action publique au sens de cette disposition.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Toepassingsgebied - Geschillen in belastingzaken

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Champ d'application - Contentieux fiscaux

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

Conclusions de l'avocat général THijs.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Afzonderlijke aanslagen - Allerlei - Bijzondere aanslag in de geheime commissielonen - Artikel 6, E.V.R.M. - Toepasselijkheid

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Impositions distinctes - Divers - Cotisation spéciale sur les commissions secrètes - Conv. D.H., article 6 - Applicabilité

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Toepassingsgebied - Geschillen in belastingzaken - Bijzondere aanslag in de geheime commissielonen

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Champ d'application - Contentieux fiscaux - Cotisation spéciale sur les commissions secrètes

In zoverre de bijzondere aanslag in de geheime commissielonen er toe strekt het verlies van de belasting en de sociale bijdragen te vergoeden, heeft zij geen strafrechtelijk karakter en is artikel 6 E.V.R.M. niet van toepassing (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

Dans la mesure où la cotisation spéciale sur les commissions secrètes tend à indemniser la perte de l'impôt et des cotisations sociales, elle n'a pas de caractère pénal et l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'est pas applicable (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

INKOMSTENBELASTINGEN - Vennootschapsbelasting - Afzonderlijke aanslagen - Allerlei - Bijzondere aanslag in de geheime

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des sociétés - Impositions distinctes - Divers - Cotisation spéciale sur les commissions secrètes -

commissielonen - Artikel 6, E.V.R.M. - Toepasselijkheid

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 219 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 132 Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -

Art. 6.1 - Toepassingsgebied - Geschillen in belastingzaken -

Bijzondere aanslag in de geheime commissielonen

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 219 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

- Art. 132 Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

Ingevolge artikel 47, §1, W.I.B.(1964) worden bepaalde kosten, zoals commissies, die voor de verkrijgers ervan beroepsinkomsten zijn, slechts als beroepskosten aangemerkt als ze gerechtvaardigd worden door de overlegging van individuele fiches en een samenvattende opgave die worden overgelegd in de vorm en binnen de termijn die de Koning bepaalt; wanneer die kosten niet op die wijze worden verantwoord kan worden vermoed dat de werknemer werd uitbetaald zonder afhouding van de sociale lasten en zijn deze uitgaven bijgevolg niet aftrekbaar.

INKOMSTENBELASTINGEN - Personenbelasting - Bedrijfsinkomsten - Bedrijfslasten - Niet gerechtvaardigde commissies - Aftrekbaarheid

- Art. 47, § 1 Wetboek Inkomstenbelastingen 1964

- Art. 57, 1° Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conv. D.H., article 6 - Applicabilité

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 219 Côte des impôts sur les revenus 1992

- Art. 132 Côte des Impôts sur les Revenus 1964

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Champ d'application - Contentieux fiscaux - Cotisation spéciale sur les commissions secrètes

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 219 Côte des impôts sur les revenus 1992

- Art. 132 Côte des Impôts sur les Revenus 1964

En application de l'article 47, §1er, du Code des impôts sur les revenus 1964, certaines charges telles que les commissions qui constituent pour les bénéficiaires des revenus professionnels ne peuvent être qualifiées de frais professionnels que s'il en est justifié par la production de fiches individuelles et de relevés récapitulatifs établis et remis dans les formes et délais déterminés par le Roi; lorsque ces frais ne sont pas justifiés de cette manière, il peut être présumé que le travailleur a été payé sans retenue des cotisations sociales et ces frais ne sont, dès lors, pas déductibles. Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

IMPOTS SUR LES REVENUS - Impôt des personnes physiques - Revenus professionnels - Charges professionnelles - Commissions non justifiées - Déductibilité

- Art. 47, § 1er Côte des Impôts sur les Revenus 1964

- Art. 57, 1° Côte des impôts sur les revenus 1992

F.09.0125.F

18 november 2010

AC nr. 685

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

VERJARING - Belastingzaken - Stuiting - Boetes - Inning - Dagvaarding in rechte - Conclusie van de eiser - Neerlegging op de griffie - Inhoud - Draagwijdte

Het arrest verantwoordt naar recht zijn beslissing dat de neerlegging van de conclusie van de eiser de verjaring van de inning van de litigieuze boetes niet heeft gestuit, op grond van de overweging dat hij "in zijn conclusie van 25 oktober 1991 geen enkele vordering heeft ingesteld op grond waarvan hij, indien zij werd aangenomen, de inning van de litigieuze boetes had kunnen vorderen" en dat de eiser in zijn conclusie "enkel gevorderd heeft dat de vorderingen van de verweerster niet-gegrond zouden worden verklaard" (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERJARING - Belastingzaken - Stuiting - Boetes - Inning - Dagvaarding in rechte - Conclusie van de eiser - Neerlegging op de griffie - Inhoud - Draagwijdte

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général HENKES.

PRESCRIPTION - Matière fiscale - Interruption - Amendes - Recouvrement - Citation en justice - Conclusions du demandeur - Dépôt au greffe - Contenu - Portée

Justifie légalement sa décision que le dépôt des conclusions de la partie demanderesse n'a pas interrompu la prescription du recouvrement des amendes litigieuses, l'arrêt qui considère que cette partie n'a "formulé aucune demande dont l'accueil lui aurait permis de poursuivre le recouvrement des amendes litigieuses dans ses conclusions déposées avant le 25 octobre 1991" et que les conclusions du demandeur "se limitent à demander de déclarer non fondées les demandes de la défenderesse" (1). (1) Voir les conclusions contraires du ministère public.

PRESCRIPTION - Matière fiscale - Interruption - Amendes - Recouvrement - Citation en justice - Conclusions du demandeur - Dépôt au greffe - Contenu - Portée

- Art. 2244 Code civil

De belastingplichtige die telecommunicatieproducten, zoals prepaidkaarten, in eigen naam koopt van een Belgisch telecommunicatiebedrijf om deze in eigen naam aan een Luxemburgse vennootschap door te verkopen, handelt als commissionair. (Impliciet).

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Werkingssfeer - Diensten - Telecommunicatiediensten - Tussenkost - Hoedanigheid van commissionair

- Artt. 13, § 2, en 20, § 1 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Het feit dat de eindgebruiker van telecommunicatieproducten, zoals prepaidkaarten, onbekend was op het ogenblik van de verkoop van de kaarten aan een in Luxemburg gevestigde vennootschap neemt niet weg dat deze laatste dient beschouwd te worden als ontvanger van diensten zoals bedoeld in artikel 21, §3, 7°, i, btw-wetboek.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Werkingssfeer - Diensten - Plaats van de dienst - Telecommunicatiediensten - Onbekend eindgebruiker - Localisatiecriterium

- Art. 21, § 3, 7°, i Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Le contribuable qui achète en son nom propre des produits de télécommunication, comme des cartes pré-payées, d'une entreprise de télécommunication belge afin de les revendre en son propre nom à une société luxembourgeoise, agit en tant que commissionnaire. (Solution implicite).

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Champ d'application - Services - Services de télécommunication - Intervention - Qualité de commissionnaire

- Art. 13, § 2, et 20, § 1er Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Le fait que le consommateur final des produits de télécommunication, comme les cartes pré-payées, était inconnu au moment de la vente des cartes à une société établie au Luxembourg n'empêche pas que celle-ci doit être considérée comme preneur de service au sens de l'article 21, §3, 7°, i, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Champ d'application - Services - Lieu du service - Services de télécommunication - Consommateur final inconnu - Critère de localisation

- Art. 21, § 3, 7°, i Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Conclusie van advocaat-generaal Thijs.

BELASTING - Vennootschapsbelasting - Beroepskosten - Aftrekbaarheid

Uit de omstandigheid dat een handelsvennootschap een rechtspersoon is die opgericht is met het oog op een winstgevende activiteit, kan niet worden afgeleid dat al zijn uitgaven mogen worden afgetrokken; uitgaven van een rechtspersoon kunnen slechts beschouwd worden als aftrekbare beroepskosten wanneer ze noodzakelijkerwijs betrekking hebben op zijn maatschappelijke activiteit (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

BELASTING - Vennootschapsbelasting - Beroepskosten - Aftrekbaarheid

- Artt. 49, eerste lid, en 183 Wetboek Inkomstenbelastingen 1992

Conclusions de l'avocat général Thijs.

IMPOT - Impôts des sociétés - Frais professionnels - Déductibilité

Il ne peut se déduire de la circonstance qu'une société commerciale est une personne morale créée en vue d'exercer une activité lucrative que l'ensemble de ses dépenses peut être déduit; les dépenses d'une personne morale ne peuvent être considérées comme frais professionnels déductibles que lorsqu'ils concernent nécessairement son activité sociale (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC

IMPOT - Impôts des sociétés - Frais professionnels - Déductibilité

- Art. 49, al. 1er, et 183 Code des impôts sur les revenus 1992

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

HOGER BEROEP - Belastingzaken - Andere belastingen - Uitbreiding van de vordering - Vordering gesteund op de gedinginleidende akte - Begrip - Toelaatbaarheid

NIEUWE VORDERING - Belastingzaken - Uitbreiding van de vordering - Vordering gesteund op de gedinginleidende akte -

Conclusions de l'avocat général HENKES.

APPEL - Matière fiscale - Autres impôts - Extension de la demande - Demande fondée sur l'acte introductif d'instance - Notion - Admissibilité

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière fiscale - Extension de la demande - Demande fondée sur l'acte introductif

De belastingplichtige die een belasting betwist en die in de loop van het geding andere middelen aanvoert tot staving van zijn betwisting, grondt de uitbreiding van zijn vordering op een tijdens de inleiding van het geding aangevoerde akte (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

HOGER BEROEP - Belastingzaken - Andere belastingen - Uitbreiding van de vordering - Vordering gesteund op de gedinginleidende akte - Begrip - Toelaatbaarheid

- Art. 807 *Gerechtelijk Wetboek*

NIEUWE VORDERING - Belastingzaken - Uitbreiding van de vordering - Vordering gesteund op de gedinginleidende akte - Begrip - Toelaatbaarheid

- Art. 807 *Gerechtelijk Wetboek*

Le contribuable qui conteste une imposition et qui fait valoir en cours d'instance d'autres moyens à l'appui de sa contestation fonde l'extension de sa demande sur un acte invoqué lors de l'introduction de l'instance (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

APPEL - Matière fiscale - Autres impôts - Extension de la demande - Demande fondée sur l'acte introductif d'instance - Notion - Admissibilité

- Art. 807 *Code judiciaire*

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière fiscale - Extension de la demande - Demande fondée sur l'acte introductif d'instance - Notion - Admissibilité

- Art. 807 *Code judiciaire*

F.09.0139.N

15 oktober 2010

AC nr. 608

Conclusie van advocaat-generaal THijs.

OPENBAAR MINISTERIE - Strafzaak - Indiciën van ontduiking inzake directe of indirecte belastingen - Verplichting tot kennisgeving aan de minister van Financiën

STRAFVORDERING - Openbaar ministerie - Strafzaak - Indiciën van ontduiking inzake directe of indirecte belastingen - Verplichting tot kennisgeving aan de minister van Financiën

De ambtenaren van het openbaar ministerie bij de hoven en rechtbanken waarbij een strafzaak aanhangig is, waarvan het onderzoek indiciën van ontduiking inzake directe of indirecte belastingen aan het licht brengt, moeten de minister van Financiën onmiddellijk inlichten; deze verplichting voor de bedoelde ambtenaren geldt niet enkel wanneer de strafvordering aanhangig werd gemaakt maar eveneens van zodra een opsporingsonderzoek is ingesteld (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

STRAFVORDERING - Openbaar ministerie - Strafzaak - Indiciën van ontduiking inzake directe of indirecte belastingen - Verplichting tot kennisgeving aan de minister van Financiën

- Art. 2 *Wet 28 april 1999*

OPENBAAR MINISTERIE - Strafzaak - Indiciën van ontduiking inzake directe of indirecte belastingen - Verplichting tot kennisgeving aan de minister van Financiën

- Art. 2 *Wet 28 april 1999*

Conclusions de l'avocat général THijs.

MINISTERE PUBLIC - Affaire pénale - Indices de fraude en matière d'impôts directs ou indirects - Obligation d'informer le ministre des Finances

ACTION PUBLIQUE - Ministère public - Affaire pénale - Indices de fraude en matière d'impôts directs ou indirects - Obligation d'informer le ministre des Finances

Les officiers du ministère public près les cours et tribunaux qui sont saisis d'une affaire pénale, dont l'examen fait apparaître des indices de fraude en matière d'impôts directs ou indirects, en informeront immédiatement le Ministre des Finances; cette obligation desdits officiers ne vaut pas uniquement lorsque l'action publique est exercée mais aussi dès qu'il est procédé à une information (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

ACTION PUBLIQUE - Ministère public - Affaire pénale - Indices de fraude en matière d'impôts directs ou indirects - Obligation d'informer le ministre des Finances

- Art. 2 *L. du 28 avril 1999*

MINISTERE PUBLIC - Affaire pénale - Indices de fraude en matière d'impôts directs ou indirects - Obligation d'informer le ministre des Finances

- Art. 2 *L. du 28 avril 1999*

F.09.0143.N

12 november 2010

AC nr. 672

De vormvoorschriften van het aan de vrederechter gericht verzoekschrift tot controleschatting worden geregeld door artikel 192 W. Reg. zodat de regels van het Ger. W. betreffende het eenzijdig verzoekschrift ter zake niet toepasselijk zijn.

REGISTRATIE (RECHT VAN) - Controleschatting - Vrederechter - Verzoekschrift - Toepasselijke vormvoorschriften

L'article 192 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe règle les formalités de la requête contenant la demande d'expertise adressée au juge de paix, de sorte que les règles du Code judiciaire relatives à la requête unilatérale ne sont pas applicables en l'espèce.

ENREGISTREMENT (DROIT D') - Expertise - Juge de paix - Requête - Formalités applicables

F.09.0146.N

12 november 2010

AC nr. 673

De rechter die vaststelt dat "wanneer de boete van 200 % wordt opgelegd in geval van inbreuken die betrekking hebben op een groot bedrag aan btw (...) dit leidt tot een enorme administratieve geldboete (...) die zelfs voor een groot bedrijf een buitensporige last uitmaakt", en dat "een dergelijke aanslag op de financiële toestand van het bedrijf tot gevolg heeft dat dit het verder bestaan van de meeste bedrijven in het gedrang kan brengen", en vervolgens oordeelt dat de opgelegde geldboete dient te worden verminderd tot 100%, oefent zijn evenredigheidstoetsing uit op grond van ter zake pertinente elementen (1). (1) Het O.M. concludeerde in andersluidende zin, stellende dat het bestreden arrest er zonder meer van uitgaat dat, wanneer de inbreuken betrekking hebben op een groot bedrag aan btw, de boeten van 200% "het verder bestaan van de meeste bedrijven in het gedrang kan brengen", zonder evenwel in concreto te onderzoeken of het bedrijf van verweerster al dan niet over de financiële mogelijkheid beschikte om de opgelegde boete van 200% te dragen; zie Cass., 11 maart 2010, AR C.09.0096.N, www.cass.be, met conclusie van het O.M.; Cass., 15 okt. 2010, AR F.09.0081.N, www.cass.be.

Le juge qui constate que "lorsque l'amende de 200% est infligée en cas d'infractions concernant une somme importante due à la TVA (...) cela entraîne une amende administrative énorme (...) qui constitue une charge excessive même pour une grande entreprise" et "qu'une telle atteinte à la situation financière de l'entreprise peut mettre en péril l'existence future de la plupart des entreprises", et qui considère ensuite que l'amende infligée doit être réduite à 100%, exerce son contrôle de proportionnalité sur la base d'éléments pertinents en la cause (1). (1) Le M.P. a conclu en sens contraire en soutenant que l'arrêt attaqué considère tout simplement que, lorsque les infractions concernent une somme importante due à la TVA, les amendes de 200% "peuvent mettre en péril l'existence future de la plupart des entreprises", sans toutefois examiner concrètement si l'entreprise de la défenderesse disposait ou non de la possibilité financière de supporter l'amende infligée de 200%; voir Cass., 11 mars 2010, RG C.09.0096.N, www.cass.be, et les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC; Cass., 15 octobre 2010, RG F.09.0081.N, www.cass.be.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter - Beoordelingscriteria - Pertinente elementen

- Artt. 70, § 1, en 84 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 1, laatste lid KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge - Critères d'appréciation - Éléments pertinents

- Art. 70, § 1er, et 84 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 1, dernier al. A.R. n° 41 du 30 janvier 1987

Het toetsingsrecht van de rechter aan wie gevraagd wordt een btw-boete te toetsen die een repressief karakter heeft, moet in het bijzonder aan de rechter toelaten na te gaan of de administratieve geldboete niet onevenredig is met de inbreuk, zodat de rechter mag onderzoeken of het bestuur naar redelijkheid kon overgaan tot het opleggen van een administratieve geldboete met zodanige omvang (1). (1) Het O.M. concludeerde in andersluidende zin, stellende dat het bestreden arrest er zonder meer van uitgaat dat, wanneer de inbreuken betrekking hebben op een groot bedrag aan btw, de boeten van 200% "het verder bestaan van de meeste bedrijven in het gedrang kan brengen", zonder evenwel in concreto te onderzoeken of het bedrijf van verweerster al dan niet over de financiële mogelijkheid beschikte om de opgelegde boete van 200% te dragen; zie Cass., 11 maart 2010, AR C.09.0096.N, www.cass.be, met conclusie van het O.M.; Cass., 15 okt. 2010, AR F.09.0081.N, www.cass.be.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Administratieve sancties met repressief karakter - Wettelijkheid van de sanctie - Evenredigheid met de inbreuk - Toetsingsrecht van de rechter - Doeleinden

- Artt. 70, § 1, en 84 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

- Art. 1, laatste lid KB nr. 41 van 30 jan. 1987 tot vaststelling van het bedrag van de proportionele fiscale geldboeten op het stuk van de B.T.W.

Le droit de contrôle du juge auquel il est demandé de contrôler une amende infligée en matière de taxe sur la valeur ajoutée ayant un caractère répressif, doit, en particulier, permettre au juge d'examiner si l'amende administrative n'est pas disproportionnée par rapport à l'infraction, de sorte que le juge peut examiner si l'administration pouvait raisonnablement infliger une amende administrative aussi élevée (1). (1) Le M.P. a conclu en sens contraire en soutenant que l'arrêt attaqué considère tout simplement que, lorsque les infractions concernent une somme importante due à la TVA, les amendes de 200% "peuvent mettre en péril l'existence future de la plupart des entreprises", sans toutefois examiner concrètement si l'entreprise de la défenderesse disposait ou non de la possibilité financière de supporter l'amende infligée de 200%; voir Cass., 11 mars 2010, RG C.09.0096.N, www.cass.be, et les conclusions du M.P. publiées à leur date dans AC; Cass., 15 octobre 2010, RG F.09.0081.N, www.cass.be.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Sanctions administratives à caractère répressif - Légalité de la sanction - Proportionnalité par rapport à l'infraction - Droit de contrôle du juge - Objectifs

- Art. 70, § 1er, et 84 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

- Art. 1, dernier al. A.R. n° 41 du 30 janvier 1987

F.09.0148.N

15 oktober 2010

AC nr. 609

Wanneer de bevoegde overheid er zich toe beperkt de aanslag te vestigen overeenkomstig de laattijdig ingediende aangifte, is zij gerechtigd te beslissen dat er in dat geval geen redenen zijn om de aanslag ambtshalve te vestigen, nu het recht van verdediging van de belastingplichtige in dat geval wordt geëerbiedigd (1). (1) Cass., 11 maart 2010, Verenigde Kamers, AR F.09.0069.N, met concl. O.M.; www.cass.be.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Algemeen - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige aangifte - Bevoegde overheid - Aanslag gevestigd overeenkomstig de aangifte - Mogelijkheid om de aanslag niet van ambtswege te vestigen

- Art. 6 Wet 24 dec. 1996

Lorsque l'autorité habilitée se borne à établir la taxation conformément à la déclaration introduite tardivement, elle peut décider que, dans ce cas, il n'y a aucune raison de procéder à la taxation d'office, dès lors que les droits de la défense du redevable sont ainsi respectés (1). (1) Cass., 11 mars 2010, Ch. Réunies, RG F.09.0069.N, et les conclusions du ministère public.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Généralités - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive - Autorité compétente - Imposition établie conformément à la déclaration - Possibilité de ne pas établir la taxation d'office

- Art. 6 L. du 24 décembre 1996

Wanneer de overheid gebruik maakt van de mogelijkheid om in geval van laattijdige aangifte of onjuiste, onvolledige of onnauwkeurige aangifte de aanslag van ambtswege te vestigen, is zij gehouden de in artikel 6, tweede lid, van de wet van 24 december 1996 bepaalde procedure na te leven teneinde het recht van verdediging van de belastingplichtige te vrijwaren (1). (1) Cass., 11 maart 2010, Verenigde Kamers, AR F.09.OO69.N, met concl. O.M.; www.cass.be.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Algemeen - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte - Bevoegde overheid - Procedure van aanslag van ambtswege

- Art. 6 Wet 24 dec. 1996

Lorsque l'autorité fait usage de la possibilité d'établir d'office la taxation en cas de déclaration tardive, incorrecte, incomplète ou imprécise, elle est tenue de respecter la procédure prévue à l'article 6, alinéa 2, de la loi du 24 décembre 1996 afin de garantir les droits de la défense du redevable (1). (1) Cass., 11 mars 2010, Ch. Réunies, RG F.09.0069.N, et les conclusions du ministère public.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Généralités - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive, incorrecte ou incomplète - Autorité compétente - Procédure de taxation d'office

- Art. 6 L. du 24 décembre 1996

F.09.0149.F

2 december 2010

AC nr. 710

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dienstverrichting - Begrip

Wanneer een persoon bij een en dezelfde gelegenheid spijs en dranken verschaft aan een andere en ook aan tafel opdiert, verricht hij voor het geheel een dienst in de zin van artikel 18, §1, tweede lid, 11° van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (1). (1) Zie concl. O.M., in Pas., 2010, AR F.09.0149.F, nr. ...

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Dienstverrichting - Begrip

- Art. 18 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Conclusions de l'avocat général HENKES.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Prestation de services - Notion

Effectue pour le tout une prestation de services au sens de l'article 18, §1er, alinéa 2, 11°, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, la personne qui, pour le même événement, fournit à une autre de la nourriture et des boissons et intervient également dans le service à table (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Prestation de services - Notion

- Art. 18 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

F.09.0158.F

21 oktober 2010

AC nr. 624

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte - Procedure van ambtshalve vaststelling van de belastingaanslag - Onjuiste aangifte

De beslissing dat er geen grond bestaat tot vaststelling van de belastingaanslag van ambtswege, is niet naar recht verantwoord wanneer uit de vaststellingen van het arrest volgt dat de belastingheffende overheid de aangifte van de belastingplichtige voor onjuist heeft aangezien (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN - Rechtspleging - Provinciale- of gemeentelijke belastingverordening - Aangifteverplichting - Laattijdige, onjuiste of onvolledige aangifte - Procedure van ambtshalve vaststelling van de belastingaanslag - Onjuiste aangifte

Conclusions de l'avocat général HENKES.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive, incorrecte ou incomplète - Procédure de taxation d'office - Déclaration incorrecte

N'est pas légalement justifiée la décision qu'il n'y a pas lieu à procéder à des taxations d'office, alors qu'il suit des constatations de l'arrêt que l'autorité taxatrice a tenu la déclaration de la contribuable comme incorrecte (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

TAXES COMMUNALES, PROVINCIALES ET LOCALES - Procédure - Règlement-taxe provincial ou communal - Obligation de déclaration - Déclaration tardive, incorrecte ou incomplète - Procédure de taxation d'office - Déclaration incorrecte

F.09.0159.F

21 oktober 2010

AC nr. 625

Conclusie van advocaat-generaal HENKES.

VORDERING IN RECHTE - Belastingzaken - Instellen van de vordering - Verzoekschrift op tegenspraak - Handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat - Handtekening van de lasthebber van de verzoeker - Wettigheid

Artikel 1034ter, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek, belet niet dat het geschil regelmatig kan worden ingeleid bij een verzoekschrift op tegenspraak, dat door een andere persoon dan de advocaat is ondertekend en die daartoe van de verzoeker een bijzondere machtiging heeft verkregen, op voorwaarde evenwel dat die persoon preciseert dat hij handelt in de hoedanigheid van lasthebber van de verzoeker en dat hij diens identiteit vermeldt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr.

VORDERING IN RECHTE - Belastingzaken - Instellen van de vordering - Verzoekschrift op tegenspraak - Handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat - Handtekening van de lasthebber van de verzoeker - Wettigheid

- Art. 1034ter, 6° Gerechtelijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général HENKES.

DEMANDE EN JUSTICE - Matière fiscale - Introduction de la demande - Requête contradictoire - Signature du requérant ou de son avocat - Signature du mandataire du requérant - Légalité

L'article 1034ter, 6°, du Code judiciaire, n'interdit pas qu'un litige puisse être introduit régulièrement par une requête contradictoire signée par une personne, autre qu'un avocat, spécialement mandatée pour ce faire par le requérant, à la condition toutefois que cette personne précise qu'elle agit en qualité de mandataire du requérant et indique l'identité de celui-ci (1). (1) Voir les conclusions du ministère public.

DEMANDE EN JUSTICE - Matière fiscale - Introduction de la demande - Requête contradictoire - Signature du requérant ou de son avocat - Signature du mandataire du requérant - Légalité

- Art. 1034ter, 6° Code judiciaire

P.08.1577.F

27 januari 2010

AC nr. 61

De wet legt de verzekeraar van de burgerlijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen de verplichting op om de schadeloosstelling van de benadeelden te verzekeren telkens als de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de eigenaar, van iedere houder en van iedere bestuurder van het verzekerde voertuig, in het gedrang komt; deze dekking betreft de schade toegebracht aan personen die, onder welke titel ook, worden vervoerd, en sluit de schadeloosstelling niet uit van de bestuurder die schade heeft geleden door de fout van de eigenaar van het verzekerde voertuig, ook als het ongeval te wijten is aan de samenlopende fouten van die bestuurder en van een derde.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Verzekeraar - Benadeelden - Schadeloosstelling - Vervoerde personen - Begrip - Bestuurder

- Art. 3, § 1, tweede en derde lid Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

La loi impose à l'assureur de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs de garantir l'indemnisation des personnes lésées chaque fois qu'est engagée la responsabilité civile du propriétaire, de tout détenteur et de tout conducteur du véhicule assuré; cette garantie vise les dommages causés aux personnes transportées à quelque titre que ce soit et n'exclut pas l'indemnisation du conducteur ayant subi un dommage par la faute du propriétaire du véhicule assuré, même si l'accident est également imputable aux fautes concurrentes de ce conducteur et d'un tiers.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Assureur - Personnes lésées - Indemnisation - Personnes transportées - Notion - Conducteur

- Art. 3, § 1er, al. 2 et 3 L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

P.08.1771.F

3 februari 2010

AC nr. 79

De beslissing die het verzoek van de beklaagde inwilligt om in afwachting van toelichtingen de uitspraak over de eis van de burgerlijke partij tot terugbetaling van de kosten van haar verdediging aan te houden, is geen eindbeslissing in de zin van artikel 416, eerste lid, Sv.

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Advocatenkosten en -honorarium - Terugvorderbaarheid - Beslissing houdt de uitspraak over de vordering aan - Geen eindbeslissing

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Advocatenkosten en -honorarium - Terugvorderbaarheid - Beslissing houdt de uitspraak over de vordering aan - Geen eindbeslissing

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Geen eindbeslissing - Begrip - Advocatenkosten en -honorarium - Terugvorderbaarheid - Beslissing houdt de uitspraak over de vordering aan

De vordering die ertoe strekt vonnis te doen wijzen over het voorbehoud dat met een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing is verleend, verjaart na twintig jaar vanaf de dag van de uitspraak van deze beslissing.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Verjaringstermijn - Duur - Aanvang

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Verjaringstermijn - Duur - Aanvang

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Duur van de verjaringstermijn - Aanvang

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

Artikel 10, wet 10 juni 1998 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de verjaring, dat bij wijze van overgangsmaatregel de datum van inwerkingtreding van de voormelde wet in aanmerking neemt als aanvang van de bij die wet ingevoerde nieuwe verjaringstermijnen, heeft betrekking op de rechtsvorderingen die vóór de voormelde inwerkingtreding zijn ontstaan en niet op de vordering die voortvloeit uit een beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend en die onder vigeur van de nieuwe wet is geweest.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Verjaringstermijn - Aanvang - Overgangsbepaling - Toepassingsgebied

La décision qui fait droit à la demande du prévenu de réserver à statuer sur la demande de la partie civile tendant au remboursement de ses frais de défense en attendant des éclaircissements n'a pas un caractère définitif au sens de l'article 416, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Frais et honoraires d'avocats - Répétibilité - Décision réservant à statuer sur la demande - Décision non définitive

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Dommage matériel. éléments et étendue - Frais et honoraires d'avocats - Répétibilité - Décision réservant à statuer sur la demande - Décision non définitive

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Décision non définitive - Notion - Frais et honoraires d'avocats - Répétibilité - Décision réservant à statuer sur la demande

La prescription de l'action tendant à faire statuer sur l'objet des réserves octroyées par une décision judiciaire passée en force de chose jugée est de vingt ans à partir du prononcé de cette décision.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Délai de prescription - Durée - Point de départ

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

ACTION CIVILE - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Délai de prescription - Durée - Point de départ

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ) - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Durée du délai de prescription - Point de départ

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

L'article 10 de la loi du 10 juin 1998 modifiant certaines dispositions en matière de prescription, qui retient, à titre transitoire, la date d'entrée en vigueur de ladite loi comme point de départ des nouveaux délais de prescription qu'elle institue, concerne les actions ayant pris naissance avant ladite entrée en vigueur et non l'action qui résulte d'une décision d'admission de réserves prononcée sous l'empire de la loi nouvelle.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Délai de prescription - Point de départ - Disposition transitoire - Champ d'application

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Verjaringstermijn - Aanvang - Overgangsbepaling - Toepassingsgebied

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Aanvang van de verjaringstermijn - Overgangsbepaling - Toepassingsgebied

- Art. 2262bis Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Wet die een verjaringstermijn wijzigt - Burgerlijke rechtsvordering - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Eis die ertoe strekt over het voorwerp van dat voorbehoud vonnis te doen wijzen - Verjaringstermijn - Aanvang - Overgangsbepaling - Toepassingsgebied

- Art. 2262bis, § 2 Burgerlijk Wetboek

De rechter beoordeelt in feite of er grond is om compensatoire interest toe te kennen en bepaalt het aanvangstijdstip van die interest; wanneer de vertraging in de rechtspleging alleen te wijten is aan het getalm van de burgerlijke partij, verantwoordt de rechter zijn beslissing naar recht wanneer hij de loop van de compensatoire interest opschort vanaf de dag waarop hij heeft geoordeeld dat de vertraging van de burgerlijke partij aan nalatigheid te wijten was (1). (1) Zie Cass., 26 okt. 2005, AR P.04.1258.F, AC, 2005, nr 542.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Interest - Compensatoire interest - Feitelijke beoordeling - Opschorting van de loop van de interest - Vertraging in de rechtspleging - Vertraging te wijten aan de nalatigheid van de burgerlijke partij

Wanneer het voorbehoud waarover geen uitspraak werd gedaan geen betrekking heeft op een reeds voor de strafrechter ingestelde vordering waarvoor een onderzoeksmaatregel kan worden bevolen, maar alleen op het eventuele instellen van een burgerlijke rechtsvordering voor de bevoegde rechter, maakt het ontbreken van een beslissing dienaangaande, van het arrest geen beslissing die geen eindbeslissing is.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Geen eindbeslissing - Begrip - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend

- Art. 416, eerste lid Wetboek van Strafvordering

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Vordering voor de strafrechter - Vordering tot schadevergoeding - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Definitief karakter

- Art. 416, eerste lid Wetboek van Strafvordering

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Beslissing waarbij enig voorbehoud wordt verleend - Definitief karakter

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

ACTION CIVILE - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Délai de prescription - Point de départ - Disposition transitoire - Champ d'application

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Point de départ du délai de prescription - Disposition transitoire - Champ d'application

- Art. 2262bis Code civil

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Loi modifiant un délai de prescription - Action civile - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Demande tendant à faire statuer sur l'objet des réserves - Délai de prescription - Point de départ - Disposition transitoire - Champ d'application

- Art. 2262bis, § 2 Code civil

Le juge apprécie en fait s'il y a lieu d'accorder des intérêts compensatoires et le point de départ de ces intérêts; lorsque le retard pris par la procédure n'est imputable qu'aux atermoiements de la partie civile, le juge justifie légalement sa décision de suspendre le cours des intérêts compensatoires à partir de la date à laquelle il a estimé que le retard de la partie civile avait un caractère fautif (1). (1) Voir Cass., 26 octobre 2005, RG P.04.1258.F, Pas., 2005, n° 542.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Intérêts - Intérêts compensatoires - Appréciation en fait - Suspension du cours des intérêts - Retard pris par la procédure - Retard fautif de la partie civile

Lorsque les réserves sur lesquelles il n'a pas été statué ne visent pas une demande déjà formée devant la juridiction pénale et susceptible de donner naissance à une mesure d'instruction mais concerne uniquement l'exercice éventuel d'une action civile devant le juge compétent, l'absence de décision à cet égard ne saurait conférer à l'arrêt un caractère non définitif.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Décision non définitive - Notion - Décision octroyant des réserves

- Art. 416, al. 1er Code d'Instruction criminelle

ACTION CIVILE - Action portée devant le juge répressif - Action en réparation du dommage - Décision octroyant des réserves - Caractère définitif

- Art. 416, al. 1er Code d'Instruction criminelle

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Décision octroyant des réserves - Caractère définitif

P.08.1837.F

8 september 2010

AC nr. 501

De aanwezigheid, in het strafdossier, van stukken of verklaringen die de belastingadministratie heeft verkregen op grond van een wet die gebrek aan medewerking met een geldboete bestraft, miskent alleen het recht op stilzwijgen van degene tegen wie zij in het later gevoerde strafproces worden aangewend, wanneer de aldus vergaarde gegevens samenvallen met het bewijs van de hem tenlastegelegde misdrijven (1). (1) Zie Cass., 2 april 2008, AR P.07.1744.F, AC, 2008, nr. 202.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Vermoeden van onschuld - Recht op stilzwijgen - Stukken of verklaringen die door de belastingadministratie zijn verkregen

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Stukken of verklaringen die door de belastingadministratie zijn verkregen - Vermoeden van onschuld - Recht op stilzwijgen

L'existence, dans un dossier répressif, de pièces ou de déclarations obtenues par l'administration fiscale à la faveur d'une législation sanctionnant d'une amende le défaut de collaborer, ne saurait violer le droit au silence de la personne à charge de laquelle elles sont utilisées dans le procès pénal ultérieur que si les données ainsi recueillies se confondent avec la preuve des infractions mises à sa charge (1). (1) Voir Cass., 2 avril 2008, RG P.07.1744.F, Pas., 2008, n° 202.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Présomption d'innocence - Droit au silence - Pièces ou déclarations obtenues par l'administration fiscale

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Pièces ou déclarations obtenues par l'administration fiscale - Présomption d'innocence - Droit au silence

P.09.0020.F

6 januari 2010

AC nr. 3

Wanneer een verzekeringsinstelling zich door tussenkomst voor het strafgerecht burgerlijke partij heeft gesteld en daar van de aansprakelijke derde de terugbetaling heeft gevorderd van de bedragen die zij in haar hoedanigheid van arbeidsongevallenverzekeraar van de werkgever van het slachtoffer had uitgekeerd, en het strafgerecht heeft beslist dat het misdrijf dat de schade van de subrogant zou hebben veroorzaakt niet bewezen is, heeft die beslissing over haar burgerlijke rechtsvordering bij ontstentenis van hoger beroep vanwege de gesubrogeerde voor haar kracht van gewijsde; de nietigverklaring naderhand van de beslissing waarbij de aansprakelijke derde buiten het geding wordt gesteld, heeft niet tot gevolg dat het geschil opnieuw bij de rechter aanhangig kan worden gemaakt; dat geschil dat tussen de aansprakelijke derde en de gesubrogeerde bestond over de burgerlijke belangen van laatstgenoemde, is immers definitief beslecht (1). (1) Zie Cass., 21 sept. 1990, AR 6996, A.C., 1990-1991, nr 35; zie ook Cass., 3 sept. 2003, AR P.03.0256.F, A.C., 2003, nr 410, waar de gesubrogeerde voor het eerst in hoger beroep tussenkwam.

INDEPLAATSTELLING - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Schade ten gevolge van een misdrijf - Herstelvordering - Rechtsvordering van het slachtoffer voor de strafrechter - Vordering van een in de rechten van het slachtoffer gesubrogeerde partij - Vonnis dat op de strafvordering beslist dat het misdrijf niet bewezen is - Vonnis dat de rechtbank vervolgens onbevoegd verklaart om kennis te nemen van burgerlijke rechtsvordering van gesubrogeerde partij - Draagwijdte van de beslissing op die rechtsvordering

Lorsqu'un organisme assureur s'est constitué partie civile par intervention devant la juridiction répressive et y a réclamé le remboursement, par le tiers responsable, des sommes décaissées en sa qualité d'assureur-loi de l'employeur de la victime et que la juridiction répressive a décidé que l'infraction invoquée comme ayant causé le dommage du subrogeant n'était pas établie, à défaut d'appel du subrogé, cette décision relative à son action civile est passée en force de chose jugée à son égard; la mise à néant ultérieure de la décision ayant mis le tiers responsable hors de cause n'a pas pour effet que le juge puisse à nouveau être saisi de la contestation, définitivement résolue, ayant existé entre le tiers responsable et le subrogé quant aux intérêts civils de celui-ci (1). (1) Voir Cass., 21 septembre 1990, RG 6996, Pas., 1991, n° 35; voir aussi Cass., 3 septembre 2003, RG P.03.0256.F, Pas., 2003, n° 410, où le subrogé intervenait pour la première fois en degré d'appel.

SUBROGATION - Matière répressive - Action civile - Dommage causé par une infraction - Action en réparation - Action intentée par la victime devant le juge répressif - Demande d'une partie subrogée à la victime - Jugement décidant, sur l'action publique, que l'infraction n'est pas établie - Jugement déclarant ensuite le tribunal incompétent pour connaître de l'action civile du subrogé - Portée de la décision rendue sur cette dernière action

- Art. 47 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
- Art. 23 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 47 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail
- Art. 23 Code judiciaire

Om te beslissen of een beslissing gezag van gewijsde heeft, dient met name onderzocht te worden of de nieuwe aanspraak kan worden ingewilligd zonder het voordeel van de vroegere beslissing ongedaan te maken (1). (1) Zie Cass., 27 mei 2004, AR C.03.0069.N, AC, 2004, nr 290; DE PAGE, Traité élémentaire de droit civil belge, dl. III, Brussel, p. 1008 en 1009.

Pour décider s'il y a chose jugée, il y a lieu d'examiner notamment si la prétention nouvelle peut être admise sans détruire le bénéfice de la décision antérieure (1). (1) Voir Cass., 27 mai 2004, RG C.03.0069.N, Pas., 2004, n° 290; DE PAGE, Traité élémentaire de droit civil belge, T. III, Bruxelles, pp. 1008 et 1009.

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Beslissing - Arrest van buitenvervolginstelling
- Art. 23 Gerechtelijk Wetboek

CHOSE JUGEE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation - Décision - Arrêt de non-lieu
- Art. 23 Code judiciaire

P.09.0075.F

13 oktober 2010

AC nr. 595

De vervangingsinkomens die de getroffene worden uitbetaald wegens de hem op onrechtmatige wijze toegebrachte arbeidsongeschiktheid dienen alleen voor de raming van de schade in aanmerking te worden genomen indien zij strekken tot herstel van dezelfde schade als die bedoeld in de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek (1). (1) In zijn andersluidende conclusie had het openbaar ministerie geoordeeld dat het bij de lezing van de bewoordingen van het bestreden arrest de door de verweerder tegen het eerste onderdeel van het middel opgeworpen grond van niet-ontvankelijkheid kon aannemen, in zoverre hij betrekking heeft op een overtollige reden van het arrest, waardoor het middel zonder belang leek.

Les revenus de remplacement qui sont payés à la victime en raison de l'incapacité de travail qui lui a été fautivement causée ne doivent être pris en compte pour évaluer le préjudice que s'ils tendent à réparer le même dommage que celui visé par les articles 1382 et 1383 du Code civil (1). (1) Dans ses conclusions contraires, le ministère public avait estimé pouvoir à la lecture des termes de l'arrêt attaqué accueillir la fin de non-recevoir opposée par le défendeur à la première branche du moyen, en ce que visant un motif surabondant de l'arrêt, il apparaissait dépourvu d'intérêt.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Arbeidsongeschiktheid - Inkomstenderving - Beoordeling - Vervangingsinkomen - Inaanmerkingneming
- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Dommage matériel. éléments et étendue - Incapacité de travail - Perte de revenus - Appréciation - Revenus de remplacement - Prise en compte
- Art. 1382 et 1383 Code civil

P.09.0137.F

30 juni 2010

AC nr. 473

Het middel, dat de openbare orde niet raakt en dat kritiek uitoefent op een beslissing van het arrest die strookt met de beslissing van de eerste rechter, waartegen de eiser voor het hof van beroep geen kritiek uit, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, uittreksel uit het R.P.D.B., Bruylant, 2006, nr. 822 en 823, en de daarin vermelde rechtspraak.

Est irrecevable le moyen, étranger à l'ordre public, critiquant une décision de l'arrêt conforme à celle du premier juge et que le demandeur n'a pas critiquée devant la cour d'appel (1). (1) Voir R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, extrait du R.P.D.B., Bruylant, 2006, nos 822 et 823, et jurisprudence citée.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Begrip

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Notion

P.09.0172.F

22 september 2010

AC nr. 537

De in artikel 46quater van het Wetboek van Strafvordering bedoelde motiveringsplicht die de procureur des Konings onder bepaalde voorwaarden in staat stelt de medewerking van de banken of kredietinstellingen te vorderen, is noch substantieel noch op straffe van nietigheid voorgeschreven; de wet laat het aan de rechter over om de eventuele gevolgen van de niet-naleving van deze vormvereiste te bepalen.

STRAFVORDERING - Procureur des Konings - Opsporingsonderzoek - Opsporing van misdaden en wanbedrijven - Medewerking van de banken - Bankvordering - Motivering - Sanctie

- Art. 46quater Wetboek van Strafvordering

BANKWEZEN - KREDIETWEZEN - SPAARWEZEN - Allerlei - Strafvordering - Procureur des Konings - Opsporingsonderzoek - Opsporing van misdaden en wanbedrijven - Medewerking van de banken

- Art. 46quater Wetboek van Strafvordering

OPENBAAR MINISTERIE - Opsporingsonderzoek - Opsporing van misdaden en wanbedrijven - Medewerking van de banken - Bankvordering - Motivering - Sanctie

- Art. 46quater Wetboek van Strafvordering

Noch artikel 31 Taalwet Gerechtszaken, noch artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering, verbieden de verbalisanten om in substantie te berichten over wat hun buiten een verhoor in de zin van die artikelen is verteld.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Vooronderzoek en gerechtelijk onderzoek - Verhoor door de politie - Proces-verbaal - Vorm - in substantie aangeboden

- Art. 31 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

- Art. 47bis Wetboek van Strafvordering

POLITIE - Inlichtingen - Verhoor - Proces-verbaal - Vorm - in substantie aangeboden

- Art. 31 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

- Art. 47bis Wetboek van Strafvordering

L'obligation de motivation visée au paragraphe 2 de l'article 46quater du Code d'instruction criminelle, qui permet au procureur du Roi et à certaines conditions de requérir le concours des banques ou des établissements de crédits, n'est ni prescrite à peine de nullité, ni substantielle, la loi laissant au juge le soin de déterminer les conséquences éventuelles du non-respect de cette formalité.

ACTION PUBLIQUE - Procureur du Roi - Information - Recherche des crimes et délits - Concours des banques - Réquisitoire bancaire - Motivation - Sanction

- Art. 46quater Code d'Instruction criminelle

BANQUE. CREDIT. EPARGNE - Divers - Action publique - Procureur du Roi - Information - Recherche des crimes et délits - Concours des banques

- Art. 46quater Code d'Instruction criminelle

MINISTERE PUBLIC - Information - Recherche des crimes et délits - Concours des banques - Réquisitoire bancaire - Motivation - Sanction

- Art. 46quater Code d'Instruction criminelle

Ni l'article 31 de la loi du 15 juin 1935, ni l'article 47bis du Code d'instruction criminelle n'interdisent aux verbalisateurs de rapporter en substance les propos qui auront été tenus en dehors d'une audition au sens de ces articles.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Information et instruction - Audition par la police - Procès-verbal - Forme - Présentation en substance

- Art. 31 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

- Art. 47bis Code d'Instruction criminelle

POLICE - Informations - Audition - Procès-verbal - Forme - Présentation en substance

- Art. 31 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

- Art. 47bis Code d'Instruction criminelle

De ambtshalve veroordeling van de werkgever tot betaling, aan de inningorganismen van de sociale zekerheidsbijdragen, van een vergoeding gelijk aan het drievoud van de ontdoken bijdragen, opgelegd bij niet-onderwerping van één of meer personen aan de toepassing van de R.S.Z.-wet, valt weliswaar onder de toepassing van de strafvordering maar is geen straf in de zin van de artikelen 7 tot 43quater Strafwetboek; zij ontleent echter aan de strafrechtelijke sanctie die zij vervolledigt, een repressief en afschrikwekkend karakter dat vooral tot uiting komt in het bedrag ervan, waardoor ze het karakter vertoont van een strafrechtelijke sanctie in de zin van de artikelen 7.1 E.V.R.M. en 15.1 I.V.B.P.R. (1). (1) Zie: Cass., 12 sept. 2007, AR P.07.0373.F, AC, 2007, nr 401; Cass., 26 feb. 2008, AR P.07.0033.N (onuitgegeven).

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 7 - Sociale zekerheid - Werknemers - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid - Niet-onderwerping - Werkgever - Veroordeling tot betaling van een vergoeding - Aard van de maatregel

- Art. 7.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 15.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 35, § 1, vijfde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Sociale zekerheid - Werknemers - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid - Niet-onderwerping - Werkgever - Veroordeling tot betaling van een vergoeding - Aard van de maatregel

- Art. 7.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 15.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 35, § 1, vijfde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

SOCIALE ZEKERHEID - Allerlei - Werknemers - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid - Niet-onderwerping - Werkgever - Veroordeling tot betaling van een vergoeding - Aard van de maatregel

- Art. 7.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 15.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 35, § 1, vijfde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Straf en

Même si elle relève de l'exercice de l'action publique, la condamnation d'office de l'employeur au paiement aux organismes percepteurs des cotisations de sécurité sociale, d'une indemnité égale au triple des cotisations éludées, imposée en cas de non-assujettissement d'une ou plusieurs personnes à l'application de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, ne constitue pas une peine au sens des articles 7 à 43quater du Code pénal; elle emprunte toutefois à la sanction pénale qu'elle complète un caractère répressif et dissuasif que révèle principalement son montant, lui conférant le caractère d'une sanction pénale au sens des articles 7.1 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 15.1 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques (1). (1) Voir Cass., 12 septembre 2007, RG P.07.0373.F, Pas., 2007, n° 401; Cass., 26 février 2008, RG P.07.0033.N (non publié).

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 7 - Sécurité sociale - Travailleurs salariés - Office national de sécurité sociale - Non-assujettissement - Employeur - Condamnation au paiement d'une indemnité - Nature de la mesure

- Art. 7, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 35, § 1er, al. 5 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Sécurité sociale - Travailleurs salariés - Office national de sécurité sociale - Non-assujettissement - Employeur - Condamnation au paiement d'une indemnité - Nature de la mesure

- Art. 7, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 35, § 1er, al. 5 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

SECURITE SOCIALE - Divers - Travailleurs salariés - Office national de sécurité sociale - Non-assujettissement - Employeur - Condamnation au paiement d'une indemnité - Nature de la mesure

- Art. 7, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 35, § 1er, al. 5 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Peines et mesures -

maatregel - Sociale zekerheid - Werknemers - Rijkdienst voor Sociale Zekerheid - Niet-onderwerping - Werkgever - Veroordeling tot betaling van een vergoeding - Aard van de maatregel

- Art. 7.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 15.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 35, § 1, vijfde lid Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Sécurité sociale - Travailleurs salariés - Office national de sécurité sociale - Non-assujettissement - Employeur - Condamnation au paiement d'une indemnité - Nature de la mesure

- Art. 7, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 35, § 1er, al. 5 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

P.09.0330.F

20 oktober 2010

AC nr. 613

De burgerlijke rechtsvordering voor de strafgerechten strekt tot vergoeding van de door een misdrijf veroorzaakte eigen schade en kan dus alleen worden ingesteld door degene die door dat misdrijf, waardoor hij in zijn persoon, zijn goederen of zijn eer heeft geleden, rechtstreeks werd benadeeld; alleen het feit aanspraak te kunnen maken op de nationaliteit, het zogenaamde ras, de voorouders of de afstamming als volk of volksgroep, die op algemene wijze in racistische of xenofobe uitlatingen worden gevisieerd, volstaat niet om het vereiste belang te doen ontstaan (1). (1) Zie Cass., 24 nov. 1982, AC, 1982-1983, nr. 186; Cass., 16 okt. 1991, AC, 1991-1992, nr. 93.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partij - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Belang

- Art. 3 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

VORDERING IN RECHTE - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Burgerlijke partij - Ontvankelijkheid - Voorwaarden - Belang

- Art. 3 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

L'exercice de l'action civile devant les juridictions pénales tend à la réparation du dommage privé causé par une infraction et n'appartient dès lors qu'à celui qui a été directement lésé par cette infraction dont il a souffert dans sa personne, dans ses biens ou dans son honneur; le seul fait de pouvoir se revendiquer de la nationalité, prétendue race, ascendance ou origine nationale ou ethnique visés par des propos racistes ou xénophobes émis de façon générale ne suffit pas à créer l'intérêt requis (1). (1) Voir Cass., 24 novembre 1982, Pas., 1983, n° 186; Cass., 16 octobre 1991, RG 9048, Pas., 1992, n° 93.

ACTION CIVILE - Partie civile - Recevabilité - Conditions - Intérêt

- Art. 3 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

DEMANDE EN JUSTICE - Matière répressive - Action civile - Partie civile - Recevabilité - Conditions - Intérêt

- Art. 3 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

P.09.0486.N

5 januari 2010

AC nr. 2

Het staat de rechter, in het licht van de omstandigheden van de zaak en met inachtneming van de complexiteit ervan, het gedrag van de beklagde en van de gerechtelijke overheden, in feite te oordelen of de redelijke termijn tussen de beschuldiging en het vonnis is overschreden; het Hof gaat enkel na of de rechter uit de vaststellingen die hij verricht, geen gevolgtrekking afleidt die deze niet kunnen verantwoorden (1). (1) Cass., 5 mei 1987, AR 1059, AC, 1986-1987, nr. 517; Cass., 12 april 2000, AR P.00.0136.F, AC, 2000, nr. 247; Cass., 8 feb. 2005, AR P.04.1317.N, AC, 2005, nr. 77; Cass., 26 sept. 2006, AR P.06.0604.N, AC, 2006, nr. 439; R. DECLERCQ, Beginselen van Strafrechtspleging, Mechelen, Kluwer, 2007, nr. 1642 e.v.

Il appartient au juge, à la lumière des circonstances de la cause et eu égard à sa complexité, au comportement du prévenu et à celui des autorités judiciaires, de décider en fait si le délai raisonnable entre l'accusation et le jugement a été dépassé; la Cour se borne à vérifier si le juge ne déduit pas des constatations qu'il opère des conséquences qu'elles ne pourraient justifier (1). (1) Cass., 5 mai 1987, RG 1059, Pas., 1986-1987, n° 517; Cass., 12 avril 2000, RG P.00.0136.F, Pas., 2000, n° 247; Cass., 8 février 2005, RG P.04.1317.N, Pas., 2005, n° 77; Cass., 26 septembre 2006, RG P.06.0604.N, Pas., 2006, n° 439; R. DECLERCQ, Beginselen van Strafrechtspleging, Malines, Kluwer, 2007, n° 1642 et suivants.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Strafzaken -
Strafvordering - EVRM - Redelijke termijn - Vonnisgerecht -
Beoordeling - Marginale toetsing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -
Art. 6.1 - Redelijke termijn - Vonnisgerecht - Beoordeling - Toezicht
van het Hof

STRAFVORDERING - EVRM - Redelijke termijn - Vonnisgerecht -
Beoordeling - Toezicht van het Hof

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation -
Généralités - Matière répressive - Action publique - Convention de
sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales -
Délai raisonnable - Juridiction de jugement - Appréciation - Contrôle
marginal

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai
raisonnable - Juridiction de jugement - Appréciation - Contrôle de la
Cour

ACTION PUBLIQUE - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Délai raisonnable -
Juridiction de jugement - Appréciation - Contrôle de la Cour

Wanneer het bestuur bij het instellen van de
herstelvordering wettelijk gebonden is het herstel in de
oorspronkelijke toestand te vorderen en over geen
verdere keuze beschikt, mag de strafrechter niet
oordelen over de opportuniteit van de gevorderde
herstelmaatregel.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling
van een meerwaarde - Herstelvordering - Vordering tot herstel in de
oorspronkelijke toestand - Wettelijke verplichting - Beoordeling door
de rechter

- Art. 149, § 1, derde lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de
Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de
ruimtelijke ordening

Lorsque, lors de l'introduction d'une demande de
remise en état, l'administration est légalement tenue de
requérir la remise état des lieux en leur état initial et ne
dispose pas d'une autre option, il n'appartient pas au
juge pénal de statuer sur l'opportunité de la mesure de
réparation requise.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue -
Demande de remise en état - Demande de remise en état dans l'état
initial - Obligation légale - Appréciation par le juge

- Art. 149, § 1er, al. 3 Décret de la Communauté flamande du 18 mai
1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

P.09.0503.F

6 januari 2010

AC nr. 4

Het niet definitieve karakter van de beslissing over de
burgerlijke rechtsvordering van de subrogant, strekt
zich in de regel uit tot de beslissing over de burgerlijke
rechtsvordering van de gesubrogeerde (1). (1) Zie Cass.,
2 mei 2001, AR P.00.1703.F, AC, 2001, nr 247; Cass., 28
mei 1996, AR P.95.1378.N, AC, 1996, nr 193.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en
van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Eindbeslissing - In de
rechten van het slachtoffer gesubrogeerde partij - Burgerlijke
rechtsvordering van de subrogant - Geen eindbeslissing - Burgerlijke
rechtsvordering van de gesubrogeerde - Gevolg - Ontvankelijkheid

INDEPLAATSSTELLING - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering -
Schade ten gevolge van een misdrijf - Burgerlijke partijen -
Slachtoffer - In de rechten van het slachtoffer gesubrogeerde
verzekeraar - Burgerlijke rechtsvordering van de subrogant - Geen
eindbeslissing - Burgerlijke rechtsvordering van de gesubrogeerde

Le caractère non définitif de la décision rendue sur
l'action civile du subrogeant s'étend, en règle, à la
décision statuant sur l'action civile du subrogé (1). (1)
Voir Cass., 2 mai 2001, RG P.00.1703.F, Pas., 2001, n°
247, et Cass., 28 mai 1996, RG P.95.1378.N, Pas., 1996,
n° 193.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels
il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Décision
définitive - Partie subrogée dans les droits de la victime - Action
civile du subrogeant - Décision non définitive - Action civile du
subrogé - Conséquence - Recevabilité

SUBROGATION - Matière répressive - Action civile - Dommage causé
par une infraction - Parties civiles - Victime - Assureur subrogé dans
les droits de la victime - Action civile du subrogeant - Décision non
définitive - Action civile du subrogé

P.09.0529.F

20 oktober 2010

AC nr. 614

Krachtens de artikelen 3.1 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind en 22bis, vierde lid, van de Grondwet, moet het belang van het kind voorrang krijgen bij elke beslissing die het kind aangaat; die regels hebben betrekking op het recht van het kind om te worden gehoord in de rechtsplegingen die zijn belangen rechtstreeks in het gedrang kunnen brengen en zijn niet van toepassing op de strafvervolging die tegen zijn ouders is ingesteld.

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Verdrag inzake de Rechten van het Kind - Artikel 3 - Artikel 3.1 - Belang van het kind - Draagwijdte - Ouders - Strafvervolging

GRONDWET - Art. 22 - Artikel 22bis - Belang van het kind - Draagwijdte - Ouders - Strafvervolging

De aard van het door de jeugdrechtbank bevolen psychosociale of medische onderzoek, de inmenging die dat inhoudt in het privé- en gezinsleven en de vertrouwelijkheid die de wet eraan toekent om de volledige informatieoverdracht aan de opdrachtgevende overheid te waarborgen, verbieden dat het verslag van dat onderzoek wordt gebruikt voor andere doeleinden, welke ook, dan die waarvoor het werd verricht (1). Zie Cass., 12 mei 1999, A.C. 1999, nr. 280; Cass., 19 okt. 2005, A.C., 2005, nr. 519, met concl. adv.-gen. Vandermeersch.

JEUGDBESCHERMING - Psychosociaal of medisch onderzoek - Finaliteit

Het verbod om de stukken met betrekking tot de persoonlijkheid en het milieu waarin de minderjarige kinderen worden grootgebracht, voor andere doeleinden te gebruiken dan die waarvoor zij werden opgesteld, slaat niet alleen op de onderzoeken die deel uitmaken van de rechtsplegingen voor de jeugdgerechten, maar ook op die welke worden bevolen in het kader van elke procedure die ertoe strekt de maatregelen met betrekking tot de persoon van de kinderen te regelen, zoals met name de maatregel die in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek is bepaald; het deskundigenverslag verschilt niet van het psychosociaal onderzoek wat de vertrouwelijkheid betreft van de persoonlijke of familiale gegevens die door deze of gene onderzoeksmethode zijn vergaard (1). (1) L. NOUWYNCK, Secret professionnel, protection de la vie privée et communication d'informations, Actualités du droit de la jeunesse, CUP, dl. 81, Larcier 2005, p. 214.

JEUGDBESCHERMING - Beperkte aanwending van de stukken die betrekking hebben op de persoonlijkheid en het milieu van minderjarige kinderen - Onderzoeken

En vertu des articles 3.1 de la Convention relative aux droits de l'enfant et 22bis, alinéa 4, de la Constitution, l'intérêt de l'enfant doit être une considération primordiale dans toutes les décisions qui le concernent; ces règles qui visent le droit de l'enfant d'être entendu dans les procédures de nature à porter directement atteinte à ses intérêts ne sont pas applicables aux poursuites pénales mues à charge de ses parents.

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Convention relative aux droits de l'enfant - Article 3 - Article 3.1 - Intérêt de l'enfant - Portée - Parents - Poursuites pénales

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 22 - Article 22bis - Intérêt de l'enfant - Portée - Parents - Poursuites pénales

La nature de l'enquête psychosociale ou médicale ordonnée par le tribunal de la jeunesse, l'ingérence qu'elle implique dans la vie privée et familiale et la confidentialité que le loi lui assigne pour garantir la transmission d'une information complète à l'autorité mandante, prohibent l'utilisation du rapport de cette enquête à des fins, quelles qu'elles soient, autres que celles pour lesquelles elle a été réalisée (1). (1) Voir Cass., 12 mai 1999, RG P.99.0036.F, Pas., 1999, n° 280; Cass., 19 octobre 2005, RG P.05.0807.F, Pas., 2005, n° 519, avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Enquête psychosociale ou médicale - Finalité

L'interdiction de l'utilisation de pièces relatives à la personnalité et au milieu de vie d'enfants mineurs à des fins autres que celles pour lesquelles elles ont été établies vise non seulement les investigations faisant partie des procédures des juridictions de la jeunesse, mais également celles ordonnées dans le cadre de, toute procédure tendant à régler les mesures relatives à la personne des enfants, telles notamment celle prévue par l'article 1280 du Code judiciaire; l'expertise ne se distingue pas de l'enquête psychosociale quant à la confidentialité des données personnelles ou familiales recueillies par l'un ou l'autre de ces modes d'investigation (1). (1) L. NOUWYNCK, Secret professionnel, protection de la vie privée et communication d'informations, Actualités du droit de la jeunesse, CUP, Vol. 81, Larcier 2005, p. 214.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Restriction d'utilisation des pièces relatives à la personnalité et au milieu de vie d'enfants mineurs - Investigations

Geen enkele wettelijke bepaling belet de strafrechter uitspraak te doen op grond dat de beklaagde de feiten betwist met een klacht, gericht tegen de personen die hem beschuldigen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

LASTER EN EERROOF - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens laster en eerroof - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Wettelijk beletsel tegen de berechting van de zaak

VALSE NAAM - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens vals getuigenis - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens valsheid in geschriften - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

LASTER EN EERROOF - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens laster en eerroof - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

LASTER EN EERROOF - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens laster en eerroof - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Wettelijk beletsel tegen de berechting van de zaak

VALSE NAAM - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens vals getuigenis - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

VALSE NAAM - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens vals getuigenis - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens valsheid in geschriften - Wettelijk beletsel voor de strafrechter tegen de berechting van de zaak

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging

Aucune disposition légale n'empêche le juge pénal de statuer au motif que le prévenu conteste les faits par la voie d'une plainte dirigée contre les personnes qui l'accusent (1). Voir les concl. du M.P.

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de calomnie et diffamation - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Obstacle légal au jugement de la cause

FAUX TEMOIGNAGE - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux témoignage - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

FAUX ET USAGE DE FAUX - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux en écritures - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de calomnie et diffamation - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de calomnie et diffamation - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Obstacle légal au jugement de la cause

FAUX TEMOIGNAGE - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux témoignage - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

FAUX TEMOIGNAGE - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux témoignage - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

FAUX ET USAGE DE FAUX - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux en écritures - Obstacle légal pour le juge répressif au jugement de la cause

FAUX ET USAGE DE FAUX - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux en écritures - Demande de suspension de la procédure

Alleen uit het feit dat de bodemrechter uitspraak heeft gedaan over de strafvordering, zonder de uitkomst af te wachten van een gerechtelijk onderzoek betreffende feiten die de regelmatigheid van de bewijsvoering kunnen aantasten, kan geen miskenning van het recht van verdediging worden afgeleid; de bodemrechter beoordeelt immers in feite in hoeverre dat gerechtelijk onderzoek noodzakelijk is om tot zijn overtuiging te komen aangaande de bij hem aanhangig gemaakte feiten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Klacht wegens vals getuigenis - Klacht wegens eerroof, laster en valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens valsheid in geschriften - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

VALSE NAAM - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens vals getuigenis - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

LASTER EN EERROOF - Strafzaken - Betwisting van de feiten met een klacht wegens laster en eerroof - Verzoek tot opschorting van de rechtspleging - Recht van verdediging

Une violation des droits de la défense ne saurait se déduire de la seule circonstance que le juge du fond a statué sur l'action publique sans attendre le résultat d'une instruction relative à des faits susceptibles d'affecter la régularité de l'administration de la preuve; il lui revient en effet d'apprécier en fait dans quelle mesure cette instruction est nécessaire pour former sa conviction quant aux faits dont il est saisi (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Plainte du chef de faux témoignage - Plainte du chef de diffamation, calomnie et faux en écriture - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

FAUX ET USAGE DE FAUX - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux en écritures - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

FAUX TEMOIGNAGE - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de faux témoignage - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Matière répressive - Contestation des faits par une plainte du chef de calomnie et diffamation - Demande de suspension de la procédure - Droits de la défense

P.09.0673.F

8 september 2010

AC nr. 502

De schade die de getroffene lijdt wegens de blijvende arbeidsongeschiktheid die hem op onrechtmatige wijze is toegebracht, kan bestaan in de derving van beroepsinkomsten ten gevolge van die ongeschiktheid; het vervangingsinkomen of het rustpensioen dat hem wordt uitgekeerd dient alleen in aanmerking te worden genomen voor de raming van dat nadeel wanneer het strekt tot herstel van dezelfde schade als die welke in de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek is bedoeld (1). (1) Zie Cass., 29 nov. 2006, AR P.06.0068.F, AC, 2006, nr. 609.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Derving van beroepsinkomsten - Vervangingsinkomsten of ouderdomspensioen - In aanmerking nemen

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Algemeen - Ongeval - Getroffene - Materiële schade - Derving van bedrijfsinkomsten - Vervangingsinkomsten of ouderdomspensioen - In aanmerking nemen

Le dommage subi par la victime en raison de l'incapacité permanente qui lui a été fautivement causée peut consister dans la perte de revenus professionnels résultant de cette incapacité; les revenus de remplacement ou la pension de retraite qui lui sont payés doivent être pris en compte pour évaluer ce préjudice s'ils tendent à réparer le même dommage que celui que visent les articles 1382 et 1383 du Code civil (1). (1) Voir Cass., 29 novembre 2006, RG P.06.0068.F, Pas., 2006, n° 609.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Dommage matériel. éléments et étendue - Perte de revenus professionnels - Revenus de remplacement ou pension de retraite - Prise en compte

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Généralités - Accident - Victime - Dommage matériel - Perte de revenus professionnels - Revenus de remplacement ou pension de retraite - Prise en compte

P.09.0702.F

15 september 2010

AC nr. 521

De bijzondere wettelijke bewijswaarde die geldt zolang het tegendeel niet is bewezen en die de wet hecht aan de vaststellingen die, met betrekking tot overtredingen van de Wegverkeerswet en haar uitvoeringsbesluiten, steunen op materiële bewijzen die door automatisch werkende toestellen zijn geleverd in aanwezigheid van een bevoegd persoon, hangt niet af van de voorwaarde dat de ambtenaar een opleiding heeft gekregen buiten dienstverband door een persoon die daarvoor speciaal bevoegd is; de rechter beoordeelt in feite of de opleiding werd verstrekt door een bevoegd persoon (1) (2). (1) Zie Cass., 11 maart 2009, AR P.08.1595.F, AC, 2009, nr. 191. (2) Het openbaar ministerie was van oordeel dat de appelrechters met een feitelijke beoordeling, naar recht hadden kunnen oordelen dat de interne opleiding door een collega, wiens enige scholing erin bestond zelf de voormelde opleiding te hebben gevolgd, geen opleiding was zoals in artikel 4, bijlage 2, K.B. 11 oktober 1997 is bedoeld.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Wegverkeer - Materiële bewijsmiddelen geleverd door automatisch werkende toestellen in aanwezigheid van een bevoegde persoon - Vaststelling - Bijzondere wettelijke bewijswaarde - Voorwaarde - Voorafgaande opleiding

- Art. 62, eerste, tweede en vierde lid Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 62 - Materiële bewijsmiddelen geleverd door automatisch werkende toestellen in aanwezigheid van een bevoegde persoon - Vaststelling - Bijzondere wettelijke bewijswaarde - Voorwaarde - Voorafgaande opleiding

- Art. 62, eerste, tweede en vierde lid Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

La force probante spéciale, jusqu'à preuve du contraire, conférée par la loi aux constatations qui, relatives aux infractions à la loi relative à la police de la circulation routière et aux arrêtés pris en exécution de celle-ci sont fondées sur des preuves matérielles fournies par des appareils fonctionnant automatiquement en présence d'un agent qualifié, n'est pas subordonnée à la condition que l'agent ait reçu une formation en dehors de son service par une personne détenant une habilitation spéciale à cet effet; le juge apprécie en fait si la formation a été dispensée par une personne qualifiée (1) (2). (1) Voir Cass., 11 mars 2009, RG P.08.1595.F, Pas., 2009, n° 191. (2) Le ministère public avait estimé qu'au terme d'une appréciation en fait, les juges d'appel avaient pu légalement considérer que ne constituait pas la formation visée à l'article 4 de l'annexe 2 de l'arrêté royal du 11 octobre 1997, la formation dispensée en interne par un collègue, dont la seule qualification était d'avoir lui-même suivi ladite formation.

PREUVE - Matière répressive - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Roulage - Preuves matérielles fournies par des appareils fonctionnant automatiquement en présence d'un agent qualifié - Constatation - Force probante spéciale - Condition - Formation préalable

- Art. 62, al. 1er, 2 et 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 62 - Preuves matérielles fournies par des appareils fonctionnant automatiquement en présence d'un agent qualifié - Constatation - Force probante spéciale - Condition - Formation préalable

- Art. 62, al. 1er, 2 et 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

P.09.0705.F

13 januari 2010

AC nr. 25

Wanneer de eiser voor de eerste rechter een oorzakelijk verband heeft aangevoerd tussen de fout van de verweerder en de schade, en hoger beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van de eerste rechter die het aangevoerde oorzakelijk verband uitsluit, is het middel dat het bestreden arrest verwijt dat het de onvoorspelbaarheid van de fout als beoordelingscriterium van het oorzakelijk verband hanteert, niet nieuw.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Fout in oorzakelijk verband met het ongeval - Betwisting van het oorzakelijk verband voor de eerste rechter - Hoger beroep tegen de beslissing die het aangevoerde oorzakelijk verband uitsluit - Middel dat kritiek uitoefent op het beoordelingscriterium van het oorzakelijk verband van de appelrechters

Lorsque le demandeur a invoqué devant le premier juge une relation causale entre la faute du défendeur et le dommage et qu'il a relevé appel de la décision du premier juge excluant la causalité alléguée, le moyen faisant reproche au jugement attaqué d'avoir fait de l'imprévisibilité de la faute un critère d'appréciation de sa causalité n'est pas nouveau.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Responsabilité hors contrat - Faute en relation causale avec l'accident - Relation causale contestée devant le premier juge - Appel contre la décision excluant la causalité alléguée - Moyen critiquant le critère d'appréciation de la causalité retenu par les juges d'appel

Een fout brengt de aansprakelijkheid van de dader in het gedrang als de schade zich zonder die fout niet op dezelfde wijze zou hebben voorgedaan; het feit dat de schadelijder de fout had kunnen voorzien is geen beoordelingscriterium van het oorzakelijk verband tussen de fout en de schade.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Oorzaak - Algemeen - Fout die de aansprakelijkheid in het gedrang brengt - Oorzakelijk verband tussen de fout en de schade - Beoordelingscriterium - Onvoorzienbare fout

Une faute entraîne la responsabilité de son auteur lorsque, sans elle, le dommage ne se serait pas produit tel qu'il s'est réalisé; la circonstance que la victime du dommage aurait pu prévoir la faute n'est pas un critère d'appréciation de la causalité entre la faute et le dommage.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Cause - Généralités - Faute entraînant la responsabilité - Relation causale entre la faute et le dommage - Critère d'appréciation - Imprévisibilité de la faute

P.09.0770.F

27 januari 2010

AC nr. 62

Bij de beoordeling van het oorzakelijk verband tussen de oplichting met behulp van fictieve overeenkomsten en de bedragen die met die kunstgreep zijn vergaard, dient geen rekening te worden gehouden met het feit dat de verzekeringsmaatschappij zich door de makelaar de onverschuldigde commissies had kunnen doen terugbetalen, indien de makelaar solvabel was geweest, met toepassing van de clausules die daarin voorzien wanneer overeenkomsten de vastgestelde duur niet halen omdat zij het gevolg zijn van fictieve levensverzekeringsovereenkomsten die de ondertekenaars zijn aangegaan, niet met de bedoeling zich te verbinden, maar om de makelaar in staat te stellen de voormelde commissies op te strijken.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Oorzaak - Begrip - Beoordeling door de rechter - Beoordeling door de rechter - Voorstellen tot levensverzekering - Ondertekening van fictieve overeenkomsten door de verzekeringnemers - Makelaar strijkt onverschuldigde commissies op - Oplichting door de verzekeringnemers en de makelaar - Verzekeraar - Raming van de schade - Uitzicht op terugbetaling door de makelaar van de onverschuldigde commissies - Gevolg van de beoordeling van het oorzakelijk verband tussen de oplichting en de vergaarde bedragen

*- Art. 1382 Burgerlijk Wetboek
- Artt. 66 en 496 Strafwetboek*

Het verzekeringsvoorstel met de verplichting om op zijn minst de eerste premie te betalen, is een handelsgeschrift dat het vermoeden van geloofwaardigheid geniet, waardoor het in de categorie van de beschermde geschriften valt (1). (1) Rigaux & Trousse, Les crimes et les délits du Code pénal, dl. III, Les faux en écritures, Brussel, 1957, p. 99.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Beschermde geschriften - Verzekeringsvoorstel

La circonstance que la compagnie d'assurance aurait pu se faire rembourser par le courtier, s'il avait été solvable, par application des clauses prévoyant un tel remboursement pour les contrats n'atteignant pas la durée fixée, les commissions indues, en tant que produites par des contrats fictifs d'assurance-vie signés par les preneurs dans l'intention, non pas de s'engager, mais de permettre au courtier leur encaissement, ne doit pas être prise en compte dans l'appréciation du lien causal entre l'escroquerie réalisée à l'aide des contrats fictifs et les montants recueillis grâce à cette manœuvre.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Cause - Notion. appréciation par le juge - Appréciation par le juge - Propositions d'assurance-vie - Signature de contrats fictifs par les preneurs d'assurance - Encaissement de commissions indues par le courtier - Escroquerie dans le chef des preneurs et du courtier - Assureur - Evaluation du dommage - Perspective de remboursement des commissions indues par le courtier - Conséquence sur l'appréciation du lien causal entre l'escroquerie et les montants recueillis

*- Art. 1382 Code civil
- Art. 66 et 496 Code pénal*

La proposition d'assurance contenant l'engagement de payer au moins la première prime est une écriture commerciale bénéficiaire de la présomption de crédibilité qui la place dans la catégorie des écrits protégés (1). (1) Rigaux & Trousse, Les crimes et les délits du Code pénal, T. III, Les faux en écritures, Bruxelles, 1957, p. 99.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Ecrits protégés - Proposition d'assurance

Het misdrijf valsheid in geschrifte bestaat voor zover het valse stuk, door het gebruik dat ervan wordt gemaakt, een recht of een rechtsgoed heeft kunnen schaden; de mogelijkheid van schade moet overigens worden beoordeeld op het ogenblik dat de valsheid werd gepleegd.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Materieel bestanddeel - Valsheid en gebruik van valse stukken - Valsheid in geschriften - Mogelijke schade

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Bestanddelen - Materieel bestanddeel - Mogelijke schade

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

Het bedrieglijk opzet, dat vereist is opdat valsheid strafbaar zou zijn, bestaat zodra de dader, door het vertrouwen van het publiek in een geschrift te beschamen, voor zichzelf of voor een ander enig voordeel of enige winst beoogt, die hij niet zou hebben behaald indien hij de waarheidsgetrouwheid of de juistheid van het geschrift had geëerbiedigd (1). (1) Zie Cass., 3 sept. 2008, AR P.08.0524.F., AC, 2008, nr. 445.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Valsheid en gebruik van valse stukken - Valsheid in geschriften

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Bestanddelen - Moreel bestanddeel

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

Ook als de geadresseerde kan nagaan of de vermeldingen in een verzekeringsvoorstel juist zijn, kan het gemis aan oprechtheid omtrent de reële bedoeling van de kandidaat-verzekeringnemer om een overeenkomst te sluiten, valsheid in geschrifte uitmaken, in zoverre die akte tot bewijs kan strekken en aldus derden kan schaden doordat ze tegen hen uitwerking heeft (1). (1) Zie A. De Nauw, Initiation au droit pénal, Kluwer, 2008, p. 39.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Valsheid en gebruik van valse stukken - Valsheid in geschriften - Verzekeringsvoorstel - Kandidaat-verzekeringnemer - Reële bedoeling om een overeenkomst te sluiten - Gemis aan oprechtheid

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Bestanddelen - Moreel bestanddeel - Verzekeringsvoorstel - Kandidaat-verzekeringnemer - Reële bedoeling om een overeenkomst te sluiten - Gemis aan oprechtheid

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

L'infraction de faux en écritures existe pourvu que la pièce fautive ait pu, par l'usage qui en serait fait, léser un droit ou un bien juridique; la possibilité du préjudice s'apprécie par ailleurs au moment où le faux a été commis.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément matériel - Faux et usage de faux - Faux en écritures - Possibilité d'un préjudice

- Art. 193 et 196 Code pénal

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Éléments constitutifs - Élément matériel - Possibilité d'un préjudice

- Art. 193 et 196 Code pénal

L'intention frauduleuse requise pour que le faux soit punissable est réalisée lorsque l'auteur, trahissant la confiance commune dans l'écrit, cherche à obtenir, pour lui-même ou pour autrui, un avantage ou un profit, de quelque nature qu'il soit, qui n'aurait pas été obtenu si la vérité ou la sincérité de l'écrit avaient été respectées (1). (1) Voir Cass., 3 septembre 2008, RG P.08.0524.F, Pas., 2008, n° 445.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément moral - Faux et usage de faux - Faux en écritures

- Art. 193 et 196 Code pénal

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Éléments constitutifs - Élément moral

- Art. 193 et 196 Code pénal

Même si son destinataire a la possibilité de vérifier l'exactitude des mentions qu'une proposition d'assurance comporte, l'absence de sincérité quant à l'intention réelle pour le candidat preneur de conclure un contrat peut constituer un faux en écritures dans la mesure où cet acte est susceptible de faire preuve et ainsi de porter préjudice aux tiers en produisant effet contre eux (1). (1) Voir A. De Nauw, Initiation au droit pénal spécial, Kluwer, 2008, p. 39.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément moral - Faux et usage de faux - Faux en écritures - Proposition d'assurance - Candidat preneur - Intention réelle de conclure un contrat - Absence de sincérité

- Art. 193 et 196 Code pénal

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Éléments constitutifs - Élément moral - Proposition d'assurance - Candidat preneur - Intention réelle de conclure un contrat - Absence de sincérité

- Art. 193 et 196 Code pénal

Het bij artikel 1341 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde vereiste van een geschrift en het verbod om het bewijs door getuigen te leveren tegen en boven de inhoud van de akten, heeft alleen betrekking op de partijen bij die akten en niet op derden; die wetsbepaling belet niet dat de verweerder op de op een strafbaar feit gegronde burgerlijke rechtsvordering, door alle middelen rechtens het bestaan bewijst van een overeenkomst waarbij hij geen partij is maar waaruit hij de gegrondheid van een verweer of van een exceptie kan afleiden (1). (1) Zie Cass., 25 mei 1992, AR 9304, AC, 1991-1992, nr. 502.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Burgerlijke rechtsvordering gegrond op een misdrijf - Verweer of exceptie afgeleid uit een overeenkomst - Geschrift vereist - Toepassing - Derde partij bij de overeenkomst

L'exigence d'un écrit et la prohibition de prouver par témoins outre ou contre le contenu aux actes, prévues à l'article 1341 du Code civil, ne concernent que les parties à ces actes et non les tiers; cette disposition n'empêche pas le défendeur à l'action civile fondée sur une infraction de prouver, par toute voie de droit, l'existence d'une convention à laquelle il n'est pas partie mais dont il peut déduire le bien-fondé d'une défense ou d'une exception (1). (1) Voir Cass., 25 mai 1992, RG 9304, Pas., 1992, n° 502.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Action civile fondée sur une infraction - Défense ou exception déduite de l'existence d'une convention - Exigence d'un écrit - Application - Tiers à la convention

Artikel 35, tweede lid, R.S.Z.-wet, thans artikel 35, §1, derde lid, van die wet legt in het openbaar belang van de financiering van de sociale zekerheid een bijzondere herstelwijze op die afwijkt van het gemeen recht; die bijzondere herstelwijze sluit uit dat de strafrechter die de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, met toepassing van artikel 35, eerste lid, 1°, R.S.Z.-wet, thans artikel 35, § 1, eerste lid, 1°, van die wet, veroordeelt wegens overtreding van de bepalingen van die wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, hen op grond van de artikelen 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek en de artikelen 3 en 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering kan veroordelen tot schadeloosstelling die berekend wordt op grond van de ontdoken bijdragen, bijdrageopslagen en verwijlinterst (1). (1) Cass., 8 sept. 1999, AR P.99.0360.F, AC, 1999, nr. 441.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Meesters - Aangestelden - Sociale zekerheid - Ontdoken bijdragen - Werkgever - Ambtshalve veroordeling - Bijzondere herstelwijze

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Ontdoken bijdragen - Werkgever - Ambtshalve veroordeling - Bijzondere herstelwijze

L'article 35, alinéa 2, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, actuellement article 35, §1er, alinéa 3, de ladite loi, impose, dans l'intérêt public du financement de la sécurité sociale, une forme particulière de réparation, dérogatoire au droit commun; cette forme particulière de réparation exclut que le juge pénal qui, en application de l'article 35, alinéa 1er, 1°, de la loi du 27 juin 1969, actuellement article 35, §1er, alinéa 3, de ladite loi, a condamné l'employeur, ses préposés ou mandataires du chef d'infraction aux dispositions de cette loi ou de ses arrêtés d'exécution, puisse les condamner à des dommages-intérêts calculés en fonction des cotisations, majorations et intérêts de retard éludés, en application des articles 1382 et 1383 du Code civil et des articles 3 et 4 de la loi du 17 avril 1878 contenant le Titre préliminaire du Code de procédure pénale (1). (1) Cass., 8 septembre 1999, RG P.99.0360.N, Pas., 1999, n° 441.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Maîtres. préposés - Sécurité sociale - Cotisations éludées - Employeur - Condamnation d'office - Forme particulière de réparation

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Cotisations éludées - Employeur - Condamnation d'office - Forme particulière de réparation

De stedenbouwkundige inspecteur kan geen herstellvordering inleiden op de wijze bepaald door artikel 4, tweede en derde lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, aangezien de herstelmaatregel niet, zoals de schadevergoeding, de vergoeding van schade aan particuliere belangen beoogt, maar het ongedaan maken van de gevolgen van het misdrijf in het algemeen belang (1). (1) Zie Cass., 8 sept. 2009, AR P.09.0341.N, AC, 2009, nr. ... met concl. eerste adv.-gen. De Swaef.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelmaatregel - Doel

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstellvordering van het bevoegd bestuur - Wijze van inleiding - Artikel 4, tweede en derde lid, V.T.Sv. - Toepasselijkheid

L'inspecteur urbaniste ne peut introduire d'action de remise en état selon le mode prévu à l'article 4, alinéas 2 et 3, de la loi du 17 avril 1878 contenant le Titre préliminaire du Code de procédure pénale, dès lors que, contrairement aux dommages-intérêts, la mesure de remise en état ne vise pas l'indemnisation d'un dommage causé à des intérêts privés, mais vise à rendre non avenues des conséquences de l'infraction dans l'intérêt général (1). (1) Voir Cass., 8 septembre 2009, RG P.09.0341.N, Pas., 2009, n° ..., avec les conclusions de M. le premier avocat général De Swaef, publiées à leur date dans AC

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Mesure de remise en état - Objectif

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de remise en état de l'administration compétente - Mode d'introduction - Article 4, alinéas 2 et 3, de la loi du 17 avril 1878 contenant le Titre préliminaire du Code de procédure pénale - Applicabilité

P.09.1069.F

10 november 2010

AC nr. 666

Het morele bestanddeel van het vluchtmisdrijf moet op het ogenblik van de vlucht aanwezig zijn (1). (1) Het bestreden vonnis had de redenen van het beroepen vonnis overgenomen dat, om de overtreding vluchtmisdrijf bewezen te verklaren, vermeldde dat de eiser was onderschept door de politieagenten die hem, toen ze ter plaatse aankwamen, lopend op ongeveer tweehonderd meter van het ongeval waren gekruist, dat zij hem hadden teruggeleid naar de plaats van het ongeval en dat de eiser eerst had ontkend de eigenaar te zijn van het geaccidenteerde voertuig en ook dat hij van de weg was afgeraakt. Met eigen redenen vermeldde dat vonnis bovendien dat ofschoon het aannemelijk was dat de eiser had kunnen beslissen om de plaats van het ongeval te verlaten, rekening houdend met de plaatsgesteldheid, het uur waarop het ongeval is gebeurd en het gebrek aan openbaar vervoer, evenwel blijft dat de eiser, door aanvankelijk tegen de politieagenten die hem hebben onderschept te verklaren dat het geaccidenteerde voertuig niet het zijne was en dat niet hij niet van de weg was afgeraakt, ongetwijfeld gepoogd had aan de nodige vaststellingen te ontkomen die de politiediensten voor het ongeval waarvoor hij aansprakelijk was, dienden te verrichten. Het openbaar ministerie dat oordeelt dat het bestreden vonnis op die gronden geenszins het materiële bestanddeel loskoppelde van het morele bestanddeel, heeft besloten dat het middel niet kon worden aangenomen.

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 33 - Art. 33.1 - Vluchtmisdrijf - Moreel bestanddeel - Tijdstip

L'élément moral de l'infraction de délit de fuite doit exister au moment de la fuite (1). (1) Le jugement attaqué avait adopté les motifs du jugement dont appel qui, pour déclarer établie la prévention de délit de fuite, énonçait que le demandeur avait été intercepté par les policiers qui l'avaient croisé à pieds à environ deux cents mètres de l'accident lors de leur arrivée sur les lieux, que les policiers l'avaient ramené sur les lieux de l'accident et que, dans un premier temps, le demandeur avait nié que le véhicule accidenté était le sien et qu'il avait fait une telle sortie de route. Par des motifs propres, ledit jugement énonçait en outre que, s'il était concevable que le demandeur ait pu décider de quitter les lieux de l'accident compte tenu de la configuration de ceux-ci, de l'heure à laquelle l'accident s'est déroulé et de l'absence de moyen de communication, il n'en demeurerait pas moins qu'en déclarant dans un premier temps aux policiers l'ayant intercepté que le véhicule accidenté n'était pas le sien et qu'il n'avait pas fait une telle sortie de route, le demandeur avait indubitablement tenté d'échapper aux constatations utiles que devaient effectuer les services de police suite à l'accident dont il était responsable. Considérant que, par ces motifs, le jugement attaqué ne dissociait nullement les éléments matériels et moral de l'infraction, le ministère public a conclu que le moyen ne pouvait pas être accueilli.

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 33 - Article 33, # 1er - Délit de fuite - Élément moral - Moment

P.09.1146.F

20 januari 2010

AC nr. 47

Conclusie van procureur-generaal J.-F. LECLERCQ.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Strafvordering - Burgerlijke partij - Ontvankelijkheid

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Verzekeraar van de beklaagde - Vrijwillig tussengekomen partij - Veroordeling - Burgerlijke partij

Conclusions du procureur général J.F. LECLERCQ.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Action publique - Partie civile - Recevabilité

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Assureur du prévenu - Partie intervenue volontairement - Condamnation - Partie civile

De burgerlijke partij die niet in de kosten van de strafvordering werd veroordeeld, heeft niet de hoedanigheid om cassatieberoep in te stellen tegen de beslissing op de strafvordering (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Strafvordering - Burgerlijke partij - Ontvankelijkheid

- Art. 373, derde lid Wetboek van Strafvordering

La partie civile, qui n'a pas été condamnée à des frais de l'action publique, est sans qualité pour se pourvoir contre la décision rendue sur l'action publique (1). (1) Voir les concl. du M.P.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Action publique - Partie civile - Recevabilité

- Art. 373, al. 3 Code d'Instruction criminelle

Niettegenstaande de bewoordingen van artikel 162bis, eerste lid, Sv., kan de vrijwillig tussengekomen verzekeraar van de beklaagde, op grond van artikel 89, § 5, Wet Landverzekeringsovereenkomst, tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding aan de burgerlijke partij worden veroordeeld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Verzekeraar van de beklaagde - Vrijwillig tussengekomen partij - Veroordeling - Burgerlijke partij

- Art. 89, § 5 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 162bis, eerste lid Wetboek van Strafvordering

Nonobstant les termes de l'article 162bis, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle, l'article 89, § 5, de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre permet de condamner l'assureur du prévenu, partie intervenue volontairement, au paiement de l'indemnité de procédure à la partie civile (1). (1) Voir les concl. du M.P.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Assureur du prévenu - Partie intervenue volontairement - Condamnation - Partie civile

- Art. 89, § 5 L. du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 162bis, al. 1er Code d'Instruction criminelle

P.09.1152.F

6 januari 2010

AC nr. 5

Krachtens de artikelen 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek heeft de schadelijder alleen recht op het herstel van de schade die hij werkelijk en persoonlijk heeft geleden.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Herstel

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

En vertu des articles 1382 et 1383 du Code civil, la victime d'un dommage n'a droit qu'à la réparation du préjudice qu'elle a réellement et personnellement subi.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Réparation

- Art. 1382 et 1383 Code civil

Uit geen enkele wettelijke bepaling noch uit de opdracht van algemeen belang van het Algemeen Motorwaarborgfonds, volgt dat dit fonds de volledige schade niet dient te betalen die door een motorrijtuig is veroorzaakt, met inbegrip van de kosten en het honorarium van de technisch adviseur wiens tussenkomst noodzakelijk is gebleken voor de raming van de schade van het slachtoffer van het ongeval.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Allerlei - Schade veroorzaakt door een motorrijtuig - Schadeloosstelling door het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds - Omvang - Kosten en honorarium van een technisch adviseur

- Art. 19bis-17 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Het slachtoffer van een arbeidsongeval kan van derde die voor het ongeval aansprakelijk is, alleen de vergoeding van zijn lichamelijke schade eisen in zoverre zijn gemeenrechtelijke vergoeding hoger is dan de vergoedingen die de arbeidsongevallenwet hem toekent; aangezien die regel van openbare orde is, moet de rechter, desnoods ambtshalve, de gemeenrechtelijke vergoedingen vergelijken met de vergoedingen krachtens de arbeidsongevallenwet.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Algemeen - Lichamelijke schade - Vergoeding volgens het gemeen recht en volgens de regels die voortvloeien uit de Arbeidsongevallenwet - Vergelijking - Verplichting van de rechter

- Art. 46, § 2, tweede lid Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

De kosten en het honorarium van een technisch adviseur die de benadeelde van een strafrechtelijke fout heeft betaald, kunnen een te vergoeden bestanddeel van zijn schade uitmaken, in zoverre ze noodzakelijk zijn om de benadeelde de mogelijkheid te bieden om zijn recht op vergoeding van zijn schade te doen gelden (1). (1) Zie Cass., 2 sept. 2004, AR C.01.0186.F, AC, 2004, nr 375, met concl. adv.-gen. Henkes, meer bepaald betreffende de kosten en het honorarium van een technisch raadsman die door de benadeelde van een contractuele fout zijn betaald; en Cass., 28 maart 2007, AR P.06.1595.F, AC, 2007, nr 156, inzake de invorderbaarheid van de kosten en het honorarium van een advocaat.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Materiële schade - Elementen en grootte - Elementen en grootte - Kosten en honorarium van een technisch adviseur - Bestanddeel van de schade

Il ne résulte d'aucune disposition légale ni de la mission d'intérêt général confiée au Fonds commun de garantie automobile que celui-ci ne serait pas tenu de réparer l'ensemble du dommage causé par un véhicule automoteur, en ce compris les frais et honoraires du conseil technique dont l'intervention s'est avérée nécessaire pour évaluer le préjudice subi par la victime de l'accident.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Divers - Dommage causé par un véhicule automoteur - Indemnisation par le Fonds commun de garantie automobile - Etendue - Frais et honoraires d'un conseiller technique

- Art. 19bis-17 L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

La victime d'un accident du travail ne peut réclamer au tiers responsable de l'accident la réparation de son dommage corporel que dans la mesure où la réparation de celui-ci en droit commun excède les indemnités qui lui sont allouées en application de la loi sur les accidents du travail; cette règle étant d'ordre public, le juge doit, au besoin d'office, procéder à une comparaison entre les indemnités calculées suivant les règles du droit commun et celles qui résultent de la loi sur les accidents du travail.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Généralités - Dommage corporel - Réparation en droit commun et selon les règles résultant de la loi sur les accidents du travail - Comparaison - Obligation du juge

- Art. 46, § 2, al. 2 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Les frais et honoraires d'un conseiller technique exposés par la victime d'une faute pénale peuvent constituer un élément du dommage donnant lieu à indemnisation, dans la mesure où ils sont nécessaires pour permettre à la victime de faire valoir ses droits à l'indemnisation de son dommage (1). (1) Voir Cass., 2 septembre 2004, RG C.01.0186.F, Pas., 2004, n° 375, avec concl. de M. Henkes, avocat général, mais pour les frais et honoraires d'un conseiller technique exposés par la victime d'une faute contractuelle; et Cass., 28 mars 2007, RG P.06.1595.F, Pas., 2007, n° 156, pour la répétibilité des frais et honoraires d'avocat.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Dommage matériel. éléments et étendue - Eléments et étendue - Frais et honoraires d'un conseiller technique - Elément du dommage

Wanneer, met toepassing van artikel 65, eerste lid, Sw., een straf wordt uitgesproken wegens alcoholintoxicatie en onopzettelijke slagen en verwondingen, enerzijds, en een andere straf, wegens dronkenschap aan het stuur en verkeersovertredingen, anderzijds, impliceren die straffen een eenheid van gedraging tussen de feiten van alcoholintoxicatie of dronkenschap en de andere overtredingen die tot het ongeval hebben geleid.

STRAF - Samenloop - Eendaadse - Eén enkele straf voor verschillende overtredingen - Draagwijdte - Eenheid van gedraging

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 34 - Alcoholintoxicatie - Onopzettelijke slagen en verwondingen - Eén enkele straf - Draagwijdte - Eenheid van gedraging

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 35 - Dronkenschap - Verkeersovertredingen - Eén enkele straf - Draagwijdte - Eenheid van gedraging

Lorsque, en application de l'article 65, alinéa 1er, du Code pénal, une peine est prononcée du chef d'intoxication alcoolique et coups ou blessures involontaires, d'une part, et une autre peine, du chef d'ivresse au volant et infractions de roulage, d'autre part, ces peines impliquent une unité de comportement entre les faits d'intoxication alcoolique ou d'ivresse et les autres infractions ayant entraîné l'accident.

PEINE - Concours - Concours idéal - Peine unique prononcée pour plusieurs infractions - Portée - Unité de comportement

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 34 - Intoxication alcoolique - Coups et blessures involontaires - Peine unique prononcée - Portée - Unité de comportement

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 35 - Ivresse - Infractions de roulage - Peine unique prononcée - Portée - Unité de comportement

Het staat niet aan de strafrechter om de opportuniteit van de herstellvordering te beoordelen die de gemachtigde ambtenaar en het college van burgemeester en schepenen voor hem kunnen instellen; de keuze van de wijze van herstel houdt een beoordeling van de ruimtelijke ordening in en behoort als dusdanig tot de discretionaire bevoegdheid van de bestuurlijke overheid (1). (1) Zie Cass., 6 sept. 2000, AR P.00.0505.F, AC, 2000, nr. 444.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Waals Gewest - Misdrijf - Veroordeling - Herstellvordering van de gemachtigde ambtenaar of van de gemeenteraad - Beoordeling door de rechter

- Artt. 155, §§ 1 en 2 Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium

MACHTEN - Rechterlijke macht - Stedenbouw - Waals Gewest - Misdrijf - Veroordeling - Herstellvordering van de gemachtigde ambtenaar of van de gemeenteraad - Beoordeling door de rechter

- Artt. 155, §§ 1 en 2 Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium

Il n'appartient pas à la juridiction pénale d'apprécier l'opportunité de la demande de réparation que le fonctionnaire délégué et le collège communal sont habilités à poursuivre devant elle; le choix du mode de réparation implique une appréciation de l'aménagement du territoire et relève, dans cette mesure, du pouvoir discrétionnaire de l'autorité administrative (1). (1) Voir Cass., 6 septembre 2000, RG P.00.0505.F, Pas., 2000, n° 444.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Région wallonne - Infraction - Condamnation - Demande de réparation par le fonctionnaire délégué ou le collège communal - Appréciation par le juge

- Art. 155, § 1er et 2 Arrêté de l'Exécutif régional wallon du 14 mai 1984, Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Urbanisme - Région wallonne - Infraction - Condamnation - Demande de réparation par le fonctionnaire délégué ou le collège communal - Appréciation par le juge

- Art. 155, § 1er et 2 Arrêté de l'Exécutif régional wallon du 14 mai 1984, Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine

Het arrest dat met name verwijst naar de ingewikkeldheid van de materie, die blijkt uit de wetswijzigingen ter zake, naar de verschillende administratieve procedures die de uitkomst van de strafvordering kunnen beïnvloeden, naar de inspecties de de verschillende diensten ter plaatse dienden te verrichten, naar de lengte en het technische karakter van de gewisselde conclusies, naar het voortdurend karakter van de gepleegde misdrijven en naar de verschillende beroepen die zijn ingesteld, verantwoordt naar recht de beslissing dat de redelijke termijn niet overschreden is (1). (1) Zie Cass., 12 april 2000, AR P.00.0136.F, AC, 2000, nr. 249.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Strafzaken - Vonnisgerecht - Beoordeling

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De redelijke termijn kan niet ingaan vooraleer het misdrijf wordt gepleegd en evenmin gedurende het tijdvak waarbinnen het voortduurt, totdat de dader van het misdrijf wordt beschuldigd (1). (1) Zie Cass., 8 feb. 2005, AR P.04.1317.N, AC, 2005, nr. 77.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Strafzaken - Aanvang

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Justifie légalement la décision que le délai raisonnable n'est pas dépassé, l'arrêt qui se réfère notamment à la complexité de la matière, illustrée par les modifications législatives dont elle a fait l'objet, aux diverses procédures administratives susceptibles d'influencer l'issue de l'action publique, aux visites que les divers services ont dû effectuer sur place, à la longueur et à la technicité des conclusions échangées, au caractère continu des infractions commises et aux différents recours entrepris (1). (1) Voir Cass., 12 avril 2000, RG P.00.0136.F, Pas., 2000, n° 249.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Matière répressive - Juridiction de jugement - Appréciation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Le délai raisonnable ne peut prendre cours avant la commission de l'infraction ni pendant le temps où elle se perpétue jusqu'à ce que son auteur en soit accusé (1). (1) Voir Cass., 8 février 2005, RG P.04.1317.N, Pas., 2005, n° 77.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Matière répressive - Point de départ

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.09.1245.F

27 oktober 2010

AC nr. 638

Aangezien de wet de bestuurder van een vereniging zonder winstoogmerk als een lasthebber aanmerkt, pleegt hij het misdrijf misbruik van vertrouwen wanneer hij de hem toevertrouwde bezittingen van de vereniging verduistert of verspilt (1). (1) Cass., 1 maart 2000, AC, 2000, AR P.99.1604.F, nr. 149.

MISBRUIK VAN VERTROUWEN - Dader - Lasthebber - Bestuurder van een vereniging zonder winstoogmerk - Verduistering van de hem toevertrouwde bezittingen van de vereniging

- Art. 491 Strafwetboek

Het misdrijf misbruik van vertrouwen is voltrokken op het ogenblik dat degene aan wie roerende goederen werden toevertrouwd onder de verplichting ze terug te geven of ze voor een bepaald doel te gebruiken of aan te wenden, niet meer in de mogelijkheid verkeert ze terug te geven of ze tot dat overeengekomen doel te gebruiken of aan te wenden (1). (1) Cass., 1 maart 2000, AC, 2000, AR P.99.1604.F, nr. 149.

Etant assimilé par la loi à un mandataire, l'administrateur d'une association sans but lucratif commet le délit d'abus de confiance lorsqu'il détourne ou dissipe des avoirs sociaux confiés à sa gestion (1). (1) Cass., 1er mars 2000, RG P.99.1604.F, Pas., 2000, n° 149.

ABUS DE CONFIANCE - Auteur de l'infraction - Mandataire - Administrateur d'une association sans but lucratif - Détournement d'avoirs sociaux confiés à sa gestion

- Art. 491 Code pénal

Le délit d'abus de confiance est consommé dès que la personne à laquelle des biens meubles ont été confiés avec l'obligation de les rendre ou d'en faire un usage ou un emploi déterminé, se trouve dans la situation de ne pouvoir, soit les restituer, soit en faire l'usage ou l'emploi convenu (1). (1) Cass., 1er mars 2000, RG P.99.1604.F, Pas., 2000, n° 149.

De verduistering blijft wederrechtelijk, ook als de aldus verspilde geldsommen afkomstig zijn van een rekening die op naam van een rechtspersoon is geopend.

MISBRUIK VAN VERTROUWEN - Verduistering van geldsommen afkomstig van een rekening die op naam van een rechtspersoon is geopend - Wederrechtelijk karakter

Le détournement ne perd pas son caractère illicite du seul fait que les sommes d'argent dissipées qui en sont l'objet proviennent d'un compte ouvert au nom d'une personne morale.

ABUS DE CONFIANCE - Détournement de sommes provenant d'un compte ouvert au nom d'une personne morale - Caractère illicite

P.09.1266.N

12 januari 2010

AC nr. 20

Een dagvaarding stuit de verjaring voor de vordering die ze inleidt en voor de vorderingen die daarin virtueel begrepen zijn, zodat een vordering ingesteld tot vergoeding van een deel van de schade die door een misdrijf is veroorzaakt, de verjaring stuit ten aanzien van het deel van de schade uit datzelfde misdrijf, dat niet onmiddellijk het voorwerp is van de vordering (1). (1) Zie Cass., 24 april 1992, AR 7673, AC, 1991-92, nr. 447.

VERJARING - Algemeen - Dagvaarding - Burgerlijke stuiting - Draagwijdte van de gevolgen van de stuiting

VERJARING - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke vordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling tot vergoeding van een deel van de schade veroorzaakt door het misdrijf - Stuiting van de verjaring

Une citation en justice interrompt la prescription pour la demande qu'elle introduit et pour celles qui y sont virtuellement comprises, de sorte qu'une demande introduite en réparation d'une partie du dommage causé par une infraction interrompt la prescription à l'égard de la partie du dommage résultant de cette même infraction, laquelle ne fait pas directement l'objet de la demande (1). (1) Voir Cass., 24 avril 1992, RG 7673, Pas., 1992, n° 447.

PRESCRIPTION - Généralités - Citation - Interruption civile - Portée des conséquences de l'interruption

PRESCRIPTION - Matière répressive - Action publique - Action civile intentée devant le juge répressif - Constitution de partie civile entre les mains du juge répressif - Constitution de partie civile en réparation d'une partie du dommage causé par l'infraction - Interruption de la prescription

Krachtens artikel 2244 Burgerlijk Wetboek vormt een dagvaarding voor het gerecht, betekend aan hem die men wil beletten de verjaring te verkrijgen, burgerlijke stuiting; met een dagvaarding voor het gerecht wordt ook een burgerlijke partijstelling voor de strafrechter bedoeld (1). (1) Cass., 12 maart 2008, AR P.07.1523.F, AC, 2008, nr. 171.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Verjaring - Burgerlijke partijstelling voor de strafrechter

VERJARING - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke vordering voor de strafrechter - Burgerlijke partijstelling voor de strafrechter

En vertu de l'article 2244 du Code civil, une citation en justice, signifiée à celui qu'on veut empêcher de prescrire, forme l'interruption civile; la constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction équivaut également à une citation en justice (1). (1) Cass., 12 mars 2008, RG P.07.1523.F, Pas., 2008, n° 171.

ACTION CIVILE - Prescription - Constitution de partie civile entre les mains du juge répressif

PRESCRIPTION - Matière répressive - Action publique - Action civile intentée devant le juge répressif - Constitution de partie civile entre les mains du juge répressif

P.09.1281.F

10 februari 2010

AC nr. 92

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BEWIJS - Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Begrip - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten

DAGVAARDING - Strafzaken - Omschrijving van de telastlegging - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten - Miskening van de bewijskracht van de dagvaarding

MISDRIJF - Toerekenbaarheid - Natuurlijke personen - Veroordeling met verantwoordelijke rechtspersoon - Strafuitsluitingsgrond -

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

PREUVE - Matière répressive - Preuve littérale - Foi due aux actes - Notion - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation

CITATION - Matière répressive - Libellé de la prévention - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation - Violation de la foi due à la citation

INFRACTION - Imputabilité - Personnes physiques - Condamnation en même temps que la personne morale responsable - Cause

Toepassingsvoorwaarde - Fout wetens en willens gepleegd

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Samenloop van misdrijven - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter - Geen collectief misdrijf - Redengeving

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten - Miskennen van de bewijskracht van de dagvaarding

MISDRIJF - Rechtvaardiging en verschoning - Verschoning - Verantwoordelijke rechtspersoon wegens het optreden van geïdentificeerde natuurlijke persoon - Strafuitsluitingsgrond - Toepassingsvoorwaarde - Fout wetens en willens gepleegd

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Identiek misdrijf - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging - Stedenbouw - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Uitspraak van een straf die lager is dan de wettelijke minimumstraf - Vervanging van de gevangenisstraf door een geldboete - Maximum bepaald in artikel 85, derde lid, Strafwetboek - Toepassing

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Beginsel "non bis in idem" - Identieke feiten - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging - Stedenbouw - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

STEDENBOUW - Bouwvergunning - Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium - Beginsel "non bis in idem" - Identieke feiten - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

STRAF - Samenloop - Eendaadse - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter - Geen collectief misdrijf - Redengeving

STRAF - Vrijheidsstraffen - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Uitspraak van een straf die lager is dan de wettelijke minimumstraf - Vervanging van de gevangenisstraf door een geldboete - Maximum bepaald in artikel 85, derde lid, Strafwetboek - Toepassing

Uit artikel 158, laatste lid, C.W.A.T.U.P. blijkt dat degene die werken of handelingen voortzet met overtreding van het bevel tot stopzetting, van de beslissing tot bevestiging of van de beschikking van de voorzitter, een misdrijf pleegt dat onderscheiden is van het misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van werk met overtreding van artikel 154 van het voormelde Wetboek (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Identiek misdrijf - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging -

d'excuse absolutoire - Condition d'application - Faute commise sciemment et volontairement

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Concours d'infractions - Unité d'intention - Appréciation souveraine du juge du fond - Absence d'infraction collective - Motivation

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation - Violation de la foi due à la citation

INFRACTION - Justification et excuse - Excuse; voir aussi: 419/08 peine - Personne morale responsable en raison de l'intervention d'une personne physique identifiée - Cause d'excuse absolutoire - Condition d'application - Faute commise sciemment et volontairement

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Identité d'infraction - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention - Urbanisme - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Prononcé d'une peine inférieure au minimum prévu par la loi - Remplacement de l'emprisonnement par une amende - Maximum prévu par l'article 85, alinéa 3, du Code pénal - Application

CHOSE JUGÉE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention - Urbanisme - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

URBANISME - Permis de bâtir - Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

PEINE - Concours - Concours idéal - Unité d'intention - Appréciation souveraine du juge du fond - Absence d'infraction collective - Motivation

PEINE - Peines privatives de liberté - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Prononcé d'une peine inférieure au minimum prévu par la loi - Remplacement de l'emprisonnement par une amende - Maximum prévu par l'article 85, alinéa 3, du Code pénal - Application

Il résulte de l'article 158, dernier alinéa, du Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine, que celui qui poursuit les travaux ou actes en violation de l'ordre d'interrompre, de la décision de confirmation ou de l'ordonnance du président, commet une infraction distincte de celle d'avoir effectué des travaux en infraction à l'article 154 dudit Code (1). (1) Voir les concl. du M.P.

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Identité d'infraction - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention -

Stedenbouw - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

RECHTERLIJK GEWIJSDE - Gezag van gewijsde - Strafzaken - Beginsel "non bis in idem" - Identieke feiten - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging - Stedenbouw - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

STEDENBOUW - Bouwvergunning - Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium - Beginsel "non bis in idem" - Identieke feiten - Begrip - Feiten van één telastlegging volledig vervat in een andere telastlegging - Misdrijf dat bestaat in het uitvoeren van illegale werken - Misdrijf dat bestaat in het voortzetten van illegale werken met overtreding van een bevel van de overheid - Onderscheiden misdrijf

Artikel 5, tweede lid, Sw., dat de gevallen regelt waarin de verantwoordelijkheid van een natuurlijk persoon en van een rechtspersoon in het gedrang komen wegens eenzelfde misdrijf, voert een strafuitsluitingsgrond in voor degene die de minst zware fout heeft begaan ; die verschoningsgrond geldt evenwel alleen voor de dader van het door onvoorzichtigheid of onachtzaamheid gepleegde misdrijf en niet voor degene die willens en wetens heeft gehandeld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

MISDRIJF - Rechtvaardiging en verschoning - Verschoning - Verantwoordelijke rechtspersoon wegens het optreden van geïdentificeerde natuurlijke persoon - Strafuitsluitingsgrond - Toepassingsvoorwaarde - Fout wetens en willens gepleegd

MISDRIJF - Toerekenbaarheid - Natuurlijke personen - Veroorderling samen met de verantwoordelijke rechtspersoon - Strafuitsluitingsgrond - Toepassingsvoorwaarde - Fout wetens en willens gepleegd

De rechter beoordeelt in feite en, bijgevolg, op onaantastbare wijze, of verschillende misdrijven waarover hij moet oordelen de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van hetzelfde misdadig opzet en, behalve als er een conclusie is, is hij niet verplicht de redenen op te geven waarom hij verschillende straffen uitspreekt, wanneer hij impliciet oordeelt dat die misdrijven geen collectief misdrijf uitmaken (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Samenloop van misdrijven - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter - Geen collectief misdrijf - Redengeving - Art. 65 Strafwetboek

STRAF - Samenloop - Eendaadse - Eenheid van opzet - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter - Geen collectief misdrijf - Redengeving - Art. 65 Strafwetboek

Urbanisme - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

CHOSE JUGÉE - Autorité de chose jugée - Matière répressive - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention - Urbanisme - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

URBANISME - Permis de bâtir - Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Notion - Faits d'une prévention intégralement compris dans une autre prévention - Infraction d'avoir effectué des travaux illégaux - Infraction d'avoir poursuivi les travaux illégaux en violation d'un ordre de l'autorité - Infraction distincte

L'article 5, alinéa 2, du Code pénal, qui régit les cas où la responsabilité d'une personne physique et celle d'une personne morale sont engagées en raison d'une même infraction, crée une cause d'excuse absolutoire au profit de la personne ayant commis la faute la moins grave; le bénéfice de cette excuse est reconnu à l'auteur de l'infraction commise par imprudence ou négligence, et non à celui qui a agi sciemment et volontairement (1). (1) Voir les concl. du M.P.

INFRACTION - Justification et excuse - Excuse; voir aussi: 419/08 peine - Personne morale responsable en raison de l'intervention d'une personne physique identifiée - Cause d'excuse absolutoire - Condition d'application - Faute commise sciemment et volontairement

INFRACTION - Imputabilité - Personnes physiques - Condamnation en même temps que la personne morale responsable - Cause d'excuse absolutoire - Condition d'application - Faute commise sciemment et volontairement

Le juge apprécie en fait et, partant, de manière souveraine si différentes infractions soumises à son examen constituent la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse et, sauf conclusions, il n'est pas tenu de donner les motifs pour lesquels il prononce plusieurs peines, lorsqu'il considère implicitement que ces infractions ne constituent pas une infraction collective (1). (1) Voir les concl. du M.P.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Concours d'infractions - Unité d'intention - Appréciation souveraine du juge du fond - Absence d'infraction collective - Motivation

- Art. 65 Code pénal

PEINE - Concours - Concours idéal - Unité d'intention - Appréciation souveraine du juge du fond - Absence d'infraction collective - Motivation

- Art. 65 Code pénal

De rechter miskent de bewijskracht niet van de dagvaarding die de zaak bij hem aanhangig maakt, in zoverre hij, zonder dat hij van de dagvaarding een uitleg geeft die zij niet bevat, de datum van de hem ter onderzoek voorgelegde feiten verbetert (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

BEWIJS - Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Begrip - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten

DAGVAARDING - Strafzaken - Omschrijving van de telastlegging - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten - Miskennen van de bewijskracht van de dagvaarding

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Tijdvak waarbinnen het misdrijf is gepleegd - Verbetering van de datum van de in de dagvaarding bedoelde feiten - Miskennen van de bewijskracht van de dagvaarding

Wanneer de rechter, nadat de redelijke termijn is overschreden, beslist de als enige straf opgelegde gevangenisstraf te vervangen door een geldboete, staat artikel 21ter V.T.Sv. hem niet toe om het maximum te overschrijden dat in een dergelijk geval in artikel 85, derde lid, Sw. is bepaald (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

STRAF - Vrijheidsstraffen - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Uitspraak van een straf die lager is dan de wettelijke minimumstraf - Vervanging van de gevangenisstraf door een geldboete - Maximum bepaald in artikel 85, derde lid, Strafwetboek - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Uitspraak van een straf die lager is dan de wettelijke minimumstraf - Vervanging van de gevangenisstraf door een geldboete - Maximum bepaald in artikel 85, derde lid, Strafwetboek - Toepassing

Le juge ne viole pas la foi due à la citation qui le saisit dans la mesure où, sans lui faire dire ce qu'elle ne dit pas, il rectifie la date des faits dont l'examen lui est soumis (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PREUVE - Matière répressive - Preuve littérale - Foi due aux actes - Notion - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation

CITATION - Matière répressive - Libellé de la prévention - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation - Violation de la foi due à la citation

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Période infractionnelle - Rectification de la date des faits visés dans la citation - Violation de la foi due à la citation

Lorsque, ensuite du dépassement du délai raisonnable, le juge décide de substituer une amende à l'emprisonnement porté seul, l'article 21ter du titre préliminaire du Code de procédure pénale ne lui permet pas de dépasser le maximum prévu en pareil cas par l'article 85, alinéa 3, du Code pénal (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PEINE - Peines privatives de liberté - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Prononcé d'une peine inférieure au minimum prévu par la loi - Remplacement de l'emprisonnement par une amende - Maximum prévu par l'article 85, alinéa 3, du Code pénal - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Prononcé d'une peine inférieure au minimum prévu par la loi - Remplacement de l'emprisonnement par une amende - Maximum prévu par l'article 85, alinéa 3, du Code pénal - Application

Het Hof van Cassatie dient geen prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen, wanneer deze vraag enkel een onderscheid aanklaagt tussen twee procedures die kennelijk totaal verschillende rechtstoestanden betreffen die met elkaar niet vergelijkbaar zijn, met name tussen, enerzijds, de rechtspleging gevolgd met toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering, die enkel een incident binnen de strafprocedure betreft, en, anderzijds, de rechtspleging gevolgd met toepassing van artikel 235bis van hetzelfde wetboek die betrekking heeft op onregelmatigheden, verzuimen of nietigheden als bedoeld in artikel 131, § 1, van voormeld wetboek of met betrekking tot de verwijzingsbeschikking of op een grond van niet-ontvankelijkheid of van verval van de strafvordering welke alle een invloed kunnen hebben op de regelmatigheid van de bewijsgeving of van de strafvordering als dusdanig (1). (1) Zie Cass., 5 nov. 1996, AR P.95.1428.N, AC, 1996, nr. 417 met concl. adv.-gen. Dubrulle; Cass., 18 jan. 2002, AR P.01.0033.F, AC, 2002, nr. 45; Cass., 28 jan. 2003, AR P.02.0431.N, AC, 2003, nr. 62; Cass., 26 mei 2006, AR C.05.0150.F, AC, 2006, nr. 292.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Vraag die het onderscheid aanklaagt tussen kennelijk totaal verschillende rechtstoestanden - Verplichting van het Hof van Cassatie

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Rechtspleging in toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering - Rechtspleging in toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering - Onderscheid

PREJUDICIEEL GESCHIL - Prejudiciële vraag - Grondwettelijk Hof - Vraag die het onderscheid aanklaagt tussen kennelijk totaal verschillende rechtstoestanden - Verplichting van het Hof van Cassatie

La Cour de cassation n'est pas tenue de poser à la Cour constitutionnelle une question préjudicielle qui dénonce uniquement la distinction opérée entre deux procédures relatives à des situations juridiques manifestement totalement différentes et non comparables, à savoir entre, d'une part, la procédure suivie en application de l'article 61quater du Code d'instruction criminelle qui concerne uniquement un incident au cours de la procédure pénale et, d'autre part, la procédure suivie en application de l'article 235bis dudit code concernant les irrégularités, omissions ou causes de nullité visées à l'article 131, § 1er, de ce même code soit relativement à l'ordonnance de renvoi, soit sur une cause d'irrecevabilité ou d'extinction de l'action publique qui, toutes, peuvent influencer la régularité de l'obtention de la preuve ou de l'action publique en tant que telle (1). (1) Voir Cass., 5 novembre 1996, RG P.95.1428.N, Pas., 1996, n° 417, avec les conclusions de M. l'avocat général Dubrulle, publiées à leur date dans AC; Cass., 18 janvier 2002, RG P.01.0033.F, Pas., 2002, n° 45; Cass., 28 janvier 2003, RG P.02.0431.N, Pas., 2003, n° 62; Cass., 26 mai 2006, RG C.05.0150.F, Pas., 2006, n° 292.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Question dénonçant la distinction entre des situations juridiques manifestement totalement différentes - Obligation de la Cour de cassation

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Procédure en application de l'article 61quater du Code d'instruction criminelle - Procédure en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle - Distinction

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Question préjudicielle - Cour constitutionnelle - Question dénonçant la distinction entre des situations juridiques manifestement totalement différentes - Obligation de la Cour de cassation

P.09.1340.N

19 januari 2010

AC nr. 46

Geen enkele bepaling van de Taalwet Gerechtszaken vereist dat de woonplaats van de partijen uitsluitend in de taal van de woonplaats en niet in de taal van de procedure mag worden vermeld.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - Vonnissen en arresten - nietigheden - Strafzaken - Vermelding van de woonplaats van de partijen - Taal van de procedure

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

Aucune disposition de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire ne requiert que le domicile des parties soit indiqué exclusivement dans la langue du domicile et non dans la langue de la procédure.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - Jugements et arrêts. nullités - Matière répressive - Indication du domicile des parties - Langue de la procédure

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

P.09.1441.F

6 januari 2010

AC nr. 6

Ofschoon het verzoek tot regeling van rechtsgebied wijst op een geschil over rechtsmacht tussen een beschikking van de raadkamer en een vonnis van de correctionele rechtbank, verbiedt geen enkele wettelijke bepaling dat het openbaar ministerie in hoger beroep dat verzoek indient (1). (1) Zie Cass., 24 aug. 2004, AR P.04.0994.N, AC, 2004, nr 373, Rev.dr.pén., 2005, p. 205, noot 2.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen onderzoeksgerecht en vonnisgerecht - Algemeen - Geschil over rechtsmacht tussen een beschikking van de raadkamer en een vonnis van de correctionele rechtbank - Verzoek tot regeling van rechtsgebied - Bevoegdheid

- Art. 525bis Wetboek van Strafvordering

De territoriale bevoegdheid van de correctionele rechtbank wordt in de regel bepaald door, ofwel de plaats van het misdrijf, ofwel de plaats waar de beklagde werkelijk verblijft op het ogenblik waarop de strafvordering op gang wordt gebracht, of de plaats waar de beklagde werd aangetroffen; de plaats waarnaar de voormelde beklagde zich, na een oproeping te hebben ontvangen, heeft begeven om er door de politie te worden gehoord, is geen plaats waar de beklagde werd aangetroffen (1). (1) Zie Cass., 30 mei 1989, AR 3395, AC, 1989, nr 556.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Correctionele rechtbank - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de beklagde werd aangetroffen

- Artt. 23 en 139 Wetboek van Strafvordering

Wanneer het vonnisgerecht, op een beschikking van de raadkamer, zich ratione loci onbevoegd verklaart en uit de processtukken blijkt dat het onderzoeksgerecht ratione loci onbevoegd was om de inverdenkinggestelde naar het vonnisgerecht te verwijzen, beslist het Hof van Cassatie tot regeling van rechtsgebied, en, nadat het heeft vastgesteld dat tegen de beschikking van de raadkamer vooralsnog geen rechtsmiddel openstaat en dat de beslissing van het vonnisgerecht in kracht van gewijsde is gegaan, vernietigt het de beschikking van de raadkamer en verwijst het de zaak naar de kamer van inbeschuldigingstelling die bevoegd lijkt te zijn (1). (1) Cass., 11 juli 2000, AR P.00.0846.F, AC, 2000, nr 426.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen onderzoeksgerecht en vonnisgerecht - Algemeen - Territoriale onbevoegdheid van de rechtbank

- Artt. 23 en 526 Wetboek van Strafvordering

Bien que la demande en règlement de juges révèle un conflit de juridictions entre une ordonnance de la chambre du conseil et un jugement du tribunal correctionnel, aucune disposition légale n'interdit qu'elle soit introduite par le ministère public d'appel (1). (Solution implicite). (1) Voir Cass., 24 août 2004, RG P.04.0994.N, Pas., 2004, n° 373, Rev.dr.pén., 2005, p. 205, note 2.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions d'instruction et juridictions de jugement - Généralités - Conflit de juridictions entre une ordonnance de la chambre du conseil et un jugement du tribunal correctionnel - Demande en règlement de juges - Compétence

- Art. 525bis Code d'Instruction criminelle

La compétence territoriale du tribunal correctionnel est déterminée, en règle, soit par le lieu de l'infraction, soit par le lieu de la résidence effective du prévenu au moment où l'action publique est mise en mouvement, soit par le lieu où le prévenu a été trouvé; ne constitue pas un lieu où le prévenu a été trouvé, celui où ledit prévenu s'est rendu, sur convocation, aux fins d'être entendu par la police (1). (1) Voir Cass., 30 mai 1989, RG 3395, Pas., 1989, n° 556.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Tribunal correctionnel - Compétence territoriale - Lieu où le prévenu a été trouvé

- Art. 23 et 139 Code d'Instruction criminelle

Lorsque la juridiction de jugement, saisie par une ordonnance de la chambre du conseil, se déclare incompétente ratione loci et que les pièces de la procédure indiquent que la juridiction d'instruction était incompétente ratione loci pour renvoyer l'inculpé à la juridiction de jugement, la Cour de cassation, réglant de juges, après avoir constaté qu'aucun recours ne peut actuellement être formé contre l'ordonnance de la chambre du conseil et que la décision de la juridiction de jugement est passée en force de chose jugée, annule l'ordonnance de la chambre du conseil et renvoie la cause à la chambre des mises en accusation paraissant compétente (1). (1) Cass., 11 juillet 2000, RG P.00.0846.F, Pas., 2000, n° 426.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions d'instruction et juridictions de jugement - Généralités - Incompétence territoriale du tribunal

- Art. 23 et 526 Code d'Instruction criminelle

In correctionele of politiezaken maakt de verwijzingsbeschikking van het onderzoeksgerecht of de dagvaarding om voor het vonnisgerecht te verschijnen niet de daarin vervatte kwalificatie of omschrijving bij het vonnisgerecht aanhangig maar wel de feiten zoals zij blijken uit de stukken van het onderzoek en die aan de verwijzingsbeschikking of de dagvaarding ten grondslag liggen; die eerste kwalificatie en omschrijving is voorlopig en het vonnisgerecht heeft, ook in hoger beroep, het recht en de plicht om, mits eerbiediging van het recht van verdediging, aan de ten laste gelegde feiten hun juiste omschrijving te geven (1). (1) Cass., 23 sept. 1987, AR 6005, nr. 51; Cass., 8 dec. 1992, AR 5908, nr. 774; Cass., 7 sept. 1994, AR P.94.1051.F, nr. 364; Cass., 28 jan. 1997, AR P.96.0039.N, nr. 51; Cass., 25 nov. 1997, AR P.95.1350.N, nr. 500; Cass., 21 juni 2000, AR P.00.0446.F, nr. 389, Cass., 23 okt. 2002, AR P.02.0958.F, nr. 561; Cass., 13 sept. 2005, AR P.05.0657.N, AC, 2005, nr. 430.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Correctionele of politierechtbank - Kwalificatie van de feiten - Verplichting van de rechter

- Art. 182 Wetboek van Strafvordering

Op grond van de gegevens van de verwijzingsbeschikking of de dagvaarding en deze van het strafdossier oordeelt de rechter onaantastbaar of de feiten die hij onder de verbeterde omschrijving bewezen verklaart, werkelijk deze zijn die het voorwerp uitmaken van de vervolgingen of daaraan ten grondslag liggen (1). (1) Cass., 13 sept. 2005, AR P.05.0657.N, AC, 2005, nr. 430.

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Strafzaken - Strafvordering - Herkwalificatie van de feiten - Beoordeling of die feiten werkelijk het voorwerp uitmaken van de vervolging

En matière correctionnelle ou de police, l'ordonnance de renvoi rendue par une juridiction d'instruction ou la citation à comparaître devant la juridiction de jugement saisissent les juridictions de jugement non de la qualification ou description qui y figure, mais des faits tels qu'ils ressortent des pièces de l'instruction et qui fondent l'ordonnance ou la citation; cette première qualification ou description est provisoire et la juridiction de jugement, même en degré d'appel, a le droit et le devoir, moyennant le respect des droits de la défense, de donner aux faits mis à charge leur qualification exacte (1). (1) Cass., 23 septembre 1987, RG 6005, Pas., 1987, n° 51; Cass., 8 décembre 1992, RG 5908, Pas., 1992, n° 774; Cass., 7 septembre 1994, RG P.94.1051.F, Pas., 1994, n° 364; Cass., 28 janvier 1997, RG P.96.0039.N, Pas., 1997, n° 51; Cass., 25 novembre 1997, RG P.95.1350.N, Pas., 1997, n° 500; Cass., 21 juin 2000, RG P.00.0446.F, Pas., 2000, n° 389; Cass., 23 octobre 2002, RG P.02.0958.F, Pas., 2002, n° 561; Cass., 13 septembre 2005, RG P.05.0657.N, Pas., 2005, n° 430.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Tribunal correctionnel ou de police - Qualification des faits - Obligation du juge

- Art. 182 Code d'Instruction criminelle

Sur la base des éléments de l'ordonnance de renvoi ou de la citation et de ceux du dossier répressif, le juge apprécie souverainement si les faits qu'il déclare établis sous leur qualification corrigée, sont réellement ceux qui constituent l'objet des poursuites ou les fondent (1). (1) Cass., 13 septembre 2005, RG P.05.0657.N, Pas., 2005, n° 430.

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Action publique - Requalification des faits - Apprécier si les faits constituent réellement l'objet des poursuites

Uit artikel 505, derde lid, Strafwetboek, zoals van toepassing vóór de wijziging ervan door de wet van 10 mei 2007, dat bepaalt dat de zaken bedoeld in 1°, 2°, 3° en 4° van dit artikel het voorwerp uitmaken van de misdrijven die gedekt zijn door deze bepaling, in de zin van artikel 42, 1° Strafwetboek, volgt dat een witgewassen vermogensvoordeel als bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek, het voorwerp van het misdrijf witwassen uitmaakt in de zin van artikel 42, 1°, van dat wetboek; daarentegen is het goed dat door de witwasoperatie is verkregen, ook al is het verkrijgen van dat vermogensvoordeel de finaliteit van de witwasoperatie, niet het voorwerp van het misdrijf witwassen, maar wel een vermogensvoordeel dat voortkomt uit dat misdrijf als bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek, zodat de verbeurdverklaring van een dergelijk uit het witwasmisdrijf verkregen vermogensvoordeel enkel mogelijk is op grond van de artikelen 42, 3°, en 43bis Strafwetboek (1). (1) Cass., 6 nov. 2007, ARP.07.0627.N, A.C., 2007, nr. 527.

HELING - Witwas - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen vermogensvoordeel - Aard

HELING - Witwas - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen vermogensvoordeel - Goed dat door het witgewassen vermogensvoordeel wordt verworven - Aard

STRAF - Andere straffen - Bijzondere verbeurdverklaring - Witwasmisdrijf - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen vermogensvoordeel - Goed dat door het witgewassen vermogensvoordeel wordt verworven - Aard

Wanneer de witgewassen vermogensvoordelen geldsommen zijn waarvan ermee overeenstemmende bedragen in het patrimonium van de dader van de witwasoperatie worden aangetroffen, kan de rechter oordelen dat die bedragen de witgewassen geldsommen zijn die zich steeds in het patrimonium van de dader bevinden; het patrimonium van de witwasser wordt immers als een geheel beschouwd en het is bijgevolg irrelevant dat de geldsommen op bepaalde bankrekeningen van de witwasser worden teruggevonden alhoewel zij aanvankelijk op andere bankrekeningen werden overgeschreven (1). (1) Cass., 6 juni 2006, AR P.06.0274.N, A.C., 2006, nr. 311; VANDERMEERSCH, D., "Controverse à propos de la confiscation de l'objet du blanchiment", J.T., 2004, p. 502.

HELING - Witwassen van vermogensvoordelen - Bijzondere verbeurdverklaring - Witgewassen vermogensvoordelen bestaande uit geldsommen - Met deze geldsommen overeenstemmende bedragen terug te vinden in het patrimonium van de dader

HELING - Witwassen van vermogensvoordelen - Bijzondere verbeurdverklaring - Witgewassen vermogensvoordelen bestaande

Il résulte de l'article 505, alinéa 3, du Code pénal, tel qu'applicable avant sa modification par la loi du 10 mai 2007, en vertu duquel les choses visées aux 1°, 2°, 3° et 4° dudit article constituent l'objet des infractions couvertes par cette disposition, au sens de l'article 42, 1°, du Code pénal, qu'un avantage patrimonial blanchi visé à l'article 42, 3°, du Code pénal fait l'objet d'une infraction de blanchiment au sens de l'article 42, 1°, du Code pénal; par contre, le bien obtenu par l'opération de blanchiment, la finalité de cette opération fût-elle l'obtention de cet avantage patrimonial, ne constitue pas l'objet de l'infraction de blanchiment, mais bien un avantage patrimonial tiré de cette infraction tel que visé à l'article 42, 3°, du Code pénal, de sorte que la confiscation d'un tel avantage patrimonial tiré de l'infraction de blanchiment n'est possible que sur la base des articles 42, 3°, et 43bis du Code pénal (1). (1) Cass., 6 novembre 2007, RG P.07.0627.N, Pas., 2007, n° 527.

RECEL - Blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de l'infraction - Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage patrimonial blanchi - Nature

RECEL - Blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de l'infraction - Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage patrimonial blanchi - Bien tiré de l'avantage patrimonial blanchi - Nature

PEINE - Autres peines - Confiscation spéciale - Infraction de blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de l'infraction - Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage patrimonial blanchi - Bien tiré de l'avantage patrimonial blanchi - Nature

Lorsque les avantages patrimoniaux blanchis sont des sommes d'argent et que des montants y correspondant se retrouvent dans le patrimoine de l'auteur de l'opération de blanchiment, le juge peut considérer que ces montants sont les sommes d'argent blanchies qui se trouvent toujours dans le patrimoine de l'auteur; en effet, le patrimoine de l'auteur du blanchiment est considéré dans son ensemble et, partant, il n'est pas pertinent que ces sommes d'argent se retrouvent sur certains comptes bancaires de l'auteur alors qu'à l'origine, elles avaient été versées sur d'autres comptes (1). (1) Cass., 6 juin 2006, RG P.06.0274.N, Pas., 2006, n° 311; VANDERMEERSCH, D., "Controverse à propos de la confiscation de l'objet de blanchiment", J.T., 2004, p. 502.

RECEL - Blanchiment d'avantages patrimoniaux - Confiscation spéciale - Avantages patrimoniaux blanchis constitués de sommes d'argent - Montants correspondant à ces sommes d'argent qui se retrouvent dans le patrimoine de l'auteur

RECEL - Blanchiment d'avantages patrimoniaux - Confiscation spéciale - Avantages patrimoniaux blanchis constitués de sommes

uit geldsommen - Met deze geldsommen overeenstemmende bedragen terug te vinden in het patrimonium van de dader - Verbeurdverklaring van deze geldsommen - Wettigheid

STRAF - Algemeen - Strafen maatregel - Wettigheid - Bijzondere verbeurdverklaring - Witwassen van vermogensvoordelen - Witgewassen vermogensvoordelen bestaande uit geldsommen - Met deze geldsommen overeenstemmende bedragen terug te vinden in het patrimonium van de dader - Verbeurdverklaring van deze geldsommen - Wettigheid

STRAF - Andere straffen - Bijzondere verbeurdverklaring - Witwassen van vermogensvoordelen - Witgewassen vermogensvoordelen bestaande uit geldsommen - Met deze geldsommen overeenstemmende bedragen terug te vinden in het patrimonium van de dader

d'argent - Montants correspondant à ces sommes d'argent qui se retrouvent dans le patrimoine de l'auteur - Confiscation de ces sommes d'argent - Légalité

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Confiscation spéciale - Blanchiment d'avantages patrimoniaux - Avantages patrimoniaux blanchis constitués de sommes d'argent - Montants correspondant à ces sommes d'argent qui se retrouvent dans le patrimoine de l'auteur - Confiscation de ces sommes d'argent - Légalité

PEINE - Autres peines - Confiscation spéciale - Blanchiment d'avantages patrimoniaux - Avantages patrimoniaux blanchis constitués de sommes d'argent - Montants correspondant à ces sommes d'argent qui se retrouvent dans le patrimoine de l'auteur

P.09.1474.N

9 maart 2010

AC nr. 163

De politierechtbanken nemen kennis van de inbreuken op artikel 37, § 2, 1°, Wet Goederenvervoer over de Weg, dat de opdrachtgever, de verlader, de vervoercommissionair of de commissionair-expediteur strafbaar stelt, die instructies gegeven hebben of daden gesteld die hebben geleid tot de overschrijding van de toegelaten massa's en afmetingen van de voertuigen (1). (1) Zie: Cass., 18 feb. 2003, AR P.02.0900.N, AC, 2003, nr 114.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafvorderingen - Bevoegdheid - Strafvordering - Politierechtbank - Overschrijding van de toegelaten massa's en afmetingen van de voertuigen - Artikel 37, § 2, 1°, Wet Goederenvervoer over de Weg

*- Art. 138, 6° Wetboek van Strafvordering
- Art. 37, § 2, 1° Wet 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg.*

VERVOER - Goederenvervoer - Landvervoer. wegvervoer - Overschrijding van de toegelaten massa's en afmetingen van de voertuigen - Artikel 37, § 2, 1°, Wet Goederenvervoer over de Weg - Strafvordering - Bevoegdheid

*- Art. 138, 6° Wetboek van Strafvordering
- Art. 37, § 2, 1° Wet 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg.*

WEGEN - Zorg voor de wegen en het wegverkeer - Overschrijding van de toegelaten massa's en afmetingen van de voertuigen - Artikel 37, § 2, 1°, Wet Goederenvervoer over de Weg - Strafvordering - Bevoegdheid

*- Art. 138, 6° Wetboek van Strafvordering
- Art. 37, § 2, 1° Wet 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg.*

WEGVERKEER - Allerlei - Zorg voor de wegen en het wegverkeer - Overschrijding van de toegelaten massa's en afmetingen van de voertuigen - Artikel 37, § 2, 1°, Wet Goederenvervoer over de Weg - Strafvordering - Bevoegdheid

*- Art. 138, 6° Wetboek van Strafvordering
- Art. 37, § 2, 1° Wet 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg.*

Les tribunaux de police connaissent des infractions à l'article 37, § 2, 1°, de la loi du 3 mai 1999 relative au transport de choses par route, lequel punit le donneur d'ordre, le chargeur, le commissionnaire de transport ou le commissionnaire-expéditeur qui ont donné des instructions ou posé des actes ayant entraîné le dépassement des masses et dimensions maximales autorisées des véhicules (1). (1) Voir Cass., 18 février 2003, RG P.02.0900.N, Pas., 2003, n° 114.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Action publique - Tribunal de police - Dépassement des masses et dimensions maximales autorisées des véhicules - Article 37, § 2, 1°, de la loi du 3 mai 1999 relative au transport de choses par route

*- Art. 138, 6° Code d'Instruction criminelle
- Art. 37, § 2, 1° L. du 3 mai 1999*

TRANSPORT - Transport de biens - Transport par terre. transport par route - Dépassement des masses et dimensions maximales autorisées des véhicules - Article 37, § 2, 1°, de la loi du 3 mai 1999 relative au transport de choses par route - Action publique - Compétence

*- Art. 138, 6° Code d'Instruction criminelle
- Art. 37, § 2, 1° L. du 3 mai 1999*

VOIRIE - Entretien de la voirie et roulage - Dépassement des masses et dimensions maximales autorisées des véhicules - Article 37, § 2, 1°, de la loi du 3 mai 1999 relative au transport de choses par route - Action publique - Compétence

*- Art. 138, 6° Code d'Instruction criminelle
- Art. 37, § 2, 1° L. du 3 mai 1999*

ROULAGE - Divers - Entretien de la voirie et roulage - Dépassement des masses et dimensions maximales autorisées des véhicules - Article 37, § 2, 1°, de la loi du 3 mai 1999 relative au transport de choses par route - Action publique - Compétence

*- Art. 138, 6° Code d'Instruction criminelle
- Art. 37, § 2, 1° L. du 3 mai 1999*

P.09.1476.F

3 februari 2010

AC nr. 80

Om te bepalen of de laster of de belediging tegen een ambtenaar of een gesteld lichaam zijn gericht, moet men zich plaatsen op het tijdstip waarop het ten laste gelegde feit is gepleegd.

BELEDIGING EN SMAAD - Drukpersmisdrijf - Artikel 4 decreet op de drukpers - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Tijdstip van bepaling

- Art. 4 Decr. 20 juli 1831

DRUKPERS (POLITIE OVER DE) - Drukpersmisdrijf - Artikel 4 decreet op de drukpers - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Tijdstip van bepaling

- Art. 4 Decr. 20 juli 1831

LASTER EN EERROOF - Drukpersmisdrijf - Artikel 4 decreet op de drukpers - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Tijdstip van bepaling

- Art. 4 Decr. 20 juli 1831

De verkorte verjaringstermijn bedoeld in artikel 12 decr. 20 juli 1831 op de drukpers, is niet van toepassing op de laster of de belediging van iemand die minister van Staat is; een minister van Staat is geen openbaar ambtenaar in de zin van artikel 4 van het voormelde decreet.

BELEDIGING EN SMAAD - Drukpersmisdrijf - Verjaringstermijn - Verkorte verjaringstermijn - Toepassingsgebied - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Begrip - Minister van Staat

- Artt. 4 en 12 Decr. 20 juli 1831

DRUKPERS (POLITIE OVER DE) - Drukpersmisdrijf - Verjaringstermijn - Verkorte verjaringstermijn - Toepassingsgebied - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Begrip - Minister van Staat

- Artt. 4 en 12 Decr. 20 juli 1831

LASTER EN EERROOF - Drukpersmisdrijf - Verjaringstermijn - Verkorte verjaringstermijn - Toepassingsgebied - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Begrip - Minister van Staat

- Artt. 4 en 12 Decr. 20 juli 1831

VERJARING - Strafzaken - Strafvordering - Termijnen - Drukpersmisdrijf - Verkorte verjaringstermijn - Toepassingsgebied - Laster of belediging gericht tegen een openbaar ambtenaar - Hoedanigheid van openbaar ambtenaar - Begrip - Minister van Staat

- Artt. 4 en 12 Decr. 20 juli 1831

C'est au moment où le fait imputé a eu lieu qu'il faut se placer pour déterminer si la calomnie ou l'injure ont atteint un fonctionnaire public ou un corps constitué.

INJURE ET OUTRAGE - Délit de presse - Article 4 du décret sur la presse - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Moment de la détermination

- Art. 4 Décret du 20 juillet 1831

PRESSE - Délit de presse - Article 4 du décret sur la presse - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Moment de la détermination

- Art. 4 Décret du 20 juillet 1831

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Délit de presse - Article 4 du décret sur la presse - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Moment de la détermination

- Art. 4 Décret du 20 juillet 1831

La prescription abrégée, visée à l'article 12 du décret du 20 juillet 1831 sur la presse ne s'applique pas à la calomnie ou l'injure envers une personne ayant la qualité de ministre d'Etat, qui n'est pas un fonctionnaire public au sens de l'article 4 dudit décret.

INJURE ET OUTRAGE - Délit de presse - Délai de prescription - Prescription abrégée - Champ d'application - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Notion - Ministre d'Etat

- Art. 4 et 12 Décret du 20 juillet 1831

PRESSE - Délit de presse - Délai de prescription - Prescription abrégée - Champ d'application - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Notion - Ministre d'Etat

- Art. 4 et 12 Décret du 20 juillet 1831

CALOMNIE ET DIFFAMATION - Délit de presse - Délai de prescription - Prescription abrégée - Champ d'application - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Notion - Ministre d'Etat

- Art. 4 et 12 Décret du 20 juillet 1831

PRESCRIPTION - Matière répressive - Action publique - Délais - Délit de presse - Prescription abrégée - Champ d'application - Calomnie ou injure envers un fonctionnaire public - Qualité de fonctionnaire public - Notion - Ministre d'Etat

- Art. 4 et 12 Décret du 20 juillet 1831

Aangezien de beklaagde en de vrijwillig tussengekomen partij geen geding zijn aangegaan waarover de bestreden beslissing uitspraak heeft gedaan en de appelrechters tegen eerstgenoemde geen veroordeling ten gunste van laatstgenoemde uitspreken, ontbeert de beklaagde belang om cassatieberoep in te stellen tegen de beslissing die de vrijwillig tussengekomen partij niet tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding aan de burgerlijke partijen veroordeelt (1). (1) Zie Cass., 6 juni 2001, AR P.01.0391.F, AC, 2001, nr 337.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Burgerlijke rechtsvordering - Beklaagde - Veroordeling van de beklaagde tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding - Beslissing die de vrijwillig tussengekomen partij niet veroordeelt tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding - Cassatieberoep van de beklaagde - Belang

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Rechtsplegingsvergoeding - Veroordeling van de beklaagde tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding - Beslissing die de vrijwillig tussengekomen partij niet veroordeelt tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding - Cassatieberoep van de beklaagde - Belang

Dès lors que le prévenu et l'intervenant volontaire n'ont pas d'instance liée sur laquelle il a été statué par la décision attaquée et que les juges d'appel n'ont prononcé aucune condamnation à charge du premier au profit du second, le demandeur est sans intérêt à se pourvoir contre la décision qui ne condamne pas l'intervenant volontaire au paiement des indemnités de procédure aux parties civiles (1). (1) Voir Cass., 6 juin 2001, RG P.01.0391.F, Pas., 2001, n° 337.1

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action civile - Prévenu - Condamnation du prévenu à l'indemnité de procédure - Décision ne condamnant pas l'intervenant volontaire au paiement de l'indemnité de procédure - Pourvoi du prévenu - Intérêt

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Indemnité de procédure - Condamnation du prévenu à l'indemnité de procédure - Décision ne condamnant pas l'intervenant volontaire au paiement de l'indemnité de procédure - Pourvoi du prévenu - Intérêt

P.09.1519.N

16 maart 2010

AC nr. 185

Wanneer de burgerlijke rechtsvordering tijdig voor de strafrechter is ingesteld, loopt de verjaring ervan niet meer totdat een in kracht van gewijsde gegane beslissing het geding heeft beëindigd; ongeacht de verjaring van de strafvordering blijft de strafrechter bevoegd om de burgerlijke vordering te beoordelen (1). (1) Zie Cass., 13 mei 2003, AR P.02.1261.N, AC, 2003, nr. 291, inz. voetnoot 4; Cass., 13 nov. 2007, AR P.07.0961.N, AC, 2007, nr. 549; Cass., 12 maart 2008, AR P.07.1523.F, AC, 2008, nr. 171.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Tijdige instelling voor de strafrechter - Verjaring van de strafvordering

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

- Artt. 4, eerste lid, en 26 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Tijdige instelling voor de strafrechter - Verjaring - Duur

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

- Artt. 4, eerste lid, en 26 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

VERJARING - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke vordering voor de strafrechter - Tijdig ingestelde burgerlijke vordering - Duur

- Art. 2244 Burgerlijk Wetboek

- Artt. 4, eerste lid, en 26 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

L'introduction en temps utile de l'action civile devant le juge pénal interrompt sa prescription jusqu'à la clôture de l'instance par une décision passée en force de chose jugée; nonobstant la prescription de l'action publique, le juge pénal reste compétent pour apprécier l'action civile (1). (1) Voir Cass., 13 mai 2003, RG P.02.1261.N, Pas., 2003, n° 291, particulièrement note 4; Cass., 13 novembre 2007, RG P.07.0961.N, Pas., 2007, n° 549; Cass., 12 mars 2008, RG P.07.1523.F, Pas., 2008, n° 171.

ACTION CIVILE - Introduction en temps utile devant le juge pénal - Prescription de l'action publique

- Art. 2244 Code civil

- Art. 4, al. 1er, et 26 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

ACTION CIVILE - Introduction en temps utile devant le juge pénal - Prescription - Durée

- Art. 2244 Code civil

- Art. 4, al. 1er, et 26 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

PRESCRIPTION - Matière répressive - Action publique - Action civile intentée devant le juge répressif - Action civile introduite en temps utile - Durée

- Art. 2244 Code civil

- Art. 4, al. 1er, et 26 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

P.09.1520.N

16 maart 2010

AC nr. 186

Artikel 65, tweede lid, eerste zin Strafwetboek, dat bepaalt dat wanneer de feitenrechter vaststelt dat misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing en andere feiten die bij hem aanhangig zijn en die, in de veronderstelling dat zij bewezen zouden zijn, aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet, hij bij de straftoemeting rekening houdt met de reeds uitgesproken straffen, is niet toepasselijk bij feiten die reeds het voorwerp waren van een minnelijke schikking (1). (1) Cass., 17 okt. 2000, AR P.98.1337.N, AC, 2000, nr. 553.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Meerdere feiten tegelijkertijd gepleegd en vastgesteld - Verval van de strafvordering door de betaling van een geldsom voor één feit - Gevolg voor de straftoemeting voor de andere feiten

- Art. 216bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

STRAF - Samenloop - Meerdaadse - Minnelijke schikking voor één van de feiten - Betaling - Verval van de strafvordering voor dat éne feit - Gevolg voor de straftoemeting voor de andere feiten

- Art. 216bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

De betaling van een door het parket aangeboden minnelijke schikking voor één misdrijf doet de strafvordering niet vervallen voor andere misdrijven die tegelijkertijd zijn vastgesteld en waarvoor geen minnelijke schikking werd aangeboden (1). (1) Cass., 30 sept. 1987, AR 5811, AC, 1987-88, nr. 69; Cass., 3 dec. 2002, AR P.02.0191.N, AC, 2002, nr. 650.

STRAFVORDERING - Meerdere feiten tegelijkertijd gepleegd en vastgesteld - Verval van de strafvordering door de betaling van een geldsom voor één feit - Vervolg in veroordeling voor de andere feiten - Wettigheid

- Art. 216bis Wetboek van Strafvordering

L'article 65, alinéa 2, première phrase, du Code pénal, qui dispose que, lorsque le juge du fond constate que des infractions ayant antérieurement fait l'objet d'une décision définitive et d'autres faits dont il est saisi et qui, à les supposer établis, sont antérieurs à ladite décision et constituent avec les premières la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, il tient compte, pour la fixation de la peine, des peines déjà prononcées, n'est pas applicable aux faits qui ont déjà fait l'objet d'une transaction (1). (1) Cass., 17 octobre 2000, RG P.98.1337.N, Pas., 2000, n° 553.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Unité d'intention - Pluralité de faits simultanément commis et constatés - Extinction de l'action publique du chef d'un seul fait moyennant le paiement d'une somme - Conséquence pour la fixation de la peine du chef des autres faits

- Art. 216bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 65, al. 2 Code pénal

PEINE - Concours - Concours matériel - Transaction pour l'un des faits - Paiement - Extinction de l'action publique du chef de ce seul fait - Conséquence pour la fixation de la peine du chef des autres faits

- Art. 216bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 65, al. 2 Code pénal

Le paiement d'une transaction proposée par le parquet pour une seule infraction n'éteint pas l'action publique pour les autres infractions qui ont été constatées simultanément et pour lesquelles aucune transaction n'a été proposée (1). (1) Cass., 30 septembre 1987, RG 5811, Pas., 1988, n° 69; Cass., 3 décembre 2002, RG P.02.0191.N, Pas., 2002, n° 650.

ACTION PUBLIQUE - Pluralité de faits simultanément commis et constatés - Extinction de l'action publique du chef d'un seul fait moyennant le paiement d'une somme - Poursuites et condamnation du chef des autres faits - Légalité

- Art. 216bis Code d'Instruction criminelle

P.09.1535.F

10 februari 2010

AC nr. 93

Het feit alleen dat de rechter twijfelt of er een oorzakelijk verband bestaat tussen het ongeval en de schade is geen grond tot afwijzing van het verzoek tot het gelasten van een deskundigenonderzoek dat tot doel heeft de ware toedracht te onderzoeken.

BEWIJS - Strafzaken - Allerlei - Deskundigenonderzoek - Beslissing over de burgerlijke rechtsvordering - Oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade - Verzoek tot het gelasten van een deskundigenonderzoek - Rechter twijfelt aan het bestaan van een oorzakelijk verband - Afwijzing van het deskundigenonderzoek

DESKUNDIGENONDERZOEK - Strafzaken - Beslissing over de

Le seul doute du juge sur l'existence du lien causal entre l'accident et le dommage ne saurait fonder le rejet d'une expertise judiciaire sollicitée pour en vérifier la réalité.

PREUVE - Matière répressive - Divers - Expertise - Décision sur l'action civile - Lien de causalité entre l'infraction et le dommage - Demande d'expertise - Doute du juge sur l'existence du lien causal - Refus de l'expertise

EXPERTISE - Matière répressive - Décision sur l'action civile - Lien de

burgerlijke rechtsvordering - Oorzakelijk verband tussen het misdrijf en de schade - Verzoek tot het gelasten van een deskundigenonderzoek - Rechter twijfelt aan het bestaan van een oorzakelijk verband - Afwijzing van het deskundigenonderzoek

causalité entre l'infraction et le dommage - Demande d'expertise - Doute du juge sur l'existence du lien causal - Refus de l'expertise

P.09.1550.N

13 april 2010

AC nr. 253

Conclusie van Eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Overschrijding van de redelijke termijn - Voorwaarde - Aantasting van het recht van verdediging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoeksgerechten - Overschrijding van de redelijke termijn - Voorwaarde - Aantasting van het recht van verdediging

Conclusions du Premier avocat général DE SWAEF.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Dépassement du délai raisonnable - Condition - Atteinte aux droits de la défense

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Juridictions d'instruction - Dépassement du délai raisonnable - Condition - Atteinte aux droits de la défense

De aantasting van het recht van verdediging is geen noodzakelijke voorwaarde om te kunnen besluiten tot overschrijding van de redelijke termijn (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Overschrijding van de redelijke termijn - Voorwaarde - Aantasting van het recht van verdediging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoeksgerechten - Overschrijding van de redelijke termijn - Voorwaarde - Aantasting van het recht van verdediging

L'atteinte aux droits de la défense ne constitue pas une condition indispensable pour pouvoir conclure au dépassement du délai raisonnable (1). (1) Voir les concl. du M.P., publiées à leur date dans AC

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Dépassement du délai raisonnable - Condition - Atteinte aux droits de la défense

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Juridictions d'instruction - Dépassement du délai raisonnable - Condition - Atteinte aux droits de la défense

P.09.1552.N

9 februari 2010

AC nr. 91

Nietig is het arrest van het hof van beroep wanneer noch de processen-verbaal van de rechtszitting, noch het arrest het Hof toelaten na te gaan of de zaak behandeld werd door het door de wet voorgeschreven aantal rechters en, in voorkomend geval, of deze alle rechtszittingen over de zaak bijgewoond hebben (1). (1) Cass., 22 maart 1977, AC, 1977, 789; Cass., 20 mei 1992, AR 9611, AC, 1992, nr. 494; Cass., 24 maart 1998, AR P.97.0144.N, nr. 165.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Strafzaken - Hof van beroep - Samenstelling van het rechtscollege

- Artt. 101 en 779 Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Hof van beroep - Samenstelling van het rechtscollege

- Artt. 101 en 779 Gerechtelijk Wetboek

Est nul l'arrêt de la cour d'appel lorsque ni les procès-verbaux de l'audience, ni l'arrêt de la Cour, ne permettent de vérifier si la cause a été instruite par le nombre de juges prescrit par la loi ou si, dans le présent cas, ces derniers ont assisté à toutes les audiences de la cause (1). (1) Cass., 22 mars 1977, Pas., 1977, 789; Cass., 20 mai 1992, RG 9611, Pas., 1992, n° 494; Cass., 24 mars 1998, RG P.97.0144.N, n° 165.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière répressive - Cour d'appel - Composition de la juridiction

- Art. 101 et 779 Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Cour d'appel - Composition de la juridiction

- Art. 101 et 779 Code judiciaire

P.09.1562.N

9 november 2010

AC nr. 663

Het Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart, zijnde een fonds voor bestaanszekerheid opgericht in de schoot van het paritair comité voor de binnenscheepvaart in toepassing van de C.A.O.-wet en de Wet Fondsen Bestaanszekerheid is, in toepassing van artikel 6 Wet Fondsen voor Bestaanszekerheid belast met de inning en invordering van de bijdragen die de betrokken werkgevers op grond van algemeen verbindend verklaarde cao's verschuldigd zijn, onder meer ter financiering van sociale voordelen voor de werknemers; het vernoemd Fonds heeft geen hoedanigheid om de krachtens de R.S.Z.-wet verschuldigde socialezekerheidsbijdragen te innen en in te vorderen en kan aldus geen ontvankelijke burgerlijke rechtsvordering steunen op inbreuken op de R.S.Z.-wet en het Dimona-aangiftebesluit.

SCHIP, SCHEEPVAART - Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart - Taak

SOCIALE ZEKERHEID - Allerlei - Fonds voor bestaanszekerheid - Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart - Taak

Uit artikel 19ter Wet Fondsen Bestaanszekerheid en artikel 57 C.A.O.-wet volgt dat het aantal personen voor wie aan een fonds voor bestaanszekerheid zoals het Fonds voor Rijn- en binnenscheepvaart geen bijdragen zijn gestort, een bepalend element uitmaakt van de in artikel 16, 1° Wet Fondsen Bestaanszekerheid en artikel 56, 1° C.A.O.-wet bepaalde inbreuken (1). (1) Zie Cass., 8 nov. 1978, AC, 1978-1979, nr. 291; Cass., 5 juni 1979, AC, 1978-1979, nr. 1159; Cass., 20 juni 1979, AC, 1978-1979, nr. 1264; Cass., 7 nov. 1979, AC, 1979-1980, nr. 155; Cass., 13 nov. 1979, AC, 1979-1980, nr. 170.

STRAF - Geldboete en opdecimen - Sociaal recht - Geldboete zoveel maal opgelegd als er werknemers bij het misdrijf betrokken zijn - Toepassing

En application de l'article 6 de la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence, le Fonds pour la navigation rhénane et intérieure, qui est un fonds de sécurité d'existence institué au sein de la Commission paritaire de la navigation intérieure en application de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires et de ladite loi du 7 janvier 1958, est chargé de la perception et du recouvrement des cotisations dues par les employeurs intéressés sur la base de conventions collectives de travail rendues obligatoires, notamment afin de financer les avantages sociaux des travailleurs; ledit Fonds n'a pas qualité pour percevoir et recouvrer les cotisations de sécurité sociale dues en vertu de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et ne peut dès lors fonder une action civile recevable sur des infractions à la loi du 27 juin 1969 et à l'arrêté royal du 5 novembre 2002 instaurant une déclaration immédiate de l'emploi.

NAVIRE. NAVIGATION - Fonds pour la navigation rhénane et intérieure - Mission

SECURITE SOCIALE - Divers - Fonds de sécurité d'existence - Fonds pour la navigation rhénane et intérieure - Mission

Il découle de l'article 19ter de la loi du 7 janvier 1958 concernant les fonds de sécurité d'existence et de l'article 57 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail que le nombre de personnes pour qui les cotisations afférentes à un fonds de sécurité d'existence tel que le Fonds pour la navigation rhénane et intérieure n'ont pas été versées, constitue un élément déterminant des infractions prévues aux articles 16, 1°, de ladite loi du 7 janvier 1958 et 56, 1°, de ladite loi du 5 décembre 1968 (1). (1) Voir Cass., 8 novembre 1978, Bull. et Pas., 1979, n° 302; Cass., 5 juin 1979, Bull. et Pas., 1979, n° 1135; Cass., 20 juin 1979, Bull. et Pas., 1979, n° 1223; Cass., 7 novembre 1979, Bull. et Pas., 1980, n° 293; Cass., 13 novembre 1979, Bull. et Pas., 1980, n° 337.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Droit social - Amende infligée autant de fois qu'il y a de travailleurs concernés par l'infraction - Application

P.09.1567.F

22 december 2010

AC nr. 761

Het resultaat dat wordt opgeleverd door een niet-reglementair automatisch werkend toestel dat gebruikt wordt om toezicht te houden op de naleving van de Wegverkeerswet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten, heeft geen bewijswaarde.

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 62 - Materiële bewijzen die

Le résultat produit par un appareil non réglementaire fonctionnant automatiquement, utilisé pour surveiller l'application de la loi relative à la police de la circulation routière et des arrêtés pris en exécution de celle-ci, est dépourvu de valeur probante.

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière -

door automatisch werkende toestellen zijn geleverd in aanwezigheid van een bevoegde ambtenaar - Resultaat opgeleverd door een niet-reglementair toestel - Bewijswaarde

- Artt. 62, tweede en vierde lid Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

Dispositions légales - Article 62 - Preuves matérielles fournies par des appareils fonctionnant automatiquement en présence d'un agent qualifié - Résultat produit par un appareil non réglementaire - Valeur probante

- Art. 62, al. 2 et 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

P.09.1576.F

5 mei 2010

AC nr. 313

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Uitspraak over een burgerlijke rechtsvordering waartegen geen hoger beroep is ingesteld

MISDRIJF - Toerekenbaarheid - Algemeen - Grond van niet-toerekenbaarheid - Tijdelijke verstoring van het onderscheidingsvermogen - Voorwaarde - Onvoorspelbaar karakter

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Grond van niet-toerekenbaarheid - Tijdelijke verstoring van het onderscheidingsvermogen - Voorwaarde - Onvoorspelbaar karakter - Verweer van de vrijwillig tussengekomen partij dat de voorspelbaarheid aanvoert van de aangevoerde malaise - Verplichting om te antwoorden

De vernietiging, op het cassatieberoep van het G.M.W.F., tussengekomen partij, van de beslissing over de door een burgerlijke partij tegen het G.M.W.F. ingestelde rechtsvordering, strekt zich uit tot de beslissing over de burgerlijke rechtsvordering van die burgerlijke partij tegen de beklaagde en diens verzekeraar van de burgerlijke aansprakelijkheid, waarbij laatstgenoemden buiten het geding worden gesteld, wanneer geen van de gedingvoerende partijen tegen laatstgenoemde beslissing een ontvankelijk cassatieberoep kon instellen en die beslissing derhalve, wat de vernietiging betreft, geen aparte beschikking is (1). (1) R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Brussel, Bruylant, 2006, p. 613, nr. 1094.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Tussenkomen partij - Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds - Vernietiging van de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering van een burgerlijke partij tegen die tussenkomen partij - Uitbreiding van de vernietiging tot de beslissing over de burgerlijke rechtsvordering van die burgerlijke partij tegen de

De appelrechter kan geen uitspraak doen over een burgerlijke rechtsvordering wanneer de gedingvoerende partijen geen hoger beroep instellen tegen de door de rechter in eerste aanleg op die vordering gewezen beslissing (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Uitspraak over een burgerlijke rechtsvordering waartegen geen hoger beroep is ingesteld

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Décision rendue sur une action civile qui n'a pas fait l'objet d'un appel

INFRACTION - Imputabilité - Généralités - Cause de non-imputabilité - Trouble momentané du discernement - Condition - Caractère imprévisible

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cause de non-imputabilité - Trouble momentané du discernement - Condition - Caractère imprévisible - Défense de la partie intervenue volontairement déduite de la prévisibilité du malaise allégué - Obligation de répondre

La cassation, sur le pourvoi du Fonds commun de garantie automobile, partie intervenante, de la décision rendue sur l'action exercée contre lui par une partie civile s'étend à la décision rendue sur l'action civile exercée par cette partie civile contre le prévenu et son assureur en responsabilité civile et mettant hors cause ces derniers lorsque cette dernière décision ne pouvait faire l'objet d'un pourvoi recevable d'aucune partie à la cause et ne constitue pas, dès lors, un dispositif distinct du point de vue de la cassation (1). (1) R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruxelles, Bruylant, 2006, p. 613, n° 1094.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Partie intervenante - Fonds commun de garantie automobile - Cassation de la décision rendue sur l'action civile exercée par une partie civile contre cette partie intervenante - Extension de la cassation à la décision rendue sur l'action civile exercée par cette partie civile contre le prévenu

Le juge d'appel ne peut se prononcer sur une action civile lorsque la décision rendue sur cette action par le tribunal d'instance n'a été entreprise par aucune des parties à la cause (1). (1) Voir les concl. du M.P.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Décision rendue sur une action civile qui n'a pas fait l'objet d'un appel

Wanneer het G.M.W.F in zijn conclusie heeft aangevoerd dat de door de beklagde als oorzaak van het ongeval aangevoerde malaise helemaal niet onvoorspelbaar was, dient de rechter te antwoorden op het verweer dat de voorspelbaarheid van de aangevoerde malaise aanvoert (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Grond van niet-toerekenbaarheid - Tijdelijke verstoring van het onderscheidingsvermogen - Voorwaarde - Onvoorspelbaar karakter - Verweer van de vrijwillig tussengekomen partij dat de voorspelbaarheid aanvoert van de aangevoerde malaise - Verplichting om te antwoorden

MISDRIJF - Toerekenbaarheid - Algemeen - Grond van niet-toerekenbaarheid - Tijdelijke verstoring van het onderscheidingsvermogen - Voorwaarde - Onvoorspelbaar karakter

Lorsque le Fonds commun de garantie automobile a fait valoir dans ses conclusions que le malaise invoqué par le prévenu à titre de cause de l'accident ne présentait aucun caractère imprévisible, le juge est tenu de répondre à la défense déduite de la prévisibilité du malaise allégué (1). (1) Voir les concl. du M.P.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cause de non-imputabilité - Trouble momentané du discernement - Condition - Caractère imprévisible - Défense de la partie intervenue volontairement déduite de la prévisibilité du malaise allégué - Obligation de répondre

INFRACTION - Imputabilité - Généralités - Cause de non-imputabilité - Trouble momentané du discernement - Condition - Caractère imprévisible

P.09.1580.F

27 oktober 2010

AC nr. 639

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BESLAG - Bewarend beslag - Strafzaken - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

SAISIE - Saisie conservatoire - Matière répressive - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

Wanneer de verzoeker, in het kader van een procedure tot opheffing van een bewarend beslag op goederen, de onredelijke duur van de procedure aanvoert, dient de kamer van inbeschuldigingstelling daadwerkelijk het toezicht op de duur van de beslagprocedure uit te oefenen, zoals bij artikel 6.1 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden is vereist (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

Lorsque, dans le cadre d'une procédure de mainlevée d'une saisie conservatoire sur des biens, le requérant invoque la durée déraisonnable de la procédure, la chambre des mises en accusation est tenue de procéder au contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie requis par l'article 6, §1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

BESLAG - Bewarend beslag - Strafzaken - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Procedure van bewarend beslag - Kort geding in strafzaken - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verdediging voert de overschrijding van de redelijke termijn aan - Daadwerkelijk toezicht op de duur van de beslagprocedure - Verplichting

SAISIE - Saisie conservatoire - Matière répressive - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Procédure de saisie conservatoire - Référé pénal - Chambre des mises en accusation - Défense invoquant le dépassement du délai raisonnable - Contrôle effectif de la durée de la procédure de saisie - Obligation

P.09.1592.N

30 maart 2010

AC nr. 229

Als het cassatieberoep enkel gericht is tegen het eindarrest, onderzoekt het Hof in de regel niet de wettigheid van het arrest alvorens recht te doen waartegen geen cassatieberoep is ingesteld; enkel indien een beslissing alvorens recht te doen de wettigheid van de eindbeslissing zou aantasten, onderzoekt het Hof de wettigheid van het arrest alvorens recht te doen, ook al is het cassatieberoep niet tegen die beslissing alvorens recht te doen gericht (1). (1) Zie concl. van het O.M.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Bevoegdheid en opdracht van het Hof - Beperking - Uitzondering - Arrest alvorens recht te doen

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Bevoegdheid en opdracht van het Hof - Beperking - Uitzondering - Arrest alvorens recht te doen

Lorsque le pourvoi est uniquement dirigé contre l'arrêt définitif, la Cour n'examine pas, en principe, la légalité de l'arrêt avant dire droit qui ne fait pas l'objet du pourvoi; dans le seul cas où une décision avant dire droit entacherait la légalité de la décision définitive, la Cour examine la légalité de l'arrêt avant dire droit, même si le pourvoi n'est pas dirigé contre cette décision avant dire droit (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Compétence et mission de la Cour - Limite - Exception - Arrêt avant dire droit

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Compétence et mission de la Cour - Limite - Exception - Arrêt avant dire droit

Artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat beslissingen of maatregelen van inwendige aard, zoals bepaling van rechtsdag, uitstel, weglating van de rol en doorhaling, alsmede vonnissen waarbij wordt bevolen dat partijen in persoon moeten verschijnen, niet vatbaar zijn voor verzet of hoger beroep, is van toepassing in strafzaken (1). (1) Zie concl. van het O.M.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige aard - Artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek - Toepasselijkheid

Beslissingen of maatregelen van inwendige aard zijn beslissingen of maatregelen waarbij de rechter geen enkel geschil van feitelijke of juridische aard beslecht of niet reeds een beslissing daarover wijst, zodat de beslissing geen onmiddellijk nadeel kan berokkenen aan een van de partijen (1). (1) Zie concl. van het O.M.

HOGER BEROEP - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige

L'article 1046 du Code judiciaire, qui dispose que les décisions ou mesures d'ordre telles que les fixations de cause, les remises, les omissions de rôle et les radiations ainsi que les jugements ordonnant une comparution personnelle des parties ne sont susceptibles ni d'opposition, ni d'appel, est applicable en matière répressive (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Décision ou mesure d'ordre - Article 1046 du Code judiciaire - Applicabilité

Des décisions ou mesures d'ordre sont des décisions ou mesures par lesquelles le juge ne résout aucune question de fait ou de droit litigieuse ou n'en préjuge pas, de sorte que la décision n'inflige à aucune des parties un grief immédiat (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

APPEL - Généralités - Décision ou mesure d'ordre

aard

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige aard

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Décision ou mesure d'ordre

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Opdracht van het Hof - Beperking - Uitzondering - Arrest alvorens recht te doen

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Duur, begin en einde - Begin - Veroordeling bij verstek - Cassatieberoep van beklagde tijdens de gewone termijn van verzet - Ontvankelijkheid

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Bevoegdheid en opdracht van het Hof - Beperking - Uitzondering - Arrest alvorens recht te doen

CASSATIEMIDDELEN - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Tussenarrest dat de wettigheid van het eindarrest aantast - Middel enkel gericht tegen het tussenarrest - Ontvankelijkheid

HOGER BEROEP - Algemeen - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Ontvankelijkheid

HOGER BEROEP - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige aard

PREJUDICIEEL GESCHIL - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige aard - Artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek - Toepasselijkheid

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Beslissing of maatregel van inwendige aard

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

Niet-ontvankelijk is het cassatieberoep dat door de beklagde wordt ingesteld vóór het verstrijken van de gewone termijn van verzet (1). (1) Zie concl. van het O.M.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Duur, begin en einde - Begin - Veroordeling bij verstek - Cassatieberoep van beklagde tijdens de gewone termijn van verzet - Ontvankelijkheid

- Artt. 187, 373 en 413 Wetboek van Strafvordering

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Mission de la Cour - Limite - Exception - Arrêt avant dire droit

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Durée, point de départ et fin - Point de départ - Condamnation par défaut - Pourvoi du prévenu au cours du délai ordinaire d'opposition - Recevabilité

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Compétence et mission de la Cour - Limite - Exception - Arrêt avant dire droit

MOYEN DE CASSATION - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Arrêt incidentel qui entache la légalité de l'arrêt définitif - Moyen uniquement dirigé contre l'arrêt incidentel - Recevabilité

APPEL - Généralités - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Recevabilité

APPEL - Généralités - Décision ou mesure d'ordre

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Appel - Recevabilité

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Décision ou mesure d'ordre - Article 1046 du Code judiciaire - Applicabilité

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Décision ou mesure d'ordre

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Appel - Recevabilité

Est irrecevable le pourvoi introduit par le prévenu avant l'expiration du délai ordinaire d'opposition (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Durée, point de départ et fin - Point de départ - Condamnation par défaut - Pourvoi du prévenu au cours du délai ordinaire d'opposition - Recevabilité

- Art. 187, 373 et 413 Code d'Instruction criminelle

Wanneer de onwettigheid van een arrest alvorens recht te doen de wettigheid van het eindarrest aantast, is het middel, dat gericht is tegen dit arrest alvorens recht te doen, ontvankelijk, ook al is geen cassatieberoep ingesteld tegen het arrest alvorens recht te doen dat de bekritiseerde beslissing bevat, maar enkel tegen het eindarrest (1). (1) Zie concl. van het O.M.

CASSATIEMIDDELEN - Algemeen - Cassatieberoep enkel gericht tegen eindarrest - Tussenarrest dat de wettigheid van het eindarrest aantast - Middel enkel gericht tegen het tussenarrest - Ontvankelijkheid

Wanneer de rechter, alvorens nader te beslissen, een prejudiciële vraag stelt aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen en niet blijkt dat hij daarbij reeds uitspraak heeft gedaan over een geschil van feitelijke of juridische aard of daarover reeds een beslissing heeft gewezen, is het stellen van de prejudiciële vraag een beslissing die geen onmiddellijk nadeel berokkent aan een van de partijen; het is dus geen beslissing alvorens recht te doen in de zin van de artikelen 19, tweede lid, en 1050 Gerechtelijk Wetboek, maar uitsluitend een beslissing van inwendige aard in de zin van artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek, die niet vatbaar is voor hoger beroep (1). (1) Zie concl. van het O.M.

HOGER BEROEP - Algemeen - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Ontvankelijkheid

PREJUDICIEEL GESCHIL - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen - Geen uitspraak over een geschil van feitelijke of juridische aard - Beslissing die de partijen geen nadeel kan berokkenen - Beslissing van inwendige aard - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

Lorsque l'illégalité de l'arrêt avant dire droit entache la légalité de l'arrêt définitif, le moyen dirigé contre cet arrêt avant dire droit est recevable, même si l'objet du pourvoi n'est pas l'arrêt avant dire droit comportant la décision litigieuse, mais uniquement l'arrêt définitif (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

MOYEN DE CASSATION - Généralités - Pourvoi uniquement dirigé contre l'arrêt définitif - Arrêt incidentel qui entache la légalité de l'arrêt définitif - Moyen uniquement dirigé contre l'arrêt incidentel - Recevabilité

Lorsque le juge, avant de se prononcer plus avant, soumet une question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes et qu'il n'appert pas qu'il s'est déjà prononcé à cet égard sur une question de fait ou de droit litigieuse ou en a préjugé, le fait de poser la question préjudicielle constitue une décision qui n'inflige à aucune des parties un grief immédiat; cette décision ne constitue dès lors pas une décision avant dire droit au sens des articles 19, alinéa 2, et 1050 du Code judiciaire, mais exclusivement une décision d'ordre au sens de l'article 1046 du Code judiciaire qui n'est pas susceptible d'appel (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

APPEL - Généralités - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Recevabilité

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Appel - Recevabilité

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Question préjudicielle à la Cour de Justice des Communautés européennes - Pas de décision sur une question de fait ou de droit litigieuse - Décision ne pouvant infliger un grief aux parties - Décision d'ordre - Appel - Recevabilité

Uit artikel 4, eerste lid, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering volgt dat de burgerlijke rechtsvordering slechts samen met een ontvankelijke strafvordering bij de strafrechter aanhangig mag worden gemaakt en dat, wanneer het vonnisgerecht oordeelt dat de strafvordering op het ogenblik van de verwijzing door het onderzoeksgerecht reeds vervallen was door verjaring, het geen rechtsmacht meer heeft om te oordelen over de burgerlijke rechtsvordering, ook al dateert de burgerlijkepartijstelling van vóór het verval van de strafvordering (1). (1) Cass., 6 nov. 1996, AR P.96.0695.F, AC, 1996, nr. 421.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Aanhangigmaking bij de strafrechter - Verjaring van de strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de procedure - Verjaring van de strafvordering - Gevolg voor de burgerlijke rechtsvordering

Il résulte de l'article 4, alinéa 1er, de la loi du 17 avril 1878 contenant le Titre préliminaire du Code de procédure pénale que l'action civile ne peut être portée à la connaissance du juge pénal qu'associée à une action publique recevable et que, lorsque la juridiction de jugement décide que l'action publique était déjà frappée par la prescription au moment du renvoi par la juridiction d'instruction, elle n'a plus la compétence de se prononcer sur l'action civile, même si la constitution de partie civile est antérieure à la prescription de l'action publique (1). (1) Cass., 6 novembre 1996, RG P.96.0695.F, Pas., 1996, n° 421.

ACTION CIVILE - Saisine du juge pénal - Prescription de l'action publique

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Prescription de l'action publique - Conséquence pour l'action civile

P.09.1614.F

24 februari 2010

AC nr. 120

De vaststelling volgens welke de beklaagde die de gegevens uit zijn medisch dossier niet voorlegt, de gegevens niet aanreikt die de door hemzelf opgeworpen rechtvaardigingsgrond kunnen bewijzen, is geen inmenging in de uitoefening van het recht op eerbiediging van het privé-leven.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé-leven - Strafvervolgingen - Misdrif - Rechtvaardiging - Onweerstaanbare dwang - Elementen die de stelling aannemelijk kunnen maken - Gegevens uit het medisch dossier van de beklaagde

MISDRIJF - Rechtvaardiging en verschoning - Rechtvaardiging - Onweerstaanbare dwang - Elementen die de stelling aannemelijk kunnen maken - Gegevens uit het medisch dossier van de beklaagde - Recht op eerbiediging van het privé-leven

Wanneer de beklaagde een rechtvaardigingsgrond aanvoert, staat het aan hem om de rechter de gegevens aan te reiken die zijn bewering geloofwaardig kunnen maken (1). (1) Zie Cass., 24 maart 1999, AR P.98.1127.F, AC, 1999, nr 175.

MISDRIJF - Rechtvaardiging en verschoning - Rechtvaardiging - Onweerstaanbare dwang - Verwerping - Elementen die de stelling aannemelijk kunnen maken - Art. 71 Strafwetboek

Noch artikel 8 E.V.R.M. noch de artikelen 9 en 10 wet 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, verbieden dat de beklaagde tot staving van zijn verweer gegevens uit zijn medisch dossier voorlegt.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé-leven - Beklaagde - Verweer - Voorlegging door de beklaagde van gegevens uit zijn medisch

La constatation suivant laquelle, ne produisant pas des données relatives à son dossier médical, le prévenu ne fournit pas d'éléments permettant d'asseoir la cause de justification qu'il a lui-même invoquée, ne constitue pas une ingérence dans l'exercice du droit au respect de la vie privée.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée - Poursuites pénales - Infraction - Justification - Contrainte irrésistible - Eléments susceptibles de donner crédit - Données relatives au dossier médical du prévenu

INFRACTION - Justification et excuse - Justification - Contrainte irrésistible - Eléments susceptibles de donner crédit - Données relatives au dossier médical du prévenu - Droit au respect de la vie privée

Lorsque le prévenu invoque une cause de justification, il lui appartient de fournir au juge les éléments de nature à rendre son allégation crédible (1). (1) Voir Cass., 24 mars 1999, RG P.98.1127.F, Pas., 1999, n° 175.

INFRACTION - Justification et excuse - Justification - Contrainte irrésistible - Rejet - Eléments susceptibles de donner crédit

- Art. 71 Code pénal

Ni l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ni les articles 9 et 10 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient ne s'opposent à ce qu'à l'appui de sa défense, le prévenu produise des données relatives à son dossier médical.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée - Prévenu - Défense - Production par le prévenu de

P.09.1623.F

17 maart 2010

AC nr. 188

Het arrest dat, nadat het de overige bestanddelen van het misdrijf valsheid in geschrifte heeft omschreven, de beklagde meedeelt dat het moreel bestanddeel dat in aanmerking is genomen, het opzet is van de vervalser om zich een onrechtmatig voordeel te verschaffen, omschrijft nader het moreel element van de valsheid die het de beklagde ten laste legt en verantwoordt de veroordeling naar recht (1). (1) Zie Cass., 25 mei 1983, AR 2790, AC, 1982-1983, nr 529.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschrifte - Bedrieglijk opzet

- Artt. 193 e.v. Strafwetboek

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Valsheid en gebruik van valse stukken - Valsheid in geschrifte - Bedrieglijk opzet

- Artt. 193 e.v. Strafwetboek

De mogelijkheid die de appelrechters is gegeven om ondanks cassatieberoep, de in artikel 407, tweede lid, Sv., opgesomde beslissingen uitvoerbaar te verklaren, heeft alleen betrekking op beslissingen die voor onmiddellijk cassatieberoep vatbaar zijn.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Beslissing in hoger beroep - Voorlopige tenuitvoerlegging

- Art. 407, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Het arrest van een correctionele kamer van het hof van beroep dat uitspraak doet over de ontvankelijkheid van de vervolgingen is een voorbereidend arrest en een arrest van onderzoek; als dusdanig is het niet vatbaar voor onmiddellijk cassatieberoep zodat voor de eventuele voorlopige tenuitvoerlegging geen bijzondere motiveringsplicht geldt (1). (1) Zie Verslag aan de Koning, voorafgaand aan het Koninklijk Besluit nr 258 van 24 maart 1936, Pasin., p. 142.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Strafzaken - Beslissing in hoger beroep - Voorbereidend arrest en arrest van onderzoek - Voorlopige tenuitvoerlegging - Bijzondere motivering - Verplichting

- Art. 407, tweede lid Wetboek van Strafvordering

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Voorbereidend arrest en arrest van onderzoek - Voorlopige tenuitvoerlegging - Bijzondere motivering - Verplichting

- Art. 407, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Caractérise l'élément moral du faux qu'il impute au prévenu et justifie légalement la condamnation, l'arrêt qui, ayant décrit les autres éléments constitutifs de l'infraction de faux en écritures, donne à connaître au prévenu que l'élément moral retenu est l'intention du faussaire de se procurer à lui-même un avantage illicite (1). (1) Voir Cass., 25 mai 1983, RG 2790, Pas., 1983, n° 529.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écriture - Intention frauduleuse

- Art. 193 et suivants Code pénal

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément moral - Faux et usage de faux - Faux en écriture - Intention frauduleuse

- Art. 193 et suivants Code pénal

La faculté donnée aux juges d'appel de déclarer exécutoires, nonobstant pourvoi en cassation, les décisions énumérées à l'article 407, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle ne peut concerner que des décisions passibles d'un pourvoi immédiat.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Procédure en degré d'appel - Décision rendue en degré d'appel - Exécution provisoire

- Art. 407, al. 2 Code d'Instruction criminelle

L'arrêt d'une chambre correctionnelle de la cour d'appel statuant sur la recevabilité des poursuites est un arrêt préparatoire et d'instruction; comme tel, il n'est pas susceptible d'un pourvoi immédiat de sorte que l'exécution provisoire dont il est éventuellement assorti ne doit pas être motivée spécialement (1). (1) Voir Rapport au Roi précédant l'arrêté royal n° 258 du 24 mars 1936, Pasin., p. 142.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Matière répressive - Décision rendue en degré d'appel - Arrêt préparatoire et d'instruction - Exécution provisoire - Motivation spéciale - Obligation

- Art. 407, al. 2 Code d'Instruction criminelle

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Procédure en degré d'appel - Arrêt préparatoire et d'instruction - Exécution provisoire - Motivation spéciale - Obligation

- Art. 407, al. 2 Code d'Instruction criminelle

De weigering van de feitenrechter om op de zitting een getuige onder ede te verhoren is op zich geen verzuim of miskenning van een op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvorm.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Allerlei - Verzuim of miskenning van een op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvorm - Begrip - Weigering om op de zitting een getuige onder ede te horen

- Artt. 408 en 413 Wetboek van Strafvordering

Wanneer het gebruik van het valse stuk door de steller van het valse stuk en met hetzelfde bedrieglijk opzet werd gepleegd, is het gebruik van het valse stuk alleen maar de voorzetting van de valsheid zelf; de valsheid en het gebruik van het valse stuk maken in dat geval slechts één voortgezet misdrijf uit, waarop de straf wegens valsheid staat (1). (1) Zie Cass., 18 feb. 1974, AC, 1974, 683; A. Marchal & J.-P. Jaspar, Droit criminel, Traité théorique et pratique, Larcier, 1965, 2de uitg., dl. I, p. 257, nr 660.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschrifte - Gebruik door de vervalster

- Artt. 193 e.v. Strafwetboek

Het verzoek van een partij aan de rechter om een onderzoeksmaatregel te bevelen, is geen punt van de vordering in de zin van artikel 1138, 3°, Ger.W. (1). (1) Cass., 13 sept. 2006, AR P.06.0532.F, AC, 2006, nr 411.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Algemeen - Opdracht van de rechter - Verplichting om uitspraak te doen over alle punten van de vordering - Punt van de vordering

- Art. 1138, 3° Gerechtelijk Wetboek

VORDERING IN RECHTE - Strafzaken - Opdracht van de rechter - Verplichting om uitspraak te doen over alle punten van de vordering - Punt van de vordering

- Art. 1138, 3° Gerechtelijk Wetboek

Le refus du juge du fond d'entendre un témoin sous serment à l'audience ne constitue pas, en soi, une omission ou une violation d'une formalité prescrite à peine de nullité.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Divers - Omission ou violation d'une formalité prescrite à peine de nullité - Notion - Refus d'entendre un témoin sous serment à l'audience

- Art. 408 et 413 Code d'Instruction criminelle

Lorsque l'usage du faux a été commis par l'auteur de la pièce fautive et avec la même intention frauduleuse, l'usage du faux n'est que la continuation du faux lui-même; le faux et l'usage du faux ne constituent, dans ce cas, qu'une seule infraction continuée, passible de la peine du faux (1). (1) Voir Cass., 18 février 1974, (Bull. et Pas.) 1974, I, 641; A. Marchal & J.-P. Jaspar, Droit criminel, Traité théorique et pratique, Larcier, 1965, 2ème éd., T. I., p. 257, n° 660.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écriture - Usage par le faussaire

- Art. 193 et suivants Code pénal

Ne constitue pas un chef de demande au sens de l'article 1138, 3°, du Code judiciaire, la demande adressée au juge par une partie en vue d'ordonner une mesure d'instruction (1). (1) Cass., 13 septembre 2006, RG P.06.0532.F, Pas, 2006, n° 411.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Généralités - Mission du juge - Obligation de prononcer sur tous les chefs de la demande - Chef de demande

- Art. 1138, 3° Code judiciaire

DEMANDE EN JUSTICE - Matière répressive - Mission du juge - Obligation de prononcer sur tous les chefs de la demande - Chef de demande

- Art. 1138, 3° Code judiciaire

P.09.1625.N

27 april 2010

AC nr. 284

Het misdrijf bepaald in artikel 67ter Wegverkeerswet is voltrokken wanneer de identificatie van de overtreder niet is gebeurd; de plaats van het misdrijf is derhalve de plaats waar de door voornoemde wetsbepaling voorgeschreven mededeling moet worden ontvangen (1). (1) Cass., 22 april 2008, AR P.08.0250.N, AC, 2008, nr. 245.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Identificatie van de overtreder - Overtreding begaan met een motorvoertuig op naam van een rechtspersoon - Verplichting tot mededeling van de identiteit - Artikel 67ter Wegverkeerswet - Plaats van het misdrijf - Territoriale bevoegdheid

MISDRUIF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Identificatie van de overtreder - Overtreding

L'infraction prévue à l'article 67ter de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière est consommée lorsque l'identification du contrevenant n'est pas établie; par conséquent, le lieu de l'infraction est le lieu où la communication prescrite par la disposition légale précitée doit être reçue (1). (1) Cass., 22 avril 2008, RG P.08.0250.N, Pas., 2008, n° 245.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Identification du contrevenant - Infraction commise avec un véhicule à moteur au nom d'une personne morale - Obligation de communiquer l'identité - Article 67ter de la loi relative à la police de la circulation routière - Lieu de l'infraction - Compétence territoriale

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Identification du contrevenant - Infraction

begaan met een motorvoertuig op naam van een rechtspersoon - Verplichting tot mededeling van de identiteit - Ogenblik waarop het misdrijf voltrokken is - Artikel 67ter Wegverkeerswet - Algemeen

MISDRUIF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Identificatie van de overtreder - Overtreding begaan met een motorvoertuig op naam van een rechtspersoon - Verplichting tot mededeling van de identiteit - Artikel 67ter Wegverkeerswet - Plaats van het misdrijf - Algemeen

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 67ter - Identificatie van de overtreder - Overtreding begaan met een motorvoertuig op naam van een rechtspersoon - Verplichting tot mededeling van de identiteit - Ogenblik waarop het misdrijf voltrokken is

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 67ter - Identificatie van de overtreder - Overtreding begaan met een motorvoertuig op naam van een rechtspersoon - Verplichting tot mededeling van de identiteit - Plaats van het misdrijf

commise avec un véhicule à moteur au nom d'une personne morale - Obligation de communiquer l'identité - Moment où l'infraction est consommée - Article 67ter de la loi relative à la police de la circulation routière - Généralités

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Identification du contrevenant - Infraction commise avec un véhicule à moteur au nom d'une personne morale - Obligation de communiquer l'identité - Article 67ter de la loi relative à la police de la circulation routière - Lieu de l'infraction - Généralités

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 67ter - Identification du contrevenant - Infraction commise avec un véhicule à moteur au nom d'une personne morale - Obligation de communiquer l'identité - Moment où l'infraction est consommée

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 67ter - Identification du contrevenant - Infraction commise avec un véhicule à moteur au nom d'une personne morale - Obligation de communiquer l'identité - Lieu de l'infraction

P.09.1627.N

26 oktober 2010

AC nr. 631

Artikel 271, §1, Nieuwe Gemeentewet, zoals toepasselijk vóór zijn wijziging bij het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 dat op 1 januari 2007 in werking is getreden, en dat inhield dat wanneer het college van burgemeester en schepenen niet in rechte optreedt, een of meer inwoners onder bepaalde voorwaarden in rechte kunnen optreden namens de gemeente, vereist niet dat de inwoner moet doen blijken van een persoonlijk belang; de ontvankelijkheid van de vordering moet enkel worden onderzocht in hoofde van de gemeente en niet van de betrokken inwoner (1).(1) Artikel 271, §1, Nieuwe Gemeentewet werd afgeschaft bij artikel 302, Decr. VI. Parl., 15 juli 2005 Gemeentedecreet, dat bij toepassing van artikel 1, 30° van het Besluit van de Vlaamse Raad van 24 november 2006 in werking trad op 1 januari 2007.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Gemeente - Optreden in rechte - Stilzitten van het college van burgemeester en schepenen - Optreden van inwoners namens de gemeente - Ontvankelijkheid van de vordering - Beoordeling - Criterium

GEMEENTE - Optreden in rechte - Stilzitten van het college van burgemeester en schepenen - Optreden van inwoners namens de gemeente - Burgerlijke rechtsvordering - Ontvankelijkheid - Beoordeling - Criterium

L'article 271, §1er, de la nouvelle Loi communale, tel qu'il était applicable avant sa modification par le Décret communal du 15 juillet 2005 qui est entré en vigueur le 1er janvier 2007 et qui impliquait qu'un ou plusieurs habitants peuvent, en cas d'inaction du collège des bourgmestre et échevins et à certaines conditions, ester en justice au nom de la commune, n'exige pas que l'habitant fasse preuve d'un intérêt personnel; la recevabilité de l'action ne doit être examinée que dans le chef de la commune et non de l'habitant concerné (1). (1) L'article 271, §1er, de la nouvelle Loi communale a été abrogé par l'article 302, du Décret du Parlement flamand du 15 juillet 2005 "Décret communal", qui est entré en vigueur le 1er janvier 2007 en application de l'article 1er, 30°, de l'arrêté du Conseil flamand du 24 novembre 2006.

ACTION CIVILE - Commune - Action en justice - Inaction du collège des bourgmestre et échevins - Habitants agissant au nom de la commune - Recevabilité de l'action - Appréciation - Critère

COMMUNE - Action en justice - Inaction du collège des bourgmestre et échevins - Habitants agissant au nom de la commune - Action civile - Recevabilité - Appréciation - Critère

Het misdrijf van belangenneming bestaat erin dat een persoon die een openbaar ambt uitoefent, een handeling stelt of een toestand gedooft waardoor hij een voordeel kan behalen uit zijn ambt en bestraft aldus het vermengen van het algemene belang met het particuliere belang; het is daarbij niet vereist dat die persoon bij het stellen van de handeling over een beoordelingsmarge beschikt noch dat de betrokkene door die handeling rechten verkrijgt (1). (1) Zie: Cass., 22 nov. 2005, AR P.05.0717.N, AC, 2005, nr. 613 met conclusie procureur-generaal De Swaef.

AMBTENAAR - Allerlei - Belangenneming

- Art. 245 Strafwetboek

MISDRIJF - Allerlei - Belangenneming

- Art. 245 Strafwetboek

Het vorderingsrecht bepaald in artikel 271, §1, Nieuwe Gemeentewet, zoals toepasselijk vóór zijn wijziging bij het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 dat op 1 januari 2007 in werking is getreden, bestaat ook voor de strafgerechten, zodat een klacht met burgerlijke-partijstelling waardoor de strafvordering op gang wordt gebracht, tot de mogelijkheden behoort (1). (1) Artikel 271, §1, Nieuwe Gemeentewet werd afgeschaft bij artikel 302, Decr. VI. Parl., 15 juli 2005 Gemeentedecreet, dat bij toepassing van artikel 1, 30° van het Besluit van de Vlaamse Raad van 24 november 2006 in werking trad op 1 januari 2007.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Gemeente - Optreden in rechte - Stilzitten van het college van burgemeester en schepenen - Optreden van inwoners namens de gemeente - Burgerlijke-partijstelling voor de strafgerechten

GEMEENTE - Optreden in rechte - Stilzitten van het college van burgemeester en schepenen - Optreden van inwoners namens de gemeente - Burgerlijke-partijstelling voor de strafgerechten

L'infraction de prise d'intérêts implique qu'une personne exerçant une fonction publique pose un acte ou tolère une situation y prenant ainsi un intérêt ressortissant à sa fonction et punit, dès lors, la confusion entre l'intérêt général et l'intérêt particulier; il n'est pas requis, à cet égard, que lorsqu'elle pose cet acte, cette personne dispose d'une marge d'appréciation ni que l'intéressé obtienne des droits en raison de cet acte (1). (1) Voir Cass., 22 novembre 2005, RG P.05.0717.N, Pas., 2005, n° 613 et les conclusions de Monsieur l'avocat général De Swaef.

FONCTIONNAIRE - Divers - Prise d'intérêts

- Art. 245 Code pénal

INFRACTION - Divers - Prise d'intérêts

- Art. 245 Code pénal

Le droit d'action prévu à l'article 271, §1er, de la nouvelle Loi communale, tel qu'il était applicable avant sa modification par le Décret communal du 15 juillet 2005 entré en vigueur le 1er janvier 2007, existe aussi devant les juridictions pénales de sorte qu'une plainte avec constitution de partie civile mettant en mouvement l'action publique y est possible (1). (1) L'article 271, §1er, de la nouvelle Loi communale a été abrogé par l'article 302, du Décret du Parlement flamand du 15 juillet 2005 "Décret communal", qui est entré en vigueur le 1er janvier 2007 en application de l'article 1er, 30°, de l'arrêté du Conseil flamand du 24 novembre 2006.

ACTION CIVILE - Commune - Action en justice - Inaction du collège des bourgmestre et échevins - Habitants agissant au nom de la commune - Constitution de partie civile devant les juridictions pénales

COMMUNE - Action en justice - Inaction du collège des bourgmestre et échevins - Habitants agissant au nom de la commune - Constitution de partie civile devant les juridictions pénales

P.09.1631.F

17 maart 2010

AC nr. 189

De Wegverkeerswet bevat geen bepaling die verbiedt dat daarin bepaalde misdrijven, met name vluchtmisdrijven, in hoofde van de dader de opeenvolgende en voortgezette uiting zijn van hetzelfde strafbaar opzet.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Wegverkeerswet - Vluchtmisdrijven

- Artt. 65 en 100 Strafwetboek

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 33 - Art. 33.2 - Vluchtmisdrijven - Eenheid van opzet - Wettigheid

- Artt. 65 en 100 Strafwetboek

La loi relative à la police de la circulation routière ne contient pas de disposition faisant obstacle à ce que des infractions qu'elle prévoit, notamment des délits de fuite, puissent constituer, dans le chef de leur auteur, la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse.

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Unité d'intention - Loi relative à la police de la circulation routière - Délits de fuite

- Art. 65 et 100 Code pénal

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 33 - Article 33, # 2 - Délits de fuite - Unité d'intention - Légalité

- Art. 65 et 100 Code pénal

De burgerlijke-partijstelling voor de onderzoeksrechter en de daardoor ingestelde strafvordering zijn slechts ontvankelijk wanneer de aangeklaagde feiten, waarvan aannemelijk wordt gemaakt dat zij de burgerlijke partij hebben benadeeld, beantwoorden aan een door de wet als misdad of wanbedrijf gekwalificeerd misdrijf (1). (1) Zie: Cass., 21 sept. 1999, AR P.99.0743.N, AC, 1999, nr. 475; Cass., 22 mei 2001, AR P.99.1655.N, AC, 2001, nr. 303.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Ontvankelijkheid

- Art. 63 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSRECHTER - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Ontvankelijkheid

- Art. 63 Wetboek van Strafvordering

Een conclusie neergelegd in het kader van de procedure tot echtscheiding, waarbij de eiseres ten onrechte een onderhoudsgeld vordert op grond van de valse bewering dat zij niet over financiële middelen beschikt, is geen beschermd geschrift als bedoeld in de artikelen 193 en volgende Strafwetboek; dat geschrift dringt zich immers niet op aan het openbare vertrouwen maar is integendeel aan de tegenspraak van de partijen onderworpen, die de vermeldingen ervan kunnen controleren en betwisten.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Geschrift - Conclusie neergelegd in een procedure tot echtscheiding - Conclusie houdende een vordering tot onderhoudsgeld op grond van valse beweringen - Aard

- Artt. 193, 196, 213, en 214 Strafwetboek

Een door de wet beschermd geschrift is een geschrift dat in een zekere mate tot bewijs kan strekken, dit is zich aan het openbare vertrouwen opdringen, zodat de overheid of particulieren die ervan kennis nemen of aan wie het wordt voorgelegd, kunnen overtuigd zijn van de waarachtigheid van de rechtshandeling of van het juridisch feit in dat geschrift vastgelegd of kunnen gerechtigd zijn daaraan geloof te hechten; een geschrift waarvan de inhoud slechts aangenomen wordt onder voorbehoud van controle, geniet geen openbaar vertrouwen en valt dan ook buiten de toepassing van de artikelen 193 en volgende Strafwetboek (1). (1) Zie: Cass., 18 juni 1985, AR 9287, AC, 1984-1985, nr. 633; Cass., 18 april 2006, AR P.06.0010.N, AC, 2006, nr. 216.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschriften - Geschrift - Begrip - Toepassing

- Artt. 193, 196, 213, en 214 Strafwetboek

La constitution de partie civile devant le juge d'instruction et l'action publique qu'elle engage sont uniquement recevables lorsque les faits incriminés, en admettant qu'ils ont porté préjudice à la partie civile, correspondent à l'une des infractions légalement qualifiées de crime ou de délit (1). (1) Voir Cass., 21 septembre 1999, RG P.99.0743.N, Pas., 1999, n° 475; Cass., 22 mai 2001, RG P.99.1655.N, Pas., 2001, n° 303.

ACTION CIVILE - Constitution de partie civile devant le juge d'instruction - Recevabilité

- Art. 63 Code d'Instruction criminelle

JUGE D'INSTRUCTION - Constitution de partie civile devant le juge d'instruction - Recevabilité

- Art. 63 Code d'Instruction criminelle

Les conclusions déposées dans le cadre d'une procédure de divorce, dans lesquelles la demanderesse réclame, à tort, une pension alimentaire sur la base de la fausse allégation qu'elle ne dispose pas de moyens financiers, ne constitue pas un écrit protégé par la loi au sens des articles 193 et suivants du Code pénal; cet écrit ne s'impose en effet pas à la confiance publique mais, au contraire, est soumis à la contradiction des parties, qui peuvent en contrôler et en contester les indications.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Ecrit - Conclusions déposées dans une procédure de divorce - Conclusions comportant une demande de pension alimentaire fondée sur de fausses allégations - Nature

- Art. 193, 196, 213, et 214 Code pénal

Un écrit protégé par la loi est un écrit pouvant faire preuve dans une certaine mesure, c'est-à-dire qui s'impose à la confiance publique, de sorte que l'autorité ou les particuliers qui en prennent connaissance ou auxquels il est présenté peuvent se convaincre de la réalité de l'acte ou du fait juridique constaté par cet écrit ou sont en droit de lui accorder foi; un écrit dont le contenu n'est admis que sous réserve de contrôle ne bénéficie pas de la confiance publique et ne relève donc pas de l'application des articles 193 et suivants du Code pénal (1). (1) Voir Cass., 18 juin 1985, RG 9287, Pas., 1985, n° 633; Cass., 18 avril 2006, RG P.06.0010.N, Pas., 2006, n° 216.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Ecrit - Notion - Application

- Art. 193, 196, 213, et 214 Code pénal

Het misdrijf valsheid in geschriften bestaat erin, in een door de wet beschermd geschrift, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de waarheid te vermommen op een bij de wet bepaalde wijze, terwijl hieruit een mogelijk nadeel kan ontstaan (1). (1) VANHALEWIJN en L. DUPONT, Valsheid in geschriften in A.P.R., Gent-Leuven, Story-Scientia, 1975, nr. 4-5.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Misdrijf van valsheid in geschriften - Bestanddelen

- Artt. 193, 196, 213, en 214 Strafwetboek

L'infraction de faux en écritures consiste en ce que, avec une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, la réalité est dissimulée, d'une manière déterminée par la loi, dans un écrit protégé par la loi, alors qu'il peut en résulter un préjudice (1). (1) J. VANHALEWIJN et L. DUPONT, Valsheid in geschriften dans A.P.R., Gand-Louvain, Story-Scientia, 1975, n° 4-5.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Infraction de faux en écritures - Éléments constitutifs

- Art. 193, 196, 213, et 214 Code pénal

P.09.1666.N

12 januari 2010

AC nr. 23

Uit artikel 47sexies, § 1 en 3, 3°, Wetboek van Strafvordering volgt dat van zodra met betrekking tot bepaalde misdrijven waarvan vastgesteld wordt dat er ernstige aanwijzingen tot het plegen ervan bestaan, een onderzoek is ingesteld, een machtiging tot observatie kan worden verleend voor het waarnemen van de strafbare gedragingen van de personen die bij die misdrijven betrokken zijn op de plaatsen waar die strafbare gedragingen worden gepleegd, wat inhoudt dat de observatie kan worden toegestaan voor alle strafbare feiten door een organisatie en haar leden begaan, alle feiten en omstandigheden ter voorbereiding of voltrekking van die misdrijven en op alle plaatsen waar de leden van de organisatie kunnen worden aangetroffen en waar strafbare feiten worden gepleegd of vermoed; wanneer er aanwijzingen zijn dat de vervolgte misdrijven gepleegd worden door meerdere nog niet-geïdentificeerde personen op uitgestrekte gebieden, levert een algemene beschrijving van de geobserveerde personen, zaken, plaatsen of gebeurtenissen bedoeld in artikel 47sexies, § 3, 3°, Wetboek van Strafvordering, geen miskennis op van de door dat artikel bepaalde specificiteit.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Verplichte vermeldingen - Beschrijving van het voorwerp van de observatie

Il résulte de l'article 47sexies, paragraphes 1er et 3, 3°, du Code d'instruction criminelle que l'ouverture d'une instruction du chef de certaines infractions pour lesquelles est constatée l'existence d'indices sérieux de leur commission, permet de délivrer une autorisation d'observation des comportements punissables des personnes impliquées dans ces infractions sur les lieux de leur commission, ce qui implique que l'observation peut être accordée pour tous les faits punissables commis par une organisation et ses membres, pour tous les faits et circonstances relatifs à la préparation et à l'exécution de ces infractions et sur tous les lieux où peuvent être rencontrés les membres de l'organisation et où les faits punissables sont commis ou présumés; lorsqu'il existe des indices que les infractions qui font l'objet des poursuites sont commises par plusieurs personnes non encore identifiées en des lieux très vastes, une description générale des personnes, des choses, des lieux ou des événements observés visés à l'article 47sexies, § 3, 3°, du Code d'instruction criminelle ne viole pas l'exigence de précision prévue audit article.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Autorisation d'observation - Mentions obligatoires - Description de l'objet de l'observation

P.09.1671.N

11 mei 2010

AC nr. 327

De wettelijke bepalingen betreffende de door de rechter bevolen herstelmaatregelen inzake stedenbouw wijken niet af van de gemeenrechtelijke bepalingen inzake de dwangsom (1). (1) Cass., 24 dec. 2009, AR C.06.0639.N, AC, 2009, nr. 785 met conclusie advocaat-generaal Vandewal.

DWANGSOM - Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Veroordeling - Gemeenrechtelijke wetsbepalingen - Toepasselijkheid

Les dispositions légales concernant les mesures de remise en état des lieux ordonnées par le juge en matière d'urbanisme ne dérogent pas aux dispositions de droit commun en matière d'astreinte (1). (1) Cass., 24 décembre 2009, RG C.06.0639.N, Pas., 2009, n° 785 avec les conclusions de M. l'avocat général Vandewal.

ASTREINTE - Urbanisme - Remise en état des lieux - Condamnation - Dispositions légales de droit commun - Applicabilité

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Art. 1385bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

- Art. 149, § 1, eerste en laatste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel in de vorige staat - Veroordeling - Dwangsom - Gemeenrechtelijke wetsbepalingen - Toepasselijkheid

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Art. 1385bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

- Art. 149, § 1, eerste en laatste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

Nadat de rechter met betrekking tot het stedenbouwmisdrijf de hoofdveroordeling heeft uitgesproken, kan de dwangsom op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur in een latere uitspraak worden opgelegd, op voorwaarde dat de eerdere uitspraak het herstel van de plaats in de vorige staat heeft bevolen en daarbij de oplegging van een dwangsom niet heeft uitgesloten; de vaststelling dat de rechter die de hoofdveroordeling heeft uitgesproken, zijn rechtsmacht over de hoofdveroordeling heeft uitgeput en niets heeft aangehouden, doet hieraan geen afbreuk.

DWANGSOM - Stedenbouwmisdrijf - Veroordeling - Oplegging van een dwangsom in een latere uitspraak

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Art. 1385bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

- Art. 149, § 1, eerste en laatste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme

- Art. 1385bis Code judiciaire

- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998

- Art. 149, § 1er, al. 1er et dernier al. Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Remise en état des lieux - Condamnation - Astreinte - Dispositions légales de droit commun - Applicabilité

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme

- Art. 1385bis Code judiciaire

- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998

- Art. 149, § 1er, al. 1er et dernier al. Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

Ensuite de la condamnation principale prononcée par le juge en ce qui concerne l'infraction en matière d'urbanisme, l'astreinte peut être prononcée ultérieurement, sur requête de l'inspecteur urbaniste, sous réserve que la remise en état des lieux ait été antérieurement ordonnée sans exclure l'astreinte encourue ; la constatation que le juge ayant prononcé la condamnation principale, a épuisé son pouvoir de juridiction quant à la condamnation principale et n'a rien réservé, n'y fait pas obstacle (1). (1) Cass., 24 décembre 2009, RG C.06.0639.N, Pas., 2009, n° 785 avec les conclusions de M. l'avocat général Vandewal.

ASTREINTE - Infraction en matière d'urbanisme - Condamnation - Astreinte prononcée ultérieurement

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme

- Art. 1385bis Code judiciaire

- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998

- Art. 149, § 1er, al. 1er et dernier al. Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

Nadat de rechter met betrekking tot het stedenbouwmisdrijf de hoofdveroordeling heeft uitgesproken, kan de dwangsom op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur in een latere uitspraak worden opgelegd, op voorwaarde dat de eerdere uitspraak het herstel van de plaats in de vorige staat heeft bevolen en daarbij de oplegging van een dwangsom niet heeft uitgesloten; de vaststelling dat de rechter die de hoofdveroordeling heeft uitgesproken, zijn rechtsmacht over de hoofdveroordeling heeft uitgeput en niets heeft aangehouden, doet hieraan geen afbreuk.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstel in de vorige staat - Stedenbouwmisdrijf - Veroordeling - Oplegging van een dwangsom in een latere uitspraak

- Art. 65, § 1, eerste lid Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
- Art. 1385bis Gerechtelijk Wetboek
- Art. 68, § 1, eerste lid Decr. betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 okt. 1996, zoals gewijzigd bij decr. 19 dec. 1998

- Art. 149, § 1, eerste en laatste lid Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

Ensuite de la condamnation principale prononcée par le juge en ce qui concerne l'infraction en matière d'urbanisme, l'astreinte peut être prononcée ultérieurement, sur requête de l'inspecteur urbaniste, sous réserve que la remise en état des lieux ait été antérieurement ordonnée sans exclure l'astreinte encourue ; la constatation que le juge ayant prononcé la condamnation principale, a épuisé son pouvoir de juridiction quant à la condamnation principale et n'a rien réservé, n'y fait pas obstacle (1). (1) Cass., 24 décembre 2009, RG C.06.0639.N, Pas., 2009, n° 785 avec les conclusions de M. l'avocat général Vandewal.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Remise en état des lieux - Infraction en matière d'urbanisme - Condamnation - Astreinte prononcée ultérieurement

- Art. 65, § 1er, al. 1er L. du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme
- Art. 1385bis Code judiciaire
- Art. 68, § 1er, al. 1er Décret relatif à l'aménagement du territoire, coordonné le 22 octobre 1996, tel qu'il a été modifié par le décret du 19 décembre 1998
- Art. 149, § 1er, al. 1er et dernier al. Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

P.09.1674.N

4 mei 2010

AC nr. 307

In strafzaken beoordeelt de rechter onaantastbaar de bewijswaarde van de hem overgelegde gegevens die aan de tegenspraak van de partijen zijn voorgelegd op voorwaarde dat zulks gebeurt zonder miskennis van het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging; die rechten vereisen dat wanneer de rechter zijn overtuiging laat steunen op bepaalde bewijsgegevens die zelf verwijzen naar andere gegevens welke niet aan de tegenspraak van de partijen zijn voorgelegd, de rechter zijn overtuiging niet zonder miskennis van de vermelde rechten op die laatste gegevens kan laten steunen indien hij de beklagde de mogelijkheid niet biedt ze te onderzoeken of te laten onderzoeken (1). (1) Zie Cass., 29 mei 2001, AR P.01.0189.N, AC, 2001, nr 317.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Bewijsgegevens niet aan de tegenspraak van partijen voorgelegd

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Bewijsgegevens - Niet aan de tegenspraak van partijen voorgelegd

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Strafzaken - Bewijsgegevens - Niet aan de tegenspraak van partijen voorgelegd

En matière répressive, le juge apprécie de manière souveraine la valeur probante des éléments de preuve qui lui sont présentés et qui ont été soumis à la contradiction des parties, à condition de ne pas violer le droit à un procès équitable et les droits de la défense; ces droits requièrent que, lorsque le juge fonde sa conviction sur certains éléments de preuve qui renvoient à d'autres éléments non soumis à la contradiction des parties, il ne peut pas fonder sa conviction sur ces derniers éléments sans violer lesdits droits s'il ne permet pas au prévenu de les examiner ou de les faire examiner (1). (1) Voir Cass., 29 mai 2001, RG P.01.0189.N, Pas., 2001, n° 317.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Éléments de preuve non soumis à la contradiction des parties

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Éléments de preuve - Non soumis à la contradiction des parties

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Matière répressive - Éléments de preuve - Non soumis à la contradiction des parties

P.09.1686.F

27 januari 2010

AC nr. 63

De jeugdgerechten beoordelen in feite de noodzaak van de maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding die ten aanzien van de voor de jeugdrechtbank gebrachte personen, kunnen worden bevolen.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding - Noodzaak - Jeugdgerechten - Feitelijke beoordeling
- Artt. 36, 2°, en 37, tweede lid Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

De rechtsvordering die ertoe strekt om ten aanzien van een kind beneden de leeftijd van twaalf jaar een maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding te doen nemen of wijzigen, impliceert dat dit kind partij is in de procedure voor de jeugdrechtbank; het wordt niet gedagvaard om te verschijnen maar moet op straffe van nietigheid door zijn advocaat worden vertegenwoordigd.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding - Jeugdrechtbank - Kind van minder dan twaalf jaar oud - Partij in de procedure
- Artt. 36, 2°, 37, tweede lid, 46, eerste lid, en 54bis Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

De maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding die de jeugdrechtbank kan bevelen ten aanzien van de voor haar gebrachte personen, zijn niet in strijd met artikel 8 E.V.R.M.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding - Rechten van de Mens - EVRM - Artikel 8 - Recht op eerbiediging van het privé-, familie- en gezinsleven - Verenigbaarheid

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 36, 2°, en 37, tweede lid Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé-, familie- en gezinsleven - Jeugdbescherming - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding - Verenigbaarheid

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 36, 2°, en 37, tweede lid Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

La nécessité des mesures de garde, de préservation et d'éducation qui peuvent être ordonnées à l'égard des personnes qui sont déférées au tribunal de la jeunesse relève de l'appréciation en fait des juridictions de la jeunesse.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesures de garde, de préservation et d'éducation - Nécessité - Juridictions de la jeunesse - Appréciation en fait
- Art. 36, 2°, et 37, al. 2 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

L'enfant de moins de douze ans à l'égard duquel l'action tend à faire prendre ou modifier une mesure de garde, de préservation et d'éducation est partie à la procédure devant le tribunal de la jeunesse; il n'est pas cité à comparaître mais doit, à peine de nullité, être représenté par son avocat.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesures de garde, de préservation et d'éducation - Tribunal de la jeunesse - Enfant de moins de douze ans - Partie à la procédure
- Art. 36, 2°, 37, al. 2, 46, al. 1er, et 54bis L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

Les mesures de garde, de préservation et d'éducation que peut ordonner le tribunal de la jeunesse à l'égard des personnes qui lui sont déférées, ne sont pas contraires à l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesures de garde, de préservation et d'éducation - Droits de l'homme - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée et familiale - Compatibilité

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 36, 2°, et 37, al. 2 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée et familiale - Protection de la jeunesse - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesures de garde, de préservation et d'éducation - Compatibilité

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 36, 2°, et 37, al. 2 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

De beslissing tot plaatsing is niet nietig wanneer de jeugdrechtbank niet het toezicht uitoefent, waaraan de minderjarige is onderworpen die in gevaar verkeert en tegen wie een maatregel tot plaatsing in een geschikte instelling loopt (1). (1) De ordonnantie van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 20 april 2004 inzake hulpverlening aan jongeren, is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 1 juni 2004 en in werking getreden op 1 oktober 2009. Vóór die datum was, ook voor minderjarigen die in gevaar verkeren, de oorspronkelijke versie wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, nog steeds van toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregel tot plaatsing - Toezicht door de jeugdrechtbank - Niet-tenuitvoerlegging

- Artt. 36, 2°, 37, tweede lid, 3° en 42 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

In het kader van de rechtsvordering die ertoe strekt om ten aanzien van een kind beneden de leeftijd van twaalf jaar een maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding te doen nemen of wijzigen, wordt de mogelijkheid om dat kind rechtstreeks te horen door de jeugdgerechten, die dat kunnen doen onderzoeken, in feite beoordeeld.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Brussels Hoofdstedelijk Gewest - Minderjarige in gevaar - Maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding - Kind van minder dan twaalf jaar oud - Horen - Wenselijkheid - Jeugdgerechten - Feitelijke beoordeling

- Artt. 36, 2°, 37, tweede lid, en 51, § 2, eerste lid Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

L'inexécution de la surveillance du tribunal de la jeunesse, à laquelle est soumis le mineur en danger qui a fait l'objet d'une mesure de placement dans un établissement approprié, n'entraîne pas la nullité de la décision de placement (1). (1) L'ordonnance de la Commission communautaire commune de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 avril 2004 relative à l'aide de la jeunesse, publiée au Moniteur belge du 1er juin 2004, est entrée en vigueur le 1er octobre 2009. Avant cette date, c'est la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse dans sa version initiale qui, même pour les mineurs en danger, était toujours d'application en région de Bruxelles-Capitale.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesure de placement - Surveillance du tribunal de la jeunesse - Inexécution

- Art. 36, 2°, 37, al. 2, 3° et 42 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

L'opportunité d'entendre directement l'enfant de moins de douze ans à l'égard duquel l'action tend à faire prendre ou modifier une mesure de garde, de préservation et d'éducation relève de l'appréciation en fait des juridictions de la jeunesse qui peuvent faire procéder à cette investigation.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Région de Bruxelles-Capitale - Mineur en danger - Mesures de garde, de préservation et d'éducation - Enfant de moins de douze ans - Audition - Opportunité - Juridictions de la jeunesse - Appréciation en fait

- Art. 36, 2°, 37, al. 2, et 51, § 2, al. 1er L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

P.09.1691.F

17 maart 2010

AC nr. 190

Uit het feit alleen dat een bewakingscamera, die zichtbaar op de openbare weg is opgesteld, het mogelijk maakt bewijsmateriaal te vergaren van de daar gepleegde misdrijven, kan geen miskennis van het recht op eerbiediging van het privéleven worden afgeleid (1). (1) Op het ogenblik van de feiten van de zaak, dus vóór de wet van 21 maart 2007 tot regeling en het gebruik van bewakingscamera's, regelde geen enkele wettelijke bepaling het gebruik van dergelijke camera's op een openbare plaats. Zie evenwel Gent, 28 maart 2002, N.J.W., 2003, p. 819 en J.-P. MASSON, "Le droit à l'image", in Les droits de la personnalité, Actes du Xème colloque de l'association Famille & Droit, Bruylant, 2009, p. 240.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Bewijs van een misdrijf verkregen met behulp van een zichtbaar op de openbare weg

De la seule circonstance qu'une caméra de surveillance, installée visiblement sur la voie publique, permette de réunir des éléments de preuve des infractions qui s'y commettent, il ne saurait se déduire une ingérence dans l'exercice du droit au respect de la vie privée (1). (1) Au moment des faits de la cause, soit avant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, aucune disposition légale ne réglementait l'usage d'une telle caméra installée dans un lieu public. Voir toutefois Gand, 28 mars 2002, N.J.W., 2003, p. 819; et J.-P. MASSON, "Le droit à l'image", in Les droits de la personnalité, Actes du Xème colloque de l'association Famille & Droit, Bruylant, 2009, p. 240.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Preuve d'une infraction obtenue à l'aide d'une caméra de surveillance

opgestelde bewakingscamera - Recht op eerbiediging van het privé-leven - Wettigheid

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 4, 5, 8 en 9 Wet 8 dec. 1992

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé-leven - Bewijs van een misdrijf verkregen met behulp van een zichtbaar op de openbare weg opgestelde bewakingscamera - Wettigheid

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 4, 5, 8 en 9 Wet 8 dec. 1992

Wanneer de appelrechters de overdreven duur van de rechtspleging vaststellen en zij ervoor kiezen om de straf te verminderen zonder ze onder het wettelijk minimum vast te stellen, wordt die vermindering niet beoordeeld in het licht van de straf die de eerste rechter in aanmerking had genomen maar in het licht van de straf die het rechtscollege in hoger beroep zou hebben uitgesproken indien de zaak onverwijld berecht zou zijn geweest (1). (1) Zie Cass., 4 feb. 2004, AR P.03.1370.F, A.C., 2004, nr 57.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Allerlei - Redelijke termijn - Overschrijding - Sanctie - Strafvermindering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Overschrijding - Hoger beroep - Sanctie - Strafvermindering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Algemeen - Strafvervolgning - Veroordeling - Hoger beroep - Redelijke termijn - Overschrijding - Sanctie - Strafvermindering

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Wanneer de rechter vaststelt dat de redelijke termijn is overschreden, kan hij ofwel de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken of een straf opleggen die lager is dan de wettelijke minimumstraf, overeenkomstig artikel 21ter V.T.Sv., ofwel een straf uitspreken die bij wet is bepaald maar die op een reële en meetbare wijze lager is dan die welke hij had kunnen opleggen indien hij de overdreven duur van de rechtspleging niet had vastgesteld (1). (1) Zie Cass., 4 okt. 2005, AR P.05.0675.N, AC, 2005, nr 477.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Overschrijding - Sanctie

- Art. 21ter Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

visible sur la voie publique - Droit au respect de la vie privée - Légalité

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 4, 5, 8 et 9 L. du 8 décembre 1992

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée - Preuve d'une infraction obtenue à l'aide d'une caméra de surveillance visible sur la voie publique - Légalité

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 4, 5, 8 et 9 L. du 8 décembre 1992

Lorsque les juges d'appel constatent la durée excessive de la procédure et qu'ils choisissent de réduire la peine sans la fixer en dessous de son minimum légal, cette réduction s'apprécie non pas par rapport à la peine que le premier juge avait retenue mais par rapport à celle que la juridiction d'appel aurait prononcée si la cause avait été jugée sans retard (1). (1) Voir Cass., 4 février 2004, RG P.03.1370.F, Pas., 2004, n° 57.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Divers - Délai raisonnable - Dépassement - Sanction - Réduction de peine

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Dépassement - Appel - Sanction - Réduction de peine

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Généralités - Poursuites pénales - Condamnation - Appel - Délai raisonnable - Dépassement - Sanction - Réduction de peine

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Lorsqu'il constate que le délai raisonnable a été dépassé, le juge peut soit prononcer la condamnation par simple déclaration de culpabilité ou prononcer une peine inférieure à la peine minimale prévue par la loi, conformément à l'article 21ter du titre préliminaire du Code de procédure pénale, soit prononcer une peine prévue par la loi mais réduite de manière réelle et mesurable par rapport à celle qu'il aurait pu infliger s'il n'avait pas constaté la durée excessive de la procédure (1). (1) Voir Cass., 4 octobre 2005, RG P.05.0675.N, Pas., 2005, n° 477.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Dépassement - Sanction

- Art. 21ter L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Algemeen - Strafvordering - Redelijke termijn - Overschrijding

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

code de procédure pénale

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Généralités - Poursuites pénales - Délai raisonnable - Dépassement

- Art. 21ter L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.09.1692.F

10 maart 2010

AC nr. 167

De toevoeging van een decime aan een bedrag verhoogt dat bedrag met één tiende (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

STRAF - Geldboete en opdecimen - Opdecimen - Berekeningswijze

- Art. 1 Wet 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten

Conclusie van advocaat-generaal met opdracht DE KOSTER.

STRAF - Geldboete en opdecimen - Opdecimen - Berekeningswijze

STRAF - Geldboete en opdecimen - Veroordeling tot een geldboete - Opdecimen - Wettelijke bepalingen - Vermelding in het vonnis

STRAF - Geldboete en opdecimen - Veroordeling tot een geldboete - Opdecimen - Vermelding in het vonnis - Artikel 1, tweede lid, wet 5 maart 1952 - Verzuim

De vermelding van de wettelijke bepalingen die in de verhoging van de opdecimen voorzien is niet vereist door artikel 149 G.W. en evenmin door artikel 195, eerste lid, Sv., aangezien die verhoging, die met een economisch oogmerk is ingevoerd, niet de aard van de straf wijzigt en geen verband houdt met de mate waarin de vervolgte persoon schuldig is (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

STRAF - Geldboete en opdecimen - Veroordeling tot een geldboete - Opdecimen - Wettelijke bepalingen - Vermelding in het vonnis

- Art. 195, eerste lid Wetboek van Strafvordering
- Art. 149 Grondwet 1994

Het verzuim van de rechter om de toepasselijke opdecimen te vermelden heeft geen invloed op de wettelijkheid van de beslissing, als het cijfer van de toegepaste decimen voldoende kan afgeleid worden uit de vermelding van het oorspronkelijke bedrag van de geldboete en de uitkomst van de verhoging (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

STRAF - Geldboete en opdecimen - Veroordeling tot een geldboete - Opdecimen - Vermelding in het vonnis - Artikel 1, tweede lid, wet 5 maart 1952 - Verzuim

- Art. 1 Wet 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op de

Ajouter un décime à une somme consiste à majorer cette somme d'un dixième de son montant (1). (1) Voir concl. du M.P.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Décimes additionnels - Mode de calcul

- Art. 1er L. du 5 mars 1952

Conclusions de l'avocat général délégué DE KOSTER.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Décimes additionnels - Mode de calcul

PEINE - Amende et décimes additionnels - Condamnation à une amende - Décimes additionnels - Dispositions légales - Indication dans le jugement

PEINE - Amende et décimes additionnels - Condamnation à une amende - Décimes additionnels - Indication dans le jugement - Loi du 5 mars 1952, article 1er, alinéa 2 - Omission

La mention des dispositions légales qui prévoient la majoration des décimes additionnels n'est requise ni par l'article 149 de la Constitution, ni par l'article 195, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle dès lors que, instituée dans un but économique, cette majoration ne modifie pas la nature de la peine et est étrangère au degré de culpabilité de la personne poursuivie (1). (1) Voir concl. du M.P.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Condamnation à une amende - Décimes additionnels - Dispositions légales - Indication dans le jugement

- Art. 195, al. 1er Code d'Instruction criminelle
- Art. 149 Constitution 1994

L'omission par le juge de la mention des décimes additionnels applicables est sans incidence sur la légalité de la décision dès lors que le nombre de décimes appliqués se déduit à suffisance de l'indication du montant originaire de l'amende et du résultat de la majoration (1). (1) Voir concl. du M.P.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Condamnation à une amende - Décimes additionnels - Indication dans le jugement - Loi du 5 mars 1952, article 1er, alinéa 2 - Omission

- Art. 1er L. du 5 mars 1952

P.09.1696.N

22 juni 2010

AC nr. 444

De bleking van tanden kan een tandheelkundige bewerking zijn die tot doel heeft het behoud, de genezing of herstel van een gebit te verwezenlijken.

GENEESKUNDE - Uitoefening van de geneeskunde - Tandheelkunde - Tandheelkundige bewerking - Begrip - Bleking van de tanden

- Art. 3, tweede lid KB nr 78 van 10 nov. 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

- Art. 3 KB 1 juni 1934

De wet van 15 april 1958 betreffende de publiciteit van tandverzorging beoogt ook de tandverzorging van een tandverkleuring waarvoor de tussenkomst van een tandarts nodig is.

GENEESKUNDE - Allerlei - Tandheelkunde - Tandverzorging - Publiciteit - Verbod

- Art. 1 KB 15 april 1958

Le blanchiment des dents peut représenter une intervention de l'art dentaire ayant pour but de préserver, guérir ou redresser l'organe dentaire.

ART DE GUERIR - Exercice de l'art de guérir - Art dentaire - Intervention dentaire - Notion - Blanchiment des dents

- Art. 3, al. 2 A.R. n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé

- Art. 3 A.R. du 1er juin 1934

La loi du 15 avril 1958 relative à la publicité en matière de soins dentaires vise également les soins dentaires d'une décoloration dentaire nécessitant l'intervention d'un dentiste.

ART DE GUERIR - Divers - Art dentaire - Soins dentaires - Publicité - Interdiction

- Art. 1er A.R. du 15 avril 1958

P.09.1697.F

10 februari 2010

AC nr. 94

Naar luid van het arrest Hof Mensenrechten van 13 januari 2009 in de zaak van Richard Taxquet tegen Koninkrijk België, houdt het door artikel 6.1 E.V.R.M. gewaarborgde recht op een eerlijk proces voortaan de verplichting in voor het hof van assisen om in zijn uitspraak over de beschuldiging melding te maken van de overwegingen die de jury van de schuld of onschuld van de beschuldigde hebben overtuigd en om derhalve melding te maken van de concrete redenen waarom op alle vragen ja of neen werd geantwoord; wegens het gezag van gewijsde van dat uitleggend arrest en de voorrang, op het intern recht, van de internationale rechtsregel die vervat is in een door België geratificeerd verdrag, is het Hof verplicht de artikelen 342 en 348 Sv. buiten toepassing te laten, in zoverre die de regel vastleggen die het Europees Hof thans heeft veroordeeld en volgens welke de verklaring van de jury niet met redenen moet worden omkleed (1). (1) Hof Mensenrechten, 13 jan. 2009, Taxquet t/ België, www.echr.coe.int; Cass., 10 juni 2009, AR P.09.0547.F, A.C., 2009, nr ..., met concl. O.M. in Pas.; Cass., 17 nov. 2009, AR P.09.0903.N, A.C., 2009, nr ...

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Hof van assisen - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Motivering -

Aux termes de l'arrêt du 13 janvier 2009 de la Cour européenne des droits de l'homme en cause de Richard Taxquet contre le Royaume de Belgique, le droit à un procès équitable garanti par l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales implique, en ce qui concerne la cour d'assises, que la décision rendue sur l'accusation mette en avant les considérations qui ont convaincu le jury de la culpabilité ou de l'innocence de l'accusé et indique les raisons concrètes pour lesquelles il a été répondu positivement ou négativement à chacune des questions; en raison de l'autorité de la chose interprétée qui s'attache à cet arrêt et de la primauté, sur le droit interne, de la règle de droit international issue d'un traité ratifié par la Belgique, la Cour est contrainte de rejeter l'application des articles 342 et 348 du Code d'instruction criminelle en tant qu'ils consacrent la règle, aujourd'hui condamnée par la Cour européenne, suivant laquelle la déclaration du jury n'est pas motivée (1). (1) Cour eur. D.H., 13 janvier 2009, Taxquet c/ Belgique, www.echr.coe.int; Cass., 10 juin 2009, RG P.09.0547.F, Pas., 2009, n° 392 avec les concl. M.P.; Cass., 17 novembre 2009, RG P.09.0903.N, Pas., 2009, n° ...

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Verdict d'acquiescement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Verdict

Verplichting - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

In geval van wijziging van de wetgeving inzake de rechtsmiddelen regelt de wet die op de dag van de beslissing van kracht is, de rechtsmiddelen die daartegen openstaan (1). (1) Cass., 10 juni 1998, AR P.98.0549.F, AC, 1998, nr 300.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Algemeen - Hof van assisen - Beschikking van vrijspraak - Rechtsmiddelen - Nieuwe wet - Onmiddellijke toepassing

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beschikking van vrijspraak - Rechtsmiddelen - Nieuwe wet - Onmiddellijke toepassing

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Wetten op de bevoegdheid en de rechtspleging - Rechtsmiddelen - Nieuwe wet - Onmiddellijke toepassing

Krachtens de artikelen 373 en 412 Sv. kan de burgerlijke partij alleen cassatieberoep instellen tegen de beschikkingen betreffende haar burgerlijke belangen en kan zij in geen geval de vernietiging vorderen van een beschikking van vrijspraak (1). (1) Cass., 17 nov. 2009, AR P.09.0903.N, AC, 2009, nr ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Burgerlijke rechtsvordering - Algemeen - Hof van assisen - Beschikking van vrijspraak - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Ontvankelijkheid

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beschikking van vrijspraak - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Ontvankelijkheid

Tegen de verklaring van de jury kan geen rechtsmiddel worden ingesteld en het openbaar ministerie kan, wanneer de beschuldigde wordt vrijgesproken, de vernietiging van de beschikking van vrijspraak en van hetgeen daaraan is voorafgegaan slechts vorderen in het belang van de wet en zonder nadeel voor de vrijgesproken partij (1). (1) Het Hof maakt hier toepassing van de bepalingen die van kracht waren vóór de wijzigingen die bij wet van 21 december 2009 tot hervorming van het hof van assisen zijn ingevoerd.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Algemeen - Hof van assisen - Beschikking van vrijspraak - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

- Artt. 350 en 409 Wetboek van Strafvordering

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beschikking van vrijspraak - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

- Artt. 350 en 409 Wetboek van Strafvordering

d'acquittement - Motivation - Obligation - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cour d'assises - Verdict d'acquittement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

En cas de modification de la législation relative aux voies de recours, c'est la loi en vigueur au jour de la décision qui règle les voies de recours contre celle-ci (1). (1) Cass., 10 juin 1998, RG P.98.0549.F, Pas., 1998, n° 300.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Généralités - Cour d'assises - Ordonnance d'acquittement - Voies de recours - Loi nouvelle - Application immédiate

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Ordonnance d'acquittement - Voies de recours - Loi nouvelle - Application immédiate

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Lois de compétence et de procédure - Voies de recours - Loi nouvelle - Application immédiate

En vertu des articles 373 et 412 du Code d'instruction criminelle, la partie civile ne peut se pourvoir que quant aux dispositions relatives à ses intérêts civils et ne peut, en aucun cas, poursuivre l'annulation d'une ordonnance d'acquittement (1). (1) Cass., 17 novembre 2009, RG P.09.0903.N, Pas., 2009, n°...

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action civile - Généralités - Cour d'assises - Ordonnance d'acquittement - Pourvoi en cassation de la partie civile - Recevabilité

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Ordonnance d'acquittement - Pourvoi en cassation de la partie civile - Recevabilité

La déclaration du jury ne peut être soumise à aucun recours et le ministère public ne peut, dans le cas d'acquittement de l'accusé, poursuivre l'annulation de l'ordonnance qui l'aura prononcé, et de ce qu'il l'a précédée, que dans l'intérêt de la loi et sans préjudicier à la partie acquittée (1). (1) La Cour fait application ici des dispositions en vigueur avant les modifications introduites par la loi du 21 décembre 2009 relative à la réforme de la cour d'assises.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Généralités - Cour d'assises - Ordonnance d'acquittement - Pourvoi en cassation du ministère public - Recevabilité

- Art. 350 et 409 Code d'Instruction criminelle

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Ordonnance d'acquittement - Pourvoi en cassation du ministère public - Recevabilité

- Art. 350 et 409 Code d'Instruction criminelle

Niet-ontvankelijk is het cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij tot opheffing van een dwangsom die dit cassatieberoep tegen de beslissing van de appelrechters, die het beroepen vonnis, waarbij de rechtstreekse dagvaarding ongegrond wordt verklaard, bevestigen, niet heeft doen betekenen aan de rechtstreeks gedaagde partij (1). (1) Cass., 6 maart 1990, AR 3597, AC, 1989-90, nr. 410; Cass., 9 juni 2009, AR P.09.0140.N, AC, 2009, nr. ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Stedenbouw - Herstelvordering - Beklaagde veroordeeld tot dwangsom - Rechtstreekse dagvaarding in opheffing van de dwangsom - Vordering tot opheffing van de dwangsom ongegrond verklaard - Hoger beroep van de rechtstreeks dagende partij - Bevestiging van het beroepen vonnis - Cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij - Cassatieberoep niet betekend aan de rechtstreeks gedaagde partij - Ontvankelijkheid

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

DWANGSOM - Strafzaken - Stedenbouw - Herstelvordering - Beklaagde veroordeeld tot dwangsom - Rechtstreekse dagvaarding in opheffing van de dwangsom - Vordering tot opheffing van de dwangsom ongegrond verklaard - Hoger beroep van de rechtstreeks dagende partij - Bevestiging van het beroepen vonnis - Cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij - Cassatieberoep niet betekend aan de rechtstreeks gedaagde partij - Ontvankelijkheid

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

Est irrecevable le pourvoi introduit par la partie ayant donné la citation directe en levée d'une astreinte qui n'a pas fait signifier à la partie citée directement ce pourvoi formé contre la décision des juges d'appel confirmant le jugement dont appel qui déclare non fondée la citation directe (1). (1) Cass., 6 mars 1990, RG 3597, Pas., 1990, n° 410; Cass., 9 juin 2009, RG P.09.0140.N, Pas., 2009, n° 386.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai de signification et ou de dépôt - Urbanisme - Action en réparation - Prévenu condamné à une astreinte - Citation directe en levée de l'astreinte - Action en levée de l'astreinte déclarée non fondée - Appel de la partie ayant introduit la citation directe - Confirmation du jugement dont appel - Pourvoi en cassation formé par la partie ayant introduit la citation directe - Pourvoi non signifié à la partie visée par la citation directe - Recevabilité

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

ASTREINTE - Matière répressive - Urbanisme - Action en réparation - Prévenu condamné à une astreinte - Citation directe en levée de l'astreinte - Action en levée de l'astreinte déclarée non fondée - Appel de la partie ayant introduit la citation directe - Confirmation du jugement dont appel - Pourvoi en cassation formé par la partie ayant introduit la citation directe - Pourvoi non signifié à la partie visée par la citation directe - Recevabilité

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

De maximumduur van een maand, te rekenen van de datum van de machtiging, in de loop waarvan de observatie mag gebeuren, wordt berekend volgens de regels die in de artikelen 52, eerste lid, 53, eerste lid, en 54 Gerechtelijk Wetboek zijn vastgesteld; de duur ervan wordt berekend van de zoveelste tot de dag vóór de zoveelste, vanaf de dag na die van de akte welke hem doet ingaan, waarbij de vervaldag in de termijn is begrepen (1). (1) Het bestreden arrest stelde vast dat de aangewende bijzondere opsporingsmethoden regelmatig waren, zonder te vermelden dat er op 15 juni 2007 een observatie was gebeurd. Aangezien het middel alleen berust op de bewering in het verzoekschrift van de eiser, heeft het openbaar ministerie besloten dat het middel niet ontvankelijk was omdat het onderzoek ervan het nazicht van feitelijke gegevens zou vereisen waarvoor het Hof niet bevoegd is.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Algemene voorwaarden - Observatie - Tijdvak - Maximumduur - Termijn - Aanvang

- Art. 47sexies, § 3, 5° Wetboek van Strafvordering

Le délai de la période maximale d'un mois, à compter de la date de l'autorisation, au cours de laquelle l'observation peut être exécutée, est compté en suivant les règles fixées par les articles 52, alinéa 1er, 53, alinéa 1er, et 54 du Code judiciaire; son terme se calcule en comptant de quantième à veille de quantième, depuis le lendemain du jour de l'acte qui y donne cours, le jour de l'échéance étant compris dans le délai (1). (1) L'arrêt attaqué constatait la régularité des méthodes particulières de recherche utilisées, sans mentionner qu'une observation avait été effectuée le 15 juin 2007. Ne reposant que sur l'affirmation du demandeur dans sa requête, le ministère public a conclu que le moyen était irrecevable parce que son examen aurait nécessité une vérification d'éléments de fait pour laquelle la Cour est sans pouvoir.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Conditions générales - Observation - Période - Durée maximale - Délai - Point de départ

- Art. 47sexies, § 3, 5° Code d'Instruction criminelle

Conclusie van advocaat-generaal TIMPERMAN.

JEUGDBESCHERMING - Zaak uit handen gegeven door de jeugdrechtbank - Gerechtig onderzoek - Regeling van de procedure - Betrokkene verdacht van een correctionaliseerbare misdaad of wanbedrijf - Verwijzing

ONDERZOEKSGERECHTEN - Zaak uit handen gegeven door de jeugdrechtbank - Gerechtig onderzoek - Regeling van de procedure - Betrokkene verdacht van een correctionaliseerbare misdaad of wanbedrijf - Verwijzing

Wanneer de raadkamer door het openbaar ministerie gevorderd wordt om de procedure te regelen met betrekking tot een zaak die overeenkomstig de Jeugdbeschermingswet uit handen werd gegeven, moet de raadkamer, indien de betrokkene ervan verdacht wordt een correctionaliseerbare misdaad of wanbedrijf te hebben gepleegd, de zaak verwijzen naar een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank als daartoe grond bestaat (1). (1) Zie concl. O.M.

JEUGDBESCHERMING - Zaak uit handen gegeven door de jeugdrechtbank - Gerechtig onderzoek - Regeling van de procedure - Betrokkene verdacht van een correctionaliseerbare misdaad of wanbedrijf - Verwijzing

- Artt. 76, vijfde lid, en 92, § 1, 7° Gerechtig Wetboek

- Art. 57bis, § 1 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

ONDERZOEKSGERECHTEN - Zaak uit handen gegeven door de jeugdrechtbank - Gerechtig onderzoek - Regeling van de procedure - Betrokkene verdacht van een correctionaliseerbare misdaad of wanbedrijf - Verwijzing

- Artt. 76, vijfde lid, en 92, § 1, 7° Gerechtig Wetboek

- Art. 57bis, § 1 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

Conclusions de l'avocat général TIMPERMAN.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Dessaisissement par le tribunal de la jeunesse - Instruction - Règlement de la procédure - Personne concernée soupçonnée d'un délit ou crime correctionnalisable - Renvoi

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Dessaisissement par le tribunal de la jeunesse - Instruction - Règlement de la procédure - Personne concernée soupçonnée d'un délit ou crime correctionnalisable - Renvoi

Lorsque la chambre du conseil est requise par le ministère public de régler la procédure relative à une affaire ayant fait l'objet d'un dessaisissement, la chambre du conseil est tenue, si la personne concernée est soupçonnée d'avoir commis un délit ou crime correctionnalisable, de renvoyer l'affaire à une chambre spécifique au sein du tribunal de la jeunesse, s'il y a lieu (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées à leur date dans A.C.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Dessaisissement par le tribunal de la jeunesse - Instruction - Règlement de la procédure - Personne concernée soupçonnée d'un délit ou crime correctionnalisable - Renvoi

- Art. 76, al. 5, et 92, § 1er, 7° Code judiciaire

- Art. 57bis, § 1er L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Dessaisissement par le tribunal de la jeunesse - Instruction - Règlement de la procédure - Personne concernée soupçonnée d'un délit ou crime correctionnalisable - Renvoi

- Art. 76, al. 5, et 92, § 1er, 7° Code judiciaire

- Art. 57bis, § 1er L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

Hoewel er in strafzaken voor de redactie van de middelen geen voorgeschreven vormen of sacramentele termen zijn, moeten de aangevoerde middelen nochtans duidelijk en structureel uiteengezet zijn, wat veronderstelt dat ze een voldoende duidelijke vermelding bevatten zowel van de geschonden rechtsregel als van de redenen waarom die regel zou zijn geschonden; het is niet de taak van het Hof in ongestructureerde uiteenzettingen te achterhalen wat de aangevoerde middelen zouden kunnen zijn (1). (1) Cass., 13 jan. 2009, AR P.08.1453.N, AC, 2009, nr. 24.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Opdracht en bestaansreden van het Hof - Onderzoek van de aangevoerde middelen - Onduidelijk cassatiemiddel

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Algemeen - Formulering - Voorwaarden waaraan moet zijn voldaan

Bien qu'en matière répressive, ni formalités prescrites ni termes consacrés ne régissent leur rédaction, les moyens invoqués doivent néanmoins être exposés de manière claire et structurée, ce qui implique qu'ils dénoncent suffisamment clairement tant la règle de droit violée que les motifs pour lesquels il y aurait violation; il n'appartient pas à la Cour de déduire d'un exposé sans structure quels pourraient être les moyens invoqués (1). (1) Cass., 13 janvier 2009, RG P.08.1453.N, Pas., 2009, n° 24.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Mission et raison d'être de la Cour de cassation - Examen des moyens invoqués - Moyen de cassation imprécis

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Généralités - Formulation - Conditions à observer

Niet ontvankelijk is de memorie die bestaat uit één doorlopende tekst waarin feiten, inhoudelijke opmerkingen en grieven door elkaar worden gehaald, maar die geen enkel argument bevat dat als een middel in de zin van de artikelen 420bis en 422 Wetboek van Strafvordering kan gelden (1). (1) Cass., 13 jan. 2009, AR P.08.1453.N, AC, 2009, nr. 24.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Onduidelijk middel - Doorlopende tekst met opsomming van feiten en opmerkingen zonder band met de bestreden beslissing - Ontvankelijkheid

Est irrecevable le mémoire développé en texte continu alternant faits, remarques et griefs, sans la moindre argumentation, qui aurait valeur de moyen au sens des articles 420bis et 422 du Code d'instruction criminelle (1). (1) Cass., 13 janvier 2009, RG P.08.1453.N, Pas., 2009, n° 24.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen imprécis - Texte continu de faits et remarques sans lien avec la décision attaquée - Recevabilité

P.09.1726.N

2 maart 2010

AC nr. 141

Artikel 195 Wetboek van Strafvordering noch enige andere wetsbepaling verhinderen dat de rechter het uit een misdrijf verkregen vermogensvoordeel in billijkheid begroot; hij kan zich daartoe steunen op de gegevens van het strafdossier die hij onaantastbaar beoordeelt.

STRAF - Andere straffen - Verbeurdverklaring - Bijzondere verbeurdverklaring van de uit een misdrijf verkregen vermogensvoordelen - Begroting door de rechter - Begroting in billijkheid - Wettigheid

Door artikel 2bis, § 4, Drugwet dat een zwaardere straf oplegt wanneer het in de eerste paragraaf bedoelde misdrijf gepleegd wordt ten aanzien van een kind dat geen volle twaalf jaar oud is, heeft de wetgever een verhoogde bescherming van de minderjarigen wegens hun grotere kwetsbaarheid beoogd; die bescherming gaat ervan uit dat verdovende middelen voor de minderjarige gevaarlijk kunnen zijn en houdt in dat ofwel de minderjarige over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt om zich bewust te zijn van de feiten die in zijn aanwezigheid zijn gepleegd, ofwel dat hij rechtstreeks het risico loopt de schadelijke gevolgen van die feiten te ondergaan (1). (1) Cass., 8 feb. 2006, AR P.05.1543.F, A.C., 2006, nr 83.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Vergemakkelijken van het gebruik door het verschaffen van een lokaal - Misdrijf gepleegd "ten aanzien" van een minderjarige

MISDRIJF - Verzwarende omstandigheden - Verdovende middelen - Vergemakkelijken van het gebruik door het verschaffen van een lokaal - Misdrijf gepleegd "ten aanzien" van een minderjarige

Ni l'article 195 du Code d'instruction criminelle, ni aucune autre disposition légale ne peuvent empêcher le juge d'évaluer en équité l'avantage patrimonial résultant d'une infraction; il peut se baser à cet effet sur les éléments du dossier pénal qu'il apprécie souverainement.

PEINE - Autres peines - Confiscation - Confiscation spéciale des avantages patrimoniaux résultant d'une infraction - Evaluation par le juge - Evaluation en équité - Légalité

Par l'article 2bis, § 4, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques, infligeant une peine plus lourde lorsque l'infraction visée au premier paragraphe est commise à l'égard d'un enfant âgé de moins de 12 ans accomplis, le législateur a voulu assurer une protection accrue aux mineurs d'âge en raison de leur plus grande vulnérabilité; cette protection présume que des stupéfiants peuvent présenter un danger pour le mineur et implique que ce mineur soit dispose du discernement nécessaire pour prendre conscience des faits commis en sa présence, soit qu'il court directement le risque de subir les conséquences néfastes de ces faits (1). (1) Cass., 8 février 2006, RG P.05.1543.F, Pas., 2006, n° 83.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupefiants - Infraction - Facilitation de la consommation par la mise à disposition d'un local - Infraction commise "à l'égard" d'un mineur d'âge

INFRACTION - Circonstances aggravantes - Stupefiants - Facilitation de la consommation par la mise à disposition d'un local - Infraction commise "à l'égard" d'un mineur d'âge

P.09.1729.N

9 maart 2010

AC nr. 164

De rechter oordeelt onaantastbaar of en wanneer de beklagde kennis kreeg van de betekening van de verstekbeslissing; het Hof gaat enkel na of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen verantwoord worden (1). (1) Zie: Cass., 21 feb. 1984, AR 8537, AC, 1983-1984, nr 348; Cass., 3 jan. 1989, AR 2967, AC, 1988-1989, nr 256.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Strafzaken - Verstekvonnis - Betekening niet aan de beklagde in persoon - Beoordeling door de feitenrechter - Toezicht van het Hof

- Art. 187, tweede lid Wetboek van Strafvordering

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Strafzaken - Verstekvonnis - Betekening niet aan de beklagde in persoon - Kennis van de betekening - Toezicht van het Hof

- Art. 187, tweede lid Wetboek van Strafvordering

VERZET - Strafzaken - Verstekvonnis - Betekening niet aan de beklagde in persoon - Kennis van de betekening - Beoordeling door de feitenrechter - Toezicht van het Hof

- Art. 187, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Le juge apprécie souverainement si et à quelle date le prévenu a eu connaissance de la signification de la décision rendue par défaut; la Cour vérifie uniquement si le juge ne tire pas des faits qu'il a constatés des conséquences qui n'y sont pas afférentes ou qu'ils ne peuvent justifier (1). (1) Voir Cass., 21 février 1984, RG 8537, Pas., 1984, n° 348; Cass., 3 janvier 1989, RG 2967, Pas., 1989, n° 256.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Matière répressive - Jugement rendu par défaut - Pas de signification à la personne du prévenu - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour

- Art. 187, al. 2 Code d'Instruction criminelle

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Jugement rendu par défaut - Pas de signification à la personne du prévenu - Connaissance de la signification - Contrôle de la Cour

- Art. 187, al. 2 Code d'Instruction criminelle

OPPOSITION - Matière répressive - Jugement rendu par défaut - Pas de signification à la personne du prévenu - Connaissance de la signification - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour

- Art. 187, al. 2 Code d'Instruction criminelle

P.09.1733.F

19 mei 2010

AC nr. 347

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

STRAF - Andere straffen - Werkstraf - Gehandicapte beklagde - Uitspraak van een werkstraf - Instemming van de beklagde - In aanmerkingneming van de handicap

Wanneer de beklagde, toen hij op de hoogte werd gebracht van de draagwijdte en de toepassingsvoorwaarden van de werkstraf, ermee heeft ingestemd dat hem eventueel een dergelijke straf zou worden opgelegd, desnoods door die aan zijn handicap aan te passen, kan de rechter hem een werkstraf opleggen met de beperking dat zij ten uitvoer zal worden gelegd, rekening houdend met zijn aandoening (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, P.09.1733.F, nr. ...

STRAF - Andere straffen - Werkstraf - Gehandicapte beklagde - Uitspraak van een werkstraf - Instemming van de beklagde - In aanmerkingneming van de handicap

- Art. 37ter Strafwetboek

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

PEINE - Autres peines - Peine de travail - Prévenu affecté d'un handicap - Prononcé d'une peine de travail - Accord du prévenu - Prise en compte du handicap

Lorsque, informé de la portée et des conditions d'application de la peine de travail, le prévenu a marqué son accord pour qu'une telle sanction soit éventuellement prononcée à sa charge, quitte à l'adapter en fonction de son handicap, le juge peut lui infliger une peine de travail sous la restriction qu'elle devra être exécutée en tenant compte de l'affection dont il souffre (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PEINE - Autres peines - Peine de travail - Prévenu affecté d'un handicap - Prononcé d'une peine de travail - Accord du prévenu - Prise en compte du handicap

- Art. 37ter Code pénal

P.09.1741.F

17 maart 2010

AC nr. 191

Conclusie van advocaat-generaal LOOP.

HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van vrijspraak - Eindarrest - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

Conclusions de l'avocat général LOOP.

COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict d'acquittement - Arrêt définitif - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Verdict d'acquittement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van vrijspraak - Beslissing van onbevoegdheid op de burgerlijke rechtsvordering - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Gerecht waarnaar de zaak is verwezen

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Hof van assisen - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafzaken - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Gerecht waarnaar de zaak is verwezen

In geval van vrijspraak van de beschuldigde en indien de vernietiging alleen betrekking heeft op de burgerlijke belangen, verwijst het Hof de aldus beperkte zaak naar hetzelfde hof van assisen dat het vernietigde arrest had gewezen, anders samengesteld, zitting houdende zonder bijstand van de jury (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van vrijspraak - Beslissing van onbevoegdheid op de burgerlijke rechtsvordering - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Gerecht waarnaar de zaak is verwezen

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafzaken - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Gerecht waarnaar de zaak is verwezen

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

Het recht op een eerlijke behandeling van de zaak houdt voor het hof van assisen de verplichting in om in zijn uitspraak over de beschuldiging melding te maken van de overwegingen die de jury van de schuld of onschuld van de beschuldigde hebben overtuigd en van de concrete redenen waarom op alle vragen ja of neen werd geantwoord; de miskennis van dat recht maakt het arrest nietig dat het hof van assisen onbevoegd verklaart om kennis te nemen van de burgerlijke rechtsvorderingen op grond dat de jury de beschuldigde niet schuldig heeft verklaard en dat alleen met het visum van die vrijspraak zonder uitleg is gemotiveerd (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Hof van assisen - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict d'acquiescement - Décision d'incompétence sur l'action civile - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Jurisdiction de renvoi

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cour d'assises - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

RENOI APRES CASSATION - Matière répressive - Cour d'assises - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Jurisdiction de renvoi

En cas d'acquiescement de l'accusé, si la cassation ne porte que sur les intérêts civils, la Cour renvoie la cause, ainsi limitée, à la même cour d'assises que celle qui avait rendu l'arrêt cassé, autrement composée, siégeant sans l'assistance du jury (1). (1) Voir les concl. du M.P.

COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict d'acquiescement - Décision d'incompétence sur l'action civile - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Jurisdiction de renvoi

- Art. 429, al. 4 Code d'Instruction criminelle

RENOI APRES CASSATION - Matière répressive - Cour d'assises - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Jurisdiction de renvoi

- Art. 429, al. 4 Code d'Instruction criminelle

Le droit à un procès équitable implique, en ce qui concerne la cour d'assises, que la décision rendue sur l'accusation mette en avant les considérations qui ont convaincu le jury de la culpabilité ou de l'innocence de l'accusé et indique les raisons concrètes pour lesquelles il a été répondu positivement ou négativement à chacune des questions; la méconnaissance de ce droit entache de nullité l'arrêt qui, déclarant la cour d'assises sans compétence pour connaître des actions civiles au motif que le jury a déclaré l'accusé non coupable des accusations mises à sa charge, n'est pas autrement motivé que par le visa de cet acquiescement inexplicé (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van vrijspraak - Eindarrest - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Motivering - Verplichting

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict d'acquiescement - Arrêt définitif - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cour d'assises - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Motivation - Obligation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.09.1743.N

15 juni 2010

AC nr. 425

De artikelen 782 et 782bis Gerechtelijk Wetboek staan niet eraan in de weg dat de rechters alsnog samen het vonnis of het arrest uitspreken en het vervolgens ondertekenen of dat zij het vonnis of het arrest dat de voorzitter alleen heeft uitgesproken, slechts na de uitspraak ondertekenen, mits het respecteren van de regel dat het vonnis of het arrest moet worden gewezen door die rechters die alle rechtszittingen over de zaak en het beraad daarover hebben bijgewoond (1). (1) Zie ook artikel 195bis Wetboek van Strafvordering.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Uitspraak - Ondertekenen van vonnissen en arresten - Wijze

Les articles 782 et 782bis du Code judiciaire n'empêchent pas que les juges prononcent collégalement le jugement ou l'arrêt et ensuite le signent ou qu'ils ne signent le jugement ou l'arrêt prononcé individuellement par le président qu'après sa prononciation, pour autant que soit respectée la règle selon laquelle le jugement ou l'arrêt doit être rendu par les juges ayant assisté à toutes les audiences et au délibéré relatifs à la cause (1). (1) Voir également l'article 195bis du Code d'instruction criminelle.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Prononcé - Signature des jugements et arrêts - Mode

P.09.1746.F

10 februari 2010

AC nr. 95

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Terbeschikkingstelling van regering - Herhaling van misdaad op misdaad

STRAF - Andere straffen - Terbeschikkingstelling van de regering - Herhaling van misdaad op misdaad

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Gewoon uitstel - Vijf jaar opsluiting - Verlenen van het uitstel - Wettigheid

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

DEFENSE SOCIALE - Mise à la disposition du gouvernement - Récidive de crime sur crime

PEINE - Autres peines - Mise à la disposition du gouvernement - Récidive de crime sur crime

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis simple - Peine de réclusion de cinq ans - Octroi du sursis - Légalité

Krachtens de artikelen 54 Sw. en 22 Wet Bescherming Maatschappij van 9 april 1930, moet het veroordelend arrest dat herhaling vaststelt van misdaad op misdaad, de veroordeelde gedurende twintig jaar na afloop van zijn straf ter beschikking stellen van de regering, ongeacht de duur van de opsluiting die bij wet op een in staat van herhaling gepleegde misdaad is gesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

STRAF - Andere straffen - Terbeschikkingstelling van de regering - Herhaling van misdaad op misdaad

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Terbeschikkingstelling van regering - Herhaling van misdaad op misdaad

Vijf jaar opsluiting is een straf die met uitstel gepaard kan gaan, aangezien het een straf is die vijf jaar, in de zin van artikel 8, § 1, Probatiwewet, niet te boven gaat (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Gewoon uitstel - Vijf jaar opsluiting - Verlenen van het uitstel - Wettigheid

En vertu des articles 54 du Code pénal et 22 de la loi de défense sociale du 9 avril 1930, l'arrêt de condamnation qui constate l'existence d'une récidive de crime sur crime doit mettre le condamné à la disposition du gouvernement pendant vingt ans après l'expiration de sa peine, quelle que soit la durée de la réclusion attachée par la loi au crime commis en état de récidive (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PEINE - Autres peines - Mise à la disposition du gouvernement - Récidive de crime sur crime

DEFENSE SOCIALE - Mise a la disposition du gouvernement - Récidive de crime sur crime

La réclusion de cinq ans est une peine qui peut être affectée du sursis dès lors qu'elle est une peine ne dépassant pas cinq ans au sens de l'article 8, § 1er, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis simple - Peine de réclusion de cinq ans - Octroi du sursis - Légalité

P.09.1748.F

10 februari 2010

AC nr. 96

Naar luid van het met eenparigheid van stemmen gewezen arrest van het Hof Mensenrechten van 13 januari 2009 in de zaak Richard Taxquet tegen het Koninkrijk België, houdt het door artikel 6.1, E.V.R.M. gewaarborgde recht op een eerlijk proces voortaan de verplichting in voor het hof van assisen om in zijn uitspraak over de beschuldiging melding te maken van de overwegingen die de jury van de schuld of onschuld van de beschuldigde hebben overtuigd en om derhalve melding te maken van de concrete redenen waarom op alle vragen ja of neen werd geantwoord; wegens het gezag van gewijsde van dat uitleggend arrest en de voorrang, op het intern recht, van de internationale rechtsregel die vervat is in een door België geratificeerd verdrag, is het Hof verplicht de artikelen 342 en 348, Sv. buiten toepassing te laten, in zoverre die artikelen de regel vastleggen die het Europees Hof thans heeft veroordeeld en volgens welke de verklaring van de jury niet met redenen moet worden omkleed (1). (1) Hof Mensenrechten, 13 jan. 2009, Taxquet t/ België, www.echr.coe.int; Cass., 10 juni 2009, AR P.09.0547.F, A.C., 2009, nr ... met concl. O.M. in Pas.

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Hof van assisen - Eindarrest -

Aux termes de l'arrêt rendu à l'unanimité le 13 janvier 2009 de la Cour européenne des droits de l'homme en cause de Richard Taxquet contre le Royaume de Belgique, le droit à un procès équitable garanti par l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales implique, en ce qui concerne la cour d'assises, que la décision rendue sur l'accusation mette en avant les considérations qui ont convaincu le jury de la culpabilité ou de l'innocence de l'accusé et indique les raisons concrètes pour lesquelles il a été répondu positivement ou négativement à chacune des questions; en raison de l'autorité de la chose interprétée qui s'attache à cet arrêt et de la primauté, sur le droit interne, de la règle de droit international issue d'un traité ratifié par la Belgique, la Cour est contrainte de rejeter l'application de l'article 342 du Code d'instruction criminelle en tant que, combiné avec l'article 348, il consacre la règle, aujourd'hui condamnée par la Cour européenne, suivant laquelle la déclaration du jury n'est pas motivée (1). (1) Cour eur. D.H., 13 janvier 2009, Taxquet c/ Belgique, www.echr.coe.int; Cass., 10 juin 2009, RG P.09.0547.F, Pas., 2009, n° 392 avec les concl. M.P.

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Verdict d'acquiescement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit

Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Samenkomst van het hof en de jury om de beslissing met redenen te omkleden - Motivering van de beslissing - Regelmaticheid van de beslissing

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Beslissing aangekondigd met een verklaring die de inhoud ervan niet onthult - Samenkomst van het hof en de jury om de beslissing met redenen te omkleden - Regelmaticheid van de rechtspleging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Hof van assisen - Eindarrest - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Hof van assisen - Beslissing van vrijspraak - Motivering - Verplichting - Artikel 6, E.V.R.M. - Artikelen 342 en 348, Sv. - Toepassing

Wanneer het hof van assisen, om artikel 6.1, E.V.R.M. na te leven, dat in die zin wordt uitgelegd dat het voor de partijen het recht inhoudt te weten waarom een beschuldigde schuldig of onschuldig werd bevonden, op sommige punten afwijkt van de vormvoorschriften van de wet, met name door de samenkomst van het hof en de jury voor de beslissing, die wordt aangekondigd met een verklaring die de inhoud ervan niet onthult en die in twee verzegelde enveloppen is opgeborgen, openbaar kenbaar wordt gemaakt, is de rechtspleging regelmatig ten opzichte van de artikelen 342 en 343 Sv., aangezien het feit dat in de zittingszaal het origineel wordt bewaard van de verklaring van de jury, het feit dat dit stuk overeenstemt met het exemplaar dat in het bezit van het hoofd van de jury is gebleven en de aanwezigheid van beide stukken, die aan het motiverend arrest zijn gehecht, bewijzen dat de jury tijdens haar beraadslaging over de schuldvraag de volledige, door de wetgever verlangde autonomie heeft genoten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Beslissing aangekondigd met een verklaring die de inhoud ervan niet onthult - Samenkomst van het hof en de jury om de beslissing met redenen te omkleden - Regelmaticheid van de rechtspleging

à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Verdict d'acquiesement - Motivation - Obligation - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cour d'assises - Verdict d'acquiesement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. declaration du jury - Réunion de la cour et du jury pour motiver le verdict - Motivation de la décision - Régularité de la décision

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Verdict d'acquiesement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. declaration du jury - Verdict annoncé par une déclaration qui n'en dévoile pas la teneur - Réunion de la cour et du jury pour motiver le verdict - Régularité de la procédure

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Verdict d'acquiesement - Motivation - Obligation - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Cour d'assises - Verdict d'acquiesement - Motivation - Obligation - Conv. D.H., article 6 - Code d'instruction criminelle, articles 342 et 348 - Application

Lorsque, afin de garantir le respect de l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, interprété comme impliquant le droit pour les parties de connaître les raisons pour lesquelles un accusé a été jugé coupable ou innocent, la cour d'assises s'éloigne, sur certains points, des formalités décrites par la loi, notamment par la réunion de la cour et du jury avant même que le verdict, annoncé par une déclaration qui n'en dévoile pas la teneur et abrité dans deux enveloppes scellées, ne soit révélé publiquement, la procédure est régulière au regard des prescriptions des articles 342 et 343 du Code d'instruction criminelle dès lors que la conservation, dans la salle d'audience, de l'original de la déclaration du jury, la concordance de cette pièce avec l'exemplaire demeuré en possession du chef du jury et la présence des deux documents annexés à l'arrêt de motivation, établissent que le jury a bénéficié de l'autonomie complète voulue par la législateur pendant sa délibération sur les questions de culpabilité (1). (1) Voir les concl. du M.P.

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. declaration du jury - Verdict annoncé par une déclaration qui n'en dévoile pas la teneur - Réunion de la cour et du jury pour motiver le verdict - Régularité de la procédure

Wanneer, voor de beraadslaging over de straf, het hof van assisen met de gezworenen is samengekomen om de redenen op te stellen die de beslissing hebben bepaald en het hof daarbij enkel akte heeft genomen van de antwoorden van de gezworenen op de vragen, hen te horen en de redenen van hun beslissing over te schrijven, kan deze wijze van handelen, die niet in het Sv. is bepaald niet tot cassatie leiden, aangezien zij, zonder de beraadslagende autonomie van de gezworenen aan te tasten, alleen artikel 6.1, E.V.R.M. wil eerbiedigen dat in die zin wordt uitgelegd dat het voor de partijen het recht inhoudt te weten waarom een beschuldigde schuldig of onschuldig werd bevonden, door de voorlezing van het arrest zelf (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Samenkomst van het hof en de jury om de beslissing met redenen te omkleden - Motivering van de beslissing - Regelmatigheid van de rechtspleging

Lorsque, avant la délibération sur la peine, la cour d'assises et les jurés se sont réunis pour rédiger les motifs ayant déterminé le verdict et qu'à cette occasion, la cour s'est bornée à prendre acte des réponses du jury aux questions, à entendre les jurés et à transcrire les raisons de leur décision, cette forme de procéder, non prévue par le Code d'instruction criminelle, ne saurait donner lieu à cassation dès lors que, sans porter atteinte à l'autonomie délibérative du jury, elle ne tend qu'à garantir le respect de l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, interprété comme impliquant le droit pour les parties de savoir, par la lecture de l'arrêt lui-même, pourquoi un accusé été jugé coupable ou innocent (1). (1) Voir les concl. du M.P.

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. déclaration du jury - Réunion de la cour et du jury pour motiver le verdict - Motivation de la décision - Régularité de la procédure

P.09.1749.F

24 maart 2010

AC nr. 210

De beschikking van de raadkamer tot opschorting van de uitspraak van de veroordeling valt niet binnen het toepassingsgebied van artikel 135, § 3, Sv., zelfs niet als de inverdenkinggestelde een grond van nietigheid opwerpt tegen die beschikking; het hoger beroep van de inverdenkinggestelde tegen een dergelijke beschikking moet binnen vierentwintig uur worden ingesteld (1). (1) Cass., 8 feb. 2006, AR P.05.1528.F, AC, 2006, nr 82.

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Gewone opschorting - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Beschikking die de uitspraak van de veroordeling opschort - Inverdenkinggestelde - Termijn om hoger beroep in te stellen

- Art. 4, § 2 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Opschorting van de uitspraak van de veroordeling - Beschikking tot opschorting - Inverdenkinggestelde - Termijn om hoger beroep in te stellen

- Art. 4, § 2 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Opschorting van de uitspraak van de veroordeling - Beschikking tot opschorting - Inverdenkinggestelde - Termijn om hoger beroep in te stellen

- Art. 4, § 2 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

L'ordonnance de la chambre du conseil prononçant la suspension du prononcé de la condamnation n'entre pas dans le champ d'application de l'article 135, § 3, du Code d'instruction criminelle même lorsque l'inculpé soulève une cause de nullité de cette ordonnance; l'appel de l'inculpé contre une telle ordonnance doit être formé dans les vingt-quatre heures (1). (1) Cass., 8 février 2006, RG P.05.1528.F, Pas., 2006, n° 82.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Suspension simple - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Ordonnance prononçant la suspension du prononcé de la condamnation - Inculpé - Délai pour interjeter appel

- Art. 4, § 2 L. du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Appel principal. forme. délai - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Suspension du prononcé de la condamnation - Ordonnance prononçant la suspension - Inculpé - Délai pour interjeter appel

- Art. 4, § 2 L. du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Suspension du prononcé de la condamnation - Ordonnance prononçant la suspension - Inculpé - Délai pour interjeter appel

- Art. 4, § 2 L. du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

P.09.1750.N

20 april 2010

AC nr. 265

De artikelen 135 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering verlenen aan de kamer van inbeschuldigingstelling de bevoegdheid uitspraak te doen over de regelmatigheid van het gerechtelijk onderzoek, maar niet over de regelmatigheid van het opsporingsonderzoek gevoerd door het openbaar ministerie wanneer dit opsporingsonderzoek nog niet geleid heeft tot het vorderen van een strafonderzoek (1) (2). (1) Cass., 21 maart 2006, AR P.05.1701.N, AC, 2006, nr. 164; (2) Zie Cass., 16 feb. 2010, AR P.10.0012.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van het opsporingsonderzoek - Bevoegdheid - Verzoek tot opheffing van een opsporingshandeling met betrekking tot goederen - Verwerping van het verzoek door de arbeidsauditeur - Opsporingsonderzoek

- Artt. 135 en 235bis Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEKSGERECHTEN - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van het opsporingsonderzoek - Bevoegdheid - Verzoek tot opheffing van een opsporingshandeling met betrekking tot goederen - Verwerping van het verzoek door de arbeidsauditeur

- Artt. 135 en 235bis Wetboek van Strafvordering

De kamer van inbeschuldigingstelling die met toepassing van artikel 28sexies Wetboek van Strafvordering oordeelt over het hoger beroep tegen de beslissing van het openbaar ministerie over het verzoek tot het opheffen van een opsporingshandeling met betrekking tot de goederen, doet geen uitspraak met toepassing van de artikelen 135 en 235bis van hetzelfde wetboek; een dergelijke beslissing is een voorbereidend arrest, dat niet valt onder een van de uitzonderingen vermeld in artikel 416, tweede lid, Wetboek van Strafvordering, zodat het onmiddellijk cassatieberoep daartegen niet ontvankelijk is (1). (1) Zie Cass., 16 feb. 2010, AR P.10.0012.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie O.M.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Ontvankelijkheid - Verzoek tot opheffing van een opsporingshandeling met betrekking tot goederen - Verwerping van het verzoek door de arbeidsauditeur - Voorziening

- Artt. 28sexies, 135, 235bis en 416 Wetboek van Strafvordering

Les articles 135 et 235bis du Code d'instruction criminelle confèrent à la chambre des mises en accusation la compétence de statuer sur la régularité de l'instruction judiciaire, mais non sur la régularité de l'information menée par le ministère public, lorsque ladite information n'a pas encore abouti à la demande d'une instruction pénale (1) (2). (1) Cass., 21 mars 2006, RG P.05.1701.N, Pas., 2006, n° 164; (2) Voir Cass., 16 février 2010, RG P.10.0012.N, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Appel - Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de l'information - Compétence - Demande en levée d'un acte d'information relatif aux biens - Rejet de la demande par l'auditeur du travail - Information

- Art. 135 et 235bis Code d'Instruction criminelle
JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Appel - Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de l'information - Compétence - Demande en levée d'un acte d'information relatif aux biens - Rejet de la demande par l'auditeur du travail

- Art. 135 et 235bis Code d'Instruction criminelle

Lorsqu'en application de l'article 28sexies du Code d'instruction criminelle, la chambre des mises en accusation se prononce sur l'appel formé contre la décision rendue par le ministère public sur la demande de levée d'un acte d'information relatif aux biens, celle-ci ne se prononce pas en application des articles 135 et 235bis dudit code; une telle décision constitue un arrêt préparatoire qui ne relève pas des exceptions énoncées à l'article 416, second alinéa, du Code d'instruction criminelle, de sorte qu'elle ne peut faire l'objet d'un pourvoi en cassation immédiat (1). (1) Voir Cass., 16 février 2010, RG P.10.0012.N, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Appel - Chambre des mises en accusation - Recevabilité - Demande en levée d'un acte d'information relatif aux biens - Rejet de la demande par l'auditeur du travail - Pourvoi

- Art. 28sexies, 135, 235bis et 416 Code d'Instruction criminelle

Wanneer tegen de vreemdeling een beslissing is genomen tot gevangenhouding op een welbepaalde plaats in afwachting van zijn uitdrijving uit het grondgebied, en de gemachtigde van de bevoegde minister heeft beslist om de hechtenis van de vreemdeling met twee maanden te verlengen, is die beslissing geen autonome titel van vrijheidsberoving (1). (1) Zie Cass., 1 okt. 2008, AR P.08.1355.F, AC, 2008, nr 518.

VREEMDELINGEN - Vrijheidsberoving - Hechtenis - Verlenging - Beslissing - Autonome titel

- Art. 74-5, § 3, 1° Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Lorsque l'étranger a fait l'objet d'une décision de maintien dans un lieu déterminé, en attendant son refoulement du territoire, et que le délégué du ministre compétent a décidé de prolonger la détention de l'étranger pour une période de deux mois, cette décision ne constitue pas un titre autonome de privation de liberté (1). (1) Voir Cass., 1er octobre 2008, RG P.08.1355.F, Pas., 2008, I, n° 518.

ETRANGERS - Privation de liberté - Détention - Prolongation - Décision - Titre autonome

- Art. 74-5, § 3, 1° L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

P.09.1761.N

25 mei 2010

AC nr. 364

Niet-ontvankelijk is het cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij tot opheffing van een dwangsom inzake stedenbouw die dit cassatieberoep niet heeft doen betekenen aan de rechtstreeks gedaagde partij (1). (1) Cass., 30 maart 2010, AR P.09.1698.N, AC, 2010, nr ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Stedenbouw - Herstelvordering - Beklaagde veroordeeld tot dwangsom - Rechtstreekse dagvaarding in opheffing van de dwangsom - Vordering tot opheffing van dwangsom ongegrond verklaard - Cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij - Cassatieberoep niet betekend aan de rechtstreeks gedaagde partij - Ontvankelijkheid

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

DWANGSOM - Strafzaken - Stedenbouw - Herstelvordering - Beklaagde veroordeeld tot dwangsom - Rechtstreekse dagvaarding in opheffing van de dwangsom - Vordering tot opheffing van dwangsom ongegrond verklaard - Cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij - Cassatieberoep niet betekend aan de rechtstreeks gedaagde partij - Ontvankelijkheid

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Beklaagde veroordeeld tot dwangsom - Rechtstreekse dagvaarding in opheffing van de dwangsom - Vordering tot opheffing van dwangsom ongegrond verklaard - Cassatieberoep van de rechtstreeks dagende partij - Betekening van cassatieberoep

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

Est irrecevable le pourvoi introduit par la partie citant directement en levée d'une astreinte en matière d'urbanisme qui n'a pas fait signifier ce pourvoi à la partie citée directement (1). (1) Cass., 30 mars 2010, RG P.09.1698.N, Pas., 2010, n° ...

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai de signification etou de dépôt - Urbanisme - Action en réparation - Prévenu condamné à une astreinte - Citation directe en levée de l'astreinte - Action en levée de l'astreinte déclarée non fondée - Pourvoi en cassation de la partie citant directement - Pourvoi non signifié à la partie citée directement - Recevabilité

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

ASTREINTE - Matière répressive - Urbanisme - Action en réparation - Prévenu condamné à une astreinte - Citation directe en levée de l'astreinte - Action en levée de l'astreinte déclarée non fondée - Pourvoi en cassation de la partie citant directement - Pourvoi non signifié à la partie citée directement - Recevabilité

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Prévenu condamné à une astreinte - Citation directe en levée de l'astreinte - Action en levée de l'astreinte déclarée non fondée - Pourvoi en cassation de la partie citant directement - Signification du pourvoi

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

P.09.1767.F

24 februari 2010

AC nr. 121

De toevoeging aan een bedrag van één decime komt overeen met de verhoging van dat bedrag met één tiende; de verhoging met vijfenveertig decimes staat gelijk met de vermenigvuldiging van het bedrag met vijf en een half (1). (1) Zie Cass., 10 mei 2006, AR P.06.0212.F, AC, 2006, nr 265.

STRAF - Geldboete en opdiciemen - Opdiciemen - Verhoging van de geldboete - Berekeningswijze

Ajouter un décime à une somme consistant à majorer cette somme d'un dixième de son montant, la majoration de quarante-cinq décimes équivaut à une multiplication par cinq et demi (1). (1) Voir Cass., 10 mai 2006, RG P.06.0212.F, Pas., 2006, n° 265.

PEINE - Amende et décimes additionnels - Décimes additionnels - Majoration de l'amende - Mode de calcul

Het aanwerven met het oog op het plegen van prostitutie en het exploiteren daarvan, zijn verschillende handelingen die dezelfde dader kunnen worden ten laste gelegd of ten nadele van hetzelfde slachtoffer kunnen worden gepleegd.

ONTUCHT EN PROSTITUTIE - Misdrijven bepaald in artikel 380, § 1, 1° en 4°, Sw. - Verscheidene handelingen

- Art. 380, § 1, 1° en 4° Strafwetboek

L'embauche à des fins de prostitution et l'exploitation de celle-ci constituent des actes distincts susceptibles d'être imputés au même auteur ou d'être commis au préjudice de la même victime.

DEBAUCHE ET PROSTITUTION - Délits prévus par l'article 380, § 1er, respectivement 1° et 4° du Code pénal - Actes distincts

- Art. 380, § 1er, 1° et 4° Code pénal

P.09.1778.N

13 april 2010

AC nr. 254

De burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter geschiedt door een ondubbelzinnige wilsverklaring die voor het overige aan geen bijzondere vormvereisten is onderworpen; een dergelijke verklaring hoeft derhalve niet uitdrukkelijk te verwijzen naar een wetsartikel dat de feiten waarvoor klacht wordt gedaan, strafbaar stelt, noch deze feiten te omschrijven in de termen van de strafwet (1). (1) Cass., 18 mei 2004, AR P.04.0276.N, AC, 2004, nr. 266.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Vormvereisten

- Art. 63 Wetboek van Strafvordering

La constitution de partie civile devant le juge d'instruction qui, pour le surplus, n'est soumise à aucune formalité, s'effectue par une déclaration de la volonté explicite; dès lors, cette déclaration ne doit pas renvoyer explicitement à une disposition légale sanctionnant les faits pour lesquels une plainte a été déposée, ni qualifier les faits dans les termes de la loi pénale (1). (1) Cass., 18 mai 2004, RG P.04.0276.N, Pas., 2004, n° 266.

ACTION CIVILE - Constitution de partie civile devant le juge d'instruction - Formalités

- Art. 63 Code d'Instruction criminelle

De rechter beoordeelt vrij de bewijswaarde van de akte van burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter, inzonderheid de draagwijdte van de daarin wegens bepaalde feiten gedane klacht (1). (1) Zie Cass., 22 mei 2001, AR P.99.1655.N, AC, 2001, nr. 303.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Beoordeling van de bewijswaarde van de akte van burgerlijke partijstelling door de rechter

Le juge décide souverainement de la valeur probante de l'acte de la constitution de partie civile devant le juge du fond, spécialement de la portée de la plainte déposée du chef de certains faits (1). (1) Voir Cass., 22 mai 2001, RG P.99.1655.N, Pas., 2001, n° 303.

ACTION CIVILE - Constitution de partie civile devant le juge d'instruction - Appréciation de la valeur probante de l'acte de constitution de partie civile par le juge

P.09.1789.N

30 maart 2010

AC nr. 231

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Onwettig of onregelmatig bewijs

BEWIJS - Strafzaken - Algemeen - Onwettig of onregelmatig bewijs - Strafvordering

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Onwettig of onregelmatig bewijs - Andere bewijsmiddelen

STRAFVORDERING - Bewijs - Onwettig of onregelmatig bewijs

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité

PREUVE - Matière répressive - Généralités - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité - Action publique

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité - Autres moyens de preuve

ACTION PUBLIQUE - Preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité

De regels met betrekking tot de bewijsvoering vereisen, in principe, dat de rechter de onwettig of onregelmatig bevonden bewijzen uit het debat weert samen met de elementen die er het gevolg van zijn; dit verhindert evenwel niet dat de rechter uitspraak doet op grond van andere bewijselementen die, zonder aangetast te zijn door enig gebrek, aan het vrije debat tussen partijen onderworpen zijn (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Onwettig of onregelmatig bewijs - Andere bewijsmiddelen

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Onwettig of onregelmatig bewijs

Het niet toelaatbaar verklaren of uitsluiten van alle bewijsmiddelen wegens de onwettigheid of de onregelmatigheid ervan of wegens de onmogelijkheid om de wettigheid of de regelmatigheid ervan te onderzoeken, leidt niet tot de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering; de strafvordering en het recht om de strafvordering uit te oefenen ontstaan immers door het plegen van het misdrijf zelf, ongeacht de wijze waarop zij verder worden uitgeoefend en onafhankelijk van de wijze waarop de bewijsgaring verloopt (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

BEWIJS - Strafzaken - Algemeen - Onwettig of onregelmatig bewijs - Strafvordering

STRAFVORDERING - Bewijs - Onwettig of onregelmatig bewijs

En principe, les règles relatives à l'administration de la preuve exigent que le juge écarte des débats les preuves entachées d'illégalité ou d'irrégularité en même temps que les éléments qui en sont la suite; il est néanmoins admis que le juge se prononce sur la base d'autres éléments de preuve qui, sans être affectés d'un vice, sont soumis au libre débat des parties (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité - Autres moyens de preuve

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité

Déclarer non admissible ou exclure tous les moyens de preuve en raison de leur illégalité ou irrégularité ou de l'impossibilité à en examiner la légalité ou la régularité n'implique pas l'irrecevabilité de l'action publique; l'action publique et le droit de l'exercer trouvent en effet leur origine dans la commission de l'infraction même, indépendamment de la manière dont elle est ultérieurement exercée et de la manière dont les preuves sont recueillies (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

PREUVE - Matière répressive - Généralités - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité - Action publique

ACTION PUBLIQUE - Preuve - Preuve entachée d'illégalité ou d'irrégularité

P.09.1794.F

24 maart 2010

AC nr. 211

Wanneer de raadsman van een inverdenkinggestelde hem voor het onderzoeksgerecht heeft vertegenwoordigd, werd gehoord en daar voor hem een conclusie heeft neergelegd, werd op het ogenblik van de regeling van de rechtspleging aan het vereiste van tegenspraak voldaan en het feit dat de inverdenkinggestelde noch door de onderzoeksrechter noch door de speurders werd gehoord, of door hen slechts op onvoldoende wijze werd gehoord, is op zich onvoldoende om een eerlijke behandeling van de zaak voor de feitenrechter onmogelijk te maken.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Recht van verdediging - Geen verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter en door de speurders - Rechtspleging op tegenspraak voor het onderzoeksgerecht - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Onderzoek in strafzaken - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Geen verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter en door de speurders - Rechtspleging op

Lorsque, devant la juridiction d'instruction, le conseil d'un inculpé l'a représenté, a été entendu et a déposé pour lui des conclusions, la contradiction requise a été assurée au moment du règlement de la procédure et la circonstance que l'inculpé n'a été entendu ni par le juge d'instruction ni par les enquêteurs, ou ne l'a été par ceux-ci que d'une manière incomplète, ne suffit pas en soi pour rendre impossible la tenue d'un procès équitable devant le juge du fond.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Droits de la défense - Absence d'audition de l'inculpé par le juge d'instruction et par les enquêteurs - Procédure contradictoire devant la juridiction d'instruction - Procès équitable

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Instruction en matière répressive - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Absence d'audition de l'inculpé par le juge d'instruction et par les enquêteurs - Procédure contradictoire devant la juridiction

tegenspraak voor het onderzoeksgerecht - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijke behandeling van de zaak - Onderzoek in strafzaken - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Geen verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter en door de speurders - Rechtspleging op tegenspraak voor het onderzoeksgerecht - Gevolg voor het recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Recht van verdediging - Geen verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter en door de speurders - Rechtspleging op tegenspraak voor het onderzoeksgerecht - Eerlijke behandeling van de zaak

Een onderzoeksgerecht miskent het recht van verdediging wanneer het iemand naar de rechtbank verwijst die noch door de onderzoeksmagistraat, noch door de verbalisanten, noch door het onderzoeksgerecht zelf werd gehoord.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Recht van verdediging - Verhoor van de in verdenking gestelde vooraleer hij verwezen wordt - Verplichting

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Recht van verdediging - Verhoor van de in verdenking gestelde vooraleer hij verwezen wordt - Verplichting

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Onderzoek in strafzaken - Regeling van de rechtspleging - Verwijzing naar het vonnisgerecht - Verhoor van de in verdenking gestelde vooraleer hij verwezen wordt - Verplichting

d'instruction - Procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable - Instruction en matière répressive - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Absence d'audition de l'inculpé par le juge d'instruction et par les enquêteurs - Procédure contradictoire devant la juridiction d'instruction - Incidence sur le droit à un procès équitable
INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Droits de la défense - Absence d'audition de l'inculpé par le juge d'instruction et par les enquêteurs - Procédure contradictoire devant la juridiction d'instruction - Procès équitable

Une juridiction d'instruction ne peut, sans méconnaître les droits de la défense, renvoyer devant le tribunal une personne qui n'a été entendue ni par le magistrat instructeur, ni par les verbalisateurs, ni par elle-même.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Droits de la défense - Audition de l'inculpé avant son renvoi - Obligation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Droits de la défense - Audition de l'inculpé avant son renvoi - Obligation

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Instruction en matière répressive - Règlement de la procédure - Renvoi à la juridiction de jugement - Audition de l'inculpé avant son renvoi - Obligation

P.09.1811.N

12 januari 2010

AC nr. 24

Niet ontvankelijk is het cassatieberoep tegen het vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank, wanneer uit de stukken niet blijkt dat de verklaring van cassatieberoep op het ogenblik van het instellen ervan door een advocaat werd ondertekend (1). (1) Cass., 5 mei 2009, AR P.09.0583.N, AC, 2009, nr. ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Strafuitvoeringsrechtbank - Verklaring van cassatieberoep - Ondertekening door advocaat - Art. 97, § 1, tweede lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

STRAFUITVOERING - Cassatieberoep - Strafuitvoeringsrechtbank - Vonnis - Vorm - Art. 97, § 1, tweede lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

Est irrecevable le pourvoi formé contre le jugement du tribunal de l'application des peines lorsqu'il ne ressort pas des pièces que la déclaration de pourvoi en cassation a été signée par un avocat au moment de son introduction (1). (1) Cass., 5 mai 2009, RG P.09.0583.N., Pas., 2009, n° ...

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Tribunal de l'application des peines - Déclaration de pourvoi - Signature par un avocat - Art. 97, § 1er, al. 2 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

APPLICATION DES PEINES - Pourvoi en cassation - Tribunal de l'application des peines - Jugement - Forme - Art. 97, § 1er, al. 2 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.09.1818.F

13 januari 2010

AC nr. 27

Het cassatieberoep van een geïnterneerde tegen een beslissing van de Hoge Commissie tot bescherming van de maatschappij, moet worden ingesteld met een verklaring op het secretariaat van dat orgaan of met een verklaring ten overstaan van de bestuurder van de inrichting tot bescherming van de maatschappij of diens gemachtigde; het cassatieberoep dat met een faxbericht aan de Hoge Commissie tot bescherming van de maatschappij is gericht, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Brussel, Bruylant, 2006, p. 192-194.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Hoge commissie - Beslissing van de Hoge Commissie tot bescherming van de maatschappij - Cassatieberoep door de geïnterneerde - Cassatieberoep ingesteld per faxbericht - Ontvankelijkheid

- Art. 417 Wetboek van Strafvordering

- Art. 1 Wet 25 juli 1893

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Beslissing van de Hoge Commissie tot bescherming van de maatschappij - Cassatieberoep door de geïnterneerde - Cassatieberoep ingesteld per faxbericht - Ontvankelijkheid

- Art. 417 Wetboek van Strafvordering

- Art. 1 Wet 25 juli 1893

Le pourvoi d'un interné contre une décision de la Commission supérieure de défense sociale doit être fait par une déclaration au secrétariat de cette instance ou par déclaration au directeur de l'établissement de défense sociale ou à son délégué; est irrecevable le pourvoi formé par télécopie adressée à la Commission supérieure de défense sociale (1). (1) Voir R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruxelles, Bruylant, 2006, p. 192-194.

DEFENSE SOCIALE - Commission supérieure - Décision de la Commission supérieure de défense sociale - Pourvoi en cassation formé par l'interné - Pourvoi formé par télécopie - Recevabilité

- Art. 417 Code d'Instruction criminelle

- Art. 1er L. du 25 juillet 1893

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Décision de la Commission supérieure de défense sociale - Pourvoi en cassation formé par l'interné - Pourvoi formé par télécopie - Recevabilité

- Art. 417 Code d'Instruction criminelle

- Art. 1er L. du 25 juillet 1893

P.09.1819.N

4 mei 2010

AC nr. 308

De criteria vermeld in artikel 4.3.1, § 2, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gelden bij het verlenen van een vergunning door de bevoegde overheid; zij houden geen verband met de herstelmaatregelen die de rechtbank beveelt overeenkomstig artikel 6.1.41 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (1). (1) Besluit van de Vlaamse Regering houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening (B.S., 20 aug. 2009, Ed. 2, 54890).

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelmaatregelen - Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Les critères prévus à l'article 4.3.1, § 2, du Code flamand de l'aménagement du territoire sont valables pour l'octroi d'un permis par l'autorité compétente; ils n'ont pas de rapport avec les mesures de réparation ordonnées par le tribunal conformément à l'article 6.1.41 du Code flamand de l'aménagement du territoire (1). (1) Arrêté du Gouvernement flamand portant coordination de la législation décrétole relative à l'aménagement du territoire (M.B., 20 août 2009, Ed. 2, 54890).

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Mesures de réparation - Code flamand de l'aménagement du territoire

P.09.1822.N

4 mei 2010

AC nr. 309

Overeenkomstig artikel 187 Wetboek van Strafvordering moet het verzet worden betekend aan het openbaar ministerie; het bedoelde openbaar ministerie is enkel datgene dat de strafvordering heeft uitgeoefend zodat het verzet dat wegens een aan de verzetdoener verwijtbare vergissing betekend werd aan de procureur des Konings, wanneer de procureur-generaal de strafvordering heeft uitgeoefend, niet ontvankelijk is (1). (1) Zie Cass., 28 april 1993, AR P.93.0015.F, AC, 1993, nr 205.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Exploit - Strafzaken -

Conformément à l'article 187 du Code d'instruction criminelle, l'opposition doit être signifiée au ministère public; ce ministère public ne peut être que celui ayant exercé l'action publique, de sorte que l'opposition signifiée au procureur du Roi à la suite d'une erreur imputable à l'opposant, lorsque le procureur général a exercé l'action publique, est irrecevable (1). (1) Voir Cass., 28 avril 1993, RG P.93.0015.F, Pas., 1993, n° 205.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Exploit - Matière répressive -

Verzet - Betekening aan het openbaar ministerie - Openbaar ministerie dat de strafvordering uitvoert - Toepassing
VERZET - Strafzaken - Betekening aan het openbaar ministerie - Openbaar ministerie dat de strafvordering uitvoert - Toepassing

Opposition - Signification au ministère public - Ministère public exerçant l'action publique - Application
OPPOSITION - Matière répressive - Signification au ministère public - Ministère public exerçant l'action publique - Application

P.09.1837.N

16 maart 2010

AC nr. 187

Het ontvankelijk verklaren van het verzet heeft voor gevolg dat het hoger beroep van de beklaagde en van het openbaar ministerie geen voorwerp meer heeft (1). (1) Cass., 11 dec. 2002, AR P.02.0818.F, A.C., 2002, nr. 665; DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4° ed., 2007, p. 1351, nr. 3169.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Verstekvonnis - Opeenvolgend verzet en hoger beroep van de beklaagde - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijk verklaard verzet

Déclarer l'opposition recevable annihile l'appel du prévenu et du ministère public (1). (1) Cass., 11 décembre 2002, RG P.02.0818.F, Pas., 2002, n° 665; DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4ème éd., 2007, p. 1351, n° 3169.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Jugement rendu par défaut - Opposition et appel successivement formés par le prévenu - Appel du ministère public - Opposition déclarée recevable

Het ontvankelijk verklaren van het verzet heeft voor gevolg dat het hoger beroep van de beklaagde en van het openbaar ministerie geen voorwerp meer heeft (1). (1) Cass., 11 dec. 2002, AR P.02.0818.F, AC, 2002, nr. 665; DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4° ed., 2007, p. 1351, nr. 3169.

VERZET - Verstekvonnis - Opeenvolgend verzet en hoger beroep van de beklaagde - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijk verklaard verzet

Déclarer l'opposition recevable annihile l'appel du prévenu et du ministère public (1). (1) Cass., 11 décembre 2002, RG P.02.0818.F, Pas., 2002, n° 665; DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4ème éd., 2007, p. 1351, n° 3169.

OPPOSITION - Jugement rendu par défaut - Opposition et appel successivement formés par le prévenu - Appel du ministère public - Opposition déclarée recevable

Uit artikel 187, zesde lid, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat ten gevolge van het verzet de veroordeling voor niet bestaande wordt gehouden, volgt dat als een en dezelfde partij en van een verstekvonnis in hoger beroep komt en verzet aantekent, rechtsgevolg enkel wordt toegekend aan het rechtsmiddel dat het eerst is ingesteld, op voorwaarde dat het ontvankelijk is (1). (1) DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4° ed., 2007, p. 1350, nr. 3165.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Verstekvonnis - Opeenvolgend verzet en hoger beroep van dezelfde partij
VERZET - Verstekvonnis - Opeenvolgend verzet en hoger beroep van dezelfde partij

Il résulte de l'article 187, alinéa 6, du Code d'instruction criminelle, en vertu duquel la condamnation sera comme non avenue par suite de l'opposition, que, si une même partie, à la fois, interjette appel d'un jugement rendu par défaut et forme également opposition à son encontre, il ne sera donné suite qu'au seul recours introduit en premier lieu, sous réserve de sa recevabilité (1). (1) DECLERCQ R., Beginselen van Strafrechtspleging, 4ème éd., 2007, p. 1350, n° 3165.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Jugement rendu par défaut - Opposition et appel successivement formés par la même partie
OPPOSITION - Jugement rendu par défaut - Opposition et appel successivement formés par la même partie

P.09.1847.N

27 april 2010

AC nr. 285

De fouten of nalatigheden van de lasthebber binden de lastgever wanneer zij worden begaan binnen de perken van de lastgeving en leveren op zichzelf voor de lastgever geen vreemde oorzaak, toeval of overmacht op (1). (1) Cass., 8 sept. 1993, AR P.93.0488.F, A.C., 1993, nr. 335.

LASTGEVING - Lasthebber - Fout of nalatigheid - Fout of nalatigheid die de lastgever bindt

Les fautes ou négligences du mandataire engagent le mandant lorsqu'elles ont été commises dans les limites du mandat et ne peuvent constituer en soi pour le mandant une cause étrangère, un cas fortuit ou un cas de force majeure (1). (1) Cass., 8 septembre 1993, RG P.93.0498.F, Pas., 1993, n° 335.

MANDAT - Mandataire - Faute ou négligence - Faute ou négligence qui engage le mandant

Het verzet in strafzaken is niet ontvankelijk wanneer het is betekend na het verstrijken van de termijn, zelfs als de vertraging te wijten is aan de fout van de gerechtsdeurwaarder die optreedt als lasthebber van de verzetdoende partij (1). (1) Cass., 24 jan. 1974, A.C., 1974, nr. 576; Cass., 3 maart 1981, AR 6327, A.C., 1980-81, nr. 388; Cass., 8 sept. 1993, AR P.93.0488.F, A.C., 1993, nr. 335.

GERECHTSDEURWAARDER - Optreden als lasthebber van de verzetdoende partij - Laattijdige betekening van het verzet
VERZET - Strafzaken - Betekening na het verstrijken van de wettelijke termijn

En matière répressive, l'opposition signifiée après l'expiration du délai est irrecevable, même si le retard est dû à la faute de l'huissier de justice, mandataire de l'opposant (1). (1) Cass., 24 janvier 1974, Bull. et Pas., 1974, I, 576; Cass., 3 mars 1981, RG 6327, Bull. et Pas., 1981, I, 718; Cass., 8 septembre 1993, RG P.93.0488.F, Pas., 1993, n° 335.

HUISSIER DE JUSTICE - Intervention en qualité de mandataire de l'opposant - Signification tardive de l'opposition
OPPOSITION - Matière répressive - Signification après l'expiration du délai légal

Overmacht die de ontvankelijkheid verantwoordt van het rechtsmiddel dat na het verstrijken van de wettelijke termijn is ingesteld, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de partij die dit rechtsmiddel instelt en die door hem onmogelijk kon worden voorzien of vermeden (1). (1) Cass., 30 april 2002, AR P.00.1617.N, AC, 2002, nr. 262; Cass., 21 mei 2003, AR P.03.0699.F, AC, 2003, nr. 312; Cass., 30 sept. 2003, AR P.02.1415.N - P.03.0312.N, AC, 2003, nr. 464; Cass., 13 jan. 2004, AR P.03.0860.N, AC, 2003, nr. 17.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Duur, begin en einde - Einde - Cassatieberoep aangetekend buiten de wettelijke termijn - Overmacht
HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Termijn - Hoger beroep aangetekend buiten de wettelijke termijn - Overmacht
VERZET - Strafzaken - Termijn - Verzet aangetekend buiten de wettelijke termijn - Overmacht

La force majeure qui justifie la recevabilité du recours introduit après l'expiration du délai légal ne peut résulter que d'une circonstance indépendante de la volonté de la partie qui introduit ce recours et que celle-ci ne pouvait nullement prévoir ou conjurer (1). (1) Cass., 30 avril 2002, RG P.00.1617.N, Pas., 2002, n° 262; Cass., 21 mai 2003, RG P.03.0699.F, Pas., 2003, n° 312; Cass., 30 septembre 2003, RG P.02.1415.N - P.03.0312.N, Pas., 2003, n° 464; Cass., 13 janvier 2004, RG P.03.0860.N, Pas., 2003, n° 17.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Durée, point de départ et fin - Fin - Pourvoi formé en dehors du délai légal - Force majeure
APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Appel principal. forme. délai - Délai - Appel interjeté en dehors du délai légal - Force majeure
OPPOSITION - Matière répressive - Délai - Opposition faite en dehors du délai légal - Force majeure

P.09.1867.F

14 april 2010

AC nr. 256

Het arrest dat de hoofdgevangenisstraf verlaagt maar de duur van het door de eerste rechter voor de gevangenisstraf verleende uitstel verlengt, dat de geldboete verhoogt en het door de eerste rechter voor de geldboete toegekende uitstel intrekt, vereist geen eenstemmigheid (1). (1) Zie Cass., 7 maart 1966, Bull. en Pas., 1966, I, 870 en de verwijzingen daarin; Cass., 16 nov. 1971, A.C., 1972, p. 261.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Eenstemmigheid - Verlaagde hoofdgevangenisstraf - Verlengd uitstel - Verhoogde geldboete - Uitstel ingetrokken - Eenstemmigheid niet vereist
- Art. 211bis Wetboek van Strafvordering

L'unanimité n'est pas exigée pour l'arrêt qui réduit l'emprisonnement principal mais qui prolonge la durée du sursis accordé par le premier juge pour l'emprisonnement principal, qui augmente l'amende et qui retire le sursis accordé par le premier juge pour l'amende (1). (1) Voir Cass., 7 mars 1966, Bull. et Pas., 1966, I, 870 et les références citées; Cass., 16 novembre 1971, Bull. et Pas., 1972, I, 245.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Procédure en degré d'appel - Unanimité - Emprisonnement principal réduit - Sursis prolongé - Amende augmentée - Sursis retiré - Unanimité non requise
- Art. 211bis Code d'Instruction criminelle

P.09.1868.F

14 april 2010

AC nr. 257

Wanneer de rechter vaststelt dat de getroffene, de benadeelde subrogant, zich regelmatig, vóór het verval van de strafvordering burgerlijke partij heeft gesteld, beslist hij naar recht om de vordering van de arbeidsongevallenverzekeraar, die na de verjaring van de voormelde rechtsvordering als gesubrogeerde is tussengekomen, ontvankelijk te verklaren.

VERJARING - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke vordering voor de strafrechter - Misdrijf - Schade - Getroffene - Rechtsvordering - Arbeidsongevallenverzekeraar - Onderscheiden vordering - Arbeidsongevallenverzekeraar in de rechten van de getroffene gesubrogeerd

- Art. 47 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

De arbeidsongevallenverzekeraar die de strafrechter verzoekt de voor de schade aansprakelijke derde te veroordelen om hem de vergoeding terug te betalen die hij aan de getroffene dient uit te keren, oefent tegen die derde geen andere burgerlijke rechtsvordering uit dan die van de getroffene, maar oefent met een onderscheiden vordering de rechtsvordering van de getroffene zelf uit, in wiens rechten hij is gesubrogeerd (1). (1) Cass., 16 mei 1989, AR 1356, AC, 1988-1989, nr. 523.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Misdrijf - Schade - Vordering voor de strafrechter - Getroffene - Rechtsvordering - Arbeidsongevallenverzekeraar - Onderscheiden vordering - Arbeidsongevallenverzekeraar in de rechten van de getroffene gesubrogeerd

- Art. 47 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

INDEPLAATSSTELLING - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - Getroffene - Rechtsvordering - Arbeidsongevallenverzekeraar - Onderscheiden vordering - Arbeidsongevallenverzekeraar in de rechten van de getroffene gesubrogeerd

- Art. 47 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Dès lors qu'il constate que la victime, préjudicié subrogeant, s'est régulièrement constituée partie civile avant l'extinction de l'action publique, le juge décide légalement de recevoir la demande de l'assureur-loi, subrogé intervenu après la prescription de ladite action.

PRESCRIPTION - Matière répressive - Action publique - Action civile intentée devant le juge répressif - Infraction - Dommage - Victime - Action - Assureur-loi - Demande distincte - Assureur-loi subrogé dans les droits de la victime

- Art. 47 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

L'assureur-loi qui demande au juge pénal que le tiers responsable du dommage soit condamné à lui rembourser l'indemnité qu'il est tenu de verser à la victime n'intente pas contre ce tiers une action civile distincte, indépendante de celle de la victime, mais intente, par une demande distincte, l'action de la victime elle-même, dans les droits de laquelle il est subrogé (1). (1) Cass., 16 mai 1989, RG 1365, Pas., 1989, n° 523.

ACTION CIVILE - Infraction - Dommage - Action devant le juge pénal - Victime - Action - Assureur-loi - Demande distincte - Assureur-loi subrogé dans les droits de la victime

- Art. 47 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

SUBROGATION - Matière répressive - Action civile - Victime - Action - Assureur-loi - Demande distincte - Assureur-loi subrogé dans les droits de la victime

- Art. 47 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

P.09.1870.F

24 februari 2010

AC nr. 122

Artikel 162bis Sv. staat niet toe dat de rechtsplegingsvergoeding ten laste wordt gelegd van de burgerlijke partij die optreedt tegen de personen tegen wie de vervolgingen door het openbaar ministerie zijn ingesteld (1). (1) Zie Cass., 11 maart 2009, AR P.08.1778.F, A.C., 2009, nr ...

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Burgerlijke partij die zich bij de vervolgingen heeft aangesloten - Vrijgesproken beklagde - Rechtsplegingsvergoeding - Veroordeling van de burgerlijke partij - Wettigheid

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 162bis Wetboek van Strafvordering

L'article 162bis du Code d'instruction criminelle ne permet pas de mettre l'indemnité de procédure à charge de la partie civile agissant contre des personnes à l'égard desquelles les poursuites sont engagées par le ministère public (1). (1) Voir Cass., 11 mars 2009, RG P.08.1778.F, Pas., 2009, n° 192.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Partie civile jointe aux poursuites - Prévenu acquitté - Indemnité de procédure - Condamnation de la partie civile - Légalité

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 162bis Code d'Instruction criminelle

P.09.1871.N

9 maart 2010

AC nr. 165

Wanneer de bijzondere opsporingsmethode observatie is uitgevoerd vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003, en de kamer van inbeschuldigingstelling met toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering haar controle uitvoert, gaat zij enkel na of die bijzondere opsporingsmethode is uitgevoerd met voorafgaande machtiging van de rechterlijke overheid en onder haar toezicht en of de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht zijn genomen; die controle is daartoe beperkt en heeft niet dezelfde draagwijdte als het onderzoek uitgevoerd met toepassing van de artikelen 135bis, § 2, en 235bis van hetzelfde wetboek of uitgevoerd door de feitenrechter die de regelmatigheid van een onderzoekshandeling in haar geheel beoogt en in welk geval dit onderzoek zowel de bijzondere opsporingsmethode observatie als alle andere onderzoekshandelingen kan betreffen (1). (1) Cass., 10 maart 2009, AR P.09.0061.N, AC, 2009, nr ...; Zie: Cass., 28 okt. 2008, AR P.08.0706.N, AC, 2008, nr 587; Cass., 31 maart 2009, AR P.09.0159.N (onuitgegeven); Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1379.N (onuitgegeven).

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Toepassing van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Bijzondere opsporingsmethoden gebruikt vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Controle van de regelmatigheid door de kamer van inbeschuldigingstelling - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Criteria - Onderscheid met onderzoek uitgevoerd met toepassing van de artikelen 135bis, § 2, en 235bis, Sv. of uitgevoerd door feitenrechter

- Artt. 135bis, § 2, 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toepassing van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Bijzondere opsporingsmethoden gebruikt vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Controle van de regelmatigheid - Artikel 235ter Sv. - Criteria - Onderscheid met onderzoek uitgevoerd met toepassing van de artikelen 135bis, § 2, en 235bis, Sv. of uitgevoerd door feitenrechter

- Artt. 135bis, § 2, 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

Lorsque la mise en œuvre de la méthode particulière de recherche d'observation est antérieure à l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 et que la chambre des mises en accusation exerce son contrôle en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, elle vérifie uniquement si cette méthode particulière de recherche a été mise en œuvre avec l'autorisation préalable de l'autorité judiciaire et sous son contrôle et si les principes de proportionnalité et de subsidiarité ont été observés; ce contrôle est ainsi limité et n'a pas la même portée que l'examen effectué en application des articles 135bis, § 2, et 235bis du même code ou exercé par le juge du fond qui vise la régularité d'un acte d'instruction dans son ensemble, en quel cas cet examen peut concerner tant la méthode particulière de recherche d'observation que tous les autres actes d'instruction (1). (1) Cass., 10 mars 2009, RG P.09.0061.N, Pas., 2009, n° 188; Voir Cass., 28 octobre 2008, RG P.08.0706.N, Pas., 2008; Cass., 31 mars 2009, RG P.09.0159.N (non publié); Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1379.N (non publié).

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Application de méthode particulière de recherche d'observation - Méthodes particulières de recherche employées avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Contrôle de la régularité par la chambre des mises en accusation - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Critères - Distinction avec l'examen exercé en application des articles 135bis, § 2, et 235bis C.I.cr ou exercé par le juge du fond

- Art. 135bis, § 2, 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Application de méthode particulière de recherche d'observation - Méthodes particulières de recherche employées avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Contrôle de la régularité - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Critères - Distinction avec l'examen exercé en application des articles 135bis, § 2, et 235bis C.I.cr ou exercé par le juge du fond

- Art. 135bis, § 2, 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

Wanneer een zaak, waarin vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 de bijzondere opsporingsmethode van observatie werd toegepast, met toepassing van artikel 189ter en 235ter Wetboek van Strafvordering voor de kamer van inbeschuldigingstelling aanhangig wordt gemaakt, moet deze haar controle uitoefenen teneinde na te gaan of die bijzondere opsporingsmethode is uitgevoerd met voorafgaande machtiging van de rechterlijke overheid en onder haar toezicht en of de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht zijn genomen; zij kan dit enkel doen met de gegevens die toen wettelijk voorhanden waren (1). (1) Cass., 10 maart 2009, AR P.09.0061.N, AC, 2009, nr ...; Zie: Cass., 28 okt. 2008, AR P.08.0706.N, AC, 2008, nr 587; Cass., 31 maart 2009, AR P.09.0159.N (onuitgegeven); Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1379.N (onuitgegeven).

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Toepassing van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Bijzondere opsporingsmethoden gebruikt vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Controle van de regelmatigheid door de kamer van inbeschuldigingstelling - Controle gelast door het vonnisgerecht - Criteria

- Artt. 189ter en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toepassing van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Bijzondere opsporingsmethoden gebruikt vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Controle van de regelmatigheid - Controle gelast door het vonnisgerecht - Criteria

- Artt. 189ter en 235ter Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'en application des articles 189ter et 235ter du Code d'instruction criminelle, la chambre des mises en accusation est saisie d'une cause en laquelle la méthode particulière de recherche d'observation a été mise en œuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003, celle-ci doit exercer son contrôle afin de vérifier si cette méthode particulière de recherche a été employée avec l'autorisation préalable de l'autorité judiciaire et sous son contrôle et si les principes de proportionnalité et de subsidiarité ont été observés; elle ne peut l'exercer qu'à la lumière des éléments alors légalement en présence (1). (1) Cass., 10 mars 2009, RG P.09.0061.N, Pas., 2009, n° 188; Voir Cass., 28 octobre 2008, RG P.08.0706.N, Pas., 2008; Cass., 31 mars 2009, RG P.09.0159.N (non publié); Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1379.N (non publié).

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Application de méthode particulière de recherche d'observation - Méthodes particulières de recherche employées avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Contrôle de la régularité par la chambre des mises en accusation - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Critères

- Art. 189ter et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Application de méthode particulière de recherche d'observation - Méthodes particulières de recherche employées avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Contrôle de la régularité - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Critères

- Art. 189ter et 235ter Code d'Instruction criminelle

P.09.1879.F

6 januari 2010

AC nr. 8

Geen enkele wettelijke bepaling verbiedt de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel ten aanzien van iemand die om een andere reden is aangehouden, binnen de termijn van vierentwintig uur die volgt op zijn vrijheidsbeneming.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Wettigheid - Tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, uitgaande van een andere Lidstaat - Persoon die om een andere reden is aangehouden

- Artt. 10 en 11, §§ 1, 3 en 7 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

Art. 9, § 2, Wet Europees Aanhoudingsbevel, bepaalt niet dat het origineel van het Europees aanhoudingsbevel of een eensluitend afschrift ervan moeten worden overgezonden op straffe van nietigheid; de rechter kan op grond van een faxbericht nagaan of de hem ter kennis gebrachte inlichtingen beantwoorden aan de voorwaarden die bij de artt. 3 tot 5 van deze wet zijn bepaald (1). (1) Zie Cass., 8 dec. 2004, AR P.04.1540.F, AC, 2004, nr 601.

Aucune disposition légale n'interdit l'exécution d'un mandat d'arrêt européen à l'égard d'une personne arrêtée pour un autre motif, pendant le délai de vingt-quatre heures suivant sa privation de liberté.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Légalité - Exécution d'un mandat d'arrêt européen émanant d'un autre Etat membre - Personne arrêtée pour un autre motif

- Art. 10 et 11, § 1er, 3 et 7 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

L'article 9, § 2, de la loi du 19 décembre 2003 ne prescrit pas la transmission de l'original du mandat d'arrêt européen ou d'une copie conforme à peine de nullité; le juge peut, sur la base d'une télécopie, vérifier si les informations portées à sa connaissance rencontrent les conditions prévues par les articles 3 à 5 de cette loi (1). (1) Voir Cass., 8 décembre 2004, RG P.04.1540.F, Pas., 2004, I, n° 601.

EUROPEES AANHOUINGSBEVEL - Toezicht - Toezending van het origineel van het Europees aanhoudingsbevel of van het eensluidend afschrift ervan - Tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, uitgaande van een andere Lidstaat
- Artt. 2, § 4, en 9, § 2 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Contrôle - Transmission de l'original du mandat d'arrêt européen ou de sa copie conforme - Exécution d'un mandat d'arrêt européen émanant d'un autre Etat membre
- Art. 2, § 4, et 9, § 2 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

P.09.1891.F

13 oktober 2010

AC nr. 596

Uit het feit alleen dat de onderzoeksrechter de deskundige heeft verzocht een inventaris op te maken van de misdrijven die uit het dossier blijken, kan niet worden afgeleid dat die rechter niet meer de vereiste waarborgen biedt inzake geschiktheid om op objectieve wijze het onderzoek van de zaak verder te zetten en evenmin dat hij de daaropvolgende bevindingen van die deskundige overneemt.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Deskundigenopdracht - Bepaling - Onpartijdigheid van de rechter

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEKSRECHTER - Deskundigenonderzoek - Deskundigenopdracht - Bepaling - Onpartijdigheid van de rechter

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onafhankelijke en onpartijdige rechter - Deskundigenonderzoek - Deskundigenopdracht - Bepaling - Onpartijdigheid van de rechter

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Wanneer de rechter vaststelt dat de deskundige zijn plicht tot onpartijdigheid heeft miskend, belet geen enkele wettelijke bepaling hem te oordelen welke gegevens van het verslag nietig zijn en welke als regelmatig dienen te worden beschouwd (1). (1) Zie Cass., 15 juni 2005, AR P.05.0572.F, AC, 2005, nr. 345.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Deskundige - Onpartijdigheid - Gebrek - Deskundigenverslag - Gedeeltelijke nietigheid - Onderscheid - Beoordeling door de rechter

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Deskundige - Onpartijdigheid - Gebrek - Deskundigenverslag - Gedeeltelijke nietigheid - Onderscheid - Beoordelingsbevoegdheid door de rechter

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De la seule circonstance que le juge d'instruction a demandé à l'expert de recenser les infractions ressortant du dossier, il ne saurait se déduire que ce juge ne présente plus les qualités requises quant à son aptitude à poursuivre l'instruction de la cause de manière impartiale ni que celui-ci s'approprie les constatations subséquentes de cet expert.

EXPERTISE - Mission d'expertise - Détermination - Impartialité du juge

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

JUGE D'INSTRUCTION - Expertise - Mission d'expertise - Détermination - Impartialité du juge

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Juge indépendant et impartial - Expertise - Mission d'expertise - Détermination - Impartialité du juge

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Lorsqu'il constate que l'expert a manqué à son devoir d'impartialité aucune disposition légale n'empêche le juge d'apprécier les éléments du rapport qui sont entachés de nullité et ceux qui doivent être tenus pour réguliers (1). (1) Voir Cass., 15 juin 2005, RG P.05.0572.F, Pas., 2005, n° 345.

EXPERTISE - Expert - Impartialité - Manquement - Rapport d'expertise - Nullité partielle - Distinction - Appréciation du juge

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Expert - Impartialité - Manquement - Rapport d'expertise - Nullité partielle - Distinction - Pouvoir d'appréciation du juge

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

De gevolgtrekking dat een feit niet onverenigbaar is met de bezwaren tegen een vervolgte persoon, schendt noch artikel 6 E.V.R.M., noch het algemeen beginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging, wanneer zij steunt op feitelijke gegevens die, vermits zij gehaald zijn uit verklaringen die zich in het dossier bevinden, aan de tegenspraak van de partijen werden onderworpen.

BEWIJS - Strafzaken - Vermoedens - Feitelijke vermoedens - Feitelijke gegevens die uit de verklaringen zijn gehaald - Gevolgtrekking - Recht van verdediging - Eerbiediging

De bodemrechter beoordeelt in feite, met eerbiediging van het recht van verdediging, de noodzaak of de gepastheid van het verhoor van getuigen op de zitting (1). (1) Zie Cass., 24 april 2007, AR P.07.0068.N, AC, 2007, nr. 206.

BEWIJS - Strafzaken - Getuigen - Getuigen - Verhoor - Opportunité - Feitelijke beoordeling

La déduction qu'il n'y a pas d'incompatibilité entre un fait et les charges réunies contre une personne poursuivie ne viole pas l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme et des libertés fondamentales ni le principe général du droit relatif au respect des droits de la défense lorsqu'elle prend appui sur des éléments de faits qui, puisés dans les déclarations figurant au dossier, ont été soumis à la contradiction des parties.

PREUVE - Matière répressive - Présomptions - Présomption de l'homme - Éléments de faits issus des déclarations - Déduction - Droits de la défense - Respect

Le juge du fond apprécie en fait, sous réserve du respect des droits de la défense, la nécessité ou l'opportunité de l'audition de témoins à l'audience (1). (1) Voir Cass., 24 avril 2007, RG P.07.0068.N, Pas., 2007, n° 206.

PREUVE - Matière répressive - Preuve testimoniale - Témoins - Audition - Opportunité - Appréciation en fait

De tijdig door het openbaar ministerie ingestelde vordering tot herroeping wegens niet-naleving van de opgelegde voorwaarden verjaart een vol jaar na de dag waarop zij bij het bevoegde gerecht is aangebracht en ook al verwijst deze dagvaarding naar verkeerde telastleggingen in het vonnis waarbij het probatieuitsstel werd verleend, wordt de zaak op dat ogenblik bij het bevoegde gerecht aangebracht, zodat de verjaringstermijn alsdan een aanvang heeft genomen (1). (1) Het O.M. was de mening toegedaan dat een inhoudelijk onjuiste dagvaarding tot herroeping van het probatieuitsstel deze vordering niet rechtsgeldig bij de rechtbank aanbrengt.

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Probatieuitsstel - Herroeping - Dagvaarding door het openbaar ministerie - Verjaring van de vordering tot herroeping

- Art. 14, §§ 2 en 3 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

- Artt. 22 tot 25, en 28 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

L'action en révocation pour inobservation des conditions imposées, intentée par le ministère public en temps utile, est prescrite après une année révolue à compter du jour où la juridiction compétente en a été saisie et, même si cette citation renvoie à des préventions erronées dans le jugement accordant le sursis probatoire, la cause est alors portée devant la juridiction compétente, de sorte que le délai de prescription a commencé à courir à ce moment (1). (1) Le ministère public a considéré qu'une citation en révocation du sursis probatoire, erronée au niveau du contenu, ne saisit pas régulièrement le tribunal de cette action.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis probatoire - Révocation - Citation par le ministère public - Prescription de l'action en révocation

- Art. 14, § 2 et 3 L. du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

- Art. 22 à 25, et 28 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Stadium dat het strafproces voorafgaat - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending - Gevolg voor de handhaving van de

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Phase préliminaire du procès pénal - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3, c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg in het stadium van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg in het stadium van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3, c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Algemeen - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Juridictions d'instruction - Contrôle du maintien de la détention préventive - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6 § 3, c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6 § 3, c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Juridictions d'instruction - Contrôle du maintien de la détention préventive - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Généralités - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

De kamer van inbeschuldigingstelling kan naar recht beslissen dat het ontbreken van een advocaat bij het politieverhoor, in het stadium van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis, niet kan leiden tot invrijheidstelling, niet-ontvankelijkheid van de strafvordering en nietigheid van de processen-verbaal met de verhoren, wanneer zij vaststelt dat er ernstige aanwijzingen van schuld bestaan die in de eerste plaats voortvloeien uit de getuigenverklaringen, de vaststellingen van de speurders en de materiële gegevens die zijn vergaard (1). (1) Zie concl. advocaat-generaal VANDERMEERSCH in AC, 2010, nr ...

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3 E.V.R.M. - Schending

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg in het stadium van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg in het stadium van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

Artikel 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. alsook artikel 235bis Sv., beletten niet dat de onderzoeksgerechten die uitspraak moeten doen over de eventuele handhaving van de voorlopige hechtenis, onderzoeken of de aangevoerde schending, die voortvloeit uit het feit dat de verdachte niet vanaf het eerste verhoor werd bijgestaan door een advocaat, al dan niet van dien aard is dat ze aan de eerlijke behandeling van de zaak in de weg staat (1). (1) Zie concl. advocaat-generaal VANDERMEERSCH in AC, 2010, nr ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand

La chambre des mises en accusation peut légalement décider que l'absence de l'avocat lors de l'audition de police ne saurait, au stade de la décision sur le maintien en détention préventive, entraîner ni sa mise en liberté, ni l'irrecevabilité de l'action publique, ni la nullité de procès-verbaux contenant les auditions lorsqu'elle constate qu'il existe des indices sérieux de culpabilité résultant avant tout des déclarations des témoins, des constatations des enquêteurs et des éléments matériels recueillis (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et § 3 - Violation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

Les articles 6, § 1er et 6, § 3, c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, de même que l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, n'enlèvent pas aux juridictions d'instruction appelées à statuer sur le maintien éventuel de la détention préventive le pouvoir d'examiner si la violation alléguée résultant du défaut d'accès à un avocat dès le premier interrogatoire de l'inculpé est ou non de nature à empêcher le déroulement d'un procès équitable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Juridictions d'instruction - Contrôle du maintien de la détention préventive - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu -

vooraf van de advocaat - Onderzoeksgerechten - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordelingsbevoegdheid

Noch artikel 6.1, noch artikel 6.3.c E.V.R.M., zoals zij momenteel door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden uitgelegd, verplichten de onderzoeksgerechten tot onmiddellijke opheffing van het bevel tot aanhouding dat is uitgevaardigd tegen iemand die van heroïnehandel wordt verdacht, alleen op grond dat hij vóór zijn verschijning voor de onderzoeksmagistraat, door de politie was verhoord en daar een bekentenis heeft afgelegd zonder dat hij vanaf het eerste verhoor werd bijgestaan door een advocaat (1). (1) Zie concl. advocaat-generaal VANDERMEERSCH in AC, 2010, nr ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Stadium dat het strafproces voorafgaat - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Algemeen - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Schending

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

Pas d'accès préalable à l'avocat - Juridictions d'instruction - Contrôle du maintien de la détention préventive - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Droit à un procès équitable - Pouvoir d'appréciation

Ni l'article 6, § 1er, ni l'article 6, § 3, c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne des droits de l'homme, n'obligent les juridictions d'instruction à donner sur-le-champ mainlevée du mandat d'arrêt délivré à charge d'une personne inculpée de vente d'héroïne, au seul motif qu'avant sa comparution devant le magistrat instructeur, cette personne a été entendue par la police et y a consenti un aveu sans que l'accès à un avocat lui ait été ménagé dès le premier interrogatoire (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Phase préliminaire du procès pénal - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Généralités - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Violation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

Bij de bepaling van de gemeenrechtelijke vergoeding waarop de getroffene of zijn rechthebbende aanspraak kan maken voor inkomensverlies, dient het volledige kapitaal gevestigd op grond van de Arbeidsongevallenwet in mindering te worden gebracht van de gemeenrechtelijke vergoeding voor inkomensverlies, ook al wordt dat kapitaal bepaald op grond van de volledige statistische overlevingsduur, terwijl de gemeenrechtelijke vergoeding voor inkomensverlies bepaald wordt op grond van de lucratieve levensduur (1). (1) Zie: Cass., 2 nov. 1994, AR P.93.1493.F, AC, 1994, nr. 464.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Inkomensverlies - Gemeenrechtelijke vergoeding - Berekening

De compensatoire interest loopt tot de datum van de gerechtelijke uitspraak die de schadevergoeding vaststelt.

INTEREST - Compensatoire interest - Einddatum

De compensatoire interesten maken inherent deel uit van de schadevergoeding die tot herstel van de door de onrechtmatige daad veroorzaakte schade wordt toegekend en vergoeden de bijkomende schade uit de uitgestelde betaling van de vergoeding waarop de benadeelde op de datum van de schade recht had (1). (1) Cass., 22 okt. 2003, AR P.03.0669.F, AC, 2003, nr. 517.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Interest - Compensatoire interest

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

INTEREST - Compensatoire interest - Scheepseigenaar - Afstand van scheepsvermogen - Limitatiefonds - Vervangende bankgarantie - Doorlopende interest - Einddatum

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

Pour déterminer l'indemnisation selon le droit commun à laquelle la victime ou son ayant droit peut prétendre à titre de perte de revenus, il y a lieu de déduire la totalité du capital établi sur la base de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents de travail de l'indemnisation selon le droit commun pour la perte de revenus, même si ce capital est fixé sur la base de l'intégralité de l'estimation statistique de survie, alors que l'indemnisation selon le droit commun pour perte de revenus est fixée sur la base de l'espérance de vie lucrative (1). (1) Voir Cass., 2 novembre 1994, RG P.93.1493.F, Pas., 1994, n° 464.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Perte de revenus - Indemnisation de droit commun - Calcul

Les intérêts compensatoires courent jusqu'à la date de la décision judiciaire qui fixe les dommages-intérêts.

INTERETS - Intérêts compensatoires - Fin

Les intérêts compensatoires font partie intégrante des dommages-intérêts alloués en réparation du dommage causé par l'acte illicite et réparent le préjudice supplémentaire résultant du paiement différé de l'indemnité à laquelle le préjudicié avait droit à la date du dommage (1). (1) Cass., 22 octobre 2003, RG P.03.0669.F, Pas., 2003, n° 517.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Intérêts - Intérêts compensatoires

- Art. 1382 et 1383 Code civil

INTERETS - Intérêts compensatoires - Propriétaire du navire - Abandon de la valeur du navire - Fonds de limitation - Substitution par un cautionnement de banque - Intérêts continuant de courir - Fin

- Art. 1382 et 1383 Code civil

Het in artikel 46, § 2, tweede lid van de Arbeidsongevallenwet omschreven cumulatieverbod houdt in dat de getroffene of zijn rechthebbenden jegens de aansprakelijke derde slechts aanspraak kunnen maken op vergoeding van de lichamelijke schade in zoverre de volgens het gemeen recht berekende vergoeding meer bedraagt dan de vergoedingen die op grond van de Arbeidsongevallenwet aan de getroffene of aan zijn rechthebbenden worden betaald en enkel voor het verschil; om te bepalen in welke mate de volgens het gemeen recht berekende vergoeding meer bedraagt dan de vergoedingen die op grond van de Arbeidsongevallenwet aan de getroffene of aan zijn rechthebbenden worden betaald, moet de rechter een vergelijking maken tussen de vergoedingen berekend volgens de regels van het gemeene recht en de vergoeding berekend volgens de regels van de Arbeidsongevallenwet (1). (1) Cass., 25 jan. 2010, AR C.09.0203.F, AC, 2010, nr. 58; Cass., 11 juni 2007, AR C.06.0255.N, AC, 2007, nr. 315.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Cumulatie en verbod - Lichamelijke schade - Vergoeding volgens het gemeen recht - Vergoeding hoger dan de vergoeding volgens de arbeidsongevallenwet - Verschil - Berekening
- Art. 46, § 2, tweede lid Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Moratoire interest is verschuldigd, aan de wettelijke interestvoet, op de bij de gerechtelijke uitspraak vastgestelde schadevergoeding, vanaf de datum van de uitspraak tot het ogenblik van de betaling.

INTEREST - Moratoire interest - Interestvoet - Aanvangsdatum - Einddatum
- Artt. 1153, 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

L'interdiction de cumul visée à l'article 46, §2, alinéa 2, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents de travail, implique que la victime ou ses ayants droit peuvent seulement prétendre à la réparation du dommage corporel à charge du tiers responsable pour autant que l'indemnisation en droit commun excède les indemnités versées à la victime ou à ses ayants droit en application de la loi du 10 avril 1971, mais uniquement à concurrence de cet excédent; pour déterminer dans quelle mesure l'indemnisation en droit commun excède les indemnités versées à la victime ou à ses ayants droit en application de la loi du 10 avril 1971, le juge doit comparer l'indemnisation calculée selon les règles du droit commun et les indemnités calculées selon les règles de la loi du 10 avril 1971 (1). (1) Cass., 11 juin 2007, RG C.06.0255.N, Pas., 2007, n° 315; Cass., 25 janvier 2010, RG C.09.0203.F, Pas., 2010, n° 58.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Cumul et interdiction - Dommage corporel - Réparation en droit commun - Indemnisation qui excède les indemnités en application de la loi du 10 avril 1971 - Différence - Calcul
- Art. 46, § 2, al. 2 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Les intérêts moratoires sont dus au taux d'intérêt légal sur les dommages-intérêts fixés par décision judiciaire, à partir du jour de la décision jusqu'à leur paiement.

INTERETS - Intérêts moratoires - Taux d'intérêt - Début - Fin
- Art. 1153, 1382 et 1383 Code civil

Het "op geldige wijze aanhangig zijn" van rechtsgedingen zoals bepaald in artikel 3 Gerechtelijk Wetboek betreft onder meer het voorbrengen van de zaak voor de bevoegde rechter, die aldus wettig zijn bevoegdheid vaststelt; de uitzonderingsbepaling met betrekking tot de rechtsgedingen die geldig vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet zijn aanhangig gemaakt, beoogt de bevoegdheid van de eerste rechter, eenmaal wettig vastgesteld, definitief vast te leggen ongeacht de daaropvolgende bevoegdheidswijziging; dit hoeft niet wanneer de eerste rechter zijn onbevoegdheid vaststelt of onwettig oordeelt bevoegd te zijn; in dit geval komt het de appelrechter toe met toepassing van de nieuwe wet zijn bevoegdheid vast te stellen (1). (1) Zie Cass., 24 dec. 1973, AC, 1974, nr. 477; Cass., 14 maart 1980, AC, 1979-1980, nr. 447; Cass., 16 okt. 1985, AR 4380, AC, 1985-1986, nr. 100 en de noot 3.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging - Werking in de tijd - Op geldige wijze aanhangig zijnde rechtsgedingen

- Art. 3 Gerechtelijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging - Werking in de tijd - Op geldige wijze aanhangig zijnde rechtsgedingen

- Art. 3 Gerechtelijk Wetboek

Les procès "en cours devant une juridiction valablement saisie" au sens de l'article 3 du Code judiciaire visent notamment les contestations qui ont été portées devant une juridiction compétente qui s'est légalement déclarée compétente; l'exception concernant les contestations valablement portées devant une juridiction avant l'entrée en vigueur de la nouvelle loi tend à fixer définitivement, nonobstant toute modification de compétence ultérieure, la compétence du premier juge qui a été légalement constatée; cela n'est pas nécessaire lorsque le premier juge a décliné sa compétence ou s'est illégalement déclaré compétent; dans ce cas, il incombe au juge d'appel de fixer sa compétence à la lumière de la nouvelle loi (1). (1) Voir Cass., 24 décembre 1973, Pas., 1974, n° 447; Cass., 14 mars 1980, Pas., 1980, n° 866; Cass., 16 octobre 1985, RG 4380, Pas., 1986, n° 100 et la note 3.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Lois d'organisation judiciaire, de compétence et de procédure - Application dans le temps - Procès en cours devant une juridiction valablement saisie

- Art. 3 Code judiciaire

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Lois d'organisation judiciaire, de compétence et de procédure - Application dans le temps - Procès en cours devant une juridiction valablement saisie

- Art. 3 Code judiciaire

P.09.1917.F

31 maart 2010

AC nr. 233

Het staat aan het openbaar ministerie om, wanneer het de regeling van de rechtspleging door de raadkamer vordert, een, zelfs voorlopige kwalificatie te geven aan de misdrijven waarvoor het de buitenvervolginstelling of de verwijzing vraagt.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Openbaar ministerie - Vordering - Kwalificatie van de misdrijven

OPENBAAR MINISTERIE - Onderzoek in strafzaken - Regeling van de rechtspleging - Vordering - Kwalificatie van de misdrijven

Il appartient au ministère public, lorsqu'il prend des réquisitions en vue du règlement de la procédure par la chambre du conseil, de qualifier, fût-ce provisoirement, les infractions pour lesquelles il demande le non-lieu ou le renvoi.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Ministère public - Réquisitions - Qualification des infractions

MINISTERE PUBLIC - Instruction en matière répressive - Règlement de la procédure - Réquisitions - Qualification des infractions

Artikel 235bis Sv. maakt de kamer van inbeschuldigingstelling niet alleen bevoegd om ambtshalve toezicht uit te oefenen op het gerechtelijk onderzoek maar verplicht haar ook om dat toezicht uit te oefenen wanneer zij daar met opgave van omstandige en duidelijke redenen om wordt verzocht; haar kan niet worden verweten dat zij, na heropening van het debat, een stuk of een akte waarvan de geldigheid niet werd betwist, niet ambtshalve nietig heeft verklaard.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Regelmaticheid van de rechtspleging - Toezicht

L'article 235bis du Code d'instruction criminelle donne à la chambre des mises en accusation non seulement le pouvoir de contrôler d'office l'instruction mais également le devoir d'effectuer ce contrôle lorsqu'elle y est invitée de manière circonstanciée et précise; il ne saurait lui être fait grief de ne pas avoir censuré d'office, après réouverture des débats, une pièce ou un acte dont la validité n'a pas été contestée.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Régularité de la procédure - Contrôle

De vormvereisten waaraan een burgerlijkepartijstelling moet voldoen hebben geen gevolgen voor de kwalificatie die aan het misdrijf waarvan daarin aangifte wordt gedaan, moet worden gegeven; die kwalificatie kan dezelfde zijn als die in de klacht waarvan het proces-verbaal nietig verklaard is, zonder dat hieruit volgt dat het nietig verklaarde stuk op onrechtmatige wijze is gebruikt.

*BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijkepartijstelling -
Kwalificatie van het misdrijf - Vernietiging van het proces-verbaal
van de klacht - Gevolg voor de kwalificatie*

*ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Burgerlijkepartijstelling -
Kwalificatie van het misdrijf - Vernietiging van het proces-verbaal
van de klacht - Gevolg voor de kwalificatie*

Les formes entourant une constitution de partie civile n'ont pas d'incidence sur la qualification qu'il convient d'attribuer à l'infraction qu'elle dénonce; cette qualification peut être identique à celle figurant dans la plainte dont le procès-verbal a été annulé, sans qu'il en résulte pour autant un usage fautif de la pièce déclarée nulle.

*ACTION CIVILE - Constitution de partie civile - Qualification de
l'infraction - Annulation du procès-verbal contenant la plainte -
Conséquence sur la qualification*

*INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Constitution de partie
civile - Qualification de l'infraction - Annulation du procès-verbal
contenant la plainte - Conséquence sur la qualification*

P.09.1918.N

14 september 2010

AC nr. 516

Conclusie van advocaat-generaal TIMPERMAN.

*CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor
casstieberoep - Burgerlijke rechtsvordering - Allerlei - Nationaliteit -
Vordering tot vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit -
Arrest van het hof van beroep - Cassatieberoep van het openbaar
ministerie - Ontvankelijkheid*

*NATIONALITEIT - Vordering tot vervallenverklaring van de Belgische
nationaliteit - Arrest van het hof van beroep - Cassatieberoep van
het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid*

Het cassatieberoep, ook wanneer het wordt ingesteld door het openbaar ministerie, tegen een arrest van het hof van beroep dat uitspraak doet over een vordering tot vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit, is slechts ontvankelijk als zij voldoet aan de cumulatieve voorwaarden opgesomd in artikel 23, §6 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (1). (1) Zie conclusie O.M.

*CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor
casstieberoep - Burgerlijke rechtsvordering - Allerlei - Nationaliteit -
Vordering tot vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit -
Arrest van het hof van beroep - Cassatieberoep van het openbaar
ministerie - Ontvankelijkheid*

*NATIONALITEIT - Vordering tot vervallenverklaring van de Belgische
nationaliteit - Arrest van het hof van beroep - Cassatieberoep van
het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid*

Conclusions de l'avocat général TIMPERMAN.

*POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre
lesquelles on peut se pourvoir - Action civile - Divers - Nationalité -
Action en déchéance de la nationalité belge - Arrêt de la cour
d'appel - Pourvoi en cassation du ministère public - Recevabilité*

*NATIONALITE - Action en déchéance de la nationalité belge - Arrêt
de la cour d'appel - Pourvoi en cassation du ministère public -
Recevabilité*

La recevabilité du pourvoi en cassation formé, fût-ce par le ministère public, contre un arrêt de la cour d'appel statuant sur une action en déchéance de la nationalité belge, est subordonnée au respect des conditions cumulatives énoncées à l'article 23, §6, du Code de la nationalité belge (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

*POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre
lesquelles on peut se pourvoir - Action civile - Divers - Nationalité -
Action en déchéance de la nationalité belge - Arrêt de la cour
d'appel - Pourvoi en cassation du ministère public - Recevabilité*

*NATIONALITE - Action en déchéance de la nationalité belge - Arrêt
de la cour d'appel - Pourvoi en cassation du ministère public -
Recevabilité*

P.10.0001.F

13 januari 2010

AC nr. 29

Om in het licht van de concrete gegevens van de zaak te oordelen of de in artikel 5.3 van het E.V.R.M. bepaalde redelijke termijn al dan niet is overschreden, moet de rechter bij de uitspraak over de voorlopige hechtenis het tijdstip van zijn beslissing in aanmerking nemen en het ogenblik waarop, naar zijn schatting, de zaak ten gronde zal kunnen worden behandeld.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerecht - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling - Tijdstip
RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Voorlopige hechtenis - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling - Tijdstip

Pour apprécier à la lumière des données concrètes de l'affaire si le délai raisonnable prévu à l'article 5, § 3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales est ou non dépassé, le juge qui statue en matière de détention préventive doit se placer à l'époque de sa décision et non au moment où, d'après son estimation, la cause pourrait être jugée au fond.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridiction d'instruction - Délai raisonnable - Dépassement - Appréciation - Moment
DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Détention préventive - Délai raisonnable - Dépassement - Appréciation - Moment

P.10.0002.F

21 april 2010

AC nr. 268

De valsheid van een akte kan niet worden afgeleid uit het feit alleen dat achteraf een vermelding eraan werd toegevoegd, wanneer dit geen leugen aan het stuk toevoegt, maar het integendeel in overeenstemming brengt met de bepalingen die het moet vaststellen.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Begrip - Toevoeging aan het stuk achteraf - Verdraaiing van de waarheid

La fausseté d'un acte ne saurait se déduire de la seule circonstance qu'une mention y a été insérée après coup, lorsque cette addition n'emporte aucun mensonge dans l'écrit mais, au contraire, rend celui-ci conforme aux dispositions qu'il a pour objet de constater.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Notion - Addition insérée dans l'écrit après coup - Altération de la vérité

P.10.0005.N

13 april 2010

AC nr. 255

Conclusie van Eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

DIEFSTAL EN AFPERSING - Diefstal met geweld of bedreiging gepleegd zonder oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Individuele schuld aan verzwarende omstandigheid - Toepassing

HEROPENING VAN DE RECHTSPLEGING - Rechter op verwijzing - Redengeving van de beslissing

MISDRIJF - Verzwarende omstandigheden - Diefstal met geweld of bedreiging gepleegd zonder oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Individuele schuld aan verzwarende omstandigheid - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Duur van de rechtspleging voor het E.H.R.M.

De beschuldigde die vooraf kennis heeft van het feit dat zwaar geweld nodig zal zijn om de diefstal te kunnen plegen, de mogelijke gevolgen ervan kent of behoort te kennen en met dit alles instemt, is ook individueel schuldig aan de verzwarende omstandigheden van het hoofdfeit diefstal als mededader (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

DIEFSTAL EN AFPERSING - Diefstal met geweld of bedreiging gepleegd zonder oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Individuele schuld aan verzwarende omstandigheid - Toepassing

MISDRIJF - Verzwarende omstandigheden - Diefstal met geweld of bedreiging gepleegd zonder oogmerk om te doden en toch de dood veroorzaakt - Individuele schuld aan verzwarende omstandigheid -

Conclusions du Premier avocat général DE SWAEF.

VOL ET EXTORSION - Vol commis avec violences ou menaces causant la mort sans intention de la donner - Culpabilité individuelle à circonstance aggravante - Application

REOUVERTURE DE LA PROCEDURE - Juge de renvoi - Motivation de la décision

INFRACTION - Circonstances aggravantes - Vol commis avec violences ou menaces causant la mort sans intention de la donner - Culpabilité individuelle à circonstance aggravante - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Durée de la procédure devant la C.E.D.H.

L'accusé, ayant connaissance préalablement du fait que le vol nécessitera des violences graves, connaissant les éventuelles conséquences ou devant les connaître et y consentant, est également individuellement coupable des circonstances aggravantes du fait principal de vol en la qualité de coauteur (1). (1) Voir les concl. du M.P.

VOL ET EXTORSION - Vol commis avec violences ou menaces causant la mort sans intention de la donner - Culpabilité individuelle à circonstance aggravante - Application

INFRACTION - Circonstances aggravantes - Vol commis avec violences ou menaces causant la mort sans intention de la donner - Culpabilité individuelle à circonstance aggravante - Application

De Staat, met inbegrip van de nationale gerechtelijke instanties, is niet verantwoordelijk voor het toezicht op de redelijkheid van de duur van de rechtspleging voor het E.H.R.M. (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Duur van de rechtspleging voor het E.H.R.M.

Geen verdrags- of wettelijke bepaling verbiedt de rechter op verwijzing na heropening van de rechtspleging de oordeelkundige redengeving van de eerste rechter te hernemen en tot de zijne te maken voor zover niet strijdig met zijn eigen redengeving (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

HEROPENING VAN DE RECHTSPLEGING - Rechter op verwijzing - Redengeving van de beslissing - Art. 442septies, § 1 Wetboek van Strafvordering

L'État, y compris les instances judiciaires nationales, n'est pas responsable du contrôle du caractère raisonnable de la durée de la procédure devant la C.E.D.H. (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Durée de la procédure devant la C.E.D.H.

Aucune disposition conventionnelle ou légale ne s'oppose à ce que, après la réouverture de la procédure, le juge de renvoi reprenne la motivation judiciaire du premier juge et se l'approprie, pour autant qu'elle ne soit pas contraire à sa propre motivation (1). (1) Voir les concl. du M.P.

REOUVERTURE DE LA PROCEDURE - Juge de renvoi - Motivation de la décision - Art. 442septies, § 1er Code d'Instruction criminelle

P.10.0006.N

29 juni 2010

AC nr. 468

Conclusie van Eerste advocat-generaal DE SWAEF.

*BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Bevel tot huiszoeking - Onregelmatigheid - Wijze van tenuitvoerlegging
CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Noot in antwoord op de schriftelijke conclusie van het openbaar ministerie*

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bevel tot huiszoeking - Onregelmatigheid - Wijze van tenuitvoerlegging

De omstandigheid dat een bevel tot huiszoeking naar de vorm onregelmatig is sluit niet uit dat deze onregelmatigheid naar de gevolgen is ongedaan gemaakt door de wijze van de tenuitvoerlegging, zodat de eruit voortvloeiende bewijsgaring een regelmatige grondslag kan hebben (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

*BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Bevel tot huiszoeking - Onregelmatigheid - Wijze van tenuitvoerlegging
ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bevel tot huiszoeking - Onregelmatigheid - Wijze van tenuitvoerlegging*

De ter zitting van het Hof in antwoord op de conclusie van het openbaar ministerie neergelegde noot moet verband houden met de in de memorie aangevoerde middelen maar kan deze niet aanvullen noch uitbreiden (1). (1) Zie de concl. van het O.M.; zie Cass., 19 feb. 2008, AR P.07.1411.N, AC, 2008, nr. 121.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Noot in antwoord op de schriftelijke conclusie van het openbaar ministerie

- Art. 1107 Gerechtelijk Wetboek

Conclusions du Premier avocat général DE SWAEF.

*PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mandat de perquisition - Irrégularité - Mode d'exécution
MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Note en réponse aux conclusions écrites du ministère public*

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mandat de perquisition - Irrégularité - Mode d'exécution

La circonstance qu'un mandat de perquisition soit irrégulier dans sa forme n'exclut pas que le mode d'exécution ait couvert cette irrégularité de sorte que l'administration des preuves qui en a résulté peut se fonder sur une base régulière (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

*PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mandat de perquisition - Irrégularité - Mode d'exécution
INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mandat de perquisition - Irrégularité - Mode d'exécution*

La note, déposée à l'audience de la Cour en réponse aux conclusions du ministère public, doit concerner les moyens invoqués dans le mémoire, sans pouvoir ni les compléter, ni les étendre (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC; voir Cass., 19 février 2008, RG P.07.1411.N, Pas., 2008, n° 121.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Note en réponse aux conclusions écrites du ministère public

- Art. 1107 Code judiciaire

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Voorlopige hechtenis - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Hoger beroep - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, dat het hoger beroep tegen de door de onderzoeksrechter binnen de initiële termijn van vierentwintig uren genomen beschikking tot invrijheidstelling onder voorwaarden, niet ontvankelijk verklaart, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Voorlopige hechtenis - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 31, § 1 en 37, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 31, § 1 en 37, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Détention préventive - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi - Recevabilité

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Recevabilité

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

DETENTION PREVENTIVE - Appel - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Recevabilité

Est irrecevable le pourvoi dirigé contre l'arrêt de la chambre des mises en accusation qui déclare non recevable l'appel dirigé contre l'ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction dans le délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures (1). (1) Voir les concl. du M.P.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Détention préventive - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi - Recevabilité

- Art. 31, § 1er et 37, al. 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 31, § 1er et 37, al. 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Artt. 31, § 1 en 37, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 31, § 1er et 37, al. 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Aangezien tegen het bevel tot aanhouding geen rechtsmiddel openstaat, kan tegen de beschikking tot invrijheidstelling onder voorwaarden die de onderzoeksrechter binnen de initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur heeft genomen, evenmin hoger beroep worden ingesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

Le mandat d'arrêt n'étant susceptible d'aucun recours, l'ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction dans le délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures ne peut, pareillement, être frappée d'appel (1). (1) Voir les concl. du M.P.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Hoger beroep - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

DETENTION PREVENTIVE - Appel - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Recevabilité

- Artt. 17, 19, § 1, 35, § 1, en 37, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 17, 19, § 1er, 35, § 1er, et 37, al. 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Initiële termijn van vrijheidsberoving van vierentwintig uur - Beschikking van de onderzoeksrechter tot invrijheidstelling onder voorwaarden - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions - Délai initial de privation de liberté de vingt-quatre heures - Ordonnance de mise en liberté sous conditions prise par le juge d'instruction - Appel - Recevabilité

- Artt. 17, 19, § 1, 35, § 1, en 37, eerste lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 17, 19, § 1er, 35, § 1er, et 37, al. 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.0010.F

17 maart 2010

AC nr. 192

Er is politionele uitlokking wanneer door de tussenkomst van een politieambtenaar of van een derde, handelend op diens uitdrukkelijk verzoek, bij de dader van het uitgelokte misdrijf het voornemen om een misdrijf te plegen rechtstreeks is ontstaan of versterkt, of is bevestigd ofschoon hij aan dat voornemen een eind wilde maken (1). (1) Artikel 30 V.T.Sv., ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 27 dec. 2005, in werking getreden op 30 dec. 2005. Over het begrip politionele uitlokking vóór die datum, zie Cass., 4 dec. 2001, AR P.00.0561.N, AC, 2002, nr 667, en 17 dec. 2002, AR P.02.0027.N, AC, 2002, nr 675.

Il y a provocation policière lorsque l'intervention d'un fonctionnaire de police ou d'un tiers agissant à sa demande expresse a fait naître directement l'intention délictueuse dans le chef de l'auteur de l'infraction provoquée, ou a renforcé cette intention, ou l'a confirmée alors que l'auteur voulait y mettre fin (1). (1) L'article 30 de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale y a été inséré par l'article 2 de la loi du 27 décembre 2005, entrée en vigueur le 30 décembre 2005. Sur la notion de provocation policière avant cette date, voir Cass., 4 décembre 2001, RG P.00.0561.N, Pas., 2002, n° 667, et 17 décembre 2002, RG P.02.0027.N, Pas., 2002, n° 675.

MISDRIJF - Allerlei - Politionele uitlokking

INFRACTION - Divers - Provocation policière

- Art. 30 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 30 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

POLITIE - Politionele uitlokking van een misdrijf

POLICE - Provocation policière d'une infraction

- Art. 30 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

- Art. 30 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

De voorafgaande schriftelijke toestemming die in artikel 28bis, Sv., vereist is om een proactieve recherche in te stellen, strekt ertoe de autonomie van de speurder onder het toezicht en de leiding van het openbaar ministerie te plaatsen zodra, om de dader van een te plegen misdrijf aan te houden, relevante gegevens dienen ingezameld en verwerkt te worden die tot het privéleven van de betrokkene behoren en die wegens hun vaagheid niet tot een onmiddellijk repressief optreden leiden (1). (1) Cass., 4 juni 2002, AR P.02.0387.N, AC, 2002, nr 340.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Opsporingsonderzoek - Proactieve recherche - Voorafgaande schriftelijke toestemming van het openbaar ministerie - Doel

- Art. 28bis, § 2 Wetboek van Strafvordering

Miskennis van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak kan niet worden afgeleid uit het feit alleen dat de gegevens van het onderzoek dat de politie op een bepaalde plaats heeft verricht om het gebruik van een lokmiddel te rechtvaardigen, niet bij het dossier van de rechtspleging zijn gevoegd, aangezien de beklagde de gelegenheid heeft gehad om de bevindingen van dat onderzoek tegen te spreken, die vermeld staan in het proces-verbaal dat zich wèl in het voormelde dossier bevindt (1). (1) Zie Cass., 30 jan. 2008, AR P.07.1468.F, AC, 2008, nr 72, met concl. adv.-gen. Vandermeersch.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Onderzoek van de politie ter rechtvaardiging van de aanwending van een lokmiddel - Niet bij het rechtsplegingdossier gevoegd - Regelmatigheid van navolgende handelingen

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoek van de politie ter rechtvaardiging van de aanwending van een lokmiddel - Niet bij het rechtsplegingdossier gevoegd - Regelmatigheid van navolgende handelingen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

L'autorisation écrite et préalable requise à l'article 28bis, § 2, du Code d'instruction criminelle pour entamer une enquête proactive, vise à mettre l'autonomie de l'enquêteur sous le contrôle et la direction du ministère public lorsque, aux fins d'arrêter l'auteur d'une infraction qui va être commise, il s'agit de recueillir et de traiter des éléments pertinents qui relèvent de la vie privée de la personne concernée et qui, en raison de leur manque de précision, ne donnent pas lieu à une intervention répressive immédiate (1). (1) Cass., 4 juin 2002, RG P.02.0387.N, Pas., 2002, n° 340.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Information - Recherche proactive - Autorisation écrite et préalable du ministère public - But

- Art. 28bis, § 2 Code d'Instruction criminelle

Une violation du droit au procès équitable ne saurait se déduire de la seule circonstance que les éléments de l'analyse effectuée localement par la police pour justifier l'usage d'un leurre n'est pas jointe au dossier de la procédure, dès lors que le prévenu a eu l'occasion de contredire les conclusions de cette analyse mentionnées dans le procès-verbal figurant audit dossier (1). (1) Voir Cass., 30 janvier 2008, RG P.07.1468.F, Pas., 2008, n° 72, avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Analyse de la police pour justifier l'usage d'un leurre - Absence de jonction au dossier de la procédure - Régularité des actes subséquents

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Analyse de la police pour justifier l'usage d'un leurre - Absence de jonction au dossier de la procédure - Régularité des actes subséquents - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Artikel 189ter Wetboek van Strafvordering verleent aan de kamer van inbeschuldigingstelling enkel de beperkte bevoegdheid bedoeld in artikel 235ter, dit is de controle van het vertrouwelijke dossier; wanneer zij, gelast door het vonnisgerecht, die beperkte bevoegdheid uitoefent, neemt de kamer van inbeschuldigingstelling geen kennis van de zaak in één der andere gevallen bedoeld in artikel 235bis, § 2, Wetboek van Strafvordering en heeft zij bijgevolg geen rechtsmacht om de regelmatigheid van de haar voorgelegde procedure, daarin begrepen van de onderzoekshandelingen te onderzoeken: dat onderzoek behoort dan tot de uitsluitende bevoegdheid van de feitenrechter bij wie de zaak aanhangig is (1) (2). (1) Zie concl. O.M. (2) Zie Cass., 31 okt. 2006, AR P.06.0898.N, AC, 2006, nr. 534; Cass., 31 okt. 2006, AR P.06.1016.N, AC, 2006, nr. 535; Cass., 30 okt. 2007, AR P.07.1150.N, AC, 2007, nr. 519 met conclusie eerste advocaat-generaal De Swaef.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Controle gelast door het vonnisgerecht - Aard

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Controle gelast door het vonnisgerecht - Aard

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

Conclusie van advocaat-generaal TIMPERMAN.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Controle gelast door het vonnisgerecht - Aard

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Controle gelast door het vonnisgerecht - Aard

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure

Het onderzoek door de kamer van inbeschuldigingstelling van de regelmatigheid van de onderzoekshandelingen bij toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, vereist dat de kamer van inbeschuldigingstelling kennis kan nemen van de strafvordering. (1). (1) Zie concl. O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure

L'article 189ter du Code d'instruction criminelle confère uniquement à la chambre des mises en accusation la compétence limitée visée à l'article 235ter, à savoir le contrôle du dossier confidentiel; lorsque, chargée par la juridiction de jugement, elle exerce cette compétence limitée, la chambre des mises en accusation n'est pas saisie de la cause dans l'un des autres cas visés à l'article 235bis, § 2, du Code d'instruction criminelle et, par conséquent, n'a pas le pouvoir juridictionnel d'examiner la régularité de la procédure qui lui est soumise, en ce compris les actes d'instruction: cet examen relève alors de la compétence exclusive du juge du fond saisi de la cause (1) (2). (1) Voir les conclusions du M.P. (2) Voir Cass., 31 octobre 2006, RG P.06.0898.N, Pas., 2006, n° 534; Cass., 31 octobre 2006, RG P.06.1016.N, Pas., n° 535; Cass., 30 octobre 2007, RG P.07.1150.N, Pas., 2007, n° 519, avec les conclusions de M. le premier avocat général De Swaef, publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Portée - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Nature

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Portée - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Nature

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

Conclusions de l'avocat général TIMPERMAN.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Portée - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Nature

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Code d'instruction criminelle, article 235ter - Portée - Contrôle ordonné par la juridiction de jugement - Nature

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure

Le contrôle par la chambre des mises en accusation de la régularité des actes d'instruction en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle requiert que la chambre des mises en accusation soit saisie de l'action publique (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering

Krachtens artikel 235ter Wetboek van Strafvordering, oefent de kamer van inbeschuldigingstelling enkel de controle uit over het vertrouwelijke dossier dat naar aanleiding van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie is samengesteld; dit belet niet dat de kamer van inbeschuldigingstelling ter gelegenheid van dit onderzoek met toepassing van artikel 235bis van hetzelfde wetboek en met naleving van de in dat artikel bepaalde voorwaarden, de regelmatigheid van de onderzoekshandeling als dusdanig onderzoekt (1). (1) Zie Cass., 31 okt. 2006, AR P.06.0898.N, AC, 2006, nr. 534; Cass., 31 okt. 2006, AR P.06.1016.N, AC, 2006, nr. 535; Cass., 30 okt. 2007, AR P.07.1150.N, AC, 2007, nr. 519 met conclusie eerste advocaat-generaal De Swaef.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Onderzoek bij die gelegenheid van de regelmatigheid van de onderzoekshandeling als dusdanig - Rechtsgrond

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Onderzoek bij die gelegenheid van de regelmatigheid van de onderzoekshandeling als dusdanig - Rechtsgrond

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Artikel 235ter, Wetboek van Strafvordering

- Artt. 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation -
Contrôle de la régularité de la procédure

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle

En vertu de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, la chambre des mises en accusation contrôle seulement le dossier confidentiel que les méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration ont permis de constituer; cela n'empêche pas qu'à l'occasion de cet examen, en application de l'article 235bis de ce même code et dans le respect des conditions prévues audit article, la chambre des mises en accusation examine la régularité de l'acte d'instruction en tant que tel (1). (1) Voir Cass., 31 octobre 2006, RG P.06.0898.N, Pas., 2006, n° 534; Cass., 31 octobre 2006, RG P.06.1016.N, Pas., n° 535; Cass., 30 octobre 2007, RG P.07.1150.N, Pas., 2007, n° 519, avec les conclusions de M. le premier avocat général De Swaef, publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juridictions d'instruction -
Chambre des mises en accusation - Code d'instruction criminelle,
article 235ter - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes
particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Examen à
cette occasion de la régularité de l'acte d'instruction en tant que tel -
Fondement juridique

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juridictions d'instruction -
Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre
des méthodes particulières de recherche d'observation et
d'infiltration - Code d'instruction criminelle, article 235ter

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation -
Code d'instruction criminelle, article 235ter - Contrôle de la mise en
oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et
d'infiltration - Examen à cette occasion de la régularité de l'acte
d'instruction en tant que tel - Fondement juridique

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation -
Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de
recherche d'observation et d'infiltration - Code d'instruction
criminelle, article 235ter

- Art. 235bis et 235ter Code d'Instruction criminelle

P.10.0015.F

28 april 2010

AC nr. 291

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen
inbegrepen) - Drugsmisdrijf - Verzachtende verschoningsgrond -
Aangifte vóór de vervolging - Instellen van de strafvordering

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen
inbegrepen) - Drugsmisdrijf - Verzachtende verschoningsgrond -
Aangifte vóór de vervolging

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden -
Verzachtende verschoningsgrond - Drugsmisdrijf - Aangifte vóór de
vervolging - Instellen van de strafvordering

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Infraction
en matière de stupéfiants - Cause d'excuse atténuante -
Dénonciation avant toute poursuite - Mise en mouvement de
l'action publique

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Infraction
en matière de stupéfiants - Cause d'excuse atténuante -
Dénonciation avant toute poursuite

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi:
276/05 infraction - Cause d'excuse atténuante - Infraction en
matière de stupéfiants - Dénonciation avant toute poursuite - Mise

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Verzachtende verschoningsgrond - Drugsmisdrijf - Aangifte vóór de vervolging

STRAFVORDERING - Instelling

Uit het feit alleen dat een verdachte op bevel van het parket van zijn vrijheid is beroofd en kennis heeft gekregen van het feit dat hij voor de onderzoeksrechter moet verschijnen, volgt niet dat de strafvordering is ingesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2008, nr. ...

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Drugsmisdrijf - Verzachtende verschoningsgrond - Aangifte vóór de vervolging - Instellen van de strafvordering

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Verzachtende verschoningsgrond - Drugsmisdrijf - Aangifte vóór de vervolging - Instellen van de strafvordering

STRAFVORDERING - Instelling

De verzachtende verschoningsgrond die in artikel 6, derde lid, Drugwet is bepaald, is van toepassing op de schuldige die, vóór de vervolging de identiteit van de daders van het misdrijf aan de overheid heeft onthuld of, indien de daders onbekend zijn, het bestaan van dat misdrijf heeft onthuld; de onthulling die de rechter in aanmerking dient te nemen is die welke vóór de vervolging plaatsvindt, met andere woorden, voordat de strafvordering is ingesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2008, nr. ...

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Drugsmisdrijf - Verzachtende verschoningsgrond - Aangifte vóór de vervolging

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Verzachtende verschoningsgrond - Drugsmisdrijf - Aangifte vóór de vervolging

en mouvement de l'action publique

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi: 276/05 infraction - Cause d'excuse atténuante - Infraction en matière de stupéfiants - Dénonciation avant toute poursuite ACTION PUBLIQUE - Mise en mouvement

Du seul fait qu'un suspect a été privé de liberté sur ordre du parquet et qu'il lui est notifié qu'il aura à comparaître devant un juge d'instruction, il ne résulte pas que l'action publique soit engagée (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Infraction en matière de stupéfiants - Cause d'excuse atténuante - Dénonciation avant toute poursuite - Mise en mouvement de l'action publique

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi: 276/05 infraction - Cause d'excuse atténuante - Infraction en matière de stupéfiants - Dénonciation avant toute poursuite - Mise en mouvement de l'action publique ACTION PUBLIQUE - Mise en mouvement

La cause d'excuse atténuante prévue à l'article 6, alinéa 3, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques, s'applique à celui des coupables qui, avant toute poursuite, a révélé à l'autorité l'identité des auteurs de l'infraction ou, si ceux-ci ne sont pas connus, l'existence de cette infraction; la révélation à prendre en considération par le juge est celle qui est effectuée avant toute poursuite, c'est-à-dire avant que l'action publique ait été mise en mouvement (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Infraction en matière de stupéfiants - Cause d'excuse atténuante - Dénonciation avant toute poursuite

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi: 276/05 infraction - Cause d'excuse atténuante - Infraction en matière de stupéfiants - Dénonciation avant toute poursuite

P.10.0031.F

31 maart 2010

AC nr. 234

Conclusie van advocaat-generaal LOOP.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Zittingsmisdrijf - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennis aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht - Ontvankelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Zittingsmisdrijf - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennis aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht - Ontvankelijkheid

rechtszittingSMISDRIJF - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennis aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht -

Conclusions de l'avocat général LOOP.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Délit d'audience - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délit d'audience - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

DELIT D'AUDIENCIE - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

Nieuw en derhalve niet ontvankelijk is het middel dat aanvoert dat de eiseres werd veroordeeld wegens smaad aan een magistraat door een rechtscollege dat door de gesmade persoon wordt voorgezeten, wanneer niet blijkt dat de eiseres om wraking van die magistraat heeft verzocht en evenmin dat zij de betwisting, die zij voor het eerst voor het Hof van Cassatie opwerpt, aanhangig heeft gemaakt bij het hof van beroep dat onverwijld over het zittingsmisdrijf uitspraak diende te doen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Zittingsmisdrijf - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennen aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht - Ontvankelijkheid

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

- Art. 181 Wetboek van Strafvordering

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Zittingsmisdrijf - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennen aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht - Ontvankelijkheid

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

- Art. 181 Wetboek van Strafvordering

rechtszittingSMISDRIJF - Hof van beroep - Smaad aan een magistraat - Veroordelend arrest - Rechtscollege voorgezeten door de gesmade persoon - Cassatieberoep - Middel voert de miskennen aan van het recht op een onafhankelijk en onpartijdig gerecht - Ontvankelijkheid

- Art. 828, 1° Gerechtelijk Wetboek

- Art. 181 Wetboek van Strafvordering

Est nouveau et, partant, irrecevable, le moyen faisant valoir que la demanderesse a été condamnée du chef d'outrage à magistrat par un siège présidé par la victime de cet outrage, dès lors qu'il n'apparaît pas que la demanderesse ait sollicité une récusation de ce magistrat, ni qu'elle ait saisi la cour d'appel, à qui il incombait de statuer sans désespérer sur le délit d'audience, de la contestation soulevée pour la première fois devant la Cour de cassation (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délit d'audience - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

- Art. 828, 1° Code judiciaire

- Art. 181 Code d'Instruction criminelle

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Délit d'audience - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

- Art. 828, 1° Code judiciaire

- Art. 181 Code d'Instruction criminelle

DELIT D'AUDIENCE - Cour d'appel - Outrage à magistrat - Arrêt de condamnation - Siège présidé par la victime de l'outrage - Pourvoi en cassation - Moyen pris de la violation du droit à un tribunal indépendant et impartial - Recevabilité

- Art. 828, 1° Code judiciaire

- Art. 181 Code d'Instruction criminelle

P.10.0038.F

21 april 2010

AC nr. 269

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

OPLICHTING - Listige kunstgrepen - Begrip - Kunstgrepen aangewend met de bedoeling misbruik te maken van vertrouwen - Aanmaning en dagvaarding tot betaling waarvan de terugbetaling wordt betwist

De in artikel 496 Sw. bedoelde kunstgrepen moeten zijn aangewend met de bedoeling misbruik te maken van andermans vertrouwen; de aanmaning en de dagvaarding tot betaling van een lening, waarvan de ene partij beweert dat zij is terugbetaald terwijl de andere partij dat betwist, hebben niet tot doel om misbruik te maken van het vertrouwen van de schuldenaar, maar om van hem de uitvoering te eisen van de verbintenis die de schuldeiser hem terecht of onterecht oplegt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

OPLICHTING - Listige kunstgrepen - Begrip - Kunstgrepen aangewend met de bedoeling misbruik te maken van vertrouwen - Aanmaning en dagvaarding tot betaling waarvan de terugbetaling

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

ESCROQUERIE - Manoeuvres frauduleuses - Notion - Manoeuvres employées dans le but de surprendre la confiance - Mise en demeure et assignation en paiement d'un prêt dont le remboursement est contesté

Les manœuvres visées par l'article 496 du Code pénal doivent avoir été employées dans le but de surprendre la confiance d'une autre personne; la mise en demeure et l'assignation en paiement d'un prêt dont le remboursement est affirmé par une partie et contesté par l'autre, n'ont pas pour but de surprendre la confiance du débiteur mais de poursuivre contre lui l'exécution de l'obligation qu'à tort ou à raison le créancier lui impute (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ESCROQUERIE - Manoeuvres frauduleuses - Notion - Manoeuvres employées dans le but de surprendre la confiance - Mise en demeure et assignation en paiement d'un prêt dont le remboursement est

P.10.0054.F**31 maart 2010****AC nr. 235**

Uit de omstandigheid alleen dat de rechter het onderzoek van de zaak voortzet nadat hij een vonnis alvorens recht te doen heeft gewezen en de voorlopige tenuitvoerlegging ervan heeft bevolen, hoewel de beklagde op het ogenblik van dat onderzoek, tegen die beslissing geen hoger beroep heeft ingesteld, kan geen miskennis van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak worden afgeleid.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Vonnis alvorens recht te doen voorlopig uitvoerbaar verklaard - Voortzetting van het onderzoek van de zaak vóór de beklagde hoger beroep instelt - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Miskennis

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Vervolg in strafzaken - Vonnis alvorens recht te doen voorlopig uitvoerbaar verklaard - Voortzetting van het onderzoek van de zaak vóór de beklagde hoger beroep instelt - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Miskennis

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De la seule circonstance que le juge poursuit l'examen de la cause après avoir rendu un jugement avant dire droit dont il a ordonné l'exécution provisoire, alors que le prévenu n'a pas formé appel de cette décision au moment où cet examen a lieu, il ne saurait se déduire une violation du droit au procès équitable.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Jugement avant dire droit déclaré exécutoire provisoirement - Poursuite de l'examen de la cause avant appel du prévenu - Droit à un procès équitable - Violation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Poursuites en matière répressive - Jugement avant dire droit déclaré exécutoire provisoirement - Poursuite de l'examen de la cause avant appel du prévenu - Droit à un procès équitable - Violation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

De artikelen 90ter en 90decies Sv. zijn alleen van toepassing op het af luisteren, kennisnemen en opnemen van privé-communicatie en telecommunicatie, na de overbrenging ervan; de kennisneming van een bericht nadat het is ingekomen valt niet onder het toepassingsgebied van de voormelde bepalingen (1). (1) Zie Cass., 27 okt. 1999, AR P.99.0715.F, AC, 1999, nr. 569, J.T., 2000, p. 522.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Telefoontap

- Artt. 90ter tot 90decies Wetboek van Strafvordering

Les articles 90ter et 90decies du Code d'instruction criminelle ne s'appliquent qu'aux écoutes, prises de connaissance et enregistrements de communications et télécommunications privées pendant leur transmission; la prise de connaissance d'un message après son arrivée à destination n'entre pas dans le champ d'application de ces dispositions (1). (1) Voir Cass., 27 octobre 1999, RG P.99.0715.F, Pas., 1999, n° 569, J.T., 2000, p. 522.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Ecoutes téléphoniques

- Art. 90ter à 90decies Code d'Instruction criminelle

De rechtsvormen bedoeld in artikel 35 Sv. zijn noch substantieel noch op straffe van nietigheid voorgeschreven (1). (1) Cass., 7 feb. 2001, AR P.01.0168.F, AC, 2001, nr. 77.

BESLAG - Allerlei - Procureur des Konings - Beslag met het oog op bijzondere verbeurdverklaring of om de waarheid aan het licht te brengen - Rechtsvormen

- Art. 35 Wetboek van Strafvordering

OPENBAAR MINISTERIE - Beslag met het oog op bijzondere verbeurdverklaring of om de waarheid aan het licht te brengen - Rechtsvormen

- Art. 35 Wetboek van Strafvordering

Les formalités prévues par l'article 35 du Code d'instruction criminelle ne sont ni substantielles ni prescrites à peine de nullité (1). (1) Cass., 7 février 2001, RG P.01.0168.F, Pas., 2001, n° 77.

SAISIE - Divers - Procureur du Roi - Saisie en vue de confiscation spéciale ou pour servir à la manifestation de la vérité - Formalités

- Art. 35 Code d'Instruction criminelle

MINISTERE PUBLIC - Saisie en vue de confiscation spéciale ou pour servir à la manifestation de la vérité - Formalités

- Art. 35 Code d'Instruction criminelle

Wanneer een vonnis alvorens recht te doen de voorlopige tenuitvoerlegging heeft bevolen en die beslissing reeds uitwerking heeft gehad vooraleer over het hoger beroep tegen dat vonnis uitspraak was gedaan, heeft dat hoger beroep geen bestaansreden meer in zoverre het betrekking heeft op de voorlopige tenuitvoerlegging.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Gevolgen - Vonnis alvorens recht te doen voorlopig uitvoerbaar verklaard - Hoger beroep - Vonnis dat reeds uitwerking heeft gehad
- Art. 203, § 3 Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'un jugement avant dire droit a prononcé l'exécution provisoire, et que cette décision a sorti ses effets avant qu'il ait été statué sur l'appel de celui-ci, ce recours devient sans objet en tant qu'il concerne l'exécution provisoire.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Effets - Jugement avant dire droit déclaré exécutoire provisoirement - Appel - Jugement ayant sorti ses effets
- Art. 203, § 3 Code d'Instruction criminelle

P.10.0068.F

24 maart 2010

AC nr. 212

Artikel 59, vierde lid, G.W., dat het vervolgen in strafzaken van een lid van een van beide kamers tijdens de duur van de parlementaire zitting, uitsluitend opdraagt aan de ambtenaren van het openbaar ministerie en aan de bevoegde ambtenaren, sluit uit dat de strafvordering op gang gebracht wordt door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter; die regel belet de procureur des Konings evenwel niet om, als daartoe grond bestaat, overeenkomstig artikel 70 Sv., een gerechtelijk onderzoek te vorderen voor de in de klacht bedoelde feiten en aldus de strafvordering op gang te brengen door een autonome proceshandeling waarvan de wettigheid niet door het gebrek aan hoedanigheid van de klager is aangetast (1). (1) Cass., 23 nov. 2005, AR P.05.1343.F, A.C., 2005, nr 623.

IMMUNITEIT - Parlementaire onschendbaarheid - Instellen van vervolgingen - Monopolie van het openbaar ministerie - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke rechtsvordering voor het strafgerecht - Parlementaire onschendbaarheid - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Parlementaire onschendbaarheid - Instellen van vervolgingen - Monopolie van het openbaar ministerie - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

GRONDWET - Art. 59 - Artikel 59, vierde lid - Parlementaire onschendbaarheid - Instellen van vervolgingen - Monopolie van het openbaar ministerie - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

En réservant aux officiers du ministère public et aux agents compétents l'engagement des poursuites en matière répressive à l'égard d'un membre de l'une ou l'autre chambre pendant la durée de la session parlementaire, l'article 59, alinéa 4, de la Constitution fait obstacle à la mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction; mais cette règle n'empêche pas le procureur du Roi de requérir, s'il y a lieu, conformément à l'article 70 du Code d'instruction criminelle, la mise à l'instruction des faits visés par la plainte, et de mettre ainsi l'action publique en mouvement par un acte de procédure autonome dont la légalité n'est pas affectée par le défaut de qualité du plaignant (1). (1) Cass., 23 novembre 2005, RG P.05.1343.F, Pas., 2005, n° 623.

IMMUNITE - Immunité parlementaire - Engagement des poursuites - Monopole du ministère public - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

ACTION CIVILE - Action civile portée devant la juridiction répressive - Immunité parlementaire - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Immunité parlementaire - Engagement des poursuites - Monopole du ministère public - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 59 - Article 59, alinéa 4 - Immunité parlementaire - Engagement des poursuites - Monopole du ministère public - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

Het onderzoeksgerecht is niet bevoegd om na te gaan of een vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek in overeenstemming is met de door de minister van Justitie na advies van het college van procureurs-generaal uitgevaardigde dwingende richtlijnen van strafrechtelijk beleid.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de rechtspleging - Onderzoeksgerechten - Bevoegdheid - Overeenstemming van de vordering tot instellen van gerechtelijk onderzoek met dwingende richtlijnen van strafrechtelijk beleid - Toezicht

OPENBAAR MINISTERIE - Strafrechtelijk beleid - Overeenstemming van de vordering tot instellen van gerechtelijk onderzoek met dwingende richtlijnen van strafrechtelijk beleid - Toezicht door het onderzoeksgerecht

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Onderzoeksgerechten - Bevoegdheid - Overeenstemming van de vordering tot instellen van gerechtelijk onderzoek met dwingende richtlijnen van strafrechtelijk beleid - Toezicht

De strafvordering wordt op gang gebracht door de inleidende vordering van de procureur des Konings, zelfs als de burgerlijke partijstelling niet rechtsgeldig zou zijn geweest en zonder dat vereist wordt dat het onderzoeksgerecht vooraf vaststelt dat die burgerlijke partijstelling niet ontvankelijk is (1). (1) Cass., 12 okt. 2005, AR P.05.0852.F, AC, 2005, nr 505; H.-D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH en M.-A. BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, Brussel, Die Keure, 2008, p. 681-682.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke rechtsvordering voor het strafgerecht - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Burgerlijke partijstelling is niet ontvankelijk - Gevolg - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Burgerlijke partijstelling voor de onderzoeksrechter - Burgerlijke partijstelling is niet ontvankelijk - Gevolg - Daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Geldigheid

Artikel 59, vierde lid, G.W., verbiedt het slachtoffer van een aan een parlamentslid ten laste gelegd misdrijf om zelf de strafvordering op gang te brengen tegen degene die het beschuldigt; zodra evenwel die strafvordering geldig is ingesteld op grond van een vordering van de procureur des Konings, verbiedt die grondwettelijke bepaling de burgerlijke partij niet om de rechten uit te oefenen die met name in de artikelen 61ter en 61quinquies Sv. zijn bepaald.

IMMUNITEIT - Parlementaire onschendbaarheid - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Instellen van de vervolging met een daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Rechten van de burgerlijke partij tijdens het gerechtelijk onderzoek - Uitoefening

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Parlementaire onschendbaarheid - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Instellen van de vervolging met een daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Rechten van de burgerlijke partij tijdens het gerechtelijk onderzoek - Uitoefening

La juridiction d'instruction n'a pas le pouvoir de vérifier si un réquisitoire de mise à l'instruction est conforme aux directives de politique criminelle contraignantes arrêtées par le ministre de la Justice après avoir pris l'avis du collège des procureurs généraux.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Juridictions d'instruction - Pouvoir - Conformité du réquisitoire de mise à l'instruction aux directives de politique criminelle contraignantes - Contrôle

MINISTÈRE PUBLIC - Politique criminelle - Conformité du réquisitoire de mise à l'instruction aux directives de politique criminelle contraignantes - Contrôle par la juridiction d'instruction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Juridictions d'instruction - Pouvoir - Conformité du réquisitoire de mise à l'instruction aux directives de politique criminelle contraignantes - Contrôle

L'action publique est mise en mouvement par le réquisitoire introductif du procureur du Roi alors même que la partie civile ne se serait pas valablement constituée et sans qu'il soit exigé que l'irrecevabilité de cette constitution soit constatée au préalable par la juridiction d'instruction (1). (1) Cass., 12 octobre 2005, RG P.05.0852.F, Pas., 2005, n° 505; H.-D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH et M.-A. BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, Bruxelles, La Charte, 2008, p. 681-682.

ACTION CIVILE - Action civile portée devant la juridiction répressive - Constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Irrecevabilité de la constitution - Conséquence - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Irrecevabilité de la constitution - Conséquence - Réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Validité

L'article 59, alinéa 4, de la Constitution interdit à la victime d'une infraction imputée à un parlementaire de mettre elle-même l'action publique en mouvement contre celui qu'elle accuse mais une fois cette action valablement engagée par un réquisitoire du procureur du Roi, cette disposition constitutionnelle n'interdit pas à la partie civile d'exercer les droits prévus notamment aux articles 61ter et 61quinquies du Code d'instruction criminelle.

IMMUNITE - Immunité parlementaire - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Engagement des poursuites par un réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Droits reconnus à la partie civile durant l'instruction - Exercice

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Immunité parlementaire - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Engagement des poursuites par un réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Droits reconnus à la partie civile durant l'instruction - Exercice

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke rechtsvordering voor het strafgerecht - Parlementaire onschendbaarheid - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Instellen van de vervolging met een daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Rechten van de burgerlijke partij tijdens het gerechtelijk onderzoek - Uitoefening

GRONDWET - Art. 59 - Artikel 59, vierde lid - Parlementaire onschendbaarheid - Op gang brengen van de strafvordering door een burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter - Verbod - Instellen van de vervolging met een daaropvolgende autonome vordering van het openbaar ministerie - Rechten van de burgerlijke partij tijdens het gerechtelijk onderzoek - Uitoefening

De vordering van de procureur des Konings, die ertoe strekt om een gerechtelijk onderzoek te openen of de bij de rechter aanhangig gemaakte zaak uit te breiden, is geen verordenende of administratieve akte die onderworpen is aan het toezicht op de interne en externe wettigheid als bepaald in artikel 159 G.W.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Vordering van de procureur des Konings tot het openen van een gerechtelijk onderzoek - Verordenende of administratieve akte onderworpen aan het toezicht op de interne of externe wettigheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Vordering van de procureur des Konings tot het openen van een gerechtelijk onderzoek - Verordenende of administratieve akte onderworpen aan toezicht op interne of externe wettigheid als bepaald in artikel 159, Grondwet

ACTION CIVILE - Action civile portée devant la juridiction répressive - Immunité parlementaire - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Engagement des poursuites par un réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Droits reconnus à la partie civile durant l'instruction - Exercice

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 59 - Article 59, alinéa 4 - Immunité parlementaire - Mise en mouvement de l'action publique par une constitution de partie civile entre les mains du juge d'instruction - Interdiction - Engagement des poursuites par un réquisitoire autonome subséquent du ministère public - Droits reconnus à la partie civile durant l'instruction - Exercice

Le réquisitoire du procureur du Roi tendant à ouvrir une instruction ou à étendre la saisine du juge qui en est chargé, ne constitue pas un acte réglementaire ou administratif soumis au contrôle de légalité interne et externe prévu à l'article 159 de la Constitution.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 159 - Réquisitoire du procureur du Roi de mise à l'instruction - Acte réglementaire ou administratif soumis au contrôle de légalité interne et externe

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Réquisitoire du procureur du Roi de mise à l'instruction - Acte réglementaire ou administratif soumis au contrôle de légalité interne et externe prévu à l'article 159 de la Constitution

P.10.0079.N

11 mei 2010

AC nr. 328

Het verval van het recht tot sturen wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid is geen straf maar een beveiligingsmaatregel (1). (1) Zie Cass., 30 jan. 2007, AR P.06.1496.N, AC, 2007, nr. 57

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 42 - Verval van het recht te sturen wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid - Aard van deze maatregel

- Artt. 42, 43 en 44 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

Wanneer de eerste rechter geen verval van het recht tot sturen wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid heeft uitgesproken, kunnen de appelrechters de beklaagde, op zijn hoger beroep, geen dergelijke beveiligingsmaatregel opleggen, ook al stellen ze vast dat er voldaan is aan de wettelijke voorwaarden voor het opleggen van een dergelijke beveiligingsmaatregel (1). (1) Zie Cass., 14 juni 1971, A.C., 1971, 1031.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Wegverkeerswet - Verval van het recht te sturen wegens lichamelijke of geestelijke

La déchéance du droit de conduire pour cause d'incapacité physique ou psychique n'est pas une peine, mais une mesure de sécurité (1). (1) Voir Cass., 30 janvier 2007, RG P.06.1496.N, Pas., 2007, n° 57.

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 42 - Déchéance du droit de conduire pour cause d'incapacité physique ou psychique - Nature de cette mesure

- Art. 42, 43 et 44 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

Lorsque le premier juge n'a pas prononcé la déchéance du droit de conduire pour cause d'incapacité physique ou psychique, les juges d'appel ne peuvent imposer au prévenu, sur son appel, une telle mesure de sécurité, même s'ils constatent que les conditions légales sont remplies pour prononcer une telle mesure de sûreté (1). (1) Voir Cass., 14 juin 1971 (Bull. et Pas., I, 1971, 979).

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - L. du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière - Déchéance du droit de conduire pour cause

ongeschiktheid - Vonnis dat geen verval heeft uitgesproken - Enkel hoger beroep van de beklaagde

- Art. 42 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 42 - Verval van het recht te sturen wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid - Vonnis dat geen verval heeft uitgesproken - Enkel hoger beroep van de beklaagde

- Art. 42 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

d'incapacité physique ou psychique - Jugement qui ne prononce pas la déchéance - Appel uniquement interjeté par le prévenu

- Art. 42 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 42 - Déchéance du droit de conduire pour cause d'incapacité physique ou psychique - Jugement qui ne prononce pas la déchéance - Appel uniquement interjeté par le prévenu

- Art. 42 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

P.10.0082.F

24 februari 2010

AC nr. 123

Het Hof van Cassatie is niet bevoegd om het rechtsgebied te regelen van onderzoeksrechters die tot hetzelfde rechtsgebied behoren (1). (1) Zie Cass., 11 mei 1999, AR P.99.0167.N, AC, 1999, nr 279.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen onderzoeksrechters of onderzoeksgerechten - Bevoegdheid - Art. 540 Wetboek van Strafvordering

La Cour de cassation n'est pas compétente pour procéder à un règlement de juges entre des juges d'instruction qui appartiennent au même ressort (1). (1) Voir Cass., 11 mai 1999, RG P.99.0167.N, Pas., 1999, n° 279.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juge d'instruction et juridiction d'instruction - Compétence - Art. 540 Code d'Instruction criminelle

P.10.0084.F

20 oktober 2010

AC nr. 615

In de zin van artikel 780, eerste lid, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, is de woonplaats van een partij, die een rechtspersoon is, haar maatschappelijke zetel (1). (1) Cass., 29 mei 1995, AC, 1995, nr. 258.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Correctionele rechtbank te Brussel - Rechtspleging - Taal - Woonplaats van de verdachte - Rechtspersoon - Woonplaats

- Art. 16, § 1 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

- Art. 780, eerste lid, 2° Gerechtelijk Wetboek

WOONPLAATS - Vonnissen en arresten - Partijen - Rechtspersoon - Woonplaats

- Art. 16, § 1 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

- Art. 780, eerste lid, 2° Gerechtelijk Wetboek

Au sens de l'article 780, alinéa 1er, 2°, du Code judiciaire, le domicile d'une partie, personne morale, est le siège social de celle-ci (1). (1) Cass., 29 mai 1995, RG C.94.0389.F, Pas., 1995, n° 258.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière répressive - Tribunal correctionnel de Bruxelles - Procédure - Langue - Domicile du prévenu - Personne morale - Domicile

- Art. 16, § 1er L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

- Art. 780, al. 1er, 2° Code judiciaire

DOMICILE - Jugements et arrêts - Parties - Personne morale - Domicile

- Art. 16, § 1er L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

- Art. 780, al. 1er, 2° Code judiciaire

De rechtspleging voor de correctionele rechtbank te Brussel, rechtsprekend in eerste aanleg, wordt respectievelijk in het Frans of het Nederlands gevoerd, naargelang de verdachte in het Franse of in het Nederlandse taalgebied woonachtig is; wanneer de wet het woord "verdachte" gebruikt, bedoelt zij eveneens de beklaagde (1). (1) Zie L. LINDEMANS, Taalgebruik in gerechtszaken, A.P.R., Gent-Leuven, Story-Scientia, 1973, nr. 194; L. LINDEMANS, bijgewerkt door M. VAN REYBROUCK, Mechelen, Kluwer, 2001, artikel 16, p. 3 en 4; D. VANDERMEERSCH, "L'emploi des langues dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles au stade de l'instruction préparatoire", R.D.P.C., 1996, p. 1134.

Devant le tribunal correctionnel de Bruxelles, siégeant en première instance, la procédure est faite respectivement en français ou en néerlandais, selon que le prévenu est domicilié dans la région de langue française ou de langue néerlandaise; en utilisant l'expression "prévenu", la loi vise également l'inculpé (1). (1) Voir L. LINDEMANS, Taalgebruik in gerechtszaken, A.P.R., Gand-Louvain, Story-Scientia, 1973, n° 194; L. LINDEMANS, mis à jour par M. VAN REYBROUCK, Mechelen, Kluwer, 2001, artikel 16, p. 3 et 4; D. VANDERMEERSCH, "L'emploi des langues dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles au stade de l'instruction préparatoire", R.D.P.C., 1996, p. 1134.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Correctionele rechtbank te Brussel, rechtsprekend in eerste aanleg - Rechtspleging - Taal - Woonplaats van de verdachte - Verdachte

- Art. 16, § 1 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière répressive - Tribunal correctionnel de Bruxelles siégeant en première instance - Procédure - Langue - Domicile du prévenu - Prévenu

- Art. 16, § 1er L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Miskenning van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak kan niet worden afgeleid uit het feit alleen dat de wet de door haar voorgeschreven rechtsvormen met een nietigheid bestraft die van openbare orde is.

Une méconnaissance du droit à un procès équitable ne peut se déduire de la seule circonstance que la loi sanctionne d'une nullité d'ordre public la violation des formes qu'elle prescrit.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Door de wet op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen - Miskenning - Nietigheid van openbare orde - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Formes prescrites à peine de nullité par la loi - Violation - Nullité d'ordre public - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.0089.N

16 februari 2010

AC nr. 105

Artikel 37, § 3, tweede lid, 1°, Jeugdbeschermingswet, dat bepaalt dat de maatregelen bedoeld in artikel 37, § 2, 2° tot 11°, Jeugdbeschermingswet, verlengd kunnen worden voor een bepaalde duur, uiterlijk tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt, ten aanzien van personen die vervolgd worden wegens een als misdrijf omschreven feit, gepleegd vóór de volle leeftijd van achttien jaar, vereist niet dat de als misdrijf omschreven feiten gepleegd werden na de leeftijd van zeventien jaar.

L'article 37, § 3, alinéa 2, 1°, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié d'infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, en vertu duquel les mesures visées à l'article 37, § 2, 2° à 11°, de cette loi, peuvent être prolongées pour une durée déterminée ne dépassant pas le jour où l'intéressé atteindra l'âge de vingt ans, à l'égard de personnes poursuivies du chef d'un fait qualifié infraction, commis avant l'âge de dix-huit ans accomplis, ne requiert pas que les faits qualifiés infraction aient été commis après l'âge de dix-sept ans.

JEUGDBESCHERMING - Jeugdbeschermingswet - Maatregelen van bewaring, behoeding of opvoeding - Verlenging van de maatregelen tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt - Artikel 37, § 3, tweede lid, 1°

- Artt. 36, 4°, en 37, § 2, 2° tot 11° en § 3, tweede lid, 1° Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

PROTECTION DE LA JEUNESSE - L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse - Mesures de garde, de préservation ou d'éducation - Prolongation des mesures jusqu'au jour où l'intéressé atteindra l'âge de vingt ans - Article 37, § 3, alinéa 2, 1°

- Art. 36, 4°, et 37, § 2, 2° à 11° et § 3, al. 2, 1° L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

Conclusie van advocaat-generaal TIMPERMAN.

Conclusions de l'avocat général TIMPERMAN.

JEUGDBESCHERMING - Jeugdrechtbank - Maatregelen van bewaring, behoeding of opvoeding - Persoon vervolgd wegens misdrijf gepleegd vóór de volle leeftijd van achttien jaar - Verlenging van de maatregelen tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt - Vordering van het openbaar ministerie - Beslissing betreffende die vordering - Tijdstip van de uitspraak

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Tribunal de la jeunesse - Mesures de garde, de préservation ou d'éducation - Personne poursuivie du chef d'une infraction commise avant l'âge de dix-huit ans accomplis - Prolongation des mesures jusqu'au jour où l'intéressé atteindra l'âge de vingt ans - Réquisition du ministère public - Décision relative à cette réquisition - Date de la décision

De beslissing van de jeugdrechtbank betreffende de vordering van het openbaar ministerie tot verlenging van de maatregelen, bedoeld in artikel 37, § 2, 2° tot 11°, Jeugdbeschermingswet, voor een bepaalde duur, uiterlijk tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt, ten aanzien van personen die vervolgd worden wegens een als misdrijf omschreven feit, gepleegd vóór de volle leeftijd van achttien jaar, moet niet worden uitgesproken voorafgaand aan de dag waarop de betrokkene meerderjarig wordt (1). (1) Zie concl. O.M.

JEUGDBESCHERMING - Jeugdrechtbank - Maatregelen van bewaring, behoeding of opvoeding - Persoon vervolgd wegens misdrijf gepleegd vóór de volle leeftijd van achttien jaar - Verlenging van de maatregelen tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt - Vordering van het openbaar ministerie - Beslissing betreffende die vordering - Tijdstip van de uitspraak

- Artt. 36, 4°, en 37, § 2, 2° tot 11° en § 3, tweede lid, 1° Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

La décision rendue par le tribunal de la jeunesse sur la réquisition du ministère public en prolongement des mesures visées à l'article 37, § 2, 2° à 11°, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, pour une durée déterminée ne dépassant pas le jour où l'intéressé atteindra l'âge de vingt ans, à l'égard de personnes poursuivies du chef d'un fait qualifié infraction, commis avant l'âge de dix-huit ans accomplis, ne doit pas être rendue avant le jour de la majorité de l'intéressé (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Tribunal de la jeunesse - Mesures de garde, de préservation ou d'éducation - Personne poursuivie du chef d'une infraction commise avant l'âge de dix-huit ans accomplis - Prolongation des mesures jusqu'au jour où l'intéressé atteindra l'âge de vingt ans - Réquisition du ministère public - Décision relative à cette réquisition - Date de la décision

- Art. 36, 4°, et 37, § 2, 2° à 11° et § 3, al. 2, 1° L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

P.10.0099.N

28 september 2010

AC nr. 554

Conclusie van eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Veroordeling tot betaling van de ontdoken rechten - Solidaire veroordeling - Voorwaarden - Verjaring van de strafvordering

MISDRIJF - Deelneming - Medeplichtigheid

MISDRIJF - Deelneming - Strafbare deelneming door onthouding

Een onthouding kan een strafbare deelneming uitmaken, zoals bepaald in de artikelen 66 en 67 Strafwetboek, onder meer wanneer op de betrokkene een positieve rechtsplicht rust om een bepaalde handeling te doen verrichten of te voorkomen en diens onthouding opzettelijk is en hierdoor het plegen van het strafbare feit wordt bevorderd (1). (1) Cass., 15 dec. 2009, AR P.07.1543.N, AC, 2009, nr. 744.

MISDRIJF - Deelneming - Strafbare deelneming door onthouding

Conclusions du premier avocat général DE SWAEF.

DOUANES ET ACCISES - Condamnation au paiement des droits éludés - Condamnation solidaire - Conditions - Prescription de l'action publique

INFRACTION - Participation - Complicité

INFRACTION - Participation - Participation punissable par abstention

Une abstention peut constituer une participation punissable au sens des articles 66 et 67 du Code pénal, notamment lorsque la personne concernée a l'obligation légale positive de faire exécuter ou prévenir un certain agissement et que son abstention est volontaire et qu'elle favorise ainsi la commission du fait punissable (1). (1) Cass., 15 décembre 2009, RG P.07.1543.N, Pas., 2009, n° 744.

INFRACTION - Participation - Participation punissable par abstention

Een veroordeling tot betaling van ontdoken rechten kan overeenkomstig artikel 266, §1, A.W.D.A. slechts solidair worden uitgesproken indien de betrokkene de fraude als overtreder of medeplichtige heeft gepleegd; dit kan blijken uit zijn strafrechtelijke veroordeling wegens de fraude, of ingeval de strafvordering is vervallen door verjaring en de strafrechter ertoe gehouden is uitspraak te doen over de vordering van de vervolgende partij tot betaling van de rechten lastens de betrokkene, uit de vaststelling dat hij als overtreder of medeplichtige de fraude heeft gepleegd (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Veroordeling tot betaling van de ontdoken rechten - Solidaire veroordeling - Voorwaarden - Verjaring van de strafvordering

Voor de vaststelling dat de verdachte de feiten als medeplichtige heeft gepleegd, is vereist maar volstaat het dat bewezen is dat hij wetens en willens de bij wet bepaalde vorm van medewerking aan het misdrijf heeft verleend (1). (1) Cass., 12 sept. 2006, AR P.06.0416.N, AC, nr. 406.

MISDRIJF - Deelneming - Medeplichtigheid

Conformément à l'article 266, §1er, de la loi générale du 18 juillet 1977 sur les douanes et accises, une condamnation au paiement des droits éludés ne peut être prononcée solidairement que si la personne concernée a commis la fraude en tant que délinquant ou complice; cela peut ressortir de sa condamnation au pénal du chef de fraude, ou si l'action publique est prescrite et que le juge pénal est tenu de se prononcer sur l'action de la partie poursuivante en paiement des droits à charge de la personne concernée, de la constatation que cette dernière a commis la fraude en tant que délinquant ou complice (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DOUANES ET ACCISES - Condamnation au paiement des droits éludés - Condamnation solidaire - Conditions - Prescription de l'action publique

Pour constater que l'inculpé a commis les faits en tant que complice, il faut mais suffit qu'il soit établi qu'il a sciemment fourni la forme de coopération à l'infraction prévue par la loi (1). (1) Cass., 12 septembre 2006, RG P.06.0416.N, Pas., 2006, n° 406.

INFRACTION - Participation - Complicité

P.10.0102.N

23 maart 2010

AC nr. 207

De artikelen 2 en 8 E.V.R.M. sluiten de strafbaarstelling van hulp bij zelfdoding niet uit.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Hulp bij zelfdoding - Strafbaarstelling

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 2 - Hulp bij zelfdoding - Strafbaarstelling

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Onopzettelijk toebrengen van verwondingen en onopzettelijk doden - Schuldig verzuim - Rechten van de Mens - EVRM - Artikel 2 - Artikel 8 - Hulp bij zelfdoding - Strafbaarstelling

Les articles 2 et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'excluent pas le caractère punissable de l'assistance au suicide.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Assistance au suicide - Caractère punissable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 2 - Assistance au suicide - Caractère punissable

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Involontaires - Omission coupable - Droits de l'homme - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 2 - Article 8 - Assistance au suicide - Caractère punissable

P.10.0103.N

27 april 2010

AC nr. 286

Uit het geheel van de bepalingen van de artikelen 90ter, § 1, eerste en tweede lid, 90quater, § 1, tweede lid, 5° en § 3, eerste en tweede lid en 90sexies, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, volgt dat de beklaagde en de feitenrechter de regelmatigheid van de tenuitvoerlegging van het in artikel 90ter, § 1, tweede lid, van hetzelfde wetboek bedoelde bevel tot het binnendringen in een woning of een private plaats teneinde de bewakingsmaatregel "direct afluisteren" mogelijk te maken, kunnen controleren aan de hand van de verslagen van de aangewezen officier van gerechtelijke politie die bij het dossier zijn gevoegd; het niet vermelden in het gerechtelijk dossier van de namen van de agenten van gerechtelijke politie die de door de onderzoeksrechter aangewezen officier van gerechtelijke politie eventueel bijstaan bij de uitvoering van dit bevel belet deze controle niet.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewakingsmaatregel "direct afluisteren" - Bevel om in een woning of private plaats binnen te dringen teneinde het direct afluisteren mogelijk te maken - Beschikking van de onderzoeksrechter - Officier van gerechtelijke politie belast met de uitvoering - Voeging aan het gerechtelijk dossier van de verslagen van de aangewezen officier - Beklaagde en feitenrechter - Mogelijkheid tot controle van de regelmatigheid van de uitvoering - Niet-vermelding van de namen van de agenten die bijstand verlenen aan de uitvoering

Uit het geheel van de bepalingen van de artikelen 90ter, § 1, eerste en tweede lid, 90quater, § 1, tweede lid, 5° en § 3, eerste en tweede lid en 90sexies, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, volgt dat de officier van gerechtelijke politie die door de onderzoeksrechter is aangewezen voor de uitvoering van de bewakingsmaatregel "direct afluisteren" en ook belast is met de uitvoering van het in artikel 90ter, § 1, tweede lid, van hetzelfde wetboek bedoelde bevel tot het binnendringen in een woning of een private plaats teneinde die bewakingsmaatregel mogelijk te maken, de volledige verantwoordelijkheid draagt, onder het toezicht van de onderzoeksrechter, voor de regelmatige tenuitvoerlegging van het bedoelde bevel; de agenten van gerechtelijke politie die de aangewezen officier eventueel bijstaan bij de uitvoering van het in artikel 90ter, § 1, tweede lid, bedoelde bevel, wier namen vooraf aan de onderzoeksrechter zijn medegedeeld, vallen geheel onder de verantwoordelijkheid van de aangewezen officier, zodat de vermelding van de namen van deze agenten in het gerechtelijk dossier, niet dienstig is voor de beoordeling van de regelmatigheid van de tenuitvoerlegging van dit bevel.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewakingsmaatregel "direct afluisteren" - Bevel om in een woning of private plaats binnen te

Il résulte de l'ensemble des dispositions des articles 90ter, § 1er, alinéas 1er et 2, 90quater, § 1er, alinéa 2, 5°, et § 3, alinéas 1er et 2, et 90sexies, dernier alinéa, du Code d'instruction criminelle que le prévenu et le juge du fond peuvent contrôler la régularité de l'exécution de la pénétration dans un domicile ou dans un lieu privé ordonnée conformément à l'article 90ter, § 1er, alinéa 2, dudit code en vue de permettre la mesure de surveillance d'"écoute directe", à la lumière des rapports de l'officier de police judiciaire commis joints au dossier; la non mention dans le dossier judiciaire de l'identité des agents de police judiciaire ayant éventuellement assisté l'officier de police judiciaire commis par le juge d'instruction pour l'exécution de cette ordonnance ne fait pas obstacle à ce contrôle.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure de surveillance d'"écoute directe" - Pénétration ordonnée dans un domicile ou dans un lieu privé en vue de permettre l'écoute directe - Ordonnance du juge d'instruction - Officier de police judiciaire chargé de l'exécution - Jonction au dossier judiciaire des rapports de l'officier commis - Prévenu et juge de fond - Possibilité de contrôler la régularité de l'exécution - Non mention de l'identité des agents qui assistent à l'exécution

Il résulte de l'ensemble des dispositions des articles 90ter, § 1er, alinéas 1er et 2, 90quater, § 1er, alinéa 2, 5°, et § 3, alinéas 1er et 2, et 90sexies, dernier alinéa, du Code d'instruction criminelle que l'officier de police judiciaire, commis par le juge d'instruction pour l'exécution de la mesure de surveillance d'"écoute directe" et auquel, conformément à l'article 90ter, § 1er, alinéa 2, dudit code, est également ordonné la pénétration dans un domicile ou dans un lieu privé en vue de permettre cette mesure de surveillance, endosse l'entière responsabilité, sous le contrôle du juge d'instruction, de la régularité de l'exécution de l'ordonnance visée; les agents de police judiciaire qui assistent éventuellement l'officier commis pour l'exécution de l'ordonnance visée à l'article 90ter, § 1er, alinéa 2, et dont l'identité a été préalablement communiquée au juge d'instruction, sont sous l'entière responsabilité de l'officier commis, de sorte que la mention de l'identité de ces agents dans le dossier judiciaire n'est pas pertinente pour apprécier la régularité de l'exécution de ladite ordonnance.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure de surveillance d'"écoute directe" - Pénétration ordonnée dans un domicile ou dans

*dringen teneinde het direct af luisteren mogelijk te maken -
Verplichte vermelding van de naam van de officier van gerechtelijke
politie belast met de uitvoering - Bijstand van agenten van
gerechtelijke politie - Verantwoordelijkheid van de aangewezen
officier - Toezicht van de onderzoeksrechter - Niet-vermelding van
de namen van de agenten die bijstand verlenen aan de uitvoering -
Relevantie voor de beoordeling van de regelmatigheid van de
bewakingsmaatregel*

*un lieu privé en vue de permettre l'écoute directe - Mention
obligatoire du nom de l'officier de police judiciaire chargé de
l'exécution - Assistance d'agents de police judiciaire - Responsabilité
de l'officier commis - Contrôle du juge d'instruction - Non mention
de l'identité des agents qui assistent à l'exécution - Pertinence pour
l'appréciation de la régularité de la mesure de surveillance*

P.10.0104.N

27 april 2010

AC nr. 287

Uit artikel 505, derde lid, Strafwetboek, zoals van toepassing vóór de wijziging ervan door de wet van 10 mei 2007, dat bepaalt dat de zaken bedoeld in 1°, 2°, 3° en 4° van dit artikel het voorwerp uitmaken van de misdrijven die gedekt zijn door deze bepaling, in de zin van artikel 42, 1°, Strafwetboek, volgt dat een witgewassen vermogensvoordeel als bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek, het voorwerp van het misdrijf witwassen uitmaakt in de zin van artikel 42, 1°, van dat wetboek; daarentegen is het goed dat door de witwasoperatie is verkregen, ook al is het verkrijgen van dat vermogensvoordeel de finaliteit van de witwasoperatie, niet het voorwerp van het misdrijf witwassen, maar wel een vermogensvoordeel dat voortkomt uit dat misdrijf als bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek, zodat de verbeurdverklaring van een dergelijk uit het witwasmisdrijf verkregen vermogensvoordeel enkel mogelijk is op grond van de artikelen 42, 3°, en 43bis Strafwetboek (1). (1) Cass., 6 nov. 2007, AR P.07.0627.N, A.C., 2007, nr. 527; Cass., 12 jan. 2010, AR P.09.1458.N, A.C., 2010, nr. ...

*HELING - Witwas - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf
verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen
vermogensvoordeel - Goed dat door het witgewassen
vermogensvoordeel wordt verworven - Aard*

*HELING - Witwas - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf
verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen
vermogensvoordeel - Aard*

*STRAF - Andere straffen - Bijzondere verbeurdverklaring -
Witwasmisdrijf - Vermogensvoordeel rechtstreeks uit misdrijf
verkregen - Witwassen van het vermogensvoordeel - Witgewassen
vermogensvoordeel - Goed dat door het witgewassen
vermogensvoordeel wordt verworven - Aard*

Il résulte de l'article 505, alinéa 3, du Code pénal, tel qu'applicable avant sa modification par la loi du 10 mai 2007, en vertu duquel les choses visées aux 1°, 2°, 3° et 4° dudit article constituent l'objet des infractions couvertes par cette disposition, au sens de l'article 42, 1°, du Code pénal, qu'un avantage patrimonial blanchi visé à l'article 42, 3°, du Code pénal fait l'objet d'une infraction de blanchiment au sens de l'article 42, 1°, du Code pénal; par contre, le bien obtenu par l'opération de blanchiment, la finalité de cette opération, fût-elle l'obtention de cet avantage patrimonial, ne constitue pas l'objet de l'infraction de blanchiment, mais bien un avantage patrimonial tiré de cette infraction tel que visé à l'article 42, 3°, du Code pénal, de sorte que la confiscation d'un tel avantage patrimonial tiré de l'infraction de blanchiment n'est possible que sur la base des articles 42, 3°, et 43bis du Code pénal (1). (1) Cass., 6 novembre 2007, RG P.07.0627.N, Pas., 2007, n° 527 ; Cass., 12 janvier 2010, RG P.09.1458.N, Pas., 2010, n° ...

*RECEL - Blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de
l'infraction - Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage
patrimonial blanchi - Bien tiré de l'avantage patrimonial blanchi -
Nature*

*RECEL - Blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de
l'infraction - Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage
patrimonial blanchi - Nature*

*PEINE - Autres peines - Confiscation spéciale - Infraction de
blanchiment - Avantage patrimonial tiré directement de l'infraction -
Blanchiment de l'avantage patrimonial - Avantage patrimonial
blanchi - Bien tiré de l'avantage patrimonial blanchi - Nature*

P.10.0106.N

12 oktober 2010

AC nr. 589

Wanneer een beslissing in hoger beroep wordt vernietigd omdat de appelrechter heeft beslist over de burgerlijke rechtsvordering die niet voor hem was gebracht, wordt de vernietiging uitgesproken zonder verwijzing (1). (1) Cass., 9 feb. 1988, AR 1652, AC, 1987-88, nr. 350; Cass., 26 jan. 1993, AR 5870, AC, 1993, nr. 53; Cass., 22 nov. 1994, AR P.94.0416.N, AC, 1994, nr. 506; Cass., 14 juni 2005, AR P.05.0502.N, AC, 2005, nr. 341.

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering - In hoger beroep niet aanhangig gemaakte burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van appelrechter over definitief berechte burgerlijke rechtsvordering - Vernietiging zonder verwijzing

Wanneer het beroepen vonnis een beklagde en een medebeklaagde tot straf veroordeelt en de tegen deze beklagde ingestelde burgerlijke rechtsvordering ontvankelijk en gegrond verklaart en alleen het openbaar ministerie en de medebeklaagde van dit vonnis in hoger beroep komen, kan de burgerlijke partij, bij ontstentenis van principaal hoger beroep van de beklagde tegen de beslissing op de tegen hem ingestelde burgerlijke rechtsvordering, geen incidenteel beroep instellen met betrekking tot deze burgerlijke rechtsvordering (1). (1) Cass., 9 feb. 1988, AR 1652, A.C., 1987-88, nr. 350; Cass., 26 jan. 1993, AR 5870, A.C., 1993, nr. 53; Cass., 22 nov. 1994, AR P.94.0416.N, A.C., 1994, nr. 506; Cass., 14 juni 2005, AR P.05.0502.N, A.C., 2005, nr. 341.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Incidenteel beroep - Vonnis dat een beklagde en een medebeklaagde tot straf veroordeelt - Vonnis dat de tegen één van de beklagden ingestelde burgerlijke rechtsvordering ontvankelijk en gegrond verklaart - Hoger beroep van het openbaar ministerie en de medebeklaagde - Geen principaal beroep van de beklagde tegen de beslissing op de tegen hem ingestelde burgerlijke rechtsvordering

- Art. 203, § 4 Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'une décision rendue en degré d'appel est cassée parce que le juge d'appel a statué sur une action civile dont il n'était pas saisi, la cassation est prononcée sans renvoi (1). (1) Cass., 9 février 1988, RG 1652, Pas., 1988, n° 350; 26 janvier 1993, RG 5870, Pas., 1993, n° 53; 22 novembre 1994, RG P.94.0416.N, Pas., 1994, n° 506; 14 juin 2005, RG P.05.0502.N, Pas., 2005, n° 341.

RENVOI APRES CASSATION - Matière répressive - Action civile - Action civile non pendante en appel - Décision du juge d'appel sur l'action civile jugée à titre définitif - Cassation sans renvoi

Lorsque le jugement dont appel condamne un prévenu et un co-prévenu à une peine et déclare recevable et fondée l'action civile dirigée contre ce prévenu et que seuls le ministère public et le co-prévenu interjettent appel de ce jugement, la partie civile, en l'absence d'un appel principal formé par le prévenu contre la décision rendue sur l'action civile dirigée contre lui, ne peut interjeter d'appel incident concernant cette action civile.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Appel incident - Jugement qui condamne un prévenu et un co-prévenu à une peine - Jugement qui déclare recevable et fondée l'action civile dirigée contre l'un des prévenus - Appel du ministère public et du co-prévenu - Pas d'appel principal du prévenu contre la décision rendue sur l'action civile dirigée contre lui

- Art. 203, § 4 Code d'Instruction criminelle

P.10.0109.N

11 mei 2010

AC nr. 329

Wanneer de vordering zowel een niet in geld waardeerbare vordering bevat als een in geld waardeerbare vordering, dient de rechtsplegingsvergoeding te worden bepaald op basis van de vordering waarvoor de hoogste wettelijke rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is.

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Vordering die een in geld waardeerbare en een niet in geld waardeerbare vordering bevat - Bepaling van de rechtsplegingsvergoeding - Wijze

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 162 en 162bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 2, eerste lid KB 26 okt. 2007

Lorsque l'action porte à la fois sur une demande qui n'est pas évaluable en argent et sur une demande évaluable en argent, il y a lieu de fixer l'indemnité de procédure sur la base de la demande pour laquelle l'indemnité la plus élevée est légalement due.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Action portant à la fois sur une demande qui n'est pas évaluable en argent et sur une demande évaluable en argent - Fixation de l'indemnité de procédure - Mode

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 162 et 162bis Code d'Instruction criminelle

- Art. 2, al. 1er A.R. du 26 octobre 2007

De beklagde of beschuldigde vermag geen afhankelijkheid of partijdigheid van de jury af te leiden uit de enkele omstandigheid dat er een verschil bestaat in plaats en kledij tussen het openbaar ministerie en de verdediging.

HOF VAN ASSISEN - Algemeen - Jury - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid - Verschil in plaats en kledij tussen het openbaar ministerie en de verdediging

MACHTEN - Rechterlijke macht - Hof van assisen - Jury - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid - Verschil in plaats en kledij tussen het openbaar ministerie en de verdediging

OPENBAAR MINISTERIE - Hof van assisen - Jury - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid - Invloed van het verschil in plaats en kledij tussen het openbaar ministerie en de verdediging

Le prévenu ou l'accusé ne peut conclure à la dépendance et à la partialité du jury de la seule circonstance qu'il y a une différence de place et d'habit entre le ministère public et la défense.

COUR D'ASSISES - Généralités - Jury - Indépendance et impartialité - Différence de place et d'habit entre le ministère public et la défense

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Cour d'assises - Jury - Indépendance et impartialité - Différence de place et d'habit entre le ministère public et la défense

MINISTERE PUBLIC - Cour d'assises - Jury - Indépendance et impartialité - Influence de la différence de place et d'habit entre le ministère public et la défense

Het openbaar ministerie is weliswaar partij in het strafgeding, maar een partij met een bijzonder karakter: het treedt op in het algemeen belang en vervult een openbare dienst die verband houdt met de opsporing en vervolging van misdrijven en het instellen van de strafvordering, terwijl de beschuldigde slechts zijn persoonlijk belang verdedigt (1). (1) Cass., 16 okt. 1996, AR P.96.1278.F, AC, 1996, nr. 385; Grondw. H., arrest nr. 82/84 van 1 dec. 1994, B.S., 1995, p. 1100.

OPENBAAR MINISTERIE - Strafzaken - Partij - Bijzonder karakter

Le ministère public est certes partie à l'instance pénale, mais une partie au caractère particulier: il intervient dans l'intérêt général et remplit un service public relatif à la recherche et la poursuite des infractions et à l'exercice de l'action publique, alors que l'accusé défend uniquement son intérêt personnel (1). (1) Cass., 16 octobre 1996, RG P.96.1278.F, Pas., 1996, n° 385; Cour Const., arrêt n° 82/84 du 1er décembre 1994, M.B., 1995, p. 1100.

MINISTERE PUBLIC - Matière répressive - Partie - Caractère particulier

Het recht op een eerlijk proces, waaronder het recht op wapengelijkheid valt en dat ondermeer door artikel 6.1 E.V.R.M. en 14.1 I.V.B.P.R. wordt gewaarborgd, houdt alleen in dat iedere partij in het proces dezelfde processuele middelen moet kunnen aanwenden en op gelijke wijze kennis moet kunnen nemen van en vrij tegenspraak voeren over de stukken en gegevens die aan het oordeel van de rechter die van de zaak kennisneemt, worden voorgelegd; daaruit volgt niet dat partijen met een verschillende hoedanigheid en belang bij de uitoefening van deze mogelijkheden steeds in identieke omstandigheden moeten verkeren (1). (1) Zie Cass., 24 sept. 2002, AR P.02.0718.N, AC, 2002, nr. 473; Cass., 25 okt. 2006, AR P.06.1082.F, AC, 2006, nr. 515.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14 - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14 - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -

Le droit à un procès équitable, dont relève le droit à l'égalité des armes et notamment garanti par les articles 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 14, § 1er du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, implique uniquement que chaque partie au procès doive pouvoir utiliser les mêmes moyens procéduraux et prendre connaissance, dans les mêmes conditions, de pièces et éléments soumis à l'appréciation du juge saisi, et les contredire librement; il ne s'ensuit pas que des parties ayant des qualités et des intérêts distincts doivent toujours se trouver dans des circonstances identiques pour la mise en oeuvre de ces possibilités (1). (1) Voir Cass., 24 septembre 2002, RG P.02.0718.N, Pas., 2002, n° 473; Cass., 25 octobre 2006, RG P.06.1082.F, Pas., 2006, n° 515.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14 - Article 14, § 1er - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14 - Article 14, § 1er - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de

Het recht op een onafhankelijke en onpartijdige rechter heeft betrekking op de rechters die oordelen over de gegrondheid van de tegen een persoon ingestelde strafvordering en dit beginsel geldt ook voor de juryleden van het hof van assisen; het feit dat de juryleden geen beroepsrechter zijn, geen juridische opleiding tot magistraat hebben genoten en niet vertrouwd zijn met gerechtelijke procedures, is geen reden om te twifelen aan hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid, die zoals voor elke rechter vermoed worden tot bewijs van het tegendeel (1). (1) Zie Cass., 24 sept. 1986, AR 5372, A.C., 1986-87; Cass., 28 dec. 1999, AR P.99.1839.F, A.C., 1999, nr. 705; Cass., 24 april 2001, AR P.96.1117.N, nr. 222; Cass., 19 april 2007, AR P.06.1605.N, A.C., 2006, nr. 194.

HOF VAN ASSISEN - Algemeen - Jury - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid - Bewijs

MACHTEN - Rechterlijke macht - Rechter - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid - Bewijs

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op een onafhankelijk en onpartijdig rechter - Draagwijdte - Hof van assisen - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14 - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op een onafhankelijk en onpartijdig rechter - Draagwijdte - Hof van assisen - Toepassing

Uit de enkele omstandigheid dat het openbaar ministerie op de rechtszitting heeft plaatsgenomen op dezelfde hoogte en aan dezelfde tafel als de beroepsmagistraten van het hof van assisen zelf en gekleed is in dezelfde maar overigens wettelijk voorgeschreven toga als de voorzitter van dat hof, kan niet worden afgeleid dat eisers recht op een eerlijk proces en in het bijzonder op de wapengelijkheid werd miskend (1). (1) Zie Cass., 20 jan. 1999, AR P.98.0817.F, AC, 1999, nr. 32.

OPENBAAR MINISTERIE - Strafzaken - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid - Openbaar ministerie - Eigen plaats en ambtskledij op de rechtszitting

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid - Openbaar ministerie - Eigen plaats en ambtskledij op de rechtszitting

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14 - Artikel 14.1 - Recht op een eerlijk proces - Recht op wapengelijkheid - Openbaar ministerie - Eigen plaats en ambtskledij op de rechtszitting

Le droit à un juge indépendant et impartial concerne les juges qui se prononcent sur le bien-fondé de l'action publique exercée à charge d'une personne, ce principe étant également applicable aux membres du jury de la cour d'assises; le fait que les membres du jury n'aient pas la qualité d'un juge professionnel, n'aient pas suivi une formation juridique de magistrat et ne soient pas experts en procédures judiciaires ne constitue pas une raison pour douter de leur indépendance et de leur impartialité présumées ainsi qu'à tout juge, jusqu'à preuve du contraire (1). (1) Voir Cass., 24 septembre 1986, RG 5372, Pas., 1987, n° 42; Cass., 28 décembre 1999, RG P.99.1839.F, Pas., 1999, n° 705; Cass., 24 avril 2001, RG P.96.1117.N, Pas., 2001, n° 222; Cass., 19 avril 2007, RG P.06.1605.N, Pas., 2007, n° 194.

COUR D'ASSISES - Généralités - Jury - Indépendance et impartialité - Preuve

POUVOIRS - Pouvoir judiciaire - Juge - Indépendance et impartialité - Preuve

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Droit à un juge indépendant et impartial - Portée - Cour d'assises - Application

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14 - Article 14, § 1er - Droit à un procès équitable - Droit à un juge indépendant et impartial - Portée - Cour d'assises - Application

De la seule circonstance que le ministère public a pris place à l'audience à la même hauteur et à la même table que les magistrats professionnels de la cour d'assises et qu'il porte une robe, par ailleurs légalement prescrite, identique à celle du président de cette cour, ne saurait se déduire la violation du droit du demandeur à un procès équitable et particulièrement à l'égalité des armes (1). (1) Voir Cass., 20 janvier 1999, RG P.98.0817.F, Pas., 1999, n° 32.

MINISTERE PUBLIC - Matière répressive - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes - Ministère public - Propre place et habit à l'audience

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes - Ministère public - Propre place et habit à l'audience

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14 - Article 14, § 1er - Droit à un procès équitable - Droit à l'égalité des armes - Ministère public - Propre place et habit à l'audience

Artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering, ingevoerd door de wet van 6 januari 2003, is niet van toepassing op de bijzondere opsporingsmethode van observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet, zodat dit artikel en de erin vervatte bepalingen de wettigheid van een toen toegepaste observatie niet kunnen beïnvloeden (1). (1) Zie Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1259.N (onuitgegeven); Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1379.N (onuitgegeven).

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering - Toepasselijkheid

- Art. 47sexies Wetboek van Strafvordering

De artikelen 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering zijn niet van toepassing op observaties die zijn toegepast vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 (1). (1) Zie Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1259.N (onuitgegeven); Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1379.N (onuitgegeven).

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie toegepast vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Artikelen 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering - Toepasselijkheid

- Artt. 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering

De controle op de bijzondere opsporingsmethode observatie uitgeoefend met toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering houdt in dat de kamer van inbeschuldigingstelling kennis neemt van het vertrouwelijke dossier dat bij de gelegenheid van de uitvoering van de observatie is samengesteld; het feit dat dit vertrouwelijke dossier niet ter kennis van de inverdenkinggestelden is gebracht, levert noch een schending van artikel 6 E.V.R.M., noch een aantasting van het recht van verdediging op, vermits deze beperking van het recht van verdediging uitzonderlijk blijft over de hele duur van het proces en gecompenseerd wordt door het feit dat de regelmatigheid van de uitgevoerde opsporingsmethode getoetst wordt door een onafhankelijke en onpartijdig gerecht, en dat de inverdenkinggestelde op basis van het open dossier al zijn rechtsmiddelen tegen de aangewende opsporingsmethoden kan aanwenden (1). (1) Zie Cass., 31 okt. 2006, AR P.06.0841.N (onuitgegeven); Cass., 2 maart 2010, AR P.10.0177.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethode - Omvang - Geen kennisgeving van het vertrouwelijk dossier aan de inverdenkinggestelden

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

L'article 47sexies du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 6 janvier 2003, n'est pas applicable à la méthode particulière de recherche d'observation mise en œuvre avant l'entrée en vigueur de la loi, de sorte que ledit article et les dispositions qu'il comporte ne sauraient influencer la légalité de l'observation alors mise en œuvre (1). (1) Voir Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1259.N (non publié); Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1379.N (non publié).

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Article 47sexies du Code d'instruction criminelle - Applicabilité

- Art. 47sexies Code d'Instruction criminelle

Les articles 47sexies et 47septies du Code d'instruction criminelle ne sont pas applicables aux observations mises en œuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 (1). (1) Voir Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1259.N (non publié); Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1379.N (non publié).

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthode particulière de recherche d'observation - Observatie mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Articles 47sexies et 47septies du Code d'instruction criminelle - Applicabilité

- Art. 47sexies et 47septies Code d'Instruction criminelle

Le contrôle de la méthode particulière de recherche d'observation, exercé en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, implique que la chambre des mises en accusation prenne connaissance du dossier confidentiel constitué à l'occasion de la mise en œuvre de l'observation; le fait que ce dossier confidentiel n'ait pas été communiqué aux inculpés ne constitue pas une violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ni une atteinte aux droits de la défense, puisque cette restriction des droits de la défense reste exceptionnelle, au vu de l'intégralité du procès et est compensée par le fait que la régularité de la méthode de recherche mise en œuvre est contrôlée par une juridiction indépendante et impartiale, et que l'inculpé peut, sur la base du dossier ouvert, recourir à toutes les voies de droit contre les méthodes de recherche mises en œuvre (1). (1) Voir Cass., 31 octobre 2006, RG P.06.0841.N (non publié); Cass., 2 mars 2010, RG P.10.0177.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthode particulière de recherche d'observation - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre de la méthode particulière de recherche - Etendue - Pas de communication du dossier confidentiel aux inculpés

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Artt. 47sexies, 47 septies en 235bis Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle op de bijzondere opsporingsmethode observatie - Omvang - Geen kennisgeving van het vertrouwelijk dossier aan de in verdenking gestelden

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 47sexies, 47 septies en 235bis Wetboek van Strafvordering

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Vertrouwelijk dossier - Geen kennisgeving van het vertrouwelijk dossier aan de in verdenking gestelden

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 47sexies, 47 septies en 235bis Wetboek van Strafvordering

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Vertrouwelijk dossier - Geen kennisgeving van het vertrouwelijk dossier aan de in verdenking gestelden

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 47sexies, 47 septies en 235bis Wetboek van Strafvordering

De in artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering, ingevoerd door de wet van 6 januari 2003, bepaalde definitie van het begrip observatie, is niet beslissend om de bevoegdheid te bepalen van de kamer van inbeschuldigingstelling die de controle uitoefent op de bijzondere opsporingsmethode observatie toegepast vóór de inwerkingtreding van de wet (1). (1) Zie Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1259.N (onuitgegeven); Cass., 20 okt. 2009, AR P.09.1379.N (onuitgegeven).

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de observatie - Bevoegdheid

- Artt. 47sexies en 235ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering - Bevoegdheid

- Artt. 47sexies en 235ter Wetboek van Strafvordering

Noch het recht van verdediging, noch het recht op tegenspraak beletten dat voor de uitvoering van een observatie, aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003, een vertrouwelijk dossier werd opgesteld dat aan de controle van de kamer van inbeschuldigingstelling wordt voorgelegd.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Opstellen van een vertrouwelijk dossier -

- Art. 47sexies, 47septies et 235bis Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre de la méthode particulière de recherche d'observation - Etendue - Pas de communication du dossier confidentiel aux inculpés

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47sexies, 47septies et 235bis Code d'Instruction criminelle

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Méthode particulière de recherche d'observation - Dossier confidentiel - Pas de communication du dossier confidentiel aux inculpés

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47sexies, 47septies et 235bis Code d'Instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Instruction en matière répressive - Méthode particulière de recherche d'observation - Dossier confidentiel - Pas de communication du dossier confidentiel aux inculpés

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47sexies, 47septies et 235bis Code d'Instruction criminelle

La définition de la notion d'observation prévue à l'article 47sexies du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 6 janvier 2003, n'est pas déterminante pour établir la compétence de la chambre des mises en accusation qui exerce le contrôle de la méthode particulière de recherche d'observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi (1). (1) Voir Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1259.N (non publié); Cass., 20 octobre 2009, RG P.09.1379.N (non publié).

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Article 47sexies du Code d'instruction criminelle - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre de l'observation - Compétence

- Art. 47sexies et 235ter Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre de la méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Article 47sexies du Code d'instruction criminelle - Compétence

- Art. 47sexies et 235ter Code d'Instruction criminelle

Ni les droits de la défense, ni le droit au contradictoire n'empêchent que soit établi, pour la mise en oeuvre d'une observation antérieure à l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003, un dossier confidentiel soumis au contrôle de la chambre des mises en accusation.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Constitution d'un dossier

Voorleggen van het vertrouwelijk dossier aan de kamer van inbeschuldigingstelling - Recht van verdediging - Recht op tegenspraak

- Artt. 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Opstellen van een vertrouwelijk dossier - Voorleggen van het vertrouwelijk dossier aan de kamer van inbeschuldigingstelling - Recht van verdediging - Recht op tegenspraak

- Artt. 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering
RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Bijzondere opsporingsmethode van observatie - Observatie aangewend vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 - Opstellen van een vertrouwelijk dossier - Voorleggen van het vertrouwelijk dossier aan de kamer van inbeschuldigingstelling

- Artt. 47sexies en 47septies Wetboek van Strafvordering

confidentiel - Présentation du dossier confidentiel à la chambre des mises en accusation - Droits de la défense - Droit à des débats contradictoires

- Art. 47sexies et 47septies Code d'Instruction criminelle
JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre de la méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Constitution d'un dossier confidentiel - Présentation du dossier confidentiel à la chambre des mises en accusation - Droits de la défense - Droit à des débats contradictoires

- Art. 47sexies et 47septies Code d'Instruction criminelle
DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Méthode particulière de recherche d'observation - Observation mise en oeuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 - Constitution d'un dossier confidentiel - Présentation du dossier confidentiel à la chambre des mises en accusation

- Art. 47sexies et 47septies Code d'Instruction criminelle

P.10.0150.F

2 juni 2010

AC nr. 385

De geldboeten voor de overtredingen van het Strafwetboek kunnen niet samengaan met de specifieke vervangende straf van de vervanging, door de vervallenverklaring van het recht tot sturen, van de onbetaalde geldboete, wat een vervangende straf is die artikel 69bis van de Wegverkeerswet oplegt voor de overtredingen op die wet en op de uitvoeringsbesluiten ervan.

STRAF - Vervangende gevangenisstraf - Onbetaalde geldboete - Vervanging - Vervallenverklaring van het recht tot sturen - Specifieke vervangende straf - Toepassing - Beperking
- Art. 40 Strafwetboek

- Art. 69bis Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

Les amendes frappant les délits du Code pénal ne peuvent pas être assorties de la peine subsidiaire spécifique que constitue le remplacement, par la déchéance du droit de conduire, de l'amende impayée laquelle constitue une peine subsidiaire prévue par l'article 69bis de la loi relative à la circulation routière pour les infractions à cette loi et aux arrêtés pris pour son exécution.

PEINE - Emprisonnement subsidiaire - Amende impayée - Remplacement - Déchéance du droit de conduire - Peine subsidiaire spécifique - Application - Limitation
- Art. 40 Code pénal

- Art. 69bis Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

P.10.0151.N

15 juni 2010

AC nr. 426

Het reële en meetbare karakter van het rechtsherstel wegens overschrijding van de redelijke termijn wordt niet noodzakelijk uitgesloten door de omstandigheid dat bij het verstrijken van een daartoe verkregen verlenging van de uitvoeringstermijn, het herstel in de oorspronkelijke toestand inzake stedenbouw toch moet worden uitgevoerd (1). (1) Zie Cass., 15 sept. 2009, AR P.09.0433.N, niet gepubliceerd.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Stedenbouw - Herstelmaatregel - Toepassing

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Betaling van een meerwaarde - Redelijke termijn - Overschrijding - Rechtsherstel - Herstel in de oorspronkelijke toestand

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten

La circonstance qu'à l'expiration de la prolongation obtenue du délai d'exécution, l'exécution de la mesure de remise en état en matière d'urbanisme soit néanmoins requise n'exclut pas nécessairement le caractère réel et quantifiable de la mesure de réparation en raison du dépassement du délai raisonnable (1). (1) Voir Cass., 15 septembre 2009, RG P.09.0433.N, non publié.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Délai raisonnable - Dépassement - Réparation - Urbanisme - Mesure de réparation - Application

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plus-value - Paiement d'une plus-value - Délai raisonnable - Dépassement - Réparation - Remise des lieux en leur état initial

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et

P.10.0155.N

1 juni 2010

AC nr. 381

De klacht van de persoon die beweert te worden belaagd, en die vereist is opdat strafvervolging kan worden ingesteld, is aan geen bijzondere vormvereiste onderworpen en de rechter stelt het bestaan daarvan onaantastbaar in feite vast (1). (1) Zie Cass., 14 okt. 2003, AR P.03.1153.N, AC, 2003, nr. 500; Cass., 11 maart 2008, AR P.08.0011.N, AC, 2008, nr. 170.

MISDRIJF - Soorten - Allerlei - Klachtmisdrijf - Belaging - Instellen van de strafvervolging - Voorwaarde - Vormvereiste

- Art. 442bis, tweede lid Strafwetboek

MISDRIJF - Allerlei - Belaging - Instellen van de strafvervolging - Voorwaarde - Vormvereiste

- Art. 442bis, tweede lid Strafwetboek

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Belaging - Instellen van de strafvervolging - Voorwaarde - Vormvereiste

- Art. 442bis, tweede lid Strafwetboek

STRAFVORDERING - Belaging - Instellen van de strafvervolging - Voorwaarde - Vormvereiste

- Art. 442bis, tweede lid Strafwetboek

La plainte de la personne qui se prétend harcelée, et qui est requise pour engager les poursuites pénales, n'est soumise à aucune condition de forme et il appartient au juge de constater souverainement son existence (1). (1) Voir: Cass., 14 octobre 2003, RG P.03.1153.N, Pas., 2003, n° 500; Cass., 11 mars 2008, RG P.08.0011.N, Pas., 2008, n° 170.

INFRACTION - Espèces - Divers - Infraction sur plainte - Harcèlement - Engagement des poursuites pénales - Condition - Condition de forme

- Art. 442bis, al. 2 Code pénal

INFRACTION - Divers - Harcèlement - Engagement des poursuites pénales - Condition - Condition de forme

- Art. 442bis, al. 2 Code pénal

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Harcèlement - Engagement des poursuites pénales - Condition - Condition de forme

- Art. 442bis, al. 2 Code pénal

ACTION PUBLIQUE - Harcèlement - Engagement des poursuites pénales - Condition - Condition de forme

- Art. 442bis, al. 2 Code pénal

P.10.0156.N

4 mei 2010

AC nr. 311

De feitenrechter bepaalt op onaantastbare wijze, binnen de grenzen van de wet, op een wijze die beknopt mag zijn doch nauwkeurig moet zijn, de reden van zijn keuze voor de strafmaat die hij in verhouding acht tot de zwaarte van de bewezen verklaarde misdrijven en de individuele strafwaardigheid van elke beklagde, zonder dat hij de reden dient op te geven waarom hij de medebeklaagden al dan niet tot een gelijke straf veroordeelt (1). (1) Cass., 4 juni 2008, AR P.08.0489.F, AC, 2008, nr 345.

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Straftoemeting - Meerdere beklaagden - Toepassing

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering

STRAF - Allerlei - Straftoemeting - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Toepassing - Meerdere beklaagden

- Art. 195 Wetboek van Strafvordering

Le juge du fond détermine souverainement, dans les limites de la loi, d'une manière qui peut être succincte mais doit être précise, les raisons du choix quant au degré de la peine qu'il estime être en rapport avec la gravité des infractions déclarées établies et avec la culpabilité individuelle de chaque prévenu sans être tenu d'indiquer les motifs pour lesquels il condamne ou non les coprévenus à une peine identique (1). (1) Cass., 4 juin 2008, RG P.08.0489.F, Pas., 2008, n° 345.

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Fixation de la peine - Plusieurs prévenus - Application

- Art. 195 Code d'Instruction criminelle

PEINE - Divers - Fixation de la peine - Appréciation souveraine par le juge du fond - Application - Plusieurs prévenus

- Art. 195 Code d'Instruction criminelle

P.10.0158.N

1 juni 2010

AC nr. 382

Wanneer uit de stukken waar het Hof acht vermag op te slaan blijkt dat de vrijwillig tussenkomende partij van de in het ongelijk gestelde burgerlijke partij die rechtstreeks heeft gedagvaard, betaling heeft gevorderd van de rechtsplegingsvergoeding en die partij daartegen geen enkel verweer heeft gevoerd, is het middel van de in het ongelijk gestelde burgerlijke partij dat de beslissing over de rechtsplegingsvergoeding bekritiseert, nieuw en dus niet ontvankelijk.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Rechtsplegingsvergoeding - Vordering voor de appelrechters van de vrijwillig tussenkomende partij tegen burgerlijke partij die rechtsteeks heeft gedagvaard - Geen verweer - Burgerlijke partij in het ongelijk gesteld - Cassatieberoep - Cassatiemiddel dat de beslissing over de rechtsplegingsvergoeding bekritiseert

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 162bis, tweede lid Wetboek van Strafvordering

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure in cassatie - Rechtsplegingsvergoeding - Vordering voor de appelrechters van de vrijwillig tussenkomende partij tegen burgerlijke partij die rechtsteeks heeft gedagvaard - Geen verweer - Burgerlijke partij in het ongelijk gesteld - Cassatieberoep - Cassatiemiddel dat de beslissing over de rechtsplegingsvergoeding bekritiseert - Nieuw middel

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

- Art. 162bis, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'il résulte des pièces auxquelles la Cour peut avoir égard que la partie intervenant volontairement a demandé à la partie civile ayant succombé qui a cité directement, le paiement de l'indemnité de procédure et que cette partie n'a invoqué aucun moyen de défense, le moyen de la partie civile ayant succombé critiquant la décision quant à l'indemnité de procédure est nouveau et, dès lors, irrecevable.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Indemnité de procédure - Action devant les juges d'appel de la partie intervenant volontairement contre la partie civile ayant cité directement - Pas de défense - Partie civile ayant succombé - Pourvoi en cassation - Moyen de cassation critiquant l'indemnité de procédure

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 162bis, al. 2 Code d'Instruction criminelle

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure en cassation - Indemnité de procédure - Action devant les juges d'appel de la partie intervenant volontairement contre la partie civile ayant cité directement - Pas de défense - Partie civile ayant succombé - Pourvoi en cassation - Moyen de cassation critiquant l'indemnité de procédure - Moyen nouveau

- Art. 1022 Code judiciaire

- Art. 162bis, al. 2 Code d'Instruction criminelle

P.10.0174.N

2 maart 2010

AC nr. 142

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling bij een eerste controle in toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering, heeft geoordeeld dat de bijzondere opsporingsmethode observatie regelmatig is verlopen en tegen dat arrest geen cassatieberoep is ingesteld, blijft die beslissing onverkort bestaan en is nadien het cassatieberoep van de inverdenkinggestelde tegen een beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die, buiten het geval van het bestaan van concrete nieuwe gegevens, die pas aan het licht zijn gekomen na deze eerste controle, zoals bedoeld in artikel 189ter, eerste lid, Wetboek van Strafvordering, weigert een tweede controle uit te voeren, bij gebrek aan belang niet ontvankelijk (1). (1) Cass., 21 april 2009, AR P.09.0428.N, AC, 2009, nr ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Geen cassatieberoep - Behandeling van de feitenrechter - Vaststelling van het bestaan van een wettigheidsincident bij de controle - Overzending naar het openbaar ministerie voor een nieuwe controle - Arrest waarbij de kamer van inbeschuldigingstelling weigert een nieuwe controle uit te voeren - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Geen cassatieberoep - Behandeling van de feitenrechter - Vaststelling van het bestaan van een wettigheidsincident bij de controle -

En l'absence d'un pourvoi en cassation contre l'arrêt par lequel, lors d'un premier contrôle en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, la chambre des mises en accusation juge régulière la mise en œuvre de la méthode particulière de recherche d'observation, cette décision reste inchangée et le pourvoi en cassation, formé ultérieurement par l'inculpé contre une décision de la chambre des mises en accusation qui, outre le cas de l'existence de nouveaux éléments concrets n'étant apparus que postérieurement au premier contrôle, tel que visé à l'article 189ter, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle, refuse d'exercer un second contrôle, est irrecevable à défaut d'intérêt (1). (1) Cass., 21 avril 2009, RG P.09.0428.N, Pas., 2009, n° ...

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la méthode particulière de recherche d'observation - Pas de pourvoi en cassation - Examen par le juge du fond - Constatation de l'existence d'un incident légal lors du contrôle - Transmission au ministère public en vue d'un nouveau contrôle - Arrêt de la chambre des mises en accusation refusant d'exercer un nouveau contrôle - Pourvoi en cassation - Recevabilité

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la méthode particulière de recherche d'observation - Pas de pourvoi en cassation - Examen par le juge du fond - Constatation de l'existence d'un incident légal lors du

Overzending naar het openbaar ministerie voor een nieuwe controle - Arrest waarbij de kamer van inbeschuldigingstelling weigert een nieuwe controle uit te voeren - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Geen cassatieberoep - Behandeling van de feitenrechter - Vaststelling van het bestaan van een wettigheidsincident bij de controle - Overzending naar het openbaar ministerie voor een nieuwe controle - Arrest waarbij de kamer van inbeschuldigingstelling weigert een nieuwe controle uit te voeren - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

contrôle - Transmission au ministère public en vue d'un nouveau contrôle - Arrêt de la chambre des mises en accusation refusant d'exercer un nouveau contrôle - Pourvoi en cassation - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la méthode particulière de recherche d'observation - Pas de pourvoi en cassation - Examen par le juge du fond - Constatation de l'existence d'un incident légal lors du contrôle - Transmission au ministère public en vue d'un nouveau contrôle - Arrêt de la chambre des mises en accusation refusant d'exercer un nouveau contrôle - Pourvoi en cassation - Recevabilité

P.10.0176.N

18 mei 2010

AC nr. 342

Wanneer uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan niet blijkt dat de vordering wegens tergend en roekeloos cassatieberoep van de verweerder aan de eiser ter kennis is gebracht, is die vordering niet ontvankelijk (1). (1) Cass., 4 feb. 2003, AR P.02.0543.N, AC, 2003, nr. 82.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Cassatieberoep - Vordering wegens tergend en roekeloos cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 147, tweede lid Grondwet 1994

- Art. 563, derde lid Gerechtelijk Wetboek

VORDERING IN RECHTE - Verweerder in cassatie - Tegenvordering wegens tergend en roekeloos cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 147, tweede lid Grondwet 1994

- Art. 563, derde lid Gerechtelijk Wetboek

Lorsqu'il ne ressort pas des pièces auxquelles la Cour peut avoir égard que la demande du défendeur fondée sur le caractère téméraire et vexatoire du pourvoi en cassation a été notifiée au demandeur, cette demande est irrecevable (1). (1) Cass., 4 février 2003, RG P.02.0543.N, Pas., 2003, n° 82.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Pourvoi en cassation - Demande fondée sur le caractère téméraire et vexatoire du pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 147, al. 2 Constitution 1994

- Art. 563, al. 3 Code judiciaire

DEMANDE EN JUSTICE - Défendeur en cassation - Demande reconventionnelle fondée sur le caractère téméraire et vexatoire du pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 147, al. 2 Constitution 1994

- Art. 563, al. 3 Code judiciaire

P.10.0177.N

2 maart 2010

AC nr. 143

De controle door de kamer van inbeschuldigingstelling over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethode observatie bepaald in artikel 235ter Wetboek van Strafvordering, beoogt na te gaan of naar de gegevens van het vertrouwelijke dossier, de voorschriften bepaald in de artikelen 47sexies en 47septies van hetzelfde wetboek werden nageleefd zodat de bijzondere opsporingsmethode observatie regelmatig is; dienaangaande gaat de kamer van inbeschuldigingstelling na of de vermeldingen van het proces-verbaal betreffende de toepassing van de observatie overeenstemmen met de gegevens van het vertrouwelijke dossier.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Controle door de kamer van inbeschuldigingstelling van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Doel

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Controle door de kamer van inbeschuldigingstelling van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethode observatie

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling -

Le contrôle par la chambre des mises en accusation de l'exercice de la méthode particulière de recherche d'observation prévue à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle vise à vérifier si, suivant les éléments du dossier confidentiel, les prescriptions prévues aux articles 47sexies et 47septies du même Code ont été observées, de sorte que la méthode particulière de recherche est régulière; la chambre des mises en accusation vérifie à cet effet si les mentions du procès-verbal quant à l'application de l'observation correspondent aux éléments du dossier confidentiel.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Contrôle par la chambre des mises en accusation de la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation - Objectif

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Contrôle par la chambre des mises en accusation de la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation -

Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethode van observatie - Doel

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethode van observatie

De enkele omstandigheid dat het proces-verbaal van de uitvoering van de observatie slechts vermeldt dat de observatie werd uitgevoerd binnen de geldende periode van de verleende machtiging, heeft niet noodzakelijk voor gevolg dat hierdoor de bijzondere opsporingsmethode observatie onregelmatig is; het staat de kamer van inbeschuldigingstelling op grond van het proces-verbaal en van de stukken van het vertrouwelijk dossier onaantastbaar in feite vast te stellen of de voorschriften van de artikelen 47sexies en 47septies werden nageleefd zodat de bijzondere opsporingsmethode observatie regelmatig werd uitgevoerd.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Vermeldingen in het proces-verbaal van uitvoering - Loutere vermelding dat de observatie werd uitgevoerd binnen de geldende periode van de verleende machtiging

De periode tijdens dewelke de observatie kan plaatsvinden, kan in bepaalde omstandigheden een inlichting zijn die van die aard is dat haar mededeling de afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders in het gedrang brengt; in dat geval, waarover de kamer van inbeschuldigingstelling onaantastbaar oordeelt, is dat gegeven vertrouwelijk zodat het, in tegenstelling tot het bepaalde is artikel 47septies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering in het in dat artikel bedoelde proces-verbaal niet moet worden vermeld.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Wettelijk verplichte vermeldingen - Vermelding van de periode tijdens dewelke de observatie kan plaatsvinden - Inlichting die de afscherming van de opsporingsmethode of de veiligheid van de uitvoerders in het gedrang kan brengen

Contrôle de la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation - Objectif

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation

De la seule circonstance que le procès-verbal d'exécution de l'observation mentionne seulement que l'observation a été exécutée au cours de la période d'application de l'autorisation accordée, il ne se déduit pas nécessairement que la méthode particulière de recherche est irrégulière; il appartient à la chambre des mises en accusation de constater souverainement en fait sur la base du procès-verbal et des pièces du dossier confidentiel si les prescriptions des articles 47sexies et 47septies ont été observées de sorte que la méthode particulière de recherche a été exécutée régulièrement.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Mentions dans le procès-verbal d'exécution - Simple mention que l'observation a été exécutée au cours de la période d'application prévue par l'autorisation accordée

Dans certaines circonstances, la période au cours de laquelle l'observation peut être mise en œuvre peut constituer une information telle que sa communication compromet la protection des moyens techniques et des techniques d'enquête policière ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des personnes qui l'exercent; dans ce cas, apprécié souverainement par la chambre des mises en accusation, cet élément est confidentiel de sorte que, contrairement aux dispositions de l'article 47septies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, il n'y a pas lieu d'en faire mention dans le procès-verbal visé dans cet article.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Autorisation d'observation - Procès-verbal de la mise en oeuvre de l'observation - Mentions légales imposées - Mention de la période au cours de laquelle l'observation peut avoir lieu - Information pouvant compromettre la protection de la méthode de recherche ou la sécurité des personnes qui l'exercent

Het feit dat de juiste periode tijdens dewelke de machtiging tot het uitvoeren van de observatie verleend is, in bepaalde gevallen niet in het proces-verbaal van uitvoering is vermeld en bijgevolg niet aan de inverdenkinggestelde ter kennis is gebracht, levert geen schending op van artikel 6 E.V.R.M.; dit is voor de inverdenkinggestelde weliswaar een beperking van zijn recht van verdediging die evenwel verantwoord is door de noodzaak de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken af te schermen alsmede de veiligheid van de uitvoerders te vrijwaren en hun identiteit af te schermen en die wordt gecompenseerd door het feit dat de regelmatigheid van uitgevoerde opsporingsmethoden getoetst wordt door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, hier de kamer van inbeschuldigingstelling, en door het feit dat de inverdenkinggestelde in de latere stadia van de rechtspleging op basis van het open dossier al zijn rechtsmiddelen tegen de aangewende opsporingsmethoden zal kunnen aanwenden (1). (1) Zie Cass., 23 aug. 2005, AR P.05.0805.N, AC, 2005, nr 399 met concl. adv.-gen. Vandermeersch; Cass., 24 jan. 2006, AR P.06.0082.N, AC, 2006, nr 52; Cass., 25 sept. 2007, AR P.07.0677.N, AC, 2007, nr 433; Cass., 15 dec. 2009, AR P.09.1681.N, AC, 2009, nr Zie ook Grondwettelijk Hof, arrest nr 202/2004 van 21 dec. 2004, B. 28 en B.29.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3 E.V.R.M. - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Niet-vermelding van de precieze periode van de machtiging

Le fait que, dans certains cas, la période exacte au cours de laquelle l'autorisation de l'exécution de l'observation a été accordée n'est pas mentionnée dans le procès-verbal et, dès lors, n'a pas été portée à la connaissance de l'inculpé, ne constitue pas une violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; cette restriction des droits de la défense de l'inculpé est justifiée toutefois par la nécessité de protéger les moyens techniques utilisés et les techniques d'enquête policière ainsi que la sécurité et l'anonymat des personnes qui les exercent, et qui est compensée par le fait que la régularité des méthodes particulières de recherche exercées est contrôlée par une juridiction indépendante et impartiale, en l'occurrence la chambre des mises en accusation, et par le fait que dans les phases ultérieures de la procédure, l'inculpé pourra user sur la base du dossier ouvert de tous les moyens de défense à l'égard des méthodes particulières de recherche usées (1). (1) Voir Cass., 23 août 2005, RG P.05.0805.N, Pas., 2005, n° 399 avec les conclusions de l'avocat général Vandermeersch; Cass., 24 janvier 2006, RG P.06.0082.N, Pas., 2006, n° 52; Cass., 25 septembre 2007, RG P.07.0677.N, Pas., 2007, n° 433; Cass., 15 décembre 2009, RG P.09.1681.N, Pas., 2009, n° ... Voir également Cour d'arbitrage, arrêt n° 202/2004 du 21 décembre 2004, B.28 et B.29.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 3 - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbal de la mise en oeuvre de l'observation - Non mention de la période précise de l'autorisation

Uit artikel 47septies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat in een proces-verbaal wordt verwezen naar de machtiging tot observatie en de vermeldingen bedoeld in artikel 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° en 5°, worden opgenomen en artikel 47septies, § 2, tweede lid, Wetboek van Strafvordering dat bepaalt dat de officier van gerechtelijke politie bedoeld in artikel 47sexties, § 2, 6°, proces-verbaal opstelt van de verschillende fasen van uitvoering van de observatie, maar hierin geen elementen vermeldt die de afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders in het gedrang brengen, volgt dat de vermeldingen bedoeld in artikel 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° en 5°, Wetboek van Strafvordering enkel in het proces-verbaal worden opgenomen op voorwaarde dat zij niet vertrouwelijk zijn in de zin van artikel 47septies, § 2, voormeld.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Wettelijk verplichte vermeldingen - Beperking

Il résulte de l'article 47septies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, disposant qu'il est fait référence dans un procès-verbal à l'autorisation d'observation et qu'il est fait mention des indications visées à l'article 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° et 5°, et de l'article 47septies, § 2, alinéa 2, de Code d'instruction criminelle, disposant que l'officier de police judiciaire visé à l'article 47sexies, § 3, 6°, rédige le procès-verbal des différentes phases de l'exécution de l'observation, mais n'y mentionne aucun des éléments susceptibles de compromettre les moyens techniques et les techniques d'enquête policière utilisés ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des personnes chargées de l'exécution de l'observation, que les indications visées à l'article 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° et 5°, du Code d'instruction criminelle ne sont reprises dans le procès-verbal que si elles ne sont pas confidentielles au sens de l'article 47septies, § 2, précité.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Autorisation d'observation - Procès-verbal de la mise en oeuvre de l'observation - Mentions légales imposées - Restriction

P.10.0182.N

29 juni 2010

AC nr. 469

De herstellvordering van de woudmeester strekt ertoe de regels inzake bosbouw te handhaven, dit is af te dwingen in die gevallen waarin die regels werden overtreden, en vindt haar grondslag niet zozeer in een misdrijf maar wel in de door het bosdecreet opgelegde verplichtingen tot naleving waarvan zij strekt en waarvan de niet-naleving ook strafrechtelijk wordt gesanctioneerd; de woudmeester neemt aldus het hem wettelijk opgedragen algemeen belang waar, ook wanneer hij de vordering tot herstel in het strafgeding uitoeft, zodat hij op grond van ditzelfde belang als eiser tot herstel zelfstandig cassatieberoep kan instellen wanneer de beslissing op de strafvordering bepalend is voor deze vordering tot herstel (1). (1) Het hier toepasselijke artikel 95, derde lid, Bosdecreet, werd opgeheven bij artikel 95, 3° Decr. VI. R. 30 april 2009, B.S. 25 juni 2009, kolom 43614.

BOSSEN - Bosdecreet - Woudmeester - Herstellvordering - Doel - Grondslag - Beslissing op de strafvordering beslissend voor de Herstellvordering - Cassatieberoep

L'action en réparation de l'inspecteur forestier vise à maintenir les règles relatives aux plantations forestières, à savoir imposer leur respect au cas où ces règles auraient été enfreintes, et ne se fonde pas tant sur une infraction que sur les obligations que le décret forestier impose dans le but de respect qu'elle poursuit et qui sanctionne également pénalement le non-respect; l'inspecteur forestier veille ainsi légalement à l'intérêt général, même lorsqu'il exerce l'action en réparation dans l'instance pénale, de sorte que, dans ce même intérêt, il peut se pourvoir en cassation en toute indépendance en qualité de demandeur en réparation lorsque la décision rendue sur l'action publique est déterminante pour cette action en réparation (1). (1) L'article 95, alinéa 3, du décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990 applicable en l'espèce, a été abrogé par l'article 95, 3°, du décret du Conseil flamand du 30 avril 2009 modifiant le décret du 5 avril 1995 contenant des dispositions générales concernant la politique de l'environnement et modifiant diverses dispositions en matière de maintien de l'environnement, M.B. du 25 juin 2009, colonne 43614.

BOIS ET FORETS - Décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990 - Inspecteur forestier - Action en réparation - Objectif - Fondement - Décision rendue sur l'action publique déterminante pour l'action en réparation - Pourvoi en cassation

- Art. 95, derde lid Bosdecreet 13 juni 1990

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Personen door of tegen wie cassatieberoep kan of moet worden ingesteld - Strafvordering - Andere partijen - Bosdecreet - Woudmeester - Herstelvordering - Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

- Art. 95, derde lid Bosdecreet 13 juni 1990

Elke ontbossing, ook wanneer zij vergunbaar is overeenkomstig artikel 90bis, § 1, Bosdecreet, vereist steeds een vooraf af te leveren stedenbouwkundige vergunning en elke niet-vergunbare dan wel vergunbare maar niet vooraf vergunde ontbossing in strijd met de bepalingen van artikel 90bis, § 1, Bosdecreet, geschiedt hoe dan ook zonder stedenbouwkundige vergunning en houdt bijgevolg een overtreding in van artikel 99, § 1, 2°, Stedenbouwdecreet 1999.

BOSSSEN - Bosdecreet - Ontbossing - Vereiste - Niet vooraf vergunde ontbossing

- Art. 99, § 1, 2° Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

- Art. 90bis, § 1 Bosdecreet 13 juni 1990

- zoals van toepassing vóór zijn wijziging bij art. 45, 1° Decr. 12 dec. 2008

- zoals van toepassing vóór zijn wijziging bij art. 36 Decr. 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid

STEDENBOUW - Allerlei - Stedenbouwdecreet - Bosdecreet - Ontbossing - Vereiste - Niet vooraf vergunde ontbossing

- Art. 99, § 1, 2° Stedenbouwdecreet 1999 Decr. van de Vlaamse Raad 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening

- Art. 90bis, § 1 Bosdecreet 13 juni 1990

- zoals van toepassing vóór zijn wijziging bij art. 45, 1° Decr. 12 dec. 2008

- zoals van toepassing vóór zijn wijziging bij art. 36 Decr. 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid

- Art. 95, al. 3 Décret forestier du 13 juin 1990

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Personnes ayant qualité pour se pourvoir ou contre lesquelles on peut ou on doit se pourvoir - Action publique - Autres parties - Décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990 - Inspecteur forestier - Action en réparation - Recevabilité du pourvoi

- Art. 95, al. 3 Décret forestier du 13 juin 1990

Tout déboisement, même s'il peut être autorisé en vertu de l'article 90bis, § 1er, du décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990, requiert systématiquement une autorisation urbanistique préalable et tout déboisement, sans autorisation ou avec une autorisation non préalablement délivrée contrairement aux dispositions de l'article 90bis, § 1er, du décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990, est quoi qu'il en soit, réalisé sans autorisation urbanistique et constitue, par conséquent, une infraction à l'article 99, § 1er, 2°, du décret du Conseil flamand du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire.

BOIS ET FORETS - Décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990 - Déboisement - Condition - Déboisement non préalablement autorisé

- Art. 99, § 1er, 2° Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

- Art. 90bis, § 1er Décret forestier du 13 juin 1990

- tel qu'applicable avant sa modification par l'art. 45, 1° Décret du 12 décembre 2008

- tel qu'applicable avant sa modification par l'art. 36 Décr. Cons. fl. du 27 mars 2009

URBANISME - Divers - Décret du Conseil flamand du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire - Décret forestier du Conseil flamand du 13 juin 1990 - Déboisement - Condition - Déboisement non préalablement autorisé

- Art. 99, § 1er, 2° Décret de la Communauté flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire

- Art. 90bis, § 1er Décret forestier du 13 juin 1990

- tel qu'applicable avant sa modification par l'art. 45, 1° Décret du 12 décembre 2008

- tel qu'applicable avant sa modification par l'art. 36 Décr. Cons. fl. du 27 mars 2009

P.10.0188.N

23 februari 2010

AC nr. 119

De verklaring van cassatieberoep door de veroordeelde tegen een beslissing van de strafuitvoeringsrechtbank moet door een advocaat worden ondertekend op het ogenblik van het instellen van het cassatieberoep (1). (1) Cass., 5 mei 2009, AR P.09.0583.N, AC, 2009, nr. 294.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Strafvordering - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep -

La déclaration de pourvoi en cassation formé par le condamné contre une décision rendue par le tribunal de l'application des peines, doit être signée par un avocat au moment de l'introduction du pourvoi (1). (1) Cass., 5 mai 2009, RG P.09.0583.N, Pas., 2009, n° 294.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de

Ondertekening door advocaat - Vereiste

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

STRAFUITVOERING - Strafuitvoeringsrechtbank - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep - Ondertekening door advocaat - Vereiste

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

pourvoi - Signature par un avocat - Condition

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi - Signature par un avocat - Condition

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.10.0200.N

25 mei 2010

AC nr. 365

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Toepassingsvoorwaarden - Onderscheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie - Informantenwerking van vóór de wet van 6 januari 2003 - Geen machtiging tot het plegen van misdrijven

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie - Schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet in samenhang met artikel 6 E.V.R.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Onderscheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Inlichtingen bekomen door uitlokking of het plegen van misdrijven

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Vertrouwelijk dossier - Inhoud - Onderscheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Informant

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Inlichtingen bekomen door uitlokking of het plegen van misdrijven - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Conditions d'application - Distinction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et impartiale - Recours à des indicateurs avant la loi du 6 janvier 2003 - Pas d'autorisation de commettre des infractions

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et impartiale - Violation des articles 10 et 11 de la Constitution, en combinaison avec l'article 6 de la Convention D.H.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Distinction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Renseignements obtenus par la provocation ou la commission d'infractions

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Dossier confidentiel - Contenu - Distinction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Indicateur

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Renseignements obtenus par la provocation ou la commission d'infractions - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et impartiale

De informant is een persoon van wie wordt verondersteld dat hij nauwe relaties onderhoudt met één of meer personen van wie er ernstige aanwijzingen zijn dat ze misdrijven plegen of zouden plegen en waarbij zijn tussenkomst zich ertoe beperkt, al dan niet gevraagd, inlichtingen en gegevens te verstrekken aan een politieambtenaar, zonder dat hijzelf bij het opsporingsonderzoek wordt betrokken; dit valt niet te vergelijken met de observatie en de infiltratie, die bijzondere opsporingsmethoden zijn die het verzamelen en genereren van bewijzen beogen en daarom worden toevertrouwd aan daartoe opgeleide politieambtenaren (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Onderscheid

- Artt. 47sexies, 47octies en 47decies Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Informant

- Artt. 47sexies, 47octies en 47decies Wetboek van Strafvordering

De informantenwerking behoeft niet zoals de observatie en de infiltratie een voorafgaande machtiging, een proportionaliteits- en subsidiariteitstoets, en laat evenmin het plegen van misdrijven toe (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Toepassingsvoorwaarden - Onderscheid

Het ontbreken van controle van het vertrouwelijke dossier van de informantenwerking door een onafhankelijke en onpartijdige rechter, in vergelijking met de observatie en infiltratie, zou slechts dan een schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 E.V.R.M. opleveren, in zoverre dit vertrouwelijke dossier elementen zou bevatten die een draagwijdte hebben die analoog is met die in verband met de infiltratie, bepaaldelijk door het machtigen van de informant tot het plegen van misdrijven om zijn informantenpositie te behouden; dit is niet het geval voor de informantenwerking van vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003 (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie -

L'indicateur est une personne dont il est supposé qu'elle entretient des relations étroites avec une ou plusieurs personnes à propos desquelles il existe des indices sérieux qu'elles commettent ou commettraient des infractions et dont l'intervention se borne à fournir au fonctionnaire de police des renseignements et des données, qu'ils aient été demandés ou non, sans qu'elle soit personnellement impliquée dans l'information; cela n'est pas comparable à l'observation et à l'infiltration, lesquelles sont des méthodes particulières de recherche d'infiltration et d'observation qui visent à recueillir et à produire des preuves et sont dès lors confiées à des fonctionnaires de police formés à leur pratique (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Distinction

- Art. 47sexies, 47octies et 47decies Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Indicateur

- Art. 47sexies, 47octies et 47decies Code d'Instruction criminelle

Le recours à des indicateurs ne requiert pas, à l'instar de l'observation et de l'infiltration, une autorisation préalable, un contrôle de proportionnalité et de subsidiarité et n'autorise pas davantage la commission d'infractions (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Conditions d'application - Distinction

L'absence de contrôle du dossier confidentiel concernant le recours à des indicateurs par un juge indépendant et impartial, comparativement à l'observation et l'infiltration, ne constituerait ainsi une violation des articles 10 et 11 de la Constitution, lus en combinaison avec l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, que dans la mesure où ce dossier confidentiel contiendrait des éléments qui ont une portée analogue à ceux qui concernent l'infiltration, notamment par l'autorisation donnée à l'indicateur de commettre des infractions pour préserver sa position d'indicateur; tel n'est pas le cas pour le recours à des indicateurs avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003 (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et

Informantenwerking van vóór de wet van 6 januari 2003 - Geen machtiging tot het plegen van misdrijven

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie - Schending van de artikelen 10 en 11 Grondwet in samenhang met artikel 6 E.V.R.M.

Het vertrouwelijke dossier in verband met de informanten heeft niet dezelfde draagwijdte, noch dezelfde inhoud als het vertrouwelijke dossier in verband met de aanwending van de observatie of de infiltratie en het bevat in principe geen bewijsstukken die zullen worden aangewend in een later proces; inlichtingen waarvan uit het vertrouwelijk verslag van de informantenbeheerder blijkt dat zij verkregen werden door uitlokking of het plegen van een misdrijf kunnen niet het voorwerp uitmaken van een bij het strafdossier te voegen proces-verbaal en kunnen geen grond vormen tot strafvervolgning, zodat het gebrek aan controle van het vertrouwelijke informantendossier het recht van verdediging niet kan miskennen (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Observatie en infiltratie - Vertrouwelijk dossier - Inhoud - Onderscheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Inlichtingen bekomen door uitlokking of het plegen van misdrijven

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Informantenwerking - Vertrouwelijk dossier - Inlichtingen bekomen door uitlokking of het plegen van misdrijven - Gebrek aan controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie

impartiale - Recours à des indicateurs avant la loi du 6 janvier 2003 - Pas d'autorisation de commettre des infractions

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et impartiale - Violation des articles 10 et 11 de la Constitution, en combinaison avec l'article 6 de la Convention D.H.

Le dossier confidentiel concernant les indicateurs n'a pas la même portée, ni le même contenu que le dossier confidentiel relatif à la mise en œuvre de l'observation et de l'infiltration et ne contient, en principe, pas de preuves qui seront utilisées lors d'un procès ultérieur; les renseignements, dont le rapport confidentiel du gestionnaire des indicateurs révèle qu'ils ont été obtenus par la provocation ou la commission d'une infraction, ne peuvent faire l'objet d'un procès-verbal à joindre au dossier répressif et ne peuvent fonder des poursuites pénales, de sorte que les droits de la défense ne sauraient être violés par l'absence de contrôle du dossier confidentiel des indicateurs (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Observation et infiltration - Dossier confidentiel - Contenu - Distinction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Renseignements obtenus par la provocation ou la commission d'infractions

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Recours à des indicateurs - Dossier confidentiel - Renseignements obtenus par la provocation ou la commission d'infractions - Absence de contrôle par une instance judiciaire indépendante et impartiale

P.10.0210.F

21 april 2010

AC nr. 270

Het cassatieberoep van een geïnterneerde tegen een beslissing van de Hoge Commissie tot bescherming van de maatschappij is niet ontvankelijk wanneer die beslissing geen beslissing tot afwijzing van zijn verzoek tot invrijheidstelling bevestigt noch het verzet van de procureur des Konings tegen een beslissing tot invrijheidstelling gegrond verklaart, maar alleen een psychiatrisch deskundigenonderzoek heeft bevolen.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Bescherming van de maatschappij - Hoge commissie - Beslissing doet geen uitspraak over de invrijheidstelling van de geïnterneerde

- Art. 19ter Wet Bescherming Maatschappij

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Hoge commissie - Cassatieberoep - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Beslissing doet geen uitspraak over de invrijheidstelling van de

Est irrecevable le pourvoi d'un interné dirigé contre une décision de la Commission supérieure de défense sociale qui ne confirme pas une décision de rejet de sa demande de mise en liberté ni ne déclare fondée l'opposition du procureur du Roi contre un décision de remise en liberté mais s'est bornée à ordonner une expertise psychiatrique.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Défense sociale - Commission supérieure - Décision ne statuant pas sur la mise en liberté de l'interné

- Art. 19ter L. du 9 avril 1930

DEFENSE SOCIALE - Commission supérieure - Pourvoi en cassation - Décisions susceptibles de pourvoi - Décision ne statuant pas sur la mise en liberté de l'interné

P.10.0213.N

21 december 2010

AC nr. 757

De vrijwillige verschijning voor de strafrechter voor inbreuk op de artikelen 418 en 420 Strafwetboek, met name slagen of verwondingen die het gevolg zijn van een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, brengt de strafvordering op gang voor alle gevallen van doding en slagen of verwondingen welke door dat gebrek zijn veroorzaakt, wie de slachtoffers ook mogen zijn; daaruit volgt dat personen die beweren door dit misdrijf te zijn benadeeld, een burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter mochten instellen wegens dat gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg; de burgerlijke rechtsvorderingen tot vergoeding van lichamelijke schade of tot vergoeding van schade ingevolge het overlijden van andere personen dan deze ten aanzien van wie de telastlegging uit hoofde van de artikelen 418 tot 420 Strafwetboek bewezen werden verklaard, zijn op dit misdrijf gegrond (1). (1) Zie Cass., 6 okt. 1982, AR nr. 2192, AC, 1982-1983, nr. 95; Cass., 3 nov. 1993, AR nr. 373, AC, 1993, nr. 443.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Schade ten gevolge van een misdrijf - Misdrijven van onopzettelijke slagen of verwondingen en onopzettelijke doding - Omvang van de burgerlijke vorderingen

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Onopzettelijk toebrengen van verwondingen en onopzettelijk doden - Omvang van de burgerlijke vorderingen

La comparution volontaire devant le juge pénal du chef d'infraction aux articles 418 et 420 du Code pénal, à savoir des coups et blessures résultant d'un défaut de prévoyance ou de précaution, met en mouvement l'action publique dans tous les cas d'homicide et de coups ou blessures causés par ce défaut, quelles que soient les victimes; il s'ensuit que les personnes qui affirment être lésées par cette infraction pouvaient introduire une action civile devant le juge pénal du chef de ce défaut de prévoyance et de précaution; les actions civiles tendant à l'indemnisation du dommage corporel ou du dommage résultant du décès de personnes autres que celles à l'égard desquelles la prévention du chef des articles 418 à 420 du Code pénal a été déclarée établie, sont fondées sur cette infraction (1). (1) Voir Cass., 6 octobre 1982, RG 2192, Pas., 1983, n° 95, Cass., 3 novembre 1993, RG 373, Pas., 1993, n° 443.

ACTION CIVILE - Dommage causé par une infraction - Coups ou blessures involontaires et homicide involontaire - Etendue des actions civiles

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Involontaires - Etendue des actions civiles

P.10.0219.F

24 februari 2010

AC nr. 124

Het cassatieberoep dat gericht is tegen een voorbereidend arrest en een arrest van onderzoek, terwijl tegen het eindarrest verzet is aangetekend waarover nog geen uitspraak is gedaan, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie Cass., 17 juni 1986, AR 8629, AC, 1986, nr 648; Raoul DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruylant, 2006, p. 170, nrs 312 tot 314.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Cassatieberoep gericht tegen een voorbereidend arrest en een arrest van onderzoek - Eindarrest waartegen verzet is aangetekend - Ontvankelijkheid

Est irrecevable le pourvoi formé contre un arrêt préparatoire et d'instruction, alors que l'arrêt définitif est frappé d'une opposition sur laquelle il n'a pas encore été statué (1). (1) Voir Cass., 17 juin 1986, RG 8629, Pas., 1986, n° 648; Raoul DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruylant, 2006, p. 170, n° 312 à 314.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Pourvoi formé contre un arrêt préparatoire et d'instruction - Arrêt définitif frappé d'opposition - Recevabilité

P.10.0221.F

12 mei 2010

AC nr. 331

Artikel 418, eerste lid, Sv., verplicht het openbaar ministerie zijn cassatieberoep te betekenen aan de partij tegen wie het is gericht; die bepaling schendt de artikelen 10 en 11 Gw. niet (1). (1) Cass., 14 sept. 2005, AR P.05.0560.F, AC, 2005, nr. 434.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Openbaar ministerie - Verplichting tot betekening - Geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet

OPENBAAR MINISTERIE - Cassatieberoep - Verplichting tot betekening - Geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet

Wanneer een veroordeling in eerste aanleg bij verstek is uitgesproken en, op het hoger beroep van de procureur des Konings, andermaal in hoger beroep bij verstek is uitgesproken, kan de verstekdoende beklaagde naar keuze, in zoverre hij dat nog tijdig kan doen, verzet aantekenen tegen de eerste of tegen de tweede beslissing; geen enkele wettelijke bepaling geeft de verstekdoende beklaagde, die ervoor gekozen heeft verzet aan te tekenen tegen het arrest en wiens rechtsmiddel als ongedaan werd beschouwd, het recht om vervolgens verzet aan te tekenen tegen het vonnis, op het hoger beroep waartegen dat arrest werd gewezen (2). (2) Zie Franchimont, Jacobs & Masset, Manuel de procédure pénale, 3de uitg., Brussel, Larcier, 2009, p. 944.

VERZET - Strafzaken - Eerste aanleg - Veroordeling bij verstek - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Gerecht in hoger beroep - Nieuwe veroordeling bij verstek - Verstekdoende beklaagde - Keuze van verzet

L'article 418, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle impose au ministère public l'obligation de signifier son pourvoi à la partie contre laquelle il l'a dirigé; cette disposition ne viole pas les articles 10 et 11 de la Constitution (1). (1) Cass., 14 septembre 2005, RG P.05.0560.F, Pas., 2005, n° 434.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai de signification etou de dépôt - Ministère public - Obligation de signifier - Absence de violation des articles 10 et 11 de la Constitution

MINISTERE PUBLIC - Pourvoi en cassation - Obligation de signifier - Absence de violation des articles 10 et 11 de la Constitution

Lorsqu'une condamnation est prononcée par défaut en première instance et que, sur l'appel du procureur du Roi, elle l'est à nouveau en degré d'appel, le prévenu défaillant peut à son choix, dans la mesure où il est encore dans les délais, former opposition contre la première décision ou contre la seconde; aucune disposition légale ne permet au prévenu défaillant, qui a choisi de faire opposition à l'arrêt et dont le recours a été jugé non avvenu, de faire ensuite opposition au jugement sur l'appel duquel cet arrêt a été rendu (1). (1) Voir Franchimont, Jacobs & Masset, Manuel de procédure pénale, 3ème éd., Bruxelles, Larcier, 2009, p. 944.

OPPOSITION - Matière répressive - Première instance - Condamnation par défaut - Appel du ministère public - Juridiction d'appel - Nouvelle condamnation par défaut - Prévenu défaillant - Choix de l'opposition

P.10.0225.N

29 juni 2010

AC nr. 471

Er bestaat een positief bevoegdheidsconflict wanneer twee of meer niet tot het rechtsgebied van hetzelfde hof van beroep behorende rechtbanken alvorens over de grond van de zaak te oordelen, zich bevoegd verklaren omtrent dezelfde of samenhangend aangewezen feiten of wanneer dergelijke feiten door twee of meer verwijzingsbeschikkingen bij rechtbanken die niet tot het rechtsgebied van hetzelfde hof van beroep behoren aanhangig zijn gemaakt.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen vonnisgerechten - Positief bevoegdheidsconflict - Toepassing - Art. 526 Wetboek van Strafvordering

Il y a conflit de compétence positif lorsqu'au moins deux tribunaux ne ressortissant pas de la même cour d'appel se déclarent compétents, avant d'examiner le fond de la cause, en ce qui concerne un même fait ou des faits réputés connexes ou lorsqu'au moins deux ordonnances de renvoi saisissent des tribunaux ne ressortissant pas de la même cour d'appel.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions de jugement - Conflit de compétence positif - Application - Art. 526 Code d'Instruction criminelle

Er is geen grond tot regeling van rechtsgebied wanneer de misdrijven waarvoor de beklaagde voor twee rechtbanken, die niet tot het rechtsgebied van hetzelfde hof van beroep behoren, terechtstaat, niet in een zodanig onderling verband schijnen te staan dat de gezamenlijke behandeling ervan door één en dezelfde rechter in het belang van een goede rechtsbedeling is (1). (1) Zie Cass., 8 mei 2001, AR P.01.0314.N, AC, 2001, nr. 261; Cass., 12 maart 2002, AR P.02.0108.N, AC, 2002, nr. 176.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen vonnisgerechten - Positief bevoegdheidsconflict - Vervolging voor gerechten van verschillende rechtsgebieden - Verschillende misdrijven - Geen zodanig onderling verband dat de gezamenlijke behandeling in het belang van een goede rechtsbedeling is

- Art. 526 Wetboek van Strafvordering

Le règlement de juges ne s'impose pas lorsque les infractions du chef desquelles le prévenu comparaît devant deux tribunaux ne ressortissant pas de la même cour d'appel ne semblent pas connexes tel que leur examen commun par un seul et même juge est requis dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice (1). (1) Voir Cass., 8 mai 2001, RG P.01.0314.N, Pas., 2001, n° 261; Cass., 12 mars 2002, RG P.02.0108.N, Pas., 2002, n° 176.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions de jugement - Conflit de compétence positif - Poursuites devant des tribunaux de différents arrondissements - Différentes infractions - Pas de lien de connexité tel qu'un traitement commun est requis dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice

- Art. 526 Code d'Instruction criminelle

P.10.0226.F

22 september 2010

AC nr. 538

De appelrechters omkleden hun beslissing regelmatig met redenen en verantwoorden haar naar recht, door te vermelden dat het gecombineerde toestel dat tegelijkertijd dienst doet als alcoholtest en alcoholmeter, overeenkomstig de voorschriften was nagezien en geijkt, zoals blijkt uit het door het openbaar ministerie neergelegde attest, en, na erop gewezen te hebben dat de reglementaire voorschriften strenger zijn ten aanzien van het ademanalysetoestel dan ten aanzien van het testtoestel, met de vaststelling dat het attest van periodiek nazicht vermeldt dat het litigieuze toestel was gecontroleerd als analysetoestel dat voor de ademtest kan worden gebruikt.

WEGVERKEER - Wegverkeerswet - Algemeen - Alcoholintoxicatie - Rijden in staat van dronkenschap - Alcoholspiegel - Meettoestel - Gecombineerd toestel - Ademtest - Ademanalyse - Alcoholtest - Alcoholmeter - Homologatie - Controle - Geldigheid

- Artt. 20 en 21 KB 21 april 2007

Het feit dat het antwoord van de rechter ontoereikend is kan geen schending uitmaken van artikel 149 van de Grondwet, dat alleen een vormvereiste oplegt die geen verband houdt met de kwaliteit van het op de conclusie gegeven antwoord.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Algemeen - Grondwet - Artikel 149 - Motiveringsplicht - Vormvereiste

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Vonnissen - Motiveringsplicht - Vormvereiste

En énonçant que l'appareil combiné faisant à la fois fonction d'appareil d'éthylotest et d'éthylomètre a été vérifié et est étalonné conformément à la réglementation ainsi que l'atteste le certificat déposé par le ministère public, et, après avoir relevé que les exigences réglementaires à l'égard de l'appareil d'analyse de l'haleine sont supérieures à celles prévues par l'appareil de test, en constatant que le certificat de vérification périodique mentionne que l'appareil litigieux été contrôlé en tant qu'appareil d'analyse pouvant être utilisé pour le test d'haleine, les juges motivent régulièrement et justifient légalement leur décision.

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Généralités - Intoxication alcoolique - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Taux d'alcoolémie - Appareil de mesure - Appareil combiné - Test de l'haleine - Analyse de l'haleine - Ethylotest - Ethylomètre - Homologation - Contrôle - Validité

- Art. 20 et 21 A.R du 21 avril 2007

La circonstance que la réponse donnée par le juge serait insuffisante ne peut constituer une violation de l'article 149 de la Constitution, qui se borne à imposer le respect d'une règle de forme, étrangère à la valeur de la réponse donnée aux conclusions.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - En cas de dépôt de conclusions - Généralités - Constitution - Article 149 - Obligation de motivation - Règle de forme

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Jugements - Obligation de motivation - Règle de forme

Het feit alleen dat de exploitatiezetel van het organisme dat met het nazicht van het toestel is belast en het hoofdkantoor van de fabrikant of van de invoerder, hetzelfde adres hebben, is geen afdoende reden om de geldigheid te betwisten van de door de overheid afgegeven accreditatie.

WEGVERKEER - Wegverkeerswet - Algemeen - Alcoholintoxicatie - Rijden in staat van dronkenschap - Alcoholspiegel - Meettoestel - Homologatie - Controleorganisme - Fabrikant - Invoerder - Onafhankelijkheid - Onpartijdigheid - Voorwaarde

- Art. 9 KB 21 april 2007

- Art. 59 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

De rechter miskent noch de regels betreffende de bewijsvoering noch het recht van verdediging, wanneer hij geloof hecht aan een verklaring, zelfs aan een voorgedrukte verklaring, in een proces-verbaal dat regelmatig bij het dossier was gevoegd en dat de partijen vrij hebben kunnen tegenspreken.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Verhoor - Proces-verbaal - Voorgedrukte verklaring - Bewijswaarde

- Artt. 26 en 28 KB 21 april 2007

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Bewijsvoering - Verhoor - Proces-verbaal - Voorgedrukte verklaring - Eerbiediging van het recht van verdediging

- Artt. 26 en 28 KB 21 april 2007

WEGVERKEER - Wegverkeerswet - Algemeen - Alcoholintoxicatie - Verhoor - Proces-verbaal - Voorgedrukte verklaring - Eerbiediging van het recht van verdediging

- Artt. 26 en 28 KB 21 april 2007

La seule communauté d'adresse entre le siège d'exploitation de l'organisme chargé de la vérification de l'appareil et le siège social du fabricant ou de l'importateur ne suffit pas à remettre en cause la validité de l'accréditation délivrée par l'administration.

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Généralités - Intoxication alcoolique - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Taux d'alcoolémie - Appareil de mesure - Homologation - Organisme de contrôle - Fabricant - Importateur - Indépendance - Impartialité - Condition

- Art. 9 A.R du 21 avril 2007

- Art. 59 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

Le juge ne méconnaît ni les règles relatives à l'administration de la preuve, ni des droits de la défense en accordant crédit à une déclaration, fut-elle préimprimée, figurant dans un procès-verbal régulièrement versé au dossier et que les parties ont pu librement contredire.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Audition - Procès-verbal - Déclaration préimprimée - Valeur probante

- Art. 26 et 28 A.R du 21 avril 2007

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Administration de la preuve - Audition - Procès-verbal - Déclaration préimprimée - Respect des droits de la défense

- Art. 26 et 28 A.R du 21 avril 2007

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Généralités - Intoxication alcoolique - Audition - Procès-verbal - Déclaration préimprimée - Respect des droits de la défense

- Art. 26 et 28 A.R du 21 avril 2007

P.10.0247.F

2 juni 2010

AC nr. 386

Het medisch geheim strekt zich uit tot wat de patiënt de geneesheer toevertrouwt en tot wat laatstgenoemde bij de uitoefening van zijn beroep heeft vastgesteld of ontdekt.

BEROEPSGEHEIM - Medisch geheim

- Art. 458 Strafwetboek

GENEESKUNDE - Allerlei - Medisch geheim

- Art. 458 Strafwetboek

Le secret médical s'étend à ce que le patient a confié au médecin et à ce que celui-ci a constaté ou découvert dans l'exercice de sa profession.

SECRET PROFESSIONNEL - Secret médical

- Art. 458 Code pénal

ART DE GUERIR - Divers - Secret médical

- Art. 458 Code pénal

P.10.0250.F

31 maart 2010

AC nr. 236

Het feit dat een arrest door de jeugdkamer van het hof van beroep ten aanzien van de moeder van de minderjarige bij verstek is geweest, heeft geen gevolgen voor de ontvankelijkheid van het cassatieberoep van laatstgenoemde tegen het voormelde arrest dat ten aanzien van hem op tegenspraak is geweest.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en

La circonstance qu'un arrêt a été rendu par défaut par la cour d'appel, chambre de la jeunesse, à l'égard de la mère du mineur est sans incidence sur la recevabilité du pourvoi de ce dernier contre ledit arrêt rendu contradictoirement à son égard.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels

van betekening - Strafvordering - Eindbeslissing - Gerechtelijke bescherming van de jeugd - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep - Rechter in hoger beroep - Arrest bij verstek gewezen ten aanzien van de moeder van de minderjarige en op tegenspraak voor het overige - Cassatieberoep van de minderjarige vóór het verstrijken van de verzettermijn van zijn moeder - Ontvankelijkheid

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep - Rechter in hoger beroep - Arrest bij verstek gewezen ten aanzien van de moeder van de minderjarige en op tegenspraak voor het overige - Cassatieberoep van de minderjarige vóór het verstrijken van de verzettermijn van zijn moeder - Ontvankelijkheid

Vermits de wet geen gradatie tussen de gerechtelijke jeugdbeschermingsmaatregelen invoert, belet het beginsel volgens hetwelk de appelrechter, op het hoger beroep van een enkele partij, ten aanzien van die partij geen beslissing kan nemen die ongunstiger uitvalt dan de bestreden beslissing, niet dat de jeugdkamer van het hof van beroep een andere beschermingsmaatregel neemt dan de eerste rechter (1). (1) Françoise TULKENS en Thierry MOREAU, Droit de la jeunesse, Larcier, 2000, p. 883.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep van de minderjarige alleen - Rechter in hoger beroep - Arrest dat een andere beschermingsmaatregel beveelt - Wettigheid
- Artt. 36, 4°, 37, 58 en 62 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Gerechtelijke bescherming van de jeugd - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep van de minderjarige alleen - Rechter in hoger beroep - Arrest dat een andere beschermingsmaatregel beveelt - Wettigheid

- Artt. 36, 4°, 37, 58 en 62 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

De jeugdkamer van het hof van beroep, waar alleen het hoger beroep van de minderjarige aanhangig is gemaakt en die zowel de beroepen maatregel bevestigt als de duur ervan verlengt, verzwaart de toestand van de voormelde minderjarige en miskent aldus de regels van de devolutieve werking van het hoger beroep (1). (1) Zie Henri-D. BOSLY, Damien VANDERMEERSCH en Marie-Aude BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2008, 5de uitg., p. 1626.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Gerechtelijke bescherming van de jeugd - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep van de minderjarige alleen - Rechter in hoger beroep - Arrest dat de duur van de maatregel verlengt - Wettigheid

il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Décision définitive - Protection judiciaire de la jeunesse - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel - Juge d'appel - Arrêt rendu par défaut à l'égard de la mère du mineur et contradictoirement pour le surplus - Pourvoi en cassation du mineur avant l'expiration du délai d'opposition de sa mère - Recevabilité

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel - Juge d'appel - Arrêt rendu par défaut à l'égard de la mère du mineur et contradictoirement pour le surplus - Pourvoi en cassation du mineur avant l'expiration du délai d'opposition de sa mère - Recevabilité

La loi n'instaurant aucune gradation entre les mesures de protection judiciaire de la jeunesse, le principe selon lequel le juge d'appel ne peut, sur le seul recours d'une partie, rendre à son égard une décision plus défavorable que celle qui est attaquée ne fait pas obstacle à ce que la chambre de la jeunesse de la cour d'appel ordonne une mesure de protection différente de celle prise par le premier juge (1). (1) Françoise TULKENS et Thierry MOREAU, Droit de la jeunesse, Larcier, 2000, p. 883.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel du mineur seul - Juge d'appel - Arrêt ordonnant une mesure de protection différente - Légalité

- Art. 36, 4°, 37, 58 et 62 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Protection judiciaire de la jeunesse - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel du mineur seul - Juge d'appel - Arrêt ordonnant une mesure de protection différente - Légalité

- Art. 36, 4°, 37, 58 et 62 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

Saisie du seul appel du mineur, la chambre de la jeunesse de la cour d'appel qui, tout en confirmant la mesure entreprise, en augmente la durée, aggrave la situation dudit mineur et méconnaît ainsi les règles de l'effet dévolutif de l'appel (1). (1) Voir Henri-D. BOSLY, Damien VANDERMEERSCH et Marie-Aude BEERNAERT, Droit de la procédure pénale, La Charte, 2008, 5ème éd., p. 1626.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Protection judiciaire de la jeunesse - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel du mineur seul - Juge d'appel - Arrêt augmentant la durée de la mesure - Légalité

- Artt. 36, 4°, 37, 58 en 62 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming
JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige delinquent - Jeugdrechtbank - Vonnis dat een beschermingsmaatregel beveelt - Hoger beroep van de minderjarige alleen - Rechter in hoger beroep - Arrest dat de duur van de maatregel verlengt - Wettigheid
- Artt. 36, 4°, 37, 58 en 62 Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

- Art. 36, 4°, 37, 58 et 62 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse
PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Mineur délinquant - Tribunal de la jeunesse - Jugement ordonnant une mesure de protection - Appel du mineur seul - Juge d'appel - Arrêt augmentant la durée de la mesure - Légalité
- Art. 36, 4°, 37, 58 et 62 L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

P.10.0254.F

3 maart 2010

AC nr. 144

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

STRAFUITVOERING - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Strafvueroeringsrechtbank - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste - Behandeling ter zitting

VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

Wanneer de veroordeelde beslist om zich door een advocaat te laten bijstaan op de zitting van de strafvueroeringsrechtbank die uitspraak moet doen over de herroeping van zijn voorwaardelijke invrijheidstelling, vormt het horen van zijn raadsman in principe een substantiële vormvereiste; de rechtbank moet zich daarnaar schikken, in zoverre de wettelijke termijnen om uitspraak te doen daaraan niet in de weg staan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

ADVOCAAT - Strafzaken - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Strafvueroeringsrechtbank - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Behandeling ter zitting - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste

STRAFUITVOERING - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Strafvueroeringsrechtbank - Recht op bijstand van een advocaat - Substantiële vormvereiste - Behandeling ter zitting

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

APPLICATION DES PEINES - Révocation de la libération conditionnelle - Tribunal de l'application des peines - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle - Procédure à l'audience

LIBERATION CONDITIONNELLE - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

Lorsque le condamné décide d'être assisté d'un avocat à l'audience du tribunal de l'application des peines appelé à statuer sur la révocation de sa libération conditionnelle, l'audition de son conseil constitue, en principe, une formalité substantielle; il appartient au tribunal de s'y soumettre dans la mesure où les délais légaux pour statuer n'y font pas obstacle (1). (1) Voir les concl. du M.P.

LIBERATION CONDITIONNELLE - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

AVOCAT - Matière répressive - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Procédure à l'audience - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle

APPLICATION DES PEINES - Révocation de la libération conditionnelle - Tribunal de l'application des peines - Droit à l'assistance d'un avocat - Formalité substantielle - Procédure à l'audience

P.10.0255.F

14 april 2010

AC nr. 258

Het bedrag van de bijzondere verbeurdverklaring mag niet groter zijn dan het bedrag dat het voorwerp uitmaakt van de telastlegging waarop de straf is gesteld (1). (1) Cass., 24 juni 1998, AR P.97.1120.F, AC, 1998, nr. 333; Cass., 21 okt. 2003, AR P.03.0757.N, AC, 2003, nr. 515.

STRAF - Andere straffen - Bijzondere verbeurdverklaring - Persoonlijk karakter van de straf - Algemeen rechtsbeginsel - Gevolgen - Bedrag

- Artt. 42, 3°, 43bis, eerste lid, en 505, eerste lid, 3° Strafwetboek

Le montant de la confiscation spéciale ne peut excéder celui faisant l'objet de la prévention à laquelle la peine est attachée (1). (1) Voir Cass., 24 juin 1998, RG P.97.1120.F, Pas., 1998, n° 333; Cass., 21 octobre 2003, RG P.03.0757.N, Pas., 2003, n° 515.

PEINE - Autres peines - Confiscation spéciale - Personnalité des peines - Principe général du droit - Effets - Montant

- Art. 42, 3°, 43bis, al. 1er, et 505, al. 1er, 3° Code pénal

P.10.0257.F

5 mei 2010

AC nr. 314

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Artikel 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Article 6, § 3.c, Conv. D.H. - Droit à l'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de in verdenking gestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Artikel 6.3.c E.V.R.M., dat iedere beschuldigde het recht garandeert om daadwerkelijk door een advocaat te worden verdedigd, preciseert de voorwaarden niet voor de uitoefening van dat recht en laat de verdragsluitende Staten de keuze van de middelen die in hun rechtsstelsel geschikt zijn om dat recht te waarborgen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Artikel 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op bijstand van een advocaat

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat

De artikelen 1, 2 en 16, § 2 en 4, Wet Voorlopige hechtenis, vereisen de bijstand niet van een advocaat aan de zijde van de persoon die voorlopig is aangehouden in de vierentwintig uur durende termijn die bij artikel 12, derde lid, G.W. is bepaald, en miskennen op zich het recht op een eerlijke behandeling van de zaak niet (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van

Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

L'article 6, § 3.c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui consacre le droit pour tout accusé d'être effectivement défendu par un avocat, ne précise pas les conditions d'exercice de ce droit et laisse aux Etats contractants le choix des moyens permettant à leur système judiciaire de le garantir (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Article 6, § 3.c, Conv. D.H. - Droit à l'assistance d'un avocat

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

Les articles 1er, 2 et 16, § 2 et 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive qui ne prévoient pas l'assistance d'un avocat aux côtés de la personne gardée à vue pendant le délai de vingt-quatre heures institué par l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, ne violent pas en eux-mêmes le droit à un procès équitable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

Uit de vormvereisten die bij artikel 47bis Sv. voor het verhoor van de verdachte zijn opgelegd, de korte duur van de grondwettelijke termijn van de voorlopige aanhouding, de onmiddellijke overhandiging aan de inverdenkinggestelde, op het ogenblik van de betekening van het bevel tot aanhouding, van alle in de artikelen 16, § 7, en 18, § 2, Wet Voorlopige Hechtenis bedoelde stukken, het recht van de inverdenkinggestelde om onmiddellijk vrij verkeer te hebben met zijn advocaat overeenkomstig artikel 20, § 1 en 5 van de voormelde wet, de inzage van het dossier alvorens voor het onderzoeksgerecht te verschijnen, zoals dat in artikel 21, § 3, van de wet is geregeld, alsook de rechten die met name in de artikelen 61ter, 61quinquies, 136 en 235bis Sv. zijn bedoeld, volgt niet automatisch dat het definitief onmogelijk is om op eerlijke wijze de zaak te behandelen van iemand die in de eerste vierentwintig uren van de vrijheidsberoving niet werd bijgestaan door een advocaat (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Les formalités imposées pour l'audition du suspect par l'article 47bis du Code d'instruction criminelle, la brièveté du délai constitutionnel de garde à vue, la remise immédiate à l'inculpé, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, § 7, et 18, § 2, de la loi du 20 juillet 1990, le droit de l'inculpé de communiquer sur-le-champ avec son avocat conformément à l'article 20, § 1er et 5, de ladite loi, l'accès au dossier avant la comparution devant la juridiction d'instruction tel qu'il est organisé par l'article 21, § 3, de la loi, ainsi que les droits visés notamment aux articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, ne permettent pas de conclure de manière automatique à une impossibilité définitive de juger équitablement la personne à qui l'assistance d'un avocat a manqué au cours des premières vingt-quatre heures de privation de liberté (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

Wanneer de feitenrechters zich nergens in hun overwegingen gebaseerd hebben op de inhoud van de verhoren die, zonder de advocaat, van de eiser zijn afgenomen in de eerste vierentwintig uren van vrijheidsberoving, en de schuldigverklaring alleen verwijst naar de gegevens die de speurders vóór de ondervraging van de eiser of tijdens het verder verloop van het gerechtelijk onderzoek hebben vergaard, met andere woorden op ogenblikken waarop de rechtspraak van het Europees Hof de aanwezigheid van de advocaat in principe niet oplegt, kunnen de appelrechters naar recht oordelen dat het tegen de beklaagde ingespannen geding, als hij enkel tijdens de eerste vierentwintig uren van de vrijheidsberoving niet werd bijgestaan door een advocaat, artikel 6 E.V.R.M. niet had geschonden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring gegrond op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Lorsque, par aucune considération, les juges du fond ne se sont appuyés sur le contenu des auditions du prévenu effectuées hors la présence de l'avocat au cours des premières vingt-quatre heures de privation de liberté et que la déclaration de culpabilité ne se réfère qu'à des éléments recueillis par les enquêteurs avant l'interpellation du prévenu ou dans le cours ultérieur de l'instruction, soit à des moments où la jurisprudence de la Cour européenne n'impose pas en principe la présence de l'avocat, les juges d'appel ont pu légalement considérer que le procès fait au prévenu n'avait pas violé l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du seul fait qu'il n'avait pas été assisté d'un avocat au cours des premières vingt-quatre heures de privation de liberté (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

P.10.0262.F

3 maart 2010

AC nr. 145

Bij misdaden komt de regeling van de rechtspleging alleen toe aan de kamer van inbeschuldigingstelling, op vordering van de procureur-generaal; de beschikking die de raadkamer met toepassing van artikel 133 Sv. heeft gewezen, heeft dienaangaande niet de waarde van een beslissing.

HOF VAN ASSISEN - Rechtspleging tot de verwijzing naar het hof - Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling - Opdracht

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Regeling van de rechtspleging in strafzaken - Opdracht

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging in strafzaken - Beschikking gewezen met toepassing van artikel 133 Sv.

En matière criminelle, le règlement de la procédure appartient uniquement à la chambre des mises en accusation saisie par les réquisitions du procureur général; l'ordonnance rendue par la chambre du conseil en application de l'article 133 du Code d'instruction criminelle n'a, à cet égard, aucune valeur décisive.

COUR D'ASSISES - Renvoi à la cour - Règlement de la procédure - Chambre des mises en accusation - Mission

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Règlement de la procédure en matière criminelle - Mission

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure en matière criminelle - Ordonnance rendue en application de l'article 133 C.I.cr.

P.10.0263.F

12 mei 2010

AC nr. 332

Het staat aan de kamer van inbeschuldigingstelling om het geschil te omschrijven dat bij haar aanhangig gemaakt is en om erop te wijzen, als daartoe grond bestaat, dat het voor haar aangevoerde verweer geen deel uitmaakt van de middelen die volgens de wet tot staving van het hoger beroep tegen de beschikking tot verwijzing kunnen worden aangevoerd.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bevoegdheid - Kwalificatie van de betwisting
- Artt. 129, 130, 131, § 1, 135, § 2, en 235bis Wetboek van Strafvordering

Het feit dat een met toepassing van artikel 130 van het Wetboek van Strafvordering gewezen beschikking van de raadkamer niet op een argument heeft geantwoord, vormt geen onregelmatigheid, verzuim of grond van nietigheid van die beschikking, in de zin van artikel 135, § 2, van het voormelde wetboek.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzuim of nietigheidsgrond van de beschikking tot verwijzing

Noch artikel 6 E.V.R.M., noch het algemeen beginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging, noch de artikelen 127, 131 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering, verbieden de kamer van inbeschuldigingstelling om te oordelen dat door alle in het onderzoek à charge en décharge vergaarde gegevens, een eerlijke behandeling van de zaak voor het vonnisgerecht mogelijk blijft, onverminderd de gevolgen die de niet-beschikbaarheid van een overtuigingsstuk daar eventueel met zich mee kan brengen.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onbeschikbaarheid van een overtuigingsstuk - Eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onbeschikbaarheid van een overtuigingsstuk - Recht van verdediging

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onbeschikbaarheid van een overtuigingsstuk - Recht van verdediging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Hoger beroep van de inverdenkinggestelde - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onbeschikbaarheid van een overtuigingsstuk - Eerlijke behandeling van de zaak

Il appartient à la chambre des mises en accusation de qualifier la contestation dont elle est saisie et de relever, s'il y a lieu, que la défense soutenue devant elle ne ressortit pas aux moyens que la loi permet de faire valoir à l'appui de l'appel contre l'ordonnance de renvoi.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Pouvoir - Qualification de la contestation

- Art. 129, 130, 131, § 1er, 135, § 2, et 235bis Code d'Instruction criminelle

La circonstance qu'une ordonnance de la chambre du conseil, rendue en application de l'article 130 du Code d'instruction criminelle, n'a pas répondu à un argument, ne constitue pas une irrégularité, une omission ou une cause de nullité relative à cette ordonnance, au sens de l'article 135, § 2, dudit code.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Omission ou cause de nullité relative à l'ordonnance de renvoi

Ni l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ni le principe général du droit relatif au respect des droits de la défense, ni les articles 127, 131 et 235bis, du Code d'instruction criminelle n'interdisent à la chambre des mises en accusation de considérer qu'en raison de l'ensemble des éléments à charge et à décharge recueillis par l'instruction, la tenue d'un procès équitable demeure possible devant la juridiction de jugement, sans préjudice des conséquences que l'indisponibilité d'une pièce à conviction pourrait éventuellement entraîner devant celle-ci.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Indisponibilité d'une pièce à conviction - Procès équitable

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Indisponibilité d'une pièce à conviction - Droits de la défense

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Indisponibilité d'une pièce à conviction - Droits de la défense

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel de l'inculpé - Chambre des mises en accusation - Indisponibilité d'une pièce à conviction - Procès équitable

Wanneer het onderzoeksgerecht de duur van de voorlopige hechtenis moet nagaan, dient het op een actuele, nauwkeurige en geïndividualiseerde wijze, de gegevens van de zaak te beoordelen (1). (1) Zie Cass., 7 mei 2003, AR P.03.0620.F, AC, 2003, nr. 280, en Cass., 25 juni 2008, AR P.08.0963.F, AC, 2008, nr. 400.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Redelijke termijn - Voorlopige hechtenis - Beslissing tot handhaving - Motiveringsplicht

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 16, §§ 1 en 5, 22 en 27, § 3, vierde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Redelijke termijn - Beslissing - Motiveringsplicht

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 16, §§ 1 en 5, 22 en 27, § 3, vierde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Lorsqu'elle est appelée à vérifier la durée de la détention préventive, la juridiction d'instruction doit procéder à une appréciation actualisée, précise et personnalisée des éléments de la cause (1). (1) Voir Cass., 7 mai 2003, RG P.03.0620.F, Pas., 2003, n° 280, et Cass., 25 juin 2008, RG P.08.0963.F, Pas., 2008, n° 400.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Délai raisonnable - Détention préventive - Décision de maintien - Obligation de motivation

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 16, § 1er et 5, 22 et 27, § 3, al. 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Délai raisonnable - Décision - Obligation de motivation

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 16, § 1er et 5, 22 et 27, § 3, al. 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Wanneer tegen de vreemdeling een maatregel tot verwijdering van het grondgebied samen met een maatregel tot vrijheidsberoving is genomen en de bestuurlijke overheid die akte intrekt en op regelmatige wijze een nieuwe, zelfs gelijkaardige, maatregel neemt, komt laatstgenoemde maatregel in de plaats van de vorige, zodat het cassatieberoep tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over een verzoek tot invrijheidstelling voor de hechtenis die hij op grond van eerstgenoemde akte heeft ondergaan, zonder voorwerp is.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Vreemdelingen - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Intrekking van de beslissing tot verwijdering en vrijheidsberoving - Nieuwe gelijkaardige maatregel

VREEMDELINGEN - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Cassatieberoep - Intrekking van de beslissing tot verwijdering en vrijheidsberoving - Nieuwe gelijkaardige maatregel

Lorsque l'étranger a fait l'objet d'une mesure d'éloignement du territoire et de privation de liberté et que l'autorité administrative retire cet acte et prend régulièrement une nouvelle mesure, fût-elle similaire, celle-ci se substitue à la précédente en telle sorte que le pourvoi en cassation dirigé contre l'arrêt de la chambre des mises en accusation statuant sur une requête de mise en liberté ayant pour objet la détention subie sur la base du premier acte, est sans objet.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Etrangers - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Retrait de la décision d'éloignement et de privation de liberté - Nouvelle mesure similaire

ETRANGERS - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Pourvoi en cassation - Retrait de la décision d'éloignement et de privation de liberté - Nouvelle mesure similaire

De mogelijkheid tot vrijstelling van de hoofdelijkheid die in artikel 50, derde lid, Strafwetboek is bepaald, heeft geen betrekking op de gehoudenheid tot schadevergoeding, maar betreft alleen de veroordeling tot de kosten (1). (1) Cass., 25 nov. 1988, AR nr. 5707, AC, 1988-89, nr. 181 met concl. van advocaat-generaal Declercq.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Herstelplicht - Verscheidene daders - Hoofdelijkheid - Vrijstelling van de hoofdelijkheid door de rechter - Toepassing - Veroordeling tot de kosten

HOOFDELIJKHEID - Misdrijf - Verscheidene daders - Vergoeding van de schade - Vrijstelling van de hoofdelijkheid door de rechter - Toepassing - Veroordeling tot de kosten

La possibilité d'exempter de la solidarité prévue à l'article 50, alinéa 3, du Code pénal ne concerne pas le fait d'être tenu des dommages et intérêts, mais uniquement la condamnation aux frais (1). (1) Cass., 25 novembre 1988, RG 5707, Pas., 1989, n° 181, avec les conclusions de M. l'avocat général Declercq, publiées à leur date dans AC

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Obligation de réparer - Pluralité d'auteurs. solidarité - Exemption de la solidarité par le juge - Application - Condamnation aux frais

SOLIDARITE - Infraction - Pluralité d'auteurs - Indemnisation du dommage - Exemption de la solidarité par le juge - Application - Condamnation aux frais

P.10.0278.N

15 juni 2010

AC nr. 427

De kamer van inbeschuldigingstelling die beslist over een verzoek tot herstel in eer en rechten oordeelt op onaantastbare wijze over de moeite, door de veroordeelde gedaan om de uit de misdrijven voortvloeiende schade die niet gerechtelijk mocht zijn vastgesteld, te herstellen (1). (1) Zie Cass., 28 feb. 1978, A.C., 1977-78, 763 betreffende de onaantastbare beoordeling door de kamer van inbeschuldigingstelling van de door de veroordeelde tijdens de proeftijd gegeven blijk van verbetering en goed gedrag.

HERSTEL IN EER EN RECHTEN - Voorwaarden - Herstel van de uit de misdrijven voortvloeiende schade - Beoordeling door de kamer van inbeschuldigingstelling

- Art. 624, tweede lid Wetboek van Strafvordering

La chambre des mises en accusation, statuant sur une demande de réhabilitation, apprécie souverainement les efforts faits par le condamné pour réparer les dommages résultant des infractions qui n'auraient pas été établis judiciairement (1). (1) Voir Cass., 28 février 1978 (Bull. et Pas., 1978, I, 278), relatif à l'appréciation souveraine par la chambre des mises en accusation de l'amendement et de la bonne conduite dont le condamné a fait preuve au cours du temps d'épreuve.

REHABILITATION - Conditions - Réparation des dommages résultant des infractions - Appréciation par la chambre des mises en accusation

- Art. 624, al. 2 Code d'Instruction criminelle

P.10.0284.F

24 maart 2010

AC nr. 213

Geen enkele wettelijke bepaling geeft de beschuldigde die niet persoonlijk kan verschijnen het recht om verzet aan te tekenen tegen een rechtspleging waarin hij, op eigen verzoek, door zijn raadsman werd vertegenwoordigd; het arrest dat is uitgesproken nadat een advocaat de verdediging van een beschuldigde op zich heeft genomen heeft een tegensprekelijk karakter en kan niet bij wege van verzet worden bestreden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak - Begrip - Arrest uitgesproken nadat een advocaat de verdediging van de beschuldigde op zich heeft genomen - Recht om verzet aan te tekenen

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak - Begrip - Arrest uitgesproken nadat een advocaat de verdediging van de beschuldigde op zich heeft genomen - Recht om verzet aan te tekenen

Aucune disposition légale ne donne à l'accusé empêché de comparaître personnellement le droit de se ménager le recours de l'opposition contre une procédure à laquelle il a été représenté, à sa demande, par son conseil; l'arrêt prononcé après qu'un avocat soit intervenu pour assurer la défense d'un accusé a un caractère contradictoire et ne peut pas être attaqué par la voie de l'opposition (1). (1) Voir les concl. du M.P.

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire - Notion - Arrêt prononcé après qu'un avocat soit intervenu pour assurer la défense de l'accusé - Droit de former opposition

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire - Notion - Arrêt prononcé après qu'un avocat soit intervenu pour assurer la défense de l'accusé - Droit de former opposition

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Procedure voor het hof van assisen -

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Procédure devant la cour d'assises -

Vertegenwoordiging van de beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Procedure voor het vonnisgerecht - Vertegenwoordiging van de beklaagde of van de beschuldigde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beklaagde of van de beschuldigde

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter zitting - Beschuldigde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beschuldigde

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak - Begrip - Arrest uitgesproken nadat een advocaat de verdediging van de beschuldigde op zich heeft genomen - Recht om verzet aan te tekenen

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter zitting - Beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Procedure voor het vonnisgerecht - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Recht van de beklaagde of van de beschuldigde

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Procedure voor het hof van assisen - Beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Procedure ter zitting - Beklaagde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beklaagde

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijke behandeling van de zaak - Procedure voor het hof van assisen - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Recht van de beschuldigde

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak - Begrip - Arrest uitgesproken nadat een advocaat de verdediging van de beschuldigde op zich heeft genomen - Recht om verzet aan te tekenen

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Strafvordering - Arrest gewezen op tegenspraak

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Strafvordering - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

Artikel 310 Sv., dat op de zitting van het hof van assisen de aanwezigheid van de beschuldigde zelf vereist, kan, gelet op het recht op een eerlijke behandeling van de zaak, niet in die zin worden uitgelegd dat de beschuldigde de mogelijkheid kan worden ontzegd om alleen door een advocaat te worden vertegenwoordigd (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Procedure voor het hof van

Représentation de l'accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Procédure devant la juridiction de jugement - Représentation du prévenu ou de l'accusé - Comparution par avocat - Droit du prévenu ou de l'accusé

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

COUR D'ASSISES - Procédure à l'audience. arrêts interlocutoires. déclaration du jury - Procédure à l'audience - Accusé - Comparution par avocat - Droit de l'accusé

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire - Notion - Arrêt prononcé après qu'un avocat soit intervenu pour assurer la défense de l'accusé - Droit de former opposition

COUR D'ASSISES - Procédure à l'audience. arrêts interlocutoires. déclaration du jury - Procédure à l'audience - Accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Procédure devant la juridiction de jugement - Comparution à l'audience par avocat - Droit du prévenu ou de l'accusé

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Procédure devant la cour d'assises - Accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Procédure à l'audience - Prévenu - Comparution par avocat - Droit du prévenu

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable - Procédure devant la cour d'assises - Comparution à l'audience par avocat - Droit de l'accusé

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire - Notion - Arrêt prononcé après qu'un avocat soit intervenu pour assurer la défense de l'accusé - Droit de former opposition

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Action publique - Arrêt rendu de façon contradictoire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Action publique - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

L'article 310 du Code d'instruction criminelle qui requiert la présence de l'accusé lui-même à l'audience de la cour d'assises ne peut être interprété, eu égard au droit à un procès équitable, comme permettant de priver l'accusé de la faculté de ne comparaître que par avocat (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Procédure devant la

assisen - Beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter zitting - Beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijke behandeling van de zaak - Procedure voor het hof van assisen - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Recht van de beschuldigde

ADVOCAAT - Strafzaken - Procedure voor het hof van assisen - Vertegenwoordiging van de beschuldigde - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

De strafrechter kan een beklagde of een beschuldigde het recht niet ontzeggen om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, ook al is het voor hem niet onmogelijk om persoonlijk te verschijnen, tenzij bevolen wordt dat hij persoonlijk moet verschijnen.

ADVOCAAT - Strafzaken - Procedure voor het vonnisgerecht - Vertegenwoordiging van de beklagde of van de beschuldigde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beklagde of van de beschuldigde

- Artt. 185 en 385 Wetboek van Strafvordering

HOF VAN ASSISEN - Behandeling ter zitting en tussenarresten - Verklaring van de jury - Procedure ter zitting - Beschuldigde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beschuldigde

- Artt. 185 en 385 Wetboek van Strafvordering

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Procedure voor het vonnisgerecht - Verschijning op de zitting vertegenwoordigd door een advocaat - Recht van de beklagde of van de beschuldigde

- Artt. 185 en 385 Wetboek van Strafvordering

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Procedure ter zitting - Beklaagde - Vertegenwoordiging door een advocaat - Recht van de beklagde

- Artt. 185 en 385 Wetboek van Strafvordering

Om te bepalen of een beslissing op tegenspraak is geweest, dient geen rekening te worden gehouden met de omschrijving die de rechter van zijn beslissing of van de voor hem gevoerde rechtspleging geeft, maar met de stukken waaruit blijkt dat de partijen het debat al dan niet hebben bijgewoond en er hun vorderingen, verweermiddelen en excepties hebben aangevoerd (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Strafvordering - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak - Maatstaf - Door de rechter gegeven omschrijving van zijn beslissing of van de rechtspleging

cour d'assises - Accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. déclaration du jury - Procédure à l'audience - Accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable - Procédure devant la cour d'assises - Comparution à l'audience par avocat - Droit de l'accusé

AVOCAT - Matière répressive - Procédure devant la cour d'assises - Représentation de l'accusé - Comparution à l'audience par avocat - Procès équitable

Le juge répressif ne peut pas refuser à un prévenu ou à un accusé le droit de se faire représenter par un avocat, même s'il n'est pas dans l'impossibilité de comparaître en personne, et sauf à ordonner cette comparution.

AVOCAT - Matière répressive - Procédure devant la juridiction de jugement - Représentation du prévenu ou de l'accusé - Comparution par avocat - Droit du prévenu ou de l'accusé

- Art. 185 et 385 Code d'Instruction criminelle

COUR D'ASSISES - Procédure a l'audience. arrêts interlocutoires. déclaration du jury - Procédure à l'audience - Accusé - Comparution par avocat - Droit de l'accusé

- Art. 185 et 385 Code d'Instruction criminelle

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Procédure devant la juridiction de jugement - Comparution à l'audience par avocat - Droit du prévenu ou de l'accusé

- Art. 185 et 385 Code d'Instruction criminelle

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Procédure à l'audience - Prévenu - Comparution par avocat - Droit du prévenu

- Art. 185 et 385 Code d'Instruction criminelle

Pour déterminer si une décision est contradictoire, il n'y a pas lieu d'avoir égard à la qualification que le juge donne à sa décision ou à la procédure suivie devant lui mais aux pièces dont il ressort que les parties ont, ou non, assisté aux débats pour y soutenir leurs demandes, défenses et exceptions (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Action publique - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire - Critère - Qualification donnée par le juge à sa décision ou à la procédure

Een arrest is ten aanzien van een partij op tegenspraak geweest, wanneer die partij op het geding tegenwoordig is of er behoorlijk vertegenwoordigd is, zij daarop aanwezig is gebleven zodat zij persoonlijk of vertegenwoordigd door een advocaat alle stadia van de rechtspleging waarin bewijsmateriaal of beschuldigingen tegen haar worden ingebracht, heeft bijgewoond en aldus haar belangen in de loop van dat proces vrij heeft kunnen doen gelden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Strafvordering - Arrest gewezen op tegenspraak

VERZET - Strafzaken - Beslissing vatbaar voor verzet - Arrest gewezen op tegenspraak

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Arrest gewezen op tegenspraak

Un arrêt est contradictoire à l'égard d'une partie lorsque celle-ci est présente au procès ou dûment représentée, qu'elle y est restée de manière telle qu'elle a assisté, en personne ou par avocat, à toutes les phases de la procédure où des éléments de preuve ou des accusations sont apportés à sa charge, et qu'elle a ainsi été à même d'y faire valoir ses intérêts (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Action publique - Arrêt rendu de façon contradictoire

OPPOSITION - Matière répressive - Décision susceptible d'opposition - Arrêt rendu de façon contradictoire

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Arrêt rendu de façon contradictoire

P.10.0298.F

24 februari 2010

AC nr. 125

Het intern recht staat de aanwezigheid niet toe van een advocaat bij het politieverhoor; het geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek staat daaraan in de regel in de weg.

ADVOCAAT - Vooronderzoek en onderzoek in strafzaken - Aanwezigheid van de advocaat bij het politieverhoor - Geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Aanwezigheid van de advocaat bij het politieverhoor - Geheim van het onderzoek

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering

Noch artikel 6.1, noch artikel 6.3.c E.V.R.M., zoals zij momenteel worden uitgelegd door het Hof Mensenrechten, verplichten de onderzoeksgerechten ertoe om onmiddellijk het bevel tot aanhouding op te heffen alleen op grond dat de verdachte, vóór zijn verschijning voor de onderzoeksmagistraat, door de politie werd gehoord en daar een bekentenis heeft afgelegd in de vormen als bepaald in het Wetboek van Strafvordering; het feit dat die bekentenis er is, ook al werd zij op die manier verkregen, is op zichzelf geen wettelijk beletsel voor de voortgang van het gerechtelijk onderzoek en de eventuele verlenging van de dwangmaatregelen die ermee gepaard gaan (1). (1) Zie Cass., 11 maart 2009, AR P.09.0304.F, AC, 2009, nr 194; Cass., 29 dec. 2009, AR P.09.1826.F, AC, 2009, nr ...; Cass., 13 jan. 2010, AR P.09.1908.F, AC, 2010, nr ...; met concl. adv.-gen. Vandermeersch.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Miskenning

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de

Le droit interne n'autorise pas la présence de l'avocat à l'audition de police, le secret de l'information et de l'instruction y faisant en règle obstacle.

AVOCAT - Information et instruction en matière répressive - Présence de l'avocat à l'audition de police - Secret de l'information et de l'instruction

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Présence de l'avocat à l'audition de police - Secret de l'instruction

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle

Tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne, les articles 6, § 1er et 6, § 3, c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'obligent pas les juridictions d'instruction à donner sur-le-champ mainlevée du mandat d'arrêt au seul motif qu'avant sa comparution devant le magistrat instructeur, le suspect a été entendu par la police et y a consenti un aveu dans les formes prescrites par le Code d'instruction criminelle, en l'absence de son avocat; l'existence de cet aveu, même recueilli de la sorte, ne constitue pas, en soi, un obstacle légal à la poursuite de l'instruction et à la continuation éventuelle des mesures de contrainte qui l'accompagnent (1). (1) Voir Cass., 11 mars 2009, RG P.09.0304.F, Pas., 2009, n° 194; Cass., 29 décembre 2009, RG P.09.1826.F, Pas., 2009, n° ...; Cass., 13 janvier 2010, RG P.09.1908.F, Pas., 2010, n° ..., avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H., article 6, § 1er et 3, c - Droit à un procès équitable - Violation

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de

rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -
Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Eerste
verhoor van de verdachte door de politie - Bekentenis - Geen
voorafgaand contact met de advocaat - Gevolg op het ogenblik van
de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de
rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -
Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Recht op bijstand van een advocaat -
Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Bekentenis - Geen
voorafgaand contact met de advocaat - Gevolg op het ogenblik van
de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de
rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoor van de verdachte
door de politie - Geen voorafgaand contact met de advocaat -
Artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Recht op een eerlijke behandeling
van de zaak - Miskenning

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de
rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering

*l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4
novembre 1950*

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit
à un procès équitable - Première audition de l'inculpé par la police -
Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la
décision sur le maintien de la détention préventive

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4
novembre 1950

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 -
Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Première audition
de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat -
Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention
préventive

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4
novembre 1950

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Première audition de
l'inculpé par la police - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conv. D.H.,
article 6, § 1er et 3, c - Droit à un procès équitable - Violation

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4
novembre 1950

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle

P.10.0300.N

8 juni 2010

AC nr. 401

Uit de artikelen 15, § 1 en 2 en 16, § 2, Wet Taalgebruik
in Gerechtszaken, volgt dat wanneer de ten laste
gelegde feiten ressorteren onder de bevoegdheid van
een politierechtbank van het gerechtelijk
arrondissement Brussel waarvan het rechtsgebied
uitsluitend bestaat uit Nederlandstalige gemeenten, de
in artikel 16, § 2, van dezelfde wet bepaalde
mogelijkheid voor de verdachte om aan de
onderzoeksrechter te vragen zijn in onderzoek zijnde
zaak in de andere landstaal te behandelen of te laten
behandelen, beperkt is tot deze verdachten die
woonachtig zijn in de gemeenten Drogenbos, Kraainem,
Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel of
Wezembeek Oppem.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep -
Strafzaken - Taalgebruik voor de politierechtbank - Politierechtbank
van het gerechtelijk arrondissement Brussel - Politierechtbank
waarvan het rechtsgebied enkel bestaat uit gemeenten van het
Nederlands taalgebied - Nederlandstalige rechtspleging -
Uitzondering - Mogelijkheid voor de verdachte om aan de
onderzoeksrechter de taalwijziging te vragen

Il résulte des articles 15, § 1er et 2, et 16, § 2, de la loi
du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en
matière judiciaire que, lorsque les faits mis à charge
relèvent de la compétence d'un tribunal de police de
l'arrondissement judiciaire de Bruxelles dont le ressort
est composé exclusivement de communes de langue
néerlandaise, la possibilité offerte par l'article 16, § 2,
de ladite loi à l'inculpé de demander au juge
d'instruction l'examen de son affaire mise à l'instruction
dans l'autre langue nationale, se limite à ces l'inculpés
demeurant dans une des communes de Drogenbos,
Kraainem, Linkebeek, Rhode-Saint-Genèse, Wemmel et
Wezembeek-Oppem.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En
appel - Matière répressive - Emploi des langues devant le tribunal de
police - Tribunal de police de l'arrondissement judiciaire de
Bruxelles - Tribunal de police dont le ressort est composé
exclusivement de communes de la Région de langue néerlandaise -
Procédure en langue néerlandaise - Exception - Possibilité de
l'inculpé de demander au juge d'instruction le changement de langue

P.10.0313.F

19 mei 2010

AC nr. 348

Vermits tegen een bij verstek gewezen arrest van buitenvervolginstelling van de kamer van inbeschuldigingstelling geen verzet kan worden aangetekend, bedraagt de termijn om tegen dergelijke beslissing cassatieberoep in te stellen vijftien vrije dagen, te rekenen vanaf de datum van het arrest (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Brussel, Bruylant, p. 139.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de rechtspleging - Bij verstek uitgesproken arrest van buitenvervolginstelling - Cassatieberoep - Termijn om cassatieberoep in te stellen

VERZET - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor verzet - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bij verstek uitgesproken arrest van buitenvervolginstelling

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Bij verstek uitgesproken arrest van buitenvervolginstelling - Cassatieberoep - Termijn om cassatieberoep in te stellen

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Eindbeslissing - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bij verstek uitgesproken arrest van buitenvervolginstelling - Termijn om cassatieberoep in te stellen

Het cassatieberoep dat is ingesteld vóór het verstrijken van de verzettermijn tegen de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die een burgerlijke partij, bij verstek, tot betaling veroordeelt van een rechtsplegingsvergoeding aan de in verdenking gestelde die buiten vervolging is gesteld, is voorbarig en bijgevolg niet ontvankelijk (1). (1) Zie R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Brussel, Bruylant, p. 139.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Regeling van de rechtspleging - Buitenvervolginstelling - Arrest dat een burgerlijke partij bij verstek tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding veroordeelt - Cassatieberoep - Termijn om cassatieberoep in te stellen

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Buitenvervolginstelling - Arrest dat een burgerlijke partij bij verstek tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding veroordeelt - Termijn om cassatieberoep in te stellen

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Regeling van de rechtspleging - Buitenvervolginstelling - Arrest dat een burgerlijke partij bij verstek tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding veroordeelt - Cassatieberoep - Termijn om cassatieberoep in te stellen

VERZET - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor verzet - Buitenvervolginstelling - Arrest dat een burgerlijke partij bij verstek tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding veroordeelt

Dès lors qu'un arrêt de non-lieu de la chambre des mises en accusation rendu par défaut n'est pas susceptible d'opposition, le délai pour se pourvoir en cassation contre une telle décision est de quinze jours francs à compter de la date de l'arrêt (1). (Solution implicite). (1) Voir R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruxelles, Bruylant, 2006, p. 139.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Arrêt de non-lieu prononcé par défaut - Pourvoi en cassation - Délai pour se pourvoir

OPPOSITION - Matière répressive - Décisions susceptibles d'opposition - Chambre des mises en accusation - Arrêt de non-lieu prononcé par défaut

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Arrêt de non-lieu prononcé par défaut - Pourvoi en cassation - Délai pour se pourvoir

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Décision définitive - Chambre des mises en accusation - Arrêt de non-lieu prononcé par défaut - Délai pour se pourvoir

Est prématuré et, partant, irrecevable le pourvoi en cassation formé avant l'expiration du délai d'opposition contre la décision de la chambre des mises en accusation qui condamne, par défaut, une partie civile au paiement d'une indemnité de procédure à l'inculpé ayant bénéficié d'un non-lieu (1). (1) Voir R. DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Bruxelles, Bruylant, 2006, p. 139.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Règlement de la procédure - Non-lieu - Arrêt condamnant par défaut une partie civile au paiement de l'indemnité de procédure - Pourvoi en cassation - Délai pour se pourvoir

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Non-lieu - Arrêt condamnant par défaut une partie civile au paiement de l'indemnité de procédure - Délai pour se pourvoir

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Règlement de la procédure - Non-lieu - Arrêt condamnant par défaut une partie civile au paiement de l'indemnité de procédure - Pourvoi en cassation - Délai pour se pourvoir

OPPOSITION - Matière répressive - Décisions susceptibles d'opposition - Non-lieu - Arrêt condamnant par défaut une partie civile au paiement de l'indemnité de procédure

De aan de dienst Voogdij toegekende identificatiebevoegdheid krachtens welke hij, onder meer door middel van een medisch onderzoek kan doen nagaan of de persoon al dan niet jonger is dan achttien jaar, sluit de bevoegdheid van de strafzaken niet uit om in feite te beoordelen, volgens de bewijsregels in strafzaken, of de door een inverdenkinggestelde of een beklagde aangevoerde minderjarigheid bewezen is (1). (1) Het openbaar ministerie had tot cassatie van het bestreden arrest geconcludeerd, op grond dat de appelrechters niet hadden geantwoord op de conclusie van de eiser, die aanvoert dat het door de dienst Voogdij aangevraagde medisch onderzoek, dat op een radiologische triple-test berust, vollediger was dan het door het parket bevolen medisch onderzoek, dat alleen op het radiologisch onderzoek van de pols berustte.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Strafgerechten - Persoonlijke bevoegdheid - Minderjarige - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij

- Artt. 3 en 6 Wet 24 dec. 2002

JEUGDBESCHERMING - Als wanbedrijf omschreven feit - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij

- Artt. 3 en 6 Wet 24 dec. 2002

MINDERJARIGHEID - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij

- Artt. 3 en 6 Wet 24 dec. 2002

VREEMDELINGEN - Niet-begeleide minderjarige vreemdeling - Identificatiebevoegdheid van de dienst Voogdij - Draagwijdte - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Feitelijke beoordeling - Toepassing van de bewijsregels in strafzaken

- Artt. 3 en 6 Wet 24 dec. 2002

La compétence d'identification attribuée au service des Tutelles en vertu de laquelle cet organisme peut, notamment, faire vérifier au moyen d'un test médical si la personne est ou non âgée de moins de dix-huit ans, n'est pas exclusive du pouvoir des juridictions répressives d'apprécier en fait, selon les règles de la preuve en matière répressive, si la minorité alléguée par un inculpé ou un prévenu est établie (1). (1) Le ministère public avait conclu à la cassation de l'arrêt attaqué pour le motif que les juges d'appel n'avaient pas répondu aux conclusions du demandeur qui soutenait que l'examen médical demandé par le service des Tutelles, reposant sur un triple test radiologique, était plus complet que l'examen médical ordonné par le parquet qui reposait sur le seul examen radiologique du poignet.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Juridictions répressives - Compétence personnelle - Mineur d'âge - Etat de minorité au moment des faits - Appréciation en fait - Application des règles de la preuve en matière répressive - Mineur étranger non accompagné - Compétence d'identification du service des Tutelles

- Art. 3 et 6 L. du 24 décembre 2002

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Fait qualifié infraction - Etat de minorité au moment des faits - Appréciation en fait - Application des règles de la preuve en matière répressive - Mineur étranger non accompagné - Compétence d'identification du service des Tutelles

- Art. 3 et 6 L. du 24 décembre 2002

MINORITE - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Appréciation en fait - Application des règles de la preuve en matière répressive - Mineur étranger non accompagné - Compétence d'identification du service des Tutelles

- Art. 3 et 6 L. du 24 décembre 2002

ETRANGERS - Mineur étranger non accompagné - Compétence d'identification du service des Tutelles - Portée - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Appréciation en fait - Application des règles de la preuve en matière répressive

- Art. 3 et 6 L. du 24 décembre 2002

P.10.0328.N

18 mei 2010

AC nr. 343

Artikel 6.3.d EVRM, dat bepaalt dat eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, ten minste het recht heeft de getuigen à charge te ondervragen of doen ondervragen en het oproepen en de ondervraging van getuigen à décharge te doen geschieden op dezelfde voorwaarden als het geval is met getuigen à charge, ontnemt het vonnisgerecht niet de bevoegdheid de gegrondheid van het verzoek tot getuigenverhoor te beoordelen (1). (1) Cass., 8 april 1998, AR P.97.1692.F, AC, 1998, nr. 195; Cass., 20 okt. 2004, AR P.04.1209.F, AC, 2004, nr. 494.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -

L'article 6.3.d de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui dispose que tout accusé a droit à tout le moins à interroger ou faire interroger les témoins à charge et obtenir la convocation et l'interrogation des témoins à décharge dans les mêmes conditions que les témoins à charge, ne prive pas la juridiction de jugement de la compétence d'apprécier le bien-fondé d'une demande d'audition de témoin (1). (1) Cass., 8 avril 1998, RG P.97.1692.F, Pas., 1998, n° 195; Cass., 20 octobre 2004, RG P.04.1209.F, Pas., 2004, n° 494.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de

Artikel 6.3.e EVRM, dat bepaalt dat eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, ten minste het recht heeft zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk, indien hij de taal welke ter zitting wordt gebezigd niet verstaat of niet spreekt, houdt niet in dat een beklagde het recht heeft dat bepaalde stukken van het strafdossier die in de taal van de rechtspleging zijn opgesteld, in de hem eigen taal zouden worden vertaald (1). (1) Zie Cass., 26 april 2005, AR P.04.1707.N, AC, 2005, nr. 243.

*RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -
Art. 6.3 - Artikel 6.3.e - Beklaagde die de taal van de rechtspleging
niet verstaat of spreekt - Recht op kosteloze bijstand door een tolk -
Draagwijdte*

L'article 6.3.e de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui dispose que tout accusé a droit à tout le moins à se faire assister gratuitement d'un interprète s'il ne comprend pas ou ne parle pas la langue employée à l'audience, n'implique pas qu'un prévenu ait le droit que certaines pièces du dossier répressif rédigées dans la langue de la procédure soient traduites dans sa propre langue (1). (1) Voir Cass., 26 avril 2005, RG P.04.1707.N, Pas., 2005, n° 243.

*DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 -
Article 6.3.e - Prévenu qui ne comprend ni ne parle la langue de la
procédure - Droit à l'assistance gratuite d'un interprète - Portée*

P.10.0335.N

8 juni 2010

AC nr. 402

Overeenkomstig artikel 211bis Wetboek van Strafvordering kan het gerecht in hoger beroep na een vrijspraak, geen veroordeling uitspreken dan met eenparige stemmen van zijn leden; die bepaling geldt ook voor het gerecht in hoger beroep dat het verzet ontvankelijk verklaart, de zaak opnieuw onderzoekt en de vrijgesprokene tot straf veroordeelt (1). (1) Cass., 9 maart 1993, AR 6135, A.C., 1993, nr. 135; Cass., 26 okt. 1993, AR 6861, A.C., 1993, nr. 429; Cass., 2 mei 2000, AR P.00.0100.N, A.C., 2000, nr. 267; Cass., 14 feb. 2007, AR P.06.1379.F, A.C., 2007, nr. 88.

*HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) -
Rechtspleging in hoger beroep - Vrijspraak in eerste aanleg - Hoger
beroep van het openbaar ministerie - Veroordeling bij verstek -
Eenparigheid - Verzet - Veroordeling op verzet - Eenparigheid*

*VERZET - Strafzaken - Rechtspleging in hoger beroep - Vrijspraak in
eerste aanleg - Hoger beroep van het openbaar ministerie -
Veroordeling bij verstek - Eenparigheid - Verzet - Veroordeling op
verzet - Eenparigheid*

En vertu de l'article 211bis du Code d'instruction criminelle, s'il y a eu acquittement, la juridiction d'appel ne peut prononcer la condamnation qu'à l'unanimité de ses membres; cette disposition est également d'application pour la juridiction en appel qui déclare l'opposition recevable, examine à nouveau la cause et condamne la personne acquittée à une peine (1). (1) Cass., 9 mars 1993, RG 6135, Pas., 1993, n° 135; Cass., 26 octobre 1993, RG 6861, Pas., 1993, n° 429; Cass., 2 mai 2000, RG P.00.0100.N, Pas., 2000, n° 267; Cass., 14 février 2007, RG P.06.1379.F, Pas., 2007, n° 88.

*APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) -
Procédure en degré d'appel - Acquittement en première instance -
Appel du ministère public - Condamnation par défaut - Unanimité -
Opposition - Condamnation sur l'opposition - Unanimité*

*OPPOSITION - Matière répressive - Procédure en degré d'appel -
Acquittement en première instance - Appel du ministère public -
Condamnation par défaut - Unanimité - Opposition - Condamnation
sur l'opposition - Unanimité*

P.10.0339.F

17 maart 2010

AC nr. 193

Het vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank dat een maatregel van elektronisch toezicht herroept en niet preciseert dat de periode tijdens welke de veroordeelde tijdens de hem toegekende beperkte detentie onder elektronisch toezicht stond, moet worden afgetrokken van het op het ogenblik van de toekenning nog resterende gedeelte van de vrijheidsstraf, schendt artikel 68, § 5, eerste lid, Wet Strafvordering (1). (1) Zie Cass., 10 juni 2008, AR P.08.0795.N, AC, 2008, nr 361.

STRAFUITVOERING - Verplichting - Strafvorderingsrechtbank - Elektronisch toezicht - Vaststelling van het overblijvende gedeelte van de straf - Herroeping

- Art. 68, § 5, eerste lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

Viole l'article 68, § 5, alinéa 1er, de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine, le jugement du tribunal de l'application des peines qui révoque une surveillance électronique en omettant de préciser que la période au cours de laquelle le condamné était en détention limitée sous surveillance électronique doit être déduite de la partie restante de la peine privative de liberté au moment de l'octroi (1). (1) Voir Cass., 10 juin 2008, RG P.08.0795.N, Pas., 2008, n° 361.

APPLICATION DES PEINES - Obligation - Tribunal de l'application des peines - Surveillance électronique - Constatation de la partie restante de la peine - Révocation

- Art. 68, § 5, al. 1er L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.10.0351.F

12 mei 2010

AC nr. 333

Het vermoeden van onschuld wordt niet miskend, alleen maar omdat de rechter, ter verantwoording van de aard van de straf en van de strafmaat, acht slaat op andere inlichtingen over de persoonlijkheid van de beklaagde dan die welke worden vermeld in de telastleggingen (1). (1) Franklin KUTY, Le droit à un procès équitable au sens de la jurisprudence strasbourgeoise, Chronique de jurisprudence, J.L.M.B., 2008, p. 215; zie Cass., 26 maart 1997, AR P.96.0439.F, AC, 1997, nr. 162.

STRAF - Allerlei - Veroordeling - Rechtvaardiging van de straf - Motivering - Persoonlijkheid van de beklaagde - Vermoeden van onschuld

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Veroordeling - Rechtvaardiging van de straf - Motivering - Persoonlijkheid van de beklaagde

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

La présomption d'innocence n'est pas méconnue du seul fait que, pour justifier la nature et le taux de la peine, le juge tient compte d'éléments éclairant la personnalité du prévenu, autres que ceux visés aux préventions (1). (1) Franklin KUTY, Le droit à un procès équitable au sens de la jurisprudence strasbourgeoise, Chronique de jurisprudence, J.L.M.B., 2008, p. 215; voir Cass., 26 mars 1997, RG P.96.0439.F, Pas., 1997, n° 162.

PEINE - Divers - Condamnation - Justification de la peine - Motivation - Personnalité du prévenu - Présomption d'innocence

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Présomption d'innocence - Condamnation - Justification de la peine - Motivation - Personnalité du prévenu

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Geen schending van het recht op een onpartijdige rechterlijke instantie valt af te leiden uit de omstandigheid alleen dat de magistraat die, met toepassing van artikel 184, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering, een cedel heeft verleend waarbij de verkorting is toegestaan van de dagvaardingstermijn, maar die geen kennis diende te nemen van de gegrondheid van de tegen de beklaagde ingestelde vervolging, deel heeft uitgemaakt van de kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak heeft gedaan over de handhaving van zijn voorlopige hechtenis (1). (1) Zie Cass., 2 dec. 1992, AR 271, AC, 1992, nr. 766.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Strafzaken - Magistraat die een cedel verleent dat de verkorting toestaat van de dagvaardingstermijn - Magistraat heeft deel uitgemaakt van de K.I.B. die uitspraak heeft gedaan over de handhaving van de voorlopige hechtenis - Recht op een onpartijdige rechterlijke instantie

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een onpartijdige rechterlijke instantie

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Une violation du droit à un tribunal impartial ne saurait se déduire de la seule circonstance que le magistrat qui, en application de l'article 184, alinéa 4, du Code d'instruction criminelle, a délivré une cédule autorisant l'abréviation du délai de citation mais n'a pas été appelé à connaître du bien-fondé des poursuites exercées contre le prévenu, a fait partie de la chambre des mises en accusation ayant statué sur le maintien de la détention préventive de celui-ci (1). (1) Voir Cass., 2 décembre 1992, RG 271, Pas., 1992, n° 766.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière répressive - Magistrat délivrant une cédule autorisant l'abréviation du délai de citation - Magistrat ayant fait partie de la chambre des mises en accusation ayant statué sur le maintien de la détention préventive - Droit à un tribunal impartial

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un tribunal impartial

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.0361.N

9 maart 2010

AC nr. 166

Het non bis in idem beginsel dat verband houdt met het beëindigen van de strafvordering en inhoudt dat een persoon die bij onherroepelijk vonnis is berecht, niet wegens dezelfde feiten opnieuw kan worden vervolgd, houdt niet in dat wanneer een onderzoeksgerecht de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel heeft geweigerd, het later geen uitspraak meer kan doen over de tenuitvoerlegging van een nieuw aanhoudingsbevel uitgevaardigd wegens dezelfde feiten als het eerste door de uitvaardigende staat is ingetrokken; in dat geval spreekt het onderzoeksgerecht zich immers niet uit over de strafvervolgning.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Toepasselijkheid - Weigering van tenuitvoerlegging - Nieuw Europees aanhoudingsbevel wegens dezelfde feiten - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem"

ONDERZOEKSGERECHTEN - Europees aanhoudingsbevel - Weigering van tenuitvoerlegging - Nieuw Europees aanhoudingsbevel wegens dezelfde feiten - Algemeen rechtsbeginsel "non bis in idem" - Toepasselijkheid

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Beginsel "non bis in idem" - Draagwijdte - Europees aanhoudingsbevel - Weigering van tenuitvoerlegging - Nieuw Europees aanhoudingsbevel wegens dezelfde feiten - Toepasselijkheid

Le principe du non bis in idem qui concerne l'extinction de l'action publique et en vertu duquel une personne jugée à titre définitif ne peut être à nouveau poursuivie du chef des mêmes faits, n'implique pas que, lorsqu'une juridiction d'instruction a refusé l'exécution d'un mandat d'arrêt européen, elle ne peut plus se prononcer ultérieurement sur l'exécution d'un nouveau mandat d'arrêt décerné du chef des mêmes faits si le premier a été retiré par l'État d'émission; dans ce cas, la juridiction d'instruction ne se prononce en effet pas sur les poursuites pénales.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Applicabilité - Refus d'exécution - Nouveau mandat d'arrêt européen du chef des mêmes faits - Principe général du droit "non bis in idem"

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Mandat d'arrêt européen - Refus d'exécution - Nouveau mandat d'arrêt européen du chef des mêmes faits - Principe général du droit "non bis in idem" - Applicabilité

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe "non bis in idem" - Portée - Mandat d'arrêt européen - Refus d'exécution - Nouveau mandat d'arrêt européen du chef des mêmes faits - Applicabilité

Artikel 26 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, krachtens hetwelk de burgerlijke rechtsvordering uit een misdrijf verjaart door verloop van vijf jaar te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd, zonder echter te kunnen verjaren vóór de strafvordering, is van toepassing op elke vordering die tot een veroordeling strekt welke gegrond is op feiten die een misdrijf uitmaken, zelfs al stemt de gevorderde zaak overeen met de uitvoering van een contractuele verbintenis (1). (1) Zie Cass., 7 feb. 1992, AR 7375, AC, 1991-1992, nr. 295; Cass., 23 okt. 2006, Verenigde Kamers, AR S.05.0010.F, AC, 2006, nr. 501.

L'article 26 de la loi du 17 avril 1878 contenant le Titre préliminaire du Code de procédure pénale, en vertu duquel l'action civile résultant d'une infraction se prescrit après cinq ans à compter du jour où l'infraction a été commise, sans toutefois pouvoir se prescrire avant l'action publique, est applicable à toute action tendant à une condamnation fondée sur des faits constituant une infraction, même si l'objet de la demande correspond à l'exécution d'une obligation contractuelle (1). (1) Voir Cass., 7 février 1992, RG 7375, Pas., 1992, n° 295; Cass., 23 octobre 2006, Chambres réunies, RG S.05.0010.F, Pas., 2006, n° 501.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke rechtsvordering uit misdrijf - Verjaring - Termijn - Duur - Artikel 26 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering

ACTION CIVILE - Action civile résultant d'une infraction - Prescription - Délai - Durée - Article 26 de la loi du 17 avril 1878

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Burgerlijke rechtsvordering uit misdrijf - Verjaring - Termijn - Duur - Artikel 26 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ, fin) - Action civile résultant d'une infraction - Prescription - Délai - Durée - Article 26 de la loi du 17 avril 1878

Aangezien het ter hand stellen van de gebruiksaanwijzing van het analysetoestel van de alcoholconcentratie, aan het orgaan dat met de controle is belast, niet noodzakelijk is om het in staat te stellen een ijking uit te voeren in overeenstemming met de voorschriften van de fabrikant, kan de rechter de bewijswaarde niet ontzeggen aan de resultaten van de analyse, op grond dat zij door een toestel zijn geleverd waar er, toen het werd geijkt en goedgekeurd, geen gebruiksaanwijzing bij zat.

Dès lors que la remise du mode d'emploi de l'analyseur de la concentration d'alcool à l'organisme chargé de le contrôler n'est pas nécessaire pour lui permettre d'effectuer une vérification conforme aux prescriptions du fabricant, le juge ne peut dénier aux résultats de l'analyse leur valeur probante au motif qu'ils ont été produits par un appareil non accompagné de son mode d'emploi lorsqu'il a été vérifié et déclaré valide.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Homologatie - Gebruiksaanwijzing van het toestel - Niet overhandigd aan het controleorgaan

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareil de mesure - Homologation - Mode d'emploi de l'appareil - Absence de remise à l'organisme chargé du contrôle

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

- Art. 17 KB 21 april 2007

- Art. 17 A.R du 21 avril 2007

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 59 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Bewijs - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Homologatie - Gebruiksaanwijzing van het toestel - Niet overhandigd aan het controleorgaan

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 59 - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Preuve - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareils de mesure - Homologation - Mode d'emploi de l'appareil - Absence de remise à l'organisme chargé du contrôle

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

- Art. 17 KB 21 april 2007

- Art. 17 A.R du 21 avril 2007

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 34 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Bewijs - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Homologatie - Gebruiksaanwijzing van het

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 34 - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Preuve - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareils de

toestel - Niet overhandigd aan het controleorgaan

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

- Art. 17 KB 21 april 2007

Rijden in staat van alcoholintoxicatie is een wanbedrijf waarvan het bewijs, wanneer het door een adem- of bloedanalyse wordt geleverd, bijzonder bij wet is geregeld; wanneer de rechter zijn beslissing grondt op de resultaten van een meting van de alcoholconcentratie per liter uitgeademde alveolaire lucht of per liter bloed, is hij gebonden door de bepalingen die de bijzondere regels voor het gebruik van de aangewende toestellen vaststellen (1). (1) Cass., 26 nov. 2008, AR P.08.1293.F, AC, 2008, nr. 672.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Bij wet geregeld bewijs - Bepalingen die de bijzondere gebruiksmodaliteiten van de gebruikte toestellen vaststellen - Verplicht karakter

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 59 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Bewijs - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Bij wet geregeld bewijs - Bepalingen die de bijzondere gebruiksmodaliteiten van de gebruikte toestellen vaststellen - Verplicht karakter

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 34 - Rijden in staat van alcoholintoxicatie - Bewijs - Adem- of bloedanalyse - Meetapparatuur - Bij wet geregeld bewijs - Bepalingen die de bijzondere gebruiksmodaliteiten van de gebruikte toestellen vaststellen - Verplicht karakter

- Art. 59, § 4 Wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd bij Koninklijk besluit van 16 maart 1968

mesure - Homologation - Mode d'emploi de l'appareil - Absence de remise à l'organisme chargé du contrôle

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

- Art. 17 A.R du 21 avril 2007

La conduite en état d'imprégnation alcoolique est un délit dont la preuve est spécialement réglementée par la loi lorsqu'elle est rapportée par une analyse de l'haleine ou sanguine; s'il fonde sa décision sur les résultats d'une mesure de la concentration d'alcool par litre d'air alvéolaire expiré ou par litre de sang, le juge est tenu par les dispositions fixant les modalités particulières d'utilisation des appareils employés (1). (1) Cass., 26 novembre 2008, RG P.08.1293.F, Pas., 2008, n° 672.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareils de mesure - Preuve réglementée par la loi - Dispositions fixant les modalités particulières d'utilisation des appareils employés - Caractère obligatoire

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 59 - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Preuve - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareils de mesure - Preuve réglementée par la loi - Dispositions fixant les modalités particulières d'utilisation des appareils employés - Caractère obligatoire

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 34 - Conduite en état d'imprégnation alcoolique - Preuve - Analyse de l'haleine ou sanguine - Appareils de mesure - Preuve réglementée par la loi - Dispositions fixant les modalités particulières d'utilisation des appareils employés - Caractère obligatoire

- Art. 59, § 4 Loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée par Arrêté royal du 16 mars 1968

P.10.0407.F

24 maart 2010

AC nr. 214

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Jeugdgerichten - Minderjarige - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging

BEWIJS - Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijslast - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van meerderjarigheid - Recht van verdediging

JEUGDBESCHERMING - Als wanbedrijf omschreven feit - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging

MINDER-VALIDEN - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Juridictions de la jeunesse - Mineur d'âge - Etat de minorité au moment des faits - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve - Droits de la défense

PREUVE - Matière répressive - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Etat de minorité au moment des faits - Charge de la preuve - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité - Droits de la défense

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Fait qualifié infraction - Etat de minorité au moment des faits - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve - Droits de la défense

MINORITE - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité -

meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging
RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast

Charge de la preuve - Droits de la défense
DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve

Wanneer iemand aanvoert dat hij minderjarig is, waardoor hij onder de bevoegdheid van de jeugdgerechten valt, en die bewering niet ongeloofwaardig is, staat het aan het openbaar ministerie om, indien het een andere mening is toegedaan, de bevoegdheid van de gewone rechtscollèges aan te tonen door het bewijs aan te dragen dat die persoon minderjarig is op het ogenblik van de feiten; het jeugdgerecht kan niet, zonder het recht van verdediging en de regels betreffende de bewijslast te miskennen, enerzijds vaststellen dat er een gegeven bestaat dat het probleem van de door de eiser aangevoerde grond van niet-toerekenbaarheid kan beslechten, en anderzijds oordelen dat het aan hem stond om dat gegeven aan te dragen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas. 2010, nr ...

Lorsqu'une personne soutient qu'elle est mineure d'âge, de sorte qu'elle relève de la compétence des juridictions de la jeunesse, et si cette allégation n'est pas dépourvue d'éléments de nature à lui donner crédit, il appartient au ministère public, s'il est d'un avis contraire, d'établir la compétence des juridictions ordinaires en apportant la preuve de l'état de majorité au moment des faits; la juridiction de la jeunesse ne peut, sans méconnaître les droits de la défense et les règles relatives à la charge de la preuve, constater, d'une part, qu'il existe un élément utile pour trancher la question de la cause de non-imputabilité invoquée par la personne qui soutient être mineure d'âge et considérer, d'autre part, qu'il incombait à celle-ci de produire cet élément (1). (1) Voir les concl. du M.P.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijslast - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van meerderjarigheid - Recht van verdediging

PREUVE - Matière répressive - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Etat de minorité au moment des faits - Charge de la preuve - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité - Droits de la défense

MINDER-VALIDEN - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging

MINORITE - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve - Droits de la défense

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Grond van niet-toerekenbaarheid - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Etat de minorité au moment des faits - Cause de non-imputabilité - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve

JEUGDBESCHERMING - Als wanbedrijf omschreven feit - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Fait qualifié infraction - Etat de minorité au moment des faits - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve - Droits de la défense

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Jeugdgerechten - Minderjarige - Minderjarig op het ogenblik van de feiten - Bewijs van meerderjarigheid - Bewijslast - Recht van verdediging

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Juridictions de la jeunesse - Mineur d'âge - Etat de minorité au moment des faits - Preuve de l'état de majorité - Charge de la preuve - Droits de la défense

P.10.0409.F

28 april 2010

AC nr. 292

Uit het feit alleen dat het openbaar ministerie geen huisvestingsmaatregel buiten het familiaal leefmilieu heeft gevorderd terwijl de jeugdrechtbank een dergelijke maatregel beveelt, kan geen miskening van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak worden afgeleid.

De la seule circonstance que le ministère public n'a pas requis une mesure d'hébergement de l'enfant en dehors du milieu familial de vie alors que la juridiction de la jeunesse décide une telle mesure, il ne saurait se déduire une violation du droit à un procès équitable.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Jeugdbescherming - Hulpverlening aan de jeugd - Franse Gemeenschap - Maatregelen tot hulpverlening - Noodzaak tot het nemen van dwangmaatregelen - Jeugdrechtbank - Tijdelijke huisvesting van het kind buiten zijn familiaal leefmilieu - Openbaar ministerie vordert de maatregel niet - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Protection de la jeunesse - Aide à la jeunesse - Communauté française - Mesures d'aide - Nécessité du recours à la contrainte - Tribunal de la jeunesse - Hébergement temporaire de l'enfant hors de son milieu familial de vie - Mesure non requise par le ministère public - Droit à un procès équitable

- Art. 38, § 3, 2° Decr.Fr.Gem. 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd

- Art. 38, § 3, 2° Décr.Comm.fr. du 4 mars 1991 relatif à l'Aide à la Jeunesse

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

JEUGDBESCHERMING - Hulpverlening aan de jeugd - Franse Gemeenschap - Maatregelen tot hulpverlening - Noodzaak tot het nemen van dwangmaatregelen - Jeugdrechtbank - Tijdelijke huisvesting van het kind buiten zijn familiaal leefmilieu - Openbaar ministerie vordert de maatregel niet - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Art. 38, § 3, 2° Decr.Fr.Gem. 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Aide à la jeunesse - Communauté française - Mesures d'aide - Nécessité du recours à la contrainte - Tribunal de la jeunesse - Hébergement temporaire de l'enfant hors de son milieu familial de vie - Mesure non requise par le ministère public - Droit à un procès équitable

- Art. 38, § 3, 2° Décr.Comm.fr. du 4 mars 1991 relatif à l'Aide à la Jeunesse

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Het behoort tot de bevoegdheid van de jeugdrechtbanken om, in uitzonderlijke omstandigheden, te beslissen dat aan het kind, waarvan de lichamelijke of psychische integriteit thans ernstig is bedreigd en wanneer één van de personen die de ouderlijke macht uitoefenen of die het kind in rechte of in feite onder hun bewaring hebben de hulp van een adviseur weigert of die hulp niet benut, een tijdelijke huisvesting buiten zijn familiaal leefmilieu wordt verleend; tot dat milieu behoren zij die krachtens de wet met het ouderlijk gezag zijn bekleed, i.e. de vader en de moeder.

JEUGDBESCHERMING - Hulpverlening aan de jeugd - Franse Gemeenschap - Maatregelen tot hulpverlening - Noodzaak tot het nemen van dwangmaatregelen - Jeugdrechtbank - Tijdelijke huisvesting van het kind buiten zijn familiaal leefmilieu - Familiaal leefmilieu

- Art. 38, § 3, 2° Decr.Fr.Gem. 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd

Il revient aux juridictions de la jeunesse de décider, dans des situations exceptionnelles, que l'enfant dont l'intégrité physique ou psychique est actuellement et gravement compromise et dont une des personnes investies de l'autorité parentale ou ayant la garde en droit ou en fait refuse l'aide du conseiller ou néglige de la mettre en oeuvre, sera hébergé temporairement hors de son milieu familial de vie; ce milieu comprend les personnes investies, par l'effet de la loi, de l'autorité parentale, soit le père et la mère.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Aide à la jeunesse - Communauté française - Mesures d'aide - Nécessité du recours à la contrainte - Tribunal de la jeunesse - Hébergement temporaire de l'enfant hors de son milieu familial de vie - Milieu familial de vie

- Art. 38, § 3, 2° Décr.Comm.fr. du 4 mars 1991 relatif à l'Aide à la Jeunesse

P.10.0421.F

23 juni 2010

AC nr. 448

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BEWIJS - Strafzaken - Getuigen - Persoon die tijdens het vooronderzoek of het gerechtelijk onderzoek is verhoord - Mededelingen die door de verbalisanten in substantie worden vermeld - Opgetekend bij wijze van inlichting - Wettigheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verhoor van een persoon - Artikel 47bis Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Mededelingen die door de verbalisanten in substantie worden vermeld - Opgetekend bij wijze van inlichting - Wettigheid

Aangezien artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering het verhoor niet oplegt van een persoon, in welke hoedanigheid ook, maar alleen de rechtsvormen voorschrijft die moeten worden nageleefd zo dat verhoor noodzakelijk wordt geacht, is het de verbalisanten bijgevolg niet verboden om in substantie verslag uit te brengen van wat hen buiten het in het voormelde artikel bepaalde verhoor werd meegedeeld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas, 2010, nr. ...

BEWIJS - Strafzaken - Getuigen - Persoon die tijdens het vooronderzoek of het gerechtelijk onderzoek is verhoord - Mededelingen die door de verbalisanten in substantie worden vermeld - Opgetekend bij wijze van inlichting - Wettigheid

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verhoor van een persoon - Artikel

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

PREUVE - Matière répressive - Preuve testimoniale - Personne entendue au cours de l'information ou de l'instruction - Propos rapportés en substance par les verbalisateurs - Consignation sous forme de renseignement - Légalité

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Audition d'une personne - Article 47bis du Code d'instruction criminelle - Portée - Propos rapportés en substance par les verbalisateurs - Consignation sous forme de renseignement - Légalité

Dès lors que l'article 47bis du Code d'instruction criminelle n'impose pas l'audition d'une personne entendue en quelque qualité que ce soit mais se borne à prescrire les formes à respecter si cette audition est jugée nécessaire, il n'est pas interdit aux verbalisateurs de rapporter en substance des propos qui leur ont été tenus en dehors de l'interrogatoire prévu audit article (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PREUVE - Matière répressive - Preuve testimoniale - Personne entendue au cours de l'information ou de l'instruction - Propos rapportés en substance par les verbalisateurs - Consignation sous forme de renseignement - Légalité

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Audition d'une personne -

P.10.0431.N

30 maart 2010

AC nr. 232

Artikel 68, § 5, tweede lid, Wet Strafvordering, dat bepaalt dat, ingeval het een vonnis betreft tot herroeping van een voorwaardelijke invrijheidstelling, de strafuitvoeringsrechter of de strafuitvoeringsrechtbank het gedeelte bepaalt van de vrijheidsstraf dat de veroordeelde nog moet ondergaan rekening houdend met de periode van de proeftijd die goed is verlopen en met de inspanning die de veroordeelde heeft geleverd om de voorwaarden te respecteren die hem waren opgelegd, vereist niet dat de strafuitvoeringsrechtbank uitdrukkelijk het aantal dagen van de vrijheidsstraf vermeldt dat de veroordeelde nog moet ondergaan.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Allerlei - Strafvordering - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Verplichting om het gedeelte van de vrijheidsstraf dat nog moet worden ondergaan te bepalen

STRAFUITVOERING - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Strafvordering - Verplichting om het gedeelte van de vrijheidsstraf dat nog moet worden ondergaan te bepalen

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Allerlei - Strafvordering - Herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling - Verplichting om het gedeelte van de vrijheidsstraf dat nog moet worden ondergaan te bepalen

L'article 68, § 5, alinéa 2, de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine, qui prévoit que, s'il s'agit d'un jugement de révocation d'une libération conditionnelle, le juge de l'application des peines ou le tribunal de l'application des peines détermine la partie de la peine privative de liberté que doit encore subir le condamné en tenant compte de la période du délai d'épreuve qui s'est bien déroulée et des efforts fournis par le condamné pour respecter les conditions qui lui étaient imposées, n'exige pas que le tribunal de l'application des peines énonce expressément le nombre de jours de privation de liberté que doit encore subir le condamné.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Divers - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Obligation de déterminer la partie de la peine privative de liberté encore à subir

APPLICATION DES PEINES - Révocation de la libération conditionnelle - Tribunal de l'application des peines - Obligation de déterminer la partie de la peine privative de liberté encore à subir

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Divers - Tribunal de l'application des peines - Révocation de la libération conditionnelle - Obligation de déterminer la partie de la peine privative de liberté encore à subir

P.10.0434.F

17 maart 2010

AC nr. 194

Om te oordelen of de duur van de hechtenis al dan niet de redelijke termijn overschrijdt, gaat de rechter, op grond van de concrete gegevens van de zaak, zowel de effectieve als de relatieve duur van de hechtenis na, de moeilijkheidsgraad van het gerechtelijk onderzoek, de wijze waarop het werd gevoerd, het gedrag van de in verdenking gestelde en van de bevoegde overheid (1). (1) Zie Cass., 17 feb. 2010, AR P.10.0267.F, AC, 2010, nr ..., J.T., 2010, p. 159.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Redelijke termijn - Voorlopige hechtenis - Beslissing tot handhaving - Motiveringsplicht

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 16, §§ 1 en 5, 22 en 27, § 3, vierde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Redelijke termijn - Beslissing - Motiveringsplicht

Pour apprécier si la durée de la détention dépasse ou non le délai raisonnable, le juge vérifie, sur la base des données concrètes de la cause, la durée tant effective que relative de la détention, le degré de complexité de l'instruction, la manière dont celle-ci fut conduite, le comportement de l'inculpé et celui des autorités compétentes (1). (1) Voir Cass., 17 février 2010, RG P.10.0267.F, Pas., 2010, n° ..., J.T., 2010, p. 159.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Délai raisonnable - Détention préventive - Décision de maintien - Obligation de motivation

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 16, § 1er et 5, 22 et 27, § 3, al. 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Délai raisonnable - Décision - Obligation de motivation

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 16, §§ 1 en 5, 22 en 27, § 3, vierde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 16, § 1er et 5, 22 et 27, § 3, al. 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.0446.N

23 maart 2010

AC nr. 208

Artikel 56bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat de opgestelde processen-verbaal van uitvoering van de observatie alsmede het schriftelijk bevel van de onderzoeksrechter waarbij hij het bestaan van een door hem verleende machtiging tot het uitvoeren van de bijzondere opsporingsmethode bevestigt, uiterlijk na het beëindigen van de bijzondere opsporingsmethode bij het strafdossier worden gevoegd, vereist niet dat deze stukken bij het strafdossier moeten zijn gevoegd vóór de verschijning voor het onderzoeksgerecht dat uitspraak moet doen over de verdere detentie van om het even welke verdachte die als gevolg van de bijzondere opsporingsmethode werd geïdentificeerd.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Strafdossier - Processen-verbaal van uitvoering - Bevestiging van de verleende machtiging - Voeging van de stukken

- Artt. 47ter, § 1, 47sexies, 47septies en 56bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 24, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Strafdossier - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Processen-verbaal van uitvoering - Bevestiging van de verleende machtiging - Voeging van de stukken

- Artt. 47ter, § 1, 47sexies, 47septies en 56bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 24, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Strafdossier - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Processen-verbaal van uitvoering - Bevestiging van de verleende machtiging - Voeging van de stukken

- Artt. 47ter, § 1, 47sexies, 47septies en 56bis Wetboek van Strafvordering

- Art. 24, § 3 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

L'article 56bis, dernier alinéa, du Code d'instruction criminelle, qui prévoit que les procès-verbaux d'exécution de l'observation rédigés, ainsi que l'ordonnance écrite du juge d'instruction confirmant l'existence de l'autorisation de la méthode particulière de recherche qu'il a accordée, sont joints au dossier répressif au plus tard après qu'il soit mis fin à la méthode particulière de recherche, ne requiert pas qu'il faille que ces pièces soient jointes au dossier répressif avant la comparution devant la juridiction d'instruction appelée à se prononcer sur la détention future de tout inculpé ayant été identifié au moyen de la méthode particulière de recherche.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Dossier répressif - Procès-verbaux d'exécution - Confirmation de l'autorisation délivrée - Jonction des pièces

- Art. 47ter, § 1er, 47sexies, 47septies et 56bis Code d'Instruction criminelle

- Art. 24, § 3 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Dossier répressif - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbaux d'exécution - Confirmation de l'autorisation délivrée - Jonction des pièces

- Art. 47ter, § 1er, 47sexies, 47septies et 56bis Code d'Instruction criminelle

- Art. 24, § 3 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Dossier répressif - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbaux d'exécution - Confirmation de l'autorisation délivrée - Jonction des pièces

- Art. 47ter, § 1er, 47sexies, 47septies et 56bis Code d'Instruction criminelle

- Art. 24, § 3 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.0449.F

29 september 2010

AC nr. 558

Het veroordelend arrest dat de schuldigverklaring met name grondt op het besluit van een deskundigenverslag, dat overwegingen bevat die het vermoeden van onschuld miskennen, neemt het gebrek van dat besluit over en verantwoordt zijn beslissing niet naar recht.

En fondant la décision de culpabilité notamment sur la conclusion d'un rapport d'expertise qui contient des considérations violant la présomption d'innocence du prévenu, l'arrêt de condamnation s'approprie le vice dont ladite conclusion est entachée et, partant, il ne justifie pas légalement sa décision.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Strafzaken - Vermoeden van onschuld - Deskundigenverslag miskent het vermoeden van onschuld van de beklaagde - Op dat verslag gegronde beslissing van schuldigverklaring - Wettigheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Strafzaken - Deskundigenverslag miskent het vermoeden van onschuld van de beklaagde - Op dat verslag gegronde beslissing van schuldigverklaring - Wettigheid

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Matière répressive - Présomption d'innocence - Rapport d'expertise violant la présomption d'innocence du prévenu - Décision de culpabilité fondée sur ledit rapport - Légalité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Matière répressive - Rapport d'expertise violant la présomption d'innocence du prévenu - Décision de culpabilité fondée sur ledit rapport - Légalité

P.10.0455.F

14 april 2010

AC nr. 259

De kamer van inbeschuldigingstelling die de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie onderzoekt, hoort de inverdenkinggestelde na kennisgeving, die laatstgenoemde ten laatste achtenveertig uur vóór de rechtszitting wordt gedaan; die termijn bedraagt twee werkdagen (1). (1) Het O.M. besloot tot verwerping. Het oordeelde dat het eerste middel niet kon worden aangenomen om de volgende redenen. Enerzijds werd, volgens de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, de oproepingstermijn nageleefd van achtenveertig uur vóór de rechtszitting, zoals die in artikel 235ter, § 2, derde lid, Sv, is bepaald. Anderzijds, diende de kamer van inbeschuldiging, gelet op de weigering van de eiser om op de rechtszitting te verschijnen, de zaak niet te verdagen.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Toezicht - Regelmatigheid - Inverdenkinggestelde - Verhoor - Oproeping - Termijn - Termijn van twee werkdagen
- Art. 235ter, § 2, derde lid Wetboek van Strafvordering

La chambre des mises en accusation qui procède à l'examen de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration entend l'inculpé après convocation qui est notifiée à ce dernier au plus tard quarante-huit heures avant l'audience; ce délai est un délai de deux jours ouvrables (1). (1) Le M.P. concluait au rejet. Il estimait que le premier moyen ne pouvait être accueilli pour les motifs suivants. D'une part, suivant les pièces auxquelles la Cour pouvait avoir égard, le délai de convocation de quarante-huit heures avant l'audience, prévu à l'article 235ter, § 2, al. 3, du C.I.cr. avait été respecté. D'autre part, eu égard au refus du demandeur de comparaître à l'audience, la chambre des mises en accusation n'était pas tenue de remettre la cause.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Contrôle - Régularité - Inculpé - Audition - Convocation - Délai - Délai de deux jours ouvrables
- Art. 235ter, § 2, al. 3 Code d'Instruction criminelle

P.10.0457.N

1 juni 2010

AC nr. 383

Het misdrijf van artikel 499 Strafwetboek behoort noch tot de misdrijven opgesomd in artikel 1, f), van het KB nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, noch tot de misdrijven vermeld onder de andere littera van deze bepaling.

MISDRIJF - Allerlei - Bedrog van een partij verbonden door een contract van huur van werk - Artikel 499 Strafwetboek - Straf - Beroepsverbod - KB nr. 22 van 24 oktober 1934 - Toepasselijkheid

- Art. 1 KB nr 22 van 24 okt. 1934
- Art. 499 Strafwetboek

STRAF - Andere straffen - Beroepsverbod - KB nr. 22 van 24 oktober 1934 - Bedrog van een partij verbonden door een contract van huur van werk - Artikel 499 Strafwetboek - Toepasselijkheid

- Art. 1 KB nr 22 van 24 okt. 1934
- Art. 499 Strafwetboek

L'infraction prévue à l'article 499 du Code pénal ne relève ni des infractions énoncées dans l'article 1er, f), de l'AR n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités, ni des autres infractions citées dans les autres alinéas de cette disposition.

INFRACTION - Divers - Fraude commise par une partie liée par un contrat de louage d'ouvrage - Code pénal, article 499 - Peine - Interdiction professionnelle - AR n° 22 du 24 octobre 1934 - Applicabilité

- Art. 1er A.R. n° 22 du 24 octobre 1934
- Art. 499 Code pénal

PEINE - Autres peines - Interdiction professionnelle - AR n° 22 du 24 octobre 1934 - Fraude commise par une partie liée par un contrat de louage d'ouvrage - Code pénal, article 499 - Applicabilité

- Art. 1er A.R. n° 22 du 24 octobre 1934
- Art. 499 Code pénal

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beoordeling van de verjaring naar Belgisch recht - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Toepassing van de voor de nieuwe kwalificatie geldende verjaringstermijn - Wettigheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Kwalificatie volgens de nieuwe wet - Wettigheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Beoordeling van de verjaring van de feiten naar Belgisch recht - Tijdstip

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat de feiten omschrijft onder een op het ogenblik van de feiten nog niet bestaande nieuwe kwalificatie - Toepassing van de voor de nieuwe kwalificatie geldende verjaringstermijn - Wettigheid

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Toepasselijke verjaringstermijn

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après la législation de la Belgique - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Application du délai de prescription applicable à la nouvelle qualification - Légalité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Qualification selon la nouvelle loi - Légalité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Appréciation de la prescription des faits d'après le droit belge - Moment

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt qui attribue aux faits une nouvelle qualification n'existant pas encore au moment des faits - Application du délai de prescription applicable à la nouvelle qualification - Légalité

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Délai de prescription applicable

Om te oordelen of de verjaring van de strafvordering in de zin van artikel 7 Uitleveringswet 1874 al dan niet is ingetreden, moet men zich plaatsen op het ogenblik van de uitlevering, maar dient de eventuele verjaring nagegaan te worden overeenkomstig de kwalificatie van het feit volgens de Belgische wet zoals zij bestond op het moment waarop het feit waarvoor om uitlevering wordt verzocht, werd gepleegd; hieruit volgt dat om te oordelen of op het moment van de beoordeling van de uitlevering de strafvordering al dan niet is verjaard, geen rekening kan worden gehouden met de kwalificatie van misdrijven en de daarop van toepassing zijnde verjaringstermijnen wanneer de wetgeving waardoor die feiten strafbaar worden gesteld naar Belgisch recht, nog niet in voege was op het ogenblik waarop de feiten waarvoor om uitlevering wordt verzocht, werden gepleegd (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Kwalificatie volgens de nieuwe wet - Wettigheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beoordeling van de verjaring naar Belgisch recht - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Toepassing van de voor de nieuwe kwalificatie geldende verjaringstermijn - Wettigheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt - Toepasselijke verjaringstermijn

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kwalificatie van de feiten naar Belgisch recht - Invoering in het Belgisch recht sedert het plegen van de feiten van een nieuwe wet die de feiten strafbaar stelt

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat de feiten omschrijft onder een op het ogenblik van de feiten nog niet bestaande nieuwe kwalificatie - Toepassing van de voor de nieuwe kwalificatie geldende verjaringstermijn - Wettigheid

UITLEVERING - Buitenlands bevel tot aanhouding ter fine van uitlevering - Exequatur - Beschikking van de raadkamer tot uitvoerbaarverklaring - Hoger beroep - Beoordeling van de verjaring van de feiten naar Belgisch recht - Tijdstip

Pour apprécier si la prescription de l'action publique au sens de l'article 7 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions est ou non acquise, il y a lieu de se situer au moment de l'extradition, l'éventuelle prescription devant toutefois être contrôlée conformément à la qualification du fait d'après la législation de la Belgique au moment de la commission du fait faisant l'objet de la demande d'extradition; par conséquent, pour apprécier si l'action publique était ou non prescrite au moment de l'examen de l'extradition, la qualification des infractions et les délais de prescription qui leur sont applicables ne peuvent être pris en considération lorsque la législation de la Belgique punissant ces faits, objets de la demande d'extradition, n'était pas encore en vigueur au moment de leur commission (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Qualification selon la nouvelle loi - Légalité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après la législation de la Belgique - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Application du délai de prescription applicable à la nouvelle qualification - Légalité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits - Délai de prescription applicable

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Qualification des faits d'après le droit belge - Insertion dans la législation de la Belgique depuis la commission des faits d'une nouvelle loi qui punit les faits

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt qui attribue aux faits une nouvelle qualification n'existant pas encore au moment des faits - Application du délai de prescription applicable à la nouvelle qualification - Légalité

EXTRADITION - Mandat d'arrêt étranger en vue de l'extradition - Exequatur - Ordonnance d'exequatur de la chambre du conseil - Appel - Appréciation de la prescription des faits d'après le droit belge - Moment

Uit de omstandigheid dat één van de verdachten 's nachts in het landgoed is binnengedrongen, in de buurt waarvan inbrekersmaterieel was afgezet, kan de rechter naar recht afleiden dat een materiële daad werd gesteld die rechtstreeks en onmiddellijk tot het plegen van een welbepaald misdrijf leidt.

*DIEFSTAL EN AFPERSING - Diefstal - Poging tot zware diefstal
MISDRIJF - Poging - Strafbare poging - Voorwaarden - Begin van uitvoering - Poging tot zware diefstal*

Aangezien artikel 16, § 1, Wet Voorlopige Hechtenis, hechtenis alleen toestaat voor feiten waarop een gevangenisstraf van een jaar of een zwaardere straf staat, kan geen voorlopige hechtenis bevolen of gehandhaafd worden wegens het in het openbaar dragen van een valse naam, wat door artikel 231 Sw. gestraft wordt met acht dagen tot drie maanden gevangenis en een geldboete, of alleen met één van die straffen.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Voorwaarden - Minimumdrempel van één jaar gevangenisstraf - Misdrijf van het in het openbaar dragen van een valse naam

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Voorwaarden - Minimumdrempel van één jaar gevangenisstraf - Misdrijf van het in het openbaar dragen van een valse naam

Krachtens artikel 51 Sw. veronderstelt strafbare poging met name dat het voornemen om een misdaad of een wanbedrijf te plegen zich heeft geopenbaard door uitwendige daden die een begin van uitvoering van die misdaad of van dat wanbedrijf uitmaken; ofschoon niet vereist is dat het wezenlijk bestanddeel zelf van het misdrijf reeds begonnen is, veronderstelt begin van uitvoering op zijn minst wel dat de dader de middelen aanwendt die hij zich heeft verschaft, klaargelegd en in gereedheid gebracht om zijn misdadig opzet ten uitvoer te brengen (1). (1) Cass., 3 nov. 2004, AR P.04.1191.F, AC, 2004, nr 529.

MISDRIJF - Poging - Strafbare poging - Voorwaarden - Begin van uitvoering

Wanneer de bodemrechter de feiten heeft opgesomd die volgens hem strafbare poging uitmaken, gaat het Hof na of die feiten naar recht werden omschreven en met name of het rechtsbegrip begin van uitvoering niet werd miskend.

*CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Onaantastbare beoordeling door feitenrechter - Strafbare poging - Voorwaarden - Begin van uitvoering - Toetsing door het Hof
MISDRIJF - Poging - Strafbare poging - Voorwaarden - Begin van uitvoering - Toetsing door het Hof*

De la circonstance qu'un des suspects a pénétré la nuit dans la propriété à proximité de laquelle du matériel, pouvant servir à un cambriolage, a été acheminé, le juge peut légalement déduire qu'un acte matériel a été accompli, tendant directement et immédiatement à la commission d'une infraction déterminée.

*VOL ET EXTORSION - Vol - Tentative de vol qualifié
INFRACTION - Tentative - Tentative punissable - Conditions - Commencement d'exécution - Tentative de vol qualifié*

Dès lors que l'article 16, § 1er, de la loi du 20 juillet 1990 n'autorise la mise en détention que pour des faits passibles d'un emprisonnement d'un an ou d'une peine plus grave, la détention préventive ne peut être ordonnée ni maintenue du chef de port public de faux nom qui est sanctionné par l'article 231 du Code pénal d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende, ou d'une de ces peines seulement.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Conditions - Seuil minimum de la peine d'un an d'emprisonnement - Délit de port public de faux nom

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Conditions - Seuil minimum de la peine d'un an d'emprisonnement - Délit de port public de faux nom

En vertu de l'article 51 du Code pénal, la tentative punissable suppose notamment que la résolution de commettre le crime ou le délit a été manifestée par des actes extérieurs formant un commencement d'exécution de ce crime ou de ce délit; s'il n'est pas requis que l'acte constitutif de l'infraction soit lui-même déjà commencé, le commencement d'exécution suppose à tout le moins une mise en œuvre, par l'agent, des moyens qu'il s'est procurés, qu'il a apprêtés et disposés pour réaliser son objet criminel (1). (1) Cass., 3 novembre 2004, RG P.04.1191.F, Pas., 2004, n° 529.

INFRACTION - Tentative - Tentative punissable - Conditions - Commencement d'exécution

Lorsque le juge du fond a énuméré les faits qui lui paraissent constituer une tentative punissable, la Cour vérifie si ces faits ont été légalement qualifiés et notamment si la notion juridique de commencement d'exécution n'a pas été méconnue.

*MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Appréciation souveraine par le juge du fond - Tentative punissable - Conditions - Commencement d'exécution - Contrôle par la Cour
INFRACTION - Tentative - Tentative punissable - Conditions - Commencement d'exécution - Contrôle par la Cour*

Het interne recht voorziet nog altijd niet in de aanwezigheid van een advocaat bij het politieverhoor; de artikelen 28quinquies en 57, § 1, Wetboek van Strafvordering verplichten tot de geheimbewaring van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek (1). (1) Cass., 29 dec. 2009, AR P.09.1826.F, AC, 2009, nr. ...; Cass., 13 jan. 2010, AR P.09.1908.F, AC, 2009, nr. ... met conclusie advocaat-generaal Vandermeersch; Cass., 24 feb. 2010, AR P.10.0298.F, AC, 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - Aanwezigheid tijdens het politieverhoor - Geheim van het onderzoek

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Aanwezigheid van een advocaat tijdens het politieverhoor - Geheim van het onderzoek

Noch de artikelen 6.1 en 6.3, c E.V.R.M., noch artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, ontnemen de onderzoeksgerechten die uitspraak moeten doen over de eventuele handhaving van de voorhechtenis, de rechtsmacht te onderzoeken of de aangevoerde schending van aard is het voeren van een eerlijk proces te verhinderen (1). (1) Cass., 29 dec. 2009, AR P.09.1826.F, AC, 2009, nr. ...; Cass., 13 jan. 2010, AR P.09.1908.F, AC, 2009, nr. ... met conclusie advocaat-generaal Vandermeersch; Cass., 24 feb. 2010, AR P.10.0298.F, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - EVRM - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Voorlopige hechtenis - Eerlijke behandeling van de zaak - Onderzoeksgerechten - Beoordelingsbevoegdheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Voorlopige hechtenis - Eerlijke behandeling van de zaak - Onderzoeksgerechten - Beoordelingsbevoegdheid

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - EVRM - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Voorlopige hechtenis - Eerlijke behandeling van de zaak - Onderzoeksgerechten - Beoordelingsbevoegdheid

Le droit interne n'autorise toujours pas la présence de l'avocat à l'audition de police; les articles 28quinquies et 57, § 1er, du Code d'instruction criminelle imposent le secret de l'information et de l'instruction (1). (1) Cass., 29 décembre 2009, RG P.09.1826.F, Pas., 2009, n° ...; Cass., 13 janvier 2010, RG P.09.1908.F, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions de M. l'avocat général Vandermeersch; Cass., 24 février 2010, RG P.10.0298.F, Pas., 2010, n° ...

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Présence au cours de l'audition de police - Secret de l'instruction

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Présence d'un avocat au cours de l'audition de police - Secret de l'instruction

Ni les articles 6 § 1er et 6 § 3, c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ni l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, n'enlèvent aux juridictions d'instruction appelées à statuer sur le maintien éventuel de la détention préventive le pouvoir d'examiner si la violation alléguée est de nature à empêcher le déroulement d'un procès équitable (1). (1) Cass., 29 décembre 2009, RG P.09.1826.F, Pas., 2009, n° ...; Cass., 13 janvier 2010, RG P.09.1908.F, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions de M. l'avocat général Vandermeersch; Cass., 24 février 2010, RG P.10.0298.F, Pas., 2010, n° ...

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Détention préventive - Traitement équitable de la cause - Juridictions d'instruction - Pouvoir d'appréciation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Détention préventive - Traitement équitable de la cause - Juridictions d'instruction - Pouvoir d'appréciation

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Détention préventive - Traitement équitable de la cause - Juridictions d'instruction - Pouvoir d'appréciation

Overeenkomstig de thans geldende interpretatie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verplichten noch artikel 6.1 noch artikel 6.3, c E.V.R.M. de onderzoeksgerechten om op staande voet de opheffing te bevelen van de aanhouding van een persoon om de enkele reden dat, nog vóór hij voor de onderzoeksrechter werd voorgeleid, hij door de politie werd verhoord en bekentenissen aflegde zonder dat hij vanaf zijn eerste verhoor de bijstand mocht krijgen van een advocaat (1). (1) Cass., 29 dec. 2009, AR P.09.1826.F, AC, 2009, nr. ...; Cass., 13 jan. 2010, AR P.09.1908.F, AC, 2009, nr. ... met conclusie advocaat-generaal Vandermeersch; Cass., 24 feb. 2010, AR P.10.0298.F, AC, 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - EVRM - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - EVRM - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3, c - Artikel 6.1 - Voorbereidend onderzoek - Verhoor - Eerste verhoor door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Miskenning - Bekentenis - Eerlijke behandeling van de zaak

Tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne, les articles 6 § 1er et 6 § 3, c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'obligent pas les juridictions d'instruction à lever sur-le-champ l'arrestation d'une personne au seul motif qu'avant même sa présentation devant le juge d'instruction, elle a été entendue par la police et y a consenti des aveux sans que l'accès à un avocat lui ait été ménagé dès la première audition (1). (1) Cass., 29 décembre 2009, RG P.09.1826.F, Pas., 2009, n° ...; Cass., 13 janvier 2010, RG P.09.1908.F, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions de M. l'avocat général Vandermeersch; Cass., 24 février 2010, RG P.10.0298.F, Pas., 2010, n° ...

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Traitement équitable de la cause

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Traitement équitable de la cause

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6 § 3, c - Article 6, § 1er - Information - Audition - Première audition de police - Droit à l'assistance d'un avocat - Violation - Aveu - Traitement équitable de la cause

P.10.0476.F

15 september 2010

AC nr. 522

De bodemrechter beoordeelt in feite het bestaan van de door een onrechtmatige daad veroorzaakte schade en het bedrag van de volledige vergoeding ervan; hij kan de schade ex aequo et bono ramen, mits hij de reden aangeeft waarom de door de getroffen voorgestelde berekeningswijze niet kan worden gevolgd en tevens vaststelt dat het onmogelijk is om de schade, zoals hij die heeft omschreven, anders te bepalen (1). (1) Cass., 22 april 2009, AR P.08.0717.F, AC, 2009, nr. 268.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Beoordelingsbevoegdheid - Raming - Peildatum - Raming - Forfaitaire raming - Afwijzing van de voorgestelde berekeningswijze - Verantwoording - Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

De rechter kan de morele schade van de getroffen vergoeden met behulp van de kapitalisatiemethode; het is hem niet verboden te oordelen dat die berekeningswijze objectiever is om een vaststaande schade waarvan de dagwaarde is gekend, ook als zij forfaitair was vastgesteld, te extrapoleren naar de toekomst.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Morele schade - Elementen en grootte - Draagwijdte -

Le juge du fond apprécie en fait l'existence d'un dommage causé par un acte illicite et le montant destiné à le réparer intégralement; il peut recourir à une évaluation ex æquo et bono s'il indique la raison pour laquelle le mode de calcul proposé par la victime ne peut être admis, et constate en outre l'impossibilité de déterminer autrement le dommage tel qu'il l'a caractérisé (1). (1) Cass., 22 avril 2009, RG P.08.0717.F, Pas., 2009, n° 268.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Pouvoir d'appréciation. evaluation. date à considérer - Evaluation forfaitaire - Rejet du mode de calcul proposé - Justification - Art. 1382 et 1383 Code civil

Le juge peut réparer le dommage moral de la victime en utilisant la méthode de capitalisation; il ne lui est pas interdit de considérer que ce mode de calcul s'avère plus objectif pour projeter dans l'avenir un préjudice constant dont la valeur journalière est connue, quand bien même elle a été fixée forfaitairement.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Dommage moral. éléments. étendue - Étendue - Méthode de capitalisation -

P.10.0477.N

4 mei 2010

AC nr. 312

Wanneer uit de stukken van de rechtspleging waarop het Hof vermag acht te slaan blijkt dat de beklaagde aan de strafrechter om toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek heeft verzocht, dient deze dit verzoek te beantwoorden (1). (1) De enkele neerlegging ter rechtszitting door een partij van een stuk waarvan de inhoud niet in een eis, verweer of exceptie blijkt te zijn opgenomen vereist geen beantwoording door de rechter (R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, 4e Editie 2007, nr 1588).

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Verzoek van de beklaagde - Toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek

- Art. 408, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'il ressort des pièces de la procédure auxquelles la Cour peut avoir égard que le prévenu a demandé au juge pénal l'application de l'article 65, alinéa 2, du Code pénal, ce dernier est tenu de se prononcer sur cette demande (1). (1) Le seul dépôt, par une partie, d'une pièce à l'audience dont le contenu n'apparaît pas être repris dans une demande, défense ou exception, ne requiert pas de réponse dans le chef du juge (R. Declercq, Beginselen van strafrechtspleging, 4ième édition 2007, n° 1588).

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Demande du prévenu - Application de l'article 65, alinéa 2, du Code pénal

- Art. 408, al. 2 Code d'Instruction criminelle

P.10.0484.N

1 juni 2010

AC nr. 384

Artikel 6bis Drugswet staat de huiszoeking zonder bevel toe van om het even welke plaats die voor de verkoop of de aflevering van dergelijke stoffen is bestemd, zodra, onder meer, de officieren van gerechtelijke politie, vóór de huiszoeking beschikken over ernstige en objectieve aanwijzingen over het bestaan van een misdrijf met betrekking tot onrechtmatig bezit van verdovende middelen met het oog op verkoop (1). (1) Cass., 4 jan. 2006, AR P.05.1417.F, A.C., 2006, nr. 6 met conclusie A.G. Vandermeersch

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Artikel 6bis Drugswet - Vaststelling van misdrijven - Huiszoeking zonder bevel - Vereiste

- Artt. 6bis en 7, § 2 Wet 24 feb. 1921

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verdovende middelen - Artikel 6bis Drugswet - Vaststelling van misdrijven - Huiszoeking zonder bevel - Vereiste

- Artt. 6bis en 7, § 2 Wet 24 feb. 1921

L'article 6bis, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques, autorise la visite sans mandat de perquisition de tout lieu, quel qu'il soit, affecté à la vente ou à la délivrance de ces substances, dès lors que notamment les officiers de police judiciaire disposent préalablement à la visite domiciliaire, d'indices sérieux et objectifs de l'existence d'une infraction relative à la détention illicite de stupéfiants en vue de la vente (1). (1) Cass., 4 janvier 2006, RG P.05.1417.F, Pas., 2006, n° 6 avec les conclusions de l'avocat général Vandermeersch.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupéfiants - Loi du 24 février 1921, article 6bis - Constatation d'infractions - Visite domiciliaire sans mandat de perquisition - Condition

- Art. 6bis et 7, § 2 L. du 24 février 1921

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Stupéfiants - Loi du 24 février 1921, article 6bis - Constatation d'infractions - Visite domiciliaire sans mandat de perquisition - Condition

- Art. 6bis et 7, § 2 L. du 24 février 1921

Artikel 7, § 2, Drugswet verwijst uitdrukkelijk naar de eigen bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, zoals bepaald in artikel 6bis Drugswet, inzonderheid de voorwaarden vereist voor de regelmatige uitvoering van een huiszoeking (1). (1) Zie Cass., 1 okt. 1996, AR P.96.0409.N, A.C., 1996, nr. 342; Cass., 12 feb. 2002, AR P.01.1534.N, A.C., 2002, nr. 99.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Artikel 7, § 2 Drugswet - Vaststelling van misdrijven - Officieren van gerechtelijke politie - Vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan van verdovende middelen - Lokalen - Privé-woning - Toegang

- Artt. 6bis en 7, § 2 Wet 24 feb. 1921

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verdovende middelen - Artikel 7, § 2 Drugswet - Vaststelling van misdrijven - Officieren van gerechtelijke politie - Vervaardigen, bereiden, bewaren of opslaan van verdovende middelen - Lokalen - Privé-woning - Toegang

- Artt. 6bis en 7, § 2 Wet 24 feb. 1921

L'article 7, § 2, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques et des substances pouvant servir à la fabrication illicite de substances stupéfiantes et psychotropes renvoie explicitement aux compétences propres des officiers de police judiciaire, telles que prévues par l'article 6bis, de la loi du 24 février 1921, spécialement aux conditions requises pour l'exécution régulière d'une visite domiciliaire (1). (1) Voir Cass., 1er octobre 1996, RG P.96.0409.N, Pas., 1996, n° 342; Cass., 12 février 2002, RG P.01.1534.N, Pas., 2002, n° 99.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupefiants - Loi du 24 février 1921, article 7, § 2 - Constatation d'infractions - Officiers de police judiciaire - Fabrication, préparation, conservation ou entreposage de stupefiants - Locaux - Domicile privé - Accès

- Art. 6bis et 7, § 2 L. du 24 février 1921

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Stupefiants - Loi du 24 février 1921, article 7, § 2 - Constatation d'infractions - Officiers de police judiciaire - Fabrication, préparation, conservation ou entreposage de stupefiants - Locaux - Domicile privé - Accès

- Art. 6bis et 7, § 2 L. du 24 février 1921

P.10.0503.F

26 mei 2010

AC nr. 366

Krachtens het wettigheidsbeginsel vinden het gerechtelijk onderzoek, de vervolging en de uitspraak alleen plaats volgens al bestaande en toegankelijke wetteksten; de rechter kan de vormvoorschriften niet wijzigen die de wet voor de strafvervolging oplegt; dat geldt alleen niet wanneer de niet conform het E.V.R.M. verklaarde regel van intern recht, door de rechter ongewijzigd kan worden geweerd uit de rechtsorde waarvan die regel deel uitmaakt (1). (1) Zie Cass., 14 okt. 2008, AR P.08.1329.N, AC, 2008, nr. 547, met concl. adv.-gen. Timperman.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Wettigheidsbeginsel - Vormvereisten die door de wet aan de strafvervolging zijn opgelegd - Niet conform het E.V.R.M. verklaarde regel van intern recht - Door de rechter geweerde regel

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Allerlei - Strafzaken - Wettigheidsbeginsel - Vormvereisten die door de wet aan de strafvervolging zijn opgelegd - Niet conform het E.V.R.M. verklaarde regel van intern recht - Door de rechter geweerde regel

STRAFVORDERING - Wettigheidsbeginsel - Vormvereisten die door de wet aan de strafvervolging zijn opgelegd - Niet conform het E.V.R.M. verklaarde regel van intern recht - Door de rechter geweerde regel

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Allerlei - Strafzaken - Wettigheidsbeginsel - Vormvereisten die door de wet aan de strafvervolging zijn opgelegd - Niet conform het E.V.R.M. verklaarde regel van intern recht - Door de rechter geweerde regel

En vertu du principe de légalité, l'instruction, la poursuite et le jugement n'ont lieu que d'après des textes légaux préexistants et accessibles; le juge ne peut modifier les formes assignées aux poursuites pénales par la loi; il n'en va autrement que si la règle de droit interne déclarée non conforme à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales peut être écartée sans altération par le juge de l'ordonnancement dans lequel elle s'inscrit (1). (1) Voir Cass., 14 octobre 2008, RG P.08.1329.N, Pas., 2008, n° 547, avec concl. de M. Timperman, avocat général.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Principe de légalité - Formes assignées aux poursuites pénales par la loi - Règle de droit interne déclarée non conforme à la Conv. D.H. - Règle écartée par le juge

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Divers - Matière répressive - Principe de légalité - Formes assignées aux poursuites pénales par la loi - Règle de droit interne déclarée non conforme à la Conv. D.H. - Règle écartée par le juge

ACTION PUBLIQUE - Principe de légalité - Formes assignées aux poursuites pénales par la loi - Règle de droit interne déclarée non conforme à la Conv. D.H. - Règle écartée par le juge

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Divers - Matière répressive - Principe de légalité - Formes assignées aux poursuites pénales par la loi - Règle de droit interne déclarée non conforme à la Conv. D.H. - Règle écartée par le juge

Het recht op een eerlijke behandeling van de zaak veronderstelt met name dat geen enkele partij in een gunstiger of minder gunstige toestand wordt geplaatst ten opzichte van de tegenpartij.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De artikelen 1, 2, 16, § 2 en 4, en 20, § 1, Wet Voorlopige Hechtenis, vereisen geen bijstand van een advocaat aan de persoon die gedurende de bij artikel 12, derde lid, van de Grondwet bepaalde termijn van vierentwintig uur wordt vastgehouden, en miskennen op zich het recht op een eerlijke behandeling van de zaak niet (1). (1) Zie Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F en AR P.10.0744.F, AC, 2010, nr. ... en nr. ..., beide met concl. adv-gen. Vandermeersch in Pas., 2010, nr.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Eerste ondervraging van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter - Aanwezigheid van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Aanwezigheid van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Aanwezigheid van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Aanwezigheid van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Aanwezigheid van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Le droit à un procès équitable suppose notamment qu'aucune des parties ne soit placée dans une situation plus favorable ou moins avantageuse que celle réservée à son adversaire.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Les articles 1, 2, 16, §§ 2 et 4, et 20, § 1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive qui ne prévoient pas la présence d'un avocat aux côtés de la personne gardée à vue pendant le délai de vingt-quatre heures institué par l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, ne violent pas en eux-mêmes le droit à un procès équitable (1). (1) Voir Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F et RG P.10.0744.F, Pas., 2010, n° ... et n° ..., les deux avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Premier interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Présence d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Présence d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Présence d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Présence d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Présence d'un avocat - Droit à un procès équitable

De vormvereisten die artikel 47bis Sv. voor het verhoor van de verdachte oplegt, de korte duur van de vrijheidsberoving, het feit dat de inverdenkinggestelde, bij de betekening van het aanhoudingsbevel, onmiddellijk inzage krijgt van alle, in de artikelen 16, § 7, en 18, § 2, Wet Voorlopige Hechtenis bedoelde stukken, het recht van de inverdenkinggestelde om, overeenkomstig artikel 20, § 1 en 5 van de voormelde wet, onmiddellijk verkeer te hebben met zijn advocaat, de inzage van het dossier zoals dat door artikel 21, § 3, van de wet is geregeld, de aanwezigheid van de advocaat bij de samenvattende ondervraging als bedoeld in artikel 22, eerste, tweede en derde lid, alsook de rechten die door de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 en 235bis Sv. zijn ingevoerd, wettigen niet zonder meer de conclusie dat het definitief onmogelijk is om de zaak van iemand die zonder advocaat door de politie en de onderzoeksrechter is gehoord, eerlijk te behandelen (1). (1) Zie Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F en AR P.10.0744.F, AC, 2010, nr. ... en nr. ..., beide met concl. adv-gen. Vandermeersch in Pas., 2010, nr.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de inverdenkinggestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Les formalités imposées pour l'audition du suspect par l'article 47bis du Code d'instruction criminelle, la brièveté du délai de garde à vue, la remise immédiate à l'inculpé, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, § 7, et 18, § 2, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, le droit de l'inculpé de communiquer sur-le-champ avec son avocat conformément à l'article 20, §§ 1 et 5, de ladite loi, l'accès au dossier tel qu'il est organisé par l'article 21, § 3, de la loi, la présence de l'avocat à l'interrogatoire récapitulatif visé à l'article 22, alinéas 1, 2 et 2, ainsi que les droits institués par les articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, ne permettent pas de conclure de manière automatique à une impossibilité définitive de juger équitablement la personne entendue sans avocat par la police et le juge d'instruction (1). (1) Voir Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F et RG P.10.0744.F, Pas., 2010, n° ... et n° ..., les deux avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

P.10.0504.F

31 maart 2010

AC nr. 237

Het intern recht staat de aanwezigheid van een advocaat niet toe bij het politieverhoor en evenmin voor de onderzoeksrechter; het geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek staat in de regel daaraan in de weg (1). (1) Zie Cass., 24 feb. 2010, AR P.10.0298.F, AC, 2010, nr ...

ADVOCAAT - Opsporingsonderzoek en gerechtelijk onderzoek in

Le droit interne n'autorise la présence de l'avocat ni lors de l'audition de police ni devant le juge d'instruction, le secret de l'information et de l'instruction y faisant en règle obstacle (1). (1) Voir Cass., 24 février 2010, RG P.10.0298.F, Pas., 2010, n° ...

AVOCAT - Information et instruction en matière répressive -

strafzaken - Aanwezigheid van de advocaat bij het politieverhoor en voor de onderzoeksrechter - Geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Aanwezigheid van de advocaat bij het politieverhoor en voor de onderzoeksrechter - Geheim van het opsporingsonderzoek en van het gerechtelijk onderzoek
- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering

De artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M., zoals zij momenteel worden uitgelegd door het Hof Mensenrechten, verplichten de onderzoeksgerechten niet ertoe om onmiddellijk het bevel tot aanhouding op te heffen alleen op grond dat de verdachte werd gehoord zonder bijstand van een advocaat in de vormen als bepaald in het Wetboek van Strafvordering; het feit dat de verhoren zonder bijstand van een advocaat zijn afgenomen, vormt op zichzelf geen wettelijk beletsel voor de voortgang van het gerechtelijk onderzoek en de eventuele verlenging van de dwangmaatregelen die ermee gepaard gaan (1). (1) Zie Cass., 13 jan. 2010, AR P.09.1908.F, AC, 2010, nr ...; Cass., 24 feb. 2010, AR P.10.0298.F, AC, 2010, nr ..., met concl. adv.-gen. Vandermeersch in Pas.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Recht op vrijheid - Verhoor van de verdachte volgens de rechtsvormen van het intern recht - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Gevolg op het ogenblik van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 5.1, 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Verhoor van de verdachte volgens de rechtsvormen van het intern recht - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Gevolg op het ogenblik van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 5.1, 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Verhoor van de verdachte volgens de rechtsvormen van het intern recht - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Gevolg op het ogenblik van de beslissing over de handhaving van de voorlopige hechtenis

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 5.1, 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Verhoor van de verdachte volgens de rechtsvormen van het intern recht - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op vrijheid en recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering

Présence de l'avocat à l'audition de police et devant le juge d'instruction - Secret de l'information et de l'instruction

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Présence de l'avocat à l'audition de police et devant le juge d'instruction - Secret de l'information et de l'instruction
- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle

Tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne, les articles 5, § 1er, 6, § 1er et 6, § 3, c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'obligent pas les juridictions d'instruction à donner sur-le-champ mainlevée du mandat d'arrêt au seul motif que le suspect a été entendu sans l'assistance d'un avocat dans les formes prescrites par le Code d'instruction criminelle; les auditions recueillies sans l'assistance d'un avocat ne constituent pas, en soi, un obstacle légal à la poursuite de l'instruction avec, le cas échéant, les mesures de contrainte qui l'accompagnent (1). (1) Voir Cass., 13 janvier 2010, RG P.09.1908.F, Pas., 2010, n° ...; 24 février 2010, RG P.10.0298.F, Pas., 2010, n° ..., avec concl. de M. Vandermeersch, avocat général.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Droit à la liberté - Audition du suspect dans les formes prescrites par le droit interne - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
- Art. 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Audition du suspect dans les formes prescrites par le droit interne - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
- Art. 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Audition du suspect dans les formes prescrites par le droit interne - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence au stade de la décision sur le maintien de la détention préventive

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
- Art. 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Audition du suspect dans les formes prescrites par le droit interne - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Droit à la liberté et droit à un procès équitable

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle

- Artt. 5.1, 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verhoor van de verdachte volgens de rechtsvormen van het intern recht - Geen voorafgaand contact met de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op vrijheid en recht op een eerlijke behandeling van de zaak

- Artt. 28quinquies en 57, § 1 Wetboek van Strafvordering
- Artt. 5.1, 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Audition du suspect dans les formes prescrites par le droit interne - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Droit à la liberté et droit à un procès équitable

- Art. 28quinquies et 57, § 1er Code d'Instruction criminelle
- Art. 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.0512.N

27 april 2010

AC nr. 289

De omstandigheid dat de eiser in cassatie niet regelmatig opgeroepen werd op de rechtszitting, waarbij de kamer van inbeschuldigingstelling, in toepassing van artikel 253ter Wetboek van Strafvordering, de regelmatigheid van de toegepaste bijzondere opsporingsmethode observatie heeft onderzocht, heeft niet noodzakelijk voor gevolg dat er overmacht is waardoor de eiser geen kennis heeft kunnen nemen van het arrest om binnen de wettelijke termijn cassatieberoep in te stellen; opdat er overmacht zou zijn, moet de eiser aantonen dat hij slechts ten vroegste vijftien vrije dagen vóór het instellen van zijn cassatieberoep kennis heeft gekregen van het arrest (1). (1) Zie Cass., 4 nov. 2008, AR P.08.1440.N, AC, 2008, nr. 609: anders dan in het thans geannoteerde arrest, voerde de eiser in deze zaak aan dat hij slechts op een welbepaalde datum, binnen de periode van vijftien vrije dagen vóór het instellen van het cassatieberoep, kennis had gekregen van het bestreden arrest.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Geen eindbeslissing, toch onmiddellijk vatbaar voor cassatieberoep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethode observatie - Beklaagde en zijn raadsman niet of niet regelmatig opgeroepen - Uitspraak in afwezigheid van beklagde en zijn raadsman - Cassatieberoep na de termijn van vijftien vrije dagen na de uitspraak - Overmacht

- Artt. 373 en 235ter Wetboek van Strafvordering

La circonstance que le demandeur en cassation n'a pas été cité régulièrement à l'audience au cours de laquelle la chambre des mises en accusation a contrôlé la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation, en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, n'entraîne pas nécessairement la force majeure en raison de laquelle le demandeur n'a pu prendre connaissance de l'arrêt pour introduire un pourvoi en cassation dans le délai légal; il est seulement question de force majeure si le demandeur démontre qu'il n'a pu prendre connaissance de l'arrêt qu'au plus tôt le quinzième jour précédant l'introduction de son pourvoi (1). (1) Voir Cass., 4 novembre 2008, RG P.08.1440.N, Pas., 2008, n° 609: contrairement à l'arrêt annoté, le demandeur a invoqué dans cette affaire qu'il n'avait eu connaissance de l'arrêt attaqué qu'à une date bien déterminée, située au cours des quinze jours francs précédant l'introduction du pourvoi.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Décision non définitive, mais contre laquelle on peut se pourvoir immédiatement - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la méthode particulière de recherche d'observation - Prévenu et son conseil non cités ou pas régulièrement - Prononcé en l'absence du prévenu et de son conseil - Pourvoi formé après le délai de quinze jours francs suivant le prononcé - Force majeure

- Art. 373 et 235ter Code d'Instruction criminelle

P.10.0515.F

9 juni 2010

AC nr. 405

In tegenstelling tot de in artikel 71 Sw. bedoelde grond van niet-toerekenbaarheid, veronderstelt de verschoningsgrond uitlokking, dat de vrije wil van de dader wel gewijzigd was doch niet uitgeschakeld (1). (1) F. TULKENS en M. VAN DE KERCHOVE, Introduction au droit pénal, Waterloo, Kluwer, 2007, p. 564; Oliviers BASTYNS, "La provocation: évolution jurisprudentielle et doctrinale d'une cause d'excuse", in Actualités du droit pénal, Brussel, Bruylant, 2009, p. 91.

MISDRIJF - Rechtvaardiging en verschoning - Verschoning - Verschoningsgrond uitlokking - Wijziging van de vrije wil - Art. 411 Strafwetboek

Wanneer de door het hof van assisen gewezen bestreden arresten van motivering en van veroordeling tot een straf, die de verschoningsgrond uitlokking in aanmerking nemen, alleen over de strafvordering uitspraak hebben gedaan en de cassatieberoepen niet zowel daartegen als tegen het te wijzen arrest over de burgerlijke belangen zijn gericht, is het cassatieberoep van de burgerlijke partij voorbarig en dus niet ontvankelijk.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Hof van assisen - Schuldigverklaring - Verschoningsgrond uitlokking - Arrest van motivering - Arrest van veroordeling tot een straf - Nog geen arrest over de burgerlijke belangen - Onmiddellijk cassatieberoep van de burgerlijke partij - Ontvankelijkheid
HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Schuldigverklaring - Verschoningsgrond uitlokking - Arrest van motivering - Arrest van veroordeling tot een straf - Nog geen arrest over de burgerlijke belangen - Onmiddellijk cassatieberoep van de burgerlijke partij - Ontvankelijkheid

A la différence de la cause de non-imputabilité visée à l'article 71 du Code pénal, l'excuse de provocation suppose que la volonté de l'auteur a été altérée, mais non abolie (1). (1) F. TULKENS et M. VAN DE KERCHOVE, Introduction au droit pénal, Waterloo, Kluwer, 2007, p. 564; Oliviers BASTYNS, "La provocation: évolution jurisprudentielle et doctrinale d'une cause d'excuse", in Actualités du droit pénal, Bruxelles, Bruylant, 2009, p. 91.

INFRACTION - Justification et excuse - Excuse; voir aussi: 419/08 peine - Excuse de provocation - Altération de la volonté - Art. 411 Code pénal

Le pourvoi de la partie civile est prématuré et, partant, irrecevable lorsque les arrêts attaqués de motivation et de condamnation à une peine, rendus par la cour d'assises et retenant l'excuse de provocation, n'ont statué que sur l'action publique et que les pourvois n'ont pas été dirigés contre eux en même temps que contre l'arrêt à rendre sur les intérêts civils.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Cour d'assises - Verdict de culpabilité - Excuse de provocation - Arrêt de motivation - Arrêt de condamnation à une peine - Arrêt non encore rendu sur les intérêts civils - Pourvoi en cassation immédiat de la partie civile - Recevabilité
COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict de culpabilité - Excuse de provocation - Arrêt de motivation - Arrêt de condamnation à une peine - Arrêt non encore rendu sur les intérêts civils - Pourvoi en cassation immédiat de la partie civile - Recevabilité

P.10.0523.F

8 september 2010

AC nr. 503

Het wanbedrijf belaging bestaat voor de dader uit het zich opzettelijk gedragen op een wijze die de rust van de geviseerde persoon ernstig kan verstoren; daartoe is vereist dat de aan de klager berokkende overlast objectief als zwaar storend kan worden ervaren omdat er geen enkele redelijke verantwoording voor is (1). (1) Zie Cass., 21 feb. 2007, AR P.06.1415.F, AC, 2007, nr. 107; Christophe MEUNIER, La répression du harcèlement, Rev.dr.pén., 1999, p 739-750.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Begrip - Belaging - Art. 442bis Strafwetboek

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Materieel bestanddeel - Belaging - Voorwaarden - Objectief storende overlast - Art. 442bis Strafwetboek

Le délit de harcèlement consiste pour son auteur à avoir intentionnellement adopté un comportement susceptible de porter gravement atteinte à la tranquillité de la personne visée; pour cela, il faut que le dérangement occasionné à celui qui s'en plaint puisse passer objectivement pour profondément perturbateur parce que dénué de toute justification raisonnable (1). (1) Voir Cass., 21 février 2007, RG P.06.1415.F, Pas., 2007, n° 107; Christophe MEUNIER, La répression du harcèlement, Rev. dr. pén., 1999, pp. 739-750.

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Notion - Harcèlement - Art. 442bis Code pénal

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Élément matériel - Harcèlement - Conditions - Dérangement objectivement perturbateur - Art. 442bis Code pénal

Het feit dat een eerlijke behandeling van de zaak mogelijk blijft bij de rechter die over de gegrondheid van de beschuldiging moet oordelen, heeft niet tot gevolg dat de duur van de hechtenis die, in afwachting dat de zaak voor die rechter kan worden gebracht, is ondergaan, noodzakelijkerwijs redelijk wordt (1). (1) Zie Cass., 2 juli 2002, AR P.02.0959.N, AC, 2002, nr. 395.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Mogelijkheid van een eerlijke behandeling van de zaak voor de bodemrechter - Redelijke termijn

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Mogelijkheid van een eerlijke behandeling van de zaak voor de bodemrechter - Redelijke termijn

De volstreekte noodzakelijkheid om de hechtenis louter voor de openbare veiligheid te handhaven, alsook de in artikel 16, § 1, Wet Voorlopige Hechtenis bedoelde criteria, zijn geen gronden die gelijk welke wachttijd tussen de voltooiing van het onderzoek en de verschijning voor het vonnisgerecht, ongeacht de duur ervan, rechtvaardigen, door hem als redelijk te omschrijven (1). (1) Zie Cass., 18 dec. 1991, AR 9571, AC, 1991-1992, nr. 213.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Voorwaarden - Redelijke termijn

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Voorwaarden - Redelijke termijn

De rechter die uitspraak doet inzake voorlopige hechtenis moet, om te oordelen of de redelijke termijn al dan niet is overschreden, het tijdstip van zijn beslissing in aanmerking nemen en niet het ogenblik waarop volgens hem de zaak ten gronde zou kunnen worden berecht (1). (1) Zie Cass., 25 juli 1990, AR 8467, AC, 1990, nr. 643.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling - Tijdstip

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Redelijke termijn - Overschrijding - Beoordeling - Tijdstip

La circonstance qu'un procès équitable reste possible devant le juge chargé d'apprécier le bien-fondé de l'accusation, n'a pas pour effet de rendre nécessairement raisonnable la durée de la détention subie en attendant que ce juge ait pu être saisi de la cause (1). (1) Voir Cass., 2 juillet 2002, RG P.02.0959.N, Pas., 2007, n° 395.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Détention préventive - Maintien - Possibilité d'un procès équitable devant le juge du fond - Délai raisonnable

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Possibilité d'un procès équitable devant le juge du fond - Délai raisonnable

L'absolue nécessité, pour la sécurité publique seulement, du maintien en détention, ainsi que les critères visés à l'article 16, § 1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive ne permettent pas de légitimer, en le qualifiant de raisonnable, tout délai, quelle qu'en soit la durée, susceptible de s'écouler entre l'achèvement de l'instruction et la comparution devant la juridiction de jugement (1). (1) Voir Cass., 18 décembre 1991, RG 9571, Pas., 1992, n° 213.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Détention préventive - Maintien - Conditions - Délai raisonnable

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Conditions - Délai raisonnable

Pour apprécier si le délai raisonnable est, ou non, dépassé, le juge qui statue en matière de détention préventive doit se placer à l'époque de sa décision et non au moment où, d'après son estimation, la cause pourrait être jugée au fond (1). (1) Voir Cass., 25 juillet 1990, RG 8467, Pas., 1990, n° 643.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Détention préventive - Maintien - Délai raisonnable - Dépassement - Appréciation - Moment

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Délai raisonnable - Dépassement - Appréciation - Moment

Het volstaat krachtens artikel 63 Wetboek van Strafvordering voor een ontvankelijke burgerlijkepartijstelling te kunnen beweren door het misdrijf benadeeld te zijn geweest, dit wil zeggen dat de bewering omtrent de schade die door het misdrijf zou geleden zijn aannemelijk wordt gemaakt; bijgevolg moet voor de ontvankelijkheid van de burgerlijkepartijstelling het rechtmatig karakter van die schade niet worden bewezen (1). (1) Cass., 21 dec. 1993, AR P.93.0883.N, AC, 1993, nr. 538; Cass., 8 okt. 2002, AR P.02.0419.N, AC, 2002, nr. 516; Cass., 11 feb. 2003, AR P.02.0608.N, AC, 2003, nr. 94; Cass., 24 okt. 2006, AR P.06.0688.N, AC, 2006, nr. 507.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijslast - Beoordelingsvrijheid - Bewijslast - Burgerlijke rechtsvordering - Burgerlijkepartijstelling - Aannemelijke schade

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partij - Burgerlijkepartijstelling - Ontvankelijkheid - Voorwaarde - Aannemelijke schade - Bewijslast

Niet ontvankelijk bij gebrek aan belang is het middel dat aanvoert dat de kamer van inbeschuldigingstelling onterecht het hoger beroep tegen de verwijzingsbeschikking door de raadkamer niet ontvankelijk verklaart, hoewel de inverdenkinggestelde voor de raadkamer bij schriftelijke conclusie aanvoerde dat de strafvordering wegens de overschrijding van de redelijke termijn was vervallen, wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling toch de gegrondheid van het verweer met betrekking tot de aangevoerde grond van verval van de strafvordering onderzoekt om het hoger beroep af te wijzen.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Belang - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Schriftelijke conclusie - Verweer - Overschrijding van de redelijke termijn - Onherroepelijke en onherstelbare aantasting van het recht van verdediging - Afwijzing door de raadkamer - Verwijzingsbeschikking - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Arrest dat de gegrondheid van het verweer toch onderzoekt - Ontvankelijkheid

Wanneer de inverdenkinggestelde bij de regeling van de rechtspleging voor de raadkamer in schriftelijke conclusie aanvoert dat de strafvordering vervallen is daar de redelijke termijn is overschreden waardoor zijn recht van verdediging onherroepelijk en onherstelbaar is aangetast zodat een eerlijk proces niet meer mogelijk is, werpt hij een grond van verval van de strafvordering op als bedoeld in artikel 135, § 2, Wetboek van Strafvordering; hieruit volgt dat indien de raadkamer zijn verzoek afwijst, tegen die beslissing een ontvankelijk hoger beroep openstaat.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Inverdenkinggestelde - Raadkamer -

Pour que la constitution de partie civile soit recevable, il suffit, en vertu de l'article 63 du Code d'instruction criminelle, de pouvoir se prétendre lésé par l'infraction, c'est à dire que les affirmations relatives au dommage prétendument causé par l'infraction doivent être plausibles; la recevabilité de la constitution de partie civile n'exige dès lors pas la preuve de la licéité de ce dommage (1). (1) Cass., 21 décembre 1993, RG P.93.0883.N, Pas., 1993, n° 538; Cass., 8 octobre 2002, RG P.02.0419.N, Pas., 2002, n° 516; Cass., 11 février 2003, RG P.02.0608.N, Pas., 2003, n° 94; Cass., 24 octobre 2006, RG P.06.0688.N, Pas., 2006, n° 507.

PREUVE - Matière répressive - Charge de la preuve. liberté d'appréciation - Charge de la preuve - Action civile - Constitution de partie civile - Préjudice plausible

ACTION CIVILE - Partie civile - Constitution de partie civile - Recevabilité - Condition - Préjudice plausible - Charge de la preuve

Est irrecevable à défaut d'intérêt le moyen qui invoque que la chambre des mises en accusation a déclaré, à tort, irrecevable l'appel formé contre l'ordonnance de renvoi de la chambre du conseil alors que, dans ses conclusions écrites, l'inculpé a fait valoir devant la chambre du conseil que l'action publique était éteinte en raison du dépassement du délai raisonnable, lorsque, pour rejeter l'appel, la chambre des mises en accusation examine néanmoins le bien-fondé de la défense concernant la cause d'extinction de l'action publique.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Intérêt - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Conclusions écrites - Défense - Dépassement du délai raisonnable - Atteinte irrévocable et irréparable aux droits de la défense - Rejet par la chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt déclarant l'appel irrecevable - Arrêt examinant néanmoins le bien-fondé de la défense - Recevabilité

Lorsque dans ses conclusions écrites l'inculpé fait valoir lors du règlement de la procédure devant la chambre du conseil que l'action publique est éteinte en raison du dépassement du délai raisonnable entachant ses droits de la défense de manière irrévocable et irréparable et empêchant ainsi un procès équitable, il soulève une cause d'extinction de l'action publique prévue à l'article 135 du Code d'instruction criminelle; il s'ensuit que si la chambre du conseil rejette sa requête, cette décision peut faire l'objet d'un appel recevable.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Décisions et parties - Inculpé - Chambre du conseil - Règlement de la

Regeling van de rechtspleging - Schriftelijke conclusie - Verweer - Overschrijding van de redelijke termijn - Onherroepelijke en onherstelbare aantasting van het recht van verdediging - Grond van verval van de strafvordering - Afwijzing door de raadkamer - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Schriftelijke conclusie - Verweer - Overschrijding van de redelijke termijn - Onherroepelijke en onherstelbare aantasting van het recht van verdediging - Grond van verval van de strafvordering - Afwijzing door de raadkamer - Hoger beroep - Ontvankelijkheid

procédure - Conclusions écrites - Défense - Dépassement du délai raisonnable - Atteinte irrévocable et irréparable aux droits de la défense - Fondement de l'extinction de l'action publique - Rejet par la chambre du conseil - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Conclusions écrites - Défense - Dépassement du délai raisonnable - Atteinte irrévocable et irréparable aux droits de la défense - Cause d'extinction de l'action publique - Rejet par la chambre du conseil - Appel - Recevabilité

Wanneer de onrechtmatigheid van de beweerdte schade niet prima facie uit de omstandigheden van de zaak blijkt, vermag het onderzoeksgerecht te oordelen dat de aanvoeringen daaromtrent de grond van de zaak betreffen en de ontvankelijkheid van de burgerlijkepartijstelling niet in de weg staan.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partij - Burgerlijkepartijstelling - Onderzoeksgerecht - Regeling van de rechtspleging - Onderzoek van de ontvankelijkheid van een burgerlijke partijstelling - Opdracht - Beperking

ONDERZOEKSGERECHTEN - Onderzoek van de ontvankelijkheid van een burgerlijke partijstelling - Opdracht - Beperking

Lorsque le caractère illicite du dommage prétendu ne résulte pas prima facie des circonstances de la cause, il appartient à la juridiction d'instruction de considérer que les allégations en la matière concernent le fond de la cause et ne font pas obstacle à la recevabilité de la constitution de partie civile.

ACTION CIVILE - Partie civile - Constitution de partie civile - Juridiction d'instruction - Règlement de la procédure - Examen de la recevabilité de la constitution de partie civile - Mission - Limite

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Examen de la recevabilité de la constitution de partie civile - Mission - Limite

P.10.0539.N

20 april 2010

AC nr. 267

Het Hof kan de regelmatigheid van het cassatieberoep, ingesteld tegen een vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank ter griffie van de gevangenis, enkel controleren indien de akte van het cassatieberoep uitdrukkelijk vermeldt dat de advocaat is verschenen en dat hij, eventueel samen met de veroordeelde, op het ogenblik van het aantekenen van het cassatieberoep, de akte van cassatieberoep heeft ondertekend; de akte die enkel vermeldt dat de veroordeelde verschijnt en zelf cassatieberoep aantekent, en verder alleen vermeldt dat een advocaat de akte heeft getekend zonder uitdrukkelijk vast te stellen welke de identiteit van de advocaat is, dat die advocaat op het ogenblik van het aantekenen van het cassatieberoep is verschenen en de akte heeft ondertekend, voldoet niet aan voormelde vereisten en leidt tot de niet-ontvankelijkheid van het cassatieberoep.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Strafvuiteringsrechtbank - Cassatieberoep door de veroordeelde - Controle van de regelmatigheid door het Hof - Vereiste vermeldingen in de akte van cassatieberoep - Toepassing

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

STRAFUITVOERING - Strafvuiteringsrechtbank - Cassatieberoep door de veroordeelde - Controle van de regelmatigheid door het Hof - Vereiste vermeldingen in de akte van cassatieberoep - Toepassing

La Cour peut uniquement contrôler la régularité du pourvoi introduit contre un jugement du tribunal de l'application des peines au greffe de la prison si l'acte de pourvoi indique expressément que l'avocat a comparu et qu'il a signé, éventuellement aux côtés du condamné, l'acte de pourvoi au moment de la déclaration du pourvoi; l'acte qui mentionne uniquement que le condamné comparaît et forme le pourvoi en personne, et indique seulement plus avant qu'un avocat a signé l'acte sans constater expressément l'identité de l'avocat, la comparution de cet avocat au moment de la signification du pourvoi et le fait qu'il a signé l'acte, ne répond pas aux conditions énoncées et implique l'irrecevabilité du pourvoi.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Contrôle de la régularité par la Cour - Indications requises dans l'acte de pourvoi - Application

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Contrôle de la régularité par la Cour - Indications requises dans l'acte de pourvoi - Application

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

Wanneer de veroordeelde zelf in de gevangenis cassatieberoep wenst aan te tekenen tegen een vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank, kan hij dit slechts regelmatig doen indien op datzelfde ogenblik ook zijn advocaat samen met hem in de gevangenis verschijnt en de akte ondertekent (1). (1) Cass., 23 feb. 2010, AR P.10.0188.N, AC, 2010, nr. ...; Zie Cass., 5 mei 2009, AR P.09.0583.N, AC, 2009, nr. 294.

La signification faite en prison par le condamné en personne d'un pourvoi en cassation contre un jugement du tribunal de l'application des peines, est seulement régulière si, au même moment, son avocat comparait à ses côtés en prison et signe l'acte (1). (1) Cass., 23 février 2010, RG P.10.0188.N, Pas., 2010, n° ...; Voir Cass., 5 mai 2009, RG P.09.0583.N, Pas., 2009, n° 294.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Strafvuotoeringsrechtbank - Cassatieberoep door de veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep - Vereisten

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi - Conditions

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

STRAFUUTOERING - Vereisten - Strafvuotoeringsrechtbank - Verklaring van cassatieberoep - Cassatieberoep door de veroordeelde

- Art. 97 Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

APPLICATION DES PEINES - Conditions - Tribunal de l'application des peines - Déclaration de pourvoi - Pourvoi en cassation par le condamné

- Art. 97 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.10.0548.N

14 december 2010

AC nr. 739

De gerechtsdeurwaarder die in strafzaken ten aanzien van hen die in België geen gekende woonplaats, verblijfplaats of gekozen woonplaats hebben, het afschrift van de te betekenen akte bij een ter post aangetekende brief, gebeurlijk met de luchtpost, stuurt aan hun woonplaats of aan hun verblijfplaats in het buitenland, betekent aldus niet aan de persoon (1). (1) Cass., 18 okt. 1994, AR P.92.6402.N en P.92.6784.N, AC, 1994, nr. 436; Cass., 16 mei 2001, AR P.01.0269.F, AC, 2001, nr. 287; Cass., 8 mei 2002, AR P.02.0364.N, AC, 2002, nr. 322; Cass., 21 okt. 2009, AR P.09.0576.F, AC, 2009, nr. 598.

En matière répressive, la signification faite par l'huissier de justice qui adresse à ceux qui n'ont en Belgique ni domicile, ni résidence, ni domicile élu connus, la copie de l'acte à signifier sous pli recommandé à la poste, éventuellement par avion, à leur domicile ou à leur résidence à l'étranger, n'est pas une signification faite à personne (1). (1) Cass., 18 octobre 1994, RG P.92.6402.N et P.92.6784.N, Pas., 1994, n° 436; Cass., 16 mai 2001, RG P.01.0269.F, Pas., 2001, n° 287; Cass., 8 mai 2002, RG P.02.0364.N, Pas., 2002, n° 322; Cass., 21 octobre 2009, RG P.09.0576.F, Pas., 2009, n° 598.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - In het buitenland - Strafzaken - Beslissing bij verstek - Betekening bij ter post aangetekende brief - Aard

- Art. 40 Gerechtelijk Wetboek

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Etranger - Matière répressive - Décision rendue par défaut - Signification par lettre recommandée à la poste - Nature

- Art. 40 Code judiciaire

P.10.0552.F

22 september 2010

AC nr. 539

Het recht dat artikel 19bis-17 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, toekent aan het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds, heeft betrekking op de tussenkomst voor de strafgerechten waarbij de burgerlijke rechtsvordering tot vergoeding van de door een motorrijtuig veroorzaakte schade, aanhangig is gemaakt; het biedt het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds niet de gelegenheid om voor het Hof van Cassatie tussen te komen, wanneer het in hoger beroep niet in het geding was geroepen en de beslissing waartegen cassatieberoep is ingesteld geen dictum bevat dat op het Fonds betrekking heeft.

TUSSENKOMST - Vrijwillige tussenkomst - Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds - Tussenkomst voor het Hof van Cassatie - Ontvankelijkheid

- Art. 19bis-17 Wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Le droit institué au profit du Fonds commun de garantie automobile par l'article 19 bis-17 de la loi du 21 novembre 1989 relatif à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs concernant l'intervention devant les juridictions répressives saisies de l'action civile en réparation du dommage causé par un véhicule automoteur est applicable aux procédures introduites devant les juges du fond; il ne permet pas au Fonds commun d'intervenir devant la Cour de cassation alors qu'il n'était pas à la cause en degré d'appel et que la décision frappée du pourvoi ne contient pas de dispositif le concernant.

INTERVENTION - Intervention volontaire - Fonds commun de garantie automobile - Intervention devant la Cour de cassation - Recevabilité

- Art. 19bis-17 L. du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

De rechter kan geen vordering van een partij toewijzen en evenmin haar vordering afwijzen, door te steunen op een middel dat niet voor hem is aangevoerd en waarover de partijen geen verweer hebben kunnen voeren, zonder die partijen de kans te bieden dat middel te betwisten, zo nodig door een heropening van het debat te bevelen (1). (1) Cass., 21 jan. 2008, AR S.07.0070.F, AC, 2008, nr. 43.

RECHT VAN VERDEDIGING - Algemeen - Ambtshalve in de plaats gestelde grond - Geen heropening van het debat - Geen debat op tegenspraak

RECHTBANKEN - Strafzaken - Algemeen - Ambtshalve in de plaats gestelde grond - Geen heropening van het debat - Geen debat op tegenspraak - Algemeen rechtsbeginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Algemeen rechtsbeginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging - Ambtshalve in de plaats gestelde grond - Geen heropening van het debat - Geen debat op tegenspraak

Le juge ne peut allouer une demande ni débouter une partie de son action en se fondant sur un moyen qui n'a pas été invoqué devant lui et au sujet duquel les parties n'ont pu s'expliquer, sans donner à celles-ci l'occasion de contester ce moyen, le cas échéant en ordonnant une réouverture des débats (1). (1) Cass., 21 janvier 2008, RG S.07.0070.F, Pas., 2008, n° 43.

DROITS DE LA DEFENSE - Généralités - Motif suppléé d'office - Absence de réouverture des débats - Absence de débat contradictoire

TRIBUNAUX - Matière répressive - Généralités - Motif suppléé d'office - Absence de réouverture des débats - Absence de débat contradictoire - Principe général du droit relatif au respect des droits de la défense

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe général du droit relatif au respect des droits de la défense - Motif suppléé d'office - Absence de réouverture des débats - Absence de débat contradictoire

P.10.0561.N

8 juni 2010

AC nr. 403

Artikel 292 Gerechtelijk Wetboek vindt geen toepassing in het geval dat een rechter, die een vonnis heeft gewezen waarbij uitstel van tenuitvoerlegging werd toegekend, uitspraak moet doen over een op artikel 14, § 1bis Probatiwewet gesteunde vordering tot herroeping van dit uitstel; hij oordeelt dan niet in dezelfde zaak.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Strafzaken - Artikel 292 Gerechtelijk Wetboek - Cumulatieverbod tussen rechtsprekende functies - Rechter die uitstel van tenuitvoerlegging van de straf gelast - Zelfde rechter die oordeelt over de herroeping van het uitstel - Toepasselijkheid

L'article 292 du Code judiciaire n'est pas applicable dans le cas où un juge ayant accordé par jugement le sursis de l'exécution, est appelé à se prononcer sur la demande de révocation de ce sursis fondée sur l'article 14, § 1bis, de la loi du 29 juin 1964; ainsi, il ne se prononce pas en la même cause.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière répressive - Code judiciaire, article 292 - Interdiction de cumul entre fonctions de jugement - Juge qui ordonne le sursis de l'exécution de la peine - Même juge qui prononce la révocation de ce sursis - Applicabilité

Artikel 8, derde lid, Probatielwet bepaalt dat de proeftijd een aanvang neemt op de datum van het arrest dat een proeftijd oplegt; dat is ook het geval indien tegen dit arrest cassatieberoep is aangetekend, op voorwaarde dat het cassatieberoep wordt verworpen.

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Gewoon uitstel - Cassatieberoep - Aanvang van de proeftijd

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Gewoon uitstel - Proeftijd - Aanvang

De omstandigheid dat eenzelfde rechter mede oordeelt over de beslissing die het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf gelast en over de beslissing die de herroeping van dit uitstel beveelt, levert geen miskening op van artikel 6.1 EVRM; deze laatste beslissing doet immers niet opnieuw uitspraak over de gegrondheid van de strafvordering die aanleiding gaf tot de eerste beslissing, maar oordeelt enkel of aan de voorwaarden van artikel 14, § 1bis Probatielwet is voldaan en het uitstel dient herroepen te worden.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onpartijdige rechterlijke instantie - Rechter die uitstel van tenuitvoerlegging van de straf gelast - Zelfde rechter die oordeelt over de herroeping van het uitstel - Onderscheid

L'article 8, alinéa 3, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation prévoit que le délai d'épreuve prend cours à compter de la date de l'arrêt qui impose le délai d'épreuve; tel est également le cas lorsque cet arrêt fait l'objet d'un pourvoi en cassation, sous réserve du rejet du pourvoi.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis simple - Pourvoi en cassation - Point de départ du délai d'épreuve

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis simple - Délai d'épreuve - Point de départ

La circonstance qu'un même juge se prononce à la fois sur la décision qui ordonne le sursis de l'exécution de la peine et sur la décision qui prononce la révocation de ce sursis, ne donne pas lieu à la violation de l'article 6.1 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; en effet, cette dernière décision ne se prononce pas une nouvelle fois sur le bien-fondé de l'action publique à l'origine de la première décision, mais examine uniquement si les conditions de l'article 14, § 1er, de la loi du 29 juin 1964 sont observées et s'il y a lieu de révoquer le sursis.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Instance judiciaire impartiale - Juge qui ordonne le sursis de l'exécution de la peine - Même juge qui prononce la révocation de ce sursis - Distinction

P.10.0564.F

9 juni 2010

AC nr. 406

Wanneer een zaak in beraad werd genomen door een uit verschillende rechters samengesteld rechtscollege en tijdens het beraad blijkt dat één van hen zich van de zaak moet onthouden, en het beraad na heropening van de debatten wordt hervat door een ander rechtscollege dat evenwel is samengesteld uit de rechters van het eerste rechtscollege behalve degene die zich diende te onthouden, kan uit de omstandigheid alleen dat die rechters hebben beraadslaagd met degene die zich nadien van de zaak heeft onthouden, niet worden afgeleid dat zij niet over de vereiste onpartijdigheid beschikten om in de nieuwe samenstelling uitspraak te doen, of dat het vermoeden van onschuld was miskend (1). (1) Zie Cass., 18 juni 2009, AR C.08.0468.F, A.C., 2009, nr. 418.

HOF VAN ASSISEN - Samenstelling van de jury en van het hof - Beraadslaging over de schuld - Gezworene dient zich van de zaak te onthouden - Heropening van de debatten - Nieuwe beraadslaging met een anders samengesteld rechtscollege - Ander rechtscollege dat is samengesteld uit gezworenen van eerste rechtscollege behalve degene die zich van zaak heeft onthouden - Onpartijdigheid - Miskening van het vermoeden van onschuld

Lorsqu'une cause a été prise en délibéré par un siège composé de plusieurs juges, qu'au cours du délibéré, il apparaît que l'un d'eux doit se retirer, et que la délibération est reprise après réouverture des débats par un autre siège comprenant toutefois les juges du premier siège autres que celui tenu de s'abstenir, il ne saurait se déduire, de la seule circonstance que ces juges ont délibéré avec celui qui s'est retiré ensuite, qu'ils n'ont pas disposé de l'impartialité requise pour se prononcer au sein du nouveau siège, ou que la présomption d'innocence a été méconnue (1). (1) Voir Cass., 18 juin 2009, RG C.08.0468.F, Pas., 2009, n° 418.

COUR D'ASSISES - Composition de la cour et du jury - Délibération sur la culpabilité - Juré contraint de se retirer - Réouverture des débats - Nouvelle délibération avec un autre siège - Nouveau siège comprenant les jurés du premier siège autres que celui tenu de s'abstenir - Impartialité - Méconnaissance de la présomption d'innocence

RECHTBANKEN - Algemeen - Samenstelling van het rechtscollege - Beraadslaging - Rechter dient zich van de zaak te onthouden - Heropening van de debatten - Nieuwe beraadslaging met een anders samengesteld rechtscollege - Ander rechtscollege dat is samengesteld uit rechters van eerste rechtscollege behalve degene die zich van de zaak heeft onthouden - Onpartijdigheid - Miskenning van het vermoeden van onschuld

TRIBUNAUX - Généralités - Composition du siège - Délibération - Juge contraint de se retirer - Réouverture des débats - Nouvelle délibération avec un autre siège - Nouveau siège comprenant les juges du premier siège autres que celui tenu de s'abstenir - Impartialité - Méconnaissance de la présomption d'innocence

P.10.0565.F

15 september 2010

AC nr. 523

De feitenrechter oordeelt op onaantastbare wijze of de dader al dan niet in een staat van krankzinnigheid of in een ernstige staat van geestesstoornis verkeert die hem ongeschikt maakt tot het controleren van zijn daden; hij is daarbij niet gebonden door de vaststellingen of conclusies van de deskundige (1). (1) Zie Cass., 2 juni 1992, AR 6649, AC, 1992, nr. 518.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Internering - Staat van zwakzinnigheid of ernstige staat van geestesstoornis die de dader ongeschikt maken tot het controleren van zijn daden - Deskundigenonderzoek - Deskundigenadvies - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter

- Art. 1 Wet Bescherming Maatschappij

DESKUNDIGENONDERZOEK - Strafzaken - Bescherming van de maatschappij - Internering - Staat van zwakzinnigheid of ernstige staat van geestesstoornis die de dader ongeschikt maken tot het controleren van zijn daden - Deskundigenadvies - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter

- Art. 1 Wet Bescherming Maatschappij

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Strafzaken - Bescherming van de maatschappij - Internering - Staat van zwakzinnigheid of ernstige staat van geestesstoornis die de dader ongeschikt maken tot het controleren van zijn daden - Deskundigenonderzoek - Deskundigenadvies - Onaantastbare beoordeling van de feitenrechter

- Art. 1 Wet Bescherming Maatschappij

L'existence éventuelle d'un état de démence ou d'un état grave de déséquilibre mental rendant l'agent incapable du contrôle de ses actions relève de l'appréciation souveraine du juge du fond qui n'est pas lié par les constatations ou les conclusions de l'expert (1). (1) Voir Cass., 2 juin 1992, RG 6649, Pas., 1992, n° 518.

DEFENSE SOCIALE - Internement - Etat de démence ou état grave de déséquilibre mental rendant l'agent incapable du contrôle de ses actions - Expertise - Avis de l'expert - Appréciation souveraine du juge du fond

- Art. 1er L. du 9 avril 1930

EXPERTISE - Matière répressive - Défense sociale - Internement - Etat de démence ou état grave de déséquilibre mental rendant l'agent incapable du contrôle de ses actions - Avis de l'expert - Appréciation souveraine du juge du fond

- Art. 1er L. du 9 avril 1930

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Défense sociale - Internement - Etat de démence ou état grave de déséquilibre mental rendant l'agent incapable du contrôle de ses actions - Expertise - Avis de l'expert - Appréciation souveraine du juge du fond

- Art. 1er L. du 9 avril 1930

P.10.0566.F

29 september 2010

AC nr. 559

De wet maakt de vonnisgerechten niet bevoegd om zich uit te spreken over de wettigheid van de beslissingen van de onderzoeksgerechten (1). (1) Zie Cass., 5 april 2006, AR P.06.0322.N, AC, 2006, nr. 205.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Beschikking of arrest tot verwijzing - Zaak aanhangig gemaakt bij het vonnisgerecht - Wettigheid van de beslissing van het onderzoeksgerecht - Bevoegdheid

La loi ne donne pas aux juridictions de jugement le pouvoir de se prononcer sur la légalité des décisions des juridictions d'instruction (1). (1) Cass., 5 avril 2006, RG P.06.0322.F, Pas., 2006, n° 205.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Ordonnance ou arrêt de renvoi - Juridiction de jugement saisie - Légalité de la décision de la juridiction d'instruction - Pouvoir

Het bewijs van het morele bestanddeel van het witwasmisdrijf wordt afgeleid uit alle feitelijke omstandigheden die noodzakelijkerwijs het wantrouwen moeten opwekken van degene die de zaken in bezit neemt en die voldoende ernstige, duidelijke en met elkaar overeenstemmende vermoedens uitmaken die het besluit wettigen dat het bestanddeel kennis wel degelijk aanwezig is (1). (1) Zie Cass., 13 sept. 2005, AR P.05.0372.N, AC, 2005, nr. 425.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Heling - Witwassen - Kennis van de wederrechtelijke oorsprong

- Art. 505, eerste lid Strafwetboek

HELING - Witwassen - Bestanddelen - Moreel bestanddeel - Kennis van de wederrechtelijke oorsprong

- Art. 505, eerste lid Strafwetboek

Het verzuim om de inverdenkinggestelde voor de raadkamer op te roepen voor de regeling van de rechtspleging, is geen grond van nietigheid, niet-ontvankelijkheid of verval van de strafvordering die door het vonnisgerecht, waar de zaak door de verwijzing rechtsgeldig aanhangig is gemaakt, kan worden opgeworpen.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Geen oproeping van de inverdenkinggestelde - Beschikking tot verwijzing - Vonnisgerecht - Strafvordering - Ontvankelijkheid

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Geen oproeping van de inverdenkinggestelde - Beschikking tot verwijzing - Vonnisgerecht - Ontvankelijkheid van de strafvordering

Om te beslissen dat het basismisdrijf witwassen geen eenvoudige belastingontduiking is, dient de rechter de feiten van ernstige en georganiseerde belastingfraude met aanwending van ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang niet te preciseren, op voorwaarde dat hij, op grond van de feitelijke gegevens, kan uitsluiten dat de gelden van een eenvoudige belastingfraude afkomstig zijn.

HELING - Witwassen - Bestanddelen - Wederrechtelijke herkomst of oorsprong - Belastingzaken - Zware en georganiseerde belastingfraude - Uitsluiting van eenvoudige belastingontduiking

- Artt. 42 en 505, eerste lid, 2°, en derde lid Strafwetboek

La preuve de l'élément moral de l'infraction de blanchiment résulte de toutes les circonstances de fait qui doivent nécessairement éveiller la méfiance de celui qui prend possession des choses et qui constituent des présomptions suffisamment graves, précises et concordantes pour conclure à l'existence de l'élément de connaissance (1). (1) Voir Cass., 13 septembre 2005, RG P.05.0372.N, Pas., 2005, n° 425.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément moral - Recel - Blanchiment - Connaissance de l'origine illicite

- Art. 505, al. 1er Code pénal

RECEL - Blanchiment - Éléments constitutifs - Élément moral - Connaissance de l'origine illicite

- Art. 505, al. 1er Code pénal

Le défaut de convocation de l'inculpé en chambre du conseil pour le règlement de la procédure ne constitue pas une cause de nullité ou d'irrecevabilité de l'action publique pouvant être soulevée par la juridiction de jugement valablement saisie par le renvoi.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Défaut de convocation de l'inculpé - Ordonnance de renvoi - Juridiction de jugement - Action publique - Recevabilité

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Défaut de convocation de l'inculpé - Ordonnance de renvoi - Juridiction de jugement - Recevabilité de l'action publique

Pour décider que l'infraction de base du blanchiment ne relève pas de la fraude fiscale simple, le juge n'est pas tenu de préciser les faits de fraude fiscale grave et organisée mettant en œuvre des mécanismes complexes ou usant de procédés à dimension internationale, à la condition que, sur la base des données de fait, il puisse exclure que les fonds proviennent d'une fraude fiscale simple.

RECEL - Blanchiment - Éléments constitutifs - Provenance ou origine illégale - Matière fiscale - Fraude fiscale grave et organisée - Exclusion d'une fraude fiscale simple

- Art. 42 et 505, al. 1er, 2°, et al. 3 Code pénal

Om de beklagde schuldig te verklaren aan witwassen, volstaat het dat de wederrechtelijke herkomst of oorsprong van de zaken bewezen is evenals de vereiste kennis die hij daarvan had of diende te hebben, zonder dat vereist is dat de rechter het precieze misdrijf kent, op voorwaarde dat hij op grond van de feitelijke gegevens elke rechtmatige herkomst of oorsprong kan uitsluiten; de herkomst van een geldsom houdt niet op wederrechtelijk te zijn alleen omdat die som aan een tussenpersoon is overhandigd om een schuld af te lossen (1). (1) Zie Cass., 25 sept. 2001, AR P.01.0725.N, A.C., nr. 493.

HELING - Witwassen - Bestanddelen - Wederrechtelijke herkomst of oorsprong - Kennis - Bepaling
- Art. 505, eerste lid Strafwetboek

Een beschikking tot verwijzing maakt de zaak aanhangig bij de bodemrechter, mits die beschikking niet onwettig is wat de bevoegdheid betreft; zij blijft effect sorteren zolang zij door het Hof van Cassatie niet is vernietigd (1). (1) Zie Cass., 5 april 2006, AR P.06.0322.N, AC, 2006, nr. 205.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Beschikking tot verwijzing - Bevoegdheden van het vonnisgerecht
RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Beschikking tot verwijzing - Bevoegdheid

Pour déclarer le prévenu coupable de blanchiment, il suffit que soient établies la provenance ou l'origine illégale des choses et la connaissance requise qu'il en avait ou devait en avoir, sans qu'il soit nécessaire que le juge connaisse l'infraction précise, à la condition que, sur la base des données de fait, il puisse exclure toute provenance ou origine légale; la provenance d'une somme d'argent ne cesse pas d'être illicite du seul fait que cette somme a été remise à un intermédiaire dans le but d'éteindre une dette (1). (1) Voir Cass., 25 septembre 2001, RG P.01.0725.N, Pas., 2001, n° 493.

RECEL - Blanchiment - Éléments constitutifs - Provenance ou origine illégale - Connaissance - Détermination
- Art. 505, al. 1er Code pénal

Une ordonnance de renvoi saisit le juge du fond de la cause, pour autant qu'elle ne contienne pas d'illégalité quant à la compétence; elle conserve ses effets tant qu'elle n'est pas annulée par la Cour de cassation (1). (1) Cass., 5 avril 2006, RG P.06.0322.F, Pas., 2006, n° 205.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Ordonnance de renvoi - Pouvoirs de la juridiction de jugement
TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Ordonnance de renvoi - Pouvoir

P.10.0572.F

15 september 2010

AC nr. 524

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Artikel 235bis, Wetboek van Strafvordering - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling opgedragen toezicht

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Hof Mensenrechten - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Niet-ontvankelijkheid van de vervolging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure en cours d'instruction - Article 235bis, Code d'instruction criminelle - Constatation du dépassement du délai raisonnable

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Contrôle incombant à la chambre des mises en accusation en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Cour européenne des droits de l'homme - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Irrecevabilité des poursuites

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement

gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel - Daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie - Vaststelling, door de nationale instantie, in de loop van het onderzoek, dat de redelijke termijn is overschreden - Passend herstel in rechte - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel - Daadwerkelijke rechtshulp voor een nationale instantie - Vaststelling in de loop van het onderzoek door de nationale instantie van de overschrijding van de redelijke termijn - Met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling opgedragen toezicht

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Hof Mensenrechten - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Gevolg in het stadium van het vonnis

Aangezien de bij artikel 6.1 EVRM gewaarborgde rechten toepasselijk zijn op alle partijen in het proces, mag het passende herstel dat één van hen wordt toegekend, de tegenpartij, die slachtoffer is van dezelfde overtreding van dat artikel, niet benadelen.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Hof Mensenrechten - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

Het feit dat het Hof Mensenrechten vaststelt dat de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek is overschreden, heeft niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat een eerlijke behandeling van de zaak voor het vonnisgerecht onmogelijk wordt; dat gerecht moet immers bepalen welk herstel, dat bij wet is bepaald, het meest aangewezen is om de door de partijen geleden schade te vergoeden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Hof Mensenrechten - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Gevolg in het stadium van het vonnis

du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Droit à un recours effectif - Recours effectif devant une instance nationale - Constatation en cours d'instruction par l'instance nationale du dépassement du délai raisonnable - Réparation en droit adéquate - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Droit à un recours effectif - Recours effectif devant une instance nationale - Constatation en cours d'instruction par l'instance nationale du dépassement du délai raisonnable - Contrôle incombant à la chambre des mises en accusation en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Cour européenne des droits de l'homme - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Conséquence au stade du jugement

Dès lors que les droits garantis par l'article 6, §1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales s'appliquent à toutes les parties au procès, la réparation adéquate allouée à l'une d'elle ne peut avoir pour effet de sanctionner son adversaire victime du même manquement à cet article.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Cour européenne des droits de l'homme - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

La constatation par la Cour européenne des droits de l'homme d'un dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction n'a pas pour effet de rendre nécessairement impossible la tenue d'un procès équitable devant la juridiction de jugement; il incombe en effet à celle-ci de déterminer la réparation la plus adéquate, et prévue par la loi, du dommage subi par les parties (1). (1) Voir les concl. du M.P. 1

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Cour européenne des droits de l'homme - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Conséquence au stade du jugement

De vaststelling, door het onderzoeksgerecht, dat de redelijke termijn is overschreden, kan een passend herstel uitmaken voor de in verdenking gestelde die desondanks naar het vonnisgerecht is verwezen, aangezien dat vonnisgerecht de bij wet bepaalde gevolgen eruit zal moeten afleiden; aangezien de rechtspleging in haar geheel wordt beoordeeld, houdt het rechtsmiddel niet op daadwerkelijk te zijn alleen omdat het, hoewel het ontvankelijk is verklaard vooraleer de zaak bij de bodemrechter aanhangig is gemaakt, alleen nadien gevolgen heeft (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel - Daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie - Vaststelling, door de nationale instantie, in de loop van het onderzoek, dat de redelijke termijn is overschreden - Passend herstel in rechte - Toepassing

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Passend herstel in rechte - Toepassing

Artikel 13 EVRM houdt in dat een ieder die klaagt over een schending van artikel 6.1 wegens de overschrijding van de redelijke termijn waarin een zaak moet worden behandeld, een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie moet kunnen aanwenden om die schending te doen vaststellen en een passend herstel daarvoor te verkrijgen; de uitspraak over de vraag of die termijn eventueel reeds vóór de regeling van de rechtspleging overschreden is, valt onder het toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging in de zin van artikel 235bis van het Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling opgedragen toezicht

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel - Daadwerkelijk rechtsmiddel voor een nationale instantie - Vaststelling in de loop van het onderzoek door de nationale instantie van de overschrijding van de redelijke termijn - Met toepassing van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling opgedragen toezicht

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging in de loop van het gerechtelijk onderzoek - Artikel 235bis, Wetboek van Strafvordering - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn

La constatation, par la juridiction d'instruction, que le délai raisonnable est dépassé peut constituer une réparation adéquate au bénéfice de l'inculpé néanmoins renvoyé devant la juridiction de jugement dès lors qu'il appartiendra à celle-ci d'en tirer les conséquences prévues par la loi; la procédure étant appréciée dans son ensemble, le recours ne perd pas son effectivité du seul fait qu'ayant été accueilli avant la saisine du juge du fond, il ne produit ses effets qu'après celle-ci (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Droit à un recours effectif - Recours effectif devant une instance nationale - Constatation en cours d'instruction par l'instance nationale du dépassement du délai raisonnable - Réparation en droit adéquate - Application

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Réparation en droit adéquate - Application

L'article 13 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales implique que toute personne qui se plaint d'une violation de l'article 6, §1er en raison du dépassement du délai raisonnable dans lequel une cause doit être entendue, doit pouvoir exercer un recours effectif devant une instance nationale afin de faire constater cette violation et obtenir une réparation adéquate; l'appréciation du dépassement éventuel de ce délai dès avant le règlement de la procédure ressortit au contrôle de la régularité de celle-ci au sens de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement du délai raisonnable en cours d'instruction - Contrôle incombant à la chambre des mises en accusation en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Droit à un recours effectif - Recours effectif devant une instance nationale - Constatation en cours d'instruction par l'instance nationale du dépassement du délai raisonnable - Contrôle incombant à la chambre des mises en accusation en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure en cours d'instruction - Article 235bis, Code d'instruction criminelle - Constatation du dépassement du délai raisonnable

De niet-ontvankelijkheid van de vervolging bestraft de onredelijke duur van de rechtspleging alleen als die overdreven lange duur tot gevolg heeft dat bewijsmateriaal verloren is gegaan of dat het recht van verdediging niet normaal kon worden uitgeoefend (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie - Niet-ontvankelijkheid van de vervolging

L'irrecevabilité de la poursuite ne sanctionne le caractère déraisonnable de la durée de la procédure que si cette longueur excessive a entraîné une déperdition des preuves ou rendu impossible l'exercice normal des droits de la défense (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Dépassement du délai raisonnable - Sanction - Irrecevabilité des poursuites

P.10.0578.N

27 april 2010

AC nr. 290

Artikel 189ter, vierde lid, Wetboek van Strafvordering, dat in algemene woorden is opgesteld, beoogt alle wettigheidsincidenten met betrekking tot de controle van de bijzondere opsporingsmethoden en bijgevolg eveneens de omstandigheid dat de controle niet heeft plaatsgevonden vóór de verwijzing van de beklaagde naar de correctionele rechtbank of zijn dagvaarding voor die rechtbank.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Artikel 189ter, vierde lid, Wetboek van Strafvordering - Wettigheidsincident

L'article 189ter, alinéa 4, du Code d'instruction criminelle, rédigé en termes généraux, vise tous les incidents portant sur la légalité du contrôle des méthodes particulières de recherche et partant, également, la circonstance que le contrôle n'a pas eu lieu avant le renvoi du prévenu au tribunal correctionnel ou avant sa citation devant ce tribunal.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Article 189ter, alinéa 4, du Code d'instruction criminelle - Incident portant sur la légalité

De periode tijdens dewelke de observatie kan plaatsvinden, kan in bepaalde omstandigheden een inlichting zijn die van die aard is dat haar mededeling de afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders in het gedrang brengt; in dat geval, waarover de kamer van inbeschuldigingstelling onaantastbaar oordeelt, is dat gegeven betrouwbaar zodat het, in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 47septies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering, in het in dat artikel bedoelde proces-verbaal niet moet worden vermeld (1). (1) Cass., 2 maart 2010, AR P.10.0177.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Wettelijk verplichte vermeldingen - Vermelding van de periode tijdens dewelke de observatie kan plaatsvinden - Inlichting die de afscherming van de opsporingsmethode of de veiligheid van de uitvoerders in het gedrang kan brengen

La période au cours de laquelle l'observation peut être mise en œuvre peut, en certaines circonstances, représenter une information dont la divulgation est susceptible, par sa nature, de compromettre les moyens techniques et les techniques d'enquête policière utilisés ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des exécutants; en pareil cas, soumis à l'appréciation souveraine de la chambre des mises en accusation, cet élément est confidentiel, de sorte que, contrairement au prescrit de l'article 47septies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, il ne doit pas être mentionné dans le procès-verbal visé audit article (1). (1) Cass., 2 mars 2010, RG P.10.0177.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observatie - Autorisation d'observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Indications légalement obligatoires - Mention de la période au cours de laquelle l'observation peut avoir lieu - Information susceptible de compromettre la non-divulgation de la méthode de recherche ou la sécurité des exécutants

Gelet op het geheim karakter van de gegevens vervat in het vertrouwelijke dossier, heeft de wetgever middels artikel 235ter Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling de controle over de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie toevertrouwd, waarbij dit onderzoeksgerecht onaantastbaar en authentiek vaststelt dat de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering overeenstemmen met de gegevens van het vertrouwelijk dossier, onder meer met de verleende machtiging; die opdracht van de kamer van inbeschuldigingstelling vergt een feitenonderzoek, aangezien zij aan de hand van de feitelijke gegevens van de stukken van het open dossier moet nagaan of deze overeenstemmen met deze van het vertrouwelijke dossier; het onderzoek van dergelijke feitelijke gegevens door het Hof van Cassatie is krachtens artikel 147, tweede lid, Grondwet uitgesloten, zodat het Hof onbevoegd is een betwisting over het onaantastbaar oordeel van de kamer van inbeschuldigingstelling over die gegevens te onderzoeken en hieruit volgt dat het feit dat het arrest onaantastbaar in feite oordeelt dat bepaalde gegevens van de verleende machtiging vertrouwelijk zijn en niet in het proces-verbaal van uitvoering moeten worden vermeld, de wettelijke controlebevoegdheid van het Hof niet aantast.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle door de kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

Compte tenu du caractère secret des éléments du dossier confidentiel, le législateur confie à la chambre des mises en accusation, par le biais de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, le contrôle des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration, cette juridiction d'instruction constatant de manière souveraine et authentique que les éléments du procès-verbal d'exécution correspondent aux éléments du dossier confidentiel, notamment l'autorisation délivrée; cette mission de la chambre des mises en accusation exige un examen des faits, dès lors qu'elle doit vérifier, à la lumière des éléments de fait des pièces du dossier ouvert, si celles-ci correspondent à ceux du dossier confidentiel; l'examen de tels éléments de fait par la Cour de cassation est exclu en vertu de l'article 147, alinéa 2, de la Constitution, de sorte que la Cour n'est pas compétente pour examiner une contestation de l'appréciation souveraine en fait de ces éléments par la chambre des mises en accusation et il en résulte que le fait que l'arrêt apprécie souverainement que certains éléments de l'autorisation délivrée sont confidentiels et ne doivent pas être mentionnés dans le procès-verbal d'exécution, n'entache pas la compétence de contrôle légale de la Cour.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle par la chambre des mises en accusation - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

Het feit dat de juiste periode tijdens dewelke de machtiging tot het uitvoeren van de observatie verleend is, in bepaalde gevallen vertrouwelijk is als bedoeld in artikel 47septies, § 2, Wetboek van Strafvordering en daarom niet in het proces-verbaal van uitvoering is vermeld en bijgevolg niet aan de inverdenkinggestelde ter kennis is gebracht, levert geen schending op van artikel 6 E.V.R.M.; dit is voor de inverdenkinggestelde of de beklaagde weliswaar een beperking van zijn recht van verdediging, die evenwel verantwoord is door de noodzaak de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken af te schermen alsmede de veiligheid van de uitvoerders te vrijwaren en hun identiteit af te schermen en die wordt gecompenseerd door het feit dat de regelmatigheid van uitgevoerde opsporingsmethoden getoetst wordt door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht, hier de kamer van inbeschuldigingstelling, die onaantastbaar onderzoekt of de observatie werd uitgevoerd binnen het tijdvak bepaald bij de verleende machtiging en dienaangaande de nodige authentieke vaststellingen doet, alsmede door het feit dat de inverdenkinggestelde of de beklaagde in de latere stadia van de rechtspleging op basis van het open dossier al zijn rechtsmiddelen tegen de aangewende opsporingsmethoden zal kunnen aanwenden (1). (1) Zie Cass., 23 aug. 2005, AR P.05.0805.N, AC, 2005, nr. 399, met concl. adv.-gen. Vandermeersch; Cass., 24 jan. 2006, AR P.06.0082.N, AC, 2006, nr. 52; Cass., 25 sept. 2007, AR P.07.0677.N, AC, 2007, nr. 433; Cass., 15 dec. 2009, AR P.09.1681.N, AC, 2009, nr. ...; Cass., 2 maart 2010, AR P.10.0177.N, AC, 2010, nr.; Zie ook Grondwettelijk Hof, arrest nr. 202/2004 van 21 dec. 2004, B.28 en B.29.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3 E.V.R.M. - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Niet-vermelding van de precieze periode van de machtiging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Beperking

Le fait que la période précise au cours de laquelle l'autorisation de la mise en œuvre de l'observation est délivrée soit confidentielle en certains cas, comme le prévoit l'article 47septies, § 2, du Code d'instruction criminelle, et ne soit, de ce fait, pas mentionnée dans le procès-verbal d'exécution ni, par conséquent, communiquée à l'inculpé, ne constitue pas une violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; il s'agit certes pour l'inculpé ou le prévenu d'une restriction de ses droits de défense, justifiée cependant par la nécessité de préserver les moyens techniques et les techniques d'enquête policière utilisés ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des exécutants et compensée par le fait que la régularité des méthodes de recherche mises en œuvre est contrôlée par une juridiction indépendante et impartiale, en l'occurrence la chambre des mises en accusation, qui apprécie souverainement si l'observation a été mise en œuvre dans le laps de temps fixé par l'autorisation délivrée et fait à cet égard les constatations authentiques nécessaires, ainsi que par le fait que l'inculpé ou le prévenu pourra utiliser à des stades ultérieurs de la procédure, sur la base du dossier ouvert, toutes les voies de droit contre les méthodes de recherche mises en œuvre (1). (1) Voir Cass., 23 août 2005, RG P.05.0805.N, Pas., 2005, n° 399, avec les conclusions de M. l'avocat général Vandermeersch, publiées à leur date dans AC ; Cass., 24 janvier 2006, RG P.06.0082.N, Pas., 2006, n° 52; Cass., 25 septembre 2007, RG P.07.0677.N, Pas., 2007, n° 433; Cass., 15 décembre 2009, RG P.09.1681.N, Pas., 2009, n° ...; Cass., 2 mars 2010, RG P.10.0177.N, Pas., 2010, n° ...; Voir également C.A., arrêt n° 202/2004 du 21 décembre 2004, B.28 et B.29.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 3 - Limitation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Non mention de la période précise de l'autorisation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Limitation

Uit artikel 47septies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat in een proces-verbaal wordt verwezen naar de machtiging tot observatie en de vermeldingen bedoeld in artikel 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° en 5°, worden opgenomen en artikel 47septies, §2, tweede lid, Wetboek van Strafvordering dat bepaalt dat de officier van gerechtelijke politie bedoeld in artikel 47sexties, § 2, 6°, proces-verbaal opstelt van de verschillende fasen van uitvoering van de observatie, maar hierin geen elementen vermeldt die de afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders in het gedrang brengen, volgt dat de vermeldingen bedoeld in artikel 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° en 5°, Wetboek van Strafvordering in het proces-verbaal moeten worden opgenomen, tenzij zij vertrouwelijk zijn in de zin van artikel 47septies, § 2, voormeld (1). (1) Cass., 2 maart 2010, AR P.10.0177.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Wettelijk verplichte vermeldingen - Beperking

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling enkel nagaat of de bij het strafdossier gevoegde processen-verbaal betreffende de toepassing van de bijzondere opsporingsmethode de vereiste vermeldingen bevatten en of deze overeenkomen met de gegevens van het vertrouwelijke dossier alsmede of het vertrouwelijke dossier de vereiste gegevens bevat, overschrijdt de kamer van inbeschuldigingstelling haar bevoegdheden niet, maar oefent zij haar wettelijke controlebevoegdheid uit zoals bepaald in artikel 235ter Wetboek van Strafvordering (1). (1) Cass., 9 juni 2009, AR P.09.0783.N, AC, 2009, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle door de kamer van inbeschuldigingstelling - Uitoefening van de wettelijke controlebevoegdheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Uitoefening van de wettelijke controlebevoegdheid

Il résulte, d'une part, de l'article 47septies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, en vertu duquel il est fait référence dans un procès-verbal à l'autorisation d'observation et il est fait mention des indications visées à l'article 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° et 5°, et, d'autre part, de l'article 47septies, § 2, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, en vertu duquel l'officier de police judiciaire visé à l'article 47sexties, § 2, 6°, rédige le procès-verbal des différentes phases de l'exécution de l'observation, mais n'y mentionne aucun des éléments susceptibles de compromettre les moyens techniques et les techniques d'enquête policière utilisés ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des exécutants, qu'il doit être fait mention dans le procès-verbal des indications visées à l'article 47sexies, § 3, 1°, 2°, 3° et 5°, du Code d'instruction criminelle, sauf si elles sont confidentielles au sens de l'article 47septies, § 2, précité (1). (1) Cass., 2 mars 2010, RG P.10.0177.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Autorisation d'observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Indications légalement obligatoires - Limitation

Lorsqu'elle vérifie uniquement si le procès-verbal relatif à la mise en œuvre de la méthode particulière de recherche joint au dossier répressif contient les indications requises, si celles-ci coïncident avec les éléments du dossier confidentiel et si le dossier confidentiel comporte les éléments requis, la chambre des mises en accusation n'outrepasse pas ses compétences, mais exerce sa compétence de contrôle légale telle qu'elle est prévue à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle (1). (1) Cass., 9 juin 2009, RG P.09.0783.N, Pas., 2009, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle par la chambre des mises en accusation - Exercice de la compétence de contrôle légale

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Exercice de la compétence de contrôle légale

P.10.0581.N

29 juni 2010

AC nr. 470

Artikel 25, Strafwetboek, regelt de duur van de gevangenisstraf en heeft geen betrekking op de periode tijdens dewelke, volgens artikel 90quater, § 1, tweede lid, 4°, Wetboek van Strafvordering, de bewaking kan worden uitgeoefend.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Afluistermaatregel -

L'article 25 du Code pénal détermine la durée d'emprisonnement et ne concerne pas la période au cours de laquelle, selon l'article 90quater, § 1er, alinéa 2, 4°, du Code d'instruction criminelle, la surveillance peut être exécutée.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mesure

Beschikking tot machtiging - Periode van één maand tijdens dewelke de bewaking kan worden uitgeoefend - Artikel 25, Strafwetboek - Toepasselijkheid

- Art. 25 Strafwetboek

- Art. 90quater, § 1, tweede lid, 4° Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afluistermaatregel - Beschikking tot machtiging - Periode van één maand tijdens dewelke de bewaking kan worden uitgeoefend - Artikel 25, Strafwetboek - Toepasselijkheid

- Art. 25 Strafwetboek

- Art. 90quater, § 1, tweede lid, 4° Wetboek van Strafvordering

'Eén maand' in de zin van artikel 90quater, § 1, tweede lid, 4°, Wetboek van Strafvordering vangt aan de dag van de beschikking tot machtiging van een bewakingsmaatregel op grond van artikel 90ter, Wetboek van Strafvordering, eventueel van het uur vermeld in die beschikking, tot dezelfde dag maar dan één maand later, eventueel tot hetzelfde uur als vermeld in de beschikking van de onderzoeksrechter (1). (1) Het openbaar ministerie had in zijn conclusie de problematiek van de berekening van de periode, tijdens dewelke een bewakingsmaatregel mag worden uitgevoerd, niet ontmoet. Het was van oordeel dat, waar de eisers (onder andere) de wijze bekritiseerden waarop het bestreden arrest de termijn van één maand voorzien in de beschikking tot machtiging van de bewakingsmaatregel op grond van artikel 90ter van het Wetboek van Strafvordering berekende, en er van uitgingen dat machtiging werd verleend voor een periode van langer dan één maand, het middel niet in concreto aanduidde dat er privé-communicatie tijdens de overbrenging ervan werd afgeluisterd of opgenomen, buiten de periode van één maand. In die optiek kon het middel niet tot cassatie leiden en was het niet ontvankelijk.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Beschikking tot machtiging - Periode van één maand tijdens dewelke de bewaking kan worden uitgeoefend - Berekening

- Artt. 90ter en 90quater, § 1, tweede lid, 4° Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afluistermaatregel - Beschikking tot machtiging - Periode van één maand tijdens dewelke de bewaking kan worden uitgeoefend - Berekening

- Artt. 90ter en 90quater, § 1, tweede lid, 4° Wetboek van Strafvordering

d'écoute - Ordonnance d'autorisation - Période d'un mois au cours de laquelle la surveillance peut être exercée - Article 25 du Code pénal - Applicabilité

- Art. 25 Code pénal

- Art. 90quater, § 1er, al. 2, 4° Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure d'écoute - Ordonnance d'autorisation - Période d'un mois au cours de laquelle la surveillance peut être exercée - Article 25 du Code pénal - Applicabilité

- Art. 25 Code pénal

- Art. 90quater, § 1er, al. 2, 4° Code d'Instruction criminelle

"Un mois", au sens de l'article 90quater, § 1er, alinéa 2, 4°, du Code d'instruction criminelle, prend cours dès le jour de l'ordonnance autorisant une mesure de surveillance sur base de l'article 90ter du Code d'instruction criminelle, éventuellement dès l'heure énoncée dans ladite ordonnance, jusqu'à ce même jour mais un mois plus tard, éventuellement jusqu'à la même heure que celle énoncée dans l'ordonnance du juge d'instruction (1). (1) Dans ses conclusions, le ministère public n'avait pas abordé la problématique du calcul de la période au cours de laquelle une mesure de surveillance peut être exécutée. Il était d'avis que, lorsque les demandeurs critiquaient (notamment) le mode de calcul par l'arrêt attaqué du délai d'un mois prévu dans l'ordonnance autorisant la mesure de surveillance sur base de l'article 90ter du Code d'instruction criminelle, et qu'ils en avaient déduit que l'autorisation avait été délivrée pour une période excédant un mois, le moyen n'indiquait pas in concreto que des communications privées avaient été écoutées ou enregistrées au cours du transfert, au-delà de la période d'un mois. Dans cette optique, le moyen ne pouvait entraîner une cassation et était irrecevable.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance d'autorisation - Période d'un mois au cours de laquelle la surveillance peut être exercée - Calcul

- Art. 90ter et 90quater, § 1er, al. 2, 4° Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure d'écoute - Ordonnance d'autorisation - Période d'un mois au cours de laquelle la surveillance peut être exercée - Calcul

- Art. 90ter et 90quater, § 1er, al. 2, 4° Code d'Instruction criminelle

Noch artikel 90quater, § 1, tweede lid, 5°, en § 3, Wetboek van Strafvordering, noch enige andere wettelijke bepaling, beletten dat de onderzoeksrechter vrij oordeelt of hij, gelet op de feitelijke omstandigheden eigen aan de zaak, voor de uitvoering van de beschikking tot machtiging van een bewakingsmaatregel op grond van artikel 90ter, Wetboek van Strafvordering, één of meerdere officieren van gerechtelijke politie aanwijst, die aldus elk afzonderlijk de vereiste machtiging hebben maar die daardoor niet verplicht zijn gezamenlijk of gelijktijdig op te treden.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Uitvoering van de beschikking - Aanwijzing door de onderzoeksrechter van één of meerdere officieren van gerechtelijke politie

- Artt. 90ter en 90quater, § 1, tweede lid, 5°, en § 3 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afluistermaatregel - Uitvoering van de beschikking - Aanwijzing door de onderzoeksrechter van één of meerdere officieren van gerechtelijke politie

- Artt. 90ter en 90quater, § 1, tweede lid, 5°, en § 3 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSRECHTER - Afluistermaatregel - Uitvoering van de beschikking - Aanwijzing van één of meerdere officieren van gerechtelijke politie

- Artt. 90ter en 90quater, § 1, tweede lid, 5°, en § 3 Wetboek van Strafvordering

Ni l'article 90quater, § 1er, alinéa 2, 5°, et § 3, du Code d'instruction criminelle, ni nulle autre disposition légale, n'empêchent le juge d'instruction d'apprécier souverainement si, compte tenu des circonstances de fait propres à la cause, il commet, pour l'exécution de l'ordonnance autorisant une mesure de surveillance sur base de l'article 90ter du Code d'instruction criminelle, un ou plusieurs officiers de police judiciaire, lesquels ont ainsi individuellement l'autorisation requise, sans être obligés d'intervenir collégalement ou simultanément.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Exécution de l'ordonnance - Désignation par le juge d'instruction d'un ou plusieurs officiers de police judiciaire

- Art. 90ter et 90quater, § 1er, al. 2, 5°, et § 3 Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Mesure d'écoute - Exécution de l'ordonnance - Désignation par le juge d'instruction d'un ou plusieurs officiers de police judiciaire

- Art. 90ter et 90quater, § 1er, al. 2, 5°, et § 3 Code d'Instruction criminelle

JUGE D'INSTRUCTION - Mesure d'écoute - Exécution de l'ordonnance - Désignation d'un ou plusieurs officiers de police judiciaire

- Art. 90ter et 90quater, § 1er, al. 2, 5°, et § 3 Code d'Instruction criminelle

P.10.0583.N

23 november 2010

AC nr. 688

Opdat het Hof zou kunnen oordelen of een rechter de bewijskracht van een bepaald stuk miskent, is vereist dat dit document zich bevindt in de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan (1). (1) Zie Cass., 4 maart 1969, AC, 1969, nr. 622; Cass., 13 jan. 1970, AC, 1969-70, nr. 430; Cass., 17 feb. 1972, AC, 1972, nr. 563; Cass., 8 feb. 1974, AC, 1974, nr. 624; Cass., 9 april 1976, AC, 1976, nr. 924; Cass., 13 okt. 1981, AR 6489, AC, 1981-82, nr. 222; Cass., 6 nov. 2008, AR F.07.0026.F, AC, 2008, nr. 617; Cass., 28 mei 2009, AR F.08.0092.F, AC, 2008, nr. 358.

BEWIJS - Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Miskenning - Cassatiemiddel - Ontvankelijkheid - Vereiste

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Feitelijke grondslag - Miskenning van de bewijskracht van een document - Document dat zich niet bevindt in de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

CASSATIEMIDDELEN - Algemeen - Miskenning van de bewijskracht van een stuk - Ontvankelijkheid - Vereiste

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

La Cour peut décider qu'un juge viole la foi due à une certaine pièce sous réserve que ce document figure parmi les pièces auxquelles la Cour peut avoir égard (1). (1) Voir Cass., 4 mars 1969, Bull. et Pas., 1969, I, n° 592; Cass., 13 janvier 1970, Bull. et Pas., 1970, I, n° 401; Cass., 17 février 1972, Bull. et Pas., 1972, I, n° 560; Cass., 8 février 1974, Bull. et Pas., 1974, I, n° 597; Cass., 9 avril 1976, Bull. et Pas., 1976, I, n° 889; Cass., 13 octobre 1981, Bull. et Pas., 1982, I, n° 221; Cass., 6 novembre 2008, RG F.07.0026.F, Pas., 2008, n° 617; Cass., 28 mai 2009, RG F.08.0092.F, Pas., 2008, n° 358.

PREUVE - Matière répressive - Preuve littérale - Foi due aux actes - Violation - Moyen de cassation - Recevabilité - Condition

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen manquant en fait - Violation de la foi due à un document - Document qui ne figure pas parmi les pièces auxquelles la Cour peut avoir égard

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

MOYEN DE CASSATION - Généralités - Violation de la foi due à une pièce - Recevabilité - Condition

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

P.10.0591.F

29 september 2010

AC nr. 560

De vernietiging van een arrest dat het verzet van de beklagde ontvankelijk verklaart, brengt de vernietiging met zich van het daaruit voortvloeiende veroordelend arrest (1). (1) Zie Cass., 29 april 1986, AR 105, AC, 1986, nr. 528.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde en verdachte - Vernietiging van een arrest dat het verzet van de beklagde ontvankelijk verklaart - Vernietiging uitgebreid tot het veroordelend arrest dat uit het eerste arrest voortvloeit

Het arrest dat aanneemt dat een op verzet van de beklagde gewezen arrest, andermaal door dezelfde partij kan worden bestreden, schendt artikel 208, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering.

VERZET - Strafzaken - Verzet op verzet is ongeldig

La cassation d'un arrêt déclarant l'opposition du prévenu recevable entraîne l'annulation de l'arrêt de condamnation qui est la suite du premier (1). (1) Voir Cass., 29 avril 1986, RG 105, Pas., 1986, n° 528.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Prévenu et inculpé - Cassation d'un arrêt déclarant l'opposition du prévenu recevable - Annulation étendue à l'arrêt de condamnation qui est la suite du premier arrêt

Viole l'article 208, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle l'arrêt qui admet qu'un arrêt intervenu sur l'opposition du prévenu puisse être à nouveau attaqué par la même partie.

OPPOSITION - Matière répressive - Opposition sur opposition ne vaut

P.10.0595.N

18 mei 2010

AC nr. 345

De bepalingen van Boek I Wetboek van Strafvordering en deze van de artikelen 8/6 en 15 Wet Politieambt, zoals van toepassing vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003, verlenen de politieambtenaren een algemene bevoegdheid om onder de leiding en de controle van de procureur des Konings of van de onderzoeksrechter strafbare feiten op te sporen; die bepalingen, alsmede de naleving van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, vormen de wettelijke basis die de politieambtenaren die daartoe door de procureur des Konings zijn gemachtigd, toelaten een observatie uit te voeren.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Observatie uitgevoerd vóór de wet van 6 januari 2003 - Wettelijke basis

POLITIE - Algemene opsporingsbevoegdheid - Wettelijke basis

Les dispositions du Livre I du Code d'instruction criminelle et celles des articles 8/6 et 15 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, telles qu'applicables avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003, confèrent aux fonctionnaires de police une compétence générale pour enquêter sur des faits punissables sous l'égide et le contrôle du procureur du Roi ou du juge d'instruction; ces dispositions, ainsi que le respect des principes de proportionnalité et de subsidiarité constituent la base légale permettant la mise en œuvre d'une observation par les fonctionnaires de police habilités par le procureur du Roi.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Observation mise en oeuvre avant la loi du 6 janvier 2003 - Base légale

POLICE - Compétence de recherche générale - Base légale

P.10.0599.N

18 mei 2010

AC nr. 346

De controle uitgevoerd met toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering beoogt enkel de bijzondere opsporingsmethoden welke hebben geleid tot vaststellingen waarop de strafvordering is gesteund.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid - Bijzondere opsporingsmethoden die in aanmerking komen voor controle

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Bijzondere opsporingsmethoden die in aanmerking komen voor controle

Le contrôle effectué en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle vise uniquement les méthodes particulières de recherche ayant donné lieu aux constatations qui fondent l'action publique.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité - Méthodes particulières de recherche prises en considération pour le contrôle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Méthodes particulières de recherche prises en considération pour le contrôle

De omstandigheid dat artikel 47sexies Wetboek van Strafvordering niet van toepassing is op de observaties uitgevoerd vóór de inwerkingtreding van de wet van 6 januari 2003, belet niet dat toen ook een onderscheid kon worden gemaakt tussen niet-stelselmatige observatie en stelselmatige observatie; enkel deze laatste is een bijzondere opsporingsmethode die aan de controle met toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering is onderworpen.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Observatie uitgevoerd vóór de wet van 6 januari 2003 - Onderscheid tussen stelselmatige en niet-stelselmatige observatie

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Observatie - Observatie uitgevoerd vóór de wet van 6 januari 2003 - Onderscheid tussen stelselmatige en niet-stelselmatige observatie

La circonstance que l'article 47sexies du Code d'instruction criminelle n'est pas applicable aux observations mises en œuvre avant l'entrée en vigueur de la loi du 6 janvier 2003, n'empêche pas qu'une distinction a pu alors être faite entre l'observation non systématique et l'observation systématique; seule cette dernière constitue une méthode particulière de recherche sujette au contrôle en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Observation mise en oeuvre avant la loi du 6 janvier 2003 - Distinction entre l'observation systématique et non systématique

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Observatie - Observatie mise en oeuvre avant la loi du 6 janvier 2003 - Distinction entre l'observation systématique et non systématique

P.10.0600.F

19 mei 2010

AC nr. 349

Artikel 6 E.V.R.M. vereist niet dat een advocaat aanwezig zou zijn op het ogenblik dat de meerderjarige persoon zijn schriftelijke toestemming tot afname van vergelijkend genetisch materiaal geeft, nadat hij over de draagwijdte van die handeling was voorgelicht.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Afname van menselijk celmateriaal op een persoon - Toestemming van de betrokken meerderjarige - Schriftelijke en weloverwogen toestemming - Aanwezigheid van een advocaat - Verplichting

- Art. 44ter Wetboek van Strafvordering

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Afname van menselijk celmateriaal op een persoon - Toestemming van de betrokken meerderjarige - Schriftelijke en weloverwogen toestemming - Aanwezigheid van een advocaat - Verplichting

- Art. 44ter Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Genetisch onderzoek - Afname van menselijk celmateriaal op een persoon - Toestemming van de betrokken meerderjarige - Schriftelijke en weloverwogen toestemming - Aanwezigheid van een advocaat - Verplichting

- Art. 44ter Wetboek van Strafvordering

Artikel 90undecies Sv. is niet toepasselijk op de DNA-afname die met toestemming van de betrokken meerderjarige is gebeurd (1). (1) Cass., 24 sept. 2008, AR P.08.0653.F, AC, 2008, nr. 502; zie H.-D. Bosly, D. Vandermeersch, M.-A. Beernaert, Droit de la procédure pénale, 2008, p. 591-592 en 779-780.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Genetisch onderzoek - Afname van menselijk celmateriaal op een persoon - Toestemming van de betrokken meerderjarige - Toepasselijke bepaling

- Artt. 44ter, 56, § 1, en 90undecies Wetboek van Strafvordering

L'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ne requiert pas la présence d'un avocat au moment où la personne majeure donne son accord écrit à un prélèvement de matériel génétique de comparaison après avoir été éclairée sur la portée de cet acte.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Prélèvement d'échantillon de cellules humaines sur une personne - Accord de la personne majeure qui en est l'objet - Accord écrit et éclairé - Présence d'un avocat - Obligation

- Art. 44ter Code d'Instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Prélèvement d'échantillon de cellules humaines sur une personne - Accord de la personne majeure qui en est l'objet - Accord écrit et éclairé - Présence d'un avocat - Obligation

- Art. 44ter Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Analyse génétique - Prélèvement d'échantillon de cellules humaines sur une personne - Accord de la personne majeure qui en est l'objet - Accord écrit et éclairé - Présence d'un avocat - Obligation

- Art. 44ter Code d'Instruction criminelle

L'article 90undecies du Code d'instruction criminelle ne s'applique pas au prélèvement ADN fait de l'accord de la personne majeure qui en est l'objet (1). (1) Cass., 24 septembre 2008, RG P.08.653.F, Pas., 2008, n° 502; voir H.-D. Bosly, D. Vandermeersch, M.-A. Beernaert, Droit de la procédure pénale, 2008, pp. 591-592 et 779-780.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Analyse génétique - Prélèvement d'échantillon de cellules humaines sur une personne - Accord de la personne majeure qui en est l'objet - Disposition applicable

- Art. 44ter, 56, § 1er, et 90undecies Code d'Instruction criminelle

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling vaststelt dat het voorbereidende speurwerk van een deskundige niet tot doel heeft gehad de ontdekte of aangetroffen profielen te linken aan die in de DNA-gegevensbank "criminalistiek", beslist zij naar recht dat de onderzoeken van die deskundige niet geregeld waren door de artikelen 44ter en 90undecies, Sv.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Genetisch onderzoek - Voorbereidend speurwerk van de deskundige - Speurwerk dat geen betrekking heeft op een vergelijking met de DNA-gegevensbank "criminalistiek" - Artikelen 44ter en 90 undecies Sv. - Toepassing

DESKUNDIGENONDERZOEK - Strafzaken - Genetisch onderzoek - Voorbereidend speurwerk van de deskundige - Speurwerk dat geen betrekking heeft op een vergelijking met de DNA-gegevensbank "criminalistiek" - Artikelen 44ter en 90 undecies Sv. - Toepassing

Een politieambtenaar die in opdracht van de onderzoeksrechter handelt, is bevoegd om de toestemming van de verdachte in ontvangst te nemen wanneer hij de afname van vergelijkend genetisch materiaal beveelt met het oog op een DNA-onderzoek.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Genetisch onderzoek - Afname van menselijk celmateriaal op een persoon - Toestemming van de betrokken meerderjarige - Vorm

- Artt. 44ter, 56, § 1, en 90undecies Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'elle constate que les recherches préliminaires d'un expert n'avaient pas eu pour objet de relier les profils découverts ou relevés à ceux figurant dans la banque de données ADN "criminalistique", la chambre des mises en accusation a légalement décidé que les investigations opérées par cet expert n'étaient pas régies par les articles 44ter et 90undecies du Code d'instruction criminelle.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Analyse génétique - Recherches préliminaires de l'expert - Recherches n'ayant pas pour objet une comparaison avec la banque de données ADN "criminalistique" - C.I.cr., articles 44ter et 90 undecies - Application

EXPERTISE - Matière répressive - Analyse génétique - Recherches préliminaires de l'expert - Recherches n'ayant pas pour objet une comparaison avec la banque de données ADN "criminalistique" - C.I.cr., articles 44ter et 90 undecies - Application

Un fonctionnaire de police agissant sur délégation du juge d'instruction est habilité à recueillir l'accord du suspect pour ordonner le prélèvement du matériel génétique de comparaison en vue d'une analyse ADN.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Analyse génétique - Prélèvement d'échantillon de cellules humaines sur une personne - Accord de la personne majeure qui en est l'objet - Forme

- Art. 44ter, 56, § 1er, et 90undecies Code d'Instruction criminelle

P.10.0602.F

12 mei 2010

AC nr. 334

Het verzoek tot regeling van rechtsgebied dat is gesteld in bewoordingen die, aangezien zij de vereiste duidelijkheid en nauwkeurigheid missen, het Hof niet in staat stellen te onderscheiden tussen welke in kracht van gewijsde gegane beslissingen er een tegenstrijdigheid zou bestaan en evenmin waarin die tegenstrijdigheid zou bestaan, is niet ontvankelijk.

REGELING VAN RECHTSGBIED - Strafzaken - Algemeen - Verzoekschrift - Gebrek aan duidelijkheid en nauwkeurigheid - Ontvankelijkheid

- Artt. 525 en volgende Wetboek van Strafvordering

Est irrecevable, la requête en règlement de juges rédigée en des termes qui, faute de présenter la clarté et la précision requises, ne permettent pas à la Cour de discerner entre quelles décisions passées en force de chose jugée une contrariété existerait, ni en quoi celle-ci consisterait.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Généralités - Requête - Défaut de clarté et de précision - Recevabilité

- Art. 525 et suivants Code d'Instruction criminelle

De regeling van rechtsgebied heeft tot doel te voorkomen dat twee rechtscolleges waarbij eenzelfde zaak of samenhangende zaken aanhangig zijn gemaakt, strijdige beslissingen wijzen over de bevoegdheid, waardoor zij de rechtsgang opschorten; de bewering volgens welke bij twee of meer kamers van hetzelfde hof van beroep rechtsplegingen ingesteld waren die onderling met elkaar verband houden, betekent niet dat er een geschil over rechtsmacht bestaat dat door de artikelen 525 e.v. van het Wetboek van Strafvordering kan worden geregeld.

REGELING VAN RECHTSGBIED - Strafzaken - Tussen vonnisgerechten - Kamers van eenzelfde hof van beroep waarin rechtsplegingen worden gevoerd die onderling met elkaar verbonden zijn - Geschil over rechtsmacht

Het incident in verband met de verdeling van de zaken onder de kamers van een zelfde hof van beroep, kan niet voor het eerst voor het Hof van Cassatie worden opgeworpen (1). (1) Zie Cass., 25 okt. 1990, AR 8687, AC, 1990-1991, nr. 105.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Hof van beroep - Verdeling van de zaken onder de kamers - Betwisting - Ontvankelijkheid
- Artt. 88, § 2, en 109, tweede lid *Gerechtigd Wetboek*

Ingeval van moeilijkheden in verband met de verdeling van de zaken onder de kamers van een zelfde hof van beroep, is artikel 88, § 2, van het *Gerechtigd Wetboek*, van toepassing (1). (1) Franchimont, Jacobs & Masset, *Manuel de procédure pénale*, 2de uitg., Larcier, 2006, p. 779.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Strafzaken - Samenstelling van het rechtscollege - Hof van beroep - Verdeling van de zaken onder de kamers - Betwisting - Incident - Rechtspleging
- Artt. 88, § 2, en 109, tweede lid *Gerechtigd Wetboek*

Le règlement de juges a pour but d'éviter que deux juridictions, saisies d'une même affaire ou d'affaires connexes, rendent des décisions contradictoires sur la compétence, suspendant ainsi le cours de la Justice; l'allégation suivant laquelle deux ou plusieurs chambres de la même cour d'appel ont été saisies de procédures présentant des liens les unes avec les autres n'implique pas l'existence d'un conflit de juridiction susceptible d'être réglé selon les articles 525 et suivants du Code d'instruction criminelle.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions de jugement - Chambres d'une même cour d'appel saisies de procédures présentant des liens entre elles - Conflit de juridiction

L'incident relatif à la distribution des affaires entre les chambres d'une même cour d'appel ne peut être soulevé pour la première fois devant la Cour de cassation (1). (1) Voir Cass., 25 octobre 1990, RG 8687, Pas., 1991, n° 105.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Cour d'appel - Distribution des affaires entre les chambres - Contestation - Recevabilité
- Art. 88, § 2, et 109, al. 2 *Code judiciaire*

Lorsqu'il s'élève des difficultés sur la distribution des affaires pénales entre les chambres d'une même cour d'appel, l'article 88, § 2, du *Code judiciaire* est applicable (1). (1) Franchimont, Jacobs & Masset, *Manuel de procédure pénale*, 2ème éd., Larcier, 2006, p. 779.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière répressive - Composition de la juridiction - Cour d'appel - Distribution des affaires entre les chambres - Contestation - Incident - Procédure
- Art. 88, § 2, et 109, al. 2 *Code judiciaire*

P.10.0607.N

11 mei 2010

AC nr. 330

Wanneer de raadkamer van de correctionele rechtbank en, in hoger beroep, de kamer van inbeschuldigingstelling, zonder rechtsmacht zijn om uitspraak te doen over het beroep ingesteld door de vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving als bedoeld in artikel 71, eerste lid, *Vreemdelingenwet*, vernietigt het Hof het bestreden arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling en de daaraan voorafgaande beroepen beschikking, in zoverre daarin ten gronde uitspraak werd gedaan op het verzoek van de vreemdeling tot invrijheidstelling, en zegt het dat er geen reden is tot verwijzing.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Allerlei - Vreemdeling - Vrijheidsberoving - Beroep - Raadkamer - Beschikking - Hoger

Lorsque la chambre du conseil du tribunal correctionnel et, en degré d'appel, la chambre des mises en accusation ne sont pas compétentes pour se prononcer sur le recours introduit par l'étranger qui fait l'objet d'une mesure privative de liberté telle que visée à l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, la Cour casse l'arrêt attaqué de la chambre des mises en accusation et l'ordonnance dont appel qui le précède, dans la mesure où ceux-ci rendent, sur le fond, une décision sur la demande de libération de l'étranger, et dit n'y avoir lieu à renvoi.

CASSATION - Etendue - Divers - Etranger - Privation de liberté - Recours - Chambre du conseil - Ordonnance - Appel - Chambre des

beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Onderzoeksgerechten zonder rechtsmacht om ten gronde uitspraak te doen - Uitbreiding van de cassatie

- Art. 71, eerste lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 408 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdeling - Vrijheidsberoving - Beroep - Raadkamer - Beschikking - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Onderzoeksgerechten zonder rechtsmacht om ten gronde uitspraak te doen - Cassatieberoep - Vernietiging - Uitbreiding van de cassatie - Geen verwijzing

- Art. 71, eerste lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 408 Wetboek van Strafvordering

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafzaken - Vreemdeling - Vrijheidsberoving - Beroep - Raadkamer - Beschikking - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Onderzoeksgerechten zonder rechtsmacht om ten gronde uitspraak te doen - Uitbreiding van de cassatie - Geen verwijzing

- Art. 71, eerste lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 408 Wetboek van Strafvordering

Wanneer de vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving als bedoeld in artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet, tegen die maatregel een beroep instelt door een verzoekschrift neer te leggen bij de raadkamer van de correctionele rechtbank die niet deze is van zijn verblijfplaats, is de raadkamer van die correctionele rechtbank zonder rechtsmacht om ten gronde uitspraak te doen over het beroep van de vreemdeling.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdeling - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Raadkamer die niet deze is van zijn verblijfplaats

- Art. 71, eerste lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

VREEMDELINGEN - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep door de vreemdeling - Raadkamer die niet deze is van zijn verblijfplaats

- Art. 71, eerste lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

mises en accusation - Arrêt - Juridictions d'instruction non compétentes pour se prononcer sur le fond - Extension de la cassation

- Art. 71, al. 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

- Art. 408 Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etranger - Privation de liberté - Recours - Chambre du conseil - Ordonnance - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt - Juridictions d'instruction non compétentes pour se prononcer sur le fond - Pourvoi en cassation - Annulation - Extension de la cassation - Pas de renvoi

- Art. 71, al. 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

- Art. 408 Code d'Instruction criminelle

RENVOI APRES CASSATION - Matière répressive - Etranger - Privation de liberté - Recours - Chambre du conseil - Ordonnance - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt - Juridictions d'instruction non compétentes pour se prononcer sur le fond - Extension de la cassation - Pas de renvoi

- Art. 71, al. 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

- Art. 408 Code d'Instruction criminelle

Lorsque l'étranger qui a fait l'objet d'une mesure privative de liberté telle que visée à l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, introduit un recours contre cette mesure en déposant une requête auprès de la chambre du conseil du tribunal correctionnel qui n'est pas celui du lieu de sa résidence, la chambre du conseil de ce tribunal correctionnel n'est pas compétente pour se prononcer sur le fond du recours de l'étranger.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etranger - Mesure privative de liberté - Recours - Chambre du conseil qui n'est pas celle de son lieu de résidence

- Art. 71, al. 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

ETRANGERS - Mesure privative de liberté - Recours de l'étranger - Chambre du conseil qui n'est pas celle de son lieu de résidence

- Art. 71, al. 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Geen enkele wetsbepaling schrijft de vertaling voor van de arresten op de rechtszitting, ten behoeve van de beklagden die de taal van de rechtspleging niet machtig zijn; het algemene beginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging en artikel 6.3.e E.V.R.M. hebben betrekking op het debat voor het rechtscollège en niet op de uitspraak van de beslissing zelf (1). (1) Zie Cass., 8 juli 1997, AR P.97.0749.N, AC, 1997, nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Recht op bijstand van een tolk - Uitspraak van een arrest - Toepassingsgebied

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.e - Recht op bijstand van een tolk - Uitspraak van een arrest - Toepassingsgebied

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - Vonnissen en arresten - nietigheden - Strafzaken - Recht op bijstand van een tolk - Uitspraak van een arrest - Toepassingsgebied

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

De onbekwaamheid of het ontbreken van een tolk bij de uitspraak van een vonnis of van een arrest, kunnen de wettigheid van de beslissing niet aantasten en kunnen, in voorkomend geval, alleen invloed hebben op het gebruik van de rechtsmiddelen.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Recht op bijstand van een tolk - Uitspraak van een vonnis of van een arrest - Onbekwaamheid of ontbreken van een tolk

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.e - Recht op bijstand van een tolk - Uitspraak van een vonnis of van een arrest - Onbekwaamheid of ontbreken van een tolk

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - Vonnissen en arresten - nietigheden - Strafzaken - Recht op bijstand van een tolk -

Aucune disposition légale ne prescrit la traduction des arrêts à l'audience à l'usage des prévenus ne parlant pas la langue de la procédure; le principe général du droit relatif au respect des droits de la défense et l'article 6, § 3.e, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales concernent les débats devant la juridiction et non la prononciation de la décision elle-même (1). (1) Voir Cass., 8 juillet 1997, RG P.97.0497.N, Pas., 1997, n° 312.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Droit à l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un arrêt - Champ d'application

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.e - Droit à l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un arrêt - Champ d'application

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - Jugements et arrêts. nullités - Matière répressive - Droit à l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un arrêt - Champ d'application

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

L'insuffisance ou le défaut de l'interprète lors de la prononciation d'un jugement ou d'un arrêt ne sauraient atteindre la légalité de la décision et ne peuvent avoir d'incidence, le cas échéant, que sur l'exercice de voies de recours.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Droit à l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un jugement ou arrêt - Insuffisance ou défaut de l'interprète

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6.3.e - Droit à l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un jugement ou arrêt - Insuffisance ou défaut de l'interprète

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - Jugements et arrêts. nullités - Matière répressive - Droit à

Uitspraak van een vonnis of van een arrest - Onbekwaamheid of ontbreken van een tolk

- Art. 6.3.e Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 37 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

l'assistance d'un interprète - Prononciation d'un jugement ou arrêt - Insuffisance ou défaut de l'interprète

- Art. 6, § 3.e Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 37 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

P.10.0614.F

29 september 2010

AC nr. 561

Artikel 29, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, dat de ambtenaren van de Administratie der directe belastingen, de ambtenaren van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen, de ambtenaren van de Administratie van de bijzondere belastinginspectie en de ambtenaren van de Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit, verbiedt de feiten die, naar luid van de belastingwetten en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten, strafbaar zijn, zonder de machtiging van de gewestelijk directeur onder wie zij ressorteren, aan te geven bij de procureur des Konings, slaat niet op de feiten die door de ambtenaren van de Administratie der douane en accijnzen ter kennis van het parket zijn gebracht; ter uitvoering van de handelingen van gerechtelijke politie die noodzakelijk zijn voor het door de procureur des Konings gevorderde vooronderzoek, moet bijgevolg aan de gewestelijk directeur geen machtiging worden gevraagd door de ambtenaren die onder hem ressorteren (1). (1) J. SPREUTELS, Fr. ROGGEN, E. Roger FRANCE, Droit pénal des affaires, Bruylant, 2005, p. 825.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Administratie der douane en accijnzen - Strafrechtelijk strafbare feiten die de procureur des Konings ter kennis zijn gebracht - Machtiging van de gewestelijk directeur

- Art. 29, tweede lid Wetboek van Strafvordering

STRAFVORDERING - Douane en accijnzen - Administratie der douane en accijnzen - Strafrechtelijk strafbare feiten die de procureur des Konings ter kennis zijn gebracht - Machtiging van de gewestelijk directeur

- Art. 29, tweede lid Wetboek van Strafvordering

L'article 29, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, qui interdit aux fonctionnaires des administrations des contributions directes, de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, de l'inspection spéciale des impôts et de la fiscalité des entreprises et des revenus, de dénoncer au procureur du Roi, sans autorisation du directeur régional auquel ils ressortissent, les faits pénalement punissables aux termes des lois fiscales et des arrêtés pris pour leur exécution, ne vise pas les faits portés à la connaissance du parquet par les fonctionnaires de l'administration des douanes et accises; pour faire droit aux actes de police judiciaire nécessaires à l'information requise par le procureur du Roi, l'autorisation du directeur régional ne doit donc pas être sollicitée par les fonctionnaires qui en dépendent (1). (1) J. SPREUTELS, Fr. ROGGEN, E. Roger FRANCE, Droit pénal des affaires, Bruylant, 2005, p. 825.

DOUANES ET ACCISES - Administration des douanes et accises - Faits pénalement punissables portés à la connaissance du procureur du Roi - Autorisation du directeur régional

- Art. 29, al. 2 Code d'Instruction criminelle

ACTION PUBLIQUE - Douanes et accises - Administration des douanes et accises - Faits pénalement punissables portés à la connaissance du procureur du Roi - Autorisation du directeur régional

- Art. 29, al. 2 Code d'Instruction criminelle

Wanneer de procureur des Konings geen kennis krijgt van de feiten ten gevolge van een klacht of aangifte door de ambtenaren van de Administratie der directe belastingen, de ambtenaren van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen, de ambtenaren van de Administratie van de bijzondere belastinginspectie en de ambtenaren van de Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit, en hij vervolging instelt wegens feiten die naar luid van het Wetboek over de toegevoegde waarde strafbaar zijn, bepaalt artikel 74, § 3, van het voormelde wetboek dat het advies van de gewestelijk directeur van de belasting over de toegevoegde waarde kan worden gevraagd, maar stelt dat niet verplicht (1). (1) Zie Cass., 6 juni 1995, AR P.94.0167.N, AC, 1995, nr. 276.

BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE - Misdrijven - Strafvordering - Aangifte door de belastingambtenaren - Vervolging wegens niet aangegeven feiten - Advies van de gewestelijk directeur

- Art. 29, tweede lid Wetboek van Strafvordering
- Art. 74, § 3 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

STRAFVORDERING - Belastingmisdrijven - Belasting over de toegevoegde waarde - Aangifte door de belastingambtenaren - Vervolging wegens niet aangegeven feiten - Advies van de gewestelijk directeur

- Art. 29, tweede lid Wetboek van Strafvordering
- Art. 74, § 3 Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Lorsque la connaissance des faits pénalement punissables ne résulte pas d'une plainte ou d'une dénonciation par les fonctionnaires des administrations des contributions directes, de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, de l'inspection spéciale des impôts et de la fiscalité des entreprises et des revenus, et que le procureur du Roi engage des poursuites pour des faits punissables aux termes du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, l'article 74, § 3, dudit code prévoit la faculté de demander l'avis du directeur régional de la taxe sur la valeur ajoutée, mais ne l'impose pas (1). (1) Voir Cass., 6 juin 1995, RG P.94.0167.N, Pas., 1995, n° 276.

TAXE SUR LA VALEUR AJOUTEE - Infractions - Action publique - Dénonciation par les fonctionnaires des administrations fiscales - Poursuites pour des faits non dénoncés - Avis du directeur régional

- Art. 29, al. 2 Code d'Instruction criminelle
- Art. 74, § 3 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

ACTION PUBLIQUE - Infractions fiscales - Taxe sur la valeur ajoutée - Dénonciation par les fonctionnaires des administrations fiscales - Poursuites pour des faits non dénoncés - Avis du directeur régional

- Art. 29, al. 2 Code d'Instruction criminelle
- Art. 74, § 3 Code de la taxe sur la valeur ajoutée

P.10.0619.N

30 november 2010

AC nr. 702

Conclusie van eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 42 - Lichamelijke ongeschiktheid een motorrijtuig te besturen - Verval van het recht tot sturen - Aard - Beoordeling door de rechter - Minimumnormen van bijlage 6 bij K.B. 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs - Invloed

Het verval van het recht tot sturen, bepaald in artikel 42 Wegverkeerswet is een veiligheidsmaatregel die naast de straf moet worden uitgesproken en waartoe de rechter op grond van een soevereine beoordeling beslist; het is niet uitgesloten dat een persoon die voldoet aan de minimumnormen inzake het gebruik van alcohol zoals bepaald in bijlage 6 bij het K.B. van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, door de rechter ongeschikt bevonden wordt om een motorrijtuig te besturen in de zin van artikel 42 Wegverkeerswet (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 42 - Lichamelijke ongeschiktheid een motorrijtuig te besturen - Verval van het recht tot sturen - Aard - Beoordeling door de rechter - Minimumnormen

Conclusions du premier avocat général DE SWAEF.

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 42 - Incapacité physique de conduire un véhicule à moteur - Déchéance du droit de conduire - Nature - Appréciation par le juge - Normes minimales de l'annexe 6 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire - Incidence

La déchéance du droit de conduire prévue à l'article 42 de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, est une mesure de sûreté qu'il y a lieu de prononcer en sus de la peine et que le juge fonde sur son appréciation souveraine; il n'est pas exclu qu'une personne qui satisfait aux normes minimales relatives à l'usage d'alcool que prévoit l'annexe 6 de l'arrêté royal du 23 mars 1998 relatif au permis de conduire, soit reconnue par le juge incapable de conduire un véhicule à moteur au sens de l'article 42 de la loi du 16 mars 1968 (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

ROULAGE - Loi relative a la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 42 - Incapacité physique de conduire un véhicule à moteur - Déchéance du droit de conduire - Nature -

P.10.0622.N

14 december 2010

AC nr. 740

Het Wetboek van Strafvordering en de wetten betreffende de strafrechtspleging bepalen welke partijen een vordering kunnen instellen of tegen wie voor de strafrechter een vordering kan worden ingesteld; daaruit volgt dat de vrijwillige of gedwongen tussenkomst van een derde voor de strafrechter alleen ontvankelijk is op voorwaarde dat een bijzondere wet zulks uitdrukkelijk bepaalt of dat de wet de strafrechter uitzonderlijk bevoegd maakt om een veroordeling, sanctie of enige andere maatregel tegen een derde uit te spreken (1). (1) Cass., 10 mei 2006, AR P.06.0281.F, AC, 2006, nr. 266.

*TUSSENKOMST - Vrijwillige of gedwongen tussenkomst -
Strafzaken - Ontvankelijkheid*

Le Code d'instruction criminelle et les lois relatives à la procédure pénale précisent quelles sont les parties qui peuvent porter une demande ou contre lesquelles une demande peut être portée devant les juridictions pénales; il s'ensuit que l'intervention volontaire ou forcée d'un tiers devant les juridictions pénales n'est recevable qu'à la condition qu'une loi particulière la prévoie expressément ou qu'en vertu de la loi, le juge pénal soit autorisé exceptionnellement à prononcer une condamnation, une sanction ou une autre mesure à charge d'un tiers (1). (1) Cass., 10 mai 2006, RG P.06.0281.F, Pas., 2006, n° 266.

*INTERVENTION - Intervention volontaire ou forcée - Matière
répressive - Recevabilité*

P.10.0629.N

26 oktober 2010

AC nr. 633

Conclusie van advocaat-generaal TIMPERMAN.

*CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en
van betekening - Allerlei - Strafrechter zetelend in hoger beroep -
Dwangsom - Vordering tot opheffing of vermindering - Vordering tot
opschorting van de looptijd - Cassatieberoep - Betekening*

*DWANGSOM - Strafzaken - Strafrechter zetelend in hoger beroep -
Dwangsom - Vordering tot opheffing of vermindering - Vordering tot
opschorting van de looptijd - Cassatieberoep - Betekening*

Het beroep in cassatie van de veroordeelde tot betaling van een dwangsom, tegen een beslissing van de strafrechter zetelend in hoger beroep die uitspraak doet over zijn vordering strekkende tot opheffing of vermindering van de dwangsom, of tot opschorting van de looptijd ervan, moet worden betekend aan de partij tegen wie het gericht is (1). (1) Cass., 4 sept. 2007, AR P.07.0383.N, AC, 2007, nr. 382 met conclusie O.M.; Cass., 9 juni 2009, AR P.09.0140.N, AC, 2009, nr. 386; Cass., 30 maart 2010, AR P.09.1698.N, AC, 2010, nr. 230; Cass., 25 mei 2010, AR P.09.1761.N, AC, 2010, nr. 364.

*CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en
van betekening - Allerlei - Strafrechter zetelend in hoger beroep -
Dwangsom - Vordering tot opheffing of vermindering - Vordering tot
opschorting van de looptijd - Cassatieberoep - Betekening*

- Art. 1385quinquies Gerechtelijk Wetboek

- Art. 418 Wetboek van Strafvordering

*DWANGSOM - Strafzaken - Strafrechter zetelend in hoger beroep -
Dwangsom - Vordering tot opheffing of vermindering - Vordering tot
opschorting van de looptijd - Cassatieberoep - Betekening*

Conclusions de l'avocat général TIMPERMAN.

*POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels
il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Divers - Juge pénal
siégeant en degré d'appel - Astreinte - Demande de suppression ou
de réduction - Demande de suspension du cours - Pourvoi en
cassation - Notification*

*ASTREINTE - Matière répressive - Juge pénal siégeant en degré
d'appel - Astreinte - Demande de suppression ou de réduction -
Demande de suspension du cours - Pourvoi en cassation -
Notification*

Le pourvoi en cassation formé par le condamné au paiement d'une astreinte, dirigé contre une décision rendue par le juge pénal siégeant en degré d'appel qui statue sur sa demande de suppression ou de réduction de l'astreinte, ou de suspension de son cours, doit être notifié à la partie contre laquelle il est dirigé (1). (1) Cass., 4 septembre 2007, RG P.07.0383.N, Pas., 2007, n° 382 et les conclusions du ministère public; Cass., 9 juin 2009, RG P.09.0140.N, Pas., 2009, n° 386; Cass., 30 mars 2010, RG P.09.1698.N, Pas., 2010, n° 230; Cass., 25 mai 2010, RG P.09.1761.N, Pas., 2010, n° 364.

*POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels
il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Divers - Juge pénal
siégeant en degré d'appel - Astreinte - Demande de suppression ou
de réduction - Demande de suspension du cours - Pourvoi en
cassation - Notification*

- Art. 1385quinquies Code judiciaire

- Art. 418 Code d'Instruction criminelle

*ASTREINTE - Matière répressive - Juge pénal siégeant en degré
d'appel - Astreinte - Demande de suppression ou de réduction -
Demande de suspension du cours - Pourvoi en cassation -*

P.10.0633.F

5 mei 2010

AC nr. 315

Wanneer de voorzitter van de strafuitvoeringsrechtbank, in een brief aan de justitieassistent die met de begeleiding van de veroordeelde is belast, vóór de opening van het debat zijn mening kenbaar maakt over een gegeven dat aan zijn oordeel kan worden voorgelegd, biedt die magistraat objectief niet meer de waarborgen van onpartijdigheid om uitspraak te doen.

STRAFUITVOERING - Onpartijdigheid - Strafvuiveringsrechtbank - Brief van de voorzitter aan de justitieassistent die met de begeleiding is belast - Stellingname vooraleer het debat wordt geopend

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onpartijdige rechtbank - Strafvuiveringsrechtbank - Brief van de voorzitter aan de justitieassistent die met de begeleiding is belast - Stellingname vooraleer het debat wordt geopend

Lorsque, dans une lettre adressée à l'assistant de justice chargé de la guidance du condamné, le président du tribunal de l'application des peines a, avant l'ouverture des débats, fait connaître son opinion sur un élément susceptible d'être soumis à son appréciation, ce magistrat ne présente plus objectivement les garanties d'impartialité pour statuer.

APPLICATION DES PEINES - Impartialité - Tribunal de l'application des peines - Courrier adressé par le président à l'assistant de justice chargé de la guidance - Prise de position avant l'ouverture des débats

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Tribunal impartial - Tribunal de l'application des peines - Courrier adressé par le président à l'assistant de justice chargé de la guidance - Prise de position avant l'ouverture des débats

P.10.0635.N

9 november 2010

AC nr. 665

Wanneer een beklaagde vervolgd wordt wegens twee verschillende feiten en, hetzij tot afzonderlijke straffen is veroordeeld, hetzij voor een feit werd vrijgesproken en voor een ander tot straf werd veroordeeld, draagt het tot de beslissing over één van die telastleggingen beperkt hoger beroep van het openbaar ministerie alleen de kennisneming van die beslissing aan de appelrechters op (1). (1) Cass., 2 dec. 1987, AR 6058, A.C., 1987-1988, nr. 202.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Beperkt hoger beroep van het openbaar ministerie - Bevoegdheid van de appelrechter - Artt. 202, 203 en 203bis Wetboek van Strafvordering

Lorsqu'un prévenu est poursuivi du chef de deux préventions différentes et, soit est condamné à des peines distinctes, soit est acquitté du chef d'une des préventions et est condamné du chef de l'autre, l'appel du ministère public limité à la décision rendue sur une des préventions défère cette seule décision au juge d'appel (1). (1) Cass., 2 décembre 1987, RG 6058, Pas., 1988, n° 202.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Appel limité du ministère public - Compétence du juge d'appel - Art. 202, 203 et 203bis Code d'Instruction criminelle

P.10.0641.F

1 december 2010

AC nr. 705

Het morele bestanddeel dat voor het misdrijf foltering is vereist behoort tot het algemene opzet (1). (1) Zie Cass., 4 feb. 2009, AR P.08.1776.F, AC, 2009, nr. 92. Er dient opgemerkt dat het O.M. concludeerde tot verwerping en dat zijn conclusie in overeenstemming is met het arrest van het Hof, wat het middel betreft dat is samengevat. Het O.M. concludeerde daarentegen tot verwerping van het eerste, niet gepubliceerde middel, om gedeeltelijk andere redenen dan die van het Hof.

MISDRUIF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Moreel bestanddeel - Foltering - Algemeen opzet

L'élément moral requis par l'incrimination de torture relève du dol général (1). (1) Voir Cass., 4 février 2009, RG P.08.1776.F, Pas., 2009, n° 92. On notera que le M.P. concluait au rejet et que ses conclusions sont conformes à l'arrêt de la Cour sur le moyen faisant l'objet du résumé. En revanche, le M.P. concluait au rejet du premier moyen non publié pour des motifs en partie différents de ceux énoncés par la Cour.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Élément moral - Torture - Dol général

- Art. 417bis, 1° Strafwetboek

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Foltering - Moreel bestanddeel - Algemeen opzet

- Art. 417bis, 1° Strafwetboek

- Art. 417bis, 1° Code pénal

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Volontaires - Torture - Élément moral - Dol général

- Art. 417bis, 1° Code pénal

P.10.0653.N

15 juni 2010

AC nr. 428

Conclusie van eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

UITLEVERING - Uitleveringsovereenkomst tussen België en Marokko - Beginsel "non bis in idem" - Toepassing

Uit artikel 7 van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko betreffende uitlevering, ondertekend te Brussel op 7 juli 1997 en goedgekeurd bij wet van 24 februari 2005, volgt dat in de bedoelde overeenkomst het beginsel "non bis in idem" aldus moet worden uitgelegd dat, behoudens definitieve berechting door de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Staat, geen verbod tot uitlevering aan de verzoekende Staat geldt; wel kunnen redenen voorhanden zijn die een weigering tot uitlevering rechtvaardigen, zoals daar zijn een beslissing van de aangezochte Staat om niet te vervolgen of een einde te stellen aan de ingestelde vervolgingen; ook een berechting door een derde Staat van hetzelfde feit of dezelfde feiten, zij weze voorlopig of definitief, staat een uitlevering aan de verzoekende Staat niet in de weg, zonder dat evenwel een verplichting tot uitlevering bestaat, maar in die gevallen van facultatieve weigering moet de rechter nauwkeurig de redenen en omstandigheden eigen aan de zaak vermelden die naar zijn oordeel de weigering van de uitlevering rechtvaardigen (1). (1) Zie de concl. van het O.M., AC, 2010, nr. ...

UITLEVERING - Uitleveringsovereenkomst tussen België en Marokko - Beginsel "non bis in idem" - Toepassing

Conclusions du premier avocat général DE SWAEF.

EXTRADITION - Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume du Maroc sur l'extradition - Principe "non bis in idem" - Application

Il résulte de l'article 7 de la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume du Maroc sur l'extradition, signée à Bruxelles le 7 juillet 1997 et approuvée par la loi du 24 février 2005, qu'il y a lieu d'interpréter le principe "non bis in idem" visé à ladite Convention en ce sens que seul un jugement définitif par les autorités compétentes de l'État requis implique l'interdiction d'extradition à l'État requérant; des raisons d'un refus d'extradition peuvent néanmoins se présenter, comme une décision de l'État requis de ne pas engager de poursuites ou de mettre fin aux poursuites exercées; de même, un jugement, rendu à titre provisoire ou définitif, par un État tiers pour le même ou les mêmes faits ne fait pas obstacle à une extradition vers l'État requérant, sans cependant que l'extradition soit impérative, mais ces cas de refus facultatif imposent au juge d'exposer avec précision les raisons et les circonstances propres à la cause qu'il estime justifier le refus d'extradition (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

EXTRADITION - Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume du Maroc sur l'extradition - Principe "non bis in idem" - Application

P.10.0657.F

12 mei 2010

AC nr. 335

Het cassatieberoep van de beklaagde tegen het arrest waarbij het hof van beroep de strafvordering niet ontvankelijk heeft verklaard, is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang (1). (1) Zie Cass., 24 maart 1998, AR P.97.0144.N, AC, 1998, nr. 165; Cass., 13 jan. 1999, AR P.98.1045.F, AC, 1999, nr. 19; Cass., 13 maart 2002, AR P.01.1435.F, AC, 2002, nr. 177.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Gemis aan belang - Hof van beroep - Beslissing van niet-ontvankelijkheid van de strafvordering - Cassatieberoep van de beklaagde - Ontvankelijkheid

Est irrecevable, à défaut d'intérêt, le pourvoi formé par le prévenu contre l'arrêt par lequel la cour d'appel a déclaré l'action publique irrecevable (1). (1) Voir Cass., 24 mars 1998, RG P.97.0144.N, Pas., 1998, n° 165; Cass., 13 janvier 1999, RG P.98.1045.F, Pas., 1999, n° 19; Cass., 13 mars 2002, RG P.01.1435.F, Pas., 2002, n° 177.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Défaut d'intérêt - Cour d'appel - Décision d'irrecevabilité de l'action publique - Pourvoi du prévenu - Recevabilité

Het cassatieberoep is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang, wanneer de beklaagde het instelt tegen het arrest waarbij het hof van beroep zich onbevoegd heeft verklaard om kennis te nemen van de strafvordering en van de burgerlijke rechtsvordering, zonder uitspraak te doen over de kosten van de strafvordering (1). (1) Cass., 30 april 2003, AR P.03.0445.F, AC, 2003, nr. 272.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Gemis aan belang - Hof van beroep - Onbevoegdheidsverklaring - Cassatieberoep van de beklaagde - Ontvankelijkheid

Het Hof van Cassatie dat uitspraak moet doen over een cassatieberoep dat het niet ontvankelijk heeft verklaard, is, na verwerping van het cassatieberoep, bevoegd om het rechtsgebied vervolgens ambtshalve te regelen, wanneer het de stand van de rechtspleging in overweging heeft kunnen nemen (1). (1) Cass., 21 feb. 2001, AR P.00.1726.F, AC, 2001, nr. 108; Cass., 30 april 2003, AR P.03.0445.F, AC, 2003, nr. 272.

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Algemeen - Cassatieberoep van de beklaagde - Niet ontvankelijk verklaard cassatieberoep - Hof van Cassatie - Ambtshalve regeling van rechtsgebied

- Art. 526 Wetboek van Strafvordering

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Strafzaken - Cassatieberoep van de beklaagde - Niet ontvankelijk verklaard cassatieberoep - Ambtshalve regeling van rechtsgebied

- Art. 526 Wetboek van Strafvordering

Est irrecevable, à défaut d'intérêt, le pourvoi formé par le prévenu contre l'arrêt par lequel la cour d'appel s'est déclarée incompétente pour connaître des actions publique et civile, sans statuer sur les frais de l'action publique (1). (1) Cass., 30 avril 2003, RG P.03.0445.F, Pas., 2003, n° 272.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Défaut d'intérêt - Cour d'appel - Décision d'incompétence - Pourvoi du prévenu - Recevabilité

La Cour de cassation, appelée à statuer sur un pourvoi qu'elle déclare irrecevable, a, après avoir rejeté le pourvoi, le pouvoir de régler de juges d'office, lorsqu'elle a pu considérer l'état de la procédure (1). (1) Cass., 21 février 2001, RG P.00.1726.F, Pas., 2001, n° 108; Cass., 30 avril 2003, RG P.03.0445.F, Pas., 2003, n° 272.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Généralités - Pourvoi du prévenu - Pourvoi déclaré irrecevable - Cour de cassation - Règlement de juges d'office

- Art. 526 Code d'Instruction criminelle

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Matière répressive - Pourvoi du prévenu - Pourvoi déclaré irrecevable - Règlement de juges d'office

- Art. 526 Code d'Instruction criminelle

P.10.0661.F

6 oktober 2010

AC nr. 578

Artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechter, zonder dat hij de door de Koning bepaalde minimum- en maximumbedragen mag overschrijden, de rechtsplegingsvergoeding kan verminderen of verhogen, op de dubbele voorwaarde dat daartoe een verzoek van de partijen bij hem is ingediend en hij uitspraak doet bij wege van een met bijzondere redenen omklede beslissing; daaruit volgt dat de vergoeding, bij ontstentenis van een conclusie dienaangaande, wordt vastgesteld op het basisbedrag.

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Veroordeling tot de rechtsplegingsvergoeding - Bedrag van de vergoeding - Geen conclusie dienaangaande - Basisbedrag

L'article 1022 du Code judiciaire prévoit que le juge peut, sans dépasser les montants minima et maxima fixés par le Roi, réduire ou augmenter l'indemnité de procédure à la double condition d'être saisi par une demande des parties et de statuer par décision spécialement motivée; il s'en déduit qu'à défaut de conclusions sur ce point, l'indemnité de procédure est fixée au montant de base.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Condamnation à l'indemnité de procédure - Montant de l'indemnité - Absence de conclusions sur ce point - Montant de base

P.10.0671.N

14 december 2010

AC nr. 741

Behoudens in de gevallen waarin de rechter zich wettelijk moet onthouden, mag hij niet weigeren recht te spreken over de geschillen die hem worden voorgelegd en mag hij evenmin de normale loop van het geding op onrechtmatige wijze onderbreken.

*RECHTSWEIGERING - Verplichting recht te spreken
- Art. 5 Gerechtelijk Wetboek*

De regel dat de beklaagde niet wordt veroordeeld tot de kosten van de telastlegging waarvoor hij wordt vrijgesproken, sluit niet uit dat hij tot alle kosten wordt veroordeeld mits de rechter vaststelt dat zij allen door het bewezen verklaarde misdrijf werden veroorzaakt (1). (1) Cass. 5 juni 2001, AR P.99.1474.N, A.C., 2001, nr. 332.

*GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Strafvordering - Vrijspraak voor bepaalde telastleggingen - Veroordeling voor andere misdrijven - Veroordeling tot alle kosten van de strafvordering
- Artt. 162 en 176 Wetboek van Strafvordering*

Ongeacht de bepaling van artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek, kan het openbaar ministerie hoger beroep instellen tegen elke beslissing die de uitoefening van de strafvordering belemmert (1). (1) Cass., 2 juni 1998, AR P.96.1587.N, A.C., 1998, nr. 283.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Beslissing die de uitoefening van de strafvordering belemmert - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Ongeacht de bepaling van artikel 1046 Gerechtelijk Wetboek, kan het openbaar ministerie hoger beroep instellen tegen elke beslissing die de uitoefening van de strafvordering belemmert (1). (1) Cass., 2 juni 1998, AR P.96.1587.N, AC, 1998, nr. 283.

OPENBAAR MINISTERIE - Beslissing die de uitoefening van de strafvordering belemmert - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Wanneer de rechter een beklaagde vrijspreekt voor bepaalde telastleggingen en wegens andere feiten veroordeelt, beoordeelt hij op onaantastbare wijze de mate waarin de kosten van de vervolging zijn veroorzaakt door de in aanmerking genomen feiten (1). (1) Cass., 7 jan. 2004, AR P.03.1092.F, A.C., 2004, nr. 4.

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Strafvordering - Beklaagde - Gedeeltelijke vrijspraak - Mate waarin de kosten zijn veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven - Onaantastbare beoordeling

*- Artt. 162 en 176 Wetboek van Strafvordering
ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Strafzaken - Gerechtskosten - Gedeeltelijke vrijspraak - Beoordeling van de mate waarin de kosten zijn veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven*

Hormis dans les cas où le juge doit légalement s'abstenir, il ne peut refuser de juger des contestations qui lui sont soumises et il ne peut pas davantage interrompre de manière illicite le cours normal de la procédure.

*DENI DE JUSTICE - Obligation de juger
- Art. 5 Code judiciaire*

La règle suivant laquelle le prévenu n'est pas condamné aux frais de la prévention du chef de laquelle il a été acquitté, n'exclut pas qu'il soit condamné à tous les frais à condition que le juge constate qu'ils ont tous été causés par l'infraction déclarée établie (1). (1) Cass., 5 juin 2001, RG P.99.1474.N, Pas., 2001, n° 332.

*FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Action publique - Acquittement du chef de certaines préventions - Condamnation du chef d'autres infractions - Condamnation à tous les frais de l'action publique
- Art. 162 et 176 Code d'Instruction criminelle*

Nonobstant la disposition de l'article 1046 du Code judiciaire, le ministère public peut interjeter appel de toute décision faisant obstacle à l'exercice de l'action publique (1). (1) Cass., 2 juin 1998, RG P.96.1587.N, Pas., 1998, n° 283.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Décisions et parties - Décision faisant obstacle à l'exercice de l'action publique - Appel du ministère public - Recevabilité

Nonobstant la disposition de l'article 1046 du Code judiciaire, le ministère public peut interjeter appel de toute décision faisant obstacle à l'exercice de l'action publique (1). (1) Cass., 2 juin 1998, RG P.96.1587.N, Pas., 1998, n° 283.

MINISTERE PUBLIC - Décision faisant obstacle à l'exercice de l'action publique - Appel du ministère public - Recevabilité

Lorsque le juge acquitte un prévenu du chef de certaines préventions et le condamne du chef d'autres faits, il apprécie de manière souveraine la mesure dans laquelle les frais de poursuite ont été causés par les faits pris en considération (1). (1) Cass., 7 janvier 2004, RG P.03.1092.F, Pas., 2004, n° 4.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Action publique - Prévenu - Acquittement partiel - Mesure dans laquelle les frais sont causés par les infractions déclarées établies - Appréciation souveraine

*- Art. 162 et 176 Code d'Instruction criminelle
APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI:
810 MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Frais et dépens - Acquittement partiel - Appréciation de la mesure dans laquelle les frais ont été causés par les infractions déclarées établies*

P.10.0674.F

28 april 2010

AC nr. 293

De appelrechters dienen niet te antwoorden op de gegevens die zijn aangevoerd in het bij de eerste rechter ingediende verzoek tot voorlopige invrijheidstelling, die niet werden hernomen in de voor hen neergelegde conclusie.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Voorlopige hechtenis - Vonnisgerecht - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Correctionele rechtbank - Beschikking die het verzoek gegrond verklaart - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Hof van beroep - Arrest - Redengeving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

- Artt. 23, 4° en 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Voorlopige hechtenis - Vonnisgerecht - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Correctionele rechtbank - Beschikking die het verzoek gegrond verklaart - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Hof van beroep - Arrest - Redengeving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

- Artt. 23, 4° en 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Voorlopige invrijheidstelling - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Correctionele rechtbank - Beschikking die het verzoek gegrond verklaart - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Hof van beroep - Arrest - Redengeving - Verplichting op de conclusie te antwoorden

- Artt. 23, 4° en 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Les juges d'appel ne sont pas tenus de répondre aux éléments invoqués dans la requête de mise en liberté provisoire déposée devant le premier juge et qui n'ont pas été repris dans des conclusions déposées devant eux.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Procédure en degré d'appel - Détention préventive - Juridiction de jugement - Requête de mise en liberté provisoire - Tribunal correctionnel - Ordonnance déclarant la requête fondée - Appel du ministère public - Cour d'appel - Arrêt - Motivation - Obligation de réponse aux conclusions

- Art. 23, 4°, et 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Détention préventive - Juridiction de jugement - Requête de mise en liberté provisoire - Tribunal correctionnel - Ordonnance déclarant la requête fondée - Appel du ministère public - Cour d'appel - Arrêt - Motivation - Obligation de réponse aux conclusions

- Art. 23, 4°, et 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Mise en liberté provisoire - Requête de mise en liberté provisoire - Tribunal correctionnel - Ordonnance déclarant la requête fondée - Appel du ministère public - Cour d'appel - Arrêt - Motivation - Obligation de réponse aux conclusions

- Art. 23, 4°, et 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.0698.F

22 september 2010

AC nr. 540

Aangezien de gesubrogeerde de rechtsvordering van de schuldeiser die hij opvolgt in eigen naam instelt en de subrogatie slechts geschiedt tot beloop van wat de gesubrogeerde daadwerkelijk heeft betaald, kan laatstgenoemde van de aansprakelijke derde niet méér vorderen dan de uitkeringen die hij ten gunste van de getroffene heeft verricht en niet méér dan het bedrag van de vergoeding waarop de getroffene recht heeft krachtens het gemeen recht en dat dezelfde schade dekt.

INDEPLAATSSTELLING - Werknemer - Gemeenteambtenaar - Ongeval - Fout van een derde - Arbeidsongeschiktheid - Werkgever die in de rechten van de werknemer is gesubrogeerd

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Overeenkomsten en regres - Verzekering - Indeplaatsstelling - Werknemer - Gemeenteambtenaar - Ongeval - Fout van een derde - Arbeidsongeschiktheid - Werkgever die in de rechten van de werknemer is gesubrogeerd

Dès lors que le subrogé exerce à son propre compte l'action du créancier auquel il succède et que la subrogation n'opère que dans la mesure de ce que le subrogé a effectivement payé, ce dernier ne peut réclamer au tiers responsable davantage que les décaissements qu'il a effectués au profit de la victime ni lui demander plus que le montant de l'indemnité revenant à celle-ci en vertu du droit commun et couvrant le même dommage.

SUBROGATION - Travailleur - Agent communal - Accident - Faute d'un tiers - Incapacité de travail - Employeur subrogé dans les droits du travailleur

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Conventions. recours - Assurances. subrogation - Travailleur - Agent communal - Accident - Faute d'un tiers - Incapacité de travail - Employeur subrogé dans les droits du travailleur

Het feit dat de werkgever zijn werknemer reeds vóór diens ongeval, voor deeltijdse prestaties een volledige wedde uitbetaalde en hem de helft van zijn uitgaven heeft uitbetaald, op grond dat hij ten gevolge van dat ongeval alleen een deeltijdse prestatie heeft moeten ontberen, stelt het Hof niet in staat na te gaan of de rechtbank, wat de eigen schade van de werkgever betreft en niet de schade van de getroffene in wiens rechten laatstgenoemde volgens het vonnis is gesubrogeerd, door vijftig procent van het brutoloon toe te kennen terwijl het invaliditeitspercentage en het percentage van arbeidsongeschiktheid slechts zesentwintig procent bedraagt, geen bedrag heeft toegekend dat hoger ligt dan het bedrag waarop de subrogant recht heeft.

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST - Schade - Algemeen - Werknemer - Gemeentebestuur - Ongeval - Fout van een derde - Werkgever - Uitkering van loon - Eigen schade - Herstel - Omvang

L'octroi à l'employeur, qui dès avant l'accident dont a été victime son travailleur lui versait un traitement complet pour des prestations à mi-temps, de la moitié de ses débours au motif qu'il n'était privé à la suite de cet accident que d'une prestation à mi-temps, ne permet pas à la Cour de vérifier si, concernant le dommage propre de l'employeur et non celui de la victime aux droits de laquelle le jugement déclare ce dernier subrogé, en octroyant cinquante pour cent de la rémunération brute alors que le taux d'invalidité et d'incapacité n'est que de vingt six pour cent, le tribunal n'a pas alloué un montant excédant celui que le subrogeant eût été en droit d'obtenir.

RESPONSABILITE HORS CONTRAT - Dommage - Généralités - Travailleur - Agent communal - Accident - Faute d'un tiers - Employeur - Versement de traitements - Dommage propre - Réparation - Etendue

P.10.0703.N

5 oktober 2010

AC nr. 576

De in artikel 2, 5°, Camerawet bedoelde verantwoordelijke voor de verwerking, kan de opvolger zijn van degene die de beslissing tot het plaatsen van een of meer bewakingscamera's in een voor het publiek toegankelijke besloten plaats heeft genomen.

BEWIJS - Strafzaken - Allerlei - Bewakingscamera - Camerawet - Verantwoordelijke voor de verwerking

- Artt. 2, 5°, en 6, § 1 Wet 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewakingscamera - Camerawet - Verantwoordelijke voor de verwerking

- Artt. 2, 5°, en 6, § 1 Wet 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's

Le responsable du traitement visé à l'article 2, 5°, de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance peut être le successeur de celui qui a pris la décision d'installer une ou plusieurs caméras de surveillance dans un lieu fermé accessible au public.

PREUVE - Matière répressive - Divers - Caméra de surveillance - Loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation des caméras de surveillance - Responsable du traitement

- Art. 2, 5°, et 6, § 1er L. du 21 mars 2007

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Caméra de surveillance - Loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation des caméras de surveillance - Responsable du traitement

- Art. 2, 5°, et 6, § 1er L. du 21 mars 2007

Het zwijgrecht behelst niet dat de rechter nooit een gevolg zou mogen trekken uit het stilzwijgen van de verdachte en verhindert niet dat die gevolgtrekking wordt gemaakt naar de concrete omstandigheden, zonder algemeen te zijn; onder die voorwaarde mag de rechter een naar de feitelijke omstandigheden betekenisvol stilzwijgen, samen met ander bewijs, als een gegeven ten laste beschouwen.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Zwijgrecht - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter - Gegeven ten laste

- Art. 6 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Zwijgrecht - Draagwijdte - Beoordeling door de rechter - Gegeven ten laste

Le droit au silence n'implique pas que le juge ne pourrait jamais tirer de conséquences du silence de l'inculpé et n'empêche pas que cette déduction, sans être générale, soit faite en fonction des circonstances concrètes; à cette condition, le juge peut considérer un silence significatif selon les circonstances de fait, accompagné d'une autre preuve, comme étant un élément à charge.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droit au silence - Portée - Appréciation par le juge - Élément à charge

- Art. 6 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit au silence - Portée - Appréciation par le juge - Élément à charge

Is nieuw, mitsdien niet ontvankelijk, het middel dat de schending aanvoert van de artikelen 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. doordat het bestreden arrest de veroordeling steunt op zelfincriminerende verklaringen die werden afgelegd zonder 'cautie' en zonder bijstand van een raadsman, terwijl eiser zich over de grond van de zaak heeft verdedigd zonder zich op de schending van die verdragsartikelen, die hij bij de rechter kon aanvoeren, te beroepen.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Middel geput uit de schending van artikel 6 E.V.R.M. - Veroordeling gesteund op zelfincriminerende verklaringen - Verklaringen afgelegd zonder cautie en zonder bijstand van een raadsman - Middel niet opgeworpen bij de behandeling van de grond van de zaak - Ontvankelijkheid

Est nouveau et, dès lors, irrecevable, le moyen qui invoque la violation des articles 6, §1er et 6, §3.c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales du fait que l'arrêt attaqué fonde la condamnation sur les déclarations auto-incriminantes qui ont été faites sans "caution" et sans l'assistance d'un conseil, alors que le demandeur a présenté ses moyens de défense sur le fond de la cause sans invoquer la violation de ces dispositions constitutionnelles qu'il pouvait invoquer devant le juge.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Moyen puisé dans la violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Condamnation fondée sur des déclarations auto-incriminantes - Déclarations faites sans caution et sans l'assistance d'un conseil - Moyen n'ayant pas été invoqué lors de l'instruction sur le fond de la cause - Recevabilité

Waar het plaatsen en het gebruik van een bewakingscamera slechts tot doel mogen hebben misdrijven tegen personen of goederen of overlast in de zin van artikel 135 Nieuwe Gemeentewet te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, of de openbare orde te handhaven, is het gebruik van de door een bewakingscamera verzamelde, verwerkte of bewaarde beelden niet uitgesloten indien deze beelden een bijdrage kunnen leveren tot het bewijs van een ander misdrijf dan een misdrijf tegen personen of goederen zoals bedoeld in artikel 2, 4°, Camerawet.

BEWIJS - Strafzaken - Allerlei - Bewakingscamera - Gebruik van de door een bewakingscamera verzamelde, verwerkte of bewaarde beelden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewakingscamera - Gebruik van de door een bewakingscamera verzamelde, verwerkte of bewaarde beelden

Si le but de l'installation ou de l'utilisation de caméras de surveillance ne peut être que de prévenir, de constater ou de déceler les délits contre les personnes ou les biens ou les nuisances au sens de l'article 135 de la nouvelle loi communale, ou de maintenir l'ordre public, l'utilisation des images collectées, traitées ou sauvegardées par les caméras de surveillance n'est pas exclue si elle peut contribuer à apporter la preuve d'une infraction autre qu'un délit contre les personnes ou les biens tel que visé à l'article 2, 4°, de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance.

PREUVE - Matière répressive - Divers - Caméra de surveillance - Utilisation des images collectées, traitées ou sauvegardées par une caméra de surveillance

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Caméra de surveillance - Utilisation des images collectées, traitées ou sauvegardées par une caméra de surveillance

P.10.0705.F

29 september 2010

AC nr. 562

Wanneer, bij vrijspraak van de beschuldigde, de vernietiging alleen betrekking heeft op de burgerlijke belangen, verwijst het Hof de aldus beperkte zaak naar hetzelfde hof van assisen dat het vernietigde arrest had gewezen, anders samengesteld, zitting houdende zonder bijstand van de jury (1). (1) Cass., 17 maart 2010, AR P.09.1741.F, A.C., nr. 191, met concl. O.M. in Pas.

HOF VAN ASSISEN - Burgerlijke rechtsvordering - Vrijspraak - Beslissing van onbevoegdheid op de burgerlijke rechtsvordering - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Rechtscollege waarnaar de zaak verwezen wordt

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

En cas d'acquiescement de l'accusé, si la cassation ne porte que sur les intérêts civils, la Cour renvoie la cause, ainsi limitée, à la même cour d'assises que celle qui avait rendu l'arrêt cassé, autrement composée, siégeant sans l'assistance du jury (1). (1) Cass., 17 mars 2010, RG P.09.1741.F, Pas., 2010, n° 191, avec concl. du M.P.

COUR D'ASSISES - Action civile - Verdict d'acquiescement - Décision d'incompétence sur l'action civile - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Jurisdiction de renvoi

- Art. 429, al. 4 Code d'Instruction criminelle

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafzaken - Hof van assisen - Vrijspraak - Burgerlijke rechtsvordering - Beslissing van onbevoegdheid - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de uitspraak over de burgerlijke belangen - Rechtscollege waarnaar de zaak verwezen wordt
- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

RENVOI APRES CASSATION - Matière répressive - Cour d'assises - Verdict d'acquiescement - Action civile - Décision d'incompétence - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation sur les intérêts civils - Juridiction de renvoi

- Art. 429, al. 4 Code d'Instruction criminelle

De gezworenen die alleen verwijzen naar twijfel of het gebrek aan twijfel voldoen niet aan hun plicht om verantwoording af te leggen van hun beslissing; de vereiste motivering houdt in dat de overwegingen worden uiteengezet die de jury van de schuld of onschuld van de beschuldigde hebben overtuigd, met vermelding van de concrete redenen waarom op elke vraag ja of neen is geantwoord (1). (1) Zie Cass., 17 maart 2010, AR P.09.1741.F, A.C., 2010, nr. 191, met concl. O.M. betreffende het gebrek aan motivering van een arrest van vrijspraak van het hof van assisen, vóór de inwerkingtreding van de wet van 21 december 2009.

La seule référence au doute ou à l'absence de doute ne saurait satisfaire à l'obligation faite aux jurés de rendre compte de leur décision; la motivation requise implique la mise en avant des considérations qui ont convaincu le jury de la culpabilité ou de l'innocence de l'accusé, en indiquant les raisons concrètes pour lesquelles il a été répondu positivement ou négativement à chacune des questions (1). (1) Voir Cass., 17 mars 2010, RG P.09.1741.F, Pas., 2010, n° 191, avec concl. du M.P. concernant le défaut de motivation d'un arrêt d'acquiescement rendu par la cour d'assises avant l'entrée en vigueur de la loi du 21 décembre 2009.

HOF VAN ASSISEN - Eindarrest - Beslissing van de jury - Motiveringsplicht

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- zoals vervangen door de Wet 21 dec. 2009

- Art. 334 Wetboek van Strafvordering

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Hof van assisen - Eindarrest - Motiveringsplicht

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- zoals vervangen door de Wet 21 dec. 2009

- Art. 334 Wetboek van Strafvordering

COUR D'ASSISES - Arrêt définitif - Décision du jury - Obligation de motivation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- tel que remplacé par la L. du 21 décembre 2009

- Art. 334 Code d'Instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Cour d'assises - Arrêt définitif - Obligation de motivation

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- tel que remplacé par la L. du 21 décembre 2009

- Art. 334 Code d'Instruction criminelle

P.10.0723.F

6 oktober 2010

AC nr. 579

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

BESLAG - Algemeen - Strafzaken - In beslag genomen goederen - Teruggave - Artikel 44, Strafwetboek - Aard van de maatregel

BESLAG - Algemeen - Strafzaken - In beslag genomen goederen - Teruggave - Teruggave aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd

TERUGGAVE VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN - In beslag genomen goederen - Teruggave - Artikel 44, Strafwetboek - Aard van de maatregel

TERUGGAVE VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN - In beslag genomen goederen - Teruggave aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

SAISIE - Généralités - Matière répressive - Biens saisis - Restitution - Article 44 du Code pénal - Nature de la mesure

SAISIE - Généralités - Matière répressive - Biens saisis - Restitution - Restitution entre les mains de qui la saisie a été opérée

RESTITUTION DE PIECES A CONVICTION - Biens saisis - Restitution - Article 44 du Code pénal - Nature de la mesure

RESTITUTION DE PIECES A CONVICTION - Biens saisis - Restitution entre les mains de qui la saisie a été opérée

Er is alleen sprake van teruggave in de zin van artikel 44 van het Strafwetboek als daardoor de door de misdaad of het wanbedrijf veroorzaakte schade wordt vergoed (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Il n'y a restitution au sens de l'article 44 du Code pénal que si elle répare le préjudice causé par le crime ou le délit (1). (1) Voir les concl. du M.P.

BESLAG - Algemeen - Strafzaken - In beslag genomen goederen - Teruggave - Artikel 44, Strafwetboek - Aard van de maatregel

SAISIE - Généralités - Matière répressive - Biens saisis - Restitution - Article 44 du Code pénal - Nature de la mesure

TERUGGAVE VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN - In beslag genomen goederen - Teruggave - Artikel 44, Strafwetboek - Aard van de maatregel

RESTITUTION DE PIÈCES A CONVICTION - Biens saisis - Restitution - Article 44 du Code pénal - Nature de la mesure

De listige kunstgrepen die het misdrijf oplichting opleveren moeten zijn aangewend met het doel op slinkse wijze iemands vertrouwen te winnen en kunnen bestaan uit een aantal feiten, waarvan elk apart slechts een bestanddeel van de listige kunstgreep uitmaakt en bijgevolg niet alle kenmerken daarvan in zich verenigt (1). (1) Cass., 20 jan. 1969, AC 1969, p. 478; F. D'Hont, V° Escroquerie, in Qualifications et jurisprudence pénales, 2008, p. 8; H.-D. Bosly, "L'escroquerie" in Les infractions contre les biens, Brussel, Larcier, 2008, p. 255 e.v.; J. Spreutels, F. Roggen en E. Roger France, Droit pénal des affaires, Brussel, Bruylant, 2005, p. 283 e.v.

Les manœuvres frauduleuses constitutives du délit d'escroquerie doivent avoir été employées dans le but de surprendre la confiance d'une autre personne et peuvent être constituées par un ensemble de faits dont chacun n'est qu'un élément de la manœuvre frauduleuse et ne réunit, partant, pas tous les caractères de celle-ci (1). (1) Cass., 20 janvier 1969, Pas., 1969, I, p. 459; F. D'Hont, V° Escroquerie, in Qualifications et jurisprudence pénales, 2008, p. 8; H.-D. Bosly, "L'escroquerie", in Les infractions contre les biens, Bruxelles, Larcier, 2008, p. 255 et s.; J. Spreutels, F. Roggen et E. Roger France, Droit pénal des affaires, Bruxelles, Bruylant, 2005, p. 283 et s.

OPLICHTING - Listige kunstgrepen

ESCROQUERIE - Manœuvres frauduleuses

Wanneer de rechter geen uitspraak doet over de bestemming van een in beslag genomen goed, behoort de beslissing dienaangaande tot de maatregelen van tenuitvoerlegging van de vonnissen en arresten, die het openbaar ministerie zelf kan en moet gelasten met het oog op de latere teruggave van het goed door de griffier aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd, overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 24 maart 1936 op de bewaring, ter griffie, en de procedure tot teruggave van de in strafzaken in beslag genomen zaken (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

Lorsque le juge ne statue pas sur le sort d'un bien saisi, la décision à cet égard relève des mesures d'exécution des jugements et arrêts que le ministère public a lui-même le pouvoir et le devoir d'ordonner en vue de la restitution ultérieure du bien par le greffier à la personne entre les mains de qui la saisie a été opérée, conformément aux articles 1er et 2 de l'arrêté royal du 24 mars 1936 sur la détention au greffe et la procédure en restitution des choses saisies en matière répressive (1). (1) Voir les concl. du M.P.

BESLAG - Algemeen - Strafzaken - In beslag genomen goederen - Teruggave - Teruggave aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd

SAISIE - Généralités - Matière répressive - Biens saisis - Restitution - Restitution entre les mains de qui la saisie a été opérée

TERUGGAVE VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN - In beslag genomen goederen - Teruggave aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd

RESTITUTION DE PIÈCES A CONVICTION - Biens saisis - Restitution entre les mains de qui la saisie a été opérée

P.10.0729.F

6 oktober 2010

AC nr. 580

Conclusie van advocaat-generaal **VANDERMEERSCH**.

Conclusions de l'avocat général **VANDERMEERSCH**.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

INSTRUCTION EN MATIÈRE RÉPRESSIVE - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Dépassement du délai raisonnable - Sanction

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

INSTRUCTION EN MATIÈRE RÉPRESSIVE - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du délai raisonnable

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn bij de regeling van de rechtspleging - Passend rechtsherstel - Toepassing

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Constatation du dépassement du délai raisonnable lors du règlement de la procédure - Réparation en droit adéquate - Application

ONDERZOEKSGERECHTEN - Afsluiting van het gerechtelijk

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Clôture de l'instruction - Appel -

onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

ONDERZOEKSGERECHTEN - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn bij de regeling van de rechtspleging - Passend rechtsherstel - Toepassing

De loutere vaststelling dat de redelijke termijn overschreden is in de fase van de regeling van de rechtspleging kan op zich reeds die overschrijding goedmaken; voor zover de bodemrechter de beklagde schuldig oordeelt, moet hij immers, met toepassing van artikel 21ter van de Voorlopige Titel van het Wetboek van Strafvordering, rekening houden met die overschrijding (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn bij de regeling van de rechtspleging - Passend rechtsherstel - Toepassing

*- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn bij de regeling van de rechtspleging - Passend rechtsherstel - Toepassing

*- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*

Wanneer de overschrijding van de redelijke termijn in conclusie voor de raadkamer werd aangevoerd, kan de kamer van inbeschuldigingstelling die in het kader van de regeling van de rechtspleging uitspraak doet in hoger beroep, zelf nagaan of die termijn was overschreden en, in bevestigend geval, staat het aan haar om het door haar passend geachte rechtsherstel ervan te regelen; wanneer een van de partijen erom verzoekt is de kamer van inbeschuldigingstelling zelfs verplicht dat toezicht te verrichten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling -

Chambre des mises en accusation - Dépassement du délai raisonnable - Sanction

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du délai raisonnable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du délai raisonnable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Dépassement du délai raisonnable - Sanction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement du délai raisonnable lors du règlement de la procédure - Réparation en droit adéquate - Application

La simple constatation du dépassement du délai raisonnable au stade du règlement de la procédure peut constituer en soi la réparation du dépassement du délai raisonnable; pour autant qu'il considère le prévenu coupable, le juge du fond devra, en effet, tenir compte de ce dépassement, en application de l'article 21ter du titre préliminaire du Code de procédure pénale (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Constatation du dépassement du délai raisonnable lors du règlement de la procédure - Réparation en droit adéquate - Application

*- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Constatation du dépassement du délai raisonnable lors du règlement de la procédure - Réparation en droit adéquate - Application

*- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950*

Lorsque le dépassement du délai raisonnable a été invoqué en conclusions devant la chambre du conseil, la chambre des mises en accusation qui statue en degré d'appel dans le cadre du règlement de la procédure peut, et même doit si l'une des parties le lui demande, vérifier elle-même si ce délai a été dépassé et, dans l'affirmative, il lui appartient d'en déterminer la réparation en droit qu'elle juge adéquate (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du

Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Artt. 6.1 en 13 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Artt. 6.1 en 13 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de overschrijding van de redelijke termijn

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Artt. 6.1 en 13 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Wanneer het onderzoeksgerecht vaststelt dat de overschrijding van de redelijke termijn het recht van verdediging op onherstelbare wijze heeft aangetast, stelt het de niet-ontvankelijkheid van de vervolging vast; wanneer die overschrijding op ernstige en onherstelbare wijze de bewijsvoering heeft aangetast, beveelt het de buitenvervolginstelling (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoek binnen een redelijke termijn - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEKSGERECHTEN - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Afsluiting van het gerechtelijk onderzoek - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Overschrijding van de redelijke termijn - Sanctie

- Art. 235bis Wetboek van Strafvordering
- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

délagi raisonnable

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er, et 13 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du délagi raisonnable

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er, et 13 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délagi raisonnable - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Contrôle du dépassement du délagi raisonnable

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er, et 13 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Lorsqu'elle constate que le dépassement du délagi raisonnable a affecté irrémédiablement les droits de la défense, la juridiction d'instruction constate l'irrecevabilité des poursuites; si ce dépassement a gravement et définitivement porté atteinte à l'administration de la preuve, elle ordonne le non-lieu (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délagi raisonnable - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Dépassement du délagi raisonnable - Sanction

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Dépassement du délagi raisonnable - Sanction

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Clôture de l'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Dépassement du délagi raisonnable - Sanction

- Art. 235bis Code d'Instruction criminelle
- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.0744.F

5 mei 2010

AC nr. 316

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafvordering - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délagi de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

ADVOCAAT - Strafzaken - Fase die het strafproces voorafgaat - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending

VOORLOPIGE HECHTENIS - Algemeen - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand

AVOCAT - Matière répressive - Phase préliminaire du procès pénal - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation

DETENTION PREVENTIVE - Généralités - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat -

De kamer van inbeschuldigingstelling die met toepassing van artikel 235bis Sv. uitspraak doet, kan naar recht beslissen dat de verhoren van de in verdenking gestelde die in afwezigheid van zijn advocaat zijn afgenomen, de voortzetting van het gerechtelijk onderzoek niet beletten, en dat de toepassing van de internrechtelijke bepalingen zijn recht van verdediging niet dermate heeft miskend dat de eerbiediging van zijn recht op een eerlijke behandeling van de zaak nu al onmogelijk wordt; aldus verantwoordt zij naar recht haar weigering om de processen-verbaal van die verhoren nietig te verklaren (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas, 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Geen bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

De artikelen 1, 2 en 16, § 2 en 4, Wet Voorlopige Hechtenis, vereisen niet dat de voorlopig aangehouden persoon binnen de bij artikel 12, derde lid, G.W. bepaalde termijn van vierentwintig uur de bijstand moet krijgen van een advocaat en miskennen op zich het recht op een eerlijke behandeling van de zaak niet (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas, 2010, nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de in verdenking gestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de in verdenking gestelde tijdens de termijn van voorlopige aanhouding -

La chambre des mises en accusation, statuant en application de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, peut légalement décider que les auditions de l'inculpé recueillies hors de la présence de l'avocat ne font pas obstacle à la poursuite de l'instruction et que l'application des dispositions de droit interne n'a pas violé ses droits de la défense au point de rendre d'ores et déjà impossible le respect de son droit à un procès équitable; elle justifie ainsi légalement son refus d'annuler les procès-verbaux contenant lesdites auditions (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

Les articles 1er, 2 et 16, § 2 et 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive qui ne prévoient pas l'assistance d'un avocat aux côtés de la personne gardée à vue pendant le délai de vingt-quatre heures institué par l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, ne violent pas en eux-mêmes le droit à un procès équitable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un

De artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c E.V.R.M., zoals zij momenteel worden uitgelegd door het Europees Hof, verplichten de onderzoeksgerechten niet ertoe om het wegens moord verleende bevel tot aanhouding jegens een in verdenking gestelde, onmiddellijk op te heffen alleen op grond dat hij vóór en tijdens zijn verschijning voor de onderzoeksmagistraat een bekentenis heeft afgelegd in de vormen als bepaald in het Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas, 2010, nr. ...

Les articles 5, § 1er, 6, § 1er et 6, § 3.c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne des droits de l'homme, n'obligent pas les juridictions d'instruction à donner sur-le-champ mainlevée du mandat d'arrêt délivré à charge d'un inculpé du chef d'assassinat, au seul motif qu'avant sa comparution devant le magistrat instructeur et lors de celle-ci, cette personne a consenti un aveu dans les formes prescrites par le Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ADVOCAAT - Strafvorderingen - Fase die het strafproces voorafgaat - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

AVOCAT - Matière répressive - Phase préliminaire du procès pénal - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de handhaving van de voorlopige hechtenis - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle du maintien de la détention préventive - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation

VOORLOPIGE HECHTENIS - Algemeen - Eerste verhoor van de in verdenking gestelde door de politie - Bekentenis - Geen bijstand vooraf van de advocaat - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c, E.V.R.M. - Schending

DETENTION PREVENTIVE - Généralités - Première audition de l'inculpé par la police - Aveu - Pas d'accès préalable à l'avocat - Articles 5, § 1er, 6, § 1er, et 6, § 3.c, Conv. D.H. - Violation

P.10.0750.F

19 mei 2010

AC nr. 350

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

CASSATIEBEROEP - Strafvorderingen - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle over de toepassing van de bijzondere

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi immédiat - Recevabilité du pourvoi

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes

opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

Het onmiddellijk cassatieberoep tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat, krachtens artikel 235quater Sv., de controle uitoefent over de bijzondere opsporingsmethoden, is niet ontvankelijk (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, AR P.10.0750.F, nr. ...

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid van het cassatieberoep

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden - Voorlopige controle tijdens het gerechtelijk onderzoek - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi en cassation immédiat - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi en cassation immédiat - Recevabilité

Est irrecevable le pourvoi immédiat formé contre l'arrêt de la chambre des mises en accusation qui procède au contrôle des méthodes particulières de recherche en vertu de l'article 235quater du Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir les concl. du M.P.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi immédiat - Recevabilité du pourvoi

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi en cassation immédiat - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche - Contrôle provisoire durant l'instruction - Pourvoi en cassation immédiat - Recevabilité

P.10.0753.F

20 oktober 2010

AC nr. 616

De door de bevoegde nationale gerechtelijke instantie gedane vaststelling dat aan de verschillende feiten hetzelfde strafbaar opzet ten grondslag ligt, is op zich geen voldoende reden om te besluiten dat het hier gaat om dezelfde feiten, in de zin van artikel 54 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985 (1). (1) Zie Cass., 27 nov. 2007, AC, 2007, nr. 583.

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Allerlei - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Beginsel "non bis in idem" - Zelfde feiten - Feiten waarvan hetzelfde misdadig opzet ten grondslag ligt

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Beginsel "non bis in idem" - Zelfde feiten - Feiten waarvan hetzelfde misdadig opzet ten grondslag ligt

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Strafzaken - Beginsel "non bis in idem" - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het

La constatation, par l'instance judiciaire nationale compétente, d'une même intention délictueuse reliant les différents faits entre eux ne pourrait suffire en soi pour conclure à leur identité au sens de l'article 54 de la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985 (1). (1) Voir Cass., 27 novembre 2007, RG P.05.0583.N, Pas., 2007, n° 583.

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Divers - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Faits reliés par une même intention délictueuse

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Union européenne - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Principe "non bis in idem" - Identité de faits - Faits reliés par une même intention délictueuse

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Matière répressive - Principe "non bis in idem" - Union européenne -

Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Zelfde feiten - Feiten waarvan hetzelfde misdadig opzet ten grondslag ligt

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

STRAFVORDERING - Ontvankelijkheid - Beginsel "non bis in idem" - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Zelfde feiten - Feiten waarvan hetzelfde misdadig opzet ten grondslag ligt

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

De bodemrechter beoordeelt op onaantastbare wijze of de bij hem aanhangig gemaakte feiten al dan niet onderscheiden zijn van die waarover eerder een eindbeslissing is geweest; in dat geval staat het alleen aan het Hof van Cassatie om na te gaan of de rechter dienaangaande zijn beoordeling naar recht heeft kunnen afleiden uit de door hem vastgestelde feiten (1). (1) Zie Cass., 9 maart 2005, AC, 2005, nr. 145.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Strafzaken - Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bij de rechter aanhangig gemaakte feiten - Zelfde feiten als die waarover een eindbeslissing is geweest - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

STRAFVORDERING - Ontvankelijkheid - Bij de rechter aanhangig gemaakte feiten - Zelfde feiten als die waarover een eindbeslissing is geweest - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Hof van Cassatie - Bevoegdheid

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Strafvordering - Ontvankelijkheid - Bij de rechter aanhangig gemaakte feiten - Zelfde feiten als die waarover een eindbeslissing is geweest - Hof van Cassatie - Bevoegdheid

- Art. 65, tweede lid Strafwetboek

Het in artikel 54 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985 vastgelegde beginsel non bis in idem is alleen toepasselijk op het geval waarin de nationale instantie, waarbij de tweede strafrechtelijke procedure aanhangig is gemaakt, vaststelt dat de materiële feiten die achtereenvolgens aan de rechters van twee overeenkomstsluitende Staten zijn voorgelegd, een onlosmakelijk geheel vormen, door samenhang in tijd, ruimte en voorwerp; een subjectieve band tussen feiten die aanleiding hebben gegeven tot strafvervolging in twee verschillende overeenkomstsluitende Staten, waarborgt niet noodzakelijk een objectief verband tussen de materiële feiten van de zaak die bijgevolg onderscheiden kunnen zijn naar tijd, ruimte en aard (1). (1) Zie Cass., 28 maart 2001, AC, 2001, nr. 173; Cass., 27 nov. 2007, AC, 2007, nr. 583.

STRAFVORDERING - Ontvankelijkheid - Beginsel "non bis in idem" - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Toepassing - Maatstaf

Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Identité de faits - Faits reliés par une même intention délictueuse

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

ACTION PUBLIQUE - Recevabilité - Principe "non bis in idem" - Union européenne - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Identité de faits - Faits reliés par une même intention délictueuse

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

Le juge du fond apprécie souverainement si les faits dont il est saisi sont ou non distincts de ceux qui ont précédemment fait l'objet d'une décision définitive; le cas échéant, il incombe seulement à la Cour de cassation de vérifier si, à cet égard, le juge a pu légalement déduire son appréciation des faits qu'il constate (1). (1) Voir Cass., 9 mars 2005, RG P.04.1591.F, Pas., 2005, n° 145.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Matière répressive - Action publique - Recevabilité - Faits dont le juge est saisi - Identité avec des faits faisant l'objet d'une décision définitive - Appréciation souveraine par le juge du fond

- Art. 65, al. 2 Code pénal

ACTION PUBLIQUE - Recevabilité - Faits dont le juge est saisi - Identité avec des faits faisant l'objet d'une décision définitive - Appréciation souveraine par le juge du fond - Cour de cassation - Compétence

- Art. 65, al. 2 Code pénal

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Action publique - Recevabilité - Faits dont le juge est saisi - Identité avec des faits faisant l'objet d'une décision définitive - Cour de cassation - Compétence

- Art. 65, al. 2 Code pénal

Le principe non bis in idem consacré par l'article 54 de la Convention d'application de l'Accord de Schengen du 14 juin 1985 n'est applicable qu'au cas où l'instance nationale saisie de la seconde procédure pénale constate que les faits matériels successivement soumis aux juges de deux Etats contractants forment un ensemble indissociable, par leur lien dans le temps, dans l'espace et par leur objet; un lien subjectif entre des faits qui ont donné lieu à des poursuites pénales dans deux Etats contractants différents n'assure pas nécessairement l'existence d'un lien objectif entre les faits matériels en cause qui, par conséquent, peuvent se distinguer du point de vue temporel et spatial ainsi que par leur nature (1). (1) Voir Cass., 28 mars 2001, RG P.99.1759.F, Pas., 2001, n° 173; Cass., 27 novembre 2007, RG P.05.0583.N, Pas., 2007, n° 583.

ACTION PUBLIQUE - Recevabilité - Principe "non bis in idem" - Union européenne - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Application - Critère

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Strafzaken - Beginsel "non bis in idem" - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Toepassing - Maatstaf

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Europese Unie - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Beginsel "non bis in idem" - Toepassing - Maatstaf

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

EUROPESE UNIE - Verdragsbepalingen - Allerlei - Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen - Artikel 54 - Beginsel "non bis in idem" - Toepassing - Maatstaf

- Art. 54 Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het Akkoord van Schengen van 14 juni 1985

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Matière répressive - Principe "non bis in idem" - Union européenne - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Application - Critère

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Union européenne - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Principe "non bis in idem" - Application - Critère

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

UNION EUROPEENNE - Droit matériel - Divers - Convention d'application de l'Accord de Schengen - Article 54 - Principe "non bis in idem" - Application - Critère

- Art. 54 Convention du 19 juin 1990 d'application de l'Accord de Schengen

P.10.0776.F

17 november 2010

AC nr. 680

De burgerlijke rechtsvordering die volgens de wet gelijktijdig met de strafvordering en voor dezelfde rechters kan worden ingesteld, is de vordering die strekt tot herstel van de schade die door een misdrijf is veroorzaakt; rechtsvorderingen die kunnen voortvloeien uit strafbare feiten maar die geen herstel beogen van de daarbij veroorzaakte schade, worden niet voor de strafrechter gebracht (1). (1) Zie Cass., 29 mei 2002, AR P.02.0323.F, AC, 2002, nr. 326.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering (bijzondere regels) - Strafrechter - Bevoegdheid - Mogelijkheid tot burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter

- Art. 3 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Strafrechter - Bevoegdheid - Mogelijkheid tot burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter

- Art. 3 Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering

De verplichting tot teruggave, die is vastgelegd in artikel 1235 van het Burgerlijk Wetboek, vindt haar oorzaak niet in het strafbaar feit maar in het ontbreken van schuld omdat met name er meer is betaald dan wat verschuldigd was; uit het feit dat voor de berekening van de vergoeding die de pleger van het strafbaar feit verschuldigd is, de eventueel reeds uitgekeerde voorschotten in aanmerking moeten worden genomen, volgt niet dat, in geval van onverschuldigde betaling door de beklagde, het strafgerecht uitspraak moet doen over diens herstellvordering (1). (1) Zie Cass., 26 juni 1998, AR F.97.0071.F, AC, 1998, nr. 344.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Burgerlijke rechtsvordering (bijzondere regels) - Strafrechter - Bevoegdheid - Mogelijkheid tot

L'action civile que la loi permet de poursuivre en même temps et devant les mêmes juges que l'action publique est celle qui tend à la réparation du dommage causé par une infraction; les actions pouvant résulter d'infractions mais n'ayant pas pour objet la réparation du préjudice qu'elles ont causé, ne sont pas déférées aux juridictions répressives (1). (1) Voir Cass., 29 mai 2002, RG P.02.0323.F, Pas., 2002, n° 326.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Action civile (règles particulières) - Juge pénal - Compétence - Action civile pouvant être déférée à la juridiction répressive

- Art. 3 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

ACTION CIVILE - Juge pénal - Compétence - Action civile pouvant être déférée à la juridiction répressive

- Art. 3 L. du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du code de procédure pénale

L'obligation de restitution consacrée par l'article 1235 du Code civil ne trouve pas sa cause dans l'infraction mais dans l'absence de dette résultant, notamment, du fait d'avoir payé plus que ce qui était dû; de la circonstance que le calcul de l'indemnité due par l'auteur de l'infraction suppose la prise en compte des provisions éventuellement versées, il ne résulte pas qu'en cas de paiement indu par le prévenu, il appartiendrait à la juridiction répressive de statuer sur sa demande en restitution (1). (1) Voir Cass., 26 juin 1998, RG F.97.0071.F, Pas., 1998, n° 344.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Action civile (règles particulières) - Juge pénal - Compétence - Action civile pouvant être

burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Onverschuldigde betaling door de beklaagde - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Strafrechter - Bevoegdheid - Mogelijkheid tot burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Onverschuldigde betaling door de beklaagde - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE - Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Onverschuldigde betaling door de beklaagde - Terugvordering - Strafrechter - Bevoegdheid

déférée à la juridiction répressive - Paiement d'indu par le prévenu - Répétition de l'indu

ACTION CIVILE - Juge pénal - Compétence - Action civile pouvant être déférée à la juridiction répressive - Paiement d'indu par le prévenu - Répétition de l'indu

REPETITION DE L'INDU - Action civile exercée devant le juge pénal - Paiement d'indu par le prévenu - Répétition - Juge pénal - Compétence

P.10.0791.F

10 november 2010

AC nr. 667

De bepalingen die de gedraging strafbaar stellen en die een straf opleggen, worden niet opgeheven door een algemeen, provinciaal of plaatselijk besluit of verordening, dat onwettig is en dus niet kan worden toegepast.

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Wettigheid van besluiten en verordeningen - Strafzaken - Strafbaarstelling bij wet - Besluit tot opheffing - Onwettigheid

Wanneer voor het Hof van Cassatie wordt aangevoerd dat een wet een grondrecht schendt dat op geheel of gedeeltelijk analoge wijze is gewaarborgd door een bepaling uit titel II van de Grondwet, alsook door een bepaling van Europees of internationaal recht, is er geen grond om het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen over de verenigbaarheid van de voormelde wet met de bepaling uit titel II van de Grondwet, wanneer het Hof van Cassatie oordeelt dat die grondwettelijke bepaling niet kennelijk geschonden is.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting om de vraag te stellen

- Art. 26, § 4, tweede lid, 2° Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

Les dispositions qui incriminent un comportement et prévoient une peine ne sont pas abrogées par un arrêté ou un règlement général, provincial ou local dont l'illégalité interdit l'application.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Légalité des arrêtes et règlements - Matière répressive - Incrimination légale - Arrêté d'abrogation - Illégalité

Lorsqu'il est invoqué devant la Cour de cassation qu'une loi viole un droit fondamental garanti de manière totalement ou partiellement analogue par une disposition du titre II de la Constitution ainsi que par une disposition de droit européen ou de droit international, il n'y a pas lieu de poser à la Cour constitutionnelle la question préjudicielle sur la compatibilité de ladite loi avec la disposition du titre II de la Constitution lorsque la Cour de cassation estime que cette disposition de la Constitution n'est manifestement pas violée.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Cour de cassation - Obligation de poser la question

- Art. 26, § 4, al. 2, 2° Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

P.10.0794.F

23 juni 2010

AC nr. 449

De bodemrechter oordeelt feitelijk en op onaantastbare wijze of verschillende misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uiting zijn van hetzelfde strafbaar opzet; het Hof gaat evenwel na of de rechter uit de door hem vastgestelde feiten al dan niet die eenheid van opzet naar recht heeft kunnen afleiden (1). (1) Cass., 9 maart 2005, AR P.04.1591.F, AC, 2005, nr. 145.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Feitelijke en onaantastbare beoordeling van de bodemrechter - Toetsing door het Hof

Le juge du fond apprécie souverainement en fait si différentes infractions constituent la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse; la Cour vérifie toutefois si, des faits qu'il a constatés, le juge a pu légalement déduire l'existence ou l'absence de cette unité d'intention (1). (1) Cass., 9 mars 2005, RG P.04.1591.F, Pas., 2005, n° 145.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Unité d'intention - Appréciation souveraine en fait du juge du fond - Contrôle par la Cour

De appelrechters die vaststellen dat er meer dan zes maanden liggen tussen de te beoordelen feiten en die waarover reeds uitspraak is gedaan, en dat de beklagde zich opnieuw heeft ingelaten met handel in verdovende middelen terwijl hij een gevangenisstraf uitzat wegens zijn betrokkenheid bij een vorige identieke handel, beslissen naar recht dat de aan hen voorgelegde misdrijven niet voortkwamen uit hetzelfde strafbaar opzet als de misdrijven waarover reeds uitspraak werd gedaan.

STRAF - Samenloop - Eendaadse - Eenheid van opzet - Feitelijke en onaantastbare beoordeling van de bodemrechter - Feiten gescheiden in de tijd - Herhaling van strafbare feiten terwijl de beklagde zijn straf uitzit wegens feiten van dezelfde aard - Geen eenheid van opzet

Noch de twijfel over de herkomst van de geldmiddelen, noch de bewering dat zij bestemd waren om drugs aan te kopen, noch de vaststelling dat zij niet daartoe hebben gediend vermits zij in beslag waren genomen, verantwoordt naar recht de schuldigverklaring aan het witwassen van die geldmiddelen alsook de verbeurdverklaring ervan als zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken.

HELING - Witwaspraktijken - Wederrechtelijke oorsprong van de gelden

Lorsqu'ils constatent que les faits à juger sont séparés de ceux qui l'ont déjà été d'un intervalle de plus de six mois et que le prévenu a remis la main à l'organisation d'un trafic de stupéfiants alors qu'il purgeait une peine d'emprisonnement pour sa participation à un précédent trafic de même nature, les juges d'appel ont pu décider légalement que les infractions dont ils étaient saisis ne procédaient pas de la même intention délictueuse que celles ayant été jugées.

PEINE - Concours - Concours idéal - Unité d'intention - Appréciation souveraine en fait du juge du fond - Faits séparés dans le temps - Répétition de faits délictueux alors que le prévenu purge sa peine pour des faits de même nature - Absence d'unité d'intention

Ni le doute sur l'origine des fonds, ni l'affirmation qu'ils devaient servir à acquérir de la drogue, ni la constatation qu'ils n'y ont pas servi dès lors qu'ils ont été saisis, ne justifient légalement la déclaration de culpabilité du chef de blanchiment relative à ces fonds ainsi que leur confiscation à titre de chose faisant l'objet de l'infraction.

RECEL - Blanchiment - Origine délictueuse des fonds

P.10.0827.N

19 oktober 2010

AC nr. 612

Nu artikel 201 Wetboek van Stafvordering bepaalt dat de beklagde in hoger beroep wordt gehoord over de nauwkeurig bepaalde grieven die tegen het beroepen vonnis zijn ingebracht, vermag de appelrechter te oordelen dat de loutere herneming van de conclusie voor de eerste rechter als dusdanig geen nauwkeurig of concreet omschreven grief of middel in hoger beroep is en moet hij daarop niet antwoorden (1). (1) Cass., 25 nov. 2003, AR P.03.0549.N, A.C., 2003, nr. 595.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Rechtspleging in hoger beroep - Beroepsconclusie - Loutere herneming van de conclusie voor de eerste rechter - Grief of middel in hoger beroep

Nu artikel 210 Wetboek van Stafvordering bepaalt dat de beklagde in hoger beroep wordt gehoord over de nauwkeurig bepaalde grieven die tegen het beroepen vonnis zijn ingebracht, vermag de appelrechter te oordelen dat de loutere herneming van de conclusie voor de eerste rechter als dusdanig geen nauwkeurig of concreet omschreven grief of middel in hoger beroep is en moet hij daarop niet antwoorden (1). (1) Cass., 25 nov. 2003, AR P.03.0549.N, AC, 2003, nr. 595.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie -

L'article 210 du Code d'instruction criminelle disposant qu'en degré d'appel, le prévenu est entendu sur les griefs précis élevés contre le jugement dont appel, le juge d'appel peut décider que la simple reprise des conclusions déposées devant le premier juge ne constitue pas en tant que telle un grief ou un moyen précis ou concret soulevé en degré d'appel et n'est pas tenu d'y répondre (1). (1) Cass., 25 novembre 2003, RG P.03.0549.N, Pas., 2003, n° 595.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Procédure en degré d'appel - Conclusions d'appel - Simple reprise des conclusions déposées devant le premier juge - Grief ou moyen en degré d'appel

L'article 210 du Code d'instruction criminelle disposant qu'en degré d'appel, le prévenu est entendu sur les griefs précis élevés contre le jugement dont appel, le juge d'appel peut décider que la simple reprise des conclusions déposées devant le premier juge ne constitue pas en tant que telle un grief ou un moyen précis ou concret soulevé en degré d'appel et n'est pas tenu d'y répondre (1). (1) Cass., 25 novembre 2003, RG P.03.0549.N, Pas., 2003, n° 595.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - En cas de dépôt de

P.10.0831.F

6 oktober 2010

AC nr. 581

Geen enkele wettelijke bepaling legt de verplichting op om de eiser kennis te geven van de datum van de inschrijving van de zaak op de algemene rol, vermits die weet dat hij te rekenen van de verklaring van cassatieberoep, over een termijn van vijftien dagen beschikt om een verzoekschrift met zijn middelen neer te leggen en dat de zaak, na verzending van het dossier aan de griffie van het Hof, zal worden ingeschreven op de algemene rol, waardoor een bijkomende termijn van twee maanden ingaat om er een memorie neer te leggen; ofschoon het aan de eiser staat om inlichtingen in te winnen betreffende het aanvangstijdstip van die tweede termijn, is het gebruikelijk dat de griffie die informatie, telkens daarom schriftelijk wordt verzocht, per gewone post aan de eiser of zijn raadsman verstrekt (1). (1) Cass., 15 dec. 2004, AR P.04.1189.F, AC, 2004, nr. 612.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Termijnen - Termijn van twee maanden te rekenen van de dag waarop de zaak op de algemene rol werd ingeschreven - Datum van inschrijving van de zaak op de algemene rol - Geen kennisgeving aan de eiser - Verstrekken van inlichtingen aan de eiser

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Algemeen - Datum van inschrijving van de zaak op de algemene rol - Geen kennisgeving aan de eiser - Verstrekken van inlichtingen aan de eiser

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

De grief die in de loop van het gerechtelijk onderzoek kritiek uitoefent op het gebruik van de bijzondere opsporingsmethoden, valt niet onder de gevallen die in artikel 235bis van het Wetboek van Strafvordering zijn bedoeld.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging tijdens het gerechtelijk onderzoek - Artikel 235bis, Wetboek van Strafvordering - Toepassingsgebied - Grief die in de loop van het gerechtelijk onderzoek kritiek uitoefent op het gebruik van de bijzondere opsporingsmethoden

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op de regelmatigheid van de rechtspleging tijdens het gerechtelijk onderzoek - Artikel 235bis, Wetboek van Strafvordering - Toepassingsgebied - Grief die in de loop van het gerechtelijk onderzoek kritiek uitoefent op het gebruik van de bijzondere opsporingsmethoden

Aucune disposition légale n'impose de notifier au demandeur la date de l'inscription de la cause au rôle général, celui-ci sachant, dès la déclaration de pourvoi, qu'il dispose d'un délai de quinze jours pour déposer une requête contenant ses moyens et qu'après la transmission du dossier au greffe de la Cour, la cause sera inscrite au rôle général, ce qui fera courir un délai supplémentaire de deux mois pour y déposer un mémoire; s'il appartient au demandeur de se renseigner aux fins de connaître le point de départ du second délai, il est d'usage que, chaque fois que cette information est sollicitée par écrit, le greffe la donne par courrier ordinaire au demandeur ou à son conseil (1). (1) Cass., 15 décembre 2004, RG P.04.1189.F, Pas., 2004, n° 612.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Délais - Délai de deux mois à compter du jour où la cause a été inscrite au rôle général - Date d'inscription de la cause au rôle général - Absence de notification au demandeur - Information du demandeur

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Généralités - Date d'inscription de la cause au rôle général - Absence de notification au demandeur - Information du demandeur

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

Le grief qui critique en cours d'instruction l'exécution des méthodes particulières de recherche sort des prévisions de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure durant l'instruction - Article 235bis du Code d'instruction criminelle - Champ d'application - Grief critiquant en cours d'instruction l'exécution des méthodes particulières de recherche

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure durant l'instruction - Article 235bis du Code d'instruction criminelle - Champ d'application - Grief critiquant en cours d'instruction l'exécution des méthodes particulières de recherche

Tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat het verzoek tot toezicht op de wettigheid van de bijzondere opsporingsmethoden, dat vóór de beëindiging van het gerechtelijk onderzoek door een partij is ingediend, niet ontvankelijk verklaart, kan geen onmiddellijk cassatieberoep worden ingesteld (1). (1) Cass., 19 mei 2010, AR P.10.0750.F, AC, 2010, nr. ..., met concl. O.M. in Pas.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek tot toezicht op de aanwending van de bijzondere opsporingsmethoden tijdens het gerechtelijk onderzoek - Arrest dat het verzoek niet-ontvankelijk verklaart - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 235quater en 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek tot toezicht op de aanwending van de bijzondere opsporingsmethoden tijdens het gerechtelijk onderzoek - Arrest dat het verzoek niet-ontvankelijk verklaart - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 235quater en 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek tot toezicht op de aanwending van de bijzondere opsporingsmethoden tijdens het gerechtelijk onderzoek - Arrest dat het verzoek niet-ontvankelijk verklaart - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 235quater en 416, tweede lid Wetboek van Strafvordering

Een cassatiememorie is alleen ontvankelijk wanneer zij ten minste acht dagen vóór de rechtszitting en ten laatste twee maanden sedert de dag waarop de zaak op de algemene rol is ingeschreven, ter griffie werd ingediend (1). (1) Cass., 15 dec. 2004, AR P.04.1189.F, AC, 2004, nr. 612.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Termijnen

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

Ne peut faire l'objet d'un pourvoi immédiat l'arrêt de la chambre des mises en accusation qui déclare irrecevable la demande du contrôle de la légalité des méthodes particulières de recherche introduite par une partie avant la fin de l'instruction (1). (1) Voir Cass., 19 mai 2010, RG P.10.0750.F, Pas., 2010, n° ..., avec les concl. du M.P.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Chambre des mises en accusation - Demande de contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche durant l'instruction - Arrêt déclarant la demande irrecevable - Pourvoi immédiat - Recevabilité

- Art. 235quater et 416, al. 2 Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Demande de contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche durant l'instruction - Arrêt déclarant la demande irrecevable - Pourvoi immédiat - Recevabilité

- Art. 235quater et 416, al. 2 Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Demande de contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche durant l'instruction - Arrêt déclarant la demande irrecevable - Pourvoi immédiat - Recevabilité

- Art. 235quater et 416, al. 2 Code d'Instruction criminelle

Un mémoire en cassation n'est recevable que dans la mesure où il a été remis au greffe de la Cour huit jours au moins avant l'audience et deux mois au plus tard à compter du jour où la cause a été inscrite au rôle général (1). (1) Cass., 15 décembre 2004, RG P.04.1189.F, Pas., 2004, n° 612.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Délais

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

P.10.0834.N

26 oktober 2010

AC nr. 634

De administratie die de publieke vordering waarover zij beschikt heeft aangebracht bij de rechter in hoger beroep, kan slechts van haar hoger beroep afstand doen indien die afstand gepaard gaat met een afstand van rechtsvordering of een dergelijke afstand impliceert (1). (1) Cass., 16 sept. 2008, AR P.08.0620.N, AC, 2008, nr. 477.

AFSTAND (RECHTSPLEGING) - Afstand van proceshandeling - Strafzaken - Douane en accijnzen - Veroordelend vonnis - Hoger beroep van de administratie - Afstand van hoger beroep

DOUANE EN ACCIJNZEN - Veroordelend vonnis - Hoger beroep van de administratie - Afstand van hoger beroep

L'administration qui saisit le juge d'appel de l'action publique dont elle dispose peut uniquement se désister de son appel si ce désistement s'accompagne d'un désistement d'action ou implique un tel désistement (1). (1) Cass., 16 septembre 2008, RG P.08.0620.N, Pas., 2008, n° 477.

DESISTEMENT (PROCEDURE) - Désistement d'un acte de procédure - Matière répressive - Douanes et accises - Jugement de condamnation - Appel de l'administration - Désistement de l'appel

DOUANES ET ACCISES - Jugement de condamnation - Appel de l'administration - Désistement de l'appel

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) -
Rechtspleging in hoger beroep - Veroordelend vonnis - Hoger beroep
van de administratie - Afstand van hoger beroep

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) -
Procédure en degré d'appel - Jugement de condamnation - Appel de
l'administration - Désistement de l'appel

De naleving van de motiveringsverplichtingen van artikel 90quater, § 1, tweede lid, 1° en 2°, Wetboek van Strafvordering, die inhouden dat elke beschikking tot machtiging van een af luistermaatregel de aanwijzingen en concrete feiten moet vermelden, eigen aan de zaak, die de maatregel wettigen overeenkomstig artikel 90ter van hetzelfde wetboek, alsmede de redenen moet bevatten waarom de maatregel onontbeerlijk is om de waarheid aan de dag te brengen, is niet aan bepaalde wettelijk voorgeschreven of uitdrukkelijke bewoordingen onderworpen: ze kan blijken uit de samenhang van de bewoordingen van de beschikking waarbij machtiging wordt verleend en aan die motiveringsverplichting kan ook worden voldaan indien de beschikking ondubbelzinnig verwijst naar stukken van het strafdossier waarin deze vermeldingen zijn opgenomen en de beschikking zich door die verwijzing de inhoud van die stukken eigen maakt (1). (1) Cass., 1 mei 1933, Pas., 1933, I, 211.

L'observation des conditions de motivation prévues à l'article 90quater, §1er, alinéa 2, 1° et 2°, du Code d'instruction criminelle, qui impliquent que toute ordonnance autorisant une mesure d'écoute doit indiquer les indices et les faits concrets propres à la cause qui justifient la mesure conformément à l'article 90ter dudit code, ainsi que les motifs pour lesquels la mesure est indispensable à la manifestation de la vérité, n'est pas soumise à certains termes légalement prescrits ou énoncés: elle peut ressortir de l'ensemble des termes de l'ordonnance accordant l'autorisation et cette obligation de motivation peut également être remplie si l'ordonnance fait clairement référence à des pièces du dossier répressif dans lesquelles figurent ces indications, l'ordonnance s'appropriant, par cette référence, le contenu de ces pièces (1). (1) Cass., 1er mai 1933 (Bull. et Pas., 1933, I, 211).

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereisten - Aanwijzingen en concrete feiten eigen aan de zaak die de maatregel wettigen - Onontbeerlijke maatregel om de waarheid aan de dag te brengen - Redengeving

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Conditions particulières de motivation - Indices et faits concrets propres à la cause qui justifient la mesure - Mesure indispensable à la manifestation de la vérité - Motivation

- Artt. 90ter, §§1 en 2, en 90quater, § 1, tweede lid, 1° en 2°
Wetboek van Strafvordering

- Art. 90ter, §§ 1er et 2, et 90quater, § 1er, al. 2, 1° et 2° Code
d'Instruction criminelle

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereisten - Aanwijzingen en concrete feiten eigen aan de zaak die de maatregel wettigen - Onontbeerlijke maatregel om de waarheid aan de dag te brengen - Redengeving

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Conditions particulières de motivation - Indices et faits concrets propres à la cause qui justifient la mesure - Mesure indispensable à la manifestation de la vérité - Motivation

- Artt. 90ter, §§1 en 2, en 90quater, § 1, tweede lid, 1° en 2°
Wetboek van Strafvordering

- Art. 90ter, §§ 1er et 2, et 90quater, § 1er, al. 2, 1° et 2° Code
d'Instruction criminelle

ONDERZOEKSRECHTER - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereisten - Aanwijzingen en concrete feiten eigen aan de zaak die de maatregel wettigen - Onontbeerlijke maatregel om de waarheid aan de dag te brengen - Redengeving

JUGE D'INSTRUCTION - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Conditions particulières de motivation - Indices et faits concrets propres à la cause qui justifient la mesure - Mesure indispensable à la manifestation de la vérité - Motivation

- Artt. 90ter, §§1 en 2, en 90quater, § 1, tweede lid, 1° en 2°
Wetboek van Strafvordering

- Art. 90ter, §§ 1er et 2, et 90quater, § 1er, al. 2, 1° et 2° Code
d'Instruction criminelle

Het hoger beroep van de administratie tegen een veroordelend vonnis brengt niet alleen de belangen van de vervolgende partij bij de rechter in hoger beroep aan, maar ook die van de beklagde, zelfs wanneer die niet in hoger beroep is gekomen (1). (1) Cass., 16 sept. 2008, AR P.08.0620.N, AC, 2008, nr. 477.

L'appel dirigé par l'administration contre un jugement de condamnation saisit le juge d'appel des intérêts non seulement de la partie poursuivante, mais également du prévenu, quand bien même n'aurait-il pas interjeté appel (1). (1) Cass., 16 septembre 2008, RG P.08.0620.N, Pas., 2008, n° 477.

DOUANE EN ACCIJNZEN - Veroordelend vonnis - Hoger beroep van de administratie - Draagwijde - Saisine van de rechter in hoger beroep

DOUANES ET ACCISES - Jugement de condamnation - Appel de l'administration - Portée - Saisine du juge d'appel

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) -

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets.

P.10.0838.F

2 juni 2010

AC nr. 387

Wanneer de tegenstrijdigheid tussen twee beslissingen geen betrekking heeft op de feiten maar uitsluitend op de kwalificatie die eraan moet worden gegeven, is het Hof van Cassatie bevoegd om de aard van die feiten te bepalen en dient het gerecht op verwijzing zich aan de gegeven wettelijke kwalificatie te houden (1). (1) Cass., 27 feb. 2002, AR P.01.1769.F, AC, 2002, nr. 140.

REGELING VAN RECHTSGBIED - Strafzaken - Allerlei - Kwalificatie van het misdrijf - Bevoegdheid van het Hof van Cassatie - Kwalificatie van het misdrijf door het Hof - Verwijzing

Lorsque la contradiction entre deux décisions porte non sur les faits mais uniquement sur la qualification qui doit leur être donnée, il est du pouvoir de la Cour de cassation de déterminer le caractère de ces faits et la qualification légale donnée par la juridiction de renvoi (1). (1) Cass., 27 février 2002, RG P.01.1769.F, Pas., 2002, n° 140.

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Divers - Qualification de l'infraction - Pouvoir de la Cour de cassation - Qualification de l'infraction déterminée par la Cour - Renvoi

P.10.0856.F

3 november 2010

AC nr. 650

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde en verdachte - Straf - Vernietiging - Schuld - Reden zonder verband - Gevolg

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Toepassing in de tijd - Oude wet - Straf - Ongrondwettigheid - Nieuwe wet - Milder - Gevolg - Terugwerkende kracht

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Oude wet - Straf - Ongrondwettigheid - Nieuwe wet - Milder - Gevolg - Terugwerkende kracht

Er is geen grond om de vernietiging uit te breiden tot de beslissing waarbij de appelrechters het misdrijf bewezen hebben verklaard, wanneer vernietigd wordt om een reden die geen betrekking heeft op de redenen welke die beslissing verantwoorden.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde en verdachte - Straf - Vernietiging - Schuld - Reden zonder verband - Gevolg

De terugwerkende kracht van de nieuwe, mildere wet, komt niet in het gedrang door het feit dat ná het plegen van het misdrijf en vóór de berechting ervan, de gedeeltelijke ongrondwettigheid van de oude straf tot tijdelijke straffeloosheid van de dader heeft geleid (1). (1) Zie andersluidende schriftelijke concl. O.M. in Pas., nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Oude wet - Straf - Ongrondwettigheid - Nieuwe wet - Milder - Gevolg - Terugwerkende kracht

- Art. 2, tweede lid Strafwetboek
- Art. 45 Wet 22 dec. 2009
- Artt. 43 en 48 Wet 21 dec. 2009

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Toepassing in

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Prévenu et inculpé - Peine - Annulation - Culpabilité - Motif étranger - Effet

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Application dans le temps - Loi ancienne - Peine - Inconstitutionnalité - Loi nouvelle - Plus favorable - Effet - Rétroactivité

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Loi ancienne - Peine - Inconstitutionnalité - Loi nouvelle - Plus favorable - Effet - Rétroactivité

Il n'y a pas lieu d'étendre la cassation à la décision par laquelle les juges d'appel ont déclaré l'infraction établie, lorsque l'annulation est encourue pour un motif étranger à ceux qui justifient cette décision.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Prévenu et inculpé - Peine - Annulation - Culpabilité - Motif étranger - Effet

La rétroactivité de la deuxième loi, plus favorable, n'est pas mise en échec par la circonstance qu'après l'infraction et avant son jugement, l'inconstitutionnalité partielle de la peine ancienne a entraîné une impunité momentanée de l'auteur (1). (1) Voir concl. écrites contr. du ministère public.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Loi ancienne - Peine - Inconstitutionnalité - Loi nouvelle - Plus favorable - Effet - Rétroactivité

- Art. 2, al. 2 Code pénal
- Art. 45 L. du 22 décembre 2009
- Art. 43 et 48 L. du 21 décembre 2009

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Application dans le

de tijd - Oude wet - Straf - Ongrondwettigheid - Nieuwe wet - Milder - Gevolg - Terugwerkende kracht

- Art. 2, tweede lid Strafwetboek

- Art. 45 Wet 22 dec. 2009

- Artt. 43 en 48 Wet 21 dec. 2009

temps - Loi ancienne - Peine - Inconstitutionnalité - Loi nouvelle - Plus favorable - Effet - Rétroactivité

- Art. 2, al. 2 Code pénal

- Art. 45 L. du 22 décembre 2009

- Art. 43 et 48 L. du 21 décembre 2009

P.10.0863.F

17 november 2010

AC nr. 681

Belaging wordt door artikel 442bis van het Strafwetboek gestraft en kan bestaan in herhaalde agressiviteit, die blijkt uit gedragingen waarvan de dader weet of moet weten dat zij de persoonlijke levenssfeer van het slachtoffer kunnen aantasten en, bijgevolg, diens rust ernstig kunnen verstoren.

MISDRUIF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Belaging - Bestanddelen

L'abus réprimé par l'article 442bis du Code pénal peut consister dans une agressivité récurrente manifestée par des comportements dont l'auteur sait ou doit savoir qu'ils sont susceptibles d'entraîner des conséquences dommageables sur la vie privée de la victime, et, partant, d'affecter gravement sa tranquillité.

INFRACTION - Généralités. notion. element matériel. element moral. unite d'intention - Harcèlement - Eléments constitutifs

Niettegenstaande wat in het koninklijk besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding is bepaald, kan de rechter de rechtsplegingsvergoeding berekenen op basis van het toegekende veeleer dan op basis van het gevorderde bedrag, als laatstgenoemd bedrag volgt ofwel uit een klaarblijkelijke overwaardering die de normaal bedachtzame en zorgvuldige justitiabele niet zou hebben begaan, ofwel uit een te kwader trouw verrichte verhoging die als enig doel had op artificiële wijze het bedrag van de vordering op te trekken tot de hogere schijf.

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Veroordeling tot de rechtsplegingsvergoeding - Vastlegging van het bedrag - Maatstaf - Gevorderd bedrag - Overwaardering

- Art. 1022 Gerechtelijk Wetboek

Nonobstant le prescrit de l'arrêté royal du 26 octobre 2007 fixant le tarif des indemnités de procédure, le juge peut calculer l'indemnité de procédure sur la base du montant alloué plutôt que du montant demandé, si ce dernier résulte soit d'une surévaluation manifeste que n'aurait pas commise le justiciable normalement prudent et diligent, soit d'une majoration effectuée de mauvaise foi, dans le seul but d'intégrer artificiellement le montant de la demande à la tranche supérieure.

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Condamnation à l'indemnité de procédure - Détermination du montant - Critère - Montant réclamé - Surévaluation

- Art. 1022 Code judiciaire

P.10.0867.F

2 juni 2010

AC nr. 388

Het feit dat de uitvaardigende Staat reeds vóór de uitlevering van de eiser op de hoogte was van de misdrijven waarvoor tegen hem een aanvullend Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, is geen grond tot weigering van de tenuitvoerlegging van dat bevel.

UITLEVERING - Aanvullend Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging van de straf - Misdrijven - Uitvaardigende Staat - Kennis van de misdrijven vóór de uitvaardiging van het aanvullend Europees aanhoudingsbevel - Grond van weigering - Afwezigheid

De datum van de veroordeling bepaalt niet de toepassing in de tijd van de wet betreffende het Europees aanhoudingsbevel.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Tenuitvoerlegging van de straf - Veroordeling uitgesproken vóór de inwerkingtreding van de wet

La circonstance que l'Etat d'émission connaissait avant qu'il ne lui soit remis les infractions pour lesquelles le demandeur a fait l'objet d'un mandat d'arrêt ampliatif ne constitue pas une cause de refus d'exécution.

EXTRADITION - Mandat d'arrêt européen ampliatif - Exécution de la peine - Infractions - Etat d'émission - Connaissance préalable des infractions avant l'émission du mandat d'arrêt ampliatif - Cause de refus - Inexistence

La date de la condamnation ne détermine pas l'application de la loi relative au mandat d'arrêt européen dans le temps.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Exécution de la peine - Condamnation prononcée avant l'entrée en vigueur de la loi

- Art. 44, § 1 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

- Art. 44, § 1er L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

Voor de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel tot tenuitvoerlegging van een straf, dient acht te worden geslagen op de straf die daadwerkelijk werd uitgesproken en die minstens vier maanden moet bedragen.

Pour l'exécution d'un mandat d'arrêt européen tendant à l'exécution d'une peine, il y a lieu d'avoir égard à la peine qui a effectivement été prononcée et qui doit être d'une durée d'au moins de quatre mois.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Tenuitvoerlegging van de straf - Laagste straf - Daadwerkelijk uitgesproken straf

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Exécution de la peine - Seuil de la peine - Peine effectivement prononcée

- Art. 3 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

- Art. 3 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

P.10.0872.N

22 juni 2010

AC nr. 445

Artikel 47bis, 1, c, Wetboek van Strafvordering, dat bepaalt dat ieder verhoor begint met de mededeling aan de ondervraagde persoon dat zijn verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt, houdt geen verband met de wijze van beoordeling van de bewijzen door de strafrechter maar doet de ondervraagde er enkel op wijzen dat alle verklaringen die hij in zijn nadeel aflegt, ook tegen hem kunnen worden gebruikt en dat hij aldus mag weigeren om tegen zichzelf belastende verklaringen af te leggen; dit is geenszins strijdig met de door artikel 6.2 E.V.R.M. en artikel 14.3.g I.V.B.P.R. gewaarborgde rechten.

L'article 47bis, 1er, c, du Code d'instruction criminelle, selon lequel, au début de toute audition, il est communiqué à la personne interrogée que ses déclarations peuvent être utilisées comme preuve en justice, ne concerne pas le mode d'appréciation des preuves par le juge pénal, mais indique uniquement à la personne interrogée que toutes les déclarations qu'elle fera en sa défaveur peuvent également être utilisées à son encontre et qu'elle peut donc refuser de déposer des déclarations à sa charge; cela n'est nullement contraire aux droits consacrés aux articles 6, §2 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 14, §3.g du Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

BEWIJS - Strafzaken - Algemeen - Verhoor in het algemeen - Verplichte mededelingen aan de ondervraagde persoon - Artikel 47bis, 1, c, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Bestaanbaarheid met de artikelen 6.2 E.V.R.M. en 14.3.g I.V.B.P.R.

PREUVE - Matière répressive - Généralités - Audition en général - Communications obligatoires à la personne interrogée - Article 47bis, 1er, c, Code d'instruction criminelle - Portée - Compatibilité avec les articles 6, § 2 de la Convention D.H. et 14, § 3.g du P.I.D.C.P.

- Art. 14.3.g Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 14, § 3, g Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47bis, 1, c Wetboek van Strafvordering

- Art. 47bis, 1er, c Code d'Instruction criminelle

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verhoor in het algemeen - Verplichte mededelingen aan de ondervraagde persoon - Artikel 47bis, 1, c, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Bestaanbaarheid met de artikelen 6.2 E.V.R.M. en 14.3.g I.V.B.P.R.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Audition en général - Communications obligatoires à la personne interrogée - Article 47bis, 1er, c, Code d'instruction criminelle - Portée - Compatibilité avec les articles 6, § 2 de la Convention D.H. et 14, § 3.g du P.I.D.C.P.

- Art. 14.3.g Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 14, § 3, g Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47bis, 1, c Wetboek van Strafvordering

- Art. 47bis, 1er, c Code d'Instruction criminelle

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.3.g - Verhoor in het algemeen - Verplichte mededelingen aan de ondervraagde persoon - Artikel 47bis, 1, c, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Bestaanbaarheid met artikel 14.3.g I.V.B.P.R.

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14, § 3.g - Audition en général - Communications obligatoires à la personne interrogée - Article 47bis, 1er, c, Code d'instruction criminelle - Portée - Compatibilité avec l'article 14, § 3.g du P.I.D.C.P.

- Art. 14.3.g Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 14, § 3, g Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 47bis, 1, c Wetboek van Strafvordering

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Verhoor in het algemeen - Verplichte mededelingen aan de ondervraagde persoon - Artikel 47bis, 1, c, Wetboek van Strafvordering - Draagwijdte - Bestaanbaarheid met artikel 6.2 E.V.R.M.

- Art. 14.3.g Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 47bis, 1, c Wetboek van Strafvordering

Artikel 6.3.c E.V.R.M., dat het recht van iedere beschuldigde garandeert om door een advocaat te worden verdedigd, preciseert de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht niet en laat de verdragsluitende Staten de keuze van de middelen die in hun eigen rechtstelsel geschikt zijn om dat recht te waarborgen teneinde aan de vereisten van een eerlijke behandeling van de zaak te voldoen (1). (1) Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een raadsman

- Art. 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een raadsman

- Art. 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De artikelen 1, 2 en 16, §§2 en 4, Voorlopige Hechteniswet, bepalen niet dat de verdachte moet worden bijgestaan door een advocaat zodra hij van zijn vrijheid wordt beroofd (1). (1) Zie Cass., 26 mei 2010, AR P.10.0503.F, AC, 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Straffzaken - Ondervraging van een van zijn vrijheid benomen verdachte door de politie en door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat

- Artt. 1, 2 en 16, §§ 2 en 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Ondervraging van de verdachte door de politie - Bijstand van een advocaat

- Artt. 1, 2 en 16, §§ 2 en 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Ondervraging van de verdachte door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat

- Artt. 1, 2 en 16, §§ 2 en 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47bis, 1er, c Code d'Instruction criminelle

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Audition en général - Communications obligatoires à la personne interrogée - Article 47bis, 1er, c, Code d'Instruction criminelle - Portée - Compatibilité avec l'article 6, § 2 de la Convention D.H.

- Art. 14, § 3, g Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 47bis, 1er, c Code d'Instruction criminelle

L'article 6, §3.c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui consacre le droit pour tout accusé d'être défendu par un avocat, ne précise pas les conditions d'exercice de ce droit et laisse aux États contractants le choix des moyens permettant à leur propre système judiciaire de le garantir afin de satisfaire aux conditions d'un traitement équitable de la cause (1). (1) Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions de M. l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Droit d'être assisté d'un conseil

- Art. 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droit d'être assisté d'un conseil

- Art. 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Les articles 1er, 2, et 16, §2 et 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, ne prévoient pas l'assistance d'un avocat aux côtés de l'inculpé dès qu'il est privé de liberté (1). (1) Voir Cass., 26 mai 2010, RG P.10.0503.F, Pas., 2010, n° ...

AVOCAT - Matière répressive - Interrogatoire d'un inculpé privé de liberté par la police et par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat

- Art. 1er, 2 et 16, § 2 et 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Interrogatoire de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat

- Art. 1er, 2 et 16, § 2 et 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat

- Art. 1er, 2 et 16, § 2 et 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Het geheel van waarborgen die aan de verdachte een eerlijke procesvoering moeten verzekeren, zoals daar zijn: de pleegvormen van artikel 47bis Wetboek van Strafvordering bij het verhoor van de verdachte, de vrijheidsbeneming die in geen geval langer mag duren dan vierentwintig uur, zoals bepaald door artikel 12, derde lid, Grondwet, de onmiddellijke overhandiging bij de betekening van het bevel tot aanhouding van alle stukken bedoeld in de artikelen 16, §7 en 18, §2, Voorlopige Hechteniswet, het recht van de verdachte van vrij verkeer met zijn raadsman overeenkomstig artikel 20, §§1 en 5, Voorlopige Hechteniswet, de terbeschikkingstelling van het dossier met het oog op de verschijning voor het onderzoeksgerecht overeenkomstig artikel 21, §3, Voorlopige Hechteniswet, de aanwezigheid van de raadsman van de verdachte bij de samenvattende ondervraging bepaald in artikel 22, derde lid, Voorlopige Hechteniswet, alsook de rechten die aan de verdachte zijn toegekend door de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 en 235bis Wetboek van Strafvordering, voorkomt dat het ontbreken van de bijstand van een raadsman tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming elke verdere eerlijke behandeling van de zaak onmogelijk maakt (1). (1) Zie Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F en P.10.0744.F, AC, 2010, nr. ... en nr. ..., beide met conclusie adv.-gen. VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de verdachte tijdens het onderzoek en in het kader van de voorhechtenis - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de verdachte tijdens het onderzoek en in het kader van de voorhechtenis - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de verdachte tijdens het onderzoek en in het kader van de voorhechtenis - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Waarborgen voor de verdachte tijdens het onderzoek en in het kader van de voorhechtenis - Recht op een eerlijk proces

L'ensemble des conditions qui garantissent à l'inculpé un déroulement équitable du procès, telles que les formalités imposées pour l'audition de l'inculpé par l'article 47bis du Code d'instruction criminelle, la privation de liberté limitée dans tous les cas à vingt-quatre heures par l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, la remise immédiate, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, §7, et 18, §2, de la loi du 20 juillet 1990, le droit de l'inculpé de communiquer librement avec son avocat conformément à l'article 20, §1er et 5, de la loi du 20 juillet 1990, l'accès au dossier avant la comparution devant la juridiction d'instruction tel qu'il est organisé par l'article 21, §3, de la loi du 20 juillet 1990, la présence du conseil de l'inculpé lors de l'interrogatoire récapitulatif prévu à l'article 22, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 1990, ainsi que les droits accordés à l'inculpé par les articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, empêche que l'absence d'un conseil au cours des premières vingt-quatre heures de privation de liberté puisse compromettre définitivement tout traitement équitable de la cause (1). (1) Voir Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F et RG P.10.0744.F, Pas., 2010, n° ... et n° ..., les deux avec les conclusions de M. l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties pour l'inculpé au cours de l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties pour l'inculpé au cours de l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties pour l'inculpé au cours de l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties pour l'inculpé au cours de l'instruction et

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Wanneer uit de motieven van het bestreden arrest niet blijkt dat de initiële verhoren van de politie en van de onderzoeksrechter, zonder de bijstand van een advocaat, beslissend zijn voor de bewezenverklaring van de telastleggingen, verantwoord de appelrechters hun beslissing naar recht dat de oorspronkelijke afwezigheid van bijstand van een raadsman de eerlijke procesvoering, in haar geheel beschouwd, geenszins aantast (1). (1) Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. VANDERMEERSCH.

Lorsqu'il ne ressort pas des motifs de l'arrêt attaqué que les premières auditions menées par la police et le juge d'instruction sans l'assistance d'un avocat sont déterminantes pour déclarer les préventions établies, les juges d'appel justifient légalement leur décision selon laquelle l'absence initiale du bénéficiaire de l'assistance d'un conseil ne porte nullement atteinte à une administration équitable au regard de l'ensemble de la procédure (1). (1) Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F, Pas., 2010, n° ..., avec les conclusions de M. l'avocat général VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Bewezenverklaring van de telastleggingen gesteund op andere elementen - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

AVOCAT - Matière répressive - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Préventions déclarées établies sur base d'autres éléments - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Bewezenverklaring van de telastleggingen gesteund op andere elementen - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Préventions déclarées établies sur base d'autres éléments - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Verhoor van de verdachte tijdens de eerste vierentwintig uur van vrijheidsbeneming - Geen bijstand van een advocaat - Bewezenverklaring van de telastleggingen gesteund op andere elementen - Recht op een eerlijk proces

- Artt. 6.1 en 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Audition de l'inculpé au cours des premières vingt-quatre heures de la privation de liberté - Absence d'assistance d'un avocat - Préventions déclarées établies sur base d'autres éléments - Droit à un procès équitable

- Art. 6, § 1er et 3, c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.0873.N

7 september 2010

AC nr. 500

Niet ontvankelijk bij gebrek aan belang is het cassatieberoep van de beklaagde tegen de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling die het verzet tegen het arrest dat de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden heeft onderzocht, niet ontvankelijk verklaart wanneer een cassatieberoep tegen voornoemd arrest reeds niet ontvankelijk werd verklaard wegens laattijdigheid.

Le pourvoi en cassation, formé par le prévenu contre la décision de la chambre des mises en accusation déclarant irrecevable l'opposition faite contre l'arrêt ayant examiné la régularité des méthodes particulières de recherche, est irrecevable, à défaut d'intérêt, lorsqu'un pourvoi formé contre l'arrêt précité a déjà été déclaré irrecevable du chef de sa tardivité.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Verzet en cassatieberoep door beklaagde - Arrest van het Hof - Laattijdig cassatieberoep - Arrest

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Méthodes particulières de recherche - Contrôle - Chambre des mises en accusation - Arrêt - Opposition et pourvoi en cassation formés par le prévenu - Arrêt rendu par la Cour - Pourvoi

van de kamer van inbeschuldigingstelling - Verzet niet ontvankelijk - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 235ter Wetboek van Strafvordering

VERZET - Strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Verzet en cassatieberoep door beklagde - Arrest van het Hof - Laattijdig cassatieberoep - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Verzet niet ontvankelijk - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 235ter Wetboek van Strafvordering

tardif - Arrêt rendu par la chambre des mises en accusation - Opposition irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 235ter Code d'Instruction criminelle

OPPOSITION - Matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Contrôle - Arrêt rendu par la chambre des mises en accusation - Opposition et pourvoi en cassation formés par le prévenu - Arrêt rendu par la Cour - Pourvoi tardif - Arrêt rendu par la chambre des mises en accusation - Opposition irrecevable - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 235ter Code d'Instruction criminelle

P.10.0878.N

15 juni 2010

AC nr. 429

Conclusie van eerste advocaat-generaal DE SWAEF.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Allerlei - Strafvordering - Strafvordering - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep ondertekend door advocaat - Griffie van de strafuitvoeringsrechtbank

STRAFUITVOERING - Strafvordering - Strafvordering - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep ondertekend door advocaat - Griffie van de strafuitvoeringsrechtbank

Tegen beslissingen van de strafuitvoeringsrechtbank kan namens de veroordeelde enkel een advocaat rechtsgeldig cassatieberoep aantekenen en dit kan uitsluitend op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank; de gedetineerde veroordeelde noch zijn raadsman heeft de mogelijkheid cassatieberoep in te stellen in de gevangenis overeenkomstig de wet van 25 juli 1893 (1). (1) Zie de concl. van het O.M.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Allerlei - Strafvordering - Strafvordering - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep ondertekend door advocaat - Griffie van de strafuitvoeringsrechtbank

- Art. 97, § 1, tweede lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

STRAFUITVOERING - Strafvordering - Strafvordering - Cassatieberoep door veroordeelde - Verklaring van cassatieberoep ondertekend door advocaat - Griffie van de strafuitvoeringsrechtbank

- Art. 97, § 1, tweede lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

Conclusions du premier avocat général DE SWAEF.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Divers - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi signée par l'avocat - Greffe du tribunal de l'application des peines

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi signée par l'avocat - Greffe du tribunal de l'application des peines

Seul un avocat peut introduire valablement un pourvoi en cassation au nom du condamné contre les décisions du tribunal de l'application des peines, et ce exclusivement au greffe du tribunal de l'application des peines; ni le condamné détenu ni son conseil ne peuvent introduire un pourvoi en cassation en prison sur la base de la loi du 25 juillet 1893 (1). (1) Voir les conclusions du M.P.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Divers - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi signée par l'avocat - Greffe du tribunal de l'application des peines

- Art. 97, § 1er, al. 2 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Pourvoi en cassation par le condamné - Déclaration de pourvoi signée par l'avocat - Greffe du tribunal de l'application des peines

- Art. 97, § 1er, al. 2 L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.10.0890.F

8 december 2010

AC nr. 715

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

GRONDWETTELIJK HOF - Arrest van nietigverklaring - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Wet van 5 augustus 2003 - Overgangsbepaling - Gedeeltelijke nietigverklaring - Herstelwet

MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Wet van 5 augustus 2003 - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt -

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Arrêt d'annulation - Droit international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à l'étranger - Affaire pendante à l'instruction - Loi du 5 août 2003 - Disposition transitoire - Annulation partielle - Loi réparatrice

INFRACTION - Infraction commise à l'étranger - Droit international humanitaire - Violations graves - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction - Maintien de la compétence des juridictions

*Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges
MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk
onderzoek loopt - Wet van 5 augustus 2003 - Overgangsbepaling -
Gedeeltelijke nietigverklaring door het Grondwettelijk Hof -
Herstelwet*

*MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Wet van 5 augustus 2003 -
Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt -
Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges*

*WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de
tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland -
Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Wet van
5 augustus 2003 - Overgangsbepaling - Gedeeltelijke
nietigverklaring door het Grondwettelijk Hof - Herstelwet*

*WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de
tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland -
Wet van 5 augustus 2003 - Aanhangig rechtsgeding waarvoor een
gerechtelijk onderzoek loopt - Handhaving van de bevoegdheid van
de Belgische rechtscolleges*

*WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de
tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland -
Wet van 5 augustus 2003 - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk
onderzoek loopt - Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische
rechtscolleges*

Het feit dat er tenminste één Belgische klager was op het ogenblik van het instellen van de strafvordering, is geen voldoende reden om in een zaak waarin op de datum van inwerkingtreding van die wet geen enkele onderzoeksdaad was gesteld, niet de bij de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht geregelde onttrekking uit te spreken.

*MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Wet van 5 augustus 2003 -
Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt -
Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges*

*WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de
tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair
recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland -
Wet van 5 augustus 2003 - Aanhangig rechtsgeding waarvoor een
gerechtelijk onderzoek loopt - Handhaving van de bevoegdheid van
de Belgische rechtscolleges*

De gedeeltelijke nietigverklaring van de wet van 5 augustus 2003 door het arrest van het Grondwettelijk Hof van 21 juni 2006, brengt de toepassing van de door haar ingevoerde overgangsregeling niet in het gedrang, aangezien de redenen en het dictum van de nietigverklaring geen betrekking hebben op de herstelwet van 22 mei 2006 (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

*GRONDWETTELIJK HOF - Arrest van nietigverklaring - Internationaal
humanitair recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het
buitenland - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek*

belges

*INFRACTION - Infraction commise a l'étranger - Droit international
humanitaire - Violations graves - Affaire pendante à l'instruction -
Loi du 5 août 2003 - Disposition transitoire - Annulation partielle par
la Cour constitutionnelle - Loi réparatrice*

*INFRACTION - Infraction commise a l'étranger - Droit international
humanitaire - Violations graves - Loi du 5 août 2003 - Affaire
pendante à l'instruction - Maintien de la compétence des juridictions
belges*

*LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le
temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit
international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à
l'étranger - Affaire pendante à l'instruction - Loi du 5 août 2003 -
Disposition transitoire - Annulation partielle par la Cour
constitutionnelle - Loi réparatrice*

*LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le
temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit
international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à
l'étranger - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction -
Maintien de la compétence des juridictions belges*

*LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le
temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit
international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à
l'étranger - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction -
Maintien de la compétence des juridictions belges*

La circonstance qu'un plaignant au moins avait la nationalité belge au moment de l'engagement de l'action publique, ne suffit pas pour soustraire au dessaisissement organisé par la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire, une cause qui, à la date d'entrée en vigueur de cette loi, n'avait fait l'objet d'aucun acte d'instruction.

*INFRACTION - Infraction commise a l'étranger - Droit international
humanitaire - Violations graves - Loi du 5 août 2003 - Affaire
pendante à l'instruction - Maintien de la compétence des juridictions
belges*

*LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le
temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit
international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à
l'étranger - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction -
Maintien de la compétence des juridictions belges*

L'annulation partielle de la loi du 5 août 2003 par l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 21 juin 2006 ne met pas en échec l'application du régime transitoire qu'elle a institué, dès lors que la loi réparatrice du 22 mai 2006 n'est pas visée par les motifs et le dispositif de l'annulation (1). (1) Voir les concl. du M.P.

*COUR CONSTITUTIONNELLE - Arrêt d'annulation - Droit international
humanitaire - Violations graves - Infraction commise à l'étranger -
Affaire pendante à l'instruction - Loi du 5 août 2003 - Disposition*

loopt - Wet van 5 augustus 2003 - Overgangsbepaling - Gedeeltelijke nietigverklaring - Herstelwet

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Wet van 5 augustus 2003 - Overgangsbepaling - Gedeeltelijke nietigverklaring door het Grondwettelijk Hof - Herstelwet

MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Wet van 5 augustus 2003 - Overgangsbepaling - Gedeeltelijke nietigverklaring door het Grondwettelijk Hof - Herstelwet

Artikel 29, §3, vijfde lid, van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, bepaalt dat de Belgische rechtscolleges alleen bevoegd blijven ten aanzien van de zaken die, aangezien zij betrekking hebben op feiten zoals omschreven in boek II, titel Ibis, van het Strafwetboek, en waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt vóór de inwerkingtreding van de wet, ontsnappen aan de procedure tot onttrekking in zoverre daarin een onderzoeksdaad is gesteld op de datum van de inwerkingtreding van de wet en zij daarnaast voldoen aan één van de in artikel 29, §3, tweede lid, vermelde actieve of passieve personaliteitsvoorwaarden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

MISDRIJF - Gepleegd in het buitenland - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Wet van 5 augustus 2003 - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Internationaal humanitair recht - Zware schendingen - Misdrijf gepleegd in het buitenland - Wet van 5 augustus 2003 - Rechtsgeding waarvoor een gerechtelijk onderzoek loopt - Handhaving van de bevoegdheid van de Belgische rechtscolleges

transitoire - Annulation partielle - Loi réparatrice

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à l'étranger - Affaire pendante à l'instruction - Loi du 5 août 2003 - Disposition transitoire - Annulation partielle par la Cour constitutionnelle - Loi réparatrice

INFRACTION - Infraction commise à l'étranger - Droit international humanitaire - Violations graves - Affaire pendante à l'instruction - Loi du 5 août 2003 - Disposition transitoire - Annulation partielle par la Cour constitutionnelle - Loi réparatrice

L'article 29, §3, alinéa 5, de la loi du 5 août 2003 relative aux violations graves du droit international humanitaire n'impose le maintien de la compétence des juridictions belges qu'à l'égard des causes qui, portant sur des faits visés au titre premier bis du livre II du Code pénal et mises à l'instruction avant l'entrée en vigueur de la loi, échappent à la procédure de dessaisissement en tant qu'elles ont fait l'objet d'un acte d'instruction à la date d'entrée en vigueur de la loi et satisfont en outre à une des conditions de personnalité active ou passive énoncées à l'article 29, §3, alinéa 2 (1).(1) Voir les concl. du M.P.

INFRACTION - Infraction commise à l'étranger - Droit international humanitaire - Violations graves - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction - Maintien de la compétence des juridictions belges

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Droit international humanitaire - Violations graves - Infraction commise à l'étranger - Loi du 5 août 2003 - Affaire pendante à l'instruction - Maintien de la compétence des juridictions belges

P.10.0896.F

23 juni 2010

AC nr. 450

Krachtens de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit van 20 januari 1936 wordt de gedetineerde die verzet heeft gedaan door middel van een verklaring bij de strafinrichting, door het openbaar ministerie opgeroepen met een door de opposant voor ontvangst getekend bericht, dat onmiddellijk naar de afzender wordt teruggestuurd; wanneer het ontvangstbericht niet is ondertekend en de weigering van de gedetineerde om het stuk in ontvangst te nemen evenmin erop staat vermeld, evenmin als de datum waarop het hem ter hand werd gesteld, is het Hof niet in staat om na te gaan of de oproeping beantwoordt aan de vereisten van de voormelde reglementaire bepalingen.

En vertu des articles 1 et 2 de l'arrêté royal du 20 janvier 1936, le détenu, qui a formé opposition par déclaration faite à l'établissement pénitentiaire, est convoqué par le ministère public au moyen d'un pli signé par l'opposant pour réception, qui est immédiatement renvoyé à l'expéditeur; lorsque l'accusé de réception n'est pas signé et qu'il n'y est fait mention ni du refus du détenu de recevoir la pièce, ni de la date à laquelle celle-ci aurait été présentée, la Cour n'est pas en mesure de vérifier si la convocation répond au prescrit des dispositions réglementaires précitées.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Verzet in de gevangenis door een gedetineerde beklaagde - Oproeping van de beklaagde voor de rechtszitting - Na te leven vormvereisten - Toetsing door het Hof

VERZET - Strafzaken - Verzet in de gevangenis door een gedetineerde beklaagde - Oproeping van de beklaagde voor de rechtszitting - Na te leven vormvereisten - Toetsing door het Hof

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Opposition formée à la prison par un prévenu détenu - Convocation du prévenu à l'audience - Formes à respecter - Contrôle par la Cour

OPPOSITION - Matière répressive - Opposition formée à la prison par un prévenu détenu - Convocation du prévenu à l'audience - Formes à respecter - Contrôle par la Cour

P.10.0897.N

29 juni 2010

AC nr. 472

Overmacht waardoor een na het verstrijken van de wettelijke termijn ingesteld cassatieberoep ontvankelijk is, kan enkel voortvloeien uit een omstandigheid buiten de wil van de eiser die deze omstandigheid niet heeft kunnen voorzien noch voorkomen en waardoor het hem onmogelijk was tijdig zijn rechtsmiddel aan te wenden (1). (1) Cass., 30 april 2002, AR P.00.1617.N, AC, 2002, nr. 262; Cass., 30 sept. 2003, AR P.02.1415.N-P.03.0312.N, AC, 2003, nr. 464.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Duur, begin en einde - Einde - Wettelijke termijn van vijftien vrije dagen - Cassatieberoep na het verstrijken van de wettelijke termijn - Overmacht

La force majeure, justifiant la recevabilité d'un pourvoi en cassation introduit après l'expiration du délai légal, ne peut résulter que d'une circonstance indépendante de la volonté du demandeur et que cette volonté n'a pu ni être prévue, ni conjurée et que celle-ci a privé le demandeur de la possibilité d'introduire son recours en temps utile (1). (1) Cass., 30 avril 2002, RG P.00.1617.N, Pas., 2002, n° 262; Cass., 30 septembre 2003, RG P.02.1415.N-P.03.0312.N, Pas., 2003, n° 464.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Durée, point de départ et fin - Fin - Délai légal de quinze jours francs - Pourvoi après l'expiration du délai légal - Force majeure

P.10.0898.N

15 juni 2010

AC nr. 430

Artikel 96 Wet Strafvordering moet in die zin uitgelegd worden dat het geen verbod inhoudt op verzet tegen een door de strafvorderingsrechtbank bij verstek gewezen vonnis tot herroeping van een strafvorderingsmodaliteit; dit geldt ook zo de herroeping betrekking heeft op een maatregel van beperkte detentie (1). (1) Cass., 23 sept. 2009, AR P.09.1359.F, AC, 2009, nr. 522; met concl. van adv.-gen. VANDERMEERSCH in Pas., 2009, nr. 522.

STRAFVORDERING - Strafvorderingsrechtbank - Bij verstek gewezen vonnis - Herroeping van strafvorderingsmodaliteiten - Verzet

VERZET - Strafvordering - Strafvorderingsrechtbank - Herroeping van strafvorderingsmodaliteiten - Bij verstek gewezen vonnis - Verzet

L'article 96 de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées doit être interprété comme n'interdisant pas l'opposition à un jugement de révocation d'une modalité d'exécution de la peine rendu par le tribunal de l'application des peines statuant par défaut; cela vaut également lorsque la révocation concerne une mesure de détention limitée (1). (1) Cass., 23 septembre 2009, RG P.09.1359.F, Pas., 2009, n° 522, avec les conclusions de M. l'avocat général VANDERMEERSCH.

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Jugement rendu par défaut - Révocation des modalités de l'application des peines - Opposition

OPPOSITION - Application des peines - Tribunal de l'application des peines - Révocation des modalités de l'application des peines - Jugement rendu par défaut - Opposition

P.10.0910.F

8 december 2010

AC nr. 716

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Vrijwillige tussenkomst - Stedenbouw - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Eiser tot herstel - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen -

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Décisions et parties - Intervention volontaire - Urbanisme - Demande de réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestres et échevins - Demandeur en réparation - Intervention en degré d'appel - Légalité

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande en réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestres et échevins - Demandeur en

Eiser tot herstel - Vrijwillige tussenkomst - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelvordering - Aard

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Vordering tot herstel van plaats in de vorige staat - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Maatregel die de uitvoering van aanpassingswerken beveelt

TUSSENKOMST - Vrijwillige tussenkomst - Stedenbouw - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Eiser tot herstel - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

De beslissing van de rechter die de in artikel 307, 2°, van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening bedoelde maatregel beveelt, die betrekking heeft op de uitvoering van bouwwerken of aanpassingswerken, en die niet vaststelt dat hij in gezamenlijke overeenkomst tussen de gemachtigde ambtenaar en het college van burgemeester en schepenen werd gevorderd, is onwettig.

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Vordering tot herstel van plaats in de vorige staat - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Maatregel die de uitvoering van aanpassingswerken beveelt

- Art. 307 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

De gemachtigde ambtenaar en het college van burgemeester en schepenen, waaraan artikel 307 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening de exclusieve bevoegdheid toekent om het passende herstel te bepalen in geval van een overtreding waardoor die goede ruimtelijke ordening in gevaar wordt gebracht, zijn gemachtigd om aan de zijde van het openbaar ministerie tussen te komen in elke fase van de rechtspleging, om de herstellvordering te ondersteunen waartoe de uitvoering van werken zonder vergunning aanleiding geeft en die ten gepaste tijde werd ingesteld (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Eiser tot herstel - Vrijwillige tussenkomst - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

- Art. 307 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

HOGER BEROEP - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Vrijwillige tussenkomst - Stedenbouw - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Eiser tot herstel - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

- Art. 307 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

TUSSENKOMST - Vrijwillige tussenkomst - Stedenbouw - Herstelvordering - Brussels Gewest - Gemachtigd ambtenaar - College van burgemeester en schepenen - Eiser tot herstel - Tussenkomst in hoger beroep - Wettigheid

- Art. 307 Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening

réparation - Intervention volontaire - Intervention en degré d'appel - Légalité

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de réparation - Nature

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de remise en état des lieux - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Mesure ordonnant l'exécution de travaux d'aménagement

INTERVENTION - Intervention volontaire - Urbanisme - Demande de réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Demandeur en réparation - Intervention en degré d'appel - Légalité

Est illégale la décision du juge qui ordonne la mesure visée à l'article 307, 2°, du Code bruxellois de l'aménagement du territoire qui concerne l'exécution d'ouvrages ou de travaux d'aménagement sans constater que celle-ci a été demandée sur la base d'un commun accord du fonctionnaire délégué et du collège des bourgmestre et échevins.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de remise en état des lieux - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Mesure ordonnant l'exécution de travaux d'aménagement

- Art. 307 Code bruxellois d'aménagement du territoire

Le fonctionnaire délégué et le collège des bourgmestre et échevin, à qui l'article 307 du Code bruxellois de l'aménagement du territoire confie la compétence exclusive de déterminer la réparation adéquate, en cas d'infraction mettant ce bon aménagement en péril, sont habilités à intervenir à tout stade de la procédure pour soutenir, aux côtés du ministère public, la demande en réparation qu'appelle l'exécution de travaux sans permis et qui a été formulée en temps utile (1).(1) Voir les concl. du M.P.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Demandeur en réparation - Intervention volontaire - Intervention en degré d'appel - Légalité

- Art. 307 Code bruxellois d'aménagement du territoire

APPEL - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Décisions et parties - Intervention volontaire - Urbanisme - Demande de réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Demandeur en réparation - Intervention en degré d'appel - Légalité

- Art. 307 Code bruxellois d'aménagement du territoire

INTERVENTION - Intervention volontaire - Urbanisme - Demande de réparation - Région bruxelloise - Fonctionnaire délégué - Collège des bourgmestre et échevins - Demandeur en réparation - Intervention en degré d'appel - Légalité

- Art. 307 Code bruxellois d'aménagement du territoire

De vordering tot herstel van de plaats in de vorige staat heeft weliswaar een burgerlijk karakter maar behoort toch tot de strafvordering, aangezien de wetgever de bescherming beoogt van het algemeen belang, met name een goede ruimtelijke ordening (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

STEDENBOUW - Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelvordering - Aard

Nonobstant son caractère civil, la demande de remise en état des lieux ressortit à l'action publique, l'objectif du législateur étant la protection de l'intérêt général, à savoir la réalisation d'un bon aménagement du territoire (1). (1) Voir les concl. du M.P.

URBANISME - Remise en état des lieux. paiement d'une plusvalue - Demande de réparation - Nature

P.10.0914.F

15 december 2010

AC nr. 743

Het in artikel 6.1 EVRM vastgelegde recht op een eerlijke behandeling van de zaak, houdt in dat de persoon die is aangehouden en die ter beschikking van het gerecht is gesteld, over de daadwerkelijke bijstand beschikt van een advocaat tijdens het verhoor door de politie in de eerste vierentwintig uren van zijn vrijheidsberoving, tenzij wordt aangetoond dat er, gelet op de bijzondere omstandigheden van de zaak, dwingende redenen zijn om dat recht te beperken; in zoverre artikel 20, §1, Wet Voorlopige Hechtenis dat contact met de advocaat pas na het eerste verhoor door de onderzoeksrechter toestaat, moet het beschouwd worden als in strijd met artikel 6 van het Verdrag (1). (1) Zie Cass., 23 nov. 2010, AR P.10.1428.N, AC, 2010, nr. ..., met concl. adv.-gen. P. Duinslaeger.

ADVOCAAT - Strafzaken - Artikel 6.1 E.V.R.M. - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Artikel 20, §1, Wet Voorlopige Hechtenis - Verenigbaarheid met artikel 6, E.V.R.M.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Artikel 20, §1, Wet Voorlopige Hechtenis - Verenigbaarheid met artikel 6, E.V.R.M.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Recht op bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Artikel 20, §1, Wet Voorlopige Hechtenis - Verenigbaarheid met artikel 6, E.V.R.M.

Le droit à un procès équitable, consacré par l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, implique que la personne arrêtée et mise à la disposition de la justice bénéficie de l'assistance effective d'un avocat au cours de l'audition de police effectuée dans les vingt-quatre heures de sa privation de liberté sauf à démontrer, à la lumière de circonstances particulières de l'espèce, qu'il existe des raisons impérieuses de restreindre ce droit; en tant qu'il n'autorise cet accès à l'avocat qu'après la première audition par le juge d'instruction, l'article 20, § 1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive doit être tenu pour contraire à l'article 6 de la Convention (1).(1) Voir Cass., 23 novembre 2010, RG P.10.1428.N, Pas., 2010, n° ... avec concl. de l'avocat général P. Duinslaeger.

AVOCAT - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 1er - Droit à un procès équitable - Première audition de l'inculpé par la police - Droit à l'assistance d'un avocat - Article 20, §1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive - Compatibilité avec l'article 6 de la Convention D.H.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Première audition de l'inculpé par la police - Droit à l'assistance d'un avocat - Article 20, §1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive - Compatibilité avec l'article 6 de la Convention D.H.

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Droit à l'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable - Article 20, §1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive - Compatibilité avec l'article 6 de la Convention D.H.

De eerlijke behandeling van een strafzaak wordt beoordeeld in het licht van de rechtspleging in haar geheel, door na te gaan of het recht van verdediging werd geëerbiedigd, te onderzoeken of de vervolgte persoon de mogelijkheid werd geboden de geloofwaardigheid van de bewijzen te betwisten en zich tegen de aanwending ervan te verzetten, na te gaan of de omstandigheden waarin de elementen à charge werden vergaard twijfel zaaien over de geloofwaardigheid of de juistheid van dat bewijsmateriaal, en de invloed te beoordelen van het onregelmatig verkregen bewijselement op de afloop van de strafvordering.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordeling - Onregelmatig verkregen bewijs

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordeling - Onregelmatig verkregen bewijs

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordeling - Onregelmatig verkregen bewijs

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Als de eiser pas bij de lezing van het arrest waarop hij kritiek uitoefent, de argumenten ontdekt waarop het middel steunt, kan het geen nieuw middel zijn (1). (1) Het openbaar ministerie had geconcludeerd dat het een nieuw middel betrof, aangezien de eiser voor de appelrechters het middel niet had aangevoerd dat gegrond is op het gebrek aan contact met een advocaat tijdens zijn verhoren tijdens de periode van de vrijheidsberoving.

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Nieuw middel - Middel geput uit de schending van artikel 6 E.V.R.M. - Veroordeling gesteund op zelfincriminerende verklaringen - Verklaringen afgelegd zonder cautie en zonder bijstand van een raadsman - Middel niet opgeworpen bij de behandeling van de grond van de zaak - Ontvankelijkheid

L'équité du procès pénal s'apprécie par rapport à l'ensemble de la procédure, en recherchant si les droits de la défense ont été respectés, en examinant si la personne poursuivie a eu la possibilité de contester l'authenticité des preuves et de s'opposer à leur utilisation, en vérifiant si les circonstances dans lesquelles les éléments à charge ont été obtenus jettent le doute sur leur crédibilité ou leur exactitude, et en évaluant l'influence de l'élément de preuve obtenu irrégulièrement sur l'issue de l'action publique.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Appréciation - Preuve obtenue irrégulièrement

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Droit à un procès équitable - Appréciation - Preuve obtenue irrégulièrement

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Droit à un procès équitable - Appréciation - Preuve obtenue irrégulièrement

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Ne saurait être nouveau le moyen dont le demandeur n'a découvert les soutènements qu'à la lecture de l'arrêt qu'il critique (1). (1) Le ministère public avait conclu que le moyen était nouveau dès lors que le demandeur n'avait pas invoqué devant les juges d'appel le moyen fondé sur l'absence d'accès à un avocat lors de ses auditions durant la période de garde à vue.

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Moyen nouveau - Moyen puisé dans la violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Condamnation fondée sur des déclarations auto-incriminantes - Déclarations faites sans caution et sans l'assistance d'un conseil - Moyen n'ayant pas été invoqué lors de l'instruction sur le fond de la cause - Recevabilité

De appelrechters die, om te besluiten tot de geloofwaardigheid van de klacht en vervolgens tot de gegrondheid van de vervolging, zelfbeschuldigende verklaringen in aanmerking nemen die een verdachte aan de politie tijdens de vierentwintig uren vrijheidsberoving heeft afgelegd, terwijl hij bij gebrek aan bijstand door een raadsman de juridische gevolgen van zijn uitlatingen eventueel niet juist heeft ingeschat, schenden artikel 6 EVRM.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Zelfbeschuldigende verklaringen - In aanmerking genomen door de bodemrechter - Gevolg - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3, c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Zelfbeschuldigende verklaringen - In aanmerking genomen door de bodemrechter

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Zelfbeschuldigende verklaringen - In aanmerking genomen door de bodemrechter - Gevolg - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

BEWIJS - Strafzaken - Bekentenis - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Zelfbeschuldigende verklaringen - In aanmerking genomen door de bodemrechter - Gevolg - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Violent l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales les juges d'appel qui prennent en compte, pour conclure à la crédibilité de la plainte et, de là, au bien-fondé des poursuites, des déclarations auto-accusatrices faites à la police dans les vingt-quatre heures de la privation de liberté par un suspect qui, en l'absence de conseil, a pu ne pas appréhender les conséquences juridiques de ses dires.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Déclarations auto-accusatrices - Prise en compte par le juge du fond - Conséquence - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6 § 3, c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Déclarations auto-accusatrices - Prise en compte par le juge du fond

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Déclarations auto-accusatrices - Prise en compte par le juge du fond - Conséquence - Droit à un procès équitable

PREUVE - Matière répressive - Aveu - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Déclarations auto-accusatrices - Prise en compte par le juge du fond - Conséquence - Droit à un procès équitable

P.10.0931.F

9 juni 2010

AC nr. 407

Gelet op het essentieel belang dat de aanwezigheid van de inverdenkinggestelde heeft voor de magistraat die moet onderzoeken of er al dan niet grond is om hem opnieuw in vrijheid te stellen, is het niet in strijd met artikel 6.3.c E.V.R.M. om, zoals het bestreden arrest, te oordelen dat de weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen door hemzelf of zijn raadsman moet worden gemotiveerd, opdat hij recht zou hebben op vertegenwoordiging achteraf op de rechtszitting (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat - Artikel 6.3.c, E.V.R.M.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c, E.V.R.M. - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat
VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat - Artikel 6.3.c, E.V.R.M.

Au regard de l'intérêt essentiel que la présence de l'inculpé représente pour le magistrat chargé d'examiner s'il y a lieu ou non de le remettre en liberté, il n'est pas contraire à l'article 6, § 3.c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales de considérer que le refus de l'inculpé de comparaître doit être motivé par lui ou par son conseil pour ouvrir le droit à la représentation subséquente à l'audience (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat - Conv. D.H., article 6, § 3.c

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Conv. D.H., article 6, § 3.c - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat - Conv. D.H., article 6, § 3.c

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Inverdenkinggestelde en beklaagde - Weigering om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering - Artikel 5.4 E.V.R.M.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat - Artikel 6.3.c, E.V.R.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Inverdenkinggestelde en beklaagde - Weigering om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerecht - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Niet gemotiveerde weigering - Recht op vertegenwoordiging door een advocaat - Artikel 6.3.c, E.V.R.M.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering - Artikel 5.4 E.V.R.M.

Artikel 23, 2°, Wet Voorlopige Hechtenis, dat het onderzoeksgerecht het recht verleent om de inverdenkinggestelde die ervoor kiest het toezicht van de rechter op zijn voorlopige hechtenis niet bij te wonen, diens vertegenwoordiging door een advocaat te ontzeggen, is niet in strijd met artikel 5.4 E.V.R.M. (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering - Artikel 5.4 E.V.R.M.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering - Artikel 5.4 E.V.R.M.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Weigering van de inverdenkinggestelde om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Weigering

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Inculpé et prévenu - Refus de comparaître - Représentation par un avocat - Procès équitable

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus - Conv. D.H., article 5, § 4

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat - Conv. D.H., article 6, § 3.c

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Inculpé et prévenu - Refus de comparaître - Représentation par un avocat - Procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Détention préventive - Maintien - Juridiction d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Refus non motivé - Droit d'être représenté par un avocat - Conv. D.H., article 6, § 3.c

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus - Conv. D.H., article 5, § 4

L'article 23, 2°, de la loi du 20 juillet 1990, qui permet à la juridiction d'instruction de refuser la représentation par son avocat à l'inculpé qui choisit de ne pas assister au contrôle juridictionnel de sa détention préventive, n'est pas contraire à l'article 5, § 4 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (1). (1) Voir les concl. du M.P.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus - Conv. D.H., article 5, § 4

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus - Conv. D.H., article 5, § 4

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Détention préventive - Maintien - Juridictions d'instruction - Refus de l'inculpé de comparaître - Représentation par un avocat - Refus

De weigering om in persoon te verschijnen en de wil om zich door een advocaat te doen vertegenwoordigen, maken deel uit van het recht van de verdediging en maken een essentieel onderdeel uit van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak; de in verdenking gestelde of de beklaagde kunnen niet, louter omdat zij niet verschijnen, het recht worden ontzegd om op de rechtszitting door hun raadsman te worden vertegenwoordigd (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Inverdenkinggestelde en beklaagde - Weigering om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Inverdenkinggestelde en beklaagde - Weigering om te verschijnen - Vertegenwoordigd door een advocaat - Eerlijke behandeling van de zaak

Le refus de comparaître personnellement et la volonté de se faire représenter par un avocat font partie des droits de la défense et constituent un élément fondamental du procès équitable; l'inculpé ou le prévenu ne peuvent pas, du seul fait qu'ils ne comparaissent pas, être privés du droit d'être représentés à l'audience par leur conseil (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Inculpé et prévenu - Refus de comparaître - Représentation par un avocat - Procès équitable

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Inculpé et prévenu - Refus de comparaître - Représentation par un avocat - Procès équitable

P.10.0943.F

1 december 2010

AC nr. 706

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partij - Rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij of opening van een gerechtelijk onderzoek ten gevolge van haar optreden - Burgerlijke partij die in het ongelijk wordt gesteld - Veroordeling in de kosten - Verplichting van de rechter

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Burgerlijke partij in het ongelijk gesteld - Rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij of opening van een gerechtelijk onderzoek ten gevolge van haar optreden - Veroordeling in de kosten - Verplichting van de rechter

Ofschoon het onderzoeksgerecht, waarvan de opdracht beperkt is tot de regeling van de rechtspleging, bij buitenvervolginstelling de kosten niet ten laste moet leggen van de burgerlijke partij, dient het vonnisgerecht haar wel degelijk in die kosten te veroordelen als die burgerlijke partij het initiatief tot de vervolging heeft genomen; die verplichting houdt niet op, alleen omdat zij eveneens in de hoedanigheid van beklaagde diende te verschijnen en dat die hoedanigheid haar in de akte van hoger beroep was toegekend (1). (1) Zie concl. procureur-generaal LECLERCQ in AC, 2010, nr. ...

BURGERLIJKE RECHTSVORDERING - Burgerlijke partij - Rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij of opening van een gerechtelijk onderzoek ten gevolge van haar optreden - Burgerlijke partij die in het ongelijk wordt gesteld - Veroordeling in de kosten - Verplichting van de rechter

- Artt. 162, tweede lid, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering

GERECHTSKOSTEN - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Burgerlijke partij die in het ongelijk wordt gesteld - Rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij of opening van een gerechtelijk onderzoek ten gevolge van haar optreden - Veroordeling in de kosten - Verplichting van de rechter

- Artt. 162, tweede lid, 194 en 211 Wetboek van Strafvordering

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ACTION CIVILE - Partie civile - Citation directe par la partie civile ou ouverture d'une instruction judiciaire à la suite de son intervention - Partie civile ayant succombé - Condamnation aux frais - Obligation du juge

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Partie civile ayant succombé - Citation directe par la partie civile ou ouverture d'une instruction judiciaire à la suite de son intervention - Condamnation aux frais - Obligation du juge

Si la juridiction d'instruction, dont la mission se limite au règlement de la procédure, n'est pas tenue de mettre les frais à charge de la partie civile en cas de non-lieu, la juridiction de jugement doit la condamner à ces frais si cette partie civile a pris l'initiative des poursuites; cette obligation ne disparaît pas du seul fait qu'elle a également été appelée à comparaître en qualité de prévenue et que cette qualité lui a été attribuée dans l'acte d'appel (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ACTION CIVILE - Partie civile - Citation directe par la partie civile ou ouverture d'une instruction judiciaire à la suite de son intervention - Partie civile ayant succombé - Condamnation aux frais - Obligation du juge

- Art. 162, al. 2, 194 et 211 Code d'Instruction criminelle

FRAIS ET DEPENS - Matière répressive - Procédure devant le juge du fond - Partie civile ayant succombé - Citation directe par la partie civile ou ouverture d'une instruction judiciaire à la suite de son intervention - Condamnation aux frais - Obligation du juge

- Art. 162, al. 2, 194 et 211 Code d'Instruction criminelle

De omstandigheden waardoor de redelijke termijn, binnen dewelke eenieder recht heeft op de berechting van zijn zaak, overschreden is, zijn niet noodzakelijk gemeen aan alle beklaagden zodat wanneer de redelijke termijn voor een welbepaalde beklagde overschreden is, dit niet inhoudt dat dit ook voor de andere medebeklaagden het geval is.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Behandeling binnen een redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn - Omstandigheden niet gemeen aan alle beklaagden

Les circonstances du dépassement du délai raisonnable dans lequel toute personne a droit à ce que sa cause soit jugée, ne sont pas nécessairement communes à tous les prévenus, de sorte que le dépassement du délai raisonnable à l'égard d'un certain prévenu ne concerne pas nécessairement les autres co-prévenus.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Dépassement du délai raisonnable - Circonstances non communes à tous les prévenus

Het staat niet het Hof maar de feitenrechter te oordelen of de redelijke termijn binnen dewelke eenieder recht heeft op de berechting van zijn zaak is overschreden; het Hof doet dit enkel wanneer de overschrijding van de redelijke termijn te wijten is aan de onredelijk lange duur van het beraad door de appelrechters waarover de beklagde geen verweer heeft kunnen voeren.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - EVRM - Artikel 6.1 - Behandeling binnen een redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn - Beoordeling door het Hof

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Behandeling binnen een redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn - Beoordeling door het Hof

Il n'appartient pas à la Cour mais au juge du fond d'apprécier s'il y a dépassement du délai raisonnable dans lequel toute personne a droit à ce que sa cause soit jugée; la Cour s'en charge uniquement lorsque le dépassement du délai raisonnable est dû à la longueur déraisonnable du délibéré des juges d'appel auquel le prévenu n'a pu opposer de défense.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 1er - Examen dans un délai raisonnable - Dépassement du délai raisonnable - Appréciation par la Cour

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Dépassement du délai raisonnable - Appréciation par la Cour

Het verweer van een beklagde met betrekking tot de redelijke termijn is slechts dienstig voor een medebeklaagde wanneer de in dat verweer aangevoerde omstandigheden ook op die medebeklaagde van toepassing zijn.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Behandeling binnen een redelijke termijn - Verweer van een beklagde - Verweer dienstig voor een medebeklaagde

La défense d'un prévenu relative au délai raisonnable n'est pertinente pour un co-prévenu que si les circonstances invoquées par cette défense concernent également ce co-prévenu.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Examen dans un délai raisonnable - Défense d'un prévenu - Défense pertinente pour un co-prévenu

Artikel 67ter Wegverkeerswet geldt ook voor de combinatie van een trekker met oplegger.

WEGVERKEER - Wetsbepalingen - Art. 67ter - Trekker met oplegger - Toepassing

L'article 67ter de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière s'applique également à la combinaison d'un tracteur et de son semi-remorque.

ROULAGE - Loi relative à la police de la circulation routière - Dispositions légales - Article 67ter - Tracteur avec semi-remorque - Application

De omstandigheid dat de appelrechters na het beroepen vonnis vernietigd te hebben ten onrechte de zaak aan zich trekken, heeft geen nietigheid tot gevolg, tast de wettelijkheid van hun beslissing niet aan en kan evenmin eisers belang schaden (1). (1) Cass., 15 mei 2001, AR P.01.0050.N, A.C., 2001, nr. 285.

Hoger beroep - Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Foutieve evocatie - Devolutieve kracht van het hoger beroep
- Art. 215 Wetboek van Strafvordering

La circonstance qu'après avoir annulé le jugement dont appel, les juges d'appel ont déclaré à tort procéder par voie d'évocation n'entraîne pas de nullité, n'entache pas la légalité de leur décision et ne peut pas davantage porter atteinte à l'intérêt du demandeur(1). (1) Cass., 15 mai 2001, RG P.01.0050.N, Pas., 2001, n° 285.

Appel - Matière répressive (y compris douanes et accises) - Effets. compétence du juge - Evocation fautive - Effet dévolutif de l'appel
- Art. 215 Code d'Instruction criminelle

P.10.0991.F

16 juni 2010

AC nr. 432

Alvorens een bevel tot aanhouding te verlenen moet de onderzoeksrechter de verdachte ondervragen over de hem ten laste gelegde feiten die aanleiding kunnen geven tot de afgifte van een dergelijk bevel, en zijn opmerkingen horen; in principe moet dat verhoor gebeuren in een taal die de in verdenking gestelde begrijpt (1). (1) Zie Cass., 5 aug. 2003, AR P.03.1086.N, AC, 2003, nr. 397.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.2 - Aanhouding - Bevel tot aanhouding - Voorafgaand verhoor - Substantieel vormvereiste - Recht van verdediging - Taalgebruik

- Art. 16, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 5.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Bevel tot aanhouding - Voorafgaand verhoor - Substantieel vormvereiste - Recht van verdediging - Taalgebruik

- Art. 16, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 5.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Artikel 6.3.e, E.V.R.M., waarborgt het recht op bijstand van een tolk op de rechtszitting en heeft geen betrekking op de verschijning van de in verdenking gestelde voor de onderzoeksrechter (1). (1) Zie Cass., 16 nov. 2005, AR P.05.1402.F, AC, 2005, nr. 602.

ONDERZOEKSRECHTER - Verhoor - Taalgebruik - Tolk

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.e - Onderzoeksrechter

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Verhoor - Onderzoeksrechter - Tolk

Avant de décerner un mandat d'arrêt, le juge d'instruction doit interroger l'inculpé sur les faits qui sont à la base de l'inculpation et qui peuvent donner lieu à la délivrance d'un tel mandat et entendre ses observations; en principe, cette audition doit avoir lieu dans une langue que l'inculpé comprend (1). (1) Voir Cass., 5 août 2003, RG P.03.1086.N, Pas., 2003, n° 397.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.2 - Arrestation - Mandat d'arrêt - Interrogatoire préalable - Condition de forme substantielle - Droits de la défense - Emploi des langues

- Art. 16, § 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 5, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Mandat d'arrêt - Interrogatoire préalable - Condition de forme substantielle - Droits de la défense - Emploi des langues

- Art. 16, § 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 5, § 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

L'article 6, § 3.e de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui garantit le droit à l'assistance d'un interprète à l'audience, ne concerne pas la comparution d'un inculpé devant le juge d'instruction (1). (1) Voir Cass., 16 novembre 2005, RG P.05.1402.F, Pas., 2005, n° 602.

JUGE D'INSTRUCTION - Audition - Emploi des langues - Interprète

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.e - Juge d'instruction

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière répressive - Audition - Juge d'instruction - Interprète

P.10.1009.F

23 juni 2010

AC nr. 451

Noch artikel 6.1 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, noch enige andere internrechtelijke bepaling verplichten een gerechtelijke overheid of politie-overheid ertoe om degene die zich tot haar richt aan te manen een advocaat te raadplegen wanneer de betrokkene spontaan een door hemzelf gepleegd misdrijf wenst te onthullen waarvan hij door de overheid niet werd verdacht.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Spontane verklaring - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Spontane verklaring - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Spontane verklaring - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de politie - Bijstand van een advocaat - Spontane verklaring - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

De artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, zoals zij momenteel worden uitgelegd door het Europees Hof, verplichten de onderzoeksgerechten niet ertoe het bevel tot aanhouding onmiddellijk op te heffen alleen op grond dat de verdachte zonder advocaat voor de onderzoeksmagistraat is verschenen (1). (1) Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0744.F, AC, 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Verschijning zonder advocaat voor de onderzoeksrechter - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Verschijning zonder advocaat voor de onderzoeksrechter - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Verschijning zonder advocaat voor de onderzoeksrechter - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

ADVOCAAT - Strafzaken - Voorbereidende fase van het strafproces - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Verschijning zonder advocaat voor de onderzoeksrechter - Gevolg voor de handhaving van de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Artikelen 5.1, 6.1 en 6.3.c E.V.R.M. - Verschijning zonder advocaat voor de onderzoeksrechter

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerechten - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter -

Ni l'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme, ni aucune disposition de droit interne n'obligent une autorité judiciaire ou de police à inviter la personne qui s'adresse à elle à consulter un avocat lorsqu'elle souhaite lui révéler spontanément l'existence d'une infraction qu'elle aurait commise et dont cette autorité ne la soupçonnait pas.

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Déclaration spontanée - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Déclaration spontanée - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Déclaration spontanée - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Déclaration spontanée - Droit à un procès équitable

Tels qu'interprétés actuellement par la Cour européenne, les articles 5, § 1er, 6, § 1er et 6, § 3.c de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'obligent pas les juridictions d'instruction à donner sur-le-champ mainlevée du mandat d'arrêt au seul motif que le suspect a comparu sans avocat devant le magistrat instructeur (1). (1) Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0744.F, Pas., 2010, à sa date.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Comparution sans avocat devant le juge d'instruction - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Comparution sans avocat devant le juge d'instruction - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Comparution sans avocat devant le juge d'instruction - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

AVOCAT - Matière répressive - Phase préliminaire du procès pénal - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Articles 5, § 1er, 6, § 1er et 6, § 3.c C.E.D.H. - Comparution sans avocat devant le juge d'instruction - Conséquence sur le maintien de la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Articles 5, § 1er, 6, § 1er et 6, § 3.c C.E.D.H. - Comparution sans avocat devant le juge d'instruction

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridictions d'instruction - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Comparution

P.10.1018.N

26 oktober 2010

AC nr. 635

De enkele omstandigheid dat een akte die in de taal van de procedure is opgesteld, een datum bevat die in een andere taal is gesteld, doet geen afbreuk aan de eentaligheid van die akte wanneer de betrokken vermelding, gelet op haar aard, in het maatschappelijk verkeer voor eenieder probleemloos te begrijpen is; dit is het geval voor de vermelding van de datum die in het Engels is opgesteld.

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Strafzaken - Akte in de taal van de procedure - Datum in de akte gesteld in een andere taal - Geen afbreuk aan de eentaligheid van de akte - Voorwaarde - Toepassing

La seule circonstance qu'un acte rédigé dans la langue de la procédure, comporte une date énoncée dans une autre langue ne porte pas préjudice au caractère unilingue de cet acte, lorsque, par sa nature, l'indication en question est pour quiconque absolument compréhensible en langage courant; il en est ainsi pour l'indication de la date libellée en anglais.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière répressive - Acte rédigé dans la langue de la procédure - Date libellée dans une autre langue dans l'acte - Pas de préjudice au caractère unilingue de l'acte - Condition - Application

P.10.1028.N

26 oktober 2010

AC nr. 636

Stelt wettig de staat van herhaling vast, de rechterlijke beslissing die de beklagde schuldig verklaart aan verschillende feiten waarvan ze oordeelt dat deze de uiting zijn van eenzelfde opzet, zodat overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek slechts één straf moet worden opgelegd, en daarbij vaststelt dat de beklagde een deel van de hem ten laste gelegde feiten heeft gepleegd na het tijdstip waarop de beslissing die de staat van herhaling verantwoordt in kracht van gewijsde is gegaan (1). (1) Zie: Cass., 12 jan. 2005, AR P.04.1565.F, A.C., 2005, nr. 18.

HERHALING - Voortgezet misdrijf - Staat van herhaling - Vaststelling door de rechter - Wettigheid - Toepassing
MISDRIJF - Soorten - Aflopend, voortgezet, voortdurend misdrijf - Voortgezet misdrijf - Staat van herhaling - Vaststelling door de rechter - Wettigheid - Toepassing

Constate légalement l'état de récidive la décision qui déclare le prévenu coupable du chef de différents faits dont elle décide qu'ils constituent l'expression d'une même intention, de sorte qu'il n'y a lieu d'infliger qu'une seule peine conformément à l'article 65, alinéa 1er, du Code pénal, et qui constate, en outre, que le prévenu a commis une partie des faits mis à sa charge après que la décision justifiant la circonstance de récidive a acquis force de chose jugée (1). (1) Voir Cass., 12 janvier 2005, RG P.04.1565.F, Pas., 2005, n° 18.

RECIDIVE - Infraction continue - Etat de récidive - Constatation par le juge - Légalité - Application
INFRACTION - Espèces - Infraction instantanée, infraction continuée, infraction continue - Infraction continuée - Etat de récidive - Constatation par le juge - Légalité - Application

P.10.1029.N

26 oktober 2010

AC nr. 637

De omstandigheid dat een partij niet kan deelnemen aan het door de onderzoeksrechter bevolen deskundigenonderzoek, behalve en in zoverre deze zulks gepast vindt voor het opsporen van de waarheid, is noch een schending van artikel 6 E.V.R.M. noch een miskennis van het recht van verdediging (1). (1) Zie: Cass., 16 mei 2001, AR P.01.0305.F, AC, 2001, nr. 288; Cass., 19 feb. 2003, AR P.02.1400.F, AC, 2003, nr. 118.

DESKUNDIGENONDERZOEK - Strafzaken - Artikel 6, E.V.R.M. - Deskundigenonderzoek bevolen door een onderzoeksrechter - Geen tegenspraak bij de uitvoering van het deskundigenonderzoek

La circonstance qu'une partie ne puisse prendre part à l'expertise ordonnée par le juge d'instruction, sous réserve et pour autant que celui-ci estime que cela s'inscrit dans le cadre de la recherche de la vérité, ne constitue ni une violation de l'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ni la méconnaissance des droits de la défense (1). (1) Voir Cass., 16 mai 2001, RG P.01.0305.F, Pas., 2001, n° 288; Cass., 19 février 2003, RG P.02.1400.F, Pas., 2003, n° 118.

EXPERTISE - Matière répressive - Conv. D.H., article 6 - Expertise ordonnée par un juge d'instruction - Pas de contradiction dans l'exécution de l'expertise

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Deskundigenonderzoek bevolen door een onderzoeksrechter - Geen tegenspraak bij de uitvoering van het deskundigenonderzoek

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Deskundigenonderzoek bevolen door een onderzoeksrechter - Geen tegenspraak bij de uitvoering van het deskundigenonderzoek

Het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces van de beklaagde worden niet miskend door de omstandigheid dat hij wegens het vooraf overlijden van het slachtoffer deze niet zelf kan ondervragen of laten ondervragen; deze beperking van het recht van verdediging van de beklaagde betreft wel een feitelijk gegeven waarmee de rechter bij het vormen van zijn overtuiging rekening moet houden en dat hij zal afwegen tegenover de andere hem overgelegde gegevens zoals de verklaringen van het slachtoffer of van de medebeklaagden, de uitleg van de beklaagde zelf alsook de overige objectieve en materiele gegevens eigen aan de zaak (1). (1) Zie: Cass., 27 april 1999, AR P.97.0860.N, AC, 1999, nr. 241.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Ondervraging van het slachtoffer door de beklaagde of op verzoek van de beklaagde - Onmogelijkheid ingevolge het overlijden van het slachtoffer - Beperking van het recht van verdediging - Beoordeling door de rechter

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Ondervraging van het slachtoffer door de beklaagde of op verzoek van de beklaagde - Onmogelijkheid ingevolge het overlijden van het slachtoffer - Beperking van het recht van verdediging - Beoordeling door de rechter

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Ondervraging van het slachtoffer door de beklaagde of op verzoek van de beklaagde - Onmogelijkheid ingevolge het overlijden van het slachtoffer - Beperking van het recht van verdediging - Beoordeling door de rechter

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Recht van verdediging - Ondervraging van het

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Expertise ordonnée par un juge d'instruction - Pas de contradiction dans l'exécution de l'expertise

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Expertise ordonnée par un juge d'instruction - Pas de contradiction dans l'exécution de l'expertise

Les droits de la défense et le droit à un procès équitable du prévenu ne sont pas violés par la circonstance que, la victime étant décédée, il n'a pu procéder ou faire procéder à son audition; cette restriction des droits de défense du prévenu concerne un élément de fait dont le juge doit tenir compte pour asseoir sa conviction et qu'il devra apprécier par rapport aux autres éléments qui lui sont soumis tels que les déclarations de la victime ou des co-prévenus, l'explication du prévenu même ainsi que les autres éléments objectifs et matériels propres à la cause (1). (1) Voir Cass., 27 avril 1999, RG P.97.0860.N, Pas., 1999, n° 241.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Audition de la victime par le prévenu ou à sa demande - Impossibilité à la suite du décès de la victime - Restriction des droits de la défense - Appréciation par le juge

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Audition de la victime par le prévenu ou à sa demande - Impossibilité à la suite du décès de la victime - Restriction des droits de la défense - Appréciation par le juge

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Audition de la victime par le prévenu ou à sa demande - Impossibilité à la suite du décès de la victime - Restriction des droits de la défense - Appréciation par le juge

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Droits de la défense - Audition de la victime par le

slachtoffer door de beklagde of op verzoek van de beklagde - Onmogelijkheid ingevolge het overlijden van het slachtoffer - Beperking van het recht van verdediging - Beoordeling door de rechter

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

Noch de artikelen 6.1 en 6.3.d E.V.R.M. en 14.3.e I.V.B.P.R., noch het algemeen rechtsbeginsel houdende het recht van verdediging vereisen dat het hoe dan ook voor de beklagde mogelijk moet zijn door persoonlijke ondervraging van de getuige of klagende partij een bezwarende verklaring tegen te spreken (1). (1) Zie: Cass., 27 april 1999, AR P.97.0860.N, AC, 1999, nr. 241.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Ondervraging van de getuige à charge of van de klagende partij door de beklagde

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Ondervraging van de getuige à charge of van de klagende partij door de beklagde

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - International verdrag burgerrechten en politieke recht - Recht van verdediging - Ondervraging van de getuige à charge of van de klagende partij door de beklagde

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Ondervraging van de getuige à charge of van de klagende partij door de beklagde

- Artt. 6.1 en 6.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 14.3.e Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

prévenu ou à sa demande - Impossibilité à la suite du décès de la victime - Restriction des droits de la défense - Appréciation par le juge

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

Ni les articles 6, §1er, 6.3.d de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 14.3.e du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, ni le principe général du droit relatif au respect des droits de la défense ne requièrent que le prévenu puisse toujours contredire une déclaration à charge par une audition personnelle du témoin ou de la partie plaignante (1). (1) Voir Cass., 27 avril 1999, RG P.97.0860.N, Pas., 1999, n° 241.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Audition par le prévenu du témoin à charge ou de la partie plaignante

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Audition par le prévenu du témoin à charge ou de la partie plaignante

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Droits de la défense - Audition par le prévenu du témoin à charge ou de la partie plaignante

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Audition par le prévenu du témoin à charge ou de la partie plaignante

- Art. 6, § 1er et 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 14, § 3, e Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

De rechtbanken hebben een discretionaire bevoegdheid om de valsheidsvordering meteen aan te nemen of te verwerpen; die vordering kan tegen een authentiek proces-verbaal alleen worden aangenomen wanneer de feiten relevant en toelaatbaar zijn bevonden, met name wanneer het verzoekschrift betrekking heeft op een essentiële voorwaarde voor de regelmatigheid van de bestreden beslissing (1). (1) Zie Cass., 19 dec. 2001, AR P.01.1428.F-P.01.1622.F, AC, 2001, nr. 711.

BETICHTING VAN VALSHEID - Valsheidvordering - Discretionaire bevoegdheid van de rechter om de vordering meteen aan te nemen of te verwerpen - Beoordelingscriterium

Les tribunaux ont un pouvoir discrétionnaire pour admettre ou rejeter d'emblée l'inscription de faux; il n'y a lieu de l'accorder contre un procès-verbal authentique que si les faits sont reconnus pertinents et admissibles, notamment lorsque la requête concerne une condition essentielle de la régularité de la décision attaquée (1). (1) Voir Cass., 19 décembre 2001, RG P.01.1428.F-P.01.1622.F, Pas., 2001, n° 711.

INSCRIPTION DE FAUX - Requête en inscription de faux - Pouvoir discrétionnaire du juge pour admettre ou rejeter d'emblée la demande - Critère d'appréciation

P.10.1046.F

8 december 2010

AC nr. 720

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

BEWIJS - Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Miskenning

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijke behandeling van de zaak

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Overweging - Geen juridische gevolgtrekking

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Tegenstrijdige redenen

De rechter hoeft niet te antwoorden op een overweging waaruit de conclusienemer geen juridische gevolgtrekkingen maakt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Overweging - Geen juridische gevolgtrekking

- Art. 149 Grondwet 1994

De grief die de bestreden beslissing niet verwijt dat ze beslist dat het stuk waarnaar verwezen wordt een vermelding bevat die niet erin voorkomt of geen vermelding bevat die wel erin voorkomt, houdt geen miskening van de bewijskracht van de akten in (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

BEWIJS - Strafzaken - Geschriften - Bewijskracht - Miskening

- Artt. 1319, 1320 en 1322 Burgerlijk Wetboek

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

PREUVE - Matière répressive - Preuve littérale - Foi due aux actes - Violation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Présomption d'innocence

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Considération - Pas de conséquence juridique

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Motifs contradictoires

Le juge n'est pas tenu de répondre à une considération dont le concluant ne déduit aucune conséquence juridique (1). (1) Voir les concl. du M.P.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - En cas de dépôt de conclusions - Matière répressive (y compris les boissons spiritueuses et les douanes et accises) - Considération - Pas de conséquence juridique

- Art. 149 Constitution 1994

Ne constitue pas une violation de la foi due aux actes, le grief qui ne reproche pas à la décision attaquée de considérer que la pièce de référence contient une affirmation qui ne s'y trouve pas ou ne contient pas une énonciation qui y figure (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PREUVE - Matière répressive - Preuve littérale - Foi due aux actes - Violation

- Art. 1319, 1320 et 1322 Code civil

De rechter die zich beperkt tot de opsomming van een bundel van vermoedens waarover de partijen regelmatig tegenspraak kunnen voeren en die volgens hem alle redelijke twijfel uitsluiten, ondanks het feit dat er in de zaak gegevens zijn in tegengestelde zin, miskent niet het recht op een eerlijke behandeling van de zaak, op een onpartijdige rechtbank en op de eerbiediging van het vermoeden van onschuld (1).(1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld

- Artt. 6.1 en 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerlijke behandeling van de zaak

- Artt. 6.1 en 6.2 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De beslissing die verklaart dat de werkzaamheden van de gerechtelijke deskundigen betrouwbaar zijn en tegelijkertijd afwijkt van een besluit van één van hen, is niet tegenstrijdig (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Tegenstrijdige redenen

- Art. 149 Grondwet 1994

Ne méconnaît pas le droit à un procès équitable, à un tribunal impartial et au respect de la présomption d'innocence, le juge qui se borne à énumérer un faisceau de présomptions, dûment soumises à la contradiction des parties, de nature à exclure, selon lui, tout doute raisonnable, malgré l'existence dans la cause d'éléments en sens contraire (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Présomption d'innocence

- Art. 6, § 1er et 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Procès équitable

- Art. 6, § 1er et 2 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

N'est pas entachée de contradiction la décision qui déclare fiables les travaux des experts judiciaires, tout en s'écartant d'une conclusion formulée par l'un d'entre eux (1). (1) Voir les concl. du M.P.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRESTS - Généralités - Motifs contradictoires

- Art. 149 Constitution 1994

Het cassatieberoep tegen de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling waarbij uitspraak wordt gedaan over de controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie, dient te worden ingesteld binnen een termijn van vijftien vrije dagen vanaf de dag waarop het arrest is uitgesproken, zodat het cassatieberoep dat de zestiende dag volgend op de uitspraak van de bestreden beslissing, is ingesteld, tijdig was ingesteld (1). (Impliciete oplossing) (1) Het openbaar ministerie stelde vast dat op de drie bepalingen van het Wetboek van Strafvordering die de termijnen regelen om cassatieberoep in te stellen, alleen artikel 359 van "vrije dagen" spreekt, en werpt de vraag op van de ontvankelijkheid van het cassatieberoep dat de zestiende dag is ingesteld na de dag van de uitspraak van het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, met toepassing van artikel 235ter van het voormelde wetboek. Door het cassatieberoep ontvankelijk te verklaren beslist het onderhavige arrest dat de in artikel 235ter van het Wetboek van Strafvordering bepaalde termijn om cassatieberoep in te stellen niet afwijkt van de gemeenrechtelijke termijn van vijftien vrije dagen in alle strafzaken, zoals vastgesteld bij artikel 359 van het voormelde wetboek.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Duur, begin en einde - Toezicht op de bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Termijn om cassatieberoep in te stellen

- Artt. 235ter, § 6, en 359 Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSGERECHTEN - Toezicht op de bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest - Cassatieberoep

Le pourvoi en cassation contre la décision de la chambre des mises en accusation statuant sur le contrôle de la mise en œuvre des méthodes particulières de recherche, d'observation et d'infiltration doit être introduit dans un délai de quinze jours francs à compter de la date du prononcé de l'arrêt, de sorte que le pourvoi introduit le seizième jour après celui de la prononciation de la décision attaquée a été formé en temps utile (1) (Solution implicite). (1) Constatant que sur les trois dispositions du Code d'instruction criminelle qui règlent les délais de pourvoi en cassation, seul l'article 359 parle de "jours francs", le ministère public avait soulevé la question de la recevabilité du pourvoi en cassation formé le seizième jour après celui de la prononciation de l'arrêt de la chambre des mises en accusation statuant en application de l'article 235ter dudit code. En recevant le pourvoi, l'arrêt annoté décide que le délai de pourvoi en cassation prévu par l'article 235ter du Code d'instruction criminelle ne déroge pas au délai de droit commun en toutes matières pénales fixé par l'article 359 dudit code, qui est de quinze jours francs.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Durée, point de départ et fin - Contrôle des méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Arrêt - Durée du délai de pourvoi

- Art. 235ter, § 6, et 359 Code d'Instruction criminelle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Contrôle des méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Arrêt - Pourvoi en cassation

P.10.1058.F

8 september 2010

AC nr. 504

De tenuitvoerlegging van de interneringsmaatregel wordt niet onwettig alleen maar omdat zij plaatsvindt in een van de daartoe door de regering georganiseerde inrichtingen, veeleer dan in een andere inrichting die bijzonder aangewezen is voor de eventuele therapie (1). (1) Zie GwH, 30 juni 1999, nr. 78/99.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Internering - Tenuitvoerlegging van de maatregel - In een daartoe door de regering georganiseerde inrichting - Wettigheid

- Art. 14, tweede lid Wet Bescherming Maatschappij

L'exécution de la mesure d'internement ne devient pas illégale du seul fait qu'elle se poursuit dans un des établissements organisés à cette fin par le gouvernement, plutôt qu'au sein d'une autre institution spécialement désignée pour la thérapie qu'elle est susceptible d'appliquer (1). (1) Voir C.A., 30 juin 1999, n° 78/99.

DEFENSE SOCIALE - Internement - Exécution de la mesure - Poursuite dans un établissement organisé par le gouvernement - Légalité

- Art. 14, al. 2 L. du 9 avril 1930

De internering is in de eerste plaats een veiligheidsmaatregel zodat de therapie die een dergelijke toestand vereist geen wettelijke voorwaarde is voor de regelmatigheid van de vrijheidsberoving, ook al heeft die, naast de bescherming van de maatschappij, tot doel om de geïnterneerde de nodige verzorging te verstrekken (1). (1) Zie Cass., 20 jan. 1987, AR 1062, AC, 1987, nr. 291, en noot 1.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Internering - Voorwaarde - Therapie

- Artt. 1 en 7 Wet Bescherming Maatschappij

L'internement étant d'abord une mesure de sûreté, l'action thérapeutique que cet état requiert n'est pas une condition mise par la loi à la régularité de la privation de liberté même si celle-ci a pour objectif, après la protection de la société, de prodiguer à l'interné les soins nécessaires (1). (1) Voir Cass., 20 janvier 1987, RG 1062, Pas., 1987, n° 291.

DEFENSE SOCIALE - Internement - Condition - Action thérapeutique

- Art. 1er et 7 L. du 9 avril 1930

P.10.1060.F

20 juli 2010

AC nr. 482

De in artikel 54, § 2, tweede lid, Vreemdelingenwet bedoelde maatregel heeft niet de verwijdering van de betrokken vreemdeling van het grondgebied als uiteindelijk doel, maar strekt alleen ertoe hem van zijn vrijheid te beroven tijdens het onderzoek van zijn asielaanvraag, waarbij de verwijdering uiteraard is uitgesloten indien die aanvraag wordt ingewilligd.

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Artikel 54, § 2, tweede lid - Terbeschikkingstelling van de regering - Doel

La mesure prévue par l'article 54, § 2, alinéa 2 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, n'a pas pour but ultime l'éloignement du territoire de l'étranger qu'elle concerne, mais tend seulement à le priver de sa liberté durant l'examen de sa demande d'asile, son éloignement étant à l'évidence exclu si cette demande est accueillie.

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Article 54, § 2, al. 2 - Mise à la disposition du gouvernement - But

Artikel 149 van de Grondwet is niet van toepassing op de beslissingen van de onderzoeksgerechten, die op grond van de Vreemdelingenwet uitspraak doen over de handhaving van een vrijheidsberovende maatregel, aangezien die beslissingen geen vonnissen in de zin van die bepaling zijn (1). (1) Cass., 11 feb. 2004, AR P.03.1661.F, A.C., 2004, nr. 73; Cass., 24 mei 2006, AR P.06.0593.F, A.C., nr. 289; Cass., 5 maart 2008, AR P.08.0235.F, A.C., 2008, nr. 157.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Maatregel van vrijheidsberoving - Handhaving - Toepassing

- Art. 72 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Maatregel van vrijheidsberoving - Handhaving - Beslissing - Artikel 149 Grondwet (1994) - Toepassing

- Art. 72 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

L'article 149 de la Constitution n'est pas applicable aux décisions des juridictions d'instruction qui statuent sur le maintien d'une mesure privative de liberté prise sur base de la loi du 15 décembre 1980, ces décisions ne constituant pas des jugements au sens de cette disposition (1). (1) Cass., 11 février 2004, RG P.03.1661.F, Pas., 2004, n° 73; Cass., 24 mai 2006, RG P.06.0593.F, Pas., 2006, n° 289; Cass., 5 mars 2008, RG P.08.0235.F, Pas., 2008, n° 157.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Juridictions d'instruction - Etrangers - Mesure privative de liberté - Maintien - Application

- Art. 72 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Mesure privative de liberté - Maintien - Décision - Article 149 de la Constitution (1994) - Application

- Art. 72 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Artikel 5.1.f EVRM staat vrijheidsberoving toe in het geval van rechtmatige arrestatie of aanhouding van een persoon teneinde hem te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen, of waartegen een uitwijzings- of uitleveringsprocedure hangende is; die bepaling maakt het mogelijk dat een vreemdeling tijdens het onderzoek van zijn asielaanvraag regelmatig wordt aangehouden, om hem te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen.

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Artikel 54, § 2, tweede lid - Terbeschikkingstelling van de regering - Asielaanvraag - Vrijheidsberoving tijdens het onderzoek van de aanvraag - Artikel 5.1.f) E.V.R.M. - Verenigbaarheid

- Art. 54, § 2, tweede lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Artikel 5.1.f) - Vreemdelingen - Terbeschikkingstelling van de regering - Asielaanvraag - Vrijheidsberoving tijdens het onderzoek van de aanvraag - Verenigbaarheid

- Art. 54, § 2, tweede lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

L'article 5, § 1, f) de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales autorise la privation de liberté s'il s'agit, selon les voies légales, de l'arrestation ou de la détention régulière d'une personne pour l'empêcher de pénétrer irrégulièrement dans le territoire, ou contre laquelle une procédure d'expulsion ou d'extradition est en cours; cette disposition permet la détention régulière d'un étranger durant l'examen de sa demande d'asile en vue de l'empêcher de pénétrer illégalement sur le territoire.

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Article 54, § 2, al. 2 - Mise à la disposition du gouvernement - Demande d'asile - Détention durant l'examen de la demande - Article 5, § 1er, f) de la Convention D.H. - Compatibilité

- Art. 54, § 2, al. 2 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Article 5, § 1er, f) - Etrangers - Mise à la disposition du gouvernement - Demande d'asile - Détention durant l'examen de la demande - Compatibilité

- Art. 54, § 2, al. 2 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

P.10.1061.N

22 juni 2010

AC nr. 446

Artikel 23, 2°, Voorlopige Hechteniswet, dat bepaalt dat als de verdachte niet kan verschijnen op de rechtszitting, de raadkamer zijn advocaat machtigt hem te vertegenwoordigen, en als de advocaat, regelmatig verwittigd, geen machtiging vraagt zijn cliënt te vertegenwoordigen, zij uitspraak kan doen in afwezigheid van de verdachte, geldt evenzeer wanneer de onmogelijkheid voor de verdachte voor het onderzoeksgerecht te verschijnen, niet aan hemzelf te wijten is.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - rechtszitting - Verdachte die in de onmogelijkheid verkeert om te verschijnen - Artikel 23, 2°, Voorlopige Hechteniswet

- Art. 23, 2° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

L'article 23, 2°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, en vertu duquel, si l'inculpé est dans l'impossibilité de se présenter à l'audience, la chambre du conseil autorise son avocat à le représenter et si l'avocat, dûment avisé, ne demande pas l'autorisation de représenter son client, elle peut statuer en l'absence de l'inculpé, est également applicable lorsque l'impossibilité dans laquelle se trouve l'inculpé de comparaître devant la juridiction d'instruction, ne lui est pas imputable.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Audience - Inculpé dans l'impossibilité de comparaître - Article 23, 2°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 23, 2° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1065.N

28 september 2010

AC nr. 556

De betaling van de borgsom is geen voorwaarde in de zin van artikel 35, §1, Voorlopige Hechteniswet; deze maatregel gaat de invrijheidstelling vooraf en strekt er toe de verdachte aan te zetten bij alle proceshandelingen, alsook ter tenuitvoerlegging van het vonnis, te verschijnen (1). (1) Cass., 2 dec. 2003, AR P.03.1332.N, AC, 2003, nr. 612.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden -

Le paiement d'une caution ne constitue pas une condition au sens de l'article 35, §1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive; cette modalité est un préalable à la libération et a pour but de garantir la comparution de l'inculpé à tous les stades de la procédure ainsi que de garantir l'exécution de la peine (1). (1) Cass., 2 décembre 2003, RG P.03.1332.N, Pas., 2003, n° 612.

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions -

Een beslissing die het verzoek tot teruggave van een borgsom aan een in vrijheid gestelde verdachte inwilligt, is een eindbeslissing in de zin van artikel 416, eerste lid, Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie Cass., 6 juni 2007, AR P.07.0454.F, AC, 2007, nr. 309 met concl. van advocaat-generaal Genicot in Pas., 2007.

Une décision qui accède à la requête en restitution de la caution d'un inculpé mis en liberté constitue une décision définitive au sens de l'article 416, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir Cass., 6 juin 2007, RG P.07.0454.F, Pas., 2007, n° 309, avec les conclusions de M. l'avocat général Genicot.

BORGTOCHT - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

CAUTIONNEMENT - Détention préventive - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Recevabilité

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Divers - Détention préventive - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Recevabilité

VOORLOPIGE HECHTENIS - Voorlopige invrijheidstelling - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

DETENTION PREVENTIVE - Mise en liberté provisoire - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Recevabilité

Een beslissing over het verzoek tot teruggave van een borgsom, doet uitspraak over een aangelegenheid die los staat van de voorlopige hechtenis en van een andere aard is dan de beslissing over de grond van de strafvordering (1). (1) Cass., 6 juni 2007, AR P.07.0454.F, AC, 2007, nr. 309 met concl. van advocaat-generaal Genicot in Pas., 2007.

Une décision sur la requête en restitution de la caution, est rendue dans une matière indépendante de la détention préventive et de nature autre que la décision rendue sur le fond de l'action publique (1). (1) Voir Cass., 6 juin 2007, RG P.07.0454.F, Pas., 2007, n° 309, avec les conclusions de M. l'avocat général Genicot.

BORGTOCHT - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing - Aard

CAUTIONNEMENT - Détention préventive - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision - Nature

VOORLOPIGE HECHTENIS - Voorlopige invrijheidstelling - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing - Aard

DETENTION PREVENTIVE - Mise en liberté provisoire - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision - Nature

Tegen een beslissing over een verzoek tot teruggave van een borgsom staat cassatieberoep open overeenkomstig de gemeenrechtelijke bepalingen van het Wetboek van Strafvordering (1). (1) Cass., 6 juni 2007, AR P.07.0454.F, AC, 2007, nr. 309 met concl. van advocaat-generaal Genicot in Pas., 2007.

La décision rendue sur une requête en restitution de la caution est susceptible d'un pourvoi en cassation conformément aux dispositions de droit commun du Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir Cass., 6 juin 2007, RG P.07.0454.F, Pas., 2007, n° 309, avec les conclusions de M. l'avocat général Genicot.

BORGTOCHT - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Toepasselijke wetsbepalingen

CAUTIONNEMENT - Détention préventive - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Dispositions légales applicables

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Toepasselijke wetsbepalingen

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Divers - Détention préventive - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Dispositions légales applicables

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Invrijheidstelling onder borgsom - Verzoek tot teruggave van borgsom - Beslissing van teruggave - Cassatieberoep - Toepasselijke wetsbepalingen

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Mise en liberté sous caution - Requête en restitution d'une caution - Décision de restitution - Pourvoi en cassation - Dispositions légales applicables

Wanneer de invrijheidstelling van een verdachte afhankelijk is van de voorafgaande betaling van een borgsom en de verdachte na betaling van de borgsom in vrijheid werd gesteld, komt het enkel de rechter die over de strafvordering uitspraak doet of heeft gedaan, toe over de bestemming van de borgsom te oordelen (1). (1) Cass., 3 maart 1999, AR P.99.0168.F, AC, 1999, nr. 129; Cass., 19 juli 2005, AR P.05.1008.N, AC, 2005, nr. 390; Cass., 22 okt. 2008, AR P.08.0839.F, AC, 2008, nr. 574.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Allerlei - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling afhankelijk van betaling van borgsom - Bestemming van de borgsom - Bevoegdheid van de rechter

BORGTOCHT - Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling afhankelijk van betaling van borgsom - Bestemming van de borgsom - Bevoegdheid van de rechter

VOORLOPIGE HECHTENIS - Voorlopige invrijheidstelling - Invrijheidstelling afhankelijk van betaling van borgsom - Bestemming van de borgsom - Bevoegdheid van de rechter

Lorsque la mise en liberté d'un inculpé est subordonnée au paiement préalable d'une caution et que l'inculpé a été libéré après ce paiement, il appartient au seul juge statuant ou ayant statué sur l'action publique de décider de la destination à donner à la caution (1). (1) Cass., 3 mars 1999, RG P.99.0168.F, Pas., 1999, n° 129; Cass., 19 juillet 2005, RG P.05.1008.N, Pas., 2005, n° 390; Cass., 22 octobre 2008, RG P.08.0839.F, Pas., 2008, n° 574.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Divers - Détention préventive - Mise en liberté subordonnée au paiement d'une caution - Destination de la caution - Compétence du juge

CAUTIONNEMENT - Détention préventive - Mise en liberté subordonnée au paiement d'une caution - Destination de la caution - Compétence du juge

DETENTION PREVENTIVE - Mise en liberté provisoire - Mise en liberté subordonnée au paiement d'une caution - Destination de la caution - Compétence du juge

P.10.1067.F

8 december 2010

AC nr. 717

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

HERSTEL IN EER EN RECHTEN - Voorwaarden - Eerst hebben voldaan aan de verplichting tot teruggave en schadevergoeding - Uitdovende verjaring van de burgerlijke rechtsvordering

HERSTEL IN EER EN RECHTEN - Voorwaarden - Eerst hebben voldaan aan de verplichting tot teruggave en schadevergoeding

De voorwaarde om eerst te hebben voldaan aan de verplichting tot teruggave, schadevergoeding en betaling van kosten, houdt in dat de schade wordt vergoed, wat kan voortvloeien uit een daadwerkelijke betaling, een kwijtschelding van schuld of een dading waarmee de benadeelde partij instemt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

HERSTEL IN EER EN RECHTEN - Voorwaarden - Eerst hebben voldaan aan de verplichting tot teruggave en schadevergoeding - Art. 623 Wetboek van Strafvordering

De uitdovende verjaring van de burgerlijke rechtsvordering ontheft de veroordeelde niet van de verplichtingen tot uitvoering van de uitspraak, waarvan de wet de toekenning van het herstel in eer en rechten doet afhangen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

HERSTEL IN EER EN RECHTEN - Voorwaarden - Eerst hebben voldaan aan de verplichting tot teruggave en schadevergoeding - Uitdovende verjaring van de burgerlijke rechtsvordering - Gevolg

- Art. 623 Wetboek van Strafvordering

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

REHABILITATION - Conditions - Libération des restitutions et des dommages et intérêts - Prescription extinctive de l'action civile

REHABILITATION - Conditions - Libération des restitutions et des dommages et intérêts

La condition de libération des restitutions, des dommages et intérêts et des frais, pour bénéficier d'une réhabilitation implique la réparation du préjudice, celle-ci pouvant résulter d'un paiement effectif, d'une remise de dette ou d'une transaction consentie par la partie lésée (1). (1) Voir les concl. du M.P.

REHABILITATION - Conditions - Libération des restitutions et des dommages et intérêts

- Art. 623 Code d'Instruction criminelle

La prescription extinctive de l'action civile ne supprime pas au profit du condamné les obligations de l'exécution desquelles la loi fait dépendre l'octroi de la réhabilitation (1). (1) Voir les concl. du M.P.

REHABILITATION - Conditions - Libération des restitutions et des dommages et intérêts - Prescription extinctive de l'action civile - Conséquence

- Art. 623 Code d'Instruction criminelle

P.10.1068.N

14 september 2010

AC nr. 519

Artikel 235ter Wetboek van Strafvordering verleent de kamer van inbeschuldigingstelling de duidelijk afgelijnde bevoegdheid om uitsluitend aan de hand van het vertrouwelijke dossier te onderzoeken of de grondrechten van de in verdenking gestelde bij de aanwending van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie niet op ontoelaatbare wijze zijn miskend, zonder dat het onderzoek bij toepassing van die wetsbepaling ook de controle van de regelmatigheid of de wettigheid van de onderzoekshandelingen observatie en infiltratie in hun geheel omvat; haar uitspraak heeft enkel een behoedend karakter, en alhoewel haar beslissing ook een gerechtelijk karakter heeft, treedt zij niet op als vonnisgerecht maar als onderzoeksgerecht zodat tegen dergelijke beslissing geen verzet mogelijk is (1). (1) Zie Cass., 20 april 2010, AR P.10.0128.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Omvang - Arrest - Aard

- Artt. 187, eerste lid en 235ter Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden van observatie en infiltratie - Omvang - Arrest - Aard

- Artt. 187, eerste lid en 235ter Wetboek van Strafvordering
VERZET - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden van observatie en infiltratie - Arrest - Karakter

- Artt. 187, eerste lid en 235ter Wetboek van Strafvordering

L'article 235ter du Code d'instruction criminelle confère à la chambre des mises en accusation la compétence clairement délimitée d'examiner, à la seule lumière du dossier confidentiel, s'il n'y a pas eu violation inadmissible des droits fondamentaux de l'inculpé lors de la mise en œuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration, sans que l'examen exercé en application de cette disposition légale n'intègre également le contrôle de la régularité ou de la légalité de l'ensemble des actes de recherche d'observation et d'infiltration; sa décision n'a valeur que de garantie et, même si celle-ci revêt également un caractère juridique, la chambre des mises en accusation n'intervient pas en tant que juridiction de jugement, mais en tant que juridiction d'instruction, de sorte que cette décision ne peut faire l'objet d'aucune opposition (1). (1) Voir Cass., 20 avril 2010, RG P.10.0128.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la mise en oeuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Etendue - Arrêt - Nature

- Art. 187, al. 1er et 235ter Code d'Instruction criminelle
JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de l'application des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Etendue - Arrêt - Nature

- Art. 187, al. 1er et 235ter Code d'Instruction criminelle
OPPOSITION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de l'application des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Arrêt - Caractère

- Art. 187, al. 1er et 235ter Code d'Instruction criminelle

P.10.1072.F

30 juni 2010

AC nr. 474

Het verzoek tot verwijzing van een rechtbank naar een andere moet bewijskrachtige en nauwkeurige feiten aandragen die, indien zij juist blijken te zijn, gewettigde verdenking kunnen doen rijzen omtrent de strikte onpartijdigheid, die wordt vermoed, van alle magistraten van het rechtscollege waaraan men de zaak wil onttrekken (1). (1) Zie Cass., 6 mei 1998, AR P.98.0585.F, AC, 1998, nr. 226; Cass., 27 jan. 1999, AR P.99.0128.F, AC, 1999, nr. 47; Cass., 24 jan. 2001, AR P.01.0048.F, AC, 2001, nr. 44.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Vage grieven tegen bepaalde leden van het rechtscollege - Ontvankelijkheid

- Artt. 542 tot 552 Wetboek van Strafvordering

La requête en renvoi d'un tribunal à un autre doit articuler des faits probants et précis de nature à entraîner, s'ils sont vérifiés, une suspicion légitime quant à la stricte impartialité, laquelle se présume, de l'ensemble des magistrats composant la juridiction dont le dessaisissement est sollicité (1). (1) Voir Cass., 6 mai 1998, RG P.98.0585.F, Pas., 1998, n° 226; Cass., 27 janvier 1999, RG P.99.0128.F, Pas., 1999, n° 47; Cass., 24 janvier 2001, RG P.01.0048.F, Pas., 2001, n° 44.

RENOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière répressive - Suspicion légitime - Griefs imprécis imputés à certains membres de la juridiction - Recevabilité

- Art. 542 à 552 Code d'Instruction criminelle

P.10.1079.N

14 december 2010

AC nr. 742

Er is geen valsheid in geschrifte wanneer het geschrift slechts bewijswaarde heeft na aanvaarding ervan door de geadresseerde; dit is niet het geval wanneer controle van de in het geschrift voorkomende vermeldingen door de bestemming onmogelijk is of deze controle door toedoen van de uitreiker onmogelijk werd gemaakt (1). (1) Cass., 25 okt. 1988, AR 2183, AC, 1988(89), n° 112; Cass., 19 sept. 1995, AR P.94.0377.N, AC, 1995, n° 388.

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschrifte

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

Valsheid in geschrifte is een aflopend misdrijf; de latere aanvaarding of weigering van een factuur heeft niet tot gevolg dat zulk geschrift, dat op het moment van de eventuele waarheidsvermomming, te weten vóór de controle ervan, geen maatschappelijke bewijswaarde had, alsnog een strafrechtelijk beschermd geschrift wordt.

MISDRIJF - Soorten - Aflopend, voortgezet, voortdurend misdrijf - Aflopend misdrijf - Valsheid in geschrifte

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN - Valsheid in geschrifte - Aard

- Artt. 193 en 196 Strafwetboek

Il ne peut être question de faux en écritures lorsque l'écrit n'a valeur probante qu'après son acceptation par le destinataire; il peut être question de faux en écritures lorsque le destinataire se trouve dans l'impossibilité de contrôler les indications figurant dans l'écrit ou si ce contrôle est rendu impossible par le fait de celui qui a rédigé cet écrit (1). (1) Cass., 25 octobre 1988, RG 2183, Pas., 1989, n° 112; Cass., 19 septembre 1995, RG P.94.0377.N, Pas., 1995, n° 388.

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures

- Art. 193 et 196 Code pénal

Le faux en écritures est une infraction instantanée; il ne résulte pas de l'acceptation ou du refus ultérieurs d'une facture qu'un tel écrit, qui n'avait pas de valeur probante sociale au moment de l'éventuelle dissimulation de la vérité, à savoir avant son contrôle, devienne actuellement un écrit protégé pénalement.

INFRACTION - Espèces - Infraction instantanée. infraction continuée. infraction continue - Infraction instantanée - Faux en écritures

- Art. 193 et 196 Code pénal

FAUX ET USAGE DE FAUX - Faux en écritures - Nature

- Art. 193 et 196 Code pénal

P.10.1093.F

29 september 2010

AC nr. 564

De wet verduidelijkt de omvang van de motiveringsplicht niet van de schriftelijke beslissing van de procureur des Konings om het dossier van een persoon die ervan verdacht wordt om beneden de volle leeftijd van achttien jaar een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, naar een bemiddelingsprocedure te oriënteren.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige - Als misdrijf omschreven feit - Bemiddelingsprocedure - Procureur des Konings - Schriftelijke en gemotiveerde beslissing - Motiveringsplicht

- Art. 45quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

OPENBAAR MINISTERIE - Jeugdbescherming - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige - Als misdrijf omschreven feit - Bemiddelingsprocedure - Procureur des Konings - Schriftelijke en gemotiveerde beslissing - Motiveringsplicht

- Art. 45quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

La loi ne précise pas l'étendue de l'obligation de motivation de la décision écrite du procureur du Roi d'orienter ou non vers une procédure de médiation le dossier d'une personne soupçonnée d'avoir commis, avant l'âge de dix-huit ans accomplis, un fait qualifié infraction.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Mineur d'âge - Fait qualifié infraction - Procédure de médiation - Procureur du Roi - Décision écrite et motivée - Obligation de motivation

- Art. 45quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

MINISTERE PUBLIC - Protection de la jeunesse - Protection judiciaire - Mineur d'âge - Fait qualifié infraction - Procédure de médiation - Procureur du Roi - Décision écrite et motivée - Obligation de motivation

- Art. 45quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

P.10.1095.N

6 juli 2010

AC nr. 475

Wanneer de rechter wordt verzocht te oordelen over het recht van de gedetineerde om binnen een redelijke termijn te worden berecht of hangende het proces in vrijheid te worden gesteld, moet hij dat recht beoordelen in het licht van de concrete gegevens van de zaak (1). (1) Zie Cass., 7 mei 2003, AR P.03.0620.F, AC, 2003, nr. 280; Cass., 25 juni 2008, AR P.08.0963.F, AC, 2008, nr. 400.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Redelijke termijn - Beoordeling door de rechter

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Redelijke termijn - Beoordeling door de rechter

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Lorsque le juge est sollicité pour statuer sur le droit d'une personne détenue d'être jugée dans un délai raisonnable ou libérée pendant la procédure, il doit apprécier ce droit à la lumière des éléments concrets de la cause (1). (1) Voir Cass., 7 mai 2003, RG P.03.0620.F, Pas., 2003, n° 280; Cass., 25 juin 2008, RG P.08.0963.F, Pas., 2008, n° 400.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Détention préventive - Maintien - Délai raisonnable - Appréciation par le juge

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Délai raisonnable - Appréciation par le juge

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.1096.N

13 juli 2010

AC nr. 480

Het beroepsgeheim waaraan de leden van de balie zijn onderworpen, berust op de noodzaak volledige veiligheid te verzekeren aan degenen die zich aan hen toevertrouwen; noch artikel 458 Strafwetboek, noch artikel 8 E.V.R.M. beletten echter de inbeslagname en het gebruik door een onderzoeksrechter van stukken die betrekking hebben op de verdachte activiteiten van een advocaat (1). (1) Cass., 9 juni 2004, AR P.04.0424.F, AC, 2004, nr. 313.

ADVOCAAT - Verdachte activiteiten - Beroepsgeheim - Onderzoek in strafzaken - Onderzoeksrechter - Inbeslagname van stukken

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 458 Strafwetboek

BEROEPSGHEIM - Advocaat - Verdachte activiteiten - Onderzoek in strafzaken - Onderzoeksrechter - Inbeslagname van stukken

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 458 Strafwetboek

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksrechter - Verdachte activiteiten van een advocaat - Inbeslagname van stukken - Beroepsgeheim

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 458 Strafwetboek

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Verdachte activiteiten van een advocaat - Onderzoek in strafzaken - Onderzoeksrechter - Inbeslagname van stukken - Beroepsgeheim

- Art. 8 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 458 Strafwetboek

Le secret professionnel auquel sont tenus les membres du barreau, repose sur la nécessité d'assurer une entière sécurité à ceux qui se confient à eux, mais ni l'article 458 du Code pénal ni l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ne s'opposent à la saisie et à l'exploitation par un juge d'instruction de documents en rapport avec les activités suspectes d'un avocat (1). (1) Cass., 9 juin 2004, RG P.04.0424.F, Pas., 2004, n° 313.

AVOCAT - Activités suspectes - Secret professionnel - Instruction en matière répressive - Juge d'instruction - Saisie de documents

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 458 Code pénal

SECRET PROFESSIONNEL - Avocat - Activités suspectes - Instruction en matière répressive - Juge d'instruction - Saisie de documents

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 458 Code pénal

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juge d'instruction - Activités suspectes d'un avocat - Saisie de documents - Secret professionnel

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 458 Code pénal

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit au respect de la vie privée et familiale - Activités suspectes d'un avocat - Instruction en matière répressive - Juge d'instruction - Saisie de documents - Secret professionnel

- Art. 8 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 458 Code pénal

Het opleggen van voorwaarden zoals bedoeld in artikel 35, § 1, Voorlopige Hechteniswet is niet onderworpen aan de vereisten voor de afgifte van een bevel tot aanhouding voorzien in artikel 16, § 2.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Ondervraging door de onderzoeksrechter - Opmerkingen van de verdachte - Vereiste

- Artt. 16, § 2, en 35, § 1 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Imposer des conditions comme le prévoit l'article 35, § 1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive n'est pas tributaire des conditions de délivrance d'un mandat d'arrêt prévues à l'article 16, § 2.

DETENTION PREVENTIVE - (Mise en) liberté sous conditions - Interrogatoire par le juge d'instruction - Observations de l'inculpé - Condition

- Art. 16, § 2, et 35, § 1er L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1143.F

6 juli 2010

AC nr. 477

De aanhouding van personen met het oog op overlevering aan de buitenlandse rechterlijke autoriteit, vindt in de regel plaats op grond van een Europees aanhoudingsbevel of van het als dusdanig geldend signalement; zij dient evenwel niet door de ontvangst van een dergelijke titel te worden voorafgegaan, wanneer zij op andere wettelijke bepalingen steunt (1). (1) Zie Cass., 6 jan. 2010, AR P.09.1879.F, AC, 2010, nr. ...

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Ontvangst - Aanhouding - Grond - Titel

- Art. 2 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

L'arrestation de la personne en vue de sa remise à l'autorité judiciaire étrangère s'effectue, en règle, sur la base d'un mandat d'arrêt européen ou du signalement qui en tient lieu; elle ne doit cependant pas être précédée de la réception d'un tel titre lorsqu'elle prend appui sur d'autres dispositions légales (1). (1) Voir Cass., 6 janvier 2010, RG P.09.1879.F, AC, 2009, n° ...

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Réception - Arrestation - Base - Titre

- Art. 2 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

P.10.1145.F

24 november 2010

AC nr. 692

De rechter kan slechts een werkstraf uitspreken als de beklaagde daartoe, hetzij in persoon, hetzij via zijn raadsman, zijn instemming heeft gegeven; die voorwaarde is substantieel, aangezien zij met name ter fine van de tenuitvoerlegging van de straf is bepaald (1). (1) Vgl. de instemming zoals die vereist is bij de opschorting van de uitspraak van de veroordeling; Cass., 31 mei 1995, AR P.94.0968.F, AC, 1995, nr. 269; Cass., 12 nov. 1996, AR P.95.0950.N, AC, 1996, nr. 430.

STRAF - Andere straffen - Werkstraf - Beklaagde - Instemming - Substantiële voorwaarde

- Art. 37ter, § 3, eerste lid Strafwetboek

Le juge ne peut prononcer une peine de travail que si le prévenu y consent, soit personnellement, soit par l'intermédiaire de son avocat; prévue notamment aux fins d'assurer l'exécution de la peine, cette condition est substantielle (1). (1) Comp. consentement requis en cas de suspension du prononcé de la condamnation; Cass., 31 mai 1995, RG P.94.0968.F, Bull. et Pas., 1995, n° 269; Cass., 12 novembre 1996, RG P.95.0950.N, Bull. et Pas., 1996, n° 430.

PEINE - Autres peines - Peine de travail - Prévenu - Consentement - Condition substantielle

- Art. 37ter, § 3, al. 1er Code pénal

De vernietiging wegens het gebrek aan instemming van de beklaagde met een werkstraf die hem wordt opgelegd, brengt de vernietiging mee van de beslissingen over de gehele straf en over de bijdrage aan het Bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden; er is geen grond om de vernietiging uit te breiden tot de beslissing waarbij de appelrechters de strafbare feiten bewezen verklaren, aangezien vernietigd wordt om een reden die geen verband houdt met die welke die beslissing verantwoordt.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering -

L'illégalité résultant de l'absence de consentement du prévenu à se voir infliger une peine de travail qui lui est imposée, entraîne l'annulation des décisions prononcées sur l'ensemble de la peine et sur la contribution au Fonds spécial d'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence; il n'y a pas lieu d'étendre la cassation à la décision par laquelle les juges d'appel ont déclaré les infractions établies, dès lors que l'annulation est encourue pour un motif qui est étranger à ceux qui justifient cette décision.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique -

P.10.1153.F

20 juli 2010

AC nr. 483

Krachtens artikel 25, § 2, b, van de Wet Strafvuering, wordt de voorwaardelijke invrijheidstelling toegekend aan de veroordeelde die twee derde van zijn straf heeft uitgezeten, indien het veroordelend vonnis of arrest heeft vastgesteld dat hij zich in staat van herhaling bevond; artikel 2, 7°, van de wet definieert die staat als herhaling zoals hij door het Strafwetboek en door bijzondere strafwetten is bepaald en vastgesteld in het vonnis of arrest van veroordeling, door de uitdrukkelijke verwijzing naar de veroordeling die aan de herhaling ten grondslag ligt; het vonnis van de strafuitvoeringsrechtbank dat het verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling niet ontvankelijk verklaart wegens wettelijke herhaling die blijkt uit de lezing van één van de vonnissen waarbij hij is veroordeeld, ofschoon dat vonnis niet uitdrukkelijk verwijst naar de veroordeling die als grondslag voor de herhaling dient, schendt de artikelen 2, 7°, en 25, § 2, b, van de voormelde wet (1). (1) Zie Cass., 12 maart 2008, AR P.08.0306.F, AC, 2008, nr. 173.

STRAFUITVOERING - Wettigheid - Strafvueringsrechtbank - Verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling - Aanvraag niet-ontvankelijk verklaard wegens wettelijke herhaling die uit de lezing van een vroeger vonnis blijkt - Vroeger vonnis verwijst niet uitdrukkelijk naar de veroordeling die als grondslag voor de herhaling dient

VOORWAARDELIJKE INVRIJHEIDSTELLING - Verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling - Strafvueringsrechtbank - Aanvraag niet-ontvankelijk verklaard wegens wettelijke herhaling die uit de lezing van een vroeger vonnis blijkt - Vroeger vonnis verwijst niet uitdrukkelijk naar de veroordeling die als grondslag voor de herhaling dient - Wettigheid

En vertu de l'article 25, § 2, b, de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté, la libération conditionnelle est octroyée au condamné qui a subi les deux tiers de la peine si le jugement ou l'arrêt de condamnation a constaté qu'il se trouvait en état de récidive; l'article 2, 7°, de la loi définit cet état comme étant la récidive prévue par le Code pénal et par des lois pénales particulières et qui est établie dans le jugement ou l'arrêt de condamnation par le renvoi exprès à la condamnation qui est à la base de la récidive; le jugement du tribunal de l'application des peines qui déclare la demande de libération conditionnelle irrecevable en raison de la récidive légale apparaissant à la lecture d'un des jugements qui l'ont condamné, alors que ce jugement ne se réfère pas expressément à la condamnation qui sert de base à la récidive, viole les articles 2, 7°, et 25, § 2, b de ladite loi (1). (1) Voir Cass., 12 mars 2008, RG P.08.0306.F, Pas., 2008, n° 173.

APPLICATION DES PEINES - Légalité - Tribunal de l'application des peines - Demande de libération conditionnelle - Demande déclarée irrecevable en raison de la récidive légale apparaissant à la lecture d'un jugement antérieur - Jugement antérieur qui ne se réfère pas expressément à la condamnation qui sert de base à la récidive

LIBERATION CONDITIONNELLE - Demande de libération conditionnelle - Tribunal de l'application des peines - Demande déclarée irrecevable en raison de la récidive légale apparaissant à la lecture d'un jugement antérieur - Jugement antérieur qui ne se réfère pas expressément à la condamnation qui sert de base à la récidive - Légalité

P.10.1154.N

6 juli 2010

AC nr. 476

Op grond van de vaststellingen dat op een bepaald adres niemand ingeschreven staat, uit de informatie van de politie blijkt dat het pand onbewoond was en dat er op die plaats van de huiszoeking een totale afwezigheid aan meubels, kleding of huisraad was, kan de rechter wettig oordelen dat de plaats van de zoeking zonder mandaat of toestemming niet gedekt was door het recht op onschendbaarheid van het privé-leven (1). (1) Uit die informatie bleek dat de politie getipt werd over het bestaan van een cannabisplantage in het pand. Het bestreden arrest oordeelde "ten overvloede" dat, volgens die informatie, de zoeking conform artikel 6bis Drugwet toegelaten was. Deze bepaling werd in het middel niet als geschonden aangewezen.

GRONDWET - Art. 22 - Onschendbaarheid van het privé-leven - Huiszoeking zonder mandaat of toestemming - Beoordeling door de rechter

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 15 en 22 Grondwet 1994

GRONDWET - Art. 15 - Onschendbaarheid van de woning - Onschendbaarheid van het privé-leven - Huiszoeking zonder mandaat of toestemming - Beoordeling door de rechter

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 15 en 22 Grondwet 1994

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onschendbaarheid van het privé-leven - Huiszoeking zonder mandaat of toestemming - Beoordeling door de rechter

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 15 en 22 Grondwet 1994

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Artikel 8.1 - Onschendbaarheid van het privé-leven - Huiszoeking zonder mandaat of toestemming - Beoordeling door de rechter

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Artt. 15 en 22 Grondwet 1994

Sur la base des constatations qu'aucune personne n'est inscrite à une adresse spécifique, qu'il ressort des informations de la police que l'immeuble était inoccupé et qu'à cet endroit de la perquisition il y avait une absence totale de mobilier, de vêtements ou d'équipement ménager, le juge peut légalement considérer que le lieu de la perquisition sans mandat ou autorisation n'était pas couvert par le droit à l'inviolabilité de la vie privée (1). (1) Il ressort de cette information que la police a été informée de l'existence, dans l'immeuble, d'une plantation de cannabis. L'arrêt attaqué a considéré "de manière surabondante" que, selon cette information, la perquisition était autorisée conformément à l'article 6bis de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques et des substances pouvant servir à la fabrication illicite de substances stupéfiantes et psychotropes. Cette disposition n'a pas été citée par le moyen comme étant une disposition violée.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 22 - Inviolabilité de la vie privée - Perquisition sans mandat ou autorisation - Appréciation par le juge

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15 et 22 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 15 - Inviolabilité du domicile - Inviolabilité de la vie privée - Perquisition sans mandat ou autorisation - Appréciation par le juge

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15 et 22 Constitution 1994

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Inviolabilité de la vie privée - Perquisition sans mandat ou autorisation - Appréciation par le juge

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15 et 22 Constitution 1994

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Article 8.1 - Inviolabilité de la vie privée - Perquisition sans mandat ou autorisation - Appréciation par le juge

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 15 et 22 Constitution 1994

De plaats waar een vreemdeling ter uitvoering van een op artikel 51/5, § 3, vierde lid, of op artikel 27, § 3, Vreemdelingenwet gegronde beslissing van vrijheidsberoving is opgesloten, is geen verblijfplaats in de zin van artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet (1). (1) Cass., 26 nov. 2008, AR P.08.1616.F, AC, 2008, nr. 674; de CODT J., "La compétence territoriale de la chambre du conseil à l'égard de l'étranger privé de liberté", Rev. Dr. Pén., 2008, 181-182, nrs. 5 en 6; DE KOCK M., DE CEUSTER J., DE JONGHE J. en VAN NUFFEL P., De nieuwe verblijfsregeling voor vreemdelingen, Antwerpen, Maarten Kluwer, 1982, p. 237, nr. 431.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Criterium van de verblijfplaats

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Territoriale bevoegdheid - Criterium van de verblijfplaats

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Onderzoeksgerechten - Territoriale bevoegdheid - Criterium van de verblijfplaats

De plaats, waar een reeds op basis van artikel 51/5, § 3, vierde lid, Vreemdelingenwet, opgesloten vreemdeling zich bevindt op het ogenblik van het nemen of van het betekenen van een op artikel 27, § 3, van dezelfde wet gegronde beslissing van wederopsluiting, is geen plaats waar de vreemdeling werd aangetroffen in de zin van artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Onderzoeksgerechten - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

Le lieu où un étranger est détenu en exécution d'une décision de privation de liberté fondée sur l'article 51/5, § 3, alinéa 4, ou sur l'article 27, § 3, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, n'est pas le lieu de sa résidence au sens de l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 (1). (1) Cass., 26 novembre 2008, RG P.08.1616.F, Pas., 2008, n° 674; de CODT J., "La compétence territoriale de la chambre du conseil à l'égard de l'étranger privé de liberté", Rev. Dr. Pén., 2008, 181-182, nos 5 et 6; DE KOCK M., DE CEUSTER J., DE JONGHE J. et VAN NUFFEL P., "De nieuwe verblijfsregeling voor vreemdelingen", Anvers, Maarten Kluwer, 1982, p. 237, n° 431.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Compétence territoriale - Juridictions d'instruction - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Critère de la résidence

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Compétence territoriale - Critère de la résidence

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Juridictions d'instruction - Compétence territoriale - Critère de la résidence

Le lieu où un étranger déjà détenu sur base de l'article 51/5, § 3, alinéa 4, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, se trouve au moment où est prise ou signifiée une décision d'incarcération fondée sur l'article 27, § 3, de cette même loi, n'est pas le lieu où l'étranger a été trouvé au sens de l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Compétence territoriale - Juridictions d'instruction - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Lieu où l'étranger a été trouvé

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Appel - Juridictions d'instruction - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé

De wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, die een bijzonder hoofdstuk wijdt aan het cassatieberoep, heeft artikel 72 Vreemdelingenwet niet gewijzigd, zodat zelfs na de inwerkingtreding van de nieuwe wetsbepalingen artikel 31 Wet Voorlopige Hechtenis niet van toepassing is op het cassatieberoep en het cassatieberoep tegen een arrest dat zich in het kader van de Vreemdelingenwet uitspreekt over een maatregel van vrijheidsberoving onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering (1). (1) Cass., 14 maart 2001, AR P.01.0179.F, AC, 2001, nr. 133 met concl. adv.-gen. Spreutels; Cass., 21 maart 2001, AR P.01.0163.F, AC, 2001, nr. 152; Cass., 28 april 2009, AR P.09.0545.N, AC, 2009, nr. 283; Cass., 23 juni 2009, AR P.09.0844.N, AC, 2009, nr. 434.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Allerlei - Vreemdeling - Vrijheidsberoving - Termijn voor uitspraak door het Hof - Toepasselijke wetsbepalingen

VREEMDELINGEN - Vrijheidsberoving - Rechtsmiddelen - Cassatieberoep - Toepasselijke wetsbepalingen

La loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, qui consacre un chapitre particulier au pourvoi en cassation, n'a pas modifié l'article 72 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, de sorte que même depuis l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions légales, l'article 31 de la loi du 20 juillet 1990 n'est pas applicable au pourvoi en cassation et que le pourvoi dirigé contre un arrêt statuant sur une mesure privative de liberté dans le cadre de la loi du 15 décembre 1980, est soumis aux dispositions du Code d'instruction criminelle (1). (1) Cass., 14 mars 2001, RG P.01.0179.F, Pas., 2001, n° 133, avec les conclusions de M. l'avocat général Spreutels; Cass., 21 mars 2001, RG P.01.0163.F, Pas., 2001, n° 152; Cass., 28 avril 2009, RG P.09.0545.N, Pas., 2009, n° 283; Cass., 23 juin 2009, RG P.09.0844.N, Pas., 2009, n° 434.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Divers - Etranger - Privation de liberté - Délai de prononciation par la Cour - Dispositions légales applicables

ETRANGERS - Privation de liberté - Recours judiciaires - Pourvoi en cassation - Dispositions légales applicables

Uit artikel 7, derde lid, en 65, tweede lid, Strafwetboek volgt dat wanneer een feitenrechter vaststelt dat misdrijven die reeds het voorwerp waren van een in kracht van gewijsde gegane beslissing waarbij een werkstraf werd opgelegd, en andere feiten die bij hem aanhangig zijn en die aan die beslissing voorafgaan en samen met de eerste misdrijven de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet en hij oordeelt dat de reeds uitgesproken werkstraf ontoereikend is als beteugeling voor het geheel van deze door eenheid van opzet verboden feiten, niet bijkomend een hoofdgevangenisstraf kan worden opgelegd omdat een combinatie werkstraf en gevangenisstraf voor eenzelfde feit op grond van artikel 7 Strafwetboek niet toegelaten is (1) (2). (1) Zie VANDROMME, S., "Cumul werkstraf en opsluiting kan voor laattijdig vastgesteld collectief misdrijf", Juristenkrant, 2006, nr. 137, p. 9; "Peut-on cumuler la peine de la réclusion et la peine de travail en application de l'article 65, alinéa 2, du Code pénal?", R.D.P., 2006, p. 1031; DECAIGNY, T., "Het laattijdig vaststellen van een voortgezet misdrijf: feit of fictie?", T. Strafr., 2006, 338; VANDROMME, S., "Kan bij toepassing van artikel 65, tweede lid, Sw. nog een werkstraf als bijkomende veroordeling worden uitgesproken?", T. Strafr., 2004, 300; ROZIE, M., "Gevangenisstraf en werkstraf mogen samen worden opgelegd bij meerdaadse samenloop", R.A.B.G., 2003, 317; DE LE COURT, P., "La peine de travail autonome (pta): un chantier", R.D.P., 2004, 13; VANDROMME, S., "De werkstraf de nieuwste aanwinst in het Belgisch straffenarsenaal", RW, 2002-2003, 485. (2) Niet gelijklopende conclusie. Het O.M. concludeerde tot de vernietiging omdat het voordeel van de aanpassing die bij artikel 65, tweede lid, Strafwetboek, ten gunste van de dader van het collectief misdrijf is bepaald, niet afhangt van de voorwaarde dat er tussen de nog uit te spreken straf en die waarmee rekening moet worden gehouden, eenheid van voorwerp, aard, karakter of soort zou zijn en omdat het verschil in aard en voorwerp tussen een werkstraf en een straf van vrijheidsberoving niet belet dat de maat van de tweede wordt bepaald met inachtneming van de eerste: aldus werd ook beslist in Cass., 31 mei 2006, AR P.06.0403.F, AC, 2006, nr. 300 met concl. adv.-gen. Vandermeersch in Pas., 2006, nr. 300.

MISDRIJF - Algemeen - Begrip - Materieel en moreel bestanddeel - Eenheid van opzet - Eenheid van opzet - Collectief misdrijf - Opeenvolgende vervolgingen voor verschillende rechters - Cumulatie van de straffen - Werkstraf en straf van vrijheidsberoving - Mogelijkheid

STRAF - Samenloop - Gescheiden berechting - Collectief misdrijf - Opeenvolgende vervolgingen voor verschillende rechters - Cumulatie van de straffen - Werkstraf en straf van vrijheidsberoving - Mogelijkheid

Il résulte des articles 7, alinéa 3, et 65, alinéa 2, du Code pénal que, lorsque le juge du fond constate que des infractions qui ont déjà fait l'objet d'une décision passée en force de chose jugée ayant infligé une peine de travail et d'autres faits dont il est saisi et qui sont antérieurs à ladite décision, constituent collectivement la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse, et qu'il décide que la peine de travail déjà infligée lui paraît suffire à une juste répression de l'ensemble de ces faits liés par la même unité d'intention, une peine d'emprisonnement principale ne peut infligée accessoirement dès lors que l'article 7 du Code pénal ne permet pas de cumuler une peine de travail et une peine d'emprisonnement du chef d'un même fait (1). (1) Voir VANDROMME, S., "Cumul werkstraf en opsluiting kan voor laattijdig vastgesteld collectief misdrijf", Juristenkrant, 2006, n° 137, p. 9; "Peut-on cumuler la peine de la réclusion et la peine de travail en application de l'article 65, alinéa 2, du Code pénal?", R.D.P., 2006, p. 1031; DECAIGNY, T., "Het laattijdig vaststellen van een voortgezet misdrijf: feit of fictie?", T. Strafr., 2006, 338; VANDROMME, S., "Kan bij toepassing van artikel 65, tweede lid, Sw. nog een werkstraf als bijkomende veroordeling worden uitgesproken?", T. Strafr., 2004, 300; ROZIE, M., "Gevangenisstraf en werkstraf mogen samen worden opgelegd bij meerdaadse samenloop", R.A.B.G., 2003, 317; DE LE COURT, P., "La peine de travail autonome (pta): un chantier", R.D.P., 2004, 13; VANDROMME, S., "De werkstraf de nieuwste aanwinst in het Belgisch straffenarsenaal", R.W., 2002-2003, 485.(2) Conclusions contraires. Le ministère public a conclu à la cassation parce que l'avantage de l'adaptation prévue à l'article 65, alinéa 2, du Code pénal, en faveur de l'auteur de l'infraction collective, n'est pas subordonné à la condition qu'il y ait, entre la peine encore à prononcer et celle dont il y a lieu de tenir compte, une unité dans l'objet, la nature, le caractère ou le type et parce que la différence de nature et d'objet entre une peine de travail et une peine privative de liberté n'empêche pas que le taux de la seconde soit fixé compte tenu de la première: ainsi en a-t-il été décidé également dans Cass., 31 mai 2006, RG P.06.0403.F, Pas., 2006, n° 300, avec les conclusions de M. l'avocat général Vandermeersch.

INFRACTION - Généralités. notion. élément matériel. élément moral. unité d'intention - Unité d'intention - Infraction collective - Poursuites successives devant différents juges - Cumul des peines - Peine de travail et peine privative de liberté - Possibilité

PEINE - Concours - Jugement distinct - Infraction collective - Poursuites successives devant différents juges - Cumul des peines - Peine de travail et peine privative de liberté - Possibilité

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Algemeen beginsel van het recht op uitspraak - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Draagwijdte - Geen tegensprekelijk debat over voorgelegd stuk

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging - Gevolg - Onpartijdig rechtscollege

Ongeacht of het rechtscollege opnieuw werd samengesteld dan wel op dezelfde wijze was samengesteld, zijn het feit dat een ontwerp van beslissing werd opgemaakt en dat dit stuk, weliswaar ongepast, deel uitmaakt van de stukken van de rechtspleging, geen toereikende gronden om redelijke twijfel te doen rijzen omtrent de onpartijdigheid en de onafhankelijkheid van de magistraten die uitspraak hebben gedaan of om te stellen dat hun beslissing het vermoeden van onschuld heeft miskend (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.2 - Vermoeden van onschuld - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging

VONNISSEN EN ARRESTEN - Strafzaken - Algemeen - Ontwerp van uitspraak vóór de rechtszitting - Ontwerp steekt tussen de stukken van de rechtspleging - Gevolg - Onpartijdig rechtscollege

Een ontwerp van beslissing is niet bindend voor de leden van het rechtscollege die over de zaak moeten beraadslagen en dient niet aan een tegensprekelijk debat te worden onderworpen, aangezien het geen stuk is dat door een partij wordt voorgelegd en dat tegen de tegenpartij is gericht, maar een werkdocument van het rechtscollege dat van het geschil kennisneemt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Algemeen beginsel van het

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Principe du contradictoire - Projet de décision établi avant l'audience - Portée - Pièce non soumise au débat contradictoire

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Présomption d'innocence - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Tribunal indépendant et impartial - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Projet de décision établi avant l'audience

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure - Conséquence - Impartialité de la juridiction

Que le siège ait été recomposé ou qu'il soit resté le même, l'établissement d'un projet de décision avant l'audience et sa présence, certes inappropriée, parmi les pièces de la procédure ne sauraient suffire pour douter raisonnablement de l'impartialité et de l'indépendance des magistrats ayant statué, ou pour affirmer que leur décision méconnaît la présomption d'innocence (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.2 - Présomption d'innocence - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Tribunal indépendant et impartial - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière répressive - Généralités - Projet de décision établi avant l'audience - Projet figurant parmi les pièces de la procédure - Conséquence - Impartialité de la juridiction

Un projet de décision n'engage pas les membres de la juridiction appelés à délibérer et ne doit pas être soumis au débat contradictoire puisqu'il ne s'agit pas d'une pièce produite par une partie contre son adversaire mais d'un document de travail émanant du siège saisi du litige (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Principe du

P.10.1173.N

13 juli 2010

AC nr. 481

Uit de artikelen 5.4 EVRM en 3 en 5 Uitleveringswet 1874 volgt dat de uitvoerende macht als enige bevoegd is om, op advies van de kamer van inbeschuldigingstelling, te beslissen over de uitlevering; de vreemdeling die is opgesloten om te worden uitgeleverd en die dus ter beschikking staat van de uitvoerende macht, heeft niettemin het recht de rechter te vragen op korte termijn te beslissen over de wettigheid van zijn gevangenhouding, zonder dat de rechter opnieuw de regelmatigheid van het verzoek tot uitlevering of van het door de verzoekende staat afgeleverde bevel tot aanhouding kan onderzoeken, wanneer daarover reeds definitief uitspraak is gedaan (1). (1) Zie Cass., 31 maart 2009, AR P.09.0162.N, met concl. van advocaat-generaal Duinslaeger.

Il résulte des articles 5.4 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, 3 et 5 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, que le pouvoir exécutif est seul compétent, sur l'avis de la chambre des mises en accusation, pour statuer sur l'extradition; l'étranger écroué en vue de son extradition et donc mis à la disposition du pouvoir exécutif a toutefois le droit de demander au juge de se prononcer à court terme sur la légalité de sa détention, sans que le juge puisse à nouveau examiner la régularité de la demande d'extradition ou du mandat d'arrêt décerné par l'État requérant, lorsqu'une décision définitive a déjà été rendue à cet égard (1). (1) Voir Cass., 31 mars 2009, RG P.09.0162.N, avec les conclusions de Monsieur l'avocat général Duinslaeger, publiées à leur date dans AC

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Passieve uitlevering - Uitleveringsdetentie na exequatur - Verzoek
tot invrijheidstelling - Afwijzing door de raadkamer - Hoger beroep
van de vreemdeling - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Bevoegdheid - Grenzen - Ontvankelijkheid

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation -
Extradition passive - Détention en vue de l'extradition après
l'exequatur - Demande de mise en liberté - Rejet par la chambre du
conseil - Appel de l'étranger - Chambre des mises en accusation -
Compétence - Limites - Recevabilité

- Artt. 3 en 5 Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen
- Art. 5.4 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten
van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 3 et 5 L. du 15 mars 1874 sur les extraditions
- Art. 5, § 4 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des
libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 -
Art. 5.4 - Recht op vrijheid en veiligheid - Arrestatie of
gevangenhouding - Recht om voorziening te vragen bij de rechter -
Passieve uitlevering - Uitleveringsdetentie na exequatur - Verzoek
tot invrijheidstelling - Afwijzing door de raadkamer - Hoger beroep
van de vreemdeling - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Bevoegdheid - Grenzen - Ontvankelijkheid

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de
l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Droit
à la liberté et à la sûreté - Arrestation ou détention - Droit d'accès au
juge - Extradition passive - Détention en vue de l'extradition après
l'exequatur - Demande de mise en liberté - Rejet par la chambre du
conseil - Appel de l'étranger - Chambre des mises en accusation -
Compétence - Limites - Recevabilité

- Artt. 3 en 5 Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen
- Art. 5.4 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten
van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 3 et 5 L. du 15 mars 1874 sur les extraditions
- Art. 5, § 4 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des
libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

UITLEVERING - Passieve uitlevering - Uitleveringsdetentie na
exequatur - Verzoek tot invrijheidstelling - Afwijzing door de
raadkamer - Hoger beroep van de vreemdeling - Kamer van
inbeschuldigingstelling - Bevoegdheid - Grenzen - Ontvankelijkheid

EXTRADITION - Extradition passive - Détention en vue de
l'extradition après l'exequatur - Demande de mise en liberté - Rejet
par la chambre du conseil - Appel de l'étranger - Chambre des mises
en accusation - Compétence - Limites - Recevabilité

- Artt. 3 en 5 Wet van 15 maart 1874 op de uitleveringen
- Art. 5.4 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten
van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 3 et 5 L. du 15 mars 1874 sur les extraditions
- Art. 5, § 4 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des
libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

P.10.1206.F

27 juli 2010

AC nr. 487

Noch artikel 9bis Vreemdelingenwet, noch enige andere wettelijke bepaling, verbieden de uitvaardiging van een bevel om het grondgebied te verlaten samen met een beslissing tot teruggeleiding naar de grens en een daartoe genomen maatregel van vrijheidsberoving, op de enige grond dat de illegaal verblijvende vreemdeling die het voorwerp ervan is, aan de burgemeester van de plaats waar hij verblijft een aanvraag tot machtiging tot verblijf heeft gericht waarbij hij zich beroept op het voormelde artikel 9bis (1). (1) Cass., 5 maart 2008, AR P.08.0235.F, AC, 2008, nr. 157.

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Onwettig verblijf - Aanvraag tot machtiging tot verblijf gericht aan de burgemeester - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Toezending aan de gemeente waar de aanvraag tot machtiging tot verblijf werd ingediend - Reden van de invrijheidstelling - Wettigheid

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Onwettig verblijf - Aanvraag tot machtiging tot verblijf gericht aan de burgemeester - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberoving - Wettigheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Onwettig verblijf - Aanvraag tot machtiging tot verblijf gericht aan de burgemeester - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Toezending aan de gemeente waar de aanvraag tot machtiging tot verblijf werd ingediend - Reden van de invrijheidstelling - Wettigheid

Ni l'article 9bis de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, ni aucune autre disposition légale ne prohibe la délivrance d'un ordre de quitter le territoire avec décision de remise à la frontière et privation de liberté à cette fin, du seul fait que l'étranger en séjour illégal qui en est l'objet a adressé au bourgmestre de la localité où il réside une demande d'autorisation de séjour invoquant l'article 9bis précité (1). (1) Cass., 5 mars 2008, RG P.08.0235.F, Pas., 2008, n° 157.

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Séjour illégal - Demande d'autorisation de séjour adressée au bourgmestre - Ordre de quitter le territoire - Privation de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Envoi à la commune de la demande d'autorisation de séjour - Motif de la mise en liberté - Légalité

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Séjour illégal - Demande d'autorisation de séjour adressée au bourgmestre - Ordre de quitter le territoire - Privation de liberté - Légalité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 - Séjour illégal - Demande d'autorisation de séjour adressée au bourgmestre - Ordre de quitter le territoire - Privation de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Envoi à la commune de la demande d'autorisation de séjour - Motif de la mise en liberté - Légalité

P.10.1208.F

13 oktober 2010

AC nr. 597

De onwettigheid van de beslissing tot uitstel, die een maatregel is die de tenuitvoerlegging van de hoofdstraf raakt, brengt mee dat de beslissingen over de straf en over de bijdrage aan het Bijzonder Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, alsook de beslissing tot onmiddellijke aanhouding, nietig worden verklaard (1). (1) Cass., 24 mei 2006, AR P.05.1564.F, AC, 2006, nr. 288.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde en verdachte - Hoofdstraf - Veroordeling met uitstel - Onwettigheid

Opdat een vroegere veroordeling aan de toekenning van het uitstel in de weg zou staan, dient zij gezag van gewijsde te hebben op het ogenblik van de feiten die tot de nieuwe vervolging aanleiding hebben gegeven (1). (1) Cass., 5 dec. 1966, Pas., 1967, p. 428; Cass., 5 okt. 1982, AR 7372, AC, 1982-1983, nr. 88; R. Charles, "Suspension, sursis et probation", R.P.D.B., aanvulling, dl. IV, nr. 162; H. Bosly, D. Vandermeersch en M.-A. Beernaert, "Droit de la procédure pénale", 2008, p. 283.

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Algemeen - Nieuwe veroordeling - Uitstel van tenuitvoerlegging - Beletsel voor het uitstel - Vroegere veroordeling - Gezag van gewijsde - Ogenblik

L'illégalité entachant la décision relative au sursis, mesure qui affecte l'exécution de la peine principale, entraîne l'annulation des décisions prononcées sur les peines et sur la contribution au Fonds spécial pour l'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence, ainsi que celle de l'ordre d'arrestation immédiate (1). (1) Cass., 24 mai 2006, RG P.05.1564.F, Pas., 2006, n° 288.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Prévenu et inculpé - Peine principale - Condamnation avec sursis - Illégalité

Pour qu'une condamnation antérieure fasse obstacle à l'octroi d'un sursis, il faut qu'elle ait acquis autorité de chose jugée au moment des faits qui ont donné lieu aux nouvelles poursuites (1). (1) Cass., 5 décembre 1966, Pas., 1967, p. 428; Cass., 5 octobre 1982, RG 7372, Pas., 1983, n° 88; R. Charles, "Suspension, sursis et probation", R.P.D.B., compl., t. IV, n° 162; H. Bosly, D. Vandermeersch et M.-A. Beernaert, "Droit de la procédure pénale", 2008, p. 283.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Généralités - Nouvelle condamnation - Sursis à l'exécution - Obstacle au sursis - Condamnation antérieure - Autorité de chose jugée - Moment

P.10.1212.F

1 december 2010

AC nr. 707

Noch artikel 55, tweede lid, noch artikel 56, §1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering verbieden dat de door de onderzoeksrechter gevorderde speurders op eigen initiatief onderzoeken instellen met het oog op het vervullen van hun opdracht, tenzij die magistraat anders beslist (1). (1) Zie Cass., 26 sept. 2007, AR P.07.0978.F, AC, 2007, nr. 438.

Ni l'article 55, alinéa 2, ni l'article 56, §1er, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle n'interdisent aux enquêteurs requis par le juge d'instruction de procéder d'initiative à des recherches en vue de l'accomplissement de leur mission, sauf décision contraire de ce magistrat (1). (1) Voir Cass., 26 septembre 2007, RG P.07.0978.F, Pas., 2007, n° 438.

POLITIE - Onderzoek in strafzaken - Onderzoeksrechter - Onderzoek - Politiedienst - Onderzoeken op eigen initiatief

- Artt. 55, tweede lid, en 56, § 1, eerste lid Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Onderzoeksrechter - Onderzoek - Politiedienst - Onderzoeken op eigen initiatief

- Artt. 55, tweede lid, en 56, § 1, eerste lid Wetboek van Strafvordering

ONDERZOEKSRECHTER - Onderzoek - Politiedienst - Onderzoeken op eigen initiatief

- Artt. 55, tweede lid, en 56, § 1, eerste lid Wetboek van Strafvordering

POLICE - Instruction en matière répressive - Juge d'instruction - Enquête - Service de police - Recherches d'initiative

- Art. 55, al. 2, et 56, § 1er, al. 1er Code d'Instruction criminelle

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Juge d'instruction - Enquête - Service de police - Recherches d'initiative

- Art. 55, al. 2, et 56, § 1er, al. 1er Code d'Instruction criminelle

JUGE D'INSTRUCTION - Enquête - Service de police - Recherches d'initiative

- Art. 55, al. 2, et 56, § 1er, al. 1er Code d'Instruction criminelle

P.10.1218.F

15 september 2010

AC nr. 525

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

GRONDWET - Art. 22 - Artikel 22bis - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvolvergung tegen één van zijn ouders wegens niet-afgite van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord - Ontvankelijkheid

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Verdrag inzake de Rechten van het Kind - Artikel 12 - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvolvergung tegen één van zijn ouders wegens niet-afgite van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord - Ontvankelijkheid

TUSSENKOMST - Strafzaken - Ontvankelijkheid - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvolvergung tegen één van zijn ouders wegens niet-afgite van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord

TUSSENKOMST - Strafzaken - Ontvankelijkheid

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 22 - Article 22bis - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu - Recevabilité

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Convention relative aux droits de l'enfant - Article 12 - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu - Recevabilité

INTERVENTION - Matière répressive - Recevabilité - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu

INTERVENTION - Matière répressive - Recevabilité

Artikel 12 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, artikel 22bis van de Grondwet en artikel 931, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, leggen het recht van het kind vast om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord, doch geven het kind niet het recht om vrijwillig tussen te komen in een rechtspleging die zijn belangen niet rechtstreeks in het gedrang brengt, zoals een strafvervolgning tegen één van zijn ouders wegens het wanbedrijf niet-afgifte van een kind (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

GRONDWET - Art. 22 - Artikel 22bis - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvervolgning tegen één van zijn ouders wegens niet-afgifte van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord - Ontvankelijkheid

TUSSENKOMST - Strafzaken - Ontvankelijkheid - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvervolgning tegen één van zijn ouders wegens niet-afgifte van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Verdrag inzake de Rechten van het Kind - Artikel 12 - Recht van het kind om in iedere hem betreffende gerechtelijke procedure te worden gehoord - Strafvervolgning tegen één van zijn ouders wegens niet-afgifte van een kind - Verzoek tot vrijwillige tussenkomst om te worden gehoord - Ontvankelijkheid

Het daadwerkelijk rechtsmiddel dat door artikel 13 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens wordt gewaarborgd, heeft betrekking op de door dat verdrag erkende rechten en vrijheden en niet op de waarborgen die in andere internationale verdragen zijn bepaald.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel - Toepassingsgebied

De vrijwillige of gedwongen tussenkomst in strafzaken is alleen ontvankelijk op voorwaarde dat zij uitdrukkelijk in een bijzondere wet is bepaald of dat de strafrechter uitzonderlijk bij wet gemachtigd is om tegen een derde een veroordeling, een straf of een andere maatregel uit te spreken (1). (1) (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

TUSSENKOMST - Strafzaken - Ontvankelijkheid

L'article 12 de la Convention relative aux droits de l'enfant, l'article 22bis de la Constitution et l'article 931, alinéa 3, du Code judiciaire, qui consacrent le droit de l'enfant à être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant, ne lui confèrent pas celui d'intervenir volontairement dans une procédure qui n'est pas de nature à porter directement atteinte à ses intérêts, telle une poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef du délit de non-représentation d'enfant (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 22 - Article 22bis - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu - Recevabilité

INTERVENTION - Matière répressive - Recevabilité - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Convention relative aux droits de l'enfant - Article 12 - Droit de l'enfant d'être entendu dans toute procédure judiciaire l'intéressant - Poursuite pénale mue à charge d'un de ses parents du chef de non-représentation d'enfant - Demande d'intervention volontaire en vue d'être entendu - Recevabilité

Le recours effectif garanti par l'article 13 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales concerne les droits et libertés reconnus par cette convention et non les garanties prévues dans d'autres traités internationaux.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Droit à un recours effectif - Champ d'application

L'intervention volontaire ou forcée en matière répressive n'est recevable qu'à la condition qu'une loi particulière la prévoit expressément ou qu'en vertu de la loi, le juge pénal soit autorisé exceptionnellement à prononcer une condamnation, une sanction ou une autre mesure à charge d'un tiers (1). (1) Voir les concl. du M.P.

INTERVENTION - Matière répressive - Recevabilité

P.10.1226.N

27 juli 2010

AC nr. 485

De kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt onaantastbaar op grond van de gegevens van het vertrouwelijk dossier of het strafdossier in het kader van de controle op grond van artikel 235bis en 235ter Wetboek van Strafvordering volledig is.

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de

La chambre des mises en accusation apprécie souverainement sur base des éléments du dossier confidentiel si le dossier répressif est complet dans le cadre du contrôle fondé sur les articles 235bis et 235ter du Code d'instruction criminelle.

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Chambre des mises en accusation -

bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Nazicht van de volledigheid van het strafdossier op basis van het vertrouwelijk dossier

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Nazicht van de volledigheid van het strafdossier op basis van het vertrouwelijk dossier - Onaantastbare beoordeling

De kamer van inbeschuldigingstelling oordeelt onaantastbaar op grond van het vertrouwelijk dossier of de processen-verbaal bedoeld in artikel 47septies, § 2, tweede lid, en 47novies, § 2, tweede lid, Wetboek van Strafvordering de fasen van uitvoering voldoende vermelden in acht genomen de noodzakelijke afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders.

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Vergelijking van het vertrouwelijk en open dossier - Nazicht of de processen-verbaal de fasen van uitvoering voldoende vermelden

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Vergelijking van het vertrouwelijk en open dossier - Nazicht of de processen-verbaal de fasen van uitvoering voldoende vermelden - Onaantastbare beoordeling

De periode tijdens dewelke de observatie en de infiltratie kunnen plaatsvinden, kan in bepaalde omstandigheden een inlichting zijn die van aard is dat haar mededeling de afscherming van de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken of de vrijwaring van de veiligheid en de afscherming van de identiteit van de uitvoerders in het gedrang brengt: in dat geval, waarover de kamer van inbeschuldigingstelling onaantastbaar oordeelt, is dat gegeven vertrouwelijk zodat het, in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 47septies, § 2, derde lid, en artikel 47nonies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering in het in deze artikelen bedoelde proces-verbaal niet moet worden vermeld (1). (1) Cass., 27 april 2010, AR P.10.0578.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Machtiging tot observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Wettelijk verplichte vermeldingen - Vermelding van de periode tijdens dewelke de observatie kan plaatsvinden - Inlichting die de afscherming van de opsporingsmethode of de veiligheid van de uitvoerders in het gedrang kan brengen

Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Contrôle du caractère complet du dossier répressif sur base du dossier confidentiel

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Contrôle du caractère complet du dossier répressif sur base du dossier confidentiel - Appréciation souveraine

La chambre des mises en accusation apprécie souverainement sur base du dossier confidentiel si les procès-verbaux visés aux articles 47septies, § 2, et 47novies, § 2, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, énoncent à suffisance les phases de l'exécution, compte tenu de la confidentialité nécessaire des moyens techniques employés et des techniques d'investigation policière ou de la garantie de la sécurité et de l'anonymat des exécutants.

APPRECIATION SOUVERAINE PAR LE JUGE DU FOND; VOIR AUSSI: 810 MOYEN DE CASSATION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Comparaison entre le dossier confidentiel et le dossier ouvert - Contrôle du caractère suffisant des indications dans les procès-verbaux des phases de l'exécution

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Comparaison entre le dossier confidentiel et le dossier ouvert - Contrôle du caractère suffisant des indications dans les procès-verbaux des phases de l'exécution - Appréciation souveraine

La période au cours de laquelle l'observation et l'infiltration peuvent être exécutées peut, en certaines circonstances, constituer une information de nature à compromettre, par sa divulgation, la confidentialité des moyens techniques employés et les techniques d'investigation policières ou la garantie de la sécurité et de l'anonymat des exécutants; dans ce cas, apprécié souverainement par la chambre des mises en accusation, cet élément est confidentiel, de sorte que, contrairement aux articles 47septies, § 2, alinéa 3, et 47nonies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, il ne doit être mentionné dans le procès-verbal visé auxdits articles (1). (1) Cass., 27 avril 2010, RG P.10.0578.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Observation - Autorisation d'observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Indications légalement requises - Indication de la période au cours de laquelle l'observation peut être mise en oeuvre - Information susceptible de compromettre la confidentialité de la méthode de recherche ou la sécurité des exécutants

Gelet op het geheime karakter van de gegevens vervat in het vertrouwelijk dossier, heeft de wetgever middels artikel 235ter Wetboek van Strafvordering aan de kamer van inbeschuldigingstelling de controle over de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie toevertrouwd, waarbij dit onderzoeksgerecht onaantastbaar vaststelt dat de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering overeenstemmen met de gegevens van het vertrouwelijk dossier, onder meer met deze van het proactief onderzoek; die opdracht van de kamer van inbeschuldigingstelling vergt een feitenonderzoek, aangezien zij aan de hand van de feitelijke gegevens van de stukken van het open dossier moet nagaan of deze overeenstemmen met deze van het vertrouwelijk dossier; het onderzoek van dergelijke feitelijke gegevens door het Hof van Cassatie is krachtens artikel 147, tweede lid, Grondwet uitgesloten, zodat het Hof onbevoegd is een betwisting over het onaantastbare oordeel van de kamer van inbeschuldigingstelling over die gegevens te onderzoeken en hieruit volgt dat het feit dat het arrest onaantastbaar in feite oordeelt dat in acht genomen de gegevens van het vertrouwelijk dossier het strafdossier volledig is, de wettelijke controlebevoegdheid van het Hof niet aantast (1). (1) Cass., 27 april 2010, AR P.10.0578.N, AC, 2010, nr. ...

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle door de kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Bijzondere opsporingsmethoden - Controle van de regelmatigheid - Onderzoek van de gegevens van het proces-verbaal van uitvoering en van het vertrouwelijk dossier - Aard

Eu égard au caractère secret des éléments compris dans le dossier confidentiel, le législateur a confié à la chambre des mises en accusation, par le biais de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, le contrôle des méthodes particulières de recherche et d'infiltration, par lequel la juridiction d'instruction constate souverainement que les éléments du procès-verbal d'exécution correspondent aux éléments du dossier confidentiel, notamment à ceux de l'enquête proactive; cette mission de la chambre des mises en accusation exige un examen des faits, dès lors qu'elle doit vérifier à la lumière des éléments de fait des pièces du dossier ouvert si ceux-ci correspondent à ceux du dossier confidentiel; l'article 147, alinéa 2, de la Constitution exclut l'examen de tels éléments de fait par la Cour de cassation, de sorte que la Cour est sans compétence pour examiner une contestation de l'appréciation souveraine par la chambre des mises en accusation de ces éléments et il en résulte que le fait que l'arrêt décide souverainement en fait que le dossier répressif est complet compte tenu des éléments du dossier confidentiel, n'entache pas la compétence de contrôle légalement conférée à la Cour (1). (1) Cass., 27 avril 2010, RG P.10.0578.N, Pas., 2010, n° ...

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Divers - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche - Contrôle par la chambre des mises en accusation - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Méthodes particulières de recherche - Contrôle de la régularité - Examen des éléments du procès-verbal d'exécution et du dossier confidentiel - Nature

Het feit dat de juiste periode van observatie en infiltratie in bepaalde gevallen betrouwbaar is als bedoeld in artikel 47septies, § 2, derde lid, en artikel 47nonies, § 2, derde lid, Wetboek van Strafvordering en daarom niet in het proces-verbaal van uitvoering is vermeld en bijgevolg niet aan de inverdenkinggestelde ter kennis is gebracht, levert geen schending op van artikel 6 en 8 E.V.R.M.; dit is voor de inverdenkinggestelde weliswaar een beperking van zijn recht van verdediging en zijn recht op privéleven, die evenwel verantwoord is door de noodzaak de gebruikte technische hulpmiddelen en de politionele onderzoekstechnieken af te schermen alsmede de veiligheid van de uitvoerders te vrijwaren en hun identiteit af te schermen (1). (1) Cass., 27 april 2010, AR P.10.0578.N, AC, 2010, nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3 E.V.R.M. - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Recht van verdediging - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Niet-vermelding van de precieze periode van de machtiging

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Recht op privéleven - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Onderzoek in strafzaken - Bijzondere opsporingsmethoden - Observatie - Proces-verbaal van uitvoering van de observatie - Niet-vermelding van de precieze periode van de machtiging

Krachtens artikel 235ter, § 1, derde lid, Wetboek van Strafvordering onderzoekt de kamer van inbeschuldigingstelling op het ogenblik dat de onderzoeksrechter zijn dossier aan de procureur des Konings verzendt bij toepassing van artikel 127, § 1, eerste lid, op vordering van het openbaar ministerie, de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie die werden toegepast in het kader van het gerechtelijk onderzoek of in het daaraan voorafgaande opsporingsonderzoek; uit deze wetsbepaling volgt niet dat het bedoeld onderzoek enkel kan gebeuren nadat het openbaar ministerie de regeling van de rechtspleging heeft gevorderd.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Wettelijk voorgeschreven tijdstip van de controle

Le fait que la période exacte d'observation et d'infiltration soit confidentielle en certains cas comme le prévoit les articles 47septies, § 2, alinéa 3, et 47nonies, § 2, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, et ne soit, de ce fait, pas mentionnée dans le procès-verbal d'exécution ni, par conséquent, communiquée à l'inculpé, ne constitue pas une violation des articles 6 et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales; il s'agit certes pour l'inculpé d'une restriction de ses droits de défense et de son droit à la vie privée, néanmoins justifiée par la nécessité de préserver la confidentialité des moyens techniques employés et des techniques d'investigations policières ainsi que la sécurité et l'anonymat des exécutants (1). (1) Cass., 27 avril 2010, RG P.10.0578.N, Pas., 2010, n° ...

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 3 - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Droits de la défense - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Période précise d'autorisation non mentionnée

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Droit à la vie privée - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Instruction en matière répressive - Méthodes particulières de recherche - Observation - Procès-verbal d'exécution de l'observation - Période précise d'autorisation non mentionnée

En vertu de l'article 235ter, § 1er, alinéa 3, du Code d'instruction criminelle, dès le moment où le juge d'instruction communique son dossier au procureur du Roi en vertu de l'article 127, § 1er, alinéa 1er, la chambre des mises en accusation examine, sur la réquisition du ministère public, la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration qui ont été appliquées dans le cadre de l'instruction ou de l'information qui l'a précédée; il ne résulte pas de cette disposition légale que l'examen visé peut uniquement être effectué dès que le ministère public a requis le règlement de la procédure.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Moment légalement prescrit du contrôle

Omdat de artikelen 47sexies, § 3, 5°, en 47octies, § 3, 5°, Wetboek van Strafvordering uitdrukkelijk vermelden dat de periode aanvangt op de dag van de machtiging en niet langer mag zijn dan één maand of drie maanden, wijken ze af van de termijnbepalingen waarin het Gerechtelijk Wetboek voorziet voor het verrichten van procesverhandelingen; dit betekent dat de periode van een maand of van drie maanden in de zin van de artikelen 47sexies, § 3, 5° en 47octies, § 3, 5°, Wetboek van Strafvordering, aanvangt de dag van de machtiging tot dezelfde dag maar dan één maand of drie maanden later (1). (1) Cass., 29 juni 2010, AR P.10.0581.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Periode van observatie of infiltratie - Tijdstip van aanvang

Dès lors que les articles 47sexies, § 3, 5°, et 47octies, § 3, 5°, du Code d'instruction criminelle mentionnent expressément que la période prend cours le jour de l'autorisation et ne peut excéder un ou trois mois, ils dérogent aux délais fixés par le Code judiciaire pour l'exécution d'actes de procédure; cela signifie que la période d'un ou trois mois au sens des articles 47sexies, § 3, 5°, et 47octies, § 3, 5°, du Code d'instruction criminelle, prend cours dès le jour de l'autorisation jusqu'à ce même jour mais un ou trois mois plus tard (1). (1) Cass., 29 juin 2010, RG P.10.0581.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Période d'observation ou d'infiltration - Prise de cours

P.10.1228.F

27 juli 2010

AC nr. 488

Krachtens artikel 72, tweede lid, Vreemdelingenwet, gaan de onderzoeksgerechten na of de maatregelen van vrijheidsberoving of tot verwijdering van het grondgebied in overeenstemming zijn met de wet, zonder zich te mogen uitspreken over hun opportuniteit; door de rechter te verbieden uitspraak te doen over de opportuniteit, heeft de wet hem alleen de bevoegdheid toegekend om de werkelijke toedracht en de juistheid van de door de administratieve overheid aangevoerde feiten na te gaan (1). (1) Cass., 4 nov. 2009, AR P.09.1457.F, AC, 2009, nr. 638, J.T., 2009, p. 751.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Omvang van het toezicht

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberovende maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Omvang van het toezicht

En vertu de l'article 72, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, les juridictions d'instruction vérifient si les mesures privatives de liberté et d'éloignement du territoire sont conformes à la loi sans pouvoir se prononcer sur leur opportunité; en lui interdisant de statuer en opportunité, la loi a seulement attribué au juge le pouvoir de vérifier la réalité et l'exactitude des faits invoqués par l'autorité administrative (1). (1) Cass., 4 novembre 2009, RG P.09.1457.F, Pas., 2009, n° 638, J.T., 2009, p. 751.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 - Ordre de quitter le territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Etendue du contrôle

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Ordre de quitter le territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Etendue du contrôle

De kamer van inbeschuldigingstelling die de wettigheid beoordeelt van de op grond van artikel 27, §3, Vreemdelingenwet genomen vrijheidsberovende maatregel en maatregel tot verwijdering, volgens andere criteria dan die van de Vreemdelingenwet, maar eventueel volgens de criteria als bedoeld in artikel 2, 4°, van de wet van 22 december 1999 betreffende de regularisatie van het verblijf van bepaalde categorieën van vreemdelingen verblijvend op het grondgebied van het Rijk, mengt zich, onder het voorwendsel van een toezicht op de conformiteit van de maatregel met de artikelen 3 en 8 van het EVRM, in een onderzoek naar de opportuniteit van de maatregel, waarvoor zij volgens artikel 72, tweede lid, van de wet niet bevoegd is (1). (1) Cass., 4 nov. 2009, AR P.09.1457.F, AC, 2009, nr. 638, J.T., 2009, p. 751.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Beoordeling van de wettigheid van de vrijheidsberovende maatregel en van de maatregel tot verwijdering - Toepassing van andere criteria dan die van de Vreemdelingenwet - Gevolg - Inmenging in een opportuniteitsonderzoek - Wettigheid

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Beoordeling van de wettigheid van de vrijheidsberovende maatregel en van de maatregel tot verwijdering - Toepassing van andere criteria dan die van de Vreemdelingenwet - Gevolg - Inmenging in een opportuniteitsonderzoek - Wettigheid

De op grond van artikel 27, §3, Vreemdelingenwet, genomen vrijheidsberovende maatregel houdt in dat de persoon waarop hij van toepassing is het bevel heeft gekregen om het grondgebied te verlaten en daaraan geen gevolg heeft gegeven binnen de gestelde termijn; de vreemdeling wordt opgesloten tijdens de periode die voor de uitvoering van de maatregel strikt noodzakelijk is; noch de voormelde wettelijke bepaling, noch enige andere doen de hechtenis afhangen van de verplichting voor de minister of zijn gemachtigde om daarnaast ook vast te stellen dat de vreemdeling geen duurzame verankering heeft met het grondgebied van het Rijk of dat hij ongunstig bekend staat bij de gerechtelijke en administratieve overheid (1). (1) Cass., 4 nov. 2009, AR P.09.1457.F, AC, 2009, nr. 638, J.T., 2009, p. 751.

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Bevel om het grondgebied te verlaten - Vrijheidsberovende maatregel

La chambre des mises en accusation, qui apprécie la légalité de la mesure privative de liberté et d'éloignement prise sur base de l'article 27, § 3 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, selon des critères qui ne sont pas ceux de la loi du 15 décembre 1980 mais, le cas échéant, ceux visés à l'article 2, 4°, de la loi du 22 décembre 1999 relative à la régularisation de séjour de certaines catégories d'étrangers séjournant sur le territoire du Royaume, s'immisce, sous le couvert d'un contrôle de conformité de la mesure aux articles 3 et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, dans un examen d'opportunité que l'article 72, alinéa 2, de la loi ne lui attribue pas (1). (1) Cass., 4 novembre 2009, RG P.09.1457.F, Pas., 2009, n° 638, J.T., 2009, p. 751.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 - Privation de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Appréciation de la légalité de la mesure privative de liberté et d'éloignement - Application de critères qui ne sont pas ceux de la loi du 15 décembre 1980 - Conséquence - Immixtion dans un examen d'opportunité - Légalité

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Privation de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Appréciation de la légalité de la mesure privative de liberté et d'éloignement - Application de critères qui ne sont pas ceux de la loi du 15 décembre 1980 - Conséquence - Immixtion dans un examen d'opportunité - Légalité

La mesure privative de liberté ordonnée sur base de l'article 27, § 3, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, suppose que la personne qui en est l'objet a reçu l'ordre de quitter le territoire et qu'elle n'a pas obtempéré dans le délai imparti et que la détention de l'étranger a lieu pendant le temps strictement nécessaire à l'exécution de son éloignement; ni cette disposition légale, ni aucune autre ne subordonnent la détention à l'obligation pour le ministre ou son délégué de constater en outre que l'étranger ne dispose pas d'un ancrage durable sur le territoire du Royaume ou qu'il est défavorablement connu des autorités judiciaires et administratives (1). (1) Cass., 4 novembre 2009, RG P.09.1457.F, Pas., 2009, n° 638, J.T., 2009, p. 751.

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Ordre de quitter le territoire - Mesure privative de liberté

Volgens de artikelen 90ter, § 1, eerste lid, en 90quater, § 1, 1°, Wetboek van Strafvordering, moeten de beschikkingen waarbij machtiging wordt verleend tot een bewakingsmaatregel van het afluisteren, de ernstige aanwijzingen vermelden met betrekking tot de strafbare feiten waarvoor een bewakingsmaatregel is toegelaten evenals in voorkomend geval de precieze aanwijzingen op grond waarvan de persoon ervan wordt verdacht deze strafbare feiten te hebben gepleegd; de naleving van deze motiveringsplicht is niet aan bepaalde wettelijk voorgeschreven of uitdrukkelijke bewoordingen onderworpen en kan blijken uit de samenhang van de bewoordingen van de beschikkingen en dezelfde concrete elementen kunnen zowel de ernstige aanwijzingen inhouden met betrekking tot de strafbare feiten waarvoor een bewakingsmaatregel is toegelaten als de precieze aanwijzingen opleveren op grond waarvan een persoon ervan wordt verdacht deze strafbare feiten te hebben gepleegd (1). (1) Zie Cass., 16 sept. 2008, AR P.08.0620.N, AC, 2008, nr. 477; ARNOU L., "Afluisteren tijdens het gerechtelijk onderzoek", Comm. Straf., p. 41, nr. 38; FREYNE T., "De bewaking van privécommunicatie en -telecommunicatie in strafonderzoeken: een stand van zaken", T. Strafr. 2008, p. 173-174, nr. 21.

BEWIJS - Strafzaken - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereiste - Ernstige aanwijzingen met betrekking tot de strafbare feiten waarvoor een afluistermaatregel mogelijk is - Precieze aanwijzingen dat de persoon verdacht wordt deze feiten te hebben gepleegd - Redengeving

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereiste - Ernstige aanwijzingen met betrekking tot de strafbare feiten waarvoor een afluistermaatregel mogelijk is - Precieze aanwijzingen dat de persoon verdacht wordt deze feiten te hebben gepleegd - Redengeving

ONDERZOEKSRECHTER - Bewijsvoering - Afluistermaatregel - Met redenen omklede beschikking - Bijzondere motiveringsvereiste - Ernstige aanwijzingen met betrekking tot de strafbare feiten waarvoor een afluistermaatregel mogelijk is - Precieze aanwijzingen dat de persoon verdacht wordt deze feiten te hebben gepleegd - Redengeving

En vertu des articles 90ter, § 1er, alinéa 1er, et 90quater, § 1er, 1°, du Code d'instruction criminelle, les ordonnances autorisant une mesure de surveillance d'écoute, doivent indiquer les indices sérieux concernant les faits punissables permettant une mesure de surveillance ainsi que, en l'occurrence, les indices précis confortant la présomption qu'une personne a commis ces faits punissables; l'observation de ce devoir de motivation n'est pas soumis à l'usage de termes déterminés, prescrits légalement ou expressément, mais peut ressortir du contexte des termes des ordonnances et les mêmes éléments concrets peuvent à la fois impliquer les indices sérieux concernant les faits punissables permettant une mesure de surveillance que les indices précis confortant la présomption qu'une personne a commis ces faits punissables (1). (1) Voir Cass., 16 septembre 2008, RG P.08.0620.N, Pas., 2008, n° 477; ARNOU L., "Afluisteren tijdens het gerechtelijk onderzoek", Comm. Straf., p. 41, n° 38; FREYNE T., "De bewaking van privécommunicatie en -telecommunicatie in strafonderzoeken: een stand van zaken", T. Straf. 2008, p. 173-174, n° 21.

PREUVE - Matière répressive - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Condition de motivation particulière - Indices sérieux concernant les faits punissables permettant une mesure d'écoute - Indices précis confortant la présomption qu'une personne a commis ces faits - Motivation

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Condition de motivation particulière - Indices sérieux concernant les faits punissables permettant une mesure d'écoute - Indices précis confortant la présomption qu'une personne a commis ces faits - Motivation

JUGE D'INSTRUCTION - Administration de la preuve - Mesure d'écoute - Ordonnance motivée - Condition de motivation particulière - Indices sérieux concernant les faits punissables permettant une mesure d'écoute - Indices précis confortant la présomption qu'une personne a commis ces faits - Motivation

P.10.1269.F

15 december 2010

AC nr. 744

Conclusie van advocaat-generaal Genicot.

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Modelovereenkomst - Uitbreiding van de dekking - Voorwaarden - Rijtuig van de derde - Niet ingeschreven - Toepassing

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Contrat-type - Extension de garantie - Conditions - Véhicule du tiers - Défaut d'immatriculation - Application

Uit artikel 4, 1°, b, van de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, die als bijlage gehecht is aan het koninklijk besluit van 14 december 1992, volgt niet dat de uitbreiding van de daarin bepaalde dekking uitgesloten is wanneer het rijtuig van de derde niet is ingeschreven (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VERZEKERING - W.a.m.- verzekering - Modelovereenkomst - Uitbreiding van de dekking - Voorwaarden - Rijtuig van de derde - Niet ingeschreven - Toepassing
- Art. 4, 1°, b KB 14 dec. 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen

Il ne résulte pas de l'article 4, 1°, b, du contrat-type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, annexé à l'arrêté royal du 14 décembre 1992, que l'extension de garantie qu'il prévoit serait exclue lorsque le véhicule du tiers n'est pas immatriculé (1). (1) Voir concl. du MP.L

ASSURANCES - Assurance automobile obligatoire - Contrat-type - Extension de garantie - Conditions - Véhicule du tiers - Défaut d'immatriculation - Application
- Art. 4, 1°, b A.R. du 14 décembre 1992 relatif au contrat type d'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

P.10.1272.F

3 augustus 2010

AC nr. 489

De akte waarbij de eiser in cassatie gedeeltelijk afstand doet van het middel dat hij in zijn memorie heeft voorgedragen en waardoor hij dus dat middel wil wijzigen, is geen afstand in de zin van artikel 420bis van het Wetboek van Strafvordering en kan dus niet na het verstrijken van de in die bepaling vastgestelde termijnen worden aangenomen.

CASSATIEBEROEP - Strafvonden - Afstand - Algemeen - Gedeeltelijke afstand van het aangevoerde middel - Wijziging van het middel

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

CASSATIEMIDDELEN - Strafvonden - Algemeen - Gedeeltelijke afstand van het aangevoerde middel - Wijziging van het middel

- Art. 420bis Wetboek van Strafvordering

L'acte par lequel le demandeur en cassation se désiste partiellement du moyen qu'il a présenté dans son mémoire, et, par conséquent, entend modifier ce moyen, ne constitue pas un désistement au sens de l'article 420bis du Code d'instruction criminelle, et ne peut donc être admis après l'expiration des délais prévus à cette disposition.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Désistement - Généralités - Désistement partiel du moyen invoqué - Modification du moyen

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Généralités - Désistement partiel du moyen invoqué - Modification du moyen

- Art. 420bis Code d'Instruction criminelle

P.10.1296.F

22 december 2010

AC nr. 762

De tijdelijke sluiting als bedoeld in artikel 4, §4bis, van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen, is een beveiligingsmaatregel die toepasselijk is op de inrichtingen waarvan de eigenaars en uitbaters geen daders, mededaders of medeplichtingen zijn van de aldaar gepleegde overtredingen van de voormelde wet; een dergelijke maatregel moet gemotiveerd worden door het gevaar dat de inrichting uitmaakt voor de maatschappij, waarbij de rechter moet nagaan of het ermee verbonden risico, op het ogenblik van zijn uitspraak, wel degelijk het sluitingsbevel verantwoordt dat aan een derde is gegeven.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Drugsmisdrijven - Veroordeling - Veroordeelde is noch eigenaar noch uitbater van de inrichting waar de misdrijven werden gepleegd - Tijdelijke sluiting van de inrichting

La fermeture temporaire visée à l'article 4, § 4bis, de la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques et des substances pouvant servir à la fabrication illicite des substances stupéfiantes ou psychotropes est une mesure de sûreté applicable aux établissements dont les propriétaires et exploitants ne sont pas auteurs, coauteurs ou complices des infractions à ladite loi qui y ont été commises; pareille mesure doit être motivée par le danger social que l'établissement représente, le juge ayant à vérifier si le risque qui y est associé justifie concrètement, au moment où il statue, l'injonction de fermer donnée à un tiers.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Infractions en matière de stupefiants - Condamnation - Condamné n'étant ni propriétaire ni exploitant de l'établissement où les infractions ont été commises - Fermeture temporaire de l'établissement

P.10.1368.N

14 september 2010

AC nr. 520

De beslissing van de Hoge Commissie tot bescherming van de Maatschappij waarbij uitspraak wordt gedaan over een verzoek tot beperkte detentie en tot onmiddellijke overbrenging naar een medium security-inrichting voor de verdere uitvoering van de internering, is geen beslissing die uitspraak doet over de definitieve invrijheidstelling van de geïnterneerde, maar wel over de uitvoeringsmodaliteiten van de internering zelf, zodat tegen die beslissing geen cassatieberoep open staat (1). (1) Cass., 2 juni 2009, AR P.09.0586.N, AC, 2009, nr. 367.

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ - Hoge commissie - Verzoek tot beperkte detentie - Verzoek tot overbrenging naar een medium security-inrichting - Beslissing - Aard

- Art. 19ter Wet Bescherming Maatschappij

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Hoge Commissie tot Bescherming van de Maatschappij - Verzoek tot beperkte detentie - Verzoek tot overbrenging naar een medium security-inrichting - Beslissing - Aard

- Art. 19ter Wet Bescherming Maatschappij

La décision de la Commission Supérieure de Défense Sociale, rendue sur une demande de détention limitée et de transfert immédiat vers un établissement de sécurité modérée pour l'exécution ultérieure de l'internement, ne constitue pas une décision relative à la mise en liberté définitive de l'interné, mais bien aux modalités d'exécution de l'internement même, de sorte que cette décision n'est pas susceptible d'un pourvoi en cassation (1). (1) Cass., 2 juin 2009, RG P.09.0586.N, Pas., 2009, n° 367.

DEFENSE SOCIALE - Commission supérieure - Demande de détention limitée - Demande de transfert vers un établissement de sécurité modérée - Décision - Nature

- Art. 19ter L. du 1er juillet 1964

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Commission Supérieure de Défense Sociale - Demande de détention limitée - Demande de transfert vers un établissement de sécurité modérée - Décision - Nature

- Art. 19ter L. du 1er juillet 1964

P.10.1371.N

23 november 2010

AC nr. 689

De omvang van de bescherming door het specialiteitsbeginsel wordt bepaald door de in het Europees aanhoudingsbevel vermelde feiten; een overleveringsverzoek is gebaseerd op die informatie die bekend was ingevolge de stand van het onderzoek op het ogenblik van het verzoek en de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel, maar de gegevens die later in het onderzoek worden verzameld, kunnen een precisering van de strafbare feiten die de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel aanvankelijk hebben gerechtvaardigd, tot gevolg hebben, in zoverre zij betrekking hebben op de in het Europees aanhoudingsbevel vermelde feiten.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Specialiteitsbeginsel - Omvang

- Art. 37, § 1 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Specialiteitsbeginsel - In het aanhoudingsbevel vermelde strafbare feiten - Strafbare feiten gekend op het ogenblik van de uitvaardiging van het aanhoudingsbevel - Gegevens uit het verder onderzoek - Precisering van de strafbare feiten

- Art. 37, § 1 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

L'étendue de la garantie offerte par le principe de la spécialité est déterminée par les faits énoncés dans le mandat d'arrêt européen; une demande de remise se fonde sur cette information connue selon l'avancement de l'instruction au moment de la demande et de l'émission du mandat d'arrêt européen, mais l'instruction peut ultérieurement révéler des éléments permettant de préciser les faits punissables qui ont initialement justifié l'émission du mandat d'arrêt européen, dans la mesure où ils concernent les faits énoncés dans le mandat d'arrêt européen.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Principe de spécialité - Etendue

- Art. 37, § 1er L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Principe de spécialité - Faits punissables énoncés dans le mandat d'arrêt - Faits punissables connus au moment de l'émission du mandat d'arrêt - Éléments ultérieurement révélés par l'instruction - Précision des faits punissables

- Art. 37, § 1er L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

De schriftelijke vordering tot verbeurdverklaring, bedoeld in artikel 43bis, eerste lid, Strafwetboek, dient enkel voorafgaand aan het vonnis of arrest aan de rechtspleging te zijn toegevoegd, zodanig dat de beklagde ervan kennis kan nemen en zich er tegen kan verdedigen; een mondelinge vordering waarvan de inhoud regelmatig wordt vastgesteld in het proces-verbaal van de rechtszitting, kan voldoende zijn opdat een beklagde zijn recht van verdediging zou kunnen uitvoeren (1). (1) Zie Cass., 16 dec. 2008, AR P.08.1268.N, AC, 2008, nr. 735.

STRAF - Andere straffen - Verbeurdverklaring - Bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen - Artikelen 42, 3° en 43bis, eerste lid, Strafwetboek - Vereiste van schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Mondelinge vordering geakteerd in het proces-verbaal van de rechtszitting - Ontvankelijkheid

- Artt. 42, 3° en 43, eerste lid Strafwetboek

STRAF - Andere straffen - Verbeurdverklaring - Bijzondere verbeurdverklaring - Vermogensvoordelen - Artikelen 42, 3° en 43bis, eerste lid, Strafwetboek - Schriftelijke vordering van het openbaar ministerie - Voeging aan de rechtspleging - Tijdstip

- Artt. 42, 3° en 43bis, eerste lid Strafwetboek

Les réquisitions écrites tendant à la confiscation, visées à l'article 43bis, alinéa 1er, du Code pénal, ne peuvent être jointes à la procédure que préalablement au jugement ou à l'arrêt, de telle sorte que le prévenu peut en prendre connaissance et y opposer sa défense; un réquisitoire oral dont le contenu est régulièrement constaté dans le procès-verbal d'audience peut suffire à permettre à un prévenu de faire valoir ses droits de défense (1). (1) Voir Cass., 16 décembre 2008, RG P.08.1268.N, Pas., 2008, n° 735.

PEINE - Autres peines - Confiscation - Confiscation spéciale - Eléments patrimoniaux - Articles 42, 3° et 43bis, al. 1er du Code pénal - Condition des réquisitions écrites du ministère public - Réquisitoire oral acté dans le procès-verbal d'audience - Recevabilité

- Art. 42, 3°, et 43, al. 1er Code pénal

PEINE - Autres peines - Confiscation - Confiscation spéciale - Eléments patrimoniaux - Articles 42, 3° et 43bis, al. 1er du Code pénal - Réquisitions écrites du ministère public - Jonction à la procédure - Moment

- Art. 42, 3° et 43bis, al. 1er Code pénal

P.10.1372.F

27 oktober 2010

AC nr. 640

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

ADVOCAAT - Strafzaken - Artikel 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op bijstand van een advocaat

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

AVOCAT - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties

kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Artikel 6.3, c, van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, dat iedere beklaagde het recht waarborgt om daadwerkelijk te worden bijgestaan door een advocaat, preciseert de voorwaarden niet voor de uitoefening van dat recht; het laat de verdragsluitende Staten de keuze van de middelen die in hun eigen rechtsstelsel geschikt zijn om dat recht te waarborgen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Artikel 6.3.c, E.V.R.M. - Recht op bijstand van een advocaat

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Recht op bijstand van een advocaat

De artikelen 1, 2 en 16, §2 en 4, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, vereisen geen bijstand van een advocaat voor de persoon die gedurende de bij artikel 12, derde lid, van de Grondwet bepaalde termijn van vierentwintig uur wordt vastgehouden (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Eerste verhoor van de verdachte door de politie - Bijstand van een advocaat - Recht op een

reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

L'article 6, §3, c, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, qui consacre le droit pour tout accusé d'être effectivement défendu par un avocat, ne précise pas les conditions d'exercice de ce droit et laisse aux Etats contractants le choix des moyens permettant à leur système judiciaire de le garantir (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Conv. D.H., article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat

Les articles 1, 2 et 16, §2 et 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive qui ne prévoient pas l'assistance d'un avocat aux côtés de la personne gardée à vue pendant le délai de vingt-quatre heures institué par l'article 12, alinéa 3, de la Constitution, ne violent pas en eux-mêmes le droit à un procès équitable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Première audition de l'inculpé par la police - Assistance d'un avocat - Droit à un procès

eerlijke behandeling van de zaak

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Verhoor van de inverdenkinggestelde door de onderzoeksrechter - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

De vormvereisten die artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering voor het verhoor van de verdachte oplegt, de korte duur die de Grondwet oplegt voor de vrijheidsberoving, het feit dat de inverdenkinggestelde, bij de betekening van het bevel tot aanhouding onmiddellijk inzage krijgt van alle in de artikelen 16, §7, en 18, §2, van de wet van 20 juli 1990 bedoelde stukken, het recht van de inverdenkinggestelde om, overeenkomstig artikel 20, §1 en 5, van de voormelde wet, onmiddellijk verkeer te hebben met zijn advocaat, de inzage van het dossier vóór de verschijning voor het onderzoeksgerecht zoals dat door artikel 21, §3, van de wet is geregeld, alsook de rechten die met name in de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 en 235bis, van het Wetboek van Strafvordering zijn vastgelegd, wettigen niet zonder meer de conclusie dat het definitief onmogelijk is om de zaak van iemand die zonder advocaat door de politie en de onderzoeksrechter is gehoord, op een eerlijke wijze te behandelen (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Aan de inverdenkinggestelde tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het kader van de voorlopige hechtenis geboden waarborgen - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

équitable

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Interrogatoire de l'inculpé par le juge d'instruction - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable

Les formalités imposées pour l'audition du suspect par l'article 47bis du Code d'instruction criminelle, la brièveté du délai constitutionnel de garde à vue, la remise immédiate à l'inculpé, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, §7, et 18, §2, de la loi du 20 juillet 1990, le droit de l'inculpé de communiquer sur-le-champ avec son avocat conformément à l'article 20, § 1er et 5, de ladite loi, l'accès au dossier avant la comparution devant la juridiction d'instruction tel qu'il est organisé par l'article 21, §3, de la loi, ainsi que les droits visés notamment aux articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, ne permettent pas de conclure de manière automatique à une impossibilité définitive de juger équitablement la personne entendue sans avocat par la police et le juge d'instruction (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Garanties reconnues à l'inculpé durant l'instruction et dans le cadre de la détention préventive - Droit à un procès équitable

Wanneer de bodemrechter steunt, enerzijds, op gegevens die losstaan van de verklaringen die de eiser in afwezigheid van zijn advocaat heeft afgelegd en, anderzijds, op de verklaringen die hij in diens aanwezigheid voor de vonnisgerechten heeft afgelegd, hebben de verhoren die van de eiser afgenomen zijn zonder dat zijn advocaat daarbij aanwezig was, op het verloop van de zaak niet een zodanige invloed gehad dat er geen sprake meer kan zijn van een eerlijke behandeling van de zaak (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ADVOCAAT - Strafzaken - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6, § 3.c - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Eerste verhoren van de verdachte tijdens de termijn van vrijheidsberoving - Geen bijstand van een advocaat - Gevolg - Schuldigverklaring die steunt op andere gegevens - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak

Lorsque le juge du fond s'est fondé, d'une part, sur des éléments étrangers aux déclarations faites par le demandeur en l'absence d'avocat et, d'autre part, sur les explications qu'il a données en sa présence devant les juridictions de jugement, les auditions du demandeur effectuées hors de la présence de l'avocat n'ont pas eu sur le déroulement du procès une incidence telle qu'il ne présente plus de caractère équitable (1). (1) Voir les concl. du M.P.

AVOCAT - Matière répressive - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Premières auditions de l'inculpé durant le délai de garde à vue - Absence d'assistance d'un avocat - Conséquence - Déclaration de culpabilité fondée sur d'autres éléments - Droit à un procès équitable

P.10.1399.F

27 oktober 2010

AC nr. 641

Geen enkele wettelijke bepaling staat de rechter toe de ontzetting uit de in artikel 31, eerste lid, van het Strafwetboek opgesomde rechten uit te spreken ingeval een persoon die gezag heeft over de betrokken onbekwame of die hem onder bewaring heeft, veroordeeld wordt wegens opzettelijke slagen en verwondingen die een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid hebben toegebracht aan een persoon die wegens zijn lichaams- of geestestoestand niet in staat is om in zijn onderhoud te voorzien.

STRAF - Andere straffen - Ontzetting uit de in artikel 31, eerste lid, Strafwetboek opgesomde rechten - Opzettelijke slagen en verwondingen met verzwarende omstandigheden - Wettigheid - Artt. 31, eerste lid, en 33 Strafwetboek

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Opzettelijke slagen en verwondingen met verzwarende omstandigheden - Straf - Ontzetting uit de in artikel 31, eerste lid, Strafwetboek opgesomde rechten - Wettigheid

- Artt. 31, eerste lid, en 33 Strafwetboek

Aucune disposition légale n'autorise le juge à prononcer une peine d'interdiction des droits énumérés à l'article 31, alinéa 1er, du Code pénal en cas de condamnation du chef de coups ou blessures volontaires ayant causé une maladie ou une incapacité de travail personnel à une personne qui, en raison de son état physique ou mental, n'était pas à même de pourvoir à son entretien, par une personne ayant autorité sur l'incapable ou en ayant la garde.

PEINE - Autres peines - Interdiction des droits énumérés à l'article 31, alinéa 1er, du Code pénal - Coups ou blessures volontaires avec circonstances aggravantes - Légalité

- Art. 31, al. 1er, et 33 Code pénal

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Volontaires - Coups ou blessures volontaires avec circonstances aggravantes - Peine - Interdiction des droits énumérés à l'article 31, alinéa 1er, du Code pénal - Légalité

- Art. 31, al. 1er, et 33 Code pénal

P.10.1423.N

31 augustus 2010

AC nr. 490

Een beslissing van de Staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid tot verlenging van de opsluiting van de vreemdeling met toepassing van artikel 29, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, maakt geen autonome titel van vrijheidsberoving uit; zulks impliceert dat tegen de aanvankelijke maatregel van vrijheidsberoving, waarvan de gevolgen blijven voortduren, tot de repatriëring, het rechtsmiddel openstaat dat bij de artikelen 71 en 72 van die wet is ingevoerd (1). (1) Zie Cass., 1 okt. 2008, AR P.08.1355.F, AC, 2008, nr. 518.

VREEMDELINGEN - Vrijheidsberoving - Hechtenis - Verlenging - Beslissing - Geen autonome titel

- Artt. 29, tweede lid, 71 en 72 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Een verzoek tot invrijheidstelling op grond van artikel 71, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet kan overeenkomstig het derde lid van dat artikel om de maand worden ingediend; deze termijn van één maand dient gerekend te worden vanaf de laatste beschikking of arrest van het onderzoeksgerecht tot handhaving van de vasthouding (1). (1) Zie Cass., 1 okt. 2008, AR P.08.1355.F, AC, 2008, nr. 518.

VREEMDELINGEN - Vrijheidsberoving - Hechtenis - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorwaarden - Termijn van één maand - Berekening

- Art. 71, eerste, tweede en derde lid Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Une décision de prolongation de la détention de l'étranger rendue par le secrétaire d'État à la politique de migration et d'asile en application de l'article 29, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, ne constitue pas un titre autonome de privation de liberté; cela implique que la mesure initiale de privation de liberté jusqu'au rapatriement, dont les conséquences perdurent, peut faire l'objet du recours prévu aux articles 71 et 72 de cette loi (1). (1) Voir Cass., 1er octobre 2008, RG P.08.1355.F, Pas., 2008, n° 518.

ETRANGERS - Privation de liberté - Détention - Prolongation - Décision - Pas de titre autonome

- Art. 29, al. 2, 71 et 72 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Une requête de mise en liberté fondée sur l'article 71, alinéas 1er et 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers peut, en vertu de l'alinéa 3 dudit article, être introduite de mois en mois; il y a lieu de compter ce délai d'un mois à partir de la dernière ordonnance ou du dernier arrêt de maintien de la juridiction d'instruction.

ETRANGERS - Privation de liberté - Détention - Requête de mise en liberté - Conditions - Délai d'un mois - Calcul

- Art. 71, al. 1er, 2 et 3 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

P.10.1428.N

23 november 2010

AC nr. 690

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Persoonlijk gebruik - Bestrafing - Gevolg - Andere misdrijven

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten - Hoeveelheid planten - Relevantie

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Persoonlijk gebruik - Bestrafing - Gevolg - Andere misdrijven

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten - Hoeveelheid planten - Relevantie

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Usage personnel - Répression - Conséquence - Autres infractions

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis - Quantité de plantes - Pertinence

INFRACTION - Divers - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Usage personnel - Répression - Conséquence - Autres infractions

INFRACTION - Divers - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis

INFRACTION - Divers - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis - Quantité de plantes - Pertinence

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Atteinte possible - Audition sans l'assistance d'un avocat - Mission du juge

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être

een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte en beklagde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte en beklagde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

De artikelen 26bis, 2° en 28 van het koninklijk besluit van 31 december 1930, die een mindere zware straf stellen op de invoer, vervaardiging, vervoer, aanschaf en bezit van slaap- en verdovende middelen die betrekking hebben op cannabis alsmede op de teelt van cannabisplanten voor persoonlijk gebruik, doen geen afbreuk aan de strafbaarheid van andere dan voor persoonlijk gebruik gepleegde misdrijven met betrekking tot cannabis (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis -

assisté d'un avocat - Autres garanties légales pour l'inculpé et le prévenu - Solutions effectives et adaptées au défaut d'assistance

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation - Conséquence - Impact sur le traitement équitable de la cause

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Interpétation par la Cour européenne des Droits de l'Homme

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Atteinte possible - Audition sans l'assistance d'un avocat - Mission du juge

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation - Conséquence - Impact sur le traitement équitable de la cause

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Interpétation par la Cour européenne des Droits de l'Homme

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Autres garanties légales pour l'inculpé et le prévenu - Solutions effectives et adaptées au défaut d'assistance

Les articles 26bis, 2°, et 28 de l'arrêté royal du 31 décembre 1930 réglementant les substances soporifiques et stupéfiantes, et relatif à la réduction des risques et à l'avis thérapeutique, qui fixent une peine moins lourde du chef d'importation, de fabrication, de transport, d'acquisition et de détention de substances soporifiques et stupéfiantes en ce qui concerne le cannabis, ainsi que de culture de plantes de cannabis pour l'usage personnel, ne font pas obstacle au caractère punissable des infractions relatives au cannabis commises pour un usage autre que l'usage personnel (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupefiants - Infraction - Cannabis - Usage personnel - Répression -

Persoonlijk gebruik - Bestrafing - Gevolg - Andere misdrijven

- Artt. 2bis en 2ter Wet 24 feb. 1921

- Artt. 26bis, 2°, 3°, 4° en 28 KB 31 dec. 1930

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis -

Persoonlijk gebruik - Bestrafing - Gevolg - Andere misdrijven

- Artt. 2bis en 2ter Wet 24 feb. 1921

- Artt. 26bis, 2°, 3°, 4° en 28 KB 31 dec. 1930

Conséquence - Autres infractions

- Art. 2bis et 2ter L. du 24 février 1921

- Art. 26bis, 2°, 3°, 4° et 28 A.R. du 31 décembre 1930

INFRACTION - Divers - Stupéfiants - Infraction - Cannabis - Usage

personnel - Répression - Conséquence - Autres infractions

- Art. 2bis et 2ter L. du 24 février 1921

- Art. 26bis, 2°, 3°, 4° et 28 A.R. du 31 décembre 1930

De omstandigheid dat incriminerende verklaringen, die werden afgelegd tijdens een politieverhoor zonder mogelijkheid van bijstand van een advocaat, worden gebruikt voor een veroordeling heeft niet automatisch voor gevolg dat het definitief onmogelijk is om de zaak van een verdachte en vervolgens beklagde op eerlijke wijze te behandelen, want wanneer de rechter de verklaringen niet als doorslaggevend bewijs gebruikt, er kennelijk geen misbruik of dwang is gebruikt en de beklagde zich op het ogenblik van het verhoor en tijdens het onderzoek niet in een kwetsbare positie bevond, of aan de kwetsbare positie van de beklagde op een daadwerkelijke en passende wijze is geredigeerd, blijft het eerlijke karakter van het proces gevrijwaard (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

De la circonstance que des déclarations à charge faites durant une audition de police sans possibilité d'être assisté d'un avocat sont utilisées en vue d'une condamnation ne résulte pas automatiquement l'impossibilité définitive d'examiner de manière équitable la cause d'un inculpé, ensuite prévenu, car lorsque le juge n'utilise pas les déclarations à titre de preuve déterminante, qu'il n'est manifestement pas fait usage d'abus ou de contrainte et que le prévenu ne s'est pas trouvé dans une position vulnérable au moment de l'audition et durant l'instruction ou qu'une solution effective et adaptée a été apportée à la position vulnérable du prévenu, le caractère équitable du procès reste garanti (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation - Conséquence - Impact sur le traitement équitable de la cause

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation - Conséquence - Impact sur le traitement équitable de la cause

De vormvereisten die bij artikel 47bis Wetboek van Strafvordering voor het verhoor van de beklaagde zijn opgelegd, de korte duur van de grondwettelijke termijn van de vrijheidsberoving, de onmiddellijke overhandiging aan de verdachte, op het ogenblik van de betekening van het bevel tot aanhouding, van alle in de artikelen 16, § 7, en 18, § 2, Voorlopige Hechteniswet bedoelde stukken, het recht van de verdachte onmiddellijk vrij verkeer te hebben met zijn advocaat overeenkomstig artikel 20, §§ 1 en 5, van de voormelde wet, de inzage van het dossier alvorens voor het onderzoeksgerecht te verschijnen, zoals dat in artikel 21, § 3, van die wet is geregeld, alsook de rechten die met name in de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies, 127, 135, 136 en 235bis Wetboek van Strafvordering zijn bedoeld, de inzage van het dossier en het vrij verkeer van de beklaagde met zijn advocaat tijdens de procedure voor de feitenrechter, kunnen in hun geheel daadwerkelijke en passende remedies zijn op de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens het politieverhoor; zij laten de beklaagde immers toe zijn recht van verdediging ten volle uit te oefenen en waarborgen zijn recht op een eerlijk proces (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte en beklaagde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte en beklaagde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

Het recht op bijstand van een advocaat gewaarborgd bij artikel 6.3 E.V.R.M., zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, houdt in dat er gedurende het volledige vooronderzoek toegang moet zijn tot een advocaat, tenzij is aangetoond dat er wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak dwingende redenen zijn om dit recht te beperken; zelfs in dat geval mag een dergelijke beperking, wat ook de rechtvaardiging ervan is, niet onrechtmatig de rechten van de beklaagde zoals beschermd bij artikel 6.1 en 6.3 E.V.R.M. beperken (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 -

Les formalités prescrites par l'article 47bis du Code d'instruction criminelle pour l'audition du prévenu, la brièveté du délai constitutionnel de privation de liberté, la remise immédiate à l'inculpé, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, §7, et 18, §2, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, le droit de l'inculpé de communiquer immédiatement et librement avec son avocat, conformément à l'article 20, §1er et 5, de la loi précitée, la consultation du dossier avant de comparaître devant la juridiction d'instruction, régie par l'article 21, §3, de ladite loi, ainsi que les droits visés notamment aux articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 127, 135, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, la consultation du dossier et la libre communication du prévenu avec son avocat durant la procédure devant le juge du fond, peuvent globalement représenter des solutions effectives et adaptées au défaut d'assistance d'un avocat au cours de l'audition de police; en effet, elles permettent au prévenu d'exercer pleinement ses droits de défense et garantissent son droit à un procès équitable (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Autres garanties légales pour l'inculpé et le prévenu - Solutions effectives et adaptées au défaut d'assistance

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Autres garanties légales pour l'inculpé et le prévenu - Solutions effectives et adaptées au défaut d'assistance

Le droit d'être assisté d'un avocat consacré à l'article 6, §3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, tel que l'interprète la Cour européenne des Droits de l'Homme, implique que l'assistance d'un avocat doit être accordée durant l'intégralité de l'information, sous réserve de la démonstration, à la lumière des circonstances particulières de la cause, de raisons impérieuses ayant conduit à restreindre ce droit; même dans ce cas, une telle restriction, quelle qu'en soit sa justification, ne peut restreindre illégalement les droits du prévenu consacrés aux articles 6, §1er et 6, §3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Interprétation par la Cour européenne des Droits de l'Homme

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de

Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces zijn in de regel geschaad als incriminerende verklaringen die werden afgelegd tijdens een politieverhoor zonder mogelijkheid van bijstand van een advocaat, worden gebruikt voor een veroordeling (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling

- Art. 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Politieverhoor in de loop van het onderzoek - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Incriminerende verklaring - Gebruik voor de veroordeling

- Art. 6.3.c Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Het staat de rechter aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de afwezigheid van bijstand van een advocaat bij een verhoor door de politie of de onderzoeksrechter het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging van de verdachte en latere beklaagde of beschuldigde onherstelbaar heeft aangetast en of de verklaringen die door hem werden afgelegd zonder de bijstand van een advocaat een zodanige impact hebben gehad op het verloop van het strafproces dat dit geen eerlijk karakter meer zou vertonen (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Artikel 6.3.c - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Restriction

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Interprétation par la Cour européenne des Droits de l'Homme

En principe, il y a atteinte aux droits de la défense et au droit à un procès équitable lorsque des déclarations à charge faites durant une audition de police sans possibilité d'être assisté d'un avocat sont utilisées en vue d'une condamnation (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation

- Art. 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Audition de police en cours d'instruction - Pas de possibilité d'être assisté d'un avocat - Déclaration à charge - Utilisation en vue de la condamnation

- Art. 6, § 3.c Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Il appartient au juge, à la lumière des éléments concrets de la cause, de vérifier si le défaut d'assistance d'un avocat lors d'une audition de police ou par le juge d'instruction, a irrémédiablement porté atteinte au droit à un procès équitable et aux droits de défense de l'inculpé, ensuite prévenu ou accusé, et si les déclarations qu'il a faites sans être assisté d'un avocat ont eu un impact tel sur le déroulement du procès que son caractère équitable ne peut plus être démontré (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Article 6, § 3.c - Atteinte possible - Audition sans l'assistance d'un avocat - Mission du juge

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Atteinte possible - Audition sans l'assistance d'un avocat - Mission du juge

Het telen van planten voor verdovende middelen is strafbaar door het enkele feit dat de teelt plaatsvindt, onverschillig welke de hoeveelheid van die teelt is en of die teelt gebeurt voor eigen dan wel voor andermans gebruik; de vraag naar de hoeveelheid van de verdovende middelen is slechts relevant wanneer deze plaats vindt voor persoonlijk gebruik daar die omstandigheid kan leiden tot een lichtere straf, maar wanneer de teelt bestemd is voor andermans gebruik is de hoeveelheid van die teelt voor de bestraffing irrelevant (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten - Hoeveelheid planten - Relevantie

GENEESKUNDE - Geneesmiddelen (verdovende middelen inbegrepen) - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten - Hoeveelheid planten - Relevantie

MISDRIJF - Allerlei - Verdovende middelen - Misdrijf - Cannabis - Teelt van cannabisplanten

La culture de plantes à vocation stupéfiante est punie par le seul fait de la culture, quelle que soit la quantité de cette culture et sans distinction entre la culture faite pour usage personnel et celle faite pour autrui; la question de la quantité de stupéfiants est seulement pertinente lorsqu'il s'agit d'usage personnel, dès lors que cette circonstance peut diminuer la peine, mais lorsque la culture est destinée à l'usage d'autrui, la quantité de cette culture est sans pertinence pour sa répression (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans A.C.

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupefiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis - Quantité de plantes - Pertinence

ART DE GUERIR - Médicaments (y compris stupefiants) - Stupefiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis

INFRACTION - Divers - Stupefiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis - Quantité de plantes - Pertinence

INFRACTION - Divers - Stupefiants - Infraction - Cannabis - Culture de plantes de cannabis

P.10.1456.N

21 september 2010

AC nr. 535

Artikel 5.4 E.V.R.M. verhindert niet dat aan het recht op voorziening bij de rechter door de vreemdeling die overeenkomstig artikel 5.1.f E.V.R.M. van zijn vrijheid is beroofd, bij wet bepaalde beperkingen worden gesteld; de omstandigheid dat de vreemdeling die van zijn vrijheid is beroofd, pas een nieuw verzoek tot invrijheidstelling kan indienen een maand na de beslissing van het onderzoeksgerecht waarbij een vorig verzoek werd verworpen, houdt geen begrenzing in waardoor het recht op toegang tot de rechter in de kern wordt aangetast.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Van zijn vrijheid beroofde vreemdeling - Recht op voorziening bij de rechter - Verzoek tot invrijheidstelling - Beperking - Termijn van één maand - Verzoenbaarheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Artikel 5.1.f) - Van zijn vrijheid beroofde vreemdeling - Recht op voorziening bij de rechter - Verzoek tot invrijheidstelling - Beperking - Termijn van één maand

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberoving - Hechtenis - Artikel 5.4 E.V.R.M. - Voorziening bij de rechter - Verzoek tot invrijheidstelling - Beperking - Termijn van één maand

L'article 5, §4 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'empêche pas que certaines restrictions soient légalement émises au droit de l'étranger privé de sa liberté en vertu de l'article 5, §1er, f de ladite convention d'introduire un recours devant le juge; la circonstance que l'étranger privé de sa liberté ne puisse introduire une nouvelle requête en libération qu'au terme d'un mois suivant la décision de la juridiction d'instruction ayant rejeté une précédente requête, n'implique pas une restriction qui entache substantiellement le droit d'accès à la justice.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Etranger privé de sa liberté - Droit de recours devant le juge - Requête en libération - Restriction - Délai d'un mois - Compatibilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Article 5, § 1er, f) - Etranger privé de sa liberté - Droit de recours devant le juge - Requête en libération - Restriction - Délai d'un mois

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Privation de liberté - Détention - Conv. D.H., article 5, § 4 - Recours devant le juge - Requête en libération - Restriction - Délai d'un mois

Een verzoek tot invrijheidstelling kan overeenkomstig artikel 71, derde lid, Vreemdelingenwet pas om de maand worden ingediend; deze bepaling strekt ertoe te vermijden dat de vrijheidsberoving van de vreemdeling voortdurend aan de beoordeling van de onderzoeksgerechten wordt onderworpen, zodat hieruit volgt dat deze termijn van een maand dient gerekend te worden vanaf de laatste beschikking of arrest van het onderzoeksgerecht tot handhaving van de vrijheidsberoving (1). (1) Cass., 31 aug. 2010, AR P.10.1423.N, AC, 2010, nr. ...

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Vrijheidsberoving - Hechtenis - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorwaarde - Termijn van één maand - Berekening

En vertu de l'article 71, alinéa 3, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, une requête en libération peut être introduite de mois en mois; cette disposition vise à éviter que la privation de liberté d'un étranger soit perpétuellement soumise à l'appréciation des juridictions d'instruction, de sorte qu'il y a lieu de compter ce délai d'un mois à partir de la dernière ordonnance ou du dernier arrêt de maintien de la juridiction d'instruction (1). (1) Cass., 31 août 2010, RG P.10.1423.N, Pas., 2010, n° ...

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 - Privation de liberté - Détention - Requête en libération - Condition - Délai d'un mois - Calcul

P.10.1460.N

7 december 2010

AC nr. 714

De omstandigheid dat verklaringen werden afgelegd tijdens een politieverhoor zonder mogelijkheid van bijstand van een advocaat, heeft niet automatisch voor gevolg dat het definitief onmogelijk is om de zaak van een verdachte en vervolgens beklaagde of beschuldigde op eerlijke wijze te behandelen; wanneer de rechter de verklaringen niet als doorslaggevend bewijs gebruikt, er kennelijk geen misbruik of dwang is gebruikt en de beklaagde zich op het ogenblik van het verhoor en tijdens het onderzoek niet in een kwetsbare positie bevond, of aan de kwetsbare positie van de beklaagde op een daadwerkelijke en passende wijze is geredigeerd, blijft het eerlijke karakter van het proces gevrijwaard (1). (1) Zie: Cass., 23 nov. 2010, AR P.10.1428.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. DUINSLAEGER.

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Gevolg - Invloed op de eerlijke behandeling van de zaak

La circonstance que des déclarations ont été faites au cours d'un interrogatoire de police sans l'assistance d'un avocat n'a pas automatiquement pour conséquence de rendre définitivement impossible l'examen équitable de la cause de l'inculpé, ultérieurement prévenu ou accusé; le procès reste équitable lorsque le juge ne considère pas ces déclarations comme des éléments de preuve déterminants, lorsque ces déclarations n'ont pas été détournées ni extorquées et lorsque le prévenu ne s'est pas trouvé en position de vulnérabilité au cours de l'interrogatoire ou de l'instruction ou qu'il a été remédié de manière efficace et appropriée à sa position de vulnérabilité (1). (1) Voir: Cass., 23 novembre 2010, RG P.10.1428.N, Pas., 2010, n° ... et les conclusions de Monsieur l'avocat-général Duinslaeger, publiées avant cet arrêt dans AC

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Conséquence - Incidence sur l'examen équitable de la cause

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Conséquence - Incidence sur l'examen équitable de la cause

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Conséquence - Incidence sur l'examen équitable de la cause

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Conséquence - Incidence sur l'examen équitable de la cause

De vormvereisten die bij artikel 47bis Wetboek van Strafvordering voor het verhoor van de beklaagde zijn opgelegd, de korte duur van de grondwettelijke termijn van de vrijheidsberoving, de onmiddellijke overhandiging aan de verdachte, op het ogenblik van de betekening van het bevel tot aanhouding, van alle in de artikelen 16, §7, en 18, §2, Voorlopige Hechteniswet bedoelde stukken, het recht van de verdachte onmiddellijk vrij verkeer te hebben met zijn advocaat overeenkomstig artikel 20, §1 en 5, van de voormelde wet, de inzage van het dossier alvorens voor het onderzoeksgerecht te verschijnen, zoals dat in artikel 21, §3, van die wet is geregeld, alsook de rechten die met name in de artikelen 61ter, 61quater, 61quinquies, 127, 135, 136 en 235bis Wetboek van Strafvordering zijn bedoeld, de inzage van het dossier en het vrij verkeer van de beklaagde of de beschuldigde met zijn advocaat tijdens de procedure voor de feitenrechter, kunnen in hun geheel daadwerkelijke en passende remedies zijn op de afwezigheid van bijstand van een advocaat tijdens het politieverhoor; zij laten de beklaagde of de beschuldigde immers toe zijn recht van verdediging ten volle uit te oefenen en waarborgen zijn recht op een eerlijk proces (1) (2). (1) Zie: Cass., 23 nov. 2010, AR P.10.1428.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. DUINSLAEGER. (2) Zie: Cass., 5 mei 2010, AR P.10.0257.F en AR P.10.0744.F, AC, 2010, nr. 314 en nr. 316 beide met conclusie adv.-gen. VANDERMEERSCH en Cass., 22 juni 2010, AR P.10.0872.N, AC, 2010, nr. 445.

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte, beklaagde of beschuldigde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

RECHT VAN VERDEDIGING - Straffzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte, beklaagde of beschuldigde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Politieverhoor - Geen mogelijkheid van bijstand van een advocaat - Andere wettelijke waarborgen voor de verdachte, beklaagde of beschuldigde - Daadwerkelijk en passende remedies voor het gebrek aan bijstand

Dans leur ensemble, les formalités requises à l'article 47bis du Code d'instruction criminelle quant à l'audition du prévenu, la brièveté du délai prévu par la Constitution en matière de privation de liberté, la remise immédiate à l'inculpé, au moment de la signification du mandat d'arrêt, de toutes les pièces visées aux articles 16, §7 et 18, §2, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, le droit de l'inculpé de communiquer immédiatement et librement avec son avocat prévu à l'article 20, §§1er et 5, de la loi précitée, la mise à la disposition du dossier avant la comparution devant la juridiction d'instruction prévue à l'article 21, §3, de la même loi, ainsi que les droits visés notamment aux articles 61ter, 61quater, 61quinquies, 127, 135, 136 et 235bis du Code d'instruction criminelle, la mise à la disposition du dossier et la libre communication du prévenu ou de l'accusé avec son avocat au cours de la procédure au fond, sont susceptibles de constituer des remèdes efficaces et appropriés au défaut d'assistance d'un avocat au cours d'un interrogatoire de police; en effet, ces éléments permettent au prévenu ou à l'accusé d'exercer pleinement ses droits de défense et garantissent son droit à un procès équitable (1). (1) Voir: Cass., 23 novembre 2010, RG P.10.1428.N, Pas., 2010, n° ... et les conclusions de Monsieur l'avocat-général Duinslaeger, publiées avant cet arrêt dans AC (2) Voir : Cass., 5 mai 2010, RG P.10.0257.F et RG P.10.0744.F, Pas., 2010, n° ... et n°..., tous deux avec les conclusions de Monsieur l'avocat-général Vandermeersch, publiées avant ces arrêts dans Pas., et Cass., 22 juin 2010, RG P.10.0872.N, Pas., 2010, n° ...

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Autres garanties légales au bénéfice de l'inculpé, du prévenu ou de l'accusé - Remèdes effectifs et appropriés au défaut d'assistance

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Autres garanties légales au bénéfice de l'inculpé, du prévenu ou de l'accusé - Remèdes effectifs et appropriés au défaut d'assistance

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Interrogatoire de police - Pas de possibilité de bénéficier de l'assistance d'un avocat - Autres garanties légales au bénéfice de l'inculpé, du prévenu ou de l'accusé - Remèdes effectifs et appropriés au défaut d'assistance

Het recht op bijstand van een advocaat gewaarborgd bij artikel 6.3 E.V.R.M., zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, houdt in dat er gedurende het volledige vooronderzoek toegang moet zijn tot een advocaat, tenzij is aangetoond dat er wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak dwingende redenen zijn om dit recht te beperken; zelfs in dat geval mag een dergelijke beperking, wat ook de rechtvaardiging ervan is, niet onrechtmatig de rechten van de beklagde zoals beschermd bij artikel 6.1 en 6.3 E.V.R.M. beperken (1). (1) Zie: Cass., 23 nov. 2010, AR P.10.1428.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. DUINSLAEGER.

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Draagwijdte - Beperking

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Draagwijdte - Beperking

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.3 - Artikel 6.3.c - Recht van verdediging - Recht op bijstand van een advocaat - Interpretatie Europees Hof voor de Rechten van de Mens - Draagwijdte - Beperking

Het staat de rechter aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de afwezigheid van bijstand van een advocaat bij een verhoor door de politie of de onderzoeksrechter het recht op een eerlijk proces en het recht van verdediging van de verdachte en latere beklagde of beschuldigde onherstelbaar heeft aangetast en of de verklaringen die door hem werden afgelegd zonder de bijstand van een advocaat een zodanige impact hebben gehad op het verloop van het strafproces dat dit geen eerlijk karakter meer zou vertonen (1). (1) Zie: Cass., 23 nov. 2010, AR P.10.1428.N, AC, 2010, nr. ... met conclusie adv.-gen. DUINSLAEGER.

ADVOCAAT - Onderzoek in strafzaken - Verhoor door de politie of de onderzoeksrechter - Afwezigheid van bijstand van een advocaat - Recht op een eerlijk proces - Recht van verdediging - Mogelijke aantasting - Taak van de rechter

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - EVRM - Artikel 6.3.c - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Mogelijke aantasting - Verhoor zonder bijstand van een advocaat - Taak van de rechter

Le droit à l'assistance d'un avocat consacré à l'article 6, §3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, tel qu'il est interprété par la Cour européenne des droits de l'homme, implique l'accès à l'assistance d'un avocat pendant toute la durée de l'enquête préliminaire, pour autant qu'il ne soit pas établi qu'en raison de motifs impératifs propres aux circonstances de la cause, ce droit doit être restreint; même dans cette hypothèse, cette restriction, quelle que soit sa justification, ne peut restreindre illicitement les droits du prévenu consacrés aux articles 6, 1er et 6, §3 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales (1). (1) Voir: Cass., 23 novembre 2010, RG P.10.1428.N, Pas., 2010, n° ... et les conclusions de Monsieur l'avocat-général Duinslaeger, publiées avant cet arrêt dans AC

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Interprétation de la Cour européenne des droits de l'homme - Portée - Limite

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Droit à l'assistance d'un avocat - Interprétation de la Cour européenne des droits de l'homme - Portée - Limite

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.3 - Article 6, § 3.c - Droits de la défense - Droit à l'assistance d'un avocat - Interprétation de la Cour européenne des droits de l'homme - Portée - Limite

Il appartient au juge d'apprécier à la lumière des éléments concrets de la cause si le défaut d'assistance d'un avocat au cours d'un interrogatoire par la police ou d'une audition par le juge d'instruction a irrémédiablement porté atteinte au droit à un procès équitable ou aux droits de défense de l'inculpé, ultérieurement prévenu ou accusé, et si les déclarations faites par cette personne sans l'assistance d'un avocat ont produit sur le déroulement ultérieur du procès pénal un effet tel que celui n'a plus été équitable (1). (1) Voir: Cass., 23 novembre 2010, RG P.10.1428.N, Pas., 2010, n° ... et les conclusions de Monsieur l'avocat-général Duinslaeger, publiées avant cet arrêt dans AC

AVOCAT - Instruction en matière répressive - Interrogatoire par la police ou audition par le juge d'instruction - Sans l'assistance d'un avocat - Droit à un procès équitable - Droits de la défense - Possibilité d'atteinte - Mission du juge

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6, § 3.c - Possibilité d'atteinte - Interrogatoire sans l'assistance d'un avocat - Mission du juge

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Possibilité d'atteinte - Interrogatoire sans

P.10.1469.N

12 oktober 2010

AC nr. 591

Artikel 235bis Wetboek van Strafvordering voert een rechtspleging op tegenspraak in, ook wanneer het openbaar ministerie de toepassing van dit artikel vordert, wat onderstelt dat alle partijen, daarin begrepen de burgerlijke partijen, moeten worden opgeroepen en gehoord; wanneer de partijen niet opgeroepen zijn, moet de behandeling van de zaak op een latere rechtszitting worden gesteld teneinde daaraan te voldoen en wanneer de partijen verzoeken te worden gehoord, vereist de tegenspraak dat daaraan gunstig gevolg gegeven wordt (1). (1) Cass., 12 okt. 2010, AR P.10.1535.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Gerechtelijk onderzoek - Toezicht door de kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Onderzoek op vordering van het openbaar ministerie - Rechtspleging

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Onderzoek op vordering van het openbaar ministerie - Rechtspleging op tegenspraak

L'article 235bis du Code d'instruction criminelle insère une procédure contradictoire, même lorsque le ministère public requiert l'application dudit article, ce qui suppose que toutes les parties, même les parties civiles, doivent être citées et entendues; lorsque les parties ne sont pas citées, l'examen de la cause doit être remis à une audience ultérieure afin d'y remédier et lorsque les parties demandent à être entendues, la contradiction requiert qu'il y soit donné une suite favorable (1). (1) Cass., 12 octobre 2010, RG P.10.1535.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Instruction judiciaire - Contrôle par la Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de la procédure - Examen sur la réquisition du ministère public - Procédure

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de la procédure - Examen sur la réquisition du ministère public - Procédure contradictoire

Uit artikel 136, eerste lid, en 136bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak doet met toepassing van één van deze artikelen of van beiden, zij overeenkomstig artikel 235bis Wetboek van Strafvordering, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van het openbaar ministerie, de wettigheid of regelmatigheid van de procedure kan nagaan; in dit geval moet zij de procedure van artikel 235bis Wetboek van Strafvordering naleven.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Gerechtelijk onderzoek - Toezicht door de kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Rechtspleging

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht op het gerechtelijk onderzoek - Ambtshalve toezicht of toezicht op vordering van de procureur-generaal - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Rechtspleging

Il résulte des articles 136, alinéa 1er, et 136bis, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, que lorsque la chambre des mises en accusation se prononce en application de l'un de ces articles ou des deux, elle peut, en vertu de l'article 235bis du Code d'instruction criminelle, soit d'office, soit sur la réquisition du ministère public, contrôler la légalité ou la régularité de la procédure; en ce cas, elle doit suivre la procédure prévue à l'article 235bis du Code d'instruction criminelle.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Instruction judiciaire - Contrôle par la Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de la procédure - Procédure

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de l'instruction judiciaire - Contrôle d'office ou contrôle sur la réquisition du procureur général - Examen de la régularité de la procédure - Procédure

P.10.1472.N

31 augustus 2010

AC nr. 491

Artikel 1, 1°, Wet Voorlopige Hechtenis, dat bepaalt dat de vrijheidsbeneming niet langer mag duren dan vierentwintig uren, wanneer de aanhouding heeft plaatsgevonden bij een op heterdaad ontdekte misdaad of wanbedrijf, is een regel met een algemene draagwijdte en is dus van toepassing op de minderjarigen (1). (1) Cass., 15 mei 2002, AR P.02.0507.F, A.C., 2002, nr. 296.

GRONDWET - Art. 12 - Artikel 12, tweede lid - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Wettigheid - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Draagwijdte -

L'article 1er, 1°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, qui dispose que la privation de liberté ne peut dépasser vingt-quatre heures lorsque l'arrestation a lieu en cas de flagrant crime ou de flagrant délit, énonce une règle de portée générale et donc applicable au mineur d'âge.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 12 - Article 12, al. 2 - Arrestation - Privation de liberté - Légalité - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Portée -

Minderjarige

- Art. 12, tweede lid Grondwet 1994
- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

JEUGDBESCHERMING - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Draagwijdte - Minderjarige

- Art. 12, tweede lid Grondwet 1994
- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

MINDER-VALIDEN - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren

- Art. 12, tweede lid Grondwet 1994
- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Draagwijdte - Minderjarige

- Art. 12, tweede lid Grondwet 1994
- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

De overschrijding van de termijn van vierentwintig uren, bepaald in artikel 1, 1°, Wet Voorlopige Hechtenis, belet, in de regel, de jeugdrechter niet een opvoedkundige maatregel te nemen; wanneer die maatregel evenwel bestaat in een voorlopige plaatsing van de minderjarige in een gesloten afdeling, zijnde een maatregel van vrijheidsberoving, moet de beslissing van de rechter aan de minderjarige worden betekend binnen vierentwintig uren na de initiële vrijheidsbeneming hetgeen moet blijken uit de stukken van de rechtspleging; de sanctie wegens de niet-naleving van de termijn bestaat in de invrijheidstelling van de minderjarige (1). (1) Cass., 15 mei 2002, AR P.02.0507.F, A.C., 2002, nr. 296.

JEUGDBESCHERMING - Minderjarige - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Overschrijding - Sanctie - Opvoedkundige maatregel

- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis
- Artt. 37, § 2, 4° en 54quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

Mineur

- Art. 12, al. 2 Constitution 1994
- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Portée - Mineur

- Art. 12, al. 2 Constitution 1994
- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

MINORITE - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures

- Art. 12, al. 2 Constitution 1994
- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Portée - Mineur

- Art. 12, al. 2 Constitution 1994
- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

En règle, le dépassement du délai de vingt-quatre heures prévu à l'article 1er, 1°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive n'empêche pas le juge de la jeunesse de prendre une mesure éducative; toutefois, lorsque cette mesure consiste en un placement provisoire du mineur en section fermée, à savoir une mesure privative de liberté, la décision du juge doit être signifiée au mineur dans les vingt-quatre heures suivant la privation de liberté initiale, ce qui doit ressortir des pièces de la procédure; l'inobservation du délai a pour sanction la libération du mineur (1). (1) Cass., 15 mai 2002, RG P.02.0507.F, Pas., 2002, n° 296.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Mineur - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Dépassement - Sanction - Mesure éducative

- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive
- Art. 37, § 2, 4° et 54quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

De overschrijding van de termijn van vierentwintig uren, bepaald in artikel 1, 1°, Wet Voorlopige Hechtenis, belet, in de regel, de jeugdrechter niet een opvoedkundige maatregel te nemen; wanneer die maatregel evenwel bestaat in een voorlopige plaatsing van de minderjarige in een gesloten afdeling, zijnde een maatregel van vrijheidsberoving, moet de beslissing van de rechter aan de minderjarige worden betekend binnen vierentwintig uren na de initiële vrijheidsbeneming hetgeen moet blijken uit de stukken van de rechtspleging; de sanctie wegens de niet-naleving van de termijn bestaat in de invrijheidstelling van de minderjarige (1). (1) Cass., 15 mei 2002, AR P.02.0507.F, AC, 2002, nr. 296.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Jeugdbescherming - Opvoedkundige maatregel - Minderjarige - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Overschrijding - Sanctie

- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Artt. 37, § 2, 4° en 54quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

Vernietiging van het arrest van de jeugdrechter in hoger beroep tot bevestiging van de beschikking van de jeugdrechter om de minderjarige in een gesloten afdeling te plaatsen, op grond dat de vrijheidsbeneming van de minderjarige de in artikel 1, 1°, Wet Voorlopige Hechtenis, bepaalde termijn van vierentwintig uren overschreden heeft, wordt zonder verwijzing uitgesproken (1). (1) Cass., 15 mei 2002, AR P.02.0507.F, A.C., 2002, nr. 296.

JEUGDBESCHERMING - Minderjarige - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Overschrijding - Arrest - Vernietiging

- Art. 429 Wetboek van Strafvordering

- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Artt. 37, § 2, 4° en 54quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

VERWIJZING NA CASSATIE - Strafvordering - Jeugdbescherming - Minderjarige - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Overschrijding - Arrest - Vernietiging

- Art. 429 Wetboek van Strafvordering

- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Artt. 37, § 2, 4° en 54quater Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Jeugdbescherming - Minderjarige - Aanhouding - Vrijheidsbeneming - Misdaad of wanbedrijf op heterdaad ontdekt - Termijn van vierentwintig uren - Overschrijding - Arrest - Vernietiging

- Art. 429 Wetboek van Strafvordering

- Art. 1, 1° Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

En règle, le dépassement du délai de vingt-quatre heures prévu à l'article 1er, 1°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive n'empêche pas le juge de la jeunesse de prendre une mesure éducative; toutefois, lorsque cette mesure consiste en un placement provisoire du mineur en section fermée, à savoir une mesure privative de liberté, la décision du juge doit être signifiée au mineur dans les vingt-quatre heures suivant la privation de liberté initiale, ce qui doit ressortir des pièces de la procédure; l'inobservation du délai a pour sanction la libération du mineur (1). (1) Cass., 15 mai 2002, RG P.02.0507.F, Pas., 2002, n° 296.

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Protection de la jeunesse - Mesure éducative - Mineur - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Dépassement - Sanction

- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 37, § 2, 4° et 54quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

Lorsque l'arrêt rendu par le juge d'appel de la jeunesse qui a confirmé une ordonnance du juge de la jeunesse prononçant à l'égard du mineur une mesure de placement de celui-ci en section fermée est cassé au motif que la privation de liberté du mineur a dépassé le délai de vingt-quatre heures prévu à l'article 1er, 1°, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, la cassation a lieu sans renvoi (1). (1) Cass., 15 mai 2002, RG P.02.0507.F, Pas., 2002, n° 296.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Mineur - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Dépassement - Arrêt - Cassation

- Art. 429 Code d'Instruction criminelle

- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 37, § 2, 4° et 54quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

RENVOI APRES CASSATION - Matière répressive - Protection de la jeunesse - Mineur - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Dépassement - Arrêt - Cassation

- Art. 429 Code d'Instruction criminelle

- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 37, § 2, 4° et 54quater L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Protection de la jeunesse - Mineur - Arrestation - Privation de liberté - Flagrant crime ou délit - Délai de vingt-quatre heures - Dépassement - Arrêt - Cassation

- Art. 429 Code d'Instruction criminelle

- Art. 1er, 1° L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1485.F

8 september 2010

AC nr. 505

Het feit dat de betrokkene op het grondgebied van de Staat die het bevel ten uitvoer legt, in de hoedanigheid van slachtoffer, nog rechten wil doen gelden die hij door zijn overbrenging naar het grondgebied van de uitvaardigende Staat niet meer kan doen gelden, is geen grond tot weigering van de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel in de zin van artikel 4, 5°, van de wet van 19 december 2003.

Ne constitue pas une cause de refus d'exécution du mandat d'arrêt européen, au titre de l'article 4, 5°, de la loi du 19 décembre 2003, la circonstance que la personne visée aurait à faire valoir sur le territoire de l'Etat d'exécution, en tant que victime, des droits dont elle ne pourrait plus assurer la mise en œuvre par suite de son transfert sur le territoire de l'Etat d'émission.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Voorwaarden - Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd door een andere lidstaat - Weigeringsgronden - Tenuitvoerlegging
- Art. 4, 5° Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Conditions - Mandat d'arrêt européen émanant d'un autre Etat membre - Causes de refus - Exécution
- Art. 4, 5° L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

P.10.1490.N

21 september 2010

AC nr. 536

De plaats waar de vreemdeling werd aangetroffen zoals bedoeld in artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet, is de plaats waar hij is onderschept.

Le lieu où l'étranger a été trouvé, prévu à l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, est le lieu où il a été intercepté.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Compétence territoriale - Juridictions d'instruction - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Lieu où l'étranger a été trouvé

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Onderzoeksgerechten - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Juridictions d'instruction - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé

De plaats, waar een reeds op basis van artikel 7, derde lid, Vreemdelingenwet, opgesloten vreemdeling zich bevindt op het ogenblik van het nemen of van het betekenen van een op artikel 74/6, § 1bis, van dezelfde wet gegronde beslissing tot vasthouding in een welbepaalde plaats, is geen plaats waar de vreemdeling werd aangetroffen in de zin van artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet (1). (1) Cass., 27 juli 2010, AR P.10.1165.N, AC, 2010, nr. ...

Le lieu où un étranger déjà en détention sur la base de l'article 7, alinéa 3, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, se trouve au moment où est rendue ou signifiée une décision de maintien dans un lieu déterminé fondée sur l'article 74/6, §1bis, de ladite loi, n'est pas le lieu où l'étranger a été trouvé au sens de l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 (1). (1) Cass., 27 juillet 2010, RG P.10.1165.N, Pas., 2010, n° ...

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Compétence territoriale - Juridictions d'instruction - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour,

vrijheidsberoving - Beroep - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen - Vasthouding in een welbepaalde plaats

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen - Vasthouding in een welbepaalde plaats

VREEMDELINGEN - Vreemdelingenwet - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep - Onderzoeksgerechten - Territoriale bevoegdheid - Plaats waar de vreemdeling wordt aangetroffen - Vasthouding in een welbepaalde plaats

Het in artikel 5.4 E.V.R.M. bepaalde recht op voorziening bij de rechter door een vreemdeling die overeenkomstig artikel 5.1.f) E.V.R.M. van zijn vrijheid is beroofd, houdt niet in dat die vreemdeling zelf zijn rechter kan kiezen en verhindert niet dat bij wet de territoriaal bevoegde rechter wordt aangewezen; de omstandigheid dat uit die wettelijke bevoegdheidsomschrijving volgt dat de vreemdeling zijn verzoek tot invrijheidstelling moet indienen bij de raadkamer van de correctionele rechtbank van een andere plaats dan die waar de beslissing tot vrijheidsberoving is genomen of hem is betekend, houdt geen begrenzing in waardoor het recht tot toegang tot de rechter in de kern wordt aangetast.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Recht op voorziening bij de rechter - Met het oog op uitwijzing aangehouden vreemdeling - Wettelijke omschrijving van de territoriale bevoegdheid - Verzoenbaarheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Recht op voorziening bij de rechter - Met het oog op uitwijzing aangehouden vreemdeling

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Artikel 5.1.f) - Met het oog op uitwijzing aangehouden vreemdeling - Recht op voorziening bij de rechter - Wettelijke omschrijving van de territoriale bevoegdheid - Verzoenbaarheid

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Artikel 5.1.f) - Met het oog op uitwijzing aangehouden vreemdeling - Recht op voorziening bij de rechter

l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Lieu où l'étranger a été trouvé - Maintien dans un lieu déterminé

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé - Maintien dans un lieu déterminé

ETRANGERS - Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers - Mesure administrative de privation de liberté - Recours - Juridictions d'instruction - Compétence territoriale - Lieu où l'étranger a été trouvé - Maintien dans un lieu déterminé

Le droit de recours devant le juge garanti par l'article 5, §4 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales à un étranger privé de sa liberté en vertu de l'article 5, §1er, f) de ladite convention, n'implique pas que cet étranger peut choisir lui-même son juge et n'empêche pas davantage que le juge territorialement compétent soit désigné légalement; la circonstance qu'en raison de la compétence territoriale définie légalement, l'étranger soit tenu d'introduire sa demande de mise en liberté devant la chambre du conseil du tribunal correctionnel d'un lieu autre que celui où a été rendue ou signifiée la décision de privation de liberté, n'implique pas une restriction qui entache substantiellement le droit d'accès au juge.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Droit de recours devant le juge - Etranger détenu en vue de son expulsion - Compétence territoriale définie légalement - Compatibilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Droit de recours devant le juge - Etranger détenu en vue de son expulsion

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Article 5, § 1er, f) - Etranger détenu en vue de son expulsion - Droit de recours devant le juge - Compétence territoriale définie légalement - Compatibilité

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Article 5, § 1er, f) - Etranger détenu en vue de son expulsion - Droit de recours devant le juge

P.10.1497.F

15 september 2010

AC nr. 526

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Vrijheid van komen en gaan

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Betekening - Termijn van vierentwintig uur - Aanvang - Effectieve vrijheidsberoving

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Liberté d'aller et de venir

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Signification - Délai de vingt-quatre heures - Point de départ - Privation de liberté effective

Afgezien van alle overige maatregelen die het oogmerk hebben dwang uit te oefenen, kan noch de komst van de politie, noch de beslissing om een gebouw te doorzoeken ter opsporing van een verdachte wiens aanwezigheid aldaar was gesignaleerd, noch de beslissing om het gebouw te omsingelen, gelijkgesteld worden met een dwangmaatregel op de persoon; het feit dat bij de uitgangen van het gebouw een bewaker is opgesteld kan op zich geenszins beschouwd worden als een effectieve vrijheidsbeneming van de bewoners van het gebouw omdat zij hierdoor niet rechtstreeks in de macht van de overheid zijn gekomen (1).(1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Betekening - Termijn van vierentwintig uur - Aanvang - Effectieve vrijheidsberoving

VOORLOPIGE HECHTENIS - Aanhouding - Vrijheid van komen en gaan

En dehors de toute autre finalité coercitive, la seule arrivée de la police, pas plus que la décision de fouiller un bâtiment à la recherche d'un suspect dont la présence y a été signalée, ni même celle d'encercler l'édifice, ne sauraient être assimilées à une mesure de contrainte sur la personne; la garde mise aux issues d'un bâtiment n'emporte, par elle-même, aucune privation de liberté effective de ses occupants, à défaut de placer ceux-ci sous la mainmise directe de l'autorité (1). (1) Voir les concl. du M.P.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Signification - Délai de vingt-quatre heures - Point de départ - Privation de liberté effective

DETENTION PREVENTIVE - Arrestation - Liberté d'aller et venir

P.10.1509.F

22 september 2010

AC nr. 541

Wat Italië betreft blijft de procedure van uitlevering alleen toepasselijk op de overlevering aan België, door die Staat, van een op grond van een Europees aanhoudingsbevel gezochte persoon voor feiten die ten laatste op 7 augustus 2002 zijn gepleegd, en niet voor de overlevering van dergelijk persoon door België aan die Staat.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Toepasselijke wetgeving - Uitlevering aan Italië - Ten laatste op 7 augustus 2002 gepleegde feiten

- Art. 44, § 3, derde lid Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

À l'égard de l'Italie, la procédure d'extradition ne reste d'application qu'à la remise à la Belgique, par cet État, d'une personne recherchée en vertu d'un mandat d'arrêt européen pour des faits commis au plus tard le 7 août 2002, et non pour la remise d'une telle personne par la Belgique à cet État.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Législation applicable - Extradition vers l'Italie - Faits commis au plus tard le 7 août 2002

- Art. 44, § 3, al. 3 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

In tegenstelling tot Italië heeft België geen gebruik gemaakt van het voorbehoud, bedoeld in artikel 32 van het kaderbesluit van 13 juni 2002 van de Raad van de Europese Unie, dat bepaalt dat de uitvoerende lidstaten over de mogelijkheid beschikken om de toepassing van de oude uitleveringsregeling te handhaven voor de feiten die ten laatste op 7 augustus 2002 zijn gepleegd.

INTERNATIONALE VERDRAGEN - Uitlevering - Uitlevering aan Italië - Europees aanhoudingsbevel - Toepassing van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie van 13 juni 2002 - Artikel 32 - België - Voorbehoud - Geen voorbehoud - Ten laatste op 7 augustus 2002 gepleegde feiten - Toepasselijke wetgeving

UITLEVERING - Uitlevering aan Italië - Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie van 13 juni 2002 - Artikel 32 - Voorbehoud - Geen voorbehoud - Ten laatste op 7 augustus 2002 gepleegde feiten - Toepasselijke wetgeving

La Belgique, au contraire de l'Italie, n'a pas fait usage de la réserve prévue par l'article 32 de la décision-cadre du Conseil de l'Union européenne du 13 juin 2002 disposant que les États membres d'exécution ont la possibilité de maintenir l'application de l'ancien système extraditionnel pour les faits commis au plus tard le 7 août 2002.

TRAITES ET ENGAGEMENTS INTERNATIONAUX; VOIR AUSSI: 143 UNION EUROPEENNE; 364 DROITS DE L'HOMME; 544 BENELUX - Extradition - Extradition vers l'Italie - Mandat d'arrêt européen - Application de la décision-cadre du Conseil de l'Union européenne du 13 juin 2002 - Article 32 - Belgique - Réserve - Absence de réserve - Faits commis au plus tard le 7 août 2002 - Législation applicable

EXTRADITION - Extradition vers l'Italie - Mandat d'arrêt européen - Décision-cadre du Conseil de l'Union européenne du 13 juin 2002 - Article 32 - Réserve - Absence de réserve - Faits commis au plus tard le 7 août 2002 - Législation applicable

Het Europees aanhoudingsbevel en de internationale Schengensignalerings maken het mogelijk in een woning binnen te dringen om de gezochte persoon aan te houden, en het gerecht mag dat bevel alleen onderzoeken zonder dat het de wettigheid moet nagaan van een verzoek tot rechtshulp vanwege de Italiaanse autoriteiten.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Europees aanhoudingsbevel - Schengen-signalerings - Arrestatie - Verzoek om rechtshulp - Wettigheid - Toezicht - Onderzoeksgerechten - Bevoegdheden

- Art. 5.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Wettigheid - Toezicht - Schengen-signalerings - Arrestatie - Verzoek om rechtshulp - Onderzoeksgerechten - Bevoegdheden

- Art. 5.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

ONDERZOEKSGERECHTEN - Europees aanhoudingsbevel - Schengen-signalerings - Arrestatie - Verzoek om rechtshulp - Wettigheid - Toezicht - Onderzoeksgerechten - Bevoegdheden

- Art. 5.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel is een rechtspleging die losstaat van de onderzoeksoopdrachten die in de uitvaardigende Staat of op grond van een internationale ambtelijke opdracht zijn uitgevoerd; de maatregelen die in dat kader worden genomen houden geen verband met de verificaties die de onderzoeksgerechten met toepassing van de artikelen 16, §1, en 17, §4, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, moeten verrichten.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Toezicht - Uitvaardigende Staat - Bevoegdheid - Onderzoeksoopdrachten - Onderzoeksgerechten - Tenuitvoerlegging

- Artt. 16, § 1, en 17, § 4 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

ONDERZOEKSGERECHTEN - Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging - Onderzoeksoopdrachten - Uitvaardigende Staat - Toezicht - Bevoegdheid

- Artt. 16, § 1, en 17, § 4 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

Le mandat d'arrêt européen et le signalement international Schengen permettent de pénétrer dans un domicile aux fins d'arrêter la personne recherchée et la juridiction n'est saisie que de l'examen dudit mandat sans avoir à vérifier la légalité d'une demande d'entraide émanant des autorités italiennes.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Mandat d'arrêt européen - Signalement Schengen - Arrestation - Demande d'entraide - Légalité - Contrôle - Juridictions d'instruction - Pouvoirs

- Art. 5, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Légalité - Contrôle - Signalement Schengen - Arrestation - Demande d'entraide - Juridictions d'instruction - Pouvoirs

- Art. 5, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Mandat d'arrêt européen - Signalement Schengen - Arrestation - Demande d'entraide - Légalité - Contrôle - Juridictions d'instruction - Pouvoirs

- Art. 5, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

L'exécution du mandat d'arrêt européen est une procédure indépendante des devoirs d'enquête exécutés dans l'État d'émission ou sur commission rogatoire internationale; les mesures prises dans ce cadre sont étrangères aux vérifications que doivent effectuer les juridictions d'instruction en application des articles 16, §1er, et 17, §4, de la loi du 19 décembre 2003.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Contrôle - Etat d'émission - Pouvoir - Devoirs d'enquête - Juridictions d'instruction - Exécution

- Art. 16, § 1er, et 17, § 4 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Mandat d'arrêt européen - Exécution - Devoirs d'enquête - Etat d'émission - Contrôle - Pouvoir

- Art. 16, § 1er, et 17, § 4 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

Artikel 2, §4, Wet Europees Aanhoudingsbevel dat de inlichtingen vermeldt die het Europees aanhoudingsbevel bevat, is niet op straffe van nietigheid voorgeschreven; het volstaat dat het Europees aanhoudingsbevel of de daarmee gelijkgestelde Schengensignalering zodanig is opgesteld dat het de onderzoeksgerechten in staat stelt te beoordelen of de wettelijk bepaalde voorwaarden voor de tenuitvoerlegging werden nageleefd (1). (1) Cass., 8 dec. 2004, AR P.04.1540.F, AC, 2004, nr. 601; Cass., 1 maart 2006, AR P.06.0280.F, AC, 2006, nr. 116.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Te vermelden inlichtingen - Geldigheid

Artikel 33, §1, Wet Europees Aanhoudingsbevel dat de vorm bepaalt waarin een Europees aanhoudingsbevel door een Belgische gerechtelijke autoriteit wordt opgemaakt, is niet van toepassing op een door een buitenlandse gerechtelijke autoriteit uitgevaardigd Europees aanhoudingsbevel of de daarmee gelijkgestelde Schengensignalering.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Vorm - Artikel 33, § 1, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Toepassing

Artikel 6, E.V.R.M. is niet van toepassing voor de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over een Europees aanhoudingsbevel; zij doen geen uitspraak over de vervolging wegens een strafbaar feit ten laste van de gezochte persoon; het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel, heeft evenmin te oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van dit bevel; dit alles wordt beoordeeld door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit aan wie de gezochte persoon wordt overgeleverd (1). (1) Cass., 1 maart 2006, AR P.06.0280.F, AC, 2006, nr. 116; Cass., 14 juli 2009, AR P.09.1074.F, AC, 2009, nr. 454.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitspraak over Europees aanhoudingsbevel - Artikel 6, E.V.R.M. - Toepassing
RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoeksgerechten - Uitspraak over Europees aanhoudingsbevel - Toepassing

Artikel 780, Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op een Europees aanhoudingsbevel of een daarmee gelijkgestelde Schengensignalering.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Artikel 780, Gerechtelijk Wetboek - Toepassing

L'article 2, §4, de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen qui énonce les informations que contient le mandat d'arrêt européen, n'est pas prescrit à peine de nullité; il suffit que le mandat d'arrêt européen ou le signalement Schengen en tenant lieu soit dressé de telle sorte qu'il permette aux juridictions d'instruction d'apprécier si les conditions d'exécution fixées légalement ont été observées (1). (1) Cass., 8 décembre 2004, RG P.04.1540.F, Pas., 2004, n° 601; Cass., 1er mars 2006, RG P.06.0280.F, Pas., 2006, n° 116.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Informations à énoncer - Validité

L'article 33, §1er, de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen qui prescrit les formes dans lesquelles les autorités judiciaires belges doivent établir un mandat d'arrêt européen, n'est pas applicable au mandat d'arrêt européen décerné par des autorités judiciaires étrangères ou au signalement Schengen en tenant lieu.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Formes - Article 33, § 1er, de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen - Application

L'article 6 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'est pas applicable aux juridictions d'instruction chargées de se prononcer sur un mandat d'arrêt européen; elles ne se prononcent pas sur les poursuites engagées du chef d'un fait punissable à charge de la personne recherchée; la juridiction d'instruction qui se prononce sur l'exécution d'un mandat d'arrêt européen n'est pas davantage appelée à se prononcer sur la légalité et la régularité de ce mandat; l'ensemble est soumis à l'appréciation des autorités judiciaires d'émission auxquelles a été remise la personne recherchée (1). (1) Cass., 1er mars 2006, RG P.06.0280.F, Pas., 2006, n° 116; Cass., 14 juillet 2009, RG P.09.1074.F, Pas., 2009, n° 454.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Décision sur le mandat d'arrêt européen - Conv. D.H., article 6 - Application
DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Juridictions d'instruction - Décision sur le mandat d'arrêt européen - Application

L'article 780 du Code judiciaire n'est pas applicable au mandat d'arrêt européen ni au signalement Schengen en tenant lieu.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Article 780 du Code judiciaire - Application

Een rechtsmiddel tegen een beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen tot weigering van de asielaanvraag, heeft geen opschortende werking (1). (1) Zie Cass., 14 maart 2001, AR P.01.0179.F, AC, 2001, nr. 133 met concl. van advocaat-generaal Spreutels; Cass., 21 maart 2001, AR P.01.0163.F, AC, 2001, nr. 152.

VREEMDELINGEN - Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen - Beslissing tot weigering van asielaanvraag - Rechtsmiddel

Het onderzoeksgerecht dat moet oordelen over de uitvoerbaarverklaring van een Europees aanhoudingsbevel of een daarmee gelijkgestelde Schengensignalering, vermag de materiële verschrijving in het proces-verbaal van ondervraging door de onderzoeksrechter of in diens beschikking over de vrijheid van de verdachte vast te stellen en te verbeteren (1). (1) Zie Cass., 3 sept. 1986, AR 5040, AC, 1986-1987, nr. 6; Cass., 10 mei 1989, AR 7520, AC, 1988-1989, nr. 515.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Onderzoeksgerecht - Materiële verschrijving - Verbetering van de verschrijving
ONDERZOEKSGERECHTEN - Europees aanhoudingsbevel - Uitvoerbaarverklaring - Materiële verschrijving - Verbetering

Le recours contre une décision rendue par le commissaire général aux réfugiés et aux apatrides refusant la demande d'asile, n'a pas un caractère suspensif (1). (1) Voir Cass., 14 mars 2001, RG P.01.0179.F, Pas., 2001, n° 133, avec les conclusions de M. l'avocat général Spreutels; Cass., 21 mars 2001, RG P.01.0163.F, Pas., 2001, n° 152.

ETRANGERS - Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides - Décision de refus de la demande d'asile - Recours

La juridiction d'instruction appelée à se prononcer sur l'exequatur d'un mandat d'arrêt européen ou du signalement Schengen en tenant lieu peut constater et corriger l'erreur matérielle figurant dans le procès-verbal d'interrogatoire rédigé par le juge d'instruction ou dans son ordonnance rendue sur la liberté de l'inculpé (1). (1) Voir Cass., 3 septembre 1986, RG 5040, Pas., 1987, n° 6; Cass., 10 mai 1989, RG 7520, Pas., 1989, n° 515.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Juridiction d'instruction - Erreur matérielle - Correction de l'erreur
JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Mandat d'arrêt européen - Exequatur - Erreur matérielle - Correction

P.10.1514.F

13 oktober 2010

AC nr. 598

Artikel 12 van de Grondwet is niet van toepassing op de administratieve vrijheidsberoving van een vreemdeling die met toepassing van artikel 54, §2, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, ter beschikking van de regering wordt gesteld, aangezien de wetgever met die bepaling uitdrukkelijk is afgeweken van de regel van de verplichte tussenkomst van de rechter.

GRONDWET - Art. 12 - Vreemdelingen - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Terbeschikkingstelling van de regering - Toepassing

- Art. 12 Grondwet 1994

- Art. 54, § 2 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

VREEMDELINGEN - Grondwet - Artikel 12 - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Terbeschikkingstelling van de regering - Toepassing

- Art. 12 Grondwet 1994

- Art. 54, § 2 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

L'article 12, de la Constitution ne s'applique pas à la privation administrative d'un étranger mis à la disposition du gouvernement par application de l'article 54, §2, de la loi du 15 décembre 1980, le législateur ayant par cette disposition dérogé expressément à la règle de l'intervention obligatoire du juge.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 12 - Etrangers - Arrestation ou détention administrative - Mise à la disposition du gouvernement - Application

- Art. 12 Constitution 1994

- Art. 54, § 2 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

ETRANGERS - Constitution - Article 12 - Arrestation ou détention administrative - Mise à la disposition du gouvernement - Application

- Art. 12 Constitution 1994

- Art. 54, § 2 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Artikel 5.1, f, van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, dat voorziet in de rechtmatige gevangenhouding van een persoon teneinde hem te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen, stelt geen subsidiariteitsvoorwaarde voor de vrijheidsberoving.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.1 - Artikel 5.1.f) - Vreemdelingen - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Voorwaarden - Subsidiariteit

- Art. 5.1, f Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VREEMDELINGEN - Rechten van de Mens - EVRM - Artikel 5.1.f) - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Voorwaarden - Subsidiariteit

- Art. 5.1, f Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Het recht om binnen een redelijke termijn te worden berecht of hangende het proces in vrijheid te worden gesteld, dat bij artikel 5.3 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden is gewaarborgd, is niet van toepassing op de rechtmatige aanhouding of gevangenhouding van een persoon om hem te beletten dat hij op onrechtmatige wijze het grondgebied zou binnenkomen (1). (1) Cass., 10 april 2002, AR P.02.0365.F, AC, 2002, nr. 220.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.3 - Redelijke termijn - Vreemdelingen - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Toepassing

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VREEMDELINGEN - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Rechten van de Mens - EVRM - Artikel 5.3 - Redelijke termijn - Toepassing

- Art. 5.3 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

De verplichting tot uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen betekent niet dat de steller van de akte moet antwoorden op de argumenten die de bestuurde aanvoert tegen de beslissing waartegen hij opkomt.

MACHTEN - Uitvoerende macht - Bestuurshandelingen - Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen - Motivering - Verplichting

- Art. 3, tweede lid Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

- Art. 62, § 1 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

L'article 5, § 1er, f, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales qui prévoit la détention régulière d'une personne pour l'empêcher de pénétrer irrégulièrement dans le territoire, ne soumet pas la privation de liberté à une condition de subsidiarité.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.1 - Article 5, § 1er, f) - Etrangers - Arrestation ou détention administrative - Conditions - Subsidiarité

- Art. 5, § 1er, f Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

ETRANGERS - Droits de l'homme - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5, § 1er, f) - Arrestation ou détention administrative - Conditions - Subsidiarité

- Art. 5, § 1er, f Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Le droit d'être jugé dans un délai raisonnable ou libéré pendant la procédure, garanti par l'article 5, §3, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ne s'applique pas à l'arrestation ou à la détention régulière d'une personne pour l'empêcher de pénétrer illégalement dans le territoire (1). (1) Cass., 10 avril 2002, RG P.02.0365.F, Pas., 2002, n° 220.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.3 - Délai raisonnable - Etrangers - Arrestation ou détention administrative - Application

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

ETRANGERS - Arrestation ou détention administrative - Droits de l'homme - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5, § 3 - Délai raisonnable - Application

- Art. 5, § 3 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

L'obligation de motivation formelle des actes administratifs n'impose pas à l'auteur de l'acte de répondre aux arguments développés par l'administré contre la décision à laquelle il s'oppose.

POUVOIRS - Pouvoir exécutif - Actes administratifs - Loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs - Motivation - Obligation

- Art. 3, al. 2 L. du 29 juillet 1991

- Art. 62, § 1er L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Uit het feit dat de appelrechters het subsidiariteitsonderzoek, dat niet tot hun opdracht behoorde, niet hebben verricht, kan geen schending worden afgeleid van artikel 13 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

VREEMDELINGEN - EVRM - Artikel 13 - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Voorwaarden - Daadwerkelijk rechtsmiddel - Beoordeling

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 13 - Vreemdelingen - Administratieve aanhouding of gevangenhouding - Voorwaarden - Daadwerkelijk rechtsmiddel - Beoordeling

Une violation de l'article 13, de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, garantissant le droit à un recours effectif, ne saurait se déduire de la circonstance que les juges d'appel n'ont pas procédé à cette recherche de subsidiarité qui ne leur incombait pas.

ETRANGERS - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Arrestation ou détention administrative - Conditions - Recours effectif - Appréciation

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 13 - Etrangers - Arrestation ou détention administrative - Conditions - Recours effectif - Appréciation

P.10.1516.N

12 oktober 2010

AC nr. 592

Artikel 64, 1°, Wet Strafvuivering voorziet enkel in de herroeping van een strafdovingsmodaliteit wanneer bij een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wordt vastgesteld dat de veroordeelde tijdens de proeftermijn een wanbedrijf of een misdaad heeft gepleegd; die wetsbepaling voorziet niet in een herroeping wanneer de betrokkene tijdens de proeftermijn nog veroordeeld wordt voor een wanbedrijf of misdaad gepleegd vóór de beslissing die hem in voorwaardelijke vrijheid stelde, maar dit doet eraan niet af dat een strafdovingsmodaliteit niet meer kan worden nageleefd als de wettelijke tijdsvoorwaarden niet meer voorhanden zijn (1). (1) Zie Cass., 2 jan. 2008, AR P.07.1812.F, AC, 2008, nr. 1 met concl. advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH; Cass., 10 feb. 2009, AR P.09.0067.N, AC, 2009, nr. 110.

STRAFUUITVOERING - Strafvuiveringsrechtbank - Voorwaardelijke invrijheidstelling - Herroeping

Daar overeenkomstig artikel 62, § 1, Wet Strafvuivering het openbaar ministerie belast is met de controle op de veroordeelde, heeft het de bevoegdheid de zaak bij de strafdovingsrechtbank aanhangig te maken indien wettelijk de toegekende strafdovingsmodaliteit niet meer kan worden nageleefd en moet de strafdovingsrechtbank desgevallend deze onmogelijkheid vaststellen (1). (1) Cass., 10 feb. 2009, AR P.09.0067.N, AC, 2009, nr. 110.

STRAFUUITVOERING - Strafvuiveringsrechtbank - Misdrijven gepleegd voor de beslissing van toekenning - Veroordeling tijdens de proeftermijn - Onmogelijkheid de wettelijke tijdsvoorwaarden voor de strafdovingsmodaliteit na te leven - Voorwaardelijke

L'article 64, 1°, de la loi du 17 mai 2006 relative au statut externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine prévoit uniquement la révocation d'une modalité d'exécution de la peine s'il est constaté, dans une décision passée en force de chose jugée, que le condamné a commis un délit ou un crime pendant le délai d'épreuve; cette disposition légale ne prévoit pas une révocation lorsque la personne concernée n'a pas encore été condamnée pendant le délai d'épreuve du chef d'un délit ou d'un crime commis avant de faire l'objet d'une décision de mise en liberté conditionnelle, ce qui n'empêche pas qu'une modalité d'exécution de la peine ne peut plus être respectée si les conditions légalement prévues dans le temps ne sont plus réunies (1). (1) Voir Cass., 2 janvier 2008, RG P.07.1812.F, Pas., 2008, n° 1er, avec les conclusions de M. l'avocat général D. VANDERMEERSCH; Cass., 10 février 2009, RG P.09.0067.N, Pas., 2009, n° 110.

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Libération conditionnelle - Révocation

Le ministère public étant chargé du contrôle du condamné en vertu de l'article 62, § 1er, de la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine, il a la compétence de saisir le tribunal de l'application des peines si la modalité d'exécution de la peine accordée légalement ne peut plus être respectée, ce que, le cas échéant, le tribunal de l'application des peines est tenu de constater (1). (1) Cass., 10 février 2009, RG P.09.0067.N, Pas., 2009, n° 110.

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Infractions commises avant la décision d'octroi - Condamnation pendant le délai d'épreuve - Impossibilité de respecter les conditions légalement prévues dans le temps pour la modalité d'exécution de

P.10.1522.F**13 oktober 2010****AC nr. 599**

Op het onmiddellijk cassatieberoep van de inverdenkinggestelde tegen een arrest tot verwijzing naar het hof van assisen, dat niet met toepassing van de artikelen 135 en 235bis van het Wetboek van Strafvordering uitspraak doet, neemt het Hof alleen kennis van de schending van de wetten betreffende de bevoegdheid van de kamer van inbeschuldigingstelling en van het hof van assisen en onderzoekt het alleen de in artikel 252 van dat wetboek vermelde gronden tot nietigheid (1). (1) Zie Cass., 21 maart 2006, AR P.06.0211.N, AC, 2006, nr. 166.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Geen eindbeslissing, toch onmiddellijk vatbaar voor cassatieberoep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest tot verwijzing - Hof van assisen - Onmiddellijk cassatieberoep

- Art. 252 Wetboek van Strafvordering

HOF VAN ASSISEN - Rechtspleging tot de verwijzing naar het hof - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest tot verwijzing - Onmiddellijk cassatieberoep

- Art. 252 Wetboek van Strafvordering

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Allerlei - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest tot verwijzing - Hof van assisen - Ontvankelijkheid

- Art. 252 Wetboek van Strafvordering

Le pourvoi immédiat de l'inculpé contre un arrêt de renvoi à la cour d'assises, qui ne statue pas en application des articles 135 et 235bis du Code d'instruction criminelle, ne défère à la Cour que la violation des lois relatives à la compétence de la chambre des mises en accusation et de la cour d'assises, et l'examen des nullités énoncées dans l'article 252 dudit code (1). (1) Voir Cass., 21 mars 2006, RG P.06.0211.N, Pas., 2006, n° 166.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Décision non définitive, mais contre laquelle on peut se pourvoir immédiatement - Chambre des mises en accusation - Arrêt de renvoi - Cour d'assises - Pourvoi immédiat

- Art. 252 Code d'Instruction criminelle

COUR D'ASSISES - Renvoi à la cour - Chambre des mises en accusation - Arrêt de renvoi - Pourvoi immédiat

- Art. 252 Code d'Instruction criminelle

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Divers - Chambre des mises en accusation - Arrêt de renvoi - Cour d'assises - Recevabilité

- Art. 252 Code d'Instruction criminelle

P.10.1535.N**12 oktober 2010****AC nr. 593**

Artikel 235bis Wetboek van Strafvordering voert een rechtspleging op tegenspraak in, ook wanneer het openbaar ministerie de toepassing van dit artikel vordert, wat onderstelt dat alle partijen, daarin begrepen de burgerlijke partijen, moeten worden opgeroepen en gehoord; wanneer de partijen niet opgeroepen zijn, moet de behandeling van de zaak op een latere rechtszitting worden gesteld teneinde daaraan te voldoen (1). (1) Cass., 12 okt. 2010, AR P.10.1469.N, AC, 2010, nr. ...

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Gerechtig onderzoek - Toezicht door de kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Rechtspleging

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de procedure - Rechtspleging op tegenspraak

L'article 235bis du Code d'instruction criminelle introduit une procédure contradictoire, même lorsque le ministère public requiert l'application dudit article, ce qui suppose que toutes les parties, même les parties civiles, doivent être citées et entendues; lorsque les parties ne sont pas citées, l'examen de la cause doit être remis à une audience ultérieure afin d'y remédier et lorsque les parties demandent à être entendues, la contradiction requiert qu'il y soit donné une suite favorable (1). (1) Cass., 12 octobre 2010, RG P.10.1469.N, Pas., 2010, n° ...

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Instruction judiciaire - Contrôle par la Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité de la procédure - Procédure

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de la procédure - Procédure contradictoire

Uit het arrest nr. 120/2004 van het Grondwettelijk Hof van 30 juni 2004 blijkt dat de verplichting voor de burgerlijke partij haar cassatieberoep te laten betekenen strijdig is met de artikelen 10 en 11 Grondwet; hieruit volgt dat het verzuim voor de burgerlijke partij het cassatieberoep te laten betekenen niet de niet-ontvankelijkheid van het cassatieberoep tot gevolg kan hebben (1). (1) GwH, 30 juni 2004, nr. 120/2004; Cass., 12 okt. 2004, AR P.03.0009.N, AC, 2004, nr. 472.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Allerlei - Cassatieberoep - Burgerlijke partij - Ongrondwettigheid van de betekeningverplichting

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn van betekening en/of neerlegging - Burgerlijke partij - Ongrondwettigheid van de betekeningverplichting

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling in het kader van verzoek tot opheffing van een inbeslagname in toepassing van artikel 61quater Wetboek van Strafvordering, toepassing maakt van artikel 235bis van hetzelfde wetboek en de nietigheid uitspreekt van de inbeslagname en de opheffing ervan beveelt, brengt de vernietiging door het Hof van de beslissing over de regelmatigheid van de inbeslagname de vernietiging met zich mee van de beslissing waarbij de inbeslagname wordt opgeheven.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke partij - Derde die zich geschaad voelt door een inbeslagname - Verzoek tot opheffing van de inbeslagname - Afwijzing door de onderzoeksrechter - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Onderzoek van de regelmatigheid van de rechtspleging - Vaststelling van de onregelmatigheid van de inbeslagname - Nietigverklaring van de inbeslagname - Opheffing van de inbeslagname - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de beslissing over de regelmatigheid van de inbeslagname - Gevolg - Uitbreiding van de vernietiging tot de beslissing waarbij de inbeslagname werd opgeheven

Il ressort de l'arrêt n° 120/2004 rendu le 30 juin 2004 par la Cour constitutionnelle que l'obligation pour la partie civile de signifier son pourvoi est contraire aux articles 10 et 11 de la Constitution; il en résulte que l'omission de la partie civile de signifier son pourvoi ne saurait entraîner l'irrecevabilité du pourvoi (1). (1) C. Const., 30 juin 2004, n° 120/2004; Cass., 12 octobre 2004, RG P.03.0009.N, Pas., 2004, n° 472.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Divers - Pourvoi en cassation - Partie civile - Inconstitutionnalité de l'obligation de signification

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai de signification etou de dépôt - Partie civile - Inconstitutionnalité de l'obligation de signification

Lorsque, dans le cadre d'une requête en levée d'une saisie en application de l'article 61quater du Code d'instruction criminelle, la chambre des mises en accusation applique l'article 235bis de ce même code et prononce la nullité de la saisie et ordonne sa levée, la cassation par la Cour de la décision sur la régularité de la saisie entraîne la cassation de la décision de lever la saisie.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Partie civile - Tiers qui se sent lésé par une saisie - Requête en levée de la saisie - Rejet par le juge d'instruction - Appel - Chambre des mises en accusation - Examen de la régularité de la procédure - Constatation de l'irrégularité de la saisie - Annulation de la saisie - Levée de la saisie - Pourvoi de la partie civile - Cassation de la décision rendue sur la régularité de la saisie - Conséquence - Extension de la cassation à la décision de lever la saisie

P.10.1537.F

6 oktober 2010

AC nr. 582

Conclusie van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

MINDER-VALIDEN - Minderjarige inverdenkinggestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding - Plaats van tenuitvoerlegging - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Minderjarige inverdenkinggestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Plaats van tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerecht - Minderjarige inverdenkinggestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Plaats van tenuitvoerlegging van de voorlopige hechtenis - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

Conclusions de l'avocat général VANDERMEERSCH.

MINORITE - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Détention préventive - Mandat d'arrêt - Lieu d'exécution - Centre fédéral fermé pour mineurs

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Lieu d'exécution du mandat d'arrêt - Centre fédéral fermé pour mineurs

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridiction d'instruction - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Lieu d'exécution de la détention préventive - Centre fédéral fermé pour mineurs

De onderzoeksrechter die een bevel tot aanhouding uitvaardigt of het onderzoeksgerecht dat uitspraak doet over de handhaving van de voorlopige hechtenis van een minderjarige in verdenking gestelde nadat de jeugdrechter de zaak uit handen heeft gegeven, moet de tenuitvoerlegging van dit bevel tot aanhouding of van de voorlopige hechtenis bevelen in een gesloten federaal centrum voor minderjarigen, zoals bedoeld in artikel 606 van het Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

MINDER-VALIDEN - Minderjarige in verdenking gestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding - Plaats van tenuitvoerlegging - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Minderjarige in verdenking gestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Plaats van tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Onderzoeksgerecht - Minderjarige in verdenking gestelde - Jeugdrechter geeft de zaak uit handen - Plaats van tenuitvoerlegging van de voorlopige hechtenis - Gesloten federaal centrum voor minderjarigen

Le juge d'instruction qui délivre mandat d'arrêt ou la juridiction d'instruction qui statue sur le maintien en détention préventive d'un inculpé mineur d'âge après dessaisissement du juge de la jeunesse, doit ordonner que ce mandat d'arrêt ou la détention préventive soit exécuté dans un centre fédéral fermé pour mineurs, tel que visé à l'article 606 du Code d'instruction criminelle (1). (1) Voir les concl. du M.P.

MINORITE - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Détention préventive - Mandat d'arrêt - Lieu d'exécution - Centre fédéral fermé pour mineurs

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Lieu d'exécution du mandat d'arrêt - Centre fédéral fermé pour mineurs

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Juridiction d'instruction - Inculpé mineur d'âge - Dessaisissement du juge de la jeunesse - Lieu d'exécution de la détention préventive - Centre fédéral fermé pour mineurs

P.10.1545.F

20 oktober 2010

AC nr. 617

Artikel 12 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden waarborgt man en vrouw het recht om vanaf huwbare leeftijd te trouwen volgens de nationale desbetreffende wetten; de illegaal verblijvende vreemdeling ontleent aan die bepaling niet het recht om niet uit het Rijk te worden verwijderd, louter wegens zijn trouwplannen.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 12 - Recht om te trouwen - Illegaal verblijvende vreemdeling - Verwijdering van het grondgebied - Trouwplannen in België

- Art. 12 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

VREEMDELINGEN - Illegaal verblijvende vreemdeling - Verwijdering van het grondgebied - Trouwplannen in België

- Art. 12 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Het bij de artikelen 22 van de Grondwet en 8 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden gewaarborgde recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, is niet absoluut (1); die bepalingen verbieden niet dat de wet de toegang tot het grondgebied afhankelijk maakt van de verplichting om over een paspoort met visum te beschikken, en evenmin dat zij in de nodige maatregelen voorziet om de eerbiediging daarvan te verzekeren. (1) Zie Cass., 29 jan. 1999, AC, 1999, nr. 53.

VREEMDELINGEN - Voorwaarden voor de toegang tot het grondgebied - Wettelijke verplichtingen - Recht op eerbiediging van

L'article 12 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales garantit à l'homme et à la femme, à partir de l'âge nubile, le droit de se marier selon les lois nationales régissant l'exercice de ce droit; l'étranger en séjour illégal ne puise pas dans cette disposition le droit de ne pas être éloigné du Royaume du seul fait qu'il projette de s'y marier.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 12 - Droit au mariage - Etranger en séjour illégal - Eloignement du territoire - Projet de mariage en Belgique

- Art. 12 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

ETRANGERS - Etranger en séjour illégal - Eloignement du territoire - Projet de mariage en Belgique

- Art. 12 Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Le droit au respect de la vie privée et familiale, garanti par les articles 22 de la Constitution et 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, n'est pas un droit absolu (1); ces dispositions n'empêchent pas la loi de subordonner l'entrée sur le territoire à l'obligation de détenir un passeport muni d'un visa, et ne lui interdisent pas de prévoir les mesures de contraintes nécessaires pour assurer le respect de cette obligation. (1) Voir Cass., 29 janvier 1999, RG C.97.0195.N, Pas., 1999, n° 53.

ETRANGERS - Conditions d'entrée sur le territoire - Obligations légales - Droit au respect de la vie privée et familiale

het privé- en gezinsleven

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 22 Grondwet 1994

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Artikel 8.1 - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Vreemdelingen - Voorwaarden voor de toegang tot het grondgebied - Wettelijke verplichtingen

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 22 Grondwet 1994

GRONDWET - Art. 22 - Recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven - Vreemdelingen - Voorwaarden voor de toegang tot het grondgebied - Wettelijke verplichtingen

- Art. 8.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

- Art. 22 Grondwet 1994

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 22 Constitution 1994

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 8 - Article 8.1 - Droit au respect de la vie privée et familiale - Etrangers - Conditions d'entrée sur le territoire - Obligations légales

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 22 Constitution 1994

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 22 - Droit au respect de la vie privée et familiale - Etrangers - Conditions d'entrée sur le territoire - Obligations légales

- Art. 8, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

- Art. 22 Constitution 1994

P.10.1548.F

10 november 2010

AC nr. 668

De rechter kan als probatievoorwaarde de verplichting opleggen om het slachtoffer te vergoeden (1). (1) R. CHARLES, Suspension, sursis et probation, R.P.D.B., aanvulling dl. IV, nr. 242.

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VEROORDELING - Probatieuitstel - Probatievoorwaarden - Vergoeding van de benadeelde partijen - Wettigheid

- Art. 8, § 2 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

Le juge peut imposer comme condition de probation l'obligation d'indemniser la victime (1). (1) R. CHARLES, Suspension, sursis et probation, R.P.D.B., compl. T. IV, n° 242.

CONDAMNATION AVEC SURSIS ET SUSPENSION DU PRONONCE DE LA CONDAMNATION - Sursis probatoire - Conditions probatoires - Indemnisation des parties préjudiciées - Légalité

- Art. 8, § 2 L. du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

P.10.1553.F

20 oktober 2010

AC nr. 618

Het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat zegt dat het hoger beroep van de vreemdeling geen bestaansreden heeft, terwijl zij juist ten gevolge van dat hoger beroep uitspraak moest doen over een beschikking waarbij toezicht wordt uitgeoefend op de wettigheid van een vrijheidsberovende maatregel die tegen de appellant nog steeds van kracht was op het tijdstip van haar uitspraak, schendt de artikelen 71 en 72 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

VREEMDELINGEN - Bevel om het grondgebied te verlaten - Beslissing tot terugleiding naar de grens en vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Weigering om te worden verwijderd - Nieuwe beslissing van vrijheidsberoving - Raadkamer - Uitbreiding van het beroep bij de rechterlijke macht tot de nieuwe beslissing - Beschikking waarbij beide maatregelen in overeenstemming met de wet worden verklaard - Hoger beroep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Arrest dat zegt dat het hoger beroep geen bestaansreden heeft - Wettigheid

- Artt. 71 en 72 Wet van 15 dec. 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van

Violen les articles 71 et 72 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, l'arrêt de la chambre des mises en accusation qui déclare sans objet l'appel de l'étranger, alors que ce recours la saisissait d'une ordonnance contrôlant la légalité d'une mesure privative de liberté toujours en vigueur à charge de l'appelant au moment où elle a statué.

ETRANGERS - Ordre de quitter le territoire - Décision de remise à la frontière et privation de liberté - Recours judiciaire - Refus d'éloignement - Nouvelle décision privative de liberté - Chambre du conseil - Extension du recours judiciaire à la nouvelle décision - Ordonnance disant les deux mesures conformes à la loi - Appel - Chambre des mises en accusation - Arrêt déclarant l'appel sans objet - Légalité

- Art. 71 et 72 L. du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

P.10.1573.F**3 november 2010****AC nr. 651****Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.**

STRAFUITVOERING - Strafvuivvoeringsrechtbank - Vordering tot herroeping - Proeftermijn - Verval - Voorwaardelijke invrijheidstelling - Herroeping

Indien de voorwaardelijke invrijheidstelling niet werd herroepen vóór het verstrijken van de proeftermijn, ontnemt de definitieve invrijheidstelling van de veroordeelde de bestaansreden aan de vordering tot herroeping (1). (1) Zie andersluidende concl. O.M. in Pas., nr. ...

STRAFUITVOERING - Strafvuivvoeringsrechtbank - Vordering tot herroeping - Proeftermijn - Verval - Voorwaardelijke invrijheidstelling - Herroeping

- Art. 71, eerste lid Wet 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Réquisitoire de révocation - Délai d'épreuve - Echéance - Libération conditionnelle - Révocation

Si la libération conditionnelle n'a pas été révoquée avant l'expiration du délai d'épreuve, la libération, définitivement acquise au condamné, ôte au réquisitoire de révocation son objet (1). (1) Voir concl. contr. du ministère public.

APPLICATION DES PEINES - Tribunal de l'application des peines - Réquisitoire de révocation - Délai d'épreuve - Echéance - Libération conditionnelle - Révocation

- Art. 71, al. 1er L. du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine

P.10.1575.N**12 oktober 2010****AC nr. 594**

Het onderzoeksgerecht dat de wettigheid van het bevel tot aanhouding moet nagaan, vermag de voorkomende verschrijvingen met betrekking tot het verlenen of het betekenen van dit bevel vast te stellen (1). (1) Cass., 26 maart 1996, AR P.96.0359.N, AC, 1996, nr. 104.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Strafzaken - Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding - Betekening - Datum - Verschrijving - Bevoegdheid van het onderzoeksgerecht

- Art. 21 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Opdracht - Bevoegdheid

- Art. 21 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Wettigheid van het bevel tot aanhouding - Datum van de vrijheidsbeneming - Verschrijving - Bevoegdheid van het onderzoeksgerecht

- Art. 21 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Met het oog op de vaststelling van het juiste uur van de vrijheidsbeneming, kunnen de rechters acht slaan op alle feitelijke gegevens die hen zijn voorgelegd (1). (1) Cass., 10 sept. 2002, AR P.02.1266.N, AC, 2002, nr. 436.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Tijdstip van effectieve vrijheidsbeneming - Feitelijke gegevens - Beoordeling door de rechter

- Artt. 2, 4°, 18, § 1, en 21 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

La juridiction d'instruction qui est tenue de s'assurer de la régularité du mandat d'arrêt, peut constater la présence d'erreurs matérielles commises lors de la décision de décerner un tel mandat ou de la signification de ce mandat (1). (1) Cass., 26 mars 1996, RG P.96.0359.N, Pas., 1996, n° 104.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Matière répressive - Détention préventive - Mandat d'arrêt - Signification - Date - Erreur matérielle - Compétence de la juridiction d'instruction

- Art. 21 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Maintien - Mission - Compétence

- Art. 21 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Légalité du mandat d'arrêt - Date de la privation de liberté - Erreur matérielle - Compétence de la juridiction d'instruction

- Art. 21 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Aux fins de constater l'heure précise de la privation de liberté, les juges peuvent prendre en considération tous les éléments de fait qui leur sont soumis (1). (1) Cass., 10 septembre 2002, RG P.02.1266.N, Pas., 2002, n° 436.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Moment de la privation de liberté effective - Eléments de fait - Appréciation par le juge

- Art. 2, 4°, 18, § 1er, et 21 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Het arrest dat het verzoek van de beklaagde tot regeling van rechtsgebied niet ontvankelijk verklaart omdat niet blijkt dat de beide rechtbanken zich bij in kracht van gewijsde getreden beslissingen op enigerlei wijze hebben bevoegd verklaard, is geen eindbeslissing in de zin van artikel 416, eerste lid, Wetboek van Strafvordering en houdt evenmin verband met een van de gevallen bedoeld door het tweede lid van dat artikel; het bestreden arrest beslist niet over een bevoegdheidsconflict, aangezien het geen uitspraak doet over de bevoegdheid van de rechtscollèges van het rechtsgebied van het hof van beroep die met betrekking tot de beklaagde werden geadieerd (1). (1) Cass., 25 jan. 2006, AR P.05.1655.F, AC, 2006, nr. 55.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Voorbarig cassatieberoep (geen eindbeslissing) - Beklaagde vervolgd voor verschillende correctionele rechtbanken van hetzelfde hof van beroep - Verzoek tot regeling van rechtsgebied van de beklaagde - Arrest van het hof van beroep - Geen bevoegdheidsgeschil - Niet-ontvankelijkheid van het verzoek tot regeling van rechtsgebied - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 416 en 540 Wetboek van Strafvordering

REGELING VAN RECHTSGEBIED - Strafzaken - Tussen vonnisgerechten - Beklaagde vervolgd voor verschillende correctionele rechtbanken van hetzelfde hof van beroep - Verzoek tot regeling van rechtsgebied van de beklaagde - Arrest van het hof van beroep - Geen bevoegdheidsgeschil - Niet-ontvankelijkheid van het verzoek tot regeling van rechtsgebied - Onmiddellijk cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Artt. 416 en 540 Wetboek van Strafvordering

N'est pas définitif au sens de l'article 416, alinéa 1er, du Code d'instruction criminelle et est étranger aux cas visés au second alinéa de cet article, l'arrêt qui déclare irrecevable la requête en règlement de juges déposée par le prévenu aux motifs qu'il n'apparaît pas que les deux tribunaux se soient respectivement déclarés compétents par des décisions coulées en force de chose jugée de quelque manière que se soit; l'arrêt attaqué ne statue sur aucune contestation de compétence dès lors qu'il ne se prononce pas sur les compétences des juridictions du ressort de la cour d'appel saisies en cause du demandeur (1). (1) Cass., 21 janvier 2006, RG P.05.1655.F, Pas., 2006, n° 55.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action publique - Pourvoi prématuré (pas de décision définitive) - Prévenu poursuivi devant différents tribunaux correctionnels de la même cour d'appel - Requête en règlement de juges déposée par le prévenu - Arrêt de la cour d'appel - Pas de contestation de compétence - Irrecevabilité de la requête en règlement de juges - Pourvoi immédiat - Recevabilité

- Art. 416 et 540 Code d'Instruction criminelle

REGLEMENT DE JUGES - Matière répressive - Entre juridictions de jugement - Prévenu poursuivi devant différents tribunaux correctionnels de la même cour d'appel - Requête en règlement de juges déposée par le prévenu - Arrêt de la cour d'appel - Pas de contestation de compétence - Irrecevabilité de la requête en règlement de juges - Pourvoi immédiat - Recevabilité

- Art. 416 et 540 Code d'Instruction criminelle

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing - Correctionalisering - Gevolg - Bevoegdheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Beschikking tot verwijzing - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing - Correctionalisering - Bevoegdheid

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Verzachtende omstandigheden - Moordpoging - Toepassing

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application - Correctionnalisation - Effet - Compétence

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Ordonnance de renvoi - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application - Correctionnalisation - Compétence

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Volontaires - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi: 276/05 infraction - Circonstances atténuantes - Tentative d'assassinat - Application

De onderzoeksgerechten kunnen na aanneming van de verzachtende omstandigheden, iemand die van moordpoging wordt verdacht, naar de correctionele rechtbank verwijzen (1). (1) Zie gelijklopende concl. O.M. in Pas., nr. ...

Les juridictions d'instruction peuvent, après admission des circonstances atténuantes, renvoyer devant le tribunal correctionnel une personne soupçonnée de tentative d'assassinat (1). (1) Voir concl. conf. du ministère public.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Strafzaken - Bevoegdheid - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing - Correctionalisering - Gevolg - Bevoegdheid

- Art. 2, derde lid, 2° Wet 4 okt. 1867

ONDERZOEKSGERECHTEN - Beschikking tot verwijzing - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing - Correctionalisering - Bevoegdheid

- Art. 2, derde lid, 2° Wet 4 okt. 1867

SLAGEN EN VERWONDINGEN - DODEN - Opzettelijk toebrengen van verwondingen en opzettelijk doden - Moordpoging - Verzachtende omstandigheden - Toepassing

- Art. 2, derde lid, 2° Wet 4 okt. 1867

STRAF - Verzachtende omstandigheden, verschoningsgronden - Moordpoging - Toepassing

- Art. 2, derde lid, 2° Wet 4 okt. 1867

COMPÉTENCE ET RESSORT - Matière répressive - Compétence - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application - Correctionnalisation - Effet - Compétence

- Art. 2, al. 3, 2° L. du 4 octobre 1867

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Ordonnance de renvoi - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application - Correctionnalisation - Compétence

- Art. 2, al. 3, 2° L. du 4 octobre 1867

COUPS ET BLESSURES. HOMICIDE - Volontaires - Tentative d'assassinat - Circonstances atténuantes - Application

- Art. 2, al. 3, 2° L. du 4 octobre 1867

PEINE - Circonstances atténuantes. causes d'excuse; voir aussi: 276/05 infraction - Tentative d'assassinat - Application

- Art. 2, al. 3, 2° L. du 4 octobre 1867

P.10.1619.F

27 oktober 2010

AC nr. 642

Het feit dat een justitiabele een klacht indient tegen een willekeurig magistraat die van zijn zaak kennis heeft genomen, is op zich onvoldoende om grond te verlenen aan de verdenking die de klager om die reden verklaart te koesteren tegen alle leden van het rechtscollege dat kennis neemt van het verder verloop van de procedure.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Klacht tegen een magistraat van een rechtscollege die van de zaak kennis heeft genomen - Verdenking ten aanzien van de gezamenlijke leden van dat rechtscollege

- Art. 542 Wetboek van Strafvordering

Le dépôt d'une plainte par un justiciable contre un magistrat, quel qu'il soit, ayant eu à connaître de sa cause, ne saurait suffire à lui seul pour conférer un caractère légitime à la suspicion que le plaignant déclare nourrir sur cette base à l'égard de l'ensemble des membres de la juridiction saisie des suites de la procédure.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière répressive - Suspicion légitime - Dépôt d'une plainte contre un magistrat d'un tribunal qui a eu à connaître de la cause - Suspicion à l'égard de l'ensemble des membres de ce tribunal

- Art. 542 Code d'Instruction criminelle

Het feit dat betrokkene reeds eerder door een rechtbank werd veroordeeld is geen aanleiding om gewettigde verdenking te koesteren tegen alle leden van dat rechtscollege.

VERWIJZING VAN EEN RECHTBANK NAAR EEN ANDERE - Strafzaken - Gewettigde verdenking - Verzoeker werd reeds eerder door een rechtbank veroordeeld - Verdenking ten aanzien van de gezamenlijke leden van dat rechtscollege

- Art. 542 Wetboek van Strafvordering

Le fait d'avoir déjà été condamné par un tribunal ne peut donner ouverture à suspicion légitime à l'égard de l'ensemble des membres de ce tribunal.

RENVOI D'UN TRIBUNAL A UN AUTRE - Matière répressive - Suspicion légitime - Requérent ayant été condamné précédemment par un tribunal - Suspicion à l'égard de l'ensemble des membres de ce tribunal

- Art. 542 Code d'Instruction criminelle

P.10.1643.N

23 november 2010

AC nr. 691

Artikel 127, § 3, Wetboek van Strafvordering geeft aan de partijen die vóór hun verschijning voor het onderzoeksgerecht een verzoek overeenkomstig artikel 61quinquies Wetboek van Strafvordering tot het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen hebben ingediend of die, alhoewel zij hiertoe de mogelijkheid hadden, dit in tegenstelling tot andere partijen hebben nagelaten, niet het recht de regeling van de rechtspleging een tweede maal te laten schorsen door de onderzoeksrechter opnieuw om bijkomende onderzoeksverrichtingen te verzoeken, ook al zijn het andere; afgezien van het geval waarin het openbaar ministerie op grond van de uitslag van de eerder gevraagde bijkomende onderzoeksverrichtingen zijn vordering tot regeling van de rechtspleging wijzigt, is het recht om bijkomende onderzoeksverrichtingen te verzoeken gedurende de termijn die aan de rechtszitting voor de regeling van de rechtspleging voorafgaat, een recht dat maar eenmaal kan worden uitgeoefend (1). (1) Zie conclusie van het O.M.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Voltooing van het onderzoek - Vordering tot regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTER - Voltooing van het onderzoek - Vordering tot regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

Conclusie van advocaat-generaal DUINSLAEGER.

ONDERZOEK (IN STRAFZAKEN) - Voltooing van het onderzoek - Vordering tot regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Invloed op de regeling van de rechtspleging

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Arrest waarbij de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden wordt

L'article 127, §3, du Code d'instruction criminelle n'accorde pas aux parties qui ont introduit avant leur comparution devant la juridiction d'instruction une demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires conformément à l'article 61quinquies du Code d'instruction criminelle ou qui, bien qu'elles en aient eu la possibilité, ont omis de le faire contrairement aux autres parties, le droit de faire suspendre une seconde fois le règlement de la procédure en demandant à nouveau au juge d'instruction l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires, même différents; hormis le cas où le ministère public modifie son réquisitoire en règlement de la procédure, sur la base du résultat des actes d'instruction complémentaires précédemment demandés, le droit de demander l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires durant le délai précédant l'audience en règlement de la procédure est un droit qui ne peut être exercé qu'une seule fois (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Clôture de l'instruction - Réquisitoire en règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

JUGE D'INSTRUCTION - Clôture de l'instruction - Réquisitoire en règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

Conclusions de l'avocat général DUINSLAEGER.

INSTRUCTION EN MATIERE REPRESSIVE - Achèvement de l'instruction - Réquisitoire en règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Influence sur le règlement de la procédure

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Arrêt constatant la régularité des méthodes particulières de recherche - Pourvoi en cassation -

vastgesteld - Cassatieberoep - Oproeping voor de raadkamer voor de regeling van de rechtspleging - Oproeping vóór de uitspraak over het cassatieberoep - Invloed op de mogelijkheid om bijkomende onderzoekshandelingen te vragen

ONDERZOEKSGERECHTEN - Raadkamer - Regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

ONDERZOEKSRECHTER - Voltooiing van het onderzoek - Vordering tot regeling van de rechtspleging - Inverdenkinggestelde en burgerlijke partij - Verzoek aan de onderzoeksrechter om bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten - Vervollediging van het onderzoek - Nieuw verzoek om bijkomende onderzoekshandelingen - Ontvankelijkheid

Convocation devant la chambre du conseil en vue du règlement de la procédure - Convocation antérieure à la décision rendue sur le pourvoi en cassation - Influence sur la possibilité de demander des actes d'instruction complémentaires

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre du conseil - Règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

JUGE D'INSTRUCTION - Achèvement de l'instruction - Réquisitoire en règlement de la procédure - Inculpé et partie civile - Demande adressée au juge d'instruction visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Achèvement de l'instruction - Nouvelle demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires - Recevabilité

De controle door de kamer van inbeschuldigingstelling over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie van artikel 235ter, § 1, Wetboek van Strafvordering betreft enkel een controle ten einde na te gaan of naar de gegevens van het vertrouwelijk dossier de voorschriften betreffende deze bijzondere opsporingsmethoden, bepaald in de artikelen 47sexies, 47septies, 47octies en 47novies Wetboek van Strafvordering werden nageleefd en of de bij het strafdossier gevoegde processen-verbaal betreffende de toepassing van die bijzondere opsporingsmethoden de vermeldingen bevatten die ze moeten bevatten en of deze overeenkomen met de gegevens van het vertrouwelijk dossier, maar heeft verder niets uitstaande met het onderzoek van de regelmatigheid of volledigheid van het eigenlijke strafonderzoek (1). (1) Zie conclusie van het O.M.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie

Le contrôle par la chambre des mises en accusation de la mise en œuvre des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration visé à l'article 235ter, §1er, du Code d'instruction criminelle, ne vise qu'à vérifier si, à la lumière des éléments du dossier confidentiel, les prescriptions des articles 47sexies, 47septies, 47octies et 47novies, du Code d'instruction criminelle relatives à ces méthodes particulières de recherche ont été observées et si les procès-verbaux joints au dossier répressif relatifs à la mise en œuvre des méthodes particulières de recherche comportent les indications imposées et si celles-ci correspondent aux éléments du dossier répressif, mais ne concerne nullement l'examen de la régularité ou de l'exhaustivité de l'instruction pénale proprement dite (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration

De controle van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie, uitgevoerd met toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering, houdt in dat de regeling van de rechtspleging niet kan plaatsvinden zolang die controle, daarin begrepen het cassatieberoep tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling waarbij die controle wordt uitgevoerd, niet afgehandeld is; daarentegen volgt evenwel noch uit deze wetsbepaling noch uit artikel 127 van hetzelfde wetboek dat de procedure van regeling van de rechtspleging niet kan opgestart worden door de partijen reeds op te roepen voor de rechtszitting voor de raadkamer, met als gevolg dat de partijen op dat ogenblik toepassing kunnen maken van de in artikel 127, § 3, bepaalde mogelijkheid een verzoek in te dienen bijkomende onderzoekshandelingen te verrichten en het feit dat cassatieberoep werd aangetekend tegen het arrest waarbij de controle overeenkomstig artikel 235ter Wetboek van Strafvordering werd uitgevoerd en hierover nog geen definitieve uitspraak is gedaan, doet hieraan geen afbreuk (1). (1) Zie conclusie van het O.M.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Arrest waarbij de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden wordt vastgesteld - Cassatieberoep - Oproeping voor de raadkamer voor de regeling van de rechtspleging - Oproeping vóór de uitspraak over het cassatieberoep - Invloed op de mogelijkheid om bijkomende onderzoekshandelingen te vragen

ONDERZOEKSGERECHTEN - Kamer van inbeschuldigingstelling - Controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie en infiltratie - Invloed op de regeling van de rechtspleging

Le contrôle des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration mises en œuvre en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle, implique qu'il ne peut être procédé au règlement de la procédure tant que n'est pas achevé ce contrôle, qui comprend le pourvoi en cassation formé contre l'arrêt de la chambre des mises en accusation ayant effectué ce contrôle; par contre, il ne résulte cependant pas de cette disposition légale, ni de l'article 127 dudit code que la procédure en règlement de la procédure ne peut être lancée en convoquant déjà les parties à l'audience devant la chambre du conseil, avec pour conséquence que les parties peuvent à cet instant faire usage de la possibilité offerte à l'article 127, §3, d'introduire une demande visant l'accomplissement d'actes d'instruction complémentaires; n'y fait pas obstacle le fait qu'un pourvoi en cassation a été formé contre l'arrêt ayant effectué le contrôle conformément à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle sans avoir encore fait l'objet d'une décision définitive (1). (1) Voir les conclusions du M.P., publiées à leur date dans AC

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Arrêt constatant la régularité des méthodes particulières de recherche - Pourvoi en cassation - Convocation devant la chambre du conseil en vue du règlement de la procédure - Convocation antérieure à la décision rendue sur le pourvoi en cassation - Influence sur la possibilité de demander des actes d'instruction complémentaires

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Chambre des mises en accusation - Contrôle de la régularité des méthodes particulières de recherche d'observation et d'infiltration - Influence sur le règlement de la procédure

P.10.1645.N

2 november 2010

AC nr. 649

Artikel 6.1 E.V.R.M. is niet van toepassing op de beslissingen van de vonnisgerechten wanneer ze geen uitspraak doen over de gegrondheid van een ingestelde strafvervolgning maar over een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling (1). (1) Cass., 13 sept. 1989, AR 7724, AC, 1989(90), nr. 51; Cass., 19 jan. 1993, AR P.93.0062.N, AC, 1993, nr. 73; Cass., 23 jan. 1996, AR P.96.0090.N, AC, 1996, nr. 49; Cass., 2 aug. 2006, AR P.06.1098.N, AC, 2006, nr. 379.

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Vonnisgerecht - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Toepasselijkheid

L'article 6, § 1er de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales n'est pas applicable aux décisions rendues par les juridictions de jugement lorsqu'elles ne se prononcent pas sur le bien-fondé de poursuites pénales engagées mais sur une requête de mise en liberté provisoire (1). (1) Cass., 13 septembre 1989, RG 7724, Pas., 1989, n° 51; Cass., 19 janvier 1993, RG P.93.0062.N, Pas., 1993, n° 73; Cass., 23 janvier 1996, RG P.96.0090.N, Pas., 1996, n° 49; Cass., 2 août 2006, RG P.06.1098.N, Pas., 2006, n° 379.

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Droit à un procès équitable - Juridiction de jugement - Requête de mise en liberté provisoire - Applicabilité

Geen enkele wettelijke bepaling belet dat een magistraat van het hof van beroep zitting kan nemen in het vonnisgerecht dat uitspraak doet over een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling nadat hij voordien in dezelfde zaak als lid van de kamer van inbeschuldigingstelling over de regelmatigheid van de toegepaste bijzondere opsporingsmethoden op grond van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering heeft geoordeeld.

RECHTBANKEN - Strafzaken - Strafvordering - Hof van beroep - Magistraat van het hof van beroep - Lid van de kamer van inbeschuldigingstelling - Uitspraak in toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering - Verwijzing door de raadkamer - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling gericht aan het vonnisgerecht - Afwijzing - Hoger beroep - Zelfde magistraat die uitspraak doet over het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Toelaatbaarheid

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Strafzaken - Strafvordering - Hof van beroep - Magistraat van het hof van beroep - Lid van de kamer van inbeschuldigingstelling - Uitspraak in toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering - Verwijzing door de raadkamer - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling gericht aan het vonnisgerecht - Afwijzing - Hoger beroep - Zelfde magistraat die uitspraak doet over het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Toelaatbaarheid

Wegens de specifieke aard van de controle overeenkomstig artikel 235ter Wetboek van Strafvordering vermag de beklaagde geen miskenning van zijn recht van verdediging afleiden uit de omstandigheid dat één of meerdere rechters die eerder in dezelfde zaak de controle van de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden hebben verricht, vervolgens oordelen over zijn verzoek tot voorlopige invrijheidstelling.

RECHT VAN VERDEDIGING - Strafzaken - Strafvordering - Hof van beroep - Magistraat van het hof van beroep - Lid van de kamer van inbeschuldigingstelling - Uitspraak in toepassing van artikel 235ter Wetboek van Strafvordering - Verwijzing door de raadkamer - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling gericht aan het vonnisgerecht - Afwijzing - Hoger beroep - Zelfde magistraat die uitspraak doet over het verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Specifieke aard van de controle overeenkomstig artikel 235ter Wetboek van Strafvordering

Aucune disposition légale n'empêche un magistrat de la cour d'appel de siéger au sein de la juridiction de jugement statuant sur une requête de mise en liberté provisoire après avoir antérieurement statué en la même cause en tant que membre de la chambre des mises en accusation sur la régularité des méthodes particulières de recherche appliquées sur la base de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle.

TRIBUNAUX - Matière répressive - Action publique - Cour d'appel - Magistrat de la cour d'appel - Membre de la chambre des mises en accusation - Décision en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle - Renvoi par la chambre du conseil - Requête de mise en liberté provisoire adressée à la juridiction de jugement - Rejet - Appel - Même magistrat statuant sur la requête de mise en liberté provisoire - Admissibilité

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière répressive - Action publique - Cour d'appel - Magistrat de la cour d'appel - Membre de la chambre des mises en accusation - Décision en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle - Renvoi par la chambre du conseil - Requête de mise en liberté provisoire adressée à la juridiction de jugement - Rejet - Appel - Même magistrat statuant sur la requête de mise en liberté provisoire - Admissibilité

La nature spécifique du contrôle prévu à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle empêche le prévenu d'invoquer la violation de ses droits de la défense résultant de la circonstance qu'un ou plusieurs des juges ayant effectué antérieurement le contrôle sur la régularité des méthodes particulières de recherche, statuent subséquentement sur sa requête de mise en liberté provisoire.

DROITS DE LA DEFENSE - Matière répressive - Action publique - Cour d'appel - Magistrat de la cour d'appel - Membre de la chambre des mises en accusation - Décision en application de l'article 235ter du Code d'instruction criminelle - Renvoi par la chambre du conseil - Requête de mise en liberté provisoire adressée à la juridiction de jugement - Rejet - Appel - Même magistrat statuant sur la requête de mise en liberté provisoire - Nature spécifique du contrôle conformément à l'article 235ter du Code d'instruction criminelle

Bij toepassing van artikel 26, § 2, derde lid, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof, is een rechtscollege waarvan de beslissing vatbaar is voor een voorziening in cassatie, er niet toe gehouden de prejudiciële vraag te stellen wanneer de wet, het decreet of de in artikel 134 Grondwet bedoelde regel een regel of een artikel van de Grondwet bedoeld in § 1 van dit artikel klaarblijkelijk niet schendt; de beoordeling van de afwezigheid van een klaarblijkelijke schending vereist noodzakelijk een prima facie onderzoek van de beweerde schending (1). (1) Cass., 22 juni 2004, AR P.04.0397.N, AC, 2004, nr. 347.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Verplichting tot het stellen van een prejudiciële vraag - Uitzondering - Artikel 26, §2, derde lid, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof - Afwezigheid van een klaarblijkelijke schending van de Grondwet - Beoordeling

- Art. 26, § 2, derde lid Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Verplichting tot het stellen van een prejudiciële vraag - Uitzondering - Artikel 26, §2, derde lid, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof - Afwezigheid van een klaarblijkelijke schending van de Grondwet - Beoordeling

- Art. 26, § 2, derde lid Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

De omstandigheid dat artikel 7, § 1, Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en de artikelen 6, 4°, en 8 Wet Europees Aanhoudingsbevel voor de toepassing van die bepalingen de niet-Belgen die hun hoofdverblijf hebben in het Rijk respectievelijk de niet-Belgen die in België verblijven met de Belgen gelijk stelt, laat niet toe het begrip vreemdeling in de zin van artikel 1, § 1, eerste lid, Uitleveringswet 1874 te beperken tot de buiten België verblijvende vreemdelingen.

UITLEVERING - Vreemdelingen - Uitleveringswet 1874 - Artikel 1, §1, eerste lid

VREEMDELINGEN - Uitleveringswet 1874 - Artikel 1, §1, eerste lid

De rechtspleging strekkende tot de uitvoerbaarverklaring van een bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering is een procedure die spoedeisend is en een voorlopig karakter heeft in de zin van artikel 26, § 3, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof, zodat een rechtscollege er niet toe gehouden is een prejudiciële vraag te stellen betreffende de bestaanbaarheid van bepalingen van de Uitleveringswet 1874 met de Grondwet.

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudicieel geschil - Uitlevering - Bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering - Uitvoerbaarverklaring - Rechtspleging - Aard - Gevolg

- Art. 26, § 3 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

En application de l'article 26, §2, alinéa 3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, une juridiction dont la décision est susceptible de pourvoi en cassation n'est pas tenue de poser la question préjudicielle si la loi, le décret ou la règle visée à l'article 134 de la Constitution ne viole manifestement pas une règle ou un article de la Constitution visés au paragraphe 1er de cet article; l'appréciation du défaut de violation manifeste requiert nécessairement un examen prima facie de la prétendue violation (1). (1) Voir: Cass., 22 juin 2004, RG P.04.0397.N, Pas., 2004, n° 347.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Obligation de poser une question préjudicielle - Exception - Article 26, §2, alinéa 3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle - Défaut de violation manifeste de la Constitution - Appréciation

- Art. 26, § 2, al. 3 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Obligation de poser une question préjudicielle - Exception - Article 26, §2, alinéa 3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle - Défaut de violation manifeste de la Constitution - Appréciation

- Art. 26, § 2, al. 3 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

La circonstance que les articles 7, §1er, du Titre préliminaire du Code de procédure pénale et 6, 4°, et 8 de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen assimilent aux Belges, pour l'application de ces dispositions, respectivement les non-Belges ayant leur résidence principale sur le territoire du Royaume et les non-Belges résidant en Belgique, ne permet pas de restreindre la notion d'étranger au sens de l'article 1er, §1er, alinéa 1er, de la loi du 15 mars 1874 aux étrangers résidant en dehors de la Belgique.

EXTRADITION - Etrangers - Loi du 15 mars 1874 sur les extraditions - Article 1er, §1er, alinéa 1er

ETRANGERS - Loi du 15 mars 1874 sur les extraditions - Article 1er, §1er, alinéa 1er

La procédure d'exequatur d'un mandat d'arrêt en vue d'extradition est une procédure qui est urgente et a un caractère provisoire au sens de l'article 26, §3, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, de sorte qu'une juridiction n'est pas tenue de poser une question préjudicielle concernant la compatibilité des dispositions de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions avec la Constitution.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Extradition - Mandat d'arrêt en vue d'extradition - Exequatur - Procédure - Nature - Effet

- Art. 26, § 3 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Uitlevering - Bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering - Uitvoerbaarverklaring - Rechtspleging - Aard - Gevolg

- Art. 26, § 3 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

UITLEVERING - Bevel tot aanhouding met het oog op uitlevering - Uitvoerbaarverklaring - Rechtspleging - Aard - Gevolg

- Art. 26, § 3 Bijzondere wet op het Arbitragehof van 6 jan. 1989

Volgens artikel 1, § 2, Uitleveringswet 1874 en artikel 2.1 van het Europees verdrag betreffende uitlevering van 13 december 1957 dienen de feiten die tot uitlevering aanleiding kunnen geven zowel krachtens het Belgisch recht als krachtens de wetgeving van de verzoekende staat strafbaar te zijn; het onderzoeksgerecht moet dus zonder de schuld te onderzoeken, nagaan of de feiten ongeacht hun kwalificatie, in beide wetgevingen onder de strafwet vallen (1). (1) Cass., 11 april 2000, AR P.00.0407.N, AC, 2000, nr. 246.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Uitlevering - Dubbele strafbaarstelling - Beoordeling door de rechter van de aangezochte Staat

UITLEVERING - Dubbele strafbaarstelling - Beoordeling door de rechter van de aangezochte Staat

Vreemdelingen in de zin van artikel 1, § 1, eerste lid, Uitleveringswet 1874 zijn al diegenen die niet de Belgische nationaliteit bezitten (1). (1) Cass., 30 juni 1987, AR 1573, AC, 1986-1987, nr. 658.

UITLEVERING - Uitleveringswet 1874 - Vreemdelingen

VREEMDELINGEN - Begrip - Uitleveringswet 1874

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Extradition - Mandat d'arrêt en vue d'extradition - Exequatur - Procédure - Nature - Effet

- Art. 26, § 3 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

EXTRADITION - Mandat d'arrêt en vue d'extradition - Exequatur - Procédure - Nature - Effet

- Art. 26, § 3 Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage

Selon les articles 1er, §2, de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions et 2, §1er de la Convention européenne d'extradition du 13 décembre 1957, les faits pouvant donner lieu à extradition doivent être punissables tant en vertu du droit belge qu'en vertu de la législation de l'Etat requérant; la juridiction d'instruction doit donc, sans examiner la culpabilité, vérifier si les faits, quelle que soit leur qualification, tombent sous le coup de la loi pénale dans les deux législations (1). (1) Voir: Cass., 11 avril 2000, RG P.00.0407.N, Pas., 2000, n° 246.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Extradition - Double incrimination - Appréciation par le juge de l'Etat requis

EXTRADITION - Double incrimination - Appréciation par le juge de l'Etat requis

Les étrangers, au sens de l'article 1er de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions, sont tous ceux qui ne possèdent pas la nationalité belge (1). (1) Cass., 30 juin, 1987, RG 1573, Pas., 1987, n° 658.

EXTRADITION - Loi du 15 mars 1874 sur les extraditions - Etrangers

ETRANGERS - Notion - Loi du 15 mars 1874 sur les extraditions

P.10.1676.F

17 november 2010

AC nr. 682

De invrijheidstelling van de vreemdeling die bevolen wordt door de rechter die uitspraak doet in kort geding, ontnemt het cassatieberoep van de Belgische Staat tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over een verzoek tot invrijheidstelling zijn bestaansreden niet, aangezien het rechtscollege in kort geding bij voorraad uitspraak doet en dat voor de vrijheidsberoving van de vreemdeling, wat de grond van de zaak betreft, het wettigheidsonderzoek blijft gelden dat bij artikel 72 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang van het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen, is opgelegd.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Kamer van

La mise en liberté de l'étranger ordonnée par le juge statuant en référé ne prive pas d'objet le pourvoi de l'Etat belge dirigé contre l'arrêt de la chambre des mises en accusation statuant sur une demande de remise en liberté dès lors que la juridiction de référé statue au provisoire et que la privation de liberté de l'étranger reste soumise, quant au fond, à l'examen de légalité institué par l'article 72 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Etrangers - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation -

inbeschuldigingstelling - Invrijheidstelling - Cassatieberoep van de Belgische Staat - Beschikking in kort geding waarbij ondertussen de invrijheidstelling wordt bevolen - Gevolg

VREEMDELINGEN - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Kamer van inbeschuldigingstelling - Invrijheidstelling - Cassatieberoep - Cassatieberoep van de Belgische Staat - Beschikking in kort geding waarbij ondertussen de invrijheidstelling wordt bevolen - Gevolg

Artikel 237, derde lid, van het Strafwetboek, en het grondwettelijk beginsel van de scheiding der machten, verbieden het onderzoeksgerecht om de maatregel te beoordelen op de verdienste, relevantie of doeltreffendheid ervan.

MACHTEN - Scheiding der machten - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Omvang van het toezicht

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Omvang van het toezicht

VREEMDELINGEN - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Omvang van het toezicht

Het wettigheidstoezicht heeft betrekking op de formele geldigheid van de akte, met name op de motivering en de overeenstemming ervan met zowel de internationale rechtsregels met rechtstreekse werking in de nationale rechtsorde, als met de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen; het toezicht houdt eveneens in dat de werkelijke toedracht en de correctheid van de door de administratieve overheid aangevoerde feiten worden nagegaan; de rechter onderzoekt of de beslissing op een redengeving steunt die door geen enkele kennelijke beoordelingsfout of dwaling omtrent de feiten is aangetast (1). (1) Zie Cass., 18 april 2007, AR P.07.0320.F, AC, 2007, nr. 190 en Cass., 4 nov. 2009, AR P.09.1457.F, AC, 2009, nr. 638.

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Voorwerp van het toezicht

VREEMDELINGEN - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Voorwerp van het toezicht

Remise en liberté - Pourvoi de l'Etat belge - Ordonnance de référé ordonnant entre-temps la remise en liberté - Incidence

ETRANGERS - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Chambre des mises en accusation - Remise en liberté - Pourvoi en cassation - Pourvoi de l'Etat belge - Ordonnance de référé ordonnant entre-temps la remise en liberté - Incidence

L'article 237, alinéa 3, du Code pénal ainsi que le principe constitutionnel de la séparation des pouvoirs interdisent à la juridiction d'instruction de censurer la mesure au point de vue de ses mérites, de sa pertinence ou de son efficacité.

POUVOIRS - Séparation des pouvoirs - Etrangers - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Etendue du contrôle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Etendue du contrôle

ETRANGERS - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Etendue du contrôle

Le contrôle de légalité porte sur la validité formelle de l'acte, notamment quant à l'existence de sa motivation et au point de vue de sa conformité tant aux règles de droit international ayant des effets directs dans l'ordre interne, qu'à la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers; le contrôle implique également la vérification de la réalité et de l'exactitude des faits invoqués par l'autorité administrative, le juge examinant si la décision s'appuie sur une motivation que n'entache aucune erreur manifeste d'appréciation en fait (1). (1) Voir Cass., 18 avril 2007, RG P.07.0320.F, Pas., 2007, n° 190 et Cass., 4 novembre 2009, RG P.09.1457.F, Pas., 2009, n° 638.

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Objet du contrôle

ETRANGERS - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Objet du contrôle

De onderzoeksgerechten waarbij de vreemdeling een beroep instelt tegen een vrijheidsberovende maatregel die zijn verwijdering van het grondgebied beoogt, gaan alleen na of de maatregel en de beslissing tot verwijdering waarop die maatregel steunt, in overeenstemming zijn met de wet, zonder zich over de opportuniteit van die maatregel te mogen uitspreken (1). (1) Cass., 4 nov. 2009, AR P.09.1457.F, AC, 2009, nr. 638.

VREEMDELINGEN - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoeksgerechten - Omvang van het toezicht

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Omvang van het toezicht

Lorsqu'elles sont saisies d'un recours de l'étranger contre une mesure privative de liberté en vue de son éloignement du territoire, les juridictions d'instruction se bornent à vérifier si la mesure ainsi que la décision d'éloignement qui en est le soutien sont conformes à la loi, sans pouvoir se prononcer sur leur opportunité (1). (1) Cass., 4 novembre 2009, RG P.09.1457.F, Pas., 2009, n° 638.

ETRANGERS - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Juridictions d'instruction - Etendue du contrôle

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Mesure d'éloignement du territoire - Mesure privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Etendue du contrôle

P.10.1730.N

16 november 2010

AC nr. 678

Artikel 2, § 4, Wet Europees Aanhoudingsbevel dat de inlichtingen vermeldt die het Europees aanhoudingsbevel bevat, is niet op straffe van nietigheid voorgeschreven; het volstaat dat het Europees aanhoudingsbevel zodanig is opgesteld dat het de onderzoeksgerechten in staat stelt te beoordelen of de in de artikelen 3 tot 8 van die wet bepaalde voorwaarden voor de tenuitvoerlegging werden nageleefd (1). (1) Cass., 28 september 2010, AR P.10.1512.N (onuitgegeven); Zie: Cass., 8 dec. 2004, AR P.04.1562.F, AC, 2004, nr. 603 en Cass., 17 juni 2008, AR P.08.0914.N, AC, 2008, nr. 378.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Draagwijdte - Inhoud - Doel - Artt. 2, § 4, en 3 tot 8 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

De onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel, hebben niet te oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van dit bevel, maar enkel over de tenuitvoerlegging ervan overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3 tot 8 van de voormelde wet (1). (1) Zie Cass., 25 jan. 2005, AR P.05.0065.N, AC, 2005, nr. 51; Cass., 21 sept. 2005, AR P.05.1270.N, AC, 2005, nr. 450; Cass., 21 aug. 2007, AR P.07.1268.N, AC, 2007, nr. 376; Cass., 17 juni 2008, AR P.08.0914.N, AC, 2008, nr. 378; Cass., 14 juli 2009, AR P.09.1041.N, AC, 2009, nr. 455.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Beoordelingsbevoegdheid van het onderzoeksgerecht - Tenuitvoerlegging - Artt. 2, § 4, en 3 tot 8 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

ONDERZOEKSGERECHTEN - Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging - Beoordelingsbevoegdheid - Artt. 2, § 4, en 3 tot 8 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

(1) L'article 2, §4, de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen qui mentionne les informations contenues au mandat d'arrêt européen n'est pas prescrit à peine de nullité; il suffit que le mandat d'arrêt européen soit rédigé de manière à permettre aux juridictions d'instruction d'apprécier si les conditions prévues pour son exécution par les articles 3 à 8 de cette loi ont été respectées (1). (1) Cass., 28 septembre 2010, RG P.10.1512.N (inédit); Voir: Cass., 8 décembre 2004, RG P.04.1562.F, AC, 2004, n° 603 et Cass., 17 juin 2008, RG P.08.0914.N, AC, 2008, n° 378.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Portée - Contenu - Objet - Art. 2, § 4, et 3 à 8 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

Il n'appartient pas aux juridictions d'instruction qui se prononcent sur l'exécution du mandat d'arrêt européen d'en apprécier la légalité et la régularité, mais uniquement l'exécution conformément au prescrit des articles 3 à 8 de la loi précitée (1). (1) Cass., 25 janvier 2005, RG P.05.0065.N, AC, 2005, n° 51; Cass., 21 septembre 2005, RG P.05.1270.N, Pas., 2005, n° 450; Cass., 21 août 2007, RG P.07.1268.N, Pas., 2007, n° 376; Cass., 17 juin 2008, RG P.08.0914.N, Pas., 2008, n° 378; Cass., 14 juillet 2009, RG P.09.1041.N, Pas., 2009, n° 455.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Pouvoir d'appréciation de la juridiction d'instruction - Exécution - Art. 2, § 4, et 3 à 8 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Mandat d'arrêt européen - Exécution - Pouvoir d'appréciation - Art. 2, § 4, et 3 à 8 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

De wettigheid en regelmatigheid van het Europees aanhoudingsbevel worden, ingeval van tenuitvoerlegging ervan, beoordeeld door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit aan dewelke de gezochte persoon wordt overgeleverd (1). (1) Zie: Cass., 25 jan. 2005, AR P.05.0065.N, AC, 2005, nr. 51; Cass., 21 sept. 2005, AR P.05.1270.F, AC, 2005, nr. 450; Cass., 14 juli 2009, AR P.09.1041.N, AC, 2009, nr. 455.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Wettigheid - Regelmatigheid - Beoordeling - Uitvaardigende rechterlijke autoriteit - Tenuitvoerlegging

Het verzoekschrift met cassatiemiddelen dat niet is neergelegd ter griffie van het hof van beroep samen met het cassatieberoep, kan niet als memorie gelden in de zin van artikel 18, § 2 Wet Europees Aanhoudingsbevel, en is niet ontvankelijk ook al is het samen met het dossier binnen de termijn toegekomen op de griffie van het Hof (1)(2). (1) De Nederlandstalige tekst van artikel 18, §2 Wet Europees Aanhoudingsbevel luidt: ' (...) De middelen van het cassatieberoep kunnen worden omschreven hetzij in de akte ervan, hetzij in een daartoe neergelegd geschrift, hetzij in een memorie die op de griffie van het Hof moet worden ontvangen ten laatste de vijfde dag te rekenen van instelling van het cassatieberoep'. Deze tekst wijkt af van het bepaalde in artikel 31, §3 Voorlopige Hechteniswet waarop artikel 18, §2 Wet Europees Aanhoudingsbevel nochtans is geïnspireerd. De Franstalige versie luidt: ' (...)Les moyens de cassation peuvent être décrits soit dans l'acte de pourvoi, soit dans un écrit déposé à cette occasion, soit dans un mémoire qui doit parvenir au greffe de la Cour de cassation au plus tard le cinquième jour après la date du pourvoi.' De Franstalige versie geeft dus beter de bedoeling van de wetgever weer. (2) Zie Cass., 26 aug. 2008, AR P.08.1321.N, AC, 2008, nr. 436.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Europees aanhoudingsbevel - Cassatiemiddelen - Verzoekschrift niet neergelegd samen met het cassatieberoep ter griffie van het hof van beroep

- Art. 18, § 2 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

CASSATIEMIDDELEN - Strafzaken - Te voegen stukken - Europees aanhoudingsbevel - Verzoekschrift niet neergelegd samen met het cassatieberoep ter griffie van het hof van beroep

- Art. 18, § 2 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Cassatieberoep - Cassatiemiddelen - Vorm en termijn - Verzoekschrift niet neergelegd samen met het cassatieberoep ter griffie van het hof van beroep

(1) La légalité et la régularité du mandat d'arrêt européen sont appréciées, dans le cas de son exécution, par l'autorité judiciaire d'émission à laquelle la personne recherchée est livrée (1). (1) Voir: Cass., 25 janvier 2005, RG P.05.0065.N, Pas., 2005, n° 51; Cass., 21 septembre 2005, RG P.05.1270.F, Pas., 2005, n° 450; Cass., 14 juillet 2009, RG P.09.1041.N, Pas., 2009, n° 455.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Légalité - Régularité - Appréciation - Autorité judiciaire d'émission - Exécution

La requête contenant les moyens de cassation qui n'a pas déposée au greffe de la cour d'appel en même temps que le pourvoi en cassation ne peut avoir valeur de mémoire au sens de l'article 18, §2, de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen, et est irrecevable même si elle est parvenue avec le dossier au greffe de la Cour dans le délai imparti (l) (2). (1) Le texte néerlandais de l'article 18, §2 de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen est rédigé comme suit: '(...) De middelen van het cassatieberoep kunnen worden omschreven hetzij in de akte ervan, hetzij in een daartoe neergelegd geschrift, hetzij in een memorie die op de griffie van het Hof moet worden ontvangen ten laatste de vijfde dag te rekenen van instelling van het cassatieberoep'. Ce texte s'écarte de ce qui est prévu à l'article 31, §3, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive dont s'inspire toutefois l'article 18, §2 la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen. La version est la suivante: '(...) Les moyens de cassation peuvent être décrits soit dans l'acte de pourvoi, soit dans un écrit déposé à cette occasion, soit dans un mémoire qui doit parvenir au greffe de la Cour de cassation au plus tard le cinquième jour après la date du pourvoi.' La version française reflète donc mieux l'intention du législateur. (2) Voir: Cass., 26 août 2008, RG P.08.1321.N, Pas., 2008, n° 436.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme et délai prévus pour le dépôt des mémoires et des pièces - Mandat d'arrêt européen - Moyens de cassation - Requête non déposée en même temps que le pourvoi en cassation au greffe de la cour d'appel

- Art. 18, § 2 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

MOYEN DE CASSATION - Matière répressive - Pièces à joindre - Mandat d'arrêt européen - Requête non déposée en même temps que le pourvoi en cassation au greffe de la cour d'appel

- Art. 18, § 2 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Pourvoi en cassation - Moyens de cassation - Forme et délai - Requête non déposée en même temps que le pourvoi en cassation au greffe de la cour d'appel

P.10.1735.N

30 november 2010

AC nr. 704

Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de beslissingen van de onderzoeksgerechten over de handhaving van de maatregel van vrijheidsbeneming, genomen in toepassing van artikel 72 Vreemdelingenwet (1). (1) Cass., 4 aug. 2009, AR P.09.1130.N, AC, 2009, nr. 460.

GRONDWET - GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Vreemdelingen - Maatregel van vrijheidsberoving - Beslissingen van de onderzoeksgerechten - Toepassing

ONDERZOEKSGERECHTEN - Vreemdelingen - Maatregel van vrijheidsberoving - Beslissingen - Artikel 149, Grondwet - Toepassing

VREEMDELINGEN - Maatregel van vrijheidsberoving - Beslissingen van de onderzoeksgerechten - Artikel 149, Grondwet - Toepassing

L'article 149 de la Constitution ne s'applique pas aux décisions des juridictions d'instruction statuant sur le maintien d'une mesure privative de liberté prise en application de l'article 72 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (1). (1) Cass., 4 août 2009, RG P.09.1130.N, Pas., 2009, n° 460.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (artikel 100 a fin) - Article 149 - Etrangers - Mesure privative de liberté - Décisions des juridictions d'instruction - Application

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Etrangers - Mesure privative de liberté - Décisions - Article 149 de la Constitution - Application

ETRANGERS - Mesure privative de liberté - Décisions des juridictions d'instruction - Article 149 de la Constitution - Application

De rechtspleging op het beroep dat een vreemdeling met toepassing van artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet instelt tegen een administratieve maatregel van vrijheidsberoving, is een procedure die spoedeisend is en een voorlopig karakter heeft in de zin van artikel 26, § 3, Bijzondere Wet Grondwettelijk Hof (1). (1) Cass., 30 april 2008, AR P.08.0596.F, AC, 2008, nr. 263.

GRONDWETTELIJK HOF - Vreemdelingen - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Aard van de procedure - Gevolg - Prejudiciële vraag

PREJUDICIEEL GESCHIL - Vreemdelingen - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Aard van de procedure - Gevolg - Prejudiciële vraag

VREEMDELINGEN - Administratieve maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Aard van de procedure - Gevolg - Prejudiciële vraag

La procédure du recours introduite par un étranger contre une mesure administrative de privation de liberté, en application de l'article 71, alinéa 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, est une procédure urgente à caractère provisoire au sens de l'article 26, § 3, de la Loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle (1). (1) Cass., 30 avril 2008, RG P.08.0596.F, Pas., 2008, n° 263.

COUR CONSTITUTIONNELLE - Etrangers - Mesure administrative privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Nature de la procédure - Conséquence - Question préjudicielle

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Etrangers - Mesure administrative privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Nature de la procédure - Conséquence - Question préjudicielle

ETRANGERS - Mesure administrative privative de liberté - Recours auprès du pouvoir judiciaire - Nature de la procédure - Conséquence - Question préjudicielle

P.10.1742.N

21 december 2010

AC nr. 759

Het Hof kan zijn arresten enkel intrekken wanneer die vraag tot intrekking berust op een kennelijke misslag in het bedoelde arrest, maar niet op een beweerde verkeerde interpretatie van het cassatiemiddel (1). (1) Zie R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer, Vijfde herwerkte editie 2010, nrs. 4346 e.v.

CASSATIE - Algemeen - Opdracht en bestaansreden van het hof - Aard van het cassatiegeding - Intrekking van een arrest

La Cour ne peut rétracter ses arrêts que lorsque la requête en rétractation est fondée sur une erreur manifeste dans ledit arrêt mais pas sur une interprétation prétendument erronée du moyen de cassation (1). (1) Voir R. DECLERCQ, Beginselen van strafrechtspleging, Kluwer, Cinquième édition remaniée 2010, nos 4346 s.

CASSATION - Généralités. mission et raison d'être de la cour de cassation. nature de l'instance en cassation - Rétractation d'un arrêt

P.10.1764.F

22 december 2010

AC nr. 763

Het cassatieberoep dat door de burgerlijke partij tijdens de verzettermijn is ingesteld tegen een arrest waartegen zij, aangezien zij bij verstek is veroordeeld, wat dat betreft nog verzet kan aantekenen, is niet ontvankelijk (1). (1) Raoul DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Uittreksel uit R.P.D.B., Bruylant, 2006, p. 139, nr. 242, en p. 157, nr. 286.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Duur, begin en einde - Begin - Veroordeling eiser om verweerder vergoeding te betalen wegens roekeloos, tergend hoger beroep alsook rechtsplegingsvergoeding - Verstekbeslissing - Beslissing vatbaar voor verzet - Geen bewijs van betekening - Ontvankelijkheid

De vernietiging van de beslissing tot buitenvervolginstelling brengt de vernietiging mee van de beslissing die de eiser, burgerlijke partij, veroordeelt om de verweerder een rechtsplegingsvergoeding te betalen, en die het gevolg is van de eerste beslissing (1). (1) Zie Cass., 3 dec. 2008, AR P.08.1160.F, AC, nr. 694, met het verschil dat, in onderhavig geval de burgerrechtelijke veroordeling bij verstek was opgelegd.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Burgerlijke partij - Kamer van inbeschuldigingstelling - Beslissing van buitenvervolginstelling en veroordeling burgerlijke partij om inverdenkinggestelde rechtsplegingspleging te betalen - Cassatieberoep van de burgerlijke partij - Vernietiging van de beslissing tot buitenvervolginstelling - Omvang van de vernietiging

Est irrecevable le pourvoi en cassation formé par la partie civile pendant le délai d'opposition contre un arrêt qui, la condamnant par défaut, était encore susceptible, à cet égard, d'opposition de sa part (1). (1) Raoul DECLERCQ, Cassation en matière répressive, Extrait du R.P.D.B., Bruylant, 2006, p. 139, n° 242, et p. 157, n° 286.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Délais dans lesquels il faut se pourvoir ou signifier le pourvoi - Action civile - Durée, point de départ et fin - Point de départ - Décision condamnant le demandeur à payer au défendeur une indemnité pour appel téméraire, vexatoire et une indemnité de procédure - Décision rendue par défaut - Décision pouvant faire l'objet d'une opposition - Pas de preuve de signification - Recevabilité

La cassation de la décision de non-lieu entraîne l'annulation de celle qui condamne le demandeur, partie civile, à payer des indemnités de procédure au défendeur, et qui est la conséquence de la première (1). (1) Voir Cass., 3 décembre 2008, RG P.08.1160.F, Pas., 2008, n° 694, avec la différence que, dans le cas présent, la condamnation civile était infligée par défaut.

CASSATION - Etendue - Matière répressive - Action publique - Partie civile - Chambre des mises en accusation - Décision de non-lieu et décision condamnant la partie civile à payer à l'inculpé des indemnités de procédure - Pourvoi en cassation de la partie civile - Cassation de la décision de non-lieu - Etendue de la cassation

P.10.1772.F

22 december 2010

AC nr. 764

Het aanbod van herstelbemiddeling of herstelgericht groepsoverleg bestaat in een voorstel tot deelname aan een proces van, ofwel vrijwillige communicatie tussen de minderjarige die ervan verdacht wordt een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd en het slachtoffer van dat feit, ofwel het in groep zoeken naar oplossingen voor het conflict met behulp van een neutrale bemiddelaar; voor de aanwending ervan is de uitdrukkelijke en onvoorwaardelijke instemming van de deelnemende personen vereist gedurende het volledige proces; aangezien dat aanbod niet dwingend is, kan het geen deel uitmaken van de voorwaarden die de rechtbank oplegt voor het behoud van de minderjarige in zijn leefomgeving (1). (1) Zie Justel, Geconsolideerde wetgeving, Ministeriële omzendbrief, nr. 1/2007, van 7 maart 2007, punten 1, B.3-5, D en E.

JEUGDBESCHERMING - Gerechtelijke bescherming - Minderjarige delinquent - Jeugdrecht - Aanbod van herstelbemiddeling of herstelgericht groepsoverleg - Voorwaarden - Uitdrukkelijke instemming van de deelnemende partijen

- Artt. 37, § 2bis, en 37bis Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

L'offre restauratrice de médiation ou de concertation restauratrice en groupe consiste en une proposition de participer à un processus, soit de communication volontaire entre le mineur soupçonné d'avoir commis un fait qualifié infraction et la victime dudit fait, soit de recherche en groupe de solutions au conflit avec l'aide d'un médiateur neutre; sa mise en œuvre est soumise à l'accord exprès et sans réserve des personnes qui y participent, tout au long du processus; dépourvue de caractère contraignant, cette offre ne peut faire partie de conditions imposées par le tribunal de la jeunesse au maintien du mineur dans son milieu de vie (1). (1) Voir Justel, Législation consolidée, Circulaire ministérielle n° 1/2007 du 7 mars 2007, points 1, B.3 - 5, D et E.

PROTECTION DE LA JEUNESSE - Protection judiciaire - Mineur délinquant - Juridiction de la jeunesse - Offre restauratrice de médiation et de concertation restauratrice en groupe - Conditions - Accord exprès des personnes qui y participent

- Art. 37, § 2bis, et 37bis L. du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse

P.10.1808.F

1 december 2010

AC nr. 708

Het feit dat de inverdenkinggestelde in tenuitvoerlegging van een veroordeling van zijn vrijheid kan worden beroofd, belet het onderzoeksgerecht niet om te oordelen of de tegen hem genomen maatregel van voorlopige hechtenis volstrekt noodzakelijk is.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Voorwaarden - Volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid - Beoordeling door het onderzoeksgerecht

- Artt. 16, § 1, eerste lid, 21, § 4, 22, zesde lid, en 30, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

La circonstance que l'inculpé puisse être privé de liberté en exécution d'une condamnation n'empêche pas la juridiction d'instruction d'apprécier le caractère d'absolue nécessité de la mesure de détention préventive dont il fait l'objet.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Conditions - Absolue nécessité pour la sécurité publique - Appréciation par la juridiction d'instruction

- Art. 16, § 1er, al. 1er, 21, § 4, 22, al. 6, et 30, § 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1876.F

15 december 2010

AC nr. 745

De artikelen 4, 5°, en 7, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel zijn niet van toepassing, ongeacht of tegen de tenuitvoerlegging van de veroordeling al dan niet verzet kan worden gedaan, aangezien tot de in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie vastgelegde fundamentele rechten niet het recht behoort van de beklaagde, die persoonlijk is gedagvaard of op een andere wijze in kennis is gesteld van de datum van de rechtszitting, om, wanneer hij niet verschenen is, tegen het gewezen vonnis verzet aan te tekenen.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Uitvaardigende Staat - Europees aanhoudingsbevel uitgaande van een andere Lidstaat - Persoonlijk

Les articles 4, 5°, et 7 de la loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen ne sont pas applicables, que la condamnation à exécuter soit ou non passible d'opposition, dès lors que les droits fondamentaux consacrés par l'article 6 du traité sur l'Union européenne ne comprennent pas celui, pour le prévenu cité personnellement ou informé par un autre moyen de la date de l'audience, de faire opposition au jugement rendu alors qu'il n'a pas comparu.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Etat d'émission - Mandat d'arrêt européen émanant d'un autre Etat membre - Justiciable cité

gedagvaarde of over de datum van de rechtszitting ingelichte justitiabele - Al dan niet verzet - Veroordeling bij verstek - Tenuitvoerlegging

- Artt. 4, 5°, en 7 Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

Indien het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf of van een veiligheidsmaatregel, uitgesproken bij een bij verstek gewezen vonnis, en de betrokken persoon niet persoonlijk is gedagvaard of op een andere wijze in kennis is gesteld van de datum en de plaats van de rechtszitting waarop voornoemd verstekvonnis is geweest, kan de overlevering afhankelijk worden gesteld van de voorwaarde dat de uitvaardigende rechterlijke autoriteit voldoende waarborgen biedt om de persoon op wie het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft, ervan te verzekeren dat hij in de uitvaardigende Staat een nieuwe vonnisprocedure kan vragen en in zijn aanwezigheid wordt berecht.

EUROPEES AANHOUDINGSBEVEL - Uitvaardigende Staat - Europees aanhoudingsbevel uitgaande van een andere Lidstaat - Niet persoonlijk gedagvaarde of persoonlijk over de datum van de rechtszitting ingelichte justitiabele - Veroordeling bij verstek - Tenuitvoerlegging

- Art. 7, eerste lid Wet 19 dec. 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel

personnellement ou informé de la date d'audience - Opposition ou non - Condamnation par défaut - Exécution

- Art. 4, 5°, et 7 L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

Lorsque le mandat d'arrêt européen a été délivré aux fins d'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté prononcée par une décision rendue par défaut, et si la personne concernée n'a pas été citée personnellement ni informée autrement de la date et du lieu de l'audience qui a mené à la décision rendue par défaut, la remise peut être subordonnée à la condition que l'autorité judiciaire d'émission donne des assurances jugées suffisantes pour garantir à la personne qui fait l'objet du mandat d'arrêt européen qu'elle aura la possibilité de demander une nouvelle procédure de jugement dans l'Etat d'émission et d'être jugée en sa présence.

MANDAT D'ARRET EUROPEEN - Etat d'émission - Mandat d'arrêt européen émanant d'un autre Etat membre - Justiciable non cité personnellement ni informé de la date d'audience - Condamnation par défaut - Exécution

- Art. 7, al. 1er L. du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen

P.10.1892.F

8 december 2010

AC nr. 719

De ontstentenis van cassatieberoep tegen de afzonderlijke beschikking van de raadkamer die, met toepassing van artikel 26, §3, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, beslist dat de inverdenkinggestelde aangehouden blijft, schendt artikel 5.4 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden niet, aangezien de inverdenkinggestelde die naar het vonnisgerecht wordt verwezen het recht behoudt om, overeenkomstig artikel 27, §1, van de wet van 20 juli 1990, bij dat gerecht een verzoek tot invrijheidstelling in te dienen.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Voorlopige hechtenis - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Geen cassatieberoep - Artikel 5.4 E.V.R.M. - Schending

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 5 - Art. 5.4 - Voorlopige hechtenis - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Geen cassatieberoep

L'absence de pourvoi en cassation contre l'ordonnance séparée de la chambre du conseil décidant, en application de l'article 26, §3, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, que l'inculpé restera en détention ne viole pas l'article 5, §4 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales dès lors que l'inculpé renvoyé devant la juridiction de jugement conserve le droit de saisir celle-ci d'une requête de mise en liberté conformément à l'article 27, §1er, de la loi du 20 juillet 1990.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Détention préventive - Règlement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Absence de pourvoi en cassation - Conv. D.H., article 5, § 4 - Violation

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 5 - Article 5.4 - Détention préventive - Règlement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Absence de pourvoi en cassation

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Geen cassatieberoep - Artikel 5.4 E.V.R.M. - Schending

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Geen cassatieberoep - Artikel 5.4 E.V.R.M. - Schending

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

De inverdenkinggestelde kan geen cassatieberoep instellen tegen de afzonderlijke beschikking van de raadkamer die met toepassing van artikel 26, §3, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, beslist dat hij aangehouden blijft (1). (1) Cass., 22 feb. 2006, AR P.06.0270.F, AC, 2006, nr. 105; Nullum Crimen, 2007, 138 en de noot.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Rechtsmiddel - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Beslissingen uit hun aard niet vatbaar voor cassatieberoep - Voorlopige hechtenis - Regeling van de rechtspleging - Raadkamer - Verwijzing naar de correctionele rechtbank - Handhaving van de hechtenis - Afzonderlijke beschikking - Rechtsmiddel - Cassatieberoep - Ontvankelijkheid

- Art. 31, eerste en tweede lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Reglement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Absence de pourvoi en cassation - Conv. D.H., article 5, § 4 - Violation

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Règlement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Absence de pourvoi en cassation - Conv. D.H., article 5, § 4 - Violation

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

L'inculpé ne peut se pourvoir en cassation contre l'ordonnance séparée de la chambre du conseil décidant, en application de l'article 26, §3, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, qu'il restera en détention (1). (1) Cass., 22 février 2006, RG P.06.0270.F, Pas., 2006, n° 105, Nullum Crimen, 2007, 138 et la note.

DETENTION PREVENTIVE - Reglement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Recours - Pourvoi en cassation - Recevabilité

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Règlement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Pourvoi - Recevabilité

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Décisions contre lesquelles on ne peut pas se pourvoir en raison de leur nature - Détention préventive - Règlement de la procédure - Chambre du conseil - Renvoi au tribunal correctionnel - Maintien de la détention - Ordonnance séparée - Recours - Pourvoi - Recevabilité

- Art. 31, al. 1er et 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1893.F

28 december 2010

AC nr. 771

Rekening houdend met de in artikel 300, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde uitzondering, kan de functie van gevangenisdirecteur niet als een verboden onverenigbaarheid worden aangevoerd.

STRAFUITVOERING - Assessor - Strafvuiveringsrechtbank - Gevangenisdirecteur - Toepassing - Onverenigbaarheid

- Art. 300, derde lid Gerechtelijk Wetboek

Compte tenu de l'exception prévue dans l'article 300, alinéa 3 du Code judiciaire, la fonction de directeur de prison ne saurait être invoquée au titre d'une des incompatibilités prohibées.

APPLICATION DES PEINES - Assesseur - Tribunal de l'application des peines - Directeur de prison - Application - Incompatibilité

- Art. 300, al. 3 Code judiciaire

Het feit dat een assessor in de strafuitvoeringsrechtbank, bij de uitoefening van zijn beroep, de veroordeelde heeft ontmoet die vervolgens voor hem verschijnt, valt niet onder de in artikel 828, 9°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde gevallen.

STRAFUITVOERING - Onpartijdigheid - Assessor - Wraking - Strafwetboek - Toepassing

- Art. 828, 9° Gerechtelijk Wetboek

De artikelen 6.1 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, en 14.1 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten, zijn alleen van toepassing op het onderzoek van hetzij betwistingen over burgerlijke rechten en verplichtingen, hetzij de gegrondheid van de ingestelde strafvordering; die bepalingen zijn bijgevolg niet van toepassing op de strafuitvoeringsrechtbank die kennis neemt van een verzoek tot toekenning van een strafuitvoeringsmodaliteit (1). (1) Cass., 20 nov. 2007, AR P.07.1528.N, AC, 2007, nr. 569 en noot 1.

RECHTEN VAN DE MENS - Internationaal verdrag burgerrechten en politieke recht - Artikel 14.1 - Strafwetboek - Toepassing

- Art. 14.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Strafwetboek - Toepassing

- Art. 14.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

STRAFUITVOERING - Artikel 14.1 - Artikel 6.1 - Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten - Strafwetboek - Rechten van de Mens - Toepassing - EVRM

- Art. 14.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 6.1 Verdrag van 4 nov. 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Een therapeutische relatie of deskundigenrelatie tussen een assessor en een veroordeelde die voor de strafuitvoeringsrechtbank moet verschijnen, is geen cumulatie van rechterlijke ambten en evenmin één van de in de artikelen 292 tot 299 van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde onverenigbaarheden.

Le fait pour un assesseur au tribunal de l'application des peines d'avoir dans l'exercice de sa profession, rencontré le condamné qui comparait ensuite devant lui, ne répond à aucune des situations décrites par l'article 828, 9° du Code judiciaire.

APPLICATION DES PEINES - Impartialité - Assesseur - Récusation - Tribunal de l'application des peines - Application

- Art. 828, 9° Code judiciaire

Les articles 6.1 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et 14.1 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques, ne s'appliquent qu'à l'examen soit des contestations sur des droits et obligations de caractère civil, soit du bien-fondé de toute accusation en matière pénale; ces dispositions ne régissent dès lors pas le tribunal de l'application des peines saisi d'une demande tendant à l'octroi d'une modalité d'exécution de la peine (1). (1) Cass., 20 novembre 2007, RG P.07.1528.N, Pas., 2007, n° 569 et la note 1.

DROITS DE L'HOMME - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Article 14, § 1er - Tribunal de l'application des peines - Application

- Art. 14, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Tribunal de l'application des peines - Application

- Art. 14, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

APPLICATION DES PEINES - Article 14, § 1er - Article 6, § 1er - Pacte international relatif aux droits civils et politiques - Tribunal de l'application des peines - Droits de l'homme - Application - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales

- Art. 14, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 6, § 1er Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950

Une relation thérapeutique ou d'expertise ayant existé entre un assesseur et un condamné appelé à comparaître devant le tribunal de l'application des peines, ne constitue pas un cumul de fonctions judiciaires ni une des incompatibilités énumérées aux articles 292 à 299 du Code judiciaire.

P.10.1899.F

15 december 2010

AC nr. 746

Het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat, in het kader van de in artikel 136ter, §1, 3 en 4, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering omschreven rechtspleging, beveelt dat de hechtenis een maand langer gehandhaafd blijft, maakt een nieuwe titel van vrijheidsbeneming uit, die de bestaansreden ontnemt aan het cassatieberoep tegen het vorig arrest tot handhaving dat met toepassing van artikel 30 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis is geweest (1). (1) Te dezen was het cassatieberoep gericht tegen het arrest van 30 november 2010, waarbij de voorlopige hechtenis, met toepassing van artikel 30 van de wet van 20 juli 1990, werd gehandhaafd, terwijl het daaropvolgend arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, dat met toepassing van artikel 136ter van het Wetboek van Strafvordering uitspraak doet, op 2 december 2010 werd geweest.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Kamer van inbeschuldigingstelling - Handhaving van de hechtenis - Cassatieberoep - Hechtenis van meer dan zes maanden - Toezicht op het onderzoek - Artikel 136ter Wetboek van Strafvordering - Daaropvolgend arrest dat de hechtenis handhaaft - Nieuwe titel van vrijheidsbeneming

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 136ter, §§ 1, 3 en 4 Wetboek van Strafvordering
CASSATIEBEROEP - Strafvordering - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Strafvordering - Gemis aan belang of bestaansreden - Voorlopige hechtenis - Kamer van inbeschuldigingstelling - Handhaving van de hechtenis - Cassatieberoep - Hechtenis van meer dan zes maanden - Toezicht op het onderzoek - Artikel 136ter Wetboek van Strafvordering - Daaropvolgend arrest dat de hechtenis handhaaft - Nieuwe titel van vrijheidsbeneming

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 136ter, §§ 1, 3 en 4 Wetboek van Strafvordering
ONDERZOEKSGERECHTEN - Voorlopige hechtenis - Kamer van inbeschuldigingstelling - Handhaving van de hechtenis - Cassatieberoep - Hechtenis van meer dan zes maanden - Toezicht op het onderzoek - Artikel 136ter Wetboek van Strafvordering - Daaropvolgend arrest dat de hechtenis handhaaft - Nieuwe titel van vrijheidsbeneming

- Art. 30 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 136ter, §§ 1, 3 en 4 Wetboek van Strafvordering

L'arrêt de la Chambre des mises en accusation qui, dans le cadre de la procédure prévue par l'article 136ter, § 1er, 3 et 4, alinéa 1er du Code d'instruction criminelle, ordonne le maintien de la détention préventive pour une durée de un mois, constitue un nouveau titre de privation de liberté qui ôte son objet au pourvoi dirigé contre son arrêt antérieur de maintien pris en application l'article 30 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive (1). (1) En l'espèce le pourvoi avait été dirigé contre l'arrêt rendu le 30 novembre 2010 maintenant la détention préventive en application de l'article 30 de la loi du 20 juillet 1990, tandis que l'arrêt subséquent de la chambre des mises en accusation statuant en application de l'article 136ter C.I.cr., avait été rendu le 2 décembre 2010.

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Chambre des mises en accusation - Maintien de la détention - Pourvoi - Détention de plus de 6 mois - Contrôle de l'instruction - Code d'instruction criminelle, article 136ter - Arrêt subséquent de maintien en détention - Nouveau titre de privation de liberté

- Art. 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 136ter, § 1er, 3 et 4 Code d'Instruction criminelle
POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoir - Action publique - Défaut d'intérêt. défaut d'objet - Détention préventive - Chambre des mises en accusation - Maintien de la détention - Pourvoi - Détention de plus de 6 mois - Contrôle de l'instruction - Code d'instruction criminelle, article 136ter - Arrêt subséquent de maintien en détention - Nouveau titre de privation de liberté

- Art. 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 136ter, § 1er, 3 et 4 Code d'Instruction criminelle
JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Détention préventive - Chambre des mises en accusation - Maintien de la détention - Pourvoi en cassation - Détention de plus de 6 mois - Contrôle de l'instruction - Code d'instruction criminelle, article 136ter - Arrêt subséquent de maintien en détention - Nouveau titre de privation de liberté

- Art. 30 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

- Art. 136ter, § 1er, 3 et 4 Code d'Instruction criminelle

P.10.1918.F

22 december 2010

AC nr. 765

Het bestaan van een openbaar belang bij de voortzetting van de hechtenis kan alleen beoordeeld worden na een geactualiseerd, nauwkeurig en gepersonaliseerd onderzoek van de gegevens van de zaak, aangezien de vrijheidsberoving de uitzondering is en de redenen die haar verantwoordt mettertijd hun relevantie kunnen verliezen; de verwijzing alleen naar de omstandigheden die in het bevel tot aanhouding zijn vermeld, om een invrijheidstelling te wijzigen waartoe de eerste rechter heeft besloten in het kader van een gerechtelijk onderzoek dat al meer dan zes maanden is geopend, kan niet beschouwd worden als de motivering die bij wet is vereist, daar de verlenging van de hechtenis de noodzaak versterkt om het bestaan ervan te verantwoorden (1). (1) Zie Sébastien van Drooghenbroeck, "La Convention européenne des droits de l'homme - Trois années de jurisprudence 1999-2001", dossier van het Journal des Tribunaux, nr. 39, p. 57, nr. 67.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Voorwaarden - Geactualiseerd onderzoek

- Art. 16, §§1 en 5, vijfde en zesde lid, en 30, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

L'existence d'un intérêt public à la poursuite de la détention ne peut s'apprécier qu'à l'issue d'un examen actualisé, précis et personnalisé des éléments de la cause, puisque la privation de liberté est l'exception et que les raisons l'ayant justifiée peuvent perdre leur pertinence au fil du temps; le seul renvoi aux circonstances mentionnées dans le mandat d'arrêt, pour réformer une mise en liberté décidée par le premier juge dans le cadre d'une instruction ouverte depuis plus de six mois, ne saurait être considéré comme la motivation requise par la loi, alors que l'allongement de la détention renforce la nécessité d'en justifier l'existence (1). (1) Voir Sébastien van Drooghenbroeck, "La Convention européenne des droits de l'homme - Trois années de jurisprudence 1999-2001", dossier du Journal des Tribunaux, n° 39, p. 57, n° 67.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Conditions - Examen actualisé

- Art. 16, § 1er et 5, 22, al. 5 et 6, et 30, § 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1956.F

28 december 2010

AC nr. 772

Geen enkele wettelijke bepaling verbiedt de rechter ontwerpen voor te bereiden die achteraf kunnen worden gewijzigd of ingetrokken; dergelijke handelwijze betekent in se niet dat de beslissing van de rechter reeds vooraf vaststond.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Bevel tot aanhouding - Onderzoeksrechter - Voorbereiding van een ontwerp van bevel tot aanhouding

- Art. 16, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Aucune disposition légale n'interdit au juge de préparer la rédaction de projets susceptibles d'être modifiés ou retirés; une telle manière de procéder n'implique pas par elle-même que le juge ait préjugé de sa décision.

DETENTION PREVENTIVE - Mandat d'arrêt - Juge d'instruction - Préparation de la rédaction d'un projet de mandat d'arrêt

- Art. 16, § 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

P.10.1983.F

28 december 2010

AC nr. 773

Ofschoon de niet-vermelding, in het bevel tot aanhouding, van de omstandigheden die de voorlopige hechtenis wettigen, een onherstelbaar gebrek uitmaakt, is het onderzoeksgerecht wel bevoegd om de motivering aan te vullen wanneer het bevel tot aanhouding vaststelt dat die omstandigheden voorhanden zijn en dat zij de vrijheidsberoving vóór berechting verantwoordt (1). (1) Cass., 16 maart 2005, AR P.05.0313.F, Pas., 2005, nr. 166, met concl. adv.-gen. Loop.

VOORLOPIGE HECHTENIS - Handhaving - Gronden van het bevel tot aanhouding - Bevoegdheid van de onderzoeksgerechten

- Art. 16, §§ 1°, derde lid, 5, tweede lid, en 30, § 4 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

ONDERZOEKSGERECHTEN - Bevoegdheid van de onderzoeksgerechten - Motivering van het bevel tot aanhouding -

Si l'absence, dans le mandat d'arrêt, de toute énonciation concernant les circonstances qui justifient la détention préventive constitue un vice irrémédiable, la juridiction d'instruction détient en revanche le pouvoir de compléter la motivation lorsque le mandat d'arrêt constate que ces circonstances existent et justifient la privation de liberté avant jugement (1). (1) Cass., 16 mars 2005, RG P.05.0313.F, Pas., 2005, n° 166 avec concl. de M. Loop, avocat général.

DETENTION PREVENTIVE - Maintien - Motifs du mandat d'arrêt - Pouvoir des juridictions d'instruction

- Art. 16, § 1er, al. 3, § 5, al. 2, et 30, § 4 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

JURIDICTIONS D'INSTRUCTION - Pouvoir des juridictions d'instruction - Motivation du mandat d'arrêt - Complément

P.10.2024.F

28 december 2010

AC nr. 774

Wanneer het bestreden arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling op 16 december 2010 werd gewezen en betekend, is het cassatieberoep dat op zaterdag 18 december 2010 is ingesteld, laattijdig en bijgevolg niet ontvankelijk; het Hof vermag geen acht te slaan op de vermelding op de verklaring van cassatieberoep, volgens welke de betrokkene op 17 december 2010 de bedoeling te kennen heeft gegeven om cassatieberoep in te stellen, aangezien niet blijkt dat de eiser die dag aan de directeur van de inrichting waar hij is opgesloten of aan diens gemachtigde, heeft verklaard dat hij cassatieberoep instelt.

CASSATIEBEROEP - Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Vermelding op de verklaring van cassatieberoep - Intentie om cassatieberoep in te stellen

- Art. 31, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

VOORLOPIGE HECHTENIS - Cassatieberoep - Vorm - Vermelding op de verklaring van cassatieberoep - Intentie om cassatieberoep in te stellen

- Art. 31, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Lorsque l'arrêt attaqué de la chambre des mises en accusation a été rendu et signifié le jeudi 16 décembre 2010, le pourvoi formé le samedi 18 décembre 2010 est tardif et partant irrecevable; la Cour ne peut avoir égard à la mention figurant à la déclaration de pourvoi selon laquelle l'intéressé a manifesté son intention de se pourvoir en cassation le 17 décembre 2010, dès lors qu'il n'apparaît pas que le demandeur ait déclaré, à cette date, au directeur de l'établissement où il est détenu ou à son délégué, se pourvoir en cassation.

POURVOI EN CASSATION - Matière répressive - Formes - Forme du pourvoi en cassation et indications - Mention figurant à la déclaration de pourvoi - Intention de se pourvoir en cassation

- Art. 31, § 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

DETENTION PREVENTIVE - Pourvoi en cassation - Forme - Mention figurant à la déclaration de pourvoi - Intention de se pourvoir en cassation

- Art. 31, § 2 L. du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

S.07.0027.N

15 februari 2010

AC nr. 102

De bepaling van artikel 103 van de Herstelwet van 22 januari 1985 dient aldus te worden uitgelegd dat, hoewel geen uitdrukkelijke afwijking is bepaald, de opzeggingsvergoeding ten gunste van de werknemer in dat geval ook dient te worden berekend met inachtneming van het loon alsof de werknemer voltijds zou zijn tewerkgesteld op het ogenblik van de kennisgeving van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Opzeggingsvergoeding - Loopbaanonderbreking - Ouderschapsverlof - Vermindering van de arbeidsprestaties - Opzeggingsvergoeding - Beschermingsvergoeding - Berekening

- Art. 103 Herstelwet 22 jan. 1985

La disposition de l'article 103 de la loi de redressement du 22 janvier 1985 contenant des dispositions sociales doit être interprétée en ce sens que, dans ce cas également, bien qu'aucune dérogation expresse n'ait été prévue, l'indemnité de congé du travailleur doit être calculée en fonction de la même rémunération que celle qu'il aurait perçue s'il avait été occupé à temps plein au moment de la notification de la résiliation du contrat de travail.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Indemnité de congé - Interruption de carrière - Congé parental - Réduction des prestations de travail - Indemnité de congé - Indemnité de protection - Calcul

- Art. 103 L. du 22 janvier 1985

De uit een richtlijn voortvloeiende verplichting van de Lid-staten van de Europese Unie om het met de richtlijn beoogde resultaat te bereiken, alsook hun verplichting om, krachtens artikel 10 van het EG-verdrag, alle algemene of bijzondere maatregelen te treffen die geschikt zijn om de nakoming van de uit het Verdrag of uit handelingen van de instellingen der Gemeenschap voortvloeiende verplichtingen te verzekeren, gelden voor alle met overheidsgezag beklede instanties van de Lid-staten en dus, binnen het kader van hun bevoegdheden, ook voor de rechterlijke instanties, wat impliceert dat de nationale rechter bij de toepassing van het nationale recht dat recht zo veel mogelijk dient uit te leggen in het licht van de bewoordingen en het doel van de richtlijn, teneinde het daarmee beoogde resultaat te bereiken en aldus aan artikel 249, derde lid, van het EG-verdrag te voldoen.

EUROPESE UNIE - Algemeen - Richtlijn - Uit de Richtlijn voortvloeiende verplichting - Nationale rechter

- Art. 249, derde lid Verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap

Het arrest dat te kennen geeft dat het ontslag van de werknemer mede is ingegeven door het recht dat hij krachtens artikel 107bis van de Herstelwet van 22 januari 1985 ontleent aan de uitoefening van het ouderschapsverlof, oordeelt niet wettig dat het ontslag gegeven is om redenen die vreemd zijn aan de vermindering van de arbeidsprestatie van de werknemer ingevolge de uitoefening van het recht op ouderschapsverlof.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Opzegging - Loopbaanonderbreking - Ouderschapsverlof - Vermindering van de arbeidsprestaties - Uitputting van het recht - Ontslag

- Artt. 101 en 107bis Herstelwet 22 jan. 1985

L'obligation incombant aux Etats membres de l'Union européenne en vertu d'une directive d'atteindre le résultat visé par la directive ainsi que l'obligation incombant à ces mêmes Etats membres en vertu de l'article 10 du Traité CE de prendre toutes mesures générales ou particulières propres à assurer l'exécution des obligations découlant du Traité ou résultant des actes des institutions de la Communauté doivent être respectées par toutes les instances des Etats membres qui revêtent une autorité publique et, en conséquence, dans les limites de leurs compétences, par les instances judiciaires, ce qui implique que le juge national appelé à appliquer le droit national est tenu d'interpréter ce droit dans la mesure du possible à la lumière des termes et de l'objectif de la directive afin d'atteindre le résultat visé et, en conséquence, de satisfaire aux dispositions de l'article 249, alinéa 3, du Traité CE.

UNION EUROPEENNE - Généralités - Directive - Obligation découlant de cette directive - Juge national

- Art. 249, al. 3 Traité du 25 mars 1957 instituant la Communauté Economique Européenne

Un arrêt qui révèle que le travailleur a également été licencié en raison du droit qu'en vertu de l'article 107bis de la loi de redressement du 22 janvier 1985 contenant des dispositions sociales, il puise dans l'exercice du congé parental, ne décide pas légalement que le congé a été donné pour des motifs étrangers à la réduction des prestations de travail du travailleur en raison de l'exercice du droit au congé parental.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Préavis - Interruption de carrière - Congé parental - Réduction des prestations de travail - Epuisement du droit - Congé

- Art. 101 et 107bis L. du 22 janvier 1985

S.07.0028.F

8 maart 2010

AC nr. 161

Conclusie van advocaat-generaal GENICOT.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Verband tussen beslissingen - Vernietiging van een beslissing

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Vordering - Uitbreiding - Wijziging

De vernietiging van de beslissing die de subsidiaire vordering van de eiseres niet-ontvankelijk verklaart, strekt zich uit tot de daaruit voortvloeiende beslissingen (1). (1) Zie Cass., 12 okt. 2006, AR C.06.0063.F, AC, 2006, nr 485; Cass., 13 maart 2006, AR C.05.0268.F, AC, 2006, nr 146.

CASSATIE - Vernietiging - Omvang - Burgerlijke zaken - Verband tussen beslissingen - Vernietiging van een beslissing

Conclusions de l'avocat général GENICOT.

CASSATION - Etendue - Matière civile - Lien entre des décisions - Cassation d'une décision

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Demande - Extension - Modification

La cassation de la décision de dire irrecevable la demande subsidiaire de la demanderesse s'étend aux décisions qui en sont la conséquence (1). (1) Voir Cass., 12 octobre 2006, RG C.06.0063.F, Pas., 2006, n° 485; 13 mars 2006, RG C.05.0268.F, Pas., 2006, n° 146.

CASSATION - Etendue - Matière civile - Lien entre des décisions - Cassation d'une décision

Een rechtsvordering kan bij conclusie worden uitgebreid of gewijzigd wanneer die conclusie gegrond is op dezelfde feiten als die welke in de dagvaarding zijn vermeld, ook al had de eiser daaruit toen geen rechtsgevolgen met betrekking tot de gegrondheid van zijn vordering afgeleid (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr ...

NIEUWE VORDERING - Burgerlijke zaken - Vordering - Uitbreiding - Wijziging

- Art. 807 Gerechtelijk Wetboek

Une demande en justice peut être étendue ou modifiée par voie de conclusions lorsque les faits sur lesquels ces conclusions se fondent sont les mêmes que ceux mentionnés dans la citation, même si le demandeur n'en avait alors tiré aucune conséquence juridique quant au bien-fondé de sa demande (1). (1) Voir concl. du M.P.

DEMANDE NOUVELLE; VOIR AUSSI: 191 APPEL - Matière civile - Demande - Extension - Modification

- Art. 807 Code judiciaire

S.08.0003.N

26 april 2010

AC nr. 283

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

ADMINISTRATIEVE GELDBOETE IN FISCALE ZAKEN - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Mildere wet - Werking in de tijd - Inzicht van de wetgever

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Allerlei - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

AMENDES ADMINISTRATIVES (EN MATIERE SOCIALE) - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Loi plus clément - Application dans le temps - Opinion du législateur

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Divers - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

De retroactiviteitsregel zoals bedoeld in artikel 15.1 van het I.V.B.P.R. en artikel 2, tweede lid van het Strafwetboek, heeft enkel tot gevolg dat de beklaagde retroactief aanspraak kan maken op een gunstiger regime dan datgene dat van toepassing was ten tijde van het plegen van het ten laste gelegde feit, wanneer uit de nieuwe regeling blijkt dat het inzicht van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van dat feit is gewijzigd (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

STRAF - Algemeen - Straf en maatregel - Wettigheid - Mildere wet - Werking in de tijd - Inzicht van de wetgever

- Art. 15.1 Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, ondertekend te New-York op 16 dec. 1966, goedgekeurd bij de wet van 15 mei 1981

- Art. 2, tweede lid Strafwetboek

La règle de la rétroactivité au sens des articles 15.1 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques et 2, alinéa 2, du Code pénal a pour seule conséquence que le prévenu peut se prévaloir rétroactivement d'un régime plus favorable que celui qui était en vigueur au moment où il a commis le fait mis à charge, s'il ressort de la nouvelle réglementation que le législateur a changé d'opinion quant au caractère punissable du fait litigieux (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Loi plus clément - Application dans le temps - Opinion du législateur

- Art. 15, § 1er Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels, fait à New York le 19 décembre 1966, approuvé par la loi du 15 mai 1981

- Art. 2, al. 2 Code pénal

Nu uit de wetsgeschiedenis van de wet van 7 december 2005 blijkt dat de afschaffing van de verplichting om een verstrekkingenregister bij te houden is ingegeven door het streven naar administratieve vereenvoudiging, maar het vervallen van de verplichting een verstrekkingenregister bij te houden en van de sancties die worden opgelegd zo dat register niet wordt bijgehouden, evenwel meebrengt dat het onvolledig bijhouden van het individueel kinesitherapiedossier voortaan tot gevolg heeft dat het volledig bedrag van de verzekeringstegemoetkoming met betrekking tot de prestaties waarvoor het dossier foutief is bijgehouden, zal worden gerecupereerd, hetgeen een zwaardere sanctie is dan de administratieve geldboete opgelegd krachtens het koninklijk besluit van 25 november 1996, blijkt aldus dat het inzicht van de wetgever omtrent de strafwaardigheid van het ten laste gelegde feit niet is gewijzigd (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

Dès lors qu'il ressort des travaux préparatoires de la loi du 7 décembre 2005 abrogeant l'article 76, alinéa 1er, et l'article 168, alinéa 6, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, que l'abrogation de l'obligation de tenir un registre de prestations résulte du souci de simplification administrative, mais que, nonobstant l'abrogation de l'obligation de tenir un registre de prestations et des sanctions applicables en cas de non-teneur du registre, la tenue imparfaite du dossier kinésithérapeutique individuel donne lieu à la récupération de l'entière de l'intervention de l'assurance pour les prestations mal consignées dans le dossier, ce qui constitue une sanction plus lourde que l'amende administrative prévue par l'arrêté royal du 25 novembre 1996 fixant les modalités de tenue d'un registre de prestations par les dispensateurs de soins visés à l'article 76 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994 et déterminant les amendes administratives applicables en cas d'infraction à ces dispositions, il est manifeste que l'opinion du législateur quant au caractère punissable du fait mis à charge du demandeur est restée inchangée (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ADMINISTRATIEVE GELDBOETE IN FISCALE ZAKEN - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

AMENDES ADMINISTRATIVES (EN MATIERE SOCIALE) - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

- Art. 7, § 9 van de bijlage KB 14 sept. 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering

- Art. 7, § 9 annexé A.R. du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité

STRAF - Algemeen - Strafen en maatregel - Wettigheid - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

PEINE - Généralités. peines et mesures. légalité - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

- Art. 7, § 9 van de bijlage KB 14 sept. 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering

- Art. 7, § 9 annexé A.R. du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Allerlei - Zorgverleners - Bijhouden van een verstrekkingenregister - Inbreuk op de voorschriften - Administratieve sanctie - Afschaffing

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Divers - Dispensateurs de soins - Tenue d'un registre de prestations - Infraction aux règles - Sanction administrative - Abrogation

- Art. 7, § 9 van de bijlage KB 14 sept. 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering

- Art. 7, § 9 annexé A.R. du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité

S.08.0061.F

10 mei 2010

AC nr. 323

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

BEROEPSZIEKTE - Getroffene - Risico - Wet - Niet van toepassing - Voordelen - Beperking - Fonds voor Beroepsziekten - Beslissing - Datum - Werking in de tijd

MALADIE PROFESSIONNELLE - Victime - Risque - Loi - Non-application - Avantages - Limitation - Fonds des maladies professionnelles - Décision - Date - Application dans le temps

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Beroepsziekte - Getroffene - Risico - Wet - Niet van toepassing - Voordelen - Beperking - Fonds

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Maladie professionnelle - Victime - Risque - Loi - Non-application -

Het koninklijk besluit van 5 november 1990, dat, voor sommige ziekten, de voordelen beperkt die verleend worden door de gecoördineerde wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, wat betreft de getroffen en die aan het beroepsrisico van die ziekten waren blootgesteld gedurende een periode in de loop waarvan zij niet onder toepassing van de gecoördineerde wetten vielen, is niet van toepassing op een aanvraag die op 9 juni 1986 aan het Fonds van Beroepsziekten is gericht en waarop dat Fonds op 23 februari 1988 geweigerd heeft in te gaan (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Beroepsziekte - Getroffene - Risico - Wet - Niet van toepassing - Voordelen - Beperking - Fonds voor Beroepsziekten - Beslissing - Datum

- Artt. 1 en 2 KB 5 nov. 1990

BEROEPSZIEKTE - Getroffene - Risico - Wet - Niet van toepassing - Voordelen - Beperking - Fonds voor Beroepsziekten - Beslissing - Datum - Werking in de tijd

- Artt. 1 en 2 KB 5 nov. 1990

L'arrêté royal du 5 novembre 1990 limitant, pour certaines maladies, les avantages accordés par les lois coordonnées relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles, en ce qui concerne les victimes exposées au risque professionnel de ces maladies pendant une période au cours de laquelle elles ne tombaient pas sous l'application des lois coordonnées, ne s'applique pas à une demande qui a été adressée au Fonds des maladies professionnelles le 9 juin 1986 et qui a fait l'objet d'une décision de refus de ce Fonds le 23 février 1988 (1). (1) Voir les concl. du M.P.

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Maladie professionnelle - Victime - Risque - Loi - Non-application - Avantages - Limitation - Fonds des maladies professionnelles - Décision - Date

- Art. 1er et 2 A.R. du 5 novembre 1990

MALADIE PROFESSIONNELLE - Victime - Risque - Loi - Non-application - Avantages - Limitation - Fonds des maladies professionnelles - Décision - Date - Application dans le temps

- Art. 1er et 2 A.R. du 5 novembre 1990

S.08.0072.F

10 mei 2010

AC nr. 324

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

ARBEIDSONGEVAL - Weg naar en van het werk (begrip - bestaan - bewijs) - Begrip - Normaal traject - Onderbreking - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing van het Hof van Cassatie

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Burgerlijke zaken - Arbeidsongeval - Weg naar en van het werk - Begrip - Normaal traject - Onderbreking - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing van het Hof van Cassatie

Het Hof van Cassatie is bevoegd om na te gaan of de feitenrechter uit de door hem vastgestelde feiten wettig heeft kunnen afleiden dat de werknemer een normaal traject had afgelegd (1) (Impliciet). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ARBEIDSONGEVAL - Weg naar en van het werk (begrip - bestaan - bewijs) - Begrip - Normaal traject - Onderbreking - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing van het Hof van Cassatie

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Burgerlijke zaken - Arbeidsongeval - Weg naar en van het werk - Begrip - Normaal traject - Onderbreking - Beoordeling door de feitenrechter - Toetsing van het Hof van Cassatie

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Chemin du travail (notion, existence, preuve) - Notion - Trajet normal - Interruption - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour de cassation

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Matière civile - Accident du travail - Chemin du travail - Notion - Trajet normal - Interruption - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour de cassation

La Cour de cassation a compétence pour vérifier si, des faits qu'il constate, le juge du fond a pu légalement déduire que le travailleur avait effectué un trajet normal (1). (Solution implicite). (1) Voir les concl. du M.P.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Chemin du travail (notion, existence, preuve) - Notion - Trajet normal - Interruption - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour de cassation

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Matière civile - Accident du travail - Chemin du travail - Notion - Trajet normal - Interruption - Appréciation par le juge du fond - Contrôle de la Cour de cassation

S.08.0138.F

22 februari 2010

AC nr. 116

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

OPENBARE INSTELLING - Schuldeisers en schuldenaars -

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ETABLISSEMENT PUBLIC - Personnes créancières et débitrices -

Bescherming - Schuldenaar van de schuldenaar - Antwoord - Termijn - Aard

STAAT - Schuldeisers en schuldenaars - Bescherming - Schuldenaar van de schuldenaar - Antwoord - Termijn - Aard

De termijn van 45 dagen die bepaald wordt in artikel 4, § 1, K.B. 11 oktober 1985, is een ordetermijn (1) (1) Zie concl O.M. in Pas., 2010, nr.

OPENBARE INSTELLING - Schuldeisers en schuldenaars - Bescherming - Schuldenaar van de schuldenaar - Antwoord - Termijn - Aard

- Art. 4, §§ 1 en 4 KB 11 okt. 1985

STAAT - Schuldeisers en schuldenaars - Bescherming - Schuldenaar van de schuldenaar - Antwoord - Termijn - Aard

- Art. 4, §§ 1 en 4 KB 11 okt. 1985

Protection - Débiteur du débiteur - Réponse - Délai - Nature

ETAT - Personnes créancières et débitrices - Protection - Débiteur du débiteur - Réponse - Délai - Nature

Est un délai d'ordre le délai de 45 jours fixé par l'article 4, § 1er, de l'arrêté royal du 11 octobre 1985 portant exécution du chapitre VI de la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres, relatif à la protection des personnes créancières et débitrices de certains pouvoir publics et organismes d'intérêt public (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ETABLISSEMENT PUBLIC - Personnes créancières et débitrices - Protection - Débiteur du débiteur - Réponse - Délai - Nature

- Art. 4, § 1er et 4 A.R. du 11 octobre 1985

ETAT - Personnes créancières et débitrices - Protection - Débiteur du débiteur - Réponse - Délai - Nature

- Art. 4, § 1er et 4 A.R. du 11 octobre 1985

S.08.0140.F

10 mei 2010

AC nr. 325

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

PROVINCIE - Openbaarheid van bestuur - Actieve openbaarheid - Beslissing - Bestuurshandeling - Kennisgeving - Vermeldingen - Eventuele beroepsmogelijkheden - Termijnen - Geen vermelding - Gevolg - Verjaring - Termijn - Vergoedingen - Vordering tot betaling

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Handvest van de sociaal verzekerde - Socialezekerheidsinstellingen - Plichten - Beslissing - Kennisgeving - Vermeldingen - Eventuele beroepsmogelijkheden - Termijnen - Geen vermelding - Gevolg - Verjaring - Termijn - Vergoedingen - Vordering tot betaling

De socialezekerheidsinstellingen en de diensten belast met de betaling van de sociale prestaties zijn gehouden de belanghebbenden, uiterlijk op het moment van de uitvoering, in kennis te stellen van iedere hen betreffende gemotiveerde beslissing en de kennisgeving moet bovendien de bestaande beroepsmogelijkheden vermelden, alsmede de vormen en termijnen die ter zake moeten worden nageleefd; de niet-vermelding van de beroepstermijnen en -mogelijkheden heeft niet tot gevolg dat de verjaringstermijn van de vordering tot betaling van de vergoedingen niet ingaat (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Handvest van de sociaal verzekerde - Socialezekerheidsinstellingen - Plichten - Beslissing - Kennisgeving - Vermeldingen - Eventuele beroepsmogelijkheden - Termijnen - Geen vermelding - Gevolg - Verjaring - Termijn - Vergoedingen - Vordering tot betaling

- Art. 7 Wet 11 april 1995

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

PROVINCE - Publicité de l'administration - Publicité active - Décision - Acte administratif - Notification - Indications - Voies éventuelles de recours - Délais - Non-indication - Effet - Prescription - Délai - Indemnités - Action en paiement

SECURITE SOCIALE - Généralités - Charte de l'assuré social - Institutions de sécurité sociale - Devoirs - Décision - Notification - Indications - Voies éventuelles de recours - Délais - Non-indication - Effet - Prescription - Délai - Indemnités - Action en paiement

Les institutions de sécurité sociale et les services chargés du paiement des prestations sociales sont tenus de faire connaître aux personnes intéressées, au plus tard au moment de l'exécution, toute décision individuelle motivée les concernant, et la notification doit en outre mentionner les possibilités de recours existantes ainsi que les formes et délais à respecter à cet effet; l'absence d'indication des délais et des possibilités de recours n'a pas pour effet d'empêcher la prise de cours du délai de prescription de l'action en paiement des indemnités (1). (1) Voir les concl. du M.P.

SECURITE SOCIALE - Généralités - Charte de l'assuré social - Institutions de sécurité sociale - Devoirs - Décision - Notification - Indications - Voies éventuelles de recours - Délais - Non-indication - Effet - Prescription - Délai - Indemnités - Action en paiement

- Art. 7 L. du 11 avril 1995

Elk document waarmee een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking uitgaande van een provinciale administratieve overheid ter kennis wordt gebracht van een bestuurde, vermeldt de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de geldende vormen en termijnen, bij ontstentenis waarvan de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang neemt; ondanks de in die bepaling gebruikte bewoordingen, heeft de niet-vermelding van de mogelijke beroepsmogelijkheden niet tot gevolg dat de verjaringstermijn van de vordering tot betaling van de vergoedingen niet ingaat (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

PROVINCIE - Openbaarheid van bestuur - Actieve openbaarheid - Beslissing - Bestuurshandeling - Kennisgeving - Vermeldingen - Eventuele beroepsmogelijkheden - Termijnen - Geen vermelding - Gevolg - Verjaring - Termijn - Vergoedingen - Rechtsvordering tot betaling

- Art. 3, 4° Wet 12 nov. 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten

Tout document par lequel une décision ou un acte administratif à portée individuelle émanant d'une autorité administrative provinciale est notifié à un administré, indique les voies éventuelles de recours, les instances compétentes pour en connaître ainsi que les formes et délais à respecter, faute de quoi le délai de prescription pour introduire le recours ne prend pas cours; nonobstant les termes utilisés dans cette disposition, l'absence d'indication des délais de voies éventuelles de recours n'a pas pour effet d'empêcher la prise de cours du délai de prescription de l'action en paiement des indemnités (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PROVINCE - Publicité de l'administration - Publicité active - Décision - Acte administratif - Notification - Indications - Voies éventuelles de recours - Délais - Non-indication - Effet - Prescription - Délai - Indemnités - Action en paiement

- Art. 3, 4° L. du 12 novembre 1997 relative à la publicité de l'administration dans les provinces et les communes

S.08.0147.N

29 maart 2010

AC nr. 227

Het gelijkheidsbeginsel neergelegd in artikel 10 van de Grondwet en het beginsel van niet-discriminatie neergelegd in artikel 11 van de Grondwet richten zich tot de overheid in haar publiekrechtelijke relatie tot de burgers. Zij houden geen rechtstreekse verplichtingen in voor de burgers onderling en gelden niet rechtstreeks in de arbeidsverhouding tussen een openbare instelling en haar werknemers.

GRONDWET - Art. 10 - Artikel 11 - Gelding - Publiekrechtelijke relatie van de overheid tot de burgers

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

Le principe de l'égalité consacré à l'article 10 de la Constitution et le principe de la non-discrimination consacré à l'article 11 de la Constitution régissent les relations de droit public entre les pouvoirs publics et les citoyens. Ils n'impliquent aucune obligation directe entre les citoyens et ne sont pas directement applicables aux relations de travail entre une institution publique et ses travailleurs.

CONSTITUTION - Constitution 1994 (article 1 a 99) - Article 10 - Article 11 - Portée - Relation de droit public entre les pouvoirs publics et les citoyens

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

S.08.0150.N

18 januari 2010

AC nr. 44

Het artikel 2.1° van het koninklijk besluit van 28 oktober 1993 tot oprichting en vaststelling van de benaming en de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de socio-culturele sector houdt in dat de in artikel 1 van dit koninklijk besluit bedoelde werkgevers, van zodra zij werknemers tewerkstellen aan activiteiten die onder de bevoegdheidsomschrijving van het Paritair Comité voor het hotelbedrijf vallen, onder dit laatste paritair comité ressorteren, dit evenwel uitsluitend ten aanzien van de bedoelde werknemers.

PARITAIR COMITE - Ressort - Paritair comité voor de socio-culturele sector - Bevoegdheid

- Artt. 1 en 2.1° KB 28 okt. 1993 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de

L'article 2, 1°, de l'arrêté royal du 28 octobre 1993 instituant la Commission paritaire pour le secteur socio-culturel et fixant sa dénomination et sa compétence implique que les employeurs mentionnés à l'article 1er de l'arrêté royal qui occupent des travailleurs aux activités relevant des compétences de la Commission paritaire de l'industrie hôtelière, relèvent de cette commission paritaire, mais uniquement en ce qui concerne ces travailleurs.

COMMISSION PARITAIRE - Ressort - Commission paritaire pour le secteur socio-culturel - Compétence

- Art. 1er et 2, 1° A.R. du 28 octobre 1993

Het ressort van een paritair comité wordt, in de regel, bepaald door de hoofdactiviteit van de betrokken onderneming tenzij het oprichtingsbesluit een ander criterium bepaalt.

PARITAIR COMITE - Ressort - Wijze van bepaling

- Art. 35 Wet van 5 dec. 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités

En règle, le ressort d'une commission paritaire est déterminé par l'activité principale de l'entreprise intéressée, sauf si l'arrêté d'institution fixe un autre critère.

COMMISSION PARITAIRE - Ressort - Critère de détermination

- Art. 35 L. du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires

S.08.0153.F

22 februari 2010

AC nr. 117

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Getuigen - Bewijs van de verbintenissen - Openbare orde - Dwingende wet
OPENBARE ORDE - Bewijs - Burgerlijke zaken - Bewijs van de verbintenissen - Bepaling al dan niet van openbaar orde
WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Algemeen - Bewijs - Burgerlijke zaken - Bewijs van de verbintenissen - Bepaling al dan niet van dwingend recht

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

PREUVE - Matière civile - Preuve testimoniale - Preuve des obligations - Ordre public - Loi impérative
ORDRE PUBLIC - Preuve - Matière civile - Preuve des obligations - Disposition d'ordre public ou non
LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Généralités - Preuve - Matière civile - Preuve des obligations - Disposition impérative ou non

Artikel 1341 B.W., betreffende het bewijs in burgerlijke zaken, is geen bepaling van openbare orde of van dwingend recht (1). (1) Zie concl O.M. in Pas., 2010, nr.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Getuigen - Bewijs van de verbintenissen - Openbare orde - Dwingende wet
- Artt. 6 en 1341 Burgerlijk Wetboek
OPENBARE ORDE - Bewijs - Burgerlijke zaken - Bewijs van de verbintenissen - Bepaling al dan niet van openbaar orde
- Artt. 6 en 1341 Burgerlijk Wetboek
WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Algemeen - Bewijs - Burgerlijke zaken - Bewijs van de verbintenissen - Bepaling al dan niet van dwingend recht
- Artt. 6 en 1341 Burgerlijk Wetboek

L'article 1341 du Code civil, relatif à la preuve des obligations en matière civile, n'est pas une disposition impérative ni d'ordre public (1). (1) Voir les concl. du M.P.

PREUVE - Matière civile - Preuve testimoniale - Preuve des obligations - Ordre public - Loi impérative
- Art. 6 et 1341 Code civil
ORDRE PUBLIC - Preuve - Matière civile - Preuve des obligations - Disposition d'ordre public ou non
- Art. 6 et 1341 Code civil
LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Généralités - Preuve - Matière civile - Preuve des obligations - Disposition impérative ou non
- Art. 6 et 1341 Code civil

S.09.0005.N

4 januari 2010

AC nr. 1

Bij ontstentenis van een daartoe strekkende conclusie, dient de rechter niet alle feitelijke gegevens te vermelden die zijn beslissing naar recht verantwoorden, zodat uit het enkel feit dat een gegeven niet in een vonnis is vermeld niet volgt dat de rechter dit niet heeft onderzocht.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Geen conclusie - Taak van de rechter - Motiveringsplicht

- Art. 149 Grondwet 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Geen conclusie - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Taak van de rechter - Motiveringsplicht

- Art. 149 Grondwet 1994

A défaut de conclusions à cet égard, le juge n'est pas tenu d'indiquer tous les éléments de fait qui justifient légalement sa décision, de sorte qu'il ne suit pas du seul fait qu'il ne mentionne pas un élément dans le jugement qu'il n'a pas examiné cet élément.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Pas de conclusions - Mission du juge - Obligation de motiver

- Art. 149 Constitution 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Pas de conclusions - Matière civile (y compris les matières commerciale et sociale) - Mission du juge - Obligation de motiver

- Art. 149 Constitution 1994

De rechtmatigheid van de door de R.S.Z. krachtens de artikelen 5, 9, 22 en 40 van de R.S.Z.-wet genomen beslissing om het voordeel van de wet te ontzeggen aan degenen die de voorwaarden ervan niet vervullen en bijgevolg ambtshalve over het al dan niet bestaan van een arbeidsovereenkomst te beslissen, houdt in dat, wanneer partijen hun overeenkomst hebben gekwalificeerd als een arbeidsovereenkomst voor bedienden, het bewijs wordt geleverd dat de feitelijke elementen van de zaak het bestaan van dergelijke overeenkomst uitsluiten. Het is de taak van de rechter na te gaan of de gegevens die aangevoerd worden om het bestaan van een arbeidsovereenkomst uit te sluiten, hetzij afzonderlijk, hetzij in hun geheel genomen de afwezigheid van gezagsuitoefening of van mogelijkheid tot gezagsuitoefening aantonen.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Begrip - Bestaansvereisten - Vorm - Allerlei - Bewijs van het al dan niet bestaan van een arbeidsovereenkomst - Bevoegdheid van de R.S.Z. - Taak van de rechter

- Artt. 5, 9, 22 en 40 Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

La licéité de la décision prise par l'Office national de sécurité sociale en application des articles 5, 9, 22 et 40 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, de priver du bénéfice de la loi quiconque ne remplit les conditions de la loi et, en conséquence, de déterminer d'office si un contrat de travail existe ou n'existe pas lorsque les parties ont qualifié leur convention de contrat de travail d'employé, implique l'existence de la preuve des éléments de fait qui excluent l'existence d'un tel contrat. Il appartient au juge d'examiner si les éléments invoqués pour exclure l'existence d'un contrat de travail, considérés séparément ou dans leur ensemble, établissent l'absence du lien de subordination ou de la possibilité d'un tel exercice de l'autorité.

CONTRAT DE TRAVAIL - Notion. éléments constitutifs. forme - Divers - Preuve de l'existence ou de l'inexistence d'un contrat de travail - Compétence de l'Office national de sécurité sociale - Mission du juge

- Art. 5, 9, 22 et 40 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

De vraag of met het land waar zich de vestiging bevindt die de werknemer in dienst heeft genomen in de zin van artikel 6, tweede lid b, van het E.V.O.-Verdrag, dient te worden verstaan het land waar zich de vestiging bevindt die volgens de arbeidsovereenkomst de werknemer in dienst neemt, dan wel het land waar zich de vestiging bevindt van de werkgever waaraan de werknemer voor zijn effectieve tewerkstelling is verbonden, ook al verricht hij zijn arbeid niet gewoonlijk in hetzelfde land; de vraag of de plaats waar de werknemer, die zijn werk niet gewoonlijk in een zelfde land verricht, zich dient aan te melden en de administratieve onderrichtingen, alsmede de instructies voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden ontvangt, moet worden aangezien als de plaats van effectieve tewerkstelling in de zin van de eerste vraag; de vraag of de vestiging van de werkgever waaraan de werknemer voor zijn effectieve tewerkstelling is verbonden in de zin van de eerste vraag, moet beantwoorden aan bepaalde formele vereisten, zoals ondermeer het bezit van rechtspersoonlijkheid, dan wel of het bestaan van een feitelijke vestiging kan volstaan, en de vraag of de vestiging van een andere vennootschap, met wie de vennootschapswerkgever bindingen heeft, dienst kan doen als vestiging in de zin van de derde vraag, ook al is het werkgeversgezag niet overgedragen aan die andere vennootschap zijn vragen die een uitlegging vereisen van artikel 6, tweede lid, b, van het E.V.O.-Verdrag waarvoor het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd is.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Allerlei - E.V.O.-Verdrag - Toepasselijk recht - Vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen

- Art. 6, tweede lid, b Wet 14 juli 1987, tot goedkeuring Europees Verdrag 1980 inzake het recht toepasselijk op verbintenissen uit overeenkomst

EUROPESE UNIE - Prejudiciële geschillen - Hof van Justitie - Aanleiding tot het stellen van een prejudiciële vraag - E.V.O.-Verdrag - Arbeidsovereenkomst - Toepasselijk recht - Vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen

- Art. 6, tweede lid, b Wet 14 juli 1987, tot goedkeuring Europees Verdrag 1980 inzake het recht toepasselijk op verbintenissen uit overeenkomst

PREJUDICIEEL GESCHIL - Europese Unie - Hof van Justitie - Aanleiding tot het stellen van een prejudiciële vraag - E.V.O.-Verdrag - Arbeidsovereenkomst - Toepasselijk recht - Vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen

- Art. 6, tweede lid, b Wet 14 juli 1987, tot goedkeuring Europees Verdrag 1980 inzake het recht toepasselijk op verbintenissen uit overeenkomst

La question de savoir si, par le pays où se trouve l'établissement qui a embauché le travailleur visé à l'article 6, alinéa 2, b, de la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, faite à Rome le 19 juin 1980, approuvée par la loi du 14 juillet 1987, il y a lieu d'entendre le pays où se trouve l'établissement qui, suivant les termes du contrat de travail, a engagé le travailleur ou le pays où se trouve l'établissement de l'employeur qui a effectivement occupé le travailleur, même si celui-ci n'a pas habituellement accompli son travail dans le même pays; la question de savoir si, par le lieu où le travailleur qui n'accomplit pas habituellement son travail dans un même pays est tenu de se présenter pour recevoir ses directives d'ordre administratif et ses instructions de travail, il y a lieu d'entendre le lieu où celui-ci est effectivement occupé au sens de la première question; la question de savoir si l'établissement de l'employeur qui occupe effectivement le travailleur au sens de la première question doit répondre à certains critères formels, tel que, notamment, le critère de la personnalité juridique, ou peut être un simple établissement de fait et la question de savoir si l'établissement d'une société distincte qui présente des liens avec la société de l'employeur peut constituer l'établissement visé à la troisième question, même si l'autorité patronale ne lui a pas été concédée, sont des questions qui requièrent une interprétation de l'article 6, alinéa 2, b, de la convention précitée qui relève des compétences de la Cour de justice de l'Union européenne.

CONTRAT DE TRAVAIL - Divers - Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, faite à Rome le 19 juin 1980 approuvée par loi du 14 juillet 1980 - Droit applicable - Etablissement qui a embauché le travailleur

- Art. 6, al. 2, b L. du 14 juillet 1987 portant approbation de la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles

UNION EUROPEENNE - Questions préjudicielles - Cour de justice - Nécessité de poser une question préjudicielle - Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, faite à Rome le 19 juin 1980 approuvée par loi du 14 juillet 1980 - Contrat de travail - Droit applicable - Etablissement qui a embauché le travailleur

- Art. 6, al. 2, b L. du 14 juillet 1987 portant approbation de la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Union européenne - Cour de justice - Nécessité de poser une question préjudicielle - Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, faite à Rome le 19 juin 1980 approuvée par loi du 14 juillet 1980 - Contrat de travail - Droit applicable - Etablissement qui a embauché le travailleur

- Art. 6, al. 2, b L. du 14 juillet 1987 portant approbation de la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles

Uit artikel 117, § 2, van de Programmawet van 30 december 1988 en artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 14 maart 1997 volgt dat een nieuwe indienstneming geen recht geeft op bedoelde bijdrageverminderingen wanneer zij niet gepaard gaat met enige reële werkgelegenheidsschepping in dezelfde technische bedrijfseenheid (1). (1) Zie Cass., 30 okt. 2006, AR S.05.0085.N, Pas., 2006/9-10, N° 524.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Werkgever - Nieuw in dienst genomen werknemer - Zelfde technische bedrijfseenheid - Bijdragevermindering

- Art. 117, § 2 Programmawet 30 dec. 1988

- Art. 5 KB 14 maart 1997 houdende specifieke tewerkstellingsbevorderende maatregelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen met toepassing van art. 7, §2 van de wet 26 juli 1996

Voor de toepassing van artikel 117, § 2, van de Programmawet van 30 december 1988 en artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 14 maart 1997 dient het bestaan van een technische bedrijfseenheid bepaald te worden op grond van sociale en economische criteria, wat betekent dat nagegaan moet worden of de entiteit waarin de nieuw in dienst genomen werknemer wordt tewerkgesteld sociaal en economisch verweven is met de entiteit waarin, in de loop van de 12 maanden voorafgaand aan zijn indienstneming, een werknemer werkzaam is geweest die hij vervangt (1). (1) Zie Cass., 30 okt. 2006, AR S.05.0085.N, Pas., 2006/9-10, N° 524; en Cass., 10 dec. 2007, AR S.07.0036.N, AC, 2007, Nr 623.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Werkgever - Nieuw in dienst genomen werknemer - Bijdragevermindering - Zelfde technische bedrijfseenheid

- Art. 117, § 2 Programmawet 30 dec. 1988

- Art. 5 KB 14 maart 1997 houdende specifieke tewerkstellingsbevorderende maatregelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen met toepassing van art. 7, §2 van de wet 26 juli 1996

Il suit des articles 117, § 2, de la loi-programme du 30 décembre 1988 et 5 de l'arrêté royal du 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, que le nouvel engagement ne donne pas lieu aux réductions des cotisations de sécurité sociale visées lorsqu'il n'est pas accompagné d'une réelle création d'emploi au sein de la même unité technique d'exploitation (1). (1) Voir Cass., 30 octobre 2006, RG S.05.0085.N, Pas., 2006, n° 524.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Employeur - Travailleur nouvellement engagé - Même unité technique d'exploitation - Réduction de cotisations

- Art. 117, § 2 L.-programme du 30 décembre 1988

- Art. 5 A.R. 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, §2 de la L. du 26 juillet 1996

Pour l'application des articles 117, § 2, de la loi-programme du 30 décembre 1988 et 5 de l'arrêté royal du 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, § 2, de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, l'existence de l'unité technique d'exploitation est établie à la lumière de critères socio-économiques, ce qui implique qu'il y a lieu d'examiner si l'entité qui occupe le travailleur nouvellement engagé est socialement et économiquement interdépendante de l'entité qui, au cours des douze mois précédant le nouvel engagement, occupait le travailleur qu'il remplace (1). (1) Voir Cass., 30 octobre 2006, RG S.05.0085.N, Pas., 2006, n° 524; Cass., 10 décembre 2007, RG S.07.0036.N, Pas., 2007, n° 623.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Employeur - Travailleur nouvellement engagé - Réduction de cotisations - Même unité technique d'exploitation

- Art. 117, § 2 L.-programme du 30 décembre 1988

- Art. 5 A.R. 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, §2 de la L. du 26 juillet 1996

Het begrip "distributie" in artikel 1, § 2 van de koninklijke besluiten van 28 maart 1975 en 12 januari 1976 die de bevoegdheid van de paritaire comités nr 117 en nr 211 bepalen, stelt geen bijkomende vereisten aan de aard van de bedrijvigheden bedoeld in artikel 1, § 1 waaronder het vervoer van petroleumproducten, zodat een onderneming die het louter vervoer verzorgt van petroleumproducten of -derivaten aan de in artikel 1, § 2 bepaalde kwantitatieve maatstaven inzake de distributie van deze producten kan beantwoorden en derhalve tot de paritaire comités nrs 117 en 211 kan behoren.

PARITAIR COMITE - Petroleumnijverheid - Vervoer van petroleumproducten - Distributie - Begrip - Bevoegd paritair comité

- Art. 1, §§ 1 en 2 KB 28 maart 1975

- Art. 1, §§ 1 en 2 KB 12 jan. 1976

La notion de "distribution" visée à l'article 1er, § 2, des arrêtés royaux des 28 mars 1975 et 12 janvier 1976, qui déterminent sa compétence des commissions paritaires n° 117 et 211, ne requiert pas d'autres exigences quant à la nature des activités visées aux articles 1er, § 1er, tel que, notamment, le transport de produits pétroliers, de sorte qu'une entreprise qui assure uniquement le transport de produits pétroliers ou dérivés peut répondre aux critères quantitatifs concernant la distribution de ces produits prévus aux articles 1er, § 2, précités et, en conséquence, relever des commissions paritaires n° 117 et 211.

COMMISSION PARITAIRE - Industrie du pétrole - Transport de produits pétroliers - Distribution - Notion - Commission paritaire compétente

- Art. 1er, § 1er et 2 A.R. du 28 mars 1975

- Art. 1er, § 1er et 2 A.R. du 12 janvier 1976

S.09.0024.N

3 mei 2010

AC nr. 303

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Vermoedens - Feitelijk vermoeden van overeenstemming met de gewone gang van zaken - Bewijslast

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Taak van de rechter - Onaantastbare beoordeling in feite - Hieruit afgeleide vermoedens

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds - Controledienst - Promotie, distributie of verkoop van een ziekenfondsdienst - Akkoord met verzekeringsinstelling of banksector - Verbod

Het arrest dat oordeelt dat volgens de gewone gang van zaken aangenomen mag worden dat een persoon die ingeschreven is als verzekeringstussenpersoon, daadwerkelijk activiteiten van verzekeringsbemiddeling uitoefent, steunt zijn beslissing niet op een onbestaand wettelijk vermoeden, maar op een feitelijk vermoeden van overeenstemming met de gewone gang van zaken, waarbij degene die zich op een afwijking van de gewone gang van zaken beroept, het bewijs daarvan dient te leveren (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Vermoedens - Feitelijk vermoeden van overeenstemming met de gewone gang van zaken - Bewijslast

- Artt. 1349 en 1353 Burgerlijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

PREUVE - Matière civile - Présomptions - Présomption de l'homme portant sur la pratique courante - Charge de la preuve

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Mission du juge - Appréciation souveraine en fait - Déduction de présomptions

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office de contrôle - Promotion, distribution ou vente d'un service organisé par une mutualité - Accord avec le secteur des assurances et des organismes bancaires - Interdiction

L'arrêt qui considère que, suivant la pratique courante, il y a lieu d'admettre qu'une personne agréée à la profession d'intermédiaire en assurances exerce effectivement des activités d'intermédiation en assurances, fonde sa décision non sur une présomption légale inexistante mais sur la présomption de l'homme portant sur la conformité avec la pratique courante, étant entendu que toute personne qui se prévaut d'une dérogation à la pratique courante, est tenue d'apporter la preuve de la dérogation (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

PREUVE - Matière civile - Présomptions - Présomption de l'homme portant sur la pratique courante - Charge de la preuve

- Art. 1349 et 1353 Code civil

Hoewel de rechter op onaantastbare wijze het bestaan vaststelt van de feiten waarop hij steunt en hoewel de gevolgtrekkingen die hij daaruit als vermoeden afleidt, aan zijn oordeel en beleid worden overgelaten, mag hij het rechtsbegrip feitelijk vermoeden dat aan het toezicht van het Hof is onderworpen niet miskennen of denatureren, en mag hij met name aan de door hem vastgestelde feiten geen gevolgen verbinden die daarmee in geen enkel verband staan of die, op grond van die feiten, onmogelijk kunnen worden verantwoord (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Algemeen - Taak van de rechter - Onaantastbare beoordeling in feite - Hieruit afgeleide vermoedens

- Artt. 1349 en 1353 Burgerlijk Wetboek

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 22 februari 1998 houdende sociale bepalingen, die artikel 43ter heeft ingevoegd in de Ziekenfondswet, blijkt dat deze bepaling verantwoord is door de noodzaak, in het belang van de bescherming van de consument, om het onderscheid tussen de ziekenfondssector en de commerciële sector van de banken of de verzekeringsmaatschappijen te versterken en elke verwarring tussen de beide sectoren te vermijden, alsmede door de bekommernis om het privé-leven van de sociaal verzekerden beter te beschermen tegen elke overdracht van persoonlijke informatie van de verplichte en aanvullende verzekering naar de commerciële verzekering. Zij verbiedt ieder akkoord met als voorwerp de promotie, distributie of verkoop van een ziekenfondsdienst, door een persoon die een activiteit van verzekeringsbemiddeling of een bankactiviteit uitoefent, zonder dat moet aangetoond worden dat er een effectieve vermenging is van beide activiteiten (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds - Controledienst - Promotie, distributie of verkoop van een ziekenfondsdienst - Akkoord met verzekeringsinstelling of banksector - Verbod

- Art. 43ter, tweede en derde lid Wet 6 aug. 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

Bien qu'il constate souverainement l'existence des faits sur lesquels il se fonde et que les conséquences qu'il en déduit comme présomption soient abandonnées à ses lumières et à sa prudence, le juge ne peut méconnaître ni dénaturer la notion légale de présomption de l'homme qui est soumise au contrôle de la Cour et ne peut notamment tirer des faits constatés des conséquences qui sont totalement étrangères à ces faits ou ne peuvent être justifiées par ces faits (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

JUGEMENTS ET ARRETS - Généralités - Mission du juge - Appréciation souveraine en fait - Déduction de présomptions

- Art. 1349 et 1353 Code civil

Il ressort des travaux préparatoires de la loi du 22 février 1998 portant des dispositions sociales qui a inséré l'article 43ter dans la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités que cette disposition est justifiée par la nécessité d'accentuer, dans l'intérêt du consommateur, la distinction entre le secteur des mutuelles et le secteur commercial des organismes bancaires et des assurances et d'éviter toute confusion entre ces deux secteurs ainsi que par le souci d'une meilleure protection des droits à la vie privée des assurés sociaux en cas de transfert d'informations personnelles des assurances obligatoires ou complémentaires aux assurances commerciales. Cette disposition interdit tout accord ayant pour objet la promotion, la distribution ou la vente d'un service organisé par une mutualité conclu par une personne active dans le secteur d'intermédiation en assurances et des organismes bancaires, sans toutefois exiger la preuve d'une confusion effective entre les deux activités (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office de contrôle - Promotion, distribution ou vente d'un service organisé par une mutualité - Accord avec le secteur des assurances et des organismes bancaires - Interdiction

- Art. 43ter, al. 2 et 3 L. du 6 août 1990

De artikelen 2, vierde lid, Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel, en 9, Arbeidsongevallenwet, bepalen dat, wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden, benevens het bestaan van een letsel, het bestaan van een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed wordt door een ongeval te zijn veroorzaakt. Dit vermoeden is ingevoerd ten gunste van de getroffene van het ongeval en zijn rechthebbenden en kan alleen door hen worden aangevoerd.

ARBEIDSONGEVAL - Begrip - Bestaan - Bewijs - Letsel - Plotselinge gebeurtenis - Bewijs - Oorzakelijk verband - Wettelijk vermoeden - Begunstigde van het vermoeden

- Art. 2, vierde lid Wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 9 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

BEWIJS - Burgerlijke zaken - Vermoedens - Arbeidsongeval - Plotselinge gebeurtenis - Letsel - Bewijs - Oorzakelijk verband - Wettelijk vermoeden - Begunstigde van het vermoeden

- Art. 2, vierde lid Wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector

- Art. 9 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Aux termes des articles 2, alinéa 4, de la loi du 3 juillet 1967 et 9 de la loi du 10 avril 1971, lorsque la victime et ses ayants droits établissent, outre l'existence d'une lésion, celle d'un événement soudain, la lésion est présumée, jusqu'à preuve du contraire, trouver son origine dans un accident. Cette présomption est prévue en faveur de la victime de l'accident et de ses ayants droits et elle ne peut être invoquée que par eux.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Notion. existence. preuve - Lésion - Événement soudain - Preuve - Lien de causalité - Présomption légale - Bénéficiaire de la présomption

- Art. 2, al. 4 L. du 3 juillet 1967 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public

- Art. 9 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

PREUVE - Matière civile - Présomptions - Accident du travail - Événement soudain - Lésion - Preuve - Lien de causalité - Présomption légale - Bénéficiaire de la présomption

- Art. 2, al. 4 L. du 3 juillet 1967 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public

- Art. 9 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

S.09.0031.N

3 mei 2010

AC nr. 304

De verplichting voor de sociale verzekeringskassen om alvorens tot gerechtelijke invordering van bijdragen over te gaan, de onderworpen een laatste herinnering bij ter post aangetekend schrijven toe te sturen, is er op gericht een gerechtelijke invordering en de daarmee gepaard gaande kosten te vermijden. Deze bepaling, waarop door de wet geen specifieke sanctie is gesteld, houdt voor de sociale verzekeringskas een zorgvuldigheidsverplichting in ten aanzien van de onderworpen, waarvan de niet-naleving door de rechter kan worden gesanctioneerd, maar belet niet dat de sociale verzekeringskas tot de gerechtelijke invordering van de verschuldigde bijdragen kan overgaan.

SOCIALE ZEKERHEID - Zelfstandigen - Rechtspleging - Sociale verzekeringskas - Invordering van bijdragen - Gebrek aan laatste herinnering

- Art. 46 KB 19 dec. 1967

L'obligation pour les caisses d'assurances sociales d'envoyer à l'assujetti un dernier rappel par lettre recommandée à la poste avant de procéder au recouvrement judiciaire des cotisations, tend à éviter le recouvrement par voie judiciaire et les dépens résultant de cette procédure. Cette disposition pour laquelle la loi ne prévoit aucune sanction spécifique instaure dans le chef des caisses d'assurances sociales une obligation de diligence à l'égard des assujettis dont le non-respect peut être soumis à la sanction du juge, mais ne s'oppose pas à ce que les caisses d'assurances sociales procèdent au recouvrement judiciaire des cotisations dues.

SECURITE SOCIALE - Indépendants - Procédure - Caisé d'assurances sociales - Recouvrement des cotisations - Défaut de dernier rappel

- Art. 46 A.R. du 19 décembre 1967

S.09.0033.F

22 februari 2010

AC nr. 118

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

WERKLOOSHEID - Algemeen - Overmacht - Begrip - Onderbrekingsuitkeringen - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde - Afstand

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

CHOMAGE - Généralités - Force majeure - Notion - Allocations d'interruption - Répétition de l'indu - Renonciation

Overmacht in hoofde van de werknemer, op grond waarvan de administrateur-generaal van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening van de terugvordering van de onrechtmatig verkregen onderbrekingsuitkeringen kan afzien mits hij de desbetreffende verordenende bepalingen naleeft, kan enkel voortvloeien uit een van de menselijke wil onafhankelijke gebeurtenis die de mens niet heeft kunnen voorzien of voorkomen (1). (1) Zie concl O.M. in Pas., 2010, nr.

WERKLOOSHEID - Algemeen - Overmacht - Begrip - Onderbrekingsuitkeringen - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde - Afstand

- Artt. 1147 en 1148 Burgerlijk Wetboek

- Art. 5 MB 17 dec. 1991

La force majeure dans le chef du travailleur, qui permet à l'administrateur général de l'Office national de l'emploi de renoncer, dans le respect des conditions réglementaires prévues, à la récupération des allocations d'interruption perçues indûment, ne peut découler que d'un événement indépendant de la volonté humaine que l'homme n'a pu prévoir ou prévenir (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CHOMAGE - Généralités - Force majeure - Notion - Allocations d'interruption - Répétition de l'indu - Renonciation

- Art. 1147 et 1148 Code civil

- Art. 5 A.M. du 17 décembre 1991

S.09.0036.F

25 oktober 2010

AC nr. 627

De getroffene door een arbeidsongeval heeft recht op de geneeskundige, heelkundige, farmaceutische en verplegingsverzorging die ten gevolge van het ongeval nodig is, wat betekent dat hij recht heeft op alle verzorging die hem zoveel mogelijk de lichamelijke conditie van voor het ongeval teruggeeft (1). (1) Cass., 27 april 1998, AR S.97.0120.F, AC, 1998, nr. 214; zie Cass., 5 april 2004, AR S.03.0117.F, AC, 2004, nr. 184; R.P.D.B., aanvulling X, V° Accidents du travail, Bruylant, 2007, nr. 146 in fine.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Allerlei - Geneeskundige verzorging

- Art. 28 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

La victime d'un accident du travail a droit aux soins médicaux, chirurgicaux, pharmaceutiques et hospitaliers nécessités par cet accident, soit tous les soins de nature à la remettre dans un état physique aussi proche que possible de celui qui était le sien avant ledit accident (1). (1) Cass., 27 avril 1998, RG S.97.0120.F, Pas., 1998, n° 214; voir Cass., 5 avril 2004, RG S.03.0117.F, Pas., 2004, n° 184; R.P.D.B., Complément X, V° Accidents du travail, Bruylant, 2007, n° 146 in fine.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Divers - Soins médicaux

- Art. 28 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

S.09.0038.N

17 mei 2010

AC nr. 341

De rechter mag het algemeen rechtsbeginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten niet toepassen wanneer die toepassing onverenigbaar is met de ondubbelzinnige wil van de wetgever, tenzij door het Grondwettelijk Hof is vastgesteld dat de bedoelde wetsbepaling de Grondwet schendt.

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE) - Algemeen rechtsbeginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten - Toepassing - Taak van de rechter

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Algemeen rechtsbeginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten - Toepassing - Taak van de rechter

- Art. 2 Burgerlijk Wetboek

Le juge peut écarter l'application du principe général du droit de la non-rétroactivité des lois lorsque l'application de ce principe est inconciliable avec la volonté explicite du législateur, sauf si la Cour constitutionnelle a constaté que la disposition légale litigieuse viole la Constitution.

PRINCIPES GENERAUX DU DROIT [VOIR AUSSI: 576 ABUS DE DROIT - Principe général du droit de la non-rétroactivité des lois - Application - Mission du juge

- Art. 2 Code civil

LOIS. DECRETS. ORDONNANCES. ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Principe général du droit de la non-rétroactivité des lois - Application - Mission du juge

- Art. 2 Code civil

S.09.0039.N

20 september 2010

AC nr. 530

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats -

debat - Ambtshalve middel - Onduidelijkheid van de eisen - Precisering van de vordering

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het debat - Uitbreiden of wijzigen van de vordering

VORDERING IN RECHTE - Heropening van het debat - Uitbreiden of wijzigen van de vordering

Uit de artikelen 775 en 807 Ger.W. volgt dat uitbreidingen of wijzigingen van vordering, na de heropening van het debat, enkel kunnen worden geformuleerd wanneer ze verband houden met het voorwerp van de heropening van het debat (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het debat - Uitbreiden of wijzigen van de vordering

- Artt. 775 en 807 Gerechtelijk Wetboek

VORDERING IN RECHTE - Heropening van het debat - Uitbreiden of wijzigen van de vordering

- Artt. 775 en 807 Gerechtelijk Wetboek

Wanneer het debat wordt heropend met betrekking tot een ambtshalve ingeroepen middel tot afwijzing van de vorderingen omdat de laatste appelconclusie van eiser niet uitdrukkelijk diens eisen uiteenzet, houdt de precisering van die vorderingen in de conclusie na heropening van het debat verband met die heropening van het debat (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

RECHTBANKEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Heropening van het debat - Ambtshalve middel - Onduidelijkheid van de eisen - Precisering van de vordering

- Artt. 775 en 807 Gerechtelijk Wetboek

Moyen invoqué d'office - Prétentions imprécises - Précision de la demande

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats - Extension ou modification de la demande

DEMANDE EN JUSTICE - Réouverture des débats - Extension ou modification de la demande

Il suit des articles 775 et 807 du Code judiciaire que, postérieurement à une réouverture des débats, la demande ne peut être étendue ou modifiée que si les extensions ou modifications formulées concernent la réouverture des débats (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats - Extension ou modification de la demande

- Art. 775 et 807 Code judiciaire

DEMANDE EN JUSTICE - Réouverture des débats - Extension ou modification de la demande

- Art. 775 et 807 Code judiciaire

Lorsque la réouverture des débats a été ordonnée quant au moyen invoqué d'office visant le rejet des demandes au motif que les dernières conclusions d'appel du demandeur ne formulent pas expressément ses prétentions, toute précision apportée à ces prétentions par conclusions déposées postérieurement à la réouverture des débats concerne la réouverture des débats (2). (2) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

TRIBUNAUX - Matière civile - Généralités - Réouverture des débats - Moyen invoqué d'office - Prétentions imprécises - Précision de la demande

- Art. 775 et 807 Code judiciaire

S.09.0047.F

28 juni 2010

AC nr. 467

Tegenover de verplichting van de Staat, in wiens plaats de gemeenschappen zijn getreden, om rechtstreeks en maandelijks de weddetoelagen aan de leden van het personeel van de gesubsidieerde instellingen te betalen, staat een subjectief recht van die leden t.a.v. die overheden.

ONDERWIJS - Gesubsidieerd vrij onderwijs - Franse Gemeenschap - Verplichting - Weddetoelagen - Personeelslid - Subjectief recht

- Artt. 25, tweede lid, en 36, tweede lid Wet 29 mei 1959

Geen enkele bepaling impliceert dat de stand terbeschikkingstelling wegens ziekte slechts kan eindigen wanneer het bevoegde gezag die stand beëindigt door het personeelslid opnieuw in stand dienstactiviteit te plaatsen.

ONDERWIJS - Gesubsidieerd vrij onderwijs - Personeelslid - Wachtgeld - Ziekte - Stand terbeschikkingstelling - Einde

À l'obligation de l'Etat, auquel ont ensuite été substituées les communautés, de payer directement et mensuellement les subventions-traitements aux membres du personnel des établissements subventionnés, correspond, dans le chef de ces membres, un droit subjectif à l'égard de ces autorités.

ENSEIGNEMENT - Enseignement libre subventionné - Communauté française - Obligation - Subventions-traitements - Membre du personnel - Droit subjectif

- Art. 25, al. 2, et 36, al. 2 L. du 29 mai 1959

Aucune disposition n'implique que la position de disponibilité pour maladie ne pourrait prendre fin que lorsque le pouvoir organisateur y met un terme en remettant le membre du personnel en position d'activité de service.

ENSEIGNEMENT - Enseignement libre subventionné - Membre du personnel - Subventions-traitements d'attente - Maladie - Position

- Artt. 25, tweede lid, en 36, tweede lid Wet 29 mei 1959
- Art. 65 Decr.Fr.Gem. 1 feb. 1993

de disponibilité - Fin

- Art. 25, al. 2, et 36, al. 2 L. du 29 mai 1959
- Art. 65 Décr.Comm.fr. du 1er février 1993

Aangezien het personeelslid, door zijn arbeid, een subjectief recht op de weddetoelagen heeft verkregen, is de verplichting van de betrokken overheid om die te betalen, ontstaan op de plaats waar die arbeid is verricht.

Dès lors que le membre du personnel a acquis un droit subjectif aux subventions-traitements par ses prestations de travail, l'obligation de l'autorité concernée au paiement de celles-ci est née au lieu de ces prestations.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Gesubsidieerd vrij onderwijs - Franse Gemeenschap - Weddetoelagen - Betalingsplicht - Ontstaan - Plaats waar de arbeid wordt verricht

- Art. 624, 2° Gerechtelijk Wetboek

ONDERWIJS - Gesubsidieerd vrij onderwijs - Franse Gemeenschap - Weddetoelagen - Betalingsplicht - Ontstaan - Plaats waar de arbeid wordt verricht

- Art. 624, 2° Gerechtelijk Wetboek

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Enseignement libre subventionné - Communauté française - Subventions-traitements - Obligation de paiement - Naissance - Lieu d'exécution des prestations

- Art. 624, 2° Code judiciaire

ENSEIGNEMENT - Enseignement libre subventionné - Communauté française - Subventions-traitements - Obligation de paiement - Naissance - Lieu d'exécution des prestations

- Art. 624, 2° Code judiciaire

S.09.0048.F

10 mei 2010

AC nr. 326

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

ARBEIDSONGEVAL - Begrip - Bestaan - Bewijs - Begrip - Plotselinge gebeurtenis

Inzake arbeidsongevallen moet de aangevoerde plotselinge gebeurtenis vaststaan; een val en draaibewegingen van de romp vóór de val zijn verschillende feiten (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ARBEIDSONGEVAL - Begrip - Bestaan - Bewijs - Begrip - Plotselinge gebeurtenis

- Art. 149 Grondwet 1994

- Art. 9 Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Notion. existence. preuve - Notion - Événement soudain

En matière d'accident du travail, l'événement soudain allégué doit être certain; une chute et des mouvements de torsion du tronc avant la chute sont des faits différents (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Notion. existence. preuve - Notion - Événement soudain

- Art. 149 Constitution 1994

- Art. 9 L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

S.09.0049.N

20 september 2010

AC nr. 531

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Vonnis of arrest - Uitspraak - Samenstelling van de zetel - Ratio legis

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak - Samenstelling van de zetel - Ratio legis

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak die vaststaat - Uitspraak enkel door de voorzitter

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Jugement ou arrêt - Prononciation - Composition du siège - Ratio legis

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Prononciation - Composition du siège - Ratio legis

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Décision définitive - Prononciation par le seul président

De uitspraakregeling zoals van toepassing vóór de wijziging bij wet van 26 april 2007, was het gevolg van de vaststelling dat zolang de beslissing niet is uitgesproken, de rechters die eraan hebben meegewerkt haar kunnen intrekken, wijzigen, op hun standpunt terugkomen of een nieuwe beslissing uitlokken en in die gevallen niet is uitgesloten dat bij een nieuwe stemming een meerderheid een andere beslissing uitspreekt. De uitspraak door de voorzitter alleen biedt evenwel dezelfde waarborg wanneer de beslissing vaststaat (1). (1) Zie conclusie van het openbaar ministerie.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Vonnis of arrest - Uitspraak - Samenstelling van de zetel - Ratio legis

- Artt. 779, eerste lid, en 782 Gerechtelijk Wetboek

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak - Samenstelling van de zetel - Ratio legis

- Artt. 779, eerste lid, en 782 Gerechtelijk Wetboek

Wanneer vaststaat dat het bestreden arrest regelmatig werd gewezen en ondertekend en aldus vaststond en in openbare rechtszitting werd uitgesproken, kan het middel dat in die omstandigheden de vernietiging van de uitspraak beoogt op de enkele grond dat twee raadsheren-bijzitters niet aanwezig waren bij de uitspraak, niet aangenomen worden (1). (1) Zie conclusie van het openbaar ministerie.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak die vaststaat - Uitspraak enkel door de voorzitter

- Artt. 779, eerste lid, en 782 Gerechtelijk Wetboek

Les règles du prononcé, telles qu'elles étaient applicables avant leur modification par la loi du 26 avril 2007 modifiant le Code judiciaire en vue de lutter contre l'arriéré judiciaire, résultaient de la constatation que, tant que la décision n'avait pas été prononcée, les juges qui y avaient collaboré pouvaient rétracter ou modifier celle-ci, revenir sur leur position ou susciter une nouvelle décision et que, dans ces cas, il n'était pas exclu qu'à la suite du nouveau vote, une nouvelle majorité se dégage en faveur d'une autre décision. Toutefois, le prononcé par le seul président offre la même garantie lorsque la décision est définitive (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Jugement ou arrêt - Prononciation - Composition du siège - Ratio legis

- Art. 779, al. 1er, et 782 Code judiciaire

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Prononciation - Composition du siège - Ratio legis

- Art. 779, al. 1er, et 782 Code judiciaire

Lorsqu'il est établi que l'arrêt attaqué a été régulièrement rendu et signé et qu'en conséquence, il est définitif et a été prononcé en audience publique, il n'y a pas lieu d'accueillir le moyen qui tend à obtenir dans ces circonstances l'annulation de la décision par le seul motif que deux conseillers-asseesseurs étaient absents à la prononciation (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Décision définitive - Prononciation par le seul président

- Art. 779, al. 1er, et 782 Code judiciaire

S.09.0052.F

25 oktober 2010

AC nr. 628

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

ARBEIDSONGEVAL - Rechtspleging - Herziening - Aanvang - In kracht van gewijsde gegane beslissing

De termijn voor herziening van de arbeidsongevallenvergoedingen, gegrond op een wijziging van het verlies van arbeidsongeschiktheid van de getroffene of op zijn overlijden aan de gevolgen van zijn ongeval, neemt geen aanvang vanaf het in kracht van gewijsde gaan van de beslissing die de consolidatiedatum vaststelt maar begint pas te lopen vanaf de in kracht van gewijsde gegane beslissing die de overige elementen ter berekening van de jaarlijkse arbeidsongevallenvergoeding, zoals de graad van arbeidsongeschiktheid en het basisloon, bepaalt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ARBEIDSONGEVAL - Rechtspleging - Herziening - Aanvang - In kracht

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Procédure - Révision - Point de départ - Décision passée en force de chose jugée

Le délai de révision des indemnités pour accident du travail fondé sur une modification de la perte de capacité de travail de la victime ou sur son décès dû aux conséquences de l'accident, ne prend pas cours au moment où la décision fixant la date de consolidation est passée en force de chose jugée mais ne commence à courir qu'à partir de la décision passée en force de chose jugée fixant les autres éléments de calcul de l'allocation annuelle pour accident du travail comme le taux de l'incapacité de travail et la rémunération de base (1). (1) Voir les concl. du M.P.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Procédure - Révision - Point de départ -

S.09.0054.F

8 maart 2010

AC nr. 162

De status van staatloze vormt geen geval van overmacht, die de toepassing van artikel 57, § 2, O.C.M.W.-wet, verhindert (1). (1) Het O.M. had tot vernietiging geconcludeerd: op p. 5 stelde het arrest het volgende vast: "Het hof erkent graag dat [de eiser] thans niet kan worden uitgewezen", maar voegde hieraan toe: "...het feit dat [de eiser] niet kan worden uitgewezen, vormt geenszins een geval van overmacht dat hem belet gevolg te geven aan het hem betekende bevel om het grondgebied te verlaten, aangezien overmacht moet worden omschreven als een omstandigheid onafhankelijk van de wil van de betrokkene, wat te dezen niet het geval is daar [de eiser] uit eigen beweging gevolg kan geven aan het hem betekende bevel om het grondgebied te verlaten". De gedwongen uitvoering van het bevel om het grondgebied te verlaten heeft alleen maar tot doel de staatloze te dwingen om te doen wat hij geacht wordt uit eigen beweging te kunnen doen. De redenen die een gedwongen uitvoering verhinderen, moeten derhalve noodzakelijkerwijs aan een vrijwillige uitvoering in de weg staan. Wanneer, derhalve, in het arrest vastgesteld wordt dat de staatloze "niet kan worden uitgewezen", volgt hieruit dat hijzelf, a fortiori, niet uit eigen beweging aan het bevel gevolg kon geven. Door te erkennen dat de staatloze niet kan worden uitgewezen, kon het arrest niet zonder tegenstrijdigheid erkennen dat hij het grondgebied echter wel uit eigen beweging kon verlaten en hem verwijten dat hij dit niet had gedaan.

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR) -
Staatlozen - Erkenning van de status van staatloze - Onwettig
verblijf - Bevel om het grondgebied te verlaten - Hulpverstreking -
Overmacht

- Art. 57, § 2 Wet 8 juli 1975

Le statut d'apatride ne constitue pas un cas de force majeure faisant obstacle à l'application de l'article 57, § 2 de la loi du 8 juillet 1976 (1). (1) Le Ministère public avait conclu à la cassation: en sa page 5, l'arrêt attaqué constatait que: "La cour admet volontiers que le demandeur ne soit pas actuellement en situation d'être expulsé ...", et ajoutait cependant: "... le fait que [le demandeur] ne puisse être expulsé ne constitue nullement une force majeure empêchant qu'il exécute l'ordre de quitter le territoire qui lui a été notifié, la force majeure devant être définie comme une circonstance qui échappe à la volonté de la personne, ce qui n'est pas le cas dès lors que [le demandeur] peut volontairement exécuter l'ordre de quitter le territoire qui lui a été notifié". L'exécution forcée d'un ordre de quitter le territoire n'a d'autre objet que de contraindre l'apatride à réaliser ce qu'il est censé pouvoir faire volontairement. Les raisons qui empêchent dès lors une exécution forcée doivent nécessairement faire obstacle à l'exécution volontaire. S'il est dès lors constaté, comme le fait l'arrêt que l'apatride n'est pas "en situation d'être expulsé", il s'ensuit qu'il se trouvait lui-même, a fortiori, dans l'impossibilité d'exécuter volontairement l'ordre. En reconnaissant que l'apatride ne peut être expulsé, l'arrêt ne pouvait, sans contradiction, reconnaître qu'il pouvait cependant quitter le territoire volontairement et lui faire reproche de ne pas l'avoir fait.

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Apatrides - Reconnaissance du
statut d'apatride - Séjour illégal - Ordre de quitter le territoire -
Octroi de l'aide - Force majeure

- Art. 57, § 2 L. du 8 juillet 1975

De status van staatloze vormt geen geval van overmacht, die de toepassing van artikel 57, § 2, O.C.M.W.-wet, verhindert (1). (1) Het O.M. had tot vernietiging geconcludeerd: op p. 5 stelde het arrest het volgende vast: "Het hof erkent graag dat [de eiser] thans niet kan worden uitgewezen", maar voegde hieraan toe: "...het feit dat [de eiser] niet kan worden uitgewezen, vormt geenszins een geval van overmacht dat hem belet gevolg te geven aan het hem betekende bevel om het grondgebied te verlaten, aangezien overmacht moet worden omschreven als een omstandigheid onafhankelijk van de wil van de betrokkene, wat te dezen niet het geval is daar [de eiser] uit eigen beweging gevolg kan geven aan het hem betekende bevel om het grondgebied te verlaten". De gedwongen uitvoering van het bevel om het grondgebied te verlaten heeft alleen maar tot doel de staatloze te dwingen om te doen wat hij geacht wordt uit eigen beweging te kunnen doen. De redenen die een gedwongen uitvoering verhinderen, moeten derhalve noodzakelijkerwijs aan een vrijwillige uitvoering in de weg staan. Wanneer, derhalve, in het arrest vastgesteld wordt dat de staatloze "niet kan worden uitgewezen", volgt hieruit dat hijzelf, a fortiori, niet uit eigen beweging aan het bevel gevolg kon geven. Door te erkennen dat de staatloze niet kan worden uitgewezen, kon het arrest niet zonder tegenstrijdigheid erkennen dat hij het grondgebied echter wel uit eigen beweging kon verlaten en hem verwijten dat hij dit niet had gedaan.

VREEMDELINGEN - Staatlozen - Verdrag betreffende de status van staatlozen - Erkenning van de status van staatloze - Onwettig verblijf - Bevel om het grondgebied te verlaten - Uitvoering

NATIONALITEIT - Staatlozen - Verdrag betreffende de status van staatlozen - Erkenning van de status van staatloze - Onwettig verblijf - Bevel om het grondgebied te verlaten - Uitvoering

Le statut d'apatride n'exclut pas que l'apatride puisse, le cas échéant, quitter le pays où il se trouve et rentrer régulièrement dans un autre pays (1). (1) Le Ministère public avait conclu à la cassation: en sa page 5, l'arrêt attaqué constatait que: "La cour admet volontiers que le demandeur ne soit pas actuellement en situation d'être expulsé ...", et ajoutait cependant: "... le fait que [le demandeur] ne puisse être expulsé ne constitue nullement une force majeure empêchant qu'il exécute l'ordre de quitter le territoire qui lui a été notifié, la force majeure devant être définie comme une circonstance qui échappe à la volonté de la personne, ce qui n'est pas le cas dès lors que [le demandeur] peut volontairement exécuter l'ordre de quitter le territoire qui lui a été notifié". L'exécution forcée d'un ordre de quitter le territoire n'a d'autre objet que de contraindre l'apatride à réaliser ce qu'il est censé pouvoir faire volontairement. Les raisons qui empêchent dès lors une exécution forcée doivent nécessairement faire obstacle à l'exécution volontaire. S'il est dès lors constaté, comme le fait l'arrêt que l'apatride n'est pas "en situation d'être expulsé", il s'ensuit qu'il se trouvait lui-même, a fortiori, dans l'impossibilité d'exécuter volontairement l'ordre. En reconnaissant que l'apatride ne peut être expulsé, l'arrêt ne pouvait, sans contradiction, reconnaître qu'il pouvait cependant quitter le territoire volontairement et lui faire reproche de ne pas l'avoir fait.

ETRANGERS - Apatrides - Convention relative au statut des apatrides, signée à New-York le 28 septembre 1954 et approuvée par la loi du 12 mai 1960 - Reconnaissance du statut d'apatride - Séjour illégal - Ordre de quitter le territoire - Exécution

NATIONALITE - Apatrides - Convention relative au statut des apatrides, signée à New-York le 28 septembre 1954 et approuvée par la loi du 12 mai 1960 - Reconnaissance du statut d'apatride - Séjour illégal - Ordre de quitter le territoire - Exécution

S.09.0055.F

27 september 2010

AC nr. 548

De verwerping van een uitgave is, in de zin van artikel 167, eerste lid, 4°, Werkloosheidsbesluit, uitsluitend te wijten aan een fout of een nalatigheid van de uitbetalingsinstelling, wanneer het recht van de werknemer op de werkloosheidsuitkeringen, waarmee die uitgave overeenstemt, los van die fout of van die nalatigheid bestaat (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Beslissing - Vergissing - Uitbetalingsinstelling - Fout - Nalatigheid - Uitgave - Verwerping - Enige oorzaak

- Art. 167, § 1, eerste lid, 4° KB 25 nov. 1991 betreffende de

Au sens de l'article 167, §1er, alinéa 1er, 4°, de l'arrêt royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, le rejet d'une dépense est exclusivement dû à une faute ou à une négligence imputable à l'organisme de paiement lorsque le droit du travailleur aux allocations de chômage auxquelles correspond cette dépense existe indépendamment de cette faute ou de cette négligence (1). (1) Voir les concl. du M.P.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Décision - Erreur - Organisme de paiement - Faute - Négligence - Dépense - Rejet - Cause exclusive

- Art. 167, § 1er, al. 1er, 4° A.R. du 25 novembre 1991 relatif à

Conclusie van procureur-generaal J.F. LECLERCQ.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Beslissing - Vergissing -
Uitbetalingsinstelling - Fout - Nalatigheid - Uitgave - Verwerping -
Enige oorzaak

Conclusions du procureur général J.F. LECLERCQ.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Décision - Erreur -
Organisme de paiement - Faute - Négligence - Dépense - Rejet -
Cause exclusive

S.09.0057.F

25 oktober 2010

AC nr. 629

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Dossier van de werknemer -
Opdracht om het dossier in te dienen - Uitbetalingsinstellingen -
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Dossier du
travailleur - Mission d'introduire - Organismes de paiement - Office
national de l'emploi

De uitbetalingsinstellingen hebben de opdracht om het dossier van de werknemer bij het werkloosheidsbureau in te dienen overeenkomstig de reglementsbevestigingen, en indien het dossier onvolledig is, zendt het werkloosheidsbureau het naar de uitbetalingsinstelling terug, vergezeld van een formulier dat alle ontbrekende stukken en inlichtingen vermeldt; het dossier is pas volledig en biedt pas de mogelijkheid om het bedrag van de werkloosheidsuitkering te bepalen, als het precieze beroepsverleden van de werknemer aan de hand daarvan kan worden beoordeeld (1). (1) Zie andersl. concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

La mission d'introduire le dossier du travailleur au bureau du chômage, en se conformant aux dispositions réglementaires, incombe aux organismes de paiement des allocations de chômage et si le dossier est incomplet, le bureau du chômage le renvoie à l'organisme de paiement, accompagné du formulaire prévu indiquant tous les documents et renseignements manquants; pour être complet et permettre de fixer le montant de l'allocation de chômage, le dossier doit permettre d'apprécier le passé professionnel précis en qualité de travailleur salarié (1). (1) Voir les concl. contr. du M.P.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Dossier van de werknemer -
Opdracht om het dossier in te dienen - Uitbetalingsinstellingen -
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

- Artt. 126, 5°, en 133, § 1 KB 25 nov. 1991 betreffende de
arbeidsvoorziening en werkloosheid

- Artt. 90 en 93, § 2, eerste lid MB 26 nov. 1991

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Dossier du
travailleur - Mission d'introduire - Organismes de paiement - Office
national de l'emploi

- Art. 126, 5°, et 133, § 1er A.R. du 25 novembre 1991 relatif à
l'emploi et au chômage

- Art. 90 et 93, § 2, al. 1er A.M. du 26 novembre 1991

S.09.0058.N

3 mei 2010

AC nr. 305

Uit de wetsgeschiedenis volgt dat artikel 6, eerste lid van de wet van 3 april 1995 onder meer tot doel heeft te verhinderen dat een loutere wijziging van de werkgever zonder enige reële werkgelegenheidsschepping recht geeft op het voordeel van de in artikel 2, § 1 van die wet bepaalde maatregel. Waar met overdracht van personeel dan ook elke feitelijke overgang van personeel tussen werkgevers wordt gevisieerd, is de werkgever gehouden tot terugbetaling van het geheel of het gedeelte van de ten onrechte ontvangen voordelen, indien de netto-aangroei van het aantal werknemers ingevolge die feitelijke overgang van personeel correspondeert met de vermindering van het arbeidsvolume bij de vorige werkgever, ook al heeft die vermindering een andere juridische oorzaak.

Il suit des travaux préparatoires de la loi du 3 avril 1995 portant des mesures visant à promouvoir l'emploi que l'article 6, alinéa 1er, de la loi a notamment pour but d'empêcher qu'un simple changement d'employeur non accompagné d'une réelle création d'emploi, ne donne droit à l'avantage de la mesure visée à l'article 2, § 1er, de la loi. Le transfert de personnel visant tout transfert de personnel entre employeurs, l'employeur est tenu de rembourser tout ou partie des avantages perçus indûment lorsque la croissance nette du nombre de travailleurs résultant de ce transfert de personnel entraîne une diminution du volume de travail dans le chef de l'ancien employeur, même si la cause juridique de cette diminution est distincte.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Werkgever -
Bijdragevermindering - Werkgelegenheidsschepping - Overdracht

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Employeur - Réduction de
cotisations - Création d'emploi - Transfert de personnel

S.09.0059.F

14 juni 2010

AC nr. 423

Artikel 41 van de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instelling, die bepaalt dat de door de Staat gesubsidieerde universitaire instellingen, bij beslissing van hun raad van beheer, voor hun personeel een statuut vaststellen dat gelijkwaardig is aan het statuut vastgesteld door de wetten en reglementen voor het personeel van de universitaire instellingen van de Staat, vereist geen volledig identieke statuten, maar kent aan elke door de Staat gesubsidieerde universitaire instelling, gelet op de verschillen in feite en in rechte tussen die instellingen, een eigen beoordelingsmarge toe (1). (1) Cass., 25 feb. 1991, AC, 1990-91, nr. 343.

ONDERWIJS - Universitair onderwijs - Gesubsidieerde universitaire instellingen - Universitaire instellingen van de Staat - Personeelsstatuut - Gelijkwaardig statuut

- Art. 41 Wet 27 juli 1971

L'article 41 de la loi du 27 juillet 1971 sur le financement et le contrôle des institutions universitaires qui dispose que par décision de leur conseil d'administration, les institutions universitaires subventionnées par l'État fixent pour leur personnel un statut équivalent au statut fixé par les lois et règlements pour le personnel des institutions universitaires de l'État, n'exige pas qu'il y ait identité des statuts mais, eu égard aux différences de fait et de droit existant entre ces institutions, accorde à chaque institution universitaire subventionnée par l'État une marge d'appréciation propre (1). (1) Cass., 25 février 1991, RG 8842, Pas., 1991, n° 343.

ENSEIGNEMENT - Enseignement universitaire - Institutions universitaires subventionnées - Institutions universitaires de l'Etat - Statut du personnel - Statut équivalent

- Art. 41 L. du 27 juillet 1971

Hoewel artikel 21 van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat, zoals het te dezen van toepassing is, voor het bepalen of een onderwijsopdracht een voltijdse dan wel deeltijdse opdracht is, niet meer verwijst naar het aantal wekelijks of jaarlijks aantal uren die in het kader van die opdracht gepresteerd worden, sluit voormeld artikel niet uit dat de raad van beheer met dat criterium rekening kan houden wanneer hij de bij dat artikel toegekende bevoegdheid uitoefent om de opdracht van elk lid van het voltijds of deeltijds onderwijzend personeel te bepalen.

ONDERWIJS - Universitair onderwijs - Gesubsidieerde universitaire instellingen - Personeelsstatuut - Onderwijsopdracht - Voltijds - Deeltijds - Criterium - Aantal uren - Raad van bestuur - Bevoegdheid

- Art. 21 Wet 28 april 1953

- gewijzigd bij de Wet 21 juni 1985

Si, dans sa version applicable en l'espèce, l'article 21 de la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement universitaire par l'État ne se réfère plus, pour déterminer si une charge d'enseignement présente le caractère d'une charge à temps plein ou d'une charge à temps partiel, au nombre d'heures de prestations hebdomadaires ou annuelles qu'elle comporte, il n'exclut pas que le conseil d'administration ait égard à ce critère, lorsqu'il exerce la compétence, que cet article lui confie, d'attribuer le caractère d'une charge à temps plein ou à temps partiel à la charge de chaque membre du personnel enseignant.

ENSEIGNEMENT - Enseignement universitaire - Institutions universitaires subventionnées - Statut du personnel - Charge d'enseignement - Temps plein - Temps partiel - Critère - Nombre d'heures - Conseil d'administration - Pouvoir

- Art. 21 L. du 28 avril 1953

- modifiée par la L. du 21 juin 1985

S.09.0062.F

29 november 2010

AC nr. 698

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

DAGVAARDING - Burgerlijke zaken - Termijn - Niet-naleving - Nietigheid - Dagvaarding die het doel heeft bereikt dat de wet ermee beoogt - Begrip - Verstekvonnis - Verzet

Conclusions du procureur général J.F. LECLERCQ

CITATION - Matière civile - Délai - Non-respect - Nullité - Citation ayant réalisé le but que la loi lui assigne - Notion - Jugement par défaut - Opposition

Wanneer het bestreden arrest vaststelt dat er, ondanks de niet-naleving van de termijn van dagvaarding, die op straffe van nietigheid is voorgeschreven bij de artikelen 55, 3°, en 707, eerste lid, 709 en 710, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, tegen de gedaagde partij een veroordelend verstekvonnis is gewezen en de gedaagde partij tegen dat vonnis verzet heeft gedaan, kan het het vonnis dat, op dat verzet, de oorspronkelijke dagvaarding nietig heeft verklaard, niet wettig wijzigen op grond dat die dagvaarding het doel heeft bereikt dat de wet ermee beoogt, te weten de gedaagde partij voor de rechtbank te brengen teneinde voor dat rechtscollege een rechtspleging op tegenspraak te voeren die het recht van verdediging eerbiedigt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ... ; artikel 867, Ger. W., zoals het van kracht was vóór de wijziging ervan bij de W. 26 april 2007.

DAGVAARDING - Burgerlijke zaken - Termijn - Niet-naleving - Nietigheid - Dagvaarding die het doel heeft bereikt dat de wet ermee beoogt - Begrip - Verstekvonnis - Verzet
- Artt. 55, 3°, 707, eerste lid, 709, 710, eerste lid, en 867 Gerechtelijk Wetboek

L'arrêt attaqué qui constate que nonobstant le non-respect du délai fixé pour la citation prescrit à peine de nullité par les articles 55, 3°, 707, alinéa 1er, 709 et 710, alinéa 1er, du Code judiciaire, un jugement condamnant la partie citée a été rendu par défaut et que la partie citée a formé opposition audit jugement, ne peut légalement décider, pour réformer le jugement qui, sur cette opposition, a déclaré nulle la citation originaire, que cette citation a réalisé le but que la loi lui assigne, étant d'attirer la partie citée devant le tribunal en vue de mener devant cette juridiction une procédure contradictoire et respectueuse des droits de la défense (1). (1) Voir les concl. du M.P.; C. jud., article 867 dans sa version antérieure à la L. du 26 avril 2007.

CITATION - Matière civile - Délai - Non-respect - Nullité - Citation ayant réalisé le but que la loi lui assigne - Notion - Jugement par défaut - Opposition
- Art. 55, 3°, 707, al. 1er, 709, 710, al. 1er, et 867 Code judiciaire

S.09.0064.N

1 februari 2010

AC nr. 77

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Sociaal procesrecht (bijzondere regels) - Sociaal verzekerde - Afstand van vordering
RECHT VAN VERDEDIGING - Burgerlijke zaken - Gerechtelijk recht - Rechtspleging - Taak van de rechter - Afwijzing van de vordering - Heropening van het debat

De rechter vermag de door de partijen tot staving van hun vordering voorgedragen redenen ambtshalve aan te vullen, op voorwaarde echter dat hij geen geschil opwerpt waarvan partijen bij conclusie het bestaan hebben uitgesloten, dat hij zich enkel baseert op elementen die hem regelmatig zijn overgelegd en dat hij het voorwerp van de vordering niet wijzigt en hierbij het recht van verdediging niet miskent. De rechter hoeft de heropening van de debatten niet te bevelen wanneer hij de gehele of gedeeltelijke afwijzing van de vordering laat steunen op feitelijke gegevens die aan zijn oordeel waren onderworpen (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

RECHT VAN VERDEDIGING - Burgerlijke zaken - Gerechtelijk recht - Rechtspleging - Taak van de rechter - Afwijzing van de vordering - Heropening van het debat
- Art. 774 Gerechtelijk Wetboek

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure en matière sociale (règles particulières) - Assuré social - Désistement d'action
DROITS DE LA DEFENSE - Matière civile - Droit judiciaire - Procédure - Mission du juge - Rejet de la demande - Réouverture des débats

Le juge peut suppléer d'office aux motifs invoqués par les parties à l'appui de leur demande, pour autant qu'il ne soulève pas une contestation dont les parties ont exclu l'existence par voie de conclusions, qu'il se fonde uniquement sur les éléments régulièrement soumis à son appréciation, qu'il ne modifie pas l'objet de la demande et ne viole pas les droits de la défense. Le juge n'est pas tenu d'ordonner la réouverture des débats lorsqu'il rejette la demande en tout ou en partie sur la base d'éléments de fait soumis à son appréciation (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC

DROITS DE LA DEFENSE - Matière civile - Droit judiciaire - Procédure - Mission du juge - Rejet de la demande - Réouverture des débats
- Art. 774 Code judiciaire

Wanneer uit de stukken waarop mag acht geslaan worden blijkt dat het geding onder andere betrekking had op een vordering zoals bedoeld in artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek, belet het loutere feit dat de eiseres in hoger beroep afstand heeft gedaan van dit deel van de rechtsvordering niet de toepassing van artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

GERECHTSKOSTEN - Burgerlijke zaken - Sociaal procesrecht (bijzondere regels) - Sociaal verzekerde - Afstand van vordering - Art. 1017, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

Lorsqu'il ressort des pièces auxquelles la Cour peut avoir égard que la contestation concerne notamment une demande au sens de l'article 1017, alinéa 2, du Code judiciaire, le simple fait que la partie appelante s'est désistée de ce chef de la demande ne fait pas obstacle à l'application de l'article 1017, alinéa 2, du Code judiciaire (1). (1) Voir les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans A.C.

FRAIS ET DEPENS - Matière civile - Procédure en matière sociale (règles particulières) - Assuré social - Désistement d'action - Art. 1017, al. 2 Code judiciaire

S.09.0065.N

1 februari 2010

AC nr. 78

Artikel 14, § 1 van de R.S.Z.-wet stelt niet als vereiste voor de inning van de socialezekerheidsbijdragen dat het loon betreft in de zin van de arbeidsovereenkomstenwet (1). (1) Zie Cass., 5 jan. 2009, AR S.08.0064.N, A.C., 2009, nr 4.

LOON - Bescherming - Basis voor berekening R.S.Z.-bijdragen - Loon - Art. 14, § 1 Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

L'article 14, § 1er, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs ne requiert pas, quant à la perception des cotisations de sécurité sociale, que la rémunération soit la rémunération au sens de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail (1). (1) Voir Cass., 5 janvier 2009, RG S.08.0064.N, Pas., 2009, n° 4.

REMUNERATION - Protection - Base du calcul des cotisations de sécurité sociale - Rémunération - Art. 14, § 1er L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Artikel 14, § 1 van de R.S.Z.-wet stelt niet als vereiste voor de inning van de socialezekerheidsbijdragen dat het loon betreft in de zin van de arbeidsovereenkomstenwet (1). (1) Zie Cass., 5 jan. 2009, AR S.08.0064.N, AC, 2009, nr 4.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Berekening R.S.Z.-bijdragen - Loon - Art. 14, § 1 Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

L'article 14, § 1er, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs ne requiert pas, quant à la perception des cotisations de sécurité sociale, que la rémunération soit la rémunération au sens de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail (1). (1) Voir Cass., 5 janvier 2009, RG S.08.0064.N, Pas., 2009, n° 4.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Calcul des cotisations de sécurité sociale - Rémunération - Art. 14, § 1er L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

S.09.0067.F

31 mei 2010

AC nr. 380

Het middel dat uitgaat van het bestaan van een feit dat in het bestreden arrest niet vastgesteld wordt en dat het Hof niet kan onderzoeken, is niet ontvankelijk (1). (1) Cass., 13 feb. 2004, AR C.02.0616.F, AC, 2004, nr. 82.

CASSATIE - Bevoegdheid van het hof - Algemeen - Cassatiemiddel - Feit dat door de bestreden beslissing niet is vastgesteld

CASSATIEMIDDELEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Middel dat kritiek uitoefent op een feitelijke beoordeling van de feitenrechter - Niet-ontvankelijkheid

Est irrecevable le moyen qui suppose l'existence d'un fait que ne constate pas l'arrêt attaqué et que la Cour n'a pas le pouvoir de rechercher (1). (1) Cass., 13 février 2004, RG C.02.0616.F, Pas., 2004, n° 82.

CASSATION - De la compétence de la cour de cassation - Généralités - Moyen de cassation - Fait non constaté par la décision attaquée

MOYEN DE CASSATION - Matière civile - Généralités - Moyen critiquant une appréciation de fait du juge du fond - Irrecevabilité

De omstandigheid dat het kind, dat recht geeft op kinderbijslag, een voorlopig bewindvoerder heeft, belet de toepassing van artikel 69, § 2, b), Kinderbijslagwet Werknemers, niet.

GEZINSBIJSLAG - Algemeen - Afzonderlijke verblijfplaats - Aan het kind betaalde bijslag - Voorwaarden - Voorlopig bewindvoerder

- Art. 69, § 2, b) Gecoördineerde wetten van 19 dec. 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders

La circonstance que l'enfant bénéficiaire d'allocations familiales est pourvu d'un administrateur provisoire ne fait pas obstacle à l'application de l'article 69, § 2, b) des lois coordonnées du 19 décembre 1939.

PRESTATIONS FAMILIALES - Généralités - Résidence séparée - Prestations payées à l'enfant - Conditions - Administrateur provisoire

- Art. 69, § 2, b) Lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés

S.09.0068.N

18 januari 2010

AC nr. 45

Voor de toepassing van artikel 39 van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 moet loon als veranderlijk worden beschouwd wanneer de toekenning ervan als loon, dit is als tegenprestatie van de in de arbeidsovereenkomst bedongen arbeid, afhankelijk is van criteria die de betaling van het loon onzeker en wisselend maken. Wanneer de betaling van het loonvoordeel niet onzeker is, maar alleen het bedrag ervan wisselend is, betreft het geen veranderlijk loon (1). (1) Cass., 11 feb. 2008, AR S.07.0085.N, A.C., 2008, nr 102.

JAARLIJKSE VAKANTIE - Bedienden - Veranderlijk loon
- Art. 39 KB 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie

Pour l'application de l'article 39 de l'arrêté royal du 30 mars 1967 déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés, la rémunération est considérée comme variable lorsque son octroi en tant que rémunération, c'est-à-dire en tant que contrepartie des prestations de travail convenues par contrat de travail, dépend de critères qui rendent le paiement de la rémunération incertain et variable. Lorsque son paiement n'est pas incertain et que seul son montant est variable, l'avantage rémunérateur n'est pas une rémunération variable (1). (1) Cass., 11 février 2008, RG S.07.0085.N, Pas., 2008, n° 102.

VACANCES ANNUELLES - Employés - Rémunération variable
- Art. 39 A.R. du 30 mars 1967

S.09.0072.N

3 mei 2010

AC nr. 306

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds - Controledienst - Vergelijkende reclame - Definitie
ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds - Controledienst - Vergelijkende reclame - Verbod

Het is een wezenlijk kenmerk van reclame dat de onderneming of instelling, het product of de dienst waarvoor de reclame wordt gevoerd, daarbij identificeerbaar is, zodat de vergelijkende reclame zoals bedoeld in artikel 43quater § 1, 2° van de Ziekenfondswet die krachtens § 2 van dat artikel verboden is, reclame is die behalve het ziekenfonds, de landsbond of de dienst bedoeld in § 1,1° waarvan de reclame uitgaat, één of meer andere ziekenfondsen, landsbonden of diensten via vergelijking identificeert (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office de contrôle - Publicité comparative - Définition
ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office de contrôle - Publicité comparative - Interdiction

Une caractéristique essentielle de la publicité est que l'entreprise ou l'institution, le produit ou le service faisant l'objet de la publicité soit identifiable, de sorte que la publicité comparative visée à l'article 43quater, § 1er, 2°, et interdite par l'article 43quater, § 2, de la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités, est la publicité qui identifie par comparaison une ou plusieurs autres mutualités, une ou plusieurs autres unions nationales ou un ou plusieurs autres services, en sus de la mutualité, de l'union nationale ou du service visé au § 1er, 1°, dont la publicité émane (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds -
Controledienst - Vergelijkende reclame - Definitie

- Art. 43quater, §§ 1, 1° en 2°, § 2 Wet 6 aug. 1990 betreffende de
ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office
de contrôle - Publicité comparative - Définition

- Art. 43quater, § 1er, 1° et 2°, et 2 L. du 6 août 1990

Uit artikel 43quater § 1, 1° en 2°, en § 2 van de
Ziekenfondswet volgt dat niet elke vergelijking in
reclame voor een ziekenfonds, landsbond of dienst
verboden is, maar slechts vergelijkende reclame waarbij
al dan niet uitdrukkelijk de naam of een dienst van een
ander ziekenfonds of landsbond wordt vermeld, hetzij
rechtstreeks, hetzij door verwijzing naar een
vergelijkende studie (1). (1) Zie de conclusie van het
openbaar ministerie.

Il suit de l'article 43quater, §§ 1er, 1° et 2°, et 2, de la loi
du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions
nationales de mutualités que toute comparaison par
voie de publicité n'est pas interdite aux mutualités, aux
unions nationales ou à leurs services et que seule est
interdite la publicité comparative qui mentionne,
explicitement ou non, directement ou par référence à
une étude comparative, le nom ou un service d'une
autre mutualité ou d'une autre union nationale (1). (1)
Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt
dans AC

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Ziekenfonds -
Controledienst - Vergelijkende reclame - Verbod

- Art. 43quater, §§ 1, 1° en 2°, § 2 Wet 6 aug. 1990 betreffende de
ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Mutualité - Office
de contrôle - Publicité comparative - Interdiction

- Art. 43quater, § 1er, 1° et 2°, et 2 L. du 6 août 1990

S.09.0076.F

13 september 2010

AC nr. 513

De vergoeding van de schade van de werknemers die
zich in het kader van een herstructurering vrijwillig
hebben aangeboden, is het gevolg van hun
dienstbetrekking en vormt dus een loon.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Onderneming -
Herstructurering - Vergoeding - Loon

- Art. 14, §§ 1 en 2 Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de
besluitwet van 28 dec. 1944 betreffende de maatschappelijke
zekerheid der arbeiders

- Art. 2, eerste lid, 1° en 3° Wet van 12 april 1965 betreffende de
bescherming van het loon der werknemers

L'indemnité qui répare le dommage subi par les
travailleurs qui se sont portés volontaires dans le cadre
d'une restructuration est la conséquence de leur
engagement et constitue une rémunération.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Entreprise -
Restructuration - Indemnité - Rémunération

- Art. 14, § 1er et 2 L. du 27 juin 1969 révisant l'A.-L. du 28 décembre
1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

- Art. 2, al. 1er, 1° et 3° L. du 12 avril 1965 concernant la protection
de la rémunération des travailleurs

S.09.0079.N

7 juni 2010

AC nr. 399

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Schorsing van de overeenkomst -
Loopbaanonderbreking - Uitoefenen van recht op tijdskrediet -
Bescherming tegen ontslag - Opzegging door de werkgever - Lopen
van de opzeggingstermijn - Werknemers die vallen onder toepassing
van C.A.O. nr. 77bis - Toepassing

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Opzegging -
Loopbaanonderbreking - Uitoefenen van recht op tijdskrediet -
Bescherming tegen ontslag - Opzeggingstermijn - Lopen van de
opzeggingstermijn gedurende de schorsing van de
arbeidsovereenkomst - Werknemers die vallen onder toepassing van
C.A.O. nr. 77bis - Toepassing

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

CONTRAT DE TRAVAIL - Suspension - Interruption de carrière -
Exercice du droit au crédit-temps - Protection contre le
licenciement - Préavis donné par l'employeur - Délai de préavis en
cours - Travailleurs relevant de la convention collective de travail n°
77bis - Application

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Préavis - Interruption de carrière -
Exercice du droit au crédit-temps - Protection contre le
licenciement - Délai de préavis - Délai de préavis courant durant la
suspension du contrat de travail - Travailleurs relevant de la
convention collective de travail n° 77bis - Application

Uit artikel 103ter van de Herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, kan niet afgeleid worden dat artikel 101bis, dat vóór zijn opheffing door de wet van 9 juli 2004 bepaalde dat bij opzegging gegeven door de werkgever, de opzeggingstermijn niet loopt gedurende de bij de artikelen 100 en 100bis van die wet bedoelde onderbreking van de arbeidsovereenkomst, van toepassing was op werknemers die vallen onder de toepassing van de C.A.O. nr. 77bis van 19 december 2001 gesloten in de Nationale arbeidsraad tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanonderbreking en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking (1). (1) Zie de conclusie van het O.M.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Schorsing van de overeenkomst - Loopbaanonderbreking - Uitoefenen van recht op tijdskrediet - Bescherming tegen ontslag - Opzegging door de werkgever - Lopen van de opzeggingstermijn - Werknemers die vallen onder toepassing van C.A.O. nr. 77bis - Toepassing

- Art. 101bis, zoals van toepassing vóór zijn opheffing bij Programmawet 9 juli 2004

- Art. 103ter Herstelwet 22 jan. 1985

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Opzegging - Loopbaanonderbreking - Uitoefenen van recht op tijdskrediet - Bescherming tegen ontslag - Opzeggingstermijn - Lopen van de opzeggingstermijn gedurende de schorsing van de arbeidsovereenkomst - Werknemers die vallen onder toepassing van C.A.O. nr. 77bis - Toepassing

- Art. 101bis, zoals van toepassing vóór zijn opheffing bij Programmawet 9 juli 2004

- Art. 103ter Herstelwet 22 jan. 1985

Il ne peut être déduit de l'article 103ter de la loi de redressement du 22 janvier 1985 contenant des dispositions sociales que l'article 101bis de la loi qui, avant son abrogation par la loi-programme du 9 juillet 2004 prévoyait qu'en cas de préavis donné par l'employeur, le délai de préavis ne courait pas durant la suspension de l'exécution du contrat de travail prévue aux articles 100 et 100bis de la loi, était applicable aux travailleurs soumis à l'application de la convention collective de travail n° 77bis, conclue au sein du Conseil national du travail le 19 décembre 2001, remplaçant la convention collective de travail n° 77 du 14 février 2001 instaurant un système de crédit-temps, de diminution de carrière et de réduction des prestations de travail à mi-temps (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

CONTRAT DE TRAVAIL - Suspension - Interruption de carrière - Exercice du droit au crédit-temps - Protection contre le licenciement - Préavis donné par l'employeur - Délai de préavis en cours - Travailleurs relevant de la convention collective de travail n° 77bis - Application

- Art. 101bis, tel qu'il était appl. avant son abrogation par L. du 9 juillet 2004

- Art. 103ter L. du 22 janvier 1985

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Préavis - Interruption de carrière - Exercice du droit au crédit-temps - Protection contre le licenciement - Délai de préavis - Délai de préavis courant durant la suspension du contrat de travail - Travailleurs relevant de la convention collective de travail n° 77bis - Application

- Art. 101bis, tel qu'il était appl. avant son abrogation par L. du 9 juillet 2004

- Art. 103ter L. du 22 janvier 1985

S.09.0080.F

27 september 2010

AC nr. 549

De aanvraag die ertoe strekt maatschappelijke dienstverlening gelijk aan het leefloon en de kinderbijslag te verkrijgen, die rechtstreeks en voor het eerst voor de arbeidsrechtbank wordt ingesteld, is niet ontvankelijk.

MAATSCHAPPELIJK WELZIJN (OPENBARE CENTRA VOOR) - Beroep - Maatschappelijke dienstverlening - Aanvraag - Ontvankelijkheid

- Art. 71, eerste en tweede lid Organieke Wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

La demande de bénéficiaire d'une aide sociale équivalente au revenu d'intégration et des allocations familiales, formée directement et pour la première fois devant le tribunal du travail, n'est pas recevable.

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Recours - Aide sociale - Demande - Recevabilité

- Art. 71, al. 1er et 2 Loi organique des centres publics d'aide sociale (8 juillet 1976)

S.09.0081.F

25 oktober 2010

AC nr. 630

Conclusie van procureur-generaal LECLERCQ.

ARBEIDSONGEVAL - Begrip - Bestaan - Bewijs - Begrip - Ongeval dat verband houdt met de uitvoering van de arbeidsovereenkomst

Conclusions du procureur général LECLERCQ.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Notion. existence. preuve - Notion - Accident survenu par le fait de l'exécution du contrat de travail

Het ongeval houdt verband met de uitvoering van de arbeidsovereenkomst, wanneer het in een oorzakelijk verband staat tot de arbeidsprestatie zelf van de door het ongeval getroffen werknemer of tot gelijk welke omstandigheid eigen aan de omgeving waarin de door het ongeval getroffen werknemer zich bevindt wegens de uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

ARBEIDSONGEVAL - Begrip - Bestaan - Bewijs - Begrip - Ongeval dat verband houdt met de uitvoering van de arbeidsovereenkomst

- Art. 7, eerste lid Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Est survenu par le fait de l'exécution du contrat de travail, l'accident qui se rattache par un lien de causalité à la prestation de travail proprement dite du travailleur, victime de l'accident, ou à une circonstance quelconque tenant au milieu dans lequel le travailleur, victime de l'accident, se trouve placé en raison de l'exécution de son contrat de travail (1). (Solution implicite). (1) Voir les concl. du M.P.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Notion. existence. preuve - Notion - Accident survenu par le fait de l'exécution du contrat de travail

- Art. 7, al. 1er L. du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

S.09.0082.F

29 november 2010

AC nr. 699

De beroepsinkomsten waarop de bijdragen van de verzekeringsplichtige zelfstandigen berekend worden, zijn krachtens de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen met name samengesteld uit de beroepsinkomsten die door de administratie der directe belastingen zijn meegedeeld; het arbeidsgerecht kan het bedrag van die aldus meegedeelde beroepsinkomsten niet betwisten, evenmin als de omschrijving van die inkomsten op grond waarvan de belasting ten kohiere is gebracht (1). (1) Cass., 22 okt. 2007, AR S.06.0005.F, AC, 2007, nr. 498.

SOCIALE ZEKERHEID - Zelfstandigen - Sociaal statuut - Bijdragen - Berekening - Beroepsinkomsten - In aanmerking te nemen beroepsinkomsten - Administratie der directe belastingen

- Art. 11, §§ 1 en 2, eerste en zesde lid KB nr 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

- Art. 33 KB 19 dec. 1967

Les revenus professionnels sur lesquels sont calculées les cotisations des assujettis au statut social des travailleurs indépendants, sont notamment composés, aux conditions légales et réglementaires prévues, des revenus professionnels communiqués par l'administration des contributions directes; la juridiction du travail ne peut remettre en question ni le montant de ces revenus professionnels ainsi communiqués ni la qualification de ces revenus sur la base de laquelle a été enrôlé l'impôt (1). (1) Cass. 22 octobre 2007, RG S.06.0005.F, Pas. 2007, n° 498.

SECURITE SOCIALE - Indépendants - Statut social - Cotisations - Calcul - Revenus professionnels - Revenus professionnels à prendre en considération - Administration des contributions directes

- Art. 11, § 1er et 2, al. 1er et 6 A.R. n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

- Art. 33 A.R. du 19 décembre 1967

S.09.0083.N

29 maart 2010

AC nr. 228

Nu de aard van de ongevallen die aanleiding geven tot de vorderingen tot vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade en de omvang van de waarborgen die door de verzekeraars moeten worden verstrekt op grond van de arbeidsongevallenwet en op grond van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 december 1988, identiek of soortgelijk zijn, dient artikel 579,1° van het Gerechtelijk Wetboek dan ook in die zin te worden begrepen dat de vorderingen betreffende de schade wegens arbeidsongevallen, wat betreft de bevoegdheid van de arbeidsgerechten om daarvan kennis te nemen, niet verschillend geregeld zijn voor de in artikel 95, § 1, van voormeld besluit van de Vlaamse Executieve bepaalde cursisten die door de V.D.A.B. moeten verzekerd zijn onder dezelfde voorwaarden als waren zij in het aangeleerd beroep als meerderjarige werknemer in loondienst tewerkgesteld, dan voor de personen waarop de arbeidsongevallenwet wel toepasselijk is of krachtens een andere wet toepasselijk is gemaakt (1). (1) Zie Cass., 30 nov. 2009, AR S.04.0134.N, AC, 2009, nr. 709 met conclusie van het openbaar ministerie; Zie Arrest nr. 94/2009 van 4 juni 2009 van het Grondwettelijk Hof.

ARBEIDSONGEVAL - Rechtspleging - Algemeen - Materiële bevoegdheid - Arbeidsrechtbank - Arbeidsongevallen - Artikel 579, 1°, Ger.W. - Draagwijdte ratione personae - Cursist in opleiding in een onderneming - Toepassing

- Art. 579, 1° Gerechtelijk Wetboek
- Art. 95, § 1 Besluit van de Vlaamse Executieve 21 dec. 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Algemeen - Materiële bevoegdheid - Arbeidsrechtbank - Arbeidsongevallen - Artikel 579, 1°, Ger.W. - Draagwijdte ratione personae - Cursist in opleiding in een onderneming - Toepassing

- Art. 579, 1° Gerechtelijk Wetboek
- Art. 95, § 1 Besluit van de Vlaamse Executieve 21 dec. 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

La nature des accidents qui donnent lieu aux demandes en réparation des dommages causés par ces accidents et l'étendue des garanties auxquelles les assureurs sont tenus en application de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et de l'arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 portant organisation de l'Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle étant identiques ou similaires, il y a lieu d'interpréter l'article 579, 1°, du Code judiciaire en ce sens qu'en ce qui concerne la compétence des juridictions du travail, le sort des demandes en réparation des dommages causés par des accidents du travail n'est pas réglé différemment selon que ces demandes intéressent des stagiaires participant à une formation professionnelle au sens de l'article 95, § 1er, de l'arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 que l'Office est tenu d'assurer aux mêmes conditions que s'ils étaient occupés en qualité de travailleurs salariés dans la profession à laquelle ils sont formés ou qu'elles intéressent les personnes auxquelles la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail est applicable ou rendue applicable par une autre loi (1). (1) Voir Cass., 30 novembre 2009, RG S.04.0134.N, Pas., 2009, n° 709; et les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC; C.const., 4 juin 2009, n° 94/2009.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Procédure - Généralités - Compétence matérielle - Tribunal du travail - Accidents du travail - C.jud., article 579, 1° - Portée ratione personae - Stagiaire participant à une formation professionnelle au sein d'une entreprise - Application

- Art. 579, 1° Code judiciaire
- Art. 95, § 1er Arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 portant organisation de l'Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

COMPETENCE ET RESSORT - Généralités - Compétence matérielle - Tribunal du travail - Accidents du travail - C.jud., article 579, 1° - Portée ratione personae - Stagiaire participant à une formation professionnelle au sein d'une entreprise - Application

- Art. 579, 1° Code judiciaire
- Art. 95, § 1er Arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 portant organisation de l'Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

Uit artikel 579,1° van het Gerechtelijk Wetboek en artikel 95, § 1, van het besluit van de Vlaamse Executieve van 21 december 1988 houdende organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding volgt dat de gemeenrechtelijke verzekering tegen ongevallen die krachtens voormeld artikel 95, § 1, is gesloten, de cursist die een beroepsopleiding volgt in een beroepsopleidingscentrum van de V.D.A.B., dezelfde waarborgen dient te verlenen als de arbeidsongevallenverzekering (1). (1) Zie Cass., 30 nov. 2009, AR S.04.0134.N, AC, 2009, nr. 709 met conclusie van het openbaar ministerie; Zie Arrest nr. 94/2009 van 4 juni 2009 van het Grondwettelijk Hof.

ARBEIDSONGEVAL - Vergoeding - Algemeen - Cursist die een beroepsopleiding volgt - Verzekering tegen arbeidsongevallen

- Art. 579, 1° Gerechtelijk Wetboek
- Art. 95, § 1 Besluit van de Vlaamse Executieve 21 dec. 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

Il suit des articles 579, 1°, du Code judiciaire et 95, § 1er, de l'arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 portant organisation de l'Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle que l'assurance contre les accidents, conclue en droit commun en vertu de l'article 95, § 1er, précité, doit offrir au stagiaire participant à une formation professionnelle au sein d'un centre de formation professionnelle de l'Office des garanties identiques à celles de l'assurance contre les accidents du travail (1). (1) Voir Cass., 30 novembre 2009, RG S.04.0134.N, Pas., 2009, n° 709; et les conclusions du ministère public publiées avant cet arrêt dans AC; C.const., 4 juin 2009, n° 94/2009.

ACCIDENT DU TRAVAIL - Réparation - Généralités - Stagiaire participant à une formation professionnelle - Assurance contre les accidents du travail

- Art. 579, 1° Code judiciaire
- Art. 95, § 1er Arrêté de l'Exécutif flamand du 21 décembre 1988 portant organisation de l'Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

S.09.0084.F

22 maart 2010

AC nr. 206

De rechtsvordering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot terugbetaling van het onverschuldigd betaalde is sinds 27 juli 1998 onderworpen aan de verjaringstermijn van tien jaar (1). (1) Cass., 27 maart 2006, AR S.05.0022.F, AC, 2006, nr 175; Cass., 12 feb. 2007, AR S.06.0041.F, AC, 2007, nr 81; Cass., 28 sept. 2009, AR S.08.0144.F, AC, 2009, nr 531.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Werkloosheid - Recht op uitkering - Onverschuldigde betaling - Terugvordering - R.V.A. - Vordering tot terugbetaling

- Art. 2262bis Burgerlijk Wetboek
- Art. 7, § 13, tweede lid Besl. W. 28 dec. 1944

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Onverschuldigde betaling - Terugvordering - R.V.A. - Vordering tot terugbetaling - Termijnen - Verjaring

- Art. 2262bis Burgerlijk Wetboek
- Art. 7, § 13, tweede lid Besl. W. 28 dec. 1944

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening beschikt over een verjaringstermijn van 3 jaar, die in geval van arglist of bedrog van de werkloze op 5 jaar wordt gebracht, om de terugbetaling van de onverschuldigd betaalde werkloosheidsuitkeringen te bevelen; die bepaling onderwerpt de rechtsvordering van de Rijksdienst tot terugbetaling van het onverschuldigd betaalde echter niet aan een specifieke verjaringstermijn (1). (1) Cass., 27 maart 2006, AR S.05.0022.F, AC, 2006, nr 175; Cass., 12 feb. 2007, AR S.06.0041.F, AC, 2007, nr 81; Cass., 28 sept. 2009, AR S.08.0144.F, AC, 2009, nr 531.

L'action de l'Office national de l'emploi en récupération de l'indu est soumise, depuis le 27 juillet 1998, au délai de prescription de 10 ans (1). (1) Cass., 27 mars 2006, RG S.05.0022.F, Pas., 2006, n° 175; Cass., 12 février 2007, RG S.06.0041.F, Pas., 2007, n° 81; Cass., 28 septembre 2009, RG S.08.0144.F, Pas., 2009, n° 531.

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départ fin) - Chômage - Droit aux allocations de chômage - Paiement indu - Récupération - O.N.E.M. - Action en récupération

- Art. 2262bis Code civil
- Art. 7, § 13, al. 2 A.-L. du 28 décembre 1944

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Paiement indu - Récupération - O.N.E.M. - Action en récupération - Délais - Prescription

- Art. 2262bis Code civil
- Art. 7, § 13, al. 2 A.-L. du 28 décembre 1944

L'Office national de l'emploi dispose d'un délai de prescription de 3 ans, porté à 5 ans en cas de fraude ou de dol du chômeur, pour prendre la décision ordonnant la répétition des allocations de chômage payées indûment; cette disposition ne soumet en revanche pas l'action de l'Office en récupération de l'indu à un délai spécifique de prescription (1). (1) Cass., 27 mars 2006, RG S.05.0022.F, Pas., 2006, n° 175; Cass., 12 février 2007, RG S.06.0041.F, Pas., 2007, n° 81; Cass., 28 septembre 2009, RG S.08.0144.F, Pas., 2009, n° 531.

VERJARING - Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Werkloosheid - Recht op uitkering - Onverschuldigde betaling - Terugvordering - R.V.A. - Beslissing tot terugvordering

- Art. 7, § 13, tweede lid Besl. W. 28 dec. 1944

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Onverschuldigde betaling - Terugvordering - R.V.A. - Beslissing tot terugvordering

- Art. 7, § 13, tweede lid Besl. W. 28 dec. 1944

PRESCRIPTION - Matière civile - Délais (nature, durée, point de départikel fin) - Chômage - Droit aux allocations de chômage - Paiement indu - Récupération - O.N.E.M. - Décision de récupération

- Art. 7, § 13, al. 2 A.-L. du 28 décembre 1944

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Paiement indu - Récupération - O.N.E.M. - Décision de récupération

- Art. 7, § 13, al. 2 A.-L. du 28 décembre 1944

S.09.0087.F

11 oktober 2010

AC nr. 586

Krachtens artikel 3, §1, eerste lid, van de Richtlijn 77/187/EEG van de Raad van 14 februari 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen daarvan, en de artikelen 6 en 7 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32bis, valt het tijdstip van de overgang samen met het tijdstip waarop de hoedanigheid van het voor de overgedragen entiteit verantwoordelijke ondernemingshoofd van de vervreemder op de verkrijger overgaat; de datum waarop de verkoop van de activa, vóór een faillissement, van de vervreemder aan de verkrijger is voltrokken, is niet de datum waarop de hoedanigheid van verantwoordelijke voor de overgedragen entiteit is overgegaan.

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST - Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32bis - Overgang van ondernemingen krachtens overeenkomst - Datum van overgang van de hoedanigheid van ondernemingshoofd - Bepaling - Verkoop van de activa vóór het faillissement - Materiële overgang van de activa na het faillissement - Werknemer onder het gezag van de curator

- Artt. 6 en 7 CAO nr 32bis van 7 juni 1985, algemeen verbindend verklaard bij KB 25 juli 1985

En application de l'article 3, paragraphe 1er, alinéa 1er de la directive 14 février 1977 concernant le rapprochement des législations des Etats membres relatives au maintien des droits des travailleurs en cas de transfert d'entreprises, d'établissement ou de parties d'établissement et des articles 6 et 7 de la convention collective de travail n° 32bis, la date du transfert correspond à la date à laquelle le transfert, du cédant au cessionnaire, de la qualité de chef d'entreprise responsable de l'entité transférée; la date à laquelle la vente des actifs, avant une faillite, du cédant au cessionnaire est parfaite entre les parties ne constitue pas la date à laquelle la qualité de responsable de l'entité transférée est opérée.

CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL - Convention collective de travail n° 32bis - Transfert conventionnel d'entreprise - Date du transfert de la qualité de chef d'entreprise - Détermination - Vente des actifs avant la faillite - Transfert matériel des actifs après la faillite - Travailleur sous l'autorité du curateur

- Art. 6 et 7 C.C.T. n° 32bis du 7 juin 1985, rendue obligatoire par l'A.R. du 25 juillet 1985

S.09.0088.F

27 september 2010

AC nr. 550

Onder willekeurig ontslag verstaat men het ontslag van een werkmán die is aangeworven voor onbepaalde tijd, om redenen die geen verband houden met de geschiktheid of het gedrag van de werkmán; de reden dat de werkmán niet heeft willen meewerken aan een wetsovertreding door een tijdelijke arbeidsovereenkomst te ondertekenen die alleen maar geantidateerd kon zijn, houdt geen verband met het gedrag van de werkmán (1). (1) Zie Cass., 8 dec. 1986, AR 5353, AC, 1986-87, nr. 211; Cass., 26 juni 2006, AR S.05.0023.F, AC, 2006, nr. 357. Uit die arresten van het Hof blijkt dat de weigering van de werkmán om de toepassing van de wet te omzeilen, op zich geen verband houdt met zijn "gedrag" in de zin van artikel 63, eerste lid, Arbeidsovereenkomstenwet, indien die weigering, zoals in het voormelde geval dat geleid heeft tot het voormelde arrest van 8 december 1986, niet gepaard gaat met een handeling die, samen met die weigering, de reden voor het ontslag vormt.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Willekeurig ontslag - Werkman - Begrip - Gedrag
- Art. 63 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

Est considéré comme licenciement abusif, le licenciement d'un ouvrier engagé pour une durée indéterminée effectué pour des motifs qui n'ont aucun lien avec la conduite de l'ouvrier; n'a aucun lien avec la conduite de l'ouvrier le motif que l'ouvrier a refusé de se prêter à une fraude à la loi en signant un contrat de travail temporaire qui ne pouvait être qu'antidaté (1). (1) Voir Cass., 8 décembre 1986, RG 5353, Pas., 1987, n° 211; Cass., 26 juin 2006, RG S.05.0023.F, Pas., 2006, n° 357. Il ressort de ces arrêts de la Cour que n'est pas lié à la "conduite" de l'ouvrier, au sens de l'article 63, al. 1er, de la L. du 3 juillet 1978, son seul refus de s'écarter de l'application de la loi, sans que ce refus s'accompagne, comme dans l'espèce ayant donné lieu à l'arrêt précité du 8 décembre 1986, d'un acte qui forme avec ce refus un ensemble constituant le motif du licenciement.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Licenciement abusif - Ouvrier - Notion - Conduite
- Art. 63 L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail

S.09.0092.N

22 november 2010

AC nr. 687

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Willekeurig ontslag - Werklieden - Willekeurige afdanking - Motief in verband met de geschiktheid of het gedrag van de werkmán - Kennelijk onredelijk karakter

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Willekeurig ontslag - Gedrag of geschiktheid van de werkmán - Beoordeling - Taak van de rechter - Toezicht door het Hof

Het komt de feitenrechter toe te oordelen of het gedrag of de geschiktheid van de werkmán waarmee het ontslag verband houdt, een legitieme ontslagreden vormt, terwijl het Hof slechts nagaat of de rechter daarbij het rechtsbegrip "willekeurige afdanking" dat aan het toezicht van het Hof is onderworpen niet miskent (1). (1) Zie de andersluidende conclusie van het openbaar ministerie.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Willekeurig ontslag - Gedrag of geschiktheid van de werkmán - Beoordeling - Taak van de rechter - Toezicht door het Hof
- Art. 63 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Licenciement abusif - Ouvriers - Licenciement abusif - Motif ayant un lien avec l'aptitude ou la conduite de l'ouvrier - Caractère manifestement déraisonnable

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Licenciement abusif - Aptitude ou conduite de l'ouvrier - Appréciation - Mission du juge - Contrôle de la Cour

Il appartient au juge du fond d'apprécier si la conduite ou l'aptitude à l'origine du licenciement de l'ouvrier constitue un motif légitime de licenciement alors que la Cour examine seulement si, à cette occasion, le juge n'a pas méconnu la notion juridique de "licenciement abusif" qui est soumise à son contrôle (1).(1) Voir les conclusions contraires du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Licenciement abusif - Aptitude ou conduite de l'ouvrier - Appréciation - Mission du juge - Contrôle de la Cour
- Art. 63 L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail

Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de regeling van de willekeurige afdanking het verbod van kennelijk onredelijk ontslag inhoudt, zodat een motief in verband met de geschiktheid of het gedrag van de werkman toch willekeurig is wanneer dit motief kennelijk onredelijk is (1). (1) Zie de andersluidende conclusie van het openbaar ministerie.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Willekeurig ontslag - Werklieden - Willekeurige afdanking - Motief in verband met de geschiktheid of het gedrag van de werkman - Kennelijk onredelijk karakter
- Art. 63 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

Il ressort de la genèse de la loi que les règles relatives au licenciement abusif visent à interdire tout licenciement pour des motifs manifestement déraisonnables, de sorte qu'un licenciement pour un motif lié à l'aptitude ou la conduite de l'ouvrier est abusif si le motif est manifestement déraisonnable (1). (1) Voir les conclusions contraires du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Licenciement abusif - Ouvriers - Licenciement abusif - Motif ayant un lien avec l'aptitude ou la conduite de l'ouvrier - Caractère manifestement déraisonnable
- Art. 63 L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail

S.09.0095.F

11 oktober 2010

AC nr. 587

De rechter die besluit dat, in het kader van een klacht over het bedrag van de bijdragen van zelfstandigen, het recht van verdediging werd nageleefd en het proces eerlijk is verlopen, moet rekening houden met de tijd die verlopen is sinds de aanvang van de belastingprocedure tot het einde van de sociale procedure, die geleid heeft tot de veroordeling van de belastingplichtige tot het betalen van de sociale bijdragen, bijdrageopslagen en vermeerderingen (Impliciet).

RECHTEN VAN DE MENS - Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Sociale zaken - Sociale zekerheid - Bijdragen zelfstandigen - Klacht - Belastingprocedure - Rechtspleging voor de arbeidsgerechten - Eerlijk proces - Redelijke termijn - Berekening

SOCIALE ZEKERHEID - Zelfstandigen - Bijdragen - Klacht - Belastingprocedure - Eerlijk proces - Rechtspleging voor de arbeidsgerechten - Redelijke termijn - Berekening

Pour conclure que, dans le cadre d'une réclamation relative au montant des cotisations d'indépendant, les droits de la défense ont été respectés et que le procès est équitable, le juge doit tenir compte du délai écoulé depuis le début de la procédure fiscale jusqu'à l'issue de la procédure sociale conduisant à la condamnation de l'assujéti à payer les cotisations sociales, majorations, frais et intérêts (Solution implicite).

DROITS DE L'HOMME - Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales - Article 6 - Article 6.1 - Matière sociale - Sécurité sociale - Cotisations de travailleur indépendant - Réclamation - Procédure fiscale - Procédure devant les juridictions du travail - Procès équitable - Délai raisonnable - Calcul

SECURITE SOCIALE - Indépendants - Cotisations - Réclamation - Procédure fiscale - Procès équitable - Procédure devant les juridictions du travail - Délai raisonnable - Calcul

S.09.0100.F

13 september 2010

AC nr. 514

Het cassatieberoep, dat gericht is tegen de beslissing van de vrederechter die, in het kader van een procedure van collectieve schuldenregeling, de instrumenterende notaris gelast de met een hypotheek of een bijzonder voorrecht op het pand verzekerde schuldvorderingen te betalen, waarvan het bedrag is vastgesteld op de datum van de toelaatbaarheid, is niet ontvankelijk, daar die beslissing niet is geweest in laatste aanleg, zelfs al wordt het goed uit de hand verkocht.

FAILLISSEMENT, FAILLISSEMENTSAAKOORD EN GERECHTELIJK AKKOORD - Allerlei - Collectieve schuldenregeling - Roerende of onroerende goederen - Tegeldemaking - Verkoop uit de hand - Vrederechter - Beslissing die beveelt om de met een hypotheek of een bijzonder voorrecht op het pand verzekerde schuldvorderingen te betalen - Niet in laatste aanleg geweest beslissing

- Artt. 1097, en 1675/14bis, § 3 Gerechtelijk Wetboek

Est irrecevable le pourvoi à l'encontre de la décision du juge de paix qui, dans le cadre d'une procédure de règlement collectif de dettes, charge le notaire instrumentant de payer les créances couvertes par une hypothèque ou un privilège spécial sur l'immeuble, montant arrêté au jour de l'admissibilité, une telle décision n'étant pas rendue en dernier ressort nonobstant le fait que la vente du bien se déroule de gré à gré.

FAILLITE ET CONCORDATS - Divers - Règlement collectif de dettes - Biens meubles ou immeubles - Réalisation - Vente de gré à gré - Juge de paix - Décision ordonnant de payer les créances couvertes par une hypothèque ou un privilège spécial - Décision qui n'est pas rendue en dernier ressort

- Art. 1097, et 1675/14bis, § 3 Code judiciaire

CASSATIEBEROEP - Burgerlijke zaken - Beslissingen vatbaar voor cassatieberoep - Algemeen - Collectieve schuldenregeling - Tegeldemaking van roerende of onroerende goederen - Verkoop uit de hand - Beslissing die beveelt om de met een hypotheek of een bijzonder voorrecht op het pand verzekerde schuldvorderingen te betalen - Niet in laatste aanleg gewezen beslissing - Niet-ontvankelijkheid van het cassatieberoep
- Artt. 1097, en 1675/14bis, § 3 Gerechtelijk Wetboek

POURVOI EN CASSATION - Matière civile - Décisions contre lesquelles on peut se pourvoi - Généralités - Règlement collectif de dettes - Réalisation de biens meubles ou immeubles - Vente de gré à gré - Décision ordonnant de payer les créances couvertes par une hypothèque ou un privilège spécial - Décision qui n'est pas rendue en dernier ressort - Irrecevabilité du pourvoi
- Art. 1097, et 1675/14bis, § 3 Code judiciaire

S.09.0101.F

27 september 2010

AC nr. 551

De rechterlijke beslissing over de betwisting betreffende het recht op socialezekerheidsprestaties is een akte die dat recht erkent, zodat het bestaan van dat recht met terugwerkende kracht kan worden erkend en de daaruit voortvloeiende verplichting voor de instelling die de prestaties verschuldigd is, opeisbaar wordt op de vervaldagen die na het ontstaan van het recht verstrijken (1). (1) Zie "Sociale zekerheid: honderdduizend of niets, stop je of ga je verder? Sécurité sociale: stop ou encore?", Vertaling van de rede uitgesproken door procureur-generaal J.F. Leclercq op de plechtige openingszitting van het Hof van Cassatie van 3 september 2007, nrs. 57 tot 60, inz. nr. 60 in fine.

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Recht op uitkering - Bestaan - Opeisbaarheid - Handvest van de sociaal verzekerde - Rente
- Art. 20 Wet 11 april 1995

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Bestaan - Opeisbaarheid - Handvest van de sociaal verzekerde - Rente
- Art. 20 Wet 11 april 1995

La décision judiciaire sur la contestation relative au droit aux prestations de sécurité sociale est un acte reconnaissant de ce droit, de sorte que l'existence du droit peut être reconnue avec effet rétroactif et que l'obligation qui en résulte dans le chef de l'institution redevable des prestations, devient exigible aux échéances postérieures à la naissance du droit (1). (1) Voir "Sociale zekerheid: honderdduizend of niets, stop je of ga je verder? Sécurité sociale: stop ou encore?", Traduction du Discours prononcé par M. J.F. LECLERCQ, procureur général, à l'audience solennelle de rentrée de la Cour de cassation, le 3 septembre 2007, nos 57 à 60, spécialement n° 60 in fine.

SECURITE SOCIALE - Généralités - Droit aux prestations - Existence - Exigibilité - Charte de l'assuré social - Intérêts
- Art. 20 L. du 11 avril 1995

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Existence - Exigibilité - Charte de l'assuré social - Intérêts
- Art. 20 L. du 11 avril 1995

S.09.0106.F

15 november 2010

AC nr. 676

Een nieuwe wet die de oude wet wel opheft maar nog steeds hetzelfde doel nastreeft of een feit onder dezelfde voorwaarden als de oude wet strafbaar stelt, kan worden toegepast op de feiten die onder vigeur van de oude wet zijn gepleegd; indien de nieuwe wet nog steeds hetzelfde doel als de opgeheven wet nastreeft maar het feit onder andere voorwaarden dan die wet strafbaar stelt, kan zij evenwel slechts worden toegepast op de feiten die onder vigeur van de oude wet zijn gepleegd, als dat onder de voor de rechtszoekende meest gunstige voorwaarden geschiedt.

SOCIALE ZEKERHEID - Allerlei - Hoofdaannemer - Onderaannemer - Informatieplicht - Miskennis - Straf - Feiten gepleegd onder vigeur van de opgeheven wet - Nieuwe wet - Toepassing van de minst zware wet
- Art. 30bis KB 26 dec. 1998

Une loi nouvelle qui, tout en abrogeant la loi antérieure, ne renonce pas au but de celle-ci ou qui incrimine un fait dans les mêmes conditions que la loi abrogée peut être appliquée aux faits commis sous l'empire de la loi antérieure; si la loi nouvelle, sans renoncer au but de la loi abrogée, incrimine le fait dans d'autres conditions que celle-ci, elle ne peut toutefois être appliquée aux faits commis sous l'empire de la loi antérieure qu'aux conditions les plus favorables à l'assujetti.

SECURITE SOCIALE - Divers - Entrepreneur principal - Sous-traitance - Obligation d'information - Méconnaissance - Sanction - Faits commis sous l'empire d'une loi abrogée - Loi nouvelle - Application de la loi la plus douce
- Art. 30bis A.R. du 26 décembre 1998

S.09.0107.N

7 juni 2010

AC nr. 400

Zowel voor artikel 117, § 2 van de Programmawet van 30 december 1988 als voor artikel 5 van het koninklijk besluit van 14 maart 1997 geeft een nieuwe indienstneming geen recht op de bedoelde bijdragevermindering wanneer zij niet gepaard gaat met enige reële werkgelegenheidsschepping in dezelfde technische bedrijfseenheid.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Werkgever - Bijdragevermindering - Nieuwe indienstneming

- Art. 117, § 2 Programmawet 30 dec. 1988

- Art. 5 KB 14 maart 1997 houdende specifieke tewerkstellingsbevorderende maatregelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen met toepassing van art. 7, §2 van de wet 26 juli 1996

Tant dans le cadre de l'article 117, § 2, de la loi-programme du 30 décembre 1988 que dans le cadre de l'article 5 de l'arrêté royal du 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, § 2 de la loi du 26 juillet 1996 relative à la promotion de l'emploi et à la sauvegarde préventive de la compétitivité, le nouvel engagement ne donne pas lieu à la réduction des cotisations prévue s'il n'est pas accompagné d'une réelle création d'emploi dans la même unité technique d'exploitation.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Employeur - Réduction de cotisations - Nouvel engagement

- Art. 117, § 2 L-programme du 30 décembre 1988

- Art. 5 A.R. 14 mars 1997 portant des mesures spécifiques de promotion de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises en application de l'article 7, §2 de la L. du 26 juillet 1996

S.09.0108.F

27 september 2010

AC nr. 552

Conclusie van procureur-generaal J.F. LECLERCQ.

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Sociaal procesrecht (bijzondere regels) - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

OPENBARE ORDE - Dwingende wet - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Burgerlijke zaken - Arbeidsrechtbank te Brussel - Nederlandse taal - Draagwijdte - Rechtbank die wegens een welbepaalde plaatselijke bevoegdheid van de zaak kennisneemt - Plaats gelegen in een Vlaamse gemeente - Vlaamse gemeente gelegen buiten de Brusselse agglomeratie

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Algemeen - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Werknemer - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

Conclusions du procureur général J.F. LECLERCQ.

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Droit social (règles particulières) - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

ORDRE PUBLIC - Loi impérative - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière civile - Tribunal du travail de Bruxelles - Langue néerlandaise - Portée - Tribunal saisi en raison d'une compétence territoriale déterminée - Lieu situé dans une commune flamande - Commune flamande sise en dehors de l'agglomération bruxelloise

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Généralités - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative

ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Travailleur salarié - Compétence - Compétence territoriale - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

Krachtens artikel 3, tweede lid, Taalwet Gerechtszaken, hoeft de rechtspleging betreffende de geschillen die gebracht worden voor de arbeidsrechtbank te Brussel, alleen maar geheel in het Nederlands te worden gevoerd wanneer die rechtbank van de zaak heeft kennisgenomen op grond van een plaatselijke bevoegdheid bepaald door een plaats die zich op het grondgebied van een gemeente buiten de Brusselse agglomeratie bevindt (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

TAALGEBRUIK - Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In eerste aanleg - Burgerlijke zaken - Arbeidsrechtbank te Brussel - Nederlandse taal - Draagwijdte - Rechtbank die wegens een welbepaalde plaatselijke bevoegdheid van de zaak kennisneemt - Plaats gelegen in een Vlaamse gemeente - Vlaamse gemeente gelegen buiten de Brusselse agglomeratie

- Art. 3, tweede lid Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

De regel van plaatselijke bevoegdheid, volgens welke de rechter van de woonplaats van de verzekerde kennisneemt van de betwisting betreffende de rechten en verplichtingen van een werknemer inzake de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, is een dwingende bepaling en geen bepaling van openbare orde (1). (1) Zie concl. O.M. in Pas., 2010, nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Algemeen - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet

- Artt. 580, 2°, 628, 14°, en 630, eerste lid *Gerechtigd Wetboek*

BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Sociaal procesrecht (bijzondere regels) - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

- Artt. 580, 2°, 628, 14°, en 630, eerste lid *Gerechtigd Wetboek*
BEVOEGDHEID EN AANLEG - Burgerlijke zaken - Bevoegdheid - Plaatselijke bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

- Artt. 580, 2°, 628, 14°, en 630, eerste lid *Gerechtigd Wetboek*
ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING - Algemeen - Werknemer - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Woonplaats van de verzekerde - Dwingende wet - Openbare orde

- Artt. 580, 2°, 628, 14°, en 630, eerste lid *Gerechtigd Wetboek*
OPENBARE ORDE - Dwingende wet - Bevoegdheid - Territoriale bevoegdheid - Ziekte- en invaliditeitsverzekering - Werknemer - Woonplaats van de verzekerde

- Artt. 580, 2°, 628, 14°, en 630, eerste lid *Gerechtigd Wetboek*

En vertu de l'article 3, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, la procédure contentieuse devant le tribunal du travail de Bruxelles ne doit être tout entière faite en néerlandais que lorsque ce tribunal a été saisi en raison d'une compétence territoriale déterminée par un lieu situé dans une commune flamande sise en dehors de l'agglomération bruxelloise (1). (1) Voir les concl. du M.P.

LANGUES (EMPLOI DES) - Matière judiciaire (loi du 15 juin 1935) - En première instance - Matière civile - Tribunal du travail de Bruxelles - Langue néerlandaise - Portée - Tribunal saisi en raison d'une compétence territoriale déterminée - Lieu situé dans une commune flamande - Commune flamande sise en dehors de l'agglomération bruxelloise

- Art. 3, al. 2 L. du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Est une disposition impérative et non d'ordre public la règle de compétence territoriale suivant laquelle ressortit au juge du domicile de l'assuré la contestation relative aux droits et obligations d'un travailleur salarié en matière d'assurance obligatoire maladie-invalidité (1). (1) Voir les concl. du M.P.

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Généralités - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative

- Art. 580, 2°, 628, 14°, et 630, al. 1er *Code judiciaire*

COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Droit social (règles particulières) - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

- Art. 580, 2°, 628, 14°, et 630, al. 1er *Code judiciaire*
COMPETENCE ET RESSORT - Matière civile - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

- Art. 580, 2°, 628, 14°, et 630, al. 1er *Code judiciaire*
ASSURANCE MALADIEINVALIDITE - Généralités - Travailleur salarié - Compétence - Compétence territoriale - Domicile de l'assuré - Loi impérative - Ordre public

- Art. 580, 2°, 628, 14°, et 630, al. 1er *Code judiciaire*
ORDRE PUBLIC - Loi impérative - Compétence - Compétence territoriale - Assurance maladie-invalidité - Travailleur salarié - Domicile de l'assuré

- Art. 580, 2°, 628, 14°, et 630, al. 1er *Code judiciaire*

Wanneer de beoordeling van de gegrondheid van een middel leidt tot de vraag of artikel 29, §1, van de wet van 26 mei 2002 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, in zoverre die bepaling voor de terugvordering van het leefloon dat ten onrechte werd uitbetaald aan sociaal verzekerden die geen bedrog hebben gepleegd, een langere termijn bepaalt dan die van artikel 30, §1, Algemene Beginselenwet Sociale Zekerheid, voor de terugvordering van de sociale prestaties voor werknemers die in dezelfde omstandigheden worden uitbetaald, stelt het Hof van Cassatie de vraag aan het Grondwettelijk Hof.

PREJUDICIEEL GESCHIL - Grondwettelijk Hof - Leefloon - Toekenning - Herziening - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde - Verjaring - Termijn - Handelshuur - Huur - Herziening - Huur van onbetaalde duur - Niet-toepasselijkheid - Verschillende behandeling - Grondwettelijkheid

- Art. 29, § 1 Wet 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie

- Art. 30, § 1 Wet 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

GRONDWETTELIJK HOF - Prejudiciële vraag - Leefloon - Toekenning - Herziening - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde - Verjaring - Termijn - Verschillende behandeling - Grondwettelijkheid

- Art. 29, § 1 Wet 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie

- Art. 30, § 1 Wet 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

MAATSCHAPPELIJK WELZIJJN (OPENBARE CENTRA VOOR) - Maatschappelijke integratie - Toekenning - Herziening - Terugvordering van het onverschuldigd betaalde - Verjaring - Termijn - Verschillende behandeling - Prejudiciële vraag

- Art. 29, § 1 Wet 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie

- Art. 30, § 1 Wet 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

- Artt. 10 en 11 Grondwet 1994

Lorsque l'appréciation du fondement d'un moyen soulève la question de savoir si l'article 29, §1er, de la loi du 26 mai 2002 viole les articles 10 et 11 de la Constitution en ce que cette disposition soumet la récupération du revenu d'intégration payé indûment à des assurés sociaux qui n'ont pas commis de fraude, à un délai plus long que celui qui est prévu par l'article 30, §1er, de la loi du 29 juin 1981 pour la récupération des prestations sociales de travailleurs salariés payées dans les mêmes conditions, la Cour de cassation soumet la question à la Cour constitutionnelle.

QUESTION PREJUDICIELLE; VOIR AUSSI: 143/01 UNION EUROPEENNE; 544 BENELUX; 555 COUR D'ARBITRAGE - Cour constitutionnelle - Revenus d'intégration sociale - Octroi - Révision - Récupération de l'indu - Prescription - Délai - Bail commercial - Loyer - Révision - Bail à durée indéterminée - Inapplicabilité - Différence de traitement - Constitutionnalité

- Art. 29, § 1er L. du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale

- Art. 30, § 1er L. du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

COUR CONSTITUTIONNELLE - Question préjudicielle - Revenus d'intégration sociale - Octroi - Révision - Récupération de l'indu - Prescription - Délai - Différence de traitement - Constitutionnalité

- Art. 29, § 1er L. du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale

- Art. 30, § 1er L. du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

AIDE SOCIALE (CENTRES PUBLICS D') - Intégration sociale - Octroi - Révision - Récupération de l'indu - Prescription - Délai - Différence de traitement - Question préjudicielle

- Art. 29, § 1er L. du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale

- Art. 30, § 1er L. du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

- Art. 10 et 11 Constitution 1994

S.09.0114.F

29 november 2010

AC nr. 700

Het bestreden arrest motiveert regelmatig en verantwoordt naar recht zijn beslissing om de dringende reden van ontslag niet aan te nemen, wanneer het overweegt, zonder bekritiseerd te worden, dat het enige feit dat de werkgever aanvoert tot staving van de dringende reden een diefstal is en bij gebrek aan bedrieglijk opzet uitsluit dat de werknemer die diefstal heeft gepleegd.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Ontslag om dringende redenen - Diefstal

- Art. 35 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

Motive régulièrement et justifie légalement sa décision de ne pas admettre de motif grave de licenciement, l'arrêt attaqué qui considère, sans être critiqué, que le seul fait allégué par l'employeur comme constitutif de motif grave est un vol et qui exclut, en l'absence d'intention frauduleuse, que le travailleur a commis ce vol.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Motif grave - Vol

- Art. 35 L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail

- Artt. 2, § 1, 4 en 7 Wet 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden

ONDERNEMINGSRAAD EN VEILIGHEIDSCOMITE - Beschermd werknemers - Bijzonder ontslag - Dringende reden - Diefstal

- Art. 35 Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten

- Artt. 2, § 1, 4 en 7 Wet 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden

- Art. 2, § 1er, 4 et 7 L. du 19 mars 1991 portant un régime de licenciement particulier pour les délégués du personnel aux conseils d'entreprise et aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail, ainsi que pour les candidats délégués du personnel

CONSEIL D'ENTREPRISE ET COMITE DE SECURITE ET D'HYGIENE - Travailleurs protégés - Licenciement particulier - Motif grave - Vol

- Art. 35 L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail

- Art. 2, § 1er, 4 et 7 L. du 19 mars 1991 portant un régime de licenciement particulier pour les délégués du personnel aux conseils d'entreprise et aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail, ainsi que pour les candidats délégués du personnel

S.09.0117.F

11 oktober 2010

AC nr. 588

De partij die eenzijdig een wezenlijk bestanddeel van de arbeidsovereenkomst ingrijpend wijzigt, beëindigt onmiddellijk die arbeidsovereenkomst op onrechtmatige wijze.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Eenzijdige wijziging - Belangrijke wijziging - Wezenlijk bestanddeel

La partie qui modifie unilatéralement de manière importante un élément essentiel du contrat de travail met immédiatement fin à celui-ci de manière illicite.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Modification unilatérale - Modification importante - Élément essentiel

S.10.0002.F

13 september 2010

AC nr. 515

Wanneer de overdracht betrekking heeft op een gedeelte van een onderneming, worden de rechten en verplichtingen die voor de vervreemder voortvloeien uit alle op het tijdstip van de overdracht bestaande arbeidsovereenkomsten met de werknemers die, voor het vervullen van hun taak, tewerkgesteld waren bij het overgedragen gedeelte van de onderneming, overeenkomstig artikel 3, paragraaf 1, eerste lid, van de richtlijn 2001/23/EG en artikel 7 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32bis, van rechtswege overgedragen aan de verkrijger, alleen op grond van de overdracht en niettegenstaande het feit dat de vervreemder of de verkrijger het anders wensen.

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST - Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 32bis - Overgang van ondernemingen krachtens overeenkomst - Behoud van de rechten van de werknemer - Voorwaarden - Toewijzing van de werknemer aan het overgedragen gedeelte van de onderneming

- Art. 7 CAO nr 32bis van 7 juni 1985, algemeen verbindend verklaard bij KB 25 juli 1985

En application de l'article 3, paragraphe 1er, alinéa 1er de la directive 2001/23/CE et de l'article 7 de la convention collective de travail n° 32bis, lorsque le transfert porte sur une partie d'entreprise, les droits et obligations qui résultent pour le cédant de tous les contrats de travail, existant à la date du transfert et conclus avec les travailleurs affectés pour exercer leur tâche à la partie transférée de l'entreprise, sont transférés de plein droit au cessionnaire, du seul fait du transfert, et cela malgré la volonté contraire du cédant ou du cessionnaire.

CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL - Convention collective de travail n° 32bis - Transfert conventionnel d'entreprise - Maintien des droits du travailleur - Conditions - Affectation du travailleur à la partie transférée de l'entreprise

- Art. 7 C.C.T. n° 32bis du 7 juin 1985, rendue obligatoire par l'A.R. du 25 juillet 1985

S.10.0004.N

6 september 2010

AC nr. 499

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat met de bewoordingen "gunstiger termijnen, voortvloeiend uit de specifieke wetgevingen" zoals bepaald in artikel 23, eerste lid van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaal verzekerde, ook de in de specifieke wetgevingen bepaalde verjaringstermijnen zijn bedoeld, binnen dewelke de vorderingen tot toekenning, betaling of terugvorderingen dienen te worden ingesteld wanneer in die wetgevingen geen beroepstermijn is bepaald, zodat het arrest dat oordeelt dat het beroep ingesteld overeenkomstig artikel 46 van de Jaarlijkse Vakantiewet binnen de verjaringstermijn van vijf jaar voor de vordering tot betaling van het vakantiegeld, zijnde een voor de verzekerde gunstiger termijn dan deze bepaald in artikel 23, eerste lid van het handvest van de sociaal verzekerde, tijdig werd ingesteld, zijn beslissing naar recht verantwoordt.

JAARLIJKSE VAKANTIE - Vordering tot betaling van vakantiegeld - Verjaringstermijn - Handvest van de sociaal verzekerde - Gunstiger termijn voortvloeiend uit specifieke wetgeving - Toepassing

- Art. 23, eerste lid Wet 11 april 1995

- Art. 46 Wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Handvest van de sociaal verzekerde - Gunstiger termijn voortvloeiend uit specifieke wetgeving

- Art. 23, eerste lid Wet 11 april 1995

- Art. 46 Wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers gecoördineerd op 28 juni 1971

Il ressort des travaux parlementaires que, par les termes "délais plus favorables résultant des législations spécifiques" au sens de l'article 23, alinéa 1er, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer la charte de l'assuré social, il y a également lieu d'entendre les délais de prescription prévus par ces législations spécifiques au cours desquels les actions en octroi, paiement ou récupération doivent être introduites lorsque ces législations ne prévoient pas de délai de recours, de sorte que l'arrêt qui décide que le recours introduit conformément à l'article 46 des lois coordonnées du 28 juin 1971 relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés dans le délai de prescription de cinq ans prévu pour l'action en paiement du pécule de vacances, c'est-à-dire un délai plus favorable à l'assuré social que le délai prévu à l'article 23, alinéa 1er, de la loi du 11 avril 1995 précitée, a été introduit en temps utile, justifie légalement sa décision.

VACANCES ANNUELLES - Action en paiement du pécule de vacances - Délai de prescription - Charte de l'assuré social - Délai plus favorable résultant des législations spécifiques - Application

- Art. 23, al. 1er L. du 11 avril 1995

- Art. 46 Lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Charte de l'assuré social - Délai plus favorable résultant des législations spécifiques

- Art. 23, al. 1er L. du 11 avril 1995

- Art. 46 Lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés coordonnées le 28 juin 1971

S.10.0005.F

14 juni 2010

AC nr. 424

De kennisgeving is, luidens artikel 32, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, de toezending van een akte van rechtspleging in origineel of in afschrift langs de postdiensten of, in de gevallen die de wet bepaalt, onder de daarin bepaalde vormen.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Kennisgeving

- Art. 32, 2° Gerechtelijk Wetboek

La notification est, aux termes de l'article 32, 2° du Code judiciaire, l'envoi d'un acte de procédure en original ou en copie par la poste ou, dans les cas déterminés par la loi, suivant les formes que celle-ci prescrit.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Notification

- Art. 32, 2° Code judiciaire

Artikel 32, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, impliceert dat, wanneer de kennisgeving per post moet geschieden, zij slechts uitwerking kan hebben als zij gedaan wordt aan het adres van de geadresseerde.

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN - Algemeen - Geadresseerde - Correct adres - Vermelding - Regulariteit

- Art. 32, 2° Gerechtelijk Wetboek

L'article 32, 2° du Code judiciaire, implique que, lorsqu'elle doit être faite par la poste, la notification ne peut sortir ses effets que si elle est faite à l'adresse de la personne à qui elle est destinée.

SIGNIFICATIONS ET NOTIFICATIONS - Généralités - Destinataire - Adresse exacte - Mention - Régularité

- Art. 32, 2° Code judiciaire

S.10.0006.N

4 oktober 2010

AC nr. 574

Uit artikel 3 van het koninklijk besluit van 4 juli 1984 volgt dat de R.V.A. niet kan overgaan tot de invordering van de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid zolang de fiscale schuld door de bijdrageplichtige wordt betwist en niet definitief vaststaat.

SOCIALE ZEKERHEID - Algemeen - Bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid - Invordering van de bijdrage - Betwisting van de fiscale schuld

- Art. 3 KB 4 juli 1984 tot uitvoering van het hoofdstuk III "Bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid" van de Wet van 28 dec. 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen

Il suit de l'article 3 de l'arrêté royal du 4 juillet 1984 d'exécution du Chapitre III "Cotisation spéciale de sécurité sociale" de la loi du 28 décembre 1983 portant des dispositions fiscales et budgétaires que l'Office national de l'Emploi ne peut procéder au recouvrement de la cotisation spéciale de sécurité sociale tant que le redevable conteste la dette fiscale et que celle-ci n'est pas définitivement établie.

SECURITE SOCIALE - Généralités - Cotisation spéciale de sécurité sociale - Recouvrement de la cotisation - Contestation de la dette fiscale

- Art. 3 A.R. du 4 juillet 1984

S.10.0012.F

29 november 2010

AC nr. 701

Wanneer er, inzake arbeidsongevallen, voor de zaak, zoals zij nog door het arbeidshof moest worden berecht op 1 september 2007, noch een rechtsdag noch een kalender voor de rechtspleging was vastgesteld en dat er evenmin enig verzoek tot vaststelling ervan was ingediend, moet het arrest uitgesproken worden door de voorzitter van het rechtscollege dat het gewezen heeft (1). (1) Zie Cass., 24 sept. 2008, AR P.08.0494.F, AC, 2008, nr. 499 ; Cass., 26 feb. 2010, AR F.09.0010.F, AC, 2010, nr. ..., met concl. adv.-gen. Henkes in Pas., 2010, nr.

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Sociaal procesrecht - Beslissing - Uitspraak - Wetten - Werking in de tijd

- Art. 782bis, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 24 en 31 Wet 26 april 2007

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN - Werking in de tijd en in de ruimte - Werking in de tijd - Burgerlijke zaken - Beslissing - Uitspraak

- Art. 782bis, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

- Artt. 24 en 31 Wet 26 april 2007

Lorsque, en matière d'accident du travail, le 1er septembre 2007, la cause, telle qu'elle restait à juger par la cour du travail, n'était pas fixée et n'avait fait l'objet ni d'un calendrier de procédure ni d'une demande de fixation, l'arrêt doit être prononcé par le président de la formation collégiale qui l'a rendu (1). (1) Voir Cass. 24 septembre 2008, RG P.08.0494.F, Pas. 2008, n° 499; Cass. 26 février 2010, RG F.09.0010.F, Pas. 2010, n° ..., avec concl. de M. HENKES, avocat général.

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Procédure en matière sociale - Décision - Prononciation - Lois - Application dans le temps

- Art. 782bis, al. 1er Code judiciaire

- Art. 24 et 31 L. du 26 avril 2007

LOIS, DECRETS, ORDONNANCES, ARRETES - Application dans le temps et dans l'espace - Application dans le temps - Matière civile - Décision - Prononciation

- Art. 782bis, al. 1er Code judiciaire

- Art. 24 et 31 L. du 26 avril 2007

S.10.0015.N

20 september 2010

AC nr. 532

Conclusie van advocaat-generaal MORTIER.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Vonnis of arrest - Uitspraak - Ondertekening van de beslissing - Volgorde inzake uitspraak en ondertekening - Belang

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak - Ondertekening van de beslissing - Volgorde inzake uitspraak en ondertekening - Belang

Conclusions de l'avocat général MORTIER.

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Jugement ou arrêt - Prononciation - Signature de la décision - Chronologie de la prononciation et de la signature - Intérêt

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Prononciation - Signature de la décision - Chronologie de la prononciation et de la signature - Intérêt

In geval niet met zekerheid blijkt op welk tijdstip alle rechters de beslissing hebben ondertekend en niet uitgesloten is dat deze ondertekening na de uitspraak op de openbare rechtszitting is gebeurd, is dit niet grievend wanneer vaststaat dat alle rechters de beslissing hebben genomen en deze ook door hen is ondertekend, zodat wanneer de beslissing vaststaat en zekerheid voorhanden is omtrent de magistraten die de beslissing hebben gewezen, de volgorde inzake ondertekening en uitspraak zonder belang is (1). (1) Zie de conclusie van het openbaar ministerie.

RECHTERLIJKE ORGANISATIE - Burgerlijke zaken - Vonnis of arrest - Uitspraak - Ondertekening van de beslissing - Volgorde inzake uitspraak en ondertekening - Belang

- Art. 782bis, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 782, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

VONNISSEN EN ARRESTEN - Burgerlijke zaken - Algemeen - Vonnis of arrest - Uitspraak - Ondertekening van de beslissing - Volgorde inzake uitspraak en ondertekening - Belang

- Art. 782bis, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

- Art. 782, eerste lid *Gerechtelijk Wetboek*

Il n'y a pas matière à grief à ce qu'il n'apparaît pas avec certitude à quel moment tous les juges ont signé la décision et qu'il n'est pas exclu que ces signatures ont été apposées postérieurement à la prononciation en audience publique, s'il est établi que tous les juges ont rendu la décision et ont effectivement signé celle-ci, de sorte que, lorsque la décision est définitive et que les juges qui ont rendu cette décision sont connus, la chronologie de la signature et de la prononciation est sans intérêt (1). (1) Voir les conclusions du M.P. publiées avant cet arrêt dans AC

ORGANISATION JUDICIAIRE - Matière civile - Jugement ou arrêt - Prononciation - Signature de la décision - Chronologie de la prononciation et de la signature - Intérêt

- Art. 782bis, al. 1er *Code judiciaire*

- Art. 782, al. 1er *Code judiciaire*

JUGEMENTS ET ARRETS - Matière civile - Généralités - Jugement ou arrêt - Prononciation - Signature de la décision - Chronologie de la prononciation et de la signature - Intérêt

- Art. 782bis, al. 1er *Code judiciaire*

- Art. 782, al. 1er *Code judiciaire*

S.10.0020.N

20 september 2010

AC nr. 533

Artikel 12, eerste lid van het koninklijk besluit van 7 december 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen laat ondernemingen in moeilijkheden die herstructureren toe oudere werknemers met het oog op brugpensioen te ontslaan met een verkorte opzeggingstermijn, waarbij die werknemers voor de toepassing van artikel 46 van het Werkloosheidsbesluit niet worden geacht te verzaken aan een deel van de opzeggingstermijn waarop zij normaal recht hebben krachtens artikel 82 van de Arbeidsovereenkomstenwet. Deze werknemers worden aldus niet geacht vrijwillig zonder loon te zijn voor de duur waarmee de normale opzeggingstermijn werd ingekort.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Conventioneel brugpensioen - Onderneming in moeilijkheden - Ontslag - Verkorte opzeggingstermijn - Gevolgen voor het recht op werkloosheidsuitkeringen

- Art. 82 *Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten*

- Art. 12, eerste lid *KB 7 dec. 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen*

- Art. 46 *KB 25 nov. 1991 betreffende de arbeidsvoorziening en werkloosheid*

L'article 12, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 7 décembre 1992 relatif à l'octroi d'allocations de chômage en cas de prépension conventionnelle autorise les entreprises en difficulté qui procèdent à une restructuration à licencier leurs travailleurs âgés à des fins de prépension, moyennant des délais de préavis réduits sans que, dans le cadre de l'application de l'article 46 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991, ces travailleurs soient pour autant censés avoir renoncé à la partie des délais de préavis auxquels ils ont normalement droit en vertu de l'article 82 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail. Ainsi, ces travailleurs ne sont pas censés avoir volontairement renoncé à toute rémunération pour la période de réduction des délais de préavis ordinaires.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Prépension conventionnelle - Entreprise en difficulté - Licenciement - Délai de préavis réduit - Conséquences quant au droit aux allocations de chômage

- Art. 82 *L. du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail*

- Art. 12, al. 1er *A.R. du 7 décembre 1992*

- Art. 46 *A.R. du 25 novembre 1991 relatif à l'emploi et au chômage*

Artikel 12, laatste lid van het koninklijk besluit van 7 december 1992 houdt in dat de door de werkgever met toepassing van dit artikel 12 gegeven verkorte opzeggingstermijn niet geschorst wordt, onder meer tijdens de periode waarin de onderneming wegens jaarlijkse vakantie is gesloten of de dagen waarop de werknemer buiten die periode jaarlijkse vakantie neemt.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Conventioneel brugpensioen - Onderneming in moeilijkheden - Ontslag - Verkorte opzeggingstermijn - Schorsing - Toepassing

- Art. 12, laatste lid KB 7 dec. 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen

Artikel 12, laatste lid van het koninklijk besluit van 7 december 1992 vindt alleen toepassing wanneer tijdens de verkorte opzeggingstermijn verder arbeid wordt verricht en heeft dus geen betrekking op het geval waarin de werkgever de arbeidsovereenkomst onmiddellijk beëindigt mits betaling van een opzeggingsvergoeding die overeenstemt met de duur van de verkorte opzeggingstermijn. Die bepaling ontslaat de werkgever die de arbeidsovereenkomst onmiddellijk beëindigt mits betaling van een opzeggingsvergoeding die een verkorte opzeggingstermijn dekt niet van de verplichting het bij artikel 46 van het Uitvoeringsbesluit Vakantiewet bepaalde vakantiegeld bij uitdiensttreding te betalen.

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Conventioneel brugpensioen - Onderneming in moeilijkheden - Ontslag - Onmiddellijke beëindiging van arbeidsovereenkomst mits betaling van opzeggingsvergoeding die de verkorte opzeggingstermijn dekt - Verplichtingen van de werkgever

- Art. 12, laatste lid KB 7 dec. 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen

L'article 12, dernier alinéa, de l'arrêté royal du 7 décembre 1992 relatif à l'octroi d'allocations de chômage en cas de prépension conventionnelle implique que le délai de préavis réduit accordé par l'employeur en application de l'article 12 précité n'est pas suspendu, notamment pendant la période de fermeture de l'entreprise pour cause de vacances annuelles ou pendant les jours de vacances pris par le travailleur en dehors de la période de vacances annuelles de l'entreprise.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Prépension conventionnelle - Entreprise en difficulté - Licenciement - Délai de préavis réduit - Suspension - Application

- Art. 12, dernier al. A.R. du 7 décembre 1992

L'article 12, dernier alinéa, de l'arrêté royal du 7 décembre 1992 relatif à l'octroi d'allocations de chômage en cas de prépension conventionnelle est uniquement applicable lorsque le délai de préavis est presté et, en conséquence, est étranger au cas où l'employeur met immédiatement fin au contrat de travail moyennant le paiement d'une indemnité de congé correspondant à la durée du délai de préavis réduit. Cette disposition n'exonère pas l'employeur qui résilie immédiatement un contrat de travail moyennant le paiement d'une indemnité de congé couvrant un délai de préavis réduit de l'obligation de payer le pécule de vacances de départ prévu à l'article 46 de l'arrêté royal du 30 mars 1967 déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés.

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Prépension conventionnelle - Entreprise en difficulté - Licenciement - Fin immédiate du contrat de travail moyennant le paiement d'une indemnité de congé correspondant à la durée du délai de préavis ré - Obligations de l'employeur

- Art. 12, dernier al. A.R. du 7 décembre 1992

Uit de samenhang van de artikelen 44, 46, § 1, eerste lid en tweede lid, 1° van het Werkloosheidsbesluit, artikel 20, eerste lid van het Uitvoeringsbesluit Werkloosheid en artikel 46, eerste en tweede lid van het Uitvoeringsbesluit Vakantiewet volgt dat zowel de opzeggingsvergoeding als het bij artikel 46 van het Uitvoeringsbesluit Vakantiewet bedoelde vakantiegeld bij uitdiensttreding als loon moet worden aangezien voor de toepassing van artikel 44 van het Werkloosheidsbesluit, zodat de werkloze geen werkloosheidsuitkeringen kan genieten voor de periodes waarop die vergoedingen betrekking hebben, en dat de beide vergoedingen voor de toepassing van de werkloosheidsreglementering niet kunnen geacht worden eenzelfde kalenderperiode te dekken. Aldus kan de ontslagen bediende die van zijn werkgever zowel opzeggingsvergoeding als vakantiegeld bij uitdiensttreding ontvangt, slechts werkloosheidsuitkeringen genieten na het verstrijken van de door de opzeggingsvergoeding gedekte periode, verlengd met de niet opgenomen vakantiedagen, gedekt door het vakantiegeld bij uitdiensttreding.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Opzeggingsvergoeding - Ontslag - Periode gedekt door opzeggingsvergoeding en vakantiegeld einde dienst - Recht op werkloosheidsuitkeringen - Tijdstip

- Artt. 44 en 46, § 1, eerste lid en tweede lid, 1° KB 25 nov. 1991 betreffende de arbeidsvoorziening en werkloosheid

- Art. 20 MB 26 nov. 1991

- Art. 46, eerste en tweede lid KB 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie

WERKLOOSHEID - Recht op uitkering - Periode gedekt door opzeggingsvergoeding en vakantiegeld einde dienst - Recht op werkloosheidsuitkeringen - Tijdstip

- Artt. 44 en 46, § 1, eerste lid en tweede lid, 1° KB 25 nov. 1991 betreffende de arbeidsvoorziening en werkloosheid

- Art. 20 MB 26 nov. 1991

- Art. 46, eerste en tweede lid KB 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie

Il suit du rapprochement des articles 44, 46, §1er, alinéas 1er et 2, 1°, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, 20, alinéa 1er, de l'arrêté ministériel du 26 novembre 1991 portant les modalités d'application de la réglementation du chômage et 46, alinéas 1er et 2, de l'arrêté royal du 30 mars 1967 déterminant les modalités générales d'exécution des lois relatives aux vacances annuelles des travailleurs salariés que, pour l'application de l'article 44 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991, l'indemnité de congé et le pécule de vacances de départ prévus à l'article 46 de l'arrêté royal du 30 mars 1967 doivent être considérés comme rémunération, de sorte que le chômeur ne peut bénéficier d'allocations de chômage pour les périodes couvertes par ces indemnités et que, pour l'application de la réglementation du chômage, ces deux indemnités ne sont pas censées couvrir une même période civile. Ainsi, l'employé licencié auquel l'employeur paye une indemnité de congé et un pécule de vacances de départ ne peut bénéficier des allocations de chômage qu'après l'expiration de la période couverte par l'indemnité de congé, prolongée à concurrence des jours de congé couverts par le pécule de vacances de départ qui n'ont pas été épuisés.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Indemnité de congé - Licenciement - Période couverte par l'indemnité de congé et le pécule de vacances de départ - Droit aux allocations de chômage - Moment

- Art. 44 et 46, § 1er, al. 1er et 2, 1° A.R. du 25 novembre 1991 relatif à l'emploi et au chômage

- Art. 20 A.M. du 26 novembre 1991

- Art. 46, al. 1er et 2 A.R. du 30 mars 1967

CHOMAGE - Droit aux allocations de chômage - Période couverte par l'indemnité de congé et le pécule de vacances de départ - Droit aux allocations de chômage - Moment

- Art. 44 et 46, § 1er, al. 1er et 2, 1° A.R. du 25 novembre 1991 relatif à l'emploi et au chômage

- Art. 20 A.M. du 26 novembre 1991

- Art. 46, al. 1er et 2 A.R. du 30 mars 1967

De omstandigheid dat de uitvoerder van het werk over de vrijheid beschikt al dan niet in te gaan op een werkaanbod en desgevallend opdrachten kan weigeren verhindert niet dat, van zodra hij het werk heeft aanvaard, de werkgever kan beschikken over de arbeid van zijn werknemer en deze arbeid volgens de bepalingen van de overeenkomst kan regelen. Het loutere feit dat de uitvoerder van arbeid volstrekt vrij is om al dan niet in te gaan op het aanbod van werk, houdt niet in dat die uitvoerder van arbeid vrij is in de organisatie van zijn werktijd, eens dat hij die opdracht heeft aanvaard.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Begrip - Bestaansvereisten - Vorm - Begrip en bestaansvereisten - Gezag - Vrijheid van organisatie van de werktijd - Vrijheid om in te gaan op een werkaanbod

- Art. 333, § 1 Programmawet 27 dec. 2006

De vrijheid van organisatie van de werktijd, krachtens artikel 333, §1, van de Arbeidsrelatiewet van 27 december 2006 een van de algemene criteria om het bestaan of de afwezigheid van de voor een arbeidsovereenkomst vereiste gezagsrelatie te beoordelen, betreft de al dan niet bestaande onafhankelijkheid qua tijdsbesteding binnen de ruimere periode waarin volgens de tussen de partijen gesloten overeenkomst arbeid dient te worden verricht of de uitvoerder van het werk ter beschikking dient te staan.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Begrip - Bestaansvereisten - Vorm - Begrip en bestaansvereisten - Gezag - Vrijheid van organisatie van de werktijd

- Art. 333, § 1 Programmawet 27 dec. 2006

La circonstance que l'exécutant du travail dispose de la liberté de donner suite ou non à une offre de travail et, le cas échéant, de refuser une mission, ne fait pas obstacle à ce que, dès qu'il a accepté le travail, l'employeur dispose de cette main-d'œuvre et affecte celle-ci conformément aux dispositions du contrat. Le simple fait que l'exécutant du travail a toute liberté de donner suite ou non à l'offre de travail n'implique pas que cet exécutant du travail soit également libre dans l'organisation de son temps de travail une fois la mission acceptée.

CONTRAT DE TRAVAIL - Notion. éléments constitutifs. forme - Notion et conditions d'existence - Autorité - Liberté d'organisation du temps de travail - Liberté de donner suite à une offre de travail

- Art. 333, § 1er L.-programme du 27 décembre 2006

La liberté d'organisation du temps de travail qui, en vertu de l'article 333, §1er, de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006, est l'un des critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité requis dans le cadre d'un contrat de travail, porte sur la question de l'indépendance en matière d'emploi du temps au cours de la plage de travail pendant laquelle, en vertu de l'accord des parties, le travail doit être effectué ou l'exécutant du travail doit être disponible.

CONTRAT DE TRAVAIL - Notion. éléments constitutifs. forme - Notion et conditions d'existence - Autorité - Liberté d'organisation du temps de travail

- Art. 333, § 1er L.-programme du 27 décembre 2006

S.10.0029.F

13 december 2010

AC nr. 734

Wanneer een militair die deel heeft uitgemaakt van het kader van het varend personeel van de luchtvaart, de toepassing van artikel 51 van de gecoördineerde wetten op de militaire pensioenen geniet, is de noemer die zijn loopbaan in die pensioenregeling uitdrukt, gelijk aan vierenvijftig, wat overeenkomt met negen tiende van zestig (1). (1) Cass., 17 jan. 2005, AR S.04.0084.F, A.C., 2005, nr. 25, met concl. eerste adv.-gen. J.F. LECLERCQ, in Pas., 2005, nr. 29.

LUCHTVAART - Luchtmacht - Varend personeel - Militair pensioen - Loopbaan - Eenheid van loopbaan - Breuk - Noemer

- Artt. 4 en 51, alsook tabel I in bijlage Samengeordende wetten op de militaire pensioenen 11 aug. 1923

- Artt. 10bis, eerste lid, en 2 KB nr 50 van 24 okt. 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers

PENSIOEN - Militair pensioen - Luchtvaart - Luchtmacht - Varend personeel - Loopbaan - Eenheid van loopbaan - Breuk - Noemer

- Artt. 4 en 51, alsook tabel I in bijlage Samengeordende wetten op

Lorsqu'un militaire ayant fait partie du cadre du personnel navigant de l'aviation bénéficie de l'application de l'article 51 des lois coordonnées sur les pensions militaires, la fraction représentative de sa carrière dans ce régime de pension a pour dénominateur le nombre cinquante-quatre représentant les neuf dixièmes de soixante (1). (1) Cass., 17 janvier 2005, RG S.04.0084.F, Pas., 2005, n° 29, avec concl. de M. J.F. LECLERCQ, premier avocat général.

AVIATION - Armée de l'Air - Personnel navigant - Pension militaire - Carrière - Unité de carrière - Fraction - Dénominateur

- Art. 4 et 51, et tableau I annexé Lois coord. du 11 août 1923

- Art. 10bis, al. 1er et 2 A.R. n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés

PENSION - Pension militaire - Aviation - Armée de l'Air - Personnel navigant - Carrière - Unité de carrière - Fraction - Dénominateur

- Art. 4 et 51, et tableau I annexé Lois coord. du 11 août 1923

de militaire pensioenen 11 aug. 1923

- Artt. 10bis, eerste lid, en 2 KB nr 50 van 24 okt. 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers

PENSIOEN - Werknemers - Rustpensioen - Loopbaan - Eenheid van loopbaan - Militair pensioen - Luchtvaart - Luchtmacht - Varend personeel - Breuk - Noemer

- Artt. 4 en 51, alsook tabel I in bijlage Samengeordende wetten op de militaire pensioenen 11 aug. 1923

- Artt. 10bis, eerste lid, en 2 KB nr 50 van 24 okt. 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers

- Art. 10bis, al. 1er et 2 A.R. n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés

PENSION - Travailleurs salariés - Pension de retraite - Carrière - Unité de carrière - Pension militaire - Aviation - Armée de l'Air - Personnel navigant - Fraction - Dénominateur

- Art. 4 et 51, et tableau I annexé Lois coord. du 11 août 1923

- Art. 10bis, al. 1er et 2 A.R. n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés

S.10.0040.N

20 december 2010

AC nr. 756

De arbeidsrechtbank die het beroep tegen de weigeringsbeslissing van het bureau voor juridische bijstand beoordeelt en in hoger beroep het arbeidshof, dient na te gaan of de beslissing tot weigering tot de tweedelijnsbijstand, binnen de bij de wet en het E.V.R.M. gestelde perken, de effectieve toegang tot de rechtbanken voor zaken met een redelijke kans op succes niet heeft geschonden; deze kansen dienen manifest niet voorhanden te zijn, waarbij het de arbeidsrechtbank en in hoger beroep het arbeidshof niet toekomt om bij de beoordeling van de tweedelijnsbijstand zelf ten gronde in de beoordeling van de aangevoerde middelen te treden.

RECHTBANKEN - Algemeen - Rechtsbijstand - Juridische tweedelijnsbijstand - Aanvraag tot gedeeltelijke of volledige kosteloosheid inzake de juridische tweedelijnsbijstand - Beoordeling van de aanvraag - Zaak met redelijke kans op succes - Beoordeling door de feitenrechter

RECHTSBIJSTAND - Juridische tweedelijnsbijstand - Aanvraag tot gedeeltelijke of volledige kosteloosheid inzake de juridische tweedelijnsbijstand - Beoordeling van de aanvraag - Zaak met redelijke kans op succes - Beoordeling door de feitenrechter

- Art. 508/14 in fine Gerechtelijk Wetboek

Le tribunal du travail ou, en degré d'appel, la cour du travail, qui sont appelés à statuer sur le recours dirigé contre une décision de refus du bureau d'aide juridique sont tenus d'examiner à la lumière des limites prévues par la loi et la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales si la décision de refus du bénéfice de l'aide juridique de deuxième ligne ne viole pas le droit d'accès effectif à un tribunal pour des causes ayant des chances raisonnables de succès; ces chances ne doivent pas être manifestes, de sorte qu'il n'appartient pas aux instances précitées, lorsqu'elles statuent sur une demande tendant à obtenir le bénéfice de l'aide juridique de deuxième ligne, de procéder à l'examen au fond des moyens invoqués.

TRIBUNAUX - Généralités - Assistance judiciaire - Aide juridique de deuxième ligne - Demande tendant à obtenir la gratuité totale ou partielle du bénéfice de l'aide juridique de deuxième ligne - Appréciation de la demande - Causes ayant des chances raisonnables de succès - Appréciation par le juge du fond

ASSISTANCE JUDICIAIRE - Aide juridique de deuxième ligne - Demande tendant à obtenir la gratuité totale ou partielle du bénéfice de l'aide juridique de deuxième ligne - Appréciation de la demande - Causes ayant des chances raisonnables de succès - Appréciation par le juge du fond

- Art. 508/14 in fine Code judiciaire

S.10.0044.F

13 december 2010

AC nr. 735

Uit de artikelen 65, §2, vijfde lid, 4°, en 86, §1, Arbeidsovereenkomstenwet, die van dwingend recht zijn ten voordele van de werknemer, volgt dat zijn recht op de betaling van de daarin bepaalde vergoeding, ingeval de werkgever niet afziet van het concurrentiebeding, pas ontstaat na het verstrijken van de termijn van vijftien dagen die volgt op het einde van de overeenkomst.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Einde - Allerlei - Arbeidsovereenkomst voor werknemers - Concurrentiebeding - Enige compensatoire vergoeding - Ontstaan van het recht - Aanvang

- Artt. 65, § 2, vijfde lid, 4°, en 86, § 1 Wet 31 juli 1978

Il suit des articles 65, §2, alinéa 5, 4°, et 86, §1er, de la loi du 31 juillet 1978, qui sont impératifs en faveur du travailleur, que le droit de celui-ci au paiement de l'indemnité qu'elles prévoient ne naît, en l'absence de renonciation de l'employeur à la clause de non-concurrence, qu'à l'expiration du délai de 15 jours suivant la fin du contrat.

CONTRAT DE TRAVAIL - Fin - Divers - Contrat de travail d'employé - Clause de non-concurrence - Indemnité compensatoire unique - Naissance du droit - Point de départ

- Art. 65, § 2, al. 5, 4°, et 86, § 1er L. du 31 juillet 1978

De omstandigheid dat een werkgever voor het arbeidsgerecht de in die wet bepaalde procedure tot erkenning van een dringende reden van ontslag van een personeelsafgevaardigde in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen instelt, heeft niet tot gevolg dat de rechter, zolang de procedure loopt, slechts kan beslissen dat de werkgever de overeenkomst heeft beëindigd, op voorwaarde dat hij vaststelt dat de werkgever de overeenkomst om een andere dan de aangevoerde dringende reden heeft willen beëindigen.

ONDERNEMINGSRAAD EN VEILIGHEIDSCOMITE - Beschermd werknemers - Ontslag - Procedure tot erkenning van een dringende reden - Beëindiging

- Art. 2, § 1 Wet 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden

La circonstance qu'un employeur poursuit devant la juridiction du travail la procédure en admission d'un motif grave de licenciement d'un délégué du personnel aux conseils d'entreprise et aux comités d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail n'a pas pour effet que, aussi longtemps que la procédure est pendante, un juge ne puisse décider que l'employeur a rompu le contrat qu'à la condition de constater la volonté de l'employeur de rompre le contrat pour un motif autre que le motif grave allégué.

CONSEIL D'ENTREPRISE ET COMITE DE SECURITE ET D'HYGIENE - Travailleurs protégés - Licenciement - Procédure en admission de motif grave - Rupture

- Art. 2, § 1er L. du 19 mars 1991 portant un régime de licenciement particulier pour les délégués du personnel aux conseils d'entreprise et aux comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail, ainsi que pour les candidats délégués du personnel

De beslissing volgens welke de verschillende behandeling tussen de begunstigen van ouderschapsverlofuitkeringen en de begunstigen van andere socialezekerheidsuitkeringen verantwoord is, in zoverre de R.V.A. in het eerste geval kan afzien van de terugvordering van de betaalde uitkeringen wanneer de begunstigen zich kunnen beroepen op overmacht, terwijl de R.V.A. in het tweede geval van de terugvordering kan afzien, niet alleen bij overmacht maar ook in behartigenswaardige gevallen indien de schuldenaar te goeder trouw is, is naar recht verantwoord wanneer zij overweegt dat de R.V.A. geen enkel argument voordraagt waaruit zou blijken dat het behartigenswaardig geval geen reden vormt om af te zien van de terugvordering van een ouderschapsverlofuitkering en de rechter niet inziet welk argument omtrent de specificiteit van die uitkeringen zulks zou rechtvaardigen.

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Werkloosheid - Ouderschapsverlof - Uitkeringen voor de onderbreking van de beroepsloopbaan - Terugvordering - Behartigenswaardig geval - Uitsluiting - Verschillende behandeling - Motivering

- Art. 2, § 1 KB 29 okt. 1997 tot invoering van een recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan

- Art. 5, § 1 MB 17 dec. 1991

WERKLOOSHEID - Algemeen - Ouderschapsverlof - Uitkeringen voor de onderbreking van de beroepsloopbaan - Terugvordering - Behartigenswaardig geval - Uitsluiting - Verschillende behandeling - Motivering

La décision suivant laquelle est justifiée la différence de traitement entre les bénéficiaires d'indemnités de congé parental et les bénéficiaires d'autres allocations de sécurité sociale, résultant de ce que, s'agissant des premiers, l'Office national de l'emploi peut renoncer à la récupération des allocations payées lorsque ces bénéficiaires peuvent se prévaloir d'un cas de force majeure, alors que pour les autres il peut renoncer à la récupération non seulement en cas de force majeure mais également dans des situations dignes d'intérêt si le débiteur est de bonne foi, est légalement justifiée lorsqu'elle considère que l'Office national de l'emploi n'avance aucun argument justifiant que le cas digne d'intérêt ne soit pas ouvert comme motif pouvant justifier la renonciation à récupérer une indemnité de congé parental et que le juge ne voit pas quel argument lié à la spécifique de ces indemnités justifié qu'il en soit ainsi.

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Chômage - Congé parental - Allocations d'interruption de carrière - Récupération - Situation digne d'intérêt - Exclusion - Traitement différent - Motivation

- Art. 2, § 1er A.R. du 29 octobre 1997 relatif à l'introduction d'un droit au congé parental dans le cadre d'une interruption de la carrière professionnelle

- Art. 5, § 1er A.M. du 17 décembre 1991

CHOMAGE - Généralités - Congé parental - Allocations d'interruption de carrière - Récupération - Situation digne d'intérêt - Exclusion - Traitement différent - Motivation

- Art. 2, § 1 KB 29 okt. 1997 tot invoering van een recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan

- Art. 5, § 1 MB 17 dec. 1991

- Art. 2, § 1er A.R. du 29 octobre 1997 relatif à l'introduction d'un droit au congé parental dans le cadre d'une interruption de la carrière professionnelle

- Art. 5, § 1er A.M. du 17 décembre 1991

S.10.0053.F

13 december 2010

AC nr. 738

De beslissing volgens welke artikel 2 van het koninklijk besluit van 23 december 1994 leidt tot een ongerechtvaardigde verschillende behandeling tussen de werkgevers die de banenkaart naar het werkloosheidsbureau binnen de zestig dagen na de aanwerving van de werknemer versturen en de werkgevers die deze verplichting niet nakomen, is naar recht verantwoord wanneer zij rekening houdt met de algemene doelstelling van de verordenende bepaling.

SOCIALE ZEKERHEID - Werknemers - Bijdrage - Vermindering - Werkgever - Verplichting - Verschil in behandeling - Motivering

- Art. 2 K.B. 23 dec. 1994

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN - Allerlei - Sociale zekerheid - Werknemers - Bijdrage - Vermindering - Werkgever - Verplichting - Verschillende behandeling - Motivering

- Art. 2 K.B. 23 dec. 1994

Est légalement justifiée la décision qui, pour considérer que l'article 2 de l'arrêté royal du 23 décembre 1994 crée une différence de traitement injustifiée entre la catégorie des employeurs qui renvoient la carte d'embauche au bureau de chômage dans les soixante jours de l'engagement du travailleur et celle des employeurs qui ne respectent pas cette obligation, prend en compte l'objectif général poursuivi par la disposition réglementaire.

SECURITE SOCIALE - Travailleurs salariés - Cotisation - Réduction - Employeur - Obligation - Différence de traitement - Motivation

- Art. 2 A.R. du 23 décembre 1994

MOTIFS DES JUGEMENTS ET ARRETS - Divers - Sécurité sociale - Travailleurs salariés - Cotisation - Réduction - Employeur - Obligation - Différence de traitement - Motivation

- Art. 2 A.R. du 23 décembre 1994

S.10.0073.N

6 december 2010

AC nr. 713

De gezagsrelatie op grond waarvan tot een arbeidsovereenkomst kan worden besloten en elke andere overeenkomst moet worden uitgesloten, dient te worden beoordeeld aan de hand van de criteria die thans zijn opgenomen in titel XIII van de Programmawet (I) van 27 december 2006, Arbeidsrelatiewet genoemd, in artikel 333 van die wet, zijnde de vrijheid van organisatie van het werk, de mogelijkheid een hiërarchische controle op dat werk uit te oefenen, de al dan niet bestaande vrijheid van de organisatie van de werktijd. Omtrent de gegevens die aangevoerd worden om het bestaan van een gezagsrelatie te staven, is het de taak van de rechter om na te gaan of deze gegevens een toepassing of de mogelijkheid tot toepassing van gezag op de uitvoering van de arbeid zoals in een arbeidsovereenkomst aantonen, die onverenigbaar is met de loutere uitvoering van controle en het geven van instructies in het kader van een overeenkomst voor zelfstandige arbeid.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Begrip - Bestaansvereisten - Vorm - Begrip en bestaansvereisten - Gezag - Beoordelingscriteria - Taak van de rechter

- Art. 333 Programmawet 27 dec. 2006

Le lien d'autorité en vertu duquel l'existence d'un contrat de travail peut être déduite à l'exclusion de toute autre convention doit être apprécié à la lumière des critères actuellement repris au titre XIII de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 et plus spécialement à l'article 333 de cette loi-programme, à savoir la liberté d'organisation du travail, la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique sur le travail et la liberté d'organisation du temps de travail. Il appartient au juge d'examiner si les éléments invoqués à l'appui de l'existence d'un lien d'autorité laissent apparaître un exercice d'autorité ou la possibilité d'un exercice d'autorité sur l'exécution du travail relevant d'un contrat de travail, qui est incompatible avec le simple exercice d'un contrôle ou la simple communication de directives dans le cadre d'une convention de travail à caractère indépendant.

CONTRAT DE TRAVAIL - Notion. éléments constitutifs. forme - Notion et conditions d'existence - Autorité - Critères d'appréciation - Mission du juge

- Art. 333 L.-programme du 27 décembre 2006

Het door de appelrechters aangenomen feit dat de uitvoerder van het werk, bij gebrek aan beroepskennis, slechts kon functioneren wanneer de verweerder hem precieze instructies gaf aangaande de organisatie van het werk, impliceert dat de verweerder op de prestaties van de uitvoerder een controle kan uitoefenen die verder reikt dan een loutere controle van de kwaliteit van het geleverde werk en die bijgevolg onverenigbaar is met de loutere uitvoering van controle in het kader van een overeenkomst voor zelfstandige arbeid. Een gebrek aan beroepskennis in combinatie met het ontbreken van vrijheid in de organisatie van werk, is niet verzoenbaar met een zelfstandige samenwerking, zodat de appelrechters die niettegenstaande zij vaststellen dat de uitvoerder van het werk niet in staat was om zelfstandig, zonder instructies van de verweerder, zijn taak uit te voeren, oordelen dat er geen elementen zijn die de uitoefening van hiërarchisch gezag ondersteunen en dat slechts een controle wordt uitgeoefend op de kwaliteit van het werk, hun beslissing niet wettig verantwoord.

ARBEIDSOVEREENKOMST - Begrip - Bestaansvereisten - Vorm - Begrip en bestaansvereisten - Gezag - Uitvoeren van controle - Aard

- Art. 333 Programmawet 27 dec. 2006

Le fait admis par les juges d'appel qu'à défaut d'expérience professionnelle, l'exécutant d'un travail n'était opérationnel que lorsque le défendeur lui donnait des instructions précises quant à l'organisation du travail implique que le défendeur exerçait sur les prestations de l'exécutant un contrôle qui excédait le simple contrôle qualitatif du travail effectué et qui, en conséquence, est incompatible avec le simple exercice d'un contrôle dans le cadre d'une convention de travail à caractère indépendant. Le défaut d'expérience professionnelle combiné avec le défaut de liberté d'organisation du travail est inconciliable avec la notion d'une collaboration à caractère indépendant, de sorte qu'en décidant, après avoir constaté que l'exécutant du travail n'était pas en état de fournir ses prestations d'une manière indépendante, sans instructions de la part du défendeur, qu'aucun élément ne permet de déduire l'existence d'un lien hiérarchique et que seul un contrôle qualitatif du travail était effectué, les juges d'appel ne justifient pas légalement leur décision.

CONTRAT DE TRAVAIL - Notion. éléments constitutifs. forme - Notion et conditions d'existence - Autorité - Exercice d'un contrôle - Nature

- Art. 333 L.-programme du 27 décembre 2006